BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich
XVIII 16151

A Ten zawsze będzie w łacy — a nie
w dowodności, z której każdy chce czer-
pać objaśnienia w prawdzie — a nie
może znaleść — —

Wielmożna Mościa Do!

Sercem kochana mościa pani wyłoska

[illegible] pour [illegible]

HERBARZ
WIELU DOMOW
KORONY POLSKIEY y W. X
WSKIEGO,

DLA NIEZUPEŁNEGO OPISANIA

NIA, y WIELU

ZA

HERBARZ

LITE,

ALBO OPUSZCZE,

DMIENNOSCI NIEPRZYZWOITYCH,

DAWNYCH Y POZNIEYSZYCH AUTOROW,

HERBY z RODOWITOSCIĄ WYRAZAIĄCYCH

NIE MAŁO DO TĄT

UKRZYWDZONYCH

ZEBRANIEM WIELU FAMILII WE DWA TOMY.

CZĘSCIAMI RZECZONE

Przez życzliwego Oyczyźnie Synu,

M. STANISŁAWA JOZEFA

A DUNEBURG

DUNCZEWSKIEGO,

Na częściach Łazów, Nowopolu, Żelazny [illegible], Krzywice [illegible] Dziedzica.
w Akademii Zamoyskiey Oboyga Praw Doktora y Professora,
Jaśnie Oświeconego Trybunału Koronnego Geometry,
Oraz Pewnemi Historykami y Autentycznemi Dokumentami,

MELIOROWANY

TOM. I.

z Drukarni B. Jana Kantego, w Akademii Krakowskiey S. Theologii Doktora y Professora, Patrona Korony Polskiey y [illegible] Litwy.

PROMULGOWANY ROKU PANSKIEGO, 1757.

BIBLJOTEKA MOROCZYN CHRZANOWSKICH

XVIII - 16151 - IV.

BIBL. Z. N. IM. OSSOLIŃSKICH

JASNIE WIELMOZNEMU MEMU WIELCE MOSCIEM PANU, JEGO MOSCI PANU

H E N R Y K O W I

Swiętego Państwa Rzymskiego, y z Ociesżyna

HRABIEMU BRUHLOWI

OCIESKIEMU,

Ná Forstcie y Pforthenu WOLNEMU BARONOWI; *Klientelii Grochwiza, Rhanisdorffu &c.* PANU; *ná Turwi, Sowinach, Pakosławiu, Miechanowiu, Gołębowiu, Gorce, Łodźi &c.* DZIEDZICOWI; *Orderow Białego Orła, S. Andrzeia, Orła Czarnego, y Alexandra Newskiego* KAWALEROWI; NAYIASNIEYSZEGO AUGUSTA III. KROLA POLSKIEGO, ELEKTORA SASKIEGO, *Naywyższemu* MINISTROWI *Stanow, Pierwszemu Ustaw* KONSYLIARZOWI, *Nayprzednieyszemu Gabinetu Krolewskiego* PREFEKTOWI, *Ceł Saskich, Trybutow y Prowentow Publicznych Generalnemu* PRESIDENTOWI; *Artylleryi Koronney* GENERAŁOWI, *Huffarskiey Chorągwi Nayiasnieyszego Krolewicza Jegomości* FRYDERYKA *Pułkownikowi, Lipińskiemu, Piaseczyńskiemu &c.* STAROSCIE,

MEMU WIELCE MOSCIEM PANU y DOBRODZIEIOWI.

WIedząc iák kochasz całym sercem Oyczyznę, y Synow Koronnych estymuiesz, nie komu inszemu ukrzywdzone w swoiey Rodowitości Domy oddać w protekcyą umyśliłem, tylko Tobie Wielkiemu Zastępcy Rzeczypospolitey, y Naywyższemu Ministrowi Stanow Saskiego Elektoratu, JASNIE WIELMOZNY HRABIO y DOBRODZIEIU. Słuszna rzecz, aby przez Ciebie rowną mie-

li zá krzywdy ſwoie konſolácyą, ktory połowę Swiátá Polſkiego, we Krwi Starożytney prezentuieſz, zabieraiąc tu pierwiaſtki ſwoie, ieſzcze od LECHA pierwſzego Fundatora Polſki, ktorego Antenaci Komeſami będąc, z wyciętych laſow zakłádali Oyczyznę naſzę, puſte y dźikie kraie, licznemi woyskami napełnili; więcey po ſobie zwycięzkich ná placu trofeow, niżeli pniow na wyrąbanym polu zoſtawiwſzy.

Temberſki in Palmite Cor bach: ex veteribus

Zywy ieſt obraz ſtarożytności Waſzey ná Chorągwi LECHA, *non diſcolore fuco* Orłowi Polſkiemu uformowany w herbownym Jaſtrzębcu Waſzym, między inſzemi zaſzczytami rodowitemi dwunáſtu Komeſow ſwoich, ktore ſtarożytność Fragſka, ná początkach Lechii y Czechow abryſowałá, że *ab ipſis naſcentis Lechiæ incunabulis* pochodźicie, ożywiaćie Krwią ſwoią Oyczyznę, y Staropolſkiey ſzabli żelazem rozprzeſtrzeniacie.

Dubravius Epitome rerum bohemicarum

Toż ſamo powiedźieliby, z grobow ſwoich wzbudzeni na dokument Piotrowinowie, zakopani w mauzoleách Cieſzowſkich KOZŁOROGOWIE, w Ocieſkich OCIESCY Hrabiowie, w Pałuckich, Łukniowſkich, y innych STARZOWIE Toporczykowie, w Panigrodzkich, Daniborſkich, Właſtowſkich ŁODZIOWIE, y inni Hrabiowie; ktorzy iako Orły *magnarum alarum*, około Gniezna, czy gniazda LECHA Pierwſzego, z ſwoiemi Koloniámi lokowali ſię.

Baſzko Longinus Gvagninus &c

Z tąd ná trzyſta Domow rożnego Imięnia, ále Krwi iedney y herbu Iáſtrzębca, z podźiwięniem Narodow inſzych rozrodzeni, wielką część Swiáta Polſkiego poſiedliście.

Paprocki, Bielſki Okolski &c.

Iak piękny zaſzczyt má dotych czas Oyczyzna z Waſzego Rodzaju, kożdy zważyć może, gdy nieomylnie *immortalibus Faſtis* zapiſanych ieſt Prymaſow Korony Polſkiey, Arcybiſkupow, y Biſkupow, ſamych Jaſtrzębczykow dwudźieſtu ſześciu: czterdźieſtu Woiewodow z Kaſztelanami Krakowſkiemi: pięćdźieſiąt y dwu Kaſztelanow Więkſzych, Marſzałkow, Kanclerzow, Podkanclerzych, oprocz wielu Kaſztelanow Mnieyſzych: dopieroż Miniſtrow inſzych, Officyaliſtow, Wielkich Poſłow, Podkomorzych, Staroſtow, Deputatow, Sędźiow, Kommiſſarzow, Urzędnikow, Wodzow, Regimentárzow, Generáłow, Pułkownikow, Rotmiſtrzow, y inſzych Dygnitárzow, ktorych zkomputowáć niepodobna.

Annales multorum Hiſtoricor.

Mowić beśpiecznie kożdy Polak może: *Non invidemus nutrici Deorum Gratiæ Themiſtocles, Seminario Heroum Spartæ Lacedæmonios, Aſſaricæ Domui Priameos nepotes,* ná Dom Waſz, od Starożytności daleko chwalebnieyſzy zapatruiąc

patruiąc

pátruiąc się; z ktorego Arcybiſkupie Inſuły, Prymaſowſkie Dygnitarſtwa, Senátorſkie Laticlavia, Zwycięzkie Trophæa, iáko z Panteum wſzelkich Honorow pochodźić zwykły. Tyſiączne liczyćby potrzeba Kolligacye, z trzechſet Fámilii ſámych Jáſtrzębczykow wynikáiące, w ktorych Oyczyſtą, czy Macierzyſtą krwią zbroczone uważáiąc Purpury, mowić powinienem, że *gesserunt omnes Honorum Titulos, floruêre ſub Violis, rubuere ſub Roſis, ornarunt utramq́, Purpuram, illuſtrarunt Sagum & Togam.* Inaczey nie wiedźiałbym wielkiey części Hiſtoryi Polſkiey, gdybym nie znał ták wiele ozdob Rodzaiu Waſzego. Gdyby mi wielu Ziemſtw y Grodow zazdroſne nie przeſzkodźiły fata, ktore *per cinerem & favillam* w wieczney niepámięci, wielu pogrzebáły BRUHLOW OCIESKICH Hrabiow; więceybym wyliczył zacnych Antenátow Waſzych, niż ktorych tu namięniąm z powinną eſtymacyą. Doſyć mi iednák Ciebie ſamego wſpomnieć, ktory wſzyſtkich ták w ſobie wyrażaſz, iák powiedźiał Sylla, że *in Cæſare multos ineſſe Marios obſervamus*; gdy w Tobie iednym wielu zacnych Fabiuſzow, y utáionych Kamillow uważamy. Do chwały Twoiey náleżą Antenaci Wielcy, ktorych lubo zagáſło żyćie, świecą iednák tytuły Jaśnie Wielmożne. Zyłeś w nich wſzyſtkich, ále nie wſzyſtek; żyią wſzyſcy w Tobie, ále tylko częścią ſą Twoią: *Laudat Te Majorum gloria, ſed Tu illis gloriam addis; creſcunt ex Te, creſcis ex illis; mutua laus Veſtra eſt, & alternum elogium invicem eſtis.* Nie wylicząm y dla tego wſzyſtkich Dźiadow Twoich, áżebym nie zdał ſię od nich chwáły iákiey żebráć; bo wſzelkich Oratorow doſtateczną zoſtaieſz materyą, y żywym Panegirykiem. Doſyć mi powiedźieć, że gdybym tych Senátorow y Miniſtrow razem teráz zgromadźił, na ktorych mądrey każdego głowie, *ponderoſa molimina Regni* polegáły, nie zmieściliby ſię w całym Senácie Polſkim. Seym wálny ſzczęśliwie w pożądanych intentách Oyczyzny, wielkiemi Radami ſwoiemi odprawiliby; gdyby wraz ziachali ſię wſzyſcy, dotąd całość Kroleſtwa Polſkiego utrzymuiący. Zgoła mowię, iako gwiazdy ná Zodyáku, oświeciliby Oyczyznę, Jaśnie Wielmożni Antenáci Twoi, ktorych Ty Słońcem ieſteś. W ſamym JANIE Bruchlu Hrabim OCIESKIM, Podkomorzym Poznańſkim, *ſive Maternum ſive Paternum ſangvinem* zważaiąc, zewſząd walecznych Hektorow y Achilleſow, wielu liczyćby trzeba. Syn iego

Nieſiecki tom 2. fol: 416 ex Collectis.

Per conflagrat: Actor: Terr: ſtr: & Caſtr: Maioris Polon:

Genealogia Comitum de Ocieſzyn.

 JAN

JAN dwużenny, czyliż mało przyſpoſobił Domowi Waſzemu Kolligacyi, ktory z Dworem Nayiáśnieyſzey BARBARY, Niezwyciężonego KAZIMIERZA IV. Krola Polſkiego Corki, JANA WOYCIECHA Krola Sioſtry, dáney w małżeńſtwo Nayiaśnieyſzemu JERZEMU, Xiążęciu Elektorowi Saſkiemu, z Polſki wyiachawſzy, w Saxonii wielką Procedencyą w Sukceſſorach ſwoich prokreował. Iakoby w Oyczyźnie Wielka Polſka małą dla nich była, że *Heroica dexteritate vicerunt Macedonem, multos prudentiâ Hercules Gallicanos, & conſiliis Arpinates*, do Cudzych kraiow przenieśli ſię. Tego zacny potomek MACIEY, z Synem ſwoim IANEM ERNESTEM; ktory wźiąwſzy *in ſociam vitæ* ZOFIĄ JANA *de Balice* BONARA, pierwey Kaſztelana Oświecimſkiego, potym Chełmſkiego, Wielko-Rządzcy Krakowſkiego, Spiſkiego, Rabſztyńſkiego Staroſty, z KATARZYNY *de Tęczyn* Hrabianki TĘCZYNSKII, JANA Woiewody Sęndomirſkiego żony urodzoną Corkę; czyliż nie poſiągnął *ad Iovis Statoris derivatum genus, à Magnis illis, virtute & factis illuſtribus, de Republica bene meritis Heroibus*, pochodzącego doſtawſzy Rodzaiu. Ktoż BONAROWSKI Dom wyſławić może, w ktorym nawet ſami rodzą ſię Swięci, z Błogoſławionym IZAIASZEM BONARĘM, Akademii Krákowſkiey Profeſſorem, z Oyca FLORIANA, z Matki BRONISŁAWY LANCKORONSKII pochodzącym. Wſpomnieć trwoży ſię pioro, dopieroż *in arenam literariam* prowokowac, Wielkiego Zwycięzcy Szkockiego y Angielſkiego, Ianá BONARA Hetmaná Woyſk Francuſkich zá Filipa Królá, ktorego Niderlandzkie, Wiſemburgſkie, Francuſkie Pańſtwa wychwalić nie mogą. Sławią więcey iák trzech ſetne wieki hoyność dla Królá ZYGMUNTA I. w wydanych bliſko dwukroć ſtotyſięcy w monecie złota, z właſnego *ærarium* IANA BONARA, Staroſty Rabſztyńſkiego y Oświecimskiego; ſławią zaſługi SEWERYNA, Kaſztelana Bieckiego, Zarnowskiego, á potym Sądeckiego, Sławnego Wielko-Rządzcy Krakowskiego, Oświecimskiego, Zatorskiego, Bieckiego, Rabſztyńskiego, Wſchowskiego, Oycowskiego Staroſty, o ktorym Decyuſz powiada, że był *inter Cives inſignior totâ Sarmatiâ*. Zył dożywotnie z ZOFIĄ BETMANOWNĄ, tych Corka ZOFIA dana w kontrakty małżeńskie IANOWI FIRLEIOWI, Woiewodzie Lubelskiemu, Márſzałkowi Wielkiemu Koronnemu; z

Reformatio in Actis Caſtren Crac: Anno 1539

Baronius, Bzovius, Nakielſki

Decius de Sigiſmundo I. & alij.

Bielſki, Paſtorius, Cromerius

kąd e-

kąd eſtymacyi od Krolá ZYGMUNTA AUGUSTA, przez Dom złączony, tey ieſteście uczeſtnikámi: *Cùm multæ ſint in Regno Noſtro Illuſtres & præſtantiſſimæ Familiæ, tum Noſtra quidem opinione, paucæ admodum quæ vel Generis ſplendore, vel virtutum rerumq; geſtarum gloria, cùm ampliſſima & clariſſima Firleiorum de Dąbrownica Familia comparari, nullæ verò, quæ ipſi anteponi videantur.* Iák wielką mieliście od wiekow ſłáwę, z przerzeczonemi w Polſzcze Domámi, krwią ſwoią złączeni; ták y w dalſzym czaſie, z KATARZYNY TĘCZYNSKII, Woiewodzanki Sendomirskiey, dotąd rownie z komparowaną powagę, z kilku ſet Senátorow, Arcybiskupow, y Biskupow, Marſzałkow, Kanclerzow, Hetmanow, y inſzych Dygnitárzow, przez Starzonow y Toporczykow, odbieracie. Od STANISŁAWA BONARA Staroſty Bieckiego, z Elżbietą JORDANOWNĄ, Káſztelanką Krakowską; od SEWERYNA pomięnionego, Kaſztelana Bieckiego, drugim Małżęńſtwem z KOSCIELECKĄ, Woiewodzanką Kaliską; bliskich pokrewnych IANA ERNESTA Bruhla, Hrabiego OCIESKIEGO, kilkadźieſiąt Woiewodow z Kaſztelanámi Krakowskiemi, kilkaſet Kaſztelánow Większych z Mnieyſzemi, w Dom Waſz Jaśnie Wielmożny weſzło. Z tey KOSCIELECKIEY urodzony Seweryn drugi, Kaſztelan Krakowski, Staroſta Rabſztyński y Dobrzyński, żyiąc dozgonnie z WOŁOWICZOWNĄ, Kaſztelanką Witebską, y Kanclerzanką Litewską, iakie zoſtawił przyſługi Oyczyźnie, piſzą Hiſtorycy, y o ADAMIE Bonarze Senátorskiego Domu z BIDZINSKĄ, świadczą Kroniki, y chwalebne ákcye. Zgoła, o wſzyſtkich w Domu Waſzym zoſtaiących, mowić ſię może: *Ut ſæpè purpureus orientis auroræ vultus, ſerenum evolvit mane, ita ſplendida Majorum Veſtri lumina, in Conſangvineis Nepotum accenſa Ceris, ſemper inextincto jubaris enitescunt radio.* Takie ſplendory wynikaią z Purpur Jáśnie Wielmożnych, Zofii BONAROWNY, herbu ſwego Imienia, Kaſztelanki Chełmskiey; Matki iey KATARZYNY TĘCZYNSKII, herbu Stárza, Woiewodzánki Sendomirskiey; ktorą urodźiła KATARZYNA ŁASKA, herbu Korab, Woiewodzanka Sieradzka; y ZOFII Betmanowny, herbu ſwego Imięnia, Kaſztelanowy Sądeckiey IANA *de Balice* Bonara, Kaſztelaná Chełmskiego Matki; ktorą urodźiła Broniſława LANCKORONSKA, herbu Zadora: Was oświecaiące nie wygaſłą w wie-

Nieſiecki tom. fol. 150

Paprocki, Nakielski, Orichovius

Hoſius Cardinalis ad Ann. 1577 & alii.

Paprocki, & David Hilhen de Ferensbarchie.

Redukcya Kolligacyi z rożnych Autorow.

w wie-

w wiekopomney pámięci Kolligácyą. Mowićbym mogł z Polskim Oratorem do Ciebie Iaśnie Wielmożny HRABIO y Wielki MINISTRZE; iż w progach Domu Twoiego stoią *Magnorum Nominum simulacra, bellaces in curribus Emiliani, fumosi Equitum cum Dictatore Magistri, Scipiones, Gradivi, & cognata vetustissimis Nominibus Numina*; od ktorych nieśmiertelnym słyniesz Honorem, iaśnieiesz Cnot y Zacności splendorem tak, iż nie trzeba wszczynać o tym kwestyi, czyiby Dom dáwnieyszy był u nas w Polszcze? Zdobią Cię od wieków swoich, BRUHLOW Hrabiow OCIESKICH Iaśnie Wielmożne Imiona, JAROSŁAWA ná Sowinach, Kuczynie y inszych Dźiedźica; STEFANA ná Ocieszynie; MIKOŁAIA Starosty Kosteńskiego; BARTŁOMIEIA, JANOW kilkunástu, ADAMA, PIOTRA, MIKOŁAIA, JOACHIMA, KRZYSZTOFA, Hrabiow OCIESKICH, JANA Bruhla Kanclerza Koronnego, Krakowskiego, Sądeckiego, Olsztyńskiego Starosty, IANA innego Starosty Olsztyńskiego, JOACHIMA Kasztelaná Sądeckiego, y innych kilkusetnych, od Starożytności Dygnitarzow rożnych, Heroicznemi dźiełami wsławionych, Wodzow y Obrońcow Oyczyzny, *quibus, aut non vivere in animo stetit, aut victis jura dare Gentibus; laurumq; meditando, fatalem hostibus cupressum implantare.* Zaszczyceni w Saskim Elektoracie Zacnemi Familiámi, przez FELICYTATĘ *de Brandenstein*, MARYĄ *de Hezler*, KATARZYNĘ *de Kutzleben*, SABINĘ *de Vitzleben*, ZOFIĄ *de Vouler Heide*, dla wielkich zasług, do wysokich Honorow tamże przyśliście. Wszędy iest estymowana Mądrość y Cnota Wasza, nigdźie nagany ákcye nie maią, owszęm na zaszczyt swoy każdy Honor życzy Was mieć sobie. Prym y Zacność z Tobą kożdy może sobie wspołeczną przypisać, kogo w Krolewskich u ludźi funkcyach, pierwszym mieyscem uraczyła Godność, ktory iako *inter Violas, purpureasque Rossas, decus florum candescis Lilium* w szczerości. Niegdy wybornym ozdobiona kwieciem młodość Twoia do Honorow zakwitała, przy faworze SŁONCA Nayiáśnieyszego. Łatwa Ci do tego promocyá była, przez wiele y wielkie Cnoty wrodzone, respektuiące dla siebie Maiestat Krolewski, w wszelkich Cnotach kochaiący się. Zyłeś ná Dworze Krolewskim *non privato, sed publico fato*, nie więcey dla siebie, iák dla Rzeczypospolitey naszey wychowany. Rosły z Tobą Cnoty, rosłeś Ty w cnotach, tak, iż więcey for-

Inauguratio in Capitulo Cracovien: An: 1553.

tuny

tuny nad nie, nie trzeba Ci było. W przyczynách wielkich rzeczy, y ułożeniu Krolewſkich dyſpozycyi, tak wygurowałeś, iż gdyby potrzeba było, *arcana Superum inire consilia*, iuż nie Numę Pompiliuſza, ale Ciebie do tey funkcyi zażywanoby. Mogęć to przyznać, co rownemu Tobie nápiſał Panegiryſta nie podchlebnie: *Supra elogium eſt Tua prudentia, quâ Patriæ proſpicis bonum, quâ publica peragis negotia, quâ ſingulas exerces actiones.* Maſz przed oczyma *ſine dolo, ſacræ Themidis idolum*, kożdą zważaiąc ſprawę ſprawiedliwie: zdobi Cię łaſkawość y przyiemny kożdemu affekt: *Qui vultu amabili omnes gratias & ſuavitates profers, qui flores absq; ſpinis porrigis, mellificia ſine aculeo miniſtras, Ethesias Zephirosq; ſpargis, ſine Aquilonibus.* Podięte fatygi Twoie w ták wielu publicznych intereſſach, prace do znoſzenia Herkuleſowey śiły potrzebuiące, zá pomocą Heroiczney Cnoty odprawuieſz, Tobie z nátury przyrodzoney, nic ciężkiego, nic nie podobnego, do wykonaniá dla ſiebie aprenduiący. Uznać może Oyczyzná naſza ludzkość Twoię, & *generoſam liberalitatem*, gdy tak wielu z łaſki Krolewſkiey, przez ręce twoie munificencyi odebrała, lubobyś większą część dlá ſiebie mogł ich pozyſkać, iáko z Antenátow y dźieł Twoich rekommendowany, Maieſtatowi dobrze zaſłużony, y ulubiony. Kontentuieſz ſię Godnością y ſzczęściem Twoim, nie pragnąc czego zazdrościć komu, gdy w iednym Tobie wſzyſtko znayduie ſię, cokolwiek po między wielu Fortuná rozdała. Doſyć maſz Honoru z ſamego ſiebie, áni Cię żadne Inweſtytury nie ozdobią więcey, iak Ty ich zdobiſz. Nie mnie iednak dyſzkurować *de Bonis animi Fortunæque Tuæ*, iako mniey godnemu: *laudet Te os alienum, melioribus de oſſibus natum*, iako uſt Senátorſkich godnego Miniſtra, Kanclerſkich zaſłużonego eſtymacyi, y pochwał z moiemi nie porownanych. Sławią Cię Narody, z Wielką Familią Ozdoby Twoiey, MARYI ANNY *de Kołłowrat* Hrabianki, świątobliwe ákcye y Cnoty naśladuiące. Sławi Cię nieśmiertelne MNISZCHOW Wandalinow Imię, y Herbownemi Piorami ſwoiemi pod Niebo wynośi, do ktorego Honoru kredenſuie Marſzałkowſka Laſka, Jaśnie Wielmożnego IERZEGO AUGUSTA, S.P.R. ná Wielkich Kończycach, y Oſſownicy Hrabiego, Marſzałka Nadwornego, Generała Wielkopolſkiego, Iaśnie Wielmożney AMALII Corki Two-

iey Męża, piorem moim Paná niewysławionego. Zdobi Cię y sławi cały Dom ZAMOYSKI, z Wielkim IANEM swoim, niegdy Kanclerzem, y Hetmanem W. Koronnym, nieporownanym wieku swoiego Zwycięzcą y Statystą; przez KATARZYNĘ ZAMOYSKĄ Woiewodzankę Smoleńską, z Iaśnie Oświeconey Xiężniczki ELZBIETY WISNIOWIECKII, Xiążęcia MICHAŁA Woiewody Wileńskiego, Hetmana Wielkiego W.X.L. urodzoną, Bratu Marszałka rodzonemu, IANOWI MNISZHOWI, Podkomorzemu Litewskiemu, w dożywotnią przyiaźń oddaną. Wielbi Cię przez cnoty swoie, y w dalszych czasach sławić będźie Potomstwo Twoie, pięknemi kwitnące qvalitetami, to iest FRYDERYK Starosta Warszawski, KAROL Starosta Błoński, HENRYK y IAN Hrabiowie OCIESCY, z MARYĄ ANNĄ Siostrą swoią. Nie tá iest meta intencyi moiey, áżebym Dom Wasz Prześwietny chwalił y opowiadał, bo przez siebie dawno iest wiadomy y sławny, ále cokolwiek nápisałem tu, niechay będźie supplementem defektow moich, ktore w Geneálogii Twoiey popełniłem. Wielkieby potrzeba przypominać ákcye y zasługi Antenatow Twoich od początku Lechii, w ktorych że nas ukrzywdźiły czasy niespokoyne, do tego pisać ná ten czas nie umieiące subiekta, nieśmiertelney pamięci godne dźieła robiących, wybaczyć kożdy powinien. Iest także osobliwsza meta intencyi moich, ábym to zebranie z attencyą y expektacyą poprawy ośmioletnią, nie komu inszemu dedykował, oprocz Tobie Iaśnie Wielmożny MINISTRZE y Dobrodźieiu, ile że więm wszelką Twoię rekognicyą przy stateczney Powádze, bez wszelkiey odmiany; ábym się bespiecznie mogł fundować na Twoiey protekcyi Pańskiey, y respekt pozyskać dalszego służenia Imięniowi.

IASNIE WIELMOZNEGO W.M.W.Mciem
PANA y DOBRODZIEIA

Ad quævis obsequiorum genera

Obligowány *A. O.*

CENSURA
DELEGATORUM.

EX Commissione Illustrissimi, Excellentissimi, & Reverendissimi Domini D. VALENTINI FRANCISCI SALESII, Comitis de Osiny WĘZYK, DEI & Apostolicæ Sedis Gratiâ Episcopi Chełmensis, Nos infra scripti Censores Delegati, Librum bipartitum, cui titulus: *Herbarz Wielu Domow Koronnych y W. X. Lit. &c.* per Illustrem Clarissimum M. *STANISLAUM DUNCZEWSKI*, U. J Doctorem, in Universitate Zamoscensi Matheseos Professorem, Geometram Juratum, vidimus, legimus, cumq; nihil Orthodoxæ Fidei, & bonis moribus contrarium in illo reperimus, quinimò multo labore comparatum Opus, à plurimis expetitum, ad satisfactionem distinctarum Familiarum pro futurum, luci publicæ exponendum esse Censemus. In quorum fidem manibus nostris subscribimur. Datt: Zamoscii in Collegio Universitatis, die 17. Mensis Septembris, *A. D.* 1756.

M. Balthazar Dulewski, S. Theologiæ & Juris Utriusq; Doctor, Theologiæ Professor, ejusdemq; Facultatis Decanus, Canonicus Cathedralis Chełmen: & Collegiatæ Zamoscensis, Delegatus Censor.
mpp.

M. Paulus Łosiecki S. Theologiæ Doctor & Professor, Scholasticus Collegiatæ Zamoscensis, Universitatis Procancellarius, Delegatus Censor.
mpp.

APPROBATIO ORDINARIA.

IMPRIMATUR.

VALENTINUS

WĘZYK,

EPISCOPUS CHEŁMENSIS,

mpp.

PREFACYA
AUTORA
Do CZYTELNIKA.

NIe tá moiá intencyá byłá, áżebym ktorego cenzurował Autorá Herbárze piszącego, ále ná usilne domagania się wielu ukrzywdzonych Familii, częścią przez rożne błędy, częścią przez opuszczenie wielu Domow, dlá niewiadomości; przyiąłęm ná siebie tę Spartę, ábym według możności poprawił ich edycye, y dopisał opuszczonych. Pisał náywprzod o Herbach y Familiách Polskich, *Jan Długosz* herbu Wieniawá, niegdy w Akademii Krákowskiey Professor, S. Kazimierza Krolewicza Polskiego Dyrektor, potym Kanonik Krakowski, Nominat ná Arcybiskupstwo Lwowskie: przecięż y tęn Autor ták doskonáły, ktorego Prymasem Polskich Historykow zowią, mało co względem poźnieyszych zebrawszy Procedencyi, umarł w roku 1480, wydáwszy *Rycerskie Korony Polskiey Kleynoty* Xięgę. Po nim drugiego wieku opisał Herby y Familie Polskie, W. X Litewskiego, Czeskie, Sląskie, y Morawskie, *Bartłomiey Paprocki* herbu Jastrzębiec, Szlachcic Ziemie Dobrzyńskiey; ktory lubo obszernie y porządnie, w Xiędze *Gniazdo Cnoty* nazwáney, wyraził początki Kleynotow Polskich; iednak znowu wydał insze Opus ná pięć Xiąg rozdźielone, pod tytułem: *Herby Rycerstwa Polskiego*, częścią poprawuiąc pierwszą edycyą, częścią Domow rożnych przyczyniaiąc: ále y ná tey pracy nieprzestawszy, zebrał trzęcią Xięgę z Herbow Starożytnych, *Strom* názwaną, y do druku podał; zá co wszytko, zamiast nadgrody y podźiękowaniá, od nápaśliwey chołoty turbowany, z Oyczyzny zá granicę umykać musiał, iák pisze Autor wydánego życiá *Hieronima Rozrażewskiego.* Po śmierci iego w roku 1614. według *Pruszcza w Fortecy Duchowney fol:* 201, Łukasz Paprocki *Societatis J E S U*, Synowiec Bartłomieia, miał wydać Reformowane Gniazdo Cnoty Stryia swoiego, iako wyraził o początkach herbu Grzymała, w Xiędze przez siebie wydaney, ále mu śmierć

Jan Długosz

Bartłomiey Paprocki

Łukasz Paprocki

tego

tego nie pozwoliła, według *Niesieckiego tom: 3. fol.* 558. Z kąd poznać, że y tęn Bartłomiey Paprocki wielce pilny y pracowity Autor, nie zewszystkim doskonałe wydał swoie Opera; chwalą go iednak Cudzoziemskie Narody, y Polskie wieku teraźnieyszego. Pisał też niektore namiętności o Herbach y Marcin Bielski herbu Prawdźic, Szlachcic Woiewodztwá Krakowskiego, z Ziemi Wieluńskiey, w Historyi Uniwersalney od przybycia Lecha I, áż do Zygmuntá III. Krola, wydaney roku 1597. nie wyprowadzaiąc iednak Rodowitości wszystkich. W lat blisko sześćdźiesiąt po Paprockim wyszła Xięga Herbarzowa, ná trzy Tomy rozdźieloná, przez Szymoná Okolskiego herbu Rawicz, Zakonu Kaznodźieyskiego S. Theologii Doktorá, y niegdy Prowincyáłá, pod tytułem: *Orbis Polonus*, z ktorych Tom pierwszy wydrukowany w Krakowie roku 1641, drugi 1643, trzeci 1648; przecięż y tęn Autor, wątpiąc o swoim zebraniu nie dostatecznym, ták nápisał przy końcu trzeciego Tomu. *Optabam ut omnibus & singulis satisfacerem, nec desiderium, vigilia, & attentio minuebant; sed distantia locorum plurimos usquemodo retinuerat, ut solidiùs, perfectiùs, clariùs colligere Stemmata non potuerim &c.* Potym Wacław Potocki herbu Srzeniawa, Podczaszy Krakowski, wydał Poczet Herbow y Szlachty Korony Polskiey y W. X. Litewskiego, roku 1696, wierszem opisuiąc początki tychże z Okolskiego, ále w nim nad dawnieyszych Autorow nic nie przyczynił. Cytuią też Woyciecha Koiałowicza *Societatis JESU*, w Manuskryptach; ktory po Łukaszu Paprockim, zaczął zbierać Familie Polskie y W. X. Litewskiego; ále nie są wydane ná świat. Pisał y Xiądz Andrzey Duryewski, o Herbach niektorych Domu Kostkow, ále pisaniá iego większą częścią zaginęły, lybo insze są wydrukowáne. Dopiero w teraźnieyszym wieku, Xiądz Kasper Niesiecki *Societatis JESU, Pater solertissimus* w zbieraniu y opisywaniu Herbow z Familiámi Korony Polskiey y W X. Litewskiego, wydał Dźieła swoie w czterech Tomach wielkich, pod tytułem: *Korona Polska &c.* w życiu naszym nieporownane. Bo ieżeli znaiący się ná tym każdy pracą iego uważa? więcey nad życie tegoż Autora, inszymby czytać potrzeba ták wielu Historykow Cudzoziemskich y Polskich, ktorych ná dokument często przywodźi. Jeżeli miłość przeciwko Oyczyzny y Familiom, kto dobrze

Marcin Bielski

Szymon Okolski

Wacław Potocki

Woyciech Koiałowicz

Andrzey Duryewski

Kasper Niesiecki

uważa

uważa? przyznać w nim muſi wielką; gdy o ktorych począ-
tkach, y chwalebnych dźiełach ſame ſwoie nie wiedźiały Do-
my, wſzyſtkie przed oczy kożdemu przełożył, iakoby ná
kłębek zebrawſzy, z wielką fatygą ſwoią y pracą uſtawiczną.
Ieżeliby iákie errory pokazáły ſię, álbo opuſzczenia y nie
dopiſániá? przy kożdym Tomie proteſtował ſię poprawić, *Proteſtacye*
zá autentycznym uwiádomięniem; iakoż zkorygowałby y *Niesieckiego*
dopiſał, gdyby go zwątlonego ſwoią przyſługą dla Oyczy-
zny, śmierć nie zaskoczyła. Ludzka to ułomność czyni, nie
złość, álbo zdradá, w czymkolwiek błądźimy niewiadomi, za
co ſąm BOG nie gniewa ſię y nie karze, gdy czego wiedzieć
nie możemy, choć pobłądźimy. Anielskiey by funkcyi po-
trzeba, áby od początku Krolestwa kożdego pilnował Domu,
y o nim wiedźiał. Z dokumentow Grodzkich y Ziemskich,
doſtatecznie informować ſię nie możemy, ktorych więcey
wygorzało w Polſzcze, y za gránicę powywożono, niżli ſię
zoſtało. Cokolwiek od ſtárożytnych y poźnieyſzych Auto- *Pilność y*
row mogł ſię dowiedźieć: cokolwiek w Státutach, Konſty- *pracá tego*
tucyách, Aktach rożnych, Tranſakcyách, Xięgach y Xią- *Autora*
ſzkach, o Familiách y Herbach, mogł wyczytać, wſzyſtko
nąm kommunikował w potomne wieki. Sami ſobie winni,
ktorzy ſię taią z Familią ſwoią, álubo przez to nie ſzkodzą
ſobie, ále czynią krzywdę potomſtwu ſwemu, iak mowią Au-
torowie ná karcie 1. Herbarza tego wyrażeni. Lubo CHRY-
STUS Pan ieſt wieczney chwały, przecięſz nie zakazał
Mateuſzowi piſać ſwoiego Rodzaiu y Procedencyi. Nie *Matth. Cap.*
wzdrygałęm ſię y iá piſać w tey materyi, lubom ſię ſpo-
dźiewał od nieprzyiaznych cenzury, od baiecznych plotek
po świecie, od złośliwych oppozycyi, od niewpiſanych pre-
tenſyi: bo mi milſza rzecz zdawałá ſię, Bliźnim nadgrodźić
chociaż cudze ukrzywdzenie, niżeli ſiebie ſamego chańba.
Nie z żádney powinności pracowałęm, áni z fundacyi iá-
kiey; niech má kożdy uwagę, że nie wpiſałęm tego, kto-
regom nie wiedźiał bydź ukrzywdzonym, lubom wiedźieć
prágnął, po trzy razy ogłaſzaiąc ſię w ſześćdźieſiąt tyſię-
cy Kalendárzach moich. Będźie podobno ktory mowił? *Reflexye*
że nie w iednym mieyſcu Szlachetne Imiona wſpominąm, *potrzebne*
pod wątpięniem y nieiakiemi kondycyámi, przez te party-
kuły: *czy, lub, albo*, y tym podobne. Tá ieſt wyrażonych
adickcyi racyá, że iedni Autorowie ták ich piſali, inſi zaś

 inaczey

inaczey, iednak podobnie; cokolwiek zaś o nich wſpomnieli, nie do inſzey oſoby y Domu należy, tylko do tych, o ktorych piſali: ináczey w iedney oſobie wieleby ſię inſzych rozumiało. Odmianá zaś w piſaniu Imion, rożnemi ſtała ſię u nich przyczynámi; álbo że dawnymi czaſami inaczey Szlachtę, nie tak iako teraz zwano, y w tranſakcyách rożnych piſano, o czym w rożnych Procedencyách niżey. Albo w iaki kray weśli, taką zwano ich mową, lub zwyczaiem: ná przykład w Mazowieckim po Mazowiecku, w Ruſkim po Ruſku, w Litewſkim według zwyczaiu Litewſkiego, iednak nie wſzyſtkich, o czym *Tomo II. fol.* 362. *Herbarza tego*, y w rożnych mieyſcach. Albo przez odmienność Łacińſkiego ięzyka w Autorach dawnieyſzych, iák *Kromer* powiada *Lib. I. Poloniæ fol.* 81. Neque enim olim, ut nunc, ab arcibus, villis & pagis, quibus dominabantur, denominabantur Equites. Sed undelibet ſumpta aut indita nomina, ad longam poſteritatem; amiſſo etiam vel commutato Patrimonio, recte tranſmittebant. Qualia ſuperſunt cum alibi, tum in Submontano & Scirienſi tractu, & in Ruſſia. Ut ſunt Herborth, Dunin, Jordan, Gladis, Pienianſcus, Pirſchala, Cmita, Farureius, & alia ejuſdem generis. Nunc malunt plerique de arcium, oppidorum, & pagorum nominibus, deflexa paululum per denominationem in *ſki*, ſive *ki* voce, appellari. Ea vero deflexio vel adiectio ſyllabæ, à Latine loquentibus & ſcribentibus in *jus* commutatur, ita ut à Choina Choinſki, & pro eo Latinè Chonius, à Craſne Craſińſki, & pro eo Craſinius, à Laſco Laſki, appellatur: cœterum pro eo non Laſcius, ſed Laſcus dicitur, &c. Pochodzą odmienności Imion Szláchetnych y z wielu náſzych Autorow, w Polſkich y Łacińſkich Xięgach wyrażonych, iáko *Okolſki* w Herbárzu ſwoim, wiele nazwiſk ortografią inſzą wyraża, á *Nieſiecki* inſzą, to ieſt według wieku teraźnieyſzego piſzących ſię. Cudzoziemcy też dźiwnie Imioná Polſkie odmieniaią, iáko *Cellarius Deſcrip: Reg: Polon: ſub Indice*, zamiaſt Woyciecha Koiałowicza, Litewſkiego Hiſtoryka, piſze *Alberti Koiawolicii hiſtoria Lithvaniæ*, y inſzych wielu, nawet bez zrozumięniá. Drukarſkie tákże errory, wiele odmian czynią. Może mnie kto cenzurować y z tąd? że zdrobniałe Familie do wielkich przyłączyłęm, iż częſto piſzę: iedna to krew ieſt y ieden rodzay, bo iednego herbu &c. Mąm ná to świadectwo

Odmienność rożna

Cromerus de Nobilitate Polona.

Rożni Autorowie Polſcy y Cudziemſcy

dectwo Kromera dopiero wspomnionego, ktory o tym tak powiadá *loco citato fol*: 80. Multæ ſunt autem Nobilitatis Polonæ gentes, & quaſi tribus, non locis & regionibus, verùm ſignis quibuſdam gentilitiis, quæ arma & inſignia vocant, eorumque appellationibus diſtinctæ, quæ ſingulæ rurſus multas ſtirpes & familias cognominibus, & agnominibus diſtinctas complectuntur. Verbi gratia, Lelivicorum gens, cujus ſignum eſt, nova luna ſuperne ſtellem inter cornua continens in cœleſtino ſcuto, Tarnoviam, Pileciam, Melſtiniam, & alias nonnullas honeſtas & amplas familias comprehendit. Potym daley o ſobie powiada *fol*: 84. Unde ſimul ex gente Jaſtrembecia ego maternum genus duco: Pater verò meus è Pirzchalia & Oſmarogia. Nie maſz tedy racyi letkości iákiey przyznawać, bo zdrobniałe Familie niegdy Wielkiemi były. Ci iednak, ktorzy poźniey iakie herby przyięli, do początkowych generacyi nie należą, oprocz że ſą iednego herbu. Mowić kto może, iż podobno niektorych Dygnitarzow, pod ſwemi Herbami opuściłęm, dla czego dawáłęm nad niemi inſkrypcye: *Przednicyśi y wiadomśi &c.* bo nie z Regeſtru iákiego piſałęm ich, ále ktorzy ſą u wſpomnionych Autorow wyrażeni, tych porządkiem Dygnitarſtw ſwoich położyłęm, á nie według lat po ſobie naſtępuiących. Od zaczęcia zaś Herbarza tego w Roku 1749. Dygnitarzow Koronnych y W. X. Litewſkiego zbierałęm z Kalendarzow Politycznych, (iak ich ſwoi Autorowie zowią) ábym nic ſwoiego nie piſał, chcąc położyć odmianę Honorow áż do Roku niniey ſzego 1757; ále poſtrzegłſzy niezgodność w Imionach, y wiele herbow podobnego nazwiſka w Herbarzách; muſiałęm *ob reverentiam Magnorum Nominum*, od pragnienia tego *abſtinere*. Herbownych ze dwu Autorow náypoźnieyſzych kładłęm porządkiem Alfabetu, to ieſt z *Okolſkiego* y *Nieſieckiego* Herbarzow, kozdego iednak z oſobna, áby poznać było, kto iaki error napiſał, ieżeli ſię trafi: bo iá tu ná pamięć, albo z domyſłu nic nie piſzę. Po między Procedencyámi wiele Imion ná Chrzcie dánych nie doſtaie, gdyż w dawnych Tranſakcyách rożnych nie ſą wyrażone, á częſtokroć y w poźnieyſzych Imiona tylko Szláchetne, z Dobrami nábyte wſpominaią, dla czego też Wśi zwano Imionámi, iáko w rożnych dokumentach.

Cromerus de genere Nobilitatis

)e(

mentách prawnych pokazuie ſię: częśią, że nie możná wſzyſtkich wiedźieć po Chrzeſnym Imięniu, dla zpaleniá wielu Kośćiołow z metrykami, y z inſzych wielu racyi, kwerendźie podlegaiących. Zgoła, torem idąc dawnieyſzych Autorow, poprawić deklaruię zá uwiadomięniem autentycznym, coby źle było nápiſano: gdyż dla tego ſamego niewiele tych Herbarzow drukowałęm, iakoby tylko ná probę: á teraz ſłowami pomięnionego Kromera konkluduię, *fol:* 85. Et hactenus quidem de Nominibus Gentium Polonæ Nobilitatis dictum ſit. Signa, origines, familiasque deſcribere, longum & operoſum eſſet, ne dicam infinitum.

ARKA NOEGO
To ieſt
KORAB HERB.

EPIGRAMMA.

Sangvinis auge Domum vidit Fortuna peramplam,
Vidit Purpuream Sangvine juſtus Honor.
Vidit præterea quanto ſe vortice ferret,
Jlli mox Navim contulit ille ſuam.
Fortunam Regni cum Phryxi vellere portans,
Non alio potuit tutiùs amne vehi.

ABRYS HERBOWNY

Troiáko Herbu tego używáno: z dáwnośći podobieńſtwem Okrętu żołtego, po końcách ze Lwiemi głowámi, w śrzodku z ſzárym maſztem w czerwonym polu, ták ná tárczy, iáko y ná hełmie. *Paprocki in Nido Virtuti: fol: 509. de Stemmat. fol: 462. Bielski fol: 113. Okolski tom. 1. fol. 413. &c.* Wſpomina iednák tenże *Okolski* ná mieyſcu wyrážonym, iż pod

Troiákie Korábia używanie.

Z maſztem z dáwnośći.

A czas

Z Wieżą murowaną.

czas wieku iego, zámiaſt maſztu, wieży z koroną murarſką, álbo zębátym aſtragallem używáno w pośrzodku Korábia, ták ná tarczy, iáko też ná hełmie; ktorą delineacyą powtarza *tom 2. fol. 179.*

ORYGINAŁ KORABIA HERBOWNEGO.

Okolski od czasow Noego.

DAwność używánia záherb Korábia w Cudzoźiemſkich Národách, rożni Autorowie, rożną bydź miánuią. *Okolski tom: 1. fol: 414.* od czáſu Noego tego záſzczytu początek bydź rozumie, ktorego niegdy używali *Neptuliuſzowie*, tákże nieiáki *Leſtrigon* Xiążę Włoſkie. *Paprocki* záś powiada iż z Niemiec, ktorym byli przylegli Słowianie, niż do Polſki weśli, tenże herb Korábia od nieiákiego Rycerzá *Miorz*, był do Oyczyzny wprowádzony. O herbách iednák wſpomina, iż pochodźi z Anglij, czemu przyznaie *Bielski*, álbowiem Familia *Miorzow* byłá z dawna w Anglij, á potym w Niemczech. Podobnie wyrażono ieſt w manuskrypcie pewnym *par: 2. cap. 67.* lecz o pierwſzym Genearſze zgadzaią śię z *Okolskim*; dla czego ten herb názwany Arką Noego.

Zgodnieyſza ſentencya herbarzowy Historykow o tym Herbie.

ANTENACI KORABITOW
Z PRZEDNIEYSZEMI HONORYUSZAMI.

Pierwſzy Korabita w Polſzcze.

MIORZA pierwſzego Geneárchę w Polſzcze wſpomina *Okoski* według *Długoſza tom. 1. fol: 418.* ktory śię Korábiem pieczętował zdawnośći ſwoiey; zkąd Korábitowie w Polſzcze w rożne Familie podzieleni, y rożnemi názwáni Imionámi od wśiow y włośći ſwoich.

Arcybiſkup Gnieznieńſki, uprzed Kánclerz Koronny.

Jan Láſzko, álbo Láſki był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, á wprzody Kanclerzem Wielkim Koronnym, y Kátedry Poznáńſkiey, ktoremu po śmierći Roku 1531. *Epitaphium* ná kámieniu grobowym ieſt wyrážone, o nim záś *Chriſtophor: Cantſius* notuie, iż był Literátem ſławnym: iákoż naypierwſzy w Oyczyznie wydał *Statut* Polſki roku 1506. drukowány, y inſzych Xiąg pięć w rożnych máteryách, oſobliwie Jurydycznych.

Korabita Biskup Krákowski I.

Piſze w hiſtoryi Fráncuſkiey *F. Antonius S. Th: Magiſter Ordi: Prædic:* iż Baldwin Korábita Francuz, był tákże Biſkupem Krákowſkim roku 1103. ktorego *Kantſcius* chwali, iż cokolwiek zebrał intraty, ná ubogich rozdał. Umarł roku 1108. iák Nieśiecki piſze *tom: 1. fol: 28.* przydaiąc mu zá Herb *Aichinger.*

Robert

Robert Korábita umarł Biſkupem Krákowſkim roku 1144. będąc w przod Biſkupem Wrocławſkim, o ktorym Kátálog y Długoſz roku 1120. Wokowány ná Biſkupſtwo Krákowſkie, roku 1141. przenioſł ſię. Był ten Mąż oſobliwſzey cnoty, ktorego dobroć rozgłoſzona po świećie ſławnym uczyniła. *Biskup Krakowski II.*

Jan Radlica, álbo Rádlińſki był także Biſkupem Krákowſkim, á pierwey Kanclerzem. Przyczynił dobr Kośćiołowi pomięnioney Kátedry, y chwałę Boſką promowował, iáko mowi *Okolski: Horas diurnas & nocturnas, offertoria & oblationes, ad caput S. Stanislai instituit & providit.* Zoſtał Biſkupem roku 1380. umarł 1392. *Biskup Krakowski III.*

Jakub Zádźik, był tákże Biſkupem Krákowſkim, wprzod Sekretarzem Wielkim Koronnym, potym Biſkupem Chełmſkim, á zá Zygmunta III. Podkanclerzem, y w krotce Kanclerzem W.K. Wiele rożnym Kośćiołom świádczył, y nowe fundował, ná Kanonizácyą y Káplicę B. JANA KANTEGO 3000. reponował. Zkąd o nim Synod Wárſzáwſki roku 1643. wſpomina temi ſłowy: *Vir propagandi honoris Divini studiosissimus*; á Paprocki *Centur: Viror:* mowi: *Affectibus major humanis, exuta omnium necessitudinum innata charitate, rem sacram, & literariam, ingentium, sed laudabiliter quæsitarum opum hæredes testamento scripsit.* *Biskup Krakoski IV. Kanclerz W. Koronny*

Mrokota był Biſkupem Poznańſkim, ktory umarł roku 1196. *Cathalog: Episc: Posnanien: Longini & Treteri.* Z kąd poznáć, iáko też y z żyćia Baldwina Biſkupa Krákowſkiego, iáko ieſt dáwna Korábitow Familia w Polſzcze. *Biskup Poznanski.*

Mikołay Łáski, Herbu Korab, był Woiewodą Kaliſkim, wprzody Kráyczym Koronnym, Stároſtą Kráſnoſtawſkim y Malborſkim. *Constit:* 1569. *fol:* 154. *Pessellii hist: Cichocki in Alloqv: Osecen: &c.* *Woiewoda Kaliski.*

Zbisław Korábita, był Woiewodą Sierádzkim roku 1242. o ktorym *Szczygielski in Tinecia fol:* 152. Tákże Jároſław Łáſki, był tymże Woiewodą w roku 1519. *Metrica Regni & Damalevicius.* Tenże Jároſław był pierwey Woiewodą Łęczyckim roku 1510. niż poſtąpił ná Sierádzkie, o czym *List Zygmuntá III.* Oprocz wyrážonych, Hieronim Łáſki, wprzod Woiewoda Inowrocławſki, Stániſław y Woyćiech, byli Woiewodámi Sieradzkiemi; z ktorych pierwſzy umarł roku 1542. *Woiewodowie Sieradzcy. Woiewodá Łęczycki. Inowrocławski.*

drugi 1550. trzeći żył w roku 1567. *Starovol: in Bellat: Paprocki de Stemmat: fol:* 86. *Bielski fol:* 652.

Woiewodá Płocki. *Stanisław Laskowski* tegoż herbu Korab, był Woiewodą Płockim, z ktorym honorem umarł roku 1661, *Constitutio fol:* 10. 1659. & *fol:* 59. 1661. *Annó.*

Kásztelan Sierádzki. *Robert.* Korabita, ieszcze w roku 1081. był Kásztelanęm Sieradzkim, iák pisze Paprocki w *Gniazdzie Cnoty*; z kąd kożdy poznáć może starożytność Korabitow w Polszcze, gdy ieszcze w roku 1081. byli iuż Senátorámi.

Kásztelan Łęczycki. Gdáński. Kánclerz W. Koron. *Woyćiech Łáská* umarł Kásztelánem Łęczyckim roku 1417 *Paproc: o herb: Długosz fol:* 463. *Okolski tom:* 1. *fol:* 419. Jan Tuchołka był Kásztelanęm Gdáńskim, umarł 1691 *Durycewski.*

Jan z Radlice Kanonik Krákowski, był Kanclerzem Wielkim Koronnym roku 1381. *Nakielski in Miechovi: fol.* 318. *Długosz & Paprocki.* Tymże Kanclerzem Wielkim Koronnym był Jan Łáski Kánonik Gnieźnieński roku 1510. ktorego rezygnował pieczęć. *Paproc: fol:* 56. Jakub Zadźik Korábita Biskup Chełmski, będąc Kanclerzęm W. K. oddał pieczęć roku 1635. *Nakielski fol:* 919. & *vita ipsius.*

Márszáłek Trybunáłu Koronnego. *Jędrzey Rádlicki*, Sędźia Grodzki Nákielski tegoż herbu Korab, w roku 1670. był Marszałkiem Trybunału Koronnego. *Niesiecki tom:* 4. *fol:* 781.

HERBOWNI KORABITOWIE,

Według Okolskiego y dawnieszych Historykow, *tom:* 1. od karty 418. do karty 423. *Item tom:* 2. od kárty 179. do kárty 181.

Biáłuchowie z Porádow w Ráwskim.
Bobkowscy, nie pisze kędy
Boiewscy w Ziemi Liwskiey.
Branowscy w Krákowskim.
Brzozowscy w Podlasiu.
Chyżánowscy w Ziemi Liwsk:
Chrzanowscy w Pow: Wárszaw:
Czácharowscy w Ziemi Kalis:
Czártkowscy w Sierádzkim.
Czepielowie. nie pisze kędy
Dąbrowscy, Gálescy.
Gatkowscy w Poznańskim.
Godziątkowscy, Gorzyccy.
Grzywowscy. Grzywowie z Porádowá w Ráwskim Woie:
Jankowscy w Mázowieckim.
Kárpińscy w Nurskiey Ziemi, Łęczyckim y Prusach
Kárscy w Sierádzkim.
Kiendowie z Poradowa w Ráwskim.
Kobierzyccy, ná wiekszym Kobierzycku w Sierádzkim.

Kogowie

Kogowie z Poradowá w Rawſ:
Kołdowſcy z Kołdowa w Sieradzkim.
Kotowieccy, nie piſze kędy.
Kowalſcy w Sieradz: y Podols.
Kucharſcy, nie piſze kędy.
Laſcy w Sieradz: y Łęczyc:
Łábęccy z Sieradz: w Podolsk:
Laskowſcy w Pow: Warſzaw:
Łobeccy czy Łobeſcy w Poznáńskim.
Łopateccy w Ziemi Sieradz:
Łozowie, nie piſze kędy.
Lutenſcy w Sieradzkim.
Miłaczewſcy, nie piſze kędy.
Nadſławſcy, nie piſze kędy.
Oſtrowſcy w Sieradzkim.
Piecznowſcy w Sieradzkim.
Pieruccy, nie piſze kędy.
Piątkowſcy, nie piſze kędy.
Porádowſcy z Porad: w Rawsk:
Rádliccy z Laſck, iedney z Láskiemi Fámilii w Sieradzkim.
Rayſcy teyże Familii.
Ruſoccy, nie piſze kędy.
Skulſcy, nie piſze kędy.
Sliwniccy ná Sliwnikách w Káliskim.
Seboccy.
Sokołowſcy z Czerskiego Powiatu w Wołyńsk: y Podolsk:
Tániſzowſcy w Ziemi Bielsk: w Podláśiu.
Woyſławſcy, nie piſze kędy.
Zádlikowie z Porad: w Ráwsk:
Zdzieniccy w Ziemi Warſzawskiey.

NIESIECKI tom. 2. fol: 620. te Familie dokłada.

Cháieckich.	Glinieckich.	Krynickich,
Chociſzewskich.	Głoskowskich.	Molskich.
Choieckich.	Gniazdowskich.	Morawskich.
Chwalibowskich.	Hordźiejowskich.	Orzeſzkow.
Chyżánowskich,	Kałowskich.	Skarſzewskich.
Czernieckich.	Kośiełkowskich.	Táruſzow.
Drozdowskich.	Krąpiewskich.	Zeromskich,
Eyſmontow.		

PROCEDENCYA
Z WIELKIEGO PORADOWA, NA HONIATYCZACH WIELKICH, SWIERZCZOWIE, GARBATEY WOLI &c. KORABITOW, RULIKOWSKICH.

RUlikowſcy pochodzą z Wielkiego Poradowa, w Woiewodztwie y Ziemi Rawskiey zoſtaiącego, y ſą oddawnych lat z Poradowskiemi iednego działu, tegoż ſzczepu y herbu Korab zoſtaiący, ktorzy od trzech ſet lat z tamtąd w Woie- *Dla czego piſzą się z Poradowa Rulikowſcy.*

w Woiewodztwo Bełzkie przenieśli się, y z Poradowá ná Rulikowie, Kadłubiskach &c. Dziedzicami zostaiąc, Rulikowskiemi pisali się. Dokument o wyrażonych Poradowskich Korabitach, iest w *Okulskim tom: 1. fol:* 420. Ze roznych Imion będący, w Bełzkim y Ruskim Woiewodztwie zostawáli; co przyznáie y *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 653. Ze iednák pomieniony Autor, nie będąc dobrze informowány, wyráził w herbarzu swoim *tom:* 3. *fol:* 913. te słowa, *Rulikowski herbu Nálęcz w Bełzkim Woiewodztwie. N. Rulikowski temi czásy Podczászy Bełzki, ma zá sobą Teofilę Kurdwánowską, Podstolánkę Halicką.* A oprocz tego trafunkiem stáło się, iż niżey wyrażonemu Jozefowi z Poradowa ná Wielkich Honiátyczach, Swierzczowie y Garbatey Woli Rulikowskiemu, Podczászemu Bełzkiemu (pod czás Poselstwa iego z Woiewodztwa Bełzkiego ná Seym walny Warszáwski roku 1746.) ze złey herbárza informácyi, przypisano konkluzye we Lwowie z herbem *Nálęcz*, do tego Domu nie náleżącym; y Zona tegoż, Teofila Kurdwánowska, nie iest z Oycá swoiego Podstolanką Halicką, ále Podczászanką Látyczowską, z tegoż Woiewodztwa Bełzkiego; przeto zá rekwizycyą, tá procedencya doskonále tu wyráża się, według rzetelney Genealogii Domu Rulikowskich.

Errory w Herbarzu wyrażone

Geneálogia Rulikowsk:

JĄN z Poradowa ná Rulikowie y Kadłubiskach w Woiewodztwie Bełzkim Rulikowski, *Tribunus Laticzoviensis*, z Suchodolską ożeniony miał potomstwo, Jerzego Miecznika Bełzkiego, ktory z Gołembiowską *sterilis*; Marcina Pułkownika J. K. Mći, ktory ná woynie pod czás *Interregnum* zábity iest *sterilis*. Tomásza, ktory z Korytkuwną *sterilis*: Teressę S. Brygitty Konwentu Lwowskiego Zakonnicę; Micháła, ktory z Gozdziecka, tu záraz wyrážonych zostáwił sukcessorow, y Máryánnę Ośiecką, z ktorych niżey napisana pochodzi Procedencya.

Suchodolska. Gołąmbowska. Korytkuwná. Goździecka. Ośiecka.

Michał Rulikowski dopiero wyrážony, z Gozdziecką miał Jąna, ktory z Niezábitowską *sterilis*; *Marćina*, ktory tákże pod czás *Interregnum* poległ *sterilter*; Mikołáia Zakonu WW.OO. Fráncíszkanow Xiędza; y Stánisłáwa, ktory z Mirecką zrodził Mikołáia, á ten z Małyszczyńską żyiąc w Małżeństwie około lat ośmidziesiąt, ná dewocyi w Sokalu pomarli iedney

Niezábitowska. Mirecká. Máłyszczyńska.

dney

dncy Kwadrágezymy: żył záś Mikołay Rulikowski lat 108. á Zona iego Małyszczyńska lat 115. Przedał dobra Kádłubiska Szláchetnemu Domáńskiemu, iák y Oćiec iego Stánisław, dobra *Kris* názwane; mieli Stánisławá Dziedzica dobr Mozdzarki; ktory z Stępkowską zrodził Fránćiszka Stolnika Liwskiego, z Járczewską ożęnionego, z nią miał Micháłá Cześnika Buskiego, á ten z Jozefą Wálewską zrodził Joánnę wydáną zá Gáckiego, Wiktoryą zá Gurskiego, Leona, Maryánnę y Magdalenę. Wspomniana záś Iárczewska, Fráńciszka Rulikowskiego Zona, była *secundô votô* zá Jłowieckim, z ktorych Syn Jłowiecki Zákonnik *Ordinis Prædicatorum*. *Mikołay* Rulikowski wspomniony, z Małyszczyńską zrodzili drugiego Syna Michała Stolnika Buskiego, ktory z Sokolnićką zrodźił Marcina y Jąná Rulikowskich bezdzietnych, y Corkę Annę Krzysztofa Zelskiego, Pułkownika I.K.M. y Kommendata Fortecy Zámoyskiey, Małżąnkę; z tych Maryanna Mikołaiá Udryckiego Zoná, y znich Potomstwo. Z tegoż Michałá Stolnika Bełzkiego z Sokolnickiey, urodzony iest Jozef ná Honiátyczach Wielkich, Swierzczowie y Garbátey Woli Rulikowski, Podczaszy Bełzki, Statysta, rostropności y przezorności doskonałey, będąc Deputatem z Woiewodztwa Bełskiego ná Trybunał Koronny roku 1739. y Posłem z tegoż Woiewodztwa ná Seym Walny Warszawski roku 1746. iákom wzwyż wspomniał: ma zá sobą Teofilę Kurdwanowską, Podczaszánkę Lubaczowską, á z nich potomstwo, Michał żyiący, Antoni zmarły, Jgnacy żyiący, Maryánna zá Meżeńskim, y Teressa nie zámężna.

Stępkowska. Járczewska. Wálewska. Gácki. Gurski. Jłowiecki. Sokolnicka. Zelski. Udrycki. Kurdwánowska. Meżeński.

Wzwyż wyrażonego Mikołáia Rulikowskiego, z Máłyszczyńskiey Corka Teofila, zá Siestrzewitowskim, urodziłá Mikołaiá, á *secundô votô* zá Olszewskim, urodziła Jozefa, z ktorych Potomstwo. Tegoż Mikołaiá Rulikowskiego z Máłyszczyńską, druga Corka Helena z Trypolskim, mieli potomstwo, Zofią zá Szymánowskim, á z tych Helená zá Pągoskim, Felixa, Floriána, y Agneszkę. Oprocz wyrażoney Zofii Szymanowskiey, urodźiła Helená Trypolska Antoniego, WW. OO. Bernárdynow Zakonniká, po nim Alexandra y Stanisławá, ktorzy pomarli. Oprocz záś wyrażonych dwoch Bráći rodzonych, Stánisława y Michałá, Mikołaiá Rulikowskiego y Máłyszczyń-

Siestrzewitowski. Olszewski. Trypolski. Szymanowski. Pągoski.

skiey Synow, był Łukaſz Kanonik Krákowski y Staniſław Gwardyan Konwentu Lubelskiego S. Auguſtyna.

Maryanna Rulikowska, Pomięnionego Iąná *de Poradow in Rulikow & Kadłubiska Rulikowski, Tribuni Lubaczoviensis* z Suchodolską Corka, Ośieckiego Zona, urodziła Fráńciſzka Ośieckiego, y Mikołáia rodzonych bráći. Fráńciſzek z Niemirzanką miał Bárbárę Zakonnicę S. Franćiſzka Konwentu Zamoyskiego, y Elżbietę Kowalewskiego Zonę bezpotomną. Mikołay Ośiecki z Ruſianowną *primô votô* Liduchowskiego, Sędziego Krzemienieckiego, miał Kátarzynę *binubam* Ośiecką; *secundarum nuptiarum* Morawińską, z ktorey potomſtwo. Oprocz wyráżonych, pomięniony Mikołay z Ruſianowną, miał Maſzkiewiczownę, z ktorey tákże potomſtwo.

Ośiecy. Niemirzanka Kowálewski. Ruſianowna. Morawinska. Maſzkiewicz.

PROCEDENCYA
OD ZBIKOWA KORABITOW ZBIKOWSKICH.

Antenaći Zbikowskich.

FRáńciſzek, Jan, Staniſław Zbikowſcy, Dziedzice dobr Zbikowá, Klimątkowá y Oſtrowá, tákże częśći Czachorow w Woiewodztwie y Powiećie Káliskim, w Parafii Zegoćińskiey. *Acta granicialia Succameraria in Castro Calisien: fer: 6ta post Pentecost: Item proxima Annô 1564. & fer: 6ta in crast: S. Ægidii Abbat.*

Piotr, Mátyaſz, Iákub Zbikowſcy.

Od wyrażonego Fráćiſzka, pochodźi Piotr Zbikowski, według rezygnácyi Zbikowa przez Piotra y Matyáſza Zbikowskich, ná osobę Szlachętnie urodzonego Jákuba Zbikowskiego Brátá rodzonego, *fer. 2da post fest: SS. Corp: Christi Domini, Annô* 1591. *in Castro Calisien:* Tęn miał w Małżeństwie Jádwigę Tárzecką, z ktorych Stániſław Zbikowski ożęniony z Heleną Mikołaiewską bez potomny, od Jozefa Wygánowskiego w Litwie zginął.

Tárzecká. Mikołaiewska. Wygánowski.

Iakub drugi Syn Fráńćiſzká, ożęniony z Iádwigą Bielczeską, według tránſakcyi dożywoćia zápiſanego w Grodzie Káliskim *in Vigi: fest: S. Iacobi Annô* 1623. ſpłodził Iana, ktory z Zofią Pruſakowną Bienieńską miał Syna Ierzego Piſarza Grodzkiego Krzemeckiego, *ut supponitur.* Z Dorotą iednák Godárowską pierwſzego związku Małżeńskiego, nie maſz pewnośći, ktore śię zoſtáło potomſtwo, oprocz tranſakcyi z nią uczynioney w Grodzie Poznáńskim roku 1651. *fer. 2. post Dominic: Invocavit.*

Bielczeska. Pruſakowna Bienieńska. Godárowska.

Iákub drugi Syn Iákuba dwa razy ponawiał kontrakty małżeńskie, ktory drugim związkiem żył z Zofią Strobiſzewską, á pierwszy z Krzyżanowską, iák świadczą tranſakcye w Grodzie Poznańskim roku 1699. *fer: 2. ante feſt: Aſſmpt: B. V. MARIÆ* Ten ſpłodził Jana, ktory z Ludwiką Grodziecką wdową po Małachowſkim, *ſterilis*; y Annę Corkę wydaną za Laurentego Jatuchowskiego, z ktorych Woyciech z Pniewską potomſtwo zoſtawił.

Strobiſzewska. Krzyżanowſka. Grodzicka Małachow. Jatuchowſki. Pniewſka.

Krzyſztof Syn trzeci Iakuba dwu-ženny, z Głoskowską zrodził Marcina Kanonika Gnieźnieńskiego, Szubińskiego, Ianowieckiego Proboſzcza. Drugim kontraktem dożywotnim z Miklaſzewską, iák świadczą Akta graniczne w Grodzie Kaliskim *Anno* 1699. *fer: 5. poſt Aſſump: B. V. MARIÆ*, miał Syna Kazimierza; o czym *Acta Caſtren: Poſnanien*: 1679. *poſt S. Martin*: ktory, z Miklaſzewską ſpłodził Adama, o czym *Acta Caſtren: Gneſnen*: 1706. *poſt Martini*: á ten z Iadwigą od Przetoczna Przetocką herbu Nałęcz z Woiewodztwa y Powiatu Poznańskiego, ktorey anteceſſorowie bywali ná Urzędach Ziemskich obſzerney ſubſtancyi, lecz iuż oſtatni Tomaſz *ſterilis deceſſit*, iák świadczą *Acta Caſtren: Poſnanien*: 1719. Z tych urodzony Stániſław Zbikowski Komornik Ziemski Poznański. *Acta Caſtren: Bigdoſtien: fer: 3. poſt Conduct*: 1720. od ktorego z Eleonorą Skorzewską, Władysława Skorzewskiego Pułkownika I. K. M. y Rzeczyp. Poſpolitey, z Konſtancyą Kierską Káſztelanką Rogozińską zoſtáie potomſtwo. Wyrażony Adam zrodził drugiego ſyna Kázimierzá, ktorego z Wiadrowską tákże ieſt potomſtwo.

Głoskowſka. Miklaſzewſká. Przetocka Skorzewſka. Kierſka. Wiadrowſka.

Anna Krzyſztofa z Miklaſzewskiey corka, śioſtra rodzona Kázimierza, weſzła w Máłżeńſtwo zá Płaczkowskiego, z ktorych Katarzyna Mieſzkowska urodziła Chryzoſtoma, á ten z Máryánną Dráchowską ma potomſtwo; y drugiego Wálentego, ktory z Bronikowskiey ma tákże potomſtwo.

Jan Zbikowski ſyn trzeci Fránciſzka, brat Piotra y Iákuba, o ktorych wyżey piſałem, umarł bezpotomnie, iak świadczy Rezygnacya Klimątek y Zbikow roku 1598. *fer: 2. ante feſt: Nativit: B. V. M.* w Grodzie Kaliskim.

Płaczkowſki. Mieſzkowſka. Drachowſka. Bronikowſka.

Notandum, iż Stániſława Zbikowskiego, Bráta Franciſzká y Iáná wſpolnych dziedzicow Zbikowa, czy Zbikow, Klimątkow,

Tranſakc: Zbikowſk:

kow, y Ostrowa znáyduią się transakcye w Grodzie Poznáńskim, *in libro resignationum* 1514. *Item libro tertio Lucæ de Gorka resignationum Nobilis Sophia Mathiæ Zbikowski consors. & Clara Nobilis Skrzetuski uxor, Nobilis Mathiæ Kamiński filiæ &c. Nobili Gregorio Borzewski &c. obligat.*

NALEŻĄCY DO HERBU KORAB y NIM SIE PIECZĘTUIĄCY.

W Woiewodztwie Poznańskim y Kaliskim ad præsens *żyiący.*

Herbowni Korabitowie w Woiewodztwie Poznańskim.

I. P. Maciey Gądkowski Pisarz Grodzki Poznański, y insi tegoż Imienia Gądkowskich.

I. P. Stanisław Zbikowski Komornik Ziemski Poznański, y insi Bracia.

I. PP. Grodzielscy, Sliwniccy, Kotąrofscy, z Sowiny Głoskowscy, *de Łasko* Słoneccy.

In electione senioris Domûs, juxta erectionem Ioannis de Łasko Archi-Episcopi Gnesnensis Primatis Regni & M. D. L. ex Familia Corábitorum ad præsentanda Beneficia, feria 2. post Dominic: 3. Pentecost: scilicet, 15. Junii A. D. 1744. Canicè, in Ecclesia Præpositi Infulati Corabitæ, peracta, & Acta Castri Petricoviensis, Sabbato post fest: Nativit: B. V. M. Item ad Acta Castren. Posnanien: fer: 5 p. st fest. SS. Innocentum Martyrum Annô Domini 1746. porrectis, tym porządkiem Korabitowie podpisali się:

Tomasz Rossowski Kanonik Sieradzki y Poznański Kátedralny, tákże Paweł Rossowski Pleban Dąbrowiecki.

Ian ná Ostrowie Ostrowski Cześnik Sieradzki *ád præsens* Chorąży, Pułkownik I. K. Mości.

Kázimierz *in Radlicko* Rádlicki Woyski Sieradzki. *Item* Teodor Rádlicki Woyski Piotrkowski z Woiewodztwa Sieradzkiego.

Stanisław *á Zbikl* Zbikowski Komornik Ziemi Poznańsk: z Woiewództwa Kali kiego.

Paweł ná Kárczewie Kárczewski Regent Ziemski Sieradzki.

Walenty z Kałdowá Kałdowski.

Paweł y Ian z Kałdowa Kossowscy.

Antoni Rossowski:

Felicyan ná Chruślinie Chruśliński.

Andrzey y Antoni z Ostrowa Ostrowscy.

Iozef

Jozef z Sonina Głoſkowſki z Woiewodztwa Kaliskiego.
Stániſław Łąbęcki.
Jan z Kobierzycka Kobierzycki.
Antoni, Woyćiech, y Jan Łopáteccy. Wſzyſcy Korabitowie.

WDZIĘKONSCY *herbu Korab* w Woiewodztwie Mazowieckim, Ziemi Łomżyńſkiey, w Dziękuniu wśi właſney dziedziczney, z ktorych Jan Wdziękońſki Chorąży Czerniechowſki, Regent ná tęn czás Ziemſki Lubelſki, niegdy z Wdziękońſkiego y Jadwigi Gałęzowskiey urodzony, był dobrze znáiomy Woiewodztwu Lubelskiemu, y w nim zkolligácony, máiący brátá iednego Danielá. Poiął był *in conſortem vitæ* Elzbietę Łáguniankę Chorążankę Zakroczymſką z Woiewodztwa Płockiego, z ktorą zpłodził ſyná pierwſzego Stániſławá *in ſæculo, ad præſens* Jana Kápiſtrana, trzeći raz rządzącego Prowincyą Ruską OO. Bernardynow. Drugiego Antoniego, ktory miał Sławoſzewską zá ſobą, á z tą ſpłodził Fránćiſzka y Maryannę aktualnie zoſtáiącą u PP. Bernardynek w Klaſztorze Lwowskim. Trzećiego Jozefá, ktory w Wilnie Jezuitą ná Teologii umarł; oſtátniego Stefana, ktory tákże *minorennis* umarł. Tęnże Jan Chorąży Czerniechowski ſpłodził corek dwie, bráći wyrážonych śioſtr rodzonych, Fránćiſzkę, ktora zá Hornowskim byłá, druga Zofia *minorennis* umarłá. *Wdziękońſcy. Gáłęzowſka. Łaguniánka. Słowaſzewſka. Hornowſki.*

WOYCIECHOWSCY *herbu Korab*, piſzą śię z Białey, z ktorych wſpomina Konſtytucya Seijmu Krákowskiego roku 1676. zá Krola Jana III. o Stániſłáwie w znieśieniu infamii z Urodzonych Wolskiego, Przypkowskiego, y Woyćiechowskiego, piſząc: Swiątobliwym Nayiáśnieyſzych Przodkow Náſzych Krolow Polskich przykłádęm na początku pánowánia náſzego *benignam* upadłym *manum* podáiąc; ná inſtáncyą Woyſka, Urodzonych Mikołáia Wolskiego, Adryana Przypkowskiego, y Stániſłáwa Woyćiechowskiego, w Woyſkowym Sądzie, y ná Kommiſſyi Lubelskiey *Anni* 1674. *in pœnis legum* wzdanych, *authoritate* Seymu teraźnieyſzego *ad priſtinum honoris ſtatum* przywracámy. Z tych niektory Woyćiechowſki ſłużył w Woyſku Ceſarſkim, potym z Szląſka przybył w Xięſtwo Zátorskie z dwiema ſynámi, Stániſłáwęm y Alexandrem. Stániſław ſłużąc w Woysku Polskim zá Towarzyſz, po Wiedeńskiey popadł był wyráżoną infamią, ktora ieſt znieśiona, *Woyciechowſcy. Wolſki. Przypkowſki.*

BIBL. Z. N. IM. OSSOLIŃSKICH

śiona, potym został śię w Ruskim kráiu. Alexander záś w Xięstwie Zátorskim, kupił dziedzictwo, to iest wśi połowę názwáney Gorzęń, gdzie śię ożęnił z Jadwigą Suską z Száſzorow, z ktorey miał synow Marcina z Białey Korabitę Woyciechowskiego, y Seweryna ożęnionego támże w Xięstwie Zátorskim z Silnicką, tych záś syn Jozef. Wyráżony Alexander *secundo voto* poiął Helenę Gawłowską herbu Ostoia, po niey trzećią miał Witkowską, od ktorych męzkiey płći sukcessorow nie masz. Marcin pomięniony wszedł w kontrakty małżeńskie z Wiktorowną z Potockiey urodzoną, z ktorą *procreavit* synow dwoch, y corek dwie, zostáwuiąc im pewną obligacyą ná małym Piasku w Woiewodztwie Sęndomirskim, sąm iednák *ad præsens* żyie, gdy to piszę.

Suska. *Gawłowska.* *Witkowska.* *Wiktorowna Potocka.*

BONCZA HERB,

to iest

JEDNOROZEC.

EPIGRAMMA.

Erravit toto Cœlo, qui dixerat olim:
Sublimi feriam vertice sydus ego.

Hacte-

Hactenus in Bończá *monſtrat frons prima Senatûs,*
Quod meritis feriat ſydera celſa domi.
Quàm caput excelſum! Vobis mens quanta! ſtupemus?
Si Cœlo & terris provenit inde ſalus.

ABRYS HERBOWNY.

Piſze o tym herbie *Okolski tom: 1. fol: 62.* iż Bończá, ieſt Jednorożec biáły w czerwonym polu, do konia podobny, głową y rogięm wyſokim y oſtręm w práwą tarczy obrocony, z podnieśionemi u przodu nogámi, iákoby ſzybko bieżący. Ná hełmie w koronie złotey poł tákiegoż Jednorożcá. Niektorzy piſzą, iż ma pole błękitne; inśi notuią, że ieſt w lewą tarczy obrony. Piſáli o nim Herbarze, iáko to *Paprocki w Gniaździe fol: 79. y o Herbách fol: 476. Bielski fol: 77. &c.* *Wyrażenie Bończy*

ORYGINAŁ BONCZY.

Potrzeba wiedzieć, iż nie tylko w Polſzcze tym wizerunkiem wyſztychowánym Jednorożcá pieczętuią śię, ále też y w cudzych Národach, iáko to w Szląſku, Niemczech, Brytannij, Francyi, y we Włoſzech; tu záś w Oyczyznę náſzę z Włoch ieſt przenieśiony według *Paprockiego* y *inſzych*, ná tęn czás, gdy Wiárá Chrześćiáńſka naypierwey w Polſzcze kwitnąć poczęła, około roku 994. Przodkowię byli Biskupámi Krákowskiemi, między ktoremi, iák piſze *Długoſz*, przybył tu *Mierzb* w roku 988. z Prokulſem Biskupem Krákowskim, á potym u Krolá Mieczyſłáwa wielce dobrze położony, zá ſtárániem y koſztem ſwoim, wiele wśi záłożył y od herbu ſwoiego Bończá, imieniem názwáł. Podobną czytałęm tradycyą w pewnym *Manuskrypćie*, iż herbowny tęn kleynot, z ſwoią Fámilią ze Włoch przenioſł śię do Polski tákowym ſpoſobęm. Roku 996. *Proculphus* Biskup Krákowski będąc w Rzymie, zábrał znáiomość y dobrą przyiáźń, z wielkim Domu *Anicetow* familiantem y Bohátyrem, ná ow czás w Rzymskim Páńſtwie nayſłáwnieyſzym Káwálerem *Arkadyuſzem*, z ktorey to znáiomośći przyſzło do tego, że go pomięniony Biskup námowił, áby ſwoie meſtwo y rycerskie dzieła świátu pokazał Polskiemu. Przyſtał ná to *Arkadyuſz*, y pożegnawſzy familią ſwoię poiachał z nim do Polski, gdzie od Mieczyſłáwa Monarchy Polskiego wdzięcznie przyięty, y zna-

Początki herbu tego.

Arkadyuſza bydź mięnią pierwſzym Genearchą w Polſzcze.

cznemi dobrámi udárowány został. Inni (powiada) tego Arkadyusza názywáią *Mierzbęm*; lecz że to słowo Mierzb nie iest Włoskie, záczęm w suspicyi zostáie tá ich powieść. To rzecz pewna, że przerzeczonego Arkadyuszá, chcąc Mieczysław Monarcha Polski regalizować, y dla dzieł rycerskich w Oyczyznie utrzymáć, nádał mu y wiecznemi czásy darował, wiele między Płońskim, Wyszogrodem, y Czerwieńskiem włości, iáko to: Ośiek, Zákrzewo, Rąkcice, Skrzynki &c. od ktorych Polskim trybem sukcessorowie iego názywáli śię.

ANTENACI BONCZOW
Z PRZEDNIEYSZEMI HONORYUSZAMI.

Mierzb pierwszy Genearcha w Polszcze.

MIERZB pierwszy Genearcha tego Imięnia y herbu Jednorożcá początek w Polszcze, miał synow dwoch Kánonikámi Krákowskiemi, około roku 1061. ktorzy pisali śię *de Wśćieklice*. Imiona ich dowodnie kátalog opowiada, iż iednemu było Mikołay, drugiemu Bogusz, czemu listy dawne przyświadczáią, donosząc: *Boguslaum Comitem de Wśćieklice*, w roku 1100. Z kąd poszło wiele Domow znácznych, iáko to Frydzow, Zołkiewskich, Kunickich, Sulikowskich, Iżyckich, Klonowskich, Pochow, Kargowskich, Bonieckich, Tomászewskich, y inszych. Z tych porządkiem honorow swoich kłádę tu Bończow.

Domy herbowne.

Sulikowski Arcybisk: Lw:

Jan Dymitr Sulikowski, herbu Bończá, był Arcy-Biskupem Lwowskim. *Skrobiszewski in Actis Archi-Episcoporum Leopoliensium.* Umarł roku 1603.

Fredro Biskup Przemyślski.

Alexander Fredro, herbu Bończá, był Biskupem Przemyślskim, á wprzody Chełmskim roku 1718. postąpił, ktory wiele uczyniwszy y testamentem zostawiwszy swoiey Katedrze, umarł roku 1734.

Biskup Chełmiński.

Jan Schedeland, álbo iák inśi piszą go *Szotlant*, Zakonu Kaznodzieyskiego, herbu Bończá, był Biskupem Chełmińskim. Tęn naypierwey był Wormáceńskim Biskupem, potym Chełmińskim, znowu Hildersztyneńskim kreowány roku 1362. ná ostátek Augustyáńskim y Wormańskim. Umarł roku 1383. *Hist: Posellij Polono-Pruthena, Beierling in theat: vitæ &c:*

Biskup Wołoski.

Mikołay Fredro Zakonu S. Francíszka, herbu Bończá, był Biskupem Wołoskim 1628.

Stefan

Stefan Chmielecki, tegoż herbu Bończá, był Woiewodą Kiiowskim, y z nim zszedł z tego świátá roku 1630. *Okolski tom: 1. fol: 64. & Starowolski in Bellat: Sarmat:* Chmielecki Woie: Kiiowski

Maximilian Fredro wprzod Kásztelan Lwowski, po tym Woiewoda Podolski, wyrázonego herbu, wielkiey rostropności mędrcá y statysta, Literátow Polskich ozdoba, przeniosł się z życiem ná inszy świat roku 1679. *Historia Sapiehana.* Wprzod ieszcze był tymże Senátorem Jędrzey Fredro, z Kásztelana Kámienieckiego, ktory umarł roku 1496. *Paprocki & Okolski tom: 1. fol: 65.* Fredro Woiewo: Podolski.

Marcin Chomętowski, ktory umárł roku 1706. *Stanisław* Chomętowski, ktory wziął láskę mnieyszą 1726. y *Stanisław* drugi Chomętowski herbu Bończá, ktory umarł 1728. byli Woiewodámi Mazowieckiemi. Pomięniony Marcin Chomętowski, był pierwey Woiewodą Brácławskim, niżeli postąpił ná Mázowieckie roku 1704. *Załuski tom: 3. fol: 482.* Chomętowscy Woiewodowie Mazowieccy.

Jędrzey Bogusław Fredro, y *Stánisław Jozef* tegoż Domu, byli Lwowskiemi Kásztelánámi, pierwszy z krzesła ustąpił roku 1683. drugi umarł roku 1724. Kasztela: Lwowscy.

Jan Charleski tegoż herbu, Kásztelán Bracławski, umarł roku 1625. ktorego Konstytucye 1620. y 1623. wspomináią. Charleski Kasztel: Bracław:

Stánisław Fredro był Kásztelanem Czerniechowskim, ktory pożegnał się z tym świátem roku 1677. Kasztel: Czernie:

Dobiesław Fredro, około roku 1366. był Marszałkiem Wielkim Koronnym, iák pisze *Paprocki: Okolski, y Glinka o Iednorożcu.* Marszałek W. K.

Stánisław Chomętowski Woiewoda Mázowiecki, ktory wziąwszy Marszałkostwo Nádworne, po tym wrocił się do wyrázonego Woiewodztwá Mázowieckiego, umarł Hetmánęm Polnym Koronnym 1728. Hetman Pol: Kor:

Páweł Stánisław Sienicki Kásztelan Czerski 1700. N. Fredro Łowczy Koronny był Vice-Marszałkiem Trybunału Koronnego 1676. Kasztel: Czerski.

Mikołay Sienicki, tegoż herbu Bończá, Podkomorzy Chełmski, ná elekcyi Stefana Batorego 1575. y *Iędrzey Maximilian* Fredro Stolnik Lwowski ná tęn czás, roku 1652. byli Marszałkámi Izby Poselskiey ná Seymach. *Solicovius ad Maximil: Imperator. & Braun Comment: de jurium regnandi ratione.* Marszałkowie Izby Poselskiey

E HER-

HERBOWNI BONCZOWIE.

Wyrażeni u *Okolskiego tom: 1. fol: 65. ad fol: 67.*

Bartoszewscy z Woie: Chełmsk:
Bracieiowscy w Ziemi Przemys:
Bukowscy z Ziemi Mławskiey.
Charlescy w Woie: Lubelskim.
Chmieleccy w Ziemi Przemyśl:
Chrościeiowscy w Woie: Sęnd:
Fredrowie *de Pleszowice &c.*
Gozimirscy w Ziemi Rawsk:
Gulinscy, nie wspomina gdzie.
Iżyccy w Woiew: Lubelskim.
Kargowscy w Pow: Mławskim.
Klonowscy z Ziemi Rawskiey.
Osmolscy w Woiew: Lubelsk:
Piorowie, czy Piorowscy w Woiewodztwie Bełzkim.
Pokrzywniccy w Pow: Ciech:
Postruscy w Ciechanowskim.
Radawieccy, nie pisze kędy.
Romanowscy w Pow. Ciech:
Rutkowscy, nie pisze kędy.
Sieniccy w Ziemi Chełmskiey.
Skoczewscy w Ciechanowskim
Skorowscy w Woiew: Lubelsk:
Sochaccy, czy Sochowie w Woiewodztwie Sęndomirskim.
Solikowscy, nie pisze kędy.
Srzebieccy w Woie: Bełzkim.
Strzeszkowscy w Woie: Lubel:
Szerzeńscy w Woie: Krakows:
Tomaszewscy w Woie: Lubels:
Waśniewscy w Pow: Mławsk:
Wilgowie w Pow: Łuckim y Woiewodztwie Wołyńskim.
Zołkiewscy w Ziemi Chełmskiey od Zołkwi nazwani.

Oprocz wyrażonych, notuie *Niesiecki tom: 1. fol: 144.* tych Bończow herbownych.

Białobrzeski.	Bystrzycki.	Krzewski.	Moraniecki.
Boniecki.	Chomętowski.	Kalwiński	Niedabylski.
Brzeski.	Gasparski.	Kunicki.	Rybczewski.
Brzostowski.	Krakowiecki.	Lisowski.	Turoboyski.
			Uszdowski.

PROCEDENCYA

BONCZOW TOMASZEWSKICH.

Pochodzą od Mierzba.

1\. Jakom napisał o Antenatach Procedencyi herbownych Bończow, iż pochodzą od pierwszego Genearchy swoiego *Mierzb* nazwanego, tak y Tomaszewscy Bończowie *primam originem* od niego zabieraią; ktorych wspomina *Okolski tom: 1. fol: 63. & 66.* Iako zaś w inszych Genealogiach rozrodzoni, od włości nabytych rożnemi imionami nazywali się, tak

y w tey

y w tey Familii, lubo będący iedney procedencyi, iuż názwáni Tomaszewskiemi, insze sobie potym imiona szláchetne przywłaszczyli.

Iakub álbowięm Tomaszewski był zá Kroĺá Kázimierza Iagiełłonowiczá Rotmistrzęm, ktorego wspomina list przypowiedni iemu y Zamoyskiemu dany w roku 1471. u *Paprockiego titulo o herbách fol:* 477. Był tákże *Iakub* Tomaszewski Starostá ná Tęczynie y Morawczy, mąż godny, w prawie Rzeczy-Pospolitey biegły, iáko y w innych potocznych. Stárániem iego zámek Tęczyn ozdobnie zmurowány, po dziś dzień herbęm Bończá ozdobiony słynie, dochody zamku tego znácznie przez zęń przymnożone. We wśi Giełbutowiczách, milą od Krákowa, wystawił y wymurował Kośćioł cudnie piękny roku 1600. *Baranovius.* Dom ták zacny potym ná wiele imion rozrodzonych, iedni Chárleskiemi przezwáni, w Kiiowskie, Wołyńskie, y inne Woiewodztwá roziácháli śię. Drudzy tymże przezwiskięm Tomaszewskich názywáią śię, iednák piąćią przydomkámi od śiebie rożnią śię. Wężowie, Przewoiowie, Krakwowie, Gosczowie, Foxowie Tomászewscy w Polszcze po rożnych Woiewodztwách licznie rozkrzewieni. Gosczowie, Krakwowie, Przedwożowie, w Woiewodztwách Lubelskim, Sandomirsk: w Ziemi Chełmskiey, w Wołyńsk: Brácł: znayduią śię: od Mikołaia Krakwy Tomaszewskiego, Tomaszowie y Giszowie, w Woiewodztwie Lubelsk: dziedzice, z Rożą Giszowską; á potym od Bártłomieia, y znowu Mikołáia sukcessorowie w Lubelskim. Jerzy y Márcin Miecznik Żukowski; Kasper Stolnik Dobrzyński w Ziemi Chełmskiey, Dominik y Bernard Proboszcz Horodelski; inni w Sądomirskim oblokowali śię. Drudzy od tegoż Mikołáia Krakwy z Rożą Giszowską, á potym od Piotra, Jana, y Alexandra Podczászego Bracłáwskiego ná Wołyniu zostáią. Jan ná Bákowcách Tomaszewskiego Pułkownika syn naystarszy, pod znákiem Xiążęćia Micháłá Lubomirskiego chorągiew nosząc, Szwedow, Węgrow woiował pod Sandomirzęm, pod czás Konfederacyi Tárnogrodzkiey w roku 1717. chorągwią swoią właśną z bráćią dwoma rodzonemi, Karolęm Chorążym Parnáwskim, y Jozefem Podczaszym Dobrzyńskim mężnie stawáiącemi, praw Oyczystych znáczni obrońce, nieprzyiaćioł tryumfuiący gromićiele. Tęnże Jan od Woyska

Jakub Rotmistrz Woysk J. K. Mći.

Starosta ná Tęczynie &c.

Zasługi iego.

Charlescy.

Przydomki Tomaszewskich

Giszowska

Xiążę Lubomirski.

Dzieła heroiczne Tomaszewskich.

y Powiatow, dla popárćia wolnośći, nie raz Poſeł, po tym zlećoną ſobie od Woiewodztwá Wołyńskiego Kommendą ſzczęśliwie y mądrze wſzędzie dyryguiący, niezwyćiężony Wodz. Dźieła iego znákomite obſzerniey *poſtera loquentur ſæcula.*

Dziekan Katedralny Łucki. Czwarty ſyn Stániſław Dziekan Katedralny Łucki, Proboſzcz Oſtrogski, Sądow. Zádwornych *multoties* Aſseſsor, Przeświętnego Trybunału Koronnego ſprawiedliwy y częſty Sędzia, czći y chwały Przenayświętſzego SAKRAMENTU świątobliwy pomnożyćiel, Mſzy świętey o tymże Przenayśw: SAKRAMENCIE czwartkowey y proceſsyi publiczney w Katedrze Łuckiey fundator. Piąty Adam Stolnik Piński Ukráinę od Haydamákow pierśiámi ſwemi záſtawiáiący. Szoſty Auguſtyn Podczaſzy Zwinogrodzki, Powiatowi ſwemu, y cáłemu Woiewodztwu Bracławskiemu y Wołyńskiemu *benè meritus.* Siodmy Ambroży Zakonu S. Dominiká, Włoskie y Sycyliiskie Páńſtwá przewiedzáiący, w Rzymie, po tym w Neapolim *Studia* kończący.

Wolska. Suchodolski. Wronowski. Zwolski. Czaplic. Foxowie Tomaſzewſcy. Tegoż Alexandra Krakwy Tomaſzewskiego *chara ſoboles* Kátárzyna Wolska, Konſtancya pierwey Suchodolskiego Kaſztelana Lubelsk: bráta, po tym Wronowskiego Stolnika Wyſzogrodzkiego małżonká, y Wiktorya pierwey Zwolskiego, po tym Czáplicá Podkomorzego Kiiowsk: małżonka, y Maryanna Zakonnica S. Brygitty Duchowná y świątobliwa Konwentu Łuckiego Miſtrzyni. Foxowie Tomaſzewſcy w Kiiowskim, przed tym w błędách Aryáńskich zá Krola Jana Kázimierza zoſtáiący, z ktorych ieden wyſzedł do Tranſylwanii: drugich potomkowie godni prawowierni, Wincenty Gwardyan OO. Fráncíſzkánow w Sączu. Woyćiech Sędzia Zydaczewski, Jozef Cześnik Mielnicki, od niego ſynowie w Wielkiey Polſzcze, w Sieradzkim dziedziczą. Pod Krosnem Leon Tomaſzewski Cześnik Nurski, Jerzego, znowu po tym innym przydomkiem przezwánego Chrabka Tomaſzewskiego dziedzica Targowskiego wnuk, iego brat Magiſtrem w Zakonie *Societatis Jesu* umarł. W tymże Zakonie

Zahorowſka. Maćiey Páwła Tomaſzewskiego y Zofii Záhorowskiey ſyn, rządził *Collegia Societatis Iesu* Łuckie, Lwowskie, y cáłą Prowincyą, umarł w Łucku 1664. *in opinione Sanctitatis*; mawiáiąc z ufnośćią Mátce Przenayświętſzey: *non poſsum perire præ pietate Mariæ*; iego świątobliwych prac, kilkoro piſm chwalebnych liczą Biblioteki.

PRO-

PROCEDENCYA
Z SKRZYNKI
BONCZOW SKRZYNECKICH.

Y tęn Dom ſtarożytny pochodzi od *Mierzbá*, ná Chrzćie imięniem zwánego *Arkadyuſz*, ktorego ſukceſſorowie od wśi Skrzynki, zowią śię Skrzyneccy, zoſtáiąc w Ziemi Ciechanowſkiey y Wyſzogrodzkiey. Z nich iednego genealogia mięni bydź Woiewodą Mazowieckim, lecz o nim nigdzie nie czytáłęm; drugiego Stároſtą Ciechanowskim, oraz Pułkownikiem Woyſk Koronnych, ktoremu imię było Abel. Tęn miał ſynow dwoch, Jana y Wálentego: Wálenty, powiedáią, był *ſterilis*, Jan záś máiąc zá ſobą Chileńską herbu Jáſtrzębiec, ſpłodził z nią ſynow pięćiu y corkę iedne, ktora pánną umarłá; ſynow záś imiona te: Franćiſzek, Woyćiech, Maćiey, Walenty y Prokop. Nayſtarſzy Franćiſzek po śmierći Krola Michałá Korybuta, będąc Sędzią Wyſzogrodzkim Kapturowym, miał zá ſobą Szawłowską Skarbnikownę Wyſzogrodzką herbu Cholewa, z tą ſpłodził ſynow czterech, Stanisława, Antoniego, Adáma y Jana. Pierwſzy Stániſław zoſtał Benedyktynem, w Klaſztorze Płockim Kongregacyi Polskiey, z kąd wyſłany do Rzymu zá Prokurátora generalnego od cáłey Kongregácyi, gdzie przez lat cztery zoſtáiąc, gdy po tym ſkończywſzy ſwoię funkcyą powroćił do Polski, w rekompenſę wiernych iego w Zakonie zaſług, konferowáno mu Proboſtwo Jeziorkowskie w Czerskim, á po tym Ráwskie u S. Ducha w Woiewodztwie Rawskim, gdzie też wraz był y Wizytátorem Generalnym teyże Kongregacyi, pod czás ktorey funkcyi obrány był nayprzod Przeorem Mogileńſkim, á po tym Przeorem Klaſztoru Płockiego, ná ktorym to Przeorſtwie przez lat dześięć rządy Zakonne chwalebnie ſpráwuiąc, ná większe co raz w tymże Zakonie, od ktorych záwſze unikał, záſługował ſobie honory. Drugi tegoż Franćiſzka ſyn Antoni, ktory wſtąpił do OO. Dominikánow, nie mnieyſze miał w Zákonie ſwoim záſługi y promocye, bo będąc Kaznodzieią Katedralnym Płockim, y w innych Klaſztorach, Lektoręm S. Teologii, zoſtał *ejusdem Facultatis* Doktorem, á ná oſtátek Przeorem. Trzeći ſyn Adam Skarbnik Ciechanowſki, tęn ośiadł ná Pokućiu, á máiąc zá ſobą *primô votô* Kámieńſką herbu Ráwicz, ſpłodził z nią dwoch ſynow, Jgnácego, Jozefa

Idą od Arkádego Mierzba

Chileńſka.

Szawłowſka.

Zasługi Zakonne Stanisława Skrzyneckiego.

Antoni Doktor S. Teologii.

Kamińſka

F zefa

zefa, y corek trzy; z ktorych pierwſzy Jgnácy zoſtał Jezuitą Koronnym, drugi záś Jozef żyie teraz ieſzcze młodzianęm. Oſtátni ſyn Francíſzka Jan, tęn tákże wſtąpił do Jezuitow Prowincyi Litewſkiey, gdzie po wielu w Zakonie ſwoim pracách obrany był Rektorem Łomżęńſkim, lecz więcey ſobie wážąc Zakonny pokoy, tey funkcyi nie ákceptował.

Potomſtwo Franciſzka Drugi Francíſzka brat Woyćiech, zá pánowánia Guſtáwá Krolá Szwedzkiego ſłużąc w cudzoźiemſkim Woyſku w Szwecyi, tám śię oblokował. Trzeći Maćiey, tęn zá panowánia tegoż Krola Szwedzkiego ná woynie zginął.

Bochdanowie. BOCHDANOWIE *herbu Bończá* w Woiewodztwie Ruſkim w Ziemi Przemyślskiey, máią dziedzictwo ſwoie w Nehrybce, o ktorych námięnia *Ładowski.*

BRODZIC HERB

EPIGRAMMA.

Laudo Fortunam, ſed non indignor Honori,
Quòd Crucibus ternis Stemmata digna colit.
Nam dum multa Domum implevit benedictio Veſtram,
Crux quoq; debuerat multiplicata dari.
Et quantos Domus iſta Viros habeatve, colatve,
Juſtum eſt non una dinumerare Cruce.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Są trzy złote Krzyże w tryanguł końcámi do śiebie obrocone ták; iż dwá u gory, á ieden u ſpodu znáyduie śię w polu czerwonym, ná hełmie trzy piorá ſtruśie. *Okolski tom: 1. fol: 79.* piſze, iż ieſt sfera w śrzodku, kędy śię trzy krzyże końcámi zchodzą: inśi przyznáią temu herbowi pole błękitne. *Paprocki o herbách fol: 269. w Gniaździe fol: 89.* *Wyrażenie Brodzicá.*

ORYGINAŁ BRODZICA.

Nádany ieſt od Kázimierza Mnicha Krola Polſkiego, nieiákiemu Rycerzowi mężnemu *Brodzicowi*, od brody długiey názwánemu, ktory boku Krolewſkiego ſtrzegąc, wſzelką mu był pomocą, zwłaſzcza przećiwko Jáźwingom: proſzącemu tedy o nádgrodę Rycerzowi, nádał Krol wiele włośći y herb wyrážony ná znak iego śiły, ktorą moc pogáńską tępił. Drudzy powiedaią; iż názwány ieſt *Brodzicem* nie tylko od długiey brody, ktorą nád zwyczay zápuſzczoną nośił, ále też od Brodow Hrabſtwa ſwoiego; iákoż *Paprocki* twierdzi, że widział ná liśćie fundacyi Kośćioła Płockiego w roku 1106. trzech bráći rodzonych Hrábiow *de Brody*, to ieſt Wſzczebora, Swiętoſławа, y Kryſtyna. Támże w Płockim ieſt do tych czás miáſteczko Płońſko, á przed tym wieś, około ktorey *Brodzicowie* liczne dobrá mieli: iákoż y *Długoſz* o tey Familii piſząc, zowie ią *Genus Polonicum providum, & in Masovia propagatum.* *Pierwszy Genearcha Domu tego Brodzic.* *Hrabiowie de Brody.*

HONORYUSZOWIE Przednieyśi tego herbu znayduią śię ći. Cypryan Zochowski był Metropolitą Ruskim 1680. ktory rázem miał Infułę Arcybiſkupſtwa Płockiego *Ritus Græci Latino Uniti.* *Zochowski Metropol: y Arcybiſk: Płocki.*

Máćiey Rádzimiński herbu Brodzic, był Woiewodą Mazowieckim 1400. *Páprocki o herbách fol: 269. & Okolski tom: 1. fol: 82.* Tymże Senánorem zoſtawał Stániſław Radzimińſki, ktory był pierwey Káſztelánem Zakroczymsſkim, potym Podſkárbim Koronnym zá Stefana Krola, ná ktore poſtąpił 1576. *Bielski fol: 741.* *Rádziminski Woiewo: Mazow: Kaſztelan Zakroczy: Podſkarbi Koronny.*

Tegoż, czy inſzego Staniſławá Rádzimińskiego herbu Brodzic, wſpomina *Okolski tom: 3.* Woiewodą Podlaſkim, y *Kon-* *Woiewo: Podlaski.*

F2 *ſtytu-*

Kasztelan Czerſki. *ſtytucya roku* 1590. Tęnże á nie inſzy był pierwey Káſztelánem Czerſkim, z kąd poſtąpił ná Woiewodztwo 1588. *Conſtit:* 1587. *fol:* 437.

Adam Woyćiech Radzimiński wyrážonego záſzczytu, był tákże Kaſztelánem Czerskim 1601. *Metryka Koronna.*

Kasztelan Warſzaw. Hetman. Jan Radzimiński był Káſztelánem Warſzawskim y Hetmanem Woyska Mazowieckiego. *Okolski tom:* 1. *fol:* 82.

Woiewoda Multáńſki. O Siefanie Woiewodzie Multáńskim, piſzą, że zbiwſzy ná głowę ſto tyśięcy Turkow, ná pámiątkę tego zwyćięſtwa trzy krzyze z kámięnia wyſtáwił; nie maſz iednak pewnośći, czy był herbu tego.

HERBOWNYCH BRODZICOW

wſpomina *Okolski tom:* 1. *fol:* 81. 82. tych.

Brodowie w Mázowieckim.
Bonikowſcy w Płockim.
Kliczewſcy támże.
Konieccy czy Kunecy w Sęndomirſkim.
Kurzątkow w Płockim.
Politowſcy czy Pilitowſcy.
Rádomſcy w Płoekim.
Radzimińſcy y Sieromſcy támże.
Záwadzcy w Wyſzogr: y Podg:
Zochowſcy w Powieć: Ciech:

Do tych przypiſuie *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 190. Łąckich y Máieckich.

Dybowſcy pod Warſzáwą. DYBOWSCY *Brodzicowie* tegoż herbu, piſzą śię z Dybowa pod Warſzáwą wśi znáyduiącey śię, w Párafii Mokrzeckiey, matryki záś dawnieyſze pomięnionych Dybowskich w Rádzyminie y Parczowie, á zápiſy w Grodzie Warſzawſkim. Tych Familia ſtarożytna iedney dzielnice z Brodzicámi, w inſzych Herbárzach opuſzczona, krotko tu námięnia śię. Dybowski z Brodzicow ná Dybowie y Mokrym z Ciołkowną ſpłodzili Krzyſztofa Prápradziada, z ktorego Kaſper Prádziad, Dziad záś Woyćiech, y od niego Ociec Woyćiech Dybowski, á ſyn Jan Dybowski. *Należący do tey Familii.* Do tego Domu náleżą Radzimińſcy, Prážmowſcy, Czerniakowſcy, Ciołkowie, Łoſcy, Wolińſcy, Gorſcy, Golędzinowſcy, Piekarſcy.

CIOŁEK HERB.

EPIGRAMMA.

Floreat ut Regnum, naſcatur prodiga meſsis,
Purpureas referat terra paterna Roſas.
Ut vireant Laurus, frondeſcat pacis Oliva,
Omnia felici parta labore Bovis.
Præſtat ut ornetur pro cornibus ille tiarâ,
Qui juga dat populo munere dempta ſuo.

ABRYS HERBOWNY.

Jeſt Woł czerwony, w polu biáłym, w práwy bok tarczy głową rogátą obrocony, ſtoiąc; ná hełmie połowá tákiegoż Wołu z korony wyglądáiącego w práwą ſtronę, do gory ſtoi. *Paprocki w Gniaździe fol: 32. o herbach fol: 370. Okolski tom: 1. fol: 108.* *Opiſanie herbu.*

ORYGINAŁ CIOŁKA.

Nayzacnieyſza Fámilia byłá tego herbu w Włoſzech, álbowiem Kálixty III. w roku 1454. y Alexánder VI. Papieże Rzymſcy z Fámilii Xiążąt Borgij, z ktorey y S. Fránciſzek Borgiaſz pochodził, naywyżſzemi rządámi ſłynęli. W Rzy- *Proſapie herbowne w cudzych kráiách.*

mie tákże ſtárożytne Witelliuſzow imię ſławne było, ieſzcze po założeniu tegoż Miáſta w roku 787. świátu wiádome, po Národzeniu záś Chryſtuſowym w roku 37. był Senátorem Rzymſkim Witelliuſz Syryi Stároſta. Piſzą o tym dáwni hiſtorycy, *Buſsier & Miræus in Chronol: & Petraſanta*, ktory powiáda, iż Familii tego herbu wiele znayduie śię we Włoſzech, Brytánii, Niemczech, Fráncyi, Hiſzpánii, wielkiey godności.

Początek herbu tego w Polſzcze. Tu do Polſki zaſzczyt wyrážony doſtał śię zá Mieczyſławа Monárchy roku 971. ktory ufundowáwſzy Kátedralne Kośćioły, naypierwſzy w Polſzcze ſzczepiąc Wiárę Kátolicką, prośił Papieża o Biſkupow; záczęm ná Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie wyſłány ieſt Robert Witelliuſz z *Pierwſzy Genearcha w Polſzcze.* Fámilii Rzymſkiey pochodzący, ktory tu przybył do Polski z Brátem ſwoim Paulinem świeckim mężęm. Od niego tedy pochodzący ſukceſsorowie, wyrážonym Ciołkiem pieczętuiący śię, *Rożność imięnia.* rożne názwiska ſwoie wzięli od wśiow y poſſeſsyi ſwoich, iáko to Mácieiowſcy od Mácieiowic, Drzewieccy od Drzewice, Zelechowſcy od Zelechowa &c. piſali śię. *Długoſsus, Bielski fol: 51. Paprocki, Okolski tom: 1. fol. 108. & 109.*

HONORYUSZOWIE
PRZEDNIEYSI y WIADOMSI WITELLIUSZOW.

Kardynał Mácieiowſki Arcybiſk: Gnieźnieńſki. Bernard Mácieiowski herbu Ciołek, Arcybiſkup Gnieźnieński, oraz Biskup Krákowski, był Kardynáłęm w Kośćiele Rzymskim, S. Jana *ante portam Latinam*, ktory umarł w roku 16[illegible]8.

Arcybiſk: Gniezn: Robert Witelliuſz z Páńſtwá Rzymskiego od Papieża przyſłany, był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, ktory z tym świátęm pożegnał śię roku 996. *Olſzowski apud Załuſcium, Damalewicz in Archiep: Gneſnenſ: Okolski tom: 1. fol: 109.*

Drzewicki. Maćiey tákże Drzewicki herbu Ciołek, był tymże Arcybiſkupem Gnieźnieńskim 1535. y pomięniony Bernard Máćieiowski Kardynał. *Damalevicius.*

Arcybiſk: Lwowſki Zielińſki. Konſtantyn Zielińſki był Arcybiskupem Lwowskim, umarł roku 1709. iednák *Niesiecki tom: 1. fol: 26.* kładzie go herbu *Ciołek*, á po tym *tom: 4. fol: 741.* wyraża go herbu *Swinká.*

Samuel Maćieiowſki umarł Biskupem Krákowskim 1550.

Ber-

Bernard záś Maćieiowski Kárdynał y Arcybiskup Gnieźnieński 1608. *Starowolski in vit: Episc: Crac.* *Biskupi Krákowscy.*

Paulin będąc Biskupem Kuiáwskim w Kruświcy, umarł roku 1111. Maćiey záś Drzewicki postąpił ná Gnieźnieskie Arcybiskupstwo 1531. *Długossus & Damalevicius.* *Biskupi Kuiawsc:*

Márcelli herbu Ciołek, roku 1065. y Stánisław tegoż kleynotu 1438. pomárli Biskupámi Poznáńskiemi. *Długossus & Treterus de Episc: Posnanien:* *Poznańscy Bisk:*

Jędrzey roku 1260, Erazm 1524. herbu Ciołek, pomárli Płockiemi Biskupámi, á Samuel Máćieiowski postąpił ná Krákowskie 1546. *Długosz* y *Łubieński.* *Płoccy Biskupi.*

Bernard Máćieiowski pierwey był Biskupem Łuckim, niżeli postąpił ná Krákowskie. 1600. *Starowolski in Crac: & Damalewicz in Archiep:* *Łucki Biskup.*

Maćiey Drzewicki herbu Ciołek, będąc Biskupem Przemyślskim, postąpił ná Kuiawskie 1513. *Cromer: lib: 30. Bielski fol:* 495. *Przemyślski Bisk:*

Samuel Máćieiowski, ktory postąpił ná Biskupstwo Płockie 1542. był wprzod Biskupem Chełmskim. *Nakielski in Miechovita fol:* 627. *Chełmski Biskup.*

Łukasz Witelliusz był Kásztelánem Krákowskim, umarł 1336. *Długosz tom: 2. & Laski in statut:* Mikołay Máćieiowski 1574. *Bielski fol:* 655. y Alexánder Drzewicki 1706. pomarli Woiewodámi Lubelskiemi. *Kasztelan Krąkow: Woiewo: Lubelski.*

Grzegorz około roku 1589. *Okolski tom: 3.* Walentyn 1640. *ibidem fol:* 154. y Grzegorz drugi Zielińscy, po roku 1680. byli Płockiemi Woiewodámi. *Płoccy Woiewo: Zielińscy.*

Jan około roku 1300. Erazm 1388, Jędrzey 1396. Witelliuszowie, y Jędrzey z Ostrołęki tegoż herbu, byli Woiewodámi Mázowieckiemi. *Paprocki o herbách fol:* 370. & 371. *Bielski fol:* 281. *Okolski tom. 1. fol:* 114. & 115. Stánisław Poniatowski Herbu Ciołek, wziął Woiewodztwo Mazowieckie 1731. *Mazowieccy Woiewo:*

Jędrzey Chądzeński, 1625. *Hist: Posselii Polono-Prutbenica,* y Antoni Chądzeński herbu Ciołek, 1643. *Porządek Elekcyi* 1648. byli Woiewodámi Podlaskiemi. *Podlascy Woiewo: Chądzeńscy.*

Stánisław Máćieiowski umarł Kásztelánem Sędomirskim 1563. *Paprocki o herb. fol:* 473. tęnże był wprzody Kasztelanem Woynickim. *Orichovius in Paneg:* Adam Drzewicki umárł Kásztelánem Inowrocławskim 1569. *Okol: tom: 3. fol:* 110. *Ka: Sęd: Woynicki Inowrocł:*

G 2 Zeugno

11

Lubelscy Kasztelan: Maćieiowscy. Zeugno Witelliusz był Kasztelanęm Lubelskim 1252. *Paprocki o herb: fol:* 71. tymże Senátorem umarł Bernard Maćieiowski 1542. *Nakielski in Miechovi: fol:* 629. z tegoż krzesłá Stánisław Máćieiowski, postąpił ná Kásztelanią Woynicką 1550. *Paproc. o herb: fol:* 86. tegoż roku Bernard Máćieiowski *Zelechowski.* z wyrażoney Kasztelanii ustąpił, á po nim nástał Floryan Zelechowski herbu Ciołek 1553. Káſper záś Máćieiowski był Kásztelánęm Lubelskim roku 1608. *Damalev: in Archiep: Gnes:* *Drzewicki.* Alexander Drzewicki z Kasztelanii postąpił ná Woiewodztwo Lubelskie 1705, *Confœdera: Sendomir:* 1704.

Płoccy Kasztelanowie Zielinscy. Grzegorz Zieliński, będąc Kásztelánęm Płockim, postąpił ná Woiewodztwo Płockie 1580. Walenty Zieliński herbu Ciołek, został tymże Kásztelánęm 1618. *Okolski tom: 2. fol.* 619. & *t.* 3. *f.* 154. drugi Grzegorz Zieliński postąpił z Kasztełanii, ná Woiewodztwo Płockie 1688.

Czerscy Kasztelanowie. Wigand roku 1436. y Jędrzey 1458. z Ostrołęki Witelliuszowie, byli Kásztelanámi Czerskiemi. *Paprocki o herbach fol:* 37. *Okolski tom: 1. fol:* 114.

Kanclerze W.K. Maćiey Drzewicki Biskup Przemyślki 1513. y Samuel Máćieiowski Biskup Krákowski 1550. byli Kánclerzámi Wielkiemi Koronnemi. *Nakielski fol:* 588. *Starowolski* & *Paprocki.*

Podskarbi W.X.L. Poniatowski. Stánisław Poniatowski herbu Ciołek, będąc Podskárbim Wielkim Litewskim, postąpił ná Woiewodztwo Mazowieckie 1731.

Marszałek Nadworny K. Stánisław Máćieiowski Kásztelan Sęndomirski będąc Marszałkiem Nádwornym Koronnym, umarł 1563. *Papr: fol.* 473.

Generał Wielkop: Jędrzey z Zelechowá tegoż herbu Ciołek, Podkomorzy Sęndomirski, był Generałem Wielkopolskim 1434. *Acta Terrestr: Calisien:*

Vice-Marszałek Trybunału K. Alexánder Drzewicki Podkomorzy Lubelski, był *Vice*-Marszałkięm Trybunału Kor: 1689. *Niesiecki tom:* 4. *fol.* 782.

HERBOWNI WITELLIUSZOWIE,

według Okolskiego tom: 1. *à folio* 114. *ad folium* 116.

Brzyscy ná Podolu, á według *Niesieckiego* Brzescy.

Bziccy w Ziemi Chełmskiey

Chądzęńscy, według *Niesieckiego* Chądzyńscy w Podlaś:

Czárnołuscy w Chełmskim.

Drzewiccy w rożnych Wowodztwach.

Głuscy w Bełzkim Woiewo:

Gorzyszewscy, według *Niesiec:*

siec: Goryſzewſcy w Płoc:
Lipowieccy, według *Niesie-ckiego*, Lipowſcy.
Maćieiowſcy w rożnych Woi:
Roſzewſcy w Drohickim.
Wozniacy w Płockim Wo-iewodztwie.
Zárdeccy w Chełm: y Płock:
Zieleńſcy, według *Niesieckie-go* Zielińſcy názwáni.

Oprocz wyráżonych Imion Szlácheckich, wſpomina *Niesiecki tom*: 1. *fol.* 317. náſtępuiących.

Cetyſow.	Gutowskich.	Oſtrołęckich.	Powieńskich.
Ciołkow.	Koryckich.	Pileckich.	Záleskich.
Dobrzynieckich.	Koſzewskich.	Podfilipskich.	Zelechowskich
Ewilow.	Malinowskich.	Poniatowskich	Zulinſkich.

PROCEDENCYA

z Chudzewá w Ziemi Dobrzyńskiey

CHUDZEWSKICH WITELLIUSZOW.

Tu śię kłádzie świeża prekuſtodycyá, iż z Chudzewá Chudzewſcy rożnie śię w tranſakcyách ſwoich piſali, á niektorzy cudzą ręką wyrażáli, iáko piſać nie umieiący, to ieſt iedni *à Chudzewo* Chugzewſcy, drudzy od teyże włośći Chądzęńſcy, inśi Chudzeńſcy, lubo iednego herbu Ciołek byli, y z iednego dziedziátwá pochodzili, to ieſt od Chudzewá w Ziemi Dobrzyńſkiey, iák mąm informacyą od Stániſławá z Chudzewá Chudzewskiego. Ze tedy Chądzyńskiemi herbu Ciołek zwáć śię powinni ći, ktorzy w Podlaskim Woiewodztwie Ziemi Drohickiey ze wśi Chądzyna pochodzą, potwierdza dokument u *Okolskiego tom*: *1 fol*: 116. ktory ich ták zowie w Podlaskim Woiewodztwie zoſtáiących. Nie odmiennie piſze o tychże *Nieśiec: tom*: 1.*fol*: 242. mowiąc: Chądzyński herbu Ciołek w Woiewodztwie Podlaſkim. Máciey Chądzyński, Zákroćimski y Błoński Staroſtá, Poſeł ná Seym w roku 1564. z támtąd deputowány Kommiſsarz do luſtracyi dobr Krolewskich w Mazowſzu. *Conſti*: *fol*: 40. y w roku 1567. do záp łáty Woysku. *Conſtit*: *fol*: 147. był y Podkomorzym Drohickim, *Paprocki o herb*: *fol*. 325. Piotr Zakroćimski Staroſtá, uproſzony do re-

Chudzewſcy.

Zákrocim ski y Błoński Staroſta.

H wizyi

Nurski Starosta. wizyi Xiąg Grodzkich Zákroćimskich, *Constit.* 1593. *fol:* 64. Jędrzey Stárostá Nurski, Poborcá łąnowego w teyże Ziemi, *Woiewo: Podlaski.* *Constit.* 1609. *fol:* 905. Jędrzey Woiewodą był Podlaskim, umarł roku 1631. Zoná iego Zofiá z Kárniewa, *Karniewská.* *Gled Bráctwo. Jarzyński. Opisanie Warszáwy.* Jąn z Chądzyna Starosta Nurski w roku 1633. podpisał *Pacta Conventa* Włády-*Woiew: Podlaski.* sławá IV. Antoni Chądzyński Woiewoda Podlaski w roku 1648. Stánisław Podstoli Drohicki w roku 1632. Jąn Cześnik Bielski z Seymu 1676. Kommisarz do rewizyi Przywileiow Ruśi nádanych w Ziemi Drohickiey. *Constit: fol:* 23. Wálenty brát Máćieia Podkomorzego Drohickiego, Kanonik Płocki y Pułtuski. Kázimierz z Podlaskiego podpisał śię ná elekcyi Jana III. *&c.* Ci iednak, ktorzy pochodzą z Ziemi Dobrzyńskiey ze wśi Chudzewá, nie Chądzeńskiemi, *Chudzewscy z Chudzewá.* áni Chądzyńskiemi zwáć śię máią, ále Chudzewskiemi, mowiąc *genuinè.* Jáko álbowiem w Wielkiey Polszcze, Ziemi Dobrzyńskiey, Pánowie Osowscy zowią śię od wśi Osowki, *Ossowscy. Zboińscy. Karnkowscy. Jánkowscy.* od Zboyny Zboińscy, od Karnkowa Karnkowscy, od Jankowa Jankowscy, lubo idą z iednego początku od Karnkowá wszyscy, y tym przydomkiem stárożytnym do tąd zászczycáią śię; ták z Chudzewa Chudzewscy, z Chądzyna Chądzyńscy, álbo Chądzęńscy zwáć śię máią, według zwyczáiu Rzeczy-Pospolitey, lubo iedęn początek wzięli od Witelliuszow stárożytnych: álbowięm *accidens non variat substantiam rei,* byle z iedney krwi mieli swoię procedencyą, są iednego pokolenia, lubo śię ináczyi od swoich wśiow zowią: przez to iednák sukcesya nie spada wzáiemnie bez wyprowádzenia náleżytey procedencyi: bo *cognata nomina* tylko *æquivocè* máią do śiebie relacyą.

CHOLE-

CHOLEWA HERB.

EPIGRAMMA.

Quam bene Veſter honor tractat fabrilia, quamq;
Multum ſit prudens, edocet iſtud opus.
Nam cum fundavit Veſtrum nomenq; Domumq;
Ornavit titulis, Purpureisq; Togis.
Anſas & gladium ferrô dedit ille recuſas,
Defendat gladius, firmet ut anſa Domum.

ABRYS HERBOWNY.

Są dwie klámry żelázne, oſtrzwięm ná dwá boki tárczy rozłożone, á tyłem do śiebie, proſto w gorę ſtoiąc, między ktoremi końcem ná doł, á krzyżęm do gory, ieſt miecz przytępiony, w polu czerwonym: ná hełmie pięć pior ſtruśich. *Paprocki w Gniáździe Cnoty fol.* 400. *o herbách f.* 271. *Bielski* 126. *Okolski tom:* 1. *f.* 102.

ORYGINAŁ CHOLEWY.

Krol Boleſław Smiáły, máiąc przećiwnych ſobie Jáćwingow, przez inkurſyą w Polskę wpádáiących, iednego czáſu wiele łupow y ludzi zábrawſzy, uchronili śię w gęſte y błotniſte

tniſte laſy, zá ktoremi gdy Krol z woyskiem gonił, záćiekł śię po między nie przebytą krzewinę y ieziora, ták; że nie wiedział, gdzie śię miał obroćić. Ná to ſzczęśćie ćieśla, názwany *Cholewá*, obrábiał ná budynek drzewo w leśie, ktory przyſtąpiwſzy do Krola, pokazał mu ſuchą, wygodną, y bliſką nieprzyiáćiela drogę, idący przed nim y prowádzący go, pobráwſzy ná rámię klamry. Gdy záś pod czás bátálii, iedęn z nieprzyiaćielskich herſztow, śmiało y chyrzo náćierał ná Bolesłáwa Smiáłego, rzućił *Cholewá* klamrę y podćiął koniowi náieżniká nogę, ták; iż zwalił śię z niego, do ktorego przyſkoczywſzy, drugą go pokonał klámrą, á dobywſzy z pochew iego mieczá, ućiął mu głowę; zá co tęn herb od Krola otrzymał, y z połową owego láſu w dárowiźnie, w ktorym drzewo ná budynek ćieſał. O *tym wyżey wſpomnieni Autorowie.*

HONORYUSZOWIE TEGO HERBU.

Biſkup Krakowſki. Mateuſz czy Maćiey (bo go nie iednákowo piſzą) był Biſkupem Krákowskim, do ktorey Kátedry wſtąpił roku 1144. iák Páprocki y *Starowolski piſze o Bisku: Krak:* umarł záś roku 1166. *Kantſcius & Starowol:*

O Janie Wyſzkiwcu Cholewićie, ták piſze *Okolski tom:* 1. *fol:* 105. *Joannes Wyskiwiec Epiſcopus Poſnanienſis electus fuit ob ſingulares virtutes, & præ beatam vitam.*

Chełmſki. Jan z Opatowic tegoż herbu, z Prowincyała Zakonu Káznodzieyskiego, y Spowiednika Krola Jagiełła, zoſtał Biſkupem Chełmſkim, żył w roku 1422. umarł 1440. *Okolski in Ruſs: flor: fol:* 58. *Długoſz an:* 1424. *Bzovius in propagine cap:* 6. *&c.*

Woiewo: Brześćiańſki Sáwicki. Melchior Stániſław Sáwicki, herbu Cholewá, był Woiewodą Brześćiáńskim. *Conſtit:* 1667. *fol:* 27. tęnże Melchior Sáwicki był pierwey Kaſztelánem Brześćiáńskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo. *Conſtit:* 1653. *fol:* 5. *&c.* Dominik Sáwicki, będąc tymże Senátorem, umarł roku 1691.

HERBOWNI CHOLEWITOWIE.

Według *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 105.

Bábeccy w Płockiey y Dobrzyńskiey Ziemi.
Charſzowſcy w Dobrz: Ziemi.
Czermieńſcy támże.
Daniſzewſcy z Wyſzogrodzk:
Kámięńſcy w Dobrzyńſ: Ziemi
Malonowſcy támże.
Marſzewſcy w Woie: Krákow:

Mora-

Moraczewſcy w Łęczyckim Woiewodztwie.
Peſzeńſcy w Płockim Woie.
Tłuchowſcy Skarbkowie w Ziemi Dobrzyńskiey.
Ubyſzowie w Płockiey Ziemi.
Wielccy w Płockiey Ziemi.

Więcey Herbownych wylicza *Niesiecki tom:* 1. *fol:* 286. to ieſt.

Chudzińskich. Kitnowskich. Oboybskich. Páprockich. Roſzewskich. Sawickich. Stypnickich. Umińskich. Zakrockich. Złowodzkich.

GAZECCY w Podlaskim y inſzych Woiewodztwách zoſtáiący, pieczętuią śię tymże herbem *Cholewa* w krwawym polu: ná hełmie pięć pior ſtruśich. Z tych Jan y Fránćiſzek *de Gazow* Gazeccy z Podlaśia przenieśli śię dáwnośćią w Przemyślkie. Jan *de Gazow* Gazecki żyiąc lat 92. *primô votô* miáł Głuziecką bezdzietny. *Secundô voto* z Anną Zurowską, ktora wprzod byłá zá Fałęckim, ſpłodził Woyćiecha, ktory zoſtał Zakonnikiem u OO. Bernárdynow, á będąc Gwardyanem w Leżayſku, fundowáne ſą zá niego orgány cáłe. Drugiego ſyna *procreavit* Micháłá Stolnika Rożáńskiego, ktory z Bárbárą *de Zimna-Woda* Biáłokurowiczowną *primo voto* zoſtáwił Jozefa Fránćiſzka *binominis*, á tęn z Anną Łazowską bezpotomnie żyie; y Ráfałá ożęnionego ná Wołyniu, *non conſtat*, kogo ma. Tęnże Michał Stolnik Rożáński *ſecundo voto* z Konſtancyą Boniecką *procreavit* Jana kawalerá do tych czás bezżennego. Corki z pomięnioniey796 Bonieckiey, Mágdalena Duczymińskiego żoná, z ktorą ieſt potomſtwo. Julianna z Bonieckiey, ieſt w Klaſztorze Zakonnicą u Wielebnych Pánięn Benedyktynek w Przemyślu. Potrzeba záś wiedzieć, iż pomięniony Michał Stolnik Rożáński, ſłużąc ná woynie przez lat czterdzieśći Towárzyſzęm, zá Hetmáná Rzewuskiego, we wſzyſtkich z nim okázyách mężnie ſtawał, y do tych czás ſzczęśliwie żyie, lubo máiący iuż lat 82. gdy to piſzę. Wyrażony Jan *de Gazow* Gazecki *antipater* wzwyż wyliczonych, ktory przenioſł śię z Woiewodztwá Podlaskiego w Przemyślkie, z pomięnioną Anną Zurowską miał trzy corki. Kátárzyna wydana ieſt zá Jágodzińſkiego; Bárbárá zá Mochylowskiego, á po śmierći iego poſzła zá Dziká; Zofia zá

Zurowſka *Białokurowiczowna.* *Łazowſka* *Boniecka.* *Duczymińſka.* *Iagodzińſki.* *Mohylowſki.* *Dzik.*

Zoliborskiego, z ktorych potomſtwo po rożnych Woiewodztwach dálekich od mieyśćá informácyą dáiącego *de nomine & numero, ac ſuo competenti titulo,* nie mogą bydź wyrażeni; znayduią śię iednak w Wołyńskim, Podolskim, y Podlaskim, Woiewodztwach.

DĄBROWA HERB.

EPIGRAMMA.

Inſtabilem fruſtra fortunæ pingimus Orbem,
Inſtabilem fruſtra dicimus eſse rotam.
Ecce ſibi Domus iſta rotat, ferrumq; Crucesq;
Excutiens facili mille perîcla jocô.
Præterea ſoleæ veſtigia firma remonſtrant,
Quod fortunæ aſtus rideat iſta Domus.

ABRYS DĄBROWY.

Opiſanie herbu. Ná tárczy ieſt Podkowá biáłá, ocelámi tylnemi ná doł ſpuſzczona, przy ktorych znayduią śię dwá Krzyże złote, trzeći tákiż ná wierzchu Podkowy w polu niebieſkim: ná hełmie

mie sępie skrzydło rospostárte, ktore przeszywa strzáłá, ták iáko tu widzisz. Pisali o tym herbie *Bielski fol:* 173. *Paproc: w Gniaździe fol:* 1104. y 1159. *o herbách f.* 320. y 662, *Okolski tom:* 1. *fol:* 128. *&c.*

ORYGINAŁ HERBOWNY.

Jáko insze herbowne Podkowy, ták y tęn Dąbrowa ma swoie początki od Jástrzębcá według *Długosza*, ktorego wspomina *Okolski tom:* 1. *fol:* 128. idźie iednak nie rozdzielnie od Pobogá herbu, według *Kromera lib:* 1. y *Laskiego Statutu fol:* 127. ktorzy tákiego herbu Poborzanámi názywáli, niżeli zá czásow Konráda Xiążęćia Mazowieckiego, przydáno im dwá Krzyże do tylnych ocelow Podkowy, á to pod czás zwyćięstwa Przybysłáwá Dąbrowy Wodza woyskowego, nád Jáźwingámi nieprzyiáćiołámi Xięstwá Mazowieckiego, ktoremu oprocz przydánia pomięnionych Krzyżow, Konrad Xiąże Mazowiecki konferował cáłe Ziemstwo Praśnickie, według *Paprockiego*, iż Chrześćiáńskich nieprzyiáćiołow lżących Krzyż Chrystusow, náiachał y zwyćiężył, iák tęnże *Paprocki* pisze *o herbách loco citato.* Inśi Historycy dawnieyszy czás námięniáią pierwszego Genearchy Dąbrowszczykow, w czym ćiekawego czytelnika odsyłam do historyi *Posseliusza Polono-Pruth:* y inszych, ktorzy o tym obszerniey pisali. *Początki herbowne*

HONORYUSZOWIE
PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Stánisław Kiszká, y Mikołay Zgierski, byli Biskupámi Zmudzkiemi, pierwszy umarł 1626. ktorego wspomináią *Akta Synodalne Piotrkowskie* 1621. drugi umarł roku 1714. Piotr Kostka umarł Biskupem Chełmińskim 1595. o nim *Synodus Diœcesana* 1583. y Mikołay Kostka, herbu Dąbrowa, umarł nominátem tegoż Biskupstwá 1600. *Hist: Posselii fol:* 347. *& Duriewski.* *Biskupi Zmudzey.* *Biskupi Chełmińs:*

Mikołay Zgierski herbu Dąbrowa, z Biskupstwa Smoleńskiego, postąpił ná Zmudzkie, roku 1716. *Biskup Smoleński*

Jan Kostka herbu tegoż, był Woiewodą Sęndomirskim, umarł 1581. *Duriewski fol.* 46. *& Constit:* 1576. *fol:* 246. *Woiewo: Sęndom:*

Piotr Stánisław Kiszka, Kasztelan Wileński umarł 1544. *Koiałow: par:* 2. *& Stryikowski fol:* 596. Tymże Senátorem zostawał Jan Kiszka, ktorego wspomina *Okol: tom:* 2. *fol:* 353. *Kásztela: Wileńsey*

Woiewo: Trocki. Piotr Stánisław Kiszka z Woiewodztwá Trockiego postąpił ná Kásztelanią Wileńską 1541. *Koiałow. & Stryikowski loco citato.*

Kasztel: Troccy. Jan Kiszka był Kásztelánem Trockim 1500. tymże Senátorem był Piotr Stánisław Kiszka, ktory postąpił ná Woiewodztwo Trockie 1533. iáko nápisany iest ná przywileiu OO, Dominikánow Łuckich. Mikołay Kiszká był także Kasztelanem Trockim, po tym wziął Podskarbstwo W. Litewskie 1643. *Gratiæ seculares.*

Starostow: Zmudzcy. Stanisław Kiszka 1533. y Jan Kiszka 1591. y drugi Jan tegoż imięnia 1619. byli Stárostámi Zmudzkiemi. *Stryikowski fol: 787. Okolski tom. 2. fol. 137. & 353. Paprocki o herb: fol: 688. &c.*

Woiewo: Smoleńscy. Stánisław Kiszká roku 1508. y drugi Stánisław Kiszka, ktory został Biskupem Zmudzkim 1519. byli Woiewodámi Smoleńskiemi. *Bielski fol: 499. Stryikowski. lib: 21. cap: 7. Starowolski in Bellat: Koiałow: par: 2. & Hist. Possell: Polono-Pruth:*

Woiewo: Połoccy. Piotr Kiszka 1522. y Ianusz Kiszka 1653. byli Woiewodámi Połockiemi. *Herberszt: Comment: rerum Moschovit: fol: 113. & Okolski tom: 1. fol: 137. & Pastorius Hist: plenior: fol: 137.*

Woiewo: Witebscy. Stanisław Kiszká 1552. y Stanisław Piotrowicz Kiszka około roku 1633. y Krzysztof Kiszka 1644. byli Woiewodámi Witebskiemi. *Okolski tom: 1. fol, 137. Herburt fol: 303. anno 1547. Stryikowski fol: 760. Const: 1633. fol: 60.*

Woiewo: Mazow: Boguta herbu Dąbrowa 1232. Przybysław z'Rostkowa tegoż zászczytu 1236. y Marcin Dąbrowita 1387. byli Woiewodámi Mazowieckiemi. *Cromerus lib: 7. Paproc: de Stemm: fol: 320. 321. & 323.*

Woiewo: Podlaski. Mikołay Kiszka 1569. był Woiewodą Podlaskim. *Constit: fol. 154. & 271. &c.*

Woiewo: Chełmińscy. Mikołay Dąbrowa herbu tegoż názwiska 1483. Ian Dąbrowa 1515. ktorych inśi zowią Dąbrowskiemi, y Stánisław Kostká *de Sztenberg* herbu Dąbrowa 1551. byli Woiewodámi Chełmińskiemi. *Hist: Possel: Polono-Pruth. Okolski tom: 1. fol. 141. & Duryewski memor. fol. 30. & fol. 58.*

Woiewo: Mścisławscy. Krzysztof Ciechanowski 1602. Mikołay Kiszka, ktory postąpił ná Kasztelánią Trocką 1636. y Mikołay Ciechanowski 1660. byli Mścisławskiemi Woiewodámi. *Privilegium Sigismun-*

mundi III. de Feudo Prussiæ. Hist: Sapiehana par: 2. fol. 17. & miracula Chełm: fol. 233.

Ierzy Kostka 1610. y Stanisław Łoś herbu Dąbrowa 1694 byli Woiewodami Malborsk: *Duryew: in memor: fol: 54. & 55. Hist. Possel: Pol: Pruthen: & Załuski tom: 1. fol. 1013. & 1380. &c.* Woiewodz: Malborski.

Stanisław Kostka, będąc Woiewodą Pomorskim, postąpił ná Chełmińskie 1551. Krzysztof zaś Kostka, będąc tymże Pomorskim Senatorem, umarł 1596. *Hist: Possell. Polo. Pruth & Const: 1591.* Władysław Łoś herbu Dąbrowa, postąpił z tegoż krzesłá ná Woiewodztwo Malborskie 1694. *Załuski tom. 1. fol. 1013.* Woiewoda Pomorski

Michał Łoś herbu *D*ąbrowá, teráźnieyszego czásu Kasztelan Lwowski pierwey Kamieniecki. Kaszt: Kamieniecki.

Mikołay Dąbrowski, herbu tegoż nazwiska, z Chełmińskiey Kasztelanij, postąpił ná Woiewodztwo teyże Prowincyi 1481 *Hist: Posell. Polo: Polo: Pruth:* Stanisław Kostka, postąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1546. *Idem Possellius.* Ierzy Kostka postąpił ná Woiewodztwo Malborskie 1607. *Idem Historicus.* Iędrzey Łoś był tymże Kasztelanem 1675. *Konopatscicus.* Władysław Łoś postąpił ná Pomorskie Woiewodztwo 1683. októrym tegoż roku *Constit: fol. 11. & Załuski tom 1. fol. 85.* Kasztela. Chełmińscy

Krzysztof Ciechanowski, herbu Dąbrowa, był Kasztelanem Mścisławskim 1653. *Constit:* Stanisław Kostka z Kasztelanij Elblągskiey, postąpił ná Kasztelanią Chełmińską 1544 *Hist: Possellij Polono-Pruth:* Kasztelan Mścisławs. Kasztelan Elblągski

Krzysztof z Woianowa Dąbrowski, herbu tegoż nazwiska umarł Kasztelanem Gdańskim 1498. *Idem Author.* Ian Kostka tegoż zaszczytu, z pomienioney Kasztelanij postąpił na Woiewodztwo Sędomirskie roku 1574. *Idem Historicus & Paprocki fol. 474.* Kasztelan Gdański

Mikołay Kiszka, był Podskarbim Wielkim W. X. Litewskiego 1643. *Załuski tom: 1. fol. 1503.* Piotr Iwanowicz Biały, herbu Dąbrowa, Woiewoda Trocki, będąc Hetmanem Wielkim Litewskim umarł 1488. *Koiáłow: par: 2. Stryikowski fol: 676. &c.* Ianusz Kiszka Woiewoda Połocki, umarł także Hetmanem W. Lit: 1653. *Pastorius fol. 137. in historia.* Podskarbi W. X. L. Hetman W. Lit.

Stanisław Biały Kiszka, będąc Hetmanem Polnym Litewskim, umarł 1508. *Cromer: lib. 30. Bielski fol 501. Sarnic: l. 7. &c.* Piotr Stanisław Kiszka herbu tegoż, Kasztelan Wileń-

Hetm: Pol: Lit. ſki, będąc Hetmanem Polnym Litewskim, umarł 1544. *Stryikowſki fol:* 596. *Koiałowicz par.* 2. Januſz Kiſzka Woiewoda Połocki, od Polney poſtąpił do Wielkiey Buławy Litewſkiey 1640. *Okolſki tom.* 1. *fol.* 137.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Okolſki tom: 1. *fol.* 137. te herbowne wyraża imiona.

Budzińſcy, álbo Budzyńſcy we dług *Nieſieckiego*, w Powiecie Mąkowſkim.
Dąbrowſcy tegoż Powiatu.
Januſzowſcy, czy Januſzewſcy w Pruſsach.
Karniewſcy, nie piſze kędy.
Kiſzkowie w Xięſtwie Litewſkim.
Koſtkowie *de Strzymberg*, w Pruſach y Mazowſzu.
Laſkowſcy w Ziemi Łomżyńſkiey Woiew: Mazowieck:
Łoſiowie w Mazowieckim.
Młodzianowſcy w Ciechano:
Morawſcy w teyże Ziemi.
Wdziękowſcy w Mazowſzu.
Zgierſcy w tymże Woiewodz:

Oprocz wyrażonych, dodaie *Nieſiecki tom:* 2. *fol.* 4. tych Herbownych.

Chociwſki.	Głodowſki.	Karaś.	Porzecki.
Ciechanowiecki.	Iabłońſki.	Koc.	Płodownicki.
Garlińſki.	Iakimowicz	Lauxmin.	Roſtkowski.
Głetkowſki.	Iarzębińſki	Napierſki	Secymiński.
			Sierzputowski.

PROCEDENCYA

Ná Krzynowłogu, Grotkowie, Drążewie, *alias* Wronowym, Rakach, y Woli Rakowskiey, w Woiewodztwie Mazowieckim, Dobrzyńskiey Ziemi, Pruſach, y ná Ruſi

ŁOSIOW,

HERBU DĄBROWA.

O tey Familij napiſał *Paprocki o Kleynotach fol.* 328. Dom Łoſiow ſtarodawny y znaczny w Mazowſzu y Dobrzyńskiey Ziemi. Był Staniſław Kaſztelanem Rypińskim wieku mego. Wſpomina go *Okolſki tom:* 1. *fol:* 137. *mowiąc: Łoſij in Palatinatu Maſoviæ.* Obſzerniey zebrał tę Familią *Nieſiecki tom:* 3. *fol.* 151. *cum ſeqv:* Já niektorych z wyrażoney informacyi y wſzyſtkich poźnieyſzych Łoſiow kladę tu procedencyą, zaczynáiąc

iąc od Pawła Chorążego Ciechanowskiego, potym Kasztelana Płockiego, ktorego z Sukcessorami spominàią transakcve y Akta Ziemskie y Grodzkie Ciechanowskie. Pierwsza *Roku* 1593. *fer: 2. post Fest: Visit. B. V. M.* między Stanisławem Młodzianowskim, y Stanisławem Łosiem synem Pawła Chorążego Ciechanowskiego, z Wronowego Dziedzicem, gdzie y bracia tegoż Stanisława Jakub y Jan są wyrażeni. Wspomina go także z synami pomienionemi tranzakcya druga roku 1598. *fer. 6. ante. Domin: Sexages:* z Stanisławem Wronowskim, y z Stanisławem Łosiem synem iego. Trzecia tranzakcya tegoż roku *fer: 2. post. Domi. Conduc:* tak iego, iako y synow wyraża w sprawie z Mikołaiem Młodzianowskim.

Pawła Łosia ná Wronowym, Kasztelana Płockiego, syna pierwszego, wspominaią transakcye rożne w Aktach Ciechanowskich; to iest Roku 1581: *fer: 5. post. S.S. Simo: & Judæ.* Kwietacya z pretensyi wszelkich, między Eustachim, Pawłem y Mikołaiem Młodzianowskiemi, synami Pawła Młodzianowskiego, á Jakobem Łosiem, Stolnikiem Ciechanowskim. Tegoż wyrażaią tranzakcye insze 1591. poczynione; ktory maiąc *Jadwigę* corkę, wydał ią za mąż Wincentemu Zelskiemu, synowi Felixa Zelskiego, Kasztelana Dobrzyńskiego, iak świadczy tranzakcya 1589. *fer: 5. in Octava Fest: Sacr: Corp: Chri:* zapisuiąc iey 60000. złotych Polskich, y taż pomienionemu wzaiemną summę; także 1598 *fer. 5. post: Fest: S. Stanislai*, y roku tegoż insza tranzakcya *sub eodem actu.* Drugi syn Pawła Chorążego Ciechanowskiego, potym Kasztelana Płockiego, Stanisław Łoś niemaiący wzroku, wyrażony iest w tychże Aktach roku 1598. *fer: 6. ante Domini. Sexag:* między Stanisławem Wronowskim w tranzakcyi zachodzącey, & *sub eodem actu* z Mikołaiem Młodzianowskim, Marcina Synem. Trzeci syn tegoż Pawła Łośia, Jan Kasztelan Wyszogrodzki má swoie sprawy Ziemskie y Grodzkie w Aktach Ciechanowskich, y iest wspomniony synem Macieia roku 1595. *fer. 5. post. Pente.* y 1592. *fer. 2. ante Fest: S. Agne: V. & M.* respektem dobr dziedzicznych Raki y Krzynowłoga zwanych, z synami iego Woyciechem y Matyászem, o czym też tranzakcya roku tegoż, *fer: 2. post Fest: S Andre:* Jan pomieniony Kasztelan Wyszogrodzki, miał synow dwoch, Woyciecha y Matyasza, iak świadczą Akta Ciechanowskie roku 1586.

Młodzianowscy

Zelscy

Wronowski

1590. 1591. 1592. y 1598. Pierwszy Woycich Łoś, miał w dożywotniey przyiaźni Dzierzgowską, herbu Iastrzębiec, o ktorych *Okolski tom: 1mo fol: 323. pisze: Dzierzgoscii in Masovia à divisione bonorum Dzierzgow sic nuncupati, qui antea Jeżewscij dicti. Erat divisio bonorum ante annum 1270.* Z tych Pomściborz z Dzierzgowa, był Kasztelanem Ciechanowskim, ktory z Katarzyną Wilkanowską, spłodził Iana y Mikołáia. Mikołay Dzierzgowski został Arcybiskupem Gnieźnieńskim, Prymasem Krolestwa Polskiego y Nuncyusem 1546. o ktorym *Janicius.* Ian Dzierzgowski brat rodzony Arcypiskupa, był Woiewodą y Generałem Mazowieckim, Warszawskim y Łowickim Starostą, o ktorym tenże *Okolski loc: citt: Magnus erat amator Patriæ, maxima quoq; pro Patria fecit.* Zostawił z Doroty Sobockiey, syna imieniem *Auctus*, ktory był Kasztelánem Sochaczewskim, Starostą Osieckim; ten z Srzeńską Woiewodzanką Płocką, zostawił Barbarę, wydaną zá Macieiowskiego, Starostę Zawichoyskiego. Dalj tenże Autor pisze: *Jeżewscij, eadem cum Dzierzgowscijs Domus, pietati, Religioni, Militiæ dediti, ante annos 60. computavit quidam Canonicos Płocenses & Varsavienses 20.* Od tego Woyciecha Łosiá z Dzierzgowską, dalsza idzie Procedencya niżey wyrażona, wprzod brata iego rodzonego Matyasza Łosia, z Katarzyną Gurską namieniwszy linią.

Dzierzgowska

Wilkanowska

Sobocka

Srzeńska

Macieiowski

Jeżewscyi

Matyasz Łoś, miał swoie transakcye rozne, pierwszą Roku 1586. przed Aktami Ziemskiemi Prażneńskiemi *fer: 5 ante Fest: SS. Simo: & Judæ*, czyniąc ugodę z Adryanem Dobrzynieckim, respektem Dobr Krzynowłoga mnieyszego, y posagu po Barbarze Łosiownie, przez Kryspina Łosia, Kasztelana Wyszogrodzkiego, zapisanego. Druga transakcya względem posagu należącego żonie swoiey, Katarzynie Gurskiey, corce Iana Gurskiego, Sędziego Ziemskiego Nareńskiego, *Roku 1592. fer: 2. post Domi: Quinquag:* uczyniona. Z tych w dalszym czasie w Prusy wyniosł się Jędrzey Łoś, Kasztelan Chełmiński, iak go wspomina *Konopacki* 1675. Władysław Syn iego, Kasztelan także Chełmiński, potym Woiewoda Pomorski, z ktorego Krzesła postąpił ná Malborskie 1694. iak pisze Załuski *tom: 1. fol: 1013. & 1380.* Jnsi go piszą Stanisławem, iak wyraża *Promulga: Class: Soc: Jesu Lublin: 1740. in Præfat:* Ten Władysław Łoś Woiewoda Malborski, z Guldeńszterowną

Dobrzyniecki

Gurski

wną spłodził Jana Kasztelana Rypińskiego, ktorego syn Antoni. Tenże miał corek trzy, Annę wydaną zá Warszyckiego, Woiewodę Łęczyckiego, Maryannę zá Xiążęcia Olsztyńskiego, y Konstancyą zá Potockiego, Kasztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego, ktora umarła w Witkowie Roku 1753. *Warszycki.* *X. Olsztyński.* *Potocki.*

Woyciech Łoś wzwyż pomieniony, syn Jana Kasztelana Wyszogrodzkiego, spłodził z Dzierzgowską synow dwoch, Jakuba Zakonu S. Franciszka *Conventualium* Kapłana, y Woyciecha Podstolego, á potym Podstarościego y Sędziego Grodzkiego Lwowskiego; także corek dwie, Maryannę wydaną zá Ciemniewskiego, z ktorego iest Potomstwo, y Annę zá Ciszewskiego, powtornym Małżeństwem Hoynackiego żonę. *Ciemniewski* *Ciszewski* *Hoynacki* Tenże Woyciech Łoś Sędzia Grodzki Lwowski, wszedł w dożywotną przyiaźń z Joanną Karczewską, herbu Jasieńczyk, z Stolnika Halickiego corką, á Tomasza Karczewskiego, Kasztelana Halickiego Synowicą, ktorego syn, Piotr Karczewski, Kasztelan Konarski, miał w małżeństwie Joannę Czacką, Kasztelankę Wołyńską. Wspomina także Niesiecki *tom:* 2. *fol:* 479. Tomasza Karczewskiego, Kasztelana Halickiego, zmarłego Roku 1691. ktory był wprzod Podczaszym Sanockim, Pułkownikiem Woyska Krolewskiego, y Kommisarzem do Granic Węgierskich 1670. Corka iego Zuzanna, wydana była zá Alexandra Potockiego, Woiewodę Smolińskiego. Także niektorego z Karczewskich wspomina Kasztelanem Czerniechowskim, maiącego w małżeństwie corkę Floryana Rzewuskiego, Podskarbiego Nadwornego Koronnego, z Oborskiey urodzoną, iak szerzey o tym imieniu czytać wolno, ktorych lubo piszą iedni Autorowie Karczewskiemi, drudzy Karczeskiemi, są iednak Domu iednego y herbu Jasieńczyk. *Czacka* *Potocki* *Rzewuski*

Woyciech Łoś, syn drugi Woyciecha z Dzierzgowskiey urodzony w przod Podstoli, potym Podstarości y Sędzia Grodzki Lwowski, ożeniony z Joanną Karczewską, Stolnikową Halicką, spłodził synow pięciu, Antoniego, Alexandra, Jozefa, Franciszka y Michała niżey wyrażonych; tenże miał dwie corki, Teofilę, ktorą wydał zá Złoczewskiego, Podczaszego Lwowskiego, z tey urodzona Helena zá Dzierzkiem, Chorążym Buskim, y Joanna dana w małżeństwo Charczewskiemu, naprzod Podkomorzemu, potym Kasztelanowi Przemyślskiemu. *Karczewski* *Złoczewski* *Dzierżek* *Charczewski*

mi. Druga corka Woyciecha Łoſia Sędziego Grodzkiego Lwowskiego Magdalena, dana ieſt w dożywotnią przyiaźń *Stawski* Stawskiemu Podſtolemu Sanockiemu, Pułkownikowi Iego Krolewskiey Mci y Rzeczy Poſpolitey, z ktorą zoſtał ſię Eliaſz Generał Woyska Cudzoziemskiego, mnieyſzey Buławy Koronney, *Zelski* ożeniony z Maryanną Zelską, Jana Chryzoſtoma Zelskiego Podkomorzego Wendeńskiego, Generała Woysk Koronnych, *Oſſolińska* y Barbary z Oſſolińskich corką. Drugi Piotr Podſtolic Sanocki, y Magdalena wydana za Karczewskiego Sędziego Grodzkiego Latyczowskiego. Tegoż Woyciecha Łośia Sędziego Lwowskiego, z pomienioney Ioanny Karczewski, Stolnikowny Halickiey ſyn pierwſzy Antoni, Podſtoli Żydaczowski, Generał Maior Iego Krolewskiey Mości y Rzeczy Pospolitey, *Sierakowska* ożeniony z Sierakowską, Kaſztelanką Bełską.

Cetnerowna Drugi ſyn Woyciecha Sędziego Lwowskiego Alexander, Horąży Łomżyński, ożeniony z Heleną Cetnerowną, Staro- *Woronicz* ścianką Trębowolską, zoſtawili Iana Łoſia, Skarbnika Lwowskiego, ktory był Deputatem ná Trybunał Koronny z Ziemi Lwowskiey 1752, oſobliwy Dobrodziey Konwentu Wiſzeńskiego O. O. Reformatow, ożeniony z Woroniczowną, Stolnikowną Owrucką, Synowicą Nikodema Kaźmirza Woronicza, wprzod Chorążego Owruckiego, Staroſty Oſtrzskiego, Sędziego Kijowskiego y Kamienieckiego, Porucznika Pancerney Chorągwi Xiążęcia Czartoryskiego, Kaſztelana Wileńskiego, á po wielu funkcyach, iako to Kommiſarſtwie ná Trybunał Radomski w roku 1728. 1729. Poſelſtwie ná Seymy walne Koronne w roku 1719. y 1724. Marſzałkoſtwie konfederacyi Woiewodztwa Kijowskiego w roku 1734. teraźniey ſz go 1756. Kaſztelana Kijowskiego. Iozef Łoś Stolnik Dobrzyński 1754. ſyn trzeci Woyciecha Łośia, Podſtarościego y Sędziego Lwowskiego Grodzkiego. Czwarty ſyn tegoż Woyciecha Franciſzek S. c. *JESU Præsbyter*, iuż nie żyie. Piąty *Michał Łoś Kaſztelan Kamieniec* ſyn Michał Łoś, z Ioanny Karczewskiey, Stolnikowny Halickiey urodzony, był naprzod Chorążym Czerwonogrodzkim, Kaſztelanem Kamienieckim, á teraz Lwowskim, Senator poważny, mądry, przezorny y roſtropny, u Maieſtatu Iego Krolewskiey Mości y Rzeczy Poſpolitey ná wielu funkcyach *Skarbkowna Kaſztelanka Halicka* zaſłużony, iako obiaśnia dzieła iego wſpomniona Promulgacya, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Heleną Skarbkowną,

Kaſzte-

Kasztelanką Halicką, ktorey bracia rodzeni, Krzysztow Skarbek, Kanclerz Archikatedralny Lwowski, iuż nie żyiący; Rafał Starosta Sobowski, y Alexander Stolnik Ciechanowski. Są także blisko należący Dziedoszyccy, bo była Dziedoszycka, Woiewodzanka Podolska, zá Władysławem Skarbkiem, Kasztelanem Halickim, rodzonym iey Stryiem. Tegoż Michała Łosia Kasztelana Lwowskiego, z pomienioną Heleną Skarbkowną, Kasztelanką Halicką, iest dwoch synow, Antoni y Ioachim Kawalerowie. Dziedoszycka

Niesiecki tom 3. fol. 151. *& seqv.* te Genealogią wyraźił temi słowy. *ŁOS herbu Dąbrowa* w Ruskim, Mazowieckim, y Pruskich Woiewodztwach. N, Łoś miał zá sobą Małgorzatę Kryską, Ninogniewa Kryskiego, Woiewody Płockiego siostrę, z tey była corka Ławska Elżbieta. Stanisław Kasztelan Rypiński zá czasow Paprockiego, á dawniey przed tym Ian de Łoss Podkomorzy Zakrocimski 1453 ktorego wspomina *Statut Mazowiecki fol: 98.* N. miał zá sobą Bieykowską. *Paproc: o herb: fol:* 125. drugi Maryannę Niszczycką, od ktorey został się syn Iędrzey, ále bezpotomny. *Geneal: Niszczyc:* N. Łoś Kasztelan Wyszogrodzki, corka iego Katarzyna dostała się w małżeństwo Prokopowi Oborskiemu, Podczaszemu Czerskiemu, z ktorey syn Tomasz, Suffragan Krakowski y świątobliwością życia, y cudami wsławiony. Woyciech Chorąży Chełmiński 1648. żona iego Iadwiga Galemska, z tey corka Teodora z Stefanem Mdzewskim dozywotnie złączona. *Acta Castren: Ciechanov: 1640.* druga Iadwiga *1mô votô.* Nakwaska, *2dô* Iłowska. Synowie zaś iego dway. Ludwik Alexander Opat Pepliński, szczodrobliwosci iego pamiętny támeczny tak Kościoł, iako y klasztor, ktory ledwo nie wszystkę swoię ozdobę, iego nakładowi przypisuie, osobliwie iednak sklepienie kościoła, y posadzkę, Ołtarz tamże B. Stanisławowi Kołtce wystawił, co znać z herbu iego przy nim, y z Liter LŁ. Oyczyzna także przysługi iego doznała w rożnych legacyach y Kommissyach. Brat iego Władysław z Krzywonogi (bo się ztąd Łosiowie Prusicy pisali) naprzod Stolnik Płocki, Deputat kilka razy ná Trybunał Koronny, y Poseł na Seymy, osobliwie ná konwokacyą 1674. zkąd deputowany do rewizyi skarbu Koronnego, *Constit: fol.* 13. W rycerskich też dziełach wsławiony, wziął potym w zasługach Kasztelanią Chełmińską, z tym

Kryski
Ławska
Bieykowska
Niszczycka
Oborski
Galemska
Mdzewski
Nakwaska
Iłowska

L2 ty-

tytułem 1683. był Kommissarzem z Seymu naznaczonym, względem uspokoienia Elbląga od pretensyi Brandeburskiey. *Constit. fol.* 11. postąpił daley ná Woiewodztwo Pomorskie, iako świadczą Konstytucye 1685. *fol.* 15. umarł Woiewodą Malborskim, Podskarbim Ziem Pruskich, Pokrzywnickim, Látowickim Starostą, na nasze Collegium Grudziądzkie dobroczynny. Przybrał był sobie w małżeństwo Barbarę Guldensternownę, Kasztelankę Gdańską, z Cemowny Starościanki Sztumskiey zpłodzoną, ta mu powiła dwie corki, iednę Eleonorę, Ierzego Warszyckiego Woiewody Łęczyckiego małżonkę, y drugą ktora naypierwey żyła z Działyńskim Woiewodzicem Kaliskim, po nim z Antonim Xiążęciem Czartoryiskim, Starostą Lanckoyońskim, na ostatek z Xiążęciem Holsztyńskim, obiedwie *steriles.* Po Guldensternowie, poiął Władysław Elżbietę Kryszpinowne Podskarbiankę W. Litewską, pozostałą wdowę po Woyciechu Opackim, Podkomorzym Warszawkim, z tey zostawił syna Iana, Starostę Pokrzywnickiego y Latowickiego, Posłował ná konwokacyą z Malborskiego, atoli szwankowawszy z konia w Paryżu, tamże młodo dni swoie skończył:y corke Konstancyą Rożą, Szczesnego Potockiego herbu Piława Kasztelana Krakowskiego y Hetmana W. Koron: małżonkę, Panią wielkiego rozsądku, ále y tá bezpotomna.

Jędrzey Kasztelan Chełmiński, ktorego corka Dorota Rudnicka. *Kazanie Swiatłość wieczna, Xędza Mleczki.* Máryanna Łośiowna była zá Baierskim 1624. *Luc: Paproc: Laski cudow: fol:* 57. Paweł y Adam 1648. w Ziemi Ciechanowskiey. N. Łoś po Usarsku służąc w okazyi pod Starczem z Kozakami, raniony. *Okol: Diarium.* Stanisław Dworzanin Krolewski 1648. w Prusiech. Woyciech Chorąży Sanocki, Sędzia Grodzki Lwowski, Deputat ná Trybunał Koronny 1714, syn iego Franciszek w Zakonie naszym, corka iedna zá Złoczowskim ostatnim z tego Domu, druga zá Stawskim Pułkownikiem. Anna żá Stanisławem Gumowskim Cześnikiem Zakrocimskiem. Maryanna zá Anzelmem Kobylnickim, Katarzyna zá Janem. Łośiowna Władysława Ciemniewskiego Małżonka. Władysław w Prusiech 1699. Jacek z Grodzkowa Stolnik Brzeski, Podstarości y Sędzia Grodzki Bełzki 1704. *Confæder. Sando:* Stanisław Podstoli Liwski, Sędzia Kapturowy Lwowski 1733. Katarzyna Łowczanka Lwowska Mikołaia Swirskiego

Guldensternowna *Cemowna* *Działyńska* *Czartoryski* *Opacki* *Potocka* *Rudnicka* *Złoczowski* *Gumowski* *Kobylnicki* *Swirski*

skiego

ſkiego Stolnika Lwowskiego małżonka. N. Łoś Chorąży Łomżyński, człowiek godny y zasłużony w tey Oyczyznie. Złączył się był dożywotnie z Cetnerowną, ktora po iego śmierci powtorzyła śluby małżeńskie z Radeckim. Zostawił ten Chorąży Łomżyński syna iednego Jozefa, ktory tymi czasy ieszcze w szkołach naszych Lwowskich. N. Łoś Regent Grodzki Lwowski temi czasy. *Cetnerowna Radecki*

Do tąd Niesiecki napisał Łosiow procedencyą, ktora od Pawła Łosia, Chorążego Ciechanowskiego, potym Kasztelana Płockiego, wzwyż opisaná. *Jn supplementum* wyrażam niektore punkta wybrane z *Promulgacyi* namienioney, Michałowi Łosiowi ná tenczas Deputatowi ná Trybunał Koronny z Woiewodztwa Podolskiego, Kasztelanowi Kamienieckiemu, teraznieyszemu Lwowskiemu przypisany w Lublinie 1740. roku, ktore lubo są pánegiryczne, że iednak wspominaią cnoty, zasługi y konnexyą poznieyszą Domow, *non propter vanam gloriam* kładę ich tu. Primum hujusmodi propositi objectum es, Tu ipse Jllustrissime Castellane: me ex Majoribus tantùm crescere, in Antenatis gloriosus vivere superstes, Antecessorum gloriæ succedaneus Hæres præcisè videaris, quem dicere, est sparsa per alios pretia, in summa computare.

Si enim Concivium Tuorum de Te exploremus vel de longè judicium? testantur suorum cordium Achatem, omnes Pilades, unum Orestem; Castores suum Pollucem. Testantur instantium periculorum certissimum asylum, occurrentium necessitatum favorabile subsidium, cujusvis difficultatis ultimò resolutorium. Si publici boni perpendamus curas? toties in comitiolis Mareschallus, ea activitate manutenebas directionis Virgam, ut ad illam certius communis felicitatis pateret thesaurus, quàm ad virgam Metallicam. Si universales Reipublicæ congressus, versemus consilia? Tu prima Frons, Tu Caput: in quo mens, ratio, & consilium. Ne autem tantum Phæbum suo unicè Chorizonte teneret Polonia, totius Regni admovit meridiano, Te Judicem Deputatum: ut dicendo diem causis, simul accenderes Jnnocentibus annos Gratiæ, dies criticos sceleratis, toti Areopago sub Augusto Tertio fertilissimam omnis Gloriæ messem. Nec frustrasti spem & vota; omnes implendo partes, quæ Illustrissimum poterant commendare titulum. Verbô, eâ gloriæ & virtutis concordiâ li-

M bra-

brâsti Michaël lancem justitiæ, ut nullam citra meritum & rationum pondus gravares partem. Spectavit è solio justitiæ distributivæ, non tam Personarom, quàm meritorum acceptor Serenissimus Augustus, & fatigatum sustinendo Polonæ Astreæ Cælo Atlantem, omni subsellio Majorem Judicem ultro sustulit in curulim. Merebaris quidem Senatoriis pridem admoveri curulibus, & deciduos antè oblatâ abstergi trabeâ sudores, non præcox fructus censebatur. &c &c.

Nec è Paternæ tántùm stirpis linea deriváti in Te descendunt *Karczewscy* tituli, Avita etiam Illustrissimæ de Karczeviis Parentis vestræ Clavi, primorum Augustal recluditur Honorum: ubi Pietas adoratur, inquilinæ habitant dignitates, & pretiosa Patriæ obserantur deposita, ne carpentis invidiæ pateant injuriis. In erecta Tłustecensi Basilica non ad unum lapidem, sed ipsos adusq; Cælos Łossianæ cursum promovit solcæ. In Perillustri Iosepho Karczeski Dapifero Volnyniæ Progenitore suo, cui ita pietas, ita Patriæ sapuêre commoda, ut dici Optimus Patriæ felicitatis Nutritius mereretur. In Illustrissimi Thomæ Karczeski Castelleni Haliciensis Avunculi tui Nomine, quanta gloriæ pateat abyssus? liqet, Eò clarior, quód ne se extincto Patrius minueretur splendor, grandia Poloniæ cælo sidera, geminos Castorem & Pollucem reliquerit, Illustrissimum nempe Iosephum Capitaneum Zytomiriensem & Stephanum S. R. M. Reipublicæ Colonellum. Sui hic Corona Patris, crebrîs etiam Patriam *Ledóchowscy* *Rzewuscy* redimivit laureis & vestro in Ledochoviis ac Rzevusciis Nomini summam adjecit commẽ iatione Ille vero quantos in usus Patoriæ Domum suam avita Clavi reclusei it, patet hucusq; in Perillustri Petro Karczeski Capitaneida Zytomiriensi, qui toties Comitiorum boni ordinis Mareschallus, toties scipione suo *Czapccy* fulsit Patriam & in avito Illustrissimæ Ioannæ de Czacciis, Castellanidis Wołhyniæ Conjugis suæ Capite, Polonæ consulit integritati, bene totius saluti prospicit Reipublicæ, & armatâ clades Patriæ avertit dextera. Illustrissimi pariter Castellani Livensis capacissima desino ampliare merita, quem ut proximo sangvine, sic & trabeis attigisti. Aurum illa adjecit auro, dum Tibi junxit Helenam suam Illustrissimus Castellanus Haliciensis *Skarbek* Antonius Skarbek Pater Tuus. Silerem ego Illustrissimum Ioannem Skarbek Leopoliensem Archiepiscopum Patruum Tuæ Conjugis: hæc tamen clamantis Vox, quâ Superum declama-

clamata bene audiuit gloria, noſtro omne ſilentium tulit ori. Illuſtriſſimi Waldislai Skarbek Caſtellani Halicienſis, Tuæ itidem Conſortis Patrui, longè grandia adoro geſta, ut ſucceſſor ille Dignitatis, ſic æmulator virtutis extitit Illuſtriſſimi Parentis ſui, Tui Avi, Caſtellani pariter Halicienſis. Pietate, meritis, titulorum Celſitudine Vladislaus verè Magnus. Qui in avita Conjugis ſuæ Palatinidis Podoliæ Dzieduſzycciorum Luna, plenam ſemper Polono Orbi accendit felicitatem, & Domui Veſtræ ſplendores Jlluſtriſſimos. Non recenſeo Germanos Fratres Illuſtriſſimæ Conſortis Tuæ. Iam Chriſtophorum Leopolienſis Archicathedræ Primicerium, ut virtutum concentu, ſic fámæ vocalem claſſicô. Iam Raphalem Kołomienſem Vexilliferum, Sołotvienſem Capitaneum, qui in avitis Conjugis ſuæ Benuarum Sideribus, illuſtria vobis adjecit Nomina. Iam Alexandrum Skarbek Patriis Bielſciorum Ielitæ haſtis, ad Łoſſianæ metam collimantem gloriæ. Iam demum Perilluſtrem Michaelem Cáſtellanidam, cujus primum mane Illuſtriſſimorum expectat meridies titulorum. Taceo grande Infularum decus primum violarum florem, Illuſtriſſimos Szepticcios, in quorum venas, veſter derivatus ſangvis, fiat precamur purpura, & viola ſit roſa. Taceo quæ ab Illuſtriſſimo Skarbek Lancicienſi Palatino in vos proxima affinitate inclinant ſubſellia. In perfectiſſimo ille Natorum ſuorum ternione, & fortiſſimos defendendæ Patriæ providit Triarios, & ternas, quæ Polonum Gratiis cumularent orbem Charites. Satis eſt innuiſſe quód tanta Conjugis Tuæ Illuſtriſſimæ & Skarbkonum ærario ſeculorum recondantur prætia. Non minor tamen gloriæ meſſis, intra Lipſcianum Matris Veſtræ hæret Raſtrum. In Illuſtriſſimo Ioſepho Bełzenſi Caſtellano, quæ Patriæ maturuerit felicitas, palam eſt in Accreſcentis Nomine, quod, quas alibi diſperſas vidimus, collectas tenet laudum adoreas. Jn Perilluſtri varo Antonio Bełzenſi, Staniſłao Buſcenſi Theſaurariis Patruis Tuæ Conjugis dives gloria & pretioſæ nunquam ſatis poſſunt æſtimari dotes. Eminentiſſimum & Celſiſſimum, æqué ac Jlluſtiſſimum & Reverendiſſimum Joannem Lipski S. R. E. Cardinanalem Præsbyterum, Epiſcopum Cracovienſem Ducem Severiæ, quem ſepticollis Romæ faſtigia, & coronata Vavelli adorant culmina, non attollo, ad commendandam Veſtræ Domus Majeſtatem, Ea ſummus hic Antiſtes titulorum

Dziedoſzycka

Bielski

Szeptyccy

Lipſcy

eminet Celsitudine, ut in exterum usq, orbem possessorum apex protendatur Dignitatum addubitantibus populis, tantæ an aliquid addi possit Majestati. &c. &c.

DOŁĘGA HERB.

EPIGRAMMA.

Non mirum nobis, quod tensam vulturis alam,
Et soleam, pharetram, cum Cruce stemma refert.
Advolet ut citiùs, vel trito tramite currat,
Pennas & soleam fert bene cautus Honor.
Neve nimis lento passu se forte referret,
Ingentem stimulum bina sagitta ciet.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu Ieſt podkowa biáła, tylnemi ocelámi ná doł obrocona, ná ktorey krzyż złoty, w śrzodku podkowy ſtrzałá żeleźcem ná doł obrocona, w polu niebieskim. Ná hełmie korona, z skrzydłęm rozpoſtartym ſępa, przez ktore druga ſtrzałá przechodzi z prawego boku. *Bielſki fol:* 319. *Paprocki w Gniaździe cnoty fol:* 1007. & 1180. o *Herbach fol:* 308. *Okolſki tom:* 1. *fol:* 150.

PO-

POCZĄTEK HERBU DOŁĘGI.

Herb wyrážony, ieſt w prawdzie Polſki, bo śię ták wſzyſcy Hiſtorycy zgadzáią. Pochodzi od Jaſtrzębcá, iáko y inſze herbowne podkowy. *Okolski tom: 1. fol:* 150. Gdy álbowięm zá Xiążęciá Boleſłáwa Krzywouſtego pięćdzieśiąt zwyćięſtwámi ſłáwnego, byłá z Pruſakámi woyna; nieiáki *Dołęgá* herbu Pobog, rezolutny y odważny Rycerz, náćieráiąc heroicznie ná Wodzá Pruſkiego, śmiertelnym go poſtrzáłem z kuſzy ugodził, y z konia zwalił; czym przeſtraſzeni żołnierze Pruſcy ućiekáć poczęli, á zá tym poparłſzy pułk *Dołęgi* Rycerſtwo Polskie, wſzyſtkich práwie ná płácu wyćięli. Zá tę dzielność, przydał Boleſław *Dołędze* do herbu iego ſtrzáłę: na hełmie záś ſkrzydło ſępa, y przez niego ſtrzáłá, ieſt wyráżenięm, iż z práwego ſkrzydłá woyſkowego, pomięniony *Dołęgá* Pruſkiego Wodza ſtrzałą ugodził. *Bielski, Paprocki, Okolski loco citato.* *Bolesław Krzywouſty począł panować 1103. roku.*

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI TEGO HERBU.

Mikołay Laſocki, herbu Dołęgá, wziąwſzy kapeluſz Kardynálſki od Felixa Antypapy, w krotce go oddał. Pomięniony Mikołay Laſocki, był Biſkupem Kuiawskim, umarł 1450. *Długoſsus & Damalev: de Epiſc: Cuiavien:* *Kardynał Laſocki.* *Biſkup Kuiawſki*

Arnold, pierwſzy z Dołęgitow, Biskup Poznáńſki, umarł roku 1186. *Długoſsus & Treterus de Epiſc: Poſnanien:* *Biſk: Poznańſki:*

Alexander Dołęgita, był Biſkupem Płockim w ſtarożytnośći, bo z tym honorem umarł roku 1156. *Długoſsus & Łubieński de Epiſc: Plocen:* *Biſkup Płocki.*

Woyćiech Sobieiuski, herbu Dołęgá, był Biskupem Przemyślskim, z ktorą godnośćią umarł 1581. *Nákielski in Miechovit. fol:* 696. *Biſ: Przemyſlſki.*

Felix Kretkowski, tegoż żáſzczytu, umarł Biſkupem Chełmińsim roku 1730. *Biſkup Chełmiń:*

Woyćiech Sobieiuski, będąc Biſkupem Chełmskim, poſtąpił ná Przemyślskie 1577. *Bielski fol:* 652. *Załuski tom:* 2. *fol:* 749. *Biſkup Chełmſki.*

Alexander Myćielski, herbu Dołęgá, będąc Woiewodą Sieradzkim, umarł 1729. *Woiewo: Sieradz:*

Jan Kretkowski, był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim

Woiewo: Brz: Kuiawſcy: Kretkowſcy.

1451. Mikołay tákże pomięnionego imięnia, umarł tymże Senatorem 1512. *Laski Statut: fol:* 82. & 83. *Herburt fol.* 236. *Załuski tom. 2. fol.* 556. *Przyłuſ: lib. 1. & 2. cap: 2.* Oprocz wyrážonych, Grzegorz Kretkowski, y Jędrzey tegoż imięnia, byli Woiewodámi Brzeskiemi Kuiawskiemi, pierwſzy umarł 1622. drugi 1643. *Okolski tom. 1. fol.* 422. & *tom. 2. fol.* 326.

Woiewo: Inowrocł:

Jędrzey Kretkowski 1478. y Mikołay tegoż imięnia y herbu Dołęgá, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie, byli Woiewodámi Inowrocławskiemi. *Literæ Caſi: Reg. ad Urbem Crac: & Civit: Sandomir: ac Metrop: Leop: ab Alexandro Rege* 1504. & 1505:

Woiewo: Płocki.

Stániſław z Sokołowa Srzęński 1436. Felix I. tegoż imięnia 1480. y Felix II. herbu Dołęgá 1554. byli Płockiemi Woiewodámi. *Bielski fol:* 354. *Herburt fol:* 218. *Okolski tom.* 3. *fol:* 242. *Paprocki fol:* 86. &c.

Woiewo: Mazow:

Stániſław Srzęński, tegoż záſzczytu, był Woiewodą Mazowieckim. *Starowolski in Monumen: fol:* 490. *Okolski tom: 1. fol:* 153.

Woiewo: Pomorſki.

Jakub Nárzymski, Woiewoda Pomorski, wieku teráźnieyſzego, tegoż záſzczytu.

Kaſztelan: Poznańſk:

Maciey Myćielski, Káſztelan Poznáński, był pierwey Káſztelánem Káliskim, potym poſtąpił ná Poznáńską Káſztelánią, wieku tego.

Kaſztela: Gnieźnin:

Erazm Kretkowski, był Káſztelánem Gnieźnińskim, umarł 1558. *Paproc: fol:* 473. *Okolski tom: 1. fol:* 153. &c.

Kaſztelán Sieradzki

Antoni Myćielski, Kaſztelan Sieradzki, wieku teráźnieyſzego.

Kaſztelá: Łęczyccy.

Jákub Laſocki, herbu Dołęgá, roku 1573. y Remigian Zaleski, tegoż záſzczytu, 1645. byli Káſztelanámi Łęczyckemi. *Nakielski in Miecho:* f. 654. & *Conſtit:* 1641. f. 10. &c.

Kaſztela: Brz: Kuiawſcy.

Tomaſz Dołęgita 1228. Jan Kretkowski 1457. Jędrzey z Kretkową 1471. Mikołay Kretkowski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie, y Erazm tegoż imięnia, potym Kaſztelan Gnieźnieński 1550. byli Kaſztelánámi Brzeſkiemi Kuiawskiemi. *Nakielski, Pretorius, Długoſs: tom: 2. Lipski, Metrica Reg: Bielski* 1538. *Okolski, Załuski, Paprocki* &c. Temiż byli Senátorami, Grzegorz I. roku 1567. Grzegorz II. roku 1622. także Jędziey 1633, Kretkowſcy. *Paprocki, Okolski tom:* 1. f. 153. & *tom.* 2. f. 328. &c.

Woy-

Woyciech Lasocki, tegoż herbu, był Kasztelanem Inowrocławskim 1546. wspomina go *Metryká Koronna.* *Kasztelan Inowrocł:*

Albrycht tákże Lasocki, był tymże Senatorem w roku 1690. ktorego czásu wspomina go *Konstyt. fol:* 5.

Jan Uliński, herbu Dołęgá, około roku 1654. był Kásztelánem Kámienieckim. *Acta Castren. Premislien.* *Kasztelan Kamieniecki.*

Tomasz Srzęński 1456. Zawisza Dłuźniewski 1535. y Tomasz Nárzymski 1636. herbu Dołęgá, byli Kasztelánámi Płockiemi. *Paprocki, Okolski, Metrica Reg:* & *Acta Castr. Ploc.* *Kasztelan Płocki.*

Ian Stánisław Lásocki, będąc Kásztelanem Czerskim, umarł 1621. *Starowolski in Monument:* f. 267. *Kasztelan Czerski.*

Damian Kretkowski, ktory umarł 1674. y Władysław tegoż imięnia 1728. byli Kasztelanami Chełmińskiemi. *Constit.* 1667. 1670. & 1674. &c. *Kasztela: Chełmińscy.*

Michał Lasocki, Podkomorzy Łęczycki 1466. był Marszałkiem Nádwornym Koronnym, *Cromer. lib. 26.* & *Bielscius anno eodem* 1466. *Marszałek N. K.*

Wacław Lásocki, Podkomorzy Zákrocimski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1682. *Marsza: Tryb: K.*

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolskiego tom.* 1. *à* f. 152. *ad* f. 158.

Babiccy w Ziemi Warszawsk.
Bartniccy w Powiecie Ciecha:
Bycháwscy w Lubelskim.
Czyndaccy w Płockim y Rawskim Woiewodztwie.
Dłużniewscy w Ciechanowsk: y Płockim Woiewodztwie.
Dobrzykowscy w Płockim.
Dymińscy w Sieradzkim.
Dziedziccy w Płockim.
Dziublewscy w Sieradzkim.
Galemscy w Ziemi Dobrzyń:
Goreccy, nie pisze kędy.
Iáśińscy w Dobrzyń: Ziemi.
Iástrzębscy w Gostyńskim.
Ierżmánowscy w Prusach.
Kámięńscy w Dobrżyńskiey Ziemi.
Kawieccy z Kawieczczyna, ná Hermakách, w Podolskim.
Kliczewscy ná Zakrzewie.
Kobierniccy w Płockim.
Kowalewscy w Dobrz: Ziemi.
Kozierowscy w Krákowsk: y Ziemi Dobrzyńskiey.
Kretkowscy w Ziemi Dobrz.
Lasoccy, od Lasotek, támże.
Mazowieccy, támże.
Makowieccy, támże.
Mliccy Jarmułtowie w Płoc: Woiewodztwie.
Nárzymscy ná Zawkrzu.
Ossowscy w Ziemi Dobrzyń.
Otoccy w Ziemi Sieradzkiey.
Rádzimowscy w Płockim y Powiecie Zákrzewskim.

Roskowſcy w Płockim.
Rucharſcy, támże.
Ruśieńſcy w Dobrzyń: Ziemi.
Sierakowſcy, támże.
Słuccy w Płockim Woiewodztwie.
Służowieccy, nie piſze kędy.
Skotowſcy, nie piſze kędy.
Sobieiuſcy w Kuiaw: y Płock.
Srzęńſcy w Płockim Woiew.
Szornelowie w Ziemi Zmudz.
Turſcy w Mazowiec: Ziemi.
Ulińſcy w Ziemi Przemyślsk:
Waldowſcy w Pruſach.
Zábieńſcy w Kuiáwach.
Zálecy w Łęczyckiey Ziemi.

Oprocz wyrázonych, Herbownych wylicza *Niesiecki tom: 2. fol: 50.*

Borſa.	Jarmułt.	Łukowski.	Nitoſławski.
Burnak.	Jurgielewski.	Mdzewski.	Ośiecki.
Chodakiński.	Komorowski.	Moſtowski.	Piſkorski.
Cieſzkowski.	Koſzkawski.	Monſtwild.	Szczepáński.
Dąbrowski.	Kruśiński.	Myćielski.	Starozrębski.
Dmiński.	Kuberski.	Myśliborski.	Szyſzka.
Grábowski.	Kurkláński.	Nieſutowski.	Tochman.
Gzowski.	Leski.	Niewiadomski.	

PROCEDENCYA
LACHOW SZYRMOW
HERBU DOŁĘGA.

Omyłka w Herbarzu P. Nies:

Errorem ſtáło śię, iż nie máiąc doſkonáłey informacyi, wydrukowáno w herbárzu *Patris Niesiecki tom: 4. fol: 296.* tę o Fámilii Szyrmow annotacyą: SZYRMA herbu *Lubicz* ná Polesiu, ále miáſto dwoch krzyżow, ſtrzáłá z dołu ku gorze podkowę przeſzywa, ná hełmie trzy piora ſtruśie. N. Szyrma, Podſędek Piński, ſynowie iego Fráncíſzek y Jozef. Paweł Szyrma, Moſtowniczy Piński, Regent Trybunału Litewskiego. Antoni *Soc: Jesu Præpoſitus Domûs Profeſsæ Varſavien:* rządził y Prowincyą Litewſką 1716. Kaznodzieyską też funkcyą wſławiony: ſą iego Kazánia w druku. 1mo *Dni skárbowe, to ieſt, Dni swiątecznemi kazaniámi ogłoſzone w Wilnie* 1719. *in fol:* 2do *Rok skárbowy, to ieſt: kazánia ná Niedziele w Wilnie* 1722. *in folio.* 3tio *Kazánia, álbo Exhorty poſtne w Supráślu* 1713. *in 4to.* Balcer Szyrma do indygenatu przypuſzczony ná Seymie 1686. Są y Szyrmińſcy w Wilkomirſkim. N. Szyrmińſki Chorąży Wilkomirski 1704.

Ze tedy

Ze tedy ſtárożytny Dom Szyrmow, nie ieſt w dawnieyſzych Herbárzách doſkonale opiſany, *ad præſens* z przywileiow, działow, zápiſow, y rożnych oryginalnych manuſkryptow, temuż Domowi ſłużących, według Authentycznego przyſłánego ná to dokumentu, *clariùs* tu śię kłádzie. *Mikołay Szyrma*, zá dziedźicznego pánowánia W. Xiążęćia Lit: Zygmunta Kieyſtutowicza, Bráta Witołdowego, w Trokách zábitego, z Korony Polskiey z Woiewodztwa Sęndomirſk: w kray Poleſki *in confiniis* Wołynia leżący, *crica annum* 1435. przybywſzy, naypierwſzy tám po WW. w Bogu XX. Fránćiſzkánach, w Pińſku, przez tegoż Xćia W. Lit: Zygmunta ufundowánych Kátolik, między Dyzunicką Ruśią *Lachem* názwany, otrzymał *Jure meriti* ná dwoch mieyscách, nád Styrem rzeką, w Sielcu y Koniuchach, od tegoż Xćia ku ſłużbie woienney *territoria, alias* dániny; ktore potym Kázimierz Jágiełłowicz Krol Polſki, Dziad Krola Zygmunta Augusta, dla Janá Szyrmy, ſyna Mikołáiowego y potomkow iego potwierdźił. Wnuk Mikołáia, Marćin Ianowicz Lach Szyrma, zá pánowánia Zygmunta Auguſtá Krolá Polſkiego y W. Xćia Lit: iuż u Mátki iego Krolowey Bony, Zygmunta I. żony, iuż u ſámego Monárchy Zygmunta Auguſta, ná drugich wielu ſytuácyach, w tymże kráiu Poleſkim, á miánowićie Láchowicze, nád rzeką Piną, Łopatyń *cum Jure Patronatûs* Cerkwi Łopátyńſkiey, tákże Widybor, Terebiſzcze, *item* w Czarnowie, Mićśiátyczách, Boryczewiczach, Hrywkowiczach, Zołkiniach, Łaśicku, Łośiczach, *&c. &c.* wyſłużył, y miał ſobie *per Privilegia* nádanych dobr. *Tandem* po uprzywileiowánym od tegoż Monárchy Zygmunta Auguſta Powiećie Pińſkim, y nádaney iemu Ziemſkiey y Grodzkiey Juryſdykcyi, ieſzcze przed zákończoną *in an:* 1569. między Koroną Polſką, á W. X. L: Unią, y záſzłą *Unionis* Konſtytucyą, tenże Marćin Lach Szyrma naypierwſzym *in Ordine* Powiatu Pińſkiego záśiadaiąc zwyczayne, przed Stolnikiem, Podſtolim, Piſarzem Ziemſkim, (według Statutu Lit:) mieyśce; zoſtał Woyſkim. Syn iego ſtrárſzy Erázm, Wnuk Wawrzyniec, Prawnuk Mikołay, Praprawnuk Piotr Komornik Grániczny Pińſki, Syn záś Piotra ſtarſzy z pierwſzey żony Mrożickiey ſpłodzony, Jan woynę zá Towarzyſz z Służką Hetmanem Polnym W. X. Lit. ſłużąc, ná kámpanii Bukowińſkiey w obozie z tym śię pożegnał świátem: z drugiey záś żony *de Domo* Zárdeckiey, Xiądz Michał Szyrma *Soc: Jeſu*, po wielu rezydencyach w Prowincyi Lit: Superyorſkie przez lat 20 kilka odpráwuiąc godnie funkcye, nie dawno w Pińſku ná Duchowieńſtwie *deſiit*

Doſkonáła o tym Domu informacya

X. Kieyſtutowicz.

X. Witołd

Szyrma Lachem ná zwany.

Krolewſkie gratitudines.

Dalſza Pro cedencya.

Mrożicka.

Zardecka.

vivere; á trzeći z trzećiey żony Poniátowſkiey ſpłodzony,teraz żyiący Páweł Antoni Szyrma, przez lat 20. kilka Piſarz Ziemſki Pińſki, wielce, pracowićie, doſkonále, y nie záwodnie záſłużony, zoſtał Podkomorzym Powiatu Pińſkiego roku 1752. Potomſtwo iego z pierwſzey żony *de Domo* Kámieńſkiey, herbu Iaſtrzembiec, ſyn Xiądz Páweł od S. Iozefa *Piarum Scholarum recenter in Præsbiteratum* poświęcony, corká Zofia Ordzina Horodniczyna Pow: Pińſk: z drugiey żony *de Domo* Przecławſkiey herbu Głaubicz; Synowie Antoni, y Michał *minorennes*. Drugi ſyn młodſzy Marćina Szyrmy Woyſkiego Pińsk: Stániſław, tákże Woyski Pińſki; Wnuk Páweł, Práwnuk Grzegorz Szyrma, *præterito immediatè ſæculo* pierwey Grodzki, po tym Ziemski Piſarz, ná reſzćie Podſędek Pińſki. Synowie iego, ſtarſzy Antoni *Soc: J.* ſłáwny ná Ambonie Kollegiáckiey Warſzaw: zá Krola Janá III. Kaznodzicia, po tym Proboſzcz Warſzaw: *ſuo tempore* Prowincyał Lit: wydał *in lucem* dwa tomy Kazáń; ieden *à Dominicis*, á drugie *à Feſtis*, trzećie záś *opus in 4to* Exhort Poſtnych. Drugi ſyn Grzegorzá Fránćiſzek, pierwey záStaroſty Pińſk: Xćia Michá ła Korybuta Wiśniowieckiego, Kánclerza Lit: po tym Woiewo dy Wileńsk: Hetmana W. W. X. L. Sędzia Grodzki, *gradatim* Podſtárośći Sądowy Pińſki, á trzeći Iozef Podſędkowicz Pińſki, wſzyſcy trzey Bráćia z Uzłowskiey *procreati*, nie dawnemi czáſy *piè defuncti*. Fránćiſzka ſynowie teraz żyią, Kázimierz z To karskiey, Podſędkowny Pińskiey, á Xiądz Adam *Soc: Jeſu*, Piotr Staroſta Czerniechowski, Rotmiſtrz Pow: Pińsk: Tádeuſz, y Iozafat, Chorąży I. K. Mći z Nieſłuchowskiey drugiey żony ſpłodzeni Szyrmowie, Podſtárośćicowie Pińſcy; okrom drugich godnych Bráći SS. Bazylego W. y Fránćiſzka Zakonnikow; á Iozefa żyie teraz. Syn ieden Iákub Szyrma godny ſukceſsor, ktory śię urodził z Skirmuntowny, Syn iego Karol z Litwińskiey ſpłodzony, *nobiliſsimæ indolis*, ſłucha teraz w Szkołách Pińskich Filozofii. Ieſt & *Collateralis* Antoni Szyrma *minorennis* w Woiewodztwie Brześćiáńskim, Wáwrzyńca Wnuk, tákże *de ſtirpe* Stániſłáwa Woyskiego Pińsk: *procedens*. *Vigebat ab ævo, vigetq; ad præſens* ten ſtrárodawny Dom rodowity Szláchecki *in Orthodoxa Fide Catholica* (ták, iż żádnego *ſexus maſculi* po dziś dzień nie było *diverſæ religionis*) *ſuis* w Rzeczypoſpolitey y w tymże Powiećie Pińsk: *meritis*, iuż woynę ſłużąc, iuż Poſelskie, Deputáckie, Kommiſsarskie, y dalſze publiczne funkcye odpráwuiąc. Záſzczyca śię záś, nie Lubiczem, według Herbárza X. Niesieckiego *Soc: Jesu*, lecz Dołęgą herbem.

Poniatowska. *Kámieńská* *Ordzina.* *Przecławska.* *Uzłowska.* *Tokárska.* *Niesłuchowska,* *Skirmuntowna.* *Litwińska.*

PRO-

PROCEDENCYA
z Káwieczczyna ná Hermakách Dołęgitow
KAWIECKICH.

Przypominájąc *Okolski tom. 1. fol: 151. & 152.* godność, *merita*, heroiczne dzieła, y dobre uczynki Dołęgitow, z wyráżonemi niektorych imionámi, liczy tákże w tęn komput *Káwieckich*, lubo ich *erroneè* Kawetckiemi wydrukowáno, mowiąc: *Quid enim crux, solea, sagitta, ala vulturis cum telo? sunt hæc pietatis specimina, fortitudinis insignia, victoriarum trophæa, perennitatis monumenta. His admoti* Kawieccy &c: *facti Judices, justè judicando; electi legati, liberè pro libertate egerunt; vocati Senatores, parentis affectum in Republica conservarunt. Luctarunt cum felicitate, & à felicitate non vincebantur.* *Káwieckich dawne Elogium.*

Tenże Autor *fol: 152. tom: cita:* pisząc o tymże herbie Dołęgi, wspomina drugi raz *Káwieckich* nie inszych, tylko ktorych tu Fámilią piszę, lubo ich Kaweckiemi notuie: álbowięm z Kaweckich, pieczętuie się iedęn Dom *Gryfem* w Sierádzkim Woiewodztwie, iáko *Nakielski in Miechov: fol: 25. & 36.* wyráźnie o nich świadczy: drugi Dom Kaweckich szczyći się *Gozdáwą* w Woiewodzt: Rawskim; iáko Mateusz Kawecki Pisarz skarbowy, synowi swemu zmárłemu, nádgrobek w Wieliczce z tymże herbem wystáwił roku 1626. o czym *Starovol: in Monumen:* Kawieckich záś dwa Domy znayduią się, iedęn pieczętuie się *Wyszogottem*, w Wielkiey Polszcze; drugi *Dołęgą* ná Ruśi, iáko to w Podolskim &c. z ktorych był Krzysztof z Káwieczczyna, Pisarz Ziemski Podolski, Kommissarzem do rozgrániczenia Podola od Wołoszczyzny, przez Konstytucyą roku 1661. *fol:* 26. náznáczony, á po tym był Sędzią Ziemskim Podolskim, iák go wyráża Konstytucya roku 1667. *fol:* 16. y ták wielu inszych IchMośćiow Kawieckich, o ktorych tu piszę. *Okolski o Káwieckich* *Dystynkcya Káweckich y Kawieckich.*

Z tąd tedy poznáć, że *Okolski* w wyrażonych mieyscách pisze o *Káwieckich* pod herbem Dołęgá, o tych, á nie o inszych, lubo ich Kaweckiemi kłádzie, z niebáczności ná literę i, mowiąc do nich: *Multi namq; ex vobis, omnes ferè exercitatissimi milites, plurimi doctissimi Judices, sapientissimi Notarii, optimi Senatores. Judicem terrestrem in Podolia & Notarium germanum ejus Kaweccios,* (zámiast *Kawieccios*) *de vestris armis dum recolo, jure meritò tales titulos tribuo.* *Dyscernencya Okolskiego.*

Nieśiecki záś *tom: 2. fol: 494.* wspomnioną Fámilią ták opisuie. *KAWIECCY herbu Dołęgá* ná Ruśi. Ian Woyski Latyczo- *Error o tey Fámilii.*

wski, z Seymu 1613. náznáczony do rewizyi Stároſtwa Chmiel nickiego. *Conſtit: fol:* 29. Ian 1648. w Podolskim, Krzyſztof z Kawieczczyna, naprzod Piſarz Ziemski Podolski, Kommiſsarz do rozgrániczenia Podola od Wołoch. *Conſt:* 1661. *fol:* 26. w roku 1667. iuż był Sędzią Ziemskim Podolsk: *Conſt: f.* 16. Krzyſztof y Stániſław 1688. Dorota y Kátárzyna Káwieckie Zakonnice u Wſzyſtkich SS. we Lwowie. Ian Sędzia Ziemski Podolski 1639. *Hiſt: Coll: Barenſis.* Szymon Oboźny Woyskowy 1659. *Hiſt: Coll: Crac:* Rotmiſtrz Páncerney Chorągwi, Iędrzey Stolniko-
Dobromirska. wicz Halicki 1674. Fránćiſzek Skarbnik Podolski, z Dobromir-
Drużbácka skiey zrodzony, z Kátárzyną Drużbacką żył bezpotomnie, fundował wraz z nią miſsyą náſzę w Liczkowicách. *Tylo Nieśiecki.*

Że tedy nie zupełną wyráźił procedencyą, wiedzieć náleży, iż Iároſław z Kawieczczyna Káwiecki, Sędzia Ziemski Podol-
Krobánowska. ski, z Woiewodztwa Sieradzkiego, z Iádwigą Krobanowską żoną ſwoią, przenioſł śię w Woiewodztwo Podolskie, z ktorey zo-
Kopyczyńska. ſtáwił Swiętoſłáwa ożęnionego z Kopyczyńską, á z nich zoſtał śię Alexánder bezdzietny. Tegoż Iároſłáwa ſyn drugi Adam, trzeći Iakub, bezdzietni obadwá; czwarty ſyn Ian, Sędzia tákże
Ruſzkowska. Ziemski Podolski, z Dorotą Ruſzkowską *procreavit* Swiętoſłáwa, Stefaná, Alexándra, y Zofią corkę, nie máiących potomſtwá. Tegoż Ianá Sędziego Ziemskiego Podolskiego, ſyn Krzyſztof *de Kawieczczyn in Hermaki,* tákże Sędzia Podolski, ożenił śię z
Woroniczowna. Máryanną Woroniczowną, z ktorą ſpłodził Ianá Podczáſzego
Bránická. Brácławskiego, ktory z Bránicka herbu *Gryfa,* miał Annę
Moczárski. corkę zá Moczarskim, drugą Teofilę zá Chrząſtowskim, trze-
Chrząſtowski. ćią Zofią źá Kámińskim. Pomięnionego Chryſtofora Sędzie-
Kámińſki. go Podolskiego, z Woroniczowny ſyn drugi Władyſław, Sę-
Zábłocka. dzia Grodzki Latyczowski, ktory z Kunegundą Zábłocką z Podola, miał Krzyſztofa bezdzietnego, Michała, Stániſławá Chorążego Latyczowskiego, Sędziego Winnickiego, Pułkownika
Tiſzycka. woysk Koronnych, ktory z Agneſzką z Łucławicz Táſzycką z Woiewodztwá Krákowskiego, ſpłodził Máxymiliána Podczá-
Włocka. ſzego Nowogrodzkiego, z Brygidą Włocką z Krákowskiego, máiącego potomſtwo; to ieſt Antoniego ſyná, Márcyannę, y Annę corki. Drugi ſyn Stániſławá Chorążego Látyczowskiego, z teyże Agnieſzki Taſzyckiey, Mikołay Łowczy Podolski,
Kámińſka. miał żonę Kátárzynę Kámińską z Wołynia, z ktorey zoſtáło śię ſynow dwoch, Piotr y Fránćiſzek. Trzeći ſyn Stániſłáwa
Wilczopolska. wyrażonego, pomięnioney żony, Máciey Cześnik Czerniechowski, z Anną Wilczopolską z Wołynia ożęniony. Czwarty

ſyn Stá

ſyn Stániſławа Chorążego Latyczowſkiego, Sędziego Win-
nickiego, Pułkownika woyſk Koronnych, Jacek Stolnik La-
tyczowſki, Staroſta Szyineńſki, bezżenny, był Deputatem ná
Trybunał Koron: roku 1746. Pomięniony záś Władyſław
Káwiecki, Sędzia Grodzki Latyczowſki, oprocz wyráżonych
ſynow, z Kunęgundy Zábłockiey, miał trzy corki, Annę *Kruſzyń-*
Kruſzyńſką, Joánnę Bielowſką, y Eleonorę, *primo voto* Dul- *ſká.*
ſką bezpotomną, *ſecundo* Woroniczownę. Z tych Kruſzczyń-
ſkiego potomſtwo, Woyćiech bezżenny, y Ewa Tárnowſka; *Kruſzyń-ſki.*
Bielowſkiego záś ſyn Antoni, ożęnionego z Lipińſką, y Jo- *Lipińſki.*
anna corką zá Lityńſkim Sędzią Látyczowſkim; Woronicza *Lityńſki.*
potomſtwo, Jakub, Joanna, y Máryanna. *Woronicz*

NESTEROWICZ, *herbu Dołęga*, á nie *Pobog*, iák P. *Nie-* *Neſtero-*
śiecki nánotował *tom*: 3. *f.* 346. Kázimierz Dołęga Neſtero- *wicz.*
wicz, Cześnik Brzeſki W. X. Litewſkiego.

DZIAŁOSZA HERB.

EPIGRAMMA.

Jam pennas habeo cultâ nigredine tinctas,
Quæ cedunt aptè laudibus hiſce ſuis.
Vultur erat Latijs auſpex in Marte triumphis,
Regibus augurio proſper ad alta fuit.
Hic datur annexum cornu ſibi qua ratione ?
Ut volet hôc ſtimulô vultur ad aſtra Poli.

P ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Ná práwym boku tárczy, ieſt rog Jeleni ſzáry ze czterema ſękámi, ná lewey ſkrzydło Sępa w polu czerwonym rozpoſtarte, ná hełmie trzy piorá Struśie. *Bielski fol: 269. Paprocki fol: 904. Okolski tom: 1. fol: 195.*

POCZĄTEK HERBU.

Bolesław Krzywouſty Monárcha Polſki żył przed rokiem 1139. tęn dla rozerwánia melancholii, poluiąc z dworem ſwoim, y pátrząc ná ſzybkość y dzielność Działoſzy niektorego Rycerza Polſkiego, iż poſunąwſzy śię zá biegnącym w polu ieleniem, złapał go zá rog, ktory ukruſzony w ręku iego zoſtał, á po tym nápadłſzy ná ſępa wzlátuiącego, ubił mu buzdygánem ná powietrzu ſkrzydło. Záczym Monarcha Bolesław rozweſelony tą dzielnośćią Dźiałoſzy Rycerza, nádał mu dla záſzczytu tęn herb imięniem iego názwány Dziáłoſzá. *Okolski locô cit: &c.*

Działoſzá rączy y dźielny Káwaler.

ANTENACI y HERBOWNI *DZIAŁOSZYCOWIE.*

Pierwſzy Genearcha herbu tego w Polſzcze y W. X. L.

Pierwſzy Genearcha tey Familii, Działoſza Rycerz Polſki, od ktorego tymże imięnięm herb wyrážony názywa śię, był w reſpekćie zá dobre przysługi u Bolesławá Krzywouſtego, zá co dobra Rogow darował mu: Był bowięm w káżdey okázyi rączy Káwáler, iáko poznáć z dzielnośśi iego, gdy ná koniu dobiegał ielenia, bez śieći łápáiąc go zá rogi, y ſępa ná powietrzu biiąc buzdygánem. *Okolski tom: 1. fol: 197. Manuſcrypkt ſtáry w rozdziale 25.* przydáie, iż tego herbu używał niegdy Borek, Woiewoda Poznáńſki.

Borek Woiew: Pozn:

Teyże Fámilii y herbu, był Hińczá z Rogowá, Kaſztelan Sieradzki, ktory umarł roku 1190. *Paprocki de Stemmat: fol: 259. Okolski tom: 1 fol: 197.* Hińczá drugi, był Káſztelanem Sęndomirſkim, po tym Podſkarbim Koronnym, umarł roku 1474. *Miechovit: Cromerus lib: 15. Długoſsus fol: 29. Okolski locô citatô.* Tęnże był Posłem do Jágiellona ná tęn czás ieſzcze Wielkiego Xiążęćia Litewſkiego z Włotkiem y Száfráńcem, zápraſzaiąc go Imięnięm Stánow Polſkich, do poſtánowienia z Krolową Jádwigą, ná Tron Kroleſtwa Polſkiego. *Crom: lib: 15. Bielski fol: 283.* Więcey o tych u *Nieśiec-*

Hincza Kaſztelan Sieradzki Sędomirſki, Podſkarbi Koronny R. 1458.

kie-

ckiego tom: 3. *fol*: 871. doczytaſz śię. Jerzy Piętkowicz, był Biſkupem Zmudzkim, o ktorym *Paproc*: *in Nido virt*: y *Piaſecki chron*: *fol*: 49. powiada, że był herbu Działoſza, á *Niesiecki z Koiało*: *M. S. tom*: *3. fol*: 592. przyznáią, iż herbu Pomian; żył pod czás ćiężkiey herezyi w Litwie, ták dálece, iż po nim Melchior Giedroic ſukceſſor iego, nie záſtał w cáłey Dyecezyi Zmudzkiey, tylko śiedmiu Xięży Kátolickich: umarł roku 1574. Tenże Autor *Niesiecki tom*: 2. *fol*: 556. piſze, iż Wołczko Kokutowicz, herbu Działoſza, tenże herb przyiął ná śiebie, y ná Dom ſwoy, pod czás Seymu Horodelſkiego roku 1413. według *Statutu u Łáskiego fol*: 127. Jákoż y *Okolski tom*: 1. *fol*: 197. o tymże piſze, lubo w literze pierwſzey imięnia nie zgadza śię, wyrażáiąc te ſłowa: *Rokutovicij*; *hi tempore unionis ad Arma hæc vocati ſunt à Hincijs, per ſuum Prædeceſsorem Lupum Rokutovicium.* *Piętkowicz Bisk: Zmudzki.* *Giedroic Biskup Zmudzki.* *Kokutowicz w Xięſtwie Litewskim.*

Tu zwáżyć náleży, iż dwie ſą Familie, ktore śię Działoſzą herbem záſzczycáią; iedná w Polſzcze pochodząca od ſwego Genearchy Działoſzy; druga w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, przez partycypacyą od Hińcza Rogowſkiego, pod czás unii ná Seymie Horodelſkim, przez Wołczka Rokutowicza, czy Kokutowicza. Zgoła *Okolski locô cit*: zá żyćia ſwoiego, herbownych piſze Działoſzow; Hińczow, Rotultow, Rogowſkich, Rokutowiczow, y Wołczkow, ktorych po łáćinie *Lupos* nazywa. *Niesiecki* Autor tych wyraża: Dogilá Cyrynę, Dowgiała, Eytmina, Gołguda, Piętkowicza, Stanczewicza, Szybińſkiego. *Reflexya.* *Herbowni.*

PROCEDENCYA

Familii ná Łyczkowie DOGILOW CYRYNOW, W. X. Litewſkiego, Powiatu Lidzkiego, w Woiewodztwie Wileńſkim, przy Kleynoćie Oyczyſtego herbu Działoſzá *Concivium*, iako dokumenta *ex Actis* Grodu Lidzkiego, y innych Akt opiewáią,

SKONNOTOWANA.

Ná dokument niżey wyráżoney Procedencyi, ná dobrách Łyczkowie, od Xiężąt Litewſkich Witolda y Gedymina ná dánych, Dogilow Cyrynow, herbu Działoſza, kładę tu wypis z Xiąg Grodzkich, Zamku Włodzimirſkiego, roku 1727. *Oblata Familii Dogilow Cyrynow.*

P2 dnia

W Grodzie Włodzimirſk: R 1727.

Suſcepta przed Iwanickim Łowcz: Nowogr: Podſtar: Wło:

dnia trzydzieſtego Paździermika, Genealogii przez Franćiſzka z Łyczkowa Dogila Cyrynę, Stolnika Trębowelſkiego, *per oblatam* podaney, *tenoris ſequentis:* W Roczki ſądowe Grodzkie Włodzimirskie, od dnia dwudzieſtego trzećiego mieśiąca, roku wzwyż ná Akćie wyrázonych przypadłe, y ſądownie od práwowáć śię záczęte, przedemną Woyćiechem Stániſławem Antonim, ná Stárych Iwaniczách Jwánickim, Łowczym Nowogrodzkim, Podſtárośćim Grodzkim Włodzimirskim, y Xięgámi ninieyſzemi Grodzkiemi Stárośćińſkiemi, *Comparens perſonaliter* Fránćiſzek Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelſki, tę Genealogią imięnia ſwego, *per oblatam* podał *de tenore verborum ſequenti.*

Pacowna. Boreykowna. Diakowſka. Gębarzowſka. Sobieſzczyáński. Kárlińska. Podbereski. Iziernicki. Garbowski. Iżycki. Winnicki. Dąbski. Stępkowski. Burkacki. Woyna. Miączyński. Rákowski. Chomentowska. Łayſzczewska. Łopacka. Potocka. Skotnická. Modryńska.

'Cyriacus Dogil in Łyczkow Jaroſzewicz, à quo Timotheus, à quo Matvij, à quo Nicolaus, qui cum Theodora Pacowna, Stanislaum, à quo exſtat proles; Petrum, à quo extat itidem proles. Joannem, qui cum Boreykowna, primô votô Theodora Diakowſka Georgium quinubum, Michàélem, à quo cum Gębarzowſka Andreas, à quo extat proles, Marianna Generoſi Joannis Sobieſzczyański conſors, Marcum, à quo cum Anaſtaſia Karlińska Georgius ſterilis occubuit à Svecis, Marianna Generoſi Joannis Podbereski conſors, primo cum Generoſo Iziernicki ſterilis; Criſtinam binubam, ſecundo cum Generoſo Garbowski, Franciſcum in ſæculo, in Chriſto Bernardinum, primo cum Gener: Michàéle Daniele binominis, Iżycki, Conſtantinum, à quo extat proles, Annam binubam, quæ Michàélem, à quo itidem extat proles; Tereſsiam Generoſi Winnicki conſortem, ſecundò Generoſi Stephani Dąbſki, cum quo Magdalenam virginem innuptam, primô votô Danielis Alexandri binominis Stępkowſki, Mariannam Alexandram binominis binubam, à qua Joannes, à quo extat proles, ſecundo Generoſi Burkacki, à quo extat proles, primò Generoſi Matthiæ Woyna, Stanislaus, à quo extat proles, Anaſtaſiam binubam, à qua Marianna maritata. Secundò Generoſi Samuelis Miączyński, Adalbertus ſterilis, Barbara Generoſi Rakowski. Secundô votô cum Chomentowska ſterilem; tertiò cum Dorothea Łayſzczewska, quæ primô votô fuit Łopacka ſterilem; quartô votô cum Marianna Potocka, cum qua Nicolaum Notarium Terreſtrem Bracłavienſem, qui cum Skotnicka primô votô Modryńska Joſephum

ſephum, cum Janiſzewſka Capitaneum Niechvorovienſem' Udalricus, Carolum, Georgium Dapiferum Trębovlenſem,' Vice-Capitaneum Caſtrenſem Vlodimirienſem, qui cum Ca-' tharina Cieſzkowſka Iacobum ſterilem, Franciſcum, qui cum' Franciſca Stoińska Mariannam Apolloniam binominis, Mar-' ciannam Mag: Iacobi Oráńſki, Iudicis Terreſtris Czerniecho-' vienſis, ſecundo cum Dorothea Iwanicka ſteriliter: primo cum' Criſtina Więckowska Mariannam Generoſi Joannis Rabcze-' wski conſortem, Joannem binubum, Juſtinam Generoſi Przy-' łuſki conſortem, Catharinam ſterilem, ſecundô cum Ma-' rianna Iaroſzewiczowna, cum qua Angelam, primô cum Ge-' neroſo Zielińſki, Theofilam binubam, ſecundô cum Promiń-' ſki, cum utriſq; ſterilem, Alexandrum ſterilem. Quintô vo-' tô cum Alexandra Mieſzkowſka, quæ primô votô fuit Wydż-' dzyna ſterilem; Alexandrum, qui cum Hulanicka Ioannem in' ſæculo, in clauſtro Antonium Sancti Franciſci Minorum Con-' ventualium. Georgium in ſæculo, in clauſtro Petronium' Ord: Prædicator: Mariannam Generoſi Łazarſki ſterilis; He-' lenam generoſi Hulewicz, à qua Marianna Generoſi Martini' Czarnecki, Criſtinam Generoſi Iacobi Kiliński, cum quo' Thomas ſterilis, Cátharinam maritatam, Franciſcus Notari-' us Ovrucenſis, qui cum Helena Pawłowſka Apolloniam, Ma-' riannam, Annam, hæc demortua, Danielem, Carolum, Sa-' muelem ſteriles, Marianna ſterilis. Auguſtinus ſterilis, Ludo-' vica Generoſi Korzeniowski, à quo proles extat, Magdalena' Generoſi Sobieſzczyańſki, à qua extat proles; Catharinam' Chriſtinam binominis, à qua cum Mag: Leduchowski, Caſimi-' rus, à quo extat proles; Tereſsia Generoſi Wyrzykowski, cum' quo proles extat. *W tey Genealogii podpis ręki Iegomości podáwáiącego w te słowa:* Fránćiſzek z Łyczkowa Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelski. Ktora to Genealogia zá podániem y proźbą wzwyż rzeczonego Jegomośći *per oblatam* podawáiącego, á zá moim Urzędownym przyięćiem do Xiąg ninieyſzych Grodzkich Włodzimirskich, *de verbo ad verbum* ieſt ingroſſowána, z ktorych y ten wypis pod pieczęćią Grodźką Włodzimirską ieſt wydany, piſany w Zamku Włodzimirſkim. (*Locus † Sigilli.*) *Correxit Zaleski. Legit cum Actis Szawłowski.*

Ianiſzewſka. Cieſzkowſka. Stoińſka. Orańſki. Iwanická. Więckowſka. Rabczewſki. Przyłuski. Iaroſzewiczowna. Zieliński. Promiński. Mieſzkowſka. Wydżdzyna. Hulanicka. Łazarski. Hulewicz. Czarnecki. Kiliński. Pawłowski. Korzeniowski. Sobieſzczyański. Leduchowski. Wyrzykowski.

Cyryak, Tymoteusz, Mikołay Dogilowie Cyrynowie. Dokumenta Grodu Lidzkiego R. 1500. 1507. 1576. Pacowna.

Cyryak ná Łyczkowie Dogil, od Jarosza Dogila Antenata swego, Jaroszewicz: miał syna Tymoteusza; Wnuka Matyasza, Prawnuka Mikołáia Dogil Cyrynow: á że ćiż Ichmość *Cives* Powiátu Lidzkiego bywáli ná Seymikách w Trocku y Lidzie pod czás obrad, iáko dokumenta y inne Transakcye specyfikowáne *expressè* utwierdzáią, od roku 1500. 1507. zá Krola Alexandra, y 1578. 1596. Tęn Mikołay Prawnuk Cyryáka, wszedł *in fœdera* małżeńskie z Teodorą Pacowną *ad obloquentiam* Transakcyi pierwszey, zá pánowánia Krola Stefána roku 1576. *die 19. 9bris* datowaneij; powtorney, to iest Testámentu teyże Teodory, *aliàs Fedi* Pacowny, w máiętnośći Łyczkowskiey roku 1581. *die* 29. *Aprilis* spisane *in originali.* Tákże w trzećiey roku 16:5. *die* 6. *Maij in originali*, á *per oblatam* 1643 *die* 3. *Iunii* podaney. Tá Teodorá Pácowna Dogilowa Cyrynina, herbu *Gozdawa*, to test: dwie Lilie białe w polu czerwonym, złotym śćiągiem związáne, ná hełmie pięć pior páwich, á ná nich drugie tákież Lilie. *Bielski fol*: 142. *Paprocki & Okolski.* Imięnia y rodowitośći Pacow W. X. Lit: przezacna tá Fámilia y stárożytna, z Florencyi, do Xięstwá Litewskiego przeniosła się; ktora w Włoskim Páństwie ieszcze przed Národzeniem Chrystusa znaydowáła się.

Iey testament roku 1581.

Cosmus Paccius Pontifex Maxim9. *S. Márya Mágdálena Pácowna.*

Za Oktáwiusza Augusta Cesarza: z teyże Fámilii był *Cosmus Paccius Pontifex Maximus*, y Swięta Márya Mágdálena *de Pazzis*, to iest z Paziuszow, *alias* Pácow, we Florencyi Zakonu Kármelitáńskiego, iáko świádczy List Xiążęćia Florenckiego, pisany do Páca Biskupa Wileńskiego, przy ktorym posłał mu teyże Swiętey Relikwie, to iest Ząb w złoto oprawny y włosy w krysztale inkludowáne, przyznáiąc Páca tegoż bliskim kolligátem swoim. Wieleby tu pisáć potrzeba o procedencyi, zásługách, y godnośći tey Prozápii; zá czym przednieyszych tylko w honorach Pácow tu wyrażąm.

Pacow W. X L. przedni Pano: Arcybisk: Gnieźnin: Bisk: Wileński. Bisk: Pło: Biskupi Zmudzcey

Z tych Filip był Arcycibiskupem Gnieźnieńskim, ktory umarł roku 1278. *Damalevicius de Archiep: Gnesnen:* Mikołay Pać, był Biskupem Wileńskim, ktory umarł roku 1684. Szymon Pac, był Biskupem Płockim, ktory umarł 1129. *Długosz y Lubieński in Episc: Plocen:* Mikołay Pác, był Biskupem Zmudzkim, umarł roku 1619. ktorego wspomina Konstytucya 1613. *fol*: 46. Kázimierz Pac, Biskup tákże Zmudzki, umárł 1692. o ktorym Konstytucya 1667. *fol*: 3. & 1690. *fol*: 5.

fol: 5. Mikołay Pac, był Biskupem Kiiowskim, umarł 1580. *Biskup*
Nakielski & Miechovi: fol: 707. 768. Michał Pac, Woiewo- *Kiiowski. Woiewo:*
da Wileński umarł 1682. o ktorym *Załuski tom. 1. fol:* 31. *Za-* *Wileński*
wadzki fol: 51. Stefan Mikołay Pac, był Kásztelanem Wi- *Kasztela:*
leńskim, á potym Biskupem Wileńskim 1672. *Constit:* 1670. *Wileński*
fol:. 16. & 1662. *fol:* 14. Piotr był Woiewodą Trockim 1670. *Biskup Wileńsk:*
Załuski tom: 1. *fol.* 187. *Zawadzki fol:* 84. Páweł Michał Pac, *Wo: Tro:*
był Starostą Zmudzkim, ktory umarł 1696. wspominâią go *St: Zmud:*
Konstytucye 1685. *fol,* 13. Jerzy Pac, był Woiewodą Kiio- *Woiewo:*
wskim, przed Dymitrem Xiążęciem Pacyatyczem, ktory u- *Kiiowski.*
marł roku 1503. *Koiałowicz par:* 2. *Stryikowski fol:* 689. Mi-
kołay Pac, był Woiewodą Połockim po Jędrzeiu Sapieże, kto- *Wo: Pło:*
ry postąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie, o ktorym *Guagv:*
Hist: Polo: 1611. *fol:* 204. &c. Krystyn Pac, był Woiewodą
Połockim, ktory umarł roku 1221. *Cromer: lib:* 7. *Biels: f.* 142. *Wo: Poło*
Okolski tom: 1. *fol:* 223. &c. Krystyn II. tákże Woiewoda *Wo: Pło:*
Płocki, ieszcze przed rokiem 1372. *Długosz tom:* 2. Stáni-
sław Pac, Woiewoda Witebski, po Stefanie Xiążęciu Zbará- *Wo: Wit:*
żkim, ktory poszedł ná Woiewodztwo Trockie, otrzymał toż *potym Wo:*
Woiewodztwo Witebskie. *Paprocki de Stemmat: fol:* 674. *Stryi-* *Trocki.*
kowski lib: 7. &c. Pac tákże był Woiewodą Witebskim roku *Woiewo:*
1658. Páweł Pac, był Woiewodą Mściławskim roku 1587. *Witebski*
Stryikowski lib: 7. *Koiałow: par:* 2. Jan Pac, był Woiewodą
Mińskim około roku 1615. *Okolski tom:* 3. *fol:* 339. Páweł *Woiewo: Miński.*
Pac, był Kásztelánem Smoleńskim. Dominik tákże około *Kasztela:*
roku 1569. *Okolski tom:* 2. *fol:* 97. Jerzy tákże był Kasztela- *Smoleńscy.*
nem Smoleńskim około roku 1596. *Acta Castr: Luceorien.*
Jerzy Pac, był Kásztelánem Połockim roku 1596. *Okols: tom:* *Kasztela:*
2. *fol:* 51. Tákże Krzysztof Pác, przed Krzysztofem Rudo- *Połocki.*
minem, był tymże Kásztelánem Połockim, y Michał Kázi-
mierz roku 1700. *Załuski tom:* 2: *fol:* 955. Paweł Pac, był
Kasztelanem Witebskim, ktory postąpił ná Woiewodztwo *Kasztela:*
Mściławskie. *Bielski an:* 1513. *fol:* 957. *Papr: de Stemmat: fol:* *Witebski: Woiewod:*
674. Mikołay Pac, był Kásztelanem Mściławskim 1587. *Sar-* *Mścisła:*
nicki. Páweł Pac, był Kásztelanem Mińskim 1587. *Sarnicki.* *Kas: Mś:*
Krzysztof Pac, był Kanclerzem Wielkim W. X. Lit: 1684. *Zá-* *K. Mińs:*
łuski tom: 1. *fol:* 81. Stefan Pac, był Podkanclerzym Litew- *Kanclerz Litewski.*
skim przed rokiem 1640. *Centuria Potockiego fol:* 186. &c. *Podkancl:*
Był przedtym Podskarbim Wielkim W. X. Lit: *Centur: Po-* *Litewski.*

Woiewod: Wileński y Hetman W.W.X. Litewsk: Refer: L. tockiego *fol:* 479. Michał Pac, był Woiewodą Wileńskim, Hetmanem Wielkim W.X.Lit: umarł roku 1682. *Załuski tom:* 1, *fol:* 37. *Zawadzki fol:* 51. był przed tym Hetmánem mnieyszey Buławy. *Kochowski Climac:* 3. Stefan Pac, był Referendárzem Litewskim, y Marszałkiem Izby Poselskiey 1692. *David Bravm in Comment: Iurium Reg: Polon:* Krzysztow Pac, *Chorąży Litewski. Chorąży Nad: y ciż oba Marszałkowie Izby Pos: y Try: Li:* był tákże Marszałkiem Izby Poselskiey w Brześciu Litewskim roku 1653. Krzysztof Pac, Chorąży Litewski, był Marszałkiem Trybunału Litewskiego, umarł roku 1650. Konstanty Pac, Chorąży Nadworny Litewski, był tákże Marszałkiem Trybunału Litewskiego, umarł roku 1678. Krzysztof Pac, Pisarz Litewski, Marszałek Trybunału Litewskiego, umarł roku 1715. y teraz są Pacowie Stárostámi.

Tegoż Mikołáia ná Lyczkowie Dogila Cyryny, z Teodory Pácowny, pierwszy syn Stánisław, y drugi Piotr, o ktorych Genealogia nápisana, lubo potomstwo wyráża, ále go *per expressum* nie denominuie, tylko námięniáiąc, iż obydwu *extat proles*; przeto teraz podług świádectwa autentycznych transakcyi *specificè*, tegoż Stánisławá Dogila Cyryny, z Teodory Pácowny, spłodzonego syna, dalsza procedencya wyraża się, to iest: od Stánisławá dopiero wspomnionego, idzie syn ieden *Męcińska* Semion, ktory z Mączyńską synow czterech *procreavit*, pierwszego Jana bezdzietnego, drugiego Páwła, ktory z Máryanną *Ludwiska* Ludwiską miał Annę Uro: Popławskiego, y Teressę Uro: Brudzowskiego małżonki. Trzećiego syna Wacława, ktory z Zofią *Kożuchowska.* Kożuchowską *sterilis.* Czwartego y ostátniego Stefana, ktory z Máryanną Zankowską *procreârunt* Konstantego, tęn w *Zankowsk: Lipska.* pierwszym małżeństwie z Agnieszką Lipską miał synow dwoch, Mikołáia z potomstwem, y Janá bezdzietnego, w po*Korczakowska* wtornym z Anną Korczákowską, *itidem* dwoch, Márka z potomstwew, y Andrzeia w szkołach ieszcze będącego. Od Piotra *proles extat foemella.* Jan z Łyczkowa Dogil Cyryna, Cześnik Bráclawski, syn trzeći Mikołáia Dogil Cyryny, z Teodory Pácowny spłodzony, wziął w małżeństwo Teodorę Boreykownę, herbu *Kościesza,* to iest strzałá biała wpoł rozdarta, żeleźcem w gorę prosto obrocona, przez ktorą nád rozdárćiem Krzyż położony, w polu czerwonym; ná hełmie trzy Piorá Strusie. *Bielski fol:* 117. *Paprocki in Nido fol:* 306. *& de Stem: f.* 301. *Okolski tom:* 1. *f.* 468. *&c.* Tego herbu używáli od

Unii

Unii W. X. Litewskiego z Koroną Polską, ná Seymie Horodelskim roku 1413. Boreykowie Chodkiewiczowie, niż Gryfa do niego przydáli ná tárczą, y ná hełm drugiego z mieczem, pod czás Legácyi Hieronima Chodkiewiczá, Kásztelana Trockiego, Stárosty Zmudzkiego, od Zygmunta Augusta Krola Polskiego, do Cesarza, ktory mu przydał do herbu Kośćiesza, Gryfow do niego dwa z mieczámi, y Hrabstwo S. P. Rzymskiego; o czym *Bielski fol: 761. Paprocki in Nido 1157. & Stemmat: 661.* Ze záś Chodkiewiczowie, iedni są z Boreykámi, oprocz imięnia y herbu, przed pierwszą Unią ná Seymie Horodelskim przyiętego; pisze o tym *Stryikowski fol: 517.* wspomináiąc Janá álbo Iwána Boreykowicza Chodkiewicza, Hetmana woysk Smoleńskich y Siewierskich przećiwko Moskwie; o czym też *Koiałowicz par: 2. lib: 2. Rozmowy Polaká z Litwinem* roku 1565. drukowáne *&c.* Lubo tedy Boreykowie w Wielkim Xięstwie Litewskim, y ná Wołyniu, pieczętuią śię herbem swoiego imięnia, ktory iest na kształt dwoie Z drukowánych, śrzedniemi liniámi ná krzyż złożonych; po Unii iednák Boreykowie Chodkiewiczowie, iuż go nie záżywáli. Wiele tego imięnia y zászczytu zacnych mężow było, nieśmiertelną wsławionych chwałą: z ktorych tu tylko przednieyszych wspominąm, dla zászczytu Domu swoiego z Cyrynámi złączonego. Jan Karol Chodkiewicz, był Woiewodą Wileńskim, umarł roku 1621. *Constit: 1616. fol: 5. & 1621. fol: 3.* tymże Woiewodą był Krzysztof Chodkiewicz, ktory umarł 1650. *Okolski tom: 3. fol: 140. & Pastorius f. 228.* Kasztelanow Wileńskich było Chodkiewiczow sześciu: Hieronim iedęn, umarł 1480. *Okolski tom: 3. fol: 139.* Hieronim drugi umarł 1562. *Stryikowski lib: 25 cap: 1. fol: 769. Paproc: & Okolski.* Jan pierwszy umarł roku 1579. *Bielski fol: 761. Starowolski, Paprocki, & Stryikowski lib: 25. cap: 4.* Hieronim trzeći umarł 1616. *Kobierzycki fol: 488.* Krzysztof postąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1642. *Okolski tom: 3. fol: 339.* Jan drugi Chodkiewicz, Kásztelan Wileński, umarł 1661. *Heroës Chodkiewicij.* Alexander był Woiewodą Trockim, ktory umarł 1626. *Łubieński fol: 89.* Hieronim y Grzegorz, Kásztelánowie Troccy, postąpili ná Kásztelánią Wileńską. *Stryikowski, Koiałowicz par: 2. Okolski tom: 3. fol: 139. &c. Item* Krzysztof Chodkiewicz, z Trockiey Kásztelanii, wźiął

Do niego dwá Gryfy przydane od Cesarza Rzymskiego.

Boreykow herb dawny tegoż imięnia.

Boreykowie, Chodkiewiczowie krwią złączeni Domu swoiego z Cyrynámi.

Woiewodowie y Kasztelani Wileńscy.

Woiewo: Trocki.

Kasztela: Troccy.

R Wileń-

Wileńſką 1636. *Okolski tom*: 1. Hieronim Stároſta Zmudzki, Káſztelan Wileńſki, umarł roku 1562. *Stryikowski, Paprocki, Koiałowicz.* Jan pierwſzy Stároſta Zmudzki, Káſztelan Wileński umarł 1579. *Paprocki o herbách* 524. y 683. Jerzy Chodkiewicz, Staroſta Zmudzki, umarł 1592. Jan drugi Staroſta Zmudzki, poſtąpił ná Woiewodztwo Wileńſkie 1616. *Okolski tom: 1. fol*: 473. Hrehory Chodkiewicz, Woiewoda Kiiowski, poſtąpił ná Káſztelánią Trocką około roku 1557. Alexander Chodkiewicz, był Woiewodą Nowogrodzkim. Jan Chodkiewicż, był Woiewodą Witebſkim. *Paprocki & Koiałowicz par*: 2. Alexander Woiewoda Podlaſki, poſtąpił ná Woiewodztwo Trockie. *Conſtit*: Ian Chodkiewicz, Káſztelan Wileński, był Marſzałkiem Wielkim W. X. Lit: umarł 1579. P*aprocki fol*: 524. *&c.* Ierzy Chodkiewicz, Stároſta Zmudzki roku 1594. Hieronim Chodkiewicz 1595. Hieronim inſzy Kaſztelan Wileński 1614. Krzyſztof Káſztelan Trocki 1635. Krzyſztof Woiewoda Wileński 1647. Ci wſzyſcy z Boreykow Chodkiewiczowie miánowáni, ieſzcze zá Witeneſa Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, ktory chcąc rozerwać melancholią, wyiechał ná łowy, w tym ściśniony ze wſząd nieprzyiacielem, ták dálece, iż ſpoſobu do uchronienia się nie było żadnego, oprocz tego, iż Witeneſa Xiążęcia, niektory z Boreykow Rycerz mężny y odważny, wziąwſzy ná bárki ſwoie, w knieie nie doſtępne záprowádził o kilka mil, y od nie beſpieczeńſtwa nieprzyiácielſkiego w cále ochronił. Z tey okázyi názwány był Boreyko Chodek, á ſukceſsorowie iego zwáli się z Boreykow Chodkiewiczowie. Działo się to roku Páńskiego 1300. iák wyrażáią *Rozmowy Polaka z Litwinem* 1565. wydáne. *Heróés Chodkievicij*, *Stryikowski fol*: 513. *Koiałowicz par*: 2. *lib*: 2.

Co się tycze Boreykow herbu tegoż imięnia, ktorego zażywáli Boreykowie Chodkiewiczowie przed Unią pierwſzą W. Xieſtwa Lit: z Koroną Polską, dla wielkiey ſtarożytności y odległości, to tylko czytam u *Nieśieckiego tom*: 1. *fol*: 149. 150. w Wielkim X. Litewskim, Woiewodztwie Kiiowskim y Wołyńskim rozłożeni. Niektorzy twierdzą, że pámiętny Chodkiewiczow Dom, od Boreykow ſwoie początki zábrał, iákoż między przodkámi ich, *Stryikowski* y *Koiałowicz*, kłádzie Januta Boreykowicza y innych.

Staroſto: Zmudzccy
Woiewo: Kiiowſki.
Wo: Now:
Wo: Wit:
Woiewo: Podlaſki.
Marſzałek W. X. Lit:
Woiewo: y Kaſzte: Wileńſcy
Boreyko herbu ſwego imięnia

Jerzy

Jerzy Władysław Boreyko, Podczászy Wileński, y Kázimierz Stefan roku 1674. podpisali z Wileńskim Woiewodztwem elekcyą Jana III. Grzegorz Ian Komornik Łucki, ktorego Helena za Stefanem Czeczelem, Teofila zá Adámem Bętkowskim, y Máryanna. Synow dwoch, Samuel wziął Annę Czechowską, żyiącą pierwey z Ięndrzeiem Słowińskim, Daniel poiął Eufrozynę Czápliczownę, z ktorey Ian Stefan Podczászy Podlaski, Starosta Poberszstyński, ktory z Anny Ołtarzewskiey przed tym Gumowskiey, dwie corki zostáwił, Elzbietę zá Károlem Nenchą, y Angelę: synow trzech, Antoniego, Kázimierza, Piotra. Wácław syn drugi Daniela, Podczászy Owrucki, roku 1712. Więcey o tych Boreykách nic nie pisze: teraz iest Piotr Boreyko Kásztelanem Záwichostskim. *Poty Niesiecki.*

Czeczel. Czechowska. Słowiński Czaplicowna. Ołtarzewska. Gumowská. Nencha.

Tegoż Iana z Łyczkowa Dogil Cyryny, z Boreykowną było synow dwoch, Ierzy, ktory śluby małżeńskie pięć rázy ponáwiał, Alexander, o ktorym niżey; y corka iedna Katárzyna Krystyna *binominis* zá Leduchowskim.

Boreykowny synowie od Iana Dogil-Cyryny.

Tęn Ian Dogil Cyryna, Cześnik Brácławski, był przyiaciel *intimus* Xiążąt Ostrogskich, Iánusza Kásztelana Krakowskiego, y Władysława Dominika Woiewody Sęndomirskiego, od ktorych pierwey Xiążęcia Krákowskiego, práwo przywileiem ná dobrá wieś Kliteńkę w Powiecie Krzemienieckim leżące, *Jure ordinationis* z potomkámi swemi otrzymał; tylko że to práwo, pod czás nieszczęśliwey woyny Pilawieckiey *in originali* zginęło. Przeto przez wyżey wyráżonego Xiążęcia Woiewodę Sęndomirskiego, powtornym przywileiem, roku 1649. dnia 1. Marcá w Tarnowie, temuż Iánowi Dogil Cyrynie z potomkámi, iego ná pomięnione dobra wieś Klitenkę potwierdzone, ktore przywileiu práwo, *ad comparitionem* Ierzego Rotmistrza, syna tegoż wyráżonego Iana, do Grodu Krzemienieckiego, *proprii Districtûs*, roku 1654. *die 4. 9bris*, *per oblatam* podáne, á po tym oblátą powtorną do Xiąg Grodzkich Włodzimirskich, roku 1722. *die 23. Februarii* ingrossowáne.

Ierzy z Łyczkowa Dogil Cyryna, Stolnik Trebowelski, Rotmistrz woyska Páncernego J. K. Mości y Rzeczypospolitey, podług transakcyi dekretu w sprawie ná sądach Hetmáńskich, w obozie pod Warszawą, roku 1656. *die 22. Iunij* ferowánego, á *per oblatam* do Xiąg

Ierzy Dogil Cyryna

Ziemskich, Woiewodztwá Kiiowskiego, Trybunału Lubelſkiego, roku 1673. mieśiącá Auguſta *die* 19. podánego, ſyn pierwſzy Jana z Boreykowny, w rożnych okázyách woiennych dzielny y doświádczony Rycerz, zá Krola Iana Kázimierza mężnie ſtáwał, iáko dáwnośćią rodowitośći zasług Domu ſwego przykłádem Anteceſsorow woynę tráktował. Wiele bowięm rozruchow, y woien gwałtownych z Moskwą, Turkámi, Chmielnickim, Tátarámi, y Kozakámi tego wieku było, przećiwko ktorym Rycerſtwo Koronne, y W. X. Lit: ućierác śię mężnie ochotę miáło; o czym *Stanislaus Kobierzycki Kaſztelan Gdański, Autor Laudatus lib:* 6. *pag:* 376. *item lib:* 7. *fol:* 448. & 469. *Ioannes Paſtorius de Bello Scythico, Coſatico, & aliis.* Tęnże Ierzy Dogil Cyryna, piſał śię z Łyczkowa, iák świádczą tranſakcye rożne, tákże ná wypiśie z Xiąg Grodzkich Zamku Włodzimirskiego roku 1681. dnia 14. Czerwca, ktorego też czáſu pomięniony Ierzy Dogil Cyryna był Stolnikiem Trębowelskim, Sędzią Deputatem z Woiewodztwá Bráclawſkiego ná Trybunał Koronny. Tęn naywprzod wſzedł w kontrákty małżeńſkie z Teodorą Dyakowſką, herbu Trąby, to ieſt cztery trąby myśliwskie ná krzyż złożone w polu czerwonym, ná hełmie trzy piorá ſtruśie. Herb tęn z Węgier do Polſki przenieśiony zá Władysławá Polſkiego y Węgierſkiego Krola, przez Seńka Kośleſkiego, ktoremu w záſługách tenże Krol dał ná Podolu dobra Diakowce y Tuſypowce práwem dziedzicznym, według przywileiu dánego roku 1442. z ápprobátą Zygmunta 1530. z kąd názwáni ſą Dyakowſcy. Iednak tychże dyſpartycya, znayduie śię z ſwoiemi przydomkámi, od ſwoich Anteceſsorow, iáko to od Iwana Sieniáka Sieniákowie, od Iwana Worwola Worwoletowie, inni Iánczetowie, inni od Hryńćia Hryńczetowie názwáni; z tych Semen Sieniák Diakowſki, zá Władysława IV. Krola Polſkiego, Rotmiſtrz Pancerney Chorągwi, mąż Rycerski, miał zá ſobą Xiężniczkę Woroniecką, z ktorey ſyn Sámuel poiąwſzy Szeptycką, ſpłodził Mikołáia Podſtolego Látyczowſkiego. Tęn po rożnych funkcyách woyskowych Pułkownik y Regimentarz, w wielu okázyach świádectwo dał ſercá mężnego. Zona iego Wisłocka. Dymitr Diakowski Sieniak z Leduchowskiey zostáwił ſy-

Senko Kośleſki. *Diákowſcy* *Sieniakowie.* *Worwoletowie.* *Ianczetowie.* *Hryńczetowie.* *Xiężniczka Woroniecka.* *Wisłocka Leduchowska.*

wił synow Mikołáia, y Leona, z tych Mikołáia z Młockiey syn, Tomasz Alexander Diakowski, Starosta Łucki, z Xiężniczki Czetwertyńskiey urodzony, Stefan y Bazyli w Bracławskim, roku 1674. elekcyą Iana III. podpisali &c. Iwan y bráćia iego sławni z męstwa rycerskiego u *Paprockiego*: o tym pisze *Niesiecki tom*: 2. *fol*: 112. *Młocka. Xiężniczka Czetwertyńska.*

Michał Dogil Cyryna, Woyski Lubelski, syn pierwszy Jerzego z Diakowskiey, ktorego z Gembárowskiey syn Iędrzey, máiący potomstwo płći białogłowskiey, y Máryánna corka, Sobieszczyáńskiego małżonka, ktorych tákże potomstwo. Márek syn drugi Ierzego Dogil Cyryny, tákże z Diakowskiey, był Sędzią Deputatem Trybunału Koronnego z Woiewodztwá Brácławskiego, w roku 1673. podług transakcyi autentycznych, *ad ejus comparitionem*, imięniowi swoiemu służących, tegoż roku dniá 19. Sierpnia, do Xiąg Trybunalskich Woiewodztwá Kiiowskiego *Lublini*, iáko śię námięniło wyżey, *per oblatam* podánych; á ná ostátek wyżey specyfikowáne dokumenta, z transakcyą *sub Actu* roku 1701. *in Castro Varsavien*: będącą *ad proprium Territorium* Grodu Powiatu Lidzkiego roku 1721. *die* 21. *Iunij per oblatam* przenieśione, ktorego Marka z Anástazyą Kárlińską syn także Jerzy bezpotomny, y corka Máryanna, pierwszym małżeństwem zá Iziernickim bezdzietna, drugim związkiem z Podbereskim, iest potomstwo. Krystyna corká tegoż Ierzego z Diakowskiey, była zá dwiema mężámi, *primo voto* zá Micháłem Dánielem Iżyckim, z ktorych Konstanty máiący potomstwo, Jozefa y Anna *binuba*, z ktorey syn Michał: *secundo voto* táż Krystyna z Garbowskiego urodziła Frànćiszka, ktoremu w Zakonie Bernard. Teressa druga corka Ierzego z Diakowską, pierwszym małżeństwem była zá Winnickim bezpotomna, drugim małżeństwem zá Stefanem Dąbskim, ktorych corka Mágdálena. Máryanna Alexándra *binominis*, trzećia corka Ierzego z Diakowską, pierwszy raz ślubowáła Alexándrowi Stępkowskiemu, ktorych syn Ian máiący potomstwo; drugim ślubem żyłá z Burkáckim, z ktorych tákże potomstwo. Anastázya czwarta corka Ierzego z Diakowską, dwa rázy tákże śluby małżeńskie ponawiáła, pierwszy z Matyaszem Woyną, ktorych syn Stánisław máiący potomstwo. Corka Máryanna zámężna, y syn drugi Woy- *Ierzego Dogila Cyryny. procedencya z Diakowskiey. Sobieszczyáński. Karlinska. Iziernicki. Podbereski. Iżycki. Garbowski. Winnicki. Dąbski. Stępkowski. Burkacki. Woyná.*

Miączyńſki. Rakowski. ćiech bezdzietni: táż Anaſtazya w drugim małżeńſtwie z Samuelem Miączyńskim miáła corkę Bárbárę zá Rákowſkim, y z nich potomſtwo.

Jerzy Dogil Cyryna Rotbmiſtrz. Chomentowska. Łayſzczewska Potocka. Wzwyż wyrážony Ierzy z Łyczkowá Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelski, Rotmiſtrz Woysk Páncernych, z drugą żoną Chomęntowską, y trzećią Dorotą Łayſzczewską, żył bezdzietnie. Z czwartey záś żony Máryanny Potockiey, *herbu Janina*, to ieſt tarcza bronátna w czerwonym polu, ná hełmie Páwie piorá; miał ſynow czterech, Mikołáia, Ierzego, Iana, y Alexándra; corkę záś iednę Teofilę, o ktorych niżey, wprzod krotko námięniſzy, iák wiele było Przezacnych mężow, nie tylko w Senáćie, ták Biſkupow, iáko y świeckich Pánow, ále też y w woysku ſławnych Rycerzow tegoż herbu y Domu iednego, lubo rożnemi imionámi Szláchetnemi zowiących śię.

Jan Sobieski Krol Polski Herbu Janina. Naywprzod przypomináiąc Jana III. z Domu Sobieſkich, herbu Iánina, Krola Polskiego, nieporownánego zwyćiężcę Národow Wſchodnich, iáko go ogłaſza ſława cáłemu wiádoma świátu. Był wprzod Márſzałkiem Wielkim Koronnym, Hetmanem Polnym, dáley Hetmanem Wielkim, z ktorey Miniſteryi obrany Krolem Polskim; naywiękſzy Domowi temu uczynił záſzczyt.

Biskupi Janinowie. Tegoż záſzczytu *Vitus* był Biskupem Płockim przed rokiem 1206. Máciey był Biſkupem Przemyślskim, ktorego *Długoſz* y *Nakielski*, wiele uczynkow y cnot chwalebnych opiſuie.

Piaſecki Biſkup. Tymże Biſkupem był Páweł Janina. Piaſecki, ktorego Kronika dzieiow Polskich ieſt drukowána; przed tym záś był Biskupem Kámienieckim, z ktorego poſtąpił ná Biskupſtwo Chełmskie.

Januſz Wierzbięta Potocki Kaſztel: Krakow: Kaſztel: Krakow: Sobieski. Woiewodowie. Bidzinski Sobieski. Kaſztell: Podlodowski. Jánuſz Wierzbięta, herbu Iánina, Antenat Potockich, záśiádał naywyżſze krzesło Krákowskiey Káſztelánii, zá Krola Włádysława Łokietka, o ktorym *Długoſz* pod rokiem 1306. *tom:* 2. Tymże Káſztelanem Krákowskim, był Iákub Sobieski, ktory umarł roku 1647. iák piſze *Okolski in Ruſsia Florida*. Iánuſz Antenat tego Domu, był Woiewodą Sęndomirſkim, ktorego wſpomina *Długoſz* roku 1266. y 1283. iáko y Stefan Bidziński, zmarły w roku 1704. Marek Sobieski Woiewodą Lubelskim umarł roku 1606. Jakub Sobieski, był wprzod Woiewodą Bełzkim, á potym poſtąpił ná Woiewodztwo Ruskie. *Okolski tom:* 1. *fol:* 304. Mikołay Podlodo-

lodowski, Iánina, był Kaſztelanem Kiiowskim, ktory umarł roku 1674. á wſpomina go *Porządek Elekcyi.* Wit z Chotla Antenat tey Familij, Káſztelan Płocki roku 1228. podpiſany ná fundacyi Klaſztoru Witomskiego. Henryk Iánina Kaſzewski, Káſztelan Inflantski, podpiſał Porządek Elekcyi 1648. á żył ieſzcze w roku 1655. Iákub Sobieski, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzáwie roku 1623. y drugi raz 1626. tákże roku 1628. y 1632. walnym Seymom Koronnym Marſzałkował. *Kaſzewski. Sobieski Marſzałek.*

Iák wyżey, ná dobrách Potoku, Wierzbiętow Potockich, herbu Iánina w Woiewodztwie Lubelskim wyráziłem; ták potrzeba wiedzieć; iż oprocz nápiſanych u *Niesieckiego tom:* 3. *fol:* 681. wielu Potockich tego herbu było, to ieſt niegdy Floryan ná Potoku y Nerodyczách Wierzbięta Potocki, Łowczy Owrucki, z Kátárzyną Iankowską miał ſynow, Ianá Karola *binominis*, Podkomorzego Bracławskiego, ktorego ſyn Ian Łowczy Bráclawski bezdzietny; y Konſtántego Floryana *binominis*, Stolniká Owruckiego, iáko dział między tąż bráćią roku 1667. *in originali* ſtáły, á *per oblatam* do Grodu Włodzimirskiego roku 1668. *die* 20. *Januarij* podány, twierdzi. Tęn záś Konſtanty, miał corkę iednę Máryánnę, pierwſzego małżeńſtwá zá Krzyſztofem Łáskim, Stolnikiem Kiiowskim; powtornego, zá Mánieckim Podkomorzym Czerniechowskim, z obiema bezpotomnemi. Od tegoż Floryana Potockiego, y Kátárzyny Iánkowskiey wyżey wyrážonych małżonkow, corek pięć, nayſtarſza Zuzánna, Urodzonego Strybyla żona; z tey dalſza Familia iáko to Bylinowie, Ryśińſki Staroſtta Czerwonogrodzki, y inni ſukceſſorowie. Druga Katarzyna *binuba* pierwey Faſzczewſkiego, powtornie Jákubowſkiego żona, od ktorey Tereſſa Páwſzy małżonka, z nich Michał Pawſza Chorąży Kijowſki, ktorego ſą Synowie y Corek trzy: pierwſza zá Ráfałem Oſkerką Káſztelanicem Nowogrodzkim, teraz Marſzałkiem Możyrſkim, z potomſtwem ſwoim. Druga zá Staniſławem Niemierzycem. Trzećia zá Jozefem na Potoku Więrzbiętą Potockim, Piſarzem Ziemſkim Kijowſkim, Porucznikiem Woyſka Pancernego J. K. Mći. Tákże Sioſtra Michała Pawſzy, zá Rybińſkim. Corka trzećia tegoż Floryana Anna Kordyſza Sędziego Ziemſkiego Bracławſkie-

Potocki Łowczy. Floryan Potocki. Ryśiński Staroſta Czerwonogrodzki. Bylinowie. Jakubowski. Pawſza. Oskierka. Niemierzycz. Rybinski. Kordyſz.

go była żoną; od ktorych Michał Kordyſz Podczaſzy Bracławſki, od tego ſyn Antoni Skarbnik Bracławſki, z potomſtwem ſwoim. Czwarta corka Floryana Potockiego y Kátárzyny Jankowſkiey małżonkow, Maryanna niegdy Jerzego z Łyczkowa Dogil Cyryny, Stolnika Trębowelſkiego, Rotmiſtrza Woyſk, żona; od ktorych potomſtwo niżey wyrażam. Piąta naymłodſza Eleonora, corka Floryana, Urodzonemu Łyſakowſkiemu záślubiona; z ktorych Eufrozyna, niegdy Sopocka żona, od ktorych ſukceſſorowie, Sleſzyńſcy. Francíſzek Wierzbięta Potocki Staroſta Owrucki, od ktorego potomſtwo ſynowie z potomſtwem; corka Joanna Potocka Stárośćiánka Owrucka Káźimierza Nikodema Woronicza Káſztelana Kijowſkiego, Stároſty Oſtrzkiego żona; Woyćiech ná Potoku Wierzbięta Potocki Podſtoli Owrucki, ktorego ſynowie, Jozef Piſarz Ziemski Kijowski, Wawrzyniec Podſtoli, y Jan Cześnik Zytomirſcy, Potoccy z potomſtwem ſwym; byli poſłami ná Seym, y Jozef Piſarz był Sędzią Deputatem Trybunáłu Koronnego z Woiewodztwa Kijowskiego, roku 1732. Ci wyrażeni Wierzbięta Potoccy, ſynowie Woyćiecha z Steckiey, rodzoney śioſtry niegdy Káźimierza Steckiego, Káſztelana Kijowskiego, ſpłodzeni.

Łyſakowski. Sopocka Sleſzyńſcy. Woronicz. Potoccy Urzędnicy.

Mikołay Dogil Cyryna. Mikołay Dogil Cyryna, Piſarz Ziemski Woiewodztwa Bracławskiego, Podſtárośći y Sędzia Grodzki Grabowiecki, pierwſzy ſyn Jerzego z Maryánny Potockiey, Herbu Jánina, ożeniony z Skotnicką *1mo voto* Modrzyńską, ſpłodził ſynow dwoch, Jozefa Stároſtę Niechworowskiego, ktorego z Jániſzewską ſyn ieden, Událryk, umarł bezpotomny. Károla tákze bez potomnego.

Jerzy Dogil Cyryna. Ierzy z Łyczkowa, ná Nerodyczach Dogil Cyryna Miecznik, Piſarz Grodzki Winnicki, potym Ziemski Bracławski, Podſtarośći Sędzia Grogzki Włodzimirski, *ad obloquentiam* tranſakcyi działu, *ex vi* ſukceſſyi między ſobą, y innemi konſukceſſorámi, roku 1705. *die* 14. *Februarij* náſtąpionego *in Originali, à per oblatam* w Grodzie Owruckiem *proprij Districtûs* tegoż roku, *die* 16. Marca podanego, dobr Nerodycz Dziedzic, ſyn drugi Ierzego Dogil Cyryny, Rotmiſtrza, y Maryanny Potockiey, Herbu Iánina, małżonkow; (o ktorey krewnych dopiero nápiſałem,) był kilká rázy Poſłem

Potocka.

ná

ná Seijmy, gdzie z Mikołaiem bratem swym rodzonym będąc Posłami ná Seym *Electionis* z Woiewodztwa Bracławskiego, też Eekcyą w Warszawie Náyiáśnieyszego Krola Imći Augusta II. Roku 1697. podpisali.

Ten Ierzy Dogil Cyryna, Podstarośći Sędzia Grodzki Włodzimirski, był dwa razy Sędzią Deputatem Trybunału Koronnego, z Woiewodztwa Bracłáwskiego Roku 1705, z Woiewodztwa Czerniechowskiego Roku 1721. miał dwie żony, pierwszą Kátárzynę Cieszkowską Sędziankę Ziemską Czerniechowśką, z tych niżey wyrážone potomstwo; á z drugą Dorotą Iwanicką bez dzietnie umarł Roku 1723. *Cieszkowska. Iwanicka.*

Familia Cieszkowskich Herbu Dołęga, od starożytnośći swoiey, do tych czas iest záwsze znáczna, y chwalebna. Herb ich iest Podkowa, ocelami tylnemi ná doł obrocona, ná niey krzyż złoty, w pośrodku záś podkowy strzała piorami do gory stoiąca, żelezcem ná doł, w polu niebieskim: ná hełmie skrzydło Sępia, drugą strzałą ná wylot przeszyte. Tego Herbu y rodowitośći był Kárdydałem Mikołay Lasocki Biskup Kuiawski, przed rokiem 1450. ktory kapelusz oddał, iż mu był przysłany od Felixa antypapy. *Herb Dołęga.* *Lasocki Kardynał.*

Dawniey, bo ieszcze Roku 1186. ktorego przestał żyć Arnold tey Familii stárożytny antenat, był Biskupem Poznańskim, tákże Alexander Biskupem Płockim, ieszcze przed Rokiem 1156. tegoż Herbu y Familii, lubo inszego názwiska. Woyćiech Sobieiuski Biskup Przemyslski umarł Roku 1581. ktory był pierwey Biskupem Chełmskim, á z niego postąpił ná Przemyslskie Roku 1577. Ian z Kretkowa antenat tegoż Domu, był Woiewodą Brzeskim Kuiáwskim, zá Krola Kázimierza Wielkiego, około Roku 1451. iák pisze *Przyłuski y Herburt.* *Biskup.*

Mikołay z Kretkowa Herbu y Familii Dołęgitow, w Roku 1512. y Grzegorz Kretkowski, ktory pomarł w Roku 1622. tákże Jędrzey Kretkowski zmarły roku 1643. byli Woiewodámi Brzeskiemi Kuiáwskiemi. O ktorych *Záłuski, Przyłuski, y Okolski.* Jędrzey z Kretkowa, był Woiewodą Inowrocłáwskim, zá Krola Kázimierza o koło roku 1478. tákże Mikołay z Kretkowa, był tymże Woiewodą Inowrocławskim, ktory potym został Woiewodą Brzeskim *Dołęgitowie.*

Kuiáwſkim, to ieſzcze zá Krola Alexandra w roku 1504. więcey do czytaſz śię Honoryuſzow tego Domu pod Herbem Dołęgą.

Cieſzkowſcy. Doſyć mi tu ſtárożytnośc y zácnośc nieuſtáiącą námienić Cieſzkowſkich, wyrázonego záſzczytu ſwoiego, ktorzy iedney zoſtaią krwi y rodowitośći z przerzeczonemi, iáko nas dáwne Kroniki náuczaią. Dla zupełnieyſzey iednak informacyi, wyrażam niektorych Cieſzkowſkich, tegoż Herbu, w przednieyſzych Honorach zoſtáiących, iáko to z dáwnych lat, będąc w Woiewodztwie Łęczyckim, od dobr ſwych rożnie názywaiących śię, od Cieſzkowá Cieſzkowki, od Kretkowa Kretkowſcy, od Laſotyna Laſoccy &c. iáką kto miał poſſeſyą ſwoię, zwyczaiem dawnieyſzym, poki ná to *vetitum* nie záſzło Konſtytucyą. Lubo iednego rodzáiu byli y Herbu iednegoż, z tych Cieſzkowſkich, przenioſzſzy śię ná Wołyń y Podlaśie trzech bráći, Mikołay był Skárbnikiem Nowogrodzkim, ktory tám potomſtwo ſwoie rozkrzewił pięknie, z nie pośledniemi Honorami. Paweł brat iego, tákże potomſtwo zoſtawił ſwoie. A Stániſław z Cieſzkowa Cieſzkowſki brat trzeći, Rotmiſtrz Woyſka Krolewſkiego, z Boguſzewſką miał śiedmiu ſynow; z tych Franćiſzek Sędzia Ziemſki Czerniechowski, ſynowie iego z Joanny Iwanickiey, Herbu Pełnia, *Cieſzkowski Sędzia.* Marćin Staroſta Kleſzczeloski, z żoną ſwoią Záleską Podkomorzanką Nowogrodzką, miał Konſtantego. Dániel Chorąży Czerniechowski, potym Podkomorzy Włodzimirski, poſłował ná Seymy pięć rázy. Deputatem ná Trybunáł Koronny był try rázy. Zona iego Kátarzyna Káſzewska, Podkoniuſzanka Litewska, miała z nim potomſtwo. *Kaſzewſka.* Stániſław Stároſta Kleſzczeloski, był Oberſzterleytnantem, á teraz Generałem Woyska Krolewskiego, *ſterilis.* Tobiaſz Podczáſzy Czerniechowski, Chorąży znáku Pancyrnego, żona iego Tereſſa Podhorodeńska, Cześnikowna Mielnicka, *Podhorodeńska.* od ktorych corka *prævixit* Oyca. Jozef Stolnik Czerniechowski, potym Podkomorzy Nowogrodzki, Pułkownik Woyska, teraz Káſztelan Czerniechowski, był Sędzią Deputatem Trybunáłu Koronnego, y Poſłęm bywał. Zona iego Joanna Záłęska Podkomorzanka Czerniechowska, od ktorych, Stániſław Stolnik Czerniechowski, Chorąży znáku *Cieſzkowski Kaſztel: Czerniechowski.*

Pan-

Pancernego, Franćiszka Ludwika Bożydar Podhorodeńskiego Pisarza Ziemskiego Włodzimirskiego, Chorążego Pancyrney Chorągwi, żona; Honorata Stanisława Woyny Orańskiego, Podkomorzyca Czerniechowskiego małżonka. Orański. Od tegoż Franćiszka Sędziego z Iwanicką corek dwie, Kátárzyna, iáko śię niżey potomstwo wyraża; druga Maryanna Cieszkowska, Franćiszka Lubicz Gostyńskiego, Woyskiego Włodzimirskiego małżonka; od tych Piotr Chorąży Czerniechowski, z Hulewiczowną *sterilis*. Y Hieronim Stolnik Nowogrodzki, z Anną Skotnicką z potomstwem swym. Kátárzyna Gostyńska corka, niegdy Młockiego żona. Stefan drugi syn Stánisława Podczászy Nowogrodzki bezdzietny. Jan Kánclerz y Kánonik Łucki; Alexander Felicyan Podkumorzy Czerniechowski, przed tym Chorąży Nowogrodzki y Porucznik Pancyrney Chorągwi, pod Choćiniem mężnie stawaiąc z działa postrzelony, nie zginął dziwną mocą Boską; czego wieczna pamiątka z rekompensą w Konstytucyach Koronnych iest zápisana. Teodor Stolnik Łęczycki pod Wiedniem; Adam brat iego pod Mohylowem zginęli, zácni y mężni obydwa Káwalerowie. Krzysztof syn śiodmy Stánisława, wprzod Stolnik Łęczycki y Deputat ná Trybunał Koronny roku 1693. potym Podkomorzy Nowogrodzki, dáley Kásztelan Sochaczewski z Mokrzyckiey, miał synow dwoch; Stánisława Stárostę Kotelnickiego, ktorego żona Gałężowska, ná ten czas Pisarzowa Lubelska; od tych corka Kándyda, Jana Cieszkowskiego Łowczego Czerniechowskiego, teraz Stolnika Stężyckiego małżonka z potomstwem swym. Wiktor brat Stánisława Sędzia Ziemski, potym Kásztelan Liwski, z Nowośielskiey miał syna Jana. Táż Nowośielska powtornego máłżeństwa zá Rudzińskim Kásztelanem Czyrskim, śiostra iego Cieszkowska zá Oborskim Podkomorzym Liwskim. Tenże Krzysztow z drugiey żony Zábickiey, miał syna Ignacego *ad præsens* Stárostę Kleszczelowskiego, godnego Káwalera, był Posłem, y dwa razy Sędzią Deputatem Trybunału Koronnego; y corki z ktorych iedna Franćiszka zá Brzezińskim Chorązym Nurskim; Brigitta zá Wodzińskim Chorążym Liwskim. *Nieśiecki tom: 1. fol: 314.*

Gostyński. Oborski.

Tákże z Iwanickiey śioſtry ſtryieczney tegoż Herbu Pełnia, Hrehora, to ieſt Grzegorza, z Bruśiłowa Kiśiela Podſędka Włodzimirſkiego żony; Adam Woiewoda Kijowſki, y Mikołay Stároſta Czerkáſki, Kiśielowie. Z tych tedy Dołęgitow Kátarzyna Cieſzkowſka Sędzianka, iáko śię wyżey námieniło, z Jerzym Dogil Cyryną Miecznikiem, á potym Piſarzem Ziemſkim Bráclawſkim, Podſtárośćim Sędzią Grodzkim Włodzimirſkim małżonkiem, potomſtwo, Jákub bez potomny. Fráncíſzek z Łyczkowa Dogil Cyryna, pierwey Stolnik Trębowelſki, potym Sędzia Ziemſki Nowogrodzki, Stároſta Táborowſki, *Vir emeritus*, był Elektem ná Podkomorſtwo Czerniechowſkie, podług *Laudum* Xiąg Grodu Włodzimirſkiego, roku 1733. *die* 8. *Januarij*; y po rożnych Funkcyach, z wſzelką doſkonáłośćią, przytym modeſtyą, ſkromnośćią, á oraz eſtymacyą publiczną, przy fundámentalney rekognicyi, w Trybunałach Koronnych będąc od Reaſſumpcyi *poſt Feſtum Sancti Franciſci* w Piotrkowie, *ex turno* Márſzałkiem ná ten czas, áż do terminu *Limity Sabatho ante Dominicam Palmarum*, oddał *intaminate* Láſkę Przeświętnemu Ziemſtwu. Tákże w Lublinie częſtokroć *Scipionem Themidis* w dyrekcyi miał, ktorego dobrze *merita* w Oyczyznie wiadome. Zoſtáwſzy Sędzią Deputowanym z Przeświętnego Woiewodztwa Wołyńſkiego, ná Trybunał Koronny roku 1744. táki odebrał Panegiryk, między inſzemi wſpoł Sędziami Deputatámi Koronnemi.

Kiśiel.

Fráncíſzek Dogil Cyryna.

Panegyrik Fráncíſzka Dogil Cyryny.

'Multis ſæculis Lechicum circumvolans orbem, Gentili-'tia Tua penna, etiam Oratorios ſub ala recondit calamos. Il-'luſtriſſime ac Excellentiſſime Domine, Mæcenas Gratioſiſſi-'me. Hæc enim continuo fatigata volatu, non tamen deplu-'mata; (quia ingenti meritorum veſtita copia, quotidie accre-'ſcit) & ideò elogiorum indiget incremento. Hæc eſt illa 'penna, quæ velocem ſuum curſum, ſemper elevat ſurſum, 'qua comite Illuſtriſſime Mecænas, ad alta Honorum ſub-'ſellia evolâſti. Hæc eſt penna, quæ Te in ſacra Themidis 'ara, ceu victimam Dijs gratam collocavit. Te etenim vetuſtiſ-'ſimo hoc alatum decore, & Gentilitiâ, vulturis decoratum 'alâ, dum magnarum alarum Aqvilæ (Cives, Proceresq; Regni 'intelligo) obſervarunt; illico Judicem Terreſtrem Nouogro-

den-

denſem decantârunt. Pervenit cantus iſte ad Palatinatum Czerniechovienſem, qui Judiciariam Tuam reverendo poteſtatem, Te ad ulteriorem movit, promovitq; gradum, jam ad Comitia Generalia Regni jucundiſſimum Legatum, jám ad Tribunal Radomienſe Commiſſarium procreando. Diſtrahunt majeſtatem honoris Tui Palatinatus, ut integram habeant. En iterum Palatinatus Volhyniæ ex Diſtrictu Vlodimirienſi Te ad Celſiſſimum Tribunal Regni Judicem Deputatum ex millibus unum concordí elegit votô, nec quidem ſorte, ſed virtute. Coluit mox Sarmaticus orbis multas in Te præſtantiſſimas qualitates, obſtupuit admirandas probibates, dum altum tuum ingenium ad conſilia, Comitia, & ferenda judicia natum probavit, & approbavit. Stetiſti enim inter Statiſtas pro facundo Demoſthene, longe jucondior Dogil, pro Catone gravior Cyryna, ubiq; non degener Illuſtriſſimus Antenatorum Filius, nuncupatus. Quid de Illuſtriſſima Tua dicendum Proſapia? quæ Anteceſſorum Tuorum rectefactis titulis, jam plurimos replevit annales; ut verò ad perpetuam rei memoriam perennent, Gentilitia Penna ad Superos elevavit. Fatô illa corpore diviſa, ſed factorum, faſtorumq; æviterna immortalitate donata, illa eſt magnæ Domus Tuæ memoria, quæ imbelli oratori oblivionem parit, quam lingva tangere ori moleſta eſt, obſequiosâ deſcribere pennâ; calamo calamitas eſt: ne uterq; erret in explicando. Timet quidem calamus, ſed timorem pellit obligatio. Jam itaq; non encomijs impar celebrare, verùm calamô adorare incipio Illuſtriſſimum ac Excellentiſſimum Dominum Georgium Enſiferum, poſt Notarium Terreſtrem Bracłavienſem, Judicem Caſtrenſem Vlodimirienſem, Illuſtriſſimæ Dominæ Catharinæ Cieſzkowſka fædere ſociatum Patruum Tuum. Hic eſt, cui lectiſſima Fæmina Mater ſua Potoccianâ ad omnia proſpera benedixit Cruce. Hic eſt, qui Nomen ſuum immortalibus annotavit rectefactorum faſtis, aliquoties ſaluberrimus ad generalia Comitia Regni Legatus accuratiſſimus; bis ad Tribunal Regni Judex Deputatus juſtiſſimus: & nonne meritorum erga Rempublicam hic Stator Patriæ, ingentem aſportavit theſaurum? Sequitur virtute Georgium, Illuſtriſſimus Dominus Nicolaus Dogil Cyryna Notarius Terreſtris Palatinatus Bracłavienſis, & Judex Caſtrenſis Grabovecenſis, cum Illuſtris: Domina Skotnicka Hymeneo nexu ſociatus Patruus Tuus, viſce-

'ribus Maternis cum Germano junctus, nec meritis, honori-'bus, functionibus, Legati Judicis Tribunalis Regni ab Illo 'divisus. Emergit à Nicolao cara Dijs, & Patriæ Soboles, Il-'lustris Dominus Josephus Dogil Cyryna, qui Capitaneatum 'Niechvorovienſem virtute acquisivit, ac ornavit. Plures ad-'huc Patruos Tuos recentiori ætati sæcula restituunt: & ne il-'lorum heroica celentur facta, curant inscribi actis. Adest 'Illustris Dominus Joannes Subdapifer Bracławiensis, qui & 'ipse ad consilia natus, & natam sibi Progeniem, ut de Rei-'publicæ consulet bono, serio educavit, & Sarmatico orbi 'dedicavit; Illustris Dominus Alexander Dogil Cyryna stre-'nuus pro Patria Hector, qui in conflictu Calissiensi Alexan-'drino, cum hoste dimicans corde, impavidum animum in 'Martiales effudit campos.

'Singuli Illustrissimi Domini Dogil Cyrynæ novi Lechia-'dum orbis Macedones; Genus insuperabile bellô, quorum 'æterni nunquam morientur honores. Majores quidem 'natu Illustres Domini, Michàél Tribunus Lublinensis; & 'Marcus olim ad Celsissimum Tribunal Regni Deputatus 'Dogil Cyrynæ, sed pari honorum, morumq; excellentia æ-'qualiter certantes: non modò antiquissimæ Domûs Cy-'rynorum, verùm & Patriæ immobile Fulcrum erant. De-'scenderem ad Illustrissimos Dominos Avos, Abavos, Atavos, 'Atavorumq; Tuorum Atavos Illustrissime Mecænas, sed dum 'illorum præcelsa Nomina nec perampla valent capere fo-'lia, etiam præsens veretur includere charta; propono ta-'men aliquos, quos pridem proposuit & præposuit Orbis: 'Gloria Gentis erat Illustrissimus Dominus Georgius Dogil 'Cyryna Dapifer Tręboviensis Avus Tuus, quem, impavidum 'pectus, pro Patria semper mori paratum, Cohortis loricatæ 'Rotmagistrum fecit. Vir erat Marte & arte certans, Qui & gla-'diô pro Gente pugnavit, & Orbi Lechico mente Miner-'vam genuit, multoties in Tribunali Regni Judex Deputa-'tus acceptissimus. Minimè oblivioni dandus Illustrissim9 Do-'minus Joannes Dogil Cyryna, Pincerna Bracławiensis, Pro-'avus tuus, quē insigni dotatum prudentia, ditatum civilitate, 'præterita adusq; plorant, præsentia sibi invident, futura 'summe anhelant sæcula. Gratiosus ille Joannes, Columen

Orbis

Orbis Sarmatici, cui, ne de ſuis jurium & libertatis ruat fun-' damentis, Petrum, & Stanislaum Dogil Cyrynas, in eiſq; non' degeneres ſui ſucceſſores invictos omnes Heròés providit.' Quid tandem de Tuis dicendum Abavis, Ataviſq;, cum plus' ultra non ſvavis Svada progredi non valet, nec tantos audet' canere Viros, quos pridem cecinit Sarmaticus orbis, de vi-' vis gloriando, mortuos deplorando, ſimiles à Superis implo-' rando. Dicerem de Illuſtriſſimis Dominis Nicolao, Mathia,' Timotheo, Ciriaco, Atavis Tuis, ſed non quæram aliunde' gloriam Illuſtriſſimæ Domus Tuæ, cum Tu ipſe Mecænas Gra-' tioſiſſime, decus & ornamentum ſis: adſunt tibi clenodia' mille ex Illuſtriſſima Domina Franciſca è Stoinſcijs Con-' ſorte Tui Gratioſa, quæ tantum in tui Familiam ſangvinis' alti induxit Genus, quantum ſufficit ad Laticlavia & Trabeas:' adſunt è liliato Caſimiri Nomine Filii Tui; ad cuius Cando-' rem adverſis non nigreſcit Lechia fatis. Superaddunt illa' prætioſæ Tuæ & Illuſtri Domui, Potocciorum, Pacorum,' Alexandroviczorum, Boreykorum, Cieſzkowſciorum, Sko-' tnicciorum, Pawſzoviorum, Rybinſciorum, Niemierzyccio-' rum, Oſkercorum, Woroniczorum, Bylinarum, Oranſcio-' rum, Principum Czetwertińſciorum, Iwanicciorum, Kiśie-' lorum, Stecciorum, Rudzińſciorum, Nowośielſciorum, Załę-' ſciorum, Goſtyńſciorum, Młocciorum, Lipſciorum, Boguſze-' wſciorum, Małachowſciorum, Stoinſciorum, Hulewiczorum,' Leduchowſciorum, Wielhorſciorum, Rohozińſciorum, Kaſze-' wſciorum, Brodowſciorum, & aliorum infinitorum Colli-' gatæ Familiæ; ubi illæ in Te, Tu in illis, reſplendes glorioſè:' ſed nec iſtos tangam calamô, ne lædere magis, quàm eruditis' laudare elogiis contingat. Circumivi quidem antiquiſſimæ' Tuæ Proſapiæ Illuſtriſſimam Domum, ſed metam & termi-' num Dignitatis Tuæ non attigi: per longum & latum Illu-' ſtriſſimorum Cyrynarum inquiſivi & quæſivi Familiam, ſed' nullum elogiorum genus inveni; quô tam digna Nomina &' Numina collaudentur. Cauſam omnem inveſtigare volui, ſed' errabundus receſſum feci, dum te Judicem perhorrui. Non' ergo de Te amplius judicabo, qui judicas orbem, judicent Te' Proceres Regni, non rigoribus, ſed ſupremis dignum ho-' noribus ſentenciando; quos ut Gentilitiâ Tuâ, quàm ve-'

 lociſſi-

'lociſſimè incolumis, ac longævus advoles Pennâ, Superi 'faxint.

Franciſzek Dogil Cyryna. Stoinska Herbu Janina.

Ten tedy Francíſzek z Łyczkowa, ná Dobrach Niſkieniczach w Powiećie Włodzimirſkim leżących, Dogil Cyryna Sędzia Ziemſki Nowogrodzki, Staroſta Táborowſki, ma zá ſobą Fráncíſzkę Stoinſką, niegdy Máćieia Stoinſkiego herbu Janina, o ktorym herbie wyżey piſałęm, y Apolonij Hulewiczowny herbu Nowina, Máłżonkow corkę, iáko niżey. O tym záś Domu piſząc *Paprocki y Okolski w Herbarzach ſwych*, niemálo záſług y doſtoięńſtwa w honorach władaiących wſpominaią, ktore śię y podziś dzień trzymaią tegoż Imięnia: Stoińſki bowiem dáwnośćią był Podſędkiem Ziemſkim Lubelſkim, Jan Sędzią Grodzkim Lubelſkim, Krzyſztof Stároſtą Kraſnoſtawſkim, Stániſław y Mikołay zácni Rotmiſtrze, zá Wiárę y Oyczyznę ſtáwaiąc, obadwa pod Bereſteczkiem ná placu polegli. Stániſław był Prowincyałem Zákonu Kármelitáńſkiego, mowca y Káznodzieia ſławny. Marek był Cześnikiem Bełzkim, Sędzią Grodzkim Kraſnoſtawſkim, ktorego ſyn Maćiey miał z Apolonij Hulewiczowny corkę iednę pomienioną Fráncíſzkę Cyryninę, Fráncíſzka Sędziego Ziemſkiego Nowogrodzkiego, Stároſty Táborowſkiego żonę. Mikołay Stoińſki był Piſarzem Ziemſkim Lubelſkim więcyi niż trzydzieśći lat, świątobliwy wielce, pobożny y ſprawiedliwy, pokorny y w wielu cnotach rozlicznych chwalebny mąż, umarł roku 1654. wieku ſwoiego 81. Piotr był Sędzią Ziemſkim Bełzkim: Fráncíſzek był náprzod Sędzią Grodzkim, potym Podſędkiem, ná koniec Sędzią Ziemſkim Lubelſkim, á Deputatem ná Trybunał Koronny 1694. Michał ná świećie, w Zákonie Swiętego Dominika Raymund Stoińſki, był Doktorem S. Theologij, Jan á potym Anioł w Zákonie Karmelitańſkim, był cztery razy Prowincyałem; Antoni Podſtoli Łukowski, był Deputatem ná Trybunał Koronny po dwa rázy, to ieſt roku 1712. y 1727. Zona iego Katarzyna Tomicka Kaſztelanka Wieluńska. Jácek był Sędzią Ziemskim Lubelskim y Marſzałkiem Trybunału Koronnego w roku 1736. Dominik był Stolnikiem, ſyn tegoż Marſzałka Trybunalskiego, ieſt teraz Sędzią Ziemskim Lubelskim, Porucznikiem Woysk, był Deputatem Trybunału Koron-

Stoinſcy Honoryuſzowie.

Jacek Stoinski Marſzałek.

Koronnego. Francifzek porucznikował w Cudzoziemfkim Woyfku, Paweł Stoińfki Sędzia Grodzki Łukowfki, był drugi tákże Káfztelanem Wifkim, y wielu inízych zácnych tego Imienia Mężow, ták dalece cnotlywych, uczonych, mądrych, roftropnych, fprawiedliwych; iż flufznie *Okolski tom: 1. fol: 366.* nápifał. *Si virtutis caput est caruisse vitijs, gloria, quæ est illius præmium, in ramos honestatis efflorescet non mediocres, erant Stoinscii Justitia, doctrina, ornati &c.* Co záś do Hulewiczow herbu náleży Nowina mianowanego, niekłádę tu Familij całey, ále tylko dla pamiątki záflug y godnośći tychże, wfpominąm niżey wyrażonych w Woiewodztwie Wołyńfkim. Michno Hulewicz przydomkiem, Zbrochowicz, miał żonę Annę Xiężną Korecką, *Okolski tom: 1. fol: 548.* Bazyli Pofeł z Woiewodztwa Wołyńfkiego podpifał unią Wielkiego Xięftwa Litewfkiego z Koroną Polfką roku 1569. iák wyrażnie w Konftytucyach; Anna y Anaftazya Hulewiczowny, były zá Xiążętami Woronieckiemi; Sylwefter Hulewicz, był Bifkupem Przemyslfkim *Ritus Græci Latino uniti*, według námiętności Konftytucyi roku 1641. *fol: 7.* Jędrzey Podkomorzy Łucki, zoftawił zácne potomftwo, z ktorego z Sieńnickiey żony fwoiey corka była zá Wielhorfkim, á z tych Kafztelan Wołyńfki, fynow záś dwoch Wacława Podfędka Łuckiego, daley Podkomorzego, á potym Kafztelana Bracławfkiego, ktory będąc mężem odważnym y ducha Marfowego, śmiało w każdey okazyi náráżaiąc śię ná ognie woienne, pod Czudnowem doprowadzaiąc woyfka, kula pod nim konia zábiła, fam mało nie zginął, donośnie od niey rażony: *Konftytucye záś roku* 1662. wfpominaią że pod czas batalij, panuiącego Krola Jana Kazimierza, trzynaftu Hulewiczow żwawych Rycerzow, y rezolutnie náćieraiących ná rożnego nieprzyiaćiela, chwalebnie ná placu poległo: wfpomina *Janfoniufz roku* 1643. że tenże Hulewicz był Deputatem ná Trybunał Koronny, y Pofłował ná kilka Seymow: miał tenże Wacław Kafztelan Brácławfki Ewę Charczewfką Stárośćiankę Łucką żonę, ktorzy fpłodzili fynow dwoch, Káfztelana, y drugiego Jana Podkomorzego Łuckiego, bezdzietnych, y corkę Katárzynę z Hulewiczow Czarniecką, Stefana Czarnieckiego herbu Łodzia,

Hulewicz. Bifkup Przemyślfki.

Sieńnicka

Wacław Kafztel: Bracław:

Czarnieckich herb Łodzia.

W Pifa-

Piſarza Polnego Koronnego, małżonkę, z ktorych, corka Czarniecka, iedna niegdy Michałowi ná złotym Potoku Potockiemu herbu Pilawa, Woiewodzie Wołyńſkiemu *Fœdere* małżeńſtwa záślubiona; z tych, Felix Potocki Staroſta Kraſnoſtáwſki, z Dániłowiczowną z potomſtwem. Łukaſz Hulewicz Staroſta Zwinogrodzki, wielkiey odwagi Rotmiſtrz pod Korſuniem, Zbarażem, y innych potyczkach tego wieku, ktory pod Grodkiem zginął, iák piſze *Potocki Centuria fol*: 151. więcyi wyrážono u *Niesieckiego tom*: 2. *fol*: 381. 382. gdzie y pomieniona Apollonia Hulewiczowna, Maćieia Stoińſkiego Stolnika Owruckiego żona, niegdy Jana Hulewicza Piſarza Ziemſkiego Łuckiego, z Alexandry Czaplicowny Staróśćianki Horodelſkiey małżonkow corka, á matka Franćiſzki z Soińſkich iedynaczki Cyryniney, ieſt námieniona. Ta Franćiſzka Stoińſka, Dogilowa Cyrynina Stárośćina Taborowska, niegdy Jana *de Goray* ná Lipsku y Kráſnobrodzie Lipskiego, herbu Grabie, Podkomorzego Bełzkiego, z Anny *de Konary* Słupeckiey małżonkow, *Abneptis*; Zbigniewa z Anny Pruſzyńskiey, Lipskich małżonkow Praprawnuka; Anny z Lipskich Jana *Deſzpot* Bazylika żony Prawnuka; niegdy Anny z *Deſzpot* Bazylikowny Marka *de Stoieſzyn* Stoińskiego Cześnika Bełzkiego, Podſtarośćiego Sędziego Grodzkiego Kraſnoſtawskiego, małżonki Wnuka; á wyżey nie dawno wſpomnianych Maćieia Stoińskiego y Apollonij Hulewiczowny związkiem małżeńskim corka; *ad obloquentiam* tranſakcyi autentycznych wyrażam. Aże wſpomnione imię Lipskich, z Stoińskiey Dogil Cyrynami, bliską złączone konnexyą, y ſtarożytność Domu tego od wiekow u rożnych Autorow, ták przezemnie nie raz cytowanych, iáko y u innych Kronikarzow, obſzernie wyrážona znáyduie śię; przeto niektorych honoryuſzow Familij Lipskich przednieyſzych námieniam. Jan Lipski herbu Grabie, Xiążę Biskup Krakowski był Kardynałem, wieku teráznieyſzego. Jędrzey Lipski tegoż herbu Grabie, był Xiążęćiem Biskupem Krakowskim, ktory umarł roku, 1631. *Starowolski in Vitis Episc*: *Cracov*: Tenże Jędrzey Lipski, niż poſtąpił ná Krákowskie 1631. był pierwey Biskupem Kuiawskim. *Damalevitius in Cathalog*: *Epiſcop*: *Cracovien*: Tenże Jędrzey Lipski będąc Biskupem

Staroſta Zwinogrodzki.

Jan Hulewicz. Czaplicowna. Cyrynina

Jan Lipſki.

Lipſcy.

pem Łuckim y Kánclerzem Koronnym, postąpił ná Kuiawskie 1622. *Starowolski in Cracov: & Damalevitius.* Ján Lipski, tegoż herbu, był Kasztelanem Bełzkim roku 1614. *Historia Possellij, Polono-Pruthen:* Ięndrzey Lipski Biskup Łucki, był Podkanclerzem Koronnym, á potym Kanclerzem, 1620. *Kobierzycki fol: 548.* Ian Lipski Proboszcz Katedry Poznańskii, Opat Mogielnicki, był tymże Pod-kanclerzem Koronnym, wieku teráznieyszego. Antoni Iozef Lipski Kasztelan Bełzki, potym Łęczycki, Lipski Oboźny Koronny, y wielu inszych Officyalistow y Urzędnikow znayduie się. Z tąż Fráncíszką Stoinską, wyżey wspomnioną, Fráncíszek z Łyczkowa Dogil Cyryna, Sędzia Ziemski Nowogrodzki, Stárosta Táborowski, małżonką, ma synow dwoch, Kázimierzá, y Pawła małoletniego; corek zá mężnych dwie, Máriannę Apollonią dwoch imion, Piotra Rząžewskiego Stolnika Bracławskiego małżonkę, y Dorotę Ignacego z Liniewa Liniewskiego, Łowczęgo Grabowieckiego syna, z Antoniego y Anny Romanowskiey, Podkomorzanki Chełmskiey, Liniewskich małżonkow zpłodzonego żonę, z ktorych Ignacego y Doroty synow dwoch, Fráncíszek Antoni *binominis* y Piotr *minorennes.* Tegoż Ignacego Liniewskiego, Oyca Stryi rodzony, ná Liniewie Liniewski, był Kasztelanem Wołyńskim, ktorego corka Liniewska, niegdy Jerzego Potockiego herbu Pilawa, Grábowieckiego, Tłumackiego Stárosty małżonka, od tych corka Potocka Xiążęciu Stánisławowi Jábłonowskiemu Woiewodzie Rawskiemu záślubiona, á z nich *itidem* corka Jábłonowska iedynaczka, ktorą Xiążę Jozef Lubomirski Podstoli Litewski *in sociam vitæ* poiął. Inne corki Fráncíszká y Fráncíszki z Stoińskich Dogil Cyrynow są *minorennes.* Marcianna corka, niegdy Ierzego Dogil Cyryny w przod Miecznika, potym Pisarza Ziemskiego Bracławskiego, Podstárośćiego sędziego Grodzkiego Włodzimirskiego, á Siostra rodzona Fráncíszka Sędziego Ziemskiego Nowogrodzkiego, Stárosty Táborowskiego, z Kátarzyny Cieszkowskiey urodzona, była żoną niegdy Iákuba Woyny Oráńskiego, Sędziego Ziemskiego Czerniechowskiego, z ktorych synow dwoch Iozef, y Ian, corka zás iedna Teressa Iwanickiego Skarbnika Nowogrodzkiego małżonka, z ktorych

Lipscy.

Liniewscy.

Iabłonowski.

Lubomirski.

Orański.

rych potomstwo małoletne. Ián Dogil Cyryna Podstoli Bráclawski, syn trzeći Ierzego Stolnika Trębowelskiego Rotmistrza Woysk Pancyrnych, z Maryanny Potockiey drugiego małżeństwa. Tenże Ian Podstoli Bracławski miał żony dwie, pierwszą Krystyne Więckowską, z ktorey Maryanna Rabczewskiego żona ma potomstwo; druga teyże śiostra Iustyna, pierwszym związkiem zá Przyłuskim bezdzietna, drugim małżeństwem zá Piotrem Wieczffieńskim Miecznikiem Owruckim, od ktorych Antoni; trzećia z nich śiostra Kátarzyna *sterilis*; z drugą żoną Iároszewiczowną Ián Podstoli Bracławski, spłodził corkę Angelę. Alexander syn czwarty Jerzego Stolnika Trębowelskiego z Maryanny Potockiey Dogil Cyryna, pod Kaliszem odważnie stáwaiąc przećiwko nieprzyiáćielowi, poległ ná placu, bezpotomny: rodzona śiostra iego stársza Teofila, náyprzod zá Zielińskim, potym zá Promińskim z obiema mężámi bezpotomna. Piątą żonę miał pomieniony Jerzy z Łyczkowa Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelski, Rotmistrz Woysk J.K.Mći y Rzeczypospolitey. Alexandrę Mieszkowską, pierwszego małżeństwa Wydzdzynę, ktorą bezpotomnie odumarł, podług Testamentu roku 1686. dnia 18. Maja w Lubilnie pisanego. Alexander Dogil Cyryna, drugi syn Ianá Cześnika Bracławskiego, á brat rodzony dopiero wspomnionego Ierzego Stolnika Trębowelskiego, Rotmistrza, z Boreykowny urodzony, miał Hulanicką, á z nich synow dwoch, Ianá ná świećie, á w Zákonie Antoniego WW. OO. Franćiskanow Prowincyała zacnego y mądrego S. Theologij Doktora. Drugiego Ierzego ná świećie, á Petroniego w Zakonie Káznodzieyskim S. Dominika: tychże braći, śiostry rodzone, corki Alexandra trzy, Maryanna zá Łazárskim bezdzietna, Helena zá Hulewiczem, ktorych Maryanna Czarnieckiego żona. Trzećia Krystyna, zá Kilińskim, ktorych syn Tomasz bezpotomny, drugi Franćiszek Pisarz Grodzki Owrucki; są y śiostry pomienionych, Kilińskie. Corka Ianá Dogil Cyryny Cześnika Brácławskiego, z Boreykowny, Katárzyna Krystyna *binominis*, zá Leduchowskim będąc, zrodziła syna Kazimierza, od ktorego dalsza Procedencya, y Tereffę, ktora z urodzonym Wyrzykowskim ma potomstwo: byli Leduchowscy Woiewodami Kásztelanami, y innemi, Dignitárzami, y teraz są Urzędnikami Wołyńskiemi.

Więckowska. *Wieczffieński.* *Promiński.* *Łazarski.* *Boreykowna.* *Leduchowski.*

GRZYMAŁA HERB

EPIGRAMMA.

Quis renovat rurſus veteris Capitolia Romæ?
Mænia quis ponit turribus aucta Domo?
Ordine ſtat triplex, triplici ſtemmate Turris,
Porta patet, certant hinc timor, inde favor.
Hoſtibus aſt clauſæ, quacunq; à parte laceſſant,
Sed Divis, Patriæ, Mars reſeravit eas.

ABRYS HERBOWNY.

Są trzy wieże czerwone, z koronacyą ſwoią, do gory wźnieśione, w zołtym polu, ná chełmie tákże trzy wieże, á zániemi piora Pawie wydaią śię. Mur, ná ktorym trzy wieże ſtoią ná tárczy, z brámą otwartą, ieſt z cegieł uformowany: w śrzodku záś brámy, ſtoi Mąż zbroijny w Káracenie całeij, miecz w ręce trzymaiący. *Okolski tom:* 1. *fol:* 255. Nie wſzyſcy przecie iednákowo używaią tego herbu, iák piſze tenże Autor, to ieſt, inśi bez wſzelkiego w ſtrętu Bramę maią otwartą, inśi w bramie Męża zbroynego kładą z kopią, á inśi z mieczem w prawey ręce, dla czego Grzymała *primo*, & *Opiſanie herbu.*

Grzymała *ſecundo*, tęn herb názywa śię, iáki ieſt u tegoż *Okolskiego tom: 1. fol: 258.* Więcey dyſtynkcyi doczytać śię może, ktore wyraża *P. Niesiecki fol: 333. & ſeqv:* Piſał o tym herbie *Łukaſz Paprocki, de ſtemmat: Grzyma: Bielski fol: 110. &c.*

ORYGINAŁ GRZYMAŁY HERBOWNEGO.

Początek herbu tego.

Ten záſzczyt wyſzedł z Niemiec, ktorzy ná ten czas zwáli śię Alemanami, á potym Teutonami, maiąc ſwoy początek od *Zelberſzwechta;* á to ieſzcze przed przybyćiem do Polſki Lecha, iáko poznać z tych ſłow *Okolskiego, fol: 256. Data fuerant militi ſtrenuè defendenti arcem, armis togato, dicto Zelberſzwecht. Alij ex nomine Grzymała cum Lecho initiata habere dicunt:* oczym też *Łukaſz Paprocki* w pierwſzym herbie Grzymała twierdzi, że ieſzcze zá czáſow Lecha do Polſki záwitał, przeto *Pariſius in Slavia* piſze, iż zá *M. Antonina* Filozofa Ceſarza, dawno ten herb w Sarmacyi ma początki ſwoie, pod czas attaku *Wiermy* Káſztelu czy Zámku, będąc ná prezydium zoſtáwiony mężny Káwaler Grzymała názwany, nie tylko nátárczywośći Rzymianow dał odpor heroiczny, ále też wycieczkami wiele bardzo z Woyſka Rzymſkiego wytępił, przez co z aprenſyi *M. Antoninus* Ceſarz w obozie głową nałożył, ktorą akcyą wyraźił *Triceſius in ſuo Epigram:*

Miles, qui ſtricto tres turres protegit enſe,
Grimaliæ gentis Nobilis auctor erat.
Arces tutatus, contra vim fortiter hoſtis,
Hoc meriti grato Principe ſtemma tulit.
Unde Viri fortes ejus de ſtirpe creati,
Tutantur Patriam marte potente ſuam.

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU GRZYMAŁA.

Arcybiſkup Gnieznieński.

Tegoż záſzczytu, był Jan Suchywilk, Arcybiſkup Gnieznieńſki, iák piſze *Dámalewicz in Archiepiſc: Gneſnenſibus;* ktory umarł roku 1382.

Arcybiſkup Lwowski.

Jan Zámoſcki herbu Grzymała, był Lwowſkim Arcybiſkupem, ktory umarł roku 1614. *Skrobiſzovius in Cathalog: Archiepiſc: Leopolien:*

Swid-

Swidgier herbu Grzymała, był ieszcze Biskupem Kruświckim, zkąd przenieśione na Kuiawskie, ktory umarł 1151. *Damalevitius in Cathalogo Episc: Cuiavien:* *Biskup Kruświcki.*

Paweł tegoż záſzczytu Grzymała, będąc Biskupem Poznańskim umarł 1242. *Długossus & Treterus in Cathalog: Episcop: Posnanien:* Domorat herbu tegoż, Biskup Poznański umarł 1320. *Idem Cathalogus.* Wawrzyniec Goślicki, będąc Biskupem Poznáńskim, umarł 1607 *Idem Cathalog:* Pomieniony Wawrzyniec Goślicki, herbu Grzymała, będąc Biskupem Łuckim, postąpił ná Poznańskie 1601. *Nákiel: in Miech: fol: 770. Piasecki fol: 169. &c.* *Biskupi Ponazańscy.* *Biskup. Łucki.*

Tenże Wawrzyniec Goślicki, czy Gośłewski, herbu Grzymała, będąc Biskupem Chełmskim, postąpił ná Przemyślskie 1591. *Piásecki in Chronicis & Miechovius in Episc: Chelmensi.* *Biskup Chełmski.*

Tenże Wawrzyniec Goślicki, herbu Grzymała, będąc Biskupem Kamienieckim, postąpił ná Chełmskie 1587. *Chronica Piasec:* *Biskup Kamieniecki.*

Przecław Pogorzelecki, herbu Grzymała, był Wrocławskim Biskupem. *Długossus in Comput: Episcop: Vratislavien:* *Biskup Wrocławski.*

Przecław herbu Grzymała, będąc Biskupem Lubuskim, umarł 1189. *Nakielski.* *Biskup Lubuski.*

Jędrzey Karol Grudziński, tegoż zaszczytu, będąc Woiewodą Poznańskim, umarł 1678. *Pastorius in Histo. ia lib: 2.* *Woiewoda Poznański.*

Przesław Woiewoda Káliski, herbu Grzymała, umarł 1360. *Olszovius de Primatu, & Nákielski fol: 282.* *Woiewodowie Kaliscy.*

Piotr Potulicki, roku 1589. Zygmunt Grudziński 1653. y Jędrzey Károl Grudziński, ktory postąpił na Poznańskie Woiewodztwo 1661. byli Woiewodami Kaliskiemi. *Okolski tomo 3. fol: 353. Constit: an: 1629. fol: 16. &c. & Fuldenſteinius lib: 5. 1655. &c.*

Piotrasz Małocha, tegoż herbu, był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, około roku 1384. *Bielski fol: 263.* Piotr Potulicki, herbu Grzymała, będąc tymże Woiewodą Brzeskim, postąpił ná Woiewodztwo Káliskie. *Paprocki de ſtemmat: fol: 486. Okolski tom: 3. fol: 76.* Jan Jákub Potulicki, będąc tymże Senátorem, umarł 1726. *Woiewodowie Brzescy.*

Piotr Smężyński, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Inowrocławskim, umarł 1582. *Paprocki de Stemmat: fol: 488. Okolski tom: 1. fol: 268.* *Woiewoda Inowrocławski.*

Woiewoda Podolski. Marcin Kázánowski, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Podolskim, umarł 1666. *Centur: Potoc: fol. 157.*

Woiewoda Plocki. Piotr Potulicki, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Połockim, postąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie 1580. *Laski fol:* 23. *Okolski tom: 3. fol: 76.*

Woiewodowie Rawscy. Zygmunt Grudziński, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Ráwskim, umarł 1618. *Okolski tom:* 1. *fol: 267.* Jędrzey Grudziński, będąc tymże Senátorem Ráwskim, umarł 1669. *Okolski ibidem.*

Woiewoda Bracławski. Dominik Alexander Kázánowski, tegoż záſzczytu, będąc Woiewodą Brácławskim, umarł 1647. *Centuria* Potock: *fol:* 64.

Woiewoda Czerniechowski. Jozef Potulicki, tegoż herbu Grzymała, będąc Woiewodą Czerniechowskim, umarł 1734.

Kasztelanowie Poznańscy. Przecław Grzymała, herbu tegoż, będąc Káſztelanem Poznańskim, postąpił ná Woiewodztwo Káliskie, około roku 1357. *Januſzow: in Statut:* 1352. *fol: 73.* Domarat Spierzchna herbu Grzymała, był Káſztelanem tákże Poznáńskim, roku 1386. *Długoſz, Bielski Cromerus & Okolski tom:* 2. *fol: 342.* Jędrzey Grzymała, herbu tegoż, był tymże Senátorem Poznáńskim 1445. *Olſzewski de Primatu.*

Kaſztelan Sendomirski. Adam Kázánowski, będąc Káſztelanem Sendomirskim, wziął láskę Nádworną Koronną 1642. *Nieſzpor: fol: 43. in Annal:*

Kaſztelanowie Kaliſcy y Gnieznieńſcy. Jan Grzymała, herbu tegoż, był Káſztelanem Káliskim 1272. *Cromerus lib: 9. Bielski fol:* 187. Derſław z Giwna, tegoż záſzczytu, był Káſztelanem Gnieznieńskim 1383. *Cromerus lib:* 13. *Długoſſus tom: 2.* Tymże Senatorem, był Hieronim Gárwaski herbu Grzymała 1569. *Conſtit: fol:* 187.

Kaſztelan Sieradzki. Mikołay Grudziński, herbu Grzymała, będąc Káſztelanem Sieradzkim, umarł 1689. *Załuski tom: 1. fol:* 1147.

Kaſztelan Brzeſcy Kuiawſcy. Przecław Grzymała, tegoż herbu; był Káſztelanem Brzeskim Kuiáwskim 1791. *Damalevicz in Epiſc: Vladislav: fol:* 208. Temiſz Senátorami byli, herbu, Grzymała, Piotraſz z Małachowa Małocha, ktory postąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie 1383. *Cromerus lib: 14. Bielski, Paprocki &c.* Malcher Grudziński 1674. *Porządek Elekcyi,* y Kázimierz Grudziński 1696. *Conſtit:* 1690. *fol:* 3.

Kaſztelan Kamieniecki. Mikołay Bieganowski, herbu Grzymała, będąc Káſztelanem Kámienieckim, umarł 1674. *Kochowski Climact:* 1 *lib:* 1. *& Paſtorius.*

Domo-

Domarat z Kobylan, herbu Grzymáła, był Kaſztelanem Lubelſkim 1436. *Herburt fol: 218. & Laski in Statut: fol:.* 140. *Kaſztelan Lubelſki.*

Staniſław Gárwawski, tegoż záſzczytu Grzymałá, był Kaſztelanem Płockim 1609. *Poſſell: in Hiſt: & Conſtit: 1601. fol: 728. &c.* *Kaſztelan Płocki.*

Miłołay Bieganowski, tegoż herbu Grzymała, będąc Kaſztelanem Podlaskim, poſtąpił ná Kaſztelanią Kámieniecką 1661. *Duryewski.* *Kaſztelan Podlaſki.*

Jerzy Oleski, herbu Grzymałá, będąc Kaſztelanem Chełmińskim, umarł 1577. *Poſſellius in Hiſtoria.* *Kaſztelan Chełmiń:*

Mikołay Smogulecki, tegoż herbu Grzymałá, będąc Kaſztelánem Gdáńſkim, umarł 1675. *Confœder: an:* 1674. *fol:* 14. *Kaſztelan Gdańſki.*

Jan z Strzelce Suchywilk, herbu Grzymałá, będąc Dziekanem Kapituły Krákowſkiey, zoſtał Kanclerzem W. Koronnym. *Długoſz tom: 2. an: 1373. & Szczygielski fol: 175. in Tinecia.* *Kanclerz W. Kor:*

Adam Kazánowski, herbu tegoż, będąc Marſzałkiem Kor: umarł 1649. *Starowolski in Monumen: fol:* 255. *Marſzałek W. K.*

Marcin Kazánowski, Woiewoda Podolſki, będąc Hetmanem Polnym Koron: umarł 1636. *Centuria Potoc: fol:* 157. *Hetman Polny K.*

Domarat z Pierzchna, Kaſztelan Poznáński, będąc Generałem Wielko-Polſkim, uſtąpił 1383. *Bielski fol: 249. & Długoſz tom: 2.* *Generał Wielkop:*

HERBOWNI GRZYMAŁOWIE

Według *Okolskiego tom.* 1. *à fol: 267. ad fol: 274.*

Báránowſcy w Sęndomirskim Woiewodztwie.
Biegánowſcy w Poznáńſkim Woiewodztwie.
Czampſcy, czyli Czápſcy, iák tęnże *Okolski* wſpomina, w Kuiáwach y Płoc: Woiew:
Gośliccy w Płockim Woiew:
Grábowieccy w Wielkiey Pol:
Grudzieńſcy w Wielkiey Pol:
Grzymułtowſcy, niepiſze kędy.
Kazánowſcy, od Kazánowa w Lubelſkim Woiewodztwie y Powiecie Łukowskim.
Kobylińſcy, czy Kobylniccy, iáko *Okolski*, w Krák: Woie:
Mniſzewſcy w Płockim Woie.
Oleſcy w Wielkiey Polſzcze:
Potuliccy w Kaliskim Woiew:
Rybſcy w Powiecie Goſtyńsk:
Siedleccy w Podolskim y Kiio:
Siemiánowſcy w Powieć: Goſt.
Smerzyńſcy, czy Smerzeńſcy iáko *Okolski*, w Kuiawskim.

Y Smogu-

Smoguleccy w Wielkiey Polſ.	iáko *Okolski*, w Płockim
Soieccy w Ziemi Rawskiey.	Woiewodztwie.
Wskrzyńſcy, czy Wskrzeńſcy,	Zámoſcy, nie piſze kędy.

P. Niesiecki tom. 2. fol. 337. więcey Herbownych wylicza, ktorych kłádę tu według ſwych Imion Szláchetnych.

Borkowski.	Kaliborski.	Niegolewski.	Swiſzowski.
Brodowski.	Kamodziński.	Odachowski.	Slaski.
Budziſzewski.	Krzemieniowski	Oſtrowski.	Troſzczeński.
Buśiński.	Lagon.	Przeczkowski.	Turzyński.
Chwalikowski.	Łágiewnicki.	Piątkowski.	Wieſzczycki.
Cuſzowski.	Łáſzewski.	Podlewski.	Wilamowski.
Dłuski.	Leśniowski.	Pokrzywnicki.	Wilkowski.
Dobiecki.	Lityński.	Przećiſzewski.	Záborowski.
Gąśiński.	Lubiatowski,	Przeyrzeński	Záleski.
Głogowski.	Łudzicki.	Prządrzewſki.	Zárnowiecki.
Gorski.	Machwicz.	Rádowicki.	Záſadzki.
Grzymałá.	Małáchowski.	Ráſzowski.	Zbierzchowski.
Gutteter.	Modrzewski.	Rinwid.	Zbikowski.
Jábłonowski.	Moſzczyński.	Skotnicki.	Zbikálski.
Ka-	Nie-	Swi-	Zieleński.

PROCEDENCYA

Z DZIERZANOWA GRZYMAŁOW DZIERZANOWSKICH.

Familia Domu Dzierżánowſkich. Jż *P. Niesiecki tom: 2. fol.* 128. nie co tylko námienił o Dzierżánowskich, herbu Grzymałá, w Woiewodztwie Mazowieckim, y Płockim, tákże Zięmi Liwskiey znayduiących śię; przeto doskonalſza wyraża śię Procedencya; iż z tey Familii kilka Domow wzięły ſobie przezwiska, pierwśi Dzierżánowſcy, po tym Pintowſcy, y inni: w Woiewodztwie záś Mázowieckim, ten Dom rozkrzewiony, z iednego Dzierżanowa, w Ziemi Wyſzogrodzkiey, á z drugiego w Ziemi Nurskiey, powychodzili: iedni *ad præſens* znayduią śię támże, drudzy po rożnych Woiewodztwách y Ziemſtwách máią ſwoie posſeſsye. *Wawrzyniec Dzierżánowſki.* Wawrzyniec Dzierżánowski, Podkomorzy Płocki, w Ziemi Wyſzogrodzkiey, y w Woiewodztwie Płockim, miał ſwoie dobra, ktory wſzedł w kontrakty małżeńskie *primô vo-*

to Z

tô z Prazmowską, *secundô* z Rogozińską; z ktorey Mikołay Dzierżanowski, Woyski Ziemi Wyszogrodzkiey, y Sędzia Grodzki Płocki: tęnże *primô votô* miał za sobą Łuszczewską, herbu Grabie, Wáleryana náprzod Stolnika, á potym Kasztelána Sochaczowskiego corkę: *secundô voto*, Sárbiewską Chorążankę Ciechanowską, z ktorey urodzony Fráncíszek Dzierżánowski, Łowczy Ziemi Liwskiey, Sędzia y Burgrabia, á w tym czásie Opiekun Ordynacyi Zamoyskiey. Dziad rodzony pomięnioney Sarbiewskiey, był Kásztelánem Ciechanowskim, ktory miał dwoch bráci, Máciela Kázimierza *binominis, Soc. Jesu*, sławnego Pòétę, á drugiego Stánisława Woiewodę Mazowieckiego, Stárostę Grabowieckiego y Korytnickiego, z ktorego szedł Kásztelan Bráciáwski, Słoniewska Kasztelanowa Bydgowska, y Mátká Myszkowskiego Kásztelána Sędomirskiego, Babká Máteczna pomięnionego Fráncíszka Dzierżánowskiego, Łowczego Liwskiego; ktora była zá Stánisławem Sárbiewskim, Chorążym Ciechánowskim, z domu Kobylnicka, Anná po imięniu; ktorey Dziad rodzony Kánclerz Koron: Kobylnicki. Iest urodzona z Máryánny Łosiowny, Chorążanki Sánockiey, Sędzianki Grodzkiey Lwowskiey, ktorey Konstancya Rożá, Szczesnego Potockiego, herbu Pilawá, Kásztelana Krákowskiego y Hetmana W. Koron: małżonka, iák *P. Niesiecki* pisze *tom.3. fol.152.* y Eleonora Ierzego Wárszyckiego, Woiewody Łęczyckiego żoná, ktore idą od brátá; á Babká pomięnionego Fráncíszká Dzierżánowskiego, Łowczego Liwskiego, od śiostry, sobie rodzonych. Dziáda Mátecznego tegoż pomięnionego Fráncíszká Dzierżánowskiego, to iest Stánisławá Sárbiewskiego, Chorążego Ciechanowskiego, urodziłá Záwádzka, Podkomorzanka Chełmińska; druga śiostra Záwádzka, urodziła Konstantyna Zielińskiego, Arcybiskupa Lwowskiego, y innych synow dwanáśćie.

Wyrâżony Fráncíszek Dzierżanowski, Łowczy Liwski, *primo voto*, że miał zá sobą Annę Chocíszewską, herbu Junosza, śiostrę stryieczną Teresy Chocíszewskiey, żony Hieronima Ponińskiego, Kásztelána Gdáńskiego, z ktorey corká Bárbára, wydána zá Iana Gębickiego, Kásztelana Nákielskiego, y

Prázmowska. Rogozińska. Mikołay Dzierżanowski. Łuszczewska. Sarbiewska. Francisz: Dzierża: Woiewo: Mazow: Słoniewsk: Myszkowska. Kobylnicki Kan: K. Łośiowna. Potocki. Warszyc: Zawadzka. Zieliński. Arcy bisk: Lwowski. Chocíszewscy. Poniński. Kasztelan Gdáński. Gębicki K. Nák:

go, y Synow czterech, Stániſłáwa Staroſtę Wſchowskiego, Podkoniuſzego Koron Adáma Stároſtę Bábimoyskiego, ſzczęśliwego Rycerzá przećiwko Turkom y Tátárom, po tym Stolniká Poznáńskiego, daley Káſztelana Przemeckiego, Gnieźnieńskiego, á ná oſtátek Poznáńskiego. Trzeći ſyn teyże z Chocíſzewskich, Poniński, Káſztelanowy Gdáńskiey, Károl Biskup Aradeński, Suffragan Poznáński y Proboſzcz Kátedrálny Poznáński, y Wſchowski. Czwarty ſyn tegoż Kaſztelana Gdáńskiego, z pomięnioney Chocíſzewskij, Fránćiſzek Stároſta Kopánicki, Stolnik Poznáński; o ktorych zaſługách y godnośći, więcey czytáć u *Niesiec: tom: 3. fol: 649. & seqv:*

Podkoniuſzy Kor: Kaſztelan Chocíſzewſki. Ponińſki Biſkup.

Oćiec pomięnioney Anny, Marćin z Chocíſzewa Chocíſzewski, Podſtoli Sieradzki; żona záś iego, á Mátka pomięnioney Anny, byłá *de Domo* Miedźwiedzka, ktorą rodziła Brzechwianka z Krákowskiego, Herbu Iáſtrzębiec, Familii zacney, ſtárożytney y záſłużoney; o ktorych Hiſtorycy. Do tych koligacyi bliskiey, náleżą Głęboccy, Doruchowſcy, Rogalińſcy, Práskowſcy, Skrzypińſcy, Grębſcy, Orzechowſcy, Borzyſławſcy, Przypowſcy. Do Oyczyſtey záś Familii, Chocíſzewskiego, náleżą Tymienieccy, Kobierzyccy, Borkowſcy, Sikorſcy, Zábokliccy, Swierzáwſcy, Ośieccy.

Miedźwiecka. Brzechwianká. Kolligaći

Brát pomięnioney Anny Chocíſzewskiey, żony wyrážonego Fránćiſzka Dzierżánowskiego, Łowczego Ziemskiego Liwskiego, Sędziego y Burgrábiego, á w tym czáśie Opiekuna Ordynácyi Zamoyskiey, Iozef Chocíſzewski, Skárbnik Buski, miał zá ſobą *primo voto* Malińską, Cześnikowę Wołyńską, z Domu Skurzewską; ktorego Cześnika ná imię Antoniego, bráćia rodzeni, *in Republica* záſłużeni, to ieſt, Stefan Iło Máliński, Krzemieniecki; Ian Iło Máliński, Łęczycki: Podkomorzowie. Pomięnionego Cześniká Wołyńskiego Antoniego, ieſt dwoch ſynow paśierbow Iozefa Chocíſzewskiego, Skárbnika Buskiego, to ieſt Alexánder y Staniſław.

Fránćiſzek Dzierżanowſki z dalſzą kolligácyą. Málińska Skurzewſcy.

Fránćiſzek Dzierżánowski, Łowczy Ziemi Liwskiey &c. z pomięnioną Anną Chocíſzewską ma potomſtwo, to ieſt, corek pięć. Pierwſzá Tereſsa, zá Ulatowskim Burgrábią Czerskim, druga Bogumiłá, zá Máćieiem Łubińskim, Cześnikiem Bielskim, trzećia Katárzyna Benedyktynká w Iarosławiu, czwarta y piąta, Rozalia y Kryſtyna, pannámi, ſyn záś

Fránćiſzek Dzierżanowſki. Ulatowski Łubiński.

ieden.

ieden, Michał w woysku Fráncuskim był Chorążym, teraz w Regimenćie Xiążęćia *de Anſparach* Brandeburskiego, Porucznikiem.

Powtornym weśćiem w dożywotnie kontrákty małżeńskie, tęnże Fránćiſzek Dzierżanowski, Łowczy Ziemi Liwskiey, wziął Fránćiſzkę Morykoniownę, herbu tegoż imięnia, Fránćiſzka Morykoniego, Woyskiego Powiatu Wilkomirskiego corkę, urodzoną z Kućińskiey, ktorych tu Procedencyą námięniąm, iż mi o tym niżey nie przyidzie piſać. A nayprzod *ex Paterna linea*, o Morykonich, według *Niesieckiego tom*: 3. *fol*: 311. *Morykonich Procedencya.* *Kućińska*

Tarczá herbu Morykoni, wzdłuż powinna bydź przedzielona, po práwey ſtronie iey, ieſt *unda marina*, ſwym kſztałtem, ná hełmie z korony, więcey niżeli poł pſa widáć z pyſkiem do gory, y z nogámi przedniemi od kolan ná doł ſpuſzczonemi: po lewey záś ſtronie powinien bydź Orzeł czarny, z roſpiętemi ſkrzydłami y nogámi rozpoſtártemi, głową w práwą tárczy obrocony, korona złota nád nim, w polu ſrebrnym, ná pierśiách iego pas niebieſki, ná ukoś, od práwego ſkrzydłá, z gory ná doł, ná lewą wyćiągniony, ná nim trzy gwiazdy złote, iedna podle drugiey: ná hełmie z korony, Murzyna głowa wychodzi po rámiona bindą biáłą przepaſana, w práwą tarczy zkierowana. Kłádę tu excerpt o Familii Morykonich z Xiążki, ktorey tytuł: *Hiſtoria Genealogica de Familijs antiquæ Nobilitatis Hetruriæ & Umbriæ, Auctore P. Eugenio Gammurini Monacho, Caſsinenſi Abbate & Conſiliario Chriſtianiſsimi Regis Ludovici XIV. Florentiæ* 1668. kędy *à fol*: 433. piſze ták o nich: *Inter antiquiſsimas & nobiliſsimas familias in* Hetruria, *potiſsimum in Republica Lucana, eſt familia Moriconi, ut conſtat ex antiquiſsimis inſtrumentis anni* 1222. 1268. 1299. *& ex authentico inſtrumento* 1061. *quod conſervatur in archivo Epiſcopi Lucani.* H*æc familia primaria tenebat officia & dignitates in Repub: ab immemorabili tempore, ut adhuc indicio ſunt palatia, turres, porticus, quæ tum inſignia hujus Familiæ, tum cognomen denotant, & plures fuerant Duces illius Reipubl*: O nich też *Volaterranus in Commentar*: *lib*: 52. *fol*: 138. piſze: *Poſt mortem Friderici II. Familiæ admodum nobiles Gibellinorum eiectæ, Bomparentes, Alegretti, Magollotti, Moricones* *Herb Morykonich.* *Genealogia Morykonich.* *Xiążęta tey Familii.*

Początek w Krolestwie Polskim. *cones &c.* W tym Krolestwie pierwszy się z nich gniezdzić począł *Fredianus* Morykoni, ktory w wielkiey potrzebie tey Oyczyzny, ná zápłatę żołdu Woysku Litewskiemu, znáczney summy pożyczył, o czym Konstytucye 1659. y 1661. zá czásow Jana Kázimierza Krola; Krol potym Michał ná seymie Warszawskim 1673. przez Konstytucyą synowcow iego, Scypiona y Jana Karola, bráći rodzonych, między *Indigenas* policzył, co Jan III. swoim przywileiem w roku 1676. ná seymie *Coronationis* potwierdził, w ktorym tákim się im herbem szczyćić pozwolił, iáko się wyżey mowiło, gdzie go po práwey stronie herb dawny Oyczysty Morykonich iest ułożony, á po lewey Pucinich kleynot Máćierzysty, Orzeł z gwiazdámi, *Niesiecki* iednak nie cáły herb Oyczysty położył. Támże námięniáią, że Janowi Baptyśćie Pucini, niegdy ieszcze od Zygmunta Augusta Krola dany był indygenat w Polszcze.

Scypio Morykoni. Tęn tedy Scypio Morykoni, Chorąży Powiatu Wilkomirskiego, mąż Rycerski, zostáwił synow śiedmiu, Jana Franćiszka Woyskiego Wilkomirskiego, ktorego zmarłego w roku 1726. iest dwoch synow, Scypio y Karol. Antoniego w Zakonie S. Franćiszka *de Observantia*, tęn powietrzem zszedł z tego świátá w roku 1710. w ktorym y Oćiec iego. Tomasza Kanonika w Luce, Alexandra, Károla, y Dominika w Zakonie *Soc: Iesu*, y Krzysztofa Podstolego Wilkomirskiego, ktorego dzieći, Marcyan, Michał, Tadeusz, y Fránćiszek.

Franćiszka Dzierżanowskiego żona Morykoniowna. Tęnże Fránćiszek Dzierżánowski *secundo voto* ma zá sobą pomięnioną Morykonioniownę, iákom iuż nápisał, ktorey Mátka Kućińska táką prowadzi Genealogią *ex lumbis Maternis*; á to zebráną z Historyi *Anonimi*, *Kadłubka*, *Długosza*, *Wapowskiego*, *Eneasza Sylwiusza*, *Paprockiego*, *Bielskiego*, *Okolskiego*, *Piaseckiego*, o tym ná swoich mieyscách wyrážoney.

Genearchá Kućińskich w Polszcze. To iest, że z Kutna *Krossyer*, będąc Hrabią w Niemczech około roku 768. iego sukcessor Piotr z Radziki przyszedł z Moráwy do Polski, ktorego stárzy zá Mieczysławá Monárchy pierwey Podkomorzym, á potym Woiewodą Sęndomirskim miánuią, zá czásow pánowánia Bolesławá Chrobrego, około roku 996.

Okázya przybyćia do Polski Piotrá z Kutna Hrabiego. kiedy S. Woyćiech Słowiński, przybył do Polski z Czech ná Arcybiskupstwo Gnieźnieńskie: rozgniewáni Czechowie z tey okazyi, że ich porzućił, nie mogąc się swoiey

kon-

konfuzyi pomśćić ná S. Woyćiechu, iad ſwoy ná bráći iego y Dom obroćili, y zábili ich trzech, á czwarty rádząc o ſobie, uſzedł do Polſki, do bráta ſwego rodzonego, Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, od ktorego śię rozkrzewił tu herb Roża biała w błękitnym polu, z ktorym Piotr z Kutnow Hrabia, ich ſzwagier, (bo miał ich śioſtrę rodzoną zá ſobą, Magdalenę) przyſzedł do Polſki tegoż roku 997. ktorego Sw: Woyćiech męczęńſtwo odnioſł dnia 23. Kwietnia. *Paprocki in Nido fol:* 508. & 1171. *de ſtemmat: fol:* 355. & *fol:* 672. *Okolski tom:* 2. *fol:* 634. *Miechov: lib:* 2. *cap:* 8. *Bielski fol:* 52. *Bzovius in vita S. Adalberti. Długoſz tom:* 1. *lib:* 2. *Cromer: lib:* 2. *fol:* 49.

Dziedzictwo Hrabiow ná Kutnie w Czechach.

Wiedzieć powtornie náleży, iż w Czechach miał śiedlisko bardzo dobre y obſzerne, Miáſto Kutno názwáne, gdzie po dziś dzień ná Ceſarza gory kopią, w ktorey obfitość ieſt kruſzcow ſrebrnych, iáko u nas w Olkuſzu: zowią to miaſto teraz Niemcy ſwoim ięzykiem *Kutemberg*, á tu przyſzedłſzy do Polſki, záłożył od ſwego imięnia Miaſto *Kutno* w Woiewodztwie Rawſkim, w Ziemi Goſtyńſkiey, ále ieżeli śię iákim herbem pieczętował, álbo nie, żadney o tym zmianki nie ma.

Kutno w Polſczcze.

Herb Hrabiow Kućinſkich.

Dopiero iego ſukceſsor Broniſław z Kutna Hrabia, wziąwſzy Rádzikowſką, pieczętował śię herbem żony ſwoiey Ogończykiem, ktory miał Hieronima Ogona corkę názwanego, dla tego od niego ten herb otrzymał denomináeyą. Ogończyk, był Woiewodą Łęczyckim, ten Zamku Dobrzyńſkiego dobył pod Krzyżakámi, miał ſyna Pawła, Xiążę Szpicymierſkie, tęn był Wiel: Hetmanem u Janá Krolá Czeskiego, zoſtawił po ſobie czterech ſynow z Dębowskiey, ktorych ták dyſponował, każdemu Zamek y Miáſto, y od nich denominacyą nádał, iáko to od Kutna Kućińſkich, od Kośćielca Kośćieleckich, od Działyna Działyńſkich, od Zelſka Zelſkich, roku 1160. zá Boleſławą Pudyka, iáko *Długoſz* wſpomina. Mikołay z Kutna, Woiewoda Kaliski, był Hetmanem przećiwko Krzyżákom pod Zbożynem, miał ſyna Januſza z Oſtrorożanki, Woiewodę Inowrocławskiego; drugiego Zbigniewa, Kaſztelana Gnieźnieńſkiego, trzećiego Marćina Stároſtę Sieradzkiego, ktorego Xiążę Raćiborskie Konrad, kazał zábić, że go zle udáno.

Xiążę Spicymirſkie.

Dembowſka.

Woiewo: Kaliſki.

Oſtrorożanka.

Woiewo: Podolski. *Æneas Sylvius* wspomina, zá Wielkiego Kázimierza, Wincentego Hrabię z Kutna, Woiewodę Podolskiego, dziedzica ná Idernowie y Powerowie, ktory miał Sieniućiankę zá sobą, á tęn y z potomkámi swemi wyniosł śię w Ruskie kráie. Tęn zá ordynansem Krolewskim poszedł z pospolitym ruszeniem z Ruskich Woiewodztw przećiwko Támerlanowi, Krolowi Tátarskiemu, do Polski gwałtownie śię przebieráiącemu, złączywszy śię z Bogdanem Hospodárem Wołoskim, á że ná przeprawie przez Dniepr dostáło mu śię potkáć nie spodziewánie z dwiema Hetmany, Bogdánem y Bátym, zá Bożą pomocą ich woyska znioższy, y tám porzućiwszy Bogdána, (bo był záchorował,) przeprawy przebywszy z ochotnikiem, 25. mil Tatárow gromił, y do wiecznego przymierza Tamerlána przywiodł; dla czego tey dzielnice Bogdan mu wiecznemi czásy, zá przywileiem Krolewskim ustąpił, á tá dzielnicá od Tátárow ich ięzykiem názwána *Kutnary*, to iest Kućieńskie pola, iáko śię ták po dziś dzień zowie, trwáłá táż possessya w tym Domu więcey iák przez 200. lat *jure naturali hæreditario*, á że *hostilitates* nástąpiły, ták to wszystko odpáść muśiáło. Pisali śię (iáko *vestigia* znayduią śię) Antecessorowie tego Domu z Kutnow w Czechach, z Kutna w Polszcze, z Kutnar w Wołoszech Hrábiowie, ále by śiłá wyliczáć, iáko śię ten Dom rozrodził, do samych tylko idę z Kutna sukcessorow, bo ich wiele w rożnych Woiewodztwách, á naybárdziey przez ożenienia, ośiádło. Janusz miał syna iednego z Leszczyńską, Woyćiecha, Woiewodę Brzeskiego Kuiawskiego; *secundô votô* z Gorkowny Starostę Kłodawskiego Jana, tęn zginął pod Kruświcą. Woyćiech Woiewoda Brzeski, miał dwoch z Przyiemskiey, Mikołáia Woiewodę Sieradzkiego, y Jana Kanclerza Koronnego, z Tarnowskiey. Mikołay Woiewodá Sierádzki, miał trzech synow z Xiężny Czarnkowskiey, Tomaszá Woiewodę Brzeskiego, ktory był do Prusś Kommissarzem, ná odebránie Zamku Malborskiego, z Ostrorogiem Woiewodą Halickim, od Władysława Jagiełły, drugiego Páwła Marszałka Nádwornego, trzećiego Mikołáiá, Podskarbiego Koronnego. Mikołay Podskarbi W. Koron: miał z Gránowską synow dwoch, Jędrzeia Kasztelana Woynickiego, Podskarbiego W. Koron: Sądeckiego, Spiskiego,

Zwyćięst: nad Tátarámi.

Pola Kutnáry Kućińskich.

Hrabiow: Kućińscy.

Janusz z Leszczyńską.

Gorkowna

Woiewo: Brzeski.

Przyiemska.

Tarnowsk:

Xiężna Czarnkowska.

Ostrorog.

Mars: N. Podskarbi W. K.

Gránowsk:

Po: W. K

skiego, Zátorskiego, Oświećimskiego, Bidgowskiego Staroſtę, Wielkorządzcę Krákowskiego, ktory miał iednę corkę Elzbietę, á poſzedłſzy zá Xiążęćia Zegańſkiego, tá urodziła Mátkę Károla III. Ceſarza Chrześćiańſkiego, y Klemenſa IV. Papieża; drugiego Pawła Hrábiego z Kutna, Woiewodę Łęczyckiego, Generała Wielkopolskiego. Páweł miał Jana Woiewodę Poznáńſkiego, y Wincentego Kaſztelana Bidgowskiego z Xiężny Koreckiey, ten zginął pod Warną z Krolem Władyſławem. Jan Woiewoda Poznáński, miał iednę corkę, ktorą wydał zá Konrada Xiążęćia Pomorskiego. Wincenty Kaſztelan Bidgowski, miał trzech ſynow, Tomaſza Woiewodę Płockiego, Mikołáia Woiewodę Łęczyckiego, Generáła Wielkopolskiego; ktory wprowadził Władyſława ná Kroleſtwo Czeſkie, ſyna Kázimierza Krola Polſkiego, z woyſkiem Polſkim: bo to Kroleſtwo chćiał posiąść Matyaſz Krol Węgierſki; trzećiego Sobeſtyana Podkomorzego Sendomirſkiego, Hetmana pod Grundwald, od ktorego ten herb ma ſwoie názwiſko. Mikołay miał ſyna iednego Jana, Kaſztelana Sochaczowskiego, y trzy corki; iedna poſzła zá Lanckorońskiego Woiewodę Krákowſkiego; druga zá Rytworowskiego Marſzałka Nádwornego, trzećia zá Hotylskiego Kaſztelana Zarnowskiego, z Połubińſkiey. Jan Kaſztelan Sochaczewski miał czterech ſynow, Dominika Márſzałka Nadwornego, Olbrychta Staroſtę Sieradzkiego, Zygmunta Woiewodę Ráwskiego, Ráfała Koniuſzego Koron: z Rozrážewskiey.

Xiążę Zegańſkie. Ceſarz. Papież. Woiewoda Łęczycki. Generał Wielkop: Woiewodowie rożni.

Krol Węgierſ: Matyaſz Korwin.

Lanckorońſki. Rytworowſki. Hotylſki. Połubińſka. Rozrážewſka.

Zygmunt Woiewoda Ráwski, miał Mikołáia Woiewodę Łęczyckiego, Generała Wielkopolskiego; tęn miał corkę iednę Zofią, ktora była zá Floryanem Zamoyskim Kaſztelanem Bełzkim, á tá *ſterilis*; drugiego Stániſława Poſła do Szwecyi o oddánie Inflant y Eſtonij od Krola Stefana, tęn potym był Woiewodą Rawskim; trzećiego Olbrychta Podkomorzego Koronnego, ktorego corka iedynaczka poſzła zá Herburta *ſterilis*, z Xiężny Czartoryskij.

Zamoyſki. Herburt.

Stániſław miał Jerzego Staroſtę Kruświckiego z Grudzińskij; Jerzy Kućiński, Stároſta Kruświcki, Elżbietę Kráśińską, Woiewodzankę Płocką, to ieſt Staniſłáwa Kráśińskiego, Woiewody Płockiego corkę, z ktorey Jędrzey Kućiński, Kaſztelan Goſtyński, ſyn tegoż Jędrzeia, Stániſław Podſtoli Go-

Grudzińſká. Kraśińſka.

Rębowſka ſtyński, y wnuk Jozef z Rębowskiey urodzony. Syn drugi Jerzego Kucińskiego, Stároſty Kruświckiego, z Elżbiety Kráśińskiey, Woiewodzanki Płockiey, Mikołay, Stároſta Kruświcki, máiący ſyná y corkę, to ieſt Jana Podczáſzego Goſtyńſkiego, ktorego corka Máryanna zá Brodowskim, Cześnikiem Buskim, y Ewę żonę Iana Francíſzka Morykoniego, Woyskiego Wilkomirskiego, á tych corka Fráncíſzka ieſt zá Francíſzkiem Dzierżanowskim, Łowczym Ziemi Liwskiey. Elzbieta pomięniona Kráśińska, Woiewodzanka Płocka, Jerzego Kucińskiego, Stároſty Kruświckiego żona, miała śioſtr rodzonych cztery, pierwſza Zofia była zá Ligęzą, Kaſztelanem Sęndomirſkim, ktorego corka Konſtancya Xiążęcia Jerzego Lubomirskiego, Marſzałka y Hetmana Wiel: Koronnego żona, urodziła pierwſzego Xiążęcia Hieronima, Kaſztelana Krákowskiego, Hetmana W. Koron: ktorego ſyn Jerzy Piſarz Polny Koronny, Stároſta Boguſławski, á tego ſyn Jerzy, Woiewoda Sęndomirski, Xiążętá Lubomirskie. Drugiego Stániſława Marſzałka W. Koron: ktorego ſynow trzech, Teodor Woiewoda Krákowski, Iozef Woiewoda Czerniechowski, y Francíſzek bezpotomny, Xiążęta Lubomirſcy. Trzećiego Alexandra Miecznika Koronnego, ktorego z Fiłybonowny Chryſtyna, Felixa Potockiego, Káſztelana Krakowskiego, y Hetmana W. Koron: żona, ktora urodziła Micháła Potockiego, Woiewody Wołyńskiego Oyca, Felixa Staroſty Kraſnoſtawskiego, y inſzych; także Ierzego, Staroſtę Grábowieckiego, ktorego ſynowie Euſtachi, Staroſta Tłomacki, Maryan Staroſta Grabowiecki, y corka Kátárzyna zá Koſsakowskim, Kaſztelánem Kámienieckim. Druga y trzećia śioſtra rodzona wzwyż wyráżoney Elżbiety Kráśińskiey Woiewodzanki Płockiey, żony Ierzego Kucińskiego, Stároſty Kruświckiego Zakonnicámi; czwarta pánną umarłá.

Brodowski. Morykoni. Dzierżanowſki. Ligęza. Lubomirſki. Potocki. Koſakowſki.

Teyże Elżbiety Kráśińskiey, Woiewodzanki Płockiey, pierwſzy brat rodzony Ian Kazimierz, Podskarbi W. Kor: ſyn iego Ian Bonawentura, Woiewoda Płocki, wnuk Stániſław Kaſztelan Płocki, prawnuk Bazyli Stároſta Praśnicki. Drugi brat pomięnioney Elzbiety Kráśińskiey Gábryel, miał ſyná Mikołáia Kaſztelana Małogoskiego, Alexandra w Zákonie, Bárbarę zá Jerzym Strádomſkim, Konſtáncyą zá Przyrębskim,

Kráśińſcy. Stradomſki. Przyrębſki.

rębskim, Annę zá Ianem Stokowskim Sędzią Ziemskim Zator- skim, Zofią zá Skierkowskim, y Gábryela z Gránowską żyiącego. Pomięniony Mikołay Kráśiński, Kasztelan Małogoski, miał Alexandra Kasztelana Wiślickiego, Jana w Zakonie WW. OO. Cysterſow, Teofilę y Frančiszkę pánny, Barbárę Czernego Kásztelana Sędomirskiego żonę, y Stánisławá z Ożarowską żyiącego. Alexander wspomniony Kasztelan Wiślicki, miał corkę Zofią Jana Tárła Woiewody Sędomirskiego żonę, Stánisławá Stárostę Nowomieyskiego, Woyćiecha y Jozefa synow. Trzeći brát rodzony Elżbiety z Kráśińskich Kućińskiey, Stárośćiny Kruświckiey, Ludwik Kasztelan Ciechanowski, Woyćiech Woiewoda Mazowiecki bezdzietny, Stánisław Kustosz Katedry Poznáńsk: synowie, y corek dwie Anna zá Janem Podoskim Cześnikiem Rożańskim, y Fránćiszká zá Sámuelem Zawádzkim, Chorążym Chełmińskim. Synowie pomięnionego Felicyana Kráśińskiego Podkomorzego Ciechánowskiego, Jan Stanisław, Podkomorzy Ciechanowski, y Antoni Podkomorzy Ciechanowski. Z pierwszego, to iest Jana dopiero wspomnionego, z Teresą Sołtykowną corek dwie, Anna y Kátárzyna pánny, y synow dwoch, Adam Cześnik Ciechanowski, Woysk Koronnych Generał, bezdzietny; y Michał tákże bezpotomny. Więcey bráći rodzonych, często wspomnioney Elżbiety Kráśińskiey, Woiewodzanki Płockiey, piszą tych. Woyćiecha Kásztelana Płockiego bezdzietnego, Alexandra w Obozie zmarłego, y drugiego Alexandra w dzieciństwie zmarłego, tákże Fránćiszka Sędziego Ciechanowskiego bezpotomnego, y Dominika Kasztelana Ciechanowskiego, á ostátniego Stánisławá tákże Kásztelána Ciechanowskiego, y Alexandra Pułkownika Woysk Xięstwa Litewskiego. Dominiká potomstwo, Iákub Kásztelan Ciechanowski, Páweł Sędzia Ziemski Ciechanowski z Giergantowną bezpotomny, Ian y Woyćiech. Iákuba záś Kásztelana Ciechanowskiego z Paklińską synow pięćiu, Stánisław, Páweł, Woyćiech, Ian y Antoni z Bárbárą Zielińską żyiący; corka záś iedna Ewa Stánisławá Kásztelana Ciechánowskiego (brátá rodzonego Elżbiety Kráśińskiey Woiewodzanki Płockiey) potomstwo, Máryánna zá Zárębą, Kátárzyna zá Gębickim Kásztelanem Płockim, Cecylia w Zakonie, Władysław Kanclerz Kátedralny

Stokowski *Skierkowski.* *Czerny.* *Ożarowski* *Tarło.* *Podoski.* *Zawadzki* *Sołtykowna.* *Kućińscy.* *Giergántowna.* *Paklińska.* *Zielińska* *Zaręba.* *Gębicki.*

ny Płocki, Mikołay Kanonik Płocki, y Iozef Podkomorzy Płocki z Oleśnicką. Alexándra Kráśińskiego Woiewodzica Płockiego, Pułkownika Woysk W. X. Litewskiego, ſyn pozoſtáły Ian Bazyli Chorąży Smoleński.

Mikołay Kućiński. Tarnowska. Muſulanka. Owśiána.

Notandum, iż Mikołay Kućińſki, Stároſta Kruświcki Dziad Fráncíſzki Dzierżánowskiy rodzony, miał zá ſobą Tárnowſką Hrábiankę, *primô votô*, z ktorą zoſtáwił Jana; *ſecundô* Muſulankę, z ktorą Stániſłáwá; *tertiô* Owśiáną, z ktorey Ewę dziśieyſzą Morykonią, Woyską Wilkomirſką, Mátkę teyże Fráncíſzki Dzierżánowſkij, Łowczyny Liwſkiey.

Rębowska. Wyſzotrawczanka. Rozwadowſki. Kownacka. Rozwadowſki. Nencha. Gałecki. Słoniewſcy. Sarbiewſka. Oliwińſka. Dramińſka.

Andrzey Kućińſki, brat Mikołáiá rodzony, Káſztelan Goſtyńſki, zoſtáwił Boguſłáwa, ktory miał zá ſobą Rębowſką, z ktorey Antoni Stároſta Pokutyńſki, miał zá ſobą Wyſzotrawczánkę, Woyſką Brácławſką, y Máryannę zá Rozwádowſkim, Cześnikiem Lubelſkim, á potym *in viduali ſtatu* będąc tenże Boguſław, był Kánonikiem, á Proboſzczem Łancuckim: drugiego ſyna Stániſłáwa tenże Andrzey zoſtáwił Podſtolego Goſtyńſkiego, ktory miał zá ſobą Kownacką, Podſtolánkę Mśćiſławską, z ktorą miał ſyna Jozefa, y corkę Tereſsę. Ten Andrzey Kaſztelan Goſtyński, zoſtáwił corek dwie, iednę Tereſsę, ktora była *primô votô* zá Rozwádowſkim, Stároſtą Szmeltyńskim, Pułkownikiem: *ſecundo* zá Nenchą Podkomorzym Inflantskim, Generałem Majorem, ta *ſterilis*: drugą Annę Zakonnicę S. Brygitty, Konwentu Lubelskiego, tá *defuncta*. Miał zá ſobą Andrzey Kaſztelan Goſtyński Słoniewską, ktorey rodzona śioſtra była zá Fráncíſzkiem Gałeckim, Woiewodą Poznáńskim. Bráćia rodzeni tychże śioſtr Słoniewſcy, ieden Szymon Staroſta Solecki, drugi Mikołay Chorąży Bydgowski, miał zá ſobą Sarbiewską Woiewodzankę Mazowiecką; trzeći Jan Stároſta Piaſecki, *primo voto* miał Oliwińską, *2do* Rzeczycką, *3tio* Dramińską.

Kolligacye.

Potomſtwo z drugą żoną, Fránciſzka Dzierżánowskiego Łowczego Liwskiego, Ignácy y Ludwik.

Dokumenta.

To zebránie ieſt, nie tylko z Hiſtorykow, Herbarzow, ále bárdziey ze ſtárych dyſpozycyi, Intercyz ślubnych, zapiſow, iáko też z Xiąg Grodzkich, Ziemskich, iáko to Poznáńskich, Káliskich, Łęczyckich, Goſtyńskich, Ráwskich, Kowálskich, &c.

GODZIEMBA HERB.

EPIGRAMMA.

Qvàm gratos ſpirat virtutum hæc Pinus odores,
Semper & excelſæ laudis honore viret.
Protulit illa viros bellô togaq; potentes,
Fœcunda in multas crevit & illa Domos.
Prorſus, de veſtro naſcuntur ſtipite Faſces,
Eſt Pinus in quodvis ſemper honoris opus.

ABRYS HERBOWNY.

Jeſt ſoſna koloru zielonego, z trzema wierzchołkámi, y pięćią korzeniámi, dwie gáłęzi odćięte z dolney części máiąca, w czerwonym polu. Ná hełmie ieſt Mąż zbroyny, ktory też ſamę figurę w práwey ręce do gory trzyma, lewą zá rękoieść ſzabli u boku chwytáiący. *Okolski tom:* 1. *fol:* 211. z *Paprockiego in Nido Virt: fol:* 506. & 1188. O czym tákże piſał *de Stemmat: fol:* 279. & 673. *Item Bielski fol:* 125. *Opiſanie herbu.*

ORY-

ORYGINAŁ GODZIEMBY.

Według Páprockiego y Okolſkiego *loco citato*, początek *Początek Godziemby* herbu Godźięmby, ieſt od Sieciecha Woiewody Krákowſkiego, ktory będąc do Morawſzczyzny z woyſkiem wyſłány, nápadł ná záſadzkę nieprzyiaćielſką, gdzie mocno śię podkiwſzy, Rycerz Godźięmbá názwany, rzżąc wielce przećiwną ſtronę, odpadł od ármatury zwyczayney ſwoiey, záczym do bliſkiego laſu reiteruiąc śię, zá nim Morawczyk náćierał, áby go złápał, ile bez bronnego widzący. Tęn Rycerz imieniem Godźięmbá, ſkoczywſzy z koniá, ſoſnę dorodną z korzeniem wyrwał, y nią śię bronił náćieráiącemu. W pierwſzym impećie obćiął Morawczyk mieczem dwie od niey gáłęzie, ále tym łatwiey Godźięmbá z zámachem ſoſny pomięnioney ugodził Morawczyká, y z koniá go zwaliwſzy, przyprowadził do Sieciecha Hetmana ſwoiego. Przeto w nádgrodę Rycerſkiego dźiełá, tenże herb ſoſny otrzymał roku 1094. ktory Godźięmbą názywa śię od Autora ſwego.

ANTENACI PRZEDNIEYSI TEY FAMILII.

Piſze *Okolski tom:* 1, *fol:* 214. z dawnieyſzych Hiſtorykow, *Pierwſzy Gencarcha* iż GODZIEMBA *Comes*, zá Bolesłáwa Krzywouſtego, około roku 1104. żył w Polſzcze; ktorego ſyn Derſzaw był Chorążym Sieradzkim 1119. á tego *Lupus* Biſkup Płocki ſyn rodzony 1173. pod czas Bolesłáwa Kędziorzawego, od Piotra Arcybiskupá konfirmowány. Daley piſze te ſłowa: *Vincentius de ejuſdem armis & familia, Palatinus Poſnanien:* 1386. *Andreas Laſcari dictus, Epiſcopus Poſnan:* 1398. A według inſzych 1408. piſał śię z Goſławic. To iednak *immediatè* z aukcyą wyráża śię, pierwſzego Gencárchę imieniem GODZIEMBA zgodnie przyznáiący.

Biſkup Krákowſki. Stániſław Dąbſki, herbu Godźięmbá, był Nominatem Biſkupſtwá Krákowſkiego, y nie wiechawſzy, umarł roku 1700.

Biskupi Kuiawſcy. Michał herbu Godźęmbá, Biſkup Kuiawſki, umarł roku 1256. Stániſław Dąbſki, tegoż herbu y honoru, poſtąpił ná Biſkupſtwo Krákowſkie roku 1699. *Damalevicius in Epiſc: Cujavien: &c. &c.*

Biskup Poznáński. Jan Lubrański, Biskup Poznáński, tegoż záſzczytu, umarł roku 1520. *Długoſsus & Treterus in Epiſc. Poſn:*

Lupus

Lupus Godźięmbá, będąc Biſkupem Płockim, umarł roku 1179. Jąn Lubrańſki Godźięmbá, z Biſkupſtwa Płockiego poſtąpił ná Poznáńskie roku 1498. Stániſław Dąbski, z teyże Katedry poſtąpił ná Biſkupſtwo Kuiawſkie roku 1691. *Długoſsus & Lubienski in Epiſc: Plocen:* *Biſkupi Płoccy.*

Stániſław Dąbſki, będąc Biskupem Chełmskim, poſtąpił ná Łuckie roku 1676. *Załuski tom: 1. fol: 556. &c. &c.* *Biſkup Chełmſki.*

Teofil Godębski, był Władyką Pińskim roku 1728. Mikołay Lubráński, będąc Woiewodą Poznáńskim, umarł roku 1519. *Olſzowski de Primatu &c. &c.* *Władyka Pińſki.* *Woiewodá Poznáński.*

Mikołay Lubráński tenże, czy inſzy, będąc Kaliskim Woiewodą, poſtąpił ná Poznáńskie roku 1510. *Karnkowski de Primatu &c. &c.* *Woiewoda Káliski.*

Zygmunt Dąbski, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1704. *Załuski tom: 2. fol: 394.* Po nim był Jędrzyi Dąbski tymże Woiewodą. *Woiewoda Brzeski Kuiawſki.*

Jąn Dąbski, będąc Woynickim Káſztelanem, umarł roku 1704. o ktorym *Conſt: anni 1703. fol: 13.* *Káſztelan Woynicki.*

Tomaſz Lubráński, będąc Káſztelanem Brzeskim Kuiawskim, zabity roku 1537. *Bielski fol: 493. & Okolski tom: 2. fol: 305.* Jąn Dąbski, był tymże Senátorem w roku 1648. o czym *Porządek Elekcyi.* Po tym Jędrzey Dąbski, z tey Káſztelanii, poſtąpił ná Woiewodztwo Kuiawskie roku 1726. umarł 1734. teraz Antoni Dąbski ieſt tymże Senátorem. *Káſztelan Brzeski Kuiawski.*

Zygmunt Dąbski, był Káſztelanem Inowrocławskim, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie roku 1684. *Metryká Koronna.* *Kaſztelan Inowrocł:*

Felix z Paniowiá, herbu Godźiembá, będąc Káſztelanem Lwowskim, umarł roku 1488. *Paprocki de Stem: fol: 201.* *Káſztelan Lwowski.*

Grzegorz Deitary, herbu Godziembá, Proboſzcz Szkalmirski, był Podkánclerzem Koronnym, o ktorym *Paprocki o herb: fol: 281.* *Podkánclerzy Koron:*

Woyćiech Dąbski, będąc Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, umarł roku 1725. *Marſzałek Nad Kor:*

Zygmunt Dąbski, Woiewoda Brzeski Kuiawski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego roku 1686. *Márſzałek Tryb. Kor:*

HERBOWNI GODZIEMBOWIE,

Według Okolskiego z dáwnieyszych Historykow *tom:* 1. *à fol:* 214. *ad folium* 216. wyráženi.

Czyżowie w Powieć: Ośmiáńskim.
Dąbscy w Ziemi Kuiawskiey.
Głowińscy w Dobrzy: Ziemi.
Godziembowie w Sieradzkim
Gorzkowscy w Bełzkim Woie:
Kobyleccy w Kuiáwach.
Kucharscy w Powieć:e Zákroćimskim y Wyszogrodzk:
Lubráńscy w Kuiáwách.
Máliszewscy w Dobrzy: Ziemi
Paniewscy w Pokućiu.
Puckowie w Łęczyckim Woi:
Rádeccy w Kuiáwách, po tym w Podolu y Bełzkim Woie:
Ruśinowscy w Kuiáwach
Sláwoszewscy, nie pisze kędy.
Sosnowscy w Wielkiey Polsz:
Węglińscy w Ruskim Woiew:
Wilámowie w Sędomir: Woi:
Wożućińscy w Bezk: Woiew:
Wysoccy w Woiewodztwie Łęczyckim, od Dąbia Fámilią notuiący.

Oprocz wyrážonych Godziembitow, wyráża P. *Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 243. te Fámilie.

Bosakowskich.
Butowtowiczow.
Czekanowskich.
Godembskich.
Inszkiewiczow.
Kowalkowskich.
Krylińskich.
Oborskich.
Sieráwskich.
Sterpińskich.
Zálesk ich.
Zeromskich.
Zoráwickich.

PROCEDENCYA
GODZIEMBOW z WARDĘZYNA
WARDENSKICH.

Początek Wárdeńsk: Wárdeńscy, od począku herbu swoiego, zwáli śię Godziembámi, poki ich Antecessor nie kupił Wárdężyna w Woiewodztwie Kaliskim, zkąd záczęli śię názywáć Wárdeńskiemi ták, iáko Fámilie insze piszą śię od dáwnych włośći y dziedźictw swoich. Chwali ten Dom stárożytny, *Okolski tom:* 1. *fol:* 212. mowiąc: *Godziembios insignes virtute, insignes pietate, insignes honore, pinus in hortis denotabat. Talis* *Dáwność tego Domu.* *erat Godziemba sub Boleslao Crzvousto miles,* 1104. *anno. Talis Derslaus Vexillifer Siradiensis* 1319. *Talis Derslai filius, Lupus Episcopus Posnaniensis* 1392. &c. Daley powiáda *sub tit: host: strages. Terror hostibus pinus fuit. Est Godziembiorum pinus*

non mi-

non mitioris terroris: ſunt prudentiſsimi Senatores, ſunt vigilantiſsimi Præ*ſules, ſunt bellicoſiſsimi milites, ſunt ſolertiſsimi Exercituum Duces. Unde, ſicut primus Godziembiorum erat terror hoſti, ita ſinguli ob excellentia dona ſunt hoſtium pavor. &c.* Támże wſpomina Felixá Godziembę, ktory był woysk Węgierskich Hetmanem, u Matyáſzá Krola Węgierſkiego, ták roztropnym, mądrym, y nieprzełományni; że ſię temu ſąm Krol zádziwiwſzy, w nádgrodę dał mu *Korwinią* z Krolewskiey krwi urodzoną, w małżeńſtwo dożywotnie, z ktorey pięćiu ſynow Godzięmbitow máiąc, rożnemi imionámi Polſkiemi, od włośći ſwoich názywáli śię. Z tąd Geneálogia Godzięmbow Wárdeńskich pochodząca, ieſt rodzáiu iednego z Lubráńskiemi, Węglińskiemi, Pániewskiemi, Dąbskiemi, Rádeckiemi, y z inſzemi imionámi, ktore wſpomniáłęm wyżey, Honoryuſzow Godzięmbow wyliczáiąc. Záczym cokolwiek między niemi záſług, eſtymácyi, godnośći, cnot y honorow, znayduie śię u Kronikárzow, Hiſterykow, y Herbárzow; tych wſzyſtkich Godziembowie Wárdeńſcy ſą uczeſtnikámi, iáko fruktá rożnych gáłęzi, z iednego ſzczepu wynikáiące, ieden humor wząiemny máiące w ſobie, iedney kwalitátywy, y iedney oſobliwośći, ſą wſzyſtkie ſzácowáne rázem, y w oſobliwośći z wrodzoną z nátury cnotą.

Kolligácya z Krolámi Węgierskiemi.

Wárdeńſcy iednego ſzczepu z rożnych imion Godzięmbámi.

Jáko záś pámiętáć y doćiec nie można tych Procedencyi, ktore dáwnośćią nie ſą notowáne, przez ktorych Antenátow iedna z drugiey náſtępowáła Geneálogia, áż do oſtátnich oſob w teráźnieyſzym czáśie znayduiących śię; ták y Godźiembow Wárdeńskich, od pierwiáſtkow ſwoich wyprowádzić przez wſzyſtkich Przodkow y ſukceſsorow nie podobna. Doſyć iednák w ſtánie Szláchectwa Polskiego dobrze ſą wywiedzieni, ktorzy od Prádziádą, Dziádá, y Oycá mogą śię wſpomnieć z Máćierzyſtą geneálogią. Dla czego, położywſzy fundámenta ſtárożytnego Domu Godziembow Wárdeńskich, tu tylko wiádome oſoby wyrażąm.

Procedency a Godziembow Wárdeńskich.

Felix Godziembá Pániewski, Hetmán woysk Węgierskich Krola Matyaſza Korwina, z pomienioną Korwinką, Krolewskiego rodu, miał pięćiu ſynow, iáko go wſpomina *Okolski tom: 1. fol: 212. & 213.* á od tych czterech z Węgier wyſzło do Polski Antenátow Godziembow. Pierwſzy *Waſzko,*

Pániewski.

Wáſuczyńſcy Dániełowiczowie. Giedułzyccy Chodorowſcy.

od ktorego pochodzą Wáſuczyńſcy. Drugi *Daniel*, od ktorego idą Dániełowiczowie. Trzeći *Giduch*, z kąd Giedułzyccy. Czwarty *Chfedor*, od ktorego pochodzą Chodorowſcy. Wiádomo było cáłey Europie, iákie działy śię Národow woyny y zámięſzania z Krolem Węgierskim *Matyaſzem Korwinem*; o ktorych doſyć krotko, lecz wiele wſpomina *Synopſis chronolog: Hugar: ab Anno* 1460, *ad ann:* 1490. *ut refert Martinus Szentivany.* Dla czego z Polskim z Rycerſtwem będący támże Godziembowie, niektorzy śię pozoſtawáli, niektorzy do Oyczyzny ſwoiey powroćili.

Godziembowie Wardeńſcy. Chmielecki brat żony Wárdeńskiego.

Tu záś w Polſzcze Pradziad Andrzeia Godziemby Wárdeńskiego, Stolnika Látyczowskiego, Staroſty Wiśniowieckiego; miał w małżeńſtwie Chmielecką, śioſtrę ſtryieczną Stefana Chmieleckiego, Woiewody Kijowskiego, Wielkiego zwyćięzcy Polſkiego o ktorym piſze *P. Nieśiecki tom: 1. fol:* 263. tymi ſłowy: Stefan Chmielecki Woiewodá Kijowski, mąż w káwálerskiey odwadze, y Rycerskiey dźirskośći nieporownány, uſtáwicznemi ná Tátárow wyćieczkámi świátu śię wſłáwił. Tęn początki żołnierskich expedycyi od Moskiewskich záczął kampánii z Szymonem Kopytnickim doświádczonym Bohátyrem: Męską iego cnotę Wołoskie lepiey obiáśniły okázye, ták z Sámuelem Koreckim, iáko y z Stániſławem Zołkiewskim, dobrze záſłużonym Oyczyznie Pułkownikiem będąc. Prawdá, że pod Cekorą, gdźie niegdy Polska Kawálerya ſzwankowáłá, nogi był z placu umknął z cáłym skrzydłem, przez śrzodek nieprzyiaćioł drogę ſobie śćieląc do Oyczyzny, zdrowie Hetmana Zołkiewſkiego, y drugich bráći, owſzem cáłego Kroleſtwá ná ſzańc wyſtáwiwſzy; á toli iednák popráwił ſławy ſwoiey pámiętną nie raz odwágą, pierwſzy przed wſzyſtkiemi ſzykámi, ná nieprzyiaćielſki lecąc impet, to pod Stániſławem Koniecpolſkim z Zaporowſkiemi Kozakámi, to z Tomaſzem Zamoyſkim pod Satánowem y Tarnopolem z dzikiemi Tatárámi, ták dálece; że go też Koniecpolſki, iáko iuż doświadczonego żołnierza, ná obronę cáłego Podola, ſam śię w Pruſsy ná Karolá Sudermáná wybráwſzy, Námieſtnikiem ſwoim uczynił. Imię iego nieprzyiaćiołom ſtráſzne dało śię w znaki: gdy w roku 1626. pod Białącerkwią, z nie-

Kopytnicki. Korecki. Zołkiewski. Koniecpolski. Zamoyski. Suderman.

niewielką swoich garstką ná Tatarow uderzywszy, ná czterdzieśći tyśięcy trupem ich ná plácu położył: dosyć, że ledwo śię ich druga część, y to rannych, názad do Tauryki wróćiła. A gdy znowu w roku 1629. msząc śię tey swoich zguby, hurmem w gránice Polskie wpadli; on z Stánisławem Lubomirskim, Ruskim ná ten czas Woiewodą, wielką ich klęską poráził, ták, że ledwo kto od iego ręki umknął. Pisze o iego zwyćięstwách z wielką pochwałą *Brachel w swoiey historyi lib: 3. & 4.* y przydáie, że támtego wieku, nie miał sobie rownego w Marsowych dziełách woiowniká, y ktory pierwszy pokazał, iák Tatarow woiowáć: ktorzy uchodząc z plácu, naylepiey śię potykáią. Pisze o nim y *Lesczyński in Classico*, ták mowiąc: *Lubomirski*

Tu Chmielecki, co gromić náuczył Tatary,
Y wiatr w polu ugániáć: co przedtym do wiáry,
Niezdáło śię podobno: że w Krymie tuliły,
Jle kroć mátki dzieći swoie nim strászyły.

W nádgrodę tedy zasług iego, dano mu nayprzod Chorąstwo Bracławskie y Starostwo Taborowskie; po tym Woiewodztwem Kiiowskim uczczony w roku 1630. Nie długo iednák ná tym krześle śiedział, w tymże roku, z żalem Podola y cáłey Oyczyzny świat pożegnał, w Bárze pochowány. Mąż wiekopomney pámięći godny. *Starovolski in Bellator: Sarmat: & Orat: in obitu Sigism: III.* Sławi iego męstwo Konstytucya w roku 1631. *fol:* 35. kędy iego potomstwu część kontrybucyi niedopłáconych dárowáłá.

Pradziad Andrzeia Godziemby Wárdeńskiego, Stolnika Látyczewskiego, Starosty Wiśniowieckiego, *ex lumbis fœmineis*, Mikołay Wasuczyński, Chorąży Zydáczewski, herbu trzy Rzeki, miał zá sobą Cetnerownę, z ktorą spłodził corek pięć. Pierwsza wydána zá Mikołáia Olewińskiego, Sędziego Ziemskiego Lwowskiego, herbu Samsoná lwią paszczekę rozdźieráiącego; á ten był Dziadem maćierzystym pomięnionego Andrzeia Wárdeńskiego, Stolnika Látyczewskiego, Starosty Wiśniowieckiego, z ktorey syn urodzony Jakub Olewiński, Stolnik Lwowski, y corek dwie. Pierwsza poszła w małżeństwo zá Stánisława Wárdeńskiego, Skarbnika Buskiego, ktory miał Páncerną Chorągiew swoię: *Wásuczyński. Cetnerowna Olewiński.*

ię:

Kámięński. *Osoliński.* *Drogomir.* ię: drugá poślubiona ieſt Kámięńſkiemu, Podſędkowi Lwowskiemu, z ktorey corká wydána zá Oſolińskiego, Chorążego Przemyskiego, Oycá *ad præſens* Káſztelana Sandomirskiego: drugá z niey corká wydana zá Drogomira, Podkomorzego Lwowskiego.

Kroſnowski *Humiecki.* *Ogińscy.* *Godzcey* *Kráśińscy.* *Máłácho wski.* *Zbrożek* *Rzewuski* Druga corká pomięnionego Mikołáia Wáſuczyńskiego, Chorążego Żydączewskiego, z Cetnerowny, urodziła Kroſnowskiego, Woiewodę Czerniechowskiego; z ktorey corká wydána zá Humieckiego, Woiewodę Podolskiego, á z nich Stolnik y Miecznik Koronni. Corki záś poſzły w Dom Ogińskich, po tym Godzkich, Kráśińskich, y Máłáchowskiego Kanclerza W. Koron: Trzećia corka Wáſuczyńskiego weſzła w kontrákty małżeńskie z Brożkiem, Strážnikiem Polnym Koronnym, ktora *ſecundò votô* poſzła zá Rzewuskiego, Káſztelana Podlaskiego, brátá Hetmana W. Koron: z ktorey urodzony, żyie *ad præſens* Woiewoda Podlaski, y z niey *Miączyński.* *Wálewski.* *Koniecpolski.* dwie corki, pierwſza była zá Piotrem Miączyńskim, Woiewodą Czerniechowskim, druga zá Wálewskim, Stároſtą Wáreckim, śieſtrzeńcem rodzonym Koniecpolskiego, Woiewody Sierádzkiego. Czwarta corká Wáſuczyńskiego, była żo- *Záłuski.* ną Załuskiego, Káſztelana Ráwskiego, z ktorey ſyn urodzo- *Báránowski.* ny, Stároſta Ráwski. Piąta corká Wáſuczyńskiego z teyże Cetnerowny, poślubiona Báránowskiemu, Podczáſzemu Lwowskiemu, ktory był Pułkownikiem Ordynáckim; z niey Antoni bezdzietny, y dwie corki: pierwſza *primi voti*, zá Ko- *Jełowicki.* *Głębocki.* niecpolskim, *ſecundi voti* zá Jełowickim, Stároſtą Szczurowieckim: druga corká dana ieſt w małżeńſtwo Głębockiemu, Podczáſzemu Lwowſkiemu.

Andrzey Wárdeński Stolnik Buski. Dziad pomięnionego Andrzeia Godziemby Wárdeńſkiego, Stolnika Latyczowskiego, Stároſty Wiśniowieckiego, imięniem także Andrzey Wárdeńſki, Stolnik Buski, z Chmieleckiey urodzony, wielkiego rozumu y przezorności ſtatyſta, był náznáczony teſtámentem zá Opiekuna Woiewodzicow *Sobieski.* Krákowskich, Marká y Janá Sobieſkich, z ktorych pierwſzy zginął pod Zołtemi Wodámi, woiuiąc z Chmielnickim y Tatarámi; drugi był Krolem Polskim, brat rodzony Márká Sobieskiego.

Bábę pomięnionego Andrzeia Wárdeńskiego, Stolnika Láty

tyczewskiego, Starosty Wiśniowieckiego, urodziła Giżycká, á oycá iego Ławczycká; zá bratem záś iego stryiecznym, byłá Tyszkiewiczowna, z ktorey urodzony Kámiński y Borecki Starostá, *Grand Major.* Sąm záś Andrzey Wárdeński, Stolnik Latyczewski, y Starostá Wiśniowiecki, Mąż zacnych, y dystyngwowánych kwalitatyw, Polityk y Orator przedni, Státystá doskonáły, Porucznikował, Posłował, y *ad Consilia publica* wokowány wchodził, pod czás Interregnow, y Seymow walnych Koronnych: Kommendy miewał nie záwodne. Wszedłszy w kontrákty małżeńskie z Witkowską, Francißzká Witkowskiego, Podczáßzego Wieluńskiego corką, spłodził syna Janá, y corkę wydáną zá Stefaná Leśieckiego, herbu *Nałęcz*, Podczaßzego Liwońskiego.

Giżycka. Ławczycka. Witkowski Leśiecki.

GRYF HERB,

álbo

SWOBODA.

EPIGRAMMA.

Extollat fortes licet Anglia laude Leones,
Roma potens Aqvilas tollat ad astra suas.

Major Honos vestri splendet perqve æthera, terram:
Est Aqvila & Gryphus, Rex in utroqve foro.
Præterea binos quoniam dant stemmata Reges,
Pvrpureus neqveat quis decor esse Domi.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu

GRyf, iest poł Orłá y poł Lwá zwierzę. Głowá większa nád orlą, z otwartym pyskiem y wywieszonym ięzykiem, z przedniemi sponámi, piersiami pierzystemi y skrydłami rospostártemi dwiema, Orła reprezentuie: niższe części gole z grzbietem, łápami, y ogonem pomiedzy nie do gory zákręconym y zádartym, wyrázáią Lwá. Stoi ná tylnych łápach, iákoby wzlatuiący, spony przednie podniozszy. Iest koloru białego, nogi iednak przednie y nos ma żołty, w czerwonym polu. Ná hełmie widáć poł Gryfá z rospostártemi skrzydłámi, y z trąbą, iákoby ku niebu leciał. *Bielski, Paprocki & Okolski tom:* 1. Zowie się też ináczey, Swobodá, *alias* Wolność. *Neugebaver* : & *P. Niesiecki tom: 2. fol:* 325. &c.

ORYGINAŁ GRYFA HERBOWNEGO.

Początki herbowne

Lubo Paprocki *in Nido Fol:* 66. Gryfa herbownego początki, od Egipcyanow bydź rozumie; iednák w poźnieyszey edycyi *de Stemmat: fol:* 62. wyraźniey pisze, iż oryginał swoy ma tęn zászczyt herbowny z Serbij, to iest wyższey Dacyi. *Jaxa* bowięm brat rodzony Popielá, od Xiążęcia Polskiego Leszka III. w podziale otrzymał Serbią, czy Gryfem zászczycáiącą się, czy też od niego herb Gryfa partycypuiącą, iáko dowodnie nápisał *P. Niesiecki tom:* 2. *fol:* 324. & 325. Dotąd pochodzący w Polszcze od Xiążęcia *Jaxy*, syna Monarchy Polskiego, to iest Leszká III. około roku 999. według *Paprockiego in Nido Virtut:* zaczęli tegoż herbu Gryfa używáć w Oyczyźnie nászey, iáko niżey.

HONORIUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI TEGO HERBU GRYF.

Arcybiskup Gnieznieński

Czytąm między Arcybiskupámi Gnieźnieńskiemi, iż Jan, álbo Jánik, herbu Gryff, był teyże godności, ktory umarł roku 1167. *Damalevicius in Archiep: Gnesn:*

Getko,

Getko, to ieſt Gedeon, tegoż záſzczytu, będąc Biſkupem Krákowskim, umarł roku 1186. *Starowolski de Epiſc: Crac:* *Biskup Krákowski.*

Goſtko, ináczey Goſław, to ieſt Gedeon, będąc Biſkupem Płockim, umarł roku 1223. Jędrzey tegoż herbu Gryff, był tymże Biskupem Płockim, ktory umarł roku 1249. Goſław II. tákże Gedeon, w tymże honorze umarł roku 1296. *Długoſsus & Lubienſcius in Epiſc: Plocen.* *Biskupi Płoccy.*

Marćin Krzeſzowski, (á iák inśi piſzą) Krzeſzowicki, był Biskupem Łuckim, teyże familii, y tegoż herbu, ktory umarł około roku 1476. Námięniáią o nim *Długoſz, Krómer, Bielski, Nákielski* w rożnych mieyśćách. *Biskup Łucki.*

Staniſław Oſsowski, herbu Gryff, był Mominátem Biskupſtwa Chełmskiego, ále umarł przed expedycyą Rzymską roku 1586. *Nakielski & Piehovi: in Epiſc: Chełm:* *Nominat Chełmski.*

Mikołay Leśniowski, ktorzy przydomek Gołąbkow używáią, będąc Biskupem Kámienieckim, zabity ieſt roku 1469. iáko w Leśniowskich familii piſzą, *Długoſz & Cromerus lib. 27. Bielski fol: 445. Nakielski &c.* *Biskup Kámieniecki.*

Janik z Brzeźnicy, będąc Biskupem Wrocławskim, poſtąpił ná Arcybiskupſtwo Gnieznieńskie 1152. iáko z początku tu záraz nápiſałem o nim, cytuiąc. *Biskup Wrocławsk*

Klemens z Brzeźnicy, będąc Káſztelanem Krákowskim, zginął pod Chmielnikiem, roku 1241. *Długoſz tom:* 1. *Bielski fol:* 166. Sebaſtyan Mielecki, tákże herbu Gryff, będąc tymże Káſztelanem Krákowskim, umarł roku 1575. *Bielski fol:* 651. *&c.* *Káſztelani Krakowſcy.*

Stefan od Xiążęćia *Jaxy* zowiący śię Jáxycem, był Woiewodą Krákowskim, umarł 1177. roku. *Nakielski in Miechovita, Bielski, Kromer, & Długoſsus.* Márek tegoż herbu y procedencyi, Krákowski Woiewoda, umarł roku 1226. *Nakielski fol:* 135. *Cromer lib:* 7. *Miechovita, Bielski, Wapowski, Długoſz, &c. ná ſwoich mieyśćách.* Włodzimierz tákże Woiewoda Krákowski, tegoż imięnia y herbu, zginął pod Chmielnikiem roku 1241. *Długoſz, Bielski, Paprocki.* Suliſław z Ruſzczy, pod czas tego honoru zginął pod Legnicą, roku 1241. *Długoſz, Paprocki, Bielski.* Klemens z Ruſzczy, Woiewoda Krákowski, umarł roku 1256. *Kromer, Paprocki, y Bielski.* Sulek z Ruſzczy, był w tymże krześle roku 1263. *Woiewoda Krákowski*

Miechovita, Paprocki, & Nakielski. Teodor z Rufzczy, był tymże Senatorem, ktory umarł roku 1288. *Cromer lib: 8. & Nakielski.* Jan Klemens Bránicki, ieft teraz (gdy to pifzę) Woiewodą Krákowskim, wraz y Hetmanem Wielkim Koron:

Woiewoda Sierádzki Stanifław Bykowski, umarł Woiewodą Sieradzkim roku 1624. *Conftit: 1611. & 1620.*

Woiewodá Podolski. Jan Mielecki, był Woiewodą Podolskim, umarł roku 1561. *Nakielski fol: 653. Paprocki fol: 74.* Mikolay Mielecki, będąc tymże Senatorem, umarł roku 1585. *Bielski, Paprocki, & Okolski tom: 1. fol: 242.*

Woiewoda Podláski. Stefan Bránicki, był Woiewodą Podlafkim, umarł roku 1717. *Conft: 1703. fol: 22. & Duryewski fol: 82.*

Woiewoda Brześćiáń: Adam Tadeufz Chodkiewicz, był Woiewodą Brześćiáńfkim 1743.

Káfztelan Sędomirs: Michał Konárski, herbu Gryff, był Káfztelanem Sęndomirskim 1743.

Káfztelan Sieradzki. Przecław Bykowski, był Kafztelanem Sieradzkim, ktory umarł roku 1649. *Starovolski in Monument:*

Káfztelan Łęczycki. Stanifław Bykowski, tegoż herbu Gryff, będąc Káfztelanem Łęczyckim, poftąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie roku 1609. *Conftit: 1596. 1601. 1607. &c.*

Káfztelan Bełzki. Maciey Leśniowski, będąc Káfztelanem Bełzkim, umarł po roku 1633. *Conft: 1628. 1633. & Starovol: in Monum: f. 303.*

Káfztelan Płocki. Klemens tegoż herbu, był Káfztelanem Płockim roku 1222. *Cromerus lib: 7. Bielski fol: 149.*

Káfztelan Czerski. Mikołay Bykowski, był Káfztelanem Czerskim, roku 1690. *Conftit:*

Marfzałek W. Koron: Jan Mielecli, Marfzałek Wielki Koronny, umarł roku 1561. *Paprocki fol: 84. Okolski tom. 1. fol: 241.*

Marfzałek Nádw: K. Mikołay z Zákrzewa, był Marfzałkiem Nádwornym Koronnym, roku 1444. *Przyłuski w Statu: fol: 299.* Jan Klemens Bránicki, będąc tymże Honoryufzem, umarł roku 1673. *Załuski tom: 1. fol. 3. Duryewski fol: 82.*

Hetmani W. Koron: Mikołay Mielecki, Woiewoda Podolski, będąc Hetmanem Wielkiey Buławy Koronney, rezygnował ią roku 1580. *Bielski.* Teraz Hetmanem Wielkim Koronnym, ieft tegoż herbu, Jan Klemens Bránicki, Woiewoda Krákowski 1752.

Hetmani Wie. W. X. Lit: Hieronim Chodkiewicz, Káfztelan Wileński, Hetman W. W. X. Lit: umarł roku 1562. *Stryikowski lib. 25. cap. 1. fol: 769.*

fol: 769. & *Paprocki in Nido virtu:* Grzegorz Chodkiewicz także Kasztelan Wileński, umarł tymże Hetmanem Wielkim W. X. Lit: roku 1569. *Paprocki de Stemmat: Okolski tom:* 1. Jan Karol Chodkiewicz, także Woiewoda Wileński, y Hetman W. W. X. Lit: umarł roku 1621. *Constitutiones* 1607. 1621. & *Piasecki.*

Jan Klemens Branicki, Chorąży Koronny, był Hetmanem Polney Buławy Koronney, od roku 1736. potym będąc Woiewodą Krakowskim, postąpił do wielkiey Buławy Koronney, roku 1752. *Hetman Polny Kor:*

Grzegorz Chodkiewicz, Kasztelan Trocki, będąc Hetmanem Poln: W. X. Lit: postąpił do Buławy Wielkiey. *Koiałow: Sarnicki, Bielski, &c.* Jan Karol Chłodkiewicz, Starosta Zmudzki, od mnieyszey postąpił do Wielkiey Buławy W. X. Lit. roku 1603. *Kobierzycki in Histor: & Constit. Anni* 1601. *Hetmani Polni W. X. Lit.*

Ián Latoczyński, herbu Gryff, był Marszałkiem Trybunału Koronnego, roku 1590. Maciey Leśniowski, Podkomorzy Bełzki, tegoż herbu, był Marszałkiem Trybunału Kor: roku 1618. Tákże Ian Bykowski, Starosta Silnicki, roku 1630. Ian Branicki, Stolnik Koronny, był tymże Honoryuszem roku 1661. *Marszałkowie Trib. Koronnego.*

Marszałkowie Trybunału W. X. Lit: znayduią się ci Herbowni. Ierzy Chodkiewicz, Starosta Zmudzki roku 1594. Hieronim Chodkiewicz 1595. Hieronim Chodkiewicz, Kasztelan Wileński 1614. Krzysztow Chodkiewicz Kasztelan Trocki 1635. Krzysztow Chodkiewicz, Kasztelan Wileński 1639. Krzysztof Chodkiewicz, Woiewodá Wileński 1643. *Item* tenże Krzysztof Chodkiewicz, Woie: Wileński 1647. *Marszałkowie Trib. W. X. Lit.*

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według Okolskiego *tom* 1. *à fol:* 239. *ad folium* 243.

Bobowscy w Woie: Krakow:
Brániccy od Branic y Ruszczy, w Woiew: Krakowsk:
Bykowscy, nie pisze kędy.
Characowie w Woie: Lubels:
Chyccy w Woiew: Sęndomir:
Ciepielowscy w Pow: Pilźn:
Dębiccy od Dębicy przy Tárnowie

Dobkowie, nie pisze kędy.
Gładyszowie z Brześcia w Powiecie Bieckim.
Iaxowie Xiążętá Serbij, Leszka III. Monarchy Polskiego potomkowie.
Izyronowie Hrabiowie y Xiążętá Pomorskie.

Kieńſcy w Krakowsk: Woie.
Konarſcy w Sędom: Woie:
Krzyſzewſcy, nie piſze kędy.
Latoſzyńſcy w Pow: Pilźniń:
Leśniowſcy, nie piſze kędy.
Maleſzowſcy w Krákowskim.
Mieleccy, na Mielcu y z Mielcá.
Oſſowſcy w Krákowskim &c.
Oſtrowſcy w Lubelskim Woiewodztwie, w Ziemi Sieradzkiey, ná Podolu y w Lit:
Otwinowſcy w Krakowskim, Sędomirskim, Lubelskim Woiewodztwie.
Papieſcy, *de Papieżow*, w Woiewodztwie Sieradzkim, Powiecie Piotrkowskim.
Pobiedzińſcy, nie piſze kędy.
Prochańſcy w Pow: Pilźnińsk.
Rádlińſcy, nie piſze kędy.
Rożnowie *à Rożyna.*
Staniſławſcy w Ziemi Sędo:
Studzieńſcy, pod Gnieznem
Swoſzowſcy *de Swoſzowice.*
Szczepanowſcy w Krakows:
Troieccy w Pow: Przemyślk.
Turſcy w Sędomirskim W.
Uieyścy w Poznańskim Woie:
Wiktorowſcy w Ziemi Sierad.
Wilkowſcy w Poznáńskim W.
Zámiechowſcy w Przemyślsk.
Zaporſcy w Pilźnińskim Powiecie.

P. Nieśiecki *tom*: 2. *fol*: 330. te herbowne Imiona dokłada.

Bakowski	Gołąmbek	Krobanowski.	Náśiechowski.
Bielicki	Grodzicki	Kurowski	Noskowski.
Brzeziński	Gumieniecki	Krzeſzowicki	PomorskieXX
Butowd	Káwecki	Kwiatkowski	Skrzyſzowski
Cedro	Kępski	Lowczowski	Strzeſzowski
Chronowski.	Kilski	Małachowski	Zákrzewski
Domaradzki.	Kleſzczyński	Michowski	Zeromski
Giedczycki.	Komornicki	Molendá	Zukowski

GENEARCHOWIE Y ANTENACI,
OD IAXY SYNA LESZKOWEGO, MONARCHY POLSKIEGO.

Pierwſzy Geneárcha

Dáwność tey Famili.

Pierſzego Geneárchę w Polſzcze, Gryfow Geneálogii, wyraża *Okolſki tom*: 1. *fol*: 239, IAXĘ Xiążęcia Serbij, Leſzká III. Monárchy Polskiego ſyna, świádcząc śię *Miechowitą lib*: 1. y *Kromerem lib*: 2. roku 999. iak *Paprocki in Nido Virtutum* piſze. Daley wſpomina tymi ſłowy: *Ab hoc, & conſeqventer, aliqvot ejuſdem nominis fuerant Jaxæ. Vincentium Jaxicium Monaſterij Tremeſnenſis habent privilegia hæredem in Bochnia,*

chnia, & Cromerus lib: 6. *meminit Jaxicium Vladislai filij Krywousty temporibus Anno* 1140, & Catalog: Anno 1161. *Jaxicium Principem Poloniæ fundatorem Ordinis Hierosolimitarum refert in Miechow: & Jaxicium de Miechow, privilegia Monasterij Sanctimonialium Ordinis Præmonstratensis, Anno* 1181. *in Zwierzyniec juxta Cracoviam referunt: Parum ducens, quod religionem Sepulchri Hierosolim: plantâsset.* Paprocki in Stemm: *Janika Episcop: Wrocław: postmodum Archiepiscopus Gnesnensis, notabat familiam à Brzeznice*, tenże Okolski nápisał *tom.* 1. *fol:* 240. Zkąd poznáć, iż iákiey włośći, miástá, álbo wśi nábywáli sukcessorowie Jáxycá, tákiemi imionámi názywáli śię, co u nas w Polszcze długiemi czásami bywało pospolićie w używániu, poki tego Konstytucyą nie zákazano.

Pater Nieśiecki *tom.* 2. *fol.* 224. & *sequentib:* ták napisał, ktorego słowá *ad literam* kłádę. To śię zda bydź pewna, że pierwszych Monárchow krew, ieszcze po dziś dzięń żyie, w tych, co śię Gryfem pieczętuią. Leszek álbowięm, tego imienia trzeći Xiążę Polskie, procz Popielá, dwudziestu innych synow, pogáńskim obyczáiem ieszcze śię ná tęn czas rządząc, zostáwił; między temi *Jáxę*; á gdy záwoiowáne od śiebie Prowincye, ná nich dzielił, Jáxie, y drugiemu brátu iego Ziemiánowi, dostáłá śię Serbia; przyśięgą ich iednák wprzod obowiązał, żeby Popielowi, swemu ná tronie sukcessorowi, powolnemi byli. *Neugeb. fol.* 45. *Gvagnin f.* 12. *Bielski f.* 39. *Sarnicki f.* 197. *Długosz tom.* 1. *f.* 64. *Kromer lib.* 2. *Sleidan. lib.* 8. *f.* 342. Działo śię to roku poststusznego w ćiele BOGA, według *Herburta* 806. *według Sarnickiego* 810. *według* Miechowity 805. *Okolski z Kromera kładzie rok* 999. &*c.* *Nakielski w Miechow: fol.* 10. tey Serbii Jáxow dziedzicznemi Pány czyni, ktora iest częśćią Dácyi wschodniey, kiedy opisuiac ią powiada, że od Podola y Ruśi Dniestr ią rzeka dzieli, á cztery prowincye w sobie zámyka, to iest Siedmiogrodzką ziemię, Bulgaryą, Wołochy z Multanámi, y Serbią nád morzem. &*c.* Daley tęnże Autor, to iest P. Nieśiecki dowodzi, cytuiąc *Kromera y Długosza*, y inszych historykow, ktorzy wszyscy zgodnie przyznáią, że nie wschodnie, ále záchodnie nád morskie kráiny, między Hablą y Elbą rzekámi, do Morza śię Niemie-

Explikácya P. Nieśiec. o początkách tey Fámilii.

ckiego ściągáiące, między syny swoie Leszek porozdáwał, ktore męstwem y száblą do Polski był zákroił &c. Jákoż y *Pruszcz w Fortecy Monárchow Krolestwá Polskiego f.* 17. ták pisze, pod tytułem, *Leszek III. Xiążę osme.* Ná mieyscu Leszká zmarłego, syn iego iedyny, tegoż imięnia, rowny Oycu w cnotách, rowny y w szczęśćiu, nástąpił. Tęn z małżonką poślubion, iednego syná miał Popielá, ktorego namiestnikiem swoim, ieszcze zá żywotá obrał: á z położnicámi miał dwudziestu synow, ktorzy, áby Popielowi posłuszni byli, przysięgą ich obowiązał, zachodnie y nádmorskie kráiny między nich podzieliwszy. *Herburt lib:* 1. *cap* 9. *Cromer: li.:* 2. *f.* 32. *Bielski lib: 3. f.* 235. *Sarnicki Anno Pol: lib: 5. f.* 195. Potym pisze *P. Niesiecki tom: 2 f.* 324. Toć y Jáxę w tychże kraiách Oćiec zostáwił, á ponieważ nie ktorzy Autorowie Misnią Serbią zowią, z tąd dochodzę, że y iemu część Misnii, ktorą ná tęn czas Serbią zwáno, wydzielono, nie w Dácyi, álbo ná wschodzie, ále ná záchodzie, z kąd potym potomkowie iego, do Oyczyzny swoiey powroćili, y godne wiekow rozrodzili Domy.

Dowod tey rzetelności.

Antenáći Domu tego

O Przodkách Domu tego pisze pomięniony Autor, *à folio* 326. *ad folium* 333. tymi słowy.

Jáxá.

Jáxa Xiążę Serbii, syn Leszka III. á brat Popiela, Monárchow Polskich, tey Serbii dziedzic, ktorą Niemcy *Windych* zowią, spokoynie w oyczystym udziale śiedział, więcey áni o nim, áni o inszych bráći iego, nic nie máią Historycy náśi, tylko w powszechnośći; rozumiem iednák, że nie inszym sposobem żyćia swego dokonał, tylko tym, ktorym y drudzy, to iest: że od Popiela młodszego, á synowca swego, zá zdrową rádę y nápomnienia, zdrádą śmierć z trućizną wypił, luboć nie bez strászney tákiego kryminału zemsty, ktorą myszy z trupow Stryiowskich rozmnożone, ná Popielu wykonały. Po śmierći Jáxy, potomkowie iego przez trzysta lat Serbią rządzili, w rożnych rewolucyach, áż dopiero zá Bolesłáwa Krzywousta, iedno sławą rycerskich dzieł iego wzbudzeni, potym miłośćią Oyczyzny swoiey uięći, znowu śię do Polski z powrotem skłonili w roku 1106. między ktoremi ći przednieyśi byli, Jáxa Wincenty, Swiatopełk, Michora, Krekocha, y inni bliskośćią krwi z niemi spowinowáce-

Synowie Leszká III

nowáce-

nowáceni. *To piſze* Nakielski *in Miechov: fol.* 11. y przydáie, że to ma *ex priſcis ſcriptoribus*, nie mogłby ł iednák gruntowniey nas w tey opinii utwierdzić, iáko gdyby był choć iednego po ſobie przytoczył: ia záś nie tylkom tego w żadnym nie czytał, ále owſzem *Paprocki fol*: 62. ktorego y *Nakielski* cytuie nie raz, y mogł śię w nim tego doczytáć, w roku 1006. z liſtu Klaſztoru Trzemeſzyńſkiego, wſpomina Wincentego Jáxyca, *Comitem ac hæredem in Bochnia*, ktorą po tym Bochnią, potomek iego dał Staniąteckiemu Klaſztorowi, to ieſt ſtem lat przed tym. Ieżeli tedy w Polſzcze dobrze przedtym, poſseſsyonaci byli Jáxycowie, iákoż śię to utrzyma, że dopiero ták pozno w náſze śię przenieśli kráie. Raczey z tey reflexyi, ktorą czyni *Paprocki pod Gryfem*, co też y ia ſąm uważał, że ſtarzy Przodkowie náśi, gdy Kośćioły y Klaſztory fundowáli, liſty álbo prawa ná to nádáiąc, imiona ſwe zwykli byli podpiſowáć, y inſzych ſwoich bráći; wnoſzę, że śię znáć do fundácyi Klaſztoru Trzemeſzyńſkiego ten Wincenty przyłożył: ile że ten Klaſztor, w roku 997. iuż był ſtánął: bo w nim S. Woyćiecha ciáło, Boleſław Chrabry do czáſu był złożył *Cromer: lib:* 2. Ia bym tedy rozumiał, że około 900. do Polſki Jaxowie powroćili, kiedy bowięm z iedney ſtrony Niemcy, z Henrykiem Ceſarzem Rzymſkim, nádmorſkie kráie do hołdu przyćiſkáli, *iáko powiada Witichindus lib:* 2. *Saxon:* z drugiey ſtrony Polacy z Leſzkiem IV. rebellizuiących ſobie wnukow Leſzká III. woyną podbiiáli, iáko świadczy *Cromer lib:* 3. *z Hagcka*, oni iáko rodacy náśi, raczey ſobie obráli Oyczyſte gniazdo, niż pod obcem ięczeć iárzmem. Wſzákże ſtárożytność wſzyſtkich pod te láta Anteceſsorow Domu tego, w niepámięći zágrzebłá, iednego z wielu utáić nie mogła, ktorego dobroczynność ná Kláſztor Trzemeſzyńſki, nieśmiertelney pámięći zálećiła, to ieſt, Jáxyca Wincentego *Comitem* y *hæredem* ná Bochni. Powiáda tęnże *Nieśiecki*, że Jaxa Wincenty, Swiatopełk, o ktorych wyżey z Nákielſkiego námięniłęm, wnukámi iego byli, á ieżeli nie rodzeni, przynaymniey ſtryieczni bráćia, ile, że Bochnia przez połtrzećiaſta lat, nie przerwánie w ich poſseſsyi byłá. Do nich tenże Autor przypiſuie Krekochę, ktory gdy bráćia iego, Miechowſki Klaſztor, Páńską

Jaxyc Comes in Bochnia.

Ciáło Sw: Woyćiecha.

Wincenty Jaxyc Comes.

Bochnia Jaxycow.

Krekoch.

munificencyą wynośili, on nie tylko fortunę ſwoię,[1] to ieſt wieś bliſko Miechowa, ále y śiebie ſamego w poczet ſług Boſkich wpiſał, ubogim dla Chryſtuſa kontentuiąc śię zakonnika tytułem, więcey nád wſzyſtkie świátá dygnitarſtwa, *Hugold.* pomogł mu tey świętey kompánii Hugold, z tegoż Gryfow domu, czego dowodem ieſt, część iego ná Hyczy, ktorą on *Michora.* razem z ſobą temuż Klaſztorowi oddał. *Nakielski Miechov: fol:* 101. *ex catal: Patriarch:* Michora z tegoż Domu, ktorego ręki podpis, oryginał fundacyi Jędrzeiowſkiego Klaſztoru y po dziś dzień pokázuie, á nie doſyć mu było ná tym, żeby tylko w regeſtr fundatorow imię iego wchodziło, chćiał y rzeczą ſamą bydź fundatorem, kiedy pobożną emulacyą z Jáxą krewnym ſwoim certuiąc, Miechowſkiemu Konwentowi, ośiadłe wśi nád Rábą rzeką wiecznemi czaſy puśćił, Targowiſko, Nieſkowice, Moſzczenice, Mſzczenin, Chełm, y częśći ſwoie ná wśi Kłay, uprośiwſzy u Gedeona Biſkupa Krakowskiego bliſkiego ſwego, o ktorym niżey, dziesięćinę z tych dobr do tegoż Klaſztoru: *Nakielski fol:* 17. & 103. Zeby zaś był tę ofiárę, tym lepiey do guſtu Boſkiego okráśił, pewny prowent ſoli z żup Bocheńſkich náznaczył temuż mieyścu. Kośćioł Chełmski, y Kollacyą *beneficii Custodibus S. Sepulchri* przywłaſzczył· o czym ſzerzey *Nákielski z katálogu Pattyárchowskiego w roku* 1198. *ſpiſanego mowi.* *Wincenty Jáxyc Hrábia.* Wincenty Jáxyc dziedzic y Hrabia ná Brzeſzynku, ktory potym do náſzego ákcentu przezwáną Brzeznicą, iáko śię wyżey o nim mowiło, zoſtáwił trzech ſynow, Boguſława, Jániſława, y Klemenſa. Z tych Boguſław dla wielkiey roſtropnośći, y dzielnośći, Gubernátorem Pomorskiey ziemi y Káſzubskiey, od Boleſława Krywouſtego dány około roku 1127. ſkoro rządy tych Prowincyi odebráno Swentopełkowi ſtryiowi iego, ná tey fun- *Krewność z Mieciſławem.* kcyi ták śię pieknie popiſał, że mu Mieciſław ſtary, iednę z corek ſwoich zá małżonkę záślubił, z ktorey trzech ſynow ſpłodził, Boguſława, Mściuga, y Sambora, Xiążęta Pomorſkie, o ktorych tęnże *P. Niesiecki* piſze, gdzie Pomorskich Xiążąt genealogią wyprowádza, w trzećim tomie.

Jániſław Jáxyc Arcybiſkup Gn: Jániſław, álbo Iánik, naprzod Biſkup Wrocławski ná Szląſku, potym Arcybiſkup Gnieznieńſki, drugi ſyn

Wincen-

Wincentego, z żárliwośći, ktorą miał w promowowániu chwały Bożey, z wytwornego rozsądku, z hoynośći ná ubogie, y inszych cnot, ták był przypadł do gustu Arcykapitule Gnieznieńskiey, że pominąwszy inszych, Eugeniusza III Papieża o niego prośili, áby ośierocíáłą, po Pietrze herbu Srzeniáwa Arcybiskupie, Kátedrę pośiadł, iákoż zá konsensem tegoż Papieża wstąpił ná nię 1152. Rozrzutność iego ná BOGA z tąd poznáć, że ieszcze zá żywota S. Bernarda Opata Cystercyensow z Morymuńdeńskiego w Burgundyi Klasztoru, uprośiwszy, w Jędrzeiowie osadził, fundował y nádał, z kąd niektorzy tęn Klasztor, ná pámiątkę, z kąd swoie początki zábrał, *Minor Morimundus* zowią. Dobra swoie, ktore temu Klasztorowi przyłączył, te ráchuią, Brzeznicę, y sześć innych wśi, to iest Potok, Łysakow, Rakoszyno, Łaczno, Tarszawą, y Chorzewa. Dześięćiny z rożnych wśi, ták w Krákowskiey Dyecezyi, ktore uprośił u Maura y Rádosta Biskupow Krákowskich, iáko y w Archidyecezyi swoiey, ktore od stołu swego Arcybiskupiego oderwał. Ieszcze dobra, ktore ná niego sukcesyą spádły były, to iest Uiazd, Błonie, Zarcyce, Błonica, Skowrodolno, Kamieńczyce. Drugie, ktore pokupił, iáko Dzierzazna, Buskow, Tropiszow, Biała, Bezdeń, Mierzawa, Pelcznica, Kráieczno, Zdecze. Tę Brzeznicę Jędrzeiowem, Opat ieden od imięnia swego, miasteczko zbudowawszy názwał; ták o tym Klasztorne skrypta powiadáią, mowi *Paprocki*, átoli, znáć, że tám dawno miasteczko było, gdyż ći Pánowie funduiąc tám Klasztor, ná pámiątkę tego, że to z Domu ich wyszło, zostáwili w tey Brzeznicy sobie dań, y potomkom swoim, sercá bydlęce dla ptakow, y po kilka śledzi od beczki: co potym Klasztor u sukcessorow fundatora odkupił: tę fundácyą podpisali ták, *Ego Joannes Episcopus*, (z kąd niektorzy wnoszą, że ná tęn czas tylko był Biskupem Wrocławskim) & *frater meus uterinus Dominus Jaxa, Michora, Miecislaus, Martinus, Nicolaus Tribunus, Comes Bogumilus hæredes de Brzeznica damus, donamus.* Zá iegoż perswazyą Miecisław stary Xiążę Wielkopolskie, Kollegiatę w Kaliszu, pod tytułem S. Pawła fundował y nádał, Biskupow trzech Poznáńskich, Stefana, Radwána, y Bernarda appro-

Morimundus.

Mauri y Rádost Biskupi Kr.

Osobliwsze dániny.

Miecisław stáry Xżę Wielkopolskie.

bował, y konſekrował, umarł w wielkiey pobożnośći żyćia według *Nakielskiego y Janicyuſza* 1165. *według Damalew:* 1167. po nim Piotrá herbu Srzeniáwa ſukceſsorem chcą mieć niektorzy ná Arcybiſkupſtwie, ále *Damal:* B. Bogumiłá po nim kłádzie.

Klemens Jáxyc.

Klemens, trzeći ſyn Wincentego dziedzicá ná Brzeznicy, brat Janiſłáwa Arcybiſkupa y Boguſłáwa: ná liśćie fundácyi Klaſztoru Jędrzeiowskiego u *Damalew: fol:* 99. ták czytąm: *Ego Joannes Archiepiſcopus Gneſnenſis, & Clemens frater meus*, wſpomina go tákże *Paprocki fol:* 63. że śię do fundacyi Jędrzeiowskiego Klaſztoru przyłożył: zoſtáwił, *według Nakielskiego*, ſynow trzech, pierwſzego Woyſławа, tęn z Jáxą brátem ſwoim ſtryiecznym ná Turkow w Azyi woiuiąc, gdy z támtey woyny świętey, y z Ierozolimy powroćił, á Jáxá fundował w Miechowie Bożogrobcow Kánonikow, on też do teyże fundacyi przydał ſwoie własne dwie wioski, w Wrocławskiey Dyecezyi leżące, ktore potym Biskup Wrocławski zámięnił zá inſze.

Jáxycowie w Azyi woiowáli.

Tęnże Woyſław koło Jędrzeiowa záłożył wieś Woyſławice od ſwego imięnia, miał dwoch ſynow Mateuſza, y Iędrzeia, z tych Iędrzey wieś Bamwoł rzeczoną, w Sęndomirskim Woiewodztwie, Konwentowi Miechowskiemu zápiſał, luboć potym odpadła, nie wiedzieć iákim przypadkiem. *to Nakielski z ſtarych monimentow Klaſztornych wypiſał, y z Długoſza de Monaſter:*

Gedeon Biſkup Krák.

Gedeon Biſkup Krákowski, drugi ſyn Klemenſa, brat Woyſława dopiero wſpomnionych, u ſtryia ſwego Iániſława Arcybiskupa Gnieznieńskiego wychowány, iego torem idąc, Kánonikiem Krakowskim będąc, zgodnie od Kapituły ná tę godność po śmierći Mateuſza Biskupa był obrány; długoć śię wprawdzie tego honoru zbrániał, átoli potym uſtąpił woli Bożey, konſekrowány w Rzymie od Alexándra III. Papieża 1166. Mąż w rádzie roſtropny, w życiu nie nágánny, ná ubogich miłośierny, ná przymnożenie chwały Boskiey wywnętrzáiący śię. On u Lucyuſza Papieża, z ktorym kiedyś żył poufaley, uprośił Ciáło S. Floryana Męczennika, ktore gdy do Polski przywieziono 1184. z wielką czćią przyiął, y ná przedmieśćiu Krákowskim Kleparzu,

Ciáło Sw. Floryana.

Kośćioł

Kościoł wymurowawszy, dziesięcinami nádawszy, złożył: *to Długosz*; *Miechowita záś powiáda*, że kwoli czći tego Sw: Męczennika, Kázimierz Xiążę Polski, y Gedeon Biskup Krákowski, tę Bazylikę ná Kleparzu wystawili, Kollegiatę przy niey fundowali, w ktorey Rámię tylko S. Floriana zostawiwszy, wszystko Ciáło tego S. w Katedrze Krakowskiey złożone. Do Jędrzeiowskiego Klasztoru, ktory stryi iego y Oćiec fundowali, śiła dziesięcin przyczynił, Miechowskiemu Klasztorowi, więcey zdał się uczynić, niżeli fundator iego Jáxa, mowi *Nakielski z Długosza.* W Kielcach Kościoł ku czći Bogarodzicy Panny MARYI, z kamięnia ciosowego wymurował, y Kollegiatę przy niey założył, czterech Prałátow, sześćiu Kánonikow fundowawszy. Klasztor w Wąchocku nád rzeką Kámioną Cystersom założył, y Kościoł z kámięnia ćiosowego wyprowadził, apparatem przyozdobił, w dobra náleżycie opatrzył 1179. luboć potym y inni Pánowie śiła się do teyże fundácyi przyczynili swoią szczodrobliwością. Mieczysława Xiążęćia, że ciężki był poddanym, y podatki z ubogich ludzi nie słusznie wyćiągał, náprzod pięknie y po Oycowsku upominał, á gdy y to nie pomogło, z innemi śię Panámi porozumiawszy, z państwa zrzućił, ná iego záś mieysce Kazimierza Sprawiedliwym názwanego, brata iego wysadził. Stefaná Woiewodę Krakowskiego o cudzołostwo przeświádczonego wyklął, ná niego, gdy do Krákowa wieżdżał, we wszystkie dzwony dzwonić kazał, iákby ná gwałtownika: we wszystkich, czy publicznych obrádach, czy pośiedzeniach, nigdzie z nim zásiadáć niechćiał, y owszem y drugich od iego konwersacyi odmawiał, poty, áż śie upamiętał; co tym dziwnieysza bydź powinná, że w Stefanie, y krwi náwet swoiey dla Bogá nie folgował. W tych świętych koło winnicy Pańskiey trudach, śmierć go też święta zastała, w roku 1186. w Katedrze swoiey pochowány.

Jáxa fundator Klasztoru Miechowskiego.

Kazimierz Sprawiedliwy.

Jan trzeci syn Klemensa, brat Woysława y Gedeona Biskupa Krákowskiego, Kásztelánem go Krákowskim pisze *Nakielski f. l:* 23. iák powiáda z Kromera &c. &c.

Ján Iáxa Kasztelan Krakowski.

Jáxa, drugi brat Wincentego, Hrábi ná Brzeźnicy, ktorego geneálogią, y od niego pochodzących, pisze *Nieśiec: tom:* 1.

Inſ. Iáxowie. *fol:* 162. Długo w tym Domu imię Jáxow kwitnęło, bo nawet w roku 1231. ná liście Henryka Brodatego, podpiſanego czytamy Iáxę, Kaſztelana Siewierſkiego, u *Nakiel: w Miechow: fol:* 155. W katalogu także Dobrodzieiow Klaſztoru Iędrzeiowſkiego, czytąmy Iáná Więrzbiętę Hrabię, y ſyná iego Suliſławá, Kantora Płockiego, Kánonika Krákowskiego, pod rokiem 1246. Swantopełk, trzeci brat Wincentego Hrabi ná Brzeźnicy, Xiążę Pomorſkie.

Sławá Iáná Iáxy. Jąn Archidyakon Krakowſki, ktorego ſławi *Długoſz*, że gdy Monárchá Polſki, Kápitularney elekcyi ſprzeciwiał się, oparł mu się mężnie, y Wincentego Kadłubka ná Biſkupſtwo Krákowſkie, to powagą ſwoią, to rácyámi gruntownemi, promowował 1207. *Cromerus lib:* 7. & *Paproc:* Klemens, Woiewoda Głogowſki, w roku 1241. w owey nieſzczęśliwey z Tatarámi potyczce, Henryka, Pobożnym názwanego, Xiążęciá Szląſkiego, chcąc ratowáć, y od zguby ſalwowáć, ſąm padł trupem od Tatarſkiey ſzabli. *Bielſki fol:* 168. *Cureus fol:* 304. & *Paprocki.*

PROCEDENCYA
Z MĄKOLIC
MĄKOLSKICH, HERBU GRYF.

JAko wſzyſtkie procedencye od pierwiaſtkow ſwoich im ſą dawnieyſze, tym trudnieyſze do dedukcyi liniami ſwoiemi, lubu z papirow *autentycznych*, z rożnych tranſakcyi Ziemſkich y Grodzkich bywaią formowane; ták y *Genealogia Domu Jáxycow Mąkolskich*, ieżeli ma być *genuinè* wyrażona, beśpiecznicy położyć ſię nie może, iako z oczywiſtych dokumentow wybraná, nie ſtanowiąc nic o konnexyi między oſobami, ponieważ doyść tego prawie nie można, kto komu z dawnieyſzych Mąkolſkich był iákim krewnym. Dlá czego dawnieyſzych latami wybranych z Aktow rożnych Piotrkowskich tu pirwey położę, przez co nie będzie zmarłym krzywdy, y żyiącym żadnego diſhonoru. Potym pośledznieyſzych położę, iuż tym porządkiem, ktorym od śiebie pochodzili. Da-

Dawne tedy Xięgi Piotrkowskie Ziemſkie y Grodzkie náuczaią nas: Ze Roku Pańskiego 1446. żył Kryſtyan z Mąkolic Mąkolſki, ktory tegoż roku, część gruntu ſwego w Mąkolicách, Szlachetnemu Janowi Bogdańſkiemu rezygnował. Roku záś 1518. żył Jakub Mąkolski. Potym Laurentius Mąkolski, Dziedzic ná Mąkolicach, Wincentemu Komornikowi granicznęmu Piotrkowskiemu, y Maciejowi Mąkolskim, wſpoł Dziedzicom ná Mąkolicach, á braci ſwoim rodzonym, części puł uſtąpił *in Caſtro Petricovienſi, Feria 4. poſt Paſcha*, Roku 1563. Tegoż roku, y 1571. w inſzey tranſakcyi znayduie ſię, że Wincenty Komornik Piotrkowki, Woyciech Pleban Roſpierski, Maciey y Jąn, dziedzice ná Mąkolicach Mąkolſcy, byli między ſobą bracia rodzeni; á iż Ewa Mąkolska ſioſtra ich rodzona była za Sławkowskim, y urodziła Mikołaia Sławkowskiego, poznać z tránſakcyi 1572. y 1576. uczynionych. Tákże o drugiey pomienionych Mąkolskich ſioſtrze Dorocie, Michálá Korlińskiego żonie, wſpominaią Akta 1583. Bogdańſki Sławkowſki Korlińſki

Bartłomieia Mąkolskiego, brata wyżey wyrażonych ſtryiecznego, y żonę iego Katarzynę Zabierzowską, *ſecundô votô* Marcina Złobnickiego máłżonkę, wſpominaią tranſakcye Roku 1562. y 1566. uczynione. Tychże ſtryieczny Jan Mąkolski, Dziekán Samborski, wyrażony ieſt w tranſakcyi roku 1564. Zabierzowſka Złobnicki

Jáná tákże Mąkolskiego, ktory był ſynem Marcina, á miał żonę Małgorzatę Gumowską, wymienia tranſakcya roku 1597. *Item* Jáná ſynowca Pawłowego, ktory miał za ſobą Annę Kochanowską, ákta roku 1631. Gumowski Kochanowski

Macieia Mąkolskiego mamy wyżey wyrażonego z bracią ſwoią Laurentym, Wincentym Komornikiem y inſzemi, á ten miał corkę Elżbietę, ktora poſzła zá Badowskiego, iáko świadczą dwie tranſakcye roku 1560. ákta záś lat 1570, 1571, 1572, 1573, y 1576. głoſzą Macieia, ktory miał ſynow Woyciecha y Jakuba, y corkę Jadwigę, wnukow Wincentego. Badowski

Wincenty Komornik Piotrkowski iuż ieſt wyliczony z brácią ſwoią z tranſakcyi lat 1563. y 1571. Ze záś pośrzednia tranſákcyá roku 1570. Wincentemu Mąkolskiemu żadnego nie przydała urzędu, znáć że to był inſzy Wincenty od Komornika. Dwoch tedy iednego czaſu było Macieiow

 Mąkol-

Mąkolskich, ieden brat rodzony Wincentego Komornika, drugi zaś był ſynem Wincentego, podobno tego, ktory żadnego urzedu nie miał, á Oycem Jakuba, y Woyciecha, y Iadwigi. Dwoch tákże Wincentych, ieden Komornikiem, drugi bez urzędu, tamten bratem rodzonym Macieia y Laurentego; ten záś oycem Macieia, dziadem Woyciecha, Iákuba y Iadwigi.

Pawła Mąkolskiego, ktory był ſynem Wincentego, ſławią Acta Caſtri Petricovienſis 1587. 1591. y 1593. A że ten Paweł był Burgrabią Piotrkowskim, Acta 1600. że miał żonę Elżbietę Kobielską, y z nią ſynow Floryana y Staniſławá, *Kobielſka* opiewa tranſákcya Roku 1621. że był dziedzicem ná Mąkolicach, Lipowiu y Czartkach, tranſakcya 1617. świadczy.

Floryana záś potomſtwo było, Piotr, Zofia, Maryanna, *Dobrzelowska* Jadwiga, y Franciſzek z Anny Dobrzelowskii ſpłodzone. Co ſię pokazuie w tranſakcyach roku 1627. y 1655. w pierwſzey tranſakcyi ten Floryan dzieciom opiekunow náznácza w te ſłowa. *Generoſus Florianus Mąkolski in Mąkolice Hæres, præcavendo indemnitati liberorum ſuorum, videlicet Generoſorum Petri, Zophiæ, Mariannæ & Hedvigis Mąkolskich, cum Generoſa Anna Dobrzelowska, Conſorte ſua legitima procreatorum, & ad huc Divinâ providentiâ procreandorum, in veros ac legitimos Tutores, defenſores & adminiſtratores, eorundem ſupra ſcriptorum liberorum ſuorum, ac bonorum omnium hæreditariorum & obligatoriorum, mobilium ac immobilium, quocunque nomine vocitantur, ac ſummarum pecuniariarum quarumvis, morte ſua interveniente derelinquendorum, ad eoſdem liberos ſuos devolvendorum, Generoſos Joannem Koniecpolski de Koniecpole, Palatinid: Sirad:* *Koniecpolski* *Samuelem Kobielski, Chriſtophorum Szkotnicki, Fabianum Sławinski; propinquiores vero & naturales Tutores, videlicet Generoſum Ioannem Mąkolski, fratrem ſuum patruelem, ab ea tutoria removendo, facit, conſtituit, & ordinat.* Druga záś tranſákcya ieſt Franciſzka Mąkolſkiego, ták nápiſana: *Genoroſus Franciſcus Mąkolski, olim Floriani filius--totalia & integra bona ſua hæreditaria, ſeu alio quovis modo ac juris titulo Recognoſcentem concernentia, Villarum Mąkolice, Budzin, Czartek, & Dzinin in Palatinatu Siradienſi, & Diſtrictu præſenti Petricovienſi jacentia, Magnificæ*

gnificæ Zusannæ à Przeramb, *olim Illustris & Magnifici Ioannis Oleski, Succamerarii Regni consorti relictæ viduæ, & ejus suc-* Oleski *cessoribus legitimis, medietatem quidem bonorum eorundem dono perpetuo & unquam irrevocabili, tituloq; hæreditario. Alteram verò medietatem, ultra eam vim doni sese extendentem in & pro summa viginti quinque millium & quingentorum florenorum pecuniæ Polonicæ, iam ab ipsa effective levata, de qua ipsam præsentibus quietat, dat, donat, vendit, inscribit, et resignat &c. In continenti personaliter comparens* Generosa *Catharina Modrzejowska,* Ge- Modrzeiowski *nerosi olim Andreæ* Modrzeiowski, *cum* Generosa *Zophia de Krzysztoporzyce procreata filia, præfati vero* Generosi *Francisci Mąkolski consors legitima, cum eiusdem mariti sui, uti Tutoris coniugalis,* & Generosi *Andreæ* Modrzeiowski *fratris sui germani, & Sigismundi Alamani avi sui, ex linea paterna proximiorum personali consensu & assistentia de omni & integro iure suo Reformatorio, debitorio, advitalitio, eidem Illustri et Magnifico Succamerario Regni cedit et condescendit etc.* Ktora to transakcya iasnym iest dowodem, że Franciszek Mąkolski, był synem Floryana Mąkolskiego wyżcy wyrażonego: że żona tego Franciszka była Modrzeiowska, corka Iędrzeia Modrzeiowskiego y Zofii z Krzysztoporskich, á siostra rodzona, także Iędrzeia Modrzeiowskiego dziedzica náStradzowie, Przemyslskiego, Radomskiego, Medyckiego Starosty, Podskarbiego Nadwornego Koronnego; czego także dokumentem iest Intercyza spisana w Przemyślu dnia 16. Stycznia roku 1683. y Roboracya teyże Intercyzy tegoż roku *in Officio Castren: Premiśl: Sabbato ante festum S. Priscæ.*

Zofiia corka Floryana Mąkolskiego, była żoną Iáná Ka- Kamocki mockiego, iako wyrażaią *acta Petricoviensia* 1620. á potym *secundô votô* poszła za Mikołaia Zalewskiego, według trans- Zalewski akcyi roku 1638.

O Franciszku Mąkolskim synu Floryana to ieszcze pamięci godna. Czytałem list Krola Iáná III. z Iaworowa dnia 22. Październ: roku 1680. dany z podpisem ręki Krolewskiey do Franciszka Mąkolskiego, wokuiący go ná Seymik przed Seymowy Warszawski, exponuiąc mu nástępuiące niebespieczeństwa w Oyczyźnie, w ktorym te słowa wyrażone: Ządamy pilno wierności twoiey, abyś ná dzień w Uniwersale náznaczony, y mieyscę Sey-

Seymikowi zwyczayne ziachał, y tam in fundamento podaney przez Posła Nászego instrukcyi, cokolwiek należy *ad conservationem* dobra pospolitego, promovere stárał się. Uczyniśz to Wierność twoia, nie tylko z wrodzoney ku Oyczyźnie miłości, ále też dlá łáski Nászey, ktoremu ná tęn czas dobrego od Boga życzemy zdrowia. Tegoż Krola Jáná III. Przywiley ná Podstolstwo Lubelskie, temuż Franciszkowi Mąkolskiemu dane, ták iest nápisány. Significamus &c. Spectata Generosi Francisci Mąkolski in theatro Aulæ Nostræ virtus & dexteritas, quam Nobis bene merendi studio testari non intermittit, flexit animum Nostrum, ut proficuam ejus ad magna Rei-publicæ commoda indolē, præsenti occasione convenientibus ipsius natalibus insigniremus titulis, & Regio optimi affectûs Nostri in eum promanantis condecoremus documento. Quod ut re ipsa exponatur, & eam, quam Nobis probarat virtutem, altius officio functus excurrere permittat, faventer duximus, ut evectione & ascensu Generoso Francisco Mąkolski Subdapiferatum Lublinensem vacantem daremus & conferremus, uti quidem damus, cum omnibus juribus & prærogativis ad nominatum munus de lege & consvetudine spectare solitis, regendum, tenendumq; ad extrema vitæ suæ tempora, vel majoris dignitatis assecutionē &c Datt. Iavoroviæ die 25. Mensis Octobris Annô Dñi 1681. Iáko záś ten Franciszek Mąkolski był Dworzaniem J. K. M. Jáná III. świadczy list pisány Marciná z Obor Oborskiego, Kasztelana Podlaskiego, imienięm Krola Jmci do Offolińskiego, Podskarbiego Nadwornego, temi słowy. Donoszę wyraźną wolą J. K. Mci W. MM. Panu, iż Iego Krolewska Mc rozkazał wypłacić zupełne zatrzymane stipendium dorocznie, wypłacáć się zwykłe Jmci Panu Mąkolskiemu Dworzaninowi swemu J. K. Mci. nie konsyderuiąc tey ná czas od Dworu J. K. M. absencyi. Dan: w Wysocku die 29. Septembris 1685. Z kąd respekt Krolewski ná Franciszka Mąkolskiego wydaie się.

Tego Franciszka Mąkolskiego, Podstolego Lubelskiego synowie, byli Woyciech Mikołay, Stanisław, Franciszek, y Piotr, ktorzy wszyscy Rzeczy-pospolitey, w częstych wieku

swego

ſwego z Tatarami y Turkami utarczkách ſłużyli, y niewolą ponośili, z ktorych Stániſław w dalekie Azyatyckie kraie od Tatarow zaprzedany, dopiero w ſędziwym wieku zrobiony y zkaliczony powrocił do braci. Był iednak ná elekcyi Krola Auguſta II. z bratem ſwoim Woyciechem, iáko ſię znayduią w Woiewodztwie ſwoim Sieradzkim. Woyciech był Gońcem do Hana Tatarskiego od Krola Iáná III. y Rotmiſtrzem pod Wiedniem. Czytałem przywiley ná chorągiew Wołoską Koni ſiedmdzieśiąt dány temu Woyciechowi Mąkolskiemu od tegoż Krolá Iáná III. w Warſzawie dnia 25. Maja, roku 1683. Iednę tylko po ſobię zoſtawił corkę Maryannę, ktorą wydał za Stániſława Swięcickiego, á tęn dopiero windykował fortunę od Granowskiego Generałá, y nábył jure hæreditario Siemkowic cum adjacentijs w Woiewodztwie Sieradzkim, ktorey windykowáć nie mogąc ták łatwo Woyciech Mąkolski, ná Stradzowie do śmierci mieśćić ſię muſiał. Tey Maryanny Swięcickiey trzy ieſzcze żyią corki, pierwſza Zofia za Siemińskim, druga Ewa za Zbigniewem Kamockim, Burgrabią Piotrkowskim, trzecia ieſt Dominikanką w Konwencie Piotrkowskim. *Swięcicki* *Siemiński* *Kamocki*

Franciſzek Mąkolski ſyn Franciſzka Podſtolego Lubelskiego, poiąwſzy Rzeſzowską wdowę, zrodził Dominika, ktory Paulitą w Częſtochowię zoſtał, imię Pawła w Zakonie przyiąwſzy, y w tey Regule Profeſs z tego świata zſzedł.

Piotr záś naymłodſzy, ſyn Franciſzka Mąkolskiego, Podſtolego Lubelskiego, ſwoie życie w teſtamencie wyraził, z ktorego teſtamęntu to wyiąłem. W Sieradzkim Woiewodztwie, á Powiecie Piotrkowskim, ieſt wieś Mąkolice dziedzictwo Antenatow teraźnieyſzych Mąkolskich. Tę wieś od Przodkow ſwoich wziętą przedał Franciſzek Mąkolski, Podſtoli Lubelski, iako ieſt wyżey, zaczem ten oſtatni ſyn Piotr, urodził ſię we wśi Kamocinie roku Páńskiego 1665. ochrzczony ieſt w Kośćiele Srockim dnia 19. Stycznia, odeſłany potym do Wuia ſwoiego Iędrzeia Modrzejowskiego, Podſkarbiego Nadwornego, u ktorego miał edukacyą przez lat dwie, po ktorych tenże Wuy odeſłał go do Litwy do Krzyſtofá Połubieńskiego, Marſzałka W. X. L. áby ſię z iego ſynami razem edukował. Iá- *Modrzeiowski* *Połubiński Marſzałek W. X. L.*

kożgo Połubiński z ſynami ſwoiemi poſłał do Cudzych Kraiow. Mieli ſtudia traktować w Wiedniu, ále że ten był oblężony od Turkow, zaczem do Hiſzpanii wyprawieni byli, záiechali do Lowanium, y tám trzy cwierci roku przebywſzy od dalſzego woiazowania śmiercią Oycá Marſzałka Litewskiego odciągnieni, wrocili ſię do Oyczyzny. Po śmierci młodych Połubińskich, ktora wkrodce ná ſtąpiła, z Litwy powrocił Mąkolski, y iuż kochanych Rodzicow ſwoich żywych nie zaſtał, pierwey Matka, á potym Ociec w poł roku po ſobie pomarli, tegoż roku zaraz po Wideńskiey woynie. Zaciągnął ſię tedy za Towarzyſz, pod chorągiew Pancerną z Duninem, Podſtolim Bełzkim, ná pierwſzą Budziacką Woynę, z ktorym Rotmiſtrzem ſłużył lat kilka. Ná Budziakach doſtał ſię w niewolą do Tatarow, y ſprowadzony był do Kámieńca Podolskiego, na tęn czas w ręku Tureckich zoſtaiącego, tám, za ſtaraniem brata ſwoiego ſtarſzego Woyciecha wykupiony był z niewoli; ná tęn okup dał Stániſław Iabłonowski, Kaſztelan Krakowski y Hetman Wielki, ſto bitych talerow, z ſwoiey zaś fortunki, łożył więcey iák trzy tyśiące. Był potym ná kampaniy pod Krolem Ianem III w Wołoſzech, z kąd powracáiąc nie mal wſzyſtko Woyſko od Koni odpadło, przez ſłoty wielkie, ieſienne zimná, y dla przepraw w Bukowinie niezmiernie złych. Po tey Kampanii Woyska były rozłożone po Konſyſtencyách w Wielkiey Polſzcze y rożnie, gdzie tez był Deputatem po hibernę. Pod tąż ieſzcze chorągwią zoſtaiąc, był ná Kámpánij pod Kamieńcem Podolskim, podczas ktorey Hetmani założyli fortecę Swiętey Troycy nazwaną. Tę Kampanią skończywſzy záciągnął ſię pod Pancerną także chorągiew Stániſława Iabłonowskiego, Hetmana Wielkiego, pod ktorą ſłużył lat ſzeſnaście w roznych bywaiąc potrzebách, iáko tez był y w Podchaieckiey potrzebie, ná ktorey Woyska Polskiego, pod Hetmanem Polnym Potockim, Woiewodą Krakowskim, tylko było trzy tyſiące, á Tatarow było kilka dziesiąt tyſięcy, ktorych z łaski Pana Boga wytrzymali. Po śmierci Iabłonowskiego, Kaſztelána Krakowskiego, Hetmáná Wielkiego Koronnego, Chorągiew iego Pancerná doſtała ſię Towiańskiemu Podczaſzemu

Iábłonowski *Towiańſk*

Koron-

Koronnemu, z ktorym Rotmiſtrzem ſłużąc lat kilká, y w rożnych potrzebach będąc, że woyná nie o Wiárę świętą, ále o intereſſa Panow z wielkim uciemierzeniem Rzeczy-poſpolitey ciągnie ſię, poprzeſtał tey ſłużby y w domu ośiadł. Iednakże był znowu w Konfederacyi za Marſzałka Leduchowskiego, z ktorym niegdyś zarowno ſłużył zá Towarzyſz, pod znákiem Hetmana Iábłonowskiego. Leduchowski

Woienne prace ſwoie wyliczywſzy, daley opiſuie ſtan ſwoy Małżeński. Lat maiąc trzydzieści y ieden, ożenił ſię w roku 1696. z Anną Kátarzyną Laſocką, niegdy Woyciecha z Brzezin Laſockiego, y Katarzyny z Wąſowiczow mátki ſpłodzoną corką, á śioſtrzenicą rodzoną Marcina z Smogorzowa Wąſowicza, Stolnika Sochaczewskiego. Tęn Márcin Wąſowicz, fundował Xięży *Scholarum Piarum* w Radomiu, y zapiſáł im pietnaście tyśięcy ná Trablicach, dziedzicznych dobrach, á drugie pietnaście ná Trzebuſzcze y Nienadowce, udzielaiąc fortuny ſwoiey, krorą mu Bog dał znaczną, ná część temuż Bogu, y ná pomoc Oyczyzny w edukacyi dzieci w náukach y cnotach Chrześciańſkich. A że tęn Márcin Wąſowicz, maiąc 1*mô votô* zá ſobą Annę Wiſzowátą, 2*dô votô* Mariannę Bránicką, Marſzałká związkowego *in Annô* 1716. śioſtrę rodzoną, bez potomnie zſzedł z tego świátá, więc dobra iego ſpadły ná śioſtrzenice Laſockie, y ná śioſtrzeńcá Michałá Kożeńſkiego. Pomieniona álbowiem Katarzyná Wąſowiczowna, po śmierci pierwſzego męża Woyciecha Laſockiego, z ktorym miała trzy corki, Maryannę, Agneſzkę y Annę, poſzłá zá Káſpra z Kożeniná Kożeńſkiego, chwalebnego żołnierza, ktory zá Krola Jáná Kazimierza pod Beresteczkiem z Kozakami woiuiąc, utracił iedno oko, á w inſzey batalii ſtracił nogę, y z nim miałá ſyna Michała Kożeńskiego. Tákie tedy, pomienioną po Marcinie Wąſowiczu, wuiu ſwoim fortuną, prawo dzieliło. Pierwſzy dział ná Maryannę Rakowſką, ktora *ſteriliter deceſſit*; drugi dział ná Iadwigę Zboińſką, corkę Agneſzki Zabickiy; trzeci dział ná Annę Mąkolſką, ktora naymłodſza między śioſtrami była. Czwarty dział brał Michał z Kożeniná Kożeński, przyrodni brat pomienionych Laſockich. Laſocki Wąſowicz Wiſzowáta Bránicka Kożeński Rakowska Zboińska Zabicka

Mieſzkaiąc Piotr Mąkolski z żoną ſwoią Anną Laſocką, Laſocká lat

lát więcey iák dwanaśćie, miał z nią kilkoro dzieci. Naywprzod w roku 1697. 4. *Febr:* urodził im ſię ſyn Karol Marcin, *binominis*, ktory w roku 1712. *Inſtitutum Scholarum Piarum amplexus*, wziął imię Felicyana. Po uczoney Filozofii y Theologii, był Rektorem w Wieluniu, potym w Radomiu, teraz powtornie ieſt Aſſyſtentem Prowincyi Polſkiey *Scholarum Piarum*. W roku 1698. 13. *Decembris*, urodziła ſię im corka Tereſſa, ktora wydana zá mąż Iozefowi ná Złowodach Złowockiemu, Podczaſzemu Dobrzyńſkiemu, Porucznikowi Regimentu Konney Dragonij, umarła bez potomnie roku 1717. W roku 1700. 12. *Octobris* urodził ſię Iozef, ktory ma za ſobą Magdalenę Zborowską, Krzyſztofa Zborowſkiego, Komornika Pilźnieńſkiego corkę. W roku záś 1705. 6. *Martij* urodził ſię Alexander, á tęn miał za ſobą Barbarę *de Turnel*, y zoſtawił po ſobie dwoch ſynow y dwie corki.

Złowocki

Zborowſki

de Turnel

A gdy temuż Piotrowi Mąkolſkiemu, pomieniona żoná, Anna z Laſockich, w roku 1709. w dzień w Niebowzięcia Bogarodzicy Panny umarła, poiął drugą żonę, Roku 1712. 23. *Octobris*, Helenę Weronikę Duninownę Karwicką, Ierzego Dunina, ná Kárwicách Karwickiego, Woyſkiego Opoczyńſkiego corkę, á śioſtrę Ięrzego, tákże Sędziego Grodzkiego y Cześnika Sędomierſkiego, Marcina Oberſzteleytnanta Woyſka Koronnego, Karwickich. Z tego powtornego Małżeńſtwa zoſtawił dwoch ſynow, Francíſzka, ktory tákże przyiął *Inſtitutum Scholarum Piarum*, y Iacká Staniſława *binominis*, ktory ſłuży pod znakiem Pancyrnym Siemianowſkiego, Obożnego Polnego, y corkę Magdalenę, ktora będąc zá Macieiem z Błonia Błońſkim, Podczaſzym Drohickim, Chorążym dopiero wyrażonego znáku Pancernego, *ſterilis deceſſit*.

Duninowna Karwicki

Siemianowski

Błońſki

Umarł Piotr Mąkolſki roku 1723. w dobrach Dulczy Wielkiey, w Powiecie Pilźnieńſkim leżących, ktore dobra trzymał z działu wyżey opiſanego, lat pietnaście, pochowány w Zdzarcu, w Parafialnym ſwoim Kościele, iáko y pierwſza żona iego, dlá obrazu Matki Boſkiey, do ktorego w tamtym Kościele oſobliwe nábożeńſtwo mieli. Czytałem Gryfinow Polſkich elogium, ktore tu kładę.

D. O. M.

ELOGIUM GRYFINOW POLSKICH.

Qvæ humi repunt, æthercam non ambiunt Regionem.
Omnia circa suas metas & limites manent.
Vester solus Gentilitius GRYPHUS ex utroq; Cæsar.
Qvod alijs negatum, illi concessum est.
Est in utroqve Orbe, Rex magnanimus, & Princeps celeberrimus.
Ut Aqvila, cunctis præest volatilibus.
Ut Leonis speciem refert, cunctis imperat animalibus.
Ut Leo & Aquila simul,
totum suæ indolis munus, in Patriæ obseqvium dicat.
Leonem agens, etiam oculis dormit apertis,
Custos boni publici vigilantissimus.
Fulmina contra hostes sceptrifero ministrans Iovi,
Polonam se exhibet Aqvilam.
Noscitur ex ungve Leo, inimicas Patriæ dilacerans Harpias.
Inconniventi oculô, Reipublicæ prospicit bono.
Regina volucrum Aqvila, pullis natalibus matrem se monstrat.
Alibi auri custos, hic ferri bellacis.
In Ryphæis montibus, rostrô cruenta certamina gerit.
In Lechia effundit Purpuras ad Rostra & Senatus.
Gryphi contra Arimaspeos bella cient populos.
Certat hic affectu cum Civibus & colonis.
Ne spolientur Regna, defossum alibi custodiunt aurum.
Hic custodit Regni Thesaurum, in alios profusus sui.
Præsidet Areopagis, docto Apollini sacer.
Est Ales, in secretis consilijs Apocalipticus.
Leo in Senatu, qvem, si gugiat, qvis non pavebit?
Qvot calamos gerit, tot Interpretes Sapientiæ.
Ipse sibi laudes, ipse Honorum scribit privilegia.
Proscribit ex Patria hostes, pennas pro pænis extendendo.
Est ingens Regni Fama,
per exterum Orbem belligeris latepatens alis.
Excitat ignes triumphales pennis,
Hostium mortali pulvere incinerans oculos.
Adscititiâ tubâ, mirum spargit sonum,

per Regionum ſepulchra, ad remotos vocalis Gades.
Gemmas Gryphi in pectore gerunt, hic eſt plenus gemmeo candore.
Symbolum amoris exhibent, hic totus eſt alatus Amor.
Ægyptijs Regibus aurei Gryphi præferebantur.
Vos Prodromi Regum Gryphini, vere Aurelios gerebatis (aureos.
Faxint Superi!
Ut ad alta Honorum evoletis culmina.
Ut ſub umbram magnarum alarum,
concurrant quævis fortunæ.

IASTRZĘBIEC HERB.

EPIGRAMMA.

Strenuus Accipiter, pennis ſuperantibus auram,
Deſpicit eſt humili quidquid in orbe ſitum.
Nam ſoleæ greſſus paſſum velociùs urgent,
Fixaq; mox ſcuto Crux benedicit iter.
Pergas aucupio Volucris celeberrima Regni,
Ungvis præda tui Patrius hoſtis erit.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie Iaſtrzębcá.

Jeſt ná tarczy podkowa złota, ocelami tylnemi do gory ſtoiąca, w ſrzodku iey Krzyż Káwálerſki, w błękitnym polu: ná hełmie wzwyż korony Iaſtrząb wzlatuiący, w práwy bok tarczy głową obrocony, z dzwonkámi y pęcinami myśliwſkiemi: w ſponách práwey nogi, táką drugą podkowę z Krzyżem trzymáiący. *Paprocki de Stemmat: fol:* 115. *Bielski fol:* 83. *Okolski tom:* 1. *fol.* 315. &c O rożności záżywánia herbu Iaſtrzębcá, piſze *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol.* 418.

ORYGINAŁ IASTRZEBCA.

Początek herbu tego

Herb ſamego Iaſtrzębia, naypierwey ieſt wnieśiony do Polſki z Lechem, przez *Akcypitrina*, to ieſt Iaſtrzębcá, Komeſa czy Socyuſza Lechowego, iáko y niektore ſtárożytne Herby Toporczykow, Koźlorogow, y inſze: álbowiem żaden hiſtoryk nie piſze, żeby w Oyczyznie był nádány, álbo poźniey wſzedł do Polſki z Cudzych kráiow. Dowodem ieſt ſtárożytność Domu tego, że ieſzcze zá Monárchow w pogáńſtwie będących, kwitnął w Polſzcze, iáko się wſzyſcy dawnieyśi zgadzáią Autorowie: niektorzy przydáią, że ieden Iaſtrzębczyk herbu tego, między dwunaſtą Woiewodámi, ktorzy po dwá rázy tym Páńſtwęm rządźili, znaydował się. Powiada tákże *Paprocki in Strom:* że nie ktory z tey Familij będąc w Cudzych kráiách, Chrześcijáńſką Religią przyiął, y był powodem Xiążęciu Mieczyſłáwowi do uznánia teyże Wiary, ktory pierwſzym Kátolikiem zoſtał w Polſzcze: więcey o tym dowodow wyráźił *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 414. Pierwſzy záś przydatek do tego herbu Iaſtrzebia, to ieſt podkowa złota z Káwalerſkim Krzyżem, ieſt konferowany od BoleſławaChrabrego R.999. iednemu z Iaſtrzebczykow Rycerzowi, ktory nie zwyczaynemi ieſzcze natęn czas w Polſzcze podkowámi uzbroiwſzy konia, do wzywaiącego ná poiedynek nieprzyiacielá Chrześciańſkiey Wiáry, wdarł śię ná Łyſą gorę, gdźie teraz Klaſztor S. Krzyżá, dwie mile od Bożęciná ſtoiącą, przykrą y lodem na ten czas obmarzłą; uſłyſzawſzy te iego ſłowá: *Iednego z między śiebie ſtawcie, áby zá CHRYSTUSA wáſzego, chciał z ktorym z naſzych ná poiedynek wyniść.*

Additament pierwſzy do Iaſtrzębia.

Więc támże z chardo nátrząſaiącym śię Pogáninem poiedynek ſtoczywſzy, poimał go, y do Krolá przyprowadził, inſze też Recerſtwo do tegoż fortelu podkowania koni udawſzy śię, ſzczęśliwie w padli ná Łyſą gorę y nieprzyiaciela ubeśpieczonego pogromili, zá co Krol Boleſłzaw Iaſtrzębczykowi przydał do herbu podkowę złotą, z Kawalerſkim Krzyżem. *Paprocki w Gniaździe cnoty*, y *Okolski tom*: 1. *fol.* 316. Drugi przydatek do Iaſtrzębia, to ieſt dzwonki myśliwskie z pęcinámi, y podkową drugą, w ſponách práwey nogi zoſtáiącą, ieſt od Maxymilianá Imperátorá Rzymskiego, Wawrzyncowi Miedzilewskiemu, Proboſzczowi Wileńskiemu, Arcy-Piſárzowi, Hrábiemu y Woiewodźie Apoſtolskiemu, na tęn czas Poſłowi y Oratorowi od Krola Polskiego do Ceſarza, konferowany, zá ſławne dzieła iego, w podiętych potrzebách Rzeczypoſpolitey Chrześćiańskiey, przeciwko Turkom y nieprzyiacielom inſzym Imięnia Chrześćiańskiego, roztropnie y pilnie uczynione. Oprocz tego dał pomieniony Ceſarz przywiley wiecznemi czáſy, ázeby z tey Fámilij trzech kreowáno Rycerzow Laurem uwieńczonych, to ieſt *Equites laureatos*, iednego w Polſzcze, drugiego w W. X. Litewskim, trzeciego w Mazowszu. *Datt. Auguſtæ* 1518. *&c. Páprocki & Okolski tom.* 1. *fol.* 322. Zowie śię tęn herb ináczyi *Boleſzyc*, od Krola Boleſławа, iż mu z krzyżem podkowę przydał; *Łazáńki* od podkow, ktore ták ná Mazowſzu zwáno; *Kudbrzyń* y *Kaniowa*, od Iaſtrzebia, że w inſzych mieyścách ták go názywáią; z kąd też niektorzy Szlachta tego herbu, zwali śię Boleſzami, Kudbrzynámi, Kániowámi &c.

Additament drugi Iaſtrzębia.

Equites laureati

Rożne názwiſka.

ANTENACI Y HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI JASTRZĘBCZYKOW.

Prymaſowie y Arcy Biſkupi Gnieznin

Woyciech II. herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymáſem Arcy-BiſkupemGnieźnieńskim, ktory umarł roku 1436. *Długoſſus & Damalevi: in Vit: Archi- Epiſ. Gneſnen: & Starovol. in Vita Epiſc. Cracov*: Z Proboſtwa Poznańskiego, poſtąpił do Infuły Poznańskiey 1399. W raz był y Kanclerzem W. Kor: Biskupem Krakowskim zoſtał rokukt 1412. zorego poſtąpił ná godność Prymaſowſką.

Dzierzgowſki.

Mikołay Dzierżgowski, tegoż herbu Iaſtrzębiec, będąc Xiążę-

Xiążęciem Arcy-Biskupem Gnieźnińskim, á pierwey Biskupem Kamienieckim, potym Chełmskim, daley Kuiawskim, z ktorego zoſtał Arcy-Biskupem Gnieznińskim, umarł po 13. leciech rządow Prymacyalnych, roku 1559. *Damalevicius in Vit. Epiſcop: Cuiavien: & Gneſnen. Hoſius tom. 2. fol.* 168. *&c.*

Woyćiech III. Baranowski, herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymaſem, Arcy-Biskupem Gnieźninskim, wprzody Sekretarzem Koronnym, Biskupem Przemyślkim, Podkanclerzym Koronnym, potym Biskupem Płockim, z ktorego poſtąpił ná Kuiáwskie roku 1607. umarł 1615. będąc lat śiedm Arcy-Biskupem Gniezninskim. *Okolski tom.* 1. *fol.* 327. *Łubien: in Vit: Epiſc: Płoc: Damalevi: in Vitis Epiſcop: Vladislavien: & Archiepiſc: Gneſnen: Starovol. in Monumen: &* Paprocki *tit: Iaſtrzębiec.* *Baranowski.*

Jan Stefan Wydzga, herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymaſem Arcy-Biskupem Gnieźnińskim, wprzod Opatem Sieciechowskim y Kanclerzem Ludowiki Krolowy, daley Referendarzem Koronnym, y Biskupem Łuckim 1655. potym Warmińskim 1660. Zá Krola Iana III. wźiął pieczęć mnieyſzą, á potym większą, ktorą oddawſzy roku 1678. Arcy-Biskupem Gnieznińskim nominowany, á w roku 1680. dopiero Palliuſz z Rzymu odebrał, po ſześciu leciech umarł 1686. *Okolski tom.* 1. *fol.* 323. Dzierzgowskim go zowie, P. *Niesiecki z inſzemi* Wydzgą, *tom:* 1. *fol:* 21. *Wydzga*

Stefan Wierzbowski, herbu Jaſtrzębiec, Xiążę Nominat Arcy-Biskup Gnieznińśki, z Archidyákona Łuckiego, Kánonika Krakowskiego, Opat Paradyski, potym Referendarz Koronny, daley Biskupem będąc Poznańskim, przez reſpekt Krola Janá III. Nominowany Arcy-Biskupem Gnieznińskim, ktoremu *Sacra*, iż nierychło z Rzymu wydana byłá, tym czáſem umarł roku 1687. P. *Nieśiecki tom.* 4. *fol.* 522. *Wierzbowski*

Piotr Myſzkowski, tegoż herbu Iaſtrzębiec, będąc Biskupem Krákowskim, umarł 1591. wieku ſwoiego 86. *Hoſius Epiſt.* 249. *tom.* 2. *fol.* 418. *Biskup Krákowski.*

Swiętosław, Biskup Poznański Iaſtrzębczyk, umarł 1176. *Cathalog: Epiſcop: Poſnanien: Długoſsi & Treteri.* Mikołay Swięcicki tegoż herbu, Biskup Poznański, był wprzod Opatem Trzemeskim, Dziekanem Gnieźnińskim y Poznańskim, Scholaſtykiem y Officyałem Warſzawskim, potym Biskupem Kiiowskim, ná ktorym umarł 1709. *Biskupi Poznańscy*

Kk Ję-

Biſkup Wilenſki

Jędrzey Waśiło Iaſtrzębczyk, Zákonu S. Franciſzká, zoſtał Biskupem Wileńskim 1387. umarł 1399. *Okolski tom. 2. fol.* 648. *Koiałowicz, Bielſki fol:* 273.

Biſkup Płocki.

Piotr Brevis, był Biskupem Płockim, z Scholaſtyka Płockiego obrany, umarł 1254. *Paprocki de Stemmat: & Łubien: in Vit:* Epiſco: *Płocen:*

Biſkup Chełmſki.

Krzysztof Rzegocki Biskup Chełmski herbu Iaſtrzębiec, umarł roku 1672. Ten był naywprzod Podkomorzym Kaliskim, Staroſtą Babinowskim y Konińskim, Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1660. Potym Kommiſſarzem do Granic Sląskich y Pomeranii, y Deputatem ná Trybunał Rádomski w roku 1667. wźiął Woiewodztwo Inowrocławſkie, wiele Rycerskich dzieł o nim Hiſtorycy piſzą, po śmierći żony ſwoiey zoſtał Biskupem. Kazánie miał na pogrzebie Konſtancyi z Zámoyskich Xiężny Wiśniowieckiey, Mátki Krolá Michała, ktorego tytuł: *Pełnia w oſtatniey Kwadrze.* Tákże Kazánie o Swiętym Stanisławie Biskupie Krakowskim, pod tytułem: *Paſterz bez prywaty*, do druku ſą podane.

Swięcicki Biskup Chel

Stanisław Iacek Swięcicki, herbu Iáſtrzębiec, Biskup Chełmski, umarł roku 1696.

Biskup Kamieniecki.

Wawrzyniec Międzyleski, herbu Iáſtrzębiec, był Biskupem Kámienieckim roku 1526.

Biskup Wrocławski.

Jan I. Polak Iaſtrzębczyk, był Biskupem Wrocławskim, umarł 1072. *Długoſz, Cureus & Buchocler.*

Biſ: Wołoſ y Wilenski Władyka Pinski.

Jędrzey Iaſtrzębczyk, był Biskupem Wołoskim, ktory poſtąpił ná Wileńskie 1387. Leoncyuſz Pełczycki tegoż herbu, był Władyką Pińskim 1592.

Kaſztelanowie Krákowſey.

Michał Iaſtrzębczyk, był Káſztelanem Krakowskim 1225. *Nakielski fol:* 34. Derſzław z Rytwian Iaſtrzębczyk 1477. *Długoſſus tom. 2.* Márcin Zboroski 1565. *Cromerus, & Paprocki fol.* 93. Ian Brat Derſzława z Rytwian, *Cromer: lib.* 28. byli Kaſztelanámi Krakowskiemi.

Woiewodowie Krakowſcy

Miſtuii Iaſtrzębczyk, był Woiewodą Krakowskim 1242. *Szczygiel: lib:* 2. Derſzław Iaſtrębczyk z Rytwian był tym że Woiewodą, niż zoſtał Káſztelanem Krakowskim, *Laſcius in Statu:* Ian z Rytwian śiedźiał ná tymże Krześle 1480. *Laſcius ibidem.* Staniſław Myſzkowski umarł z tymże honorem 1570. *Paprocki de Stemmat.* Piotr Zborowski 1581 Władysław Myſzkowski 1658. pomarli Woiewodami Krakowskiemi. *Paprocki & Kochow: Climac:* 3. *lib.* 4.

Mar

Marcin Zborowſki, będąc Woiewodą Poznáńſkim, poſtąpił ná Káſztelanią Krákowską roku 1561. iako śię wyżey powiedźiało. *Epistolæ Hosij tom: 2. fol.* 167. *Orzechowski Dialog:* 7. *&c.* *Zborowski Woiewoda Poznanski*

Mśćiug herbu Iaſtrzębiec, był Woiewodą Sendomirskim, ktory umarł 1342. *Laski fol:* 167. *Nakielski fol:* 257. Derſzław z Rytwian, tegoż Herbu Iaſtrzębiec, będąc tákże Woiewodą Sendomirskim, poſtąpił ná Krakowskie blisko roku 1472. iák piſze *Starowolski de Episcop: Cracov: anno* 1471. *Długoss. Cromer: Bielski, & Laski in Statuto fol:* 68. Piotr Zborowſki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Krákowskie 1574. był tymże Senatorem Sendomirſkim. *Constit:* 1569. *& Bielski fol:* 651. Władyſław Myſzkowſki, będąc tymże Woiewodą Sendomirſkim, poſtąpił ná Krakowſkie 1655. *Histor: Pastor: fol:* 177. *Woiewodztwie Sendomirscy.*

Marcin Zborowſki, togoż herbu Iaſtrzębiec, był wprzod Woiewodą Kaliſkim, niżeli poſtąpił ná Poznáńſkie 1557. P*aprocki fol.* 473, *& Damalewicz in Vladisla:* 1550. *fol:* 386. *Woiewoda Kaliski.*

Derſzław z Rytwian herbu Iáſtrzębiec, był Woiewodą Sieradzkim, potym poſtąpił ná Woiewodztwo Sendomirskie 1457. *Laski in Statut: fol.* 65. *Herburt in Statut: fol.* 18. *Długossus & Cromerus.* Derſzław inſzy z Rytwian, będąc tymże Woiewodą Sieradzkim, umárł 1471. *Paproc: in Horto.* Ian Baranowſki, herbu Iaſtrzębiec, będąc tákże Woiewodą Sieradzkim, umarł 1633. *Constit:* 1629. *fol.* 16. *&* 1631. *fol.* 26 &c. Hieronim Wierzbowſki, herbu tegoż Iáſtrzębca, był tymże Woiewodą Sieradzkim, ktory umárł 1665. Alexander Mycielski, tegoż herbu Woiewoda Sieradzki. *Woiewodowie Sieradzcy.*

Scibor, Herbu Iáſtrzębiec, będąc Woiewodą Łęczyckim, umarł 1242. *Nakielski apud Miechovium fol.* 164. Marcin Scibor z Rytwian, tegoż záſzczytu, Woiewoda Łęczycki, żył roku 1434. *Cromerus lib:* 21. *Okolski tom.* 1. *fol.* 320 *& tom.* 2. *fol.* 290. Marcin z Borowa Iaſtrzębczyk, będąc tymże Senatorem, umarł 1493. *Acta Terrestr. Lancicien: &c* Piotr Myſzkoswki, tegoż herbu'y Krzeſła, umarł 1507. *Paprocki de Stemmat: fol.* 55. 151. *& sequentibus.* *Woiewodowie Łęczyccy.*

Hieronim Wierzbowski, herbu Iáſtrzębiec, był pierwey Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1661. *Kochowski Climac:* 2. *lib* 2. *Woiewoda Brzeski Kuiawski*

Krzyſztof Rzegocki, herbu Iaſtrzębiec, niżeli zoſtał Biskupem

Woiewoda Inowrocławski. skupem Chełmskim 1669. był Woiewodą Inowrocławskim, w roku 1667. *Constit: anni ejusdem fol.* 21. & *Załuski tom.* 1. *fol.* 95. &c:

Woiewoda Ruski Marek Matczynski, herbu Iastrzębiec, Woiewoda Ruski, umarł 1697. *Załuski tom.* 2. *fol.* 728. & *tom.* 1. *fol.* 1261.

Alexander Stanisław Bełzecki, tegoż herbu Iastrzębiec, *Woiewoda Podolski.* był Woiewodą Podolskim, umarł 1677. *Parisius & Constitutio* 1661. *fol.* 26.

Dobiesław z Busowa, będąc Woiewodą Bełzkim, umarł *Woiewoda Bełzki.* 1485. *Miechovius & Przyłuscius in Statut:* Marek Matczynski, będąc tymże Senatorem, wziął Podskarbstwo W: Koronne 1689, *Załuski tom.* 1. *fol.* 1065.

Jan Połubinski, był Woiewodą Nowogrodzkim 1507. *Woiewoda Nowogrodz.* *List Zygmunta I.* Jędrzey Kniaź Łukowski, był tymże Senatorem. *Paprocki o herbach. Okolski tom.* 2. *fol:* 206. Dymitr Połubinski, w tymże honorze zostawał 1674. *Constit: fol:* 15.

Woiewoda Płocki Stanisław Kępski, był Woiewodą Płockim 1560. *Metryka Koron:*

Woiewoda Mazowiec. Jan Dzierzgowski, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł 1548. *Paprocki o herbach fol:* 86. & *Starowolski.*

Woiewoda Rawski. Piotr Myszkowski, był Woiewodą Rawskim 1601. *Constit:* & *Okolski tom:* 1. *fol:* 372.

Woiewoda Brzescianski Maxymilian Brzozowski, herbu Iastrzębiec, umarł Woiewodą Brzesciańskim, około roku 1650. Władysław My- *Woiewoda Bracław* szkowski, będąc Woiewodą Bracławskim, postąpił ná Sendomirskie 1650. iáko wyżey.

Kasztelano Sendomirski Mszczuy Iastrzębczyk, herbu Iastrzębiec, będąc Kásztelanem Sendomirskim, umarł 1025. *Paprocki o herbach fol:* 87. Iakob Raciborowicz będąc tymże Senatorem, zginął pod Chmielnikiem 1241. *Długosz tom* 1. *Cromerus lib:* 7. *Bielski fol:* 166. Jan z Rytwian, z tegoż Krzesła, postąpił ná Woiewodztwo Krakowskie 1477. *Długosz tom* 2. *Cromerus lib:* 28. Piotr Zborowski, w tymże honorze umarł 1556. *Okolski tom:* 1. *fol.* 321. Stánisław Myszkowski, z tegoż krzesła, postąpił ná Woiewodztwo Krákowskie 1565. iáko wyżey z *Lipskiego.* Stánisław Witowski, z tąż prerogátywą umarł 1662. *Stárowolski in monumen: fol.* 682. Jozef Myszkowski, tákże w tey godności umarł 1727. *Duryewski fol.* 88.

Marcin Zborowski, będąc Kásztelanem Káliskim, posta-

ſtąpił ná Woiewodztwo teyże Satrapii 1550. *Paprocki o herbách fol. 86. Nakielski &c.*

Piotr Zborowſki, będąc Kásztelanem Woynickim, postąpił ná Woiewodztwo Sendomirſkie 1568. iáko wyżey. Mikołay Piotr Myszkowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Ráwſkie 1597. *Nákielski in Miechov: fol. 769.* Zygmunt Myszkowſki, będąc teyże godnośći, zoſtał Marszałkiem Wielkim Koron: 1603. *Piasecki in histor.* *Kásztelani Woyniccy.*

Jan Zborowſki, będąc Kásztelanem Gnieźnieńſkim, umarł po roku 1578. *Paprocki o herbach fol. 688.* *Kasztelan Gnieznienski.*

Jan Lutomirſki, będąc Kásztelanem Sieradzkim, zábity 1567. *Constit: 1564. fol: 40. &c.* Hieronim Wierzbowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeſkie Kuiáwſkie. *Metryka Koronna.* *Kasztelani Sieradzcy*

Mikołay Wierzbowſki, był Kásztelanem Inowrocławſkim 1620. *Constit: fol. 26.* *Kasztelani Inowrocła.*

Jędrzey Myszkowſki, był Kásztelanem Lubelſkim Okolski *tom: 1. fol. 323.* temiż Senatorami byli, Piotr ieden 1600. y drugi 1603. Myszkowscy. *Okolski tom. 2. fol. 313. &c.* *Kásztelani Lubelscy*

Dobek z Zbuszowa, był Kásztelanem Bełzkim, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo teyże Satrapii. *Długossus tom: 2. Cromerus lib. 27. &c.* Fránciszek Myszkowſki, był tymże Senátorem 1664. *Constit:* 1664. Jan Myszkowſki, był w tymże honorze 1676. *Constit:* y Adam Bełzecki, ktory umarł 1719. *Kasztelani Bełzcy.*

Adam Jwańſki, umarł Kásztelanem Kuiáwſkim 1713. Jákub z Zámienia, był Kásztelanem Czerſkim 1496. *Statut Mazowiecki fol. 110.* Ian Dzierzgowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Mázowieckie 1544. *Kasztelani Kuiawscy.* *Kasztelani Czerscy.*

Sasin, tegoż herbu Iáſtrzębiec, był Kásztelanem Rawſkim. *Statut Mazowiecki fol. 67.* Piotr z Niemygłow Iaſtrzębczyk, był tymże Senatorem 1507. *Laski fol. 120.* Jan Lutomirſki, będąc w tymże honorze 1562. poſtąpił ná Kásztelánią Sierádzką. *Constit. fol. 66.* Krzysztof Myszkowſki, w tymże krześle zoſtawał 1572. *Bielski & Okolski tom. 1. fol. 323.* *Kasztelani Rawscy*

Jan z Rytwian Iáſtrzębczyk, będąc Kásztelanem Sendomirſkim, y Marszałkiem W. Koron: poſtąpił ná Woiewodztwo Krákowſkie 1477. *Bielski fol. 146. & 467. Cromerus, Długosz &c.* Piotr Myszkowſki, Woiewoda Łęczycki, był także Mar- *Marszałki W. Koron.*

ſzałkiem W. Koron: *Paprocki o herbach*, & *Okolski tom*: 1 Tákże Zygmunt Myſzkowſki, tymże będąc honoryuſzem, umarł 1615. *Conſtit*: *1611. fol*: 16. *&c.*

Marſzałek W. Lit: Alexander Połubiński, był Marſzałkiem W. Lit: umarł 1679. *Załuski tom*: 1. *fol*: 125.

Kanclerze W. y Kor. Ocieski Woyciech, herbu Iáſtrzębiec, Biskup Krákowski, będąc Kánclerzem W. Koron: oddał pieczęć 1423. *Damalewicz in Archi-Ep*: *Długoſz tom*: 2. *Okolski tom*. 2. *fol*. 84. *&c.* Jan Ocieski. Stároſta Krákowski, będąc tákże Kanclerzem Kor: umarł 1563. *Paprocki fol*: 474. & *Hoſius tom*. 2. *fol*. 160. Stefan Wydzga, Biskup Warminski, rezygnował pieczęć większą 1678. *Záłuski tom*: 1. *fol*: 680.

Ocieski Podkanclerze Koron. Jan Ocieski, Staroſta Krákowski, będąc Podkaclerzem Koronnym, poſtąpił do pieczęći Większy 1550. *Nakielski w Miechowicie fol*. 654. *&c.* Piotr Myſzkowski, Dziekan Krákowski, oddáł pieczęć mnieyſzą 1566. *Paprocki o herbách*. Woyciech Báránowski, Biskup Przemyſki, oddał tákże pieczęć *Trzebinsk.* 1590. *Conſtit*: 1590. *fol*: 564. Alexánder Trzebiński, Biskup Przemyślki, będąc tymże Podkánclerzym Koronnym, umarł 1644. *Conſtit*, 1643. *fol*: 9. Stefan Wydzga, Biskup Wármiński, przyſtąpił do pieczęći wielkiey 1677, *Treterus in Varmia*.

Podskarbi W. Koron. Marek Matczyński, herbu Jáſtrzębiec, będąc Podskárbim W. Koronnym, poſtąpił ná Ruskie Woiewodztwo 1692. *Załuski tom*. 1. *fol*. 1146. & 1261. Jędrzey Zborowski, będąc *Marſzałek Nadworny.* Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, uſtąpił 1589. *Sarnicki* & *Paprocki fol*. 688. Jan Zborowski, Káſztelan Gnieźnień*Hetman* ski, był Hetmanem 1576. ieſzcze ná tęn czas od Krolow dependuiącym.

Marſzałkowie Izby Poſelski. Stánisław Kárſzńicki, Sędźiá Sieracki, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey 1595. tákże Piotr Myſzkowski 1596. y Marćin Zegocki, Sędziá Ziemski Wſchowski 1626. y drugi raz roku 1632. w Wárſzawie. *Item* Stefan Sarnowski, Podkomo*Ocieſki* rzy Łęczycki 1668. Iaſtrzębczykowie. *Braun Coment: Iur. Reg.*

Joáchim Ocieski, Stároſtá Olſztyński, był Márſzałkiem Trybunału Koronnego 1594. Tákże Piotr Strzemboſz Iáſtrzęb*Ocieſki* czyk 1596. *Item* Jan Ocieski, Stároſta Olſztynski 1606. Woyciech Grábowski, Staroſta Czchowski 1657. Krzyſztof Zegocki, Podkomorzy Kaliski 1660. Fránciſzek Myſzkowski,

Káſzte-

Kásztelan Bełzki 1668. Mácicy Myćielski, Horąży Nádworny Koronny 1727. y Stánisław Sługocki 1739.

HERBOWNI JASTRZEBCZYKOWIE,

Według *Okolskiego tom. 1. à fol.* 319. *ad fol.* 334. nánotowáni, gdźie nie ktorym lokácye dawne Woiewo: Mázowieckiego przypisuią śię, ná fundamenćie przywileiu Semowitá Xiążęćiá Mazowieckiego, támże *fol.* 331. wspomnionego.

Adamowscy, czy Iadámowscy. w Sierádzkim Woiewodztwie,
Balińscy, czy Báleńscy, támże
Baránowscy, w rożnych Woiew:
Będźisławscy w Mazowszu.
Bełzeccy w Bełzkim Woiewo:
Bescy w Mazowszu.
Beskowscy, w Mázowszu.
Bieykowscy, czy Beykowscy, w Mázowszu, od Beykowa.
Bńińscy w Dobrżyńskim.
Bobrowscy w Mazowszu.
Borowscy w Mazowszu.
Borutowie od Łukowa.
Bromierscy, nie pisze kędy.
Brudńiccy w Płockim Woiew
Brzeziccy w Lubelskim Woie:
Budkowscy w Mazowszu.
Bysowscy, czy Byszewscy, w Łęczyckim.
Chełstowscy, czy Chełsowscy, támże.
Chmieleccy, *de Golany*, w Podolu.
Chorczewscy w Mazowszu.
Choszczewscy w Podlas: Woiew:
Chudkowscy, nie pisze kędy
Chwalibowscy, czy Chwálibowscy.
Chylewscy, czy Chilewscy, w Mazowszu.
Ciołkowscy w Podolu.
Cudźinowscy nie pisze kędy
Czaykowie w Ráwskim.
Czerniccy w Płockim Woiew:
Czeszowscy w Mázowszu.
Dąbrowscy w Rádomskim
Dębowscy, nie pisze kędy
Dobrscy, czy Dobrzscy, w Mázowszu.
Domaszewscy, czy Domaszowscy.
Dorańscy, w Sierádzkim.
Drochowscy w Mázowszu.
Drozdowscy w Łęczyckim, ktorzy potym zwáli śię Bysowskiemi.
Dziębakowscy w Mazowszu
Dzięgielowscy w tymże Woie:
Dzierzgowscy, przedtym Iezewskiemi zwáni, w Woiewodztwie Mázowieckim ná Dźierzgowie.
Dźiewanowscy, czy Dziwánowscy, w tymże Woiewodz.
Falęccy, czy Faleccy, w Wielkiey Polszcze.
Gibowscy w Krákowskim.
Glinscy, nie pisze kędy
Głoskowscy, czy Głoszkowscy, w Czerskim Powiecie.
Golańscy w Sieradzkim.

Gołeccy, nie pisze kędy
Goreccy w Sierádzkim,
Gostynscy, nie pisze kędy
Grábowscy, nie pisze kędy
Gráźimowscy, czy Gráśimowscy
Grębeccy w Mázowszu.
Grzebscy w Dobrzyńskiey Zie:
Grzywieńscy w Mázowszu
Hoholewscy w Bełzkim.
Iánikowscy w Wielk. Polszcze
Iankowscy ná Mazowszu.
Iástrzęmbeccy, od Iástrzębcá zwáni.
Ieżewscy, z Mazowsza w Bełzkim Woiewodztwie y inszych, z ktorych Dźierzgowscy.
Iordłowniccy w Krákowskim
Iurkowscy w Sendomirskim
Kámińscy, czy Kámieńscy, w Sierádzkim.
Karscy w Płockim.
Kępscy, w Płockim Woiew.
Klembowscy od Łukowa.
Konarscy, nie pisze kędy
Konopniccy w Sierádzkim
Koperniowie, támże w Sieradz:
Kozłowscy w Mazowszu
Koziebrodzcy w tymże Woie:
Kráśowscy támże
Krześimowscy w Lubelskim.
Krzywáńscy, nie pisze kędy
Kuczkowscy w Krákowskim.
Kukowscy w Dobrzyńskim
Kulowie w Krákowskim.
Kuropatwowie w Ruskim.
Kuźmiccy, nie pisze kędy
Łáźieńscy, czy Łáźiccy, nie pisze kędy.
Lutomirscy w Dobrzynskiey Ziemi.
Łysakowscy, z Łysakowa w Mazowieckim.
Macieiowscy, z Macieiowa w Krákowskim.
Mączyńscy, nie pisze kędy
Malewscy w Mazowszu
Małuscy, nie pisze kędy.
Mańkowscy w Mázowszu
Miecielscy, nie pisze kędy
Mierzyńscy, czy Mierzeńscy, w Zákrocimskim.
Milanowscy nie pisze kędy.
Milewscy w Ciechanow: Ziemi
Mirzeńscy w Zákrocimskim.
Mniowscy, czy Mniewscy.
Mszczywowie w Krakowskim z Iakubowic.
Myszkowscy, z Mirowa, w Łęczyckim y Krákowskim
Nęcowie w Krákowskim, inśi Neczámi piszą śię.
Niedrostcy w Mazowszu.
Nieśmierscy w Łęczyckim y Przemyślkim.
Niewęgłowscy w Łukow:
Nowiewscy w Ruskim
Nowomieyscy w Poznáńskim
Obłowowie, nie pisze kędy
Ociescy w Krákowskim, Poznáńskim, y inszych Woiewodztwách.
Orłowscy w Dobrzyn: Ziemi
Paczoscy, z Paczosek, w Liwskiey Ziemi.
Pákoszowie, czy Pákoszowscy
Paproccy z Pruss y Chełm-

skiey

ſkiey Ziemi, w Lubelſkim.
Pęcławſcy, ná Przecławiu, w Mazowſzu,
Pełczyccy w Łęczyckim.
Peſzkowſcy w Mazowſzu
Piłchowſcy, czy Pilchowſcy
Pniewſcy, nie piſze kędy
Polikowſcy, Porębowie
Pouczowſcy, nie piſze kędy *Item* Przedpełſcy, Przeradzcy
Pſarſcy, w Mazowſzu.
Ráciborowie, nie piſze kędy.
Rachańſcy w Bezkim Woiew:
Raczyńſcy w Wieluńſkii Ziemi
Rębieccy, czy Rebieſcy, w Sier:
Rodeccy, Rogowſcy, nie piſze gdzie.
Rożembarſcy w Podgorzu
Roznowſcy w Poznáńſkim
Rychłowſcy w Sierádzkim, Łęczyckim, Podolſkim, Woie:
Rytwiańſcy, od Rytwian
Sądzyńſcy w Mazowſzu
Siemiętkowſcy nie piſze kędy
Skrzetuſcy w Poznáńſkim
Sławeccy w Litwie y indźiey
Smolſcy w Płockim gdzie y Grábowſcy.
Sokolniccy, nie piſze kędy
Stawiſcy pod Wiślicą.
Strzemboſzowie w Sendomir:
Strzeſzkowſcy, nie piſze kędy
Stużeńſcy w Sierádzkim.
Sulaczewſcy w Káliſkim.
Swięciccy w Sędomirſkim, Mazowſzu. &c.
Szczemſcy w Mázowſzu
Szomáńſcy w Mázowſzu.
Szuleńſcy, z Łukomá, w Dobrzynſkiey Ziemi.
Táńſcy w Płockim.
Tłokińſcy w Sierádzkim.
Tłubiccy w Mazowſzu.
Trzepienſcy w Sierádzkim.
Tyniccy, nie piſze kędy.
Uchaczowie, nie piſze kędy
Wąkczewſcy, czy Wąkczowſcy.
Wawrowſcy, Wierzebſcy, Wiktorowſcy, Wierzbiccy, nie piſze kędy.
Wierzbowſcy w Poznáńſkim
Witoſławſcy w Mazowſzu.
Woleccy nie piſze kędy.
Wroblowſcy w Łęczyckim.
Wydzgowie, czy Wyzgowie, w Krákowſkim, Bełzkim, y ná Podolu.
Zádorſcy, nie piſze kędy.
Zákrzewſcy w Radomſkim.
Záleſiccy w Mazowſzu.
Záwadzcy w Przemyślkim.
Záwidzcy w Mázowſzu.
Záwiſtowſcy, nie piſze kędy.
Zdunowſcy w Mázowſzu.
Zegoccy w Inowrocławſkim
Zukowſcy, w Podlaśiu.

Oprocz wyrážonych Jaſtrzębczykow, zebrał *P. Nieśiecki* tego herbu, nápiſanych *tom* 2. *á fol.* 416. *ad fol.* 418. náſtępuiących.

Abráchámowicz.	Bártoſzewſki.	Bełkowſki.	Boguſławski.
	Bekierſki.	Bielewſki	Boleſz.
Albinowſki.	Bełdowſki	Bierczyńſki.	Brodecki.

Brudkowski
Brzechfa.
Brzeski.
Brzozowski
Brzucháński.
Bukowski.
Bylecki.
Charbicki.
Chmielowski.
Chochoł.
Chwedkowicz.
Chyliński.
Ciekliński.
Cieśielski.
Cieſzewski.
Czepowski.
Czeski.
Domarádzki.
Drágowski.
Drozdowicz.
Gáſzyński.
Gembart.
Gieraltowski
Gliſzczyński
Godziſzewski.
Goławski.
Goſzycki.
Grábkowski
Grodecki.
Hermánowski
Ianowski.
Iaśiński.
Iaſtrzębski.
Iędrzeiowski.
Iwánski.
Káczyński.
Karſznicki
Kierski.
Kierznowski.
Kliſzewski
Kośćień
Koſnow
Kośiłowski
Koſmaczewski
Kráſowski
Kuchárski.
Kudbryn
Lawdański.
Leſzczyński
Łetkowski.
Łukomski
Kniáź
Májer
Makomeski
Małoklecki.
Márſzewski.
Máſzkowski
Matczynski
Miedzyleski.
Mietelski
Morski
Moykowski
Moyski
Nágora
Niegoſzewski
Niemira
Niemſta
Niemygłowski
Niemyski
Nowowieyski
Olizarowski
Olſzański
Osiecki
Papieski
Pawłowski
Pełka
Połubinski
Kniaź
Popławski
Porczyński
Powczowski
Preiſz
Przedźinski
Rembiewski
Rucki
Rudnicki.
Saśin
Sarnowski
Sęk
Skopowski
Skorycki
Skrzyſzowski
Sładkowski
Sługocki
Srokowski
Stárczewski
Strzelecki
Suchorski
Száſzewicz
Szczyt
Szumski
Taczánowski
Trzebinski
Turłay
Tynicki
Ulatowski
Wazeński
Wężyk
Wiewiecki
Witowski
Wrzuczek
Wodźinski
Wyrożebski
Zarski
Zawilski
Zberowski
Zborowski
Zdan
Zdźieſzek
Zielonka
Zernowski
Zytkiewicz.

WYROZUMIENIE

O *ROZNYCH IMIONACH JASTRZĘBCZYKOW.*

Poniewaž Jaſtrzębczykow imię nie uſtało, áž do Sukceſſorow Woyćiechá II. Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, ktorzy potym od włośći ſwoich, kożdy z nich ináczey náżywáć śię począł, iák piſze *Paprocki o herbách, y Okolski tom* 1. *fol.*

319

319. słusznie Autorem wszystkich po nim názwiskow, Scibora Woiewodę Łęczyckiego, brátá pomienionego Woyciechá II. Prymasá y Arcybiskupa Gnieznieńskiego, przyznáć muśielibyśmy, gdy by insze dokumentá niżey wyráżone, temu przećiwne nie były. Ten álbowiem, oprocż Rytwián w Sendomirskim, Borzysławic w Łęczyckim, y inszych wśiow, wielkie skarby po śmierći iego zebrał, ktore on nábył częśćią przez śiebie, częśćią przez wynaleźienie dawnych skárbow Krolewskich, w Kátedrze Poznáńskiey záchowánych, iák *Nieśiecki namienia tom 2. fol: 416.* y zá nie włośći rożne pokupił, á máiąc Synow dwudźiestu, między nich podźielił: z tych lubo ośmiu ná Pruskiey Woynie zgineło, dwunastu iednák zostało śię, ktorzy rożnemi byli Senatorámi, iák pisze *Páprocki* powiadáiąc, że w Kośćiele Bensowskim, wszystkich obrázy widźiał, ále podpisow pod niemi nie można iuż było przeczytać. Z tąd by łátwo poznáć, iż potomstwo Scibora pomienionego, rożnymi od włośći nábytych imionámi názywali śię, iáko tenże *Páprocki o herbách* powiáda, że przez kilká set lat, tylko śię Jastrzębczykámi zwali, dopiero po Woyćiechu Arcybiskupie Gnieźnieńskim, gdy śię przednieyśi tego Domu poczęli pisáć z Rytwian, drudzy też co kto miał, z tąd śię názywał. Działo śię to po roku 1436. to iest po śmierći Woyciechá II. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, o ktorym pisał *Długosz y Damalew: in Vitis Archiep: Gnesnen: & Starowol: in Vit: Episcop: Crac: &c.* Ze iednák dáleko dawnieyszego czásu, Jástrzębczykowie iuż śię inszemi imionámi zwáli, ná tych relácyach nie doskonáłych, żadnym sposobem polegáć nie możemy. Nápisał bowięm *Okolski tom 1. fol. 323.* z dawnieyszych dokumentow, mowiąc o Dźierzgowskich, herbu Jástrzębiec. *Hi ante Jeżewscyi dicti, sed divisione & possessione bonorum Dźierzgow, Dzierzgowscij nuncupati fuerunt. Erat divisio bonorum ante annum 1270.* Niżey tákże pisząc o Lutomirskich *fol. 324.* tegoż herbu Jastrzębiec, ták powiáda. *Lutomirscij, de Chmelnica Magna in Dobrzynensi terra. Sciborius Capitaneus Dobrzynensis, tenutarius Margieburgensis, Prussorum clades 1290.* Tenże *Okolski fol. 327.* pisząc o Beykowskich, herbu Jástrzębiec, mowi. *Habent privilegium à Troideno Masoviæ Principe*

Rytwiáńscy z Sukcessorámi

Jeżewscy Dźierzgowscy.

& *Czervinicæ, in Anno Domini* 1362. *ubi dat villam Beikow, ſuper ripam Pilcza, Strenuo militi Stançoni, Comiti & Baroni ſuo.* Piſze tákże *Długoſz*, y z niego *Okolski fol:* 328. iż nie ktorzy Jáſtrzębczykowie zwali ſię Kulkámi, zá Krolá Bolesłáwa ſmi łego, ktory korowány ieſt ieſzcze Roku 1059. Oprocz tych dokumentow, nayoczywiſtſzy znayduie ſię tęn, u *Okolskiego fol:* 331. iż wyliczywſzy roznemi nazwiskámi Jáſtrzębczykow trzydźieſtu y śiedmiu, ták powiada. *Hos omnes nobiles, incipiendo à Pſarſcyis, Semoviti Ducis Mazoviæ literæ nominant, datæ in Płocko, in feſto S. Luciæ* 1408. Toć tedy kożdy przyzna, że nie dopiero po roku 1436. ktorego Woyciech II. Jáſtrzębczyk, Arcybiskup Gnieźnieński umárł, poczęli śię Iáſtrzębczykowie roznie názywáć, od wśiow y włośći ſwoich, iák *Paprocki* wyżey wſpomniony, y z niego *Okolski* z początku tey Familij, nie oſtrożnie piſze. Przeto áni tenże Arcybiskup, áni brat iego Scibor Woiewoda Łęczycki, ktory miał Synow dwudźieſtu, nie może śię przyznáć Autorem rożnych imion wſzyſtkich Iáſtrzębczykow, ále chybá nie ktorych nazwisk poźnieyſzych, od włośći Sukceſſorom ſwoim pokupionych: Albowiem ieſt dowod ták z Kátalogu Kapituły Krákowskiey, iáko też u *Kromera lib.* 15. & 16 *y u Długoſza Anno* 1400. że ieſzcze od roku 1061. Mſzczuiowie, herbu Iaſtrzębiec bywáli Biskupami, Kánonikami y inſzemi Honoryuſzami w Polſzcze: záczym konkluduię, że od rożnych włośći, iáko y inſze *Nobilitatis Polonæ genera*, dawno przed Woyciechem II. Arcybiskupem Gnieźnieńskim, y po śmierći iego, rożnych imion Szlachetnych Iaſtrzębczykowie ponábywáli, iáko oczywiście kożdy *ex allegatis* w nieść ſobie może: chyba żeby to pomieniony *Paprocki* rozumiał, o ſamey tylko familij, od Sciborá Woiewody Łęczyckiego, y bráći iego, pochodzącey.

Kulkowie

Opinia nie rzetelna

Mſzczuiowie.

PRO

PROCEDENCYA S. P. R. HRABIOW

Z Ocieszyna
Ná Turwi, Sowinách, Pákosłáwiu, Miechánowie, Gołębiowie, Łodźi, Gorce &c. DZIEDZICOW

BRUHLOW OCIESKICH

HERBU IASTRZĘBIEC.

CO należy do Imienia Hrabiow ná Ocieszynie Bruhlow Ocieskich, y dalszey procedencyi Domu tego, pisze Okolski tom: 1. fol: 325. powiadáiąc. *Ociescij, Joannes Cancellarius Regni, Magnus Orator ad Cæsaream Maiestatem, & diversos Serenissimos, obiit* 1563. *Reliquit Joannem Capitaneum Olstinensem, & Joachimum, ac filiam, quæ nupta fuit Stanislao Tarnovio, Castellano Sendomiriensi.* Raphàëlem *cum filio Mathia, & Joannem Castellanum Biecensem, Magistrum Curiæ Regni, Capitaneum Sandecensem, Succamerarium & Burgrabium Cracoviensem, Epitaph: Cracoviæ in Ecclesia S. S. S TRINITATIS refert* 1547. *Adamum Succamerarium Crac: virum pium & de omnibus benè meritum, Epitaph: quod marito suo Anna de Konieçpole in Ecclesia Woynicensi posuit, refert. Ex hac familia fuerant plurimi Canonici, milites, Duces militum, Senatores, & optimi Patriæ Cives.* Podobnie, lecz wyráźniey, o tym Domu pisze *P. Niesiecki tom. 3. fol:* 396. Ocieski *herbu Iastrzębiec*, w Krákowskim Woiewodztwie. Jan Ocieski z Ocieszyna, naprzod Kásztelan Biecki, Sądecki Stárosta, Ochmistrz Krolowy, (1.) ták się podpisał ná liśćie Augusta Krola, dánym Miástu Lwowskiemu 1548. á oraz Podkomorzy y Burgrábia Krákowski, dáley Podkánclerzy Koronny, y Podkomorzy Krákowski, umarł Kanclerzem Koronnym 1563. Krákowskim, Oświęćimskim, Zátorskim, Sądeckim, Olsztynskim, Stárostą. *Okolski* inszego bydź rozumie Janá, Kásztelaná Bieckiego, inszego Jána Kanclerzá Koronnego, ále się myli; iedenże to był, tylko postępował. *Vir non solum ingenio, prudentiaq; singulari, & admirabili quadam dicendi facultate, sed etiam summa, in Catholica Orthodoxaq; fide constantia præditus,* mowi *Rescius in Epist: Dedicat: Confutati: Prologo: Brentij,*

Ocieski Kanclerz Koronny.

Tarnowski

Koniecpolsk

Cromer's fol. 681 Orat funeb. Sigismundi I. R. P.

(1.) Ochmistrz Izabelli Krolowy Węgierskiey. Ibidem.

y *Orichov: Dial: 6. de Execut: Illius eloquentia cum summa gravitate & prudentia tota fuit, ut nullus tunc Regum Christianorum, parem illi Cancellarium habuerit*: toż poświadcza *Gornicki Łukasz* w swoim *Dworzaninie fol*: 153. Ieździł w rożnych legacyach, do postronnych Momarchow, iáko to do Rzymu, Niemiec, y Węgier, z wielkim dowcipu swoiego zaleceniem, do (2.) Cárá Tureckiego, kędy wymogł surowe zákázy, áby Tatárskie Ordy, álbo wycieczki Piotra Multáńskiego Hospodará, gránic Polskich nie infestowały. *Orichov: Orat: Turc.ca, Bielski fol*: 575. Jeźdźił w roku 1553. po Kátarzynę Austryacką, żonę Augusta I. Krolá Polskiego, *Orichov: Paneg: nuptial*: kędy go zowic *Virum consilio & lingva promptum. Iest tom*: 2. *Operum Hosij fol*: 160. list Hozyusza Kárdynałá, do niego dány 1557. pełen iego pochwał. Corká iego Zofiia dostałá śię w małżeństwo Stánisławowi Hrábi Tárnowskiemu, Kásztelánowi Sendomirskiemu. Synow iego dwoch młodo umárło, Rafał Máciey 1547. y Stánisław 1556. obadwá w Krákowie u S. Troycy pogrzebieni, zostało śię było ieszcze dwoch, Jan Stárosta Olsztyński posłował ná Seym 1589. y podpisał transakcyą Będźińską, umárł bezżenny. Drugi Joáchim, ktoremu brat stárszy spuścił Stárostwo Olsztyńskie, umarł Kásztelanem Sądeckim w roku 1609. z tym tytułem, był Kommisarzem do pogránicznych od Sląská y Węgier differencyi, *Constit: fol. 897.* Stefanowi Krolowi ná expedycyą Moskiewską znáczne ludźi rycerskich roty stáwił: pod Byczyną tákże przećiwko Máximilianowi, chorągiew iego pieknie śię popisáła, z Rokoszánámi śiłá prácował, żeby ich był Zygmuntowi Krolowi przeiednał. Miał zá sobą Annę Mielecką, herbu Gryff, Stárośćiankę Sendomirską, z ktorą dáleką do Rzymu peregrynácyą odprawił, umarł iednák *sterilis* koło roku 1620. to *Baranovius*. Mikołay brát Jana Kánclerza Dworzaninem ieszcze bedąc Krolewskim, gonił z kopią ná weselu Zygmuntá Augusta Krolá 1553. *Orichov: in Paneg: Nupt*: obrawszy sobie potym stan Duchowny, Kánonikiem był Krákowskim 1568. *Padniev: u Nakielskiego fol: 637*. Adam trzeći brat Kanclerza, po ktorym został Podkomorzym Krakowskim, zszedł z tego świátá w roku 1566. wieku swego 56. ktoremu w Kośćiele Woynickim

(1) do Solimana Cara Tureckiego. Cromerus fol. 681.

Hrabia Tarnowski.

Mielecka

ckim pogrzebionemu, Anná Koniecpolſka małżonka, Stárośćianká Wieluńska, nadgrobek wyſtawiłá, á potym poſzłá zá Zygmunta Záklikę Kaſztelana Połanieckiego, á potym Bełzkiego. *Paprocki fol:* 45. Kátarzyná ſynowica Kánclerza Koronnego, byłá zá Woyćiechem Karczewskim, śioſtrá záś iego, byłá zá Kmitą, Piſarzem Ziemskim Krákowskim, druga zá Mołtowskim. Do tąd P. *Niesiecki loco citato.* Koniecpolſka. Zakliká Karczewski Kmita Mołtowski

Ze iednak te relacye nie ſą zupełne, kłádę tu Procedencyą S.P.R. Hrábiow z Ocieſzyná Bruhlow Ocieskich, (ktorych poſpolićie u nas w Polſzcze Brylami zowią) produkowáną y uznaną *circa agitationem Cauſæ, inter Illuſtr: & Magnificos Bruhle & Magnificum Działynski, ac Generoſum Gronowski, in Judicijs Ordinarijs Generalibus Tribunalis Regni Petricoviæ, Feria ſexta poſt Dominicam Sexageſimæ, Anno Domini 1749.* ktora to Genealogia, że ma w Polſzcze pierwiaſtki ſwoie wraz z Lechem I. y Domami inſzemi ſtárożytnemi, ieſt dokumentem *Chronologia Synoptica Palmitis Coributei, Stanislai à Sternberg Temberski U. J. D. Canoni: Premislien:* wielą Hiſtorykámi ſtwierdzona, y Krolowi Michałowi I. dedykowana, gdzie piſząc o Koźlorogách Saryuſzach Zamoyskich, ták powiada: *Florianus Sarius Zamoyſcius abnepos tritavi illius Sarij Zamoyſcij; qui Anno Domini 550. cum Lecho conditore Poloniæ, verſus Gneſnam Comitatum de Czeſow acquiſiverat, cognationemq; cum Radivilis Ducibus, Tarnovijs, Ociejcijs, Herburtijs nexu ſacro firmaverat &c.* Ze iednák nie mamy bardzo wielu tradycyi dáwnych, z ktorych byśmy linie genealogiczne formowáć mogli od początku Polski, tym śię kontentowáć muśiemy, co możemy wiedźieć: nátenczas bowiem hiſtorye Polacy robili, á nie piſali. Oprocz tedy wyráżonych wyżey, dopiero o Jánie I. Hrábim Bruhłu Ocieskim, Podkomorzym Poznáńskim, táka znayduie śię pewność, iż był dźiedźicem dobr y częśći Sowiny, Turew, Ocieſzyná, Kuczyny mnieyſzey, y Pakoſławiá. Ten roku 1444. w Sądách Poznáńskich proceſs otrzymał ná Szlachetnie urodzonym N. Przybanie, roku 1449. nábył dobr Pákoſławá przez zamian od Pakoſławskiego, do roku 1464. Sądy Podkomorskie y ákta graniczne expedyował: tenże miał ſynow czterech, Janá II. Jároſławá, Stefaná y Uryela. Z tych bráći rodzonych, dwie pochodzą Saryuſzowie Zamoyſcy. Pakosławski.

 linie

linie dalsze, to iest od Ianá II. y Uryelá, álbowięm Iarosław ná Sowinie y Kuczynie mnieyszey dźiedźic, nie miał tylko syná iednego Ianá III. z Katarżyny N. bezpotomnego, á Stefana Hrabiego ná Oćieszynie *non constat proles.*

Jan II. Syn wyráżonego Ianá I. Podkomorzego Poznáńskiego, roku 1496. podczas záślubienia Bárbáry Káźimierzá IV. Krolá Polskiego corki, Iáná Woyćiecha Krolá śiostry, Nayiaśnieyszemu Ierzemu Xiążęćiu Saskiemu; poiachał do Saxonij, y támże roku 1497. *jus feudi* ná dobra Gangloffsommern otrzymał. Ten *ex primo voto* miał synow piąćiu, Janá IV. Piotra I. Maćieiá I. od ktorego dálsza idźie procedencya, Mikołaiá I. Stárostę Kosteńskiego, Ráfałá I. y Stánisławá I. Xiędza. Ián IV. miał Piotra II. Mikołáia II. y Máćieiá II. synow bez potomnych. Piotr I. miał trzy corki z Kátarzyny N. Barbárę Kiszewskiego, Kátarzynę Uieyskiego, Itámillę Zeleckiego, żony. Tym obiemá brátom, to iest Ianowi IV. y Piotrowi I. Adam I. Syn Uryelá, y Elzbietá corká tegoż Uryelá, w ássystencyi stryiá swoiego Stefaná, uczynili rezygnácyą częśći dźiedźicznych ná Oćieszynie roku 1508. ciż sami nábyli dobr Wargowá dziedźictwem, ktorych transakcye roku 1513. y 1516. Tenże Jan II. wyżey wspomniony, syn Podkomorzego Poznáńskiego, z Elzbietą N. *secundo voto*, miał Bártłomieia, ktorego synowie, Ioáchim I. y Ian Chryzostom. Ioáchimá I. było synow dwoch, Henryk I. y Floryan. Iána Chryzostoma było synow trzech *binominis*, to iest, Ián Henryk, Ernest Ierzy, y Woyćiech Zygmunt.

Kiszewski
Uieyski
Zelecki.

Máćiey I. od ktorego dalsza idźie procedencya, miał Ianá Ernesta, ten roku 1539. ożenił się z Zofią *de Balice* Bonárowną, Ianá z Bálic Bonara, naprzod Kásztelaná Oświęcimskiego, potym Chełmskiego, Wielkorządzcy Krákowskiego, Stárosty Spiskiego y Rabsztyńskiego, z Kátarzyny Tęczyńskiey, corką; ktorey zápis z posagiem *modô reformatoriô* w áktách Krakowskich uczynił, ná połowie wszystkich dobr swoich ruchomych y nie ruchomych, ták w Polszcze, iáko y zágránicznych do niego należących; w zaiemnie pomieniona żona iego Zofia Bonarowna, *sub actu reformationis* w áktách Krákowskich roku 1539. od dobr Oyczystych y Máćierzyńskich

Bonarowna
Tęczyńska

skich abrenuncyacyą uczyniwſzy, mężowi ſwemu *feudum* ná dobrach *Gangloffsommern*, przez Nayiáśnieyſze Xiążęta Saskie Ierzego y Auguſta, roku 1524. y 1546. konfirmowanego uſtąpiła. Tenże Ian Erneſt miał brátá Mikołaia III. ktorego ſyn zoſtał się Sebaſtyan; ſąm záś z Zofią Bonarowną ſpłodził Ianá V. á tęn ożeniony z Felicytatą *de Brandenſtein*, otrzymał od Auguſta Xiążęćia Saskiego toż ſamo *jus feudi*, renowowáne roku 1571. y 1587. wraz z Henrykiem I. y Floryánem, tákże Jánem Chryzoſtomem. Synowie Jáná V. z Felicytáty pomienioney, Ián Maurycy I. ktoremu roku 1657. toż ſáme *feudum*, przez Auguſta Xiążęćia Sáxonij konfirmowáne, ná wyráżonych dobrách *Gangloffsommern*, wráz z brátem ſwoim Jánem Bernardem. Syn Janá Maurycego I. z Máryi *Hezler*, Ian Maurycy II. ktoremu roku 1672. przez Auguſta Xiążęćia Saſkiego, toż ſamo *jus feudi* ná dobrá pomienione *Gangloffsommern* renowowáne, á tęn z Kátárzyną Maryą *Kutzleben*, miał ſyná Janá Maurycego III. Miniſtrá *Status Saxonici*, ktoremu roku 1684. przez Iáná Adolfa Xiążęćiá Saſkiego, przywiley tegoż prawá konfirmowány; ſyn iego z Sábiny *Vitzleben*, Ian Maurycy IV. *Miniſter Status Saxonici*, ktoremu roku 1724. przez Chryſtyaná Xiążęćia Saxonij, tenże ſąm przywilij *feudi* konfirmowany. Synowie iego z Zofij *Wonder Heyde*, Ian Maurycy V. *Supremus Præfectus Stabuli in Saxonia*; drugi Fryderyk Wilchelm *S. R. M. Conſiliarius intimus*; trzeci Henryk II. *S. R. J. Comes de Ocieſzyno Bruhl Ocieski, Liber Baro in Forſta & Pforthen Clientelarum; Bonorum Gangloffsommern, Grochwiz, Rhaniſdorff & Veteris Turew, Sowiny, Pakosław, Miechanowo, Gołębiowo, Łodźia, Gorka &c. Hæres & Poſſeſſor; Ordinum Aquilæ Albæ, S. Andreæ, Aquilæ Nigræ, & Alexandri Nevenſis Eques; Sereniſsimi Auguſti III. Regis Poloniæ Electoris Saxoniæ, Supremus Miniſter Status; intimus à Conſilijs Sanctioribus; Summus Regii Cubiculi Præfectus; Cameræ & Redituum publicorum Præſes; Generalis Legionum & Artileriæ Regni; Lipinenſis, Piaſecenſis, Bolimovienſis &c. Capitaneus*, urodzony dniá 13. Sierpnia, roku 1700. Zoná tego Miniſtra Wielkiego, y rozlicznych kwálitátyw Mężá, ták w Sáxonij, iáko y w Kroleſtwie Polſkim, od Antenatow ſwoich wielce záſłużonego, Máryanna Hrabianká,

Zofia Bonarowna.

Honory y Urzędy Henryka Bruhla Ocieskiego.

z Kołłowrathow urodzona dniá 2. Kwietniá roku 1717. Potomstwo tychże, pierwsza corka Márya, Iozefa, Anná, Alexandryná, Henryká, Fráncifzká, Walpuryá, urodzona dnia 16. Styczniá 1735. umárłá tegoż roku: druga corká Amalia, Fryderyka, urodzona dniá 10. Lipcá roku 1736. ktora poszła za Ierżego Augusta S. P. R. ná wielkich Kończycách y Offownicy Hrábiego Wandaliná Mniszchá, Marszałká Nádwornego Koronnego, Káwalera Białego Orła, Sánockiego, Graudentskiego, Lubaczowskiego, &c. Starostę, dniá 14. Lipcá roku 1750. z tych urodzona Iozefa Amalia dniá 29. Sierpniá roku 1752. Trzećia Henryká, y Máryi Anny Bruhlow corká, Maryanna, Chrystyná, Henryká, Alexandra, Rebekká urodzona dniá 31. Sierpniá roku 1737. umarłá dniá 13. Kwietniá 1738. Pierwszy záś syn Fryderyk, Aloizy, Stárostá Warszáwski, urodźił śię dniá 21. Czerwca roku 1739. Drugi Karol Adolf urodzony iest dniá 3. Kwietnia 1742. Trzećí Henryk, Chrystyan, Woyćiech urodzony dniá 11. Lipca 1743. Czwarta corka Marya, Elzbieta, Eleonora, Anná, Kunegunda, Iulianna, Chrystyna urodzona dniá 25. Pázdziernika 1744. umarła dniá 29. Listopada 1746. Czwarty syn Ian Maurycy urodzony dnia 14. Wrześniá 1747. Piąta corka Márya, Anna, Eleonora, Káźimira urodzona dnia 25. Paźdźiernika 1748.

Amalia Mniszchowa.

Potomstwo Iana Adolfa.

Potomstwo Iana Adolfa z Oćieszyna Bruhla, Koniuszego Saskiego, urodzonego dniá 6. Września 1696. zmarłego dnia 26. Grudnia roku 1742. z Marthy, Ewy, Chrystyny z Oppelow Bruhlowy, urodzoney dnia 1. Pazdźierniká 1716. iest pierwsza Maryánna, Chrystyná urodzona dnia 19. Kwietnia 1734. poszła za Iuliusza Gebhardta Graffa Hoym, Szambelana I. K. Mći, dnia 8. Lutego 1750. Druga corka Henryetta, Erdmuntha, Eleonora urodzona dnia 1. Lipca 1735. poszła zá Karola Barona *de Sacken*, Szambelana I. K. Mći, dniá 27. Lutego 1753. Syn tegoż Koniuszego, ieden Ian, Maurycy, Adolf urodzony dnia 4. Pazdźiernika 1737. Trzećia corká Maryá, Augusta, Amalia urodzona dnia 16. Stycznia 1739.

Potomstwo Fryderyka Wilhelma.

Potomstwo Fryderyká Wilhelmá, Hrabiego z Oćieszyná Bruhlá, *S. R. Mtis Consiliarij Intimi,* urodzonego dniá 4. Styczniá 1699. z żony iego Agneszki, Elzbiety *de Thumen* Bruhlowey, urodzoney dniá 1. Lutego 1716. iest synow dwoch,

Ian

Jan Maurycy urodzony dniá 20. Grudniá 1736. y Henryk Adolf urodzony dniá 19. Maiá 1744. Czwárty brát wyrázonych, to ieſt Generała Artyleryi Koronney, Koniuſzego Sáſkiego, y Konſyliárza J. K. Mci, ieſt Jan Máurycy Koniuſzy teráźnieyſzy Sáſki, potomſtwá nie máiący, ponieważ ieſt Káwálerem *Ordinis Theutonici.*

Uriel Bruhl ná Oćieſzynie Hrábiá Oćieſki, czwarty ſyn Janá I. Bruchlá, Podkomorzego Poznáńſkiego, miał z Wilczyńſką ſyná Adámá I. y Elżbietę corkę, ktorzy roku 1508. *in aſsiſtentia* Stefaná ná Oćieſzynie Oćieſkiego, Stryiá ſwoiego, Jánowi IV. y Piotrowi I. Bruhlom *de Ocieſzyno, ſortes in Ocieſzyno reſignarunt,* iákom w zwyż powiedźiał, tegoż ſyn Jan VI. naprzod, Piſarz Ziemſki Krákowſki, potym Podkomorzy, Burgrábiá y Gubernator Krákowſki, Sądecki, Olſztynſki Stároſta, ná oſtátek Kanclerz Koronny; ktoremu Ián IV. Bruhl Oćieſki, częśći dobr Oćieſzyna rezygnował roku 1528. tegoż Inauguracya w Kápitule Krakowſkiey, przez Bonará Kaſztelána Chełmſkiego roku 1553. umarł roku 1563. Synowie iego Rafał II. Staniſław II. Ian VII. Staroſta Olſztyſki, Ioáchim II. Káſztelan Sądecki, Bruhlowie na Oćieſzynie Hrábiowie Oćieſcy, y Zofia śioſtra tychże, Hrabiego Tarnowskiego Kaſztelana Sędomirskiego żona. Ioáchim II. Kaſztelan Sądecki, miał corkę Iadwigę. Brácia Iana VI. Mikołay IV. Zygmunta Krola Polskiego Dworżanin, Adam II roku 1560. Sędomirski, potym 1564. Krakowski Podkomorzy. Ta ieſt Genealogia Bruhlow z Oćieſzyna Hrabiow Ocieskich, ktorą ná Trybunale Koronnym w Piotrkowie, Roku wzwyż wyrażonego produkowaną, podpiſał ręką ſwoią *Caſimirus Rudźinski Caſtellanus Czerſcen: Mareſchalcus Tribunalis Regni.*

Proecedencya od Uriela, Bruhla.

Kollegium Warſzawskie *Societatis Jeſu* w ſwoim panegieryku, pod tytułem *Splendor Gloriae*, wydanym roku 1750. wyraża, że Ian IV. Bruhl Hrabia Ocieski, był Staroſtą Konińskim, y brat iego Piotr I. Staroſtą Pyzdreńskim; że Rafał I. miał żonę Zofią *de Sułkow*, Piotr I. Kátarzynę Trzebińską, Maćiey I. był Podkomorzym Sędomirskim. Tamże Hrabiow *de Kołłowrath* wſpominaiąc, wyraża. *Quis neſciat Bohemiae quidem inquilinum, at Europae toti notiſsimum, Kołłowrathorum illuſtre nomen fortunae muneribus, honorum inſignibus, virtutum ornamen-*

Zacność Domu Kołłowrátbow.

Oo2 *tis*

tis florentissimum, vetustate, atq; saeculorum canitie quadam venerandum, ex quo tot cives praestantissimi, tot S. R. J. Principes clarissimi, tot copiarum Ductores, non minus consilio, quàm armis potentissimi, non minus pugnis, quàm victoriis celebratissimi, omnes in Principem fide, in Religionem zelo, in virtutem amore singulares. Daley pisząc o Henryku Bruhlu, Hrábim z Ocieszyna, pierwszym Ministrze Stanow Saskich; Lipnickim, Piaseczyńskim, Bolimowskim &c. Stárośćie, y żonie iego Máryi Annie Hrabiance *de Kollowrath*, wyráża. *Henricus & Maria Anna par Jllustrissimum, summis fortunae muneribus, pulcherrimis virtutum decoribus florentissimum, maximis Augustissimorum Principum gratijs beatissimum, ita fortunam quâ eminent, adepti sunt; ut virtuti suae lucem admoverent, ita virtutem, quâ praestant consecuti sunt; ut fortunae laudem & meritum sociarent. Henricum Jllustrissimum, cùm REX Optimus, cùm nisi verae magnaeq; laudis amore capi nescius, sibi consiliorum Ministrum, ingentium curarum socium, salutis publicae procurandae adiutorem esse voluisset; Mariam Annam Excellentissimam, cùm sanctissima, cùm nihil aequè ac probitatem aestimare atq; ornare solita Augustissima PRINCEPS, sibi Aulae Magistram, reliqui omnis Comitatûs Gubernatricem, eximiae pietatis suae non modo imprimis conscium, sed etiam sociam adlegisset, cùm uterq; utrumq; ad fortunae tantos honores, ad suos etiam summos amores extulisset; quid in illis, nisi virtutem tanta felicitate dignam suspexerunt? nihil tantum procul dubio facturi, nisi & REX Maximus, in Henrico optimum Virum, & Optima REGINA, in Maria Anna lectissimam Faeminam, adamâsse sibi viderentur.* Corki ich Amalii rozliczne cnoty wyrażaiąc, osobliwie pobożność, skłonność, pokorę, obserwancyą starszych, y rownych sobie, stateczność y powagę bez ámbicyi, dáry umysłu wylicza tymi słowy: *Si artium ingenuarum scientiam desideres, eximia est; si lingvarum peritiam requiras, absolutissima; si morum urbanitatem inspicias, nitidissima.*

Godność z powagą Henryka y Máryi Bruhlow.

Cnoty z per sikcyą Amalii Mniszkowy.

Kolligacya.

Kolligaci *directè* należący do tego Domu Bruhlow Ocieskich, są w Polszcze wyżey z żon swoich wspomnieni, lubo nie wszyscy, tákże z synow y corek Imięnia tego, ále *de stirpe propria* nie było bliższych, iáko Jeżewscy y Dzierzgowscy Iastrzębczykowie, o ktorych z dawnieyszych Historykow pi-

sze

sze *Okolski Orbis Poloni par*: 1. *fol*: 323. & 324. iáko o naydawnieyszych tego szczepu Familiantách. Lubo álbowiem kilku wspomina inszych, Biskupow y Xięży, od roku 1061. iako to Iana Biskupa Wrocłáwskiego y Iana Mszczuiá z Iákuszowic Kanoniká Krákowskiego, y ták wielu służących w Woysku u Krolow Węgierskich, y tu w Oyczyznie znayduiących się, od początkow swoich, áż do Roku 1200. pisząc o nich wyraźnie tenże *Okolski à fol*: 319 *cum sequentibus*; ci iednák wszyscy pospolitym Jástrzębcow Imięniem názywáiąc się, nie máią żadnych dokumentow zostawionych po sobie sukcessorom dawnieyszym, oprocz Ieżewskich y Dzierzgowskich, o ktorych nápisał pomięniony Author *fol*: 323. mowiąc. *Dzierzgowscy in Masovia*: *Hi ante Ieżewscy dicti, sed divisione & possessione bonorum Dzierzgow, Dzierzgowscy nuncupati fuerunt. Erat divisio bonorum ante annum* 1270. &c. przed ktorą dawnością żadney wzmianki nie masz, tylko o Jastrzębcách po Imięniu ná Chrzcie S. dánym. Zkąd poznáć, iż Rodowitość iedna Pánow w Polszcze Przednieyszych Jástrzębcem pieczętuiących się, od dobr y dziedźictw sukcessyonalnych, działem pomiędzy siebie rozporządzonych, názywáć się poczęłá z potomkámi swoiemi, dopiero przed tymże rokiem 1270. iáko to od Ociesżyna Ocieskiemi, od Jeżowá Jeżewskiemi, od Dzierzgowá Dzierzgowskiemi, zkąd trzy konary pochodzą ze szczepu iednego. *Ieżewscy. Dzierzgowscy.*

W wyrażonym Panegiryku, te są zkolligácone domy z Hrábiámi Bruhlami Ocieskiemi wspomnione, to iest Kiszewskich, Zielęckich, Uieyskich, Trzebińskich, Sułkowskich, Mstowskich, Kmitow, Karczewskich, Tarnowskich, Mieleckich, Bonarow, Koniecpolskich, Tęczyńskich, Ossolińskich, Brandenszteynow, Hesterow, Kutzlebenow, Witzlebenow, Wonderheydenow, Kołłowrathow, Mniszchow.

Pp PRO-

PROCEDENCYA

Z Máłuszyná w Woiewodztwie Krákowskim Jástrzębczykow

MAŁUSKICH.

Małuskich dwie linie. DWie są linie Jástrzębczykow z Máłuszyná Máłuskich, iedná ktorą się dáwnością pieczętuie tymże herbem Jastrzębiec, druga ktorá się pisze tákże z Máłuszyná, lecz pieczętuie się herbem Pogończyk. O pierwszey pisze *P. Niesiecki tom:* 3. *fol.* 219. tymi słowy: Máłuski *herbu Iastrzębiec* w Krákowskim Woiewodztwie. Piszą się z Máłuszyná; ále *Zołtowski* *według Okolskiego* wszedł potym w dom Zołtowskich, wziąwszy Máłuską, y z nią te dobrá, y on y potomkowie iego pisáć się poczęli z Małuszyná. Marcin Máłuski Iástrzębczyk, Burgrabia Málborski, umárł 1586. iáko świadczy nádgrobek w Malborku zmárłemu postáwiony od ośierociáłey żo- *Zorawicka* ny Zofii Zorawickii, herbu Godźiembá. Jeden z tego domu był Proboszczem Msłowskim. Adám z Kátárzy- *Wolska* ną Wolską, zostáwił dwoch synow, y corek kilká, z kto- *Baranowski* rych iedná byłá zá Jędrzeiem Báránowskim, herbu Ráwicz, imię iey Anná. Samuel synowiec iego umarł *celebs*, Mikołay brat iego, był Podstárośćim w Lanckoronie. Adam y syn Adáma wspomnionego wyżey, miał żonę, ále z nią *steri-* *Pokrzywnicka Kobielska.* *lis*. Stánisław záś brat iego z Anną Pokrzywnicką, zostawił syná iednego Janá, ktory miał zá sobą Kobielską, zostawił z nią synow y corkę Elzbietę, Janá Przerebskiego małżonkę; *to Baranow*: Michał 1705. w Krákowskim. Druga linia *propriè* zowie się Zołtowskich, z Płockiego Woiewodztwa, herbu Pogończyk, ktorzy lubo Fámilią swoię pisali z Máłuszyná y Zołtowá, iák pisze *Okolski tom:* 2. *fol*: 330. nie są iednák Máłuskiemi z swoiey rodowitośći, ták bowiem pisze: *Woysławscy.* *Ex cognominatis Woysławijs Zołtowscijs*, *Stanislaus Zołtowski Voyslavius, qui dum plurimis expeditionibus præmia à Ducibus & Regno multa reportavit meritis condigna, pacatiorem statum eligendo, cum Małuska suscepit matrimonium, & transportavit mansionem suam in hæreditatem ipsius Małuszyno, unde quoq; & familiam suam sui posteri adnotare ceperant.* Jest tradycya

o tym

o tym Imieniu starożytnym, iż zá Krolá Łokietka, nie ktory z Iástrzębczykow będąc ustawicznym w kożdych woiennych okázyách, małego wzrostu Rycerz, ále wielkiego sercá, ássystuiąc Krolowi, po Zámku Olsztyńskim, mil dwie pod Częstochową, przechodzącemu się, rzekł do niego: *I ia máluśki, y tyś maluśki, bądźże maluśkim*: bo obadwa byli máłego wzrostu; gdźie nádał mu uroczyszcza, milká Polska od Zámku Olsztyńskiego, ktore názwał od swego Imienia wieś Małusze, z ktorych piszące się potym Antenaći, dálszemi czásy Máłuskiemi názywáli się, ktorych dźiedźicámi zostáiąc około połtoráftá lat, trzech bráći podźielili się ná troie niemi; iedne názwáli Máłusze stáre, ktore do tych czas są w Máłuskich possessyi, drugie názwáli gorne y błotne, od támtych stay dźieśięćioro Polskich, á te trzymáią Kánonicy Regularni, w Powiećie Lelowskim, Woiewodztwá Krákowwskiego. Poźnieyszego czásu te są, z niektorych wielu, znayduiące się w domu Máłuskich tránsakcye, iáko Ewa Romana Przerebskiego, y Agneszká zá Stánisłáwa Máłuskiego, Pokrzywnickie dźiedziczki, wydáne podźieliły się Rędźinámi y częśćiami Wyczerp, po połowie. *Actum in Castro Petricoviensi, Anno* 1608. *fer*: 6. *post Festum Paschæ*. Iest tákże intercyzá Ianá Máłuskiego, dźiedźicá Luboyny, pomienionego Stánisłáwa syná z Pokrzywnickiey urodzonego, z Krućińską 1643. z Łodźińskich urodzoną; ktorey *oblata Feria* 3. *post Dominicam Oculi* 1671. Iest tákże tránsakcyá w Łucku 1669. *die* 7. *Novembris*, Sebastyána Małuskiego, Cześnika Nowogrodzkiego, względem dobr Lubcze, Niemira, Rudki, Tychołyná, y Wolki Brodzkiey, częśći Ławrowá, Perespy, Sołowiná, y wśi Leniowki, ktory miał zá sobą tychże dobr dźiedźiczkę z Dąbrowskich Poćieiową Wdowę, sąm będąc dźiedźicem w Wielkiey-Polszcze, miał Mącznik *cum attinentijs*, á tęn był Dworzáninem I. K. Mći y Rotmistrzem Woysk Koronnych, ktorego żoná wspomniona, byłá corką z Rokśic Marćiná Dąbrowskiego, *prmiô votô* zá Stánisłáwem Poćieiem. Tenże Sebestyan Cześnik Nowogrodzki, powtorny mąż z Dąbrowskich Poćieiowy, nábył zápisu *Cessionis* przed Aktámi Grodzkiemi Krákowskiemi, *Feria* 5. *ante Festum Simonis & Iudæ Apostolorum* 1669. y Possesyą tegoż roku *die*

O imieniu Małuskich.

Roman.

Pokrzywnicey.

Łodzińscy.

Pocieiowa.

Dąbrowscy.

2da *Novembris* w Łucku tych wſzyſtkich dobr wyráżonych, iáko w tamteyſzym Powiecie znayduiących śię. Pomieniony Ian miał z Anną Kobielską Stániſławá, Staniſław z Dębnicką miał ſynow trzech, Ianá, Wincentego, y Iozefa. Ian Małuski *procreavit* Fránciſzka y Erázmá, Kánonikow Regulárnych we Mſtowie, Konſtáncyą y Ludwikę, ktore zá Zárskich powydawał. Jozef Máłuski z Trepczanką miał ſynow dwoch; Káſpra, ktory wźiął Máryánnę Suchocką Łowczankę Bilską; y Hieronimá, ktory ożenił śię z Anną Myſzkowſką. Wincenty z Tereſſy Niezábitowskiey zoſtáwił ſyná Antoniego Máłuskiego, Cześniká Nowogrodzkiego, Namieſtniká Huſsarskiey Chorogwi, Xiążęćia Micháłá Rádziwiłá, Woiewody Wileńskiego, Hetmana Wielkiego W. X. Litewskiego. Tęn Antoni Małuski ożenił śię ná Wołyniu pod Krzemieńcem, z Máryánną Michałá Sadowskiego Podczaſzego Bilskiego, y Franciſzki Sieniućianki, Piſarzowny Grodzkiey Krzemienieckiey małżonkow, ſpłodzoną corką.. Oprocz wyrażonego Antoniego, Wincenty Małuski z Niezabitowskiey, zoſtawił Dominiká Towarzyſza teyże Chorągwi, Woyciecha X. Alexego Proboſzcza Rokitnickiego, *Notarium Apoſtolicum & Officij Pilcenſis;* X. Wawrzyńca Proboſzcza Záráwskiego, y Ignácego, Małuskich. P*iſze* P. *Nieśiecki* wyżey położony, ze Małuski był Proboſzczem we Mſtowie *Canonic: Regular:* lecz támże dwoch ich było Proboſzczami, Malcher y Gaſpar bráćia, ktory ieden drugiemu Proboſtwa uſtąpił. Był y Kánonikiem Sieradzkim Małuſki, brał Stryieczny Wincentego Małuskiego.

Kobielska. Dębnicka. Zarſcy. Trepczanka. Suchocka. Niezábitowska. Sadowski.

Kolligaci. Kolligáći tego Imienia znayduią śię ći. Pokrzywniccy, Goſławſcy, Przerebſcy, Kobielſcy, Snarſcy, Zábiccy, Luboińſcy, Pągowſcy, Trepkowie, Iároccy, Iágniątkowſcy, Remiſzowſcy, Stoccy, Pſarſcy, Rogolińſcy, Niezabitowſcy, Otwinowſcy, Rudzcy, Mſzaneccy, Kuczewſcy, Grzegorzowſcy, Ráczyńſcy, Zárſcy, Wyleżyńſcy, Wolſcy, Karwoſcy, Chruśćińſcy, Oráczewſcy &c.

PRO-

PROCEDENCYA
Z Wielkiego Zakrzewa,
ZAKRZEWSKICH,
HERBU JASTRZĘBIEC,
W Woiewodztwie Krakowskim y Sendomirskim z dawna, á teraz po rożnych Woiewodztwách, Ziemstwách y Powiátach, znayduiących się.

JUż pod tym herbem opisałem abrys iego y oryginał, tu nie ktore czynię reflexye. Pisze *Plinius*, *Plutarchus & Tacitus*, że Rzymianie y Egipcyánie, niegdy, Jástrzębiow w wielkim mieli szacunku, y tęn był zwyczay u Rzymian, że iáko Orła Jowiszowi, Łábędzia Junonie, y Wenerze, ták Iástrzębia Marsowi poświęcali, y samym walecznym ludziom, zá herby używáć pozwaláli. Semiramis Babilonij y Egiptu Krolowa, panuiąca w lat 230 po uniwersalnym potopie świátá, złotego Iastrzębiá z rospostartymi, y do lotu wznieśionemi skrzydłami, zá herb używałá, y przed sobą ná berle Krolewskim nośić kázałá. *Przeszłość herbu Jastrzębca*

Podkowy zás Końskie, *Paprocki w Gniaździe Cnoty*, wynalezione tu u nas w Polszcze, zá czásow dopiero Bolesławá Chrobrego Krola, w Roku 999. bydź rozumiał, y Okolskiego zá sobą pociągnął, ále obadwa swoie błędy, żádnemi Autorami nie poparte, w drugich swoich tomach zbieraią: iáko to *Paprocki in Stemmatibus, à Okolski in 2dô opere sub armis Pobok*, y słusznie się ci poprawili Autorowie, bo czy to bydź może, żeby Sauromatowie, Wandalitowie, y stárzy Polacy pogánie, ták waleczne Narody, mieszkaiące w Pułnocnych kraiach, gdzie zimy y gołoledzi wielkie, woiuiący w zimie często z postronnym nieprzyiacielem, mieliby ná bosych koniach pracować y woiować. Táką rzeczą mowićby trzeba, że zá ich tu wiekow áż do Bolesława Chrobrego, zimy y gołoledzi w tych kraiach niebyło, á ná reszcie żelaza chyba im niestawało, ále z czegosz miewáli rochátyny, miecze, oszczepy, strzały y inną broń, czy inne oręże do boiu. Był tedy zwyczay po rożnych Páństwách y Prowincyách, zdawna kowáć konie, y nayprzod w Tessalonij, ná kilka set lat przed Alexandrem Wielkim, są wynáleźione złote podkowy końskie, iako o tym *Okolski* *O podkowach*

w tomie drugim pod herbem Pobok wyraźnie świadczy, y nic pewnieyszego, że w ten czas weszła podkowa w herb Domu tego, ile że iest złota: *Y Poppea*, ktorey śmierć za Nerona Cesarza opisuie *Tacitus*, w lat 56. po Narodzeniu Pańskim, konia swego srebrnemi podkowami kować kazała: *Ulisses Aldrovandus de quadruped: lib: 1mô, y Niesiecki tom: 2dô fol: 413. pod Jastrzębcem. Balbinus Historyk Czeski tom: 2dô fol: 662.* obszyrnie pisze, że w Czechach koło Roku Pańskiego 270. były znaczne Domy, ktore się podkowami końskiemi kleynociły, y u nas w Polszcze Leszek zdradny w Roku 750. konkuruiąc o koronę, po nabitey ostremi ćwiekami Prodnickiey mecie, ubieżał innych Kompetytorow do korony ná kolumnie wystawioney, nakowanym koniu. *Cromer lib. 2dô, Bielski fol: 36. Pruszcz fol. 15. y Niesiecki tom: 2dô sub Armis Jastrzębiec.* Z czásem zaś, iak Wiara Swięta nastawała, Przednieyśi z tego Domu, Krzyż także do złotey Podkowy przydali, bo przedtym, ile w pogáństwie, gołe tylko bez Krzyżow podkowy w Herb wchodziły, o czym *Bielski fol:* 50. y fol: 70. przeciwko *Paprockiego y Okolskiego.* O procz danych dowodow pod herbem tego Domu, iże ieszcze za pogańskich w Polszcze kwitnął Monarchow, wszyscy się zgadzaią Autorowie, drudzy zaś twierdzą, że Jastrzębczykowie między dwunastą Woiewodami, ktorzy po dwakroć tym całym Państwem rządzili, po ześciu potomstwa pierwszego Lecha w Roku 700. znaydowali się. *Paprocki in Stemmatibus* twierdzi, że ieden z tey Familij w cudzych kraiach będąc, tam Chrześciańską Religią przyiął y przyięcia iey Mieszkowi Polskiemu był powodem w Roku 966. Znać y z tąd starożytność Iastrzębczykow, że więcey żadnego Herbu nieznaydziesz Familiantow, iako się rozrodzili Iastrzębczykowie, bá y z tąd znać starożytność tego Domu, że od niego przeszło dwadzieścia herbow swoie początki zabrało, á pod niemi zacnych y niezliczonych Familii bardzo wiele; y ztąd, że przy fundacyách Kościołow, Gnieźnieńskiego, y Krakowskiego, Trzemeszyńskiego y innych, w Roku 966. Topory, Iastrzębce y inne znaczone były, o czym *Paprocki* ná przywileiach, *y Niesiecki pod Jastrzębcem tom: 2dô y tom. 3tiô pod Herbem Łodziow*, y ná innych mieyscach.

O Krzyżach herbowych

Starożytność Domu

PRZOD-

PRZODKOWIE DOMU TEGO.

A ponieważ nąm starożytność dawnieyszych tego Domu zataiła Przodkow, częścią dla niewiadomości w tych kraiách pisma; częścią dla woien ustawicznych, ktoremi prawie *Sauromatæ* y *Vandalitæ* y starzy Polacy poganie tchneli y gorzeli; więc od poźnieyszych, o ktorych doczytáć się mogło, záczynam powtornie z większą expressyą, iak są wzwyż wyrażeni.

Msżte, alias Mszczugiusz, zá ktorego radą Mieszko Xiążę Polski przyiął Wiarę Swiętą z całym Państwem w roku 966. *Paprocki.* Msżte

Zema, Brat Mszczugiusza, byli razem przy założeniu Kościołow Gnieźnieńskiego, Krakowskiego, y innych. *Paprocki ná przywileiách*, y ciż sami Krzyż przydali do Herbu w roku 966. Zema Krzyż do herbu przydany.

Mszczuy, syn Mszczugiuszá, Kasztelan, á potym Woiewoda Sandomirski w Roku 999. ná przywileiu Trzemeszyńskim podpisał się, o czym *Paprocki.*

Mszczuy y Ian Kanonicy Krakowscy, od Zuli Toporczyka, Arcybiskupa Krakowskiego w Roku 1060. kreowani. *Bielski fol: 77.* Mszczuy

Barzywoy, Zbylut, Zema, Odolay y Iędrzey Iastrzębczykowie, ktorych z Węgier rewokowawszy Władysław Herman brat Bolesława śmiałego, dobra im konfiskowane o zabicie Swiętego Stanisława, Biskupa Krakowskiego, powrocić kazał o czym *Długosz w Roku 1084.* y *Okolski tom: 3tiô sub Armis Tępa Podkowa.* Barzywoy

Swiętosław Biskup Poznański w Roku 1206. *Długosz o nim in vitis Episcoporum Posnaniensium* y inni. *Paprocki* powiada że widział grob iego w Iędrzeiowie z Herbem Iástrzębiec. Swiętosław

Piotr Brevis, albo mały, Biskup Płocki w Roku 1254. *Łubiński in vitis Episcoporum Płocensium, y Paprocki o Herbach, o nim świádczą.*

Ian Biskup Wrocławski ná Sląsku, pierwszy z Polakow ná tę Katedrę wstąpił w Roku 1060. iáko *Długosz* w swoiey Kronice świadczy.

Iakub z Raciborowic Kasztelan Sendomirski zginął od Tatarow pod Chmielnikiem w Roku 1241. *Długosz tom: 1. Lib: 7.* Raciborski

Bielski fol: 166. Miechovita, Cromerus lib: 7. od ktorego zacnych Domow wiele, iakoto Zegotcy, Wierzbowscy, Ocieścy, Myszkowscy, Konarscy, Chmielniccy y Zakrzewscy.

Zegotcy. Wierzbowscy. Ocieścy. Myszkowscy. Konarscy. Chmielniccy. Zakrzewscy.

Michał, Kasztelan Krakowski, w Roku 1225. List Bolesława Pudyka u Nakielskiego *fol:* 171. y 34. tegoż u Paprockiego o Herbach *fol:* 71.

Misztuy Woiewoda Krakowski 1242. List Klasztorowi Staniąteckiemu, *u Szczygielskiego in Tinecia lib: 2. fol:* 152.

Scibor Woiewoda Łęczycki 1242. List Konrada Xiężęcia u Nakielskiego *fol:* 164.

Mściug Woiewoda Sendomirski 1342. List Łokietka y Kazimierza Wielkiego Krolow, u Nakielskiego *fol:* 257. y u Łaskiego *fol:* 167.

Mszczuia Podkomorzego Krakowskiego, List Kazimierza Wielkiego wspomina, dany Klasztorowi Strzeleńskiemu.

Koszczeń. Pawła Koszczenia z Sędziszowa znaydziesz *w Długoszu pod Rokiem* 1399.

Iędrzey Biskup Wileński Roku 1399. od Litwy nazwany Wasylo, Pasterz właśnie Apostolski, ieszcze na ten czas w niedowierną Litwę, wiarę Chrześciańską wmawiał. *Cromer* go zowie mężem uczonym y Bogoboynym.

Marcisz, brat rodzony Iędrzeia, Biskupa Wileńskiego, w Nowym mieście OO. Franciszkanow fundował, w Roku 1380. y Zbożow kupił, od ktorego Zborowscy, dom dawnieyszych wiekow w Oyczyznie naszey pełen zasług, honorow y fortun. Woyciech Arcybiskup Gnieźnieński, z oyca Krzesława, Matki Krystyny urodzony w Roku 1370, był nayprzod Biskupem Poznańskim, potym Krakowskim, na koniec Prymasem: na Grunewalską potrzebę, przeciw Krzyżakom, znaczną Chorągiew pod swym herbem wystawił. *Długosz o nim in vitis Episcoporum Posnaniensium, Damalewicz in vitis Episcoporum Gneznensium, y Starowolski in vitis Episcoporum Cracoviensium.*

Scibor Woiewoda Łęczycki, rodzony brat Woyciecha, Prymasa w Roku 1360. ten miał synow 20. wszystkich konterfekty widział za swego wieku *Paprocki* w Kościele Bensowskim, ale podpisow pod niemi iuż niepodobna było wyczytać, z kto-

z ktorych ośmiu na Pruskiey woynie zgineło; á dwunastu rożnemi Senatorami było, od ktorych Domow zacnych wiele poszło, á między niemi Dom Rytwińskich, między naycelnieyszemi w Oyczyźnie Domami nieposledni. Innych bardzo wielu tego Domu Przodkow miiam, kto o nich chce wiedzieć, niech rożnych Autorow czyta, tu dlá wiadomości obszernieyszey, nie ktorych nánotowałem. Rytwińscy

ZAKRZEWSKI Herbu Iastrzębiec, w Woiewodztwie Krakowskim, Sendomirskim *originaliter*, teraz y po innych, piszą się z Wielkiego Zakrzewa, dukt swoy wiodą prostą linią od Iakuba z Raciborowic Iastrzębca, Kasztelana Sendomirskiego, ktory w roku 1241. od Tatarow zginął pod Chmielnikiem, zá Krola Pudyka. *Długosz tomo*: 1. *lib*: 7. *y Bielski fol*: 166. *Miechowita lib*: 3. *Cromer lib*: 7. Iákoż od tego Iakuba z kilku synow, wiele poszło Domow, iako to Raciborowie, Zegotcy, Wierzbowscy, Myszkowscy, Konarscy, Chmieleccy, Kempscy, Zakrzewscy, y inni. Swiętosław z Zakrzewa Kasztelan Radomski, list Krola Łokietka dany Miastu Sendomirzowi podpisał w Roku 1327. Pomscibor z Zakrzewa Kásztelan Wiślicki w Roku 1375. Paweł z Zákrzewá Podczaszy Sendomirski Roku 1409. *Turianus Ara gratitudinis* o nim wspomina. Mikołay z Zakrzewa Marszałek Nádworny Koronny Roku 1472. podpisáł list Krola Władysławа Iagiełłowicza *u Łaskiego w Statucie fol*: 171. *y u Januszowskiego fol*: 1024. był y Kásztelanem Wiślickim. *Bielski wspomina o nim fol*: 373. że będąc z Krolem Władysławem (: panuiącym razem Węgrom y Polakom :) w Węgrzech, po zwycięstwie Turkow z inszemi Rotmistrzami Polskiemi, zawiesił proporzec swoy w Budziniu, w Kościele Panny Máryi, o czym obszernie *Bielski*. Xiądz Niesiecki, tak w pierwszym tomie, pod Marszałkami Nadwornemi Koronnemi, iako y w ostatnim tomie, Mikołaiowi przypisał herb Gryff, bá y do Bogoriow go referuie. Swiadczy się Státutem Łáskiego y Przyłuskiego, ále ci Autorowie herbu niepołożyli, y on nieostrożnie Iastrzębia w Gryffa zámienił. Ián z Zakrzewa, Sędzia Ziemski Krakowski Roku 1496. u Ianuszewskiego w Statucie, w Xięgach ostatnich *fol*: 37. ná przywileiu Krola Albrychta, ktorym po- Zakrzewscy. Rożne Domy.

twierdza dawne prawa y przywileie w Piotrkowie, ná Sey-
Krasińska mie. Temu Iadwiga Krasińska, herbu Slepowron, Stolnikowa
Ciechanowska, trzech powiła synow, między ktoremi An-
drzey Zakrzewski, Burgrabia Krakowski. O nim pisze *Wa-
powski fol*: 545. *Bielski fol*: 516. że ná ten czas Pisarzem Kro-
lewskim będąc, á potym y Koronnym, ieździł w Poselstwie
do Baiazeta Cesárza Tureckiego po dwakroć, od Alexándra
y Zygmunta pierwszego, Krolow Polskich, y przyśięgę od
tegoż Baiazeta, w Konstántynopolu odebrał, ná rok między
Leśniowolska. nim y Koroną zawartą w Roku 1510. Z Leśniowolską her-
bu Gryff. zostawił synow y corki, Iozef Zakrzewski, Kaszte-
lan Małogostki, Porucznik Zborowskiego, Kásztelana Krakow-
Iaruntowna skiego, Chorągwi Husárskiey, z Iaruntowną herbu Pomian,
zostawił potomstwo. Woyciech Zakrzewski, Cześnik Sendo-
mirski, Stefan Zakrzewski Podczaszy Łęczycki, podpisał Kon-
firmacyą Elekcyi Stefaná Batorego, u Ianuszewskiego w Sta-
tucie *fol*: 103. w Księgách ostatnich. Stanisław Zákrzewski,
Komorowska Woyski Sendomirski, wyniosł się był ná Wołyń, od Xiążąt O-
strowskich trzymał dobrá, miał zásobą Komorowską. Jan y Jo-
zef pod Smolińskiem, służąc z Ianem Zborowskim, Hetmanem
Nadwornym, po Husársku, krew dla Oyczyzny wylali. Mar-
cin Podkomorzy Płocki, potym Kásztelan Słoński, syn Ioze-
Karnkowska fa Małogoskiego Kásztelana, z Karnkowskiey herbu Iuno-
szá, zostawił dwoch synow, Iána y Mikołaia. Ian Sekretarz u
Krola Iána III. iáko się podpisał, ná przywileiu Krolewskim,
Niszczycka danym Xięży Bonifratrom Lwowskim, w Roku 1689. zosta-
wił z Niszczycką herbu Prawdzic, potomstwo. Mikołay dru-
Damiechowska gi syn Marcina, z Domiechowską herbu Prawdzic, zostawił
Siedliska Woyciecha *sterilem*, y Iędrzeia. Iędrzey z Maryanną Siedli-
Chotecka ską herbu Ostoia, ktorą urodziła Anna Chotecka, herbu
Uieyska *Zborowski* Nabram, zostawił Stanisława y Franciszka. Dominik Zakrzew-
Mroczkowna ski, Kanonik Płocki, urodzony z Uieyskij, siostry rodzoney
Uieyskiego, Biskupa Kiiowskiego. Anna Zakrzewská, zá
Jozefem Zborowskim. Sobestyan Vicesgerens, á potym Sę-
dzia Przęmyski, z Mroczkowny zostawił sukcessorow nie-
ktorych Jastrzębczykow. Zákrzewskich tu położonych *Nie-
siecki* nie ostrożnie do innych herbow ponaciągał, nie kładąc
na to żadnych dokumentow, ále tu náleżą. PRO-

PROCEDENCYA

Na Jeżewie Kościelnym, Szumsku, Mieście Rościszewie w Woiedztwie Płockim; Mieście Kryłowie w Woiewodztwie Bełskim; Czumsku y Bábcách w Ziemi Dobrzyńskiey &c. &c.

Dziedziców

JEZEWSKICH,

HERBU JASTRZĘBIEC.

JEżewscy w Woiewodztwie Płockim, ieden Dom y Familia z Dzierzgowa y Szumska Dzierzgowskiemi, iákom wyraźił *fol:* 143. & 153. y tu ponawiąm słowa *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 323. *z Paprockiego o herbach fol:* 117. *ad* 119. Dzierzgowscy in Masovia. Hi ante Jezewscy dicti, sed divisione & possessione bonorum Dzierzgow, Dzierzgowscy nuncupati fuerunt. Erat divisio bonorum ante annum 1270. Pomsciborius Iezewski de Dzierzgow, Castellanus Ciechanoviensis, ex Catharina Wilkanowska suscepit Ioannem & Nicolaum. Nicolaus Dzierzgowski Archiepiscopus Gnesnensis, Primas Regni, Legatus natus, 1546. de hoc Ianicius.

Jeżewski Kasztelan Ciechanow: Xiążę Prymas Arcy Biskup Gniezmienski.

Te favor ad magnos Regis provexit honores,
Et primum Patriæ fecerat esse caput:
Largus eras inopi, nec certe iniurius ulli,
Non est parva boni laus quoq; & ista viri.

Joannes Archiepiscopi Germanus, Palatinus & Generalis Masoviæ, Varsaviensis & Łoviciensis Capitaneus, reliquit ex Dorothea Sobocka filium. Magnus erat amator patriæ, maxima quæq; pro patria fecit, voluit. Amo Salustium dicentem: *Non exercitus, neq; thesauri, præsidia Regni sunt, verùm amici, quos neq; armis cogere, neq; aurô parare queas, officio & fide parantur.* Auctus filius Palatini, Castellanus Sochac: Osiecensis Capitaneus, ex Srzenska Palatini Plocen: filia reliquit Barbaram, Macieiovij Capitanei Zavihostensis coniugem, cum illa & bona translata fuerunt Anno 1523. Stanislaus Dzierzgowski Iudex terræ Ciechanoviēsis. Hic dum divisione bonorum Szumsko accepit, posteritas Szumscii vocati sunt.

Woiewoda y Generał Mazowiecki. Sobocka

Srzeńska

Macieiowski.

Szumscy

JEZEWSCY eadem cum Dzierzgowſcyis domus, pietati, religioni, militiæ dediti, ante annos ſexaginta computavit quidam Canonicos Plocenſes & Varſaviẽs &c. viginti. Bartholomæus cum Przedborska, reliquit Ioannem & Bartholomæum & filias quatuor. Ex quibus progenita proles á villis & bonis iterum alia ſortiti ſunt cognomina, alij Skubaiewſcij, alij Bielewſcij, alij Kucharſcij. Matthias Iezewski in Zarzece & Gilinie translati, poſtmodum cupiditate immortalis famæ in Caſtra & Podoliam, plurima indicia invicti animi demonſtrarunt. Quapropter graviſsimis titulis in caſtris, Rotmagiſtrorum, Cuſtodum caſtrorum, Nuntiorum ad hoſtilium phalanges & Dominos honorati extiterunt. Nota eſt & modernis Rectoribus exercituum eorum fides & virtus. *Okolski: lo: cita:*

Przedborska

Skubaiewscy. Bielewscy Kucharscy

Z pewnego manuskryptu, o tymże ſtarożytnym y wielce zaſłużonym Domu kładę tu ſłowa. Teſtantur ſat abunde de hac ratione diſtributa huic claro Iezewſciorum nomini, pro effuſo bellantium ſangvine promerita Privilegia, tum Principis Maſoviæ Semoviti, adhuc abſolute tunc dominantis; tum Cæſaris Maximiliani I. &c. Privilegium Ducis Maſoviæ Semoviti diſtingvit, ornat & inveſtit hoc bene notum & nobiliſsimum gentis Iaſtrzembcorum Iezewſciorum nomen, ob tot funera anteceſsorum ſuorum & obitus ſponte & alacriter in bellis oblatos, ut chara Patria & inclyti Principes, longè lateq; propagatis dominij ſui finibus, continuo orirentur; quâ gratiâ Principis principaliter & inter Primores dotata erant nomina Kempſciorum, Jezewſciorum, & Pſarſciorum, exceptione á judicijs & juriſdictione quorumvis Regionis ſuæ Palatinorum, Capitaneorum, & Officialium, eos ſibi reſervando in cauſis, ipſe Princeps jure dicendo. Uti *Paproccius lib: ſuo Stemmatum Nobilitatis Polonæ fol:* 127.

Kębscy Jeżewscy Psarscy

Zaczęm, tenże Przywilij wyrażąm tu, iako ieſt w pomięnionym mieyścu u Paprockiego położony.

NOS Semovitus Dux Maſoviæ &c. &c. Conſideratis & diligenter inſpectis fidelibus ac conſtantibus ſervitiis, quibus ſe Nobiles viri noſtri fideles de Genealogia ac Clenodio Jaſtrzębiec ſeu * Boleſzyc infraſcripti, Fratres, propinqui, & clenodiales, a multis retroactis temporibus promptos exhibuerunt

** Boleszowie się*

erunt, & in futurum exhibebunt Deo dante: volētesq; infra ſcriptos nominative Nobiles & eorum ſucceſſores legitimos, ſpeciali dono Noſtræ Ducalis Magnificentiæ proſequi, & favore, ut eò validius & uberius ad Noſtra famulamina & Noſtrorum Succeſſorum poſſint promoveri, univerſos & ſingulos Nobiles infra ſcriptos promotionis, tam & Clenodij Boleſti ſive Accipitri, ac quemlibet ipſorum & eorum ſucceſſores legitimos coniunctim & diviſim iſtos, qui huic ſcripturæ inſeruntur, hos omnes Nobiles in his nominatim deſcriptos, & quem libet ipſorum communiter & diviſim, ac pueros hæredes ac ſucceſſores ipſorum, de Genealogia ac proclamatione & Clenodiorum Boleſti vel Accipitri, ortos, progreſſos, & progrediendos, ab hac vice, a viternis temporibus liberamus, eximinus penitus, & abſolvimus ab omni poteſtate & jurisdictione, & ab omnibus vexationibus & judiciis omnis Noſtri Ducatus, Palatinorum, Caſtellanorum, Judicum, Subjudicum, & quorumvis Officialium & Miniſterialium eorundem, ut peramplius coram ipſis vel aliquo ipſorum in omnibus cauſis, tam magnis, quam parvis, & omnibus de ſe querulantibus, & cuiquam ſuorum adverſariorum, citati non tenebuntur reſpondere, pæna eos & ipſorum quemlibet ſequente nulla, niſi coram perſona Ducali vel noſtrorum ſucceſſorum. Tempore verò eô qûô in Ducatu vel in Terra noſtra non fuerimus conſtituti, coram Iudice Terreſtri generali. Dum tamen per Literas Noſtræ Maieſtatis, & in abſentia Noſtri in terra Noſtra, ut eſt præmiſſum, Capitanei Noſtri, aut ſui Vices gerentis, annulo ſeu ſigillo ſigisllatis, citati fuerint, ſeu evocati, ipſorum nobili jure non reſpondebunt, etſi in aliquibus pænis magnis, parvis, in ipſo iudicio Noſtro manſerint ſeu fuerint judicialiter condēnati: nulli eas de numero Dominorum Noſtrorum honoratorum, vulgariter Czeſtnikom, vel eorum Zuparijs, ſolvere tenebutur, niſi ad ſolvendum judici quatuor, ſub judici duos groſſos, pro pæna quinquagentali, temporibus perpetuis ſint adſtricti, pænis tamen Noſtris & Noſtrorum Succeſſorum in omnibus ſalvis. Et ut præſentes noſtræ literæ robur perpetuæ fiermitatis obtineant, eaſdem Noſtræ Mageſtatis ſigillo immunire iuſſimus.

iż Iaſtrzębcowie byli Dworzanami Bolesława z kąd zwani Bolesami.

Exempcya z Prawa Teutońskiego

Sądy przed Xiążęciem rezerwowane

Acta sunt hæc & data in Plocko ipso die Sanctæ Luciæ, Anno 1408. Præsentibus Nostris Assessoribus & Dominis, Andrea de Gulczevo Castellano Plocensi, Paulo de Radzanovo Vexillifero ibidem, & alijs quam plurimis fide dignis.

Po tym przywileiu Paprocki ták mowi. Te Domy w Mazowszu wspomina tęn przywiley, ktore są znacznie rozrodzone, iáko náprzod Dom Psarskich po Kępskich, tákże y Jeżewskich náprzednieysze. *Czeszowie* Czeszowie, ktorych w onym *Kozłowscy* kraiu y w tym wieku iest wiele. Dom Kozłowskich, kędy wspomina te Męże zásłużone, Pankraca, Wawrzętę, Woyciecha, Piotra, y Wszebora. Od tych zá wieku mego był Wawrzyniec służąc żołnierską ná Podolu, znaczne męstwa pokazował, u Iwona Hospodara Wołoskiego był starszym nad Polaki, był poimany do Turek, przez Ormiany wykupion &c. Był to syn Sędziego Grodu Płockiego, człowieka biegłego w prawie. Po tym mowi.

Manikowscy, támże w tym kraiu Dom rozrodzony.

Grębeckie po nich wspomina imiona ich opisuiąc, laszkona y Stybora. Tychże Grębeckich w tym wieku Dom ieszcze znaczny y rozrodzony.

Chelsztowscy tamże Dom rozrodzony.

Łysakowscy támże, pisze ich z Łysakowa, Dom znaczny.

Zalesyckie támże wspomina.

Będzisławskie Dom rozrodzony.

Szomańskie, Sieciecha, Stanisława, Witka y Chrocława, w tym wieku iest to Dom rozrodzony.

Zdunowskie, Dom rozrodzony.

Chylewskie, tego wieku Dom rozrodzony.

Niedroskie, Dom rozrodzony.

Budkowskie Dom rozrodzony.

Dziwánowskie Dom rozrodzony.

Witosławskie, z ktorych iedęn zá wieku mego był sędzią Zákroczymskim.

Ośieckie Dom znaczny y rozrodzony.

Beskie Dom rozrodzony.

Koziebrockie Dom możny y rozrodzony był zá wieku mego, y Mężowie wyborni.

Kraszowskiego ná imię

Zdzie-

Zdźieszka, od ktorego y w tym wieku ieszcze Zdzieszkami się zowią, Dom rozro:
Bełkowskie Dom rozrodzo:
Drochowskie Dom rozrony.
Malewskie, Dom rozrodzony.
Moykowskie, Dom y znaczne były.
Tłubickie, Dom rozrodzony.
Dzięgielowskie Dom rozro:
Jankowskie, Domy rozrodzo:
Przedpelskie Dom rozrodzo:
Gołockie Dom rozrodzony.
Chorczewscy, Dom rozrodzo:
Konarskie, ktorych w tym wieku Dom iest rorodzony, był Mikołay Officyałem Płockim, Wrocławskim &c. Kanonikiem. Tychże Przodki tęn przywiley wspomina, Franka, Pawła, y Michała, Dom znaczny.
Bobrowskie, u Sierpca, Dom z męstwá sławny.
Przeradzkie, Dom możny.
Zawickie, z wielkiego Zawidza Dom znaczny.
Peszkowskie, Dom znaczny.
Szeczemskie, Dom rozrodzo:
Sądzińskie, Dom rozrodzony.
Dziebákowskie.

Od tych Domow, dźielnicami wiele się domow oderwało, zowią się inszemi názwiskami w tym wieku. Z tych domow Potomstwo w tym wieku y nazwiska rożne maią, y herbow inszych używaią, wszakoż tęn przywiley tym porządkiem te domy, iákoś ie tu czytał, opowiada. Dotąd słowa Páprockiego.

Drugi List Cesarza Máxymiliana I. tym Domom nádány, zá zasługami znacznymi Wawrzyńca Miedźyleskiego, Proboszcza Wileńskiego, wyraża *fol*: 113. ktorym dáwa táką wolność (przydawszy Hełm inákszym sposobem niż go przodkowie ich używáli) kreować *novos Milites* iáko z listu tego zrozumiesz, ktorego masz sens w te słowa. MAXIMILIANUS Divina favente clementia, Electus Romanorum Jmperator, semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ &c. &c. Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Lotaringiæ, Brabantiæ, Stiriæ, Carinrhiæ &c. &c. Venerabili devoto nobis dilecto Laurentio Miedzileski, Præposito Vilnen: Nuntio & Prothonotario ac Comiti Palatino Apostolico & Oratori Serenissimi Fratris & consangvinei nostri charissimi Regis Poloniæ, gratiam nostram Cæsaream, & omne bonum. *Dyplama Cesarza Maxymiliana I.*

Rr Cæsa-

Cùm Cæſaream deceat Majeſtatem, hos qui virtute & inſignioribus præfulgent geſtis, ſuntq; benè meriti, non ſolum de nobis, ſed etiam de Re-publica Chriſtiana, amplioribus honoribus ornare, atq; omni gratia & benignitate proſequi: Te quoq; Laurentium præfatum, etſi virtutibus ornatum, & in omnibus rebus dextrè obeundis idoneum, benè meritumq; experti ſumus, tuamq; Familiam, tam per Regnum Poloniæ, quam Litvaniam & Mazoviam diffuſam, Polonico idiomate nuncupatam Iaſtrzębiec, ſeu Boleſzyc, á Boleslao primo Polonorum Rege, antiquitus Nobilem non ignoramus; tamen pro tuis claris facinoribus, tam in obeundis R. P. Chriſtianæ negotijs varijs, ad expeditionem contra Turcas, & alios Chriſti nominis hoſtes infenſiſſimos pertinen: prudenter & ſtudioſè fieri ſolitis; & non minus pro ea obſervantia, quam in nos geris fideliter & diligenter Cupientes igitur nonnihil decoris addere eidē familiæ tuæ Accipitrinæ ſeu Boleſzyc, quæ pro inſigni armorum Nobilitatis ſuæ, in cæleſtino campo Babatum album, cu tuor cum guffis nigris, intus autem Cruce glauci coloris ſignatum, & in Galea ſuper uncos Accipitrem cum duabus campanellis ad pedes ejus, more venatricis avis, antiquitus deferre ſolebat: Quia tamen non omnibus de eadem Familia exiſten: ejusmodi galeam vulgari idiomate Helm deferre licet, præſertim viris Eccleſiaſticis & ſpiritualibus, nonullisq; ſæcularibus laicis, cùm pleriq; & frequenter Babatum purum abſq; Accipitro, á quo ipſa Familia Accipitrina nuncupatur, uti accepimus deferunt. Idcircò Nobilitatis tuæ Familiæ totius arma conſtituimus & ordinamus, ut omnes & ſinguli Eccleſiaſtici & ſæculares hi, ſi quos forte adoptare aliquando per nos, ut fit, contigerit, ſine galea deferen: eam purum Babatum deferant, ſic quod Accipiter ſcutum cæleſtinum circumteneat, capite & alis ſupra eminentibus, pedibus autē quibus campanellæ alligantur, inferiorem partem ſcuti atq; babati apprehendat & complectatur. Qui autem hæc arma in galea in qua accipitrem geſtant, deferunt, hi more veteri infra ſcripto deferant, ſicut in medio præſentium artificis ingenio elaborata cernuntur. Præterea, ut amplioribus honoribus

Opisanie Iaſtrzębca na Helmie

& favo-

& favoribus eandem Familiam tuam Accipitrinam adornemus & decoremus, eodē motu & auctoritate Cæsarea admittimus, concedimus, statuimus, & omnimodam facultatem damus, ex nunc, & perpetuis futuris temporibus duraturam, Tres milites ex eadē Familia vestra creandi & faciendi: Unum videlicet in Polonia, alterum in Litvania, & tertium in Maxobia sive Masovia: sicq; in Polonia duæ domus, utpote Myszkowscy & Bielawscy: in Maxobia autem tua, Miedzylescy de Ulatow, & Dzierzgowscy de Szumsko: in Litvania autem Niemierowicij & Scytowie. Jtaq; Spirituales si tunc fuerint ex illa domo cum altero sæculari fratre seniore nato, per unum Militem in quacunq; domo, quem magis idoneum & strenuum ad militiam obeundam cognoverint, eligant, perpetuis temporibus authoritate Nostra Jmperiali, itaq; unus alteri vita functo in una quaq; domo ex predictis succedat, per ejusmodi fraternam, fratrum seniorum & digniorum electionem. Quod si aliquis ex his eligentibus reliquis sit præstantior, extunc ipse per alterum electionis comitem eligatur: Quæquidem electio taliter fieri debet: decedente uno Milite in aliquo dominio de prædicta Familia accipitrina, debent duo fratres seniores & digniores, spiritualis & sæcularis, vel si spiritualis deficit, uterq; sæcularis, veluti nostri Comites Palatini, quibus ad hoc facultatem damus, ad aliquam Ecclesiam descendere, & illic convocatis fratribus, unum ex his, qui magis idoneus videbitur, nominare, eligereq; in Militem, percutiendo eum ter ense, per sacerdotem prius ter benedicto imponendo aureum annulum super indicem ejus, & verba in hanc formam dicente: Nos N. & N. Sacratissima Jmperiali authoritate, qua specificali gratiosa & privilegiata nobis concessione invictissimi Maximiliani Imperatoris fungimur in hac parte, Te N. Nobilem fratrem nostrum in Militem & Equitem Auratum verum & Legitimum, creamus & facimus per hujus modi ensis benedicti collationem: & tunc dent ensem nudum in manus ejus, & postea imponent aureum annulu, dicendo hæc verba: Et damus tibi facultatem eadem auctoritate Imperiali, potiri, uti, & gaudere omnibus & singulis honoribus, dignitatibus,

Ktore Domy kreować między sobą maią Equites Auratos

Kreacya tychże Kawalerow

Equites Aurati non laureati iak Okolski pisze y tam wyraził fol: 132.

insignibus, armis, splendidisq; apparatibus, privilegijs, immunitatibus, & prærogativis, tam torneamentis, quàm exercitibus, hastiludijs, & omnibus locis, quibus cæteri Milites sive Equites Aurati nostri, & Sacri Imperij quomodo libet & ritè Crucigeri, ac etiam Hierosolimitani, utuntur, potiuntur, & gaudent: Accipiendo tamen prius á creando in Militem debitum juramentum, nostro ac Sacri Imperij nomine, atq; vice, in hunc modum: Ego N. promitto & polliceor, quod ex nunc in arma ero fidelis Sacræ Cæsareæ Majestati, Dñi Maximiliani Imperatoris, ac ejus Imperii successoribus legitimè intrantibus, bonum & honorem eorum procurando, damna verò, pro posse avertendo & non participando cum conspirantibus in Majestatem eorum, & Sacrum Imperium, nec non Ecclesias Dei, justtiamq; Pupillorum & Viduarum, & ab omni oppressione pro virili mea tuebor & defendam, ac ubi opus fuerit contra infideles & nominis Christi Salvatoris Nostri hostes ac blasphemos, pugnando: sic me Deus adjuvet, & hoc S. Evangelium, quod corporaliter creandus debet præstare ad ignem, supplen: authoritate nostra in his omnes defectus, si qui quomodolibet intervenirent, volentes & decernen: omnia & singula præmissa robor perpetuum Cæsareæ auctoritatis & firmitatis optinere, non obstantibus in contrarium quibuscunq;. Nulli ergo hominum liceat hanc nostræ concessionis, indulti, facultatis, decreti, voluntatis ac gratiam paginæ infringere, aut ei quovis usu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, nostram & Sacri Jmperij indignationem gravem, ac pænam quinquaginta marcarum auri puri, quoties contra fecerit, se noverit irremissibiliter incursurum, medietatem fisco nostro Cæsareo, reliqvum vero injuriam pasuri usibus applicando. Harum testimonio literarum Sigilli nostri appensione munitarum. Datum in Civitate Jmperiali nostra Augusta, Die 25. Mensis Februarij, Anno 1518. Regnor: Nostrorum Romani 33. Hungariæ vevò 28.

Obligacya powprzysiężona · *Rygor dla przeciwnych*

MAXIMILIANUS.

Kępscy Wyraża Jeżewskich procedencyą, iż Kępskich familia herbu tego, ustała *in stirpe mascula* na dwu braci rodzonych,

Mikołaiu

Mikołaiu ná miasteczku Siepc y Drobin Kępskim, Kasztelanie Raciązkim, y bracie iego ná miasteczku Rádzanow, y Bębnowo, Podkomorzym Płockim, ktory tylko trzy corki zostawił, iákoż *Niesiecki tom*: 2. *fol*: 504. nie wyraża żyiących w teraznieyszym czaśie Daley powiada przerzeczona Genealogia, że y Psarskich chwalebne imię w Mazowszu ledwo gdzie słyszeć, y w Płockim Woiewodztwie, w Ziemi zaś Wieluńskiey y Krakowskim Woiewodztwie ieszcze znayduią śię: toż samo o przesławnym Międzylewskich imięniu wyraża, że ich bardzo mało znayduie się z Ulatowa w Woiewodztwie Płockim, *optimæ tamen famæ & benè possessionati, eximiæ virtutis homines*. Sámi Jeżewscy w Mazowieckim y Płockim Woiewodztwach, tych Przywileiow wyrażonych prym trzymaią, z Dzierzgowskich, álbo Jeżewskich *de Szumsko*, kreowania *Equites Auratos* maiący walor, iáko Dom ieden y Familia iedna, Dzierzgowskich z Jeżewskiemi Jastrzebcami, iák *Paprocki wyraża o Herbach fol*: 117. mowiąc. Dzierzgowskich w Mazowszu Dom starożytny, ktorzy przed stęm y ośmdziesiąt lat, iáko te listy rozdzielne świadczą, pisali się Jeżewskiemi, tylko po wśiach názwiska sobie odmięnili. Daley pisze toż samo o Mściborze, to iest Mikołaiu z Dzierzgowa Ieżewskim, Kasztelanie Ciechanowskim, y dwoch synach iego, Mikołaiu Xiążęciu Prymaśie, Arcy-Biskupie Gnieznieńskim, ktory roku 1546. został w tey godności, á umarł 1559. y bracie rodzonym iego Ianie, Woiewodzie y Generale Mazowieckim, Warszawskim y Łowickim Staroście, toż prawie samo wyráżáiąc, co y *Okolski tom*: 1. *fol*: 323. Tenże *Paprocki fol*: 118. mowi. Dom Ieżewskich iedney dzielnice z Dzierzgowskiemi, ci zawsze ludzmi Rycerskiemi bywali. Był (: powiada:) zá wieku iego Tomasz, ktory działem trzymał u Płocka Thorż, w sprawach Rycerskich mąż biegły, tęn zostawił iednę tylko corkę, naprzod zá Machcińskim w Czarnominie, potym zá Błachem, ktora z sobą wyniosła tę część z domu Ieżewskich. Było Kánonikow Płockich, Warszawskich &c. 20. z tegoż Domu.

Kępscy

Psarscy

Dzierzgowscy z Ieżewskiemi Dom ieden.

Jezewski Xiążę Prymas Arcy-Biskup Gnieznienski. Generał Woiewoda Mazowiecki

Machcinski

Błáchowie

Bartłomiey, ktory trzymał Ieżewo Kościelne w Płockiey Ziemi, zostawił był synow dwu z Przedborską Dorotą z domu

Przedborska

Gozdawa, y corek cztery. Ián zſzedł bezpotomny nie maiąc żony. Bartłomiey dwa razy śluby ponawiał, naprzod z Chomęntowską, z domu Pruſs, potym z Dziarską z domu Gozdawa, ále z żadną potomſtwa nie zoſtawił. Corki pomienionego wzwyſż Batłomieia Ieżewskiego, Iadwiga Mąkomaska, Anna Goślicka, herbu Lubicz, Elżbieta Paprocka, z ktorey Bartłomiey Paprocki, Autor Xiąg o herbach, maiący zá ſobą Koſobucką, Kaſztelankę Sierpską. Czwarta corka togoż Bartłomieia Ieżewskiego, Dziwanowska, z ktorych Sukceſſorowie ſą wyráżeni u tegoż *Paprockiego fol:* 119. Dáley powiada, że inſzych Ieżewskich ludzi ieſt nie mało, ktorzy dla rożnych wśiow, rożne názwiska máią.

Chomentowska Dziárska

Mąkomask Goślicka Paprocka Kosobucka

Dziwanowska

Maciey Ieżewski w Zarzecu y Gilinie, zoſtawił był z Rościſzewską ſyna Roſłańcá, ktory w młodym wieku umarł, zoſtáwiwſzy z Nieborską, tylko ſyna iednego Ian ktory w Kucharach y indziey miał dzielnice, zoſtawił z Konarską tegoż Kleynotu dwoch ſynow, Iana Plebana Ieżewskiego, y Zygmunta.

Rościszewska. Nieborska

Z tych Ieżewskich wyraża Genealogia iż Máciey był Rotmiſtrzem Woyska Polskiego, ktory ſprzedawſzy dobra ſwoie dziedziczne ſtryiowi ſwemu rodzonemu, Marcinowi Ieżewskiemu, Zárzece názwane, Gilino, Kuchary &c. uwiedziony nieśmiertelną ſławą Rycerską, przenioſł ſię do Obozow na Podole, gdzie y dobr dziedzicznych nábył, Skotynian, Kutkowiec, Huwśic y Jwachnowcow, zoſtawił ſynow Jána y Jerzego, ktorzy obadwa bracia wiele z nieprzyiácielskiego woyska zwycięzkich nábywali laurow.

Ieżewskich dalsza procedencya

Jerzy Rotmiſtrz bez potomny umarł, Jan zaś tákże będąc Rotmiſtrzem, piekną heroiczney cnoty rezolucyą zálecony do honoru Woyskowego Strażnikoſtwa, ktory niemaiący potomſtwa męzkiego, corki iego za rożnych wydane, w Domy inſze przenioſły fortunę. Wnuczka iego, była matką Marka ná Warężu y inſzych dobrach Matczynskiego, ktory był Podskarbim Koronnym, á potym złożywſzy dobrowolnie Miniſtroſtwo, zoſtał Woiewodą Ruskim. Z inſzych zaś Wnuczek ſą podziś dzień poſſeſſorowie Skotynian zoſtaiący, Łaſzczowie, Gumowſcy, Liſowſcy, Rozniatowſcy, y blisko ich náleżący Mákowieccy. Marcin

Jerzy y Ian Rotmistrze

Matczynski Woiewoda Ruski

Łaszczowie, Lisowscy Rozniatowscy Makowieccy

Marcin Jeżewski Podczaſzy Płocki, rodzony ſtryi Mácieia, Rotmiſtrza Woyſk Koronnych, na Skotynianach w Podolu y índziey Dziedzica, mąż wielkich kwalitatyw, y pilny publicznych záwſze intereſſow, dziedzic dobr Jeżewa zwanego Kościelne, Zarzeca zwanego Jeżewem, Gilina, Kucharow, Szumska, Grombiec z przyległościami, y w Warſzawskiey Ziemi, w mieście Praga, części Szlacheckiey zwaney Golędzinow, z Elzbietą Máłachowską zoſtawil ſyna Piotra. *Marcin Ieżewski ſtryi Macieia* *Małachow*

Piotr Chorązy Płocki, dziedzic ná Jeżewe, Kościelnym Zarzecu zwanym Jeżewo, Szumsku, Gilinie, Grombicach, Goleńdzinowie &c. wſzyſtkie śiły y myśli utopił w ſłużbie woienney, potym wſzedł w kontrakty małżenskie z Katarzyną Podoską, Kasztelanką Zákroczymską, z ktorą ſpłodził ſyna Mácieia y corkę Katarzynę Bielińskiego, Chorążego Ciechanowskiego żonę. *Piotr Chorąży Płocki* *Podoska* *Bieliński*

Maciey Ieżewski, mąż do wſzelkich wyſokich rzeczy urodzony, Kaſztelan Warſzawski, Staroſta Złotoryski y Staniſławski, ktorego znakomite skrypta Krolow y przywileie dyſtyngwuią y wſpominaią, tákże Epitafia nád grobem iego wyrażone w Ieżewie, w horze y ná wieży Kościoła iego. Przyſpoſobił nie poślednie fortuny potomſtwu ſwoiemu, miał zá ſobą w małżeńſtwie Zofiią Szumińską, Kaſztelankę Dobrzyńską, będąc dziedzicem na dobrach w Woiewodztwie Płockim Ieżewie zwanym Kościelne z przyległościami, Zárzecach zwanych Ieżewem, Skubaiewie, Zytowie, Kwaſeninie, Skoczkowie, Szumsku, Gilinie y Kucharach &c. Grombcu z przyległościami, Borkowie, Wulce w Powiecie Bilskim, Kowalewie z przyległościami, w Ziemi Warſzawskiey mieście Pradze, części Szlacheckiey zwaney Golęndzinow, Krupkách, Matkowie, y Cizach. Tenże miał trzech ſynow, Wawrzynca, ktory był w Woysku Polskim Rotmiſtrzem; Staniſława, ktory záſłużył ſobie bydź w Woysku Imperatorá Rzymskiego Generałem Májorem, z bratem ſwoim mało młodſzym támże Pułkownikiem. *Máciey Kasztelan Warszawski* *Szumińska Kasztelanka Dobrzyńska* *Wawrzyniec, Stanisław &c. Rycerze*

Wawrzyniec Ieżewski, Rotmiſtrz Polskiego Woyska, dziedzic dobr Ieżewá Kościelnego, Grzędowá z przyległościami, Szumska, Grombca, Zytowa y Wulki z attynencyámi, Borko-

wa, Kościelnego, Kowalewa, Dziwanowá z pryległościami, mąż wielkiego umysłu y w rzeczach experyencyi, poiął sobie w małżeństwo Kátarzynę Gárlińską, Miecznika Ciechanowskiego corkę, á śiostrę rodzoną Mikołaia Kánonika Katedrálnego Krakowskiego, z ktorą spłodziwszy dwoch synow, Bartłomieia y Woyciecha, chciwy zwycięztwá animusz przeniosł do Obozu y Woyska, pod Krolem Ianem Káźimierzęm, podczas rozpalonego ná tęn czas zewsząd ognia Marsowego, gdzie pod Beresteczkiem w potyczce niebeśpieczney z Tátarami y Kozakami, zá Wodza ich rebellizanta Chmielnickiego, mężnie ná placu poległ. Tá zaś Katarzyna Gárlińska zostawszy po nim wdową, wota małżeńskie powtorzyła zá Dęmbowskiego z Dęmbowey Gory, Sędziego Grodzkiego Płockiego, dziedzicá ná Kosmaczewie, Petrykozach y indziey, Dziada teraźnieyszych Biskupow, Antoniego Kujawskiego, y Mikołaia Kamienieckiego, z inszemi bracią ich.

Gárlińska · *Dęmbowski* · *Biskup tego Domu*

Bartłomiey Rotmistrz y Woyciech

Bartłomiey Ieżewski, Rotmistrz Woyska Polskiego, y brat iego Woyciech, przez lat dwadzieścia Woyskową służbę odprawiali, pod mocnym Polskich pułkow Regimentarzem Czarneckim, Woiewodą Ruskim, ktory Regimentarz iako chwalebnie *cum manu militum congregata*, y dywizyiami Woyska Polskiego wszędzie stawał przeciwko Oyczyzny nieprzyiacielom, wiadomo o tym czytaiącym dzieła iego. Szwedom wstręt od Polski czyniąc, Pomeranią Szwedzką zdezelował, y kraiu połowę tychże ogniem zniszczył, przybył potym tenże Rycerz pod Połonkę, gdzie wielką pomoc uczynił Hetmanom Litewskim, przeciwko Wodza Chowańskiego, Wodza niezmiernych Woysk Moskiewskich, z ktorych pogrążki y upadku, pamiętne wiktoryi Polskich powstały trophæa. Dáley prosekwuiąc zwycięztwo Regimentarz Czarnecki, Kozakow y Tatarow nayczęściey tryumfował, o czym wiele pisze *Vespasianus Kochowski in Historia.* Woyciech Ieżewski podczas batalii z Kozakami ná Podolu, bezżenny życie położył.

Bartłomiey Starosta

Bartłomiey Ieżewski, Rotmistrz Woyská Polskiego, Starosta Mławski, dziedzic dobrz Ieżewa Kościelnego z przyległościami, Grombieć z przyległościami, Borkowa Kościelnego

z przy-

z przyległościami, Szumska, Kowalewa, y Dziwanowa z przyległościami. Ná oſtatek ſpracowany y ná śiłách zwątlony, w wielu bataliach y rożnych attákach, Obozow y fortec dobywaiąc, kilkarazy dźidami skłoty, y śiedmkroć ſtrzałmi zraniony, od nieprzyiaciela Oyczyzny poſtrzelony, z życiem powrociwſzy do domu, BOGU ducha oddał. Miał w dożywotniey przyiáźni Konſtancyą Wilkanowską, Mikołáia Kaſztelana Wyſzogrodzkiego corkę, w Ziemi Wyſzogrodzkiey ſubſtancyi miaſta Kozłowa z przyległościami, dziedziczkę ktorey rodzony ſtryi był Kaſztelanem Płockim. Ci obadwa z Kaſztelanem Wyſzogrodzkim iey oycem, y ſynem Staroſtą Ciechanowskim, ſą w iednym pochowani grobie, w Káplicy wymurowáney Kościoła Báboſzowskiego, w Woiewodztwie Płockim, Powiecie Raciązkim, ktorych ná máuzoleum z Kámienia koſztownie wycięte znayduią śię osoby. Tákież mauzoleum kamienne, położyła Konſtancya Wilkanowska, kochana żona mężowi ſwoiemu, Bartłomieiowi Jeżewskiemu Rotmiſtrzowi, w Kościele Jeżewskim, z ktorą miał dwoch ſynow, Adama y Antoniego, y dwie corki, Helenę Jana Szawłoskiego, Stolnika Wyſzogrodzkiego żonę, ktory to Stolnik był wielkiey dzielności y ludzkości, tęn z pomienioną Heleną Jeżewską miał ſynow trzech, Jozefa ná Skarzynie z przyległościami dziedzica, Staroſtę Brzoſtowskiego, y Pułkownika J. K. Mci Konnego Regimentu Woyska Saskiego Elektorskiego, męża wybornego w ſtanie Rycerskim. Drugiego Adama z Błędzewską Podſtolanką Káliską, ktory zoſtawił ſynow dwoch ieſzcze w dziecińſtwie. Trzeciego Ignacego Kanonika Płockiego, Proboſzcza Rościſzowskiego y Sęndzińskiego, y Maryannę żonę Antoniego *in Zblicho* Zbroch, Podczaſzego, Ciechanowskiego.

Wilkanow: Kasztelan ka Wyszog: *Szawłowski* *Iozef Ieżewski Starosta y Pułkownik* *Błędzewska Ignacy Pułkownik*

Adam Ieżewski, Podkomorzy Płocki, dziedzic ná Ieżewie Kościelnym, Szumsku, Grombicach z attynencyámi, Borkowie Kościelnym, Zytowie z przyległościami; w Ziemi Zákrocimskiey ná Pokrzywnicy z przyległościami; w Ziemi Warſzawskiey, Krupkach, Matkowie Ciżach, y ná mieście Pradze, części Szlacheckiey zwaney Kukleńſzczyzna; w Ziemi Wyſzogrodzkiey ná Wilkanowie oboygu; w Ziemi Do-

Adam Podkomorzy Pło

 brzyń-

brzyńskiey Wicesławicach &c. Mąż wyborny, y dla kochania Oyczyzny, y dobra publicznego pamięci godny, ktory pierwszą młodość ofiarował Dworowi Nayiaśnieyszego Krola Polskiego Iana III. Sobieskiego, potym został Pisarzem Ziemskim Zawskrzyńskim, w krodce biegłością prawa słynący, od Szlacheckiego Stanu Podkomorzym Płockim obrany, w częstych zostawał funkcyach ná Seymy Wálne Koronne, y z przywiązanych ku niemu affektow przednich Pánow Woiewodztwa swego, ná Trybunały Koronne Posłem, Kommissarzem, y Deputatem, iáko też podczas zámięszania w Rzeczypospolitey, do Wielkiego Piotra Imperatora Moskiewskiego, y Krola Szwedzkiego Károla XII. dobywaiącego ná tęn czas Torunia, y zamkniętych szcściu tysięcy Saskiego Woyska, od swoiego Woiewodztwa posłany Delegatem, ktory y w Konstytucyi Roku 1717. Seymu generalnego uspokoienia y záwarcia Konfederacyi Tarnogrodzkiey, pierwszym iest Delegatem z Wielkiey Polski, do boku Krolewskiego, w Sądach przeciwko przestępcom tey Ustawy, Roku 1717. *fol:* 247. wyrażony; z kąd przyznáć wąm może, że *decet vos in Armis & Bello formidabiles, in Iudicijs autem & Foro humanos esse*, z dźielności y spraw oczywistych,

Kuklińska Weśluwna Tęn tedy Adam Ieżewski, Podkomorzy Płocki żył w małżeństwie z Maryanną z Łabiszyna Kuklinską, Stolnika Ciechanowskiego corką, ktorą urodziła Ewa Weśluwna, Hrabianka z Uściługa, Mikołaia Woiewodzica y Stolnika Płockiego corka, á wnuczka rodzona Woiewody Płockiego, śiostra stryieczna Woiewody Mazowieckiego, Marszałka *Sobieska* Nayiaśnieyszey Maryi Sobieskiey Krolowy Polskiey; á śiostra stryieczna rodzona Wesla, Starosty Rożańskiego, Makowskiego y Ostrowskiego, Oyca Nayiáśnieyszey Xiężny Polskiey, Konstántego Sobieskiego żony.

Zostawił tęnże Adam Ieżewski, Podkomorzy Płocki, z tego Małżeństwa synow, *Iozef Stolnik Płocki, Pułk. w: Woysk Koronnych.* Iozefa Stolnika Płockiego, Pułkownika J. K. Mci Regimentu konnego, Hetmana Woysk Koronnych Polnego, Wacława Rzewuskiego, Starosty Chełmskiego, Drochobyckiego, Stulnickiego, Ułanowskie-

go &c.

go &c. ktory Pan będąc iedyną miłością ludu Rzeczypoſpolitey, za pomocą Boską, wiele łaſkami y faworami udarował tego Iozefa Pułkownika ſwoiego Regimentu, w promocyi y lokacyi dziedziczney w Ziemſtwach Ruskich. Zoſtawił tęnże Adam Podkomorzy Płocki, drugiego ſyna Antoniego Łowczego Zákroczymskiego; trzeciego Iana Mauryccgo, Archidyakona Katedry Płockiey, Kanonika Kuiawskiego, Proboſzcza Piotrkowskiego, Męża wcale wybornego y wyśmienitego, uczonego, mownego, roſtropnego, y ták dálece ſzczodrobliwego, że w śrzednim prawie zycia ſwoiego czáśie, więcey iák Oycowskim ſercem kochaiąc bráći ſwoich, Iozefowi Pułkownikowi trzy wśi dárował, á Woyciechowi Podſtolemu, korreſponduiących ſumm uſtąpił. *Antoni Łowczy Zakroci:* *Maurycy Archidiakon*

Czwarty ſyn Adama Podkomorzego Płockiego Bartłomiey, ktory z małżeńſtwa z Febronią Felixa Kuczborskiego Podkomorzego Zákroćimskiego corką, ſpłodził ſyna Woyciecha ná Zawadach, Negocinie y Turzy z przyległościami dziedzica, Podſtolego Płockiego, męża wybornego, ludzkiego y w rzeczach dzielnego, rownie ſpoſobnego animuſzu, iák do publicznych intereſſow, ták do ekonomicznych dyſpozycyi; przeto przyczynił y podnioſł prowentow ſwoich nie mało, ták ná gruntach dobr, iáko też w gotowych ſummach, między rożnemi Pánami zoſtaiących; wſzedł w małżeńſtwo z Martyną Oborską, dámą przedniey piękności y rekognicyi, Chorążego Zawskrzyńskiego corką, z ktorą miał ſyna iednego, y corek dwie. Kázimierza Piſarza Ziemskiego Płockiego, Enatę czy Renátę ſtarſzą, Szymona Zboinskiego, Podczaſzego Dobrzyńskiego, potym Mikorskiego Podſtolego Wyſzogrodzkiego żonę; y Maryannę młodſzą, Zorawskiego Podczaſzego Płockiego małżonkę. *Bártłomiey Kuczborski Woyciech Podſtoli Płocki* *Oborska* *Zboiński. Mikorski Zorawski*

Jozef Jeżewski *in tractibus* Woiewodztwa Płockiego, Jeżewa Kościelnego z przyległościami, Szumska, miaſta Rościſzewa z przyległościami; w Ziemi Chełmskiey á Woiewodztwie Bełzkim miaſta Kryłowa z przyległościami; w Ziemi Dobrzyńskiey oboyga wśi Czomska y Babcow Ddziedzic, Stolnik Płocki, Pułkownik Iego Krolewskiey Mości, mąż Rycerski, podczas oſtatniey rewolucyi, doſyc dyſtyn- *Iozef Ieżewski Stolnik Płocki Pułkownik I. K. Mci*

 gwowany

gwowany; ktory w pierwſzych rudymentach woiennych ſpoſobił ſię w Rycerskiey Akademij Drezneńskiey, w pułku czy rocie Kadetow (: pragnąc áżeby wybornie wyexercytowany, tym ſpoſobniey mogł ſłużyć Oyczyźnie:) pod Generałem *Anſzbef*, Regimentu pieſzego Saskiego Woyska, *Vakerbart*, to ieſt Porucznikiem, mieyſce máiący, y skonczywſzy oſtatnią kámpánią w Pomorſzczyźnie Szwedzkiey od-

Dzieła bo-roiczne Io-zefa Ieżewskiego

prawioną, przeciwko Karola XII. z kąd wypędziwſzy Krola pomienionego, y wźiąwſzy fortecę *Stralzunt* przez złączone Woyska Roku 1710. konſerwował ſłużbę ſwoię Rzeczypoſpolitey, otrzymawſzy ofiarowaną ſobie rangę z Charakterem y Officium Kapitáńſtwa, od Rzewuskiego, ná tęn czas ieſzcze Woiewody Podlaskiego, Hetmaná Polnego. Będący wcale dźielnego dowścipu y przyrodzenia człowiek, śiedm razy z Woiewodztwa Płockiego ná Seymy walne Koronne, ták w Warſzawie, iáko y Grodnie agituiące śię, bywáł Poſłem, raz z Ziemi Zakroćimskiey, trzy razy od Woyska Auktoramentu Cudzoźiemskiego, trzy razy Kommiſſarzem ná Trybunał Skarbowy Rádomski od Woiewodztwa, ráz od Woyska Koronnego, z wielką pilnością intereſſa traktuiąc, y z przywiązaniem wewnętrznych chęci, obſerwuiący wſzędzie publiczną powagę y władzą Wodzow Koronnego Woyska, nie dla inſzey przyczyny, tylko z iedynego affektu przeciwko wolnemu ſtánowi y rowności; ktoremu Nayiaśnieyſzy Auguſt III. Krol Polski dał przywiliy *cum Jure totali Magdeburgico* erygowania miaſta ze wśi Rościſzewa, w Warſzawie dnia 11.Grudnia Roku 1752. Zgoła temu mężowi, w wſzelkich ákcyach y náleżytośćiach ſwoich doskonałemu, bez panegiryku, przyznać ſię może, co mowi *de Probo Claudianus*, że ieſt *Mars acie, ſenſu Curius, verôq; ſequendus obſequiô Pilades, Civis ſine fraude polita.* Wſzedł w Kontrakty małżeńskie z wdową, Katarzyną z

Rościszewrey Wysocka

Rościſzewskich Wyſocką, Kaſztelanową Bidgoską, oſtatnią potomką z Domu Adáma ná Kiſzelewie y Wrześni Rościſzewskiego, Kaſztelaná Raciązkiego, o ktorym piſze *Okolski tóm: 1. fol: 369.* ná ktorego Oycu Ianie Rościſzewskim męska uſtała procedencya, po zmarłym ſynie iego

Janie

Janie, Sędźim Ziemskim Płockim bez żennym, y Rotmiſtrzu bracie iego rodzonym, teraźnieyſzey Iozefa Ieżewskiego żony, z ktorego małżeńſtwa ma ſynow dwoch. Piotra *de Al-cantara* Kapitana z Chorągwią ſwoią, w Regimencie Konnym Hetmáná Polnego Koronnego, ktory w tym cżaśie, dla ozdoby Narodu ſwego ieſt w cudzych kraiach. Benedykta Porucznika pod Regimentem pieſzym. Nayiaśnieyſzego Májeſtatu Polskiego, obadwa wyborney cnoty, y nadźiei Káwalerowie. *Piotr Ieżewski Kaptian* *Benedykt Porucznik*

Drugi ſyn Bartłomieia Ieżewskiego Rotmiſtrza, Staroſty Mławskiego, Antoni ná Kowálewie y Dźiwánowie z przyległościami; ná Mogielnicy, Pruſſach, Mogielniczce, y Gutowie dziedzic, ożenił ſię z Magdaleną Zuráwską, Władyſława Zurawskiego Podkomorzego Płockiego, męża w Doſtatkach y bogactwie obſituiącego corką, z ktorą ſpłodził ſynow, Melchiora Kánonika Kuiawskiego y Płockiey Katedry, Proboſzcza Łękowskiego, y Iana Łowczego Płockiego; tákże corek trzy, Eſterę, Maryannę, y Bogumiłę. Ian Ieżewski ná Kowalowie &c. dziedzic, Łowczy Płocki; wſzedł w dożytńią przyiaźń z Apolinarą Karnkowską, Kaſztelana Wyſzogrodzkiego corką, urodzoną z Niſzcyckiey, Kaſztelána Płockiego corki, z ktorą pozyskawſzy tylko corki, ſąm w pierſzym młodości kwiecie, wieku ſwoiego dokończył, nie maiąc żadnego ſyná. Eſtera urodzeniem pierwſza, żona Antoniego Zakrzewskiego, Chorążego Zawskrzyńskiego, Sędźiego Grodzkiego Płockiego. Maryanna młodſza, żona Kaźimierzá Młodeckiego, Stolnika Wyſzogrodzkiego, ná Sarbieiowie z przyległościami dziedzica. Bogumiła żona Pawła ná Iaroſzewie Iaroſzewskiego, Podkomorzego Płockiego. *Anton Ieżewski* *Zurawska* *Karnkow:* *Niszcycka* *Młodecki* *Iaroszewsk*

Stániſław Ieżewski, drugi ſyn Macieia Kaſztelana Warſzawskiego, Staroſty Złotoryńskiego &c. á rodzony brat Wawrzyńca Rotmiſtrza, Generała Majora Woyská Imperatorskiego, w attaku y ſzturmowániu fortecy *Kiel*, ſtoiącey nad portem Morza Baltyckiego, w Xięſtwie Olſztyńskim *Gottorpie*, mocno azárduiąc ſię, poległ y dzień oſtatni życia ſwego skończył. *Stanisław Ieżewski*

Trzeci ſyn Macieia młodſzy, Paweł Ieżewski, Pułko- *Paweł Pułkownik*

wnik Woyska Imperatorskiego, powrocił do Oyczyzny y Woiewodztwa Płockiego, poiął w dożywotnią przyiaźń Bárbarę Molską, Chorążego Ciechanowskiego corkę, z ktorą pozyskał substancyą ná oboygu Modłach z przyległościami; dziedzic ná Zárzecu zwanym Jeżewo, Skubaiewie, Młotkowie, Gilinie, Kucharach, od ktorego pokolenie prowadzą swoim porządkiem ći trzech bracia, Ięndrzey, Páweł, y Wawrzyniec.

Molská

Jędrzey Jeżewski Mlická

Jędrzey na Zarzecu zwanym Ieżewo, Młotkowie, Mlicach, y Setropie, zostawił z Anny Mlickiey Iana Komornika Granicznego Płockiego, y Podstolego Rożáńskiego, ktory Ian z Konaszewską spłodził synow dwoch, Iozefá Kapitáná Regimentu konnego, Buławy Polney, y Piotrá Chorążego pieszego Regimentu, Nayiaśnieyszego Krolewicza Polskiego.

Konaszewská.. Piotr Chorąży

Paweł Jeżewski

Drugi brat Paweł, dziedzic ná połowie wśi Zárzecá zwanego Ieżewo, ná połowie Skubaiewá, Kucharach y Gilinie, przyczynił substancyi w Gostyńskiey Ziemi, Szczawin wielki, Rybie y Grabie, ktory z Tereśsą Ciechánowską spłodził synow trzech, Marcina Pisarza Ziemskiego Gostyńskiego, ktory z małżeństwa Katarzyny Szczawińskiey, Starosty Gombińskiego corki, teraźnieyszego Tomasza Szczawińskiego, Podkomorzego Gostyńskiego śiostry rodzoney, miał syna iednego Iozefa, w tym czaśie dopiero lat dwadzieścia kilka máiącego. Corkę záś pierwszą Eufrozynę wydaną zá Michała Potockiego w Sieradzkim Woiewodztwie; drugą Maryannę lokowaną zá Olszewskiego, w Woiewodztwie Rawskim, trzecią Małgorzatę w panieństwie będącą.

Ciechanow

Szczáwin

Jakob Kanonik Stanisław Major

Jakub Kanonik Kollegiaty Płockiey, Swiętego Michała, Proboszcz Gombiński, Stánisław Major Woyska Saskiego Elektorskiego, Regimentu pieszego *Comitis Kossel*, był mężem heroicżnym y dostoynym, ktory powrociwszy do Oyczyzny, w krotkim czaśie z tym pożegnał śię światem w kawalerskim stanie bez żony, w dobrach Berezanka ná Podolu pod Kamieńcem.

Wawrzyniec

Trzeci brat Andrzeia y Pawła, Láurenty, to iest Wawrzyniec Ieżewski, zostawił syna Bartłomieia, dziedzica

ná

na części Młotkowa, y wśi Dąbrowsko, ktory Bartłomiey w małżeństwie z Krośnowską, mieli Woyciecha, ktory Woyciech dziedzic ná Dąbrowsku, wszedł w kontrakty małżeńskie z Marcyanną Kákowską, z ktorego postanowienia urodził śię syn iedęn Adam, tego czasu w młodości zostaiący. Nie więm z ktorey Maryanny Ieżewskiey, Andrzeia Piwa, Woyskiego Zawskrzyńskiego żony, iest synow czterech, Iakub, Francißek, Każimierz y Walenty. *Krosnowska* *Kákowska*

Wracąm śię znowu do familij Iana z Labiszyná Kuklińskiego, Stolniká Ciechanowskiego, w ktorego Osobie rodzay męskiego imienia doszczętu przestał, ktory z śiostr, pradziadow, dźiadow y oyca swoiego, Podkomorzego Ciechanowskiego, prowadził pokrewieństwo y zpowinowacenie z Podoskiemi, teráźnieyszym Mikołaięm Woiewodą Płockim; Narzęmbskiemi antecessorami teráźnieyszego Iakuba Narzęmbskiego, Woiewody Pomorskiego; z Kraśińskiemi ná Krasnym, od Woiewody Płockiego pochodzącemi; Bielińskiemi, Kuczborskiemi, y Działoskiemi. Matkę zaś iego Skaszewską urodziła Zgierska, á tę Zgierską Anna Załuska, babka niegdy Załuskich, Chryzostoma Biskupa Warmińskiego, Kanclerza Koronnego; tákże bráci iego, Ludwika Biskupa Płokiego, y Woiewody Rawskiego, prábabka teraźnieyszych, Stanisława Kostki, Xiążęciá Biskupa Krakowskiego, y Iozefa Referendarza Koronnego brata iego, ktorego dźiada Stanisława Kuklinskiego, Podstolego Zakrocimskiego, urodziła Cieciszewska z Tokarow, dama przedniey familij w Ziemiach Mazowiekich. Oyca Iędrzeia, Podkomorzego Ciechanowskiego, urodziła Grzybowska, Podkomorzego Czerskiego corka: samego zaś Stolnika Ciechanowskiego, urodziła Skaszewska, Podkomorzego Bracławskiego corka, y Kasztelana Brzeskiego Litew: rodzonego brata iego, Kanclerza Wielkiego Xięstwa Litewskiego, niedawno zmarłego. Ktory to Ian Kukliński miał corek cztery z Ewą Weslowną, Woiewody Płockiego corką, ktorey Ewy Weslowny rodzona ćiotka tákże Weslowna, weszła w kontrakty małżeńskie z Stanisławęm Sarbiewskim, Woiewodą Mazowieckim. Annę uro- *Kuklińskê* *Podoscy* *Narzębscy* *Kraśińscy* *Kuczborscy* *Bielińscy* *Działoscy* *Skaszewska* *Zgierska* *Załuska* *Kuklińskê* *Cieciszewsk* *Grzybowsk* *Skaszewska* *Weslowna* *Sarbiewski*

 dze-

Szydłowski dzeniem ſtarſzą, dała w małżeńſtwo Szydłowskiemu, Kaſztelanicowi Sierpskiemu. Drugą Barbarę, Iakubowi Kra- *Kraśiński* śińskiemu, Kaſztelanowi Ciechanowskiemu, z ktorą *procreavit* ſynow dwoch, Iana Kraśińskiego, Suffragana Chełmskiego, Kuſtoſza Katedry Płockiey, Kanonika Wárſzawskiego, także Opata w Lotaryngij; y Antoniego Kaſztelana Zákroćimskiego. Trzecia Maryannę wydała w małżeńſtwo Adamowi Ieżewskiemu, Podkomorzemu Płockiemu. Czwar- *Ciemniewski* tą Rożalią, Iakubowi ná Ciemniewie Ciemniewskiemu, Cześnikowi Ciechanowskiemu. Sioſtr rodzonych było cztery, *Oſſoliński* pierwſza urodziła Oſſolińskich, druga Butlera Staroſtę Pryń *Butler* skiego, dziadá teraźnieyſzego Staroſty Mielnickiego, trze- *Warszyck* cia Warszyckiego Woiewodzica Mazowieckiego, czwarta Sawickiego, Woiewodzica Brzeskiego Litewskiego. *Sawicki*

Zgoła, Ieżewſcy Iáſtrzębczykowie, w zwyż wyrażeni, zá wieku mego żyiący, ći ſą w Porządku ná Seymie Walnym Elekcyi, między Warſzawą y Wolą, dnia 25. Sierpnia 1733 wyrażeni, ktorzy będąc Posłami deputowánemi z Woiewodztwa Płockiego, podpiſali *Pacta Conventa* Nayiaśnieyſzego AUGUSTA III. Krola Polskiego *fol.* 55. Iozef ná Ieżewic Ieżewski, Podczaſzy Zawskrzyński, Major Jego Krolewski Mości. Antoni Wacław ná Szapsku Ieżewski, Łowczy Zákroćimski, Porucznik Pancerny Jego Krolewskiey Mości. Adam Ieżewski, Podkomorzy Płocki, y Ian Ieżewski Stolnikowicz Płocki.

PROCE-

PROCEDENCYA
Z Rytwian Jástrzębczykow
RYTWINSKICH,

Niegdy w Krákowskim, Sendomirskim, w Ziemi Dobrzyńskiey, potym W. X. Litewskiego w Nowogrodzkim y Brzeskim Woiewodztwách, tákże ná Wołyniu &c. znáyduiących śię. *Imię Rytwińskich.*

DOm stárożytny Iástrzębczykow Rytwińskich, nie z Rytwin, ále z Rytwian, w Woiewodztwie Sendomirskim pisał śię, y zwał śię Rytwiáńskiemi, nie Rytwińskiemi, o czym z dáwnieyszych historykow, *Okolski tom: 1. fol: 320.* y P. *Niesiecki tom: 2. fol: 416.* potym y teráz, nie tylko z Rytwin Rytwińskiemi, ále też dostawszy śię w Litwę y ná Ruś, *per abusum* zowią śię niektorzy Hrytwińskiemi. Przed rokiem 1434. zwali śię Iástrzębczykámi, ták iáko y inśi tego herbu, o czym *Paprocki y Okolski tom. 1. fol 319.* áż do Xiążęćia Woyćiechá II. Prymasa Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, brátá rodzonego Dersztáwa, Archidyákoná Krakowskiego, o ktorym *Sylvius lib: 2. Bzovius in Annal: anno 1439. num: 14. &c.* y Marćiná Sciborá Woiewody Łęczyckiego, o ktorym *Cromerus lib: 21. Okolski tom: 1. fol: 320. & tom: 2. fol: 290.* *Arcybiskup Gnieźnieński.* Ten tedy Scibor Woiewoda Łęczycki, spłodził synow dwudźiestu, iáko *Paprocki* pisze, wyliczaiąc niektorych, iż w Kośćiele Bensowskim nie mogł wszystkich przeczytáć ná obrázách wyrázonych, dla zástarzáłośći; á iáko on naypierwey, będąc ieszcze Kásztelanem Záwichostkim, począł śię pisáć od Rytwian; ták y iego sukcessorowie názywáli śię: z tym bowiem podpisem znayduie śię *u Łáskiego w Statucie fol: 49.* *Woiewoda Łęczycki miał synow 20.* syn iego Dersztaw był Woiewodą Sieradzkim, daley postąpił ná Sendomirskie roku 1457. potym ná Krákowskie, ná ostátek został Krákowskim Kásztelanem, umarł roku 1477. *Statut: Lascii 1468. fol: 68. & 85.* gdzie pisał śię z Rytwian, iák y Oćiec iego. Te zaś Rytwiany kupił był stryi iego, Woyćiech Arcybiskup Gnieźnieński, od synowcow Mikołáiá z Kurowá Arcybiskupá Gnieźnieńskiego. O nich ták pisze *Okoski tom: 1. fol: 320. Rytwińscy á Rytwiány, Derslaus Pa-* *Kásztelán Krakowski*

latinus Cracoviensis, Joannes Castellanus Cracoviensis frater uterinus, Cromer lib: 28. filij Martini. Joannes Rytwiański Castellanus Sendomiriensis, Palatinus Cracoviensis, & Mareschalcus Regni, Cromer lib: 28. Orator ad Pontificem, Cromer lib: 25. Erant Viri Clarissimi in Regno & Ecclesia, in bello & pace. In Curia & Senatu veri Cives, veri amatores patriæ, observantissimi Regum & Legum. Derslaus filius Castellani Cracoviensis, Castellanus Rosperscensis, demum Palatinus Sendomiriensis, ut privilegia Monasterii Tremesensis referunt. Reliquit *filiam quæ nupsit Korozwęccio, qui dum reliquit filiastros, bona Rytwiany cum eis divisa cesserunt, Rytwiany, Łasko & Korozweccii bona Lanczkoruńscijs. De illo Cromerus lib: 27.* Więcey o tym P. *Nieśiecki tom: 4. fol: 313.* iż Dersław ná Rytwiánách Kasztelan Rospirskie, potym Woiewodá Sieradzki, syn Dersława Kásztelana Krákowskiego, nie máiąc tylko iednę corkę imieniem Zofiią, wydał ią zá Stanisława Kurozwęckiego, Podskarbiego Nadwornego Koronnego, y dał zá nią w posagu Rytwiany. Było więcey tychże Panow Rytwiańskich, iáko to Jan z Rytwian Kásztelan Sendomirski, potym Woiewoda Krakowski, y Marszałek Wielki Koronny razem, żyiący zá Krolá Kaźimierza III. mąż wielkiey szczodrobliwośći, brat Dersławá Kásztelana Krakowskiego, ktory umarł roku 1480. *Długosz tom: 2. Cromerus lib: 28.* Aże na tęnczas Szlachta, zwali śię od dźiedźictw y possessyi swoich, przeto Piotr syn Marciná Woiewody Łęczyskiego, będąc Łowczym Sendomierskim roku 1419. pisał się z Zborowa, z kąd Iastrzembczykowie Zborowscy nazywaią się, o ktorych P. *Nieśięcki* obszernie *tom: 4. à fol: 712. ad fol: 719* inśi też synowie y potomkowie Marćina Woiewody Łęczyckiego, y Dersława Woiewody Krákowskiego, iákie kto miał dobra, ták pisał y názywał śię. Krotko mowiąc, Bronisław z Rytwian, & *per abusum* z Rytwin Rytwinski, będąc Obożnym Koronnym, ná usługách Rzeczypospolitey zá panowania Krola Zygmuntá I. u tegoż Monárchy, z zezwoleniem Stanow, otrzymał sobie y sukcessorom swoim, z niego pochodzącym, służący przywiley ná dobra Lenne Prosznice, Porochy, y Rubieżnice nazwane, z przyległośćiámi, w Woiewodztwie Kiiowskim leżące, Roku 1511. dniá 2 Mája

Kurozwęccy. *Zborowscy.* *Obożny Koronny.*

w Krá-

w Krákowie datowány, ktory ieſt z Aktow Metryki Koronney wyięty roku 1559. dnia 8. Styczniá, á potym w Trybunale Litewſkim roku 1586. dniá 14. Lipca áktykowány, z expreſſyą w nim dołożoną, poki płći męſkiey Rytwinſkich ſtawać będźie, (*uti rem obloquitur* pomieniony przywiley temuż Iego Mośći nadany) *ad preſens ſuceſſoribus* iego ſłużący. Zatym tedy przywileiem, pomieniony Broniſław Rytwinſki, przerzeczone dobrá pośiadaiąc, zoſtawiwſzy po ſobie ſyną Laurentego, to ieſt Wawrzyncá Rytwińſkiego, umarł; po ktorego śmierći Krol Stefan Bátory, pomienionemu ſynowi Broniſławá Rytwinſkiego, Oboźnego Koronnego, iuż z Polſki w Litwie zoſtáiącemu, przywileiem ſwoim roku 1579. dniá 22. Wrześniá datowanym, á potym roku 1598. dniá 12. w Trybunale Litewſkim áktykowánym, dobrá tákże Lenne Kułakowo y Płoſkie názwane, w Woiewodztwie Smoleńſkim, podobnie poty, poki płći męſkiey ſtánie, w rekompenśie záſług Rzeczypoſpolitey, w wielu doświadczeniách woiennych zelantowi nádał. Te dobrá zá przywileiem trzymáiąc, zoſtawił po ſobie nie odrodnego dźieł heroicznych ſyná Krzyſztofá Rytwinſkiego, á potym ſąm długo żyiąc umarł, po ktorego śmierći pomieniony Krzyſztof Podkomorzy Smoleńſki, też dobrá trzymáiąc, zoſtawił po ſobie ſyná Bogdaná, ſąm w woyſku zábity od Moſkwy, ktorzy dobrá iego wſzyſtkie zdezolowali. Był tenże Bogdan zołnierz ſławny w Woyſku Litewskim, znáku ná tęnczas Gąśiewskiego, Woiewody Smolenskiego, támże w dobrach pomienionych będący poſſeſſorem, ktore teraz po záwoiowániu Moskiewskim zoſtaią zá granicą. Temuż Bogdanowi Rytwinskiemu, Władyſław IV. Krol Polski y W. X. Litewſki, przywileiem ſwoim roku 1633. dnia 13. Styczniá w Krákowie piſanym, y w skarbcu W. X. Litewskiego znayduiącym śię, á potym roku 1673. dniá 7. Grudniá w Trybunale Litewskim áktykowánym, pierwſze y dawnieyſze wſzyſtkie Anteceſſorow ſwoich, Krolow Polskich y Wielkich Xiążąt Litewskich konfirmuiąc, predeceſſorom iego, ná te y inne dobra nadáne, *in toto* ápprobował, lecz potym znowu zinſzemi dobrami, do Polski niegdy należącemi od padły záwoiowane, ktorych broniąc pomieniony, Bogdan

D. brá Rytwińskich,

Bogdan Rytwiński.

Rytwinski życie skończył, á ſynowie tegoż Iwon y Krzyſztof Rytwinſcy, zoſtáli śię z dobr y ſumm rożnych támże lokowánych, ogołoceni. Iwan pomieniony miał z Domu Iwonowską, z ktorą zoſtáwił ſynow, Ianá y drugiego Michałá máiącego w małżenſtwie Stetkiewiczownę: pierwſzy záś Ian Rytwinski ożenił śię z Máryanną Kobyleńską, z ktorey zoſtáwił ſynow, Hieronima y Marćina Rytwinskich, y dobra dźiedźiczne źiemskie w Woiewodztwie Nowogrodzkim Przechody nazwáne, w niewielkley obſzerności znayduiące śię; á drugi Michał Rytwinski, zoſtawił ſynow Teodorá, Káźimierzá y Hieronimá, y dobra zá prawámi ná one ſłużącemi, dotych czas w poſſeſſyi tychże będące. Po śmierći Hieronima Rytwinskiego, ſą dwá ſynowie Ian y Iozef Rytwinſcy, ieſzcze w młodości teraźnieyſzym czaſem; Marćin záś Rytwinski, máiąc zá ſobą Maryánnę Zmiiowską herbu Slepowron, zeſzłego Baltazara z Zmiiowa Zmiiowskiego, Sędziego Grodzkiego, Woiewodztwá Nowogrodzkiego Práwnuczkę, Andrzeiá Zmiiowskiego, po wyrážonym Sędźim Nowogrodzkim ſukceſſora corkę; á teraźnieyſzych, Káźimierzá Łowczego Nowodzkiego, ktory miał zá ſobą Ioannę Łochowską, Jozefa Ziemskiego Wileńskiego y Trybunału W. X. Litewskiego Regenta, Felicyaná Sędźiego Grodzkiego Wilenskiego, Xiędza Ianá Kánoniká Zmudzkiego, Dźieká-ná Trockiego, y Wielebney w BOGU Panny Ludowiki w Zákonie S. Benedyktá w Nieświerzu, bráći y śioſtry rodzonych, śioſtrę rodzoną. Po śmierći zoſtawił ſynow Grzegorza, Jozefa, Tadeuſza pierwſzego, Ianá drugiego, Piotra trzećiego, y corki Iadwigę Ludowikę w Zákonie S. Franciſzká w Mińsku, drugą Helenę zá Ianem Proniewickim Załámaiem herbu Prawdźic; trzecią Magdalenę.

Iwonowska. *Stetkiewicz.* *Kobyleńska.* *Zmiiowska.* *Łochowski.* *Proniewicki.*

Znaydował śię tęn dom w Polſzcze w Woiewodztwie Sędomirskim y Krákowskim, Ziemi Dobrzyńskiey, potym w Litwie w Nowogrodzkim y Brześćiańskim Woiewodztwách, y w Ruśi ná Wołyniu &c. *In Volumine Legum* podczas Elekcyi Auguſta II. Kroiá Polskiego, *inter ſuffragia*, przez error drukárski, zle ſą wyráženi Retwinskiemi z Ziemi Dobrzyńskiey, nie Rytwinskiemi.

IELI-

JELITA HERB.

EPIGRAMMA.

Augustus Caprum felici Sydere nactus,
Mars, Themis & Pallas contulit Arma Viro.
Quid? nisi Divinum spirat de Stemmate tanto,
Quod Cælum genuit, quod tenuêre Dij.
Occursare Capro, cornu ferit ille, caveto;
Terna Sarissa, ferox vulnus, in hoste fodit.

ABRYS HERBOWNY.

Są trzy złote Kopiie w gwiazdę ułożone; dwie grotámi do gory, trzećia ná doł srzednia, stoiące w krwáwym polu: ná hełmie puł Kozłá wychodzącego w gorę z korony, w práwą tarczy obroconego przedniemi nogámi, á rogi w lewą. *Paprocki in Nido fol:* 1082. *de Stemm: fol:* 191. *Okolski tom:* 1. *fol:* 335. *Delineacja.*

POCZĄTEK HERBU.

O Tym Herbie nie wszystko opisali Historycy Polscy, częśćią dla stárożytnośći wielkiey, częśćią iż nie w Oyczyznie ma pierwsze początki swoie. Potrzebá tedy wie-

dźieć; iż w Imperium Rzymſkim ma ſwoie początki od Auguſta Ceſarza, ſyná Oktáwiuſzá Senátora Rzymſkiego Pánſtwá: iák piſze *Swetoniuſz*, o ktorym *Aurelius Sextus* te ſłowá mowi: *Octavius Patre Octavio Senatore genitus, Maternum genus ab Ænea per Iuliam familiam ſortitus: adoptione vero Caij Cæſaris majoris Avunculi, C. Cæſar dictus: deinde ob victoriam Auguſtus vocatus eſt.* Ten tedy będąc w Apollonii z ſocyuſzem ſwoim Agryppą, wſtąpił do Matematyká Teogeneſa, chcąc mu prezentowáć Geniturę ſwoię, wprzod ieſzcze od Nigidiuſza w czáśie národzenia ſwoiego opowiedźiáną, iák piſze *Sabellicus ex Svetonio*: w ktorey Koźiorożec wſchodzący, znáczył mu *Dominium terrarum Orbis.* Czemu ieſzcze mniey konfuduiąc, chciał wyrozumieć z Teogeneſa, ieżeli śię zgadzáć będźie z ſentimentem pierwſzego opowiedánia. Teogenes zważywſzy iego horoſcop wſchodzącego z pierwſzemi gráduſami Kozłá, począł go czcić Krolewſką ádorácyą; opowiádaiąc mu, iż miał bydź Imperatorem Rzymſkim, co też ſtało śię; iáko mowi *Zahn ex Svetonio & Sabellico: Auguſti Imperatoris Ortus incidit in eum diem, quô de Catilinæ conjuratione in Curia agebatur: Jllùc autem cum tardiùs Octavius Pater veniſſet, atq; uxoris puerperium pro excuſatione retuliſſet, P. Nigidius natali hora inſpecta affirmaſſe dicitur, Dominium terrarum Orbi natum. Teogenes etiam Mathematicus aliquando Genituram Auguſti videns, illum adoravit, illiq; Romanum Imperium portendi dixit, uti & aſſecutus eſt.* O czym też Okolſki naſz Hiſtoryk Polski w Herbarżu ſwoim, pod herbem Kozłá ták nápiſał: *Auguſtus Cæſar cum ſub Capricorno progenitus fuiſſet, & Mathematicus Theogenes Genituram ejus erexiſſet, exilivit; & Regio more adoravit ipſum.*

Svetoni de XII. Cæſar: l. 2. cap. 1.

Aurelius Sex:

Sabellicus ex Svet:

Zahn Scrut. 2. Urano-Coſ. cap. 1.

Okolski tom. 1. fol. 439.

Máiąc Auguſt w impreſſyi deklarowáne ſobie ták wielkie ſzczęśćie z horoſcopu Zodiacznego Kozłá, gdy przyſzedł do lat dalſzych, záſług y honorow, wycierpieć nie mogł, żeby genitury ſwoiey, ktorą śię záwſze cieſzył, publicznie świátu nie wyiáwił. Záczym będąc ná Ceſarſtwo Imperium Rzymſkiego koronowány, kazał bić ſrebrną monetę z figurą Kozła z iedney ſtrony, z drugiey z Portretem ſwoim, iák piſze Swetonius: *Tantam mox fiduciam fati Auguſtus habuit, ut thema ſuum vulgaverit, nummoſq; argenteos, notâ Syderis Capricorni*

Svetoni de Aug. cap. 94.

corni, quo natus est, percusserit. Ztąd pierwszy początek herbownego Koźiorożcá, między Familią Augustowską, Welitrow, Thurynow, Oktáwiuszow, Rufow, Knejow, y Káiuszow, ieszcze zá żyćia iego między nayprzednieyszemi Domámi *tàm in Senatorio, quàm Equestri Ordine*, wsławiony, wszystkie zászczycał Honory, iák pisze *Swetoniusz*: *Duplex Octaviorum Familia profluxit conditione diversa; siquidem Cnejus, & deinceps ab eo reliqui omnes, functi sunt honoribus summis. At Cajus, ejusq; Posteri, seu fortuna seu voluntate in ordine Equestri constitêre.* Tak delece záś Augustowská Prozapia z Liwii żony swoiey rozkrzewiłá śię, iż nie było prawie żadnego w Imperium Rzymskim honoru, ktoryby przez długie czásy nie władnęli: o czym *Swetoniusz* y *Plinius*. Sveton: l. 2 cap. 2.

Jáko tedy według Historykow Rzymskich, Swetoniusza, Liwiusza, Pliniusza y Kommentáryuszow Kauf boná, Beroaldá, Sábelliká &c. iáwnie o początkách Herbu Koźiorożcá y Koźlorogow pokázuie śię: ták nie mniey iest dowod oczywisty z Historykow Exotycznych y Polskich; iż Koźlorogowie tymże herbem Kozłá Augustowskiego zászczycáiący śię z Imperium tu do Polskiey dawnośćią przybili, y Fámilie rozkrzewili swoie. Pisze bowięm Okolski: *Accepit cum adolevit, in tantum fiduciam Geniturae suae Augustus sub tali signo; ut in nummis argenteis Caprum Caelestem ex una, faciem suam ex parte altera excudi jusserit.* Y zaraz pod tymże Herbem Koźlorogá ták konkluduie: *Optima igitur Origo armorum vestrorum conijcienda, optima Familia numeranda, optimo ordine exemplificanda, venit.* O tymże samym herbie powiáda: *Ex Silesia in Regnum introducta existimo; nam in Ducatu illo plurimi ex his armis & potentes opibus & honore excellentes, usq; modo inveniuntur.* Sveton: & Plin: l b. 15 cap. ult: de Livia. Okolski tom 1. fol. 494. Okolski fol. 493.

Jáko záś herb Kozłoroga w Kopiie odmieniony iest y kiedy, piszą pospolicie Historycy Polscy, iż Roku 1331. dniá 17. Wrześniá, lustruiąc Krol Włádysław Łokietek pobitych ná plácu Krzyżakow, ktorych liczy *Długosz* ná Czterdźieśći tyśięcy położonych, czterdziestu y kilku tylko swoich szwankuiących nárachował. Między temi postrzegł iuż práwie umieráiącego Floryaná Sariusza Rycerzá herbu Kozlorog, ktory trzema przebity kopiiami ná wznák leżąc, ie- Kopiie herbowne. Sariuʃ Kozlorog.

litá wychodzące ręką ſwoią do wnętrznośći wpychał. Zádumiały Krol ſtanąwſzy záwołał: O! iák wielką dolegliwość tęn Rycerz ćierpi. Odpowiedział Saryuſz: więcey mnie dolega, Krolu nayłaskáwſzy, ſąmśiád moy we wśi zoſtaiący zemną. Ktoremu Krol: ieżeli żyć będźieſz uwolnię ćie od ták wielkiego nieſzczęśćia: uleczonemu całą wieś darował y zá herb trzy włocznie nadał. Będąc wdźięczny tego uczynku Rycerz, dawny herb ſwoy Kozloroga ná hełm podnioſł, á ná tarczy krwawey trzy kopiie złożył. *Długoſz, Sarnicki, Okolski tom: 1. fol: 335.* Toż ſamo wyráża Kroniká Pruska. *Margini Murinii fol: 80.*

GENEARCHOWIE KOZLOROGOW, y SARYUSZOW ZAMOYSKICH,

z Przednieyſzemi Antenatami Ielitczykow.

Ze KOZLOROG pierwſzy Genearcha Sáryuſzow Zamoyſkich przybył z Lechem do Polſkiey z Imperium Rzymſkiego, będący Socyuſzem iego, te kładę dowody. Piſze *Stanisław à Stemberg Temberski J. U. D. Cano. Premysliensis* z wielu Hiſtorykow rożnych Národow, ktorych támże wyraża, wſpomínaiąc zwycięſtwo Krolá Władyſłáwa Łokietká z Krzyżakow Roku 1331. *Ad quam victoriam cruentam Florianus Sarius Zamoyski, Abnepos Tritavi illius Koźlarogii Sarii Zamoyſcij, qui Annô Domini 550. cum Lecho Conditore Poloniæ verſus Gneſnam Comitatum de Czeſow acquiſiverat, cognationemq; cum Radzivilijs Ducibus, Tarnoviis, Ocieſciis, Herburtis, nexu ſacro firmavit, tribus haſtis transfoſſus erat &c.* Piſze oprocz tego Burſiuſz: *Si quis hoc nobis tribuiſſet, ut illa quaſi rediviva, in luce literarum intueri poſſemus, Kozlorogos jam inde à prima origine Polonorum agnoſceremus, permiſtos primis Proceribus Imperii Poloni, hanc Rempub: una cum eis conſtituentes, ædificantes, firmantes, conſervantes & augentes.* Piſze także Jan Zamoyſki Kanclerz y Hetman W. K. *in Opuſc: de Stem: Zamoyſcio:*

Genearcha pierwſzy (margin)

Tember: Chr: S nov. Palm: Coribut bei; (margin)

Burſius Orat funeb. 2 (margin)

Stemmata, quid memorem nunc omnia Kozlorogorum,
E queîs ſtirps tua ſat lucet Imaginibus.

Z kąd wyniká; iż Zámoyſcy pochodzą z Kozlorogow dawnych od Auguſtá w Imperium Rzymskim, y od Komeſa Lechowego ná Czeſzowie pod Gnieznem w Polſzcze.

Pier-

Pierwszego Geneárchę w Polszcze Saryuszow Zamoyskich, wspominàią Historycy Polscy y Cudzoźiemscy, ktorych wylicza Temberski wzwyż citowány: ten záś od herbu swoiego Kozłá tu w Polszcze zwał śię Koźlorogiem: á iáko *Cromerus lib: 11. fol. 203.* wyráża, Kozlorogch z Słowianskiey mowy; z tamtąd álbowięm w te kráie przybył z Lechem I. Iż záś niepospolitey z inszemi kondycy, ále z osobliwą distinkcyą był tenże Geneárchá, z tąd łátwo poznáć, iż záraz lokuiąc śię w pustych y dźikich ná ten czas polách Sarmáckich; iáko Lech miásto pierwsze Gniezno, ták y ten *Comitatum* Geszow z Słowiáńskiego, Czeszow według Kronikarzow dáwnieyszych, á potym Cieszow Hrábstwo pod Gnieznem názwáne, záłożył. Nie tylko tedy był *Comes* pierwszego Polskiey Fundatorá, z ktorym z Jllirycкiego Krolestwa przyiechał, trzy wielkie Prowincye ná ten czas w sobie záwieráiącego, Sklawonią, Kroacyą y Dalmacyą; ále też z urodzenia *Comes* od stárożytnych Augusta I. Cesarzá Oktawiuszow; bo iego pierwsze Páństwo w Polszcze tymże tytułem názywało śię. *Hrabstwo Kozlogow Zamoyskich* *Comites de Ciejzow.*

Wiádomo záś káżdemu, iż od przybycia pierwszego Monárchy Lechá do Polski w roku 550 nie było Szkoł y Literatow tu w nászych kráiách, áż do záczęćia Wiáry Swiętey zá Mieczysławа I. Chrześciánina, zmárłego Roku 999. blisko przez lat 400. czyli więcey, przeto też, iáko o inszym Rycerstwie, ták y o Kozlorogách wiadomośći nie masz, przez czásy wyráżone: dopiero *Długosz* w Roku 1180. wspomina ZDYSŁAWA Kozloroga Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego. Tęn będąc konfirmowány od S. Stolicy Apostolskiey Roku 1183. przez lat 16. śiedząc ná tym Krześle Arci-Biskupim przyczynił dobrá Kośćiołowi Gnieźnińskiemu znácznie, wiele wśi ná mieyscách pustych y lasami zárosłych poosadzawszy. Był rezolutnym dobr Kośćielnych obrońcą y Benefaktorem; rożne Kośćielne sprzęty, ktorych dosyć niedostawáło, posporządzał y sprawowáć nie przestał, áż do śmierći. O tymże Zdysławie Kozlorogu, Arcy-Biskupie Gnieźnińskim nápisał *Miechowita lib: 3. cap. 23. fol: 101.* iż zebrawszy Biskupow do Łęczycy; to iest Gedeona Krákowskiego, Zyrosławа Wrocławskiego, Onolfa Kuiáwskiego, Herubiná *Niewiadoma Procedencya przez lat 400.* *Koźlorog Arcy Biskup Gnieźnieński.*

Poznáńskiego, Łupa Płockiego, Konradá Kámienieckiego, Gaudentego Lubaczowskiego, przy prezencyi Káźimierza Monárchy y trzech Xiążąt Swieckich; Ottoná Poznánskiego, Bolesławá Wrocławskiego, Leszká Mázowieckiego y wielu przednich Panow Polskich; zdźiercow y przeciwnych Kośćielnym dobrom y osobom wyklął, pierwszy dla nich w Polszcze stánowiąc práwá, iák pisze *Bsovius Hist: Eccles: tom. 2. lib: 12. fol. 362. Miechovita loco supra citato, Bursius in Orat: funebr. 2. & Simon Simonides in Constit: Synod: Chełmen: An:*1604.

Ad Georg: Zamoyski Ep: Chełm:

Isto Zdislaus quondam de Stemmate Præsul,
Præsul Gnesna tuus, Legum fundamina prima
His posuit Regnis, primusq; coire Quirites
In medium docuit, svasitq; æquissima Iura,
Et libertatis magnum insinuavit amorem.
Vulturium à Clero, turpes à plebe veredos, Sustulit ille prior.

Tomasz Biskup Wrocławski.

TOMASZ Kozlorog, był Biskupem Wrocławskim, o ktorym *Długosz roku* 1232. te słowa mowi: *Laurentius Vratislaviensis Episcopus, cum Annos quinque & viginti sedisset, 7. Idus Iulij in Pritchkow moritur & in Ecclesia Vratislaviensi sepelitur, in cujus locum Thomas Polonus genere Nobilis per electionem Canonicam substitutus est, & per Vincentium Archi-Episcopum confirmatus, qui non solum propter nobilitatem generis, de stirpe enim Kozlarogi ducebat genus, sed etiam propter scientiæ & prudentiæ raros, quibus clarebat dotes, opinione & fama apud proprios & finitimos celebris, in arcem Pontificalem sublimari promeruit. Idem Cath: Episc: Vratislav.* O tymże *Długosz* w Historyi pisze: iż od Bolesławá Łysego Xiążęćia Lęgnickiego, był práwie Męczennikiem: álbowięm poimany w Gorce Opáctwá S. *Mariæ de Aranda*, dokąd ná poświęcenie Kośćiołá ziachał, wraz z Bogusławem Proboszczem y Herkardem Kánonikiem, w Zamku Ulay do więźienia wtrącony, bez litośći nád stárym w lećiech Biskupem, poty go trapił, áż wymęczył ná nim pretensye swoie nie godziwe. Rządźił Kátedrą lat 35. wyszedłszy z niewoli umarł Roku 1267.

Oppressya od Bolesława Łysego

HONORIUSZOWIE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Ielitczyk Arci-Biskup Lwowski.

Bernard herbu Jelitá, Zákonu S. Franciszká Arci-Biskup Hálicki y Lwowski, umarł Roku 1391. *Skrobiszowski in Act: Archi-Episcopo. Leopol:*

Flo-

Florian Mokrſki tegoż herbu, Biſkup Krákowſki, umarł 1378. *Starowol: in vitis Epiſco: Crac:* *Mokrski.*

Stániſław Gomoleńſki Biſkup Łucki tegoż herbu, umarł roku 1604. *Nakielski in Miechov: fol. 795. & monument: antiquit: Lubienſcii in Epiſc: Płocen.* Spondanus *in Annal: Eccl. num:* 14. *Gomolinski,*

Jan Zámoyſki, z Zakonu Káznodźieyſkiego Biſkup Łucki tegoż herbu, umarł 1555. w Zámośćiu pochowány. *Monumentum in Colleg: Zamoſc: & Fridrychowski de S. Hyacintho.* *Zamoyski.*

Jan Dziáduſki Biſkup Przemyſki herbu tegoż, umarł 1559. pochowány w Przemyſkiey Katedrze z nadgrobkiem. *Nakielski fol. 640. & fol: 716. Damalev: in Epiſcop. Vladislavien: fol. 386* *Dźiaduski*

Jerzy Zámoyſki Biſkup Chełmſki, umarł 1620. *Nakielski in Miechov: fol: 795. & hiſt: Poſſel i fol: 432.* *Zámoyski.*

Jan Gomolińſki Biſkup Kiiowſki, tegoż herbu umarł, 1711. *Metrica mortuor. Eccl:* ktory pierwey był Archidiákonem Płockim y Officiałem Generálnym Gdańſkim, Sekretarzem Krolewſkim. *Gomolinski*

Dionizy Secygniowski, Biskup Kámieniecki tegoż herbu, umarł 1569. *Nakie: in Miechov. fol. 674.* *Secygniowski*

Jan Zamoyſki Woiewoda Sęndomirski tegoż herbu umarł 1665. *Kochowski Climact: 3. lib: 4. Centuria Potoccii fol. 121.* *Zamoyski*

Tomaſz Zámoyski Woiewoda Kiiowski. *Nakielski in Miechov: fol. 919. Starowolski in monumentis.* wźiął Pieczęć mnieyſzą 1629. *Zamoyski.*

Marćin Zamoyski Woiewodá Lubelski, wźiął Podskarbſtwo Wielkie Koronne 1684. *Conſtit. 1683. f. 4. &c.* *Zamoyski*

Jędrzey Dębowski herbu tegoż, Woiewoda Bełzki, umarł 1569. *Okolski tom. 1. f. 348. & tom. 3. f. 26. & 110.* *Dębowski.*

Káźimierz Zamoyski Woiewoda Bełski, umarł 1692. *Zamoyskich Genealogia.* *Zamoyski*

Mikołay Boglewski herbu Ielitá, Woiewoda Mázowiecki 1463. *Długoſz tom. 2. Cromer: lib: 25. Bielski fol: 428. Okolski tom. 1. fol. 337.* *Boglewski*

Mikołay Boglewski tegoż herbu, Woiewoda Mázowiecki około Roku 1620. *hiſt. Sapiehana.* *Boglewski*

Piotr z Mokrska herbu Ielitá, Káſztelan Sęndomirski. *Okolski tom. 1. fol. 346. Literæ Leonis X. Papæ in Conſt: Synod,* *Mokrski*

 1630.

1630. *fol.* 165. Zeby záś żył w Roku 1329. nie maſz o tym żadnego Hiſtoryká, chybá *per errorem* mogł kto wydrukowáć, iáko śię pokaże w procedencyi: álbo że Koźlorogi názwáne ſą herbem Ielita, nie oſtrożnie.

Piotr iákiś, herbu Ielitá, Káſztelan Sęndomirski, o ktorym *P. Niesiecki tom.* 1. *fol.* 204. wątpi, naymnieyſzey wzmanki nie czyniąc ták Imięniá, iáko y názwiſka, o czym też *Okolski tom.* 1. *fol.* 339. *roku* 1342.

Jelitczyk z Węgleſzyna Tomaſz z Węgleſzyná tegoż herbu Káſztelan Sęndomirſki, umarł 1409. *Bielski fol.* 289.

Dębowski Jędrzey Dębowſki herbu Ielitá, Káſztelan Sierádzki, umarł 1577. *Conſtit: fol.* 154. & 271.

Łaźniński. Jędrzey z Łázniná, herbu Ielitá, Káſztelan Łęczycki w Roku 1501. *Olſzewski in Załuſcio & Karnkowski de Primatu.*

Zamoyski Stefan Zámoyſki, Káſztelan Kiiowſki, o ktorym *Acta* w procedencyi niżey wyrážoney.

Jelitczyk z Wyrzysk Marcin z Wyrzyſk tegoż herbu, Káſztelan Inowrocławski. *Laski in Statut: fol.* 140. *Herburt fol.* 218. *roku* 1404.

Zamoyski Wacław Zámoyski Káſztelan Lwowski, umarł 1642. *Okolski tom:* 1. *fol:* 3. 7. & *tom.* 2. *fol.* 528.

Jelitczyk z Boglewic Sławicz z Boglewic, herbu Ielitá Káſztelan Czyrski, żył w Roku 1406. o ktorym *Statuta Mazowieckie fol:* 79. &c.

Zamoyski Stániſław Zamoyski, Káſztelan Czerniechowski, położony w nowym Herbarżu *tom:* 1. *fol.* 247. w Roku 1659. o ktorym Procedencya.

Silnicki Gabriel Silnicki, herbu tegoż, Káſztelan Czerniechowski, ná ktorą poſtąpił 1676. *Centuria Potoccii fol:* 125.

Zamoyski Jan Zámoyski, Kanclerz y Hetman Wielki Koronny, umarł 1605. *Monument. Univerſit: Zamoſc: Sarnicki, Bielski, Paſtorius, Sachini p.* 5. *lib.* 6. & *complures.*

Zamoyski Tomaſz Zamoyski, Kánclerz W. Koronny, Stároſta Krákowski, umárł roku 1638. *Monum: Univerſit: Zamoſc: Okolski tom.* 1. *fol:* 147. *Nakielski in Miechov: fol.* 919. &c.

Zamoyski Marcin Zamyski, Podskarbi W. Koronny, umarł 1689. *Monumen. Univerſit: Zamoſc.* & *Genealogia.*

Bieśiad. Jan Bieśiad, Marſzałek Nádworny Koronny, Chorąży Krákowski, herbu Ielitá 1445. *Okolski tom.* 1. *fol.* 342.

Zamoyski Florian Zámoyski Káſztelan Chełski, Hetman Wielki Koron-

Koronny po Stániſławie Leśniowskim, herbu Roch, Kaſztelánie Czerskim, wźiął Wielką Buławę Koronną, umarł 1572.

Floryan Gomolińſki, Marſzałek Izby Poſelskiey, Podkomorzy Sierádzki 1598. *Orzechowski in Quincunce & alij.* *Gomolinski.*

Peregrin z Węgleſzyna, Generał Wielkopolski, herbu Ielitá 1388. *Długoſz tom: 2. Cromer: lib:* 14. *Okolski tom.* 1. *fol.* 346.

Tomaſz z Węgleſzyná, Generał Wielkopolski, Kaſztelan Sandomirski, tegoż herbu, umarł 1409. *Długoſz tom: 2. Bielski fol·* 289. *Cromerus lib.* 16. *fol:* 390. Poźnieyśi ſą niżey wyráženi w Zamoyskich Procedencyi. Z tąd oczywiśćie wydáie śię, iż żadnego z wyrážonych Honoryuſzow nie maſz dáwnieyſzego, y owſzem wſzyſcy poźnieyśi, Jelitczykowie od nabycia tegoż herbu przez Floryána Saryuſza w roku 1331 Ná dowod záś wſzyſtkich Domow Herbownych ogolnie, to ieſt Jelitczykow, zážywąm ſłow tegoſz ſamego Autora, ktory piſze *tom:* 2. *fol:* 428. *ták:* Wſzyſcy Jelitczykowie rozumieią zá nayſtarſze Gńiazdo ſwoie Moykowice w Sierádzkiey Zięmi, w Powiecie Piotrkowſkim, przy ktorych ieſt Zamek nie daleko ſtáry murowány, rzeczony Surdęga iuż ſpuſtoſzały; á to byłá właſna máiętność Floryána Sáryuſza Rycerzá, o ktorym wyżey. Toć tedy wſzyſcy Jelitczykowie z Familij, Działow, Sukceſſyi y inſzych tranſakcyi Ziemskich y Grodzkich, iáko też y z procedencyi niżey opiſaney, pokazuią śię iáwnie, iż pochodzą dopiero od Floryáná Saryuſza. *Ielitczyk z Węgleſzyna* *Gniaździo wſzyſtkich Ielitczykow*

HERBOWNI JELITCZYKOWIE,

Według *Okolskiego tom:* 1. *à fol:* 345. *ad fol:* 355.

Anſzeńſcy, nie ſą wyráženi w ktorym Woiewodztwie y Powiećie.

Bieśiádowie, z Mokrſka w Sendomirskim y Krákowsk:

Boglewſcy, nie determinowáni gdźie śię znaydowáli.

Borzobohatowie do herbu przyięći od Zaleskiego.

Borzyńſcy, bez poſſeſſyi ná piſani.

Cieſzanowſcy, y Czerminſcy, tákże.

Dąbrowſcy, z Wielkiey Polski, ná Pokuciu, potym w Woiewodztwie Podolſkim.

Dębowſcy od Dębowſkiey gory w Łęczyckim.

Dobrzyńſcy, w Pow: Piotrk:

Dźiduſcy, w Zięmi Przemyślkiey.

Ww Dzie-

Dzieć ątkowſcy nie ſpecyfikowáni w ktorym Woiew:
Dźiugłowſcy w Kuiáwách.
Gáiewſcy z Gaiu w Łęczyc:
Gierdultcy nie wyrażeni w ktorym Woiewodztwie.
Głowowie w Zięmi Przemyślkiey.
Gołoccy w Płockim Woie:
Gomolińſcy, w Sieradzkim Woiewodztwie.
Jaykowſcy, nie wyráženi w ktorym Woiewodztwie.
Kalińſcy w Woiewodztwie Podolſkim.
Kámoccy, nie nápiſani kędy znayduią śię.
Korytkowſcy, z Paczánowic w Krákowskim przenieśli śię w Ruskie Woiewod:
Koźlároſcy w Łęczyckim
Laczcy gdźie byli nie maſz piſania.
Laſotowie, w Łęczyckim.
Laſachowſcy, nie ſą wyráženi kędy znaydowáli śię.
Łaźnińſcy z Łáźniná z Łęczyckiego Woiewodz: przenieśli śię w Bełzkie, nábywſzy ſtárego Zamośćia.
Litoſławſcy, z Bietrzykowá.
Łochyńſcy bez nápiſania w ktorym Woiewodztwie.
Łukowſcy tákże bez expreſſyi mieyſcá y Dobr ſwoich.
Málleccy, czy Máłeccy, Marćinkowſcy nie nápiſani w ktorym Woiewodztwie.
Miśiowſcy, z Woli Smilowey w Krákowskim.
Modleccy y Moráwiccy nie wyráženi w iákim Woiewodz:
Mokrſcy, z Mokrſká Saryuſzowie w Sandomirſk: byli.
Mośliborſcy, w tymże Wo:
Paproccy, w Łęczyckim.
Pięniążkowie w Krákow:
Pieczkowſcy, Piwákowſcy, y Poſtękalſcy, nie nápiſani w ktorych Dobrách.
Prumienſcy, z Prumna.
Rádogoſcy z Rádogoſzczá w Łęczyckim.
Rayſcy nie wyráženi gdźie śię znaydowáli.
Remiſzowſcy, z Szarzyná w Sierádzkim z kąd y Floryan Saryuſz názwány Anteceſſor tychże Romiſzowſkich, ktorzy potym názwáni Sckcowſkiemi od Dobr tegoż Imięnia Sckcowká.
Saryuſzowie z Szárzyná w Woiewodztwie Sierádzkim, Powiecie Piotrkowſkim, zkąd názwáni Szárzyuſzowie á potym Saryuſzowie, ná Moykowicách, Surdędzę, Uronikowie, Woznikách y Laſkach w Zięmi Sierádzkiey, Powiecie Piotrkowſkim, Dźiedźictwie niegdy Floriána z Koźla rogow Sáryuſza, zkąd pierwſze wyniká zrodło Jelitczykow, Saryuſzow, Zámoyſkich &c.

Secy-

Secygniowſcy z Pacánowá w Krákowſkim.

Sielniccy,nie ſą wyráženi w ktorym Woiewodztwie

Skorkowſcy, w Sierádzkim

Skokowſcy, iednego Działu z Romiſzowſkiemi.

Stokowſcy, Strumieńſcy, Szypniowſcy, Szczukoccy, nie wyráženi w ktorym Woie:

Sztokowſcy, od Stokow w Poſſeſſyi Romiſzowſkich.

Tárnowſcy, w Zięmi Sierádzkiey.

Węgleſzynſcy, z Węgleſzyná w Wielkiey Polſzcze.

Wierzeyſcy, z Mázowſzá.

Wiłczkowſcy y Wilkowſcy tákże Wrzeſzynſcy nie nápiſani w ktorym Woiewodzt:

Wolſcy z Łęczyckiego w Pruśiech y ná Podolu.

Zákrzewſcy y Zeromſcy nie wyrażeni w iákim Woiewdzt:

Záleſcy, w Sieradzkim Woiewodztwie.

Oprocz wyrážonych Imion Szlacheckich u tegoż *Okolskiego* w Xiędze y ná Kártách determinowánych, z poźnieyſzey inweſtigácyi *Nieśieckiego tom. 2. fol:* 429. znáyduią śię Herbowni náſtępuiący.

Bielſki.	Gawłowſki.	Łącki	Páchołowiecki.
Chitchen.	Geometer.	Łapczynſki.	Páczanowſki.
Czećzel.	Gorlewski.	Łuczelinski.	Paiewski.
Czerkáwski	Jelitowski.	Mákowski.	Serny.
Dziewałow-	Kámiſzowski,	Michałowski,	Sokolnicki,
Fanuel (ski.	Kobielski.	Mielelski.	Szydłowski.
Francuz.	Koſſowski,	Mrowinski	Wielkołucki.

PROCEDENCYA

HRABIOW z CIESZOWA

SARYUSZOW ná Zamośćiu Ordynatow ZAMOYSKICH, Według autentycznych dokumentow, od początkow ſwoich do czáſu teráźnieyſzego,

SKONNOTOWANA.

JUżem wyżey nápiſał, iż pierwſzy Geneárchá w Polſzcze Familij z Koźlorogow Sáryuſzow Zamoyskich, z ſwoiemi rożnych Imion Szlachetnych Procedencyámi, był KOZLOROG I. ná Gieſzowie, czyli Cieſzowie (według poźnieyſzych) Hrábią, w Powiecie Gnieźnieńskim, ktory wraz do

Koźlorog Comes in Gieſzow z Lechem przybył do Polski A. D. 550.

Ww2

do Polski przybył z pierwſzym Monarchą Lechem, Roku od Národzenia CHRYSTUSOWEGO 550. iákom dowodźił, y tu z Geneálogij Domu Przeświętnego Zamoyskich te wyrażąm ſłowá: *Koźlorogius Genearcha cum Lecho primo venit in Poloniam Anno Domini* 550. *& imprimis in Diſtrictu Gneſnenſi ſedem ſuam locavit, & Comes de Gieſzow à predio dictus. Poſteri ejus in Terra Siradienſi de Surdęga ab Arce, & de Moykowice à prædio ſuper fluvio Pilca condito dicti, ac per Poloniam in immenſum propagati, & omnes de Surdęga & Moykowice ſe procedentiam ducere inferunt, atq; Stemmate Jelitorum, tam directè, quàm indirectè, ab Authore infra ſcripto Floriano Sario procedentes, utuntur.*

Domy ſtaro żytne Kożlo rogow. Od tego KOZLOROGA I. (oprocz Zdyſława Kozloroga Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego od roku 1182. do Roku 1199. tą Arcykátedrą rządzącego, y Tomaſzá Koźloroga Biskupa Wrocławskiego, około roku 1232. o ktorym wyżey piſałem,) iáko Floryan Saryuſz, ták wiele Imion inſzych wprzod Koźlorogiem, á potym Jelitami záſzczycáli śię, to ieſt w Wielkiey Polſzcze, Woiewodztwie Sieradzkim, y Łęczyckim zoſtáiący, wyráżeni.

Borczyńſcy.	Kálińſcy.	Piwakowſcy.	Tarnowſcy
Cieſzánowſcy.	Łaźińſcy.	Poſtękalſcy.	Wiłkowſcy.
Czerminſcy.	Laſzczyſzowſcy.	Radrgoſcy.	Wrześinſcy.
Dębowſcy,	Łąccy.	Rayſcy.	Zákrzewſcy
Dzięśiątkowſcy	Łochińſcy.	Remiſzowſcy.	Zaleſcy.
Gaiowſcy.	Maleccy.	Sielniccy.	Zeromſcy.
Garkowſcy.	Micháłowſscy.	Skokowſcy.	Támże znay
Gomolinſcy.	Mierſcy.	Skorkowie.	duią śię inśi.

Item w Małey Polſzcze, znáyduiące śię Fámiliie,

Dźiáduskich.	Makowskich.	Pieniążkow z Wiſowic.
Koryćińskich.	Mokrſkich	Sącygniowskich.
Lukowskich.	Pańanowskich.	Węglęſzynskich.

Byli w Ruśi Korytkowie, Głowowie, Huminſcy, y inśi.

W Mázowſzu Boglewſcy, w Pruśiech Wolſcy, w Ukráinie Szypniewſcy, Koźlorogowie y Jelitczykowie.

Ci wſzyſcy Koźlorogowie, zá publicznym ogłoſzeniem nadánia Floryánowi Saryuſzowi nowego herbu Jelitá, trzech Kopii ná tarczy używáć poczęli, wynioźſzy ná hełm Kozlo-

roga.

roga. Co poznać z *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 345. *Huic novum proclama armorum, Regia largitione & in feliciorem gradum evectione adscriptum ob militaria merita fuerat:* według *Długosza* niżey wyrażonego. Oprocz tego, iż przed Florianem Saryuszem żadnego Domu nie było, ktoryby się tym herbem pieczętował: dla czego poznieyśi *directè* rozumieią, iákoby Jeliтczykowie wszyscy nie należeli do pierwszego Kozłorogá, ále wszyscy rozkrzewili się od Floriana Sáryuszа, czego przeciwność z tąd kożdy zrozumieć może, iż nie wszyscy herbowni piszą się Saryuszámi, ále tylko od niego pochodzący, według náſtępuiącey procedencyi.

Florian z Kozłorogow Saryusz.

FLORIAN Koźlorog, od Szárzyná w Woiewodztwie Sieradzkim, Powiecie Piotrkowskim leżącego, SARYUSZ názwnány, ná Surdędze Zamku, Moykowicách, Wronikowie, Woźnikách, Láskách y Malcu dziedźic, Kanclerz Łęczycki, według przywileiu ná Łyſą Gorę dánego w Opátowie, Roku 1354. pierwszy Autor herbu Jelitá, tę rzeczywistą, przeciwko poznieyszego Herbárzá P. *Niesiecki tom:* 2. *fol:* 427. ma o sobie wiádomość z stárożytnego *Jana Długosza Roku* 1331. *tom:* 2. *fol:* 83. *Postero die, ut primum illuxit, Rex Vladislaus Łokietek in certaminis locum, ad colligenda suorum corpora, fœdamq; etiam hostibus spectandam stragem descendit, ubi dum suorum legit recognoscitq; cæsorum cadavera, offendit illic unum de militibus suis, qui in pugna egregie dimicans, multis confossum spiculis habebat corpus inter cæsos, & mortuos, supinato corpore jacere virum, utraq; manu, patefacta ex vulnere viscera atq; intestina propria attrectantem, Florianum nomine, cognomento Schari; quem diligentius intuitus, & pia illi miseratione compassus, ad milites se comitantes conversus. Quàm atrox est (inquit) hujus nostri militis, quem contemplamur crutiatus! Tum ille spiritu reasumpto: atrocior est (respondet) si quis durum vicinum in una villa consistentem, qualem ego sum expertus, tulerit. Tum Rex: bonô animô (inquit) esto, si enim ex præsenti vulnere incolumis evaseris, scito te liberalitate mea duri vicini societate cariturum. Sublatus inde, perfectam curationem adeptus, Regia quoq; largitione in feliciorem gradum evectus, stirpi suæ, quæ tres lanceas defert pro insigni, ex ipso rei eventu proclama novum Jelita, abrogato vetusto Koźlorogi, indidit.* Z kąd poznáć

Dowod rzeczywisty herbowych Kopii od Saryusza.

 znáć

znáć, iż od tego czáſu wſzyſcy, ktorzy używáią herbu Jelitá, nie zowią śię iuż Koźlorogámi, *abrogato vetuſto Kozlorogi*. To ieſt, iż te familie Kozlorogow, ktore przedtym Kozłámi pieczętowáły śię, nowego Imięnia nábyły od nowego herbu Jelitá názwanego. Ten álbowiem text: *Stirpi ſuæ, quæ tres lanceas defert pro inſigni*, oſobliwie *defert*, rozumie śię w tęn czás, gdy to Długoſz piſał, dáleko pozniey od Floryana Saryuſzá. Gdyby álbowięm rozumiał tę rzecz przed Saryuſzem, to ieſt, iż wprzod herbu Kopii używáno, niźli Saryuſzowi ſą nádáne, nápiſałby był *deferebat*, nie *defert*. O tcyże tranſakcyi *Kronika Pruska Margina Murynuſza, na kárcie 80. roku* 1331. *dnia* 17. *Września*. Oczem też *Cromer: lib*: 11. *fol*: 203. *in hiſtoria. Miechovita lib*: 4. *cap*: 12. *Schrechius in Iſtula nuptiali, Joannis Zamoyſcii, & Griſeldis Chriſtopho: Tranſylv: Principis, Stephani Batorei Reg: Polon. neptis.*

Explicacya dokumentalna

Stirpis ab illius ſerie prognatus eadem
Bellator Sarius, veteri memorabile genti
Jmpoſuit nomen, Jelitorumque vocari,
Eventu inſigni monitus de nomine juſsit.

Pierwſzy ſyn I z Kozlorogow Saryuſza z potomſtwem ſwoim

PIOTR Saryuſz, Káſztelan Sendomirski, ná Mokrsku y Poſkorowie dźiedźic, ſyn Floriáná I. z Kozlorogow Saryuſza, Kanclerzá Łęczyckiego. Drugi ſyn tegoż Zegotá, to ieſt Zygmunt Saryuſz, Chorąży Sieradzki, ná Zamku Surdęga, Moykowicách, Woźnikách, Wronikách y Malcu dźiedźic, od ktorego Procedencya niżney napiſana. *Diviſio Bonorum Petrcoviæ poſt Feſt: S. Franciſci Confeſſoris, Anno Domini* 1345. *Okolski tom.* 1. *fol*: 245. Piotr Florian *binominis*, wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Chriſtyną ná Węgleſzynie y Widuchowie, z ktorą miał trzech ſynow; Floriáná Piotrá *binominis*, Proboſzcza, á potym Biſkupa Krákowſkiego, o ktorego powadze, ſpráwiedliwośći, y pobożnośći, ták nápiſał *Kantſcius*:

Piotr Florian binominis Biskup Krákowsk.

Egregie tutantur opes Eccleſiæ, & illos
Qui præſunt aris, hæc quoq; tela ſacris.
Non parcunt etiam Regi, è medioq; piorum
Tabidam ut eiciut, perq; ſeqvuntur ovem.
O! ſi Pontifices eſſent tibi Patria tales,
Non eſſes tantis pervia totq; malis.

O tymże

O tymże Florianie, Biſkupie Krakowſkim, piſał *Długoſz Anno* 1366. *fol:* 168. *Anno* 1370. *fol:* 174. & 175. *Anno* 1378. *fol:* 206. & *Anno* 1380. *fol:* 211. *Item Miechovita Chron: lib:* 4. *cap.* 29. *fol.* 248. Iż po Bodziantym, z Iankowa herbu Roża, Biſkupie Krákowſkim, z Prelatury Probostwa Krakowſkiego, obrany ieſt Biſkupem Krákowſkim, przez Práłátow Kátedry tameczney *via ſcrutinii*, Roku 1367. konfirmowány y konſekrowany od Ierzego Papierża II. w Awinionie, wſparty interceſſyą Káźimierza Krola Polſkiego iáko Patroná ſwoiego; ktory potym widząc śię bydź ſłabym, wezwał do pokoiu ſwoiego Floriána Biſkupa Krakowſkiego, z inſzemi Kapłánami, dla dyſpozycyi duſzy ſwoiey ná śmierć, y przy nimże żyćia ſwoiego dokończył. Uproſzony od Rzeczy-Poſpolitey; poiachał do Węgier z Ianuſzem Kanclerzem W. Koronnym, upraſzaiąc Ludwiká Krolá Węgierſkiego ná Tron Polſki; gdźie, lubo niektorzy Konſyliarze przeciwni byli iego propozycyi, perſwazyámi iednak y prozbą zdewinkowány Krol Ludwik, przyiął ſkutecznie tę legacyią. Potym Roku 1378. z Synodu Prowincyalnego, przez Iańá Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego w Káliſzu celebrowanego, Florian Biſkup Krokowſki, wſzyſtkich Biſkupow y Kápłánow Polſkich prozbą zdewinkowány, z Dobrogoſtem Dziekánem Krákowſkim, do Węgier wypráwiwſzy śię, zaſtał Krolá Ludwiká w Budźie, gdźie deſideria całego Kośćiołá Polskiego opowiedziáwſzy, rozſądną y miłą orácyą wyperſwadował Krolowi, że bardzo niegodziwa rzecz ieſt, y przeciwna Religii Kátolickiey, áni przyſtoyna Krolowi Kátolickiemu, z świątobliwego náśienia rodzay ſwoy prowádzącemu, ážeby uwolniwſzy cáłą Polskę od Kontrybucyi *Poradlnego*, ſame tylko dobra Kośćielne opłácano, ktore należało pierwey ieſzcze, według ſłuſzności y práwa záchowanego od Pápieżow y Biskupow Kátolickich, uwolnić od tákiey exakcyi. Tákiey perſwazyi Krol zádoſyć czyniąc, dobrá Kościelne wſzyſtkie y żołnierſkie uwolnił od Poradlnego podatku. Przeżywſzy lat 13. ná Krákowskim Biskupſtwie, umarł dniá 6. Lutego, pochowány w Kátedrze pod miedzianą tabulatą, leży w Káplicy S. Tomaſza, przez niego upoſarzoną. Ten w Bodźięcinie Miáſteczku,

Bodziantyn Biskup Krakowski herbu Roża

Florian Biskup Krakowski [illegible] Káźimierza śmierć dyſponował

Tenże legacya powiedźiana

Uwolnienie od Kontrybucyi poradlnego.

wymurował rostropną dyspozycyą Zamek, y ták Bodźiecin, iak y Miásto Iłżę, muręm y wierzámi w koło otoczył. *Fundacye po rożnych miejsciach* W Morsku Prebęndę, Kościoł w Dobrowodzie,y drugi w Węgleszynie wdźiedźiczney wśi swoiey wymurował. Kielich szczerozłoty, drogiemi perłámi y kámieniámi ozdobiony; kapę y dalmatyki dla Katedry Krákowskiey, sporządźił. Kámienicę Kápitule Krákowskiey nádał obliguiąc, żeby z niey dwie grzywny dáwáno Wikáriom Kátedralnym na anniwersarz iego. Ołtarz S. Ianá *ante portam Latinam*, nádaną dźiesięciną ná Pielgrzymowicách uprowidował. Przestał zyć ná świećie Roku 1380. *Paprocki sub Stem: Koźlorog, & Miechovi: lib:* 11.

Kasztelan Radomski Mokrski Drugi, Klemens Saryusz, Kásztelan Radomski, brat rodzony Biskupa, pisał się od *Mokrska*, od ktorego pochodzą Mokrscy Jelitczykowie Sáryuszowie. Tęn ná Seymie Horodelskim, podczas unii pierwszey W. X. Litewskiego z Koroną Polską, przyiął do herbu swoiego Giertrudá Rycerza Woysk Litewskich, roku 1413. *Okolski tom*: 1. *fol*: 346. Trzeći brat tegoż Dziwisz, to iest Dionisi Kánonik Krákowski, *Dionizy Kanonik Krakowski* Proboszcz Szkalmirski. *Divisio Bonorum inter eosdem, Anno Domini* 1365. *in crasti. Fest: S. Martini Ponti*: Petricoviæ, & *Okolski tom*: 1. *fol*: 345. Ci obadwá bráćia, Florian y Dźiwisz, Kapłáńską ná śiebie wźiąwszy inwestyturę, Klemensowi świeckiemu brátu swoiemu, wszystkie dobra swoie dziedziczne, pod wzwyż wyráżonym Aktem w Piotrkowie, rezygnowali. *Peregryn Generał Wielko-Polski* Tego Klemensa było synow dwoch, Paregrinus Saryusz, *à Węgleszyn*, Generał Wielsko-Polski, *Cromerus lib*: 4. ktorego syn Tomasz *à Węgleszyn*, Kásztelan Sędomirski, Generał Wielko-Polski, zá panowánia Władysława Jagellońá, Krola Polskiego, Zamek *Drahimien*, przez Krzyżakow *Węgleszyński Pacanowscy Mokrscy* wźięły, rekuperował. *Cromer: lib: 16. fol*: 390. Od tego záś Węgleszyńscy, genealogiczną swoię prowadzą procedencyą. Florian od Mokrska Mokrski, ná Pacánowie, brat Peregryná Generała Wielko-Polskiego, iest początkiem Jmienia Pacánowskich. *Divisio Bonorum inter eosdem Anno Domini* 1383 *Petricoviæ*. Tenże Florian ná Pácanowie Mokrski, miał synow czterech, Piotra ná Dźiewiątym, Komornikách, Szulimierzowicách, y Obroszowicach; Floriána na Pacanowie,

Nie-

Niegoſtowicách, Rataiách y Szczucinie, od ktorego niżey wyráżona procedencya. Janá Bieśiadá z Mokrſka ná Brudzowie, Widuchowie y Poſkorowicách dźiedziçá, Chorążego Krákowſkiego, Marſzałká Koronnego Nádwornego, 1455. *in literis Regni & Theſauro*: y czwartego Mikołaiá ná Mokrſku, Woli Oſſowſkiey, Mzurowy, Michowie y Bezorchzdie dźiedzicá. *Exdiviſio Bonorum inter hos fratres, Sandomiriæ poſt Feſt: S. Franciſci Anno Domini* 1419. Z tych bráci od drugiego, to ieſt od Floriáná ná Pácanowie &c. było ſynow dwoch, Florian Podſtoli Krákowſki, y Jan bezdźietny. *Diviſio Bonorum inter eoſdem fratres Visliciæ A. D.* 1481. *prid: feſti Ss. Simonis & Judæ Apoſtolo*: Florian Podſtoli Krákowſki, miał ſynow dwoch, Janá z Pácánowa Autorá Korytkow, ktorego ſyn tákże Florian ná Pácanowie; tego záś corká Helená Wápowſka, y ſyn Piotr Podſtoli Krákowſki, potym Káſztelan Rádomſki, tegoż ſyn Januſz ná Pacánowie, Szczucinie, Woli Szczucińſkiey, Zgorsku, Niegolewicách, Kępicách, Glinách, Grodzicách, Woli Grodzickiey, Słupách, y Rátáiách dziedzic. Drugi ſyn Piotra, Podſtolego Krákowſkiego, Piotr tákże *Magią* umieiący, ktory umarł 1527. Jánuſz ná Pacánowie &c. miał corek dwie, Urſzulę Stroſzkowską, y Weronikę Siedleſzyńską; ſynow tákże dwoch, Stániſławá bezdzietnego, ktory fundował ſzpital w Pacánowie, y Dobra ſwoie rezygnował Krzyſztofowi bratu ſwoiemu; ktorego ſyn pierwſzy Jan bezpotomny, Woyciech Mikołay y Hieronim, tákże bezdźietni, oprocz Jędźieiá, od ktorego Stániſław y Iedziey. *Diviſio Bonorum Visliciæ inter eoſdem Anno Dni* 1589. *poſt Domin: miſericor: & in Korczyn A. D.* 1656. *Sabbat: poſt Feſtum Jmmaculatæ Concep: B. V. M.* Drugi ſyn Floryána Podſtolego Krákowskiego, brat Jána Autora Korytkow, był Tomaſz *de Pacanow*, názwany Secygniowski; iáko śię pokázuie z Działu między temiż brátami w Wiślicy Roku 1481. wprzod wſpomnionego pod tymże Aktem, to ieſt przed SS. Szymonem y Judą Apoſtołami. Tego ſyn Piotr z Pacánowa Secygniowski, Sędziá Sędomirski, ktorego Paweł Secygniowski był Rotmiſtrzem *S. R. Majeſtatis.* Jákob Secygniowski, Staroſta Szydłowiecki, brácia rodzoni. Tegoż Jákobá ſyn Dionizy Secygniowski, Biskup Kámieniecki, wielce mądry y rozſądny Prá-

Márſzałek Nadworny Koronny

Korytkowie Wapowska Kaſztelan Radomski.

Stroſzkowska. Siedleſzyńska

Secygniowski.

Biskup Kamieniecki.

łat; drugi ſyn Paweł Secygniowſki bezpotomny. Páwła Secygniowſkiego Rotmiſtrza S. *R. Maieſtatis*, ſynow było dwoch, Jákob Secygniowski bezdźietny, y Jan, ktory z Tár-
Tarłowna. łowną miał ſyná pierwſzego Pawła z Nieſzkowic Secygniowskiego, ktorego Piotr Iezuitá; y Iakobá drugiego ſyná, ktory z Stádnicką miał Krzyſztofa, Tomaſza y Ioáchyma zá-
Stadnicka cnego Rycerzá w bátálii pod Czczowęm zábitego. Stániſław ſyn trzeci Páwła Secygniowskiego, Rotmiſtrá S. *R. Majeſtatis*, powrociwſzy z Moskiewskiey niewoli, z Turkámi y Tátárámi woiuiąc heroicznie, w bátálij poległ.

Zygmunt Saryuſz. ZEGOTA, to ieſt Zygmunt ſyn drugi Floriána I. z Koźlorogow Sáryuſza, brat rodzony Piotrá Florianá Sáryuſza Káſztelána Sendomirskiego, na Zamku Surdęga, Moykowicách, Woźnikowie, Wronikách, y Malcu dźiedźic, Chorąży Sieradzki. *Diviſio Bonorum Petricoviæ poſt Feſt.* S. *Franciſci Confeſſor: Anno Domini* 1345. *Okolski tom:* 1. *fol.* 345. Ten miał ſynow dwoch, pierwſzego Floriáná Saryuſza, Stároſtę Łęczyckiego, dźiedźicá ná Surdędze, Wronikowie y Woźnikách, ktory nábył tákże dziedźictwá ná Wielkim y máłym Łáźninie; y drugiego Zegotę, to ieſt Zygmunta Dziedzicá ná Moykowicách, Laſkách y Malcu; tego záś ſyn, Stániſław z Moykowic, Sędzia Nowomieyſki, zſzedł z tego świátá bezpotomny, y brat iego rodzony z Malca z Iádwigą Kucz-
Kuczborska borſką, tákże bezpotomny. *Exdiviſio Bonorum inter Fratres Sigiſmundi Sarij filios* 1*mo*, *Anno Domini* 1409. 2*do Anno* 1410. *fer: ſecun: poſt* SS. *Trium: Reg:* Petricoviæ.

Odrowążow PIOTR Saryuſz, z Anny Odrowążony, herbu tegoż imienia, ſyn pierwſzy Floryáná Staroſty Łęczyckiego, odprawił kontrákty máłżeńskie z Bárbárą, Derſzławá z Smogo-
Smogorzewska rzewa Staroſty Rádomskiego corką. Ten wyciąwſzy laſy ná gruntách Woźnickich, założył ná nich wieś Gomolin, z
Gomolińſcy kąd názywaią śię Gomolińſcy: ſyn iego Mikołay od wśi Gomoliná, pierwſzy názwány Gomoliński, Sędzia Ziemski Sieradz-
Rokrzyńska ki, ktorego Małgorzata z Koniecpola Rokrzyńska żona, urodźiłá ſynow czterech, Floryána Kánoniká Wrocławskiego, Stániſławá Káſztelaná Roſpirskiego, Stároſtę Wieluńskiego,
Kaſztelan Spiczymirski I. Piotra, Cześniká Sieradzkiego, ktorego Jan Káſztelan Spiczymir: zá Krolá Stefa Batorego, miał ſynow dwoch, Stániſławá

ſławá Gomolińskiego, Kánoniká Krákowskiego, y Floryáná, (od ktorego dalſza pochodzi Gomolińskich procedencya) y Iáná tákże Káſztelana Spiczymirskiego, za panowánia Zygmunta Auguſta Krola Polskiego, ktorego ſyn Mikołay &c. co daley należy do Familij Gomolińskich.

Káſztelan Spiczymirski, II.

MATEUSZ Saryuſz, drugi ſyn Floryána Saryuſza Stárosty Łęczyckiego, z Anny Odrowążowny, herbu tegoż imięnia, miał ſynow dwoch, Iákoba ſtárſzego ná wielkim Łáźninie dziedzica, od ktorego Łáźnińskich procedencya; y Iákobá młodſzego *à Tarnow* Tarnowski zwanęgo, od ktorego Tarnowskich dalſza procedencya. Włodko, to ieſt Włodzimirz ſyn trzeći Floryána Saryuſza, Staroſty Łęczyckiego, z Iádwigą *de Borki*, miał ſyná Iakoba, ktory bezpotomny umarł.

Odrowążowna

Łáźinſcy Tarnowſcy

Borkowska.

JAN Saryuſz, Łowczy Łęczycki, ſyn cżwarty Floryána Saryuſza, Staroſty Łęczyckiego, ktoremu Łáźniń wielki y Wronikow działem doſtał śię, miał ſyna Dionizego Alexandra *binominis*, Podczaſzego Łęczyckiego, ná Záwádowie ſtolat żyiącego, ktory z Strachną *de Borowo*, miał corek dwie, Małgorzałę, Pawła *de Zyrowice* żonę, y Dorotę; ſynow tákże dwoch, Adáma ná Łaźninie dźiedźica, ktorego ſyn zábity przez Domieſławá z Iankowic, ná Granicách Ziemskich Łęczyckich, o czym prawo Roku 1429.

Dionizy Mąż ſtoletni

TOMASZ, ſyn drugi Dionizego Alexandra Saryuſza, Podczaſzego Łęczyckiego, z Strachny z Borowa, był Podkomorzym Sieradzkim, ktory tákże żył więcey niźli ſto lat, dźiedzic ná mnieyſzym Łaźninie y Záwadowie, *Bonorum quæſitor.* Wdziary, w Woiewodztwie Łęczyckim, ktore dobra wymienił zá ſtary Zámość y Wierzbę, w Woiewodztwie Bełskim zoſtaiące, w dźiedźictwie Iędrzeia Piwa, dodawſzy mu pięć ſet grzywien ſummy pieniężney, Roku 1447. zkąd pierwſzy tu w Woiewodztwie Bełskim poſſeſſor ná Zamośćiu y Wierzbie názwány Zamoyski od Zamaśćia, ktore teraz zowie śię ſtarym Zámośćiem, dla rożnośći Fortecy Zámoyskiey, potym iuż *de novo* wymurowáńey. *Diviſio Bonorum inter Adamum & Thomam, Dioniſij Alexandri Sarij filios fratres inter ſe germanos, Lanciciæ Anno Domini* 1428. *fer:* 3. *poſt: feſt. Sacratiſſ: Corporis Chriſti.* O tymże Tomaſzu Saryuſzu

Tomaſz Saryuſz żył także więcey niż 100. lat

Pierwſzy Zamoyski

ryuszu Zamoyskim, pisze toż samo *Okolski tom*: I. *fol*: 346. mowiąc: Floryan z Łaźnina przeniosł mieszkanie swoie ná Ruś z Łęczyckiego Woiewodztwa, gdy od Iędrzeia Piwo zwą nego, starego Zamośćia nabył, zkąd Zamoyskim nazwány iest. Toż samo wyraża Jan Zamoyski, Kanclerz y Hetmán W. Koronny, pisząc:

Zamoyski od starego Zamośćia nazwany.

Jn ramos plures stirps est diducta ducentos
Ante annos, sors cui Lazniniana fuit.
Ex qua ortus Thomas Belsensem venit ad oram
Lęcicia ex terra, militiæ studio.
Atq; Samoscenses trans Veprem comparat agros,
Jllius ergo Domus dicta Samoysciadum.

Toż samo pisze *Bursius Orat: funebr*: I. *& Schechius in Jstula nuptiali, Joanni Zamoyscio cum Griselda Bathorea.*

Js Samoyskorum Gentem sic nomine dictam,
A Samoyskanis, quæ tunc possederat arvis,
Extulit illustrem; cui nunquam frigida bello
Dextra; at insignis virtus, (sive improba terras
Jmperii quateret tristi Bellona flagello,
Sive gerendarum tranquilla occasio rerum
Vota secundaret) fortunam in utramq; paratam
Egregiè factis sese ostentabat avitis,
Exemplumq; suo præbebat nobile sæclo.

Dowod tegoż z Heydensteynuſza.

Oprocz wyráżonych, expressya *Reinholdi Heidensteinii, de vita Joannis Zamoyscij, Regni Poloniæ Cancellarij & Exercituum Ducis, lib*: I. tak nas náucza. *Primus ex ea gente Thomas, Anno à Christo nato supra 1447. in Rusiam commigravit: quo cùm superiores Reges Poloniæ contingentia Bella cum Ducibus Russiæ gererent, veteribus possessoribus magna parte, vel deletis vel eiectis, à Polonicis Familiis fere nunc tenetur. Hic tamen, cum Rusia jam tùm Juris Polonici esset, quod patrimonio inter reliquos fratres diviso, nimis anguste habitare sibi videretur, patrimonio fratribus vel cesso, vel vendito, in Belzense primùm Palatinatu Rusiæ, domicilium constituit: quodq; inter prædia quæ coleret, & alios vicinos pons notabilis interiectus esset, ab eodem cùm ipse, tùm posteri ejus, Zamoyscii, tanquam Transpontani, more gentis Polonicæ, à nominibus prædiorum dominos fere appellantis, nuncupati fuere. A Thoma deinde, non modo*

Zamoyscy od Zamostu nazwani.

stirps

stirps ipsa latiùs diffusa fuit, verùm possessiones etiam alias complures, partim matrimoniis, partim emptionibus adiunctas, complexa fuit. Præcipuè tamen duæ sedes eius fuerunt, una Vetus Zamoscium, aliqnot villas obtinens, quod Patruô Vexilliferô Chełmense mortuô sine prole, qui id tenebat, cum Skokowka, postea novo Zamoscio ipse conjunxit. Altera, quam Parens ejus possedit, & in qua ipse natus fuit, Skokowska. Quod Castellum antiquitus ligneum, in duorum amnium Weprzycy & Kaline confluentium, insula situm aliquot iterum villarum territorium complectebatur. Ab initio mox ut sedem domicilii in Russia collocarunt, tum Magistratus Municipales, ut Judicum, Subiudicum, Vexilliferorum & similes, mox gerere cœperunt, tum authoritate apud reliquam Nobilitatem valuere.

Skokowka

FLORIAN Sáryusz Zámoyski, Syn Tomasza z Małgorzáty, Matyásza Kásztelana Brzezińskiego, corki urodzony. *Reformatio coram Actis Lancicien: Anno Dni* 1430. dźiedźic ná Zámośćiu Zámoyski, żył tákże sto lat, o ktorym *Jaklikievicius. Arma pietate exercens, postquam hostis defuerat, cum Aris de Patria contendebat: militiam ducens, vitam humanam quiete, robur immensum posteritati conservavit.* O tym tákże Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman W. Koronny nápisał.

Centum annorum venerandus Patriæ Civis.

Hic pius & frugi traquille transiit ævum,
Ultra annos centum protulit usque dies.
Militia excoluit natos, Musisq; severis,
Sic vitæ pensans otia lenta suæ.

Ten miał żony dwie, pierwszą Annę Komorowską, ktorey reformacya w Krásnym Stáwie uczynioná roku 1480. drudą żone po pierwszey, miał Jadwigę z Urynowa bez potomną, iák pisze *Okolski tom:* 1. *fol:* 346. z pierwszą, to iest Komorowską, spłodźił corkę Bárbárę, Janá Ostrowskiego żonę, reformowaną od tegoż w Bełźie roku 1495. synow záś miał dwoch,

Komorowska

Ostrowski

Mikołaiá Referendarza Koronnego, Kánoniká Krákowskiego, Proboszczá Tárnowskiego, y Woynickiego, Scholastyká Łęczyckiego, Kánoniká Sędomirskiego, iák w pokoiu, ták wboiu zacnego y rozsądnego męża, y w práwie biegłego, sprawiedliwego, y rostropnego Sędźiego. Ten bowięm będąc Xięndzem y explikuiąc sobie, iż z pogánámi godźi śię Xiędzom

Referendarz Koronny.

woiowáć, ná hárc wyzywáiącego Turczyná pod Rochátynem zábił, y z Tátárámi mężnie woiował, iáko iego nadgrobek świadczy ná Zamku Krákowſkim wyryty. *Nicolaus de Zamoſcie in Skokowki Floriani filius, Referendarius Sigiſmundi, Canonicus Cracovienſis, Præpoſitus Tarnovienſis, Turcam provocantem ad Rochatynum occidit, prælia cum Tartaris geſsit: nam cum paganis prælia permiſſa ſacratis interpretabatur.* Szerzey o nim piſze *Padniewski in elogiis* mowiąc: Mikołay Zamoyski ná Skokowkách ſyn Floriáná, z Anny Komorowſkiey urodzony, Scholaſtyk Łęczycki, Kantor Sęndomirſki, Kánonik Krákowſki, Proboſzcz Tarnowſki, Referendarz y Sekretarz Zygmuntá I. Krolá Polſkiego, *in Toga religioſiſsimus & prudentiſsimus, in bello fortiſsimus, formulas actionum, quæ exſtant, ut erat Juris conſultiſsimus, concepit. Ex Ordinum decreto in legibus componendis & emendandis Reipublicæ operam navavit: Jn præliis aliquot Tartaricis manu rem fortiter geſsit: ſingulari etiam certamine Turcam provocantem ad Rohatinum occidit &c. Cum Tenciniis & Tarnoviis familiariſsime convixit. Joanniq; Tarnovio Magno, Caſtellano Cracovienſi, ad eam, quam conſecutus erat amplitudinem laudis, à primordiis & author & adiutor fuit.* O ktorym tákże *Jaklikiewicz.*

Mężnie woiował z Pogany

Komorowska

Magnanimus, prudenſq; & ſervantiſsimus æqui,
Addictus Sacris, Martia caſtra colens.
Ad Regem gemitus preſſorum detulit. Idem
Jn Turcas armis ſæviit inq; Scythas.
Jn medio curſu properata morte peremptus,
Deſeruit magnas ſpes Patriæ, atq; Domûs.

Umarł Roku 1532. Starouolski in Monumentis.

Oprocz wyrażonych, tá o nim ieſt nárratywa u *Reinholda* Heydenſteiniuſza *de Vita Joannis Zamoyſcij lib: 1. Qui ex Ruſſicis tandem Kozlarogiis latius ſe exerere, majoreſq; Magiſtratus in Aula & Republica gerere ceperit, primus Nicolaus Zamoyſcius, Propatruus Joannis fuiſſe videtur: qui cum & ingeniô valeret & Juris Patrii, domeſticarumq; rerum magnum uſum haberet, cùm Referendarii & Secretarii Majoris, amplis honeſtiſſimiſq; muneribus apud Sigiſmundum I. Regem functus fuiſſet, tum Sacerdocia ampliſsima poſſediſſet. Cujus frater, Avus autem Joannis, Felix, inſe quidem privatæ vitæ deditus, Municipales tamen Magiſtratus præcipuos aliquot geſsit.*

FELIX

FELIX z Zamośćia Zamoyſki, Podkomorzy y Sędźia Ziemſki Chełmſki, á wprzod Woyſki Bełzki, ſyn drugi Floriána, brat Mikołaiá Referendarza, iák świadczy *Paprocki de Stemmat: fol: 196.* Był odważnym Rycerzem, mądrym y ſpráwiedliwym Sędźią: zbił bowięm Tatárow w dźiedźictwie ſwoim Skokowkách, iák piſze *Okolski tom:* I. y z temiż w okázyi pod Chmielnikiem rezolutnie ſtawał, gromiąc ich wielce; oprocz tego żadney potrzeby woienney nie opuśćił, w ktorey by śię Kawálerſkim nie popiſał ſercem. Przez zaſługi ſwoie otrzymał dobra Tworzyczow od Zygmunta Królá Polſkiego, po Obermuncie Stolniku Chełmſkim konferowáne roku 1528. ná ktore przywilij Krolewſki te ſłowá ma: *Nos verò, habentes rationem fidelium ſervitiorum prædicti Felicis de Zamoſcie Tribuni quibus in terris Ruſsiæ agens, ſeſe nobis commendatum reddidit, utpote qui quoties Tartari ad terras noſtras Ruſsiæ invadere conati ſunt, toties ille cum aliis ſubditis noſtris pro ſuis facultatibus invadere & arcere ſolebat &c.* Sławi go tákże Páprocki, dowodząc liſtem Krolewſkim danym roku 1524. ná ſummy pieniężne do wśiow Łabunie y Hruſzowa, iż był mąż roztropny y mądry, mocny y ſzczęśliwy w potyczkách Tatárſkich, oſobliwie pod Chmielnikiem wiele dokázuiąc, mężnie y chwalebnie: o czem też Jan Zamoyſki *in opuſculo Fami: ſuæ.*

Mężny y odważny Rycerz

Przywilij Zygmunta Krolá Pol:

Summy pieniężne na Łaboniach y Hruſzowie

Chmielnica me vidit ſvtiantem ſangvine dextram
Barbarico, ſocius quem fudit enſis atrox.
Parta meo pretio Skokowka eſt, conditor arcis
Sum, qua nunc liquidum piſcibus exſtat iter.

Wſpomniawſzy Mikołáiá Referendarza Koronnego, piſze tákże o Felixe *Heidenſtein de vita Joan: Zamoyski lib:* I. temi ſłowy: *Cuius frater Avus autem Joannis Felix, ipſe quidem privatæ vitæ deditus, Municipales tamen Magiſtratus præcipuos aliquot geſsit.* Tenże Felix Zamoyski miał żony dwie, *1mo voto* Dorotę Smokownę, z Staniſławá z Golczycy corkę roku 1509. z ktorą niżey potomſtwo: *2do voto* poiął Annę z Uchrowſka bezdźietną, ktorey reformacya w Kráſnym Stáwie uczyniona roku 1528. Tenże Felix z Smokowny miał corkę iednę Barbarę, ſynow záś trzech, Staniſławá, Floriána y Mikołáia, według dźiału dobrámi między ſobą

Sukceſsorowie Felixa z Smokowny

w Kráſnym Stáwie roku 1548. uczynionego. Florian ſyn drugi Felixa, Chorąży Ziemi Chemłskiey, ożeniony z Kátarzyną z Orſká, zſzedł z tego świata bez potomnie, nálowách z konia ſzwankuiąc, o czym *Jaklikiewicz.*

Był pod Smoleńskiem podczas Moskiewskiey expedycyi

Militiam coluit juvenis, Borealeq; Regnum
Vidit, laudis amans, & probitatis amans.
Cervicem fregit pellens leporem, hacq; revicta,
Tardior heu ſubito ſpeſq; vigorq; cadunt.
Sic quoq; non tenuit curſum, quem ceperat, altis
Abſtiuuit curis, & caruit ſobole.

Mikołay trzeći ſyn Felixa z Doroty Smokowny, umarł bezżenny w pierwſzym młodości kwiecie, będąc ná opiece Tárnowſkiego, W. Hetmana y Kanclerza Koronnego, iáko o tym *Jaklikievicius.*

Felicis natus patrui cognominis, atque
Vultu perſimilis, tum indole perſimilis.
Tarnovio ſtuduit, cum magno quoque favore
Jd fuit, ob patrui & patris amicitiam.
Dum pectus mentemq; polit, dum prælia ſpirat,
Stamen ei vitæ rumpit iniqua Dea.

Kaſztelan Chełmski Hetman Woysk Krolew: Zygmunta I, Krola Polskiego

STANISŁAW, ná Zamościu y Skokowce Zamoyski, Káſztelan Chełmſki, Chetman Woysk Nadwornych Królá Zygmuntá I. Strážnik Koronny, Stároſtá Bełzki y Zámiechowſki, *Paprocki o herbach fol.* 196. pierwſzy ſyn Felixá Zamoyſkiego, z Doroty Smokowny, mąż heroiczny, dźielny y zwycięzki, wiele od rożnych Autorow ma pochwał: był álbowięm wielce ludzkim, *integer vitæ ſcelerisq; purus*, choyny liberáliſta, y ſzczodrobliwy dla uboſtwá dobrodźiey, ták w pokoiu, iáko y podczas nátarczywych inkurſyi, ſłáwny ſwoiey Oyczyzny záſtępcá, w ktorym lubo ognie miłości Boſkiey y bliźniego pánowały, nie uſtannie iednák Marſowym tchnął duchem, od śiedmnaſtego wieku ſwoiego roku, przez lat trzydźieści pięć, częścią ucieráiąc śię w krwawych ná placu utarczkách, częścią Roty y Pułki woyſkowe wodzący, częśią Imperátorſtwo Żołdu y Rycerſtwá Nayiáśnieyſzego Máyeſtatu Polſkiego, z tytułem y honorem Hetmańſkim odpráwuiąc, przeciwko Wołoſzy, podczas oblężęnia Chocimſkiego, y potym, gdy powagą y

nákázem

nakazem Krolá Zygmuntá pierwſzego, ná Woiewodztwo Wołoſkie wprowadzono y utrzymowáno Deſzpota z Siedmiogrodzkiey Ziemi przez Multány wypędzaiąc, tákże gdy wyrażony nieprzyiaciel z Obozu pod Pomorzánami, pod czas niepogodney y głębokiey nocy ućiekáć muśiał, wſzędy dowodnie y przykładnie z woyſkámi ſwoiemi, Wodz Stanisław Zamoyſki tryumfował. Woiował przeciwko Inflantom w Liwonii, pod czas expedycyi Krolá Zygmuntá Auguſta, zá náráženie śię posłom iego y uczynioną im wiolencyą, ktorzy do wierności y posłuſzeńſtwa Máieſtátowi, przez niego przymuſzeni pod Pozrolem. Toczył batálie z Moſkiewſkim Wodzem czy Imperatorem, przeciwko Zygmuntá Auguſta powſtaiącym o Inflanty, y granice tegoż Národu. Wielkim był wſtrętem y poſtrachem Tatárſkim inkurſyom, gdy ich wypadánie ná Ruś, zdzierſtwo, zábieránia ludźi, ſwywole y okrućieńſtwá, wſpieráiąc Rzeczpoſpolitą, mężnie gromił, rozpraſzał, wypędzał y oſwobodzał od niebeśpieczeńſtwá pograniczne kráie. Nágnawſzy tłumy Tatárſkie, woyſkiem ſwoim y przyiaćioł ſwoich, dźiwną y práwie nie ludzką ſzybkośćią, bez wſzelkiey impenſy Krolewſkiey záżywaiąc ich; niezwyćiężonego ánimuſzu y do wćipu nie ſpodźiewanego chwalebny dowod uczynił, podcza bátálii Newelſkiey z Moſkwą. Po tey woynie Newelſkiey, zá heroiczne iego cnoty y wiktoryie, ukontentowany ieſt Stároſtwē Bełskim, Stároſtwo záś Zámecháńſkie otrzymał, powroćiwſzy z expedycyi Radoskowſkiey. Kilká razy Senátorſką prerogátywą był częſtowany, wolał iednák ućieráć śię z nieprzyiaćielem, niż w Senáćie śiedźieć, ledwie w pięćdźieśiątym życia ſwego roku przyiął tę godność ná śiebie, ták iednákowo; iż niedbaiąc bydź Woiewodą, zoſtał Káſztelánem Chełmſkim. Zył do dniá 6. Kwietnia w Roku 1572. umarł w Roku 53. życia ſwego, o czym *Padniewski in Elogijs*. Dodáie *Burſius orat. fune*: 1. te słowa: *Multum huic Viro debet tum Ruſsia, parens altrixq; ipſius, Regio clariſsimorum Virorum fertiliſsima, tum univerſa Polonia; non ſolùm ideo, quòd decus & lumen nominis Poloni Joannem Zamoyſcium procreavit; id enim fortunæ eſt: ſed quod procreatum ita educavit & inſtituit, ut*

Podczas oblężenia Chocimſkiego y ná Wołoſzczyźnie.

Podczas Inflantſkiey expedycyi.

Przećiwko Moſkwie.

Pod czas Newelſkiey.

Niedbał o honory częſto z nich exkuzuiąc śię.

Tenże pierwſzy posłał ſyná ná nauki do Cudzych kráiow.

primus iter ostenderit & patefecerit, quo eundum sit huic, qui bonus & commodus Patriae civis sit futurus; quod singularis est prudentiae. Pisze także o nim *Schkrenckius in Istula nuptiali*

Ille cruentatos belli Dux maximus hostes,
Sive truces Moschos, quorum nunc fracta potestas
Occubuit, vel Tartaricas Scythicasq; cohortes,
Et bello & sumptu ingenti, dum vita manebat,
Contudit, atq; ultra terdenos fortiter annos
Attrivit, retro gressusq; referre coëgit.
Pro quibus in Regnum meritis partoq; trophaeo,
Chełmenses populos victor ditione regebat,
Contentus laude & mediocri sorte quietus.

Heidenstein de vita Ioannis Zamoyscij lib: 1. te słowa o nim powiada. *Stanislaus, Pater Ioannis Zamoyscij, cùm ipse etiam operam suam latiùs in Repub. patere vellet, ac vere militaris rei studiô maximè deditus esset, cùm in aliquod expeditionibus, utilem atq; fortem operam navasset, maximiq; pretij ad Nevelam, feliciter contra Moschos pugnans, praecipuam laudem tulisset; à Sigismundo Augusto Rege, primum Aulicae militiae Praefectus declaratus, Praefecturaq; Bełzensi ornatus; deinde Castellanatu etiam Chełmense tradito, in Senatum adscitus fuit.* Tenże Stánisław Zamoyski, Kasztelan Chełmski, trzy rázy śluby małżeńskie ponawiał, *primô votô* z Anną *de Fulsztyn* Herburtowną, z ktorey Ian Kánclerz y Hetman W. Koronny, iako niżey; drugi Adauctus, umarł w pierwszym młodośći kwiećie; Zofia, ktora w panieństwie dźiećinnym z tego świátá zeszła. *Secundô votô* z Anny Łaszczowny, corka Anna poszła zá Łukasza Olesnickiego. *Tertiô votô* z Anny Orzechowskiey; corka Elzbietá, poszła zá Stanisława Włodká, Stárostę Hálickiego y Kołomyskiego; druga Zofia Łukasza Działyńskiego, pierwey Podczaszego Koronnego, potym Woiewody Pomorskiego żona. *Reformatio coram Actis Bełzen: Anno 1564. & 1570. &c.*

Zony Stanisł. W. Zamoyskiego. *Herburtowna.* *Łaszczowna.* *Orzechowska.*

Ian Zamoyski Kanclerz y Hetman W. Koronn:

JAN, Dźiedźic ná Zámośćiu Zámoyski, Kánclerz y Hetman W. Koronny, Generał y Gubernator Krakowski, Bełzki, Malborski, Międzyrzecki, Krzeszowski, Derpski &c. Stárosta, syn Stánisławá Kásztelana Chełmskiego, z Anny *de Fulsztyn* Herburtowny urodzony w Skokowce, gdźie teraz Zámość Forteca,

teca, w pałacyku obronnym, á to Roku 1542. dnia 20. Márcá, w ſtárym Kálendarzu, według *Piaſeckiego*; *Dominicâ Lætare*, według *Okolskiego*; to ieſt dniá 1. Kwietnia, w Kálendarzu popráwnym, iák piſze *Heidenſteinius*. Mąż to był nieoſzácowány, iáko nieodrodny Márſa Polſkiego Potomek, záſzczyt y ozdoba uczonych Laurow, Purpur Senátorskich perłá, niezwyczayney miłośći przećiwko Oyczyzny rytrákt, álbo wćielona miłość, potężny Chrześćiańſkiey wiáry záſtępca, nieprzekonány wolnośći obrońca; z gołá ſerce y duſza Monárchow Polſkich, iák piſze *Okolski tom*: 1 *fol*: 346. *Quem ſi videris in Eccleſia, magnus erat Sacerdos; in Exercitu admirabilis Heros & Dux; in Senatu ſtudioſiſsimus pacis & Patriæ parens. Illius merita in Patriam, fidelitatem in Regem, ſinceritatem in Senatum, amorem in Milites, dum omnes Hiſtorici referunt, jure meritò ego tacebo.* Wielu bowiem piſáli o nim, iáko *Piasecki Biskup Przemyslki in Chroni*: *Melchior Stephanides*, & *Adamus Burſius*, *Profeſſor*: *Univer*: *Zamoſcen*: *Orat*: 1. & 2. *Starowolski in Bellat*: & *Hecatomb*: *elogio* 19. *Jacobus Schrenckius in elog*: *Reinholdus Heidenſteinius, de vita Ejuſd*: & *de Bello Moſcovit*: *Sulikowski in Commentario*, *Cellarius Deſcriptio*: *Reg*: *Polo*: *Bielski w Hiſtoryi Polskiey*, *Orzechowski in Quincunce*, *Temberski in Chronolog*: *Synop*: *Palmi*: *Corybuthei*, *Joachimus Paſtorius*, *opere anterio*: & *poſtumi*: *Paprocki de Stemmat*. *Kobierzycki in Vladislao*, *Zalaſzowski Profeſſor Univerſitatis Cracovien*: *Iur*: *Reg*: *Polo*: *Kochowski Annal*: *Climac*. 3. *Okolski in Orbe Polono*, *Niesiecki w Koronie Polskiey*, y wielu inſzych, ták Oyczyſtych, iák Cudzoźiemſkich Kronikarzow, Hiſtorykow, Geografow, Oratorow, Poëtow, z ktorych tu dźiełá iego oſobliwſze kłádę. *Hiſtoryey o nim piſzący.*

W dźiećinnym wieku, oddany był do ſzkoły Kraſnoſtáwſkiey, Woyciechowi Oſtrowſkiemu, ktory tám uczył poſłany z Akádemij Krákowſkiey *Laureatus*, iáko y inni ná ten czas po wſzyſtkich Kátedrach Profeſſorowie; od niego nábywſzy pierwſzych rudymentow y pobożnośći, poſłány do Dworu Fránćiſzká Krolewicza, Delfina Francuſkiego, z kąd poiachał do Akádemij Páryzkiey, gdźie pod ſławnemi ná ten czas Profeſſorámi w Filozofii, Arytmetyce, *Dźiećinność Iana Zamoyſkiego.* *Peregrynacya*

 Geome-

Geometryi y Aſtronomii, przez lat cztery, pilnie exercytował śię; z kąd rewokowany od Oycá, poiachał do Argenteratu, gdźie z Janem Sturmiuſzem, ſławnym w Oratorſkiey wymowie, przez nieiáki czas rezyduiąc, Greckiey grammatyki náuczył śię, y w Eloquencyi wiele profitował. Potym zá uproſzeniem Oycá ſwego, poiachał do Włoch, wſzelkich náuk Kroleſtwá, gdźie w Padwi, przy Karolu Sygoniuſzu, Profeſſorze ſławnym zoſtáiąc, zábawiał śię konwerſácyiámi wybornych w mądrośći Mężow, y náukámi, Jurisprudencyi oſobliwie, uſtáwicznie czytáiąc Xięgi ſtárożytne, á naycześćiey Doktorow Kośćiołá Bożego, wielce obrzydźił ſobie dyſſydencyą Luterskiey ſekty, po wielu mieyscách ná ten czas ſzerzącą śię, y Polſkie Kroleſtwo záráżáiącą, iáko o ſobie powiedźiał: *Dum Latinitatem quæſivi, ſalutem inveni.* Támże napiſał dwie Xięgi *de Senatu Romano,* z podźiwieniem cudzych Narodow, iż tak młody człowiek wielkiemi ſenſami, wſpaniałym umyſłem, ſtarożytnemi erudycyámi, obfitemi ſtylu przedniego ſłowámi, y układnemi rodowitego ięzyká Łáćińſkiego, ták piękne dźieło o Senáćie Rzymſkim nápiſał, iákiego żaden przed tym lepiey nie ſkoncypował. Nie było zwyczáiu w Pádewſkiey Akademij, żeby z inſzych Nacyi obieráć iey Rektora, oprocz z Xiążąt, y Senátorſkiey Młodźi Weneckiego ſtanu; ieden tylko Jan Zamoyſki, ták śię Literatorum upodobał wſzyſtkim, że go w dwudźieſtym roku żyćia iego, ná tenże honor wyſtáwiono, to ieſt roku 1562. iák piſze *Piaſecki in Chronica.* Dźiwował śię temu Senat Wenecki, ále dowiedźiawſzy śię, iák roſtropnie, z wſzyſtkich ukontentowaniem, ten urząd ſprawował, wielką o ſobie wzniećił eſtymácyą y Polſkiego Jmienia ſławę, oſobliwie, gdy támże *Volumen Legum & Inſtitutionum* Akademii Padewſkiey zebrał y wydał, iák piſze *Adamus Burſius, Starowolski in Hecatom: & Vilchelmus Godoloviæus, in Notis ad Titi Livij Hiſtoriam lib: 39.*

Xięgi dwie nápiſał. *Rektorem obrany w Padwi.* *Volumen Legum wydał.*

Powroćił śię do Oyczyzny, roku 1565 o ktorego náukách y cnotách, iż publiczna była z cudzych kráiow fámá, záraz wźięty ieſt do Zygmuntá Auguſta Krola Polſkiego, ktory oddał go Piotrowi Myſzkowſkiemu, ná ten czas Podkanclerze-

Zá powrotem wźięty do Krola.

Skárbiec Koronny z munimentá mi oddany

clerzemu Koronnemu, zá Sekretárzá Krolewſkiego, do Koronney Kancellaryi, áżeby uwiádomiony tranſakcyámi Rzeczypoſpolitey, mogł bydź potrzebnym Kroleſtwu Polſkiemu Mężem, gdźie nábywſzy z rożnemi Pánámi znáiomośći, odbierał od nich wielkie affektá y chwałę. Było *Archivum* w Zamku Krákowskim, od ſtárożytnośći, Xiążąt, Monárchow, y Krolow Polſkich, ták dalece zwaryowane, iż w żadney potrzebie publiczney Kroleſtwá Polskiego, nie mogły bydź z niego munimenta zážywáne, częśćią dla nie dowierżania układáć ich kiedy maiącemu, częśćią dla zepſowániá papierow wielką dawnośćią, częśćią dla niewiadomych liter y ſtylu, rożnemi chárákterámi y ięzykámi; ktore gdy mu oddane były do rewizyi od Krolá Auguſta y Senatu, przez trzy latá prácuiąc nád niemi, táki w nich porządek uczynił, iż łátwo z regeſtru ná potym wiedźiano, gdźie iákie Munimenta leżą, co śię w nich znayduie, y do czego potrzebne bydź mogą, zebrawſzy od początku Kroleſtwá, niewiadome potym Monárchom y Senatowi tranſákcye, ták Krolom, iáko y Rzeczypoſpolitey wielce potrzebne. Ktorą pracą będąc Krol Zygmunt Auguſt ukontentowány, dał mu Stároſtwo Zamiechowskie, ále Zamoyski więcey z tąd profitował, iż będąc uwiadomiony wſzyſtkich rzeczy w Polſzcze, ſtał śię Státyſtą nie porownánym, o wſzelkich ſekretách y potrzebách tego Kroleſtwá wiedzącym.

Dáne mu Stároſtwo Zámiechowſkie

Będąc ulokowány ná tey poſſeſſyi, perſwádował mu koniecznie Oćiec, áby śię ożenił, zá ktorego wolą idący, wźiął w małżeńſtwo Annę, Hieronima Oſolińskiego, Káſztelána Sendomirskiego, ſynowicę; z ktorą nie przeżywſzy roku, dwoiáka żałoba rázem podkáła go, gdy Oćiec iego w poniedźiałeł po Kwietniey Niedźieli, á żoná po Przewodniey, zmárli. W tych żalách, gdy płaczącego Krol Auguſt usłyſzáł, ſąm przyſzedłſzy do iego pokoiu, czynił mu konſolącyą, łzy iego práwie obćieráiąc, iák piſze *Heidenſteinius*, y dał mu po Oycu Stároſtwo Bełzkie. Táż żona iego, będąc bliska śmierći, mowiła do niego, iż czuię dwoch Anniołow ná czole; iednego w ćiepłey, drugiego w źimney kropli wody, y opowiedźiała mężowi, iż miał bydź wielkim człowie-

Oſolińſka Zona I.

Smierć Oyca Iego y Zony.

Oſolińſka maiącá Duchá Prorockiego.

kiem, że Krol w prędce umrze, y że Dom Zborowskich zginie, *iáko ſąm w ſwoich notátách nápiſał*, co ſię wſzyſtko ſtáło.

Po śmierći Zygmuntá Auguſta w niedługim czáśie, bo roku 1572. gdy iuż Zamoyski y radą poważny, y pieniądzmi możny, zoſtawał między przedniemi Panámi, zniozſzy ſię z niemi, uchwalili náprzod ná Seymiku Bełzkim, żeby pod czas *Interregnum* Kapturowe Sądy bywały, ktorych przedtym nie znáno, lubo ſię wielkie gwałty y zdźierſtwá o tęn czas dźiały.

Sądy Kapturowe ſporządźił.

Poſtánowiwſzy záś ſurowe káry ná tymże kongreſśie, zá Sentencyą Zamoyskiego, wſzyſtkie Seymiki poſzły, y onę ápprobowały; z kąd podczas zámieſzania w Rzeczypoſpolitey, pokoy y beśpieczeńſtwo wſzelkie náſtáło, á Forma iego Konfederacyi *De libertate & caſtitate ſuffragiorum, & de tranquillitate tuenda*, przez wſzyſtkie Woiewodztwá w Glinianách byłá przyięta. Podczas Seymu *Electionis* w Warſzáwie, wielkie ſtáły ſię między Stánámi przećiwnośći, chcąc ążeby *Equeſtris Ordo non viritim* podawał ſuffragia ſwoie, ále tylko przez Posłow kożdego Woiewodztwá, złączonych z Jzbą Senátorską; z kąd widząc nie dobre dla wolności Polskiey konſekwencye Zamoyski, *ſeriò* opponował ſię, przywodząc Práwa, zwyczaie y przykłády ſtárożytne, iż nigdy Stąn Rycerski od wotow nie był exkludowány podczas Elekcyi; przez co iż cáłey Rzeczypoſpolitey wielce upodobał ſię, otrzymał wiarę y miłość u Rycerſtwá całego, z niemałą apprenſyą Senatu, y przećiwnych Partyi: gdźie też y o wotowániu Xiążęćia Pruskiego kontrowerſyą uſpokoił.

Stan Rycerſki utrzymał przy Elekcyi.

Gdy tedy Zygmunt III. Xiążę ná tęn czas Szwedzki, á po tym Krol Polski, był ieſzcze bárdzo młody, iedna pártyá obrałá Máxymiliána, ſyná Ceſárskiego, druga Henryká Xiążęćia Andegaweńskiego, bráta Karolá IX. Krola Francuzkiego, roku 1574. Jan Zamoyski będąc ná ten czas Posłem z Woiewodztwá Bełzkiego, radźił áby Henryká utrzymáć ná Kroleſtwie, przekładaiąc przed oczy, że Maxymiliana ſąmśiedztwo dla Polski ieſt nie beśpieczne, y dowodząc oderwaniem niewinnie, należącego do Polski Sląska; Francuźi záś w dalekich kraiách będący, nie mogą Woyska ſwoie ná oppreſſyą wolności Polskiey poſełać, y owſzem będąc záwſze w przyiaźni z Turkámi, mogą prokurowáć

Ráda Zamoyskiego.

rowáć

rowáć pákta z Koroną, ktore w tęn czas ieszcze nie były záwarte. Większa tedy partya, Henryka Xiążęćia, Krolem Polskim deklarowáłá zgodnie, y ogłośiła danym z ármát ogniem: gdy záś nie wiedźiánio zgoła, iákim dekretem Rzeczypospolitey, y wszystkich Stánow obligowáć cudzoźiemskiego Kándydáta; Zamoyski pámiętáiąc czytány *w Archivum* Koronnym dekret Ludwiká Krolá Węgierskiego, podczas Elekcyi ná Tron od Stánow Polskich ferowány, nápisał go, y podał do tego należącym, áby go według dawniey szych preskrypcyi do Henrynka nowo obranego przez Posłow odesłano, y przyśięgi iego ná wyrážone punktá wysłucháno. Obráwszy tedy Posłow, poiachał z niemi Ian Herburt Kásztelan Sánocki, y Ian Zamoyski Stárostá Bezki; lecz przybywszy do Lipská, zátrzymał wszystkich August Xiążę Elektor Sáski, pokiby nie miał rezolucyi od Cesarza y Xiążąt Imperátorskich, ieżeli mogą bydź bespiecznie z swoią legácyą przepuszczeni do obranego Xiążęćia Henryká. Wysławszy tedy z Lipska Posłowie Herburtá y Zamoyskiego do Drezdna, łátwo przez orácyą iego u Augustá Xiążećia wskoráli, że wszystkim wolney podroży pozwolił. Przybywszy do Paryżá, miał do Henryká orácyą Zamoyski imieniem Poselskiey kompánnii, od Stánow Krolewstwá Polskiego, ogłaszaiąc go Krolem, y dekret mu oddał z kollácyą całego Krolestwá. Wiedząc iuż Krol Henryk o áffekćie y rádách skutecznych Zamoyskiego pod czás Elekcyi, naywięcey mu przyiaźni y konfidencyi do śiebie pozwalał, łącząc go z pierwszemi Dworu swoiego Ministrámi Gabinetowemi; á przyiacháwszy do Polski, konferował mu Stárostwo Knyszyńskie, dosyć intratne y wygodne. Ze zas Jan Zborowski, Stárostá Odolánowski, promotor Luterskiey sekty, domágał się *seriò*, ażeby Krol Henryk przyśiągł ná utrzymowánie teyże herezyi, nárobiwszy tám wiele fakcyi; odradźił Zamoyski z inszemi Posłámi, ażeby tego Krol nie uczynił. *Maximil: Fredro fol: 117.* Przeto Zborowski, powroćiwszy do Polski, ták dálece posomentował adherentow swoich, z wszystkiemi dyssydentami; iż przyszło blisko do tego, żeby álbo uczyniły Stány ábrogącyą od Elekcyi Xiążęćiá Henryká, álbo ná czas długi Koronácyą

Dekret nápisany.

Poselstwo.

Mowa w Paryżu.

Affekt Krolewski.

Stárostwo Knyszyńskie.

tegoż odłożyły, álbo żeby Krol przyśiągł ná utrzymowánie dyssydentow. Zábiegáiąc wszystkiemu Zamoyski rádźił, áżeby uczynić dyssindentom kaucyą do przyszłego Seymu w teyże propozycyi, ktora nie tylko do samego Krola, ále y do Rzeczypospolitey náleżáłá, á tymczásem sprowádzonego, zá obrániem Stánow, Xiążęćia Henryká Koronowáć, daiąc rácyą: że partykularna pretensyá, nie powinna czynić prewárykácyi zdániu całego Krolestwá, podczas Elekcyi. Záczem inaugurcyą promowowáno, y Koronácyą obránego Xiążęćia uczyniono, lecz po kilku mieśiącách dowiedźiawszy się o śmierći brátá swego, Ludwiká IX. Krolá Fracuzkiego, Henryk odiachał, y wroćić śię więcey do Polski niechćiął.

Rada Zamoyskiego.

Trwáła nieustáiąca, Xiążćia Máxyliána do Korony przez ten czas pretensya, z wielkim niebespieczeństwem partyi Henrykowskiey, gdy podczas kongressu Siećiechowskiego, y Litwá przekupiona, ármatno ziechała śię, y Tátárzy zá powodem iego w Ruskie wkroczyli kráie. Wiedząc záś Zamoyski o tráktátách, cáłym rozdźiałem opisánych y poprzyśiężonych, między Domem Austryáckim, á Krolestwem Polskim, w ktorych wyrážono, *ne ad alterius Regna alter aspiret*; sekretnie tego kommunikował przyiaćiołom swoim, żeby podczas Elekcyi nic o ábrogacyi Krolestwá Henrykowi nie wspomináć: iákoż y Posłowie Máxymiliáná byli w tym przestrzeżeni, áby inszą kondycyą Krolestwa nie przyimowáć, poki wprzod nie będźie ábrogowáne Henrykowi; ná co gdy śię partye zgodźić niemogły, nic nie uradźiwszy, roziecháli śię. Gdy záś Tátárzy iuż pod sąm Lwow podstąpili, zá trzećim Kongressem w Wárszawie, obrali Xiążęćia Maxymiliana II. iuż ná tęn czas Cesarza, y przez Opalińskiego, Márszałka Koronnego, Krolem go ogłośili, że inszego do Korony nie mieli Kándydatá: bo Jan Kostká, Woiewoda Sendomirski, y Jędrzey Tęczyński, Woiewodá Bełzki, od Rycerstwá podáni, przyiąc konkurencyi ná śiebie niechćieli. Roziechawszy śię, druga partya nátomiast przybyła, gdźie rádząc o Kandydatách, wspomniał im Zámoyski o Annie Krola Zygmuntá Augusta śiostrze; ktora nie zámężna zostáwała w Polszcze. Ją tedy po trzech dniách

Xiążę Maxymilian.

Dáremna Konwokácyá.

Obrány Maxymilian. II.

dniách Krolową obráli, roku 1575. y zá mężá iey náznáczyli Stefána Bátorego, ieſzcze bezżennego, żeby ták intereſs, iák wotá ſwoie, pogodźili. Gdy tedy niezgoda w obránych Kándydátách pokazała śię, ogłośili znowu Kongreſs wſzyſtkich Woiewodztw do Jędrzeiowá, ná ktorymby rozſądźili, ze dwoch obránych, iednego dla śiebie pożytecznieyſzego, y żeby konkludowáli, ktory ſłuſznie ze dwoch ieſt obrány. Tám ziacháwſzy śię, cáłą rzecz Przednieyśi Pánowie, ná Zamoyſkiego zdáli, przy obecnośći ſwoiey; ktory wiele prácuiąc, tego dokazał, że Stefana Bátorego Elekcya *tanquam legitima* approbowána, á Maxymiliána abrogowána była. Tym czaſem, gdy Maxymilian ziazd Stanow Imperatorſkich w Rátysbonie złożył, tráktuiąc o tey Polſkiey rewolucyi; Stefan Bátory przez Poſłow ſprowádzony do Lwowá, wźiął ślub z Anną Sioſtrą Krola Zygmuntá Auguſtá; á po tym do Krákowá poiachawſzy, przez Stániſłáwa Kárnkowskiego, Biſkupá Krákowſkiego, oboie byli koronowáni, roku 1576. że Arcy-Biſkup Gnieźnieńſki, trzymał ſtronę Máxymiliána.

Anna Krolową obrana z Stefanem Batorym.

Abrogacyá Maxymiliana.

Będąc Zomoyſki ná tęn czas dopiero Zámecháńſkim, Bełzkim y Knyſzyńſkim Stároſtą, roku Páńſkiego 1576. á żyćia ſwoiego 34, w wielkie wpadł reſpektá u Krolá Stefáná, ktory záraz po inaugurácyi myślił o tym, áżeby go Kanclerzem uczynić dla pomocy ſwoiey, przeto Walentemu Dembińſkiemu, Kánclerzowi Koronnemu, konferował Káſztelánią Krákowſką, y Duninowi Podkanclerżemu, Káncleſtwo Koronne, á Jana Zamoyſkiego wokował ná Podkanclerſtwo, roku 1576. według *Piaſeckiego*; lecz w krodce Dunin zoſtawſzy Biſkupem Płockim, pieczęć Większą otrzymał Zamoyſki. Trwáłá o tęn czas rożność wielká, między Partyámi Máxymiliána y Batorego, ieſzcze nie uſpokoioná, częśćią o Elelekcyą, częśćią o Stároſtwá y Krolewſzczyzny deklárowáne od obudwu, á od Bátorego konferowáne rożnym Pánom Przednim y Szlachćie, woynę ćięſzką z iedney ſtrony od Máxymiliana ogłáſzáiąc, z drugiey ſtrony Moskwá wkroczyłá w Inflanty y Litwę, okrućieńſtwá wſzelkiego rodzaiu wywieraiąc. Ná Ruśi Tátárzy do tych czas gráſſuiąc, práwie pod ſąm Lwow, ogniem

Reſpekt Krola Stefana.

Zamoyski Kanclerż W. K.

Wielkie rewolucye.

gniem y mieczem wſzyſtko dezolowáli. W ták wielkim nieſzczęśćiu, widząc Zamoyski porożnione Synow Koronnych áffekta, naprzod ſtárał śię o to, áby wſzyſcy Officyáliſtowie Káncelláryi, iemu podlegli byli, y ákta ſwoie z podpiſem imienia ręką włąſną Krolowi, lub Kánclerzowi pooddawali, gdźie wiele zdrády poczynioney, ieſzcze za Krolá Zygmuntá Auguſtá, áż do iego czáſu, w konferowánych beneficyách rożnych, zá przekupieniem, poſtrzegłſzy; iednych od Káncelláryi álienowáno, drugich ſkárano, á inśi zoſtáli śię. Radźił záś Zamoyſki, áby ogłoſzono publicznie po Woiewodztwách, iż Krol Bátory, ukrzywdzonym w wákanſách, chce rekompenſowáć: więc iák Pánowie, ták Szláchtá, przećiwney ſtrony, zieżdżaiąc śię do Krolá, prośili o klemencyą zá popełniony wyſtępek przepráſzaiąc, y protekcyi rekommenduiąc śię, ná wierność przyśięgáli. Krol Stefan przyimuiąc wſzyſtkich dobrym áffektem, nie tylko darował urazy ſwoie, ále też y záwźięte ná śiebie Domy, o honory y wakánſe *ſubreptitiè* z Kancelláryi wychodźące przez nie mały czás, poiednał; dáiąc ukrzywdzonym wyrażne z pieczęćiámi y podpiſem deklárácye, do pierwſzych wákánſow, według záſłużenia y godnośći, y to w Aktá Nádworne ingroſsowáć kazał. Zamoyſki záś nápiſał Káncellaryi Officyáliſtom reguły, iák śię ná potym ſpráwowáć mieli; ktore do tych czás ſą obſerwowáne, á co przedtym zá przywileie wielkie ſummy bráno, to pod kárą ſkáſowал, y poſtánowił, zá bárdzo małą kwotę, wydáwáć wſzelkie expedycye. Ták zá iego rozporządzeniem y ſkuteczną porádą, w krodce ná kilká tyśięcy Pánow y Szlachty Krolowi Bátoremu przyprowádźił do iednośći y poſłuſzeńſtwa. Zeby záś inſze záwźiętośći pouſpokáiáć, rádźił Zamoyſki, do Pryncypałow y Národow, Máxymiliána ná Kroleſtwie Polſkim utrzymuiących, iáko to do Oyca Swiętego, ná Kongreſs Ratysbońſki, do Máxymiliáná y Xiążąt Imperatorſkich, do Cára Moſkiewſkiego, y Tureckiego Imperátora, z liſtámi porozſełáć; ktore Zamoyſki roſpiſował, donoſząc o práwách y rozporządzeniu Kroleſtwá Polſkiego, z oświádczeniem śię przyiaźni y dobrowolnośći ſąmśiedzkiey Krola Stefana. Ná oſtátek, iż Gdáńſzczanie niech-

Porządek Káncelláryi przez Zamoyskiego.

Uſpokoienie zá rádą Zamoyskiego.

Reguły Zámoyskiego Officyáliſt.

Národow uſpokoienie.

niechćieli Batorego za Krola y Pána ſwoiego przyznáć, máiąc rożne pretenſye wſzczęte ieſzcze za Krola Auguſtá; więc Zámoyski, chcąc y tych przyprowádźić do poſłuſzeńſtwa, perſwadowáł Krolowi y Stanom, áżeby niektore rzeczy pozwolone im były, ktore bez Seymu mogły bydź przyznane; inſze ná Seym przyſzły rezerwuiąc. Tymczaſem, lubo pod czas obrady w Ratysbonie, nagle Maxymilian umarł, Gdańſzczánie iednak niechcąc odſtąpić pretenſyi, upornie domagali śię, áby Krol Stefan ná práwa ich przyśiągł, lubo w poſpolitośći iuż to był wykonał w Krákowie. Zaczem Krol rozgniewány, y Stany Polskie, po zakończonym Seymie Toruńskim, poſzli z Woyskámi ku Margieburgowi, á potym pod Gdańsk, gdźie tameczni Obywatele, wźiąwſzy protekcyą Krola Duńskiego, mocno śię bronili, częſtokroć ná náſzych wypadaiąc, ktorym Zámoyski z ludźmi ſwoiemi, naypierwey zawſze odpor dawał; za tym przekonani od Koronnych, uczynili proźbę do Elektorow Imperatorskich, aby śię do Krola za niemi przyczynili, o pokoy y łáskę Krolewską upraſzaiący. Na Kongreśśie tedy Margieburgskim, były przez Poſłow inſtancye przyięte, pod tą kondycyą przez Zámoyskiego wynaleźioną, áby Imperium odſtąpiło od pretenſyi ſwoich do Gdańſzczanow, ktore zawſze mieli, będąc ſollicytowáni do publicznych podatkow Imperatorskich, y pozwy im wydaiąc do Elektorow o nie zapłacenie; ponieważ czynią za niemi interwencyą do Krola Polskiego, iako zawſze do niego tylko ſámego należącemi, y żeby na potym, żadnego práwá do nich ſobie nie uzurpowali. Co przyznawſzy Poſłowie, Krol im prawa potwierdźił, á oſobliwie konſerwacyą Religii obwárował, á rebellizantow przednieyſzych, iednych *mulctâ pecuniariâ*, drugich proskrypcyą z Margieburga skarał, zá powodem y perſwazyią Zamoyskiego, dáruiąc im życie, roku 1577. Podczas tey tranſakcyi Pruskiey, zaręczył śię Zámoyski z Chryſtyną Xiężniczką Radźiwiłowną, Mikołáia Woiewody Wileńskiego, potym Marſzałka y Kanclerza W. X. L. corką, z ktorą ślub y weſele ſolenne odprawił w Warſzawie, z wielkim od Krola, y rożnych przyiaćioł applauzem.

Akcya z Gdańſzczánámi.

Smierć Maxymiliáná.

Bátália Gdańska.

Kondycya potrzebna Polſzcze.

Kara Gdańſzczánow.

Drugá Zona Zamoyskiego Rádźiwiłowna

Ná tymże Seymie, uchwalaiąc expedycyą Woienną przećiwko Moskwie, dla odzyskaniá Inflant, Połocka, Smoleńska, Kiiowa, y inſzych mieyśc przez nich przywłáſzczonych, między wielą trudnośćiámi, nie chcieli Pánowie y Szláchtá do niczego przyſtąpić pierwey, poki by Krol ich ſprawy záległe, zá Zygmunta Auguſta nie rozſądźił, y krzywdy do ſatisfakcyi nie przyprowadźił, máiąc wzgląd ná ſukceſſorow ſwoich, wyieżdżaiący ná bátálią. Czym rozgniewány Krol Stefan, porwał śię do miecza ná Tronie, podczas Seymu mowiąc: *Vos Poloni, aut me Judicem vultis habere? aut Regem?* lecz Zamoski w punkćie zważywſzy bardzo złe z tego konſekwencye, oraz kochaiąc Królá nie mniey, iák y Rzeczpoſpolitą, y ufaiąc Jego łáskáwemu ſercu, porwał śię tákże do ſzábli, mowiąc: *Rex, ne moveas ferrum, Regum Electores ſumus, ſed detruſores tirannorum.* Zá to będąc mu obligowana Rzeczpoſpolita, tym bardźiey polegáłá ná iego rádách. Jákoż ułátwiáiąc potrzebne do Krola inſtáncye, Senatu y Szláchty, o uſpokoienie domowych intereſsow; ażeby Majeſtat uwolnił od ciężkiey y náprzykrzoney Sądow obligácyi; tákowe dał *Conſilium* ná Seymie, roku 1579. Poniewaź Rzeczpoſolita, nie pierwey przećiwko nieprzyiáćiela ruſzyć śię chćiała, niżby ſpráwy ich Sądem uſpokoione były; przeto poſtánowić życzył ná tymże Seymie, áby z większych Woiewodztw dwoch Sędźiow, z mnieyſzych iednego, co Rok obieráno, ktorzy by przez iednę połowę Roku w Lublinie, ſpráwy Máłey-Polski; przez drugą połowe w Piotrkowie, ſpráwy Wielkiey-Polski, ſądźili. A że o toż ſámo ná Seymie, nie mniey domagało śię Duchowieńſtwo, dla ukrzywdzenia Kośćielnęgo; przeto dał táką rádę Zámoyski; áby, ile kroć przypádáć będźie iáka ſpráwá Kośćielna, rownie ſześćiu Duchownych Sędźiow, y ſześćiu Swiedzkich, wraz záśiadáli; między ktoremi, gdyby zgodney nie było ſentencyi, dopiero przez appellácyą ná Seymie przyſzłym, ażeby tákowa ſpráwá rozſądzona byłá. Ták obwárowáwſzy Szláchtę Sądámi, dla blisko náſtępuiącego w Litwie niebeśpieczeńſtwá od Moskwy, tym łátwiey zgoda ná woynę ſtáneła, R. 1579. Lubo Zamoyski żadnym ná tęn czas nie był Officyaliſtą Woyskowym, ále tylko iáko Senátor y

Seymowe kontrowerſye.

Rezolucya Zamoyskie go.

Początki Trybunátu.

Rozporządzenie Sądow.

Kán-

Kanclerż, Krolowi aſſyſtował; 600. iednak piechoty wodząc zá ſobą, pożytecznych w boiu, niemi był pomocnym, lecz bárdziey ſwoiemi konſyliámi ná kożdym mieyścu iáko Kánclerż, niechcąc śię wdawać w Woyſkową dyſpozycyą. Jákoż zá pierwſzą expedycyą Krol z woyſkiem Połocka y Zamku dobył, á zátym cáłe Woiewodztwo odebrał, przez 17. lat w Moſkiewſkich rękách zoſtaiące z wielką tyrannią dla Polakow, o ktorey tranſakcyi *Łábęcki, Stároſta Rochatyński, w inſtrukcyi młodźi fol. 87, Roku* 1579. Stefan Batory obległ Fortecę, śilno broniącą śię, ktora przez kapitulácyą poddała śię, zá wolą Gárnizonu y mieſzczán, choć ná to nie zezwolił Biſkup y Kommendant, y ná kápitulácyą nie podpiſał śię. Po obięćiu Fortecy, Biſkup y Kommendant z Cerkwi wźięći, do ktorey ućiekli śię, y pod ſtraż dáni Podſkárbiemu Litewſkiemu. W tym mieśćie ználeźli Zwyćięzcy wielkie znáki okrućieńſtwa, gdźie widźieli ſwoich Polakow, iednych w poł rozdartych; drugich z związánemi w tył rękámi do połowy zwárzonych w wielkich kotłách; drugich wpoł przećiętych; innych ze wnętrznośćiámi wypuſzczonemi; co Polacy obaczywſzy, chćieli Moſkwę wyćiąć; lecz Krol im dla dotrzymania wiary nie pozwolił, owſzem im dał pewny konwoy ná mieyſce náznáczone. Potym do Polſki ná Seym Warſzawſki Krol odiachał, ná ktorym ułatwiwſzy intereſſa rożne, powtornie wyiechał z Woyſkiem do Wilná przećiwko Moſkwie, Roku 1580. gdźie Mielecki Hetman Koronny, exkuzuiąc śię z przyſzłey woyny nie poſłuſzeńſtwem Węgrow y Niemcow, oddał Krolowi buławę; záczem ſąm Krol będąc Imperátorem Woyſka Generálnym z náprzykrzeniem ſwoim, konferował ią Zamoyſkiemu; o czym dowiedźiawſzy śię przez rozgłoſzenie, wiele przednich Szláchty do niego zćiągnęli, częśćią zá powabem áffektu ku Jego ſławie y mądrośći; częśćią dobrą opinią, że będźie niemi roſtropnie y doſkonale rządźić; częśćią że śię ſpodźiewáli prędſzych od Krola reſpektow, przez iego zálecenie. Zátem, udał śię Krol ku Wielkołukom, roku 1580. á Zamoyſki pod Fortecę *Weliſz* ſtoiącą nád rzeką Duną, z Litwy wypływáiącą, do kąd przez láſy gęſte z woyſkiem

600 Piechoty Zamoyſkiego.

Połock odebrány.

Mielecki.

Władza Woyſká Zamoyſkiemu oddana.

Weliſz odebrany.

przedarłszy się, nie spodźianie przybył pod sámo miásto, gdźie zaráz száńce y okopy záłożywszy, strwożone Prezydium iego przybyćiem, nigdy tam tędy niespodźiewánęm, wydawszy tylko *salve* iednego dnia, zaraz poddali się, roku 1580. dnia 9. Sierpnia, tak niedostátkiem prochow w fortecy, iáko też y zápaleniem brámy przez Urowieckiego, Regimentarza Woysk Zamoyskiego, pomięszáni. *Urowiecki* Gdźie Gárnizon Polski zostáwiwszy, Zamoyski udał się zá Krolem pod Wielkołuki, á tam stanąwszy, szeroko woyska rozłożył. Po trzech dniách, do bliskiego áttáku Zamoyski przystępuiąc z ludźmi, po kilka rázy dobyć obláney wodámi, y potężnemi otoczoney wáłami Fortecy nie mogł; záczem nágotowáwszy do wielkiego ognia materyą táką, ktorą im bardźiey gászono, tym śił większych nábieráła; kazał ią pod Fortecę záprowádźić, przez rozćiągnione ná błotách przepráwy, y wał przekopawszy, zápalić pod Basztą wielką, dárniem ná trzy sążnie okrytą, wprzod z ármat większych, z okopow swoich, dźiury w niey poczyniwszy, áby się prędzey zápáliłá. *Wielkiełuki wźięte industryą Zamoyskiego.* Postrzegłszy ogień Prezydium, wszelkiemi śiłámi y sposobámi, zátłumili go; lecz tym większych śił w sobie nábrawszy, drugiey nocy strasznym pożarem wybuchnął, Kośćioły, budynki, y ludźi paląc: tym czasem woyska przepráwiwszy się, resztę Moskwy wyćieli, roku 1580. dnia 5. Wrześniá, będąc rozdrażnioni niepomyślnym áttákiem pokilká razy, y Fortecę odebráli. Pomknąwszy pod Uświát, poddał się mu z Zamkiem. *Uświát, Newel y Zábołock odebrał.* Podobnym sposobem Newelską y Zabołocką Fortecę z Zamkiem, ná błotách szeroko rozlewáiących stoiącą, y przystępu żádnego lądem nie máiącą, oprocz długich mostow, ktore támeczne Prezydium zniesło; z ćiężką pracą, przy wielkich niepogodách dobywszy, roku 1580. dnia 23. Pazdźierniká, y Gárnizon swoy w nim osádźiwszy; wroćił się zá Krolem ná Seym do Wárszáwy z Zwyćięstwámi.

Popis Zámoyskiego. Seym zákończywszy, Krol y z nim Zamoyski, powroćił do Wilna, gdźie mu zdał Popis, do ktorego wiele znácznych y zacnych Jmion przystąpiło, iák pisze *Zalaszowski Jur. Reg: Polo:*

Polo: tom: 1. fol: 164. z Piasetkiego: *In suam clientelam attraxit militares omnes, & Russiæ penè universæ Primarij, quiq; ipsi adhærebant, partim necessitudinibus, quas cum multis Optimatibus, & vetustioribus Prosapijs contraxerat, eum sequebantur.* Z támtąd w krodce przybyli do Wielkich Łukow, gdźie záſtáwszy Krzysztofa Dźierżka posłánego do Moskwy, list pełen zelżywośći y złorzeczenia Krol od nich odebrał przez niego posłany; ktory sposponowawszy, niechćiał ná niego odpisáć; lecz Zamoyski tę rzecz uznáiąc bydź z despektem Májestátu, obszernie y gruntownie ná wszystko odpisał, nie bez wielkiego podźiwienia Moskwy. Z tamtąd ruszywszy, przystąpili do Záwołocka, gdźie zgromádzeni Wodzowie Polskiego woyska, radę uczynili z Krolem, o postánowieniu Hetmána, po rezygnacyi buławy Mieleckiego Widząc Krol do tey funkcyi Zamoyskiego bydź nayspołobnieyszego, y cáłe woysko iemu nie mniey przychylne, iáko też posłuszne z wszelką estymacyą y życzliwośćią tey władzy wakuiącey, ogłośił go Hetmanem W. Koron: y Wodzem Generálnym całego woyska, roku 1580, naywyższe iednák Imperium y władzą pierwszą wszystkich, przy sobie zostawił. A lubo Zamoyski był iuż Kánclerzem, nie mniey o nim rozumiał, że może obadwa Officya rázem dobrze y chwálebnie expedyowáć, iáko y Jan Tarnowski, ktory wraz był Kásztelanem Krákowskim y Hetmánem. Zupełną máiący iuż władzą, Ostrowa Zamku, mieyścem y ludźmi dobrze opatrzonego, szturmem do poddania śię przymuśił, roku 1581. Z támtąd ruszywszy śię z woyskiem pod Pleszkow, miasto obronne, y wielkie wzdłuż ná 5000. krokow, wszerz ná 3000. murem ze wszystkich miast y Fortec Moskiewskich naypotężnieyszym, otoczone; przez ktore idąc rzeka *Wełyka* imieniem y rzeczą wielka y głęboka, z ieźiora *Peyba* wypływáiąca, ná dwoie go dźieli, á w nim ludźi obronnych y pospolstwá mnostwo wielkie záwárte było. Tám postrzegłszy Zámoyski woysko źle wypráwne, częśćią pod kommendą Krolewską, częśćią pod Mieleckiego ieszcze zostáiące, bez prochow, ktorych máło wźięli, a reszta kazusem zgorzała w drodze; muśiał śię

List Moskiewski.

Zámoyski ogłoszony Hetmanē W. K. y Wodzem Generálnym.

Pleszkowska forteca.

Nieostrożność.

Pleszkowsk: obleżenie. ná źimę zostáć, obleżęniem Fortecę do poddania śię konwinkuiąc. Tám po wszystkich pássach, mocne straże porozkładawszy, żeby naymnieyszego pośiłku, ták do żyćia, iáko y aukcyi woyská mieć nie mogli, okopawszy śię y szańce porobiwszy dla obuzu mocne y beśpieczne, źimował z wielką niewygodą. *Rada Zamoyskiego.* Rádźił záś Krolowi Zamoyski, áby Woyska ná źimę zostáwiwszy pod Pleszskowęm, sąm śię do Polski powrućił, dla wygody swoiey y uczynienia rády z Rzecząpospolitą, o dalszym procederze z Moskwą, przysposobieniu ludźi, y potrzebnych do áttáku rzeczy, prez co spodźiewáiąc śię nowych pośiłkow woysko, zá powrotem Krolá, ochotnieyśi będą do boiu, przysposobnieyszym czáśie. Gdy Krol odiachał, táką Furwáchtow uczynił Zamoyski dyspozycyą. Ze częstokroć ná strażą wysłani, z umrożonemi członkami powracáli śię dla okrutnych ták dálece w támtych kráiách mrozow, iż leiąc z konwi wodę, w momenćie przez powietrze płynąca, lodem śię stawała; *Mrozy nieznośne.* rozkázał, áby iáko naymniey ludźi dobrze opatrzonych ná straży stawało, z częstą odmianą nowych; więcey straży na ktorych koley przypadła, ázeby po między námiotámi przy ogniach stali, z pobliższych wśiow dowożąc im wszystkiego dostatkiem; *Furwárchtow dyspozycya.* przez co w mnieyszey kwoćie stoiąc, prędzey o nástępuiącym nieprzyiaćielu znáć by mogli dáwáć, mniey śię ludźi strażą nádwątlić, y częśćiey śię odmieniaiąc w zupełnym zdrowiu záchowáć; nie tak, iáko dawny bywał zwyczay, gdy gromadno kupámi ná furwáchtách stáli, wszyscy zárownie, wszelkie niewczasy ponosząc.

Tám stoiąc przez źimę, rozne koncertacye między niemi bywáły. Naprzod, życząc sobie Zamoyski, żeby nieprzyiaćiela z fortecy wywabić; *Sztuká woienna.* ordynowáł wozy, niby z piniądzmi z Polski ćiężko náładowáne, tráktem blisko murow idące do obozu; na ktore gdy we trzystá koni Moskwy wypadło, Stanisław Zołkiewski ná záśádzce z Polákami będący, mocno ich poráźił. Potym gdy X. Szuyski dowiedźiał śię o znędznionym woysku w Oboźie, śiedmset koni y piechoty niemáło ordynuiąc, straż Polską zniosłszy, Oboz zápalić chćiał; *Dyspozycya.* lecz przez dyspozycyą Zamoyskiego

ſkiego dawniey generalnie uczynioną ſalwowáliśię.
W tákim álbowięm ráźie, nie potykáć śię z nieprzyiaćielem furwáchtom, ále obronną ręką umykáć do Obozu kazał; co ták uczyniwſzy, náprzod Zborowſki, potym inśi Pułkownicy z Obozu wypadłſzy, wiele ludźi Moſkiewſkich náplácu położyli, lecz y náſzych nie mało tám pádło, roku 1581. dnia 4. Stycznia, iż im z drugiey ſtrony Moſkwa furwachty przerznęli. Spodźiewáiąc śię, że znowu wynidą ćiáła pozbieráć, (co u nich w wielkiey ieſt obſerwie) záſadzki ná nich uczynił, ktore poſtrzegłſzy, nie wychodźili. A iż zobopolne trupy leżáły, poſłał trębacza do Szuyſkiego z parolę, że pogrzebowi przeſzkadzáć nie będźie, y do zebrania ćiał ſwoich ludźi pośle. Przyięli to z wdźiecznośćią y wielką pochwałą Zámoyſkiego Moſkwá, determinuiąc czas y mieyśce; lecz gdy z Stániſłáwem Zołkiewſkim młodź Polſka ná pogrzeb bogáto ubrana zbliżyła śię, zaſadzka Moskiewska ognia ku nim dała, y z armat z wałow, áż śię do Obozu reiterowáć muśieli, bez naymnieyſzego iednák náruſzenia, lubo Zawiſzy Koniuſzemu Zamoyskiego, w pierśi ſtrzelono, ále śię od zbroi kula odbiła. Chcąc śię pomśćić konfuzyi, zinwentowáli przez Bartłomieia Oſtromeckiego, Artyleryi Koronney Pułkowniká, tákową skrzynkę, pełną piſtoletámi ułożoną, iż ktoby otwierał do niey, záraz ruſzywſzy wieka, wſzyſtkie skrzeſáły ogień, y zápaliwſzy śię, ná tychmiáſt zginąć muśiał. A lubo Zamoyski niepozwálał poſyłáć tákowey zdrády, młodź iednák ſekretnie wybrawſzy iednego z bráńcow, przez kilka dni łáskáwie z nim śię obchodźili, po tym przyśięgą obowiązáli go, żeby nikomu nie powiedáiąc w wielkim ſekrećie skrzynkę zánioſł do Szuyſkiego, imięnięm nieiákiego Mollera, ktory przedtym záſłużony był dobrze w Woysku Moskiewskim, iáko by z rzeczámi bárdzo drogiemi. Stáło śię, że przyniożſzy skrzynkę do Prezydium, gdy Szuyski był zábawny intereſſámi, niektory ich Woiewoda ćiekáwośćią zdięty, wielką śiłą w wierzch ſkrzynki uderzył nogą, ktora ná tych miaſt zápáliwſzy śię, iák iego, ták ſtoiących przy nim w ſztuki ognie rozſzarpáły. Rozgniewány Szuyſki, z wielką obelgą liſt nápiſał do Zamoyſkiego, ktore-

Potyczka.

Záſádzká.

Zdrada.

Sztuka obſbliwſza Oſtromeckiego.

mu gdy odpisał z nie mnieyszą furyą, y przyznániem głupstwa, że od nieprzyiaciela tákowe rzeczy przyięli, ná poiedynek Szuyskiego wyzwał, upomináiąc się obráženia swego. Lecz gdy Zamoyski w czaśie y mieyscu náznaczonym stánął, zamiast przybyćia Szuyskiego, z ármat ku niemu rzęśisto poczęli dawáć ognia z fortecy, y nie doczekáwszy się Szuyskiego, odiachał do Obozu. Potym iuż więcey zaczepki nie czyniąc Moskwa, á Zamoyski niemogąc wywabić z fortecy woyska, gęsto straż w około rozstawił, żeby żadney Kommunikacyi z wiádomośćiami mieć niemogli: w tym złápány pisarz Szuyskiego wszelkich sekretow iego wiadomy, przyznáć się muśiał, iż miasto Pleszkow w pożywieniu swoim, ledwo do Márcá wystárczyć może. Gdy tedy żadney wiadomośći pomyślney mieć nie mogłá Moskwa od Szuyskiego, oprocz nie fortunnych okazyi, przed tym sobie kommunikowánych, *à Possevin* Poseł Grzegorza XIII. Papieża wiele pracuiąc, obiedwie strony do zgody sollicytował, iż Car Rossyiski udał się do niego, deklaruiąc Unią; szczęśliwie uczyniona iest w tęn sposob kompozycya, że Liwonia oddana Polszcze, á záwoiowáne Prowincye z Fortecami Moskwie.

Zamoyski wyzywa Szuyskiego.

Sekretarz Szuyskiego.

Liwonia oddana.

Po uczynionych Tráktátach, ruszył się Zamoyski z woyskiem do Liwonij, gdźie náprzod odebrał Nowogrodek, potym Párnawę y Derpat z nie małą trudnośćią, iáko y Zamki insze, lecz *Weisestein*, Gwardya tameczna oddać nie chćiała, referuiąc się do Krola Szweckiego. Naywięcey záś stárał się o to Zamoyski, ażeby Kośćioły S. Jakuba, y S. Maryi Magdaleny w Rydze Kátolikom odebráne, z wszelkiemi dochodami oddane im były. Potym ziacháwszy ná Seym do Warszawy, wiele Zołnierzow dobrze zasłużonych, do herbu swoiego poprzyimował, kożdemu iednák iáką odmianę od swego zászczytu uczynił, áby się od Familij Zamoyskich dystyngwowali. Ledwo spocząwszy po Moskiewskich y Szwedzkicih prácách Zamoyski, w krotce posłany od Krolá ná Ruś przećiwko Tátárom, o ktorym dowiedźiawszy się, strzwożeni famą iego, powroćili za Dniestr, á Zamoyski Woyska zostáwiwszy na Ukráinie, przyiachał do Krakowá.

Fortece przez Zamoyskiego odebrane.

Do herbu przyięći.

Ze

Ze záś podczas Moskiewskiey expedycyi, umarła Zona iego Rádźiwiłowna, wźiął ślub z Gryzeldą Bátorowną, brátá Krolá Stefana, Krzyſztofá Xiążęćia Siedmiogrodzkiego corką. Weſele záczeło śię w Krákowie roku 1583. dnia 12. Czerwcá, przy kongreſśie Pánow práwie z cáłey Polski y W. X. Lit: y Poſłow rożnych z donátywámi, od Pryncypałow, nie mogących bydź ná tym weſelu, trwáiącym przez Niedźiel dwie, w przod ná Krákowskim, potym ná Rábſztyńskim Zamku, z wielkiemi applauzámi po Krolewsku, z rozrzucaniem medallow ſrebrnych, iák tálery bite, ná to od Krolá iednego dnia, á drugiego od Zamoyskiego przygotowánych, ich oſobámi z iedney, z drugiey ſtrony pewnemi ſymbolámi, y rożnemi igrzyſkámi Káwalerskiemi przednich Pániąt Polskich, iáko go opiſuie *Paprocki o herbach fol. 199. Heidenſtenius w Liśćie drukowánym ad Georgium Marchionem Brandeburg: Ducem Pruſsiæ, Bielski fol: 793. Niesiecki tom: 4. fol: 725. y Sulikowski in Commentario fol:* 145. *cum ſequenti:* wſpomina: *Cracoviam ſe contulit Rex & Regina, ibiq; Zamoſcio Cancellario, Gryzeldam Batoream Chryſtophori Palatini Tranſylvaniæ Filiam nuptui tradit, & ſolennes nuptiæ aguntur, ad quas omnes Regni Senatores invitantur. His nuptijs multi Conſiliarij adfuerunt, & Epiſcopi tres, Petrus Myſzkovius Cracovienſis, Albertus Baranovius Præmislienſis, & Martinus Białobrzeſcius Camenecenſis, qui novam nuptam, è Tranſylvania adduxerat, & cum Cancellario copulaverat. Spectacula multa & ſumptuoſa in ijs nuptijs edita fuerunt.* Po ſkończonym weſelu, Krol do Niepołomic, á z támtąd do Grodna, Zamoyski záś do Stároſtwá Knyſzyńskiego odiachawſzy, Samuel Zborowski, Piotra Woiewody Krákowskiego Syn, maiąc dawne z Zamoyskim zátarczki, ieſzcze podczás Poſelſtwa po Krolá Henryka w Paryżu, heretycką ſektę utrzymuiący, á potym z Polski przez tegoż Krola wygnány, zoſtáiąc w protekcyi zá granicą, u Batorego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, z Krolem Stefanem ná Koronácyą powrućiwſzy, w Polſzcze zoſtawał, bunty y fakcye przećiwko Krola Stefana y Oyczyzny robił, Wapowskiego Kaſztelana Przemyślskiego, ná Zamku Krákowskim, podczas Seymu zá Krolá Henryká, ſzablą

Trzećia Zoná Zamoyskiego.

Akcye y śmierć Zborowskiego. blą ćiął zuchwále, zázdroszcząc ták wielkiego szczęśćia Zamoyskiemu, sposobu między swoiemi szukał, ktorych wielka ná tęn czas Familia byłá, áby go zgubił. Gdy tedy Zamoyski iechał z Knyszyná do Krákowa, Zborowski zprzysiężony z całą Familią pezećiwko Krola, názbierawszy swoich, zá nim się wyprawił, szlákuiąc go w drodze, y odgrażaiąc mu gdźie tylko stanął; o czym dowiedźiawszy się Zamoyski od przyiaćioł sobie zyczliwych, y nápomoc iemu drogę zábiegáiących, wysławszy przećiwko Zborowskiemu doświadczonych w rożnych potrzebách woyskowych Mężow, złapáć go kazał w Proszowicách, y do Krákowa przyprowadźić, gdźie konsens Krolewski y Dekret odebrawszy, głowę ućiąć mu kazał, iáko Stárosta Krákowski, wyprowadźiwszy go zá bramę Zamkową pod czas świtánia, áby tumultu żadnego nie było, gdźie przystępuiąc ná plác z gniewem, podał iednemu chustkę, áby ią we krwi iego umaczał y oddał Synowi, ktory by śię zemśćił śmierći iego. *Zalaszowski Jur: Reg: Pol: tom:* 1. *fol:* 166. *z Piaseckiego.* Dźiało śię to roku 1584. dnia 16. Májá, o co ná przyszłym Seymie były wielkie ákklamácye, bo śćięty przywieźiony, ále te rozumem y przezornośćią wielką, uspokoione przez Zamoyskiego, głowę koniuracyi im wźiąwszy; á záwźiętość Domu Zborowskich, zostałá śię przećiw Krolowi, czego bynaymniey nie apprendował.

Uspokoiwszy śię Zamoyski w publicznych interessach, gdy Krol Grodno reparowáć zaczął, on też ná mieyścu dźiedźictwa swoiego, gdźie śię urodźił, Skokuwka názwanym, *Założenie Zamośćia.* záczął Zamoyską Fortecę murowáć, założoną roku 1580. według *Piaseckiego,* dla obrony Rzeczypospolitey; z rożnych mieyśc kupcow sprowadzaiąc, osobliwie Ormianow, ktorzy támtędy często ná głowne iármárki Iarosławskie przeieżdżali. *Mieszkanie.* Osadzone potym było Polakami, Grekámi, Ormianami, Hiszpánami, Niemcami, y Włochámi, ktorzy wielką liczbą do tego Miasta śćiągneli śię, iák pisze *Cellarius Description: Regni Polon: fol.* 344. Mieszczanom Przywileie, práwie Szlácheckim rowne, prokurował, wolnemi ich cziniąc od władzy swoiey y Sukcessorow, ceł wszelkich y podátkow, inszym Szlácheckim

checkim

checkim zwyczaynych miastom. Tam armat wiele złożywszy, częścią przez Woyny nabytych, częścią od Xiążąt y miast nie ktorych, mury wystawiwszy, fossy y wały pokopawszy, macno obronną sporządził amunicyą, tákdálece, iż o tey Fortecy *Vespasia: Kochowski Climacte: lib: 1. fol: 87.* ták nápisał: *Tot in hanc diem irriti assultus, & fortiter toleratæ obsidiones, asserunt inclytam Civitatis, simul & Authoris gloriam; justius fortasse, quàm Magdeburgum sui incolæ, intactam Virginem fortalitium appellandum. Egregium præterea Joannis Zamoscij, loci Domini studium enituit, qui octingentos milites proprio ære lectos, & apertum multâ supellectile Martia armamentarium, usui Patriæ devoverat.* Tamże Kollegiatę z Dziekanem Infułatem, y Akademią z Rektorem, ufundowawszy, Xięży y Professorow zprowádzonych z Krákowskiey Akademii, Doktorow Theologij, Jurisprudencyii, Medycyny, Filozofij, y pomnieyszych Szkoł lokował, y dla prowentow wśi im dziedzicze nádał, przez ktorych, nie tylko Zamość, ále y Ruś cáłą náukami obiaśnił y wsławił, iák pisze *Andre: Cellarius fol: 343. Instituit quoq; Academiam, evocatis Cracoviâ Theologis, Iurisconsultis, Medicis, ac liberalium artium Doctoribus eruditissimis, hoc pacto nonmodò Zamoscium suum, verùm etiam Russiam totam, Musarum splendore illustrans:* y *Okolski tom: 1. fol: 343. Clara in Zamoscia vestra tam florentem singulis facultatibus Academiam, in æviternam domûs vestræ gloriam, Reipublicæ & Patriæ honestum juventutis decorem, pauperum utilitatem excitastis, ampliastis, evexistis.* Chćiał y sławnego skryptámi Lipsyuszá sprowadźić, y Antoniego Mureta, do Polski, ále temu Grzegorz XIII. Papież przeszkodził. Zamek dla swoiey rezydencyi, Ratusz wspaniały dla sądow mieyskich, y Trybunału Zamoyskiey Ordynacyi, dość z wielkiem sumptem wymurował. To zaś Miasto Nowym Zamśćiem nazwał, dla dystynkcyi od starego Zamośćia, o dwie mili leżącego, swoich Antecessorow. Po tym Ordynacyą y swoie dobre dźiedźiczne obwarował Konstytucyámi, Roku 1589. y 1590. iák pisze *Zalaszowski Iur: Reg: Polo: tom: 1. fol 110.* Drugie Miásto y Fortecę założył ná niskim Podolu, szesnaśćie mil od

Kollegiata z Akademią

Fff Bende-

Sarogrod założony. Bendera, ktore od imięnia Saryuszow Sarogrodem názwał, gdźie około niego kilkanaśćie miasteczek, y kilka dźieśiąt wśi ulokował, ták dalece; że całe Territorium niemi nápełnił by, ále to wszystko potym przez Kozakow zdezolowane, do Moskwy y z niemi dostało śię. Będąc Stárostą Krákowskim, rezygnował go Mikołaiowi Zebrzydowskiemu, Stáróśćie Stężyckiemu, ktory iego krewną miał w małżeństwie, naybárdźiey przykrząc sobie, że mu z Ruśi do Krákowá ná sądy często zieżdżać potrzeba było, á Zborowscy w tym Woiewodztwie rozmnożeni, ná żyćie iego czuwali. Wiele zá tego Krola Zamoyski profitował, bo oprocz Pieczęći mnieyszey y większey, tákże Buławy W. K. dał mu Stárostwo Krákowskie, Malborskie, Międzyrzyckie Krzeszowskie, Derpackie, y z swoim go Domęm zkolligował, przez właśną synowicę. W krodce potym, dnia pierwszego Grudnia, Roku 1585. Krol Stefan w Grodnie umarł, *Smierć Krola Stefana.* po ktorego śmierći nowe prace około Oyczyzny y dobra dlá pospolitego, dla Zamoyskiego zostały.

Maiąc bowięm, iák wiele przyiaćioł, ták y zazdrosnych dla śiebie nieprzyiaćioł w Oyczyźnie, ktorych naybardźiey *Przećiwności iego.* fomentowali przećiw niemu Zborowscy, Dom ná tęn czas potężny w Polszcze, z sekwitem Heretykow rozmnożonych; uśiłowáli, aby mu Hetmańską władzą odebrać, álbo przynaymniey do dyspozycyi woyska od Rzeczypospolitey socyusza mu przećiwnego dodáć; o co Zamoyski będąc rekwirowany, do nástępuiącey Konwokacyi generálney od łożył; ná ktorey Zborowscy przemogłszy, z adherentámi władzą mu odebráli, ále iey nie oddał, roku 1587. Przybył álbowięm ná Seym z potężnym woyskiem, dla bespieczeństwá Osoby swoiey, y ulokował śię blisko szopy. *Zalaszowski, ex alijs Iur: Reg: Polo: tom.1. fol: 211.* Tym czásem partya Zborowskich przywiązawszy śię do Maxymiliana, Arcy-Xiążęćia Austryackiego, wielkiemi od niego násycona skárbami, widocznie przećiwną partyi Zamoy- *Obligacye y donatywy.* skiego pokazywała śię, ktorego lubo perswazyámi przez Senatorow Polskich nie ktorych, y Ministrow swoich, wielkiemi donatywámi y deklaracyámi Cesarz Rudolf II. brat Máxymiliána obligował, ná ostatek listem y skárbámi

bami przez Zyda ſekretnie, áby śię Zborowſcy nie dowiedźieli; Zamoyſki iednák exkuzuiąc śię zdániem ták wielu w Rzeczypoſpolitey do tego należących, żádnych dárow przyimowáć nie chćiał. Gdy ná Seymie Elekcyi, Zborowſcy z Gorką Woiewodą Poznáńſkim y ſwoiemi adherentámi, z importunią ná wielu nálegali, áby Maxymiliana Arcy-Xiążęćia Auſtryáckiego, Rudolfa II. Imperatora Rzymſkiego brata, Krolem obráć; uradźił Zamoyſki z niektoremi Senátorámi, przenieść śię od nich ná prywátnieyſze mieyśce, nie dla rozłączenia śię z niemi, ále żeby ſpokoynie náradźić śię mogli, ná kogoby z kandydatow wraz z niemi wotowáć ná drugiey Konwokácyi, iż Seym *Electionis* iuż śię bliſko bez ſkutku kończył: do ktorych przyſtąpiwſzy Karnkowſki, Arcybiſkup Gnieźnieńſki z inſzemi Senátorámi, ogłośili Krolem Zygmunta III. Jana Krola Szwedzkiego y Kátárzyny, Zygmunta Auguſta Krola Polskiego Sioſtry ſtarſzey, ſyna nayſtarſzego; Zborowſcy zaś z Gorką, y kilku inſzemi Senatorami, po pięćiu dni, przez Woronieckiego, Nominata Kijowskiego, Maxymiliana Krolem nominowali. Po Elekcyi Zamoyski z woyskiem y kompanią ſwoią proſto poiáchał do Krákowa, inśi w przod przednim tamże ruſzyli śię, inśi do Wielkiey Polski. A że kongreſs przed Koronacyą Zygmuntá Krola, náznaczony był do Wiślicy; ktoremu partya Maxymiliana przeſzkadzała; Zamoyski woyſkiem Koronnym ubeśpieczył mieyśca, y Zborowskich z inſzemi otoczył w Mieśćie, á ná Pole ziachał śię wielki kongreſs partyi Zygmuntowſkiey, gdźie y Poſeł Zygmunta przybył daiąc znáć, że iuż wyśiadł pod Gdańſkiem. Zamoyski z Senatorámi rozporządźiwſzy przybyćie y powitánie Krolá pod Wiślicą, ſąm poiachał do Krákowa, dla ubeśpieczenia Koronácyi; gdźie też trzećiego dnia przyciągnąwſzy z woyſkiem Maxymilian, nayprzod tentował Zamoyskiego przez liſty y Poſłow po kilka razy, aby go przypuśćił, á potym począł Krákowá dobywáć. Naradźiwſzy śię z Tęczyńſkim Woiewodą Krákowſkim, áby z ſwoiemi dywizyami pilnował miaſtá, á Zebrzydowſki Stároſta Krákowſki Zamku, ſąm Zamoyski ná Kleparzu, Káźmierzu y prze-

Zygmunta III Elekcya.

Maxymiliana Elekcya.

Kongreſs w Wiślicy.

Uſpokoienie Krakowa.

dmieściach inſzych, z woyſkiem rozłożył śię. Po wypełnionych kondycyách Zygmunta w Wiślicy, przećiwko ćiągnącym do Krakowa, wyſłał Maximilian Erazma Lichtenſteina, Felt Márſzałka, y Stádnickiego adherenta ſwego, ze dwiema tyśięcy konnych; á ſąm z cáłem korpuſem, pomknął śię ku Woysku Zamoyſkiego, ſtoiącemu ná Kleparzu. Tey nocy, gdy rano Maxymilian miał Krákow attakowáć, śniło śię Zamoyſkiemu ná wále śpiącemu; iáko by Máxymilian Wieniec, z wielce bogátych Kleynotow uwity podnioſł z źiemi, á Sobieſki ná tęn czas Chorąży Koronny, daley Woiewoda Lubelſki (ktory miał potym nákazáne ſtáránie wźiętego Máxymiliana) włożył go ná głowę Zamoyskiemu. Gdy tedy piechota bráć śię poczęła do murow, z woiennemi inſtrumentami, ſąm Maxymilian z konnemi ſtoiąc w polu; woyska Zamoyskiego zewſząd ruſzywſzy śię, wiele nayprzod w polu, niż do murow nátarli, potym w foſſach znieśli, Roku 1587. dnia 24 Liſtopada. Co poſtrzegłſzy Maxymilián, ná Promnik śię reiterował, gdźie ſwoich zebrawſzy, wydał Zamoyskiemu pole, między Promnikiem y Wolą; nie odmowił Zamoyski, y owſzem potkał śię mocno z Maximilianem, gdźie Niemcow ták dobrze przyparł y poraźił, że wźiąwſzy im ośm Armat wielkich, mnieyſzych bárdzo wiele, y wſzelkie oręża woienne, z dwudźieſtą Chorągwiami, uchodźić muśieli; á Maxymilian oparł śię áż pod Częſtochową, z támtąd ku Sląsku poſzedł; á Zygmunt inſzą drogą przybywſzy do Krákowa, ná Ząmek wprowadzony, y przez Karnkowskiego, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, roku 1587. w dźień S. Jána Ewangeliſty, koronowany.

Sen Zamoyskiego.

Zwyćięſtwo pod Krakowym.

Zimuiąc w Wieluńskim y Sierádzkim Maxymilian z Woyskiem, wielkie skargi ná nich do Krolá Zygmunta támeczni Obywátele zanośili: więc zá konſenſem Stanow ná tymże Seymie, zebráwſzy Zamoyski Woysko, poſzedł przećiwko niemu; o czym dowiedźiawſzy śię Máxymilian, pomknął śię ná gránicę Sląską do Byczyny miaſteczka Xiążęćia Brygieńskiego, ſpodźiewáiąc śię, że za granicą nie będźie áttákowány. Zamoyski przez Krzepice y Wieluń ćiągnąc zá nim, przeprawiwſzy śię przez groblą pod Byczyną,

Zygmunta Koronacyá.

czyną, ktorą ármatami obwarował dla śiebie, zastał iuż w polu uszykowáne Maxymiliana Woyska, rożnego Národu, pod tymże Miastem stoiące, gdźie Pułkámi swoiemi po częśćiách ostro náćieráiąc, w krotce obiedwie strony zwarłszy śię, nasza ná głowę Niemcow poraźiła, roku 1588. dnia 24. Stycznia; á Maxymilian z Andrzeiem Zborowskim, Márszałkiem Nadwornym Koronnym, Lichtenszteinem Felt Marszałkiem, Gorką Woiewodą Poznáńskim, y resztą swoich, názad do Byczyny wroćili śię, gdźie ich záraz Zamoyski woyskiem otoczył. Do tego boiu gotuiąc śię Maxymilian, ták ná chorągwiách wyraźić kazał: *Ite, aut Regnum, aut mortem, acquiretis in armis*: Zamoyski dowiedźiawszy śię o tym, ták im odpisáć kazał: *Currite, non Regnum, sed mortem acquiretis in armis.* o czym wyrażniey *Załaszowski in Iur: Reg: Polo: ex prioribus tom:* 1. *fol: 222. cum sequentibus*; ktory opisawszy bátálią y podczás niey kazusy, wyraża: *Duravit concertatio illa ad tertiam noctis horam, & eâ primum prodiit Maximilianus ex Oppido, eumq; exeuntem in ponte Oppidi conjuncto, obvius Zamoscius modesta oratione affatus, manu sua honoris causâ subnixum, ad locum stationis suæ deduxit. Comprehensi fuerunt simul, qui cum eo erant* Proceres *&c.* Tam traktuiąc przez Lichtensżeina Felt Marszałka, v Stánisłáwa Ciołka, o kondycyach pokoiu z Zamoyskim, náprzod czyniąc mu Zamoyski listowną konsolacyą radźił, áby sąm wolno do niego przyiachał, á nie był wźięty, iáko niewolnik, y z nim dla uczynienia traktatow do Polski wroćił śię, deklàruiąc mu wszelkie bespieczeństwo, y lokacyą gdźie w dalekim Zamku od Krola, w Krakowie ná ten czas zostáiącego; żeby mu nie zdał śię bydź ná tryumf przyprowádzony. Wsiadłszy tedy ná konia Maxymilian z swoią assystencyą, ták Polakow przećiwnych, iáko też y Niemcow; służyli mu z nászych iadący zá nim, Woroniecki, Nominat na ten czas Biskupstwa Kijowskiego; Stánisław Gorka, Woiewoda Poznański; Jędrzey Zborowski, Marszałek Nadworny Koronny; Bzowski, Czarnkowski, Stánisław Ciołek y Brzeźiński Kánonik Poznański z nászych; á z Niemcow, Erazm Lichtensztein Felt Marszałek, Kurcyusz Generał, Serotyni Kawáler młody, Stembergiusz, y inszych wielu

Zwycięstwo pod Byczyną z Maxymilianem.

Felt Marszałek

Assistencya Maxymiliana

lu Káwáleryi, do Zamoyskiego przyiechali: gdźie, y przez dalſze czaſy, táką łaskáwośćią wſzyſtkich od śiebie poymánych traktował, áżeby áni ſłwowem, áni żadną przymowką, ſerce ſtroskánych nie drażnił; co nawet ſámym iemu przećiwnym w podźiwieniu było, y owſzem śię áſſekurował przywiązanym do Máxymiliana Polakom; że żadnego, áni ná zdrowiu, áni ná honorze y fortunie uſzczerbku nie ponioſą, o czym *Spondanus in Annal*: 1587. *num*: 10. & *Cluverius fol*: 696. co chwaląc mu wſzyſcy ná Seymie, Konſtytucyą *roku* 1589. *fol*: 512. to wſzyſtko ápprobowáli. Dowiedźiawſzy śię Krol o wſzyſtkim, niezmiernie ućieſzony, że Maxymilian álbo nie zginął, álbo nie uſzedł zá gránicę, z kądby nieuchybna druga woyna byłá. Wſzyſcy to potym przyznáwali, iż żeby Zamoyski konſyliami, roſtropnośćią, y wſzelkiemi śiłámi, temu wſzyſtkiemu nie zábiegał wcześnie, z oſtrożnośćią wielką; Rzeczpoſplita, w krotce pod Máxymilianem zginełaby byłá z wolnośćią ſwoią. Stanąwſzy tedy w Wieluniu z pod Byczyny, Generáła Kurcyuſza z częśćią pozoſtáłych wolno puſzczono, á druga część zoſtáłá śię z Máxymiliánem.

Dobrowolność Zamoyſkiego.

Utrzymanie w Inośći Polskiey

Całą rzecz Krolowi y Senátowi donioſſſzy Zamoyſki, ſąm ruſzył śię z Maxymilianem do Kraſnegoſtáwu, cztery mile od Zamośćia, gdźie w Zamku z wſzelką obſerwancyą y wygodámi lokowány był. Jnni záś iego Adherentowie ná wozách záprowádzeni w podłey odźierży, pod wártę oddani. A że ieſzcze Seym ná tęn czas nie skończył śię, czyniąc Zamoyskiemu wdźięczność Stany Koronne, Zamiech y Krzeſzow, z attynencyámi Dźierżawy, wiecznemi czaſy dźiedźictwem dárowáli mu; Márká záś Sobieskiego, ná tęn czas Chorążego Koronnego, náznáczyli do dyſpozycyi Máxymiliána, gdźie y Adherenći Polſcy byli przy nim pod wártą. Gdy w krotce náſtawały dni zapuſtne, záproſzony był Máxymilian od Zamoyskiego do Zamośćia, gdźie przez trzy dni z niektoremi Senátorami, miánowićie z Andrzeiem Opálińskim, Márſzáłkiem W. K. tráktowány był, zkąd ná początku Kwádrageſymy odiachał do Kraſnoſtáwu. Oprocz tego był záproſzony do Zamośćia, ná Chrzćiny ſyná Zamoyskiego, iák piſze *Zálaſzowski*

Maxymilian ſprowádzony.

Dar Rzeczypoſpolitey.

Máxymilian trāktowány w Zámośćiu.

wski ex Piaseccio, Iur: Reg: Polo: tom. 1. fol. 224. A Zamoscio ad levandum ex fonte Baptismi filium, ex Gryselde Bathorea Cæsium ipsi susceptum, ac quandoq; ad convivia festiva Zamoscium inde vicinum invitatur. Gdy záś tráktaty długo doyść nie mogły między Cesarzem, brátem Máxymiliána, á Krolem y Stanámi Polskiemi; zá medyácyą Posła Papiezkiego, Aldobrandyna Kardynała; zdał cały interess Cesarz ná Rosemberga, á Krol Polski z Rzeczą-pospolitą ná Zamoyskiego; ktory poiáchawszy do Bytomia, Wszystkie interessa zákończył szczęśliwie roku 1589. dnia 9. Márca. Po wypełnioney przysiędze Cesarskiey z Stánámi swoiemi ná dotrzymánie wszelkich punktow, Maxymilian proszony do Zamośćia, y bardzo choynie przez kilka czasow od Zamoyskiego utráktowány, odiáchał do Sląska ze swoiemi; á Polscy adherenći iego, przez instancyą Zamoyskiego, od Krola y Rzeczy-pospolitey ná Seymie uwolnieni, z tą iednák kondycyą, żeby Krzysztof Zborowski, przez lat 20. w Polszcze nie postał. Krol odiáchawszy do Oycá, iż pisał po niego, baczność Krolestwá polećił Zámoyskiemu; ktory ledwo stánął w Wilnie, Kozacy Polscy Kozłowod, á wprzod nie dawno, kilka Zamkow Tureckich y Tátárskich zápaliwszy, wielką uczynili okazyą inkursyi Tureckiey y Tátárskiey w Polskę, iákoż w krotce podczas niebytnośći Krolewskiey, Tatárowie w Ruskie kráie wkroczyli, y o cztery mile tylko od Lwowa stánęli; z ktoremi niespodźiane utarczki były pod Buskiem, Dunáiowem, Haliczem, á naybardźiey pod Baworowem, gdźie zamkniętą śiostrę Zamoyskiego Włodkową dobywáli, lecz od Polakow odegnani, nie bez znácznego krwi rozlaniá, iáko z dywizyi Struśia, ták y innych. Heder Bassa Bedlerbeg, z zá Dniestru w Polskę wniść z woyskiem iuż był rezolwowány. Zamoyski z listowney Krolá dyspozycyi, z Ruskiemi Senatorami we Lwowie maiący rádę, miásto ufortyfikował, y listy ták do Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, iáko y inszych Senatorow rozesłał; ále posłyszawszy o tym Tátárowie y Turcy, z Gránic Polskich wyśli. Powroćiwszy Krol, Seym náznaczył ná dźień 8. Márca roku 1591. ná ktorym Krol począł myśleć o Zonie Annie, z Domu Austryáckiego nie zwierzaiąc

Tenże do Chrztu S. trzymamał Zamoyskiego syna.

Uspokoienie Zámoyskiego

Tátarska inkursya

Rada we Lwowie.

śię Zamoyskiemu, iáko ostremu obserwátorowi Praw Oyczystych. Tym czasem powroćił z Legacyą Mikołay Ciszowski z Konstantynopola, że Paweł Uchański, Woiewoda Bełzki, támże posłány umarł; list ná Seymie Krákowskim od Porty oddaiąc z rezolucyą: żeby Polacy, álbo Wiárę Machometańską przyięli, álbo z niemi woiowáć będźie. Strwożonych tákiemi kondycyámi, Zamoyski ánimuiąc, żeby nie desperowáli, rádźił publiczne od głowy kożdego bez excepcyi, według możnośći, uchwálić kontrybucye ná zebranie woyska Roku 1589. zkąd znowu bunty powstáły przećiwko Zamoyskiemu. W tymże sámym czaśie, Gryzelda Batorowna, Krolá Stefana zmarłego bratanka, umarła dnia 14. Márcá, y rázem z nią corka Zamoyskiego, z wielkim iego y przyiaćioł żálem. Ze zaś táką exakcyą wymyślił w ostátniey Oyczyzny potrzebie, u wielu w wielkiey inwidyi został, ale mniey apprenduiąc wielu buntow przećiwko sobie Zamoyski, iáko też sámego Kárnkowskiego, Arcybiskupa, po Woiewodztwách w Wielkiey Polszcze poczynione rady, áby Maxymiliana rewokowáć; dał konsilium, żeby Posła do Porty wysłáć o tráktowanie pokoiu, gdźie z informacyą wszelką Zamoyskiego, wypráwiony Grzymała, Sekretarz ná tęn czas Krolewski, potym Arcybiskup Lwowski, pokoy szczęśliwie stanął Roku 1590. z tą kondycyą, áby zá szkody poczynione przez Kozákow, pewną liczbę Sobolow raz tylko odesłáć Turkom. Wiele do tego pomogło, iż w tym czaśie Sinan Bassa, bardzo nie przyiazny Chrześćianom, zrzucon był, á ná iego mieysce, Ferat Bassa, mniey nieprzyiazny nastąpił. Rożne w Rzeczy-pospolitey z inszemi, ná kilku kongressach interessa publiczne uspokoiwszy, osobliwie względem Małżeństwá Krolewskiego, z Anną Karola Arcy-Xiążęćia corką, ktoremu Stany Rzeczypospolitey zgromadzone do Jędrzeiowa przeszkadzać chćiały, Roku 1592. powracaiąc z kongressu tegoż, wyboczył Zamoyski ku Stobnicy do Tarnowskiego Kasztelana Sendomirskiego, gdźie zaślubił sobie Barbárę młodszą corkę iego, z wielkim applauzem. Przed zaczęćiem Seymu, Krol posłał Marćina Leśnowolskiego, Kasztelana

List Turecki. *Pierwsze pogłowne.* *Smierć Batorowny żony Zamoyskiego.* *Do Porty expedicya.* *Czwárta Zona Zamoyskiego.*

láná Podláskiego, do Zámoyſkiego, reweluiąc mu, że ma po ſeymie wyiechać do Szwecyi, zá rekwizycyą Oycá iego w ſłabości zoſtaiącego, obliguiąc go áby z nim poiáchał, ták tedy Zámoyſki dobrze ná tęn ſeym wypráwił ſię, iż przyiechawſzy ná powitánie Krola, niektory z Senátorow powiedźiáł: Gdyby Zámoyſki chćiał iutro inſzego Krola mielibyśmy, y podobno nie z trudnośćią mogł by tego doſtąpić, gdyby wſzelkie iego rády natym ſię náybárdźiey nie fundowáły, áby defendowáł ſtąn Krola teráźnieyſzy. Zá ſprawą bowiem Zámoyſkiego, Krolowa Anna była Koronowáná w Krákowie Roku 1592. dniá 30. Máiá. Po śmierći Krola Szwedzkiego Oyca Zygmuntowego złożony Seym ná dźień 4. Mája Roku 1593. ná ktorym Zamoyſki z Urzędu ſwoiego opowiedźiał śmierć pomienioną y o wyiezdźie Krola Zygmunta do Szwecyi. Ze bez prezencyi Krola Zygmunta Adminiſtrácya Kroleſtwa Szwedzkiego rozporządzoná bydź nie mogła, zá konſenſem Stanow Polſkich ná Seymie odiachał, zlećiwſzy Zámoyskiemu oſobliwſzą pilność w Polſzcze, z inſzemi Senátorami. Tym czaſem Ceſarz do Zámoyskiego wyprawił Poſła, áby Tatarow ćiągnących do Węgier, według uczynionych traktátow, przez kraie Polskie nie puſzczał. Nátychmiaſt wźiąwſzy będące z ſobą woyska, lubo w nie wielkiey kwoćie, pobiegł z niemi w Siedmiogrodzkie Xięſtwo, ále Tatarowie uwiadomieni o iego bytności ná przeſzkodźie ſwoiey, ućiekli przez Tureckie mieysca, ktorych odiázdowi nie konfiduiąc, á zá powrotem Krola będąc obligowány, z dodániem więkſzego woyska, przez cáłą źimę ná nich czatował, z niemáłą dla śiebie niewygodą. Potym wroćiwſzy śię z Obozem do Wołoch, Jeremiaſza Mochiłę władzą Krolewską y Rzeczy-Poſpolitey ná Hoſpodárſtwie oſadźił. Tamże ſpodźiewaiąc śię Turkow, y Tatarow, między Prutem y Jaſſem rzekámi, obarmował śię, ſąm przebrány w proſte ſuknie, z wiedźiáwſzy ſpoſobne mieyſca dlá beſpieczeńſtwa. Sędźiák ſyn ſioſtry Chaná Tatarskiego, przyćiągnąwſzy z Turkámi y Tatarami, liſt poſłał do Zámoyskiego, áby z Wołoſzczyzny uſtąpił, y Wyprowádźił z ſobą

Z cáłość Korony.

Expedycya Siedmiogrodzka.

Ieremia w Wołoſ. czyźnie oſadźił.

Mochiłę, ponieważ Imperator Turecki dał mu władzę odebráć tę Prowincyą, Chan Tatarski Kazygier, tákże oświádczył się, iż zá to, że mu donatywy deklarowáney nie oddano, do Polski poydźie y w niey źimowáć będźie, iákoż z wielką potencyą ćiągnął. Miał záś upomnienie Zamoyski od Krola, ażeby iákim kázusem z Polską y Turkiem pokoiu nie złomał. Gdy tedy Sędźiák Baśsa z Woyskiem Tatarskim złączył śię pod Bikinem, Zamoyski ná drugą stronę Prutu przećiwko nim przeprawił Oboz, gdźie ze dwu bokow broniły go wody, á z drugich dwoch okopy poczynione. W krodce Chan z wielkiemi tłumámi Tatarow, podstąpił pod Oboz, gdźie náfzych tylko śiedm tyśięcy ludźi z Zámoyskim było, á Tatarow 70000. y Janczarow 2000. przećiwko nim z okopow wypadłszy wszczęli utárczkę broniący śię, gdźie kilka tyśięcy Tatarow padło. Miał Sędźiák z sobą Janczarow około 500. z bardzo długiemi fuzyami, z ktorych strzelaiąc, aż do sámego Obozu kule latały. Gdy tedy Zámoyski biegał ná koniu przed iedną bramą Obozową, koniá pod nim postrzelono; chasło tedy posławszy do swoich, trzema brámami z obozu zbroyno wypadły woyska, ktorych postrzegłszy Tatarzy stanęli, á Sędźiák woyskowy znák dáiąc, o rozmowę prośił, Roku 1595. dniá 19. Paźdźiernika. Tym czasem śpiegow około Obozu wysławszy, dali znáć Chanowi, że nigdy większego y zbroynieyszego woyska nie widźieli. Sędźák wszedłszy w rozmowę z Zamoyskim, po dánych z obudwu stron rácyách, ná tym stanęło; áby Tatarzy tą drogą, ktorą przyśli, wroćili śię, á Mochiła był Hospodarem Wołoskim w protekcyi Krola Polskiego. Sławna byłá ta expedycya Zámoyskiego pod Cekorą, iak ią pospolićie zwáno, przez ktorą y Wołochy uspokoione Krolestwu przyłączone były; y okrućieństwo Tatarskie, bez złománia pokoiu z Turkiem oddálone. Beglerbeka Baszę Sylistryiskiego z licznym woyskiem do gránic Polskich ćiągnącego, wielkiemi woyskámi swoiemi, ták zástraszył Zamoyski, że do traktatow przystąpił dobrowolnie, lubo nie miał tyle śił, żeby śię z nim podkał, iák pisze: *Piasecki in Chroni:* Batorego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, Multany sobie uzurpuią-

Batalia z Tatarami pod Cekorą.

Uspokoienie.

puią-

puiącego, Jeremiásza Woiewodę wyganiáiąc we 12000. zniosł z Jánem Potockim Starostą Kámienieckim tylko 4000. máiący swoich, y Rozwaniego Hetmaná złapawszy, za violencye poczynione kázał ná pal wbić. Przez tęn czas Kozácy, nie tylko w Podolu, Kijowskim, ále też y w Litwie, domy Szlacheckie náieżdżaiąc, rabuiąc, gwałcąc, samemu Krolowi w Krakowie odgrážali; więc zá rozkázem Krolewskim Stanisławowi Zolkiewskiemu, Hetmanowi Polnemu, poszedł y Zamoyski, iáko większey Buławy Hetman, ktorzy nád Nieprem, koło Peresławiá nágonieni poddali się, gdźie Łobodę Kozackiego buntownika obwieszono, Nalewayka z inszemi Wodzami, ktorych około dwudźiestu złapano, posłanych na Seym do Warszawy, ftracono Roku 1596. W krodce potym ćięszka wszczęła się woyná między Michałem wygnanym Woiewodą Wołoskim, sześćdźieśiąt tyśięcy woyska maiącym, y Zygmuntem Batorym Xiążęćiem Siedmiogrodzkim, ktorego z Páństwa wypędźiwszy ná Wołoszczyznę, nie tylko Xięstwo Siedmiogrodzkie z Multanámi ośiádł, ále y do Wołoszczyzny za Xiążęćiem Batorym pośiągnął, á potym mu zdradą głowę ućiąwszy w drodze, woyska w niey zostawił. Przeto Zamoyski zebrawszy chorągwie náyprzod w Wołochach pod Szocawą zniosł woyska dwadźieśćia tyśięcy z Babanowakiem tamże zostawionym, Roku 1600. dniá 15 Paźdźiernika. Potym zá nim do Siedmiogroda poiáchał, gdźie złączywszy śię z Jerzem Bastą, trzymaiącym furwachty ná gránicách Węgierskich, zniosł Michała woysko, á przyłączywszy Cesarzowi Transylwanią do Węgier, w Multánią zá Michałem poszedł, ktory maiąc ieszcze czterdźieśći tyśięcy woyska, przez kilka dni z Zámoyskim ućierał śię, lecz ná ostátek zwyćiężony pod rzeką Telczynem Roku 1600. dniá 20. Pazdźiernika, ućiekł w Cesarskie Páństwo, gdźie w krodce pod námiotem od pomienionego Basty zabity.

Bunty Kozackie.

Zwyćięstwa Wołoskie, Siedmiogrodzkie y Multańskie.

Po skończonych wiktoryach z Michałem Woiewodą Wołoskim, wszczęły się buntyzáczętę ieszcze w Roku 1597. Károla Xiążęćia Sudermanij, przećiwko Zygmuntowi Polskiemu y Szwedzk: Krol: swoiemu rodzonemu Synowcowi

Rebellia Szwedzka.

nie kontentuiąc śię Gubernatorſtwem Szwecyi, ále żeby był z wſzelkich żądow y ſukceſſyi Zygmunta wyzuł: iákoż potym, wźiąwſzy Szwedow pod władzą, nie tylko niemi według ſwego upodobaniá rządźił, ále też w Liwonią Polską Prowincyą wkroczył, y áż do Rygi opanował. Po uczynionych tak z Krolem, iáko y Stanámi konſyliach, ruſzył przećiwko niemu Zamoyski pod Rygę, Roku 1601. lecz Karol odſtąpiwſzy od Rygi ktorey dobywał, czemprędzey z woyſkámi po Zámkách Inflantskich ná źimę po rozkładał śię. Zamoyski lubo iuż w Grudniu, Wolmaryą przez oblężenie odebrawſzy ſzczęśliwie dniá 18. tegoż mieśiąca, ſyna Károlowego Nothuſa y Gardyaná w niewolą wźiąwſzy, przez źimę Romburg, czy Reneburg, Selburg y Zamki inſze w Inflantach gwałtem przez attáki poodbierał. Podczas wioſny náſtępuiącey, náprzod Felin, Roku 1602. dniá 17. Maja, (pod czas ktorego áttáku Farensbach Generał Krolewski zginął) potym Layſcin, wźiął w władzą ſwoię. Tegoż Roku ná wioſnę wkroczył Zamoyski do Eſtonij, gdźie Miáſta podbił, y przez Staniſława Zołkiewskiego Hetmana Polnego partyą Szwedow znioſł. Potym tegoż Roku 1602. dniá 27. Września, *Weiſſeſtein*, to ieſt Biáły Kamień, w cáłey práwie Europie, á miánowićie w Inflantach y Eſtonij Fortecę nayobronnieyſzą dobył. Ná oſtatek, gdy Wilhelm Noſsowin Xiążę Koadjutor Karola, z Rewelu do Niemiec uſtąpił, zá wiádomośćią Krolewſką, o uſpokoieniu przez Zámoyskiego z Karolem y iego Synem tráktaty záſzły; ktory z kontemptem neguiąc propozycye Zámoyskiego, do tego przyſzło, że Zamoyski Karola ná poiedynek wyzwał; ále zámiáſt wyiechaniá ná plac, liſt pełny poſpozycyi Zamoyskiemu wyſłał, dodaiąc iż iáko z nierownym ſobie, ná poiedynek wyieżdżać nie może. Lecz Zámoyski na wſzyſtko rezolutnie odpiſawſzy dowiodł, że mu ieſt rowny, iáko Szlachćic Polski, Kanclerz y Hetman, ktore liſty obadwa wyráźił *Muretus Epiſto* 79. & 82. *Coloniæ* 1628. ale nie mogąc go wyprowadźić w pole, o áttáku Rewelskim myśleć zaczął. Nie maiąc iednák doſtáteczney zápłaty woysku, y ármat ták ſpoſobnych, áby

Expedycyá Inflantska. *Wolmáryą odebrał.* *Inſze Miáſta y Zamki.* *Biáł. Kamień.* *Z Károlem Kontrowerſia.*

przed

przed źimą dobyćie tey Fortecy ſkończył, z niewczaſowany y z prácowány, ile że ná tęn czas iuż Rok ſześćdźieśiąty trzeći żyćiá ſwoiego záczął, zoſtawiwſzy zá dyſpozycyą Krolewſką, w Biáłym Kámieniu Jákoba Potockiego, całą Liwonią oprocz Derpatu y Parnáwy przez niego odębraną, Janowi Chodkiewiczowi Staroście Zmudzkiemu w Gubernium oddał, zá konſenſem Krolewſkim, ſąm do Polſki y Zamośćia powrućił, zkąd Zamoyſki piſał liſt do Oyca S. żeby dyſpenſy Krolowi Zygmuntowi nie pozwalał żenić ſię z śioſtrą rodzoną zmarłey żony ſwoiey, z ktorą iednák po śmierći Zamoyſkiego ożenił ſię zá dyſpenſą Pawła V. Papieża, bez konſenſu Rzeczy-Poſpolitey, o co była konfederacya. Ná Seym oſtatni przed śmierćią poiáchawſzy, Liwonią odebraną *ſub Auſpiciis S. R. M.* Krolowi y Stanąm Koronnym oddał, gdźie rady potrzebne poczyniwſzy, y przy dokończeniu Seymu Krola z Senátem pożegnáwſzy, odiáchał z Staniſłáwem Zołkiewſkim, Kaſztellanem Lwowſkim, do Zamośćia. Do domu powroćiwſzy uczynił teſtament y rzeczy wſzyſtkich rozporządzenie, w rok po odebraney Liwonij pełęn wielkich záſług, y nie śmiertelney chwały w Europie cáłey, umarł Roku 1605. dn. 3. Lipca, żyćiá ſwoiego Roku 63. podczas dwoch Klimakterykow, pochowany w Kollegiaćie Zamoyſkiey w Kaplicy grobu ſwoiego. Choroba iego żadna nie była, tylko że ſpracowany wielkiemi około Oyczyzny fatygámi, y w domu nie prożnował, więc poczyniwſzy tego dnia rożnych intereſſow expedycye, żadney dolegliwośći nie czuiąc, zwyczaiem ſwoim w południe położył ſię, ze ſnu wſtawſzy, ſłabość go wźięła, do ktorego żona, ſyn Tomaſz, y przyiáćiele przybiegłſzy, w ręku ich umarł, Sakramentámi opatrzony; ták tedy ſzczęśliwie żyćiá dokończył, iák Weſpaſianus Imperátor o ſobie powiedźiał. *Inter ipſa negotia ſtantem Imperatorem mori oportere.* Prędko po śmierći ſwoiey y bez wſzelkiey pompy chować śię kázał, nic więcey ná nádgrobku ſwoim nie wyrażaiąc, tylko te ſłowa: *Joannes Zamoyſcius, Regni Poloniæ Cancellarius & Exercituum Præfectus, quod mortale habuit, hic reliquit.* Lecz teraz z Inſigniámi y Armaturami, z mośiądzu ná kámieniu wyrobionemi, ták ieſt wyráżono: *Hic*

Odiazd z Liwonij.

Zwyćięſtw dedykacja.

Smierć Jana Zamoyſkiego.

ſitus eſt Joannes Zamoyski. Pieczęć y Buława z drogiemi kleynotámi na dwakroć ſtotyśięcy złotych Polskich taxowane złożone w trunę iego były, ktore od łat 30. kilku, z tamtąd ukradźiono, blachy náwet z trunny y ćwięki ſrebrne pooddźieráno, y cokolwiek bogatego było, z wſzyſtkich trunien pozábieráno.

Doskonałość y cnoty Zamoyskiego. O dźiełach Zamoyſkiego wyráźiłem, ná oſtatek o doſkonáłośći, cnotach y zwyczaiach iego, cokolwiek przynaymniey nápiſać śię tu godźi. Z iego náuki, konwerſacyi y promocyi, zoſtali śię po nim wielcy dla Oyczyzny mężowie, ktorych cnotami Rzecz-Poſpolita ſzczęśliwie rządźiła śię. Nie wſpominaiąc inſzych, ktorzy álbo w Prawach, álbo w Rycerſkich dźiełach, z Domu iego wyſzedłſzy, ſławnemi byli, tych liczę Senatorow: Woyćiecha Baranowſkiego, Arcy-

Klienci Zamoyskiego. Biſkupa Gnieźnieńſk: Prymaſa Kroleſtwa Polſkiego; Laurentego Gębickiego, po tym Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego; Piotra Tylickiego, Biſkupa Krakowſkiego. Staniſława Zołkiewſkiego, Woiewodę Kijowſkiego, po tym Kanclerza y Hetmana W. Kor: ſławnego zwyćięzcę; Mikołaia Zebrzydowſkiego, Woiewodę Krakowſkiego; ktorych ná te honory wyſtawił, y dla cnot wybranych, bliſko ſobie ſkrewnił. Na dworze ſwoim do śmierći konſerwował, Jana Felixa Herburta, iáko krewnego; Reinholda Heidenſteiniego, żyćiá iego Hiſtoryka, Piotra Cieklińſkiego, y Maćieiá Piſkorzewſkiego, Krolewſkich Sekretarzow; Symona Symonideſa, Akademij Zamoyſkiey Profeſſora, y wielu inſzych wiádomych intereſſow Rzeczy-Poſpolitey. Wielkiey był w rzeczach Polſkich y Kośćioła

Pobożność tegoż. pilnośći, pobożnośći, y miłośći, ták przećię; iż więcey potaiemnie czynił cnot świętych, niż oczywiśćie. Ze záś zdawał ſię bydź nie przyiáźnym Domowi Auſtryackiemu, y tym Prałatom, ktorzy go podczas Elekcyi utrzymowali, to czynił dla konſerwacyi Oyczyzny w nienáruſzonym ſtánie ſwoim. Częſtokroć mawiał: ſercem, nie tylko uſtami, czćić Boga potrzeba: ia zawſze za Wiarę Katolicką krew wylać gotowy ieſtem, lubo ią gębą tylko wyznaią inśi. Zadnego dnia nie opuśćił, ktoregoby z wielkim nabożeńſtwem Mſzy Swiętey nie ſłuchał, á gdy dla ciężkich intereſſow ſłuchać nie mogł, opuſzczenie iáłmużną nadgrodźił.

grodźił. Paćierze Kapłańſkie, choćby przy náywiękſzych zátrudnieniách, z wielką pilnośćią codźiennie odmawiał; ile mu czaſu wyſtarczyło, czytał *Martyrologium*, dwoiáki z tąd pożytek przyznaiąc ſobie, ieden, że przez tęn czas z Bogiem konwerſował; drugi, że przez cały Rok wſzyſtko prawie Piſmo S. przeźrał. Po śmierći Krola Stefana, ná Seym wyieżdżaiąc, gdy iuż wśiádać miał do károty, odſtąpiwſzy ná bok do kaplicy ſwoiey, zamknął ſię, y tám przed Obrazem Nayświętſzey Panny, Krzyżem padłſzy, więcey niż godźinę leżał, iák go przez ſzparę słudzy iego ſekretnie poſtrzegli: Swiádkiem ſą pobożnośći iego fundacye, nie tylko w Kollegiaćie Zamoyſkiey, ále y po wielu Kośćiołach w Ordynacyi poczynione, ktore zebrawſzy, więcey iák ná milion złotych uczyniły by. *Collegium Soci Iesu* Jarosławskie, ſwoią dobroczynną ręką dźwignął, á Lwowskie ſwoią u Krolá interpozycyą, iák piſze *P. Niesiecki tom: 4. fol: 670.* Między inſzemi uczynkámi, y to do pobożnośći iego liczyć śię może: że gdy Stany Swieckie chćiáły exkludowáć od Trybunału Koronnego Duchowne Oſoby, áżeby śię prawa ſwoiego trzymali w Kośćielnych ſprawách; przez niego w poſyłaniu ſwoich Duchownych, ze wſzyſtkich Kapituł Sędźiow ná Trybunał Koronny, utrzymani byli, czego pilnie przeſtrzegał aż do śmierći. Siła Kośćiołow Katolikom wydartych przez herezyą, znowu do nich przywrućił, iáko w Rydze, w Pruſach, Inflantach, w Turobinie, y po inſzych mieyſcach. Siłę Szlachty w Woiewodztwie Bełzkim y Lubelskim, herezyą zarażonych, iák perſwazyą, ták przykłádámi pobożnośći ſwoiey, do Wiary Kátolickiey przyprowadźił. Ják Wiárę Katolicką kochał, y Krolow z uczćiwośćią y poſłuſzeńſtwem obſerwował, poznać z teſtamentu iego w tym punkćie do Tomaſza ſyná ſwoiego mowiącego. *Te charissime fili, non modo hortor, &c.* Poznać y z tego, co mowił ná Seymie do dyſſydentow: *Si posset fieri, ut omnes sitis Catholici, dimidium vitæ sanitatisq; meæ in id impenderem, dimidium inquam, ut altero dimidio vitæ de vestra unione vobiscum lætarer.* Przeto, lubo czaſem ćięſzkie z Krolem dyſſenſye o Rzecz-Poſpolitą trafiáły śię mu, ták śię o to ſtarał, áby wſzyſtko y z honorem Krolewskim było, y z całośćią Stanu

Spráw Duchownych Protektor.

Miłość Krolow y Rzeczy Poſpolitey.

Lii niniey-

ninieyszego Rzeczy-Pospolitey. Ták bowiem Oyczyznę z synámi iey kochał, iż nietylko ćiężkie kontrowersye często dla niey ponośił, ále też żyćie y fortunę całą spendować gotowy był. Dla czego wielkie práce, niebeśpieczeństwa, woyny, nienáwiśći, gniewy przećiwko śiebie, nie tylko od cudzych národow, ále y swoich podeymował. Zadnych náwet tytułow cudzoźiemskich sobie ofiárowanych, przyimować nie chćiał, żeby przez to od inszych nie zdał śię dystyngwować: przeto, gdy mu Krol Hiszpański sławą iego záchęcony, posłał *Vellus aureum*, z podźiękowaniem odesłał go, pisząc: *Externos titulos, alienos esse à dignitate Regis & Patriæ istius moribus.* o czym szerzey Jan Firlij, Kasztelan Woynicki, w liśćie swoim do synow, drukowanym 1604. Poznáć y z tąd miłość iego przećiwko Oyczyzny, że wystawiwszy statuę Polską z kámienia ná Zamoyskiey bramie, ták podnią wyrysowáć kázáł: *Salve Mater alma Polonia, tu non solum mœnibus, sed etiam profusione vitæ nobis defendenda es. O sidus Nobilitatis & libertatis Polonia salve!* Zá stáraniem iego, port Gdáński, Elbląski, Rygieński, Xiążęcych Prussow pensye, intráty Wołoskie y Inflantskie, po kilka kroć stotyśięcy do skarbu Koronnego importowały. Spráwiedliwośći, iáko w wszelkich rzeczach, ták osobliwie w sądach śćisło, przestrzegał, podarunkámi y largicyami żadnemi nie przekonány. Zył bez ambicyi wszelkiey, żadnego nieprzyiáćiela by náygłownieyszego nie posponuiąc, áni śię z iego nieszczęśćia ćiesząc: á lubo ták wiele Narodow zwyćiężył, nie swoiemu to szczęśćiu, ále Krolow Polskich przyznáwał, áni z tym śię chełpił, cokolwiek dla nich y dla Oyczyzny czynił, áni przekładał kiedy publicznie przed oczy zásługi swoie, milcząc o tym zawsze w Senáćie, ták iákoby nigdy nic dobrego dla Rzeczy-Pospolitey nie uczynił, á choćiáż pod czas tak wielu rewolucyi, miánowićie po śmierći Krola Stefana, promowowáć go do Korony y utrzymáć chćiano, nie tylko tego, ále y kándydatem wcále bydź niechćiał, co potym publicznie ná seymie wyznáł: *Oblatos mihi Regios honores recusavi.* Raz kogo wźiął w przyiáźń, statecznie w niey záwsze persewerował, áż do śmierći. Nigdy zupełnie

Spráwiedliwość. *Pokorá.* *Stateczność.*

nie nie dowierzáł tylko wyprobowanym ſobie: wdźięczne konwerſacye przy ſtole lubił, z uczćiwym żartem y pomiernym śmiechem: *Iocum riſumq; condimenta vitæ humanæ* zowiąc: dla czego kożdy obiad y wieczerzą odpráwiáł, liſtow żadnych, aż ziádłſzy, nie czytáiąc, choćby w náywiękſzey potrzebie. Zawźiętośći przećiwko nikomu nie miáł, á lubo z wielą porożnił śię był o Krola Stefana y Rzecz-Poſpolitą, z wſzyſtkemi poiednáwſzy śię, żył potym w przyiáźni. Zbytek y rozrutność, zárazą ludzką bydź przyznáwał, bo potym nie doſtatek do wielu nie godźiwych rzeczy przyprowadza; choyną iednák uczynność według kondycyi káżdego chwalił: ktorą ſąm, gdźie potrzeba było, po páńſku świádczył: ráchunkow ſwoich ludźi codźień ſłuchał, álbo przynaymniey raz ná tydźień, przeſtrzegáiąc, żeby dáremnych expens nie było: bo lubo miáł wielkie dochody, nie mnieyſze iednák expenſa, ták ná chorągwie y piechotę ſwoię, iák dla wielu codźiennych gośći, ktorych według godnośći traktował. Ubogiego nigdy bez elemozyny nie puſzczał, do ſzpitalow y po kruchtach, nie máło rozſełał, ſzpitale fundował, á do Bractwa Miłośierdźia teſtamentem ſwoim pewną ſummę náznáczył zá żyćiá w Zamoyſkiey Kollegiaćie, gdźie *Montem pietatis* fundował, dla wſpomożeniá potrzebnych pieniądzmi. Zołnierzy ſtarych, ſprácowánych, kalikow, y záſłużonych, álbo wakánſami mnieyſzemi, álbo largicyámi ſwoiemi y dożywoćiámi po folwarkách włáſnych kontentował. Dla godnieyſzych wyrábiáł u Krola wakánſe, będąc záwſze pewnym uczynnośći iego, iák piſze *Zalaſzowski J. R. P. tom: 1. fol* 164. o nim z Piáſeckiego: *prout illi libuiſſet, Rex diſtribuebat*. Náukámi y umieiętnośćiámi ſławnych, nie tylko w Domu, ále y w cudzych kráiách, donatywami obſełał, korreſpondencye miewaiąc z niemi. Ják kochał Zamoyſką Akademią, poznáć z erekcyi iego, tymi ſłowami; *Tu filia mea Academia, eodem enim te, quô filium meum chariſsimum Thomam, affectu proſequor &c Nota mihi integritas, caudor, aſsiduitas, eruditio, virtus tua nota. Non recedas ab hoc loco, ſed jungere meis familiaribus laribus: ubi de facultatibus meis, qoas meſsuerint Poſteri mei, fruere! Manda-*

Spokoyność.

Oſzczędność.

Miłośierdźie.

Łaskawość.

vi enim, et religiosissimo sacramento fidem illorum obstrinxi, ut nemo molestus sit tibi. Injuxi & religiose obstrinxi Nepotes meos, & quot quot nascentur ab illis: ut tua tibi data per me, tuo sint in usu. Hortatus *sum, ut de propriis quoq; fortunis coniiciant tibi, proiiciant de industria, & censui tuo de manso suo manipulos relinquere permittant, ut colligas absq; rubore. En ego tibi Academia mea, Ruth mea! in* Hirco *meo Gentilitio, quantum facultates sinunt Equestris ærarii Booz sum: tu velis Patriæ meæ charissimæ Booz esse &c.*

Skryptá rozne. Co kolwiek mu czasu od intereſſow zbyło w domu, w drodze, y w samym obozie, albo ná czytaniu Xiąg, albo ná pisaniu trawił, náwet podczas woienney expedycyi, gdy Tatarowie w Oyczyznę wkroczyli, Grammatykę Donata y S. Augustyna nápisał, dla erudycyi Polskiey młodźi akomodowaną; potym w domu będący, Dyalektykę Cycerona, pod Adama Bursyusza, Akademi Zamoyskiey Profeſſora imieniem wydał: tákże o Familij swoiey Wierszami Xiążeczkę, ktora się záczyna: *Stemmata quid memorem gentis nunc Kozlorogorum.* Insze iego *opera* są wiádome, iáko mowa do Henryka Wálezyusza, Krola Polskiego, w Paryżu roku 1573 y w Rzymie drukowana 1574. Skrypta Pacyfikacyi między Domem Austryackim y Królámi Polskiemi z Rzeczą-Pospolitą, wydane 1590. List do Kardynała Aldebrandyna o prześćiu Tatarow przez Pokućie 1594. Wspomina iego *Epitaphium* Stefanowi Krolowi Polskiemu, przez niego napisane, *Beierling Chronogr: Orbis fol:* 151. nazywáiąc go *novum Demosthenem Polonis exortum, pacis belliq; artibus Heroëm præstantissimum, Phœbi Martisq; Sacerdotem.* Są iego listy publiczne w rożnych Autorach, iáko u *Nakielskiego in Miechovia fol:* 986. *Antoniego Possewina de Moscovia, Lugduni* 1630. drukowáne. Mikołaia Resnera *in Epistolis Turcicis* 1598. Insze są wydrukowane w Krakowie 1587. Testament iego w Moguncyi wydany 1606. Xiążkę iego wspomina *Stárowolski*, pod tytułem *Syntagma de perfecto Senatore*: o inszych, więcey podobno wiedzą insze Narody, iáko my w Polszcze, bo y wymienione ledwo z Autorow Cudzoźiemskich wiedźieć możemy. Oprocz wy-*Náuki y umiętności* sokich Náuk, y wiádomości wszelkiey, Astronomiczne

pra-

praktyki umiáł, iák poznać z Efemerydow w Bibliotece naszey pozostałych, z ktorych národzenia swoiego figurę erygował, y w nich ią wyraźił. Nad insze umieiętnośći, w podźiwieniu Elokwencya iego zostawała, że ták wielkiemi intereſſami zabáwny będąc, co tylko potrzebá było, mowámi swoiemi wyperswadował: iáko Orácyą do Xiążęćiá Saskiego, po Henryká Krolá Posłem będący; do tegoż Henryka w Paryżu, ná ták wielu seymach y kongressach, bez nágotowániá śię mowy konwinkuiące maiącego. *Ex promptu* łaćińskiemi wierszami, kiedy chćiáł, gadał; iáko powracáiąc z wiktoryą Siedmiogrodzką, Multańską y Wołoską, trafiwszy ná Owidową gorę, y pod nią ieźioro, rzekł do Maćieiá Piskorzewskiego, Kawálera pięknęgo dowćipu, ktorego miał ná tęn czas z sobą:

Naso & Piskoreus Geticas venere sub oras,
Pœnæ illum, hunc traxit nexus amicitiæ.

Podczas Seymow y woyny, cztery tylko godźiny sypiáł, resztę czasu nocnego ná dyspozycyi dnia nástępuiącego trawił, ále czasem po południu, iednę y drugą godźinę spoczywał, dla czego Maximilian po przegrancy, z záwodem Zborowskiego, powiedźiáł: *Non mirum est Zamoyscium vicisse, quòd quatuor horis dormiat, reliqvum tempus curis adhibeat: Zborovium autem succubuisse, quòd quatuor horis negotia tractet, cæteras compotationibus & somno impendat.* I to do pilnośći iego náleży, co o nim pisze *Zalaszowski* z Piáseckiego *à fol:* 14. *cum sequentibus: Zamoyscius erat in omnibus circumspectus, sagax, vigilans, ut illum nihil lateret, quidquid hostis moliretur; ac ministris industrijs felix, quorum opera jussa ejus strenuè & fidelissimè implebantur.* Dźień Niedźielny nayszczęśliwszy sobie przyznáwáł, ktorego śię urodźił, y wiele rzeczy dobrych wykonáł, iáko pod Byczyną máiącemu batalią w Niedźielę zaczynáć iuż blisko zachodu słońca, gdy perswadował dla krotkośći sposobnego czasu Pękosławski Pułkownik, y Generał Farensbach, żeby na zaiutrz potyczkę odłożył, máiąc dla śiebie za dźień szczęśliwy Niedźielę, spoyrzawszy ná zegárek, wydał bátalij hásło, o czym *Heidensteinius.* Miewał nie ktore presagia, iáko gdy wyieżdżał z Zamośćia ná koronácyą Krola Zygmunta

Pilność.

Niedźiela.

Presagia.

 do

do Krakowa, zá Szczebrzeską Bramą y groblą nátrafił ná ſtudentow Akádemij Zamoyskiey; zábáwiáiących ſię podczas rekreácyi ná błoniu, ktorzy złapáli Orła wężem otoczonego, y wyśiádłſzy ku nim rośćiął żywego węża ſzablą, á Orzeł w gorę wylećiáł, co zá dobry znák poczytáł ſobie, iż záwiłe intereſſa Krolestwa Polſkiego, Orłem śię herbownym záſzczycaiącego, przez niego ułatwione będą, iákoż ták ſtáło śię, o czym *Zalaſzowski J. R. P. tom: 1. fol.* 215. z dawnieyſzych tak námienia: *Accidit autem Cracoviam verſus à domo ſua egreſſuro, quod Iuventus ſtudioſa Accademiæ Zamoſcenſis, dum eo die ludicra puerilia exerceret, campo in proximo cepit Aquilam ſerpentis vivi nexu colligatam, quæ bonum omen dedit Aquilæ Polonæ ab aſtu ſerpentino, ut in brevi feliciter ſucceſsit.* Dokończenie żyćiá ták przezácnego Męża, trzy prognoſtyki poprzedźiły, pierwſzy kometa ná Niebie przez śiedm dni widźiány; drugi w Warſzawie będąc ná oſtatnim przed śmierćią ſeymie, wieża ná Kośćiele S. Janá wielkim ſumptem od Krolowy Anny wyſtawiona, upadła; trzeći, świeca dość gruba podczas Mſzy, ktorey Krol Zygmunt III. ſłuchál, po práwey ſtronie Ołtarza, iák w poł przećięta zlećiáła, przed Zamoyskiego tuż przy Krolu ſtoiącego. Miał wiele zá żyćiá y po śmierći pochwał, iáko od Lipſyuſza ſławnego Xięgami Literata, ktorego *Magnis parem Regibus* zowie, á záś *Epiſt: 1. cent: 5.* ták do niego piſze: *In omni genere, virtutes tuæ in bello, in pace illo ſeculo, imò ſuperiore parem non habent, ſimilem deſperârunt.* W Lipſku Prokuratorowie teſtamentu, ták o nim piſzą: *Viginti quatuor annis inter militares florentiſsimi Regni Viros, ſic belli præfecturam ſuſtinuit, ut gloriâ plenus, offenſæ neſcius, ab armis non antea, quàm è vita diſceſſerit.* Oprocz wyrażonych, *Roſſel: Piman: in Mercur. lib: 5. fol:* 353. ták go chwáli. *Miratur in eo orbis prudentiam ſingularem, eximiam tolerantiam, ingenij acrimoniam, ſummam omnium prope ſcientiarum cognitionem, multarum rerum exactam prudentiam, in bellis conficiendis dexteritatem, in actionibus comprimendis admirabilem providentiam, ornatiſsimam ſermonis venuſtatem.* Piaſecki Biſkup Przemyślski w Kronice ſwoiey ná koniec dźieł iego to nápiſał z Hiſtoryka Francuskiego: *Sciet olim,*

Chwały Zámoyskiego.

quem

quem habuerit Ducem Poloniæ; ſimilem quando habitura ſit, neſciet. Weſpazyan Kochowski *Annal: Climac:* 3. *lib:* 4. *fol:* 170. ták powiedźiáł: *Claritudinem nominis, opeſq; primus in Familiam intulit Joannes de Zamoſcio Archicancellarius Regni Poloniæ, idemq; Exercituum Dux Generalis; pari ad utramq; functionem Minerva ambidexter, & tam in toga cujuſvis prudentis conſilij autor, quàm multiplicium in ſago triumphorum Reip: pararius: Admodum rara in uno ſubiecto qualitate & fidum Miniſtrum Throni eſſe, & egregium ſimul Ducem belli agere.* Grzegorz XIII. Sixtus V. y Klemens VIII. Papieże, wielce go ſobie poważali, z ktorych ieden przyznawał mu *Univerſale ingenium,* drugi rekommendował mu Oyczyznę, áby śię w niey ſzerzyć Herezyi nie pozwalał, oſtatni w liśćie ſwoim do niego, ták wyraźił: *Multa de nobilitatis tuæ actionibus crebro audire conſuevimus, quæ nos mirifice oblectant, quando quidem in illis elucere ſolet, & prudentia tua, & animi magnitudo & pia quædà ac præclara voluntas, non ſolùm erga Patriã, ſed erga commune bonum Reipublicæ Chriſtianæ totius.* Zgoła, dlá dźieł w ſwoim czaśie nie porownanych, Wielkim Janem Zamoyskim był názwany, o czym *Ioachimus de Hirtenberg Paſtorius Eques, in Diademate Michàëlis Regis Poloniæ,* mowiąc: *Non vanè illi olim tale Elogium poſui.*

Semi Deos equans meritis Zamoſcius hic eſt,
Ille ingens armis, nec minor ille Toga.
Haud ſcio, quos Lehi ſit terra datura Nepotes,
Hoc ſcio, maiorem non dedit illa Virum.

Tenże Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman W. Koronny, cztery rázy śluby Małżeńſkie celebrował, pierwſzy ráz z Anną Oſſolińską Chorążanką Lubelską, z ktorą żył bez potomnie: drugi raz z Chryſtyną Xiężniczką Radźiwiłowną, Xiążęćiá Mikołaiá Radźiwiła, Woiewody Wileńſkiego, Marſzałka y Kanclerza W. Litewskiego corką, z ktorey Elżbieta w dźiećińſtwie umarła: trzeći raz wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Xiężniczką Gryzeldą, Synowicą Stefana Batorego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, z ktorey corka Zofia, w dźiećińſtwie tákże z tego świáta zeſzła: czwarty ráz ślub uczynił z Barbarą Hrabiąnką Tarnowską, Kaſztelanką Sendomirską, z ktorą Tomaſz ſyn niżey wyrażony,

Janá Zamoyskiego Kan. y Het: Zony. Oſſolińska. Radziwiłowna. Batorowna Tarnowska.

Mikołay y Ięndrzey w młodośći zmarli. *Reformatio Annô Domini 1600. fer: 3tia post Fest: Divisio: Aposto: in Castro Bełzen: &c.* Kładę tu liczbę Orzdynatow Zamoyskich, nie ráchuiąc Jana Kanclerza y Hetmana W. Kor: ktory lubo był *ordinans* dobra swoie, ále nie *ordinatus*, zostawuiąc sobie áż do śmierći dyspozycyą tychże dobr wolną, iako to ná Seymie walnym Warszawskim Roku 1590. tymi słowy stwierdzoną: Moc iednák iemu samemu, dokąd żyw zostawuiąc *immutandi, emendandi & amplius ordinandi* to, co by mu się zdało *iuxta priorem constitutionem*: to iest roku 1589. Toż samo wyrażáią Akta Trybunalskie Lubelskie 1589. 1590. 1591. 1593. áż dopiero Roku 1604. przed śmierćią swoią, ták dla syna swoiego Tomasza zákończył Ordynacyą: *Cavendo vigore Constitutionis Regni præfatû Filium suum, nullum jus habere ex his bonis quidquam donandi, alienandi, pignore, ullisq; inscriptionibus, ne dotis quidem causa obstringendi:* Przez co dopiero Tomasz został I. Ordinátem, przyśiągłszy ná ordynowane Oyca swoiego dyspozycye, bez czego żadęn bydź nie może Ordynatem według teyże Ordynácyi.

Liczba Ordynatow Zamoyskich.

TOMASZ ná Zamośćiu I. Ordynát Zamoyski, pierwey Woiewoda Podolski, daley Kijowski, potym Kanclerz W. Koronny, Starosta Krakowski, Sokálski, Rabsztynski, y Knyszyński, syn Janá Kánclerza y Hetmana W. Koronn: z Barbáry Hrabiánki Tarnowskiey Kaszelank: Sendomirskiey, obraz cnot Oycowskich, doskonáłośći, pobożnośći, mądrośći, powagi, heroiczney rezolucyi y wszelkich zgoła kwalitatyw iego náśladowca; urodzony, roku 1594. dnia 1. Kwietnia; ktorego wielka ludzkość, przyiemność w obyczáiách, męstwo w boiu, wytworná w Senaćie rada, nád wielu teyże godnośći wyniosła, y z nieporownanemi inszym porownała. O nim *Joan. Mazurkowicz Canon: Crac: Cynthia Corybuthea:* co niegdy o Katonie Senatorze Rzymskiego Państwa ná pisano. *Fuit virtuti simillimus, per omnia Diis quàm hominibus ingeniô propior, qui nunquam recte fecit, ut facere videretur; sed quia aliter facere non poterat: cuiq; id solùm visum est rationem habere, quod haberet justitiam, omnibus*

bus humanis vitijs immunis, semper fortunam in sua potestate habuit. O tymże do Janá Zamoyskiego Kanclerża y Hetmaná W. Koronnego mowi. *Fruebaris in Filio Thoma dignissimo Paterni nominis successore, qui se progeniem tuam, non similibus tantum virtutibus, sed iisdem propè honoribus comprobavit, & laureatos Familiæ postes, novis etiam ante fixis trophæis, exornavit.* O nim tákże nápisał *Joach: de Histenberg Pastorius Eques Pol: in Diadema: Michàëlis Reg. Polon: Sed quanta porro lux, quantus splendor est? quem eadem inclyta Genitrix, in te Rex Serenissime cum sangvine paterno profudit? Cui enim usquam terrarum ignotus est Thomas Zamoyscius genitor ipsius, Avus tuus Maternus, olim Regni Cancellarius, summæ in Republica authoritatis, domi forisq; clarissimus Senator, Civibus Patriæ eximiè dilectus, Regibus etiam ipsis venerabilis; verbô dicam, dignus maximo Parente filius.* Wielebny ná dokument cnot nie śmiertelnych y przezacnych dźieł Wielkiego Kanclerza tego, Pisarzow y Autorow przedniey literatury wymieniáć potrzeba, z obszernemi deskrypcyami, ktorych iż po większey części z kompendyował w Herbarzu swoim *P. Nieśiecki tom: 4. fol: 671. & 672.* záczęm kłádę tu historyą iego, nie co poprawiwszy: Albowiem pomieniony Autor pisze, iz zdźiećinnych zaraz lat od Oyca ośierocony y Matki został; co nie było ták ponieważ ieszcze zá żyćiá Oyca swego był z Woyskiem ná Wołoszczyźnie roku 1600 przećiwko Michałowi Wojewodźie Wołoskiemu, iák pisze *Temberski Palm: Corybuth:* tymi słowy. *Procesit contra eum Joannes Zamoyski Supremus Dux Exercituum Regni, atq; Cancellarius, Filio suo, Thoma assumpto, quem Constantini Ducis Wiśniowieccij Palatini Russiæ legionibus associaverat, fratri ejus Patrueli, Michàëli Castellano Kiioviæ dirigendum cum Zamoysciacis cohortibus tradiderat.* Po ktorey woynie w pięć lat umarł Jan Zámoyski, Kanclerz y Hetman Koronny. Po skończonych szkołach w Zamoyskiey Akádemij ná tym ieszcze mieyscu, gdźie teraz *Domus Academica* zowie się Scholasteryą, poiachał do cudzych Kraiow Roku 1612. kędy w Rzymie od Pawła V. mile przyięty, y od Purpurátow,

Dźiećinne lata.

Peregrynácya.

Montalta Aldobrandyna, Bellarmina, ze czćią był traktowany. Tamże w Wielki tydźień dźiewięć Kośćiołow boſemi nogámi obchodźił, á do Loretańskiego domku Mátki Boskiey ſześć mil Polskich pieſzo uſzedł. Powroćiwſzy do Oyczyzny po trzech latách peregrynácyi, Poſłem ná Seym obrány z Woiewodztwa Bełzkiego, gdźie z táką ſtawał pochwałą; że Zygmunt III. Krol Polſki, lubo dopiero miáł lat dwadźieśćiá y cztery Tomaſz, w Senáćie go Polſkim oſadźił, Krzeſło mu Woiewodztwa Podolſkiego konferowawſzy, ledwo iednák ná nim rok zábáwił, w roku 1618. pomkneła go łaſká Krolewſka ná Kijowskie, z tym tytułem Marſzałkował Trybunáłowi Koronnemu w roku 1623. po tym roku 1629. wźiął pieczęć mnieyſzą Koronną; á więkſzą roku 1635. o czym *Nakielski in Miecho: fol:* 919. *Okolski tom:* 1. *fol* 147. *Conſtit:* 1631. *fol:* 5. *Starowolski in Monumen:* Patritius & *Cluver: fol* 832. nie ktore ákcye y cnoty iego niżey wyrażone wſpomináiąc. Będąc iuż Kánclerzem, ná Seymie roku 1637. z wielkim ánimuſzem y zelozyą Wiárę Kátolicką defendował. *Piaſecki in Annal:* Dźieła Rycyrskie iego, doſyć go chwalebnym uczyniły: bo co tylko z cudzych kráiow powroćił, záraz tyśiąc ludźi uzbroiwſzy, z niemi śię do obozu udał, y Zołkiewskiemu Hetmanowi W. Koronnemu, rázem z ſobą ich oddał. W Roku 1618. pod Oryminem, we trzech tyśięcy tylko ná ſtoiącego Tomaſzá Zamoyskiego, Dauletgerei Galga, Wodz Tatárski we trzydźieſtu tyśięcy nátárł; gdźie nie tylko dobrego żołnierza, ále y Wodzá urząd ná ſobie wypełnił Tomaſz, cáły dźień práwie impet iego ná ſobie utrzymuiąc: *Piaſecki fol:* 310. Pod Kurykowęm potym, Staniſławowem, Szarogrodem, Choćimięm, przećiwko Tátárom, Turkom, Kozákom, y w Prusiech przećiwko Guſtawowi woiowáł, z tą u Krola Zygmunta III. o ſwoiey dźielnośći opinią, że według *Piaſeckiego*, po śmierći Zołkiewskiego Hetmaná pod Cekorą, chćiał mu ták w ćiężkim ráźie buławę Krol oddáć, iákoż zápewne tá władza nie mineła by go, gdy by śię z niey nie exkuzował, mowiąc: *Ego etiam clienti meo, ſi eum* Rex *exercitui præfecerit, pariturum, & ſub ejus ſignis militaturum, profiteor:* był bowiem

Prędkoſć *w Honory.*

Dźiełá Rycerskie.

valetudi-

valetudinarius, rożną applikácyą y umártwieniem z młodośći swoiey w zdrowiu nádwątlony. *Lubieński in amica parenesi*, chwali go z dźiwney náuki, wymowy, pobożnośći, dobrych uczynkow, y fundacyi z nie małą expensą, o czym też Jákub Sobieski Kasztelan Krakowski w mowie swoiey, ná Tomasza pogrzebie miáney. Tęn bowiem w Wielki czwartek, trzynástu ubogim zwykł był nogi umywać, á potym wszystkich dobrze odźiáwszy nowymi sukniámi, u stołu swego częstował, sąm im służył y odchodzących iáłmużną opatrywał. Uczynił fundacyą w Zámośćiu u Fary, áby gdy do chorego Xiądz idźie z Panem Jezusem, baldachin nád nim nieśiono, y pięćiu mu Klerykow, czy Synáxistow, assystowało. Probostwo w Kollegiaćie Zamoyskiey, do Káplicy Przemienienia Pańskiego, Kántoryą y kilku Xięży fundował, zápisawszy im prowent z młynow Klucza Tomaszowskiego, gdźie Miásto wystawił y od Imienia swoiego názwał. Klasztor w Szczebrzeszynie OO. Franćiszkánom fundował. Pisze tenże *Nieśiecki*, iż testamentem swoim, ná rożne intencye czterykroć stotyśięcy legował, iáko to ná wymurowánie Collegium Zámoyskiey Akádemij, ktore Katárzyná Xiężniczká Ostrogska żoná iego, iuż po śmierći męża funduiąc, odumárła: między ktoremi (powiáda) y tęn punkt náznáczył, áby Missyonárze *Societatis Jesu* fundowani w Szarogrodźie byli, krorzyby po Ukráinie, osobliwie po rozwlekłych támże iego dobrach, poddanych, y schizmatykow do Unij y Kośćioła Rzymskiego náwrácáli, ná co śiedmdźieśiąt tyśięcy wyliczył, á żoná iego przydáła do tego trzydźieśći tyśięcy. Tęnże roku 1631. w Krákowie sporządźić kázał dwie trunienki dla relikwij S. Stánisławá Biskupa Krákowskiego, iednę ze srebra ważącą grzywien 40. á drugą złotą, o czym *Pruszcz w opisaniu Miasta Krakowa*. Umarł pełen zásług roku 1633. dniá 8. Styczniá. Miał w małżeństwie Kátárzynę Xiężniczkę Ostrogską, Woiewodzankę Wołyńską, ktorey reformacya uczyniona w Grodźie Bełzkim roku 1622. umarła 1642 dniá 6. Paźdźiernika. osobliwsza Protektora y Dobrodźieyka Kollegiáty y Akádemij Zámoyskiey, iák w spomina *Cellarius Rector Gymna: Hornanen:*

Pobożność y cnoty iego.

Fundacye.

Katarzyna X. Ostrogska żona.

Deſcrip: Reg: Polo: *fol:* 345. mowiąc: *Catharina Oſtrogia Thomæ Zamoyſcij in Cancellariatu Supremo ſucceſsoris paterni uxor, Collegio aliud Collegium & Seminarium adjunxit, ac Profeſſorū & Canonicorū numerū auxit.* Z tey urodzony Ján Zamoyſki Woiewoda Sendomir: y corek dwie, Konſtancya Gryzelda Zámoyská, wydáná zá Michała Jeremiaſza Xiążęćiá Wiśniowieckiego, Woiewodę Ruſkiego, z ktorey *Michał Korybut* Krol Polſki, Koronowany 1669. umarł 1673. bez potomny, máiąc zá ſobą Eleonorę Ferdynánda III. Ceſarzá corkę, Leopolda Wielkiego y świątobliwego śioſtrę, dwunáſtu Rzymſkich Imperatorow wnuczkę, Krolową łaſkawą y pobożną, ktorá co dźień godźinę klęczała modląc śię zá Krola y Kroleſtwo; co rżadko śię tráfiá w tákich oſobách, 5. ięzykow umiáła, Niemiecki, Francuzki, Polſki, Hiſzpański y Włoski. *Naramowſ: in Facie rerum Sarmat fol:* 65. Wſpominá Gryzeldę *Monumen: Univerſit: Zamoſcen:* tymi ſłowy. *Sereniſsima Princeps Griſeldis Conſtantia, Duciſsa Wiſniovecenſis,* Palatina *Terrarum Ruſsiæ, Comes in Tarnow & Jarosław, Domina in Zamoſcie munificentiſsima ac optima, Eccleſiæ, Academiæ Zamoſcenſis, omniumq; egentium* Patrona, *Mater Regia, Heroina nullis unquam vocibus deprædicanda, cum ſquallore Throni* Poloni, *mærore totius Patriæ, gemitu utriuſq; Collegii & Civitatis Zamoſcenſis, obiit Annô Domini* 1672. *die* 17. *Aprilis.* Byłá álbowiem Pani iák urody piękney, ták cnot wybornych, oſobliwſzey pokory, ták, że śię zdała zápomnieć, iż byłá Mátką Krolewską; wiele dobrego Kollegiáćie Zámoyskiey, y wiele iáłmużn Zakonnikom czyniła, iák świádczy Kázánie ná iey pogrzebie miáne przez W. Krzyſztofa Rzegockiego, Biſkupa Chełmſkiego 1673. do druku podáne. Druga corka Alexandra Bárbárá Zámoyská, była zá Alexandrem Koniecpolskim, Kaſztelanem Krakowskim, ktory był przedtym Chorążym Koronnym, á potym Woiewodą Sendomirskim; z ktorych Stániſław Koniecpolski Oboźny Koronny, á potym Kaſztelan Krakowski zſzedł bez potomnie.

Michał Krol Polski z Zamoyskiey urodzony. *Gryzelda Zamoyska.* *Alexandra Zamoyska Koniecpolskiego.*

Jan Ordynat II. Zamoyski.

JAN ná Zámośćiu II. Ordynat Zámoyski, Hrabia ná Tárnowie y Jaroſławiu, Woiewoda Sendomirski Generał

Woysk

Woysk J. K. Mći y Rzeczy-Poſpolitey Auktorámentu Cudzoźiemskiego, Stárośta Kałuſki, z Tomaſza Zámoyskiego, Kanclerza Koronnego, y Kátárzyny Xiężniczki Oſtrogskiey urodzony Roku 1627. dnia 9. Kwietnia; o ktorym *Kochowski Annal: Climac: 3. fol: 169. Is domô inter honoratas Regni, tàm veteri, quàm potenti, ex Sariorum ſtemmate, Ielita noncupato, proceſsit: facultatum vi & ſplendoris domeſtici congerie ea; ut quibusvis majorum gentium Principibus haud injuria comparari poſsit.* Iák śię tylko urodźił, kázáł go Oćiec ná śiánie położyć, mowiąc do niego: *Diſce fili, quod Redemptor tuus in mundum veniens, non aliud ſtratum invenit, quàm fenum.* Gdy go záś do Chrztu trzymáć miáno, kázał uboſtwo z ſzpitala przywołáć do Kośćioła, áby mu aſsyſtowało, y ták śpiewáć kázáł: *Conſcidiſti ſaccum meum, & circumdediſti me lætitiâ.* W Roku 1637. żyćia ſwoiego dźieśiątym, Krol mu konferowáł Staroſtwo Kałuſkię dnia 23. Czerwca. Roku 1639. dnia 27. Sierpnia, Mátka tegoż Kátárzyna Xiężniczka Oſtrogska, Imieniem iego záłozyłá fundámenta nowego *Collegium* Zámoyskiey Akademij. Po ſkończonych ſzkołach w Zámośćiu Roku 1643. odiáchał do cudzych Kráiow, gdźie będąc w Rzymie 1644. z wielką magnificencyą exekwie ſprawił zmárłey Cecylii Renáćie Krolowy Polſkiey w Kośćiele S. Stániſława Biſkupa, ktorą opiſał *w Relacyi ſwoiey Radźiſzowski.* tám zábáwiwſzy przez trzy látá, powroćił do Oyczyzny 1649. ále tegoż ſamego Roku znowu wyiáchał do cudzych Kraiow, gdźie Ludowice Gonzadze, Krolowy Polskiey, wſpaniale y z wielkim ſumptem wizytę y honor uczynił, z kąd do Polſki powroćiwſzy 1648. ná pomoc Krolowi Janowi Kazimierzowi zebrał ſwoim ſumptem woyská 2000. z ktorym przećiwko Tatarom y Kozákom zá Krolem pod Zborow poſzedł roku 1649. o czym námienia *Kochowski Annal: Climac: 3. fol: 170. Joannes Zamoyski Palatinus Sandomirienſis, acta apud politiores nationes juventa, avitæ æmulus gloriæ, per arma clareſcere ſatagebat, ſemper in bella alacris & præſens, unde honorariis Cohortibus privato ſumptu autoratis, rareſcentis Exercitûs copias, notabili acceſsu ſupplebat, ac militares viros circa ſe fovens, magnas ſpes excitabat, ſi modò con-*

Przy Chrzćie Ce...mon.

Collegium Akademij Zamoyskiey.

Dźieła Ryc... cerskie.

ſtaret vita, maiorum virtutis ac claritudinis ſuſcitandæ. Jeźdźił po trzeći ráz do Rzymu ná Jubileuſz Roku 1651. *Victor vota ſolvens.* Ják záś rezolutnie ſtawáł pod Słobodyczami przećiwko Chmielnickiego wielkim gminom kozáctwa, świádczy *Zieleniewicz y potrzeba z Szeremetem.* Ják temuż Chmielnickiemu, więcey iák w 10000. Woyska, blisko przez Niedźiel ſześć, pod czas Zámoyskiego oblężenia, mocno śię bronił, z właſnego ſkarbu expenſą ludźi zgromadźiwſzy, y ármaty po ſporządzawſzy, gdźie Szlachty z Woiewodztwa Bełzkiego y inſzych, wielu znáydowało śię, wſpomina *Kochowski Annal: Climac:* 1. *fol* 93. mowiąc: *Dignum memoratu Joannis Zamoyſcii Całuſsienſis Præfecti, inſigne erga* Rempublicam *ſtudium: dum, præter militem proprio ære conductum, etiam præſidio intrò recepto, de commeatu, ac re armamentaria omniumq; requiſitorum genere providerit: profuſa, & ultra privati ſumptus, largitione.* Ják Guſtáwowi Krolowi Szwedzkiemu dobyć teyże fortecy nie dopuśćił, świádczy *Cellarius Deſcrip: Reg: Polo: fol:* 346. Heroiczną cnotę iego Krol Jan Káźimierz upodobáł ſobie, gdy mu Generálſtwo cudzoźiemskiego Woyska konferowáł, ktore od żadnego rozkázu nie dependowało. Nie mniey iák tyśiącámi do Obozu, ſwoim ſumptem przyprowadzał woyska, ſławne zwyćięſtwem Bereſteckiey expedycyi. Miáł pułk ſwoy Pikietyerow, to ieſt Kopijczykow zbroynych, ktorych Dźiád iego używáł w Moskiewskich potrzebach zá Krola Stefana, y nic potrzebnieyſzego przećiwko Ottomańskiey potencyi, nád tákiego żołnierza bydź ſądźił. Ciż Kopijczykowie pod Cudnowem przebili śię przez Oboz Szeremeta z Gábryelem Silnickim Rotmiſtrzem, o czym *Potocki in Centur: Vir: fol:* 121. Tęn náyprzod był Kráyczym Koronnym 1653. potym Podczáſzym 1657. dáley wźiął Krzeſło Wojewodztwa Kijowſkiego, z ktorego poſtąpił ná Sendomirskie, trzymáiąc przy tym Podolskie Generálſtwo. Miłość przećiwko Oyczyzny z liſtu iego drukowánego, poznáć, w ktorym odpiſał Rakocemu, záprászaiąc go do pártyi Krola Jáná Káźimierza y ſwoiey przećiwko Szwedowi: poznáć z *Konſtytucyi* 1658. ták dálece, że y dobra náwet ſwoie dźiedźiczne pohártował, żeby

Cnota Heroiczna.

Honory iego.

ſuk-

ſukkurſem ſwoim, ná tęn czas w oſtátniey toni będącą Oyczyznę mogł porátowáć. Jego wſpominaiąc cnoty, to w nim przyznáł *Kochowski: Aderat magnanimitas, liberalitas cognatæ Zamoyſciæ ſtirpi qualitates, idem acceſſu comis, convictu facilis, niſi plus humanitati tribuiſſet, quàm valetudini expediret. Tertius Stirpis ab Joanne Avo, & ultimus Lineæ Ordinantis Succeſſor: Annal. Climac: 3. fol: 170.* Nie był iednák Ordynátem III. ále II. bo Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman W. K. nie podlegał prawu Ordynácyi ſwoiey aż do śmierći, rezerwuiąc ſobie iey odmiánę y popráwę, iáko wyraźnie w teyże Ordynácyi drukowáney. Umarł roku 1655. dnia 7. Kwietniá, wieku ſwoiego 28. *Monumen. Academiæ Zamoſcenſis.* Zona iego Marya Kazimira, Margrabiánka *de Arquian de la Grange* rodem z Francyi, w wielkich reſpektach zoſtaiąca u Ludowiki Krolowey, ná ktorey Dworze była, żadnego iednák potomſtwa nie zoſtawił. Po śmierći iego Marya poſzła zá Jáná Sobieskiego ná tęn czas Woiewodę Lubelskiego, á potym Wielkiego Zwyćięzcy y Krolá Polskiego; ktorą chwáli *Naramowski in facie Rerum Sarmat: lib: 2. cap: 2. fol: 66.* iż była wyſokiego umyſłu, dowćipu nád przyrodzenie ſubtelnego, w wykonániu intereſsow nád płeć Białogłowską doskonálſza, máło mowiąca, w uczynkách wielowładna, do chwały Boskiey chćiwa, Panien Benedyktynek od SS. Sakramentu zowiących śię w Warſzawie Fundatorká, táż dwa pałace wſpaniałe y ozdobne z przedniemi Dźiárdynámi, Marywil y Marymont, od ſwego Imienia názwane, dla dywertymentu bliſko Warſzawy, wyſtáwiła. Zyła w Polſzcze iáko Krolowa, po śmierći męża w Rzymie mieſzkała, iako Wdowa; ná oſtátek gośćiem będąc w Francyi umarła, kędy śię urodźiła, Roku 1714. *Monument: Academiæ Zamoſcen:* Z tey ſyn nayſtarſzy Xiążę Jakob Krolewicz Polski, trudow y tryumfow Oycowskich nie rozdźielny ſocyuſz, ták pod Wiedniem, iáko y inſzych mieyſcach; ktory złączył śię dożywotnie z Elżbietą Amalią, corką Filippa Elektora *Palatini Rheni.* Z tych trzy corki żyły, Marya Káźimiera zmarła 1723. Marya Klementyna, Jerzego Pretendenta Angielskiego żona, y Marya Charlotte wydaná zá Fryderyka Xiążęćia *de Bovillon,*

Ordynatowie Zamoyſkiey.

Zamoyska Krolowa Polska.

Potomſtwo Maryi Káźimiry.

Nnn ktora

ktorá umárła w Zołkwi. Drugiego Alexandrá Benedykta, zmárłego 1714. w Rzymie. Trzećiego Konſtantyná Włádyſławá, zmarłego w Zołkwi bez potomnie 1726. Corká oſtatnia Tereſsa Kunegunda záślubiona Máxymiliánowi Emanuelowi, Elektorowi Bawárskiemu, z niey potomſtwo, Karol Xiążę Elektor Bawárski, Ferdynand, Klemens Elektor y Teodor Biskup.

Procedencya drugiy Linii Zamoyskich.

Po ſkończoney linij pierwſzey Saryuſzow Zámoyſkich (ná Iánie Woiewodźie Sendomirskim, Ordynáćie II. bez potomnie zeſzłym z tego świáta) od Tomaſza Sáryuſza ná Stárym Zámośćiu pierwſzego Zamoyskiego, Podczaſzego Łęczyckiego, przez Syna iego Starſzego Floryaná z Małgorzáty Káſztelánki Brzeźińskiey urodzonego; kładę tu drugiey linij procedencyą od tegoż Tomaſza pierwſzego Zámoyskiego, PodczaſzegoŁęczyckiego, przez drugiego ſyná iego młodſzego Máćieia, urodzonego z teyże Małgorzaty Káſztelanki Brzeźińskiey, ktorey Reformácya ieſt uczynioná *Coram Actis Lancicienſibus Annô* 1430.

MACIEY, Dźiedźic ieſzcze ná ſtarym Zámośćiu Saryuſz Zámoyski, Rotmiſtrz Krolewski, iáko liſt świádczy Krola Kaźimierza Jagiellonczyká w Roku 1471. *u Paprockiego o Herbach fol:* 478. ſyn drugi Tomaſza pierwſzego Zamoyſkiego, Podczaſzego Łęczyckiego, wnuk Dyonizego Alexandra *binominis*, Saryuſza Podczaſzego tákże Łęczyckiego, brát rodzony FloryanáZámoyskiego, wzwyż opiſanych; ktorego Genealogia ták wyráża: *Mathias ejuſdem Thomæ filius, hæres in Zamoſcie Zamoyski, vir bellicoſus apud Divum Caſimirum Regem Poloniæ, Annô Doñi* 1491. *Equitum Præfectus, poſt hac Copiarum Exercitûs Regni Ductor. Okolski* záś *tom:* 1. *fol:* 346. ták go w ſpomina: *Mathias maximus bellator domi cum Tartaris, foris in Ungaria cum Turcis, Annô* 1491. *reliquit filios defenſores Patriæ.* O tymże powiáda P. *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 673. Iz náywprzod był w czarnym woysku Krola Węgierskiego Mátyáſza, wſławioy Rycerſkiemi dźiełámi, potym w expedycyi Koprzywnickiey przećiwko Tátárom zá czaſu Olbrychta Krolá, y w inſzych. Tęn z Beátą *de Puſtoten,* Wáska to ieſt Wáwrzyńcá Káſztelána Chełmskiego corką, miáł ſynow trzech, Páwłá, Ianá,

We-

Wenceſłęwá y corkę iednę Apollonią, ktorą wydał zá Iáná Giſſowſkiego. Węnceſław piſał śię z Zámośćia ná Zukowie y Niewirkowie Dźiedźicem, Mąż woienny, ktory z Bárbárą Drohiczyńską, reformowáną w Grabowieckim Grodźie Roku 1515. miał Piotra z Zámośćia ná Niewirkowie y Zukowie Dźiedźicá, od ktorego Páweł ná Niewirkowie zwał śię Niewierkowskim, á tego z Zofią Sudnicką Máciey, ktory przez Iáná Zámoyskiego Kánclerza y Hetmana W. K. pierwſzego Ordynácyi Fundátora, *in caſu defectûs ſucceſſorum ſuorum*, zá Ordynáta náznáczony był; tęn z Elżbiety Rogálowny miał Mikołáiá, Páwłá y Lazárá, ktorych *non conſtat proles*. Mikołay ſyn drugi Piotra, brát Páwłá Zámoyski, piſał śię *de Zamoſcie*, ktory z Zofią Komorowſką, herbu Korczak, miał Eraſma Kánoniká Krakowſkiego, Iáná y Páwłá bezżennych. Ián ſrzedni ſyn Maćieiá Dźiedźica ná Zámośćiu Zámoyskiego, Rotmiſtrza Krolewskiego; piſał śię ná Wierzbie Dźiedźicem, miał zá ſobą Annę Snopkowską, ktorey Reformacya w Kraſnymſtawie Roku 1570. z nią było potomſtwo, Bartłomiey, Iakob, Mikołay, Krzyſztof y Paweł Zámoyſcy. Páweł miał Fránćiſzká y Iácká bez potomnie zmárłych: Iákob y Mikołay w młodośći z tego świáta zeſzli: Krzyſztof pomieniony ożenił śię z Kátárzyną Iłowiecką Herbu Łodźia, z ktorych Ierzy z Zamośćia Archidyakon Lubelski, Kánonik Krakowski, Sekretárz Koronny, potym Biskup Chełmski, o ktorym *Naramowski in Facie lib: 2. cap: 16. fol: 585. Magnæ indolis, magna indicia ſunt. Ab alto ſangvine tulit ſuffragium, quod cumulavit probata in agendo dexteritas, in vivendo ſingularitas. Nè eruditos, quos coluit, deſtitueret Licæis; cum Joanne Zamoyski Candidatore Urbis, Univerſitatem Zamoyſcii erigi curavit. Dedit eruditis animam, qua ipſe vixit. dedit Paſtor exemplum, quo ipſe fulſit, cumulare cùm vivere deſiit, Annô Dñî 1620.* Drugi ſyn Krzyſztofa z Iłowickiey Szczęſny z Elżbietą Ruſyánowną bezpotomny, trzeći Iákob, po nim Felicyánná Ierzego Szelinga Káſzteláná Wendeńskiego żoná, po niey Stániſław z Zámośćia ná Wierzbie y Práskách, ożenił śię z Felicyánną Borzechowską. Ci wſzyſcy brá-

Komorowski.

 ćiá

ćiá Ierzy 1591. Stániſław 1592. *in Terminis Terreſtribus Craſnoſtavienſibus fer: 2. ipſo die feſti S. Vitti*, częśći ſwoie ná Zámośćiu, Wierzbie y Piáskách, Iánowi Zámoyskiemu Kanclerzowi y Hetmánowi W.K. rezygnowáli. Stániſław pomieniony z Borzechowską, mieli Ierzego ożenionego z Reginą Sádowską, których potomſtwo nizey wyráżone; tęn záś Ierzy po śmierći pominioney żony ſwoiey, zá perſwazyą Ierzego Biskupá Krákowskiego Stryiá ſwoiego, zoſtáł Kánonikiem Gnieźnieńskim, Kántorem Wárſzawskim. Corka Stániſławа z Borzechowskiey Anna, była Zakonnicą S. Brygitty w Sokálu; Ián brát iey y inśi bezżennie pomárli. Potomſtwo Ierzego z Sadowską, Káźimierz bez żenny, Stániſław Generał Májor I. K. Mći, od ktorego dálſza procedencya, Ián y Alexander bezżenni, y corek pięć, Anná Piętkiewiczowa, Helena Dźiewánowska, Elżbietá Olędzká, Teofila Liśiecka y Tereſsa Biernácká, każda z nich z potomſtwem ſwoim. Pomieniony Staniſław Zamoyski Generał Major I.K.Mći ożenił śię z Katarzyną Poiudźińską wdową *1. votô* po Dobroćieiowskim, *2dô* po Płaſkowskim, z ktorą miáł Jerzego Zámoyskiego, ożenionego z Anną Zámiechowską, Jácka Zakonu OO. Françiſzkánow, y Konſtáncyą Páwłá Piotrowskiego, Stároſty Szczebrzeskiego żonę. Jerzy z Anny Zámiechowskiey ſpłodźił Stániſłáwá Zámoyskiego, Kápitáná J. K. Mći, po ktorym z Pauliną Woroniczowną zoſtáł śię Antoni, Anna corká y Ignácy Zámoyſcy. Drugi ſyn tegoż Jerzego Françiſzek ná świećie, w Zákonie Januarius Françiſzkan.

Borzechowski. Sadowski. *Rożne Pokrewieństwa* *Woronicz.*

PAWEŁ z Zámośćia ná Piáskach Zámoyſki, ſyn pierwſzy Matyáſza ná ſtárym Záwośćiu Zámoyſkiego, Rotmiſtrza J. K. Mći ſławnego w Węgrzech Zwyćięzcy Tureckiego, Mąż tákże woienny, ożenił śię z Dorotą Dźierąźnińſką, ktorey abrenuncyacya, od Dobr Oycowſkich y Maćierzyńſkich, w Kráſnymſtáwie uczyniona 1525, z ktorych było ſynow trzech y corka iedna, pierwſzy Ián z Zamośćiá ná Piáskách Dźiedźic, Pułkownik Woyſk Uſarſkich y Strážnik Koronny, od ktorego z Anny *de Gorzkow* Gorzkowſkiey dálſza idźie procedencya. Anna Zámoyſka śioſtra tegoż Iędrzeia Iábłońſkiego żona: drugi ſyn Páwła

Paweł Zámoyski.

Woy-

Woyćiech bezżenny, trzeći Mikołáy, czwarty Szymon, ktory z Rahańſką miał Andrzeia bez żennego, y Pawła ożenionego z Rudzką, á tych ſynowie Gábryel, Stániſław y Samuel bezżenni pomarli, czwarty Alexander miał Łaſzczownę, y z niey Alexandra, krory miał zá ſobą Máryánnę Mniſzchownę. Mikołay ſyn trzeći Pawła z Dźierążnińſkiey, ożenił śię z Dorotą Bernáſzowſką, z ktorych corka iedna tylko byłá Jadwiga, Laurentego Sladkowskiego żona. *Diviſio bonorum inter eoſdem Annô Dñi 1516. fer: 2. ipſo Feſto SS. Viti & Modeſti MM. Craſnoſtaviæ.*

IAN z Zámośćia ná Piaskach Dźiedźic, Strażnik Koronny, Pułkownik Woyſk Uſarskich, z Anną Gorzkowską, mieli ſynow trzech, Węnceſławа, Iana, Staniſława bez żennego y corkę iednę Zofią, wydaną zá Ięndrzeia Modryskiego. Węnceſław ná Piaskách Zamoyski, Káſztelan Lwowski, mąż stoletni, miał zá ſobą Zofią z Babina Pſzonkownę, z ktorych Stefąn Zamoyski Kaſztelan Kijowski, z Dorotą Łoſzczykowską, zoſtáwił iednę tylko corkę Annę, wydaną zá Stániſława Borkowskiego, Kaſztelaná Połanieckiego. Drugi ſyn Węnceſława Floryan, Chorązy Ziemi Chełmińskiey *ſterilis.* *Jan Strażnik Koronny.* *Kaſztelan Lwowski 100. letni.*

IAN ſyn drugi Iáná Strażnika Koronnego, brát rodzony Węnceſława, był Káſztelanem Chełmskim, y Strażnikiem Koronnym, iáko wſpomina *Konſtytucya fol:* 30, był mąż wielkiey pobożnośći, y wielce ſprawiedliwość kochaiący, Rycerz do tego waleczny, nie ráz gminem naieżdżaiących Tátárow gonił, y zwyćiężał, bráńcow y zdobycz im obfitą odbieraiąc, przez lat czterdźieśći woynę ſłużył, potym zoſtawſzy Strażnikiem Koronnym, zá rozkázem Krola Zygmunta III. pilnuiąc Oyczyzny z małą ludźi woiennych Rotą, y mocno ućieraiąc śię z gminem Tátárow nád rzeką Stryiem, trzema iádowitemi ſtrzałami przebity, pod Liśiátyczami ná placu poległ, Roku 1619. Ktorego Potomſtwo z Anny Xiężniczki Wiśniowieckiey, Konſtantego Woiewody Ruskiego corki, ſynow ſześćiu, Iáń, Ierzy, Władyſław, Zdyſław, Alexander, Maurycy; y corek dwie, Helena pierwſzym małżeńſtwem Ięndrzeia Gorskiego Woiewody Mazow: drugim Márćina Wodyńſkiego Kaſztel: Podlaskiego żoná: druga Anna, 1mô votô Alexandra Cetnera Kaſztelaná Halickiego; 2do Konſtantego *Kaſztelan Chełmski y Strażnik Koronny.* *Xiężniczká Wiśniowiecka.*

Ooo Gro-

Zámoyski Biskup Łucki. Grodźińskiego máłżonka. Ián Chrzćićiel Zakonu S. Dominika, Biskup Bákoński, potym Przemyślski y Łucki, o ktorym Naramowski in *Facie lib: 2. cap: 13. fol: 519. Ex Religiosa Dominicanæ Familiæ umbra, dignum promovit Religo, quem ornaret Infula. Bacoviensis primum in Valachia & Moldavia, demum Præmisliensis Annô Domini 1654. post Luceoriensis Annô 1655. ubi antequam sociatam terris vidit Luceoriam, supernam ascendit lecem, pro immortalibus gestis, immortalitate donatus, Præsul & sangvine & eruditione pariq; virtute clarus. Nihil ei defuit quod ad suprema prodesset, qui grandia semper meruit.* Umarł w Bilgoraiu Roku 1655. w Nowe Lato, iádąc z Przemyślkiey do Łuckiey Dyecezyi, iák tęnże pisze *lib: 2. cap: 12. fol: 487.* Lecz inśi piszą, że został Biskupem Przemyślkim Roku 1650. á Łuckim 1654. iáko *P. Nieśiecki tom 4. fol: 673.* Tęn wstąpiwszy z młodośći do Reguły S. Dominiká Zákonu Káznodźieyskiego Roku y 1615. zostáwszy S. Theologii Doktorem w Krakowie, á potym Przeorem, od S. Stolice, Apostolskiey przysłano mu Biskupstwo Bákońskie w Multanách y Wołoszczyźnie; ktorym będący, Kollegiatę Zámoyską konsekrowáł, potym od Krola Iáná Káźimierza, zá promocyą Tomasza Zámoyskiego, Woiewody Kijowskiego, Kanclerza Koronnego, wźiął Biskupstwo Przemyślkie, z tego postąpił ná Łuckie, lecz nie wiáchawszy do Kátedry umárł, iákem powiedźiáł, pochowány w Zámośćiu. *Potocki Centur: Viror: fol:* 397. ták o nim nápisał: *Vir, ut in subiecto populo pro concione dicenda religiosus, ita in conciliandis Procerum dissidentium animis felix, ostendit haud inutili cura, ex Asceteriis sumi Præsules & Senatores.* *Potomstwo Kasztelana Chełmskiego.* Drugi syn Janá Kásztelana Chełmskiego, Strażniká Koronnego, Ierzy od ktorego 1*mo voto* z Zofii Dymidowskiey, Alexander Kánonik Krakowski, Eufrozyna Zákonnica, Kátáryyna náprzod Zurowska, potym Szydłowska, nákoniec Kowálowska: 2*do voto* Ierzego z Iádwigi Telefusowny, Anná Bedlińska bezdźiętna, Stefąn bezżenny, Konstancya Piotrá Szydłowskiego Kászteláná żoná. Trzeći syn Iáná Kásztelana Chełmsk: Władysław, ktorego czytáłem w Ms: że był Biskupem Multáńskim, á potym Łuckim, ále więcey o nim nigdźie nie czytáłem. Czwarty syn tegoż Zdysław Kasztelan Czerniechowski, ożeniony z Lanckorońską

ską, od ktorych dalſza procedencya. Piąty ſyn wyrażonego Kaſztelana, Alexander Strażnik Koronny, ożeniony z Eufrozyną Olizarowną, z ktorey ſynowie y corki w młodośći pomarli. Szoſty ſyn Maurycy zginął ná woynie.

ZDYSŁAW Káſztelan Czerniechowski, z pomienioną Lanckorońską, miał Mikołaia wielkiey nádźiei potomká, ále w młodośći pod Zbárážem w Obozie umarł; Márćina Podskarbiego Koronnego, o ktorym tu záraz; Káźimierza Woiewodę Bełzkiego, przedtym Káſztelana Halickiego, Generałą Woysk Koron: Authoramentu Cudzoźiemskiego, ktorego wſpomina *Konſtytucya* 1690. Kommiſarzem ná uznánie ſprawiedliwośći w krzywdach pogranicznych, między Ziemiánámi Ruskiemi y Węgrami. *Conſtit: fol:* 18. Ten będąc mężem heroicznym; á w Wołoſzczyźnie Rycerskim ſercem náćieraiąc ná nieprzyiáćiela 1685. ranę nie máłą odnioſł; potym bezżenny umarł Roku 1692. Drudzy bráćiá iego Káſztelanicowie Czerniechowſcy, Ián bezżenny umarł, Staniſław podczas bátalii z Turkámi ná plácu poległ. Sioſtry tychże, á corki Władyſława Kaſztelana Czerniechowskiego dwie, iedna Ludwika Zákonnica, druga Maryánná, wydana zá Dymitra Xiążęćiá Wiśniowieckiego, Káſztelaná Krakowskiego, y Hetmana W. Koronnego.

Kaſztelan Czerniecko wski.

Xiążę Wiśniowiecki Kaſztelan Krakowski

MARCIN ſyn Zdyſławá, Podskárbi W. Koron: Staroſta Bełzki, Płoskierowski, Bolemowski, Roſtocki, Ordynat III. ktorey rządy odebrał po Iánie Zamoyskim Woiewodźie Sendomirskim Roku 1674. ná Seymie *Electionis* Krola Iána III. przez konſtytucyą Rzeczy-Poſpolitey, ná fundámenćie dawnieyſzych Roku 1589. 1590. 1635. y ná poprzedzaiącey Stanow Rzeczy-Poſpolitey konfederacyi Warſzawskiey ferowanych, przyznaiąc go bydź *legitimum Ordinationis hæredem*, ktorey domagał śię Stániſław, ná Tárnowie y Jarosławiu Koniecpolski, Staroſta Doliński, przez ſukceſsyą *de lumbis maternis*. Ten náyprzod był Podſtolim Lwowskim, y Rotmiſtrzem Krolewskim, z ktorym honorem odbierał Ordynacyą, iáko go wſpomina Komput woyska w Roku 1658. potym zoſtał Káſztelanem Lwowskim 1678. dáley wźiął Woiewodztwo Bracławskie, z ktorego poſtąpił ná Lubelskie 1683. w krodce wźiął Podskarbſtwo Koronne 1684. trzy-

Márćin Podskarbi Koronny

Dźieła heroiczne. maiąc go do Roku 1689. Dźieła iego heroiczne wſpominaią ná polach Woynickich ze Szwedami; z temiż pod Lanckoroną, gdźie Krola Iana Kaźimirza powracaiącego ze Sląſka áttákowali, z ktorego nie beſpieczeńſtwá rycerſką ręką wybawił go. Pod Rudnikiem złączywſzy śię z Stefanem Czarnieckim, y nátarłſzy ná Szwedow, z wiktoryą plac im odebrali, nie mało znioſłſzy nieprzyiaćiela. Pod Warſzawą mocno z temiż Szwedami ućieraiąc śię, zginąć iuż Zamoyskiemu przychodźiło, ále obroćiwſzy śię, y z pola ich ku wiśle zagnawſzy, wielu z nich wyćiął, y reſztę potopił: pod Strzemeſzną ná polach, znioſł ſzwadronow kilkanaśćie Szwedow y reſztę rozproſzył: potym od nich wźięty, w Słuchowie pod Areſztem śiedźiał inkarcerowany, ále od Polakow auxyliarnych uwolniony, poſzedł z woyskiem do Węgier przećiwko Rakoczemu, Polskę z Krolem Szwedzkim opprymuiącemu; gdźie Sakmaru dobywſzy, preſidium tameczne odebrał. Podczas wewnętrznego w Oyczyźnie zamieſzania, ktore Iana Kaźimierza do abdykacyi przyprowadźiło Roku 1668. on bynaymniey nie implikował śię, żeby áni Krolowi, áni Kroleſtwu nieſzkodźił, y owſzem, prowokuiącym go do tey rewolucyi, ták odpiſał: *Utinam tot impenſæ, tam validi Exercitus, tantus belli apparatus, tantiq; Heròés, in Ottomanos verterentur! iam Conſtantinopolis non Lunas Turcicas, ſed Cruces adoraret. Sæculis ſufficerent clades iſtæ, quas Civile bellum agit in hora.* Pudeat Polonum adhuc *fraterno ſangvine, madentia Coſatici Tartariciq; furoris rudera, ultro implere, quibus vix aliquid per ætatem deceſsit. Quidquid admirandum nobis olim fuit, iam perdidimus, & quod eſt hodie, neſcio an ſit noſtrum? Ad frequens belli Turcici Novilunium, antiqua Poloniæ vulnera toties recrudeſcunt; & nos una non bene obducta cicatrice, ſævimus in nos; quaſi adhuc deeſſent hoſtes, à quibus pereamus. Avertant boni ſuperi! ut Martius quicunq; in me eſt, pectoris mei ardor, domeſtico permiſceatur incendio, & totam ad prædam accendat viciniam, aut barbaris præluceat hoſtibus ad* Patriæ *funera &c.* Będąc partyi woyska Polſkiego Generalnym Regimentarzem, w Mohylowskiey, Cudnowſkiey, Podhaieckiey, Choćimſkiey, Czechryńſkiey, y inſzych bataliach wielkich z Kozakami, Turkami, y Tatarami, mężnie wſzędy y zwyćiężko

List Marci na Zamoyskiego.

Woyny Zamoyskiego

ćiężko ſtáwał. Pod Mochilowęm przez woyſka Kozackie do Miáſta z ludźmi przerznąwſzy śię, przed bramą poſtrzelony kulą z ármáty w nogę, ránę práwie śmiertelną odnioſł; á pod Cudnowęm dwá konie pod nim zábito, ſąm ledwo żyw zoſtáł; pod Choćimęm ćięty Turecką ſzablą, bynáymniey imprezy nie ſtraćił, poki zwyćięſtwa z inſzemi nie otrzymał. Wielekroć miewał kommendy generalne od Hetmanow, záwſze śię chwálebnie ſtawił, ták dalece; że ſłuſznie mu to nápiſano: *Infra mentem tuam erat, quidquid ſupra Heròes multos fuit: ibi nimirum pronum tibi erat vincere, ubi aliis vivere vix licebat. Difficillimis interfuiſſe tantum diſcriminibus præliorum, miraculo par alijs videbatur; tibi non primum fuiſſe quovis in conflictu, omni marte fuit gravius, & nil omni medicinâ ſalutarius, quàm pro Patria ſangvinem fudiſſe.* To czytáłem *in Ludis Equeſtribus & Triumpha: prodig:* ná Woiewodztwo Lubelſkie iemu grzypiſanych 1682. Umarł pełen záſług w Oyczyźnie Roku 1689. dniá 4. Czerwca w Krzeſzowie, pochowany w grobie anteceſſorow ſwoich w Zámośćiu, o ktorym *Monumen: Academ: Vindex Ordinationis Zamoſcenſis, Vir ſago & togâ clarus, de Repub: bene meritus. &c.* Długo certował z niemałą pracą y expenſą, z Koniecpolſkim o Zámoyſką Ordynácyą, iák wſpomina Konſtytucya 1677. *tit:* Approbacya decyzyi w ſprawie Ordynacyi Zámoyskiey, tymi ſłowy: Umorzaiąc wiecznymi czaſy, pretenſye *in genere* wſzyſtkie, z okázyi Ordynácyi Zámoyskiey záchodzące, ktore ſprawy publiczne, Rzecz-Poſpolita y Domy wielkie przez lat kilkanáśćie trudniły, oraz reaſumuiąc, ták ná konwokacyi, iáko y ná ſzczęśliwey Naſzey Elekcyi, *eô nomine* ferowáne Konſtytucye, y tranſakcyą między ſtronámi támże uczynioną, *ex authoritate Reip:* approbowaną, nic iey w naymnieyſzym punkćie nie deroguiąc decyzyą teráźnieyſzą, między Wielm: y Ur: Marćinem Zámoyſkim, Kaſztelanem Lwowſkim, Płoſkierowſkim, y Stániſławem Koniecpolskim, Oboźnym Koronnym, Dolińskim Staroſtami &c. zá zgodą wſzech Stánow *lege praeſenti* approbuiemy &c. Wiele śię przyczynił do fundacyi Kośśioła y Konwentu WW. OO. Reformatow w Zamośćiu, iák wſpomina *Nieśiecki tom: 4. fol:* 674. Zona iego była Anna Frančiſzka Gnińſka, Woiewodzanka Chełmińska, wſpomniona

Uſpokoienie Zamoyſkiey Ordynacyi

[*Zona Podſkarbiego W.K.*] mniona *in Piis Manibus Acade*: Kośćiołow, Zákonow, śierot, uboſtwa, Mátką y Dobrodźieyką oſobliwſzą, ktora umarła Roku 1704. dniá 23. Czerwca w Zámośćiu. Z tey Ján wielkiey nádźiei Kawaler urodzony, w kwitnącym wieku umarł we Lwowie 1690. Tomaſz Jozef Ordynat, Michał Zdyſław Ordynat Woiewoda Smoleński, Marćin Leopold Staroſta Bolemowski y Roſtocki, o ktorych niżey; y corka Marcanna wy- [*Koniuſzyna Koronna.*] daná zá Dźiedoſzyckiego, Koniuſzego Koronnego, wiele apparatow, kleynotow y ſreber, do Kośćioła *Sec: Jesu* Jarosławskiego podawáła, we Lwowie u tychże, káplicę piękną architekturą z fundamentow wyſtawiła, ozdobiła y ubogaćiła: zgoła, cáłe prawie intraty ſwoie, bliſko ſtotyśięczne, około lat trzydźieſtu áż do śmierći, ná chwałę Boſką obrácáła. [*Staroſta Bolemowski.*] Márćin Zámoyski Staroſta Bolemowski y Roſtocki ożeniony z Konſtancyą Podbereską, Marſzałkowną Upitską, umarł bez potomnie, o ktorym *Monumen. Acade: Vir ſago & ingenio præditus, qui pro integritate fortalitii ac totius Dominij Zamoſcani, & Incolarum, dedit ſe ultro & benevolé in obſidem Sveticæ potentiæ, per quod heroicum opus & vix auditum, amator omnium, oblitus ſui, integritatem fortalitij, Dominij, ac Incolarum Zamoſcenſium ſervavit. Obijt in Janowice die* 1. *Februarij, Annô* 1718. Zoſtáły ſkrypta iego wierſzem Polskim *epigrammaticè* wyrażone, o *Paſſyi Chryſtuſa Pana*, ná wſzyſtkie punkta Ewangelij S.Marka, dźiwnie piękne y wyborne, do tych czas iednak nie drukowane.

[*Tomaſz Ordyna[t] VI*] TOMASZ Jozef, ſyn drugi Marćina Podſkárbiego Koronnego, Knyſzyńſki, Grodecki, Płoskierowski Staroſta, IV. Ordynat Zámoyski, w Szkołách náyprzod Akádemij Zámoyſkiey, á potym Krakowſkiey, z braćią ſwoiemi Michałem y Marćinem chwalebnie tráktuiąc náuki, częſtokroć támże Profeſſorow ſtárſzych w Kollegium większym wizytowáli, dyskurſami, ták o ſcyencyach, iako też o ſtánie Kroleſtwa Polskiego y Rzeczy-Poſpolitey zábáwiáiąc śię: potym do cudzych Kraiow wyprawieni, zwyczáiem Páńſkim, po rożnych mieyścach peregrynowáli. Drugi raz paradnie byli w Rzymie ná Elekcyą Oyca S. Papieża Clemenſa XI. z Familii Urbinaſow obranego roku 1700. *dnia* 23. Liſtopada, gdźie przyiáźń zábráwſzy z Krolewiczami Polſkiemi, ſynami

Iana

Iana Sobieſkiego, krewnemi ſwoiemi (iákom wzwyż wyráźił) tám że zoſtáiącemi po śmierći Oyca z Mátką ſwoią, częſto śię wzáiemnie wizytowali; w niemnieyſze wchodząc przyiáźni z rożnemi Kardynáłami y Xiążętámi. Z támtąd do Polski powroćiwſzy, Tomáſz po śmierći Oyca ſwoiego, iáko ſyn ſtárſzy, obiął Ordynácyą. Zá ktorego pánowániá wſzedłſzy w te dobra woyská Szwedzkie, tákdálece dla niego ćięſzkiemi byli, chcąc palić Ordynácyą, iż nie tylko záćiągnąwſzy wielkie ſummy od kogo mogł, wypłácał im śię, ále też y ſrebra niektore Kośćielne z Kollegiáty Zámoyskiey, zá konſenſem Biſkupa ſwoiego inwadyował, boiąc śię łupu z większą ſzkodą przez nich, lubo ich do fortecy nie dopuśćił: á ná oſtátek, gdy iuż nie mogł wyſtárczyć założoney kwoćie od nieprzyiáćiela, bráta ſwoiego Márćina, Stároſtę Bolemowskiego, w záſtaw im pozwolił, ktory chętnie poiáchał z niemi, dla miłośći poddáńſtwá ſwoiego w ćięſzkich oppreſyách zoſtáiącego, áż zebrawſzy Tomaſz reſztę pieniędzy, dla wypłaceniá śię, odeſłał zá nim, przez Lubarſkiego, y wykupił go. W dálſzym czáśie, Moskiewskie woyska chćieli zdrádźiecko odebráć fortecę, pod pretextem wizyty Baura Generała ſwoiego, ktory tráktowány w páłácu, uczynił ſwoim ludźiom bliſko ſtoiącym dyſpozycyą, áżeby ſtánęli bliſko brámy iák będźie powracał; z kąd odieżdżaiąc prośił w káretę Kommendanta Zamoyſkiego z ſobą do bramy Lwowskiey, do ktorey wiáchawſzy Baur záwołáł ná uſzykowánych, áżeby w pádli do fortece, á Kommendant go zá kárk z kárety w brámie, tym czaſem wyśiádłſzy y wypchnąwſzy ná moſt káretę, z ármát ognia ku niemu dáno y zęby z ſzczęką wyſtrzelono, á zábránych (ktorzy iuż wpadli zá bramę) Moskwy nie máło, ná odwach záprowádzono. Ale y potym woyska Saskie, doſyć śię znáć dáły zá niego Zámośćiowi, kiedy zdradźiecko wſzedłſzy do fortecy pod pretextem przyiáźni Krolewskiey (o czym y nie myślał, nie tylkoby czynić to kázáł, tenże Monarcha) wiele ſubſtancyi deponowánych podczas rewolucyi, Szlachty okoliczney Woiewodztwa Bełſkiego, Ziemi Chełmskiey y inſzych, pozábieráno, y Miáſto rábowáć pozwolono, zábiwſzy ná wáłach Románá Kommendanta, y śmiertelnie ſkłowſzy Blomberga Máiora Dragonij

Szwedźi.

Moskwa.

Saski woyska.

gonij w bramie Szczebrzeſkiey. Wiele ućierpiał przez tę rewolucye, będąc iednák Rycerskiego y wſpániáłego ſerca, bynaymniey nie aprendował, owſzem weſoło y choynie żyiąc z Dworem wielkim, káżdego ochotnie przyimował, według godnośći ſwoiey, przez co affektow máiąc bárdzo wiele u Rzeczy-Poſpolitey, coby tylko chćiał dla śiebie wykonáć, mogłby zápewnie; o żadne iednák honory nie ſtárał śię. Powracáiącego z cudzych Kráiow Petra Alexiewicza, ktory po tym był Carem Moſkiewſkim, wſpaniále y z niemáłym ſumptem przyiąwſzy w Zamośćiu, przez kilká dni choynie y z ludźmi częſtował, od ktorego czaſu dobrego ſerca był záwſze dla niego. Fundował Miáſto w Ordynacyi od ſwoiego Imięnia názwane Jozefow, y Kośćioł támże nowy wyſtáwił y uprowidował. Akádemikow kochał, świadcząc im przyiáźń y dobroczynność łaſkáwą, ktorego ták *in Monumen*: wſpominaią. *Omnes calamitates Regni, à Svecis, Moſchis, Kozacis, variiſq; confederatis militibus, Martem in Polonia per annos circiter 16. agentibus, cauſatas; ac tandem domeſticos manes heroico animo paſſus eſt, & fortiter ſuſtinuit, populi ſui defenſor & Pater, obiit in Zwierzyniec die 26. Decembris, Annô 1725*. Smierć iego trzy znaki poprzedźiły; náprzod w Zwierzyńcu będąc iuż ſłábym ná początku źimy, w nocy tamże tęcza pokázała śię w południowey ſtronie, ktora tylko podczas dnia bywa widźiána, ále bardzo rzadko u nas w tákich czaſach; drugi znák, iż ná dwa dni przed śmierćią w nocy, ſame organy grały *Reqviem* u WW. OO. Frančiſzkanow w Zámośćiu; trzeći, iż tego wieczora, ktorego dniá ná záiutrz umarł o godźinie pierwſzey z południa, zbiegły śię zwierzęta pod okna iego ze zwierzyńca, rycząc żałoſnym głoſem, lubo ná tęn czas było bez mrozow wſzelkich, owſzem dzdżyſta źima; iáko to wſzyſtko wyraźiłęm ná pogrzeb iego w Panegiryku. Tęn máiąc dwie żony z żadną nie żoſtawił potomſtwa; náprzod wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Tereſſą Potocką Woiewodzanką Bracławſką, po Janie Gnińſkim Woiewodźie Pomorſkim pozoſtałą wdową, o ktorey *Monum: Acade*: wſpominá te ſłowa; *Domina ſingularis pietatis ac bonitatis, Eccleſiæ Collegiatæ Zamoſcenſi favens, ac benefactrix ſingulariſsima, obiit in Starzyska* die 12. *Auguſti, Annô* 1713.

Przyięćie Cara Moſkiewskiego.

Jozefow wyfundował.

Prezagia śmierći

Żony Tomasza

1713. Po tey druga żona Tomasza, Antonina Zahorowska, Kasztelanka Wołyńska, po Maryanie Wołowiczu, Marszałku Wielkim Litewskim pozostała wdowa, Pani rostropna y przezorna, od Nayiáśnieyszey Krolowy Polskiey MARYI JOZEFY respektowana, dlá służących sobie szczodrobliwa, pierwsza fundatorka w Polszcze Kollegium WW. Panięn Kanoniczek od Niepokalanego Poczęcia Panny Maryi w Warszawie ná Márywillu, znaczne summy zápisawszy im ná Zuławách, umarła tamże w Warszawie, pochowaná w Lublinie 1746. *Zahorowska Wołowicż*

MICHAŁ Zdysław, syn trzeci Marcina, Podskarbiego W. Koronnego, Ordynat V. Zamoyski, Woiewodá Smoleński, á przedtym Łowczy Koronny, Kawaler Białego Orła, Gniewski, Łąkorski, Bratyański, Płoskierowski Starosta, Woysk Hussarskich Pułkownik, Pan wielce pobożny, dlá Zákonnych y ubogich dobroczynny, iák świadczy *Monumen: Academiæ. Dominus insignis pietatis ac devotionis, misericordiæ erga pauperes & egonos, Domûs Domini decorem diligens, ac servans.* Do Kollegiaty Zamoyskiey sporządził niektore apparaty, odpust zupełny ná Nowe Lato, czterdziesto godzinny prokurował, y poki żył, bardzo solennie z niemałą impensą ná rzęsiste ognie, przy częstym strzelaniu z armat przy Kollegiacie y po wałach, odprawowáł, z częstowanięm Duchowieństwa y przednieyszych Gośći. Do Kośćioła WW. OO. Franciszkanow w Zamośćiu, nie mało świadczył, iáko ná Ołtarz wielki z znacznym sumptem wystawiony, ták y ná blachę żelazną, dlá pokrycia całego Kośćioła, dosyć wielkiego. W Bierzuniu mieśćie swoim dziedzicznym w Prussach, pałac wymurowáł obronny, y drugi w Łáboniách pod Zamośćiem. Ták wielkiey był pobożnośći, iż więcey się codziennie modlił, niżeli z ludźmi przestawał y gadał. Zakonnicom y ubogim, porcye od stołu swoiego rozsełał, przyodziewał ich, y iałmużnámi, iáko tylko mogł, opatrywał. Gdy Kapłan niosł do chorego Nayświętszą Eucharyą, y w błotney drodze ná kolaná padał, toż czynił gdy zádzwoniono ná pacierze zá Dusze zmarłych, zá ktore tesz często posełał ná Msze, y iałmużnę rozdawał. Miał wielkie politowanie nád ubogiemi w podśieniach leżącemi, o ktorych pilno pytał się, iáko się máią, iáłmużnę rozsełaiąc im y porcye od stołu swoiego. Zgoła, świątobliwości *Michał Ordynat Zamoyski*

iego y miłośierdzia potaiemnego trudno wyrazić doskonale, z ktorym przed domowemi ukrywał się. Xięży wielce szanował y honor im świadczył, często się spowiadał, y nic nie czynił osobliwszego bez porady Theologow, ktorych miał zawsze przy sobie, codziennie kilka Mszy słuchał, chyba żeby do tego nie było sposobności; uciech y wesołości nie lubił, áni rekreacyi żádnych, mając sobie za skrupuł wszelkie ochoty, náwet zwyczayne podczas zapustow, bez pozwolenia Theologow. Umarł w Zamościu dnia 7. Marcá, Roku 1735. ktorego śmierć poprzedziła pokazuiąca się w pałacu Zamoyskim Osoba biała, bárdzo wysoka. Pierwszym małżeństwęm záślubiony był z Anną Działyńską, Tomasza Woiewody Chełmińskiego corką, z ktorey było potomstwo, corek pięć, Teressa, Zofia, Ludowika, Maryanna, y Helena; á synow trzech, Tomasz, Jan, y Andrzey, o ktorych niżeyi.

Działyńska

Czapski

Teressa wydana zá Jana Ansgárego Czápskiego, Woiewodę Chełmińskiego, ktory potym był Podskarbim W. Koronnym, Kłeckim, Łąkorskim, Bratyáńskim &c. Starostą. Z tych urodzone trzy corki, Maryanná, Anna, y Brygitta Czapskie. Zofiia Zamoyska, śiostra młodsza w Pánieństwie umarł. Ludwika wydana zá Felixa Wielhorskiego, Kasztelanica Wołyńskiego, Starostę Bracławskiego, z ktorych syn Michał Wielhorski, Starosta Sielecki, Kawaler Orderu Witemberskiego, poiął w małżeństwo Ogińską, Woiewodzankę Trocką 1755. Maryánná trzecia corka Michała Zamoyskiego, Zakonnica u WW. Pánięn Sakramentek w Wárszawie. Heleńá czwarta, wydaná zá Stánisława Potockiego, teraźnieyszego Woiewodę Kiiowskiego, Jozefa Kasztelana Krakowskiego, Hetmana W. Koronnego syna, z ktorey potomstwo corek trzy, starsza Teofila, w Roku 1755. wydaná w małżeństwo Augustowi Moszyńskiemu, Stolnikowi Koronnemu; szrednia Ludowika, naymłodsza Wiktorya; y synow sześciu, Jgnacy Starosta Halicki umarł roku 1755. Xawery Starosta Leżański, ci obádwa byli Posłami na Seym 1754. od Woiewodztwá Podolskiego, z Ziemi Halickiey; Jozef Starostá Sniatyński, y Piotr Stárosta Kołomyiski, tákże Franciszek y Wincenty *minorennes*.

Wielhorski

Ogińska

Potocki

Moszyński

X. Wiśniowiecka

Drugim małżeństwęm, Michał Woiewodá Smoleński, Ordynat Zamoyski, żył z Elżbietą Xiężniczką Wiśniowiecką, Micháła

chałá Woiewody Wileńskiego, Hetmaná Wiel: X. Litewskiego corką, z ktorey lubo więcey potomstwa było, iednak corka tylko iedna została się Katárzyna, wydaná za Jána Karola Wandalina Mniszha, Podkomorzego W.X. Lit: Jaworowskiego, Szczurowieckiego, y Gołębskiego Starostę; Jozefa, pierwey Marszałka W. Koronnego, potym Kasztelana Krakowskiego syná, ktory iest Posłem obrany *ex Senatûs Consilio* roku 1755. od Nayiaśnieyszego Augusta Krola Polskiego, do Cara Tureckiego. Tych potomstwo, synow trzech, Jożef, Michał, y Stanisław, Mniszhowie; á corek dwie, Eleonora y Ludowiká.

TOMASZ Antoni, Ordynat VI. Zamoyski, Woiewoda Lubelski, Kawaler Białego Orła, Płoskierowski Starosta, Woysk Husarskich Pułkownik; powrociwszy z Cudzych Kraiow Posłował ná Seym *Pacificationis* Warszawski, z Woiewodztwá Bełzkiego, w krotce po śmierci Oycá swoiego Michała, Woiewody Smoleńskiego, obiął Zámoyską Ordynacyą szczęśliwie. Żył po pańsku z niemałym dworem, płacąc punktuálnie służącym choyne kapitulacye, Gárnizon fortecy Zamoyskiey, Artyleryą, Grandmuszkietyerow, y Dragonią konną aukcyonował, armaty zreparował, fossow około Fortecy przyczynił, kámień szczery łąmiąc. Hussaryą Węgierską zrekrutował, wszystkie Woyska barwą pięknie okrywał, y rycerskim orężem *de novo* uzbroił, dlá ktorych częste exercytacye woienne, przez Cudzoziemskich Officyerow postanowił, w rygorze wielkim trzymaiąc wszystkich, nad zwyczay swoich Antenatow. Nayiaśnieyszemu AUGUSTOWI Krolowi Polskiemu, ná kampanią Brandeburską w Saxonij, posłał dwieście ludzi, y koni wyprawił niemało. W Zwierzyńcu, trzy mile od Zamościa, pałacyk wymurował, y Kościoł Włoską strukturą ná wyspie między wodami, pod tytułem S. Jána Nepomucena, ktorego intercessyi poleciwszy się, będąc w Cudzych Kraiach w cięszkiey chorobie, do zdrowia przyszedł, do ktorego Kościoła wszelkie srebra, Kielichy y apparaty prowidował, y do Probostwa Szczebrzeskiego afiliacyą iego prokurował. Za iego staraniem Cymborium srebrne w Kollegiacie Zamoyskiey sporządzone, z dokładem summy właśney, do ktorego zrobić kazał Monstrancyą nową, sześć wielkich lichtarzy srebrnych, y dwa Pacyfikały srebrne pozłociste, ieden z partykułą

Tomasz Ordynat Zamoyski

Qqq2 Krzy-

Krżyża S. drugi z Cierniem Korony Chrystusowey. Dla Jnfułatow Zamoyskich Krzyż bogaty darował, inwestyturę fioletową z Rzymu prokurował, dla Kanonikow wszystkich Mucety y Rokiety, á zá wizytą Papiezką, BENEDYKTA XIV. Oycá Swiętego, *per Georgium Comitem de Lascaris, Episcopum Zenopolitanum, Sacræ Congregationis Consultorem Indulgentiarum, Canonicum Archicathedralem Leopoliensem, Jnfulatum Olicensem, Abbatem Zołkievien sem, Visitatorem Apostolicum Delegatam,* Prałata wielkiey mądrości y rekognicyi, dystyngwowaney powagi w Rżymskim Państwie y u nas w Polszcze, pomienionemu Oycu Swiętemu nie tylko dobrze znaiomego,ále tesz y w respekcie zostaiącego, Akademią Zamoyską reformował, z wszystkiemi innemi Akademiami Cudzoziemskiemi ią porownał, y *emanantes à Sanctissimo gratias* prokurował; ażeby z wszelkich Beneficyi, znayduiących się w Zamoyskiey Ordynacyi, przez lat pietnaście, *post ascensum vel mortem,* Kanonikow, Proboszczow, y Plebanow, iedna część dochodow ná potrzeby Kościołow y Kommendarzow, druga część szła na dokończenie murow y rezydencyi *Collegium* Akademickiego, do tąd ieszcze od założenia swoiego, nie dokończonych. Pałac w Zamościu wymurował wspaniały, kosztowny y piękny, z pierwszych fundamentow, oprocz iednego srzodku staroświeckiego, ktory ná inszą formę zregulował. Zgoła, Akademia Zamoyska w anniwersarzach swoich, ták go wspomina: *Thomas Zamoyski Palatinus Lublinensis, Eques Aquilæ Albæ, Capitaneus Płoskierowiensis, in Viros Capitulares & Academicos propensissimus, erga Universitatis bonum sollicitus, ex recenter emanatis Gratijs redivivus Primus pro Academia Fundator, vivere desijs Anno 1751.* Pierwsze kontrakty małżeńskie stanowił z Maryanną Łubieńską, Kasztelanką Sędomirską, ktora mu powiła pierwszego syna Faustyna, Iána Nepomucena, Antoniego, ále przy tym w kilka dni umarła, y syn w krotce po niey. Tę wspomina Akademia, na Anniwersárzach: *Marianna de Lubieńscijs Zamoyska, Thomæ in Zamoscie Hæredi Ordinato, sincero amore conjugali, Generis claritudine, & optimis virtutum exemplis, vera vitæ socia, in DEUM & ejus sanctuaria magnæ pietatis Domina, summo cum dolore populi & Universitatis, primo genitum enita, ultimam clausit diem 28. Februarij A. D. 1737.* Drugi raz ponowił kontrakty

Comes de Lascaris

Łubieńska

trakty

trakty dożywotnie z Anielą Tereſſą, Hrabiánką Michowſką, w opiece Nayiaśnieyſzey Krolowy Polſkiey MARYI JOZEFY zoſtaiącą, ktora pierwey była zá Jerzym Xiążęcięm Lubomirſkim, Woiewodą Sendomirſkim. Tá plantą y koſztem ſwoim piękny y obſzerny wymurował Pałac, bliſko Zamościa w Michalowie, á od Jmięnia Syna ſwoiego Klemenſa Zámoyſkiego, nazwanym teraz Klemenſowie. Z niey urodzony oſobliwſzey expektatywy Kawaler, KLEMENS Tomaſz, Ordynat Zámoyſki, Woiewodzic Lubelſki, Płoſkierowſki y Tarnawadzki Staroſta, Woyſk Huſſarſkich Pułkownik, ieſzcze w teraznieyſzym Roku 1757. w Cudzych Kraiach zoſtaiący, aplikacyą y rekognicyą oſobliwſzą u Dworu y między Senatorami u nas w Polſzcze ſłynie.

Xiążę Lubomirski.

Jan Zamoyski Starosta Lubelski

Działyńska

JAN Zámoyſki, Staroſta Lubelſki, Woyſk Páncernych Pułkownik, drugi ſyn Michała Ordynatá Zámoyſkiego, Woiewody Smoleńſkiego, z Anny Działyńſkii, Woiewodzanki Chełmińſkiey pochodzący, Opiekun Ordynacyi Zamoyſkiey teraźnieyſzy, wſzedł w kontrakty małżeńſkie, z Ludwiką Poniatowſką, Staniſſawa Poniatowſkiego, przeſzłego Woiewody Mázowieckiego, á teraźnieyſzego Kaſztelana Krákowſkiego, Wielkiego Statyſty corką, z Xiężniczki Czartoryſkii urodzoną, wielce pobożną, Kościołom y ubogim świadczącą, wſzyſtkich wybornych przymiotow pełną, ktorych Corka Konſtancya, nie odrodnych Matki ſwoiey kwalitatyw, ozdobą Domu Zámoyſkich będąc, umarła roku 1757. druga Corka Urſzula urodziła ſię tegoż roku. Ten po śmierci brata rodzonego Tomaſza, Woiewody Lubelſkiego, wziął w opiekę Zamoyſką Ordynacyą, rządząc nią doſkonale, wſzelkie obligacye znoſząc z niey pozoſtałe, Kościoły, Akademią y Kredytorow uſpokoiaiąc w domu, bez wſzelkich pozwow y upory. Dokończył Pałacu Zámoyſkiego, Akademickie mury, do zupełney kontynuacyi przyprowadza, przez prowidencyą niektorych materyałow, iako y dla Konwentu WW. OO. Bázylianow w Zámościu, ktorym dla ſuſtentacyi folwark puścił, y Konwent murowáć zaczął, tákże y dla WW. OO. Bonifratrow drugi Konwent właſną impenſą wymurował. Trzeci Konwęnt Pánięn Franciſzkanek murowáć zaczyna. Miaſta Zámościa zdezolowane kámięnice reſtaurowáć kazał. Obwach piękny y porządny wymurował, z przyczyną ozdoby Ratuſzowi y Miaſtu.

Poniatowski

Xiężniczka Czartoryska

Andrzey Zá mojski

ANDRZEY Zámoyſki, Woiewoda Jnowrocławſki, Staroſta Roſtocki, pierwey Woyſk Saſkich Nayiaśnieyſzego Krolewicza Albrychta Pułkownik, trzeci ſyn Michała Ordynata, Woiewody Smoleńſkiego, z Anny Działyńſkii, Woiewodzanki Chełmińſkiey urodzony, ieſzcze w tym Roku 1757. Kawalerem, w czytaniu Xiąg rożnych uſtawiczny.

Potrzebá wiedzieć, iż Dom Zámoyſkich ma Honor Xiążęcy, według *Diploma* Ceſarſkiego, w Archivum znayduiącego ſię, ieſzcze dla Jana Zámoyſkiego, Kanclerza y Hetmana Wielkiego Koronnego konferowany, nie tylko zá utrzymanie Węgrow od Turkow, Multan, y Siedmiogrodzkiego Páńſtwa nálegąiacych; ále też, chcąc go mieć ſobie przychylnego dla Páńſtwa Ceſarſkiego w Polſzcze: że záś tęn Wielki Statyſta y Zwycięzca, widział dla śiebie w życiu Honor Xiążęcy bydź nie potrzebny, y owſzęm ták u Krolow (: ktorych ná Tron oſadzał :) iáko Rzeczypoſpolitey, na ten czas ſzkodzący, powiedział: *Wolę bydź Szlachcicem Polſkim, niżeli Xiążęcięm Cudzoziemſkim.* Przeto y do tych czas Sukceſſorowie jego, Xiążęcego Tytułu nie záżywáią.

PRO-

PROCEDENCYA SUDYMUNTOWICZOW

Ná Czeczelowce Kuſzczyńcach, y Borſukowcach, w Woiewodztwie y Powiećie Bracławskim

CZECZELOW.

HERBU JELITA.

Z Dawnieyſzych Autorow, tá tylko znáyduie śię wiádomość u *Nieśieckiego tom*: 4. *fol*: 235. Iż Alexy Sudymuntowicz z piąćią tyśięcy Woyska Litewskiego, Káźimierzowi Iagiellończykowi Krolowi, przećiwko Krzyżakom przybył Roku 1454. ále pod Choynicámi od nich zbity y w niewolą zábrany, z ktorey wybrnąwſzy, był Podczaſzym Litewskim, Adminiſtratorem Witebska, Staroſtą Połockim; ieden z tych ktorzy temuż Káźimierzowi Krolowi, odiąć chćieli rządy Xięſtwa Litewskiego, o czym náśi hiſtorycy świádczą. Sudymuntowi, Krolowa Bona w záſługách nádáła dobra, Połoczany, Chrżow, Łużány. Tęnże Autor nánotował *tom*: 2. *fol*: 429. ták: o Czeczelach mowiłem w pierwſzym tomie, álem im herb Nowośiel z domyſłu przypiſał, átoli ći tám odemnie położeni, do herbu Ielita náleżą, o ktorych napiſał *tom*: 1. *fol*: 376: Maćiey Czeczel z Eudoxyi Mormiłowny ſpłodźił Siemiona y Wawrzyńca nie płodnych, y Bazylego; tęn krom Bazylego, Konſtantyna, Iędrzeia bezpotomnych, miáł ſyna Siemiona, ktorego corka Anáſtazya Strzelnickiemu záślubiona; z ſynow záś Ian *ſterilis*. Alexándra ſyn Ian 1697. Szymon Czeczel miáł zá ſobą Helenę Boreykownę. Grzegorz Rotmiſtrz Pancerney Chorągwi 1658. *Kompłut Woyska*.

Sudymunto w ez przećiwko Krzyżakom.

Czeczelowie źle wyrażeni.

Strzelnicki

Já tu kładę Czeczelow Sudymuntowiczow, herbu Ielita, Procedencyą z autentycznych dokumentow zebraną, zaczynáiąc od Andrzeia Sudymuntowicza, Dźiedźica ná Kuſzczyńcach, Czeczelowce, Raſzkowie, Borſukowcach, Szczuczynnym, Kaławrze, Minkowie, Chryſtynce, Radkowce, Mołłokiſzu, y innych w Woiewodztwie Bracławskim leżących.

Dowodna Genealogia

Dobra Czeczelow

Tęn około roku 1396. z Witoldem Xiążęćiem Litewskim y Woyſkiem wyſzedłſzy, ná rożnych expedycyach woiennych temu Panu ſłużył, ktory to Xiążę Woiewodztwo Bracławſkie, ná tęn czas ieſzcze mniey ośiádłe, podbił ſobie. Náoſtatek, kiedy w ſtepy Tatarskie wſzedł, nie opowiedźiáwſzy śię Krolowi Polskiemu Iagiełłowi Bratu ſwoiemu, tám wielkie woyska Tamerlan Sołtan Turecki śćiągnąwſzy, nieſpodźiánie uderzył ná Witolda Xiążęćia, y zewſząd go otoczył, ktory lubo mężnie bronił śię, iednákże potędze iego wytrzymać nie mogł, á utraćiwſzy wielu mężnych Rycerzow y woyſko, w máłey kwoćie ſalwuiąc śię, w Bracławskim y Podolſkim Kraiu lokowáł śię, o czym námienia w poſpolitośći z *Kromera Cellarius Deſcript: Reg: Polon: & M. D. Litv: fol:* 364. Z támtąd więcey dla wſtydu w Litewskie Xięſtwo nie powracáł, o czym wolno czytáć *Hiſtoryą Litewską Koiałowicza*, y innych o tym zgodnie piſzących. Na tęn czas ſwoim żołnierzom y przyiáćiołom, zá ich odwagi świadczone, w Brácławskim Kraiu, á teráźnieyſzym Woiewodztwie, ieſzcze ná tęn czas puſtym, Przywileiámi y Liſtámi, rozdáwał grunta y uroczyſka, międzу ktoremi Andrzeiowi Sudymuntowi, nád Rzeką Czeczwą, znáczną część konferował, gdźie do tych czas pryncypalne dobra zowią śię Czeczelowką, z kąd potym iego ſukceſſorowie nazwiſko wźięli Sudymuntowiczowie Czeczelowie. Miał y inne ſłużące ſobie daniny nád Dnieſtrem, iáko to Małłokiſz, Kałaury, Raſzkow, Bundury, y inne, o czym świádczą Przywileie w Metryce Koronney y Approbaty Olbrychta Krola Polskiego. Tęn Andrzey Sudymunt miáł dwoch ſynow, Boryſa Sudymuntowicza Czeczela, ktoremu doſtała śię nád Rzeką Czeczwą y Kubliczem Czeczelowka, z innemi przyśiołkámi, y dobra wzwyż wyrážone nád Dnieſtrem: drugiego ſyna miáł Wáſyla Małyſzewicza Czeczelá, ktoremu doſtały śię ná Wołyniu Nowośiołki y inne dobra, z kąd iego Sukceſſorowie zwali śię Czeczelowie Nowośieleccy, ktorzy y do tych czas ſą w źiemi Przemyſlſkiey rozrodzeni w dźiedźictwach ſwoich: bowiem Paweł Czeczel Nowośielecki, ſyn Waſyla Máłyſzewicza Czeczela, (ktorego ták wſpomináią tránſakcye, iż Oćiec iego Waſyl był w zroſtu małego) wyprzedzawſzy cáłą ſubſtancyą ſwoię Hrehoremu Czeczelowi,

Xiążę Witold Brat Jagiełłonà

Woyna X. Witoldá z Turkami

Dobra w Bracławskim

Nazwisko Czeczelow

Dobra nad Dnieſtrem

Czeczelowie Nowośieleccy.

lowi, Podstárośćiemu Grodzkiemu Bracławskiemu, z tamtąd przeniosł śię w Ziemię Przemyślską.

Borys Sudymuntowicz Czeczel spłodźił dwoch synow, Hrehorego Podstárośćiego Grodzkiego Bracławskiego, y Matyásza, iák świádczy Manifest przez pomienionego Hrehorego Czeczela w Metryce Koronney Roku 1581. Zá Krola Stefaná zanieśiony, w ktorym wyraża, że Przywileie Xiążęćia Witolda Antecessorowi iego Andrzeiowi Sudymuntowi, ná wspomnione Dobra nádane, á przez Krola Olbrychta approbowáne w Zámku Winnickim pogorzeli. *Dalsza Procedencya* Hrehory Podstarośći Grodzki Bracławski z Kátárzyną Kleszczowską spłodźił Andrzeiá y Corek trzy, Pałachią Rostkowską, Reginę Mikulińską, y Teodorę Wereszczakową. *Kleszczowska Rostkowska Mikulińska Wereszczak Terlecka.* Andrzey Rothmistrz Woysk I.K.Mći z Heleną Terlecką, spłodźił Hrehorego, y corek dwie, Maryannę Tyszkiewiczową, y Annę Zaleską; *Tyszkiewiczowa Zaleska* tęnże Hrehory pierwszą żonę miał Maryánnę Bielecką; z ktorey syn Jákob Czeczel, y corka Helena Kozicka. *Kozicka Lipska* Tęnże Hrehory miał drugą żonę Zofią Lipską, z ktorey potomstwo niżey wyrázone. Jákob Czeczel syn Hrehorego z Bieleckiey urodzony, *Leniewicz.* miáł także żon dwie, pierwszą Zofią Leniewiczownę, z ktorą spłodźił Piotra Czeczela, Cześnika Bracławskiego, Haysyńskiego y Kiślackiego Starostę, ktory z Francisżką Szaszkiewiczowną má synow trzech, Rocha, Mikołaia y Nikodema żyiących w tym Roku 1754. z Rodźicami swoiemi: *Szaszkiewicz* z drugą żoną Przyłuską miáł tęnże Iákub Czeczel Stefana y Iana bezpotomnych. *Przyłuska Lipska* Hrehory, z Zofią Lipską spłodźił Ierzego, ktory w Roku 1748. iuż lat miáł dźiewięćdźieśiąt y ośm, tęn w Roku 1752. z szedł z tego świáta y był pod Widniem z Krolem Ianem III. tęnże z Teressą Strażewską spłodźił Antoniego Ludwika *binominis* Czeczela, Podczaszego Zwinog: *Strażewska* Podwoiewodzego Bracławskiego, Męża w Prawie Koron: doskonałego, ktory Roku 1750. był Posłem na Seym extra-ordynaryiny Warszawski, á Roku 1754. był Deputatem ná Trybunał Koronny, z Woiewodztwa Bracławskiego.

Matyasz syn Boryſa, á brat Hrehorego Podstárośćiego Grodzkiego Bracławskiego, z Eudochią Molmorowną miał Semiona, *Molmorowna* od ktorego z Eudochią Iuszkowską pochodźiło dwoch synow, Alexander ożeniony z Chrynicką, z ktorych *Juszkowska Chrynicka.*

Strzelnicki. Ian *sterilis*, y Ian brat Alexandra, tákże *sterilis*: á corka Anástazya wydaná zá Strzelnickiego, ktorych Konstantyn *sterilis*: drugi syn Matyasza Laurentyn, to iest Lawryn, ożeniony z Brańska Maryanną Brańską, z ktorą spłodźił Michała, á tęn Andrzeia y Benedykta Czeczelow bez potomnych, miał drugiego syná Boreykówna tęnże Laurenty Stefana, ktory z Boreykowną spłodźił Łukász a, od ktorego są sukcessorowie. Było ieszcze dwoch synow tego Laurentego pochodzących, Ián y Samuel, ći bezpotomnie zeszli. Trzeći syn Matyasza Wásyl, ktory z Wieczorkowną spłodźił synow czterech, Wasyla pierwszego, od Wieczorkowna ktorego Daniel z Prażewską miał Iáná Bogusławа *binominis*, Prážewska od ktorego pochodźi Andrzey, tęn zostaie *in vivis*. Semion drugi syn Wasyl, Andrzey trzeći, Konstanty Rothmistrz Woysk Koronnych czwarty, o ktorych procedencyi nie iestem informowany.

Lubo zás *Niesicki tom*: 1. *fol*: 375. Czeczelow Nowośieleckich, inszy herb specyfikuie, mowiąc: Czeczel herbu Nowośiel &c. y potym: Teofil Sitoński twierdźi; że podkowy w Herbie z Krzyżem záżywáią, ále że śię Nowośieleckiemi oraz piszą, dochodzę że do tego Kleynotu należą. Ktora opinia stała śię odmienną, że pomieniony Autor nie był informowány, ále to probuie śię Dekretem Trybunálskim Koronnym Lubelskim, Roku 1642. między Czeczelami y Podoreckim nastąpionym, że śię Herbem Ielita zwanym z Antenatow swoich zászczycáli, y pieczętować powinni. Ze zás tá familia pochodźi z Wielkiego Xięstwa Litewskiego od Sudymuntow, od wiekow dawnośćią swoią támże Dźiedźiczących, á Herb Ielita názwány, iest *purè & originativè* Sáryuszow Polskich; wiedźieć o tym potrzebá, iż Krol Władysław Jagiełło W. X. Litewskie, á potym Krol Polski, łącząc swoie Xięstwo Litewskie z Koroną, po ożenieniu śię z Krolową Jádwigą, Polskie Herby rozdawał Panom Litewskim, wraz znim w Krakowie ochrzczonym, iáko też y Roku 1413. powroćiwszy do Litwy, o czym z dawnieyszych Historykow pisze *Władysław Lubieński Scholastyk Krakowski, teraznieyszy Pisarz Duchowny Koronny, w Xięgdze Swiat okryślony, tom*: 1. *fol*: 303. tymi słowy: Krol Iagiełło Litewskiey Szlachćie, Polskie Herby rozdał, y powtornie Litwę przyłączył do Polskiey &c.

O Herbie Czeczelow

Opinia wyrażona

Władysław Jagiełło Polskie Herby Litewskiey Szlachćie rozdawał

Herb Jelita Czeczelom dany od Krola Jagiełła

ztąd

ztąd tedy herb pomięniony Ielita, AntecesſorowiCzeczelowSudymuntowiczow, Iędrzeiowi Sudymuntowi doſtał śię w Litwie, wiernie ſłużącemu w wſzyſtkich expedycyach woiennych, X. Witoldowi, bratu Iagiellona iákom wzwyż wyraźił.

PROCEDENCYA

Na Białočinie w Powiećie Piotrkowskim, y z Białočina w rożnych Woiewodztwach y Ziemſtwach znayduiących śię

BIAŁECKICH, HERBU JELITA.

WSpomina tęn Dom P. *Nieśiecki tom* 1. *fol*: 79. mięniąc go bydź w Woiewodztwie Sędomirskim, ále znáć nie był informowány, w ktorym Woiewodztwie ich gniázdo Białoćin znayduie śię, lubo mowi, iż Piotr z Białoćiná Białecki, Piſárz Ziemi Siewierskiey miáł zá ſobą Karczewſką, Podczaſzankę Sanocką Roku 1675. Jozef Antoni Piſarz Grodzki Sądecki, Wybranowſką, z ktorey ſyná wſpominá, ale go po Imięniu nię wyráża. Daley powiáda, iż Alexander z Łęczyckim Woiewodztwem, Woyćiech z Ziemią Warſzawską, podpiſali elekcyą Krolá Auguſta II. Iáko záś Białeccy, herbu Ielita, w Woiewodztwie Rawſkim, y Ziemi Sochaczewſkiey znáydowáli śię, ſą te dowody: pierwſzy, iż Roku 1651. *feria* 6. *poſt Feſt*: *S. Franciſci Confeſſoris, coram Actis Caſtren*: *Ravenſibus*, uczynioná ieſt donácya częśći ſwoich ná Łayſzczewie y Iarozelu, Sebaſtyánowi Łayſzczewſkiemu, Sekretárzowi I. K. Mći, Mikołaiá Káſztelaná Sochaczewſkiego ſynowi, przez Szlachetnie urodzone śioſtry, Adáma Oskiego y Zofii Łayſzczewskiey corki, Kátárzynę Márcyana Łážyńſkiego, Iadwigę Márcyaná Białeckiego, y Bogumiłę Márcyáná Dankowskiego, żony. Drugi dokument kwietacyi *in Caſtro Sochaczovien*: *Annô* 1685 *fer*: 4. *poſt S. Franciſci Confeſſor*: ná pewną ſummę, przez Szlachetnie urodzonych, Adáma y Woyćiecha Białeckich, niegdy Márcyaná Białeckiego y Iádwigi Oſkiey ſynow, Zygmuntowi Dobrachowſkiemu, Dźiedźicowi Lubinkowa, Oſtrołąki y inſzych uczyniony.

Karczewska *Wybranowska* *Łayſzczewski* *Oski* *Łażyński.* *Dankowski* *Dobrachowski*

niony. Trzeći dokument z donácyi dobr, y częśći swoich wśi Dębowki, w Ziemi Sochaczewskiey leżącey, przez Szlachetnie urodzonego Mátyasza Łayszczewskiego, Cześniká Sochaczewskiego, Szlachetnie urodzonemu Adámowi Biá-*Kawieska* łeckiemu y Zuzánnie Kawieskiey małżonkom, uczynioney *coram Actis Castren: Sochacovien: fer: 6. in Vigil: Festi S. Laurentij, Anno Domini 1686*. Melchior ná Białocinie Dźiedźic Biáłecki, *Incola* Powiátu Piotrkowskiego, z Barbarą Matu-*Matuszewska* szewską, spłodźiwszy w Sieradzkim Woiewodztwie potomstwo swoie, wyniosł śię w Rawskie Woiewodztwo, ktorego sukcessorowie wspomnieni są w Aktach dopiero wyrażonych. Jozef Káźimierz Białecki, Łowczy Bracławski, teraz gdy to piszę, zostaie pod Chorągwią Ludwika Cieszkowskiego, Kásztelana Sochaczewskiego, z Łayszczewskich herbu Prawdźic kontynuiąc *lineam maternam*, záczynáiącą śię y pochodzącą od Mikołaia Łayszczewskiego, Dźiedźica ná oboygu Łayszczewach, náprzod Podstarośćiego Sochaczowskiego, Posła ná Seym roku 1627. według konstytucyi *fol*: 8. potym Pisarza Ziemskiego Rawskiego 1631. *Constit: fol:* 28. dáley Sędźiego Kapturowego Generalnego Warszawskiego 1632. *Constit: fol:* 7. á w czasach nástępuiących Podsędka y Sędźiego Ziemi Rawskiey 1641. *Constit: fol:* 20. ná koniec Kásztelaná Sochaczewskiego, według wspomnioney transakcyi y konstytucyi 1647. *fol:* 6. u Wężyka, y Łubieńskiego, Prymasow Polskich Marszałka, w Trybunále Koronnym kilka rázy Deputata, ludzkośćią y przezornośćią wszystkim miłego, Pradźiáda mátecznego, pomienionego Jozefa Káźimierza, á Dźiáda Oycá y Stryiow iego Biáłeckich Máćierzyńskiego, zmárłego w roku 1655. o ktorym *P. Niesiecki tom: 3. fol:* 53. Więcey tychże Biáłeckich znaydować śię mogło, y w tym Roku 1754. znaydować śię może, ále o nich żadney nie mąm informacyi.

PROCE-

PROCEDENCYA

Kozlorogow z Rybna w Woiewodztwie Krakowskim, od Libiczyna názwanych

LIBICKICH,

HERBU JELITA.

STarożytne w Polſzcze Libickich Imię, pochodźi od Hrabiow Libickich, álbo Libiczyńſkich, w Czeskim Kroleſtwie, niegdy Sławnika Hrabiego Libickiego, Oyca S. Woyćiecha, Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, Dźiedźictwa; ktorych tu początki w Polſzcze, ieſzcze zá Boleſława śmiałego, Zwyćiężcy Czechow, y innych Národow ſławnego, w Woiewodztwie Krakowſkim náznáczaią, ná dobrach Rybnie, znayduiących śię w Powiećie Bieckim. Ci w przod záżywáli herbu Koźloroga, iáko y inśi w Woiewodztwie Krákowſkim, tákże w oderwánym Sląſku, y Czechach, zoſtáiący, o czym *Okolski tom* 1. *fol*: 495. Nie tylko bowięm w Wielkiey Polſzcze Koźlorogowie, byli rożnego Imienia, ále y w Máłey, iáko to Mokrſcy, Węgleſzyńſcy, Pieniążkowie z Witowic, Koryćińſcy, Púcánowſcy, Sącygniowſcy, Dźiaduſcy, Łukowſcy, Mákowſcy y inni, ktorych wylicza Zamoyſkich Genealogia. Ci tedy, co śię zoſtali w Polſzcze, po nábyćiu trzech Kopii, przez Floryaná Saryuſza, za herbowny záſzczyt Ielita názwánych, wſzyſcy Kozlorogowie dáwni, do tych czas tegoż herbu Ielitá używaią, ná tárczy, Kozła ná Hełm wyniożſzy; á dáwne Familie w Szląſku y Kroleſtwie Czeſkim, po oderwániu tych Kraiow od Polski, iák przedtym, ták y w dalſzym czaśie, ſamym tylko Kozłem pieczętuią śię, czego dowodęm pomięniony Autor *loco citato*, mowiący o Wilczkách herbu Koźieł. *De his Hiſtorici* 1239. (przed Floryanem Saryuſzem, y promulgowánemi Ielitami, w Roku 1331. według *Długoſza*) to dokłada: *In Silesia claret familia hæc, quæ ex Regno ibi cum bonis acqviſitis remanſit. Notabit diligens lector alias familias Nobilium, cum ob diſtantiam loci non potui habere claram certitudinem.* Iá tu daleko nie śiągaiąc, kładę Libickich z Kozlorogow Ielitczykow, od Iána Libickiego, Dźiedźica ná Rybnie w Woiewodztwie

Dawność Libickich

Herb Kozlorogow, potym Jelita

Dowod oderwany herbowny

Krakowskim, Powiećie Bieckim, ktory ożęniwszy śię z Ma- *Bychowska* ryánną Byckowską, Dźiedźiczką wśi Bychowski w Woiewodztwie Lubelskim zostaiącey, wyniosł śię z Krakowskiego Roku 1660. y tu z nią spłodźił synow czterech. Marćina *Iakubowska* Rotmistrza Auktoramentu Węgierskiego, Ianá Káźimierza Krola Polskiego, ktory z Heleną Iákubowską wszedłszy w kontrakty dożywotnie, mieli syná iednego Stanisławá Towárzysza *Cohortis hastatæ* Xiążęćia Radźiwiła, Woiewody Nowogrodzkiego w Litwie, bezpotomnego. Drugi syn Ianá Francíszek Antoni *binominis*, Dźiedźic wśi Radowczyki zwaney w Woiewodztwie Lubelskim, Towarzysz Woyská Kopiiczykow I. K. Mći w Litwie, á tęn umarł bezpotomny 1705. leży u WW. OO. Francíszkánow w Lublinie, notowany w Xięgach tegoż Konwentu, dla pokázywániá śię w nádźieiách zbawiennych. Trzeći syn Iáná, z teyże Buchowskiey, Ián tákże Imięnięm, ożeniony 1*mo voto* z Anną Pio- *Piotrowska* trowską, z ktorych synow zostało śię dwoch, Woyćiech y Ián *sterilis*, pierwszy Dźiedźic częśći we wśi Mosżczenki, leżącey *Wolęcka* w Lubelskim Woiewodztwie, z Anną Wolęcką ożeniony, zo- *Hołodyńska* stáwił Piotra máiącego w máłżeństwie Annę Hołodyńską, y Iákuba Dźiedźicow ná dobrach pomięnionych, tákże corkę *Kamięńska* Krystynę wydaną zá Kámieńskiego. Ián syn trzeći Iáná, o- *Miodusz.* żeniony 2*do voto* z Ioanną Miodusżowską, spłodźił Antonie- *Kunicka* go Cześniká Mińskiego, ktory z Anną Kunicką, Iáná Kunic- *Dobraczewska* kiego, Cześniká Látyczowskiego, y Anny Dobraczewskiey corką, zostáwił syná Máćieiá Fráncíszká *binominis*, Mieczniká Ziemi Łomżyńskiey, żyiącego w máłżeństwie z Kátárzyną *Łośiowna* Łośiowną Roszkowską. Czwarty syn Iáná Libickiego, Stanisław *binubus*, pierwszym máłżęństwem miáł Kátárzynę *Piotrawska* Piotrowską, z ktorey Ián bezpotomny, po tey wźiął Kátarzy- *Sawiczow.* nę Sawiczownę, z ktorey Francíszek dwużenny tákże, 1*mo* *Jabłońska* *voto* z Iábłońską miáł syna Káźimierza, Towarzysza Pancerney Chorągwi, Xiążęćia Lubomirskiego Starosty Kaźmirskiego, Dźiedźicá dobr Poniátowa: 2*do voto* z Katárzyną Bo- *Bogucka* gucką zostawił Wawrzyńca Dźiedźica częśći tegoż Poniatowa. Tęnże Stánisław pomięniony, z Kátarzyną Sawiczowną zostawił syná drugiego Laurentego, z Mostowską żyią- *Mostowska* cego, Towarzysza Chorągwi Pancerney, przedtym Czarneckiego, Pisarza Połnego Koronnego, DZYRYT

IELITA DZYRYT HERB.

EPIGRAMMA.

Ut pretium crescit, si auro superadditur aurum,
Sic ad tres Hastas, dum sibi quarta datur.
Promeruit virtus, ut Martem plura decorent,
Qui propter Patriam vulnera plura tulit.
Testes sunt Parmæ meritorum tumque triumphi,
Quàm vigil hic Regno, præsidioque fuit.

PROCEDENCYA
DZYRYT SZCZEPANKIEWICZOW HERBU JELITA,

TA Familia lepiey y doskonaley opisać się nie może, iáko z właſney ich Genealogii, *ad Acta in Castro Trembovliensi, Feria Tertia, post Festum Sanctissimæ & Individuæ Trinitatis proximâ, Anno Domini Millesimô Septingentesimô*

Quinquagesimô Secundô per oblatam podaney, ktorą tu kładę.

Ad Officium & Acta praesentia Castrensia Capitanealia Trembovliensia, personaliter veniens Generosus Petrus Dzyryt Szczepankiewicz, olim Generosi Adalberti cum Generasa Anna de Sarneckie, primô votô matrimoniali Zędziánowska Consorte sua legitima procreatus filius, olim vero Generosorum, Theodori & Anastasiae Jwaskiewiczowa nepos, adhaerendo Manifestationi per eundem olim Generosum Theodorum Dzyryt Szczepankiewicz *Avum suum, ratione desolationis Actorum una cum adnotatione Genealogiae domûs suae, coram actis Castrensibus Vinnicensibus Anno Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Octavo, die Vigesima Sexta Mensis Septembris factae, tum Testamenti ultimae voluntatis praememorati olim Generosi Adalberti Patris sui, Anno Millesimo Sexcentesimo Octuagesimo Tertio, die Vigesima Martii in Dzikow condito, omni meliori modo, supplendoq; quosvis defectus munimentorum sui Procedentiam probantium, tam ob varias inconstantis fortunae vicissitudines, quàm Actorum praesertim Smolenscensium, Mścislaviensium, Czerniechoviensium, Kijoviensium, Vinnicensiumq́, & Bracławiensium, sub tempus Hostilitatum subsecutam desolationem, personarumq; variarum interceptionem amissorum, suo, charissimorumque, Perillustris Admodum Reverendi Francisci Canonici Cathedralis & Judicis Surrogati Camenecensis Podoliae, Notarij Apostolici & Praepositi Kopyczynensis; Costnantini in saeculari statu existentis juvenis, Joannis Soc: Jesu, Jacobi ad praesens verò Dominici, Ordinis Praedicatorum, Mariannae primo voto Generosi olim Ioannis Podgurski, secundo ad praesens Joannis de Bienki Bienkiewicz, & Cristinae Magnifici Josephi Kolenda Pincernae Oszmianensis, Consortium Legitimorum, Filiorum Filiarumq́; suarum, cum olim Generosa Justina, olim Generosorum Josephi & Helenae de Borakowskie Zegutow Brzeskich filia, consorte sua charissima procretorum, nec non aliorum successorum suorum honori & integritati providendo, habita praesertim ratione grandaevae & decrepitae aetatis suae, nec non praerecensitorum Actorum desolationis, eandem praeassertam Genealogiam etiam ad Acta praesentia obtulit & eidem Officio praesenti, ad acticandum porrexit tenoris sequentis:* Szczepankiewiczowie, álbo Szczepankowiczowie (y ták albowiem onych zwano) Herbu Jelita z tą odmianą, że w hełmie uzbroionego po Petchorsku Rycerza

Sarnecki Zędzianowska — Iwaskiewiczowa — Podgurski — Bienkiewicz — Borakowski — Brzeski — Opisanie Herbu

rza noszą, od pasa nád Koronę wynieśionego, w prawey ręce szablę Polską, niby do cięcia wynieśioną, lewą záś u pasa trzymaiącego, przez ktorego pierśi, od lewego boku grotem, w prawą tarczy ná wylot przechodzi kopiia. Ci w początkach swoich, tegoż Rycerza nátarczy w czerwonym polu nośili, zowiąc go Dzyrytą, nibi Dzidą przeryty, Przodka swoiego tegoż názwiska, ktory linią swoią od Dachny Jezbuta w Xięstwie Litewskim męża znacznego, Wnuki prowadził, ktory to Jezbuto, w Roku Tyśiącznym Dwuchsetnym Dźiewiędźieśiątym, ná Mistrza Krzyżackiego z Litwy z plonem powracaiącego, w Poczćie ludzi kilkuset nápádłszy, gdy żwawo ná niego nátarł, kopiią tám przebity, ná źiemi leżąc ostatnich śił dobywszy swego adwersarza ránił. *Dusbruchius* Dzyryt, ten zostawił po sobie synow Iwachna y Klima: Iwachno Dzyrytowicz zginął od Moskwy; Klim z Waśieliczowny Hryhorego y Stefanka, dziedziczyli ná Dzyrytkach, w Xięstwie Siewierskim, ále kiedy się to Xięstwo do Moskwy przerzuciło, y Wieczna z innemi Fortecami oney śię dostała, Hryhor przy Moskwie został Szczepanko. fortuny właśney tám że odstradawszy, wyniosł śię do Litwy, gdzie poiąwszy Halszkę Gertutownę herbu Jelitá, onegoż, wyniosszy swoy właśny ná hełm, záżywać począł: á służąc w woysku Dymitra Wiśniowieckiego, ták mu się Rycerskiego serca odwagą zálecił, że pod rok Tyśiączny Pięćsetny Sześćdźieśiąty Pierwszy, zá Iwana Wáśilewicza Cara Moskiewskiego przeciwko Tátarom u niego Rotmistrzował. Gdy záś tegoż Xiążęcia Dymitra ná Hospodarstwo Wołoskie nie w wielkim Poczcie Polakow y Kozákow iadącego, Tomasza pogromiwszy, do Konstantynopola záslał, á kompanią iego, uszy y nosy po obrzynawszy, wolno do Oyczyzny puścił, y Stefakowi Dzyrytowiczowi tegoż się dostało okrucieństwa. Potomstwo iego Georgi, Fedor y Hapka. Georgi od Wołoszy zábity; Hapka w panieństwie zmarła, Fedor záś od Oyca Szczepanka Szczepankiewiczem záwołany, w Moskiewskiey expedycyi w Roku Tyśiącznym Sześćsetnym Trzydziestym Czwartym pod Putywlem, y w Roku 1637. pod Starczem, przeciwko Kozakom z Jeremią Michałem Wiśniowieckim Woiewodą Ruskim, mężnie stawał, á w Roku 1644. pod Ochmanowem

Jezbuto

Waśieliczowna

Gertutowna

Dzirytowie zwani Szczepankiewiczami

od Tatarow poległ, zostawiwszy Jędrzeiowi Woyciechowi z Iwaskiewiczowny, Alexandra corki, synom swoim Genealogią, *una cum manifestatione de desolatione Actorum* w Grodzie Winnickim *in Anno* 1638. die *Vigesima Sexta* Mieśiąca Września, *Acta Castrensia Vinnicensia eodem Anno* 1638. Jędrzey dostał się Ordzie w niewolą, z ktorey nie wyszedł. Woyciech zaś wkroczywszy w ligę małżeńską z Anną Sarnecką, po Zedźianowsikm pozostałą wdową (z ktorym miała Marcina y Reginę Ráczyńskiego Jana małżonkę) zostawił z niey w dzieciństwie syna iednego tylko Piotra; gdyż w następuiącym Roku 1683. ná Wideńską poszedł (Testament 1683.) z ktorey nie wyszedł; ktory to Piotr, náprzod z Lubomirskim Obożnym Koronnym, potym na Káliską z Jozefem Potockim Woiewodą niegdy Kijowskim, w Roku przeszłym 1751. Kásztelanem Krakowskim, y Hetmanem Wielkim Koronnym zmarłym służył, w Roku záś 1711. złączył się dożywotnie z Justyną Jozefa Zegoty Brzeskiego, y Heleny Borákowskiey corką, á Bazylego Borákowskiego Regenta Krzemienieckiego śiostrzenicą rodzoną: *Intercisæ Nuptiales* 1711. *die 6ta Septembris*; ktora zostawiwszy mu *in vivis* Franciszka, Konstantego, Jána, Jákuba, Maryannę y Krystynę, w Kopyczynach przy Kościele Farnym od Franciszka pochowána *Anno* 1751. *die Vigesima Nona Augusti. Sepultura Ecclesiæ Parochialis Kopyczynensis.* Ten bowiem Franciszek, naprzod Mansionarzem *fundationis Milevianæ* przy Katedrze Lwowskiey, po skonczoney zaś S. Teologii w Szkołach tychże Lwowskich, w ktorych był y Rektorem *Marianæ Academiæ*, y po kilka rázy z Filozofii y Teologii publicznie defendował, Plebanem Kopyczyńskim *in Anno* 1741. zostáwszy, z tąd Kánonikiem Katedralnym y Surrogatem Kámieńca Podolskiego, y Notaryuszem Apostolskim żyie, Konstanty wiek młody w Pálestrze poleruie. Jan *in Societate Jesu*, Jákob *in Ordine Prædicatorum Provinciæ Russicæ* pod Imieniem Dominika Zákonne obrawszy życie; Máryanna *primô votô* z Ianem Podgurskim, z ktorym iest Maryanna *minorennis*; *secundo ad præsens* z Iánem ná Bieńkiewiczach Bieńkiewiczem w Woiewodztwie Wileńskim w Powiecie Lidzkim, gdzie *ad præsens* ciż Bieńkiewiczowie *hæreditant*. Krystyna z Iozefem *Kolędą*, Cześnikiem Oszmiań.-

Sarnecka
Zędzianow
Raczyński
Brzeski
Borakowski
Bieńkiewicz

ſzmiańskim w małżeńſtwie żyią, z ktorym potomſtwo Dyonizy, Gabryel, Michał &c. Kolendowie *minorennes.* Piotr Dzyrzt Szczepankiewicz *manu propria.* (LS.)

Ex Actis Caſtrenſibus Capitanealibus Trembovlenſibus extraditum 1752 *Anno.*

Wſpomina *Paprocki w Xiędze Kleynoty fol:* 695. o Krzyſztofię Stefánowiczu y herbie iego nábytym w Roku 1581. zá Krola Stefána, podobnym ná hełmie; ále bez włoczni zbroyney oſoby z ſzablą dobytą przeſzytey, lecz ná tarczy zbroyna ręka trzyma gołą ſzablę, gdzie y *Diploma Nobilitatis* wyraża, zá rekommendacyą Jána Zámoyskiego, Hetmana W. K. oświaczonych dzieł Rycerskich tegoż Stefánowicza pod Pleſzkowęm wMoſkwie, wprzod długim czaſem Piſarza Skarbu Krolewskiego, ktorego z Metryki Litewskiey Przywiley tu kładę, Roku 1581. dátowany. Stephanus DEI Gratia Rex Poloniæ &c. &c. Viſum eſt Nobis, ut inter eos, qui cum alijs in bellis, tum in hac expeditione præſenti Pleſcovienſi ſtrenuè ſeſe geſserunt. &c. Egregium Chriſtophorum Stephanowicz ſervitorē Noſtrum, tam longo temporis ſpacio in Teſaurario modô Natarij Officio, non minori fide, quám induſtria cum laude omnium diligentiaq; fungentem, &c &c. Propter illius ſtrenue geſta, quæ Nobis per Jlluſtrem Magnificum Ioannē Zamoyski, Supremum Exercituum Regni Campiductorem & Cancellarium, Cracovienſem &c. &c. Capitaneum, commendata ſunt cum præteritis Noſtris contra Moſchum expeditionibus, & arcium, utpote *Połocko, Wielkie Łuki* propugnationibus, tamen præſertim in præſenti hujus anni circa Pleſcoviam oppugnatione, ibi periculoſa & difficilima quæq; tentanda, fortis & ſtrenui militis in eruptione documenta edidit, in Eqveſtrem Ordinem adſcriberemus, & Nobilitatis Regni Noſtri prærogativis, honoribus & eminentiis, ipſum & ſucceſsores illius legitime deſcendentes ornaremus, prout ijs adſcribimus, illiq; & loco, ubi in Noſtro & Reipub. ſervitio, ſumma cum admiratione periculoſe verſabatur, & ab armis, qvibus tempore irruptionis uſus eſt, & poſteris illius nomen & ſtemma in perpetuum retinendum Nobilita: ſuæ argumentum, quô cæteri ad ſimilem virtutum

imitationem & studia militaria, hac benignitate Nostra provocarentur, damus & concedimus, ipsumq; Christophorum Stephanowicz Notarium thesauri Nostri, ejusq; posteros legitime descendentes in jura Regni, & Ordinis Equestris, successoresq; illius cooptamus &c &c. Datum ex Castris Nostris ad Plescoviam Civitatem Die 21. Mensis Novembris, Anno 1681. Regni Nostri 6.

JUNOSZA HERB

EPIGRAMMA.

Stat pede suspensô, necnon ad summa levatô,
Candidus hic Agnus, gemma corusca Ducum.
Non sibi, sed Regno fert vellera murice tincta;
Protegit is Patriam, vestit utrumque Forum.
Promeruit certe clementia pectora Regum,
Qui placidus cordi non sinit esse DEI.

ABRYS HERBOWNY.

Jest Baran biały w polu czerwonym, ná trawniku źielonym, z prawą nogą przednią do stąpienia wznieśioną, we krwi po boki stoiący, niosąc głowę rowno do gory z rogami zákrzywionemi

Opisanie herbu

wionemi. Ná hełmie, iedni połowę Báráná tákiegoż ſtoiącego, inśi pięć pior ſtruśich, inśi połowę Rycerza zbroynego, w iedney ręce Miecz, w drugiey zwycięzki Wieniec trzymáiącego, y z inſzemi odmianami kłádą. *Paprocki de ſtemmat: fol:* 248. *Okolski tom:* 1. *fol:* 354. *Pariſius, Nieśiecki y inni zgodnie.*

ORYGINAŁ JUNOSZY.

O Tym Herbie dáwni Hiſtorycy piſáli, że z Niemiec do Polski ieſt przenieśiony, iáko y ſame iego nazwisko *Jung Szchoff*, to ieſt młody báran, świadczy; ktorego słowa Polacy nie rozumieiąc, po ſwoiemu názwali go przez podobieńſtwo mowy Niemieckiey, iedni Iunoſzycem, drudzy Iunoſzą. Piſze *Długoſz* z ſwoiemi náśladowcami, że ten Herb ma początki w Polſzcze, domyślaiąc ſię z Polskiego Imięnia *Iunoſza*, znáczącego Nowożęncę, ktory iadąc nie z małym pocztem po żonę, trafił ná ſtraż Krzyżácką, y pogromił ią ſzczęśliwie, á do wiedziawſzy ſię od Bráńca o więkſzey kupie, natarł męźnie y zwyciężył ich łatwo, iż konie daleko ná páſzą wyſłáli. Gdy záś z domu wyieżdzał w tę drogę, báran wyſzedł zá nim becząc y skacząc; co ſobie miał zá znak ſzczęśliwy. Záczym gdy to Krolowi donieśiono, wezwany co by chciał zá tę záſługę, ten prośił o Bárana, żeby mu zá Herb był nadany, co Krol uczynił. Szerzey o tym *Paprocki w Gniaździe cnoty fol:* 1097, ále się w Herbach poprowił. O tymże *Długoſz* w Hiſtoryi dzieiow Polskich, ktory nie ták pilnie y rzetelnie dochodził początkow herbownych, iáko Páprocki o Herbach, ktory prawie *ex profeſſo* wiek ná tym trawił, ażeby Herbarz dobrze nápiſał, gdzie wyráża *fol*: 248. Iż kleynot ten rodowity z Niemiec przynieśiony w te kraie, z pierwſzym Polski Fundatorem Lechem, Sarmackiego Národu Monarchą, przez co Iunoſzowie z Niemcow zoſtawszy Polakami, Niebo, nie umyſł odmienili, bo iako tam dáwno zoſtawali ſławnemi, ták y tu przez rożne expedycye woienne, ieſzcze daleko ſławnieyſzemi, o czym powiada *Okolski tom*: 1. *fol*: 355. *Hercules ſunt Polonici Iunoſii, nam licet ſint de Agnorum vel arietum armis, non tamen ut præda, vel propter prædam, ſed propter indefeſsum animum, invictum Cor, inveſtigatum ab ullo tenax belli Conſilium, fugax & prudentiſsimum contra hoſtium Regni incurſus progreſſum. Hercules Polonici &*

Opinia Długoſza

Relacya Paprockiego.

Okolskiego

Www2 *inde*

inde vocandi, quia contra hæreses acerrime pro Deo, fide & Ecclesia pugnârunt. fol: 356. Oprocz tego powiada *Ammianus Marcellinus Lib:* 29. *Junosza Sarmata militiam excellens egre-* Marcellin *giam, & in aggredrendo hoste, & in abigenda præda ingenti, navavit operam, suæ virtutis accepit mnemosinon Agnum in area rubra supra, infra viridi.*

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE HERBU JUNOSZA.

Radzieiowski Michał Rádzieiowski, Herbu Iunosza, Arcybiskup Gnieźnieński, Kardynáł S. Praxedy umarł. 1706. *die* 13. *Octobris.*

Karnkowski. Stanisław Karnkowski, herbu tegoż, umarł 1603. będąc Gnieźnieńskim Arcybiskupem. *Damalewicz in Archiepis:Gnesnen.*

Grohowski. Achacy Grochowski, będąc Arcybiskupem Lwowskim, umarł 1644. y Mikołay Krosnowski tegoż herbu 1654. Krosnowski

Szaniáwski. Felicyan Konstantyn Szaniawski, będąc Biskupem Krakowskim umarł 1732. Jędrzey Stanisław Záłuski, terazniey- Załuski szy Xiążę Biskup Krakowski.

Karnkowski Ian Karnkowski, Biskup Kujawski umarł 1538. á Stanisław Karnkowski, będąc tymże Biskupem postąpił ná Gnieźnieńskie 1581. *Damalewicz in Episc: Cuiav.* Potym Felicyan Konstanty Szaniawski, z tegoż postąpił ná Krakowskie 1720.

Bielinski Ian Bieliński będąc Biskupem Płockim, umarł 1546. *Długosscy & Łubieński:* Ięd rzey Záłuski, z tego Biskupstwa postąpił Załuscy. ná Warmińskie 1698. Ludwik Záłuski umarł z tą Infułą 1722. á Ięd rzey Stanisław Zăłuski postąpił ná Łuckie, potym Chełmińskie, ná ostatek ná Krakowskie. Michał Radzieiowski, Radzieiowski., będąc Biskupem Warmińskim postąpił ná Gnieźnieńskie 1687. *Treterus de Epis: Varmien.* Ięd rzey Chryzostom Załuski będąc tymże Biskupem, umarł 1711.

Grochowski Achacy Grochowski Biskup Łucki, umarł 1632. *Kobierzycki fol:* 281.

Ługowski Ian Karnkowski, będąc Biskupem Przemyślskim, postąpił ná Kuiawskie 1531. *Nakieski fol:* 616. Szymon Ługowski umarł 1583. *Nákieski fol:* 718. Ten z Domu był Szaniawski, ále przez respekt Ługowskich, ich się Imięniem názywał, że mu promocyą dali. Jan Borukowski, będąc tymże Bi- Borukowski skupem Przemyślskim umarł 1585. *Łubien: in Episc. Plocen:*

Achacy

Achacy Grochowski, postąpił ná Łuckie 1627. *Nakielski in Miech: fol:* 909.

Felix Jan Szaniawski, będąc Biskupem Chełmskim umarł 1733.

Jędrzcy Záłuski będąc Biskupem Kijowskim, postąpił ná Płockie. *Constit:* 1691. Załuski.

Mikołay Krosnowski, będąc Biskupem Inflandzkim, postąpił ná Lwowskie 1645. *Consti:* 1642. Krosnowski.

Franciszek Gałecki tegoż Herbu Junosza, będąc Woiewodą Poznańskim umarł 1709. ktory przedtym był Woiewodą Káliskim. *Załuski Tom:* 1. *Fol:* 696. Gałecki

Stanisław Radzieiowski, będąc Woiewodą Łęczyckim umarł 1633. *Const.* 1637. *fol:* 3. Chryzostom Dorpowski, tegoż Herbu Junosza, będąc pomienionym Woiewodą Łęczyckim umarł 1718. Radzieiowski Dorpowski

Mikołay Scibor Szarłey, Herbu Junosza, będac Woiewodą Jnowrocławskim umarł 1457. *Długosz Tom.* 2. *Kromer Lib.* 24. Szarłey

Mikołay Kołon, tegoż herbu, był pomienionym Woiewodą. *Paproc: o herbach fol:* 248. Kołon.

Franciszek Gałecki, będąc tymże Woiewodą, postąpił ná Káliskie. 1703. *Załuski tom:* 2. *fol.* 885. Gałecki

Paweł Kołon z Dáleiowa, herbu tegoż Junosza, będąc Woiewodą Podolskim umarł 1507. *Statut: Łascij fol:* 112. &c. Stefan Humiecki Woieweda Podolski umarł 1736. Kołon Humiecki

Jędrzey z Rradzieiowic herbu Junosza, był Woiewodą Płockim 1512. *Olszowski de Primatu.* y Ian Karnkowski 1620. *Okolski tom:* 2. *fol:* 433. także Stanisław Karnkowski 1632. *Porządek Eleckyi.* y Franciszek Záłuski, ktory umarł 1735. á po nim nastał Mikołay Podoski tegoż herbu Iunosza. Radzieiowski Karnkowsk Załuski. Podoski.

Ian Podoski, będąc Woiewodą Mázowieckim umarł 1630. *Hostoria Possełii.*

Stanisław Radzieiowski, będąc Woiewodą Rawskim, postąpił ná Łęczyckie 1627. *Constit: Anni ejdem fol:* 4. Tymże był Woiewodą Alexander Záłuski, ktory umarł 1693. *Załuski tom.* 1. *fol.* 690. y drugi Alexander Iozef Záłuski 1720. Záłuski

Franciszek Bieliński herbu Iunosza, był Woiewodą Chełminskim Bielinski

mińskim, ktory wziął Laskę Nadworną 1732. á potym W. Koronną, y Michał Bielińſki zoſtał tymże Woiewodą.

Ian Franciſzek Bieliński, był Woiewodą Malborskim. *Załuski tom. 1. fol:* 805.

Załuski Franciſzek Záłuski będąc Woiewodą Czerniechowskim, poſtąpił ná Płockie. *Załuski tom. 2. fol: 41.* á Mikołay Kroſnowſki umarł tymże Woiewodą 1723.

Gałecki Franciſzek Gáłecki, herbu Iunoſza, będąc Poznańskim Kaſztelanem, poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1697. *Załuski tom:* 1. *fol:* 696. Tenże był pierwey Kaſztelanem Kaliskim.

Załuski Franciſzek Záłuski, będąc Kaſztelanem Woynickim, poſtąpił ná Woiewodztwo Czerniechowskie 1696. *Załuski tom:* 1. *fol:* 1334.

Karnkowski Jan Karnkowski będąc Káſztelanem Gnieźnieńſkim umarł 1508. *Paprocki fol: 249.*

Radzieiowski Mikołay Káźimierz Radzieiowſki, tegoż Herbu Junoſza, był Kaſztelanem Łęczyckim 1648. *Treterus in Episc: Varmien: fol:* 174.

Szarłey. Mikołay Scibor Szarłey tegoż herbu, był Kaſztelanem Jnowrocławskim, ktory poſtąpił ná Woiewdzſtwo tegoż Jmięnia. *Kromer Lib:* 22. Także Piotr Kołon, herbu Junoſza, był tymże Kaſztelanem. Páprocki o herbach *fol:* 248. *Kołon*

Grochowski Ráfał Grochowski herbu tegoż, był Kaſztelanem Lwoskim 1650. Glińka w Jednorożcu.

Humiecki. Woyciech Humiecki będąc Kaſztelanem Kámienieckim w Roku 1613. umarł. *Okolski tom. 1. fol:* 365.

Szaniawski Adam Szaniawski, będąc Kaſztelanem Lubelskim umarł 1725.

Podoski. Mikołay z Krośni herbu Junoſza, był Kaſztelanem Płockim 1496. *Laſcius in Statut: fol:* 120. Mikołay Podoski tegoż hedbu, Kaſztelan Płocki, poſtąpił ná toż Woiewodzſtwo 1736. Staniſław Radzieiowski, będąc Kaſztelanem Rawskim, poſtąpił ná Woiewodzſtwo tegoż imięnia 1618. Także Alexander Iozef Záłuski, z pomienioney Kaſztelanij poſtąpił ná Woiewodzſtwo Rawskie 1693. *Záłuski*

Stępkowski. Gábryel y Stefan Stępkowſcy, herbu Iunoſza, byli Kaſztelanami

lanami Bracławskiemi, pierwſzy w Roku 1638. drugi 1662. ktory umarł 1674.

Káźimierz Ludwik Bieliński, będąc Marſzałkiem W. Koronnym umarł 1713. Bielinki.

Iędrzey Załuski Biskup Warmiński, będąc Kanclerzem W. Koronnym umarł 1711. Záłuski

Ian Borukowski, herbu Iunoſza, Biskup Przemyslſki, będąc Podkanclerzem Koronnym umarł 1585. *Sulikow: Comment: Paſtor:* Hieronim Radzieiowski, Staroſta Łomżyński uſtąpił mnieyſzey Pieczęci 1652. *Treterus in Varmi: fol:* 174. Także Michał Rádzieiowski Biskup Warminski, też oddał Pieczęć. *ibidem.* Borukowski.

Káźimierz Bieliński, będąc Marſzałkiem Nadwornym Kor: poſtąpił do wielkiey Laski 1703. y Franciſzek Bieliński poſtąpił do Wielkiey 1742. Bielinski.

Hieronim Radzieiowski, Staroſta Łomżyński, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1645. Także Franciſzek Bieliński Miecznik Koronny, ná Konwokacyi w Warſzawie 1674. Y Stefan Humiecki, Stolnik Podolski, ná Konwokacyi támże 1696. Także Káźimierz Ludwik Bielinski Podkomorzy Koronny, ná Elekcyi Auguſta II 1697.

Alexander Záłuski, Woiewoda Rawski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1684. y Alexander Iozef Záłuski ſyn iego, Kaſztelan Rawski 1690.

HERBOWNI JUNOSZOWIE

Zebrani przez *Okolskiego tom.* 1. *á fol:* 360, *ad folium* 372.

Bilińſcy, czy Bielińſcy, iáko inśi piſzą.

Boiánowſcy, w WielkieyPolſzcze.

Chądzeńſcy w Płockim Woiewodztwie.

Dąbkowſcy, w Płockim Woiewodztwie.

Drużbicowie, w Mazowieckim, y Ziemi Warſzawskiey

Gigańſcy, czy Gigawſcy nie piſze kędy.

Goſtkowſcy, w Inflandach.

Grochowſcy, z Grochowic, w Ziemi Przemyslkiey.

Gulczewſcy, w Wyſzogrodzkim Powiecie.

Gzowſcy, w Zakrocim: Ziemi.

Horyſzewſcy, w Bełskiey Ziemi.

Humieccy z Rychtow, w rożnych Woiewodztwach.

Iunoſzowie, czy Iunoſzycowie.

Kámieniewſcy, czy Kamienieccy, w Poznańskim Woiewodztwie.

Klińſcy w Pruſach, drudzy w Podolu.

Koſmaczewſcy, w Ziemi Płockiey.

Kowalewſcy, w Zákrocimskim Powiecie.

Kroſnowſcy, w Rawskim Woiewodztwie.

Krzykowſcy, w Łęczyckim Woiewodztwie.

Kurdwanowſcy w Powiecie Sochaczowskim.

Kuſzowſcy, czy Kuſzkowſcy, raczey Koskowſcy.

Lelowſcy w Mazowſzu.

Lipiccy w Zákrocimskiey Ziemi.

Łochoccy, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Ługowſcy, czy Ługomſcy, nie piſze kędy.

Málieccy, w Bełzkiey Ziemi y inſzych Powiatach.

Omicińscy z Stężyckiego Powiatu.

Oparſcy w Przemyślſkim.

Orłowſcy, nie piſze kędy.

Ośińſcy, czy Ośimſcy w Gostyńskim.

Oſtrzanowſcy w Łeczyckim Woiewodztwie.

Piáskowſcy, z Łęczyckiego, ná Podolu, Wołyniu y inſzych Woiewodztwach.

Piianowſcy w Zakro: Powie:

Piotrowſcy w Drochickiey Ziemi.

Podoſcy, czy Podowſcy, w Mazowieckim Woiewodztwie

Polikowſcy, w Podlaskim Woiewodztwie.

Poniatowſcy, w Zákrocim: Ziemi.

Przędzowſcy, w Kaliskim Woiewodztwie.

Przerowniccy, w Sieradzkim.

Radziejowſcy, w Mazowiec:

Rościſzewſcy czy Rozciſzewſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi y Płockim Woiewodztwie

Segrowſcy, czy Segrawſcy w Piotrkowskiey Ziemi.

Skoroſzewſcy, czy Skoroſzowſcy, z mnieſzego Skoroſzowa, w Woiewodz: Mazowie: Ziemi Zákrocim:

Służkowſcy, w Kaliskim Woiewodztwie.

Stępkowſcy, czy Stępowſcy w Mazowieckim.

Suchodolſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi

Szaniáwſcy niegdy pod Łukowem, teraz w rożnych Woiewodztwach. Sta-

Stárzeńſcy w Płockim Woiewodztwie.

Szetyńſcy w Krakow: y Sędomir:

Troianowie, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Ubniewſcy w Nurskym Powiecie.

Wćśiliccy nie piſze kędy.

Wieliccy, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Wolſcy w Lubelskim Woiewodztwie.

Woyſławſcy w Płockim Woiewodztwie.

Záliwſcy czy Zaliſcy w Mazowieckim.

Záłuſcy z Rawskiego, w rożnych Woiewodztwach.

Záwłoccy w Zakrocimskiey Ziemi.

Zukowſcy w Podlaskim Woiewodztwie.

Z poznieyſzey indagacyi *Nieſieckiego tom 2. fol: 450. & 451. znayduią ſię ci.*

Borkowſki.	Dorpowski.	Kiernowſki.	Mieſzkowski.
Borowſki..	Drewnowski.	Kijowſki.	Odnodzki.
Borukowſki.	Gałecki.	Kiśielewski.	Saporowski.
Chociſzewſki.	Gliniecki:	Koło.	Sęp.
Chrapuńſki.	Goślinowski.	Koniński.	Smogorzewski.
Cieślińſki.	Hermanowſki.	Konopacki.	Starzynski.
Dąbrowski	Jankowski.	Kormańicki.	Záwacki.
Dolecki.	Karnkoski,	Łęmpicki.	

Dorp- Kier- Mieſz-

Do tegoż herbu náleżą, według Manuskryptu Załuskiego Referendárza Koronnego.

Chudzewſcy.	Oświecińſcy.	Rzeńſcy.	Troianowie.
Koniuſcy.	Przedoiowſcy.	Stefanowſcy.	Zákowſcy.
Nyowſcy.	Ráhańſcy.	Szarlewſcy.	

PROCEDENCYA
HRABIOW JUNOSZOW
THABASZ ZAŁUSKICH,
y z Załuskich KROSNOWSKICH, BIELINSKICH, RADZIEJOWSKICH, y KOŁONOW.

Genearchá pierwszy GEnearcha pierwszy w Polszcze Junoszow Záłuskich zwał się BARAN *Jung Schoff*, po Słowiańsku Junosz, nie Iunak, iáko nie ktorzy rozumieli. *Wencesław Kostecki* w Kázániu pogrzebowym Piotra Záłuskiego. Ten rodem był z Gottow, Pokoleniá Krolewskiego, *de Stemmate Hamelorum*, iż Niemcy starożytni, *Hamel* Báranka zwáli; teraźnieyśi *Jung Schoff*, toiest młody Báran, iákiego używał w herbie. Tenże z Kroacyi do Polski przyiachał z Lechem pierwszym, Sármacyi Europeyskiey Monarchą, około Roku Pańskiego 550. po záwoiowániu Gilimera ostátniego Krola Gottckiego, według nászych Historykow, osobliwie *Okolskiego Tom 1. fol: 354.* y inszych wielu Cudzoźiemskich.

Piotr Hetman. Jego Potomek, Piotr z Domu Herbownych Báranow, Woyska Krolewskiego Wodz czy Hetman, blisko Miasteczka Pucka z Prusami Woynę toczył; ktorych Wodzowie byli, Fryderyk Rewencke, y Kásper Nostwitz, oczym *Miechowita Hist: Polonæ lib: 1. fol: 319. & 26.* Potym Iunoszowie Záłuscy w starożytności zwali się Thabászami, iak pisze *Paprocki o Herbach fol: 254.* *Thabaszowie.* tychże Thabaszow było Braci dwoch, z ktorych starszy od wśi Záłuskie w Woiewodztwie Rawskim zostaiącey, *Záłuscy Krosnowscy* zwyczaięm Polskim, názwány Záłuskim, á młodszy od Krosnowa Krosnowskim, ktorych Dom dla nieustanney pámięci swoich początkow, dotąd nieodmiennie pisze się *de Załuskie* Krosnowscy, ktorych Procedencyą wyrážąm niżey. Z tych Thabasiuszow, niektoremu Henryk I. Imperator Rzymski, konferował Báranka, od szyi ná pierśiach wiszącego, Roku 936. przez co go niektorzy rozumieią bydź pierwszym Authorem Hrábiow Báranow: o czym *Benedict: à S. Jose: in Mercurio Civili dedicat: tom. 2. pag 21.*

Był

Był też názwony *Záłużką*, Zygmunt Iunoſza, Roku 995. iż Bolesławа Chrabrego pierwſzego Krola Polskiego, zá expedycyi przeciwko Iároſławia Xiążęcia Ruskiego, w okazyi od śmierći ochronił, tym ſpoſobem: iż zbroyny Ruśin na Krola Bolesława nátarłſzy z ſzablą, co tylko ciąć go miał śmiertelnym rázęm, nátychmiaſt Zygmunt Iunoſza, ſąm ſobą záłożył go y záſtawił, ná zárąbánie własnych nie żáłuiąc członkow, byle tylko Głowa, ktora Kroleſtwem rządziła, w cáłości zoſtawáła: zá co Krol, iák mu był wielce obligowany, ták też nie mnieyſzemi Poſseſſyiámi kontentuiąc Heroiczną iego rezolucyą, ná wieczną pámiątkę kazuſu tákiego, *Záłożką* názwał go Słowiańskim ięzykiem, toieſt Tarczą po náſzemu. *Idem Benedict: loco citata: tom: 1. & Panegyris, Cordium Aries.* Záłużka

Wnuk tegoż Zygmunta Iunoſzy Záłużka, *Comes Baran*, Konſyliarz Kazimierza I. Mnicha, Krola Polskiego, poufały, y skrytych ſekretow iego wiadomy 1050. Zegota *Comes Baran* Iunoſza od herbu w Polſzcze názwany, ponowił tenże ſwoy záſzczyt od Bolesława Łyſego, Xiążęcia Sląskiego y Polskiego, ząmkiem *Kemitz* w Sląſku udárowany 1243. *Sinapius tom: 1. fol: 130.* Iunoſza *Comes Baran*, z Baſzkiem Kuſtoſzęm Poznańskim, o pewną wyſpę, czy kępę, ná rzece Warta zwaney, przed Xiążęciem Przemysławem miał ſprawę 1253. *Miecho:* y tenże *Baſzko* pierwſzy Hiſtoryk Polski w Kronice ſwoiey. Bernarda wſpomina wzwyż cytowany *Sinapius* 1310. Ian Iunoſza *Schoff*, według dáwney mowy Niemieckiey, według záś teráznieyſzey *Schaff*, z ktorego, y potomkow iego pochodzący w Sląſku, byli Hrabiami *Semper Frey in Kynaſt Schaff Gotſch*, niedawno kreowani Xiążętami S. P. R. z ktorego Domu ieſt teráźnieyſzy Biskup Wrocławski, Xiążę ná Grotkowie &c, o czym ſzeroko napiſał *Theodo: Krauſe in Miſcellan: Gentis Schaff Gotſchianæ 1715. edit: Stregaviæ.* Comes Baran. Xiążęta S. P. R.

Maciey Scheff, *Comes Báran*, w Mazowſzu lokował ſię, zwany poſpolicie Thabaſzęm, dla dyſtynkcyi od braci, ktorzy w Sląsku pozoſtali ſię. Ten w Polſzcze dla pamiątki Anteceſsora ſwoiego, fundował Záłuskie. Obadwa bracia, Máciey y Stefan (: od ktorych pochodzą Kołonowie :) w Polſzcze mieſzkali, około R. 1340. według *Synapiuſza y Somerſbergiego.* Załuskie.

Ian *Comes Baran*, po Niemiecku Schoff zwany, á w Polſzcze Thabaſz, Marſzałek W. Kor: *1378. Diploma Reg: Vladi: dat: Civitati Leopolienſi, & Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 250. Spytko Thabaſz Podkomorzy Mázowiecki, miał zá ſobą Grudzińską, gdzie w Xięſtwie Mázowieckim na ten czas udzielnym cztery Familie były tytułem hrabskim Mázowieckim nádáne, toieſt Záłuſcy, Podoſcy, Kryſcy y Dzierzgowſcy, iák świadczą dokumenta autentyczne u Mikołaia Podoskiego, teraznieyſzego Woiewody Płockiego konſerwowane. Zgoła cięſzko piſać o ſtarożytności Iunoſzow Záłuskich, ile że wſzyſtkie *Diplomata* ſtare Krolow Polskich, im w rożnych látach nadane, pod czas woymy Szwedzkiey, około Roku 1706. y wewnętrznych Kroleſtwa rozruchach, Marcin Záłuski Biskup Arbeński, Sufragan Płocki, dla więkſzego beśpieczeńſtwa w Pruſach Brandeburgskich lokował, gdzie z przypadkowego ognia wcale zgorzały; tu iednak godzi ſię wſpomnieć, co w oczach náſzych działo ſię. Piſze *Antomewicz Soci: Jesu*, w Drzewie herbow *Nieczuie fol:* 1 temi ſłowy: Ichmość PP. Záłuſcy Krolow Polskich, Krywoulta, Iana III. y Bony Krolowey Kolligaci, Bona zaś Sforcya była Zoną Zygmunta I. Krola Polskiego.

Grudzińská. *Podoſcy. Kryſcy Dzierzgowſcy.* *Krolewskie Kolligacye*

Jan Thabaſz ná Záłuskach Záłuski, Podkomorzy Rawski, podpiſał Tráktat Pokoiu w Brześciu záwartego (: iák świadczy Przyłuski :) miał zá ſobą Oborską, 1438. N. Záłuski był Woiewodą Łęczyckim, ktorego Syn Woyciech mężnie y odważnie z woyskiem ſtáwał y ucierał ſię pod Wiśniowcem 1512. w Dzień S. Witaliſa, y tam poległ, iáko świadczy Liſt Andrzeja Krzyckiego Prymaſa, piſany do Krzyſztofa Szydłowskiego, Kaſztelana Sendomirskiego y Podkanclerzego, *in Epiſtolis Hiſtorico familiaribus.*

Oborska

Staniſław Záłuski ſyn Woyciecha, z Anną corką Woyciecha Korycińskiego, Woiewody Łęczyckiego, zoſtawił corkę iedynackę, ktora ſię doſtała w Dom Uchánskich.

Korycińska *Uchańſcy*

Jan Thabaſz Záłuski, Staroſta Goſtyński, Brat Woiewody Łęczyc: miał za ſobą Gembicką, y z niey ſpłodził Staniſława Łowczego Rawskiego, ktory miał zá ſobą Duninownę; iego był blisko náleżący Erchard *Jungſchitz*, á ráczey *Jungſchoff*, ná ktorego

Gembicki *Duninowna*

ktorego nagrobku w Lubawie u Bernardynow, znayduią się
cztery Herby, to ieſt Junoſza, Slepowron, Odwaga albo Mur,
y Strozberg, umarł 1499. świadczy o tym Mánuskrypt o Fami-
liach Pruskich w Bibliotece Záłuskich, od Anonyma, lecz po-
dobno od Poſſelliuſza, piſany. Staniſława, ſyn był Spytko,
Podkomorzy Rawski, z Barbarą corką Woyciecha Korycin-
skiego Woiewody Łęczyck: Wdową po Mikołaiu Kázanow- *Koryciński*
skim nic nie miał, z Petronellą Kázanowską, corką Staro- *Kazanow-*
ſty Wieluńskiego 1530. iáko świadczy *Nieśiecki tom: 2. fol:* *ską.*
622. zoſtawił ſyna Wawrzyńca Czeſznika Rawskiego, y corkę
Petronellę, ktora była dána Odrowążowi Pieniążkowi, *Pieniążek*
Podczaſzemu Krakowskiemu, z ktorego Domu Odrowążow *S. Jacek*
był S. Jacek, Zákonu Káznodzieyskiego, Patron Kroleſtwa
Polskiego. Brat Spytka młodſzy Máciey z Johanną corką
Woyciecha Korycińskiego, Woiewody Łęczyckiego, zſzedł
z świata bezpotomny.

Wawrzyniec Záłuski, Czeſznik Rawski, z Anną Łęcyzcką *Łęczycka*
miał ſynow, Michała, Alexandra, Zygmunta, Jerzego y Pio-
tra Chorążego Rawskiego, ktorzy w młodym wieku bez-
żenni pomarli, y Jana Podkomorzego Rawskiego, ktory z
Anną Korycińską, zoſtawił trzech ſynow, Thomaſza, Sta-
niſława, y Kaſpra.

Kaſper Załuski, Káſztelan Sądecki, z Kázánowską, śio-
ſtrą Pradziada Krola Staniſława, miał ſyna Piotra Chorą- *Krol Sta-*
żego Rawskiego, y Wawrzynca Czeſznika Rawskiego, Podſta- *nisław.*
rośćiego Opoczyńskiego.

Piotr Záłuski, Chorąży Rawski, w młodym wieku Dwo-
rzaninem był Krolowey Anny, w śiłu okazyach woiennych,
w Multanach y Węgrzech, wſławiony: miał zá ſobą po Ia-
nie Cińskim wdowę, Barbarę z Wałowic Duninownę, dzie- *Ciński*
dziczkę Gielniowa, w ktorey wśi rodził śię Błogoſławiony *Duninowná*
Władyſław z Gielniowa, Prowincyał OO. Bernardynow w *B. Władys-*
Polſzcze, temi dniami nowo Beatyfikowany od Oyca S. Be- *ław.*
nedykta XIV. Pátron Kroleſt: Polskiego, mianowicie Miaſta
Warſzawy, gdzie ciało iego ſpoczywa, umarł Roku 1644.
świadczą o tym *Wacław Koſtecki*, w Kazaniu ná pogrzebie
Piotra Záłuskiego, y *Wincenty Morawski*, w życiu Błogoſła-

wionego Władysława *paug*: 218. ktore życie iest ingrossowane *in Actis Sanctorum Bollandianis*, á krotko zebrane u *Bzowiusza* w Kontynuacyi *Hist: Eccl: Baronij*.

Zgierscy *Skarzewski* *Sapieha* Piotr Załuski, Chorąży Rawski, z Barbarą Duninowną miał iednę corkę, zá Zgierskim, tá zaś miała corkę swą za Skarszewskim, á Skarszewskiey corka była zá Sapiehą, Podkomorzym Włodzimirskim: tenże Piotr zostawił z Duninowny synow pięci, Stefana Kanonika Krakowskiego, Proboszcza Bedlińskiego, Woyciecha Podkomorzego Sochaczewskiego, Krzysztofa, Abrahama Cześnika Rawskiego y Wáwrzyńca. Od Krzysztofa szedł Stanisław, Starosta Re- *Nakwaska* gnowski, á ten z Nákwaską, siostrą Kasztelana Rawskiego, miał syna Karola, ktory w młodym wieku kąpiąc się w Narwi pod Pułtuskiem utonął.

Od Károla Łowczego Gostińskiego, szedł Felicyan Stolnik Czerniechowski bezdzietny. Od Károla Podczaszego Rawskiego szedł Páweł Biskup Armeński, Sufragan Płocki, Archidyakon Pułtuski, Proboszcz Solecki y Sieniński, ktory umarł 19. *Martij* 1719. y Mikołay Kánonik Pułtuski. Károla Podczaszego Rawskiego siostra Eulalia, będąc zá Pa- *Niszczycki* *Tarnowski* włem Niszczyckim, Kasztelanem Sierpskim, spłodziła corkę Cecylią, á tá była zá Jánem Tárnowskim Herbu Rolicz, Starostą Woynickim.

Grzybowsk Woyciech Záłuski, Podkomorzy Sochaczewski, syn Piotra Chorążego Rawskiego stárszy, z Gzybowską, spłodził dwoch synow, Zygmunta Pułkownika, ktory zginął pod Wiedniem 1683. (iáko świadczy Historyk Polski *Wespazyan Kochowski*, w Historyi oblężenia Wiednia:) y Wáwrzynca.

Mokranowski Zygmunt Záłuski zostawił dwoch synow y dwie corki, Barbarę, ktora była zá Mokranowskim, Kásztelanem Rawskim, y Annę Przeoryszę Pánien Bernardynek ná Pradze. Hieronima Zákonu Norbertańskiego, Opata Witowskiego, ktory tám *in spe Sanctitatis* leży; y Stanisława Cześnika Raw- *Lipska* skiego, á ten z Anną Lipską, Kásztelanką Rawską, spłodził *Kuropatnicka* Káspra Starostę Regnowskiego, y N. Kánonika Pułtuskiego. Kásper z Kuropatnicką, Kásztelanką Biecką, spłodził dwie *Krasinski* corki, y syna Jana; z nich iedna iest zá Krasińskim, Sarostą Opino-

Opinogorskim; druga zá Karczewskim, Pisarzem Czerskim, synem Kasztelana Liewskiego. Ján Załuski, Starści Regnowski, w Roku 1754. wziął zá żonę N. Rzewuską, Chorązankę Łukowską, Dziedziczkę. *Karczewski.* *Rzewuska*

Wawrzyniec Záłuski, Kasztelan Gostyński, z Korycinską Kasztelanką Sieradzką, zostawił syna Alexandra, Woiewodę Rawskiego. Alexander Woiewoda Rawski *primô votô* miał Prażmowską, siostrę rodzoną Mikołaia Prażmowskiego, Prymasa Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, corkę Jędrzeia Kasztelana Warszawszaw: Druga iego Zona Ciecisżewska, zrodzona z Zofii corki Stanisława Koniecpolskiego, Kásztelana Bracławskiego. Trzecia żona iego była Zofia Olszowska, siostra rodzona Jędrzeia Olszowskiego Prymasa, corka Waleryana Kasztelana Spicymirskiego y Zofii Duninowny, Podkomorzanki Sendomirskiey, ktorego Wáleryana rodziła Korycinska, corka Sędziego Ziemskiego Sieradzkiego, y Uchanskiey Podkomorzanki Łęczyckiey. Duninownę, zaś rodziła Zofia Koniecpolska; także Sędziánka Ziemska Sieradzka. *Prażmowski* *Ciecisżewska* *Koniecpolsk* *Olszowski.* *Korycińska* *Uchańska* *Koniecpolska*

Alexander Záłuski Woiewoda Rawski, bywszy Marszałkiem Trybunáłu głownego Koronnego 1686. (: *Mleczko Iezuita* w Kázaniu, ná wotywie przy záczęciu Trybunału:) umarł roku 1693, zostawiwszy z Olszowskiey sześciu synow, á z Koniecpolskiey syna y corkę. *Olszowska*

Pierwszy syn Alexandra Woiewody Rawskiego był Jędrzyi Chryzostom Biskup Warminski, S. P. R. Xiąże Kanclerz W. Koronny, Proboszcz Płocki, Xiąże Sielunski, pierwszy, dwa Urzędy trzymał *non obstante incompatibilitate*, z dyspensy Stánow Rzeczypospolitey, *pro hac sola unica & non amplius practicanda vice*, pierwey był Sekretarzem W. Kor: Kanclerzem Krolowey, Biskupem Kijowskim, dáley Płockim ná ostatku Warminskim. Xięży Iezuitom w Pułtusku wymurował Kościoł, y Páłac tamże dla Biskupow Płockich. Pod portretem iego na początku Historyi Polskiey, w 4. Tomach od niego wydáney, tákie przypisano mu *Tetrastichon*. *Załuski Biskup Warminski*

Quinque Senatorum Fratrum, Dux stemmatis Agni:
Patre Palatino Ravensi prodijt Orbi.

Zzz2 Deli-

Delicium Regum, Legum Defenſor & Author,
Quæ dixit, ſcripſit, fecit, non carminis hæc ſunt.

Oprocz tey Hiſtoryi Polskiey w 4. Tomach *in fol:* pod tytułem *Epiſtalæ Hiſtorico-Familiares*, w Brunsbergu 1710. wydáney, ſą iego mowy Seymowe, y rożne xięgi Duchowne z Cudzoźiemskich Językow tłumaczone, y po kilka rázy do druku podane.

Drugi ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego, był Alexander Iożef, wprzod Podkomorzy, daley Kaſztelan, ná koniec Woiewoda Rawski, we dwie lecie po Oycu był Marſzałkiem Trybunału głownego Koronnego 1688. Pierwſzą żonę miał Tereſsę, de Popową Witowską, Kaſztelankę Sendomir: Starościankę Lubelską, z ktorą miał dzieci 13. ále wſzyſtkie w młodym wieku poumierały, y żadne z nich lat 3. nie dożyło. Drugą żonę miał Tereſsę, corkę Iana Podkańskiego, Łowczego Sendomirskiego, Staroſty Inowrocławskiego, z ktorego małżeńſtwa żyiący ſą, Xiąże Biskup Krakowſki &c. iáko niżey.

Witowska

Podkański

Trzeci ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Marcin, w młodym wieku Łowczy Rawski y Kawaler Máltański, potym Biſkup Rozmeński, Suffragan y Proboſzcz Płocki, Xiąże Sielunski, umarł 1709. leży w Gudſtadzie w Warmij.

Czwarty ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Hieronim Kaſztelán Rawski, Staroſta Inowrocławski, o ktorym niżey.

Piąty ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Ludwik, z Suffragana Przemyślskiego Biskup Płocki, po śmierci Staniſława Szembeka, dał mu był nominacyą ná Prymaſoſtwo Krol Auguſt II. w R. 1722. lecz czwartego dnia, po nominacyi umarł 27. Grudnia. Zápiſał był ſwoy Pałac w Warſzawie názwany pod wiatrami, y Dobra Okęcie XX. Jezuitom Warſzawskim, ále że go śmierć záskoczyła przed otrzymaniem Approbacyi ná Seymie, ſukceſſorowie iego zgodnym ſpoſobem dáli Xięży Iezuitom 30. tyśięcy, zá ktore wymurowali ſzkoły, y ztąd ſię názywaią *Gymnaſium Załuſcianum.*

Gymnaſium Załuſcianum.

Szoſty ſyn Woiewody Rawskiego, był Franciſzek Záłuſki, wprzod Káſztelan Woynicki, potym Czerniechowski, nakoniec

ná koniec Woiewoda Płocki, Kawaler Orła Białego; ná Woiewodztwo Płockie wieżdżał rázem dnia *2. Maij* 1724. z synowcē swoim rodzonym, dziśieyszym Xiążęciē Biskupē Krakow: ná ten czas na Biskupstwo Płockie wieżdżaiącym.

Siodmy syn Alexandra Woiewody Rawskiego z Koniecpolskiey, był Károl, Kuchmistrz W. X. Lit: Starosta Liwski, á śiostra iego z teyże matki Teressa, wprzod była Dámą *de Honneur* Krolewiczowey Jakubowey, tudzieśż *Domina Sodalitij* S. Krzyża, Cesarzowey Amalij, potym poszła zá Chlebowskiego, Starostę Liwskiego, y miała dwoch synow *summæ expectationis*, ieden w 12. drugi w 13. roku wieku swoiego, w iednym mieśiącu y roku obadwa pomarli. *Koniecpolska* *Chlebowski*

Alexander Jozef, Woiewoda Rawski, z Podkańskiey zostawił czterech synow, y trzy corki. *Podkańska*

Pierwszy syn Jędrzey, Stanisław Kostka, w przod Proboszcz Płocki, Xiąże Sieluński, dáley Biskup Płocki, potym Kanclerz W. Koronny y Biskup Łucki, á potym Chełmiński, dziśiay Biskup Krakowski, Xiąże Siewierski, Káwaler Orła Białego. W Pułtusku fundował *Montem pietatis*, Rezydencyą dla Wikaryuszow, *Seminarium Diæcesanum*, szpital pod direkcyą Pánien Miłośiernych *Instit: S. Vincentij a Paulo* y Ratusz Mieijski wystawił, *Synodum Diæcesanam Plocensem, anno Domini* 1733. *convocavit, Decreta & Constitutiones sancivit*, ktore wydrukowane są *Annô* 1724. y 1725. potym 1752. y 1753. był Prezydentem Trybunału Koronnego Skarbowego, á ná pierwszey Kommissyi Sławney Toruńskiey 1724. *Vice* Prezydentem; wyrobił obligacyą, áby w Marewillu Kánoniczką záwsze bydź mogła iedná z Domu Záłuskich. Páłac niegdyś Dánielowiczowski rzeczony, ná Bibliothekę publiczną Warszawską obrocił, ktorą Bibliothekę wielą Xiąg własnych drukowanych y pisanych, przyozdobił, *Musæum Raritatum* w niey záłożył. Roku zaś przeszłego 1754. *pro dote* teyże Biblioteki publiczney Warszawskiey, wiecznemi czasy zápisał swoy Pałac na Krakowskim Przedmieściu, niegdy Záłuskiego Woiewody Płockiego, y dwie Kámienice, przy Karmelitach bosych ná przeciwko brámy Krakow- *Jędrzey Stánisław Kostka Xiążę Biskup Krakowski.*

 skiey

skiey. Wyſtawił tákże w Warſzawie *Manege*, niedaleko od pałacu ſwego, dla ſzkoły Rycerskiey, y dobrá Slachetney młodzi.

Marcin Biskup Drażneński

Drugi ſyn Alexandra Jozefa Woiewody Rawskiego, Marcin Biskup Drażneński, Suffragan Płocki, Sekretarz W. Koronny, Koadjutor Proboſtwa Płockiego y Xięſtwa Sieluńskiego, Opat Sulejowski, Infułát Łaſki, Kantor Krakowski, dáwniey Nominat ná Biskupſtwo Chełmińskie; ktorego Biskupſtwa, iáko innych, od przeciwnych ſobie konſerowanych Krolow, gdy *Regnum diviſum erat*, nie chcąc *ſuam dividere conſcientiam*, przyiąć niechciał, tę Ducha Swiętego radę, gdy w oczywiſtey honorow naywyżſzych zoſtawał nádziei, y w ſamey porze do poſtąpienia ná naypierwſze godności, z Ksiąg Swiętych wyczytawſzy, *Noli à Rege quærere Cathedram honoris*, od początkow ſwoich aż dotąd, ściśle y z wielkim pobożności y ſtateczności przykłádē zachowuiąc. Wymurował Kościoł wielce wſpaniały w Dobrach ſwych dziedzicznych w Kobyłce, rázem z pomieſzkaniami wygodnemi, wielą y barzo ozdobnemi; przy tymże Kościele lokował Xięży Jezuitow Miſſionarzow, im wiecznemi czaſy zápiſawſzy Dobrá ſwe Kobyłkę, áby ná záwſze okolicznie w tey Diecezyi Miſſie odprawowali. Kobyłka tá ieſt o dwie mile od Warſzawy. Wiele funkcyi dla Dobra y przyſługi Oyczyzny obiętych odprawił, ná ktorych záwſze dał dowod nieporuſzoney ſprawiedliwości y wyſokich tálentow, y gdy drudzy Imiona ſwe wielkie, wielkiemi dziełami ſwemi poczynili nieśmiertelne w hiſtoryi, ten Jmię ſwe, dobremi y pobożnemi uczynkami ſwemi uczynił nieśmiertelne, w powſzechney w ſercach ludzkich eſtymacyi y miłości.

Trzeci ſyn Alexandra Jozefa Woiewody Rawskiego, Jákub Staroſta Sulejowski, niechciał przyiąć konferowaney iemu od Auguſta III. Kaſztelanii Liwskiey, *vitam privatam & celibem* obrawſy ſobie, *beatus procul negotijs* żyie.

Jozef Andrzey Refendarz Koronny

Czwarty ſyn Alexandra Iozefa Woiewody Rawskiego, Jozef Andrzey Referendarz Koronny, Opat Wąchocki, Opat *Villariæ Betnaci* w Lotharingij, y *Fontanetti* w Burgundyi,

Pro

Proboſzcz Warſzawski, Kánonik Krakowski, dawniey Archidiakon Pułtuski, Infułat Kodeński, Nominat ná Biskupſtwo Chełmińskie, od Krola Stanisława w Polſzcze ná ow czas zostaiącego, y ná Kanclerſtwo Krolowey, wprzod Iego *Ablegat ad Sanctam Sedem* od R. 1733. do 1736. potym Iego *Supremus Elemoſynarius Lotharingiæ*, áż do 1742. zá granicą zostaiąc, otrzymał Indigenat Francuski y Lotháryński, był *Magnus Præpoſitus S. Deodati, cum Jurisdictione Epiſcopali* y z właſną Diecezyą, *in Montibus Vozagi*, ktorą Prelaturę rezygnował wracaiąc do Polski, konſerwuie iednak tytuł *Conſiliarij Prælati Honoris Parlamentu* Nancińskiego y Aſſeſsora *Status Burgundiæ*: w wielu Akádemiach naypryncypalnieyſzych we Włoſzech, ieſt Akádemikiem. W Warſzawie publiczną wyfundował Bibliothekę, ktorą Xiążę Biskup Krakowski, Brat iego Rodzony, *in parte auxit & dotavit*. W tey Bibliothece znaydzie ſię ná pułtorakroć ſto tyśięcy Voluminow, w rożnych Językach Cudzoziemskich, y w wſzelkich Sciencyach. O tey Bibilothece publiczney Warſzawskiey piſali *Ernestus Martinus Cladenius. Jacobus Radlinski, Præpoſitus Infulatus Miechovien: Epigram: de Bibliotheca Publica Varſav: Załuſciana*, tudzieſż innych *ſparſim* bardzo wiele zágranicznych Autorow. Skrypta iego w rożnych máteryach powydawane, wydrukowane, y mánuskrypta do druku gotowe, opiſał X. Jánocki, Kánonik Skalmirski, Præfekt Bibliotheki publiczney Warſzaw: Záłuskich, w Xiędze *ſub tit*: *Polonia Literata hujus ævi*, y w inney w piąci Tomach Xiąſzce Niemieckiey, *ſub tit*: *Nachrichten von raren Pohlnischen büchern, die ſich in der Zaluskishen Bibliotheke zu Warshau befinden.* Tenże wydał *Specimen Catalogi Codicum Manuſcriptorum Bibliothecæ Załuſcianæ*, w iednym Tomie *in 4to.* w Dreżnie 1752. á tákich Tomow będzie ieſzcze z czaſem ośm. Nie máłą przez to uczynił przysługę ten Pan Oyczyźnie ſwoiey, y nie mnieyſzą dla śiebie zasługę. To iego przywiązánie do ſciencyi, y záchęcenie wſzyſtkich ſwym przykłádem, oprocz wielu dyſtyngwowaney doskonałości náſzych, *laudant & mirantur* Cudzoźiemcy.

Biblioteka publiczna Warſzawska

Aaaa 2 Pier-

Pierwsza corká Alexándra Jozefa, Woiewody Rawskiego Wiktorya, á w Zákonie Franciſzka, żyie w Zgromadzeniu Zákonnic Náwiedzenia Nayśw: Panny Maryi, w Warſzawie.

Oſſolinski Druga Ludwika ieſt za Jánem Oſſolińskim, Staroſtą Drogickim, bratem rodzonym Xięcia Oſſolińskiego, dáwniey Podskarbiego W. Koronnego, teraz Grand-Maitra Dworu *Iabłonowska* Náyiaśnieyſzego Krola Staniſława, Káwálera Ducha S. y Orderu Orła Białego, ktorego żona ieſt Iábłonowska, Woiewodzánka Ruſka, śioſtra cioteczna rodzona przerzeczonego Krola; z tego małżeńſtwa zrodziło ſię dwoch ſynow y pięć corek.

Dembowska Pierwſzy ſyn Alexander, Podkomorzy Krolewski, miał zá ſobą Kunegundę Dembowską, Referendarzownę Koron: corkę dziśieyſzego Biskupa Kujawskiego, Káwalera Orła Białego: chowa ſię ſyn ich Antoni, lecz mátka po porodzeniu w kilka dni umarła 1753. drugi ſyn Antoni Kápitan w Regimencie Oſſolińskiego Kaſztelana Sendomirskie: Káwa-*Kuczyński* lera Orła Białego, ſwego należącego. Pierwſza corká była zá Kazimierzem Kuczyńskim, ſynem Wiktoryna Kaſztelana Podlaskiego, ná ten czas Podſtolim Podláskim, á po iey śmierci Podkomorzym Mielnickim. Druga corka Dorota ieſt zá Iozefem Xiążęciem Lubeckim, Kaſztelanem Miń-*Kopciowna* skim, ktorego mátka Kopciowna, była *2dô votô* żá Karolem Záłuskim, Kuchmiſtrzem W. X. Lit: Trzecia corka Tereſſa *Kuſzel* ieſt zá N. Kuſzlem, Stolnikiem Podlaskim, Staroſtą Buczniec-*Karczewski* wskim. Czwarta Antoniná, ieſt zá Jozefem Karczewskim, Staroſtą Budziſzewskim, ktory *1mô votô* miał zá ſobą Ewę Załuską, Staróściankę Rawską.

Ttrzecia corká Alexandra Woiewody Rawskiego, była *Lanckoroński* Alexandra, ktora poſzła zá Woyciecha Lánckorońskiego, Kaſztelana Goſtyńskiego, y z nim ſpłodziła ſyna y trzy corki. Syn, dziśieyſzy Staroſta Rawski y Regnowski, má zá ſobą Eleonorę Garczyńską corkę Woiewody Poznańskiego, Ka-*Garczyńska* walera Orła Białego, Fámilij Lanckorońskich od Ceſarza Luciuſza Wera Genealogią ſwoię prowadząca, pochodzi z Francuzow od Margrabiow *de Breże, vulgo* z Brzeźia, z

ktorey

ktorey Familij *de Breze* iedna była Krolową Francuską: patrz w Dykcyonarzu *Moreri*. Pierwsza śiostra Starosty Rawskiego Tereſſa, ieſt zá Tomászem Oſſolińskim, Starostą Nurskim, synem młodszym wspomnionego Xiążęcia Oſſolińskiego, y maią corkę iedynaczkę, wielkiey pociechy y nádziei Damę. Druga śiostra Konstancya, ieſt zá Antonim Rostworowskim, Starostą Czerskim, ktorzy máią trzech synow y dwie corki. Trzecia Martyna ieſt zá N. Stadnickim, Kasztelanicẽ Kámienieckim, y z nin ma syna y corkę. *Krolowa Fráncuska* *Rostworowski* *Stadnicki*

Franciszek Záłuski, Woiewoda Płocki, miał *imô votô* Dorotę Grafownę *d'Arschot de la Riviere*, ktora była w przod Kánoniczką *á Mons (: in montibus Hannoniæ:)* á potym Dámą *d'Honneur* Krolewiczowey Iákubowey, była potym Damą Orderu S. Krzyża Cesarzowey Amalij, będąc Grand-Maitreſſą owdowiałey Elektorowey Báwarskiey Tereſſy Sobieskiey, Matki Cesarza Károla śiodmego, umarła w Wenecyi. Ta Familia Brabancka Grafow *d'Arschot de la Riviere*, ták ieſt dawna y znaczna, że iey Genealogia w Kościele Opactwa Heverlai niedaleko *Lovanium*, ná ścianie Kościelney odmalowana, dukt iey y procedencyą, od samego wyprowadza Adama: świadczy o tym Golnitz Gdańszczanin *in itinere Belgico pag*: 114. lecz choć tak ieſt ná ścianie, nie zgrzeszy, kto się z tego ucieszy, iednak tá Fámilia ieſt barzo dawna. Wspomniony Franciszek Woiewoda Płocki, w Roku 1725. y 6. był Grand-Maitrem Krolewicza, dziś pánuiącego Augusta III. potym w Wenecyi był Grand-Maitrem Tereſſy Sobieskiey corki Krola Jána, Elektorowey Bawarskiey, mátki Cesarza Károla VII. z ktorą przed kilkąnastą lat, w Bruxelli brał ślub, Jmieniem Elektora Bawarskiego, á Brat iego rodzony Jędrzey Chryzostom Biskup Warmiński, Kanclerz Koronny, ten ślub Benedykował (: iáko to opisał obszernie tenże Xiążę Biskup Warmiński, Jędrzey Chryzostom Záłuski, *in Epistolis Historico Familiaribus* po łacinie, á po Niemiecku *X. Gotze Bibliotekaryusz* Krolewski *in vitis* Zon Elektorow Báwarskich :) z pierwszą żoną *d'Arschot de la Riviere*, miał syna Chryzostoma Henryka, Starostę Lubelskiego, Káwalera Orderu S. Szczepana, ktoren mu konferował Kosmus Wielki

Danielowicz. Xiążę Hetruryi; ten z Ioanną corką Alexandra Daniełowicza Starosty Parczewskiego wnuczką matki Krola Iána, spłodził syna Franciszka, dzisieyszego Starostę Groieckiego, ná ktorego spadła cała sukcessya w Brabancyi, Familij *Comitum d' Arschot de la Riviere, ex capite* babki swoiey Woiewodziny Płockiey, ktorey brat rodzony był *Vice*-Rejem Murtij w Hiszpanij, y Commendantem Cartageny, Kawalerem Runa Złotego, ale z żoną swoią Grafowną *de Nesselroth*, siostrą Biskupa *Quinque Ecclesiensis, Consiliarij Intimi Imperatoris*, żadnego niezostawił sukcessora, y ná nim zeszła przerzeczona Familia Grafow *d' Arschot de la Riviere.* Wdowa iego *2do voto* żyie zá Báronem *Korg, Ablegatem* Elektora Trewirskiego na Rzeszy Niemieckiey w Ratysbonie, y pod dożywociem substancyą tey Fámilij trzyma, lecz po iey zeyściu tá sukcessya, ktora *constat* z Hrabstwá *de Houffalise*, cztery mile od Luxembourga, y z inszych Dobr blisko Bruxelli spadnie swego czasu ná spomnionego Starostę Grojeckiego, *eâ conditione*, że ná połowie tárczy Herbu swego, muśi dokładać Herb wspomnionych Grafow, y tym się Imieniem názywać, y przeto dziś pisze się, Záłuski *d' Arschot de la Riviere.*

Franciszek Záłuski Woiewoda Płocki, po śmierci pierwszey *Wapowska* żony, powrociwszy do Polski, poiął *2do voto* Teofilę Wapowską, Stolnikow: Koronną, wdowę po Generale Chreorym Kopciu, ktory był brat rodzony Załuskiey Kuchmi- *Kopeć Rosnowski.* strzowey Lit: y po Rosnowskim Chorążym Przemyskim, ktora znowu po iego śmiorci poszła zá Mikołaia Podoskiego, *Podoski* także też Woiewodę Płockiego, w krotce potym w Wiśle z promem od palu oderwanym zátonęła.

Károl Załuski Kuchmistrz W. X. Lit: Starosta Liwski, *Koniecpol: X. Lubecki* zrodzony z Koniecpolskiey, miał zá sobą Franciszkę Kopciownę, wdowę po Xiążęciu Lubeckim, Kasztelanie Minskim. Ta Franciszka żyiąca wdowa Kuchmistrza Lit: iest wnuczka żony Kázimierza Sapiechy, Woiewody Trockiego, Oyca niedawno zmarłego Kanclerza W. Lit. Prawnuczka Iána Károla Woiewody Połockiego, potym Kasztelana Trockiego, ktory *Stroccy Radziwił* miał zá sobą Máryą Lukrecyą Stroccy, Prześw: y znakomitey we Włoszech Familij, wdowę po Alexandrze Rádziwile

Mar-

Marszałku W. Lit: Prawnuczka Anny żony Pawła Sápiechy Woiewody Wileńskiego, Hetmana W. L. Prawnuczka Bazylego *Chodkiew.* II. Kasztelana Nowogrodzkiego, z Chodkiewiczowny Kasztelanki Trockiey. Praprawnuczka Bázylego pierwszego Posła z Litwy do Korony, pod czas Unij oboyga Národow. Kopciow Fámilia prowadzi swoy Genealogiczny dukt, od Brata młodszego Xiążęcia Twertskiego (:*vide* Zaliwski *in lib*: Láment żałosny, y Mystołd w Historyi Domu Sápiech:) Francißka z Kopciow Záłuska, Kuchmistrzo: Lit: wdowa z pierwszym mężem z Xiążęciē Lubeckim, Kasztelanem Mińskim (:ktorego *in serie* Kasztelanow Mińskich opuścił X. Niesiecki w Koronie Polskiey *pag*: 247. *tom*: 1. á miał go położyć po Stanisławie Ruśieckim:) má syna Jozefa, ktory má zá sobą Dorotę Ossolińską, iák wyżey: z drugiego zaś małżeństwa z Załuskim má dwie corki, stársza Ludwika była zá Jozefem Sierakowskim, Strażnikiem Koronnym, Posłem do *Sirakowski* Porty Ottomańskiey, z ktorym miała syna Jgnacego y Jędrzeia y dwie corki, umarła 1754. Ten zaś Sierakowski Herbu Dołęga, Strażnik Koronny, syn Jozefa Kasztelana Bełskiego, Starosta Zytomirski, miał zá sobą 1mo *voto* Miączyńską, *Miączyńska* Woiewodzankę Wołyńską, z ktorą zostawił tákże potomstwo: między niemi corka iedna wydana iest zá Sierákowskiego, herbu Ogończyk, Sędziego Grodzkiego Krakowskiego, *vide* Niesiecki *tom*:1. *pag*: 101. Druga corka Karola Záłuskiego Kuchmistrza Lit: Iadwiga, żyie z Tyszkiewiczem, Starostą Retowskim, *Tyszkiewicz* synem dziśieyszego Starosty Generalnego Zmudzkiego, Káwalera Orła Białego, á synowcem dziśieyszego Biskupa Zmudzkiego, tego Orderu Kawalera, y máią syna y corkę.

Toressa Záłuska Woiewodzanka Rawska z Koniecpolskiey zrodzona, Dáma *de Honneur* Krolewiczowey Iákubowey, *Domina Sodalitij* Cesarzowey *Amalii*; miała z Káźimierzē Chle- *Chlebowski* bowskim, Starostą Liwskim, Grand-Maitrem Dworu Krolewicza Iákuba, dwoch synow, Marcina y Michała. Pierwszy iuż miał deklarowane Starostwo Liwskie, lecz obay w iednymże roku młodo zmarli.

Hieronim Załuski Kasztelan Rawski, z Olszowskiey zro- *Olszowska*

Bbbb2 dzony

dzony, *1mô votô* miał zá ſobą Kátarzynę, corkę Zygmunta Fredra, Kaſztelana Sanockiego, á z nią ſyna Iozefa, y dwie corki, Kátarzynę y Tereſſę; *2dô votô* miał Ludwikę Wierzbowską, po Iaroſzu Lanckorońskim, Podkomorzym Podolskim wdowę, śioſtrę Anny Wierzbowski, żony Marcina Chomętowskiego Woiewody Bracławskiego, Oyca Staniſława, Hetmana W. Koron: Woiewody Mazowieckiego, przed tym Márſzałka Nádwornego Koronnego, Kawalera Orła Białego, Sioſtrę Staniſława Wierzbowskiego, Staroſty Łęczyckiego (:ktory po śmierci ſwoiey Chrabianki Tarnawskiey zoſtawſzy Xiędzem, był Infułatem Kościoła Kollegiackiego w Mieście ſwoim dziedzicznym Łaskim:) corkę Hieronima Wierzbowskiego Woiewody Sieradzkiego, Fundatora Collegium Piotrkowskiego *Soc: Jeſu*, y Kátarzyny corki Mikołaia Ginwiła Piotrowskiego, Kuchmiſtrza W. X. Lit: zrodzoney z Małgorzaty corki Erneſta Wolffa Grafa *de Ludinſhauſen*, wnuczkę Hieronima Wierzbowskiego, Biskupa Poznańskiego, Nominata ná Prymaſoſtwo, Fundatora nowey Jerozolimy y śiedmiu Klaſztorow w Gorze pod Warſzawą, wnuczkę, Barbáry żony Iana *a Berg*, Kaſztelana Inflantskiego, y Tereſſy żony Szwaykowskiego, Stároſty Czerſzeńskiego.

Fredro
Wierzbowska.
Chomentowski.
Chrabianka Tarnawska
Ginwiło Piotrowski
Szwaykowski.

Jozef Załuski, Staroſta Rawski, ſyn Kaſztelana Rawskiego, był kilkanaście razy Poſłem ná Seymy, Konfederacyi Marſzałkiem był R. 1733. *1mô votô* miał zá ſobą Wilczycką, wdowę po Kuropatnickim, Kaſztelanie Bieckim, y po Iánie Tarło Staroście. Drugą żone, miał Tereſſę Roſtworowską, wdowę po Godlewskim Regencie Koronnym, Staroście Nurskim, wielkiey w ięzykach biegłości Dámę, ktorey mowa łacińska w ſprawie ſwoiey w Trybunale miana, znayduie ſię w Swadzie Polskiey, ále ſię to małżeńſtwo *per divortium* rozeſzło. *3tio voto* miał Dęmbińską, wdowę po Trepce, wnuczkę Bidzinskiego Woiewody Sendomirskiego, á śioſtrę cioteczną Dembowskiey, Referendarżowey Koronney, y z nią ſpłodził dwie corki, Ewę y Ludwikę. Ewa Záłuska Starościanka Rawska, była zá Iozefem Karczewskim, Staroſtą Budziſzewskim, ktory teraz ma za ſobą Antoninę Oſſolińską, iáko wyżey. Ludwika Záłuska Starościanka Rawska ieſt zá

Wilczycka
Roſtworowska.
Godlewski.
Dęmbińska.
Trepka.

Phi-

Philippem Nereuſzem Szaniawskim, Łowczycem Lit: ſy- *Szaniawski*
nowcem s. p. Biskupa Krakowskiego Szaniawskiego, maią
ſynow y corki w młodych leciech.

Kátarzyna Záłuska, Kaſztelanka Rawska, była zá Gar- *Garczyński*
czyńskim Káſztelanem Jnowrocławskim, Staroſtą Brzeskim
Kujawskim, bratem rodzonym dziśieyſzego Woiewody Po-
znańskiego: matka iey Fredrowna, miała ſyna Mikołaia, kto- *Fredrowna*
ry máiąc zá ſobą Zboinską, Kaſztelankę Dobrzyńską, zo- *Zboinska*
ſtawił ſyna w młodym wieku y cztery corki: iedna była
Zakonnicą, Norbertanką w Stzrelnie, y umarła; druga ieſt
Bernardynką w Bydgoſzczu; trzecia ieſt zá Tuchołką, Sta- *Tuchołka*
roſtą Jáśienickim, maią ſynow y corki; czwarta Barbara by-
ła zá Brzozowskim Miecznikiem Ciechanowskim, ſynem Pi- *Brzozow-*
ſarza Ciechanowskiego, oboie w iednym roku pomarli, zo- *ski*
ſtawiwſzy ſynow y corki w młodym wieku. Tereſſa Załuska
Kaſztelanka Rawska, była zá Woyciechem Weſslem Kaſzte- *Weſsel*
lanem Warſzawskim, Rodzonym Nayiáśnieyſzey Krolewi-
czowey Konſtantyny Sobieskiey; Adáma Auguſtyna Biskupa
Kamienieckiego; N. Kaſztelana Zakroczymskiego, ktory
miał zá ſobą Mielżyńską Kaſztelankę, y z nią dwoch ſynow;
Staroſtę Golubskiego, po ktorym Wdowa, zoſtała z domu
Bieganowska, Kaſztelanka, y Piotra Podkomorzego Zákro- *Bieganska.*
czymskiego, Staroſty Oſtrowskiego, ktory z dyſpenſą Rzym-
ską miał zá ſobą dwie rodzone śioſtry Zieniowiczówne, Wo- *Zieniowicz.*
wodzánki Mińskie, ktora Familia Zieniowiczow ná nich ſię
zákonczyła. Ta Tereſſa Kaſztelanka Rawska, zá Weſslem Ka-
ſztelanem Warſzawskim, przy porodzeniu umarła, zoſtał ſię
ſyn ich Teodor Weſſel, Generál Adjutant J. K. Mci; ktory
przeſzłego Roku poiął *in Sociam vitæ* corkę ſtarſzą Károla
z Wielopolskich Myſzkowskiego, Konjuſzego Koronnego, *Myſzkow-ski*
brata Iána dziśieyſzego Woiewody Sendomirskiego, ktory
ma za ſobą Maryannę Iábłonowską, Horążankę Koronną, *Jábłonow:*
z Sieniawskiey śioſtry Kaſztelana Krakowskiego, Hetmana *Sieniawska*
W. Koronnego zrodzoną, y drugiego Cześnika Koron: ktory
ma zá ſobą Potocką, Staroścíankę Trębowolską, śioſtę ro-
dzoną Nakwaskiey Kaſztelanowey Rawskiey. Matka Weſslo-
wey Generałowey, była Mniſzchowna, corka Iozefa Mniſz- *Mniſzcho-wa*

 cha

Tarłowna cha Kasztelana Krakowskiego, y Konstancyi Tarłowny, siostry rodzoney ostatniego Woiewody Sendomirskiego, á zaś rodzona dzisieyszego Marszałka Nadwornego Koronnego, Kawalera Orła Białego, ktory *1mô votô* miał zá sobą Bitildę Szembekownę, Kanclerzankę Koronną, á teraz ma Grafownę *Brühlowna* Brühlownę, corkę pierwszego Ministra Nayiaśnieyszego Augusta III. Krola naszego Miłościwego; y Iana Mniszcha Podkomorzego W. Lit: Káwalera Orła Białego, ktory ma *Zámoyska* zá sobą Zámoyską, Woiewodzankę Smolenską, zrodzoną z Xiężniczki Wiśniowieckiey, corki Michała Serwacego, Xiążęcia Wiśniowieckiego, w przod Kanclerza W. Lit: á potym Hetmana W. X. Lit: y Woiewody Wilenskiego, ktory był *Wsnio-wiecki* bratem Janusza, Kasztelana Krakowskiego, ná Elekcyi 1733. Kandydata, á wnukiem Krola Michała.

Hieronim Załuski, Kasztelan Rawski, z drugą żoną Wierz- *Wierzbowska.* bowską, Woiewodzanką Sieradzką, zostawił syna iednego Prospera, w przod Chambellana Augusta II pod ten czas, kiedy ich tylko czterech Polákow było, potym Kuchmistrza W. X. Lit: Starostę Chęcinskiego y Záwichostkiego, Káwalera *Szołdrska* Orła Białego, ten miał zá sobą Wiktoryą Szołdrską, corkę Ludwika Szołdrskiego, w przod Inowrocławskiego Woiewody y Generała Wielkopolskiego, á potym Woiewody Poznańskiego, Káwálera Orła Białego, z Unrużanki zrodzoną, śiostrą rodzoną dzisieyszego Generała Wielkopolskiego, Woiewody Inowrocławskiego, y iuż zmarłych, Starosty Zá- *Ponińska* krzyckiego, tudzież Ponińskiey Stolnikowey Poznańskiey, Starościny Babimonskiey. Ten Kuchmistrz Lit: *dolendô fatô*, w Grodzie Sánockim niewinnie od piianey kompanij zábity, przy liczeniu pieniędzy zá wykupno dobr, ná niego przez sukcessyą po Wierzbowskich, spadáiących: zostawił dwoch synow y pięć corek. Ignacy Starosta Záwichostki, y Marcin Hrabia ná Łasku Záłuscy, nie dawno z Cudzych Krajow powrocili, nie máłą czynią nádzieię Fámilij swoiey. Siostry ich są, Ludwika w Marewillu Kánoniczką, Rozalia, Maryanna, Brygitta y Johanna ieszcze w wieku młodym.

KROSNOWSCY. Tęn Dom ieft wyrażony w Genealogij świeżo zebrániey *Comitum Junossitarum Thabasz Załuskiorum*

rum, & de Załuskie Krosnowskiorum, Bilińskiorū, Radzieiowskiorū, & Kołonum. Záczęm niżey kładę tu wspomnione Familie, z obszernieyszą explikacyą y dowodami, iák tam są ná iedney karcie wydrukowane. Teraznieyśi Záłuscy y Krasnowscy, starożytnością Thábaszami pisali się, iák wyráża *Paprocki o herbach fol:* 254. Dwoch braci rodzonych Thábaszow, imię z dobrami, zwyczaiem Polskim dawnością używánym, odmienili. Jeden z nich starszy, od wśi Załuskie w Woiewodztwie Rawskim názwany iest Záłuskim; drugi urodzeniem młodszy, od Krosnowa Krosnowskim. Ztąd áż po dzień dziśieyszy Krosnowscy, dla konserwacyi oryginału Imienia swoiego, piszą się nieodmiennie *de Załuskie* Krosnowskiemi. *De Załuskie Krosnowscy* Ták tedy iest w pomienioney Genealogij wyrażono: Junosza Thabassius Záłuski, á bonis Krosnowo dictus Krosnowski, ex posteris Matthiæ Krosnowscyi. Nicolaus Thabassius de Załuskie Krosnowski, Castellanus Płocensis 1446. *Łaski in Statuto fol:* 110. Stanislaus 1576. *Constit: hujus anni pag:* 246. ktory imieniem Woiewodztwa Rawskiego podpisał ziazd Jędrzeiowski: *Nieśiecki fol:* 710. *tom:* 2. Johannes Pocillator Ravensis, Nuntius ad Camitia Anno 1628. *Constit: pag:* 5. Samuel Soc: Jesu mortuus Leopoli 1646. *Hist: Colleg: Leopolien:* Johannes Krosnowski Soc: Jesu, *Scriptor insignis*, (: cujus opera recenset Cathal: Bibl: Załskianæ :) Rector Novitiatus Cracoviensis. Adalbertus de Załuskie Krosnowski, Succamerarius Leopoliensis, cum Wasieczynskia, ultima de hac Domo. *Wasieczyńska.* Nicolaus ex Episcopo Livoniæ, Archi-Episcopus Leopoliensis, cujus monumentum in Capella á se fundata in Ecclesia Cathedrali Leopoliensi. *Koiałovicz in Hist: Litva: pag:* 98. Iohannes Subdapifer Regni, Capitaneus Lipinensis & Ostrołecensis. Ci dwoch, byli bracia rodzoni Woyciecha Podkomorzego Lwowskiego, ktorych wspomináią Konstytucye *fol:* 10. & 40. Ursula uxor 1mô Grodzicki, Generalis Rei Armamentariæ Præfecti, 2dô Nicolai Bieganowski, Castellani Camenecensis, Teressiam filiam Iohannis III. Regis, Matrem Karoli VII. Imperatoris educavit. *Grodzicki. Bieganowski* Ta Ursula była corką Jána Podstolego Koronnego, siostra iey była zá Stępkowskim. *Stępkowski* Nicolaus de Załuskie Kro-

snowski, ex Succamerario Leopoliensi, Palatinus Czerniechoviæ, fundator Scholarum Collegij Leopoliensis Soc: Iesu, mortuus 1723. cum Rojewska filia Castellani Vislicensis. Ten był synem Woyciecha Podkomorzego Lwowskiego, o ktorym w Genealogij. Nicolaus intercessione S. Stanislai Kostki, cum tota familia á peste liber. *Histor: Colleg: Raven: Soc: Jesu.* Catharina 1mo Iacobi Potocki, Capitanei Chmielnicensis, 2do Stephani Humiecki, Palatini Podoliæ uxor, mater Małachowsciæ, uxoris moderni Archicancellarij Regni, Equitis Aquilæ albæ. Katarzyna pomięniona, była corką Mikołaia Woiewody Czerniechowskiego iedynaczką. Paulus Dapifer Sochaczeviensis 1649. Ioannes Thesaurarius Varsaviensis cum Izbińska. Vladislaus cum Miczowska, filia Capitanei Grabovecensis. Hyacinthus Iudex Terrestris Ravensis, brat Iana, ktorego synowie 1. Iohannes Vexillifer Podoliæ, obijt clarissimè prælio Svetico ad Pinczow, 2. Casimirus Canonicus Leopoliensis, 3. Hyacinthus Dapifer Ravensis. 4. Sinom Thesaurarius Ravensis. Tego syn Ioannes vexillifer Ravensis cum Mokrowska, filia Vexilliferi Ravensis, habet Dominicam minorennem. Albertus Decanus Ecclesiæ Metropolitanæ Leopoliensis. Alexander Dapifer Gostinensis, cum Catharina Mrozowicka, filia Subdapiferi Grabovecensis, 1. syn Władysława, 2. Andreas Thesaurarius Ravensis, cum Sophia de Odrowąż Kietlińska, filia Judicis Terrestris Ravensis. 3. Francîszek 4 Michał Soc: Iesu, Anna uxor Francisci Łopacki, Subdapiferi ciechanoviensis, Capitanei Krasnosielecensis. Ta iest corką Alexandra Stolnika Gostyńskiego z Mrozowickiey; ysiostra iey Bárbara uxor Francisci Szeptycki, Vexilliferi Lanciciensis, fratris patruelis Athanasij Metropolitæ Russiæ, Ritûs Græci uniti, Supremi. Iako zaś iednego herbu y szczepu są OMIĘCINSCY, krotko w teyże Genealogij są wspomnieni. N. Iunosza in Districtu Stęnzycensi, Dominus in Omięcim. Iacobus Omięcinski cum Drohoiewskia. *Epit: Constantinoviæ in Podolia.* Sebastianus cum Brzowska, Iannes Christophorus Colonellus sub Duce Potoccio. Lucas Omięciński, Thesaurarius Czerscensis, cum Eleonora Ieziorkowskia, stemmatis Radwąn. Tych corka Anna

(Marginalia: Rojewska; Potocki; Humiecki; Izbińska; Miczowska; Mokrowska; Mrozowicka; Kietlińska; Łopacki; Szeptycki; Omięcińscy; Drohoiewsk; Brzowska; Ieziorkow:)

Anna Rosalia Omięcińska, Ordinis S. Brigittæ, nata 1709. die 5. Decemb: Ponikoriciis, in opinione Sanctitatis decessit Kokoroviæ 1731. die 10. Decemb: sepulta in Ecclesia Kremenecensi S. J. ibidem miraculis claret. Status Regni in Constitutionibus Convocationis 1733. Articulô 84. ejus Beatificationem Romæ procurandam decernit. Vitæ ejus compendium vide in *Niesiecki tom*: 3. *pag*: 460. *Omięcińska cudami słynąca*

BIELINSCY iedney krwi y iednego herbu z Załuskiemi, w pomięnioney Genearchij ták są wyrażeni. Ziemak alias Terentius, de Ciexyno & Borukowo, Castellanus Visogrodensis 1478. *Statutum Masovicum pag*: 128. unus ex posteris Barani & Petri de Domo Agnorum, to iest Piotra Domina Marszałka Dworu Krolewskiego y woysk Wodza Polnego, ktory pod Miasteczkiem Puckiem Prusakow zwyciężył z ich wodzami Fryderykiem *Revencke*, y Gasparem *Notwicz*, iák pisze *Miechovita Hist. Polo. lib*: 1. *fol*: 319. & 26. z ktorym zgadzaią się *Paprocki o Herbách fol*: 248. y *Okol*: *tom*: 1. *fol*: 361 Stanislaus de Ciexyno, á bonis Bielno dictus Bieliński Polonis, *Weissestein* Germanis. Bogdan de Ciexyno, á bonis *Borukow* dictus Borukowski. Ci obadwa bracia rodzoni byli potomkami Ziemaka. Ioannes S. J. S. Theologiæ Doctor, solida docendi methodo commendatus, docuit aliquot annis Theologiam Vilnæ 1638. *Kojałowicz in Miscell*: *Litv*: *pag*: 129. Iacobus Bieliński in Sokołowo, Episcopus Laodicensis, Suffraganeus Plocensis. Ioannes Bieliński Episcopus Plocensis. *Łubieński in Vit*: *Episc*: *Plocen*: mortuus 1646. Ci bracia rodzoni, byli synami Stanisława Bielińskiego, á zaś Bogdana Borukowskiego, brata iego syn Ioannes Borukowski, Episcopus Premisliensis, Procancellarius Regni, Præpositus Plocensis, Dux Sielunensis. Adam Bieliński de Sokołowo Dapifer Zakrocimensis, cum Sophia Cieklińska. *Constit*: *fol*: 29. y *Łukasz Paproc*: *o Obrazie Matki Boskiey w Sierpcu fol*: 54. Siostra iey Ewá Cieklińska, consors Sigismundi Krasiński, druga N. Nicolai Morski. Tęn Adam synow miał nástępuiących. Nicolaus Daniel Notarius Castrorum Prædecensium Capitanealium. Brat iego Franciscus Ioannes, ex Ensifero Regni, & Capitaneo Palatinus Mariæburgiensis, (toiest *Bielinscy Ziemak.* *Bieliński* *Borukowski* *Cieklińska* *Krasiński Morski*

Starosty Malborskiego, Woiewoda Malborski)Capitaneus, itē Osiecensis, Mlavensis 1683. *Niesiecki tom*: 1. *pag*: 96. Corká
Działyński iego Teressia Consors Działyński Palatini Culmensis. Syn Casimirus Ludovicus, ex Succamerario Regni Mareschalcus Regni Supremus, Capitaneus Tucholinensis & Mlavensis, Mares-
Morsztynowna challus Comitiorum Electionis Augusti II. 1697. mortuus 1713. cum Ludovica Maria Morsztynia, filia Arhithesaura-
Czartoryska rij Regni, sorore Isabellæ Ducissæ Czartoryskiæ, matris viventium hujus nominis Ducum, & Poniatowsciæ Castellanæ
Poniatowská Cracoviensis; quarum duarum sororum mater fuit Comitissa
Gordonowa *Gordon* de *Huntley*, ex Illustrissima Angliæ Familia. Tego cor-
Potocki ki, pierwsza Catharina, 1. Iacobi Potocki Capitanei Czechry-
Besenval nensis, 2. Baronis de *Besenval*, Legati in Polonia Regni Galliarum. Druga Marianna uxor Georgij Principis Lubomirski
Lubomirski Vexilliferi Regni. Trzecia Teressia cum Boguslao Łubieńskio, Castellano Sandomiriensi, reliquit N. olim nuptam
Łubiński Zamoyskio, qui post Palati: Lublin: To ieſt Maryanna Łubieńska Kasztelanka Sęndomir: dana ieſt w małżeństwo Tomaszowi, Ordynatowi Zamoyskięmu, ktory umarł Woiewodą Lu-
Zamoyski belskim. N. Capitaneus Leloviensis. N Capitaneus Oycoviensis. Mathias Archidiaconus Cracoviensis, & Isabella nup-
Wacherbarth ta Comiti Sarmatorio, alias *Wacherbarth* de Salmour. To ieſt potomstwo Łubieńskiego Kasztelana Sęndomirskiego, z Teressy Bielińskiey. Urszula cum Iohanne Czermińskio,
Czermiński Castellano Małogostensi divortiata. Synowie tegoż Każimierza Ludwika Marszałka Wielkiego Koronnego, Franciscus Bieliński, ex Pincerna Regni & Palatino Culmensi, Curiæ tum Regni Mareschalcus Supremus, Eques Aquilæ Albæ,
Prebendowska Radziwił cum Prebendowska, Ducis Radzivilii Palatini Novogrodensis vidua, Archithesaurarij Regni filia. Drugi Michaël Bieliński, Palatinus Culmensis, Capitaneus Sztumensis (cum sorore Mauritii, Comitis Saxoniæ, Ducis Curlandiæ, Archi-
Rutowski mareschalci Exercituum Galliæ, & Comitis Rutowski Feld-
Pepłowska mareschalli Saxoniæ divortiatus) cum Pepłowskia reliquit prolem minorennem, duos filios. Potym wyraża Genealogia
Lubomirski Bielinskich bliską kolligacyą. N. Princeps Lubomirski Capi-
Małachowska taneus Boguslaviensis, cum Małachowskiá, filia moderni Ar-

chi-Ca

chi-Cancellarij Regni, vidua Lipskij Capitanei Parchovienſis, nepotis Cardinalis Lipskij. Marianna uxor Jordani Palatinidis Braclavienſis. N. nupta nepoti Mareschalli Galliarum Comiti de Broglio Baro *de Beſenval*, Colonellus Cohortis Helveticæ in Gallia. *Lipski Jordan Comes de Broglio Besenval*

RADZIEIOWSCY, z iednego zrzodła krwi ſwoiey pochodzący Thabaſz Iunoſzow, ábo Baranow ſtarożytnich, ktorzy z Lechęm pierwſzym Fundatorem Oyczyzny naſzey przybyli, w pomięnioney Genearchij ták ſą wyráženi. N. Radzieiowski in Kryłow Dominus, cum Margareta Kryskia, filia Palatini Płocenſis. Joannes Ordinis Prædicatorum, Episcopus Theodoſienſis, Suffraganeus Gneſnenſis 1505. *Vide Frydrychowicz in S. Hiacin*: Stanislaus cum Macieiowska filia Palatini Lublinenſis; Andreas Caſtellanus Sochaczovienſis, poſt Palatinus Plocenſis 1512. Capitaneus Ravenſis. Nicolaus Palatinus Breſtenſis (alias Brzeski Kuiawski) 1544 Nicolaus Caſtellanus Goſtinenſis 1562. cum Białyńskia filia Palatini Pomeraniæ. Stanislaus ex Caſtellano Palatinus Ravenſis, poſt Lancicienſis *1633*. 1. cum Catharina filia Marci Sobieski Palatini Lublinenſis, amita Regis Ioannis III. 2. Chriſtina filia Petri Sapiecha, Capitanei Usviacenſis ex Weyherowna. Sioſtra iego, N. uxor Chriſtophori Bąkowski, Succamerarij Pomeraniæ. Corka Eulalia Eleonora, uxor Pauli Niſzczycki Caſtellani Sierpſcenſis. Synowie tegoż Woiedy Łęczyckiego z Sobieskiey dwoch: Nicolaus Caſtellanus Lancicienſis, cum Agnete Plichtia, filia Valentini Caſtellani Ravenſis ſterilis. Hieronymus Capitaneus Łomzenſis, Mareſchalcus Comitiorum 1645. Procancellarius Regni 1651. poſt Palatinus Livoniæ, Legatus ad Portam Otomanicam, cum Euphrosina Eulalia Comitiſſa Tarnowskia, filia Iohannis Grati Caſtellani Zarnovecenſis, vidua Conſtantini Ducis Wiſzniowiecki, Capitanei Camionacenſis; 2. cum Eliſabetha Słuſzka, filia Alexandri Palatini Trocenſis, vidua Adami Kazanowski Mareſchalli Curiæ Regni, mortuus 1667. *Vide Diction: Morerij*. Corka iego Cecylia uxor Johannis Tarnowski, ſtemmatis Rolicz, Capitanei Voinicenſis; druga Anna Adalberti Prażmowski Vexilliferi Curiæ Regni, Capitanei Łomzenſis. Syn ſtarſzy Hieronima, *Rádzieiowscy Kryska Macieiowska Białyńska Sobieski Sapieha Weyherowna Bąkowska Niszczycki Plichcianka Tarnowska Wiśniowiecki Słuszka Kazanowski Tarnowski*

 Michaël

Michàél Stephanus, S. R. E. Cardinalis Radzieiowski, ex Episcopo Varmienſi & Procancellario Regni Primas, ex Tarnowskia, obijt Dantiſci 13. Octobr: 1705. ætatis annô 60. *Vide Morerij Dictionar*: Drugi Johannes Felix ex Tarnowska Caſtellanus Vielunenſis, Capitaneus Boleslavienſis, (obijt in duello) cum Iohanna Brzoſtowska, filia Palatini Trocenſis; 2. cum Anna Wodyńska filia Caſtellani Podlachiæ. Corka iego iedynaczka Urſula Chriſtina ex Brzoſtowska, uxor Nicolai Siemianowski, Caſtellani Vielunēſis. Z Anny Rádzieiowskiey Woyciecha Prażmowskiego żony, Chorążego Nádwornego Koronnego, Staroſty Łomżyńskiego, Kazimierz (według *Nieſieckiego tom: 3. fol.* 729.) Prazmowski, Hæres Cardinalis, cum Jełowicka. Zgoła, na Michale Radzieiowskim, ktory był Kardynałem y Xiążęciem Prymaſem, przeſtała ta familia.

Tarnowska *Brzoſtowska* *Wodyńská* *Siemianowska* *Jełowicka*

KOŁONOWIE, czy Kołowie (wedłud *Paprockiego*) w Kuiawach, pochodzą od Antenata Záłuskich Stefana, iák świadczy Genealogia wyrażaiąc: Mathias Schoff Comes Baron, in Maſovia ſedem fixit, at dictus vulgo Thabaſz, propter diſtinctionem á fratribus, qui in Sileſia remanſerunt. Hic in Polonia, ob memoriam Anteceſſoris fundavit Załuskie; hi duo fratres Mathias & Stephanus (á qvo *Kołones*) manſerunt in Polonia circa annum 1340. *juxta Sinapium & Somerſbergium*, Pierwſzy tedy z nich w Genearchij Stephanus Comes Baran, Dominus in Gubin dictus Kołon. Potym Ioannes Kołon Iunoſſius in Daleiow, Iudex Halicienſis, *Łaski ſtat: pag:* 140. Roku 1436. Nicolaus Kołon Succamerarius Iunivladislavienſis. *Łaski ſtatut: pag*: 88. Nicolaus Stiborius Kołon, Palatinus Iunivladislavienſis, Petrus Kołon Caſtellanus Iunivladislav: Dominus de Chodcza in Pokutia. *Nieſiecki tom*: 1. *pag*: 269. Paulus Kołon in Daleiow Palatinus Podoliæ 1504. Stanislaus de Daleiow Kolon Palatinus Ruſſiæ Dux Exercituum Regni, mortuus anno 1529. *Vapovij Chronica* Corka niewiem ktorego Kołoná, Eliſabeth Kołonowná (non Kolánská, ut *Nieśiecki tom: 4. pag:* 86.) uxor Nicolai Sieniawski, Palatini Ruſſiæ, Ducis Exercituum Regni, cujus vitam lege in *Nieśiecki tom: 4. pag*: 85. ále chyba w inſzym mieyſcu, bo wtym o niey nie maſz nic. Corka iey Anna uxor Laurentij Spytkonis

Kołonowie *Chodeckich Genearcha* *Sieniáwsk*

konis

konis Iordani Caſtellani Cracovienſis. Brat teyże Anny, Nicolaus Sieniawski Caſtellanus Camenecenſis, Campi Dux Regni dictus *Hercules* Poloniæ, cuius uxor fuit Anna filia Michàělis Sapiecha, Palatinidis Podlachiæ, Ducis Prunſcenſis vidua, filia verò ejus nupſit Petro Opaleńſcio, Jnciſori Regni. 2. N. uxor Johannis Tworowski dicti Buczacki, Palatinidis Podoliæ 3. Raphàel Caſtellanus Camenecenſis, cujus uxor fuit Dziaduska, filia Capitanei Coninenſis, Petri Barzi Caſtellani Pramislienſis vidua. 4. Johannes Caſtelanus Leopolienſis, qui habuit conſortem Herburtam, filiam Caſtellani Leopolienſis. 5. Hieronimus Palatinus Ruſſiæ, ex Caſtellano Camenecenſi, á Nobilitate impracticato hucusq; exemplo electus; hic cum Macieiowska filia Palatini Ruſſiæ ſterilis ex Hedvige Tarło, filia Vexilliferi Leopolienſis, habuit Adam & Hieronimum. Adam vero ex Catharina Anna Koſtka, (pronepte S. Stanislai Koſtka S. J. Patr: Reg.) filia Johannis Koſtka Palatini Sēdomirienſis, Candidati ad thronum Poloniæ, reliquit tres filios, Nicolaum, Alexandrum & Procopium. Alexandrum Ms. *Załuskianum de Fam: Pruſſiæ* ait fuiſſe creatum Cardinalem. Nicolaus Pocillator Regni cum Sophia Krotowska ſterilis. Procopius Vexillifer Regni cum Anna Eufroſina Chodkievicia, filia Palatini Trocenſis, reliquit filium Hieronimum, Notarium Exercituum Regni, qui cum Eliſabeth Potocka, filia Palatini Cracovienſis, Exercituum Regni Ducis, enixus eſt Hieronimum Palatinum Volhyniæ, Campi-Ducem Regni, hic verò ex Cecilia Radzivilia, filia Archimareſchalli Lithvaniæ, natus eſt. Adamum Nicolaum Caſtellanum Cracovienſem, Supremum Ducem Exercitûs Regni, ex Eliſabeth Lubomiria, filia Archimareſchalli (dicti *Salomonis* Poloniæ, pluribus editis lucubrationibus, in Repub. Clariſſimi) patrem Mariæ Sophiæ, primô votô Stanislao Donhoff, Palatino Płocenſi, Campi Duci Exercituum Lithvaniæ, ſecundô votô Auguſto Alexandro Duci Czartoryski, moderno Palatino Ruſſiæ, Equiti Aquilæ Albæ, elocata Nominis Sieniaviani per tria ſæcula Poloniæ inclareſcentis ultimæ hæredis. Barbara uxor Ducis Radzivilij Caſtellani. Vilnenſis. Barbara Radzivilia Regina, uxor Sigismundi Auguſti Regis

Sieniawski · *Sapiecha* · *Opalinski* · *Tworowski* · *Dziaduska* · *Barz* · *Herburt* · *Macieiowska* · *Tarło* · *S. Stanisław Kostka* · *Chodkiewiczowna* · *Potocka* · *Radziwiłowna* · *Lubomirska* · *Donhoff* · *Czartoryski* · *Sieniawski* · *Radziwiłowna Krolowa Polska*

Herburt Poloniæ. Anna uxor Joannis in Dobromil Herburti Dobromilska, Castellani Sanocẽsis, Succamerarij Præmisliæ. *Orzechovi: in Histo: sua* 1550. Potomek Pawła Kołona na Daleiowie, Woiewody Podolskiego wzwyż wspomnionego, Adam in Daleiow Succamerarius Rzeczycensis, cujus filius Dominicus Krasińska consortem habuit Helenam Krasińskiam. Filia N. fuit uxor Fredro Petri Fredro; alter filius Petrus Kołon, á bonis Saporow di- Saporowski ctus Saporowski, cum Elisabetha Drohoiewska, nullo masculo hærede relicto; vitam pientissimam cum tribus filiabus ducturus, earum favore, ædificavit magnificentissimum Conventum Monialium Ordinis S, Benedicti Leopoli ad Ecclesiam OO. SS. cui singulæ præfuerunt successivè Abbatisæ: Catharina obiit 1608. Anna 1638. Christina 1640. Pater vero 1599. ætatis 80. Soror Adami Catharina cesserat Paulo Strzemeski; altera Soror Paulo Skotnicki Vexillifero Haliciensi. *Niesiecki tom: 4. pag:* 137. Corka Pawła Kołona Woiewody Podolskiego 1504. śiostra rodzona Adama dopiero wspomnionego, Anna uxor Mielecki Palatini Podoliæ, supremi Exercituum Regni Ducis. Zeszła ta familia więcey iak dwieście lat, powiada *Niesiecki tom: 2. fol:* 559.

Chodeccy CHODECCY herbu Junosza, w teyże Genealogij są położeni, od Piotra Kołona Kasztelana Jnowrocławskiego (wzwyż wyrażonego) pochodzący, ktory był Dziedzicem Chodcza ná Pokuciu, á z tych Johannes Castellanus & Capitaneus Haliciensis; ejus filij ex inde dicti sunt Haliccij. *Niesiecki Korona pag:* 251. *& Herby tom:* 1. *pag:* 269. dubitat an fuerit Junossius, *at Bielski pag:* 521. omnino Junossitam dicit. Stanislaus de Chodcza, ex Castellano Leopoliensi, Archi Mareschalcus Regni, Capitaneus Leopoliensis 1515. decessit sine prole mascula. Filiæ elocatæ alio bona transportarunt. Otto de Chodcza ex Castellano Leopoliensi, Palatinus Podoliæ, demum Russiæ, post Sendomiriæ, tandem Cracoviæ. Filij minorennes obierunt 1534. Paulus Castellanus Polanecẽsis, post Radomiensis sine prole. W pewnym czytałem Manuskrypcie te słowa: R. P. Niesiecki in Korona Polska tom: 1. paginis 111. 121. 151. 152. 157. 225. bis & 269. (verbo Chodcza) his Chodeccijs asignat pro stemmate Poraij, ideſt Rosam.

Sed id

Sed id factum eſſe per errorem feſtinantis calami clarè patebit exinde, quod Choteccij, non Chodeccij, ſint ſtemmatis Poraij: hinc ex affinitate Nominis una litera tantum diſcrepantis factum eſt dubium. Chodeccios verò Stemmatis Junoſza fuiſſe pro certo aſſerunt, *Bielski in Chroni: Polon: pag*: 521. *Paprocki in Herby pag*: 248. & *Okolski tom*: 1. *pag*: 361.

KOSKOWSCY *herbu Junoſza*. Tych *Paprocki o Kleynotach* *fol*: 255. Kuſzkowskiemi zowie, przywodząc *Epitaphium* w Włocławiu iednego piſane w te ſłowa: *Reverendus Dominus Sebeſtianus Kuſzkowski, hujus Eccleſiæ Canonicus, ſub hoc lapide quieſcit, mortuus anno* 1579. Ale iáko tęn Autor Ortografią bardzo zle piſze Łácińską y Polską, ták y w tym názwisku mogł ſię pomylić; z ktorego układaiąc ſwoy herbarz *Okolski*, toż ſámo wyráża *tom*: 1. *fol*. 371. y nie maiący o tym inszey wiadomości *Nieśiecki tom*: 2. *fol*: 450. & 754. ták ich też mianuie, mowiąc Kuſzkowski herbu Junoſza. Sebaſtyan Kanonik Kuiawski zmarły 1579. ktorego z nadgrobku wypiſał Okolski. Ponieważ záś w herbarzach nie maſz żádney zmianki o Junoſzach Koskowskich, tylko o Kuſzkowskich, toć tedy ieſt oczywiſty error, bo w Płockim Woiewodztwie y Ziemi Ciechanowskiey y Dobrzyńskiey, Akta Niedzborskie dáwne, Akta Ziemskie Mławskie, Płockie, Ciechanowskie y inſze *in confinio* będące, tudzieſz Táryffy y Lauda Seymikow Raciąskich, inaczey ich nie zowią y niepiſzą, tylko zwyczaynie od ſtárożytności *de Koskovo* Koskowſcy, bo tam ich ieſt pełna Ziemia, iż by mogł wyráchowáć ná kilka ſet Koskowskich herbu Iunoſza, iáko y w tym czáśie, Jozefa Junoſzy Koskowskiego, Skarbnika Zákroczymskiego, Pradziad Paweł, Dziad Jędrzey, Ociec Woyciech, piſali ſię záwſze Koskowskiemi, nie Kuſzkowskiemi, ktorych *Succeſſores* máią Koskowa trzy, á Koſk pięć częśći. Koskowſcy

JANISZEWSCY herbu Iunoſza, piſzą ſię z Iániſzewa Piotrawinámi, iż pochodzą od Piotrawina owego, ktorego Swięty Staniſław wskrześił, o czym kłádę tu hiſtoryą z Zycia iego. Kupił był S. Staniſław Kościołowi ſwemu wieś Piotrowin, u Piotra, teyże wśi dziedzica, ktory wziąwſzy pie- Iániſzewſcy

niądze, wkrodce potym umarł, Krol námowił synowce z marłego, Iakuba, Sulisława y Piotra, áby się wśi u Stanisława upomináli. Pozwany tedy ná sądy Biskup przed Krola, ktore u Solca odprawował, gdy się ná świadki brał, á świadkowie Krolewską pogrożką zástraszeni, świadczyć prawdy niechcieli, gdy widział że nie tylko szło o Kościelną szkodę, ále y o sławę iego, áby mu fałsz y niesprawiedliwe, á łakome nabycie, przyczytane, ku wzgorszeniu bliznich, nie było, ucickł się do Pána BOGA, y sprawiony duchem iego, ważył się rzeczy niesłychaney, ále u Pana Boga podobney. Przy owym sądzie rzekł głosem: ponieważ u ludzi żywych prawda y boiázń Boża ginie, uciekę się do umarłych, zá pomocą Boga prawdy, obiecuię tu po trzech dniach Piotra, u ktoregom tę wieś kupił, iuż od trzech lat umarłego, przed sądem postawić. Co gdy Krol y wszyscy przytomni usłyszeli, śmiali się, y szaleństwo przyczytali Biskupowi. Stanisław zaś przez owe trzy dni, z duchowienstwem swoim postami się y modlitwami trudząc, dnia trzeciego z processyą w Biskupim stroiu, szedł do wśi Piotrowina, tuż nie dáleko Solca leżącey, do grobu iego w Kościołku S. Tomásza, tám długo modlitwę czyniąc, grob otworzyć kázał, y ciało iuż prawie spruchniałe odkryć, y záwołał do Pána Boga. Boże wszechmogący, u ciebie iest wszystko podobno, ty ktory prawdą będąc, w prawdzie się kochasz, wzbudz mi y Kościołowi twemu świadka w tey sprawie moiey, á do umarłego rzekł. *Piotrze w Imie TROYCY Swiętey, Oyca, Syna, y Ducha S. rozkazuię ci, wstań, à podź do sądu, à wyświadcz prawdę moię* y wnet się porwał z ciałem zupełnym, z wielkim wszystkiego ludu podziwieniem. Przyprowadził go tedy przed Krola, mowiąc. Oto masz Krolu tego samego, ktoremum tę wieś zápłacił. Długo Krol y dwor iego cáły zádumiały, prawie od śiebie odchodził, y milczał ná owe cudowne y niesłychane rzeczy patrzyć: aż wskrzeszony Piotr, przemowił. Jam Krolu ná prozbę tego Biskupa wzbudzony iest, ábym go wyświadczył, iám mu wieś moię włásną, do ktorey prawa nikt inszy nie miał, przedał, y zupełną zápłatę wziąłem, y obrociwszy się do synowcow swoich, kárał ie, y do pokuty

Sąd Krola Bolesława

Wskrzeszenie Piotrawina

Swiadectwo Piotrawina

przy-

przyprowádził, iż nie ſłuſznie mężowi Swiętemu przykrzyli ſię. Krol tedy inaczey nie mogąc, za Swiętym Staniſławem zkazał. Chciało ſię wiele ludzi pytać wſkrzeſzonego *O rzeczy tamtego świata* Piotra, o rzeczy tamtego świata, ále on bardzo mało mowiąc, á nic bez dozwolenia S. Staniſława niepowiedaiąc, tym ich zbywał, iż mu nie wolno mowić było co takiego. Pytáł ſię go S. Staniſław, ieżeliby chciał ktory tu czas na świecie dla pokuty przebyć, czyli ſię na on świat wrocić? odpowiedział, iż wolę ieſzcze w czyſzczu mało co wycierpieć, á niżeli tu w niebeſpieczność ſię grzechu powtore wdawać, mąm nadzieię prawi, w modlitwach y ofiarach twoich, Oycze S. *Dwá rázy żył, dwá razy umarł.* iż rychło od mąk czyſzcowych wolnym zoſtanę, co gdy mu przyobiecał Staniſław, S. w grob go iego wprowadził, kędy znowu umarł, y tamże pogrzebiony. Wielki cud po całym świecie rozgłoſzony; ktory Koncylium Bazyleyſkie, na potępienie Huſſa twierdzącego, że ſię imion, to ieſt wśiow Kościołowi trzymáć nie godzi, przywodziło.

Tych było trzech bráci, Piotr pomieniony, Jan y Paweł. Piotr alias Piotrawin, był z Ianiſzewa nad Wiſłą, milę od Piotrawina, w poſſeſſyi Marcina Janiſzewſkiego, Cześnika *Iániſzewſk* Ulanowſkiego. Zona iego Węglińſka, herbu Godźiemba, *Węglinſka* domu ſtarożytnego, z ktorego Staniſław Podſtoli u Krola Henryka, ośiadł na Ruśi, gdzie ſpłodził Daniela, Podſędka Lubelſkiego, żyiącego w roku 1635. Adama Łowczego Hełmſkiego, Poſła na Seym 1662. *Conſtit: fol:* 2. y Mikołaia benefaktora OO. Dominikanow we Lwowie, ktorym wieś zápiſał y dzieśięć tyśięcy. Syn iego Staniſław Piſarz, potym Sędzia Ziemi Hełmſkiey. Dawnieyſzemi czaſy Mikołay Węglińſki, był Sędzią Ziemi Lwowſkiey 1504. ſą y teraz Węglińſcy zacni Mężowie w Lubelſkim Woiewodztwie.

Marcin Janiſzewſki, pochodzący od ſukceſſorow Jana przerzeczonego, Czeſnik Ulanowſki, miał czterech ſynow y z nich potomſtwo dalſzemi czaſami; z tychże ſamych Adam Piotrawin na Ianiſzewie Ianiſzewſki, wynioſł ſię do Litwy, gdzie w Mińſkim ulokowány, ożenił ſię z Szweykowſką, czy *Szweykowſka* Szwykowſką, iak inſi piſzą, herbu Ogończyk, Starościanką Orſzáńſką, potym zoſtał Piſarzem Grodzkim Mińskim. Z tego do-

go domu Szweykowskich, Lenard był Podczaszym Halickim, á Kasper w Litwie ośiadł, gdzie ożeniony z Frąnckiewiczowną, spłodził Iana, Daniela, y Kaspra; o ktorych *Volanus in Meditat*: pisze, że mężnie stáwali w okazyi pod Ułą, kędy Ian Szweykowski, Szuyskiego, Wodza Moskiewskiego Woyska, ręką swoią zabił. Ian Szweykowski był Sekretarzęm Krolewskiem, Kommissarżem z Seymu naznaczony do zapłaty Woysku 1613. *Constit: fol: 3.* Są wyrażeni niektorzy tey Familij u *Okolskiego tom: 2. fol. 100.* iáko Szweykowski Podkomorzy Witepski, Samuel Chorąży Nowogrodzki, Poseł ná Konwokacyą 1696. Stefan, Sędzia Grodzki Wileński, Starosta Onyski. Szwykowski czy Sweykowski, był tákże Podstolim Litewskim, maiąc zá sobą Zofią Piotrowską, śiostrę rodzoną Wierzbowskiey Woiewodziny Sieradzkiey, á potym Skaszewskij, Kasztelanowy Woynickiey, z niey syn iedęn Samuel, Kanonik Smoleński, drugi Stárostá Onyski. Teodora Szweykowska, corka Alexándrá, synowica Chorążego Nowogrodzkiego, byłá zá Stefanem Slizienem, Referendarżem Litewskim. Z Szweykowskiey tedy, Starościanki Orszáńskiey, Adam Piotrawin Ianiszewski, Pisarz Grodzki Miński, miał synow dwoch, Franciszka Stolniká Smoleńskiego, Káspra Podstolego tákże Smoleńskiego, y corek cztery, iednę wydaną za Adama Wołodkowiczá, Stolniká Mińskiego; drugą za Łukomskiego, Stolniká Bracławskiego; trzecią za Jeleńskiego, Czesniká Mozyrskiego; czwarta była Bazylianką Mniszką Starszą.

Frąckiewiczowna. *Szweykowski* *Piotrowska.* *Skaszewska* *Slizien* *Wołodkowicz.* *Łukomski* *Ieleński.*

Franciszek na Ianiszewie Piotrawin Ianiszewski, Stolnik Smoleński, wszedł w kontrakty małżeńskie z Pakoszowną, herbu Prawdzic, z ktorych Sebestyan Pakosz z Podgorza pierwszy ośiadł w Litwie, ożeniony z Szemetowną Kasztelanką Zmudzką; syn iego Przecław Porucznik, na Zmudzi ożenił się z Czechowiczowną, Marszałkowną Zmudzką; Krzysztof Pakosz także Porucznik przeciw Kozakom, poiął w małżeństwo Lisowską, Sędziankę Grodzką Upitską. Troian posłuiąc na Seym z Woiewodztwa Połockiego, podpisał Elekcyą Krolá Iana III. Pakosz także, był Chorążym Nadwornym Litewskim, y Posłem ná Seym 1724. Wácław w Hollándyi ożeniony

Pakoszowie *Szemetowna* *Czechowiczowna* *Lisowska*

niony zoſtał. Pákoſz miał zá ſobą Maryannę Grużewską Grużewska Podkomorzankę Zmudzką. Pakoſz Sędzia Ziemski Płocki, miał za ſobą Annę Pacownę, Strażnikownę Litewską. Było Pacowna y wiele inſzych zacznych tego domu familiantow, z ktorego Pakoſzowná, Franciſzka Ianiſzewskiego żoná pierwſza wyſzła. Z tey urodzony Adam Ianiſzewski, wſzedł w dożywotnie wota z Pruſzanowską, Podczáſzánką Rzeczycką, y Pruſzanowska z niey ma ſyná Tadeuſzá; drugi Hieronim brat Adamá, zoſtał Xiędzem świeckim, Proboſzczem Mińskim. Mąm informácyą, że tenże Franciſzek wydál corkę Petronelę za Iuliáná z Olſzyn Buczyńskiego, Skarbnika Rzeczyckiego, ále Buczyńſcy nie wiem ieżli to z prawdą zgadza śię, poniewáż tenże Franciſzek Ianiſzewski, Stolnik Smoleński, *ſecundô votô* wziął w dożywotnią przyiáźń Buczyńską, Skarbnikownę Rzęczycką, domu ſtárożytnego w Polſzcze, z ktorego Mikołay był Kollatorem Kościoła S. Iakuba ná Kazimierzu Krakowskim, ieſzcze w roku 1462. Hieronim z Bogdanem, Woiewodą Multáńskim, długo prowádził woynę, potym ieździł do Konſtantynopolá z bratem iego Piotrem, z támtąd Poſłem do Porty. Stániſław ſekretárz Dimitrá Xiążęcia Moskiewskiego, piſał ſię z Woiewodztwem Krakowskim, na Elekcyą Władyſławá IV. Woyciech z Słonimskim, Mikołay, Karol, Staniſłáw, z Podlaskim ná Iana III. Walenty z Ziemią Nurską, Franciſzek y Konſtanty z Woiewodztwem Bełzkim ná Auguſta II. Krolow Polskich. Ieſt y w tym wieku doſyć zacnych Buczyńskich w Podlaskim, y inſzych Woiewodztwách, z ktorych familij pomieniona Buczyńska, Skarbnikowna Rzeczycká, urodziłá Ignácego Piotrawiná ná Ianiſzewie Iániſzewskiego, Stolnikiewicza Smoleńskiego, Towarzyſza Huſſarskiego, znaku Flemingá Podskarbiego Litewskiego, inśi bracia iego pomarli *minorennes.*

Kaſper Ianiſzewski, brát Franciſzka, Podſtoli Smoleński, miał z domu Zarankownę, Podczaſzánkę Wołkowyską, Zarankowna z ktorey potomſtwo było, Ian y Staniſław, ále obadwa pomarli bez żenni; tákże corek dwie, iedna wydana zá Proſzyńskiego, Kráyczego Mińskiego; druga za Pruſzanowskiego, Proſzyński Pruſzanowske Woyskiego Rzeczyckiego. Trzeci brát pomienionych

Ffff2 Michał

Michał Ianiszewski, Łowczy Owrucki, má Pruszanowską, tákże Stolnikownę Rzeczycką, z ktorych Iustynian Pruszanowski z Woiewodztwem Mińskim podpisał Elekcyą Ianá Kazimierzá Krola w roku 1448.

Paweł Piotrawin Ianiszewski, naypierwey wspomniony, z Piotrem y Ianem bracią, miał sukcessorow swoiey linij, lubo iuż poźnieyszych, Bazylego Ianiszewskiego, urodzonego z Xiężniczki Czetwertyńskiey, ktory miał żonę Kaszowską, y z niey Kazimierza spłodził, Podstolego Owruckiego, á tęn miał źá sobą Windárską, żyie bez potomny. Drugi brat iego Antoni Ianiszewski Xiądz Bazylian, *Procurator Causarum* cáłey Kapituły.

Xiężniczka Czetwertyńská

Kaszowska

Windárska

KLAMRY HERB.

EPIGRAMMA.

Priscus honor veterum sortes struit atq; Curules,
Hic propriæ sortis fit faber atq; Domûs.
Tempora non illam solvent, non ulla vetustas,
Quam gemina & fortis colligat ansa benè.

Iam

Jam meliore bono, meritis, virtute, labore,
Ex ferro facta eſt aurea Veſtra Domus.

JEſt tęn zaſzczyt ieden, co y herb Cholewa wzwyſz wyrażony *fol:* 29. z tą iednák odmianą, że nie ktorzy Miecza otłuczonego między Klamrami nie kładą: inni dwie klamry ná krzyż złożone noſzą, o ktorym *Bielſki*, *Poprocki*, *Okolſki*, ná ſwoich mieyścach, iako wyżey, gdźie oryginał iego, Honoryuſzow y Herbownych znaydzieſz, z dokładem tu nie ktorych Domow z *Nieſieckiego tom:2. fol:* 527. iż tymże herbem pieczętuią ſię Białogłowſcy, Kleczkowſcy y Malonowſcy. Terleccy w Nowogrodzkim y Brześciánſkim tegoż zażywáią herbu, iednák bez Miecza. Niemierżyczowie Klamry dwie ná krzyż złożone noſzą.

Klamry y Cholewa. Białochowſcy Kleczkowſcy Malonowſcy Terleccy. Niemierzyczowie

SIENNICCY przydomku Koziutyczowie, iednego herbu z Niemierżyczami, maią początki ſwoie w Litwie od imięnia wśi Siennicy, milą tylko od Mińſka znayduiącey ſię, ktorą zá dobra Liſznę zbyli Xiążętom Horſkim Druzkim. Teyże wśi Siennica, był Ian Iarmołowicz Siennicki Dziedzicem, od ktorego pochodzi Mikołay y Ierzy. Miał Teodora záślubionego z Zofią Hościłławską, bez potomnego. Mikołay Siennicki miał w małżeńſtwie Anáſtázyą Ilińſką, á z nich potomſtwo te, Bázyli bez dziętny, y Alexander, ktory z Maryanną Roicką miał corkę Annę, naypierwey Koſſakowskiego, po nim Kozłowſkiego, Regenta Grodzkiego Kamienieckiego, ná koniec Sworskiego małżonkę bezpotomną, y ſynow dwoch, Woyciecha y Iana Xiędzami, także Piotra, ktorego z Anną Pruſką Antoni y Woyciech; po tym Fráncіſzkę Łapeckiego żonę, z ktorey Katarzyna Bylińſkiego Małżonka; y Măryannę Iana Lutoſłańſkiego, z ktorych Staniſław, Mikołay, Maryanna y Konſtancya.

Hościławska. Ilińska. Roicka. Koſſakowski. Kozłoſkwi. Sworski. Pruska. Łapecka. Byliński. Lutoſlanski.

Od drugiego brata Ianowego Iarmołowicza, dziedzica ná Siennicy, to ieſt Jozefa Siennickiego, pochodzi Jozef także Zakonnik, y Teodor, ktorego Synowie Antoni, Iakub bez dzietny, y Zuzanna bez potomna. Antoni dwa razy żenił ſię, naypierwey z Woroniczowną, z ktorych Jozef *Ordinis S. Franciſci*, y Katarzyna Głoſkowſkiego żona; drugi ráź żył w dożywotnim [illegible] z Głoskowską, ktorych corka Anna Kierniewiczowa.

Woronicz-owna. Głoskowski. Kierniewicz.

KOLUMNA HERB.

EPIGRAMMA.

Esse coronatum pridem quod sancijt Orbis,
Nunc Domui vestræ cedit honoris opus.
Ut ruat hæcce Domus, nunquam sic dicere fas est,
Robore quam forti, grandia fulcra tenent.
Quodve Iovem meritis vicit, Martemq; triumphis,
Erigitur justò celsa Columna sibi.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu

JEst słup Kámienny z łotą ná wierżchu koroną, w czerwonym polu, ná hełmie druga takáż kolumna z koroną, u inszych. *Paprocki o Herbach fol:* 464. *Okolski tom:* 1. *fol:* 117. Ale od Xiążąt Litewskich pochodzący Kolomnowie, iedney tylko Kolumny, ná trzech gradusách, záżywáią, z złotą koroną, troszkę máłego pod nią zostawiwszy mieysca, á ná hełmie w drugiey koronie nic nie kładą, iako Oborscy, Czosnowscy, y inni niżey wyrázeni.

POCZĄTEK KOLUMNY,

Kolumna Xiążąt Litewskich

Nie iest tęn w Mazowszu, co w Polszcze, iáko go opisuie *Paprocki y Okolski*, ále pochodzi od Xiążąt Litewskich, Palemo-

lemoná y Prosperá Cezaryna Kolumnow, z ktorych pierwszy Xiążę był Udzielnym Panęm Litewskim, z Włoch przyszedłszy; od ktorego sukcessor dostawszy się w Mazury, y tám znaczne skupiwszy dobra, maiąc kilku synow, gdy na tęn czas w małości Urzędow, od maietności mieli dystynkcyą swoię, z rozdánych sobie dobr y wśiow, potomkowie tego Kolumny swoie pobráli denominacye, iáko to od Obor Oborscy, od Czosnowa Czosnowscy, od Walewa Walewscy, od Ciecis̈zewá Ciecis̈zewscy, od Łaźniewá Łaźniewscy, á wszyscy z Obor pisali się, iako z pierwszego gniazdá y rezydencyi owego Kolumny. *Petrus Dusburgius Chroni: ad Annum 1326. Strykowski in Chronica Litvaniæ*, y inni, o tych Kolumnach Xiążętách Litewskich, piszący.

HONORYUSZOWIE CUDZOZIEMSCY, TEY FAMILII KOLUMNITOW.

Pierwszym Autorem herbu Kolumny, y Kolumnitow, był w Państwie Rzymskim Traianus Imperator, iák pisze *Ioan: Crescent: lib. Nobilita: Italicæ.* Ten wystawiwszy w Rzymie dźiwney wspániałości Kolumnę, sukcessorom swoim rozkazał nazywać się od niey Kolumnami, za herb im rodowity nadaiąc Kolumnę z koroną, iáko niżey. A że drugą taką kolumnę wystawili potomkowie iego przy mieście na zamku swoim niedáleko Gabiow, potym dwiema kolumnami z złotemi koronami zaszczycali się, iedną na tarczy, á drugą ná hełmie. *Autor Kolumny y Kolumnitow.*

Wylicza *Spernerus* z tey Prozapij Mężow Wielkich, naywprzod w Rzymie Papiezow 6. Xyxtusa, Marcellego, Alexandra III. Marcina V. Adryana III. Stefana VI. Naywyższych Kościoła Bożego Rządzcow, przy ktorych wiele wymienia Kardynałow, Vice-Reiow Krolestwa Aragońskiego, y tamże *Comestabiles*, álbo wielkich Hrabiow dziedzicznych, nie mało. Z tych pierwszy z familii Kolumnow, iest zawsze Kawalierem złotego Rona, y naywyższym Xiążęciem tronu Papiezkiego. Maią pokrewieństwo z nayprzednieyszemi Europy Prozapiiami, od Károla Wielkiego Imperatora Rzymskiego Kolumny, przez Gwelfa Xiążęcia Bawarskiego, y od niego przez Piotra Kolumnę, Wielkich Hrabiow Kolorneńskich *Papieżowie* *Kardynałowie* *Prymasowie* *Xiążęta* *Hrabiowie* *Cesarzowie* *Krolowie* *Xiążęta &c.*

skich Genearchę, z ktorych Burgrabiowie Norymberscy, a z nich Nayiaśnieysi Elektorowie Brandeburgscy, iak *Tesser* pisze. Z tych także iedęn wziął w małżeństwo X. Woyciecha Austryackiego Imperatora Corkę, ktora po śmierci iego poszła znowu za Andrzeia Krola Węgierskiego, y Xiążęcia Wenetckiego. Dziedziczne dobra Kolumnow, znayduią się w Krolostwie Neapolitańskim. Między teyże Familij tytułami, rachuią Xięstwo Paliańskie, Pryncypat Palestryny, Xięstwo y Pryncypat Kastyllionu y Sonninu: Pryncypat Butery y Sycylii, Xięstwo Bassanellu, Pryncypaty Korboński y Gallikański, ktorych linia przedtym była Xiążąt *de Zagarolo*: o tychże Kolumnach, *Volateranus* tak napisał. *De Columnensium origine, ut par est in hoc loco recensere, nihil plane exploratum: authorem tamen habeo, qui fert eos ex oppido Columna descendisse.* To albowiem Miasto, gdzie Zamek y druga Kolumna takaz, iak w Rzymie od Traiana Imperatora była wystawiona, zowie się z dawna Kolumną. Mowi daley pomieniony *Volateranus*, iż nad herbowne tychze Kolumny, nic dawnieyszego w Imperium niemasz, ktore od pięciuset lat, gdy to pisał, były iuż w wielkich honorach, wspominaiąc *Odona*, nieiakiego Rycerza wielkiego y Tryumfatora Kolumnę, ktory wszystkie familii swoiey Kasztelle, albo miasta, miał w posessyi. Potym dzieli tenże Autor familią Kolumnitow, pierwszą wyprowadzaiąc po Traianie Imperatorze, od Ginabana; drugą od Gallikan; trzecią właśnie od Kolumny, w ktorey Xiążąt samych blisko dwieście wylicza, do życia swoiego. Nic zaś pobożnieyszego między niemi, nad Jana Xiążęcia, Syna Edwardowego wspomina: gdzie powiada iż Kolumna Kardynał S. Praxedy, był Posłem expedycyi Hierozolimitanskiey roku 1220, gdzie prawie Męczeństwo otrzymał, bowiem po między dwiema drzwiami zawartego, poganie rozsiekáć mieli, tylko iż za Boską prowidencyą, widząc tak statecznego w Wierze Swiętey, sami się go użałowali, y do Wiary Chrześciańskiey nakłonili się. Szczęśliwie powracaiąc się z Ierozolimy, wziął z sobą Kamienną Kolumnę, przy ktorey Chrystusa Pana biczowano, y przywiozszy ią do Rzymu, postawił w Kościele S. Praxedy, gdzie do tych czas znayduie

Kolligacya z Cesarzem · *Xięstwa Kolumnitow* · *Miasto Kolumna* · *Odon W. Kolumnita* · *Xiążąt Kolumnitow blisko 200.* · *Kardynał S. Praxedy* · *Kolumna Passyi Chrystusowey.*

duie ſię. Od tych Kolumnitow ſzpital wielki w Rzymie, blisko Bazyliki *Servatoris* wyſtawiony. Nic zaś odważnieyſzego z Kolumnitow y śmielſzego nie było, iako Scyarra, ktory Bonifacyuſzowi VIII. odpor dawał; także nad Piotra Kolumnę, ktory za Paſchalego Papieża, Miaſto *Clavios* opanował; albo nad Jana Kolumnę Rycerza, Krola Władyſława. *Oſobliwi w działach* Nic między niemi znaydowało ſię upornieyſzego, nad Stefana Kolumnę, ktory w Rzymie, bez władzy y powagi Papiezkiey, Landzgraffa Bawarskiego ukoronował, z kąd Rodowitości Kolumnow przydana korona. *Przydana Korona* Na oſtatek nic lepſzego z nich tenże Autor nie wſpomina, nad Marcina; ktorego dobroci wieść y publiczna farma, wielkiemu Kościoła zamieſzaniu, koniec pożądany uczyniła. Tegoż z Agapita Oyca trzech braci było, Jordan nayſtarſzy w urodzeniu, Xiążę Weniſki, á potym *Princeps* Salernitańſki, drugi Scyarra bezpotomny, y Laurenty Hrabia Albańſki, wielki Kroleſtwa Podkomorzy, á raczey u nich Komornik. *Xiążęta y Oyczmiarze* Tenże oſtatni miał trzech ſynow. Antoni był *Princeps* Salernitańſki, Margrabia Krotony, y Rzymſki Staroſta. Proſper, S. Ierzego u Walabru Kardynał, y Edward Xiążę Amalzyńſki, *Kardynał* z ktorego Jan y Fabrycyuſz; z Antoniego zaś Jan Kardynał y Proſper, ktorzy z łaſki Iuliuſza Papieża kwitnęli, á pierwey pod Alexándrem Papieżem wyprobowani do tego Proſper, Xiążęta pieczołowici, około dobra poſpolitego, y Kroleſtwa Neápolitańſkiego, bardzo chwalebne uczynki ſwoie dlá Hiſzpanow świadczyli. *Volateranus, & Paulus Iovius, in Elog: Sarr: lib: 1. fol: 33.* ktory tamże *lib: 2. fol: 63.* wſpomina Juliana Ceſaryná Kárdynała, y inſzych oprocz wyrażonych Kolumnitow.

HONORYUSZOWIE W. XIESTWA LIT: z Familii Kolumnitow.

W Wielkim Xięſtwie Litewſkim, ci nayprzednieyśi Kolumnowie znaydowali ſię z Familij Palemona Kolumny, álbo Publiuſzá Liboná W. Hetmáná Rzymſkiego, á potym Xiążęcia Litew: y Zmudzkiego; y brátá iego Proſpera Ceſaryna Kolumny, Senatorſkiey Rzymiánow Prozapij, potomkow Traina Imperatora; ktorzy w tamte kraie przybili *Pierwśi Xiążęta y Wodzowie*

około roku Chrystusowego 990. z piącią set Rycerzami y Wodzami ich, Iulianem Dorspungiem herbu Centaura, ktory był po tym Xiążęcięm Dziewałtowskim; z Ursynem herbu Niedzwiedzia stoiącego, y Hektorem herbu Roża. *Dlugossus*, *Cromerus*, *Miechovita lib: 4. cap. 39. Annal: Litva: lib: 2. n. 48. Histo: Litva: apud Strykov: lib: 2. cap. 7. & Koiałowicz Histo: Litva pag. 1.* Wszyscy z żonami y Woyskiem, z Rzymskiego Państwa przybywszy do Litwy przez Bałtyckie morze, támże iedni, drudzy ośiedli w Zmudzkim Xięstwie; gdzie tak się w krodkim czasie z starodáwną Litwą zprzyiaźnili, y częścią przez heroiczne dzieła, częścią przez cnoty swoie, całemu Narodowi upodobali, iż ich w nierozerwaney iedności zawsze mieć chcieli. Gdy tedy pozeyściu familii Littalanowskiey, álbo Litwońskiey, ktorá iesżcze zá Walentynianá I. Imperatora Rzymskiego, nád tymi kraiámi, gdzie teraz W. X. Litewskie, Zmudzkie y Pruskie, panowałá; y po Seymonie Litwona ostatniego brácie, Sukcessora żádnego nie stáwało, zgodnie cała Rzeszá y pospolstwo z Wodzami y przedniemi Panámi swoiemi, Palemoná Xiążęciem Litewskim y Zmudzkim obráli. Po śmierci tegoż, zostało się trzech synow, *Borcus*, *Spera* y *Cunassus*; ktorzy wszyscy tam porządkiem, iák się urodzili, po Oycu swoim Xięstwa Litewskiego y Zmudzkiego sukcessorami zostawáli. Po śmierci *Konasa* synow zostało się dwoch, ktorych *Kiernus* starszy około roku 1040. Xięstwo Litew:, *á Gimbut* młodszy, Xięstwo Zmudzkie obiął. *Kiernus* żył iesżcze w roku 1089; ktory miásto Kiernow wystawił, á *Kunas* Kaunę, y *Spera* Jurbork. Miał Kiernus Corkę Poiatę, ktora poszedłszy zá Zywibunda, potomká Dorspungowego, herbu Centaura, Xiążęcia Dziewałtowskiego, wzięłá pośagiem Xięstwo Litewskie y Zmudzkie roku 1180. Syn Gimbuta Kolumny, wnuka Palemonowego, Montywił, był Xiążęciem Zmudzkim w roku 1089, ktorego trzech synow zostało się, Wikind y Nemen, Xiążęta Zmudzkie około roku 1218. á Erdivil, Xiążę Nowogrodzkie około roku 1217. Syn ostatniego Mingaiło, był tákże Xiążęciem Nowogrodzkim y Połockim; bo tę prowincyą Ruśi odebrał w roku 1219. Tegoż synowie Ginwiło, Xiążę Połocki

w roku

Xiążęt y Kolumnow lokacya

Palemon Kolumna Xiążę Litewskie y Zmudzkie Borcus Spera Cunassus

Odmiana Xiążęty herbu

Xiążęta Zmudzkie

w roku 1220. z ktorego Borys Xiążę Połocki, naypierwszy Wiarę Chrześciańską przyiął, około roku 1225. Po nim syn iego Bazyli Rechwold, był Xiążeciem Połockim w roku 1230. ktorego Corká. S. Praxedá, á po Rusku Paraskewyia, przez Grzedorza X. Papieżá kanonizowana roku 1273. y syn Chleb, Xiążę Połocki, ktory bez potomnie umarł roku 1241. Drugi syn Mingaiła Kolumny, Xiążęcia Nowogrodzkiego y Połockiego, Skirmund Xiążę Nowogrodzki y Podlaski w roku 1226. miał synow kilku, to iest Lubarta, Xiążęcia Czerniechowskiego, zabitego ná woynie, roku 1226. podczas Tatarskiey batálii; Michała Xiążęciá Druckiego, Pissymunda Xiążęcia Siewierskiego, y Andrzeia Xiążęcia Włodzimirskiego, ktorzy wszyscy polegli podczas Woyny z Tatarami, z Lubartem Xiążęcięm Czerniochowskim, ieden tylko brat ich Troynat Kolumna, Xiążę Nowogrodzki y Poliski, czy razem Podlaski, zostáł żyiący w roku 1219. ktorego syn Algimundus Xiążę Nowogrodzki, umarł roku 1230. przybrawszy sobie ná páństwo Ryngolda Kolumnę, ktory odiąwszy władzą Swintorogowi, pierwszy zaczął się názywáć W. X. Litewskim w roku 1238. á ten miał corkę Ryngołdownę, z ktorey był Troynat Wielkim Xiążecięm Litewskim. Brát teyże Ryngoldowicz, zostawił synow trzech, Aldwida Xiążęcia Druckiego y Smoleńskiego w roku 1240. Teofila Xiążęcia Połockiego, y Wigunda Xiążęcia Witebskiego. Starszy syn Ryngolda W. X. Litewskiego, zwał się Mendogus, ktory pierwszym y ostatnim Krolem Litewskim był koronowany, po Chrzcie Swiętym od Innocentego IV. Papieżá w roku 1252, bo przyiąwszy apostażyą, zábity iest od Troynata Xiążęcia Litewskiego roku 1263, wraz z dwiema synami, Rukliuszem y Repiką, á trzeci syn iego, ostatni z procedencyi Palemoná Kolumny, Wolstynnicyusz, wstąpił był do Zákonu, ále po śmierci Oycowskiey wokowany ná Xięstwo Litewskie, tákże zabity od Leoná Xiążęcia Włodzimierskiego roku 1267. *Histo: Litwa: Alberti Koiałovicij, & Martinus Zeilerus in Polonia, ac Andre: Cellarius Descrip: Reg: Pol: à fol: 251, ad fol: 260.*

Borys I. Chrześciáninęm

S. Praxedá Kolumnicka

Xiężą kilku zab.tych

Wielki Xiążę Litewski.

Krol Litewski

Zeszłá wprawdzie familia Pálemona Kolumny w Litwie ná ostatnim Xiążęciu Wolstynnicyuszu, żyli iednak Koluminitowie

Kolumnowie od Prospera Cesáryná

wie w támecznym národzie, od Prosperá Cesáryná Kolumny, z procedencyą swoią pochodzący, y ná wiele Domow dzielący się; ktorych lubo rożne nazwiska ták dálece pomieszały, iż ieden o drugiem nie wiedział, że są sobie krewni, álbo do siebie náleżący; przecięż herby ich Kolumny z złotemi koronami, znákámi wiecznemi były ich familii iedney. Po śmierci álbowiem Nárymundá W. X. Litewskiego, á potomká Iuliáná Dorspunga, herbu *Centaurus*, to iest poł konia, poł człowieká, łuk nápięty strzałą w rękach trzymaiącego (ktory odmienił herb pomieniony w Pogonię, to iest w Rycerza zbroynego z Mieczem ná koniu biegnącego, roku 1281.) Troydenus brát Narymunda, został W. X. Litewskim y przyiął zá syná swoiego Witenesa, potomka niegdy Prospera Cesaryna, herbu Kolumná, roku 1282, iż syn Troidenow, imieniem Laurus, wstąpił był do Zakonu y Professyą uczynił, do tego bez pretensyi panowania, rządy W. X. Litewskiego dobrowolnie Witenesowi, brátu swoiemu przyiętemu rezygnował; ktory to Witenes herbu y familii Kolumnow, został W. Xiążęciem Litewskim, roku 1283. iak pisze *Koiałowicz Histo: Litva: Cellarius Reg: Polo: Mq; D. Litva: fol:* 260. & 261. Jako záś domniemanego stryia swoiego, Narymunda, dyspozycya była, iżby się W. Xięstwo Litewskie, y dalsza Procedencya iego, nie Centaurem, ále Pogonią pieczętowała; tak brát iego rodzony Troydenus, iáko sukcessor W. X. Litewskiego, iuż nie Centaurem, ále Pogonią zaszczycał się. A ponieważ Witenes herbu y familij Kolumnow, przysposobiony był za syná Troydenowego, y Laurus rodzony syn Troydena Zakonnik, ustąpił Witenesowi prawá swoiego, do sukcessyi ná W. Xięstwo Litew: zaczem tenże Witenes uznawszy od wyrążonych Xiążąt ták wielkie dla siebie fawory, szczęście y łáski, lubo iuż nie Kolumną pieczętował się, ále Pogonią, był iednák rodowitym istotnie Kolumnitą, z swoiemi sukcessorami, iák mowi *Cellarius Descrip: Reg: Polo: & M. D. Lit: fol:* 261. powiedaiąc: *Laurus à Litvanis ad Principatum vocatus, onus illud in se recipere negavit, & commendavit Vitenem Mareschallum suum, unum ex posteris Cæsarini Columnæ, qui cum Palemone in Litvaniam venerat.* Ten wiele odprawiwszy woien postronnych

Pogonia herb z Centaura odmięniony

Witenes Kolumna przyiął herb Pogonią.

nych z Krzyżakami, Prusámi, Inflantami, Polakami &c. żyiąc ná pánstwie lat 22. umarł roku 1315. po ktorym syn iego Giedymin wziął W. X. Litewskie 1316. y przysposobiwszy sobie ná pomoc Tatarow, Krzyżakow pognębił; w Ruś wtargnąwszy, Wołyn odebrał, y Xięstwo Siewierskie 1322. y 1326. Olgierdus Giedymina syn, Frankwort Miasto nád Oderą obległ, Giedymin zas podczas woyny Krzyżackiey zábity, ktorego mieysce z Pánstwem Litewskim otrzymał Iawnut, syn naymłodszy, ále z tamtąd wypędzony od braci, Zásławkim Xięstwęm muśiał się kontentowáć, á záś Olgierd brat ich, W. X. Litewskim iest uczyniony roku 1330. Ten żyiąc ná Pánstwie 51. lat, wiele kraiow w Moskwie y Prusach podbił woiuiąc ustawicznie, umarł roku 1381. w wielkiey starośći, postanowiwszy ná W. Xięstwie Litew: Iagellona, syna nayukochańszego, ktory Litwę do Wiary Kátolickiey przywiodł, y był Krolem Polskim, inśi synowie Olgierda, z Ulianny żony drugiey, Xiążęcia Witebskiego corki, ktora była Chrześciáńskiey Wiary, ci żostali się, 1. Włodzimierz Xiążę Kiiowski, od ktorego Olesko, czy Alexander, Xiąże Słudzki z Sukcesforami. 2. Ian Zędzewit, Xiążę Podolski. 3. Symon Langwin Xiążę Mścisławski. 4. Iędrzey Wingond, od ktorego Trubeckie Xiążęta. 5. Konstantyn Xiążę Czerniechowski, od ktorego Xiążęta Czartoryskie. 6. Teodor Lubarr, Sanguszkow Genearcha, Kowelskich y Koszyrskich Xiążąt. 7. Skirgiełło. 8. Swidrygiełło. 9. Korybut, od ktorego Familia Xiążąt Zbaraskich y Wiśniowieckich. 10 Demetry Ociec Xiążąt Koreckich. 11. Wigund, ktory przyiąwszy Religią Ruską Alexandrem ochrzczony, Kiernowskie y Siewierskie Xięstwo posiadał. Ci wszyscy od starożytnych Antenatow swoich byli Kolumnami, lubo w dalszym czasie rożne sobie zaszczyty Herbowne przysposobili, iák poznáć z dedukcyi tu wyrażoney.

Olgierdus X. Kolumnita

Dálsza procedencya Kolumnow

HONORYUSZOWIE POLSCY, *HERBU KOLUMNA.*

Ktore herby dwie maią Kolumny z koronami, iednę ná tarczy, drugą ná hełmie, te pochodzą z Włoch *directè* do Polski od Kolumnow z Kasztellu nie daleko Gabiow, (iakom wzwyż námięnił) przez Hattona Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, y synowcá

nowcá iego, z támtąd wnieśione Roku 970. iák piſze *Paprocki o Kleynotach fol:* 467. y *Ianicki* z Katalogu Arcykatedry Gnieźnieńskiey. A záś Kolumny Winnemi latoroślami otoczone, lubo pochodzą tákże z támtego kraiu od Traianow y Prowanich, ale poźnieyſzego czaſu, zá Krolowey Bony, Krola Zymunta Auguſta żony, iák piſze *Paprocki y Okolski tom:* 1. *fol:* 117.

Piſząc záś *Paprocki o Kleynotach fol:* 467. dwá rázem położył herby, to ieſt Kolumnę y Rochá, przez co *Okolſkiego* y inſzych Autorow poźnieyſzych ták pomieſzał, iż rozumieią bydź Kolumnitow Rochámi, álbo też Rochow Kolumnitami: iá tu ſamych wyráżąm Kolumnitów, bądź to dwiema Kolumnami, bądź iedną, pieczętuiących ſię.

Hanno Arcybiſkup Hátto, czy Hánno, herbu Kolumná, będąc Arcybiskupem Gnieźnieńskim umárł roku 972. *Damalevitius in Archi-Epiſc: Gneſnen:*

Proculf Biſkup Proculff Włoch, herbu tegoż Kolumná, będąc Biskupem Krakowskim, umárł 996. *Starowolſki in Vitis Epiſc: Crac:*

Tymoteuſz Tymoteuſz Rzymianin, herbu Kolumna, będąc Biskupem Poznańskim umárł 1021.

Venerus Vernerus był Biskupem Płockim, ktory zábity ieſt od Boleſty, Kaſzteláná Wislickiego 1166. *Cathalog. Epiſc: Plocen:*

Klemens Klemens, antenat z Obor Czoſnowskich Kolumna, był tákże Biskupem Płockim 1333. y Stániſław z Gnatowicz Kolumni- *Páwłowſki* ta, zwány Pawłowskim, od Plebanii w Pawłowicách. *Paprocki o Kleyno: fol:* 468. N. Oborskiego wſpomina tychże Ge- *Czoſnowſc* nealogia, iż był Woiewodą Mazowieckim, zá Krola Władyſławá III. Drugiego z Obor wyráża Statut Mazowiecki, Warſzawskim Woiewodą, bez nazwiska, ále podobno Czoſnowskiego. Andrzey Czoſnowski był Woiewodą Ráwskim 1493. *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 388.

Zaboklicki Nikodem Ząboklicki, będąc Woiewodą Podolskim, umarł 1706. *Confœde: Sandomirien:* 1704. Tęnże ſąm był pierwey Kaſztelanem Kamienieckim do roku 1704. *Załuſki tom:* 3.

Oborſki Marcin Oborski, herbu Kolumna, był Kaſztelanem Czerskim. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 619.

Ceciſzewſki Tymże Senatorem był Ián Ceciſzewski, ktory umarł 1723.

Oborſki Marcin Oborski, był wprzod Kaſztelánem Podlaskim, niżeli

źeli postąpił ná Woiewodztwo Podlaskie 1687. *Załuſki tom: 1. fol: 1012.*

Jakub z Głowni, herbu Kolumnow, był Káſztelanem Ráwſkim. *Okolſki tom: 2. fol: 619.* Głownik

Karol Oborſki, był Kaſztelanem Bráclawſkim, ktory iák dáwno umarł, *non conſtat.* Drugi Károl Oborſki tymże Kaſztelánem umarł 1728. Oborski

Stanisław Czoſnowſki, był Kaſztelánem Warſzawſkim 1703. *Nieśiecki tom: 1. fol: 388.* Antoni Kolumna Czoſnowſki, Stárosta Ułanowſki, Kaſztelan Wyſzegrodzki, umárł zá moiey pámięci. Czoſnowſcy

Stanisław Leniowſki, Kaſztelan Czerſki, á potym Warſzawſki, będąc Hetmanem W. Koron: umarł 1566. *Paprocki & Okolſki.* Leniowſki

Marcin Oborſki, Starosta Liwſki, był Márſzałkiem Izby Poſelskiey roku 1666. w Warſzawie, y drugi ráz 1672.

Marcin Oborski Woiewoda Podlaski, herbu Kolumna, był Marſzałkiem Trybunału Koron: 1693. Oborſcy

HERBOWNYCH nie wyrażąm, bo iáko Paprocki, ták Okolski y Nieśiecki, razem ich pomieſzáli z herbem Rocha.

PROCEDENCYA
Hrabiow z Obor Kolumnow
OBORSKICH Y CZOSNOWSKICH.

Piſze o tym Imięniu *Paprocki* w *Kleynotách fol: 469. Okolski tom: 2. fol: 619. Nieśiecki tom: 3. fol: 386.* y dáley, iá tu konformuiąc ſię z niemi, y z inſzemi Historykámi, á ná autentycznych dokumentach funduiąc ſię, iák można dáwności záśiąc, táką o nich czynię informacyią. Pierwſzego Kolumnę, od dobr Obory Oborskiego, wyrázaią dokumenta, Męża w naukach y rożnych iezykach doskonałego, w ſztukach woiennych biegłego. Tęn zostaiąc ná dworze Królá Władysławá III. ná wielki ſobie zasłużył reſpekt, tákdálece, że mu nie tylko Woiewodztwá Mazowieckiego, wákuiącego po Mikołaiu z Dobrzánkowá konferował krzesło, lub ſię wielu Obrośki Woiewoda Mazowiecki

Iiii2 o nie

o nie innych ſtárało; ále też w dożywotnią przyiáźń Xiężni-
Lubomirska czkę Lubomirską, Marſzałka Wielkiego Koronnego, Staroſty
Szpiskiego corkę zaslubił, z ktorey było corek dwie, Izabel-
la wydana zá Potockiego, Kaſztelana Krakowskiego, y Ur-
ſzula Xiążęciu Czartoryskiemu, Woiewodzie Lubelskiemu w
małżeńſtwo oddana, ſynow záś piąciu.

Pierwſzy ſyn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowiec-
kiego, z Xiężniczki Lubomirskij urodzony, Mikołay Obor-
ski, ktorego wſpomina *Statut Mazowiecki folio: 110.* miał zá
Stryińską. ſobą Zofią Stryińską, Stolnikownę Grodzińską, y z niey
ſynow trzech. Marcina Sędziego Czerskiego, *w Statu-
cie Mazowieckim wſpomnionego fol: 7. p. 1496.* Krzyſztofa Obo-
źnego Czerniechowskiego, y Władyſława Strażnika Koron-
Męcińska nego. Marcin z Męcińskiey, Kaſztelanki Wieluńskiey, ſpło-
Latyczyńska dził Iana y Piotra, ktorego ſyn Staniſław urodzony z Laty-
czyńskiey, Podkomorzanki Bełzkiey, wſtąpiwſzy do Zako-
nu *Soc: JESU* umarł w Rzymie, w rok po ſwoich Prymi-
Lwowski cyach. Z corek Marcina, iedna była zá Gabryelem Lwow-
Poniatowski skim, Kaſztelanem Poznańskim, druga zá Poniatowskim, Ge-
nerałem Artyleryi Koron: Woiewodą Smoleńskim. Krzyſzto-
Stadnicka fa Oborskiego z Stadnickiey Podczaſzanki Koronney dwoch
zoſtało ſynow, Michał y Antoni, o Michale Pułkowniku J. K.
Mci, powiada *Strykowski*, że ná batalii Francuzow z Hiſzpa-
nami poległ ná placu, kulą raniony. Władyſław miał iedne-
go ſyna Kazimierza, Rycerza dwoch Orderow, to ieſt Nie-
pokalanie Poczętey Panny Maryi, y Białego Orła. Corka
Zawiſza Anna, Władyſława Zawiſzy Woiewody Mińskiego małżonka.

Drugi ſyn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowiec-
kiego, z Xiężniczki Lubomirskij, Jan Oborski Kaſztelan Wy-
ſzogrodzki, ktory przyſzedłſzy do zupełney doskonáłości,
życie nie mal całe ná ſpiſowaniu obyczaiow y praw Xięſtwa
Mazowieckiego trawił, ktorego to prawo approbowała po-
tym Rzecz poſpolita, y do druku podáć kazała. Zona iego
Oſolińska Elzbieta Oſſolińska, Kaſztelanka Czechowska, czterech ná
świat wydała mu ſynow. Pierſzego Iędrzeia, Podczaſzego Ma-
zowieckiego, drugiego Hrehorego, to ieſt Grzegorza, Poſłá
ná Konwokacyą z Woiewodztwa Sendomirskiego; trzeciego

Piotra

Piotra Podczaſzego Warſzawskiego, y Poborcę z Seymu 1564. według *Konſtytucyi fol*: 76. ktorego z Laſockiey, Podkomorzanki Łęczyckiey, ſynowie Woyciech, Mikołay y Staniſław, *Laſocka* ten zoſtaiąc ná Dworze Ceſarskim, przez piękność niezwyczayną, ktora ſię na twarzy iego wydawała, ná wielki ſobie zaſłużył reſpekt, u wielkiey godności Damy, lecz poſtrzegłſzy w niey pałaiące z nieporządnym ku ſobie affektem ſerce (co ſię w codziennych regalizmach, deklarowanych do honorow promocyach, w miłych ná twarz iego ſpoyrzeniach, znacznie wydawało) wzgardził wſzelkie honory y deklaracye, á beśpiecznieyſzego dlá zachowania ſwoiey niewinności ſzukaiąc mieyśca, w Rzymską udał ſię podroż, gdzie obrawſzy zakonne *in Societate* życie, ſtał ſię oſobliwſzym pobożności y pokory przykładem, w ktorym przez lat 10. przeſtaiąc, w oſtatniey chorobie iego pokazał mu ſię S. Ignacy, z świętym Staniſławem Koſtką, upewniaiąc go o bliskiey śmierci, mowiący do niego te ſłowá. *Gaude fili, brevi venies ad Societatem noſtram*, iakoż świątobliwy młodzian Teologii nie dokończywſzy, umárł w Nieświerzu, dokąd był odeſłany dlá poratowania zdrowia w roku 1597. *Nadaſi*: *Annô Dier*: *Memor*: 31. *Iulij P. Tłuczyński in Vita S. Stanislai Koſtka cap*: 18. Tych śioſtra Helená Zakonnica u Wſzyſtkich Swiętych we Lwowie. Czwarty ſyn Iana, Jozef Podkomorzy Czerski, ktorego z Maryanny Oleńskii ſyn ieden Adąm Staroſta Liwski, *Oleńska* według *Konſtytucyi* 1634. *fol*: 13. y corki dwie, Elżbieta, y Tereſſa.

Trzeci ſyn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowieckiego, y Xiężniczki Lubomirskiej, Szymon Staroſta Warſzawski, ten z Leſzczyńskich domu, zaslubił ſobie Reginę, *Leſzczyńska* Podſtolankę Krakowską, z ktorey te ſię liczy potomſtwo: Pierwſzy ſyn Seráfin z Obor y Zaleſia Oborski, ktorego *Morská* z Morskiey Burgrabianki Oſtrzeſzowskiey ſynowie, Rafał, Jozef y Antoni, corki Helena y Barbara. Drugi Hieronim Dziedzic na Łocieſzycach, Hrabia Oborski, Chorąży Czerski, á tego ſyn ieden Mikołay, ktorzy w roku 1525. podpiſali Dekret przeciwko Heretykom, iáko ieſt *u Łubiáſk*: *in Vitis Epiſcop*: *Plocen*: Trzeci ſyn Szymona Staroſty Warſzawskiego z Leſzczyńskiey Ian, o ktorym wſpomi-

Kkkk na Pa-

ná *Paprocki*, że był mąż wielkiey ſławy y odwagi, z Poganami, częſte y ſzczęśliwe miewaiąc potyczki, zá co Krol Stefan y Rzecz-poſpolita w znacznych iego záſługach nadała mu Serſtenicę dobra, y na nich 1000. Czerwonych złotych zapiſáła, co potym approbowáłá *Konſtytucya* 1590. *fol:* 588. á tęn umarł *ſterilis*. Czwarty ſyn Szymona Olbrycht, Hrabia Oborski, tego lubo *Paprocki fol:* 673, do herbu Godziemba pociąga, iednak *Koiałowicz* powiada że nie ſłuſznie, bo ſię Kolumną pieczętował, był Rotmiſtrzem u Stefana Krola, wiele y mężnie experymentował z nieprzyacioły, oſobliwie pod Kieſą, Połockiem, y Sokołem, zkąd więźniow znacznych Krolowi przywodził, pod Lenwartem także odważnie ſtawał. Poleru wielkiego człowiek, ktorego nabył ná Dworze Ceſarskim, y u roznych Krolow Chrześciańskich, á wſzędzię z dziwną męſtwa ſwego ſławą. Wpotyczce pod Guzowem trzymaiąc z Rokoſzanami, ták w czoło ſámo kopiią był phnięty, że żeleźce w głowie iego utkneło, iednak za roskazem Krola Zygmunta III. (lubo przeciwko niemu woiował) gdy mu z czoła młotami żeleźce wybito uzdrowiony, żył potym doſyć długo, iák piſze *Koiałowicz*, y z niego P. *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 387. Zoſtało po nim potomſtwo, Woyciech w przod Pleban Iwieniecki, potym Kanonik Gnieznińſki, Krzyſztof y Marcin Podſtoli Warſzawski, Poborca w Czreskim. *Conſtit:* 1590. *fol:* 603.

Olbrycht Oborski wielki Kawaler

Czwarty ſyn Kolumny Oborskiego Woiewody Mazowieckiego, z Xiężniczki Lubomirſkiey, Prokop Podczaſzy Czerſki, tęn poſłuiąc ná Seym roku 1589. podpiſáł tranſákcyą Będzińſką, miał zá ſobą Katarzynę Łośiownę, Kaſztelankę Wyſzogrodzką, ktora mu trzech powiła ſynow, pierwſzego Mikołaia, ten wſtąpiwſzy do Zakonu *Societatis JESU* roku 1602, maiąc wieku ſwoiego lat 26. rządził Kollegia, Gdańſkie, Lubelſkie, Lwowſkie, y Nowicyat Krakowſki, o ktorego życiu pobożnym y cudach, *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 387.

Łośiowna

Drugi ſyn Prokopa Oborſkiego, Podczaſzego Czerſkiego z Łośiowny, Tomaſz także ſobie ſtan Duchowny obrał, w ktorym Kanonikiem náprzod Krakowſkim, potym Biſkupem Laodyckim, y Suffraganem Krakowſkim zoſtał, o kto-

rego

rego świątobliwości y cudownym życiu, *u Nieśieckiego locô citatô, y Pruszcza w Fortecy Duchowney fol:* 273. Swiadczy o pracach iego nagrobek w Katedrze Krakowskiey, że będąc Suffraganem, święcił sto pięćdzieśiąt y ośm razy; poświęcił ná Kapłaństwo dwa tyśiące, sto osmdzieśiąt y pięc ludzi, krom tych, ktorych ná Dyakony, Subdyakony, y Kleryki ordynował. Kościołow sto czterdzieści y trzy; Ołtarzow śiedm set y pięc; Portatelow tyśiąc, kielichow tyśiąc śiedmset pięćdzieśiąt y śiedm. Biskupow sześciu konsekrował. Umarł roku 1689, w lat zycia swoiego 75. drugie prymicye odprawił, po ktorych trzeciego roku z tym światem pożegnał się dnia 16. Kwietnia, ná Kapłaństwie lat 55. ná Biskupstwie 31. przeżywszy. Drugi syn Janá Oborskiego dziedzica ná Lukowcu, Wawrzyniec Podstoli Bielski wspomniony *in Actis Curiæ Varsavien:* 1650. ten złączywszy się dożywotnie z Zofią Łopacką, Kasztelánką Zakrocimską, wdową po Marcinie *Łopacka* Ciecißzewskim, spłodził z nią corkę Teressę, ktora náprzod *Sciński* żyła z Uścińskim, á potym z Pawłem Sienickim, Kasztelanem *Sienicki* Czerskim *sterilis*: oprocz nich było synow dwoch, Paweł, ktorego Oracya wydrukowana w Krakowie znayduie się pod tytułem *Victrix Sapientia* 1670. o S. Katarzynie, potym został Xiędzem, brat iego Ięndrzey, á corka Janá, Anná.

Piąty syn Kolumny ná Oborach Hrabiego Oborskiego, z Xiężniczki Lubomirskiy, Gabryel Jan Oborski, Podkomorzy Litewski, ktorego z Ciecißzewskij corka Maryanna, dwa razy *Ciecißzewska* śluby małżeńskie ponawiała, raz z Woyciechem Łużeckim, *Łużecki* drugi raz z Zbigniewem Osolińskim. Synow tegoż Janá by- *Osoliński* ło trzech, pierwszy Woycieh, ktorego synowie Ierzy y Szymon; corka zás iedna Teressa: drugi Franciszek, ktorego synowie Adąm y Jozef, á corki trzy, Katarzyná, Helena y Anastazyá: trzeci syn Jáná Márcin, náprzod Kásztelan, á potym Woiewoda Podlaski, Starosta Liwski y Gołąbski, mąż Oyczyznie w wielu funkcyach dobrze zasłużony; był álbowiem dwa razy Posłem ná Seymy Koronne, zá kożdym rázem Marszałkuiąc Izbie Poselskiey, to iest, w roku 1666. y 1672. tyleż razy w Trybunale Koronnym, raz Deputatem, drugi raz Marszałkiem roku 1693. raz ná Kommissyi Radom-

skiey, Kommissarzem záś, to do traktatow z Moskwą o pokoy, przez *Konstytucyą* 1661. *fol:* 1. to do pretensyi Kurfistrza Brandeburskiego, y Xiążęcia Kurlandzkiego, według *Konstytucyi* 1678. *fol:* 12. & 43, gdzie też iego zasługi, potomnym czasom ná zászczyt zápisała; był tákże náznáczonym do dystrybuty hiberny, według *Konstytucyi* 1685. *fol:* 6. do uspokoienia pogranicznych od Pruss dyfferencyi 1690. *Constit:* *fol:* 19. Z drugą żoną Ludowiką Rozrażewską, brał ślub roku 1685. *Załuski w Mowach rożnych fol:* 49. Z pierwszą Izabellą Osolińską, Kasztelanką Połaniecką, miáł corek trzy, Angelę Floryáná Rzewuskiego, Podskarbiego Nadwornego Koron: máłżonkę; Annę y Helenę. Synow záś zostawił pięciu; Jána, Jerzego, Antoniego, Zbigniewa, Starostę Gołąbskiego, ktory poiął Ludowikę Rzewuską, Stolnikownę Liwską, á z niey był syn Marcin, ktorego corka z Cieszkowskiey urodzona, Krzysztofa Godlewskiego, Starosty Nurskiego małżonka. Piąty syn Marciná Woiewody Podlaskiego, Karol Kasztelan Bracławski, Starosta Liwski y Marszałek Konfederacyi roku 1704. tego z Maryanny Ligęzowny zostało potomstwo, pierwszy Jędrzey, Podkomorzy Czerski, ktoremu Zofia Czyżowska powiła syna Konstantego Janusza, y corek cztery: Elżbietę, Barbarę, Mágdalenę y Krystynę, te záś z kim były zkolligowane? wiadomości nie mász. Drugi syn Karola, Stánisław Kanonik Krakowski y Warszawski, trzeci Franciszek Starosta Liwski, tęn z Eufrozyną Boguszowną spłodził syná Karolá, y corek trzy, Brigittę Wereszczakowi, Annę Strzelnickiemu, w małżeństwo oddane, y Eleonorę. Czwarty syn Károla, Ján Kasztelan Warszawski, wspomniony *w Konstytucyi* 1670. *y* 1676. Zoná iego Lanckorońska, Łowczązka Sędomierska, z ktorey potomstwo, Konstancya Stánisławowi Morsztynowi, Woiewodzie Sędomirskiemu; Elzbieta Jakubowi Kuczborskiemu záślubione, *Acta Castren: Czerscen:* 1677. synow záś trzech: Stanisław, tęn ná woynie poległ; Adam náprzod Stolnik 1666. potym Kasztelan Liwski 1670, podpisał Elekcyą Krola Michała. Ludwik wkrotce po bracie swoim, tákże Kasztelan Liwski,

Rozrażewska · *Rzewuski* · *Rzewuska* · *Cieszkowska* · *Godlewska* · *Ligezowna* · *Czyżowska* · *Boguszowna* · *Wereszcz:* · *Strzelnic:* · *Lanckorońska* · *Morsztyn* · *Kuczborski*

Konstit

Konstit: 1678. *fol*: 43. *y* 1696. ktorego z Kędzierzawskiey, Kasztelanki Smoleńskiey, ci byli synowie: pierwszy Marcin Kasztelan Czerski, wprzod Podkomorzy Liwski, Starosta Sochaczewski, był Posłem ná Seym 1659. ktorego wspomina *Konstytucya 1667. fol*: 21. *y* 1670. *fol*: 26. drugi Jan Starosta Liwski, ktory ieździł Posłem do Moskwy od Władysława Krola, á maiąc w małżeństwie Zofią Baranowską, zostawił z nią synow, Stefana Starostę Liwskiego, y Stanisława Starostę Sochaczewskiego; trzeci Zygmunt Chorąży Czerski 1632; czwarty Piotr, ktory przy Kościele Wilkim wystawił kaplicę, był Ekonomem Trockim, iák *Okolski* pisze. *tom* 3 *fol*: 250; piąty Stanisław Podstoli Czerski, Miecznik Warszawski, tęn ożeniony z Teofilą Kośińską, zostawił synow czterech, y corkę iednę, sąm umarł 1654. pochowany w Płocku; pierwszy syn iego Kazimierz Stolnik Czerski, Drugi Jan Starosta Sochaczewski, Komissarz do granic 1683. *Constit*: *fol*: 11. trzeci Leo Janusz, ktory miał za sobą Reginę Krasińską wdowę, po Iakubie Załuskim, Chorążym Rawskim, z ktorey syn Iozef; czwarty Stefan, miał za sobą Mirską, z ktorey synow dwoch, Stanisław, ktory z Zieleńską Kasztelanką Płocką, spłodził syna Kaspra: drugi syn Stefana z Mirskiey, Andrzey Hrehory Starosta Horbowski, Poseł y mowcá záczny, w Senacie y Rzeczypo: miał żonę Annę Grużewską Chorążankę Zmudzką, z Teodory Ogińskiey Kasztelanowy Trockiey urodzoną, ktora mu dwoch synow powiła Oborskich, Stefana będącego w małżeństwie z Domosławską, á z niey corek dwie; y Rafała zaślubionego z Moskiewiczowną, z Czadowskiey Krayczyny Mścisławskiey zrodzoną, z ktorey zostało się potomstwo, Bernárd Stárosta Horbowski „Iozef y Franciszek synowie, y corek dwie, Katarzyna Báránowiczowi, Oboźnemu Grodzińskiemu, y Anná Horaimowi Koniuszemu y Pisarzowi Grodzkiemu Wileńskiemu, w małżeństwo dane. Tych záś pradziad, trzymaiąc pierwey dobra znaczne záſtawem w Woiewodztwie Mińskim, á potym Dziad y Ociec pomienionego Bernarda Oborskiego, Starosty Horbowskiego, z bracią y siostrami iego dopiero wspomnionemi, dobra Ziemskie, dziedziczne wiecznemi czasy pokupowali w tymże Woiewodztwie Mińskim,

Kędzierzawska
Baranowska
Kośińska
Krasińska
Załuska
Mirska
Zieleńska
Grużewska
Ogińska
Domosławska
Moskiewiczowna
Czadowska
Baranowicz
Horaim

názwane Pereżyny, Białorucze, Haiány, Bieśiady, Dalkiewicze, *cum attinentiis*, y Horki; á Kormuż y Borawiki w Woiewodztwie Nowogrodzkim, do tego trzymaiąc zastawą dobra Bereżynę, Pacow, Gęś, y Łożyce pod Mińskiem &c támże ośiedli, gdzie y teraz znayduią się, z Polski y Woiewodztwa Mazowieckiego przenioſłſzy się.

CZOSNOWSCY *herbu* Kolumna. Ci ſą iednego rodu z Oborskiemi, y iedney dzielnice, ále niegdy po dobrach ſwoich działem wźiętych, názwani Czoſnowskiemi, według wſpomnienia w dedukcyi Herbu wyrażonego, y iáko námienia o rodowitości z Obor Kolumnow, *Paprocki w Kleynotách fol: 496. cum ſeqventibus*, za życia ſwoiego z Obor piſzących ſię, á od dobr inſze názwiska maiących, iáko Leśniowskich z Obor od Leśniowa, Ciecisżewskich od Cieciſzewa, Pruſzkowskich od Pruſzkowá, ná co liſt przywodzi Jáná Xiążęciá Mázowieckiego, lubo iuż poźnieyſzym czáſem, w Roku 1456. dány, mowiąc: *Acz to był dom iedęn y dzielnice iedney*, świadcząc ſię Liſtem Xiążąt Mázowieckich Konrada, Kazimierza, Boleſławá y Iáná. Dáley wymieniaiąc niektorych tego rodu Kolumnow; w rożnych maiętnościách zostaiących, y od dobr ſwoich zowiących ſię, iáko Kożuchowskich z Warſzawskiego Powiatu, zwánych Zaboklickiemi, á piſzących ſię z Obor, wſpomina y Czoſnowskich, lubo ich Cioſnowskiemi zowie, (álbo przez omyłkę iedną literą w druku, álbo że ich ták ná tęn czas *impropriè* zwano) w Mazowſzu Dom rozrodzony, o czym też *Okolski tom: 1. fol:* 121. Iáko záś wiadomo, że od dawnych wiekow, przez Pruſow, Krzyżakow y Litwę, á potym Polakow y Szwędow, Akta tego Xięſtwá záginęły, o ktorych rewolucyách *Cromerus lib: 7. Annô 1227. 1286. 1325. 1337. 1364. &c*: oprocz niektorych Przywileiow w rożnych Domách znayduiących ſię, y Statutách Mazowieckich wydrukowanych; ták ieſt rzecz nie podobna, żeby z nich od ſtárożytności zebráć autentyczne procedencye. Atoli z podpiſow y tranſakcyi poźnieyſzych poznáć, że z Obor Czoſnowſcy, Wálewſcy, Cieciſzewſcy, Bruleńſcy, Łáźniewſcy, Przeciſzewſcy y inni, tym herbem pieczętuią ſię dáwnością, y z Obor Kolumnami podpiſuią ſię.

Leśniowski *Cieciſzewski* *Pruſzkowski* *Zaboklicki* *Czoſnowski* *Walewski* *Bruleński* *Łáźniewski* *Przeciſzewski*

Piſze

Pisze *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 388. nie źle o Czosnowskich, tylko że im z *Okolskim* herb Rocha przydaie, ták iáko y Oborskim *tom*: 3. *fol*: 386. y innym tego rodzaiu w rożnych mieyscách: á to zá powodem *Paprockiego o Kleynotách fol*: 496. ktory Kolumnow z Rochami pomieszał, á potym z niego *Okolski tom*: 1. *fol*: 120. & *tom*: 2. *fol*: 618. y 619. y dla tego powiada, że o Czosnowskich obadwa nie pisali, iż ich Ciosnowskiemi wyráźili, ále łátwo się domyślić było, że to przez error, bo ci obadwá Autorowie, bárdzo źle niektore Imioná Szlacheckie wydrukowáli, ktore tenże *Nieśiecki* w herbarzách swoich popráwił, á do tego, iż *tom*: 1. *fol*: 320. Ciosnowskich wyraził herbu Pomian, nie Kolumna, iák ich pod własnym Kleynotem położył *Páprocki*. Daley pisze: Znáć iednák że z Oborskiemi iedney są dzielnice, bo się y po dziś dzień Oborskiemi zowią, w Warszawskiey ziemi kwitną

Czosnowscy z Obor Kolumnowie, dawnością mieli Antenátow swoich, Klemensá Kolumnę Biskupá Płockiego, ktorego wspomina kátálog roku 1333. zá pánowaniá Kázimierza Wielkiego, Krolá Polskiego, ktory żyiąc ná Biskupstwie lát 24. umar roku 1358. Iest tákże w Státucie Mázowieckim z Obor Kolumna, nie wyrázony názwiskim Czosnowski, ktory był ná ten czas Warszawskim Woiewodą, gdy Xięstwo Mázowieckie miało Woiewodow, to Warszawskich, to Czerskich, á w rzeczy samey Mázowieckich, o czym *Statut fol*: 86. *fol*: 94. & *fol*: 98. Iędrzey Kolumná Czosnowski, był potym Woiewodą Ráwskim, Roku 1493. ktorego wspomina *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 388. iák dochodzę z informácyi. Żyli po nich Kolumnowie Czosnowscy, ktorych wiedzieć mogę, Stánisław Podczaszy Warszawski, Samuel, Alexander, Abraham, w roku 1648. Stanisław Podczaszy Zakroczymski 1674. Iędrzey Czosnowski, z Woiewodztwem Kuiawskim podpisał Elekcyą Iáná III. Krolá Polskiego. Stánisław Kolumna z Obor Czosnowski, Kasztelan Warszawski 1703. z Seymu Lubelskiego Kommissarz ná rozgraniczenie Woiewodztwá Mázowieckiego, od Xięstwa Pruskiego. *Constit*: *fol*: 22. poiął *primô votô* Annę Szczawińską, Woiewodziankę Kuiáwską. *2dô votô* Łuszczewską, miał synow Iozefa Podczaszego Warszawskie-

Czosnowski Biskup Płocki.

Woiewoda Mazowiecki

Woiewoda Rawski

Kasztelan Warszawski

Szczawińska

Łuszczewska

 szawskie-

ſzawskiego, y Auguſtyna. Franciſzek Skarbnik Podlaski, miał Stániſława. Iędrzey Skarbnik Warſzawski bezpotomny, tákże Stániſław Podſędek Warſzawski bezdźietny. Ián Cześnik Wárſzawski z ſukceſſorámi. Piotr Czoſnowski żył w małżeń-
Ruſſocka ſtwie z Elzbietą Ruſſocką. Antoni Kolumna z Obor Czoſnowski, Staroſta Ułanowski, Kaſztelan Wyſzogrodzki, w Woiewodztwie Podolskim, ſynowie iego, Iozef Sraroſtá Ułanowski, Kázimirz Paulin, Ian naymłodſzy, Generał Adjutant Hetmáński, Ignacy ſrzedni Staroſta Salnicki, Szambelan Iego Krolewskiey Mośći: Corki záś dwie, Ioanná Karmeli-
Czárnecki tanka, y Felicyanná Iáná Czarneckiego, Káſztelana Wiskiego, Staroſty Karálickiego máłżonka.

K O R W I N,
A L B O
SLEPOWRON HERB.

EPIGRAMMA.

Ut Lechicis Aquilis Corvus ſe miſceat iſte,
Annulus ora tenet, quo ſibi ſponſet eas.
Sæpius ut felix paſcatur Corpore Chriſti,
Inſidet auratam Calce nitente Crucem.

Roma-

Romanas quondam conatus fingere voces,
Cum gemmis aurum loquitur in Patria.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt Podkowa końſka, ocelami tylnemi na doł obroco-na, ná ktorey Krzyż złoty, á ná nim ſtoi Kruk czarny, z nágotowanemi do lotu ſkrzydłami, w prawą tarczy głową obrocony, y w pyſku Pierśćień złoty z kleynotem trzymaiący, w fioletowym czy błękitnym, iák inśi wyrażáią, polu: ná koronie tákiz ſąm kruk drugi: ták go opiſuią, *Páprocki in Nido fol: 1039. & de Stemmat: fol: 312. Bielſki fol: 172. Okolſki tom; 3. fol: 121.* *Opiſanie Herbu*

POCZĄTKI KORWINA y SLEPOWRONA.

Korwin, to ieſt kruk ſąm czarny, złoty pierścień z dyámentem w pyſku trzymaiący, pochodźi od Korwinow Rzymſkich, ktorzy w wielu Páńſtwách ſławę imienia ſwoiego rozgłośili. Piſze bowiem *Livius lib: 7. deca: 1.* Iż zá czaſow Tyberyuſza Ceſarza, y Hetmana iego Kamilla, ziáchawſzy ſię woyſka Rzymſkie z Francuzkiemi do batalij, ieden z nich mężny y śilny Rycerz, wyzywáł ná poiedynek, ktoby ochotny był z Rzymſkiey kawaleryi. Gdy tedy Waleryuſz Meſſala Rotmiſtrz Rzymſkiego Woyſka wyiachał ná harc, kruk nie wiedzieć z kąd przyleciawſzy, uśiadł ná ſzyſzaku iego, ktory w potyczce ſkrzydłami, ſponámi y pyſkiem, ták dalece náciérał ná herſzta Francuzkiego, iż z mieſzawſzy go, łatwo pokonał Waleryuſz. Tęn będąc potym ſześć razy w Senácie Rzymſkim Prezydentem, zá herb ſobie Kruka pomienionego przybrał, y ná pieniądzach bić go kazał, od ktorego potomſtwo iego Korwinami názywali ſię. *Okolſki* piſze *tom: 1. fol: 459.* Iż tęnże Waleryan Meſſala, zá pomienionego Tyberyuſza Ceſarza, Alpinow, to ieſt ludźi o koło Tatrow mieſzkaiących, y Pannonow, to ieſt Węgrow, zwyćiężywſzy, Waleryą od imienia ſwoiego záłożył, ktora ſię teraz Walachia zowie. Jákoż y w Epidaurze Xięſtwa Rakuſkiego, á dawney Dálmácyi mieśćie, ná ſtatuách y po ſtarych murach, wiele herbownych monumentow iego znayduie ſię. *Początki Korwina w Rzymskim Páńſtwie* *Początki tegoż herbu w Węgrzech*

 Począ-

Początki te- goż herbu w Polszcze

Początek herbu tego w Krolestwie Polskim, wielu Historykow nászych z Węgier bydź rozumie, dawniey przed Jánem Korwinem Hunniadesem, Woiewodą Siedmiogrodzkim, iáko z Przywilelu dawnego poznáć, od Konráda Xiążęcia Mázowieckiego, Wartysławowi Slepowronowi, Márszałkowi Nadwornemu roku 1224. Dwoch álbowiem bráci starożytney Korwinow Rzymskich familij, z Węgier do Polski przyiacháwszy, ieden z nich herb rodowity Kruka ná pniu ściętym stoiącego záchował, drugi Wawrzęta ożeniwszy się z dziedziczką ná Slepowronach, herbu Pobog, herb swoy do iey zászczytu przyłączył, ták iáko iest w Slepowronie wyrażony. O czym *Okolski loco cita: & tom: 3. fol: 122.*

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI W CUDZYCH NARODACH.

Rzymscy Cesarzowie

Waleryanow Korwinow, wielka byłá fámilia w Rzymskim Páństwie, iako to Waleryáná, y bráta iego Galiana Imperatorow, y Krolow Węgerskich, do roku 268. *Fax Chronologi: fol: 163. & 214.* Potym Waleryan Aureliusz, ták w Rzymie, iako y w Węgrách, panował do roku 276. ktorego dalsze potomstwo, nie zwało się iuż Korwinami od kruka, ále od imienia Matki swoiey Aurelij Aureliuszami. O czym *Sentjuvani Synopsis 6. appendi: 2. in Cathalo: Impera: Romano: fol:* 242.

Hunniades

Z teyże familij, poznieyszych czasow żył Ján Hunniades, Woiewoda Siedmiogrodzki, po tym Gubernator Władysława, Krolewicza Węgierskiego, y całego dziedzictwa iego, wielki zwycięzsca Turkow pod Belgradem roku 1442. także w Tracyi y Macedonij z Kárábáiem Azyi Regnantem, z wielką iego klęską, roku 1443. W Karyntyi y Styryi roku 1447. dla odzyskania dziedzictwa Węgierskiego Władysławowi, potym znowu z Amoratem Imperatorem Tureckim 1448 y z Machometem, także Tureckim Imperatorem, pod Belgradem, gdzie y Błogosławiony Kapistran Minoryta był z Chorągwią swoią pod Kommendą iego 1456. iako też y w wielu inszych mieyścach wielkie batalie odprawuiący.

Mátyasz Korwin Krol Węgierski y Czeski

Mátyasz syn Hunniadasa, był obrany Krolem Węgierskim po Władysławie roku 1458. ktorego woyny y wiktorye, iáko insi Histo-

Historycy, ták Sentjuvani wyraża w swoiey Hronologij z wielką nie raz rewolucyą Imperium Rzymskiego y Tureckiego. Tęnże był obrany Krolem Czeskim roku 1470.

Pisze Dubrawski *lib:* 11. *fol:* 96. iż wielce pobożna S. Stefana z Królá Węgierskiego Zona, tymże herbem Korwinow pieczętowała się, przez co poznáć, iák ten Dom z dawna był zacny, nie tylko w cudzych Narodách, lecz y tu w Polszcze, iák się pokazuie z następuiących. *ná S. Stefana Krolá Węgierskiego*

PRZEDNIEYSI HONORYUSZOWIEWIE TEGO HERBU W POLSZCZE.

Franciszek Krásiński, herbu Slepowron, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1577. *Biskup Krakowski*

Stanisław Sarnowski, herbu tegoż, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł 1680. Tęnże sąm był pierwey Biskupem Przemyślkim. *Duryewski.* *Biskup Kuiawski*

Bogusław Gośiewski, herbu Korwin, Biskup Smoleński *Biskup Smoleński*

Alexander Gośiewski, tegoż herbu, będąc Woiewodą Smoleńskim, umarł 1661. *Potocki in Centuria fol:* 24. *Woiewoda Smoleński*

Stánisław Kráśiński, Ján Kaźimierz tegoż Imienia, y Ján Bonawentura, pomarli Płockiemi Woiewodami, o ktorych *Okolski. y Załuski.* *Woiewodowie Płoccy*

Woyciech Krasiński, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł z tymże honorem, o ktorym Konstytucye, á Ján Bonawentura postąpił ná Płockie 1692. *Załuski tom:* 1. *Woiewodowe Mazowieccy*

Stanisław Mikołay Kosákowski, herbu Slepowron, będąc Kasztelanem Kiiowskim umarł 1706. *Załuski tom:* 3. *Kasztelan Kiiowski*

Jędrzey Gąśiorowski, tegoż herbu, będąc Kasztelanem Jnowrocławskim umarł 1725. *Woiewoda Inowrocławski*

Mikołay Olszański, herbu Slepowron, będąc Kasztelanem Wołyńskim umarł 1731. *Kasztelan Wołyński*

Nowośielski tegoż zaszczytu, Kasztęlan Nowogrodzki umarł 1725. *Kasztelan Nowogrodzki*

Jan Kazimierz Krasiński, będąc Kasztelanem Płockim, postąpił ná Woiewodztwo Płockiego 1648, á Gabryel roku 1673. y Stánisław Krasińscy, pomarli Płockiemi Kasztelanami. *Kasztelan Płocki*

Mmmm2 Chryzold

Kaſztelan Czerski Chryzold Kraśiński, tegoz herbu, był Kaſztelanem Czerskim około roku 1320. ále tylko piſáł ſię *de Craſne*.

Kaſztelan Podlaski Stániſław Kraſiński, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Płockie 1595. był pierwey Kaſztelanem Podlaskim. Tymże Káſztelanem był Iakub Kraſſowski, herbu Slepowron 1661. ktorego wſpomina Konſtytucya *fol*: 11. & 27. Dominik Koſákowski w tymże był honorze, ktory umarł 1730. y Wiktoryn Kuczyński 1738.

Kaſztelan Mściſławski Jan Kamiński, herbu Slepowron, umarł Kaſztelanem Mściſławskim 1644. á Jan Koſákowski żył w tymże honorze 1649.

Podkanclerzy Koron. Franciſzek Kraśiński, Proboſzcz Płocki, będąc Podkanclerzem Koronnym, złożył pieczęć 1572. *Paprocki fol*: 524.

Podskarbi W. Koron. Ian Każimierz Kraſiński, będąc Podskarbim W. Koron: umarł 1668. *Geneal*: *Kraſin*:

Podskarbi Wiel: W. X. Lite: Wincenty Gąśiewski, herbu Korwin, Podskarbi Wielki W. X. Litewſk: oraz y Hetmąn Polny, zabity 1662. *Załuski tom*: 2. *fol*: 656. & *Duryew*: *fol*: 88.

Marſzałkowie Izby Poſelskiey Alexánder Gąśiewski, Referendarz Lite: był Marſzałkiem Izby Poſelskiey 1615, y Wincenty tegoż Imienia y herbu Korwin, Stolnyk Litew: był Marſzałkiem tymże w Warſzawie roku 1651. o ktorych *Braun in Comment: Iur. Reg*: &c.

Marſzałkowie Trybu. Koron. Franciſzek Kraſiński, Kaſztelan Ciechanowski, był Marſzałkiem Trzybunału Koronnego 1601. Wálenty Kuczyński Podſędek Drochicki, był Vice Marſzałkiem 1688. Ian Olſzański, Chorąży Owrucki, był Marſzałkiem roku 1728.

HERBOWNI KORWINOWIE y SLEPOWRONITOWIE.

Herbownych Korwinow wyraża *Okolſki tom*. 1. *fol*. 463. temi nazwiskami, Kochowſcy w Sendomirskim, Maleczenſcy, czy Małaczewſcy támże, Páwłowſcy w Lubelskim, Iagodyńſcy, czy Iachodyńſcy w Ruśi, Młodniccy w Ráwskim, Bieńkowſcy w Ciechanowskiey Ziemi, Sarniccy w Płockiey, *P. Niſiecki tom*. 2. *fol*. 620. tych Korwinow przydaie, Ginwilow, Liſowskich, Mietelskich, Piotrowskich, Sakowiczow, Sołkowskich y Zarnowieckich.

SLEPO-

SLEPOWRONITOWIE, *według tegoż Okolskiego tom:* 3. *á fol:* 123. *ad fol:* 128. znayduią się ci.

Bagieńscy z Wąsosza.
Ciecierscy z Cierska, insi pisani z Cieciorki w Ciechanowskiey Ziemi.
Drożeńscy, álbo Drodźieńscy czy Droźieńscy, z Drodźina.
Gorscy w Łukowskim.
Grochowarscy w Płockim.
Gutowscy *in Wisensi*.
Harbowscy z Drogickiego.
Iastrzębscy w Łomżyńskim y Łukowskim.
Idźikowscy w Ciechanowskim.
Iosiewscy w Łomżyńskim.
Kownaccy w Sochaczowsk:
Kraśińscy z Krasnego w rożnych Woiewodztwach.
Karpiowie w Sieradzkim.
Łaniecy w Zakrocimskim y Ciechanowskim.
Milewscy w Łomżyńskiey Ziemi.
Miłkowscy w Podlaśiu.
Miroszewscy w Kuiawach.
Młodźieiowscy w Sieradzkim.
Mnichowscy, o ktorych *Bielski sub An:* 1397. *& fol:* 394.
Náśierowscy w Ciechanowskiey Ziemi.
Olszewscy w Bełskim Woiewodztwie.
Pieniccy w Zakrocimskim, y Ciechanowskiey Ziemi.
Pniewscy z Pniewnika &c.
Piotrowscy w Przemyslkim.
Rembowscy w Ciechanows:
Romáńscy nie piszę kędy.
Romoccy w Ciechanowskim.
Sarnowscy w Płockim.
Sarniccy w Chełmskim.
Szczuccy z Szczuk.
Slepowrońscy w Sochaczow:
Siromscy w Płockim.
Simborscy tamże w Płoc:
Spadowscy w Sochaczow:
Swiderscy w Ziemi Wiskiey.
Szczeplewscy w Bełzskim.
Trzcińscy w Łukowskim.
Wężowie z Powiatu Drochickiego, ná Podláśiu.
Wroblewscy w Mazowszu w Ziemi Bielskiey, Ciechanowskiey, Łęczyckiey &c.

Oprocz wyrażonych Imion, te znayduią się *u Niesieckiego tom:* 4. *fol:* 127. tymże Herbem pieczętuiących się.

Bratkowski	Gąśiorowski	Goczanowski	Grodecki
Buyno	Gawkowski	Golimunt	Iarużelski
Frąckiewicz	Gliński	Gosiewski	Iurżyc

Goli Gocza- Nnnn Gro- Iuskie

Iuskiewicz	Kuleſza	Piſarzewski	Rząćzyński
Kamiński	Łaściſzewski	Pomianowski	Sawicki
Komecki	Liſowski	Popławski	Suchodolski
Koſakowski	Łupiński	Przeſtrzelski	Szymborski
Kraſowski	Malinowski	Puchalski	Topczewski
Krokowski	Materna	Pułaski	Truskolaski
Krukowski	Mikucki	Raczyński	Wierzbicki
Kuczewski	Nowośielski	Romański	Wilkowski
Kudelski	Oſtrowski	Rożyniec	Wyrzykowski
Ku-	Pi-	Rzą-	

Przecięż nie wſzyſcy tu położeni, iednakowo tego herbu zażywaią, *mowi Nieśiecki.*

PROCEDENCYA
PRZYDOMKU

SEBRĄNKOW, herbu Korwin, álbo Slepowron, ná Wielkich Przyłuskach, w Powiecie Bielskim, Woiewodztwie y Ziemi Ráwskiey,

PRZYŁUSKICH.

Korwinowie w Rzymskim Państwie

POnieważ tá familia ma początki ſwoie od Korwinow, y ćiągnie ſię przez Slepowronitow, z czem godna rzecz wiedzieć, co napiſał o nich *Okolſki tom:* 1. *fol:* 462. mowiąc. *Corvini in Romana. Republica, ſicut & imagines in nummis illorum antiquis teſtimonia præbuerunt, ſumma dignitate viri, his gentilitijs uſi fuerunt. Valerius Meſſala Corvinus, Tiberio Cæſare, Alpinos Pannonioſq; populos ſuperavit, Dalmantiæ montes aſperos pervios fecit, ultra Danubium, ex nomine ſuo Provinciam Valeriam ſtabilivit, collegit. Quapropter, alij cognomen à Valerio Corvino deſumptum clarè ſcripſerunt. In Epidauro, Dalmatiæ maritima urbe, quam Raguſeam Itali vocavêre, hujus nobilitatis inſigne, in veteribus ſtatuis, & ædificijs apparet. S. Stephani Regis Ungarorum pientiſſima conſors, his armis utebatur. Dubra: lib:* 11. *fol:* 96. *In Pannonia, his armis multis centenariis ab hinc utitur Illuſtris familia. Patet inde, quod Gentilicia Slepovron, quæ ſuam originem habent ex Corvinis, in Regno*

Walerian Meſſala tryumfator

Zona S. Stefana Krola Węgierſki:

gno Poloniæ antiquam ferant notitiam. Conradus enim Mazoviæ Dux, Dominus & hæres Plocen: Raven: &c. qui militi & præfecto Curiæ ſuæ Vartislao ius Teutonicum, & alias immunitates Varſaviæ, annô 1224. *conceſſit, veritatem confirmat. Et Baſko Hiſtoricus, Cuſtos Poznań:* Wawrzętam *Ducem Conradi, à* Clemente Palat: Cracov: *devictum* 1224. *refert. Si igitur arma hæc ex Pannonia antiqviſſimis diebus in Regnum* Poloniæ *illata ſunt, quam antiqtitatem in* Pánnonia *habebunt Arma* Corvinorum? Ioan: *Hunniades*, Gubernator & *Dux militiæ Ungarorum, genitor Regis Matthiæ Ungarorum his armis utebatur, & ita utebatur, quod ſangvine Turcico & hoſtili luna clariores effeciſſet. Ex his duo in Regnum* Poloniæ Corvini *venerunt, & unus retinuit arma gentilicia, alter generoſæ familiæ de armis* Pobog, *dum virginem in coniugem accepit, armis* Pobog *addidit arma* Corvinorum, *quæ poſtmodum à ſucceſſoribus, corrupto vero idiomate,* Slepowron *nuncupata fuerunt.*

Wáwrzęta Herman

Hunniades Krol W…

Korwinow … w Polszcze

Tenże *Okolſki tom: 3. fol:* 123. ták o nich powiada. *Corvinus, qui primùm coniunxit arma* Corvin, *cum armis* Pobog. *Hic ex* Pannonijs *ante tempora Hunniadæ & Matthiæ Imperatoris centena in Regnum Poloniæ venit, ſicut ex literis Slepowroniorum à* Slepowrony *apparet. Vartislaus de* Slepowrony, *huic Conradus Dux Maſoviæ, Dominus & hæres Plocenſis, Cernen: & Raven: ius Teutonicum & alias immunitates contulit hoc privilegio: Nos Conradus &c. Conſideratis & inſpectis pronis ac fidelibus ſervitijs nobis per ſtrenuum militem noſtrum Vartislaum, Curiæ Noſtræ Præfectum fideliter exhibitis ac impenſis, et in poſterum Chriſto Duce Nobis et ſucceſſoribus Noſtris, una cum ipſius poſteris eo celeriùs impendendis, præmiſſorum meritorum ob reſpectum, villas ipſius, ſive hæreditates* Slepowrony, Strachowa, Brodzino, Wola, *vulgariter nuncupatas, in Diſtrictu Ciechanovienſi ſitas, de iure* Polonico, *in ius* Teutonicum *transferimus, &c. Dat: Varſaviæ, Annô* 1224.

Dawność pierwszego Korwina w Polszcze

Przywilej tego domu

Wawrzęta de Slepowrony, *de hoc Baſko Cuſtos Poznań: dum cladem ad Suchodoł refert* 1224. *Ibi* Wawrzeta Slepowronius *cum nonnullis Maſovitis, et cum ipſo Duce Conrado in ſylvis ſe abſcondit, poſtea in Moſoviam non multi reverſi ſunt. Anno vero ſequenti, Conradus poſt cladem Litvanis, Pruthenis, Iacvingis,*

Wawrzętá Genearcha

gis, contra Boleslaum Pudicum præfecit eundem Wawrzetam Slepowronium. Wielu potym Slepowronitow od Wawrzęty pochodzących, dla zasług woyskowych tákich że ponabywali przywileiow, iáko Krasinscy, herbu Slepowron, od Jana Xiążęcia Mazowieckiego roku 1427. *u Okolskiego tom. 3. fol.* 123. Przyłuscy tegoż herbu, od Semowita Xiążęcia Mazowieckiego y Ruskiego, Dziedzica Ziemi Rawskiey, Sochaczewskiey, Gostyńskiey, Wiszogrodzkiey y Zydaczowskiey, Roku 1437. dane w Rawie, y tamże w Ziemstwie *ad Acta* oblatowane, to iest pierwszy Przywiley Roku 1513. *ipso die Circumcisio: Christi Domini.* Drugi Roku 1514. *fer: 2. post Domini: Reminisce:* W pierwszym to zamyka się. Significamus tenore præsentium, quibus expedit universis, tam præsentibus, quàm futuris præsentium notitiam habituris. Quoniam consideratis fidelibus servitiis, quæ nobis Nobiles Sulislaus, Petrus, Ioannes, Laurentius, Thomas, Albertus, Joannes, Nicolaus, Laurentius, Petrus, Florianus, Gregorius, Nicolaus, Paulus, & Swiatoslaus Sebrankowie, de Przyłuski hæredes, Nobis sincere dilecti, constanter atq; fideliter admodum impenderunt, & in posterum Divina suffragante gratiâ, cum omni ipsorum posteritate sunt impensuri; quorum intuitu volentes ipsis, ac ipsorum cunctis, & omni eorum posteritati, tanquam bene meritis Nostris, ex nostræ liberalitatis munificentia, gratiam & favorem sperantes, ut cæteri exemplo ipsorum ad nostri servitia, & Nostrorum Successorum ferventius, atq; fidelius convolarent, ipsorum portiones hæreditarias totales, quas habent in Przyłuski Districtus Terræ Ravensis, prout in latum atq; longum distinctæ extenduntur, de jure Polonico in jus Theutonicum, quod Culmense dicitur, in omnibus ejus dispositionibus, conditionibus, clausulis, articulis, & punctis opportunis, transferimus præsentibus & in perpetuum transmittimus, in eisdem portionibus & earum pertinentijs, omnia jura Polonicalia eorumq; observationes, modos, ritus & consvetudines, quæ prædicto juri Theutonico Culmensi sæpe solent contraire, omnimode & in perpetuum removentes & annihilantes. Eximimus insuper, & perpetuè liberamus præfatos

Krasińscy — *Przyłuscy* — *Przywilej pierwszy Przyłusk:* — *Sebrankowiczn Przyłuskich.*

Nobi-

Nobiles & ipſorum legitimos ſucceſſores, à pœna non paritionis, alias *nie ſtánie* dicta, à pœna ſex marcarum, qui ipſam ſolvere non debebunt, dempta parte noſtra, quam nobis & noſtris ſucceſſoribus perpetuè ſolvere tenebuntur. Eximentes & perpetue liberantes Nobiles ſupra dictos & eorum ſucceſſores, ab impetitione literarum quarumlibet, ab aliis ſervitiis quibuscunq;. Liberamus inſuper & eximimus perpetue prædictos Nobiles & eorum ſucceſſores ab omnibus Palatinorum, Caſtellanorum, Capitaneorum, Iudicum, Dignitariorum, & Officialium noſtrorum Judicijs, qui per ipſorum decreta non judicentur nec citentur, citatiq; non compareant, pœna ipſos omnimoda nulla ſequente, niſi coram noſtro Judice Terreſtri generali, & hoc dum per terminum annulo noſtro ſeu ſigillo, in abſentia verò Noſtri, de ſcientia Capitanei noſtri ſiqvidem evocati fuerint, cuilibet adverſariorum ſuorum adſtabunt reſponſuri. Damus etiam ac perpetuo attribuimus præfatis Nobilibus & eorum ſucceſſoribus omnes feras minores, videlicet vulpes & lepores intra metas eorum captandi atq; venandi canibus & retibus, omnimodam facultatem. Præfati Nobiles & ipſorum legitimi ſucceſſores ad quamlibet expeditionem generalem, dum cæteri Terrigenæ ſe moverint, nobis & noſtris Succeſſoribus duobus Huſſarijs in equis valentibus, lanceis & galeis perpetue ſervire tenebuntur; verum tamen dum Nos aut noſtros ſucceſſores, ad expeditionem hujusmodi proprio ſumptu expediri contigerit, tum unus quisq; præfatorum Nobilium de ſua portione in corpore proprio aut æquivalenti ſervire tenebitur perpetue quatenus fuerit opportunum. In cujus rei teſtimonium ſigillum Majeſtatis Noſtræ præſens eſt appenſum. Datum Ravæ die Dominico Nativitatis Mariæ Annô Dñi 1437.

W drugim Przywileiu to znaijduie ſię. Significamus tenore præſentium, quibus expedit, univerſis tàm præſentibus, quam futuris, horum notitiam habituris. Quoniam conſideratis atq; omnino inſpectis genoroſe fidelibus ſervitijs, quæ Nobis Nobiles Mathias & Iaroſſius olim Przybkowicz de Sucha fratres, necnon Andreas, Martinus, Nicolaus, Ven- *Przywilij drugi Przyluſkich.*

Oooo ceslaus

ceslaus, & Iaroſſius, de Przyłuſki hæredes, nobis ſincere dilecti, conſtantia atq; fidelia admodum exhibuerunt, & in poſterum Divina ſuffragante gratiâ, aucto fidelitatis eorum ſtudio, una cum omni eorum poſteritate meditantur exhibere. Quorum intuitu, ipſis & ipſorum ſingulis ac omni eorum poſteritati, tanquam bene meritis noſtris, eximiæ libertatas munificentiam, gratiam, & favorem offerre ſpecialem, ut cæteri exemplo ipſorum ad noſtra ſervitia ferventius & fidelius ſe reddant proniores, ipſorum portiones hæreditarias totales, quas habent in Przyłuſki & Sucha, Diſtrictûs Ravenſis, prout in longum & latum diſtenctæ continentur, de jure Polono, in jus Theutonicum, quod Culmenſe dicitur, in omnibus ejus punctis, clauſulis, articulis, conditionibus, & perfectionibus opportunis transferimus præſentibus, & in perpetuum tranſmutamus in iisdem portionibus & earum pertinentijs, amplius omnia jura Polonica & eorum obſervationes, modos, & conſvetudines, quæ præfato juri Theutonico Culmenſi ſæpe ſolent contraire, omnimodè atq; perpetué removendo. Eximimus inſuper & perpetuo liberamus præfatos Mathiam, Iaroſſiumq; olim Przybkowicz de Sucha, Andream, Martinum, Nicolaum, Venceslaum, & Iaroſſium do Przyłuſki hæredes & ipſorum ſucceſſores, à pæna non paritionis, alias *nie ſtánie* dicta & à pænâ ſex marcarum, qui ipſam ſolvere non debebunt, dempta duntaxat parte noſtra, quam nobis & noſtris Succeſſoribus legitimis ſolvere tenebuntur, eximentes eos & eorum ſucceſſores à portatione literarum ac alijs ſervitijs, & perpetuo liberantes eximimus: inſuper præfatos nobiles & eorum legitimos ſucceſſores, ab omnibus noſtris Palatinatorum, Caſtellanorum, Capitaneorum, Dignitariorum, & Officialium Iudiciis, ut per eos de cætero non judicentur, nec citentur, citatiq; non compareant, pæna eos omnimodè nulla ſequente, niſi coram noſtro Judice Terreſtri generali, & hoc dum annulo ſive ſigillo noſtro, in abſentia vero noſtri, de Terra Capitanei noſtri ſigillo fuerint evocati jure terreſtri, nullis ſuorum adverſariorum reſpondebunt, cujus ratione præfati Mathias, Iaroſſius de Sucha, Andreas, Martinus, Nicolaus, Venceslaus, & Iaroſſius

d Przyłuſki, & eorum ſucceſſores, ad quamlibet expediti nem generalem, dum cæteri Terrigenæ ſe moverint, nobis & noſtris ſucceſſoribus uno ſagittario, in equo bono atq; valente, in lorica bona & haſtá, ſervire tenebuntur. Damus quoq; & attribuimus præfatis Nobilibus & eorum ſucceſſoribus legitimis, feras minores, videlicet vulpes & lepores retibus acquirere, nullo impedimento intra præfatas eorum portiones ab invicem. In cujus rei teſtimonium, ſigillum noſtræ Majeſtatis literis præſentibus eſt appenſum. Datum Ravæ Sabbatho proximo ante Simonis & Iudæ Apoſtolorum, Anno Incarnationis Domini, Milleſimô Quadringenteſimô Trigeſimô Septimó.

Z kąd kładę tu dalſzą procedencyą od anteceſſorow Jozefa Przyłuſkiego, Woyſkiego Warſzaſkiego, ktorego Prapradziad był Ian Sebrąnek, dziedzic ná wielkich Przyłuſkach w Woiewodztwie y Ziemi Rawſkiey, Powiecie Bielſkim, iako ſię pokazuie z rożnych tranſákcyi w Aktách Grodzkich y Ziemſkich w Rawie poczynionych, gdzie lubo wielu znayduie ſię tego imienia Przyłuſkich, ále z inſzemi przydomkami. Syn Ianá Andrzey, Pradziad Jozefa pomienionego, ożenił ſię z Zochowſką, herbu Brodzić, znayduiącego ſię Domu w Ziemi Ciechanowſkiey, z ktorych ieden był Staroſtą Piotrkowſkim, za Krola Zygmunta Auguſta, Mikołay był Sędzią Ciechanowſkim, o czym *Okolſki tom: 2. fol:* 192. Franciſzek Zochowſki, był Podkomorzym Ciechanowskim y Poſłem na Seym roku 1620. à z tamtąd Deputatem na Trybunał Radomski, *Conſtit: fol:* 20. Adryan z Kraſſowa Zochowski, był Kaſztelanem Wiskim 1674. tákże Mikołay Miecznikiem Ciechanowskim. Andrzey Przyłuski z pomienioną Zochowską miał Synow dwoch, Marcina Podwoiewodzego Goſtyńskiego, y Fryderyka Prowincyała *Ordinis S. Auguſtini.* Marcin pomieniony, Dźiad wyrażonego Jozefa Woyskiego Warſzawskiego, z Zuzanną Sucharzewską, zpłodźił Franciſzka Przyłuskiego, Burgrabiego Warſzawskiego, iednego tylko ſyna, ktory ſię ożenił z Jadwigą Myſzczyńską, herbu Roch, rozrodzoney familij w Ziemi Warſzawskiey, z ktorych potomſtwo Jozef, Matyaſz, Eleonora urodzonego

Procedencya Sebrąnkow Przyłuſkich.

Zuchowſką

Acta Caſtren: Varſavien.

Sucharzewski

Myſzczyńska

Ooooo2 Jaku-

Rogowski Jakuba Rogowskiego żona, z potomſtwem ſwoim, Kaźimierz Proboſzcz Trebski, y Staniſław Porucznik Regimentu Konnego J. K. Mci y Rzeczy-poſpolitey, ktory z Odachowską, *Odachowska* herbu Grzymała, z Rawskiego Woiewodztwa, w Powiecie Goſtyńskim má potomſtwo. Jozef Woyski Ziemi Warſzawskiey wźiął w dożywotnią przyiaźń Apolonią, z Oſſolińskich *Oſſliński* Rzewuską, herbu Krzywda, ktorey procedencya pod ſwoim zaſzczytem, niżey wyrazona, z nich potomſtwo, Michał *Rzewuski* Adąm *binominis*, Jan Kanty *binominis*, Franciſzek Salázyuſz, Felix, Antoni, Deſideryuſz, Ludwik, Staniſław, y corka Marcyanna. Maciey brat Jozefa, ożeniony *de Swięcickie* z Zukowską, *Swięcicki* *Łukowska* herbu Dąbrowa, w Sędomierskim y Mazowickim Woiewodztwie znayduiących ſię, ſpłodził Franciſzka, Michała, y Janá Nepomucena trzech ſynow, y corek trzy, Juliannę, Bogumiłę, y Katarzynę.

Linia Stryieczney procedencyi, Sebrąnkow Przyłuskich, táká znayduie ſię. Paweł Przyłuski, herbu Slepowron, dziedzic dobr Studzianek, Babina, Podhorki, w ziemi Halickiey leżących, ſpłodźił Grzegorza, Skarbnika Czerwonogrodzkiego, ktory wziął w małżeńſtwo Petronelę Poniatowską, nie *Poniatowska* wiem ktorego herbu, y z nią ſpłodził ſynow trzech, Marcina Łowczego Zydaczowskiego, ktorego ſyn Chorąży Bydgoſtski; Mikołaia, ktory z Anaſtazyą Kalinowską, herbu Kalinowa, *Kalinowska* *Gruſzecki* mieli corkę Annę, Gruſzeckiego żonę; y Alexandra Chorążego Latyczewskiego, ktory będąc Pułkownikiem w Woysku Koronnym, za panowániá Krola Janá III. częſte Kommendy miewał, kilka razy ná Seymách wálnych poſłował, y kilka rázy ná Trybunał Skarkowy Kommiſſarżem bywáł z Ziemi Halickiey, iák świadczą *Lauda Terræ Halicienſis*, po śmierci tegoż Jana III. przy ciele zoſtaiącemu Dworowi marſzałkował. Tranſakcyi anteceſſorow iego, y ſwoich właſnych, naywięcey w źiemi Halickiey, y w pobliżſzych Grodách w Zydaczowie, Latyczynie y we Lwowie. Sukceſſorowie iego, o ſiedli w Ziemi Czerskiey y Radomskiey, ktorych tranſakcyi naywięcey znayduie ſię w támecznych Grodach. Tęn wſzedł w kontrakty małżenskie z Tereſſą *de Olexowa* Gniewoſzowną, z ktorey potomſtwo Przyłuskich tákże ma zaſzczyty; *Gniewoſzowie* iż wa-

iż walecznemi bywali mężami, iáko Cherubin, ktory w Wołoſzech pod Bukowiną poległ roku 1497. o czym *Bielſki fol: 485*. Jędrzey ſyn Gabryela z Tarłowny, Staniſławá Tarłá, Rochmiſtrza Krolowy Elzbiety, ktory ieſt w rożnych expedycyách męſtwem wſławiony, oſobliwie pod Obertynem z Mieleckim. Jan drugi ſyn Gabryela, Rotmiſtrz Krola Stefaná, ktorego za ſwoie krwáwe pod Gdańſkiem y w Moſkwie dźiela, dziedzictwo w tym domu nadane. Balcer Dworzanin y Sekretarz Krolewſki, mąż waleczny, ktory ſwoim kosztem okryte Roty wyſtawił, przeciw nieprzyiacielow Oyczyzny, maiąc za ſobą Xiężniczkę Czartoryſką, pozoſtałą wdowę po Kniaziu Siemińſkim, *iák piſze Okolſki*. Jan Staroſta Latowicki, wielki zaiſte dáwnieyſzego wieku Kawaler, o ktorym máwiał Stefan Batory Krol Polſki, *gdy by mi poiedynkiem przyſzło certowáć o Kroleſtwo, nie kogo bym inſzego zażył ná tę funkcyą, tylko Iana Gniewoſza*. Miał z Ewy Bránickiey żony ſwoiey, oprocz inſzego potomſtwa, ſyna Krzyſztofa, ktory pod Oryminem mężnie ſtawał, á potym pod Hoćimiem życie dla Oyczyzny konſekrował. Mikołay brat iego, Staroſta Rádomſki, będąc Porucznikiem, y przez lat trzydzieści Rotmiſtrzem, w rożnych okazyách męznie ſtawał, á pod Hocim tak ſię wyprawił, ze Władyſław Krolewicz u niego napał ſię, áby mu ſwoiey chorągwi uſtąpił. Ná Zborowſkiey okazyi tak ſię rycerſko ſtawił, że go Krol Ian Kázimierz, Salwatorem zdrowia ſwoiego nazwał.

Tarłowna

Czartoryſka

Brańicka

Z pomienioney Tereſſy *de Olexowo* Gniewoſzowny Przyłuſkiey, Alexandra Chorążego Latyczowſkiego żony, było ſynow trzech, Iozef Podſtoli Halicki, ożeniony z Bidzińſką, bezdzietny: drugi Matyaſz, Chorąży Latyczowſki, ktory z Ioánną Boſką, Sędzianką Czerſką, herbu Iáśieńczyk, wſzedł w Kontrakty małżeńſkie. Z tych Manka Boſki, był Kaſztelanem, oraz y Sędźią Liwſkim, w roku 1453. Seweryn Boſki, Piſarz Ziemi Czerſkiey, według Konſtytucyi roku 1667. *fol: 26*. Adam brat Seweryna, Podczaſzy Rawſki, Mikołay Podczaſzy Sochaczowſki, Franciſzek Kaſztelan Rawſki, Marſzałkował u Szembeka Prymaſa, Felicyan Sędźiá Ziemſki Czerſki, y Ian Regent Czerſki, zdobili tę familią. Pomienio-

Bidzińſka

Boſka

Szembek

mieniony Matyasz Przyłuski z Boską, mieli synow trzech, Alexandra, Michała, y Franciszka; á corek dwie, Mariannę y Zofią. Pierwszy syn Alexander, będąc Towarzyszem Husarskiey Chorągwi J. K. M. ożenił się z Konstancyą Bombekowną, z ktorych trzy corki, Teressa, Helena, y Maryanna. Drugi syn Michał, żyie bezżennie. Trzeci Franciszek wziął w małżeństwo Dźianottownę, ktorey rodowitości Stanisław Dzianott, był Biskupem Fessenskim, Suffraganem Kiiowskim, Kanonikiem y Proboszczem S. Iana w Gnieźnie, Arch prezbiterem Malborskim, y Officyałem Generalnym Pomorskim 1663. Pierwsza corká tegoż Matyasza Przyłuskiego, Chorążego Latyczowskiego, z Ioanny Boskiey, Maryanná, była za Giżyckim Łowczym Czerskim, z ktorych iest corka. Drugi Brat Łowczego, Bartłomiey Giżycki, Kasztelan Wyszogrodzki. Giżyccy herbu Gozdawa, osobliwsze te mieli zaszczyty, iż Krystyn był Woiewodą Płockim, Wácław syn iego, Sędzią Ziemskim Sochaczowskim, około roku 1400. tegoż syn Paweł Biskupem Płockim, opiekunem Xiążąt Mazowieckich, Zemowita y Władysławá, oráz Rządzcą całego Xięstwa Mazowieckiego, po śmierci Xiążęcia Władysława. *Lubieński in Vit: Episc: Płocen:* umarł roku 1463. Wincenty Giżycki, Marszałkował u Bolesława Xiążęcia Mazowieckiego y Ruskiego. *Statut: Maso: fol: 94. 122. &c.* Woyciech tegoż imienia był Woiewodą Bełzkim 1620. Mikołay Kasztelanem Czerskim 1627. Michał Sędźią Rzęczyckim 1674. y Mikołay Ziemi Czerskiey. Andrzey Giżycki, był Archidyákonem Lwowskim, Audytorem y Officyałem Archidyecezyi Generalnym, niedawno zmarły, y inszych wielu urzędnikow. Druga corka Matyasza Przyłuskiego, Chorążego Latyczowskiego z Boskiey, Zofiia zá Bombekiem, herbu tegoż imienia, Kapitanem J. K. Mci y Rzeczy-pospolitey, ma synow y corki. Trzeci syn Alexandra Przyłuskiego Chorążego Latyczowskiego, Pułkownika Woysk Koronnych, z Sokolnickiey powtornego małżeństwa spłodzony Antoni, po ktorym z Domicylli Rudzińskiey, zostáłá corka iedná.

Bombekowna *Dzianottowna* *Giżyccy.* *Sokolnicka* *Rudzińska*

PRO-

PROCEDENCYA
DE PIĘTKI
SOBOLEWSKICH,
HERBU KORWIN, toieſt SLEPOWRON.

DWá Domy Sobolewskich znayduią ſię, z ktorych iedęn pieczętuie ſię herbo ynym Łádą, á drugi Korwinem, álbo Slepowronem, iako go ná Mazurach zowią. Cyruſowie Sobolewſcy herbu Łádá, ſą w Krákowskim y W. X. Litewskim, iák *Okolſki piſze tom*: 2. *fol*: 42. Piętkowie záś Sobolewſcy w Podlaskim Woiewodztwie, idący z Sobolewá, y iáko *primitùs*, ták do tego czáſu herbem Slepowroná pieczętuiący ſię; o ktorych wſpomina *Niesiecki tom*: 4 *fol*: 153. mowiąc: Sobolewski herbu Slepowron, w Podlaskim Woiewodztwie, w Łukowskiey y Lwowskiey Ziemi. Iákub Sobolewski PiſarzZiemski Drohicki z Iabłonowskiey ſpłodził cztery corki, Ioannę Skolimowską, Elżbietę Wolińską, Dorotę Troianowską, y Eufrozynę Ołdakowską, y ſyna Adámá, tęn ták z pierwſzą żoną Koſtrowną, iáko y z drugą Wybránowską żył *ſterilis*, dziedzictwo ſwoie ná Żębrowy rezygnował Iędrzeiowi Sobolewskiemu. Nikodem náprzod ſłużył woienną, á po tym wſtąpił do Zakonu *Soc*: *JESU*. Adam z Piętk Sobolewski, (ták ſię poſpolicie piſzą) Podſędek Ziemski Drohicki 1678. Dwor iego w Drohiczynie prawem Ziemskim nadány *Conſtit*: *fol*: 31. był przedtym Woyskim Drohickim. Woyciech Burgrabia Drohicki, Maciey Regent Ziemski Drohicki, Sebaſtyan Regent Ziemski Warſzáwski, Tomaſz, Pantaleon, Antoni, Wawrzyniec, Nikodem, z Woiewodztwem Podlaskim, podpiſáli Elekcyą Iáná III. Krolá, y Walentyn Piſarz Ziemski Warſzawski, ktory miał zá ſobą Gąſiorowską, Kaſztelankę Inowrocławską. Dorota, Adama Godlewskiego, Skárbnika Nurskiego, máłżonka. Wawrzyniec poiął Annę Bełczycką; z tey było trzech ſynow, Klemens, Adam y Felicyan, y corki dwie, Wiktorya, Macieia Zaleskiego, Eufemia, N. Woyno małżonki.

Cyruſowie
Piętkowie
Iabłonowska, Skolimowsk: Wolińska Troianowska, Ołdakowska. Koſtrowna Wybránowska
Gąſiorowska
Godlewſki
Bełczycka
Zaleski
Woyno

Iá tu wyrażąm *de Piętki* Sobolewskich, herbu Slepowron Procedencyą, nie mogąc wiedzieć dawnieyſzey, iáko od

Pppp2 Miko-

Mokołaiá Sobolewſkiego; ktorego ſyn Szymon Sobolewski, przez cnoty ſwoie, pobozność, y ſprawiedliwego życia uczyki, zaſłużył ſobie godnych Oyczyzny ſynow piąciu, Iáná, Máteuſzá Stániſłáwá, Sálomona y Symeona. Ian Sobolewski, pierwſzy ſyn Symona, liczną małżeńſtwá ſwoiego odebrał konſolacyą: miał bowięm ſynow ſześciu, Felixa, Woyciecha, Wawrzyńca, Pawła, Staniſława y Iana. Felix umarł bezdzietny, Woyciech miał ſynow trzech, Tomaſza y Iáná bezpotomnych y Stefaná; z ktorego Ián y Franciſzek Sobolewſcy. Wawrzyniec ſpłodził dwoch ſynow, Piotra, ktory uczynił reſygnacyą Szczęſnemu Sobolewskiemu, y Łukaſza bezpotomnego: Paweł nie ma procedencyi dalſzey.

Symeon od ktor go dal ſza proceden a

Staniſław Sobolewski

Staniſław ſłużył pod Pancyrną Chorągwią, z Staniſławęm Ianem Iabłonowskim, Kaſztelanem Krakowskim, Hetmanem Wielkim Koronnym, bywaiąc z tymże Wodzem w rożnych okázyách walecznych, iáko przeciwko Turkom, y Tátarom pod Chocimięm y Zurawnem, mężnym ſtawiáiąc ſię ſercem; á potym pod Bukowiną, Uśćięm, Kámieńcem, Złoczowcem, Stawiſkami, w ogniach nieprzyiacielskich: á gdy podczas attaku Kámienieckiego w Turecką niewolą był wzięty Roku 1672. nie ták przez lat dwanaście ná niewolnicze ubolewał kaydány, iáko ze przez tęn czas nie mogł bić nieprzyiaciela, y ſłużyć Oyczyźnie. Powetował potym utráconego czaſu, ſetnemi ranámi oddaiąc za ſwoie Krzywdy Turkom y Tatarom przez Iáná III. Krola Polskiego na wolność eliberowany Roku 1684, w rożnych okazyách nacieráiąc ná nich: nie tylko bowięm we wſzyſtkich potyczkach był zá niego, ále y w oſobliwości pod Barem y Sorokámi z podiázdami mężnie y chwálebnie ſtáwáł. Tęnże Staniſław Sobolewski wſzedł w Kontrakty małżeńskie z Maryanną Mroczkowną, z ktorey miał trzech ſynow, Stefaná, Iáná, y Mikołáiá.

Mroczkowna

Stefan Sobolewſki

Stefan będący Dworzáninem Krola III. bezpotomnie umarł. Ián tegoż Krolá Dworzanin, á Iędrzeia Potockiego, Kaſzteláná Krákowskiego, Hetmaná Polnego Koronnego Towarzyſz pod Pancernym Znakiem, podczas Iazłowieckiey, Uśiatyńskiey, Czortkowskiey, Iagielnickiey z Turkámi potykał ſię, á gdy potym Tatarzy nieſpodziewánie wpadli ná

Wołyń

Wołyń y gwałtownie od Lubartowá, áż do Zaſławia cały kray zrabowali, był z tymże Hetmanem, gdzie im paſy przeiąwſzy podiazdem ſwoim, ſzczęśliwie Tatarow zwyciężyli, ludzi w niewolą y łupy zabrane, poodbierali. Był potym z tymże Wodzem, ná Podolu, Budziakách y Wołoſzczyźnie, ktorego Hetmana záſługi w Konſtytucyách zápiſane z Rycerſtwem ſwoim 1685. Mikołay *de Piętki* Sobolewſki, brat pomienionego Stefana, Regent Ziemſki y Burgrabia Grodzki Halicki, wziął w dożywotnią przyiaźń Anaſtazyą Steblecką, herbu Oſtoia, Danjela Stebleckiego, Towarzyſza Pancernego, z Kulczyckiey urodzoną corkę, z ktorych Ján Sobolewski, Łowczy Podlaſki, Pancerney Chorągwi, Antoniego Potockiego Towarzyſz. Drugi ſyn Mikołaia Sobolewſkiego Michał, trzeci Jakub, czwarty Jozef, Pancyrney Chorągwi Károlá Gráffa Siedlnickiego, Podſkárbiego W. Kor: Towarzyſz: tychże bráci dwie ſioſtry, Maryanna zá Dobrowskim, Skarbnikiem Goſtyńſkim, y Zofia. *Mikołay* *Steblecka* *Kulczycka* *Dobrowſki*

Ján naymłodſzy ſyn Iáná Sobolewſkiego, á brát rodzony, Felixa, Woyciecha, Wawrzyńca, Pawła y Staniſława, wyżey wſpomnionych, miał ſynow dwoch, pierwſzego tákże Jana, ktory z Gąſowſką złodził Wawrzyńcá, Iáná y Páwła. Drugiego miał Macieia, Regęnta Drohickiego, ktorego Felicyan, Tomaſz, y Ludwik ſynowie. *Ján Sobolewski.* *Gąſowska*

Mateuſz *de Piętki*, ſyn drugi Szymoná Sobolewſkiego, ſpłodził tákże Szymoná, z ktorego Waleryan Piſarz Ziemi Warſzawſkiey, Mąż znacznych zaſług y doſkonáłości, iák moią, iż mu ſię przyznáć może, co napiſał *Claudianus de Manlio.*

Inventum qvodcunq; tuo Chryſippe receſſu,
Quidquid Democritus riſit, dixitq; tacendo
Pithagoras; uno ſe pectore cuncta vetuſtas
Condidit, & major collecta viribus exit.

Brat wyrażonego Piſárza Ziemi Warſzawſkiey, Laurenty bez potomny, á Waleryan miał czterech ſynow, Gilázego, Kazimierza y Michałá bezdzietnych, tákże Staniſławá, pierwey Piſárza Sądow Marſzałkowskich Koronnych, potym w Roku 1752. Podkomorzego Warſzawſkiego. *Staniſław Podkomorzy Warſzawſki.*

Stanisław *de Piętki*, syn trzeci Symeona Sobolewskiego, od ktorego Piotr, od Piotra dwoch synow, Nikodem y Paweł; od Pawła Michał, Stanisław y Woyciech. Salomon czwarty syn Szymoná, od ktorego Woyciech Burgrabia Grodzki Drohicki miał synow trzech, Pantaleona Burgrabiego Grodzkiego Drohickiego, ktorego syn Stanisław Proboszcz Ciechanowski, drugi syn Woyciechá Antoni bezpotomny, trzeci Sobestyan Pisarz Grodzki Drohicki, ktory spłodził Andrzeia Woyskiego Mielnickiego, y Adama.

Salomon

Piąty syn Szymoná, tákże Szymon *de Piętki* Sobolewski, miał trzech synow, Piotra y Stanisławá bez potomnych, y Iakuba Pisarzá Grodzkiego Krzemienieckiego, od ktorego Adam Sędziá Ziemski Drohicki, y Szymon bez potomny. Mogłaby się ieszcze *lucidiùs* wyráźić Genealogia Domu tego; ále że *ob varias hostilitates* w Woiewodztwie Podlaskim, z kąd *originem* bierze, Akta zruinowane y popalone w Grodách Drohickim, Nurskim, Bielskim, inwestigowáć więcey nie pozwalaią. Tych iednak *Elegium* kożdy czytáć może, ktore tu kładę.

Elogium Korwinow Sobolewskich

In scribenda encomia vestri, non opus est alienos conquirere calamos, subministrat copiosas scriptoribus pennas Ales vester Gentilitius. Rotundas promit ab ore periodos, pretioso auro, gemmisq; distinctas ornatissimè: præsentat immortalem vestri æternitatem Annulló, ac extensis in volatum alis, latepatentem explicat famam. Capax est fieri disertus Mercurius, qui ingenioso Apollini sacer, loquacem egit fatidicum: quinimo, si dignus fuerat Augusto Cæsare fieri Orator Corvus, Aciacos triumphos gratulari, quid vester Ales numerosas in acie obmutescat victorias? Bellacibus Corvinorum alis, celerius involant conflictus cataphracti milites, pennis pro pænis, longe extra Regnum prædones Patriæ proscribendo. Non minùs super feraces victoriarum Laurus, quam super steriles optatis fructibus quercus, heroicæ virtuti suæ, noverant feliciter nidificare. Veteranis non absimiles Corvini Corvis, dum aliena præda, propriam nequeunt alere prolem, se ipsis alunt. Perennant longævis gloriosi annis, nec facile fatiscunt, qui fatis non cedunt; nec

mori

mori possunt, qui hostium vivunt cadaveribus. Lividos mentis invidæ deprædantur oculos, torvas in Patriam eruentes palpebras; insomnesq; exoculant Dracones, pro Aureo libertatis Vellere vigilantes. Commilito heroicæ virtutis VALERIANÆ, pridem Gallos, triumphum canentes ante victoriam, ungvibus & adunco cohibuit rostro. Immarcidas Marco adtulerat Palmas; nec emarcuit tot Tribunis militum Laurus vobis congesta ab illo. Tuebantur Aquilæ Pontificis STANISLAI corpus, tuebatur STANISLAUS vester Comes Loricatæ Turmæ, Aquilis legionaribus Corpus Reipublicæ. Patriciis avitus Ceris, non in molle diffusus otium, dura tractaverat arma: Illustres sortitus cunas, funesto occusu hostium Patriam illustravit: ac nobili genitus thoro, substratis Olorum pennis ad summa gloriæ evolavit. Docuit ad Chotinum Lunam Ottomanicam flere vulneribus sangvinem, non flare violentis Euris, ut pudeat ruborem ejus, in Polonos Polo suo exardescere. Dimicantibus igne circumfusus nimbis, ac tonanti Tartarorum nebula, non semel sub Bukowina, Uście, Cameneca, Złoczow & Stawiska; fumosis tamen virtutis Patrum clarus imaginibus, nunquam in vitæ advesperascentis hesperum, & alta noctis decessit conticinia. Arrisit Fortuna Turcis, quod ad Camenecum captus; quem si vidisset egregium Heròém, ni cæca fuisset, pugnasset pro illo fortiter, nec sibi eundem eripere unquam pateretur. Sedit obscuram carceris specum, donec illi Sol Patriæ alluxisset, Rex JOANNES III. fatalibus ejusdem noctibus, spargens diem meliore comâ. Duodena lustrans signa barbaricæ Cynthiæ, magis illustris Polono apparuit Orbi, qui non modo pugnando pro eo, sed etiam Marte quiescente passus. Gravius tandem ulciscens injuriam sub Bar & Soroki, tædiosum in carcere tempus, perenni mortis quiete compensavit hostibus; pro compedibus prorijs, victor vota solvens, insolubili fatorum nodo, plures pro se uno obstrinxit, implicavit. Legionares circumvolans Aqvilas, voce clara cecinit illustres victorias Duci Papyrio Corvus: fatidicus Apollinis minister Ales vester gentilitius, quoties atro colore hostibus apparuit, toties vel atrum diem, vel funestam illis cantaverat requiem. Quoties

Stanisław Sobolewski sławny Rycerz

Stefan Sobolewski odważny Kawaler

bellabat, vincebat & vinciebat Regni desideria STEPHANUS, Corona Familiæ vestræ, Eques Loricatæ Cohortis, triumphalia nectendo Stephanomata. Depluit quondam contra Martyrem Stephanum saxeus de turba Palestina imber, quem procelloso turbine vesana excussit tempestas: inter sonora Ottomanici Gradivi tonitrua, ad Iazłowiec, Usiatyn, Czortkow & Iagielnice, plumbea contra hostes procellâ STEPHANUS vester grandinaverat. Cum vicino Patriæ hoste, post commissas iteratis vicibus pugnas, fraternis fæderibus, adversam cohortem profligabat. Renascentem in Volchinia Tartarorum Hydram, repetita internecione domabat Hercules imperfractus: rebellem diutius Scytharum audaciam, victorioso compescebat Marte: sub JOANNE Tertio, ast semper in bellis secundo, non in bellem se ostendit heroëm, feliciter Bellonæ lauream colligendo messem. Deciduis in humum capitibus adorare Crures POTOCII gentilitias, multis flagellis edocuit Turcam, sub quibus ipse victor feliciter cum sociis triumphabat. Avernalibus Tartarorum Cerberis, venalem in Podoliæ campo prædam eripiebat: turgescentem Orientis Lunam, ac in plenilunium succrescentem felicitatis, sæpè probrosa obscurabat eclipsi, corpus interponens suum, ut umbram mortis jecisset in illam. Fulminans in bello Pericles, vocalis pro Rege & Lege Demostenes, ultimam vitæ clauserat vocem, sed non famæ: mortuus improlis, quod in Castris, non Domi vitam exegisset. Hactenus pretiosam gestabat Palmam, Delphicæ Minervæ delubrum, donec aureos fructus ex illa decerpsissent Corvi: nostra Polona Pallas Corvum vestrum aureis enutriens donis, magis pretiosum Patriæ fructum de Lauru sua germinaverat. Insedit galeam VALERII Principis Corvus Genearhæ Vestri, contra capitalem hostem fortiter pugnando cum illo: occupavit insigne doctrina caput, Avita Minervæ Noctua VALERIANI vestri, Notarij Terrestris Varsaviensis, præliando contra hostem ignorantiam omnem, triumphando de acephalis Capitibus gloriosè. Aurea ingenij ejus talenta, in libra Themidis æstimata pretiosius; ast ubi ad Lydium venerint lapidem, explorata, inæstimabile dederunt documentum. Non erant Le-

Walerian Sobolewski Pisarz Ziemski Warszawski

gis Codices, quos de integro f lert non revolviſſet dextera: nulla Regula ſine exceptione in mentem illius inventa: nullus paragraphus, qui capiti ejus non impreſſus. Solidam ejus doctrinam in Jure, nemo ſolvit pretio dotali, nullam magis evitans cappacitatem, quàm lucri copiam, extitit incapax omnium donorum, honorumq; ſibi offerentium. Certabat fortiter expeditæ Themidis gladio, ſed ubi ventum fuerat in auream Pactoli arenam ceſpitavit, non quod hæſiſſet in illa, ſed quia eam evitaſſet. Adimplevit volumina Legum juſtitiâ, paginas candore ſinceritatis, Acta operibus bonis, ferias ſanctimoniâ, noſcens foris, loqui vitium, in Foris tacere nefas. Volitet multorum Fama, procacibus ſcriptotum inſtructa pennis; ſtare juvit conſtantem ubiq; laudem STANISLAI veſtri, Notarij Judiciorum Curiæ, Regni: quinimo ſedere eundem decet in requieta Honoris coruli; cui ſedata Virtus meritorum adjunxit pondus, & venerandam Catonis gravitatem. Magnorum ſecutus veſtigia Patrum, nec ſectatus deviam errantium ſemitam, proceſſit ad beatum felicitatis portum, remige ſcriptoriâ pennâ omnem evitans Charibdim, & latrantes ſcopulos, non curans verba malorum. Effrænatæ diſſolutorum licentiæ, ille non ſemel rigidum Diomedis imponens capiſtrum, recalcitrantes animos compeſcuerat: nec tamen quædam malitia, à ſerena manſvetioris Nervæ iſtius fronte, proſiliit unquam, præter in publicam perturbantes tranquillitatem. Aperuit latepatentem gloriæ campum, Succamerarialis ejusdem Officij Honor Varſavienſis: etenim non ſolùm naſci Virtutibus Domi, ſed quoq; in aprico nanciſci ſolo, præſtabat rariſſimam Sobolem SOBOLEWSCIORUM. Terræ Varſavienſis Tetrarcha, ejusdemq; Nobilitatis PRINCEPS, præclara Virtute, Jlluſtriſſimos Familiæ accendit honores. Omnes vos dicerem, ut carentes fontibus in Libia Corvos, niſi ſcirem exuberantibus dotibus abundantes, qui hactenus ſciſſis rupium cavernis lapillos iniciunt, donec latex ab illis ebulliverit. Omnem movet lapidem Ales veſter gentilitius, ut ex inde ſalutares Patriæ ſcaturiant fontes, & copioſi felicitatis profluant ſucceſſus. Non ſola candidis gloriatur Islandia Corvis, pleni ſunt candore in Polonia, ut

Stanisław Sobolewski Pisarz potym Podkomorzy Warszawski

Albæ conformentur Aquilæ, nec difformes. Mala portendat auguria à nigris obiectis Nicromantia, ſed Corvus veſter Patritius, albos tradit felicitati calculos, & hoſtibus atros, ad urnas Barbarorum. Domi Ethyopem tefert ille vultum, ſed in campo pulchrum cor bellacis repræſentat Mauri. Crocitant alij contra ignaros boves & aſinos Corvi: odit & ille ſtolidum Arcadiæ pecus: quia Corvini prudenter ſunt loquaces, aperto in Roſtris roſtrô. Hiant ad bellicos Gradivi æſtus, ut infeſtos cum volantibus muſcis abſorbeant hoſtes. Vulgare axioma docet, malos Corvos, mala ova ferre; bonis Avibus veſtris, optima poſteritas generatur. Vigiles fuere cuſtodes Corvi quondam corporis VINCENTII Sacri: vos ſacra voventes corda victoriæ, hactenus pericula obdormitis nunquam: & ſi APOLLINARIS Divi feſta celebrent in Italia, quotannis convolando: etiam Corvinorum veſtri pietatem mirata fuit ſemper Polonia. Occiſo Hamaleonti lauru medebatur portentosè Corvus, vos palmæ victorioſæ folijs, vulnera Patriæ inflicta, admirandè Corvini ſanabatis. Prorſus: Corvus veſter gentilitius, eſt ille Romanus; qui Auguſta nutritus Domo, ſæpius ad Roſtra Senatûs, & publicum provolabat Forum, ac merſus in Tiberim, Germanicum & Druſum Cæſares, in trono ſalutabat; ac tandem meruit tantam ad funera pompam; quanta ſuo Cæſare digna fuerat à Romanis.

PROCEDENCYA
Z Trzcinnika w Woiewodztwie Lubelſkim, Powiecie Urzędowſkim,
TRZCINSKICH,
HERBU SLEPOWRON.

Niektorzy o tym Imieniu

WSpomina to imię *Paprocki o Kleynotách fol:* 319. pod tymże herbem, *Okolſki tom:* 3. *fol:* 127. iako też y *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 389, mowiąc. Trzcińſki herbu Slepowron, w Ziemi Łukowſkiey. Ján Trzcińſki 1632. w Lubelſkim. N. miał zá ſobą Zofią Procháńſką, corkę Marciná. Saniſław 1632. Jakub 1674. w Poznáńſkim.

Ze

Ze iednák máło wſpomnioná ieſt tá wiadomość ſtárożytnego imięnia Trzcińſkich, zaczem doſkonalſzą kładę tu o nich informacyą, z Xiąg Grodżkich Lubelſkich zebraną od Roku 1633. w ktorych ieſt tranſákcya Tomaſzá Trzcińſkiego, ſyná Jákubá Trzcińſkiego, ktory miáł zá ſobą Zofią Brodowſką, Jáná Brodowſkiego corkę, wyrážona *fer: 2. p. Bartholomæi.* Roku 1638. wſpomináią też ſame Aktá Mikołáiá Trzcińſkiego, ktory miáł w małżeńſtwie Zofiią Cieſzkowſką. 1641. Káſper Trzcińſki, ſyn niegdy Jáná, Podkomorzego Sochaczewſkiego, dobr Wola Pękoſzowſka dziedzic, uwolnił z poddáńſtwa Woyciechá Knychá. 1643. ieſt wſpomniony Szymon Trzcińſki, ktory miáł w máłżeńſtwie Iadwigę Wilſką, Michała Wilſkiego z Barbary Kwaśniewſkiey, urodżoną corkę, dziedziczkę ná Sowinie w Woiewodztwie y Powiecie Lubelſkim. 1644. Alexander Trzcińſki, Ierzego ſyn, części ſwoie po Oycu w dziedzictwie wśi Trzcinnik w Woiewodztwie Lubelſkim, Powiecie Urzędowſkim, Staniſławowi Trzcińſkiemu, bratu ſwoiemu, puścił záſtáwęm. 1645. Wſpomina tranſákcyá Stefaná Trzcińſkiego, 1649. tákże Jáná Trzcińskiego, y Jakubá, á potym Stániſławá, y żonę iego de Chmilek Trzcińską. 1660. Jeſt intercyzá roborowaná Hieronimá Trzcińskiego, z Anną *imô votô* Kiełpińską, *2dô* Konarską, *3tiô* Bzicką, ſwoim y Katarzyny Byſtrzyckiey, żony ſwoiey imięnięm zapiſána, z ktorą ſpłodził trzy corki, Helenę Staniſławá Gáno, Juſtynę Franciſzka Náśiłowskiego, ktory pod czas batalij Wideńskiey ná harcu zginął, y Katarzynę Woyciecha Káżimierskiego żony, ktorych wſpominá tranſákcyá 1679. 1682. y poźnieyſze. Tęnże Hieronim Trzciński, miáł ſynow trzech, Ianá, Fránciſzká y Włádyſławá. Fránciſzek ożeniony z Anną Grzankiewiczowną, Andrzeia Grzańkiewicza z Heleny Boguckiey urodżoną corką. Ján Trzciński miáł Konſtancyą Szczucką, ktora byłá pierwey zá Stániſławęm Podnieśińskim, iáko twierdzi roborácyá intercyzy 1671. Władyſławá máłżeńſtwo *non conſtat:* 1661. ieſt w intercyźie wyrážony z Károlem Wapowskim, ſynem Stániſławá Káſztelána Przemyslkiego, Jędrzey Maximilian Trzciński, Łowczy Ziemi Sochaczewskiey, ná Ty-

Jákub y Tomáſz. — *Mikołay z Cieſzkowſką* — *Ján Kaſper* — *Szymon z Wilſką Kwaśniewſka* — *Ierzy y Alexander.* — *Staniſław* — *Hieronimá Kiełpińska Konarská Bzicka Byſtrzycka* — *Gano. Náśiłowski y Kazimirski* — *Grzánkiewiczowna: Bogucka Sczucka Podnieśinski* — *Maxymilian*

mienicy y Thorowie dziedzic, á tęn miał Fráncifzká fyná, potym tęnże Wapowski pomienionemu Iędrzeiowi Máxymilianowi uczynił donacyą dobr Chyżna, w Woiewodztwie Podolskim leżących. Staniſław Trzciński dziedzic ná częściách Kwafowiec, Rudkow, y inſzych dobrach, ſyn Hieronimá Trzcińskiego, z Zofii Dębowskiey urodzony. 1664. Woyciech y Tomaſz Trzcińſcy Jakuſowie, ſynowie Mikołaia. Iákub Trzciński ſyn Tomaſza, miał w máłżeńſtwie Zofiią Borkowską. Remigian ná Trzcinniku Trzciński, po ktorym Maryanná Trzcińska, Szymona Trzcińskiego żona, pozoſtałá wdowa, y Katarzyná Trzcińska z Marcinem Soſnowskim mężem ſwoim, w Trzcinniku dział uczynili roku pomienionego. 1676. Anná Wyſocka, Iáná Wyſockiego corká, byłá zá Alexandrem Trzcińskim. Seweryn, Ian, Franciſzek y Władyſław Trzcińſcy, ſynowie Staniſławá zwanego Zawrzykraięm. 1680. miał tranſákcyą Iozef de Trzciana Trzciński, y Floryan maiący w máłżeńſtwie ſzláchetnie urodzoną Maryannę Rayską, Krzyſztofa Rayskiego corkę. 1681. wſpominá tákże obligacyá Adamá Trzcińskiego ná Trzcinniku. 1682. pewnego kontraktu roboracya z Staniſławem z Wronowa Wronowskim, imięnięm Maryanny Stawskiey żony, y Reginy Trzcińskiey mátki ſwoiey. 1683. ieſt kwietacya Bartłomieiá Trzcińskiego, niegdy Stefaná z Tochow Trzcińskiego ſyná, ktorą Staniſławá Czarnieckiego, Piſarzá Polnego Woysk Koronnych, uſpokoił. Ieſt wiele inſzych tranſákcyi tychże, y poźnieyſzych Trzcińskich, ktore w pomienionym Grodzie po dziś dzień kożdy czytáć może, ia tu od Pradziada żyiących wymienią m.

Hieronim Trzciński, miał zá ſobą w małżeńſtwie Szelińską herbu Lubicz, ktorego imięnia *Nieśiecki tom: 3. fol: 270.* wſpominá Iáná, Ludwiká, Samuela, Poſłow z Malborskiego Woiewodztwa, podpiſánych ná elekcyi Iáná III. Krola Polskiego. Iędrzey był Piſárzem Grodzkim Kiſzborskim 1640. Wiktoryn Sądowy Ziemski Malborski 1668. Boguſław Deputat ná Trybunał Koronny w roku 1690. z Malborskiego Woiewodztwá. Hieronim pomieniony z Szelińską ſpłodził ſynow ſześciu, z tych będąc piąciu pod Widnięm zá Krola

Iáná

I ná Sobieskiego, zgineło czterech, piąty się został Franciszek Trzciński, ktory cztery razy wotá małżeńskie ponowiał, pierwszym kontráktem dożywotnim z Gronkiewiczowną, drugim z Borzechowską, trzecim z Gąśiorowską, czwartym z Sosnowską, Z drugiey żony Borzechowskiey, herbu Lubicz, iák pisze *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 156. ci antenaci byli, Piotr Borzechowski, Kánonik Warszawski, Sekretarz Krolewski, Zygmunta Augustá, w roku 1553. Mikołay w Woiewodztwie Lubelskim, o ktorym Konstytucya roku 1593. *fol*: 660. y inszych ták w elu nie wspomnionych. Z niey Remian, ktory miał za sobą Iżycką. Z pierwszey żony Gronkiewiczowny była Katarzyná *primô votô* zá Opockim, ktory był *ultimus* z domu Opockich, zszedł *steriliter*: *secundô votô* była za Konstantym Iżyckim, po ktorym syn Iozef Iżycki Dziedzic wśi Wirzchowisk pod Lublinem. Z Trzeciey żony Gąśiorowskiey, syn Alexander Franciszkan. Antoni Trzciński, Cześnik Rożański, ktory służył zá Towarzysz z Kalinowskim, pod czas okazyi Pułtawskiey, miał za sobą pierwszą w małżeństwie Doręgowską, po niey Piotrkowską, na ostátek Wronowską, herbu Topor, z Wronowic, w Lubelskim Woiewodztwie, o ktorych z inszemi *Nieśiecki tom*: 3. *fol*: 607. Z niey zostáło się synow czterech Trzcińskich, y corka iedna, ále ich nie wiem po imieniu, z naypierwszey záś żony Antoniego Trzcińskiego Doręgowskiey, corka iedna Bernardynká w Konwencie Lubelskim.

Gronkiewicz: Borzechowska Gąśiorowska, Sosnowska

Iżycka

Doręgowska, Piotrkowska Wronowska

Tęnże wspomniony Franciszek Trzciński, z ostatnią żoną Sosnowską, herbu Nałęcz, *procreavit* niżey wyrażone potomstwo, ktora przodkow swoich miáłá, Ionasza Sosnowskiego, Biskupa Chełmskiego, *Ritûs Græci Latino uniti*, w roku 1543. zá Krolá Zygmunta I. Brat iego Grzegoż Kanonik Chełmski y Officyáł, śiostra ich byłá zá Fiedorym Wereszczyńskim, herbu Korczak. Ięndrzey był Poborcą w Ziemi Chełmskiey z Seymu 1624. Olbrycht Miecznikiem Ziemi Chełmskiey 1674. Oktawian Miecznik Bracławski, Pułkownik Pancerney Chorągwi, Krolá Iáná Kazimierzá. Páweł syn Oktawiána, Generał Woyska Cudzoziemskiego Litewskiego, Marcin brat iego Pułkownik w tymże Woysku, y Iozef Rotmistrz, więcey ich

Sosnowska

Wereszczyński

Stanisł. w Chorąż. Urzędowski nie wiem. Z teyże Sosnowskiey urodzony Stanisław Trzciński, Chorąży Urzędowski, y Michał Komornik Graniczny Lubelski y Skarbnik Urzedowski. Kto chce wiedzieć żyiących enkomia, może czytać ich w Piiarskim Panegiryku *Collegium* Piotrkowskiego, w Roku 1741. wydanym, ia tu ich tylko wyrażąm wirsze.

Inclyta longævos gens Trzcińskich stabit in amos,
Perpetuè semper, Stemmata vestra docent.
A Solea fulcrum est, benedicet Crux, nihil Ales
Triste canet, vocem nam Annulus iste vetat.

Tęnże Stanisław Trzciński, Chorąży Urzędowski, służył pod Znakiem Husarskim, w Krasnymstawie stoiącym, lat 30. wszedł w dożywotnią przyiaźń, z Maryanną Krogulecką, Mikołaia Kroguleckiego, Stolniká Zydaczowskiego corką, ktory Mikołay Krogulecki był u Krolá Iáná III. w wielkim *Kroguleccy* u Dworu kredycie. Michał Krogulecki Herbu Iunosza iest Kanonikiem Hełmskim, ktorego dedukcya familij, iest w Katedrze pomięnioney Roku 1747. *pro festo Divisionis Apostolorum* prezentowáná, ále mi iey nie przyszło widzieć, y tu wyráźić. Zpomienioney Máryanny Kroguleckiey, Trzcińskiego Chorążego Urzędowskiego żony, syn iedęn Mikołay, w Palestrze zostaiący, y corek dwie, iedna Kátarzyná, tá iest *Iastrzęmbski* za Jozefem Iastrzęmbskim, Podczaszym Ziemi Łukowskiey, *Mężáński* druga Iustyná teraz zá Antoniem z Mężaniná Mężáńskim Chorążycem Zytomirskim. Alexandra z Mezanina y Teresy z Wybranowskich synem, Towarzyszem Znaku Husarskiego J. O. X. JMci Prymasa. Michał Tzciński, Komornik Graniczny Woiewodztwa Lubelskiego, Husarskiego Znaku Towarzysz, brat Stanisławá tegoż Chorążego Urzedowskiego, z Sosnowskiey *Słotwińska Dłużewska* urodzony, miał zá sobą pierwey Słotwińską, potym Dłużewską. Do tychże náleżą Trzcińscy, teraźnieyszy Kasztelan Ráwski y Dobrzyński.

Szeliska Deszkowska Szosty syn Hieronima z Szeliską spłodzony *ni fallor*, Ian spłodził synow trzech, Stanisławá, Michała y Kazimierza. Stanisław miał zá sobą Deszkowską, z ktorą spłodził był synow *Zelisławski* dwoch y corkę iednę, krora była zá Adámem Zelisławskim, ktoren w poiedynku raniony od Franciszká bratá żony swo-

iey,

iev', *fatis deceſit*, o czym Decreta *loqvuntur* Grodzkie Lubelskie ferowane w Roku 1742. Michał miał zá ſobą Zawadzką z ktorą ſpłodził ſynow czterech, Piotra, Auguſtyna, Iáná Kánonika Chełmskiego, y Stefaná; corkę iednę, Alexandra Suchodolskiego, Skarbnika Zytomirskiego, dziedzica dobr Rzeczycy małżonkę. Kázimierz miał za ſobą Káńską, ktory *ſteriliter* zſzedł. Tá Kańska *2dô votô* była zá Raczyńskim Piſ-rzem Grodzkim Kraſnoſtawskim. Ten Michał Trzciński był Skarbnikiem, potym Stolnikiem y Chorążym Lubelskim umarł. *De meritis* iego w Woiewodztwie Lubelskim ieſzcze ieſt żywá pamięć. Zawadzka Suchodolska Kańska

LUTOSTANSCY z Domu Wawrzętow, pieczętuią ſię Korwinem, *alias* Slepowronem zwyczaynym ná tarczy, ále ná Koronie nie máią drugiego Kruka. Názywáią ſię Lutoſtáńſcy od imieniá wśi ſwoiey dziedziczney Lutoſtáń, w Ziemi Łomżyńskiey, á Powiecie Zambrowskim leżącey. Tych Lutoſtáń, iáko wiadomość nieśie czaſow poźnieyſzych, y dokumentá autentyczne świadczą, byli dwa bracia rodzeni Lutoſtáńſcy, to ieſt Staniſław y Iákub, dziedzicami. Stániſłáw, połowę wśi pomienioney Lutoſtáń, Iákubowi bratu rodzonemu ſwoiemu w zaſtaw inwadyował. Od tegoż Iákubá nie wiádomá mi procedencya. Od Stániſłáwá pochodzi Mikołáy Lutoſtáński Podſtarośći Nowogrodzki, ktory wſzedł w dożywotnią przyiáźń z Máryanną Przyborowską, z tą było ſynow piąciu Lutoſtáńskich, Alexánder, Woyciech, Szymon, Wiktor y Ierzy, o ktorych nie mąm wiadomości, oprocz pierwſzego Alexandra, że wſzedł w kontrákty máłżeńskie z Eufrozyną Chaleńską, z ktorą *procreavit* Iáná, Mikołáia, y Tomáſza, obudwu bez dziętnych, Ián záś dwárázy wotá ponáwiał, naypierwey z Kátárzyną Kałuſowską z ktorey ſyn Iędrzey Komornik Gránicznу Czerniechowski, máiący ſyna Antoniego, y corek dwie, śioſtr tegoż Iędrzeia Komorniká Gránicznego; Eufrozyná, żoná Károlá Łátyńskiego, y Chryſtyna Michałá tákże Łátyńskiego máłżońká. Tęnże Ian pomieniony *ſecundô votô* miáł w Małżeńſtwie Máryannę Siennicką, z ktorey potomſtwo Staniſław, Mikołay, Máryanna y Konſtáncya. Po śmierći Mikołáia Lutoſtáńskiego, Podſtárośćiego Nowogrodzkiego, wzwyz Chaleńska Kałuſowska Łátyński

Przyborowska Głogowski wyrażona Máryanná z Przyborowskich Lutostáńská, ponowiła wotá zá Mikołáiá Głogowskiego, Kasztelana Rádomskiego, z ktorey ſamuel Głogowski, Sędziá Nowogrodzki y Andrzey Sámuel má potomſtwo Mikiłáiá, Piotra y Fránciſzká.

TERAIEWICZOWIE herbu Korwiná, ná poł Xiężyca ſtoiącego, około ktorego trzy gwiázdy, ná hełmie ſámá tylko koroná, piſzą ſię z Teraiewicz w Woiewodztwie Nowogrodzkim, nad rzeką Kamionką, leżących, niegdy od Krolá Zygmuntá I. y Gaſztoldá, zoſtáiącym ná ſłużbie Ziemskiey Woienney Rycerzom Teraiewiczom, nadanych, ktore dobra y do tych czas trzymaią. Ieſt to Dom ſtárożytny y dobrze zaſłużony.

KOSCIESZA HERB.

EPIGRAMMA.

Iſta Sagitta bonum de promptu præſtat acumen,
Quod nunquam Patriæ vulnera, rupta, tulit.
Hoſtibus aſt multis mortis fuit illa cicatrix,
Cum quibus audaci robore fracta fuit.
Per multas ſtrages jaculata eſt rupta ſagitta,
Qualia bella gerat, cum tota facta foret?

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

JEſt ſtrzała biała, w polu czerwonym, do połowy rozdarta, do gory żeleźcem haczyſtym obrocona, w ſrzodku niey ieſt linia, krzyż od ſzabli znacząca, ná hełmie trzy piora Struśie. *Bielſki, Paprocki, Okolſki.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początek tego záſzczytu náznacza *Bielſki fol:* 117. niektoremu Strzegoni Rycerzowi, około roku 1143. ktorego Szlachta Kościeſzą nazwali; ále *Paprocki y Okolſki tom:* 1. *fol:* 468. dawniey tęn herb nádany bydź rozumieią, od Bolesława Smiałego, w roku 1072. Rycerzowi Kościeſzy, pod Snowſkiem mężnie woiuiącemu, ktory długo ucieraiąc się, wiele ran w ciele ſwoim ponioſł, ná co patrząc Krol Bolesław, y widząc w nim utkwioną ſtrzałę w poł rozdartą, á w ręku ſkruſzoną u krzyża ſzablę, táki mu herb nadał, od imienia iego nazwany Kościeſzą.

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORYUSZOWIE.

Lenárd Słończewſki, herbu Kościeſza, będąc Biſkupem Kamienieckim umarł 1563. *Nakielſki in Miechow: fol:* 673. *Słończewſki*

Krzyſztof Chodkiewicz, będąc Biſkupem Inflandzkim, umarł 1676. *Chodkiewicz*

Dyonizy Zbirwſki, czy Zybirowski, 1596. á po nim Giedeon Oráńſki tegoż herbu, Władyká Chełmſki. Ján Karol Chodkiewicz, będąc Woiewodą Wilenſkim, umarł 1621. *Conſtit:* 166. *fol:* 5. Także Krzyſztof Chodkiewicz, będąc tymże Woiewodą, umarł 1650. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 140. *Zbirwski Oráński Chodkiewicz*

Hieronim Chodkiewicz był Kaſztelanem Wileńskim 1480. *Okol: tom:* 3. *fol:* 139. y drugi Hieronim Chodkiewicz, ktory umarł 1562. *Idem ibidem.* Także Grzegorz Chodkiewicz w tym umarł honorze 1569. *Papocki,* y Jan Chodkiewicz 1579. *Bielſki fol:* 761. Potym Hieronim Chodkiewicz umarł tymże Kaſztelanem 1616. *Kobierzycki fol:* 488. á Krzyſztof Chodkiewicz poſtąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1642. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 339. Ján Chodkiewicz umarł z tą godnością 1661. *Herôés Chodkievicij.* *Chodkiewicz*

Chodkiewicz Alexander Chodkiewicz, będąc Woiewodą Trockim, umarł 1629. *Łubień: fol:* 89.

Hieronim Chodkiewicz będąc Kásztelanem Trockim postąpił ná Wileńską, blisko roku 1553. *Strykowski fol:* 760. Tákże Grzegorz Chodkiewicz 1562. *Okolski tom:* 3. *fol.* 139. y Krzysztof Chodkiewicz 1636. *Okolski.*

Hieronim Chodkiewicz, będąc Starostą Zmudzkim y Kásztelanem Wileńskim, umarł 1562. Tákże Ján Chodkiewicz 1579. *Paprocki o Herbach fol:* 524. *y* 659. Jerzy Chodkiewicz, umarł tymże Starostą Zmudzkim 1595. *Cichocki lib:* 2. *cap:* 22. A ján Karol Chodkiewicz, postąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1616. *Okolski tom:* 1. *fol:* 473.

Hrehory Chodkiewicz, będąc Woiewodą Kiiowskim, postąpił ná Kasztelanią Trocką, blisko roku 1557. *Monimen: Ostrog: S. J.*

Alexander Chodkiewicz, był Woiewodą Nowogrodzkim. *Strykowski lib:* 24. *fol:* 760.

Jan Chodkiewicz, był Woiewodą Witebskim, ktorego wspomina Paprocki y Koiałowicz *Parte 2da.*

Alexander Chodkiewicz, był wprzod Woiewadą Podlaskim, niżeli postąpił ná Trockie. *Constit:* 1607. Ján Wodyński umarł

Wodyński tymże Woiewodą Podlaskim 1616. *Załuski tom:* 3. *fol:* 859.

Chrząstow: Daniel Chrząstowski, herbu Kościesza, był Kasztelanem Zmudzkim. *Temberski in Fascia.*

Wodyńscy Ján Wodyński, będąc Kasztelanem Podlaskim, postąpił ná Woiewodztwo tegoż imienia 1614. *Okolski tom:* 1. *fol:* 471. Tákże Marek Wodyński był Kasztelánem Podlaskim. *Constit:* 1661. *fol:* 20. y Marek Wodyński, brat iego 1651.

Ján Chodkiewicz był Marszałkiem W. Lite. y oraz Kasztelanem Wileńskim, ktorym umarł 1579. *Paprocki fol:* 524.

Zábá W poźnieyszym czasie, Jan Zaba herbu Kościesza, był Woiewodą Mińskim. Także Waleryan Zaba Kasztelanem Płockim, y drugi Zabá Mścisławskim.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolskiego tom:* 1. *à fol:* 471. *ad fol:* 474.

Chodkiewiczowie w W.X.Lit. Chodziccy nię pisze kędy.

Chrzą-

C rząstowscy w Podgorzu
D lwiccy niepisze kędy
G iewoszowie z Dalewic, Dalewiccy
Grzywowie w Rawskim Woie
I worowie, czy Iaworscy
Kobylscy w Ciechanowskim
Kołakowscy z Kołakowa w Łomżyń: Powiecie.
Kościescy w Mazowszu y Kujawach
Męczyńscy z Męczyná, ná Wołyniu
Miłoszewscy w Ciechanowskim Powiecie.
Miroszewscy pod Warszaw:
Miszewscy z Mniszewa
Narwitowie w Powiecie Grodzińskim
Praweccy w Łęczyc: Woiew:
Pudłowscy w Mazoszu y Sieradzkim
Rakowscy w Mazoszu y Przemyslskim
Rzeżeńscy w Warszaw: Ziemi
Sałapscy w Powiecie Warsz:
Słończewscy nie pisze kędy
Strzegomiowie, czy Strzegoniowie w Sądomir: Ziemi
Sulisżewscy, czy Szuliszewscy w Sądomir: Woiewodz:
Targowieccy w Łomżyń:
Tronowscy z Litwy w Bełzkim Woiewodztwie
Wodyńscy w rożnych Woiew
Wolscy w Ziemi Warsaw:
Zakrzewscy, z Zakrzewa, w Czerskim Powiecie
Załuscy w Ciecha: Powiecie
Zdychowscy, ieden Dom z Praweckiemi
Zerzyńscy, z Zerzyn, w Woiewodz: Lubelskim

Z dokładu *Niesieckiego Tom: 2. fol: 645.* są ci.

Alexandrowicz
Bereśniewicz
Blus
Branwicki
Chotkowski
Daliński
Dolski
Dorohostayski
Gołocki
Iarmola
Iaszkowski
Kakowski
Koiałowicz
Wiiuk
Kołożębski
Kopytkowski
Lazarowicz
Mężyński
Michałkiewicz
Murawicki
Nachorecki
Olszewski
Orański
Pudliński
Pukszta
Rudawski
Rudzielowski
Skleński
Skorulski
Sopocko
Stetkiewicz
Szymkiewicz
Targon
Troynowicz
Waszkiewicz
Wiiuk
Wołk
Wołkowicz
Zambrzycki.

Iar- Ma- So- PROCE-

PROCEDENCYA
TUKALSKICH NIELUBOWICZOW, HERBU KOSCIESZA,
W Lidzkim, Pińskim, Wołkowyskim Powiecie, y Nowogrodzkim Woiewodztwie, z dawna znayduiących ſię.

Wſpomina tęn Dom ſtarożytny *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 354. tymi ſłowy: W Nowogrodzkim Woiewodztwie, Ján Kazimierz Nielubowicz 1648. á potym *tom:* 4. *fol:* 402. powiada, iż, Grzegorz Nielubowicz Tukalski, w Pińskim Powiecie poſłował w roku 1648. ná Konwokácyą, ktorą też podpiſał, iákoż ſą wyrazeni *in Volumine legum*. Iá tu dodaię, iż w Lidzkim Powiecie było bráći dwoch Tukalskich Nielubowiczow, herbu Kościeſza, ſtarſzemu imię było Mieciſław, ktory był Marſzałkiem Lidzkim, tęn miał corek dwanaśćie, á ſyna żadnego, ktore z imienia Nielubowiczow wynioſły dobra y fortunę. Drugi brat młodſzy wziął fortunę w Wołkowyskim Powiecie, ktoremu imię było Stefan. Tego Stefana ſyn, miał Bartłomieia ſyná, á Bartłomiey Lenarta, Lenart, miał ſyna Melchiora z Siewkowiczowny. Melchior Tukalski Nielubowicz, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Szlachetnie urodzoną Rodziewiczowną, herbu Łuk nápięty, ktorych gniazdo w Powiecie Ośmiańskim, ſą y w Mińskim y Żmudzkim. Tęn Melchior z pomienioną małżonką ſpłodził Staniſłáwá, ktorego ſynow czterech, Antoni Kapitan w Regimencie Dragonij, Nayiaśnieyſzego Krolewicza Iego Mci Polskiego, w Woysku Wielkiego X. ęſtwa Litewskiego, drugi ſyn Staniſłáwa Walenty, trzeci Roch, czwarty Iulian, Tukalſcy Nielubowiczowie, *in minorennitate* kilku pomarli. Tych Stryiowie, Kazimierz, z ktorego tylko iedęn ſyn ieſt Ludwik. Wacław, Piotr, Ian, y Gabryel *ſteriliter* zeſzli, bráćia rodzoni Staniſława, ktorych *ſedes* w Powiećie Wołkowyskim. W Pińskim Powiecie, byli Nielubowiczowie, z ktorych był iedęn Woyskim Pińskim, miał ſyna iednego, Anaſtazego Metropolitę Kiiowskiego, ktorego *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 91. Tokolskim, zamiaſt Tukalskim, kładźie między Metropolitami Kiiowskiemi 1664. Tęn Krola y Rzecz-poſpolitą

Siewkowiczowna *Rodziewiczowna*

ltą uraziwszy, mieszkał ná Ukrainie, gdzie umárł, á po śmierci iego sługa Krzywicki, zfabrykowawszy testament dobra w Pińskim Lachowice y Poczepow, iáko też y w Słonimskim pozabierał. W Woiewodztwie Nowogrodzkim, dawnością w wysokich honorach bywali Tukalscy Nielubowiczowie, iáko też y w Woiewodztwie Smoleńskim, ktore teraz pod Moskwą zostaie, imienia tego nie mało znaydowało się, tákże w przednich urzedach zostáiących. Krzywicki

NAGURZEWSCY herbu Kościesza, z ktorych nie ktorzy Nagurczewskiemi zowią, znayduią się ná Wołyniu, w Ziemi Łomżyńskiey, w Woiewodztwie Płockim, y Powiecie Pińskim. Błażey Nagurzewski w Ziemi Łomżyńskiey miał za sobą Iadwigę Borczynownę, z ktorey synow czterech zostawił, Stefana, Krzysztofá, Alexego, Bogdana, y corek trzy, Zofiią, Barbarę, Tereffę, z ktorych Tereffa była za Trembeckim Krzysztof Nagurzewski, ná dworze Oleśnickiego, Woiewody Lubelskiego długo zostaiąc, z tegoż dworu poiął Francifzkę Zulińską. Szczepan Nagurzewski, brat iego, służąc Woyskową zginął w okazyi z Kozakami pod Zołninem, w Konstantynowie pochowany. W Wołyńskim záś Woiewodztwie, Floryan Nagurczewski, Cześnik Mielnicki, z Katarzyny Cieszkowskiey, dwoch synow zostawił; Marcina ktory potym w Zakonie S. Francifzká przyiąwszy regułę, na usłudze zapowietrzonych, świątobliwie zszedł z tego świátá. Tegoż brát Tobiasz Nagurczewski Podstoli Włodzimirski, miał zá sobą Baworowską, z ktorą żyiąc żadnego potomstwa nie zostawił. Ná Polisiu w Powiecie Pińskim żył Károl Nagurzewski, gdzie wszedł w dożywotnią przyiaźń z Joanną z Szyrmow Hołłownianką, y tam przyiąwszy indygenat, był Namiestnikiem, potym Regentem Kancellaryi Ziemskiey y Grodzkiey, około lat 50. umarł. Togo syn Iozef Nagurzewski, iest Xiędzem przy Kollegiacie S. Iáná w Warszawie *beneficiatus*, y braci má swoich w Pińskim, według relacyi, ále nie wiem iák ktoremu ná imię, siostra iego iest wydana zá Hołłuwka Skarbnikiewicza y Rotmistrza Powiatu Pińskiego. Należą do nich Gorscy, Weberowie y Małachowscy Litewscy. Tamże znaydował się Kazimierz Nagurzewski, Namiestnik Po- *Nagurzewscy* *Borczynowna* *Trembecki* *Zulińska* *Cieszkowska* *Baworowa* *Szyrma* *Hołłownianka* *Hołłuwka* *Gorscy Weberowie Małachowscy*

Uuuu wiatu

wiatu Pińskiego. W Ziemi Łomżyńskiey, ieſt wiele Szlachty Nágurczewskich, od imienia wśi Nagurczewo nazywaiących ſię.

KORCZAK HERB.

EPIGRAMMA.

Eſt Patriæ cuſtos, Regumq; fidelis amicus,
Hic Canis, in caſtris pervigil atq; domi.
Publicus in campo venator, qvos tulit uſus?
Scriptorum calamo pagina nota docet.
Terna fluenta ſonant famam, nec ſufficit una,
Eximias dotes unda referre pares.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu. JEſt Kuſz do picia, czárá, czy kubek złoty, w czerwonym polu, w ktorym poł wyżła ſzarego widáć z przedniemi nogami y głową, w lewą tarczy obroconą. Ná hełmie trzy rzeki białe, iedna nád drugą, tym porządkiem, iż pierwſza od korony krotſzą, trzecią ná wierſzchu naydłuż-

ſzą

ſ kłádą. Iednak nie wſzyſcy iednym krztałtem tego herbu zażywaią: ſą ktorzy trzy rzeki pomienionym ułożeniem ná tarczy noſzą, w czerwonym polu, á ná hełmie czarę y w niey wyżła, ktorą odmianę uczynił Ludwik Krol Polſki y Węgierski, dla Demetrego Podskarbiego Koronnego, ktory ſię piſał z Bożego daru, o czym *Długoſz*. Ieſt wiele w W. X. Litewskim Domow, ktore nie maią wyżła ná hełmie, ále trzy piora Struśie, drudzy rzeki ná opak noſzą, naydłuższą ná dole tarczy, náykrotſzą u gory, á nád nią podkowę bárkiem wzwyſz obroconą. Inni herb Abdanka kładą ná tarczy, á nád nim trzy rzeki w gorę coraz dłuższe. Niektorzy między dwiema rzekámi kładą Xiężyc, rogami ná doł. Inni, iáko Bedlewiczowie, ná ukoś w lewą, maiąc trzy rzeki ná tárczy, kładą od dołu náydłuższą: ci záś wſzyſcy ná hełmie trzy piora Struśie. Inni tákże ná ukoś rzeki kładą, á nád niemi gwiazdę; inni rowno, lecz pod náykrotſzą u dołu, kładą Xiężyć, ich otáczaiący, ná hełmie záś głowę hártá. *Paprocki o herbach fol*: 533. *Okolſki tom*: 1. *fol*: 424. & 429. *Nieśiecki tom*: 2. *fol*: 603.

Odmianá herbu

w Litwie

ORYGINAŁ HERBU.

Była niegdy Zoardow wſpaniała y mocna familia w Węgrzech, kuſzem álbo czarą złotą pieczętuiąca ſię, z ktorey gdy iednego obráć chciáno Xiążęciem ſwoim, zbraniaiąc ſię dlá nieſtateczności támecznego ludu, náſtręczył im z przedniey familii Kaninow innego, pſem ſię pieczętuiącego, ktorego za Pana ſobie przyznali: ztąd uroſła fama, że Węgrzy pſá Krolem obrali. Ale że tęn *Caninus* okrutnym ſtał ſię na ludzi; Zoárd z inſzemi z Páńſtwa go zrucił, y życia pozbawił, ná ktorą pamiątkę, Pſa herbownego Kaniny, w czarze ſwoiey oſadził, przydáwſzy trzy rzeki, iákoby Dunay, Sawę, y Dráwę, nád ktoremi nieprzyiacioły Kroleſtwa tego nie raz poraził. *Anonymus Ungarus*, *Paprocki* & *Okolſki loco citato*. Z Węgier zá Ludwika Krola Polskiego y Węgierskiego wnieśiony do Polski, á ráczey pierwey ieſzcze ná Ruś, przez Antenátow Kryſpiny, pokrewney Xiążęcia Polskiego, Leſzka Czarnego, iák piſze *Długoſz*, *Cromerus lib*: 9. *Paprocki* & *Bielski*.

Zoardowie

W Polſzcze

HONORYUSZOWIE WIADOMSI TEGO HERBU.

Zoardowie Powiada Paprocki, że familia Zoardow, po rożnych się Krolestwach roziachała, w Wenecyi są ich trzy Domy Donátow, z ktorych był Xiążęciem Weneckim Franciszek Donat. Tegoż herbu w Krolestwie Neapolitáńskim, iest Domow bardzo wiele, osobliwie Karaffow, ktore imię po Polsku tłumaczy się, Korczak, z ktorych był Papieżem Paweł IV. W Polszcze, iest teraz Adąm Komorowski, herbu tego, Xiążęciem Prymasem, Arcybiskupem Gnieźnieńskim. *Komorowski*

Prochnicki Ján Jędrzey Prochnicki, był Lwowskim Arcybiskupem, ktory umarł roku 1633. *Skrobiszewski de Archi Episcop: Leopolien:*

Prokop Prokop Rusinem zwany, krwią blisko złączony z Leszkiem Czarnym, Monarchą Polskim, był Biskupem Krakowskim, ktory umarł 1295. *Cromerus lib: 9. Paprocki & Bielski.*

Drohoiewski Ján Drohoiewski, herbu Korczak, będąc Biskupem Kuiawskim umarł 1557. *Damalewicz:*

Branicki Sebastyan Branicki, tegoż herbu, będąc Biskupem Poznańskim, umarł 1544. *Długossus & Treterus.*

Kotowicz Alexander Kotowicz, będąc Biskupem Wileńskim, umarł 1686. Wacław Korczak Biskup Łucki umarł 1462. *Monum: Luceori:* Stanisław Stawski, będąc temże Biskupem, umarł 1488. *Possellus.* *Stawski*

Branicki Sebastian Branicki, będąc Biskupem Chełmskim, postąpił ná Poznańskie 1539. *Treterus.* Także Ján Drohoiewski, z tego Biskupstwa postąpił ná Kuiawskie 1551. *Paprocki fol: 86.* *Drohoiewski*

Wereszczyński Jozef z Zbaraża Wereszczyński, Będąc Biskupem Kiiowskim umarł 1599. *Acta Synodi Petricov:*

Prochnicki Mikołay Prochnicki, będąc Biskupem Kamienieckim, umarł 1471. *Długosz & Cromerus lib: 27.* Ján Prochnicki tegoż herbu y Biskupstwa umarł 1511. *Skrobiszowski.* Sebastyan Branicki postąpił ná Chełmskie 1538. Jan Drochoiewski postąpił także ná toż Biskupstwo 1546. Jędrzey Prochnicki postąpił ná Lwowskie 1614. *Okolski tom: 1.* *Branicki*

Kotowiczowie Alexander Kotowicz, herbu Korczak, będąc Biskupem Smoleńskim, postąpił ná Wileńskie 1684. *Constit: 1683. fol. 3.*

Ostafi

Oſtafi Kotowicz, był tymże Biſkupem Smoleńſkim 1700. *Załuſki tom: 2. fol: 955.*

Benedykt Gliński, tegoż zaſzczytu, będąc Władyką Włodzimirſkim umarł 1679. *Synodus Zamoſcen:* Arſeni Bałaban był Episcopem Lwowſkim, y Giedęon Bałaban tegoż herbu 1593. Także Jozef Szumlańſki. *Gliński. Bałabanowie. Szumlański*

Athanazy Drohoiewski herbu Korczak, był Władyką Przemyſkim. Rafał Korczak tegoż herbu, był Władyką Pińſkim 1632. *Drohoiewski. Korczak*

Staniſław Barzi, herbu Korczak, będąc Woiewodą Krakowskim umarł 1571. *Paprocki o herbach fol: 73.* Jędrzey Kotowicz, będąc Kaſztelanem Wileńſkim umarł 1676. *Conſtit: 1678. fol: 17.* *Barzi. Kotowicz*

Wiktoryn Mleczko, tegoż herbu, będąc Staroſtą Zmudzkim umarł 1670. *Conſtit: 1676. & Confirmat: Jur. Gen. Ioannis III.* Kazimierz Zaranek herbu Korczak, był także Staroſtą Zmudzkim 1710. *Załuſki tom, 2. fol. 955.* *Mleczko. Zaranek*

Iędrzey Krupſki herbu Korczak, był Woiewodą Bełzkim 1533. *Liſt Zygmunta I.* *Krupski*

Woyciech Emeryk Mleczko, był Woiewodą Podlaſkim 1670. *Confirmat. Iur. Gen. Regis Michaëlis.* *Mleczko*

Zbigniew Gorayſki, tegoż herbu, będąc Kaſztelanem Kiiowſkim umarł 1655. *Kochowſki Clymact. 2 fol. 9.* *Gorayski*

Sienko, z Siennowa, herbu Korczak, był Kaſztelanem Lwowſkim od roku 1438. *Okolſki tom. 1. fol. 442.* *Sienko*

Temże Senatorem był Iędrzey Krupſki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzſkie. *Bielſki fol. 537.* *Krupski*

Michał Myſzka tegoż herbu, Kaſztelan Wołyńſki umarł 1596. *Starowolski in Monumen:* Ián Łahodowſki tegoż Krzeſła Senator umarł 1622. *Okolski tom. 1. fol 433.* *Myszka. Łahodowski*

Ian Mieleſzko herbu Korczak, był Kaſztelanem Smoleńskim 1516. *Suſza in Vita B. Joſaphat.* *Mieleszko*

Ián Korſak, był Kaſztelanem Płockim. *Conſtit. 1661. fol. 16. &c.* *Korsak.*

Iędrzey z Orchowa Krupſki, będąc Kaſztelanem Bełzkim, poſtąpił ná Lwowską 1513. *Olſzowski* 1512. Piotr. *Krupski*

Wwww Bora-

Boratyński Boratyński, herbu Korczak, będąc tymże Kasztelanem Bełskim, umarł 1558. *Paprocki o herbach fol:* 541. Stanisław *Zorawi ski* Zorawiński, był temże Senatorem 1621. *Piasecki fol:* 406.

Jesman Krzysztof Jesman herbu Korczak, będąc Kasztelanem Nowogrodzkim, postąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie, *Constit:* 1678. *fol:* 20.

Mieleszko Ján Mieleszko, był Kasztelanem Mścisławskim. *Constit:* 1609. *fol:* 99.

Ján Drohoiewski Kasztelan Czerniechowski.

Drohoiew Gorayski Dymitr z Goraia herbu Korczak, był Marszałkiem W. Koron: 1399. *Paprocki o Herbach fol:* 536.

Bożydar Dymitr Bożydar, tegoż herbu, był Podskarbim W. Kor: ktory umarł 1399. *Bielski fol.* 256.

Barzi Stanisław Barzi, będąc Marszałkiem Nadwor: Korn: postąpił ná Woiewodztwo Krak: 1570. *Okolski tom:* 3. *fol:* 110.

Umiastowski Kazimierz Umiastowski, herbu Korczak, Sędzia Ziemski Brześciański, był Marszałkiem Izby Poselskiey w Warszawie 1655. Takze Jędrzey Kotowicz, Pisarz Litewski w Warszawie 1667. *Kotowicz*

Drohoiew: Mieczko Ján Drochoiewski, Kasztelan Sanocki, był Marszałkiem Trybunału Koron: 1589. y Woyciech Mleczko, Woiewodá Podláski 1665. Także Ján Drohoiewski Kasztelan Czerniechowski 1691.

Wpoźnieyszym czasie Ián Korsák, był Kasztelanem Połockim.

HERBOWNI KORCZAKOWIE.

Według *Okolskiego tom:* 1. *á fol:* 434. *ad fol:* 447.

Bałabanowie w Ruskim
Barzowie z Błożwicy y Wiśnicza.
Biernawscy w Przemysl: Woiewodz:
Boratyńscy z Boratynia
Braniccy w Poznańskim
Chodorowscy w Ruskim Woiew:
Chryszewicy nie pisze kędy
Czasowie w Ruskim Woie:
Czernieiowscy w Ruskim Wo:
Czuryłowie w Powiecie Przemysl.
Dersznakowie z Rokitnic
Drohoiewscy w Przemyskiey Ziemi
Drzemlikowie w Chełm: Ziemi

Chry- Drze-

Drzewińscy w Wołyń: Woie:
Goraycy z Goraiu, niegdy dziedzice ná Kraśniku
Horodyiscy w Chełm:
Iarmolińscy, ná Iarmolińce pod Smotryczem Miaſtem y Rzeką
Komorowſcy z Komorowa w Bełzkim y inſzych Woie:
Korbutowie, czy Korburthowie, nie piſze kędy
Krzeczowſcy Sieniowskiemi zwani, w Przemyślkim
Krupſcy w Chełm: Ziemi
Kuperowie w Litwie
Łahodowſcy w Ruskim Woie:
Lipſcy z Lipska iedna familia z Gorayskiemi
Łuſzczewſcy w Chełm: Ziemi
Mleczkowie w Podol: Woiew:
Mogielniccy w Chełm: Ziemi
Ościſławſcy w Przemyslkim
Oſtrowſcy w Ruskim Woie:
Prochniccy z Prochnika w Przemysl: Ziemi
Rocimirſcy w Przemysl: Ziemi
Rynkowie w Podol: Woiew:
Salomońſcy, niepiſze kędy
Saporowſcy w Chełm: Ziemi
Serebryſcy w Chełmskim
Srebczyńſcy w Chełm. Ziemi
Skorutowie w Przemyślskiey Ziemi
Smiotańkowie w Ruskim y Podolskim
Stawſcy w Chełm: Ziemi
Struśiowie, ieden dom z Komorowskiemi
Sutkowſcy, iedęn Dom z Iarmoleńskiemi
Szumlańſcy, z Szumlan piſáli ſię.
Waśiczyńſcy z Waśiczyn zwáli ſię.
Wereſzczyńſcy w Chełmskiey Ziemi
Wołodyiowſcy, z Wołodyiowicz ná Podolu
Zarankowie w Brzes. Woiew.
Ziołkowſcy nie piſze kędy
Zoratyńſcy w Ruſk: Woiew:
Zorawińſcy z Zorawna, iedna familia z Chodorowskiemi.

Herbowni z poźnieyſzey indagacyi *Nieśieckiego tom. 2. fol. 605. & 606.*

Bokawityn
Chańkowski
Choiński
Chyſzewski
Czupá
Dąbkowski
Daleſzyński
Derewiński
Dermunt
Dobraczyński
Gliński
Hański
Hołoniewski
Hornowski
Hreczyna
Hrynko
Iarkowski
Ieleński
Iewłaſzko
Ieſman
Ilinicz
Konarzewski
Korczmiński
Korytyński
Kotowicz
Kozieradzki
Krążyłowski
Krukiewnicki

Łániewski	Malczycki	Myszka. Ne-	Sielicki
Leszczyński	Mieleszko	welski	Swidło. Tur.
Luszkowski	Michalewski	Podhorodeń-	Ulczycki.
Łyszczewski	Morochowski	ski	Zahorowski
Ma-	Mysz-	Porwaniecki	Zaięczyński

PROCEDENCYA

Na Dobraczynie, Ponikwách, Iesioniowie, Woli, Włoskim Boku, Czernicy, Boratyniu, Żarkach &c. Dziedzicow

DOBRACZYNSKICH,

HERBU KORCZAK.

Relacya Niesieckiego

Pisze o tym domu *Niesiecki tom. 2. fol. 45.* mowiąc: Dobráczyński, herbu Korczák w Bełzkim Woiewodztwie. *Paprocki o Herbach fol. 477.* pisze ich Dobraczewski.

Fredro

Dway Dobráczeńscy z Fredrem Iakubem, Podkomorzym Kamienieckim, Posłani byli do Baiazeta. Dobraczyńská, była z Fredrem Stanisławem, Woyskim Samborskim. Stanisław miał zá sobą Helenę Chodorowską, drugi Annę Mogilnicką. N. Sędzia Grodzki Krasnostawski, Deputat ná Trybunał Koronny 1732. ma za sobą Wiktoryą Nosadyniankę, Cześnikownę Łatyczowską. Poty mowi *Niesiecki*, ále ze złey informacyi.

Dobráczyński

Ia tu kładę Procedencyą Dobráczyńskich, herbu pomienionego Korczak, z dokumentow autentycznych, iáko od dawności zebrać ią można. Stanisław Dobráczyński R. W. K. wziął w dożywotnią przyiáźń Helenę *de Chodorostaw* Chodorowską, herbu tegoż Korczak, ktora poszła *2dó voto* zá Hieronima *de Brzezie* Lánckorońskiego, Chorążego Podolskiego, iák wyraża transakcya w Grodzie Buskim 1636. *feriâ 2dâ post Dominicam Invocavit*, z zapisem trzydzieistu tyśięcy złotych, *modo simplicis debiti*. Tey śiostra rodzona Zofia, byłá zá Kiszyckim, Starostą Tyszyckim, iak świadczy *Oblata Regestri clenodiorum & rerum mobilium in eodem Castro 1693. feria 3tiâ post festum S. Catharinæ Virginis & Martyris*. Iák dawnością Dom Chodorowskich zásłużony y sławny; (z ktorego źe *de lumbis maternis* dalsza idzie

Chodorowska *Lanckoroński* *Kiszycki* *Chodorowscy*

proce-

procedencya Dobraczyńskich) godzi ſię tu niektorych námienić przynaymniey krotko, co poznáć z tychże honorow y godności; Dymitr Chodorowski ieſzcze w Roku 1436. był Łowczym Lwolskim, Mikołay Chorążym Halickim, Ian Chodorowſki *S. J.* miał iednego bráta Kanonikiem Gnieźnieńſkim, drugiego Sędzią Ziemſkim Podolſkim, Krzyſztof Chodorowſki, był Podkomorzym W. Litewskim, żona iego Katarżyna Iabłonowſka, Miecznikowa Koronna, z nich corka Anna Konſtantego Xiążęcia Wiśniowieckiego, Woiewody Bełzkiego żona; po tym Iana Karola, Xiążęcia Dulſkiego, Marſzałka W. Lit: Alexander dziedzic ná Chodorowie, Malczycách, y Zorawnie, naprzod Stolnik, potym Podkomorży Lwowſki, umarł roku 1694. tego corka z Urſzuli Stępkowskiey, Anna zá Cetnerem Franciſzkiem, Woiewodą Smoleńſkim, druga Katarzyná, pierwey za Stamirowskim, Podſtolim Hálickim, potym zá Piotrem Potockim herbu Piława, Woiewodą Czerniechowskim, Magdalená zá Ignacym Leſzczyńskim, herbu Wieniawa, Kaſztelanem Lwowskim, bliskim Krola Staniſława krewnym. Z tey Heleny Chodorowskiey, Staniſław Dobraczyński miał ſynow dwoch, Franciſzka y Staniſława. *Diviſio bonorum in Dobraczyn, Ponikwy, Ieſionow Roku 1640. die 20. Decembris.* Franciſzek Dobraczyński wziął tymże działem wieś Wola. Ieśionow, ze wſzyſtkiemi przyległościami, połowę majętności Ponikwy, z Włoskim bokiem; záś wśi Czerniká, Borotyń, Zarki, y połowę Ponikwy, z Włoskim bokiem, doſtały ſię Staniſławowi Dobraczyńskiemu. *Roborat: in Caſtro Leopolienſi* 1640. Staniſław wziął w kontrakty małżeńskie Joannę *de magna Klonie* Klońską, corkę Michała, Stolnika Czerniechowskiego, herbu Topor, śioſtrę Krzyſztofa Klońskiego, Scholaſtyka Łuckiego, roku 1668. y Jácka Zakonu Kaznodzieyskiego Prowincyała, á Tereſſy Przyłuskiey y Urſzuli Miłaſzewskiey śioſtrę. *Acta Caſtren: Bełzen: roku* 1687. & *Zydaczovien:* 1700. z ktorey Klońskiey ſyn Andrzey Dobraczyński, y dwie corki, Helena w małżeńſtwie Janá Kunickiego, Łowczego Zydaczowskiego, á Tereſſa Wirskiego. *Ceſſio roku* 1687 *in Caſtro Zydaczovien:* Andrzey Dobraczyński

Chodorowſki

Iabłonowska

Xiążę Wiśniowiecki

X. Dulſki

Stępkowſka

Cetner.

Stamirow

Potocki

Leſzczyńſki

Dobraczyńſki

Klońska

Przyłuska

Miłaſzewska

Kunicki

Wirski

Towarzysz Znaku Husarskiego, Xiążęcia Demetrego, Korybuta Wiśniowieckiego, Hetmana W. B. X. Lit: wziął w dożywotnią przyiaźń Helenę Rzepecką, herbu Białynia, bliską kolligatkę Jana Rzepeckiego, Starosty Zwolińskiego, ktorey siostra Teressa, była zá Stanisławęm Zaporskim, Miecznikiem Lubelskim, y brat Stanisław Rzepecki, Woyski Lubelski. Z tey miał synow trzech, Iozefa, Stanisława y Alexandra Dobraczyńskich, y corkę Annę w panieństwie zmarłą. Tęn Jozef Dobraczyński, Podczaszy Zytomirski y Krasnostawski, á potym Sędzia Grodzki Krasnostawski, Towarzysz Znaku Hussarskiego, Hetmaná W. Koron: miał *imó votô* Barbarę Kańską, Cześniko: Mielnicką, po niey Wiktoryą Radzimińską. *Obligacya* roku 1726. na trzydzieści tysięcy złotych od tegoż małżeństwá, Wawrzyńcowi Lanckorońskiemu, Staroście Stobnickiemu pożyczanych, y zapisanych ná Kokocie y Borczynie, *in Castro Lublinen:* Káńská herbu Ianina, w Lubelskim Woiewodztwie maiąca zacnych Kolligatow tego imięnia, miała w pierwszym małżeństwie z Jozefem Dobraczyńskim, Sędzią Krasnostawskim, synow dwoch, Iáná *S. I.* y Antoniego. Antoni Dobraczyński, Podczaszy Krasnostawski Hetmana Poln: Kor: Towarzysz Znaku Hussarskiego, *imó votô* miał Ioannę z Borowskich Sobieszczyáńską, z tą Wiktory corka; *2dô votô* Annę Wieszczyckę. Podstolankę y Podstarościankę Brzyską Lit: z Boratyńskich, z ktorą synow dwoch, Ignacego y Franciszka, curek dwie Maryannę y Ioannę. Z drugiego małżeństwa z Wiktoryą *de Nosadynie* Radzimińską, tęnże Iozef Dobraczyński, Podczaszy y Sędzia Krasnostawski, Deputat na Trybunał Koronny Lubelski w roku 172. miał syna Stefaná, y corkę Annę. Stefąn *secundi thori* z Nosadyniańki, ma za sobą z Mikulskich Daszkiewiczownę, Łowczankę Gostyńską, z nią má synow trzech, Iozefa, Antoniego, Onufrego, y corkę Maryannę, á siostra Anna w Panieńskim stanie iest; Stanisław Dobraczyński, Rotmistrz Hetmaná W. Kor: Iozefa brat, stryi Iáná *S. I.* Antoniego, Stefaná y Anny, miał za sobą Annę Mogielnicką, Chorąz: Chełm: herbu Korczak, Michała Mogielnickiego, Chorążego Chełskiego corkę, urodzoną

Rzepecki *Zaporski* *Kańska* *Borowski* *Sobieszczyáńska* *Wieszczycka* *Boratyńs* *Radzimińska* *Mikulski Daszkiewiczowna* *Mogielnic*

dzoną z Wielhorskiey, herbu Kierdeia, ktorey kolligacya, Alexander Władysław Mogielnicki, Kanonik Łucki, Sekretarz Krolewski, mąż wielce uczony, ktorego Xięgi są drukowane. Iedna z nich była Mogielnicka za Stanisławem Niemirą, Kasztelanem Podlaskim. Krzysztof Mikołay Podczaszy Nowogrodzki 1648. Stanisław Woyski Mielnicki 1616. Szymon Podstarości Horodelski, ociec Michała, ktorego z Wielhorskiey, Anna Dobraczyńska, teyże brat Iakub Kanonik Kamieniecki y Sędomierski, y dalsza kolligacya, iáko Iana, ktorego wspomina *Konstytucya* 1618. *fol:* 30. Woyciechá Podstarościego Chełmskiego, z Seymu Kommissarza do rewizyi Xiąg Chełskich y Krasnostáwskich 1647. *Constit: fol:* 38. Iozefa Teodora, Miecznika Chełmskiego, Starostę Nieszawskiego, Posła ná Konwokacyą 1733. y inszych. Z tey Anny Dobraczyńskiey, została się corka Anna, ktora poszła zá Známirowskiego, Komornika Ziemskiego Chełmskiego. Iedna corká Stanisława Dobraczyńskiego, Rotmistrza Hetmana W. Kor: ktorego żona Anna, *2dô votô* poszła wdową zá Iana Gałęzowskiego, Skarbnika Hełmskiego. Pokrewieństwo tego imienia, Ian Rotmistrz Krolewski, Pisarz Ziemski Lubelski 1703. corka iego zá Stanisławem Cieszkowskim, Starostą Kotylnckim, Ierzy y Stanisław byli Posłami z Woiewodztwá Lubelskiego, ná Elekcyą Iáná III. Felicyan był Podsędkiem Ziemskim Lubelskim, y Podstarościm, ktorego żoná Anna Głuska, herbu Ciołek, Kasztelanka Gostyńska, y wielu zacnych w tym Woiewodztwie Kolligatow. Alexander Dobraczyński, Cześnik Latyczewski, Towarzysz Znaku Pancernego, Denhoffa Hetmaná W. Litew. brat Iozefa y Stanisława wyrażonych, miał zá sobą Annę Gorzkowską Cześnikownę Gostyńską, y z tą corkę iednę, Maryannę w panieńskim stanie zostaiącą. *2dô votô* też Anna z Gorzkowskich Dobraczyńska, wdową poszła zá Swiętosławá Szklińskiego, Podstolego Chełmskiego.

Wielhorska *Niemiro.* *Známirowski* *Gałęzowski* *Cieszkowski* *Głuska* *Gorzkowska* *Szkliński*

BEDLEWICZOWIE, z Wyz w Woiewodztwie Lubelskim, stárożytna y dobrze zásłużona familia, herbu Korczak, noszą trzy Rzeki w krwawym polu, ná ukoś idące w lewą

Bedlewiczowie

ſtronę, zaczynaiąc od ſpodu naywiękſzą; ná hełmie trzy piorá ſtruśie, iákom wſpomniał pod Abryſem herbownym. Ci ſámi Bedlewiczowie, piſáli ſię niegdy *per abuſum* Bedleyczami, iak świadczą tranſákcye Grodzkie Mielnickie, Brzeskie, y inne. Z tych Alexander z Wyz Bedlewicz, *originie* z Xięſtwá Litewskiego, ſpodził z Kołotaiowną dwoch ſynow, Franciſzka, y Jerzego bezpotomnego. Franciſzek wziął w małżeńſtwo Katarzynę Zarankownę Horbowską, herbu Korczak, z Brzeskiego Woiewodztwa, Domu zacnego, z ktorego Paweł Záraneck, był Sędzią Grodzkim Brzeskim, y z Seymu Poborcą roku 1601. w tymże Woiewodztwie. *Conſtit: fol:* 778. Ian Marcin Sędzia, Ziemski Wołkowski. Paweł Stolnik Brześciański, Poſeł ná Seym 1662. *Conſtit: fol:* 2. Zarankowna, byłá zá Pawłem Ruſzkowskim, Káſztelanem Mściſławskim. Ján Podſtoli Smoleński, Sędzia Kapturowy. Alexander żył w małżeńſtwie z Maryanną Leżeńską, ſynowicą Biskupa Łuckiego. Przecław Podſtoli Brzeski 1609. Staniſław Skarbnik Czerniechowſki 1701. Kázimierz Zaranek Horbowski, pierwey Chorąży Zmudzki, Poſeł ná Konwokacyą 1697. potym Straznik Litewski 1704. daley Staroſta Żmudzki, y Marſzałek Trybunału Litewskiego 1725. żył w dozgonney przyiáźni z Joanną Chodkiewiczowną, Oboźniańką Litewską. Tey zaś wzwyż wyrażoney Katarzyny Zárankowny Horbowskiey, byłá Joanná Czarnkowska, herbu Nałęcz, o ktorych ſzeroko piſze *Nieśiecki tom:* 1. *à fol:* 348, *ad fol:* 363, wyliczaiąc wielu Biskupow, y Swieckich Senatorow, Hrabiow Czarnkowskich, co też potwierdza teſtament iey, w Grodzie Drohickim roku 1699. oblatowany, *cum legatione* ná Szymona y Juſtynę Bedlewiczow.

Kołotaiow

Záránkowna Horbowska.

Ruſzkowski

Leżeński

Horbowski

Chodkiewiczowna

Czárnkowska.

Franciſzek Bedlewicz z wſpomnioną Katarzyną Zarankowną Horbowską, miał ſynow trzech, Szymona, Samuela, Karola, y Iuſtynę małżonkę Krzymowskiego, od ktorych *extat proles.* Szymon ſyn pierwſzy z Zarankowny, ſpłodził Iozefa, ktorego ieſt potomſtwo, Iakuba y Antoniego bezżennych, tákże corkę w panieńſtwie zoſtaiącą. Samuel drugi ſyn Franciſzka Bedlewicza, z Zarankowny Horbowskiey urodzony, dziedzic *in ſortibus* Zabytynia, ktory z Kryſtyną Grodecką, miał ſyná Iakuba, ożenionego z Hoynacką, á z

Krzymowski

Grodecka Hoynacká

tych

tych corka Balbiná. Károl ſyn tákże Franciſzka Bedlewiczá, z Zárankowny Hodorowskiey, dziedzic *in ſortibus* Zábytynia, ten miał w małżeńſtwie Maryannę Zálutyńską, ſpłodzoną z Zuzanny Krzyſztofowiczowny, y Jakuba Zalutyńſkiego, ná Zalutynie dziedzicow, ktora była wypoſarzona z części ſwoiey Korzeniowki, iák świadczy tranſákcya 1689 w Grodzie Brzeskim. Synowie Károla z Zálatyńskiey Bedlewiczowie trzech; Franciſzek, maiący potomſtwo, Konſtanty, ktory z Petronellą Czerczycką ſpłodził ſyna imieniem Seweryná Kaietana *binominis*. Trzeci ſyn Károla z Zalutyńskiey Iozef. *Acta Caſtren: Breſtn:* 1732. Bliska koll gacya tych że Bedlewiczow, z Horbowskich Wieſzczyccy, Czarkowſcy. Z Krzyſztofowiczow, Markowſcy, Bádowſcy w W. X. Lite. y Zborowſcy. Z Zalutyńskich na Zalutyniu, Zawadzcy Herbu Iunoſza, Twarowſcy y Skirmuntowie.

Czerczycka

Wieſzczyccy, Czarkowſcy, Markowſcy, Badowſcy. Zborowſcy, Zawadzcy, Twarowſcy, Skirmuntowie

KOYEN HERB.

EPIGRAMMA.

Eſt Domus inſignis multum bellacibus armis,
Quam reſonant Orbi Cornua bina palam.

Victri-

Victrices palmas & laurus germinat Arbor,
Ut signat Legio Marte furente volans.
Surget in alta brevi Domus ist hæc culmina, cum jam,
Materies præsto est arboris ampla domi.

ABRYS HERBOWNY.

Opisánie herbu

PIsze o tym herbie *Niesiecki tom: 2. fol:* 555. z Manuskryptu o Familiach Pruskich; ia go tu wyrażąm *ex Diplomate autentico* Królá Stefaná, Benedyktowi *de Koyen* dánego w Bydgoszcy roku 1577. dnia 11. Stycznia. Iest pas zołty ná tarczy białey, od gory z prawego boku, nádoł do lewego, ciągnący się, pomiernie szeroko: ná páśie iest sztuká drzewa koloru czarnego, ná ukoś, z obudwu końcow uciętego, maiąca wierszchnim bokiem trzy sęki, á spodnim dwa, żołto czarne, tákże ná ukoś odciętych gałęzi: z obudwu stron páśa tárczą dzielącego, są dwie trąby z sznurámi myśliwskie, puł cyrklište, cieńszemi końcámi u gory, grubszemi u dołu, zchodzące się blisko przedzielenia tarczy, pasem pomienionym; ktore trąby są dystyngwowáne zołtym y czárnym kolorem, to iest obadwá końce y srzodek, maią obrączki zołte, á między niemi dwa spacya czarne. Na hełmie otwártym, iest koroná złota, ktorą przydał do tego herbu Krol Stefan Batory, wniey stoi prosto sztuka drzewa, takáż ze wszystkim, iák iest ná tarczy, y chorągiew rozwiniona z lewego boku, z tymże pieńkiem, na niey wyrażonym.

ORYGINAŁ HERBU.

Toydenkussowie de Koyen

Jest herb starożytny w Prusách, niegdy Szlachetney, zásłużoney y sławney Familii Toydenkussow, z ktorych ostátni Konrad niemaiąc potomstwa inszego, tylko iednę corkę Katarzynę, wydał ią za Rycerza Benedykta *de Koyen*, rodem z Sląska, roku 1471. dnia 28. Sierpnia, w Toruniu. A ponieważ sławna y dawná Toydenkussow familia w tymże Konradzie cále wygásła, tedy przerzeczony Benedykt Koyen, dlá ozdoby dzieł Rycerskich, y chwalebnych ákcyi swoich, regalizowány od Zwierzchności Pruskiey herbem wymarłych Toydenkussow, y w liczbę Szlachty Pruskiey z Sukcessora-

mi

mi policzony. Ktorego przywileiu oryginał, że podczas woiennych rewolucyi, y innych czasow nieszczęśliwych zginął; tedy żyiący ná tęn czas z fąmilii Koyenow potomkowie, wyiednali sobie od Cesarza Rzymskiego Rudolfa II. á potym y u Krola Polskiego Stefana, potwierdzenie w zwysz rzeczonego przywileiu, na wszystkich wiecznemi czasy z familii *de Koyen* pochodzących potomkow, iáko niżey. *Daniel Pruss lib: Faml: Pruthe*: 1630. *Przywilej Cesarski*

PROCEDENCYA

Familii *de KOYEN* herbu wyrażonego.

KŁadę naprzod *Diploma* familii *de Koyen*, od Krola Stefaná Batorego, z Metryki Koronncy autentycznie wyięte, y powagą podpisow niżey wyrażonych authoryzowane. *Przywilej Krola Stefana* AUGUSTUS III. DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ &c &c. nec non Hæreditarius Dux Saxoniæ & Princeps Elector. Significamus præsentibus literis Nostris, quorum interest, Universis & singulis, reperi in actis metrices Regni Nobilitationem infra scriptam tenoris sequentis. In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rerum, temporumq; omnium memoriam, Nos Stephanus DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Vothyniæ, Podlachiæ, Livoniæq; &c. &c. Transylvaniæ Princeps. Significamus & notum facimus universis & singulis. Quod etsi sua cujusq; virtus, se ipsa contenta est, & sibi merces esse uberrima potest, à se & enascendi principia, & adolescendi incrementa, & se perficiendi vim omnem ducat, de se sola dependeat, secum tota habitet, & cuncta inse habeat, collocata foris nihil requirat, nullius indiga sit; nihil quo se virtus validiùs, quàm se ipsa delectet, reperiri possit. Tamen ubi se illa, è natura, atq; indole meliore, & institutione quadam, ad benè præclareq; faciendum extulit, & exercitatione auxit, & se splendore suo longe lateq; ad hominum oculos, mognamq; probe judicantium admirationem atq; prædicationem diffudit, enascitur quiddam, quod virtutem ne- *Arynga o Cnotach y zasługach*

 sciam

ſciam profecto, & nihil tale advertentem, tacito pede ſuſpenſoq; gradu, pene ſequitur & comitatur, quod gloriam dicimus, qua cum nihil homines, & cum carent, ardentiùs concupiſcant, & ubi potiti ſunt, ſtudioſiùs conſervent, alii alia reperire munimenta, quibus famæ laudisq; memoriam & vivis ſe tuerentur,& ſe vita functis,ad ſeram poſteritatem traducerent, eò potiſſimum, ut optimus quisq; ſuis, vernaculum domeſticumq; exemplum proderet, quod in formanda virtute libentius faciliusq; imitaretur. In his virtutum munimentis, & illud illuſtre eſt, quod à Regum authoritate, atq; indicio, proficiſci ſolet, Nobilitas, ſcilicet, inſignibus quibusdam notis, Generi atq; Familiæ virtutis ergo, quaſi impreſſis, ornata; quam nos cum parte, nec niſi ſpectata virtute, hominibus tribuamus, Benedicto Cojo, Civitatis noſtræ Torunenſis Scabinorum Præſidi, ſive Magiſtro, ad interceſſionem certorum Conſiliariorum noſtrorum, negare non potuimus, cujus, cum nobis prædicata eſſent, Majorum egregia fides, in Anteceſſores noſtros, Divos Poloniæ Reges, & perfuncti in ea primarij honores, & ejus ipſius eximia virtus, & integritas, & in Civitatem Torunenſem merita, multis ab annis, ad multam iam ſenectutem, continuis ſtudijs perducta; diutius carere, cum ſuarum virtutum præmijs, atq; ornamentis, non oportere judicavimus. Ac primum, eximendum vulgo, ac Nobilitatis ſplendore collocandum duximus, quod Regio noſtro hoc Diplomate & authoritate noſtra Regali facimus, ac prænominatum Benedictum Cojum, ejusq; utriusq; ſexûs legitimos liberos, omnemq; ſubſecuturam Poſteritatem, vigore præſentium literarum nobilitamus, tribuentes illi, ejusq; legitimis utriusq; ſexus liberis, poſterisq; jura omnia, privilegia, immunitates, indulgentias, titulos, præeminentias omnes, tàm ſpiritualibus, quàm ſacularibus in rebus, veræ & antiquæ nobilitatis, quâ quisq; unquam optimo jure, aut Nobilis natus, aut factus eſt, non ſecus acſi permultis retro ſæculis, quatuor aut pluribus majorum gradibus, tàm paterni, quàm materni generis Nobilibus parentibus orti fuiſſent, non obſtante jure aut conſvetudine ulla contraria. cui præſentibus hiſce derogatum volumus. Ut vero hæc eorum

Benedykt Koyen — *Godności y zasługi iego* — *Nobilitacya z potomstwem wieczna* — *Praw Szlacheckich nadanie* — *Porownanie z Szlachtą Koronną y do wszelkich honorow przypuszczenie*

rum nobilitas ſpectatior, atq; inſignior ſit, commemorato Benedicto Cojo, ejusq; liberis, poſterisq; legitimis, inſignia peculiaria, atq; ea quidem, quæ familiæ Toydicuſſorum, in Civitate noſtra Thorunenſi, aliquando perveteri & claræ, & primarios honores adeptæ, jam pridem vero mortalitate extinctæ, olim fuiſſe; maximè cum Cojos, ex eo Toydicuſſorum genere prognatos eſſe nobis commemoratum fuiſſet, hiſce præſentibus noſtris damus, atq; tribuimus, Clypeum ſcilicet album, à dexteræ ſummo, ad imum ſiniſtræ, plagula flava, mediocriter lata, oblique diviſum, quæ plagula ſtipitem nigrum, utraq; extremitate oblique præciſum, & ſuperiore latere tribus, inferiore duobus, itidem oblique præciſis ramis, prædictum contineat, & in ſuperiore, à flava illa plagula, Clypei parte, venatoria tuba gibba parte verſus clypei ſummum vergens, & utraq; extremitate plagulam pene contingens, flavo & nigro colore variegata, ut utraq; extremitas & medium flavo, & duo horum intervalla nigro, tincta ſint, amento etiam venatoriæ tubæ, ſive cingulo, ita addito & inflexo, ut in ſummo circulum efficiat, collocata ſit, & omnimode ſimilis huic altera venatoria tuba, extremitatibus ſurſum converſis, & ſuperiori omnibus modis, partibusq; reſpondens, conſtituatur. Huic vero clypeo, galea Equeſtris & aperta, impoſita ſit, in cujus ſummo coronam auream, à noſtro peculiari munere, ad vetus illud inſigne, quod Toydicuſſorum fuit, profectam addimus. Coronæ autem ſtipes erectus, totidem ramis, quotqui in clypeo præditus, & pari colore depingatur, faſcijs ſive ramis, ſive lemniſcis, partim flavi, partim nigri coloris, ab utraq; galeæ & clypei parte ſparſis, ut omnia hæc, his in literis, pictoris induſtria, atq; manus luculentius expreſſit, volentes & poteſtatem commemorato Benedicto Cojo, ejusq; legitimis liberis, poſterisq; tribuentes, deſcriptis inſignibus, omnibus in rebus, ſigillis, ſignis, vexillis, literis, contractibus, deniq; cunctis ijs, quibus Ordo Equeſter & Nobilitas uti ſolet, utendi, non obſtante jure aut conſvetudine contraria, quibus hiſce derogatum eſſe volumus. Ac proinde denunciamus, atq; mandamus univerſis & ſingulis, maximè vero

Konfirmacya herbu.

Opisanie herbu.

Na tarczy.

Na hełmie.

Denuncyacya Nobilitacyi.

Zzzz Nobi-

Nobilibus nobis subditis, cæteros vero hortamur, ut commemoratum Benedictum Cojum, ejusq; liberos legitimos posterosq; á nobis nobilitatos, & in Ordinem Equestrem relatos, & descriptis superius insignibus ornatos, hoc jure, quod illis tribuimus perpetuò, sine ulla interpellatione & quiete, uti sinant, in Nobilibus habeant, & ad omnia, tàm spititualia, quàm sæcularia munera admittant, & dignos omnibus Nobilium juribus, privilegijs, immunitatibus, honoribus deputent. Neq; eos in hoc jure suo, ijs á nobis hisce literis tributo, aut ullo modo impediant, aut impedire sinant nostri subditi, sub gratia & indignatione gravi nostra, & sub pænis nostræ voluntatis, violatoribus constitutis, secus non facturi. In cujus rei fidem, & evidentius testimonium perpetuo valiturum, hoc Diploma nostrum manu nostra subscripsimus, & sigillo Regni nostri obsignari mandavimus. Datum Bydgostiæ, die 11. Mensis Februarij, Annô Domini M. D. L. XXVII. Regni nostri Annô 1 mo. Præsentibus Reverendo in Christo P. Petro Dunin Volski, Episcopo Præmisliensi, Cancellario Regni, nec non Magnificis, Petro Zaborowski, Palatino & Capitaneo Cracoviensi, Joanne à Tenczyn Castellano Voynicensi Succamerario nostro, Andrea Opaliński, Mareschalco Supremo Regni, Joanne Zamoyski, Vice Cancellario Regni, Capitaneo Belzensi, Knyzchinen; Zamechensi &c. & alijs quam plurimis Aulicis, Secretarijs, Dignitarijs, & Officialibus, sincere Nobis dilectis. Quam ejusmodi Nobilitationem suprascript: prout in Actis Metricæ Regni continetur, Nos ex ijsdem fideliter de scribi & Parti postulanti Authentice extradi permisimus. Inquorum fidem sigillum Regni est appressum. Actum Varsaviæ, feria secunda, ante festum S. Bartholomæi Apostoli proxima, die scilicet 20ma Mensis Augusti, Annô Domini 1753. Regni vero nostri XX. Joannes Małachowski, Supr: R. Cancellarius mpp. Relatio Illustrissimi & Excellentissimi Domini Joannis, Comitis in Końskie & Białaczow, á Małachowice Małachowski, Supr: Cancellarij, &c. &c. Jgnatius Ludovicus Nowicki, Metricæ Regni Præfectus, S. R. Mtis Secretarius. Daley kładę Domu tego táką proce-

Podpis Krolewski y Pieczęć

Prezencya Dunina Zaborowskiego Tęczyńskiego, Opalińskiego, Zamoyskiego &c.

Małachowski

Nowicki

procedencyą. Benedykt *de Koyen* pierwſzy Koyenow genearcha w Prußiech, umarł roku 1505. ſpłodziwſzy z Katarzyny Toydenkuſſowny naſtępuiące potomſtwo: Jana Jerzego, Mikołaiá, Annę y Jakuba. Jan *de Koyen* urodził ſię roku 1475. w Sobotę po Wielkiey Nocy, poiął w Małżeńſtwo Szlachetnie urodzoną Elzbietę *de Fridenvald* pannę, umarł dnia 22. Lipca, roku 1550. Potomſtwo iego Andrzey, Katarzyna, Ian, Franciſzek, Elzbieta, Gaſpar, Bonaventura. Gaſpar *de Koyen*, urodzony roku 1513. w Wigilią Nowego roku, Małżonka iego, Szlachetnie urodzona Barbara *de Eiden*, umarł roku 1572. Potomſtwo iego Katarzyna, Elzbieta, Krzyſztof, Barbara, Staniſław, Gaſpar, Henryk, Ján. Staniſław *de Koyen* urodzony roku 1557. dnia 18. Lipca, małżonka iego Szlachetnie urodzona Katarzyna Michała *de Uthmans*, Sądowego Ziemſkiego Wrocławſkiego corka, z ktorą ſpłodził Gaſpara, Michała, Kátarzynę, Annę, Godefreda, Maryą, Staniſława.

de Koyen

Toydenkuſſow:

de Fridenvald,

de Eiden

de Uthmans

Staniſław *de Koyen*, urodzony w Wrocławiu roku 1596. dnia 29. Marca, ktory wſzedł w Kontrakty małżeńſkie z Szlachetną Maryą *de Eindingin*, z ktorey iednego tylko ſyná ſpłodził Krzyſztofa. Tęn Krzyſztof *de Koyen* urodzony w Skokach, w Wielkiey Polſzcze, roku 1647. dnia 8. Maia, w roku záś 1674 ożenił ſię z Szlachetną Barbarą *de Meller*, był Piſárzęm Mennicy y Skarbu J. K. Mci y Rzeczypoſp: ná Komorze Bydgoſkiey, gdzie umarł roko 1720. dnia 8. Sierpnia. Potomſtwo iego było Jan, Krzyſztof, Kryſtyna, Barbara, Jádwiga, Adam, Teodora, Konſtancya. Krzyſztof *de Koyen* Piſárz Ceł J. K. M. y Rzeczypoſp: Komory Nieſzawſkiey, urodzony w Bydgoſzczy roku 1684. dnia 8. Lutego. Roku záś 1719. poiol zá Małżonkę Szlachetnie urodzoną Tereſſę, Natanaela *Kernera*, Komiſarzá Generalnego Ceł Rzeczypoſp: corkę, z ktorey potomſtwo, Joanná, Eleonora, Jozef, Franciſzka, Ludowika. Jozef *de Koyen* Częśnik Węndeńſki, Towarzyſz Znaku Pancernego. Skolligowane Domy z Koyenami, te między innemi znayduią ſię w Xiędze *Daniela Pruſſa*, Sekretarza Toruńſkiego, Piſzarza wſzyſtkich dawnych Familii Pruſkich. Jako to Pruſowie, ktorych

de Eindingin.

de Meller

de Kerner

Kolligackie Domy.

Zzzz2 nobi-

nobilitacyi *Diploma* znayduie się u mnie, Estkowie, Baumgartowie, Czymmermanowie, Strobandowie, Hibnerowie, Rydigerowie, Leewaldowie, Eybiccy, Kochańscy, Hertzbergowie, *alias* Arcemberscy, Frydewaldowie, Mochingerowie, Dobszycowie, Brukmannowie, Austynowie, Wedemejerowie, &c. &c.

KRZYWDA HERB.

EPIGRAMMA.

Contendant Musæ, num sint insignia Martis,
Krzywda? perinde quasi, præmia, damna forent.
Sed quodnam decus est, dispendia Martis adæquans?
Krzywda reor soleam sumere, dare animam.
Hinc vel Krzywda, decus dici unum quodq; debebit,
Vel solum Krzywdam Martia signa fari.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

JEst podkowa, ocelami tylnemi ná doł obrocona, między ktorą w śrzodku Krzyż Kawalerſki, ná potkowie tákiegoż połkrzyża, w polu błękitnym, Krzyz y podkowa biała, ná hełmie trzy piora Strusie. *Okolſki tom*: 1. *fol*: 506. Nie wſzyſcy iednak tego herbu, iednakowo zażywaią, bo iedni Krzyża nie máią w podkowie, drudzy poł krzyżá noſzą, inśi nad podkową nie cały Krzyż maią, iáko tęnże *Okolſki piſze tom*: 2. *fol*: 46. *Początek herbu*

ORYGINAŁ HERBU.

Krzywda, ma derywacyą ſwoię od Lubicza, ktorego herbu dwoch bráci dzieląc ſię dobrami, iedęn drugiego ukrzywdził znacznie, y wiolencye w dobrách iego czynił, ktorá ſpráwá, gdy ſię wytoczyłá do ſądow Zadwornych Krolewſkich, dobra ukrzywdzonemu Lubiczowi oddane były, á zá wiolencye poczynione, drugiemu bratu część krzyża odięta, iuż nie Lubiczem tę odmianę herbu nazywaiąc, ále ná pamiątkę ukrzywdzenia, Krzywda. O tym *Okolſki lib*: 1. *fol*: 506. referuiąc ſię do mowy pogrzebowey Jáná Rożyckiego, ná pogrzebie Woyciecha Głębockiego, Cześnika Kaliſkiego, mianey. *Item lib*: 2. *fol* 47. *Opiſanie herbu*

HONORYUSZOWIE HERBU KRZYWDA.

Stániſław Rzewuſki, Woiewodá Bełzki, umarł roku 1728. tenże był pierwey Podlaſkim Woiewodą, á ná Bełzkie poſtąpił 1728. *Woiewoda Bełzki*

Adąm Rzewuſki, herbu Krzywda, był Káſztelanem Podláſkim. *Kaſztelan Podlaski*

Staniſław Rzewuſki wzwyż pomieniony, Woiewoda Bełzki, będąc rázem Hetmanem W. Koronnym, umarł z tymże honorem roku pomienionego 1728, ktory będąc Woiewodą Podlaſkim, rządźił buławą Polną Koronną, do roku 1726. *Hetman W. Koronny*

Seweryn Rzewuſki, przeſzły Referendarz Koronny, potym Woiewoda Wołynſki, umarł 1755.

Wacław Rzewuſki, Woiewoda Podolſki, ieſt teraz Hetmanem Polnym Koronnym. *Hetman Polny Koronny*

Marſzał: Trybu Ko. Michał Rzewuſki, Staroſta Wyſzyńſki, był Vice Marſzałkiem Trybunału Koronnego roku 1726.

Wacław Rzewuſki, Woiewoda Podolſki, był Marſzałkiem tegoż Trybunału Koronnego roku 1737. á potym Marſzałkiem Izby Poſelſkiey, ná Seymie Warſzawſkim 1751.

HERBOWNI KRZYWDOWIE.

Według *Okolſkiego tom:* 1. *fol:* 507. & *tom:* 2. *fol:* 46.

Danowſcy w Wiſkiey Ziem:	Rzewuſcy w Podlaskim Woie:
Kieſzkowſcy w Radomskiey.	Sankowſcy, niepiſze kędy.
Łazowſcy w Krckowskim,	Sienniccy, nie piſze kędy,
y w Drochickim Powiecie.	Swięciccy w Wieluńskim
Pogorzelſcy w Mazowſzu.	Powiecie.

Oprócz tych, ſpecyfikuie *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 730. Chrząſtowskich y Polewskich.

PROCEDENCYA BEYDOW RZEWUSKICH,

w Liwskim, Drochickim y Łukowskim Powiecie, herbu Krzywda.

Wſpomnienie Okolskiego. OKolſki *tom:* 2. *fol:* 46. o Rzewuskich Herbu Krzywda, te ſłowa wyraził: *Utuntur etiam prædictis Armis Krzywda vulgo nuncupatis, Rzewuſcy in Palat: Podlahen: in Diſtrictu Drochicen: quorum generatio, nec duabus villis continetur. Eorum prædeceſſores erant, Geruilus Epiſcopus Plocen: & Præclaus Caſtellanus & Capit: Breſtiæ Lithv: Martinus quoq; Excellentiſſimus Rothmag. Modernis temporibus Stanislaus Vice-Dapifer Braclavien: & Judex Caſtrenſis Vinnicen: ſæpius deputabatur ad Conventus Regni & Tribunalia. Reliquit filium Laurentium, qui cum Czernieiowſka, Succamerarij Leopolien: filia, celebravit matrimonium. Petrus Camerarius Granicierum Braclaw: Joannes miles ſtrenuus & Peditum Rothmagiſter.* *Czernieiowska.* *Wſpomnienie Nieśieckiego.* P. Nieśiecki piſząc o Rzewuskich, herbu tego mowi, *tom:* 3. *fol:* 934. Krom tych, ci ieſzcze Kwitnęli: Paweł Beydo Rzewuski, Piſarz Ziemski Łukowski 1674. Jan Staniſław, Kuſtoſz

y Kano-

y Kanonik Chełmski y Kamieniecki, Proboſzcz Koniecpolski, Deputat kilka rázy ná Trybunał Koronny. Jákob Piſarz Grodzki Drochicki, Bernard Cześnik Łukowski, Kázimierz Krzyſztof, Szymon, Marcyan, Stániſław y Ján, w Podolskim Woiewodztwie 1674. N. Cześnik Liwski, miáł zá ſobą Annę Brzezicką. Anna była za Kaſprem Arciechowskim, Podſędkiem Liwskim. *Brzezicka. Arciechowski*

Já tu piſzę Procedencyą Beydow Rzewuskich, *de Oſſolinſkie* Przyłuskich, ktora taką ma konnexyią. Jakob Oſſoliński, herbu Starza, Chorąży Podlaski, miáł za ſobą Zofią Wierzbowską, herbu Iaſtrzębiec, Woiewodzankę Kuiawską, z ktorego Domu był Stefan Suffragan Warmiński, Mikołay Kaſztelan Inowrocławski 1620. *Conſtit: fol:* 26. Stefan Biskup Poznáński, *Conſtit: fol.* 22. ktory w przod był Archidyakonem Łuckim, Kanonikiem Krakowskim, Administratorem Biskupſtwa Łuckiego, Opatem Paradyskim, Kommiſſarzem do luſtracyi Ekonomii Malborskiey, roku 1661. na oſtatek Nominatem Prymaſem Arcybiskupem Gnieznieńskim, z ktorym tytułem umarł, niedoczekawſzy Rzymskiey expedycyi 1687. W Gorze pod Warſzáwą, nie z małem koſztem Kálwaryą fundował. Woyciech Kaſztelan Inowrocławski, Władyſław Woiewoda Brzeski Kuiáwski, w roznych okazyach chwalebny Rycerz, ſyn iego Mikołay Kaſztelan Kowálski. Domicylla była za Staniſławęm Warſzyckim, Kaſztelanem Krakowskim. Hieronim Wierzbowski, Kaſztelan Sierádzki, potym Woiewoda Brzeski Kuiawski, dáley Woiewoda Sieradzki, Wielkorządzca Krakowski, corká iego Anna, była w máłżeńſtwie z Márcinem Chomentowskim, Woiewodą Mázowieckim, druga Ludwiká zá Załuskim, Káſztelánem Ráwskim. Hieronim Biskup Enneński, Suffragan Poznański. Było inſzych wielu Staroſtow y Urzędnikow, tegoż imienia y herbu Wierzbowskich. *Wierzbowska. Warſzycki. Chomentowski. Załuski*

Z pomienioney Zofij Wierzbowskiey, Woiewodzánki Brzeskiey Kuiawskiey, Iákobá Oſſolińskiego, Chorążego Podláskiego żony, był Stefan Oſſoliński, ktorego ſyn Antoni Chorąży Mielnicki, ożeniwſzy ſię z Angelą Koſſowską, zoſtawili *Oſſoliński. Koſſowska*

 potom-

Siennicka potomstwo, y Jozef brat iego z Siennicką, Kasztelanką Liwską. Drugi syn Iákobá, Erazm Ossoliński, ktorego Synowie Ludwik Stanisław, Michał y Franciszek. Tenże Iákub Ossoliński, Chorąży Podláski, z Wierzbowską, miał corek trzy. Barbarę zá Oborskim herbu Koluma, bezpotomną; Tereśsę zá Moszyńskim, Skarbnikiem Sędomirskim, z ktorych Ián Kanty Podskarbi W. Koronny, z potomstwem, y Ignacy Prowincyał *Soc: Jesu*. Trzecia corka Iakubá Ossolińskiego z Zofij Wierzbowskiey Iádwiga, Franciszka Stanisława *binominis* Beydy Rzewuskiego, Łowczego Podlaskiego żona, z ktorych Stanisław Beydo Rzewuski, Chorąży Łukowski, ożeniwszy się z Konstancyą Rzepecką, Sędzianką Ziemską Liwską, spłodzili Iozefa Piaria, Maryannę Zakonnicę, y Angelę Pannę. Antoni brat Stanisława Rzewuski, z Zelikowską małżonką, maią potomstwo. Tegoż Franciszka Rzewuskiego, Łowczego Podláskiego, z Iádwigi Ossolińskiey, Chorążanki Podlaskiey, zostáło corek cztery, Bogumiła, Mirbarcha Rotmistrza Woysk I. K. Mci y Rzeczypospolitey żona, z ktorych synowie Krzysztof y Benedykt, y corka iedna Konstancya Domicylla poszła zá Iozefa Kossowskiego, Skarbniká Podláskiego, z ktorych iest potomstwo. Konstancya została Zakonnicą, Apollonia poszła zá Iozefa Przyłuskiego, Woyskiego Warszawskiego, herbu Korwin, o ktorych wyżey, pod tymże herbem, z potomstwem swoim. Oprocz trzech corek wyrażonych Iákoba Ossolińskiego, Chorążego Podlaskiego, z Wierzbowskiey, Woiewodzanki Kuiawskiey, było inszych dwie, Eufrozyna pierwszym małżeństwem zá Sienickim, z ktorey Szymon, Sebastyan, Alexander, y Franciszek; drugim małżeństwem będąc zá Ruszkowskim, urodzyła Zofią y Katarzynę corki. Druga Katarzyna Ossolińska, poszła zá Godlewskiego, Miecznika Mielnickiego, z ktorey potomstwo Iozef, Ignacy synowie, y dwie corki Angela y Konstancya.

(Margin: Siennicka; Oborski; Mosżyński; Rzewuski; Rzepecka; Zelikowska; Mirbach; Kossowski; Przyłuski; Sienicki; Ruszkowski; Godlewski)

* * *
* *

DUN-

DUNCZEWSCY, herbu Krzywda, w Woiewodztwie y Powiecie Krakowskim *in sortibus* Łázy, w Parafij Irzmanowskiey y Bolechowskiey. O tych pisze *Jan Łazowski* w Xiążce, pod tytułem *Kleynot Junosza, o Familij Piaskowskich* 1683. Iż Dunczewscy od Duneburgu, nad rzeką Duną, swoie imię maią; z kąd przez Stanisława Gorszkowskiego, dziedzica na Łázach, wzięty Floryan Dunczewski z skarbami, podczas woyny Inflantskiey, roku 1580. Tu do Polski w dziecinnym wieku przywiezionego, dał w nauki, á potym ożenił z Szlachetną Ewą Milowną Łazomską, ktoremu Iacek y Adam Gorszkowscy, bracia rodzoni, synowie Stanisława, uczynili donácyą ná Łazach *Bonorum Terrestrium*, y w Grodzie Krakowskim zapisáli z sukcessorami, *Annô* 1639. *feria 2da ante Fest. S. Nicolai Pontific. proxima* Tęn Floryán Dunczewski. maiąc lat około 90. umarł w pobożności roku 1667. pochowany w Irzmanowskim Kościele z nádgrobkiem: Łazowski Gorszkowski Milowna Łazomska

Inveni portum, spes & fortuna valete,
Nil mihi vobiscum, ludite nunc alios.

Potomstwo iego z Ewy Milowny Łazomskiey, herbu Łódá, młodo pomarło, tylko zostáło się synow dwoch: Ián y Kázimierz; pierwszy urodzony w Łázách roku 1624. służył woyskową, pod znákiem Stanisława Koniecpolskiego, y Mikołaiá Potockiego, Hetmanow W. K. Kásztelanow Krákowskich, y bywał w rożnych okázyách Rotmistrzem, zá Krolá Włádysławá y Ianá Kázimierza. O tym pisze pomieniony *Łazowski*, iż go znał bárdzo dobrze, nieprzyiaciel Szwedzki, ná ktorych rożne czyniąc záśadzki, wiele ich poráził, nie dopuszczáiąc do Oyczyzny swoiey, y innych broniąc: dla czego náiáchawszy go *Wierdz*, Generáł Szwedzki, w połtora tysiecá ludzi, dobrá mu spalił roku 1656. dnia 7. Czerwcá, o czym *Dyaryusz woyny* Szwedzkiey cytuie. A kiedy go potym Ián Kázimierz, Krol Polski, pytał; iákiey by rządáł nádgrody, zá iego dziełá Rycerskie, y zá ták zniszczone dobra swoie, przez tego nieprzyiácielá? Ukrzywdzony odpowiedział iż: Dosyc iuż mąm, Nayiáśnieyszy Krolu, zá nadgrodę Kleynot Koniecpolski, Potocki

not Krzywdę, ktorego używąm zá herb, przeto niechay y potomkowie moi tym ſię kontentuią. Ożenił ſię był z Kátárzyną *de Bętkowice* Bętkowską, herbu Prawdzic, z ktorą miał potomſtwo niżey wyrážone, umarł roku 1663, pochowany w Irzmánowskim Kościele, ktoremu, y inſzym, znáczne *legata* zoſtawił, o czym świadkiem ieſt teſtament iego, oblatowany y áktykowany w Grodzie Krakowskim, Roku 1674.

Bętkowska

Drugi ſyn Floryána Dunczewskiego Kázimierz, z Milowny Łazomskiey, urodzony ná Łazách roku 1643. miáł za ſobą Annę Starską, herbu Abdank, Ianá Vices regenta Grodu Krakowskiego corkę, y z nią ſyna, tákże imięniem Iana, urodzonego 1667. ktory umarł *ſterilis*. Między Ianem y Kázimierzęm, ſynámi Floryána, po śmierci Oycá ſwego, náſtąpił podział dobr ich dziedzicznych roku 1668. ktorego działu oblatá w Grodzie Nowomieyskim 1713. áktykowaná.

Starska

Ján Dunczewski, ſyn Ianá Rotmiſtrza Woyskowego, z Kátárzyny Bętkowskiey urodzony w Łazách 1648. z młodości długo látá trawił w Krákowskiey Káncellaryi, potym był Officyaliſtą w Zupách Wielickich I. K. Mci, trzymaiąc dyſtrybutę ſoli ſuchedniowey, na Woiewodztwo Krakowskie, Ziemię Wiełuńską, Woiewodztwo Sierádzkie y Powiaty támeczne, Xieſtwo Zátorskie y Oświęcimskie, iák piſze Łázowski, y świadczą Aktá Zupne, od roku 1680. ktorą też y ſąm ná ſwoie dobrá odbierał, według dokumentu autentycznego, Ianá Boczkowskiego Vice-Zupparuſza Wielickiego I.K. Mci dánego 1682. Bywał często deputowany ná rożne funkcye od Woiewodztwa Krákowskiego, iáko też y do Ziemſtwá Xiążkiego ná rewiżyą Aktow tamecznych, ktore *diſperſim* długo leżące, w kilku leciech zebrał, zordynował, y popodpiſował, á potym do Lelowa ſą przenieśione; tákże oddana mu byłá do rewizyi Kancellaryá Zamku Wiśnickiego, Xiążąt Oſtrowskich, y Zaſławskich, ktorą przez lát dwie zordynował y ułożył, iák świadczy teſtimonium roku 1716. Poiął w Małżeńſtwo Ageſzkę, Staniſławá *de Piaski & Stardzow* Piáskowskiego corkę, herbu Iunoſza, z mátki Morſztynowny, herbu Leliwá; á z báby Czerney, herbu Nowiná, urodzoną; iák świádczy

Boczkowski

Piaskowska Morſztynowa Czerna

Refor-

Reformacya iey uczyniona w Aktách Oświęcimskich Grodzkich 1667. y *Niesiecki tom: 3. fol: 583.* Umarł roku 1718. zostały się iego manuskripta znaczne *infolio,* to iest Kronika Polska, do życia iego zebrana; y kilka Xiąg transakcyi Gránicznych, Erekcyi, Dotacyi, y Legacyi Kościelnych, w rożnych Woiewodztwach y Parochiach, z wielu Xiąg Ziemskich, Grodzkich y Duchownych, *sub Actu & feriâ synopticè* skonnotowanych. Synowie iego z pomienioney Piaskowskiey, Alexander, urodzony w Łazach 1668. ktory *in cœlibatu* umarł, Ian 1670. Franciszek 1676. Stanisław 1680. Fabian 1685. y corek dwie, Magdalená w panieństwie umarła, Ioanna poszła zá Zeglińskiego, Stanisławowi mającemu w Małżeństwie Barbarę *Bromirską,* y Fabianowi bezżennemu, Ociec pomieniony Ián Duncewski, uczynił donacyą dobr swoich dziedzicznych roku 1713, w Grodzie Nowomieyskim ták wyrázoną. Comparens personaliter coram Actis præsentibus Castrensibus Capitanealibus Novæ Civitatis Korczyn, Nobilis Joannes Dunczewski, sortis certæ in villa Łazy sitæ Hæres &c. palam, libere, publice, & per expressum recognovit. Quia ipse Bona sua propria & hæreditaria infra scripta, totam videlicet & integram sortem in Bonis Villæ Łazy sitam, sui recognoscentis propriam, & hæreditariam, necnon fundum certum Nowopole vocitatum; incipiendo à sylva Witerski Brzeg dicta, usq; ad Granitiem Jrzmanoviensem sese protendentem, tum & sylvam penes eundem Witerski Brzeg existentem, in Palatinatu Cracoviensi & Districtu eodem jacentia & consistentia, cum omni Bonorum eorundem, seu sortis præfatæ, ac fundi seu agri, jure, dominio, proprietate & hæreditate, tituloq; hæreditario, necnon cum Jure Patronatûs præsentandorum quorumvis Beneficiorum Ecclesiasticorum, ad Ecclesias quasvis, respectu Bonorum eorundem, seu sortis præfatæ, nec non fundi ejusdem suprascripti, ab antiquo serviente, omnibusq; & singulis bonorum eorundem, seu sortis præfatæ, Subditis, Incolis, Kmethonibus, Hortulanis, inqvilinis, agris, campis, pratis, sylvis, tabernis, molendinis, fructibus, proventibus, red-

Zeglińska
Bromirska

Resignacya Dobr dziedzicznych ná Łazach

ditibus, utilitatibus, commodis & emolumentis, attinentijsq; & pertinentijs, generaliter universis, nullis penitus exceptis, nec pro se, suisq; successoribus, aut alio quopiam reservatis, sed omnibus in genere & singulis in specie comprehensis, generi per speciem, & è contra, non derogando, verum ita latè, longe, circumferentialiterq; prout præfatorum bonorum, hæreditas se in suis metis & limitibus extendit & continetur, & prout eadem bona, seu sortes prædictas ipsemet Nobilis Recognoscens tenuit, habuit & possidebat, tenereq; habere & possidere debuit, ac ipsum concernebant, eidemq; legitime serviebant. Jam ex nunc & defacto, Nobilibus Stanislao & Fabiano Dunczewskim, Fratribus inter se germanis, filijs vero suis, & ipsorum successoribus dedit, donavit, inscripsit, & resignavit, prout dat, donat, & titulo puræ & irrevocabilis donationis inscribit, & resignat præsentibus, perpetuò & in ævum &c. &c. Actum in Nova Civitate Corczyn, vigore Laudi Palatinatus Sandomiriensis, Sabbatho post tridie Festi Sancti Mathiæ Apostoli, Annô Domini Millesimô, Septingentesimô, Decimô Tertiô. Legit Daszkowski. Correxit Grzymała.

Stánisław y Fabian Dunczewscy

Daszkowski Grzymała

Jan, syn Dunczewskiego, z Piaskowskiey urodzony; służył w Woysku pod Páncerną Chorągwią, potym był Superintendentem Komor od Siąska pogranicznych, w Woiewodztwie Krakowskim, daley trzymał dobra w Kluczu Myślenickim, do Kasztelanij Krákowskiey należącym, gdzie umarł y pogrzebiony w Kościele támecznym. Zostawił potomstwo z Zofią *de Sowki* Sowińską, herbu Prawdzic, Kazimierzá Plebáná Lipskiego, sławnego Kaznodzieię po rożnych ámbonách, młodo zmarłego 1733. po ktorym zostały się Kazánia iego, na kożdy punkt Godzinek Niepokalanego Poczęcia Bogá Rodzicy, po iednemu; Konwentowi Soleckiemu WW. OO. Reformatow legowane. Stanisława y Michała, Michał, był w Akademij Krakowskiey Doktorem Filozofij, y Notaryuszem Apostolskim kreowany, potym do Zamoyskiey wokowany, został S. Theologij Doktorem y Professorem, Kanonikiem Zamoyskim y Chełmskim, Rektorem Akademij,

Ján Dunczewski.

Sowińska

mij, po dwá rázy, umarł młodo w kwitnącym do dálszych honorow wieku 1751. Stanisław urodzony, 1701. tákże w Akademij Krakowskiey kreowany Doktorem Filozofij 1722, wokowany do Zamoyskiey Akademij 1724, został Geometrą Trybunału Koronnego 1727. kreowany *Utriusqve Juris* Doktorem 1745. o ktorym *Janozki in Polonia Literata* 1750. Ten, będąc obligowány w Zamoyskiey Akademij do Lekcyi Matematyczney, ktora potrzebuie Professora świeckiego, wszedł w przyiáźń dożywotnią *1727*. z Teressą *de Lichtenstein* herbu tegoż imienia, corką Marcina z Magdalińskiey w Prusiech urodzonego, o ktorych familij namięnia *Niesiecki tom: 3. fol: 103.* mowiąc, *iż Conradus de Lichtenstein, Magnus Commendator* u Krzyżakow, zginął pod Grunwaldem 1410. Lecz nie tylko w Prusiech znaydowali się, iák wspomina *Dlugosz lib: 7. fol: 702. & lib: 11. fol. 245. 266.* ále y w Niemieckim Páństwie częstokroć bywali Cesarskiemi Ministrami, z ktorych Erazma Lichtensteina, Felt-Marszałka, spomina *Heidenstein: de Vita Ioan: Zamoyscij*, iákoż nie dawno ná ostatnim Ministrze, zeszła ich familija; tákże w Weneckiey Rzeczypospolitey, bywali rożnémi Officyalistami, o czym támeczni Historycy. Z tey było potomstwo, ktore pomarło *in flore*, zostało się synow żyiących czterech, Jan w Akademij Zamoyskiey Doktor Filozofij, Proboszcz Mansynarystow u S. Mikołaia w Zamoyskiey Kollegiacie; drugi ná Chrzcie Michał, w Zakonie Jacek; trzeci ná Chrzcie Antoni, w Zakonie Paschał, obadwá Reformatami w Kustodyi Ruskiey; czwarty Jozef w Szkołach Zámoyskiey Akademij. Wiecey mi *non competit* pisać, będąc sąm tego imięnia.

De Lichtenstein

Ł A B Ę C H E R B.

E P I G R A M M A.

Fluctuat ut rubri per gemmea munera ponti,
Sic natat in caro Sangvine veſter Olor.
Mon Patriæ fatum, ſed claſſica ſæpe triumphi,
Per mare ſangvineum voce ſonante canit.
Ut niveâ gemmâ, candore notabilis ipſo,
Semper Purpureos ornat ubiq; Viros.

A B R Y S H E R B O W N Y.

JEſt ná tarczy Łábęć biały, w polu czerwonym, drugi tákże Łábęć nád koroną, iák go wyrážaią, *Paprocki o herbach fol: 449. W Gniaździe fol: 806. y daley, Okolski y Bielski ná ſwoich mieyſcach.* Trzy iednák odmiany dawne wyrážá w tym herbie *Okolski tom: 2. fol:* 1. Pierwſzą, iż ná hełmie kładziono Łábędzia, á ná tarczy dwie litery ſpoione ƎK; ktorym pieczętował ſię Piotr Dunin, Hrabia ná Skrzynnie, pier-

Odmiany dáwne

pierwszy Duninow Genearchá w Polszcze: drugą, że kładziono Łabędzia iednego ná tarczy, drugiego ná hełmie, z nosem y nogami czarnymi: trzecią że obudwu Łábędzi wyrażáli z nosem y nogami zołtemi, iáko y dotąd tychże używaią. W Xięstwie Litewskim, między używaiącemi tego herbu, więcey odmiany znaydziesz; bo iedni kładą go w polu błękitnym, ná Abdanku wspartego iedną nogą, y ná hełmie tákże inni ná tarczy máią Łábędzia, ná hełmie trzy piora strusie: inni Łabędzia w polu błękitnym ná tarczy, á ná hełmie poł Lwa białego: inni pływáiącego Łábędzia ná tarczy, ná hełmie trzy piorá strusie; inni zwyczaynego Łábędzia ná tarczy, ná hełmie mieśiąc y gwiazdę kładą. *Nieśiecki tom: 3. fol:* 1. & 2. *Odmiany w X. Litew.*

ORYGINAŁ HERBU.

Pełne są Historykow folijały, o początkach herbu tego w Polszcze, iż z Krolestwá Duńskiego iest przynieśiony do Polski, zá Bolesławá Krzywoustego, roku 1124. przez Piotra Dunina, syna Gwilchelma, Podskarbiego Krola Duńskiego, Henryká; o ktorym *Cromerus lib: 5. Petrus clara & illustri apud Danos familia, magna ingenij dexteritate, industria, virtute, officio & suavitate morum, ad haec commendatione Regis Danorum, cito se in gratiam & amicitiam Regis Boleslai commendavit. Quem nedum Comitem in Skrzynno creavit, sed & Ducissam Russiae, conjugis suae Zbyslavae ex fratre sororem, in matrimonij vinculum obtulit.* Od tego pochodzący, rożne z dobr swoich dziedzicznych przydomki máią, iáko Karwiccy, Borkowszy, Łábęccy, Szpotowie &c. Duninowie. *Piotr Dunin* *Przydomk Duninow.*

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORYUSZOWIE HERBU ŁABĘC.

Trzebicki

Jędrzey Trzebicki, herbu Łábęć, będąc Biskupem Krakowskim, Xiążęciem Siewierskim, umarł 1679.

Dunin

Paweł Dunin herbu Łábęć, będąc Biskupem Poznáńskim umarł 1546. *Długossus & Treterus de Episcop: Posnanien:*

Jan Biskup Płocki, tegoż herbu, umarł 1318. *Długossus & Łubienski.*

Graiewski

Mikołay Graiewski, Biskup Przemyslski, umarł 1498. *Nakielski in Miechow: fol: 557.*

Dunin Wolski Piotr Dunin Wolski, z Biskupa Przemyślskiego został Płockim.

Trzebicki Jędrzey Trzebicki, Podkanclerzy Koronny, z Przemyślskiego postąpił ná Krakowskie 1658. *Załuſki tom: 2. fol: 659.*

Dolgiert Dolgiert herbu Łábęć, będąc Woiewodą Lubelskim, umarł 1443. *Miechowita lib: 4. Bielſki fol: 351.*

Sędziwuy Sędziwuy z Leżenic, był Woiewodą Sieradzkim, około roku 1461. *Cromerus lib: 25. Bielſki fol: 433.*

Jan z Leżenic, będąc Woiewodą Łęczyckim, umarł 1400. *Okolſki tom: 2. fol: 254.*

Dunin Piotr Dunin, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1562. *Paprocki o herbach fol: 450. Okolſki tom: 2. &c:*

Wołodkowicz Krzyſztof Wołodkowicz, herbu Łábęć, umárł Woiewodą Smoleńskim. Tęnże Krzyſztof Wołodkowicz, będąc Woiewodą Nowógrodzkim, postąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie. *Conſtit: 1659.*

Zawiſzowie Jędrzey Zawiſza, herbu Łábęć, był Woiewodą Witebskim. *Conſtit: 1601. &c:* y Jan Zawiſza, był tymże Woiewodą Witebskim, *Conſtit: 1619: fol: 40. &c.*

Konczewicz Ján Konczewicz, herbu Łábęc, był Woiewodą Brześciańskim. *Hiſtor: Sapieha:*

Zawiſza Jan Zawiſza, będąc Woiewodą Mściſłáwskim, postąpił ná Witebskie. *Conſtit: 1598.*

Szpot Dunin Mikołay Szpot Dunin, będąc Woiewodą, Pomorskim; umarł 1518. *Okolſki tom: 2. fol: 283. &c.*

Zawiſza Jędrzey Zawiſza, będąc Woiewodą Mińskim, postąpił ná Woiewodztwo Witebskie 1599.

Raiewski Staniſław Raiewſki, będąc tymże Woiewodą umarł, y Ján Zawiſza 1674. Także Krzyſztof Zawiſza.

Dunin Piotr Dunin, był Káſztelanem Sęndomirskim 1271. *Paprocki fol: 450. Okolſki tom: 2. fol: 7.*

Dunin z Prawkowic Piotr Dunin z Prawkowic, był Kaſztelanem Sieradzkim 1478. *Herburt fol: 28. Bielſki fol: 468. &c.*

Piotr z Skrynna Dunin, był Káſztelanem Łęczyckim 1191. *Przetocki.*

Siemiot Melchior Siemiot, herbu Łabęć, był Kaſztelanęm Zmudzkim

kim 1569. *Strykowſki lib: 20. fol: 65.* Także Mikołay Talwoſz, ktory umarł 1578. *Idem lib: 2.* Tákże drugi Mikołay Talwoſz 1587. *Bielſki fol: 790. Item.* Adam Talwoſz, o ktorym *Konſtytucya 1616. y Okolſki tom: 2. fol. 13.* *Talwoſzowic*

Jákub Staniſław Dunin, był Kaſztelanem Kiiowſkim. *Paprocki o herbach fol: 451.* *Dunin*

Bogdan Kunczewicz, herbu Łábęć, był Káſztelanem Smoleńſkim. *Okolſki tom: 2. fol: 15.* Wacław Siemiot był tymże Kaſztelanem około roku 1605. *Kunczewicz* *Siemiot*

Niewiem imięnia Siemiota, ktory był Kaſztelanem Płockim, iáko go wſpomina *Konſtytucya 1726.*

Mikołay Záwiſza, był Kaſztelanem Witebſkim 1632. *Conſtit: 1629. fol: 15.* *Zawiſza*

Władyſław Raiecki, był Káſztelanem Brześciáńſkim. *Hiſt: Sapiecha: par. 3. fol: 199.* *Raiecki*

Alexander Siemiaſzko, był Kaſztelanem Bráclawſkim, około roku 1586. Także Mikołay Siemaſzko, był tymże Kaſztelanem, ktory umarł 1618. *Okolſki tom: 3. fol: 200.* *Siemaſzko*

Mikołay Szpot Dunin, będąc Kaſztelanem Gdáńskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorſkie. *Poſellius* 1500. *Szpot Dunin*

Mikołay Talwoſz, będąc Kaſztelanem Mińſkim, poſtąpił ná Zmudzką 1569. *Paprocki o herbach fol: 511.* Jerzy Zawiſza, był tymże Káſztelanem Mińſkim. *Conſtit: 1629. fol: 4.* y Gedeon Raiecki 1638. *Okolſki tom: 2. fol: 11.* ktory wprzod był Kaſztelanem Inflantſkim. *Talwoſz* *Raiecki*

Jędrzey Zawiſza, będąc Marſzałkiem Wielkim Litewskim 1603. umarł. *Okolſki in Ruſſia florida:* tákże Krzyſztof Zawiſza, będąc tym Miniſtrem, umarł 1669. *Kochowſki Climac: 2. lib 2.* *Zawiſza*

Paweł Dunin Wolſki Kaſztelan Radomski, był Kanclerzem Wielkim Koronnym do roku 1544. *Paprocki.* y Piotr Dunin Wolſki, Kanonik Gnieznieńſki, ktory tákże oddał pieczęć 1577. *Lubieńſki de Epiſc: Plocen:* *Wolſcy* *Duninowie*

Piotr Dunin, Dziekan Krakowſki, będąc Podkánclerzym Koronnym, umarł 1415. *Długoſz de Epiſc: Poſnan:* Tymże Podkanclerzem Koronnym był Piotr Gębicki, Biſkup Przemyslski, kto- *Dunin* *Gębicki*

ski, ktory postąpił do wielkiey pieczęci 1638. *Okolski tom: 2. & Nakielski fol:* 942.

Zawiszowie Jędrzey Zawisza, był Podskarbim Wielkim Litewskim. *Okolski in Russia florida fol:* 130. Także Krzysztow Zawisza. *Constit:* 1662.

Dunin Piotr Dunin z Prawkowic, był Marszałkiem Nadwornym Koron: 1460. *Paprocki o herbach fol:* 450. &c.

Zawiszowie Krzysztof Zawisza, będąc Marszałkiem Nadwornym Lit: postąpił do Wielkiey Laski 1654. *Constit: 1653. fol: 16.*

Krzysztof Zawisza, Pisarz Litewski, był Marszałkiem Izby Poselskiey w Warszawie 1642. Także Krzysztof Zawisza Starosta Miński, ná koronacyi w Krakowie 1697. y drugi raz w Grodnie 1718. trzeci raz w Warszawie 1719. z Limity przeszłey. *Braun in Comment: Jur: Reg.*

Oprocz wyrażonych, Krzysztow Zawisza był Kasztelanem Wileńskim, ktory umarł 1674. Tęnże czy inszy Krzysztof Zawisza, był Woiewodą Mińskim; *Siemiot* Mikołay Siemiot, był Kasztelanem Płockim. Ignacy Zawisza będąc Marszałkiem Nadwornym Litewskim, umarł 1738. *Dunin Borkowski* Stanisław Dunin Borkowski, Kasztelan Połaniecki, był Marszałkiem Trybunału Koron. 1683. *Raiecki* Alexander Raiecki, Marszałek Wilkomirski, był Marszałkiem Trybunału Litew: 1601. *Iundził* y Iundził Marszałek Wołkowyski, herbu Łąbęć 1622. *Zawisza* Także Krzysztof Zawisza, Pisarz Polny Litewski 1640. Tęnże, czy inszy Krzysztof Zawisza Marszałek Litewski, Trybunałowi Litewskiemu Marszałkował 1667. *Dunin Karwicki* Jozef Dunin Karwicki, Regent Koronny, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1753.

Honory Duninow Przeszłe Zgoła, Stefan Poniatowski, Zakonu WW. OO. Cystersow, w książce, *Morze niezbrodzone*, po pierwszym Piotrze Duninie, Hrabim ná Skrzynnie, Staroście Wrocławskim, wspomina Dunina Generałá Wielkopolskiego, Gubernatora Wrocławskiego ná Śląsku, cytuiąc *Xięgi Poznańskie*, ále imięnia iego y roku nie pisze. Konstantyná, syná Piotrowego, Stárostę Kaliskiego; Piotra Kanclerza Koronnego, po tym Biskupa Płockiego; y Oycá iego Páwła Kanclerza W. K. po tym Biskupa Poznańskiego, Piotra Dunina Woiewodę Łęczyckiego; Piotra ná Ujeździe, Woiewodę Brzeskiego; Piotra Podkomorzego

Sęn-

Sędomirskiego, Hetmaná W. K. Piotra Marszałka Nadwornego, potym Hetmana Koronnego; tákże Piotrow, Kásztelana Łęczyckiego, Sieradzkiego, Sęndomierskiego, Małogoskiego, y Jana Sieradzkiego, ktory Kalisz, Konin y Opoczno, zastawione dobra u śiebie, darował Rzeczypospolitey. Piotra Starostę Rumborskiego; Szpota Dunina Starostę Piotrkowskiego; Piotra Podkomorzego Płockiego, Sędziow Sęndomierskiego y Łęczyckiego. Duniná ná Parczowach, Rotmistrza dwu tyśięcy Woyska swoiego własnego; Mikołaia ná Kráiowie, Biskupa Przemyslskiego; Sebastyáná Woiewodę Sierádzkiego; Stanisławá ná Raycách, Woiewodę Mińskiego; Mikołaia Woiegodę Pomorskiego 1511. Janá Woiewodę Mśćisławskiego; Jana ná Modliszewicach Kuchmistrza Koronnego; Ierzego ná Karwicach, Oboźnego Koronnego; Władysławа Kasztelana Lubelskiego; Stanisława ná Borkowicách, Kásztelana Połanieckiego, Marszałka Trybunału Koronnego; Krzysztofa ná Uchnowie, Kásztelaná Lubaczewskiego; Dunina Szpotá, Sochaczowskiego, Łęczyckiego Starostę; Dunina na Gozdzikowie, Kásztelaná Inowłodzkiego; Hieronimá Duniná ná Modliszewicach, Kásztelana Małogoskiego; Floriana ná Lubrańcu, Podkomorzego Inowocławskiego; Jędrzeia ná Prawkowicach, Podkomorzego Brzeskiego; Stefana na Końskich, Podkomorzego tákże Brzeskiego; Eustachiego ná Iedłonce, Podkomorzego Inowłocławskiego; Krzysztofa ná Sulgostowcach, Chorążego Sęndomirskiego; Konstantyná ná Głuszynie, Chorążego Smoleńskiego; Kazimierza Sędziego Ziemskiego Trockiego; Andrzeia ná Borkowicach Dunina, Pisárza Ziemskiego Lubelskiego; y wielu inszych Starostow, Urzędnikow, Officyalistow, Zwyciężcow Duninow generalnie, áż do roku 1694. u tegoż *Poniatowskiego* náczytać śię możesz; á daley poźnieyszych *u Niesieckiego* w Herbarzu, pod swoiemi tytułami, y tych ktorych wyraziłem tu; nie piszę bowiem cáłey Duninow procedencyi, oprocz Borkowskich.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolskiego tom:* 2. *à fol:* 6. *ad fol:* 17. wyrażeni.

Brzezińscy Duninowie w Sendomirskim.

Dougierdowie w W. X. Lit:

Duninowie w Polszcze, Krakowskim, Sędom: &c.
Golimuntowie w W. X. Lit:
Jundziłowie támże.
Karwiccy Duninowie zwali się od Karwicy, dobr dziedzicznych roku 1340. *Paprocki in stemmat: fol:* 452.
Kamionowscy w Sieradz:
Kormunłtowie w Litwie
Konińscy Duninowie. *Andr: subscrip: electio: Vladislai IV. fol:* 19.
Kostrzelowscy w Podolskim.
Kozicowie, álbo Koziccy w Litwie.
Kraiewscy Duninowie, od dobr Kraiowa zwali się.
Kunczewiczowie *a Świetycz* Horaszko w Litwie.
Matyszewicowie w Zmudz:
Mingaiłowie w Litwie.
Modliszewscy Duninowie, pisáli się od Kraiowa Modliszewscy.
Owadowscy, z ktorych Jędrzey Kuchmistrz Nadworny Krolo.
Przystałowscy z Duninow w Sendomirskim
Radosławscy w Sieradz:
Raieccy Duninowie, od Raycá pod Radomiem.
Rzuchowscy Duninowie, w Sendomirskim
Siemiaszko ná Wołyniu
Skrzynscy Duni: z Skrynna
Suligostowscy Duninowie w Sędomirskim.
Szpotowie Duninowie z Woli Szpotowey w Sendomirskim
Talwoszowie, pochodzą od Golimunta z Litwy.
Wąsowiczowie ná Smogorzowie w Rawskim.
Wideykowie w Litwie.
Wołodkiewiczowie támże.
Wolscy Duninowie w Sędomir: Powiecie, Radomskim; zowią się od Skarbkowey Woli.
Zborżyńscy w Ziemi Radom-

Oprocz wyrażonych Familij, więcey wynayduie się Imion u *Nieśieckiego tom:* 3. *fol:* 3. ktore tu wyrażąmy.

Bałaszko	Godzikowski	Karnikowski	Marcinkiewicz
Berzański	Grodziński	Kłopocki	Matuszewicz
Błaszkowski	Hołowczyńskie Xiążętá.	Komorowski	Mieczyński
Blinstrub		Kudrewicz	Miesopud
Borkowski	Horodyiski	Kunicki	Monsztold
Gineyd	Iagiełłowicz	Łábędzki	Mozeyko
Głuszyński	Iastrzębski	Lubśiński	Niemiększa.
Goławiński	Iawgieł	Macieiowicz	Pilecki

Pilecki	Przyſzowski	Szpotański	Urbanowicz
Poleb	Semioth	Tanaiewski	Woyſzyk
Prymus	Stetkiewicz	Telefus	Zawiſza
Pokulbicki	Szoſtakowski	Trzebicki	Zuchowski

PROCEDENCYA

Hrabiow z Wielkiego Skrzynna DUNINOW BORKOWSKICH, HERBU ŁABĘC.

WSzyſcy Duninowie, ſą z Skrzynna Hrabiami, o ktorych familij, wielu inſzych piſali obſzernie, ia tu iednę tylko wyrażąm procedencyą. Iędrzey z Skrzynna Dunin Borkowſki, Piſarz Ziemſki Lubelski, *vir activitate & probitate inſignis*, w roku 1569. o czym ſwadczy proceſs rozgraniczenia między Woiewodztwy, Podlaſkim y Brzeskim. Ian ná Cieleiowie Dunin Borkowski, *ex deciſione* Seymu, w roku 1647. Kommiſſarz w Lubelskim Woiewodztwie, o czym *Conſtit: fol:* 19. Staniſław z Skrzynna Dunin Borkowski, Chorąży Sęndomirski, á potym Kaſztelan Lubaczowski, ktory *1mô votô* poiął Firleiownę, ále tá bezpotomna, *2dô votô* Elżbietę Reiownę, z tey zoſtała corka Duninowna Borkowska, Kaſztelanka Lubaczowska, ktora doſtała ſię *in ſociam vitæ* Suchodolskiemu, Skarbnikowi Lubelskiemu. Staniſław z Wielkiego Skrzynna Dunin Borkowski, Kaſztelan Połaniecki, Deputat do kwarty, *ex declaratione* Seymu w roku 1670. *Conſtit: fol:* 29. á w roku 1674. ná Trybunał Radomski, o czym ſwiadczy *Conſtit: fol:* 26. wielki Poſeł do Wiednia, á potym y Marſzałek Trybunału Koronnego, w roku 1683. *omni dexteritate*, ná wſzelkich urzędach y funkcyách znakomity. Poiąwſzy w małżeńſtwo Zamoyſką, Kaſztelankę Kiiowską, zpłodził z nią corek dwie. Z ktorych iedna Dorota Duninowna Borkowska, Kaſztelanka Połaniecka, weſzła w dożywotnią koniunkcyą z Adamem Tarłem, Woiewodą Lubelſkim, y z nim ſpłodziła ſyná iednego, y corek trzy, druga

Wſzyſcy Duninowie Hrabiámi · *Firleiowná* · *Reiowna* · *Suchodolski* · *Zamoyska* · *Tarło*

Godzki zás śiostra iey rodzona z Godzkim, Starostą Korytnickim zmowiona; z ktorym został się syn Jan, z Tęczyná ná Cekarzowicach Tarło, Woiewoda Sęndomirski, Orła Białego Kawaler, *magnis meritis & virtutibus clarus ac insignis*; tęn maiąc w rożnym czaśie wieku swoiego trzy żony, z zadną iednak nie zostawiwszy sukcessora, *steriliter* umarł w roku 1750. śiostry zaś iego rodzone, z teyże samey Matki, *de Domo* Duninowny Borkowskiey, Kasztelanki Połanieckiey, zpłodzone, dostały się zacnym Mężom. Jedna Cetnerowi, Woiewodzie Smoleńskiemu, Oycu teraźnieyszey Rzewuskiey, Pisárzowy Polney Koronney; druga Iozefowi Wandalinowi z Wielkich Konczyc Mniszchowi, Marszałkowi W. Kor: teraznieyszego Marszałka Nadwornego Koronnego, z Graffowną Bruhlowną, w małżeństwo złączonego, y Podkomorzego W. X. Lit: Oycu; trzecia Xiążęciu Lubomirskiemu, Woiewodzie Krakowskiemu, Xiążąt teraźnieyszych, Miecznika Koronnego, Kázimierskiego y Olsztyńskiego Starostow, Oycu; Teressa zás trzecia corka tegoż Stanisława Dunina Borkowskiego, Kasztelana Połanieckiego, iuż nie z Zamoyskiey, ále z Słupeckiey urodzona, dostała się w dożywotnią przyiaźń Stánisławowi Tarłowi, Woiewodzie Lubelskiemu, z ktorey uradzony Adam Tarło, naypierwey Starosta Stężycki, á potym Kasztelan Lubelski, złączył się z Grabińską, Kasztelanką Sanocką, z ktorą zostawiwszy *in minorennitate* potomstwo, przenioss się *in viam æternitatis.* Jerzy z Skrzynna, Dunin Borkowski, Cześnik Latyczowski, á przytym Pułkownik Woysk I. K. Mci y Rzeczy-pospolitey, pod czas szczęśliwey expedycyi Wideńskiey, męstwem y odwagą, gieniuszowi swoiemu przyzwoitym, z wylaniem krwie, y ázardem życia, Wiary Swiętey, y Oyczyzny bronił. Ktoren poiąwszy *1mô votô* w dożywotnią przyiaźń Zaleską, *procreavit* z nią Jácka y Katarzynę, ktora z Siemaszkiem żyła y umarła; *2dô votô* z Radliná z Radlińską, wszedłszy w obowiązki powtornego małżeństwa, spłodził z nią Jerzego z Wielkiego Skrzynna, ná Grodku Duniná Borkowskiego, Podstolego Zydaczowskiego, I. K. Mci Bunczucznego, potym Kasztelaná Gostyńskiego Stá-

Godzki · *Cetner* · *Rzewuska* · *Mniszech* · *Xiążę Lubomirski* · *Słupecka* · *Tarło* · *Grabińska* · *Zaleska* · *Siemaszko* · *Radlińska*

go, Starosty Radelickiego, ktory *cum recognitione* do Nayiaśnieyszego Krolá IMci Augustá III. od Ziemi Przemyślkiey posłuiąc, przynał Go *circa debitam adorationem*, zá Paná y Monarchę. Tęn złączywszy się naypierwey z corką Lamara, Generała Majora, małoco więcey nád poł roku z nią pomieszkawszy, umárłá. *Iterato connubio* wszedł w małżeńskiego stanu obowiązki, z Scholastyką z Olszewa Olszewską, Cześnikowną Pruską, Sędzianką Grodzką Zydaczowską, z ktorą trzech było synow, y dwie corki. Ian naystarszy, Dunin Borkowski, Starosta Radelicki, I. K. Mci Dworzanin, á Towarzysz znaku Hussarskiego, Xiążęcia Augusta Czartoryskiego, Woiewody y Generała Ziem Ruskich, podczas Seymu Extra-ordynaryinego, dwoch niedzielnego, od Ziemie Sanockiey, w negocyacyách Generału Ruskiego, do I. K. Mci Poseł. Syn drugi, Ierzy Dunin Borkowski, Podstoli Zydaczowski, po śmierci brátá, Starosta Radelicki, Towarzysz Znaku Hussarskiego, Graffa Ministrá Saskiego Bruhla, Generałá Artyleryi Koronney; trzeci Adąm, umarł w szkołach będący. Corká zás Anna starsza, z Marcinęm *de Grotkow* Łosiem, Pod sędkiem Ziemskim Lwowskim zmowiona; druga Tekla, zá Worcelem, Podwoiewodzym Lwowskim, Sędzią Zydaczowskim.

Lamar *Olszewska* *Xiążę Czartoryski.* *Brúhl* *Łoś* *Worcell*

MARCINKIEWICZ, herbu Łabędź, w Zmudzkim y Pińskim Powiecie. Tych wspomina *Niesiecki tom: 3. fol:* 224. pisząc: Szymon Marcinkiewicz Poborcá w Upitskim 1578. Daniel Cywon Dyrwański. Ian Stolnik Upitski y Sekretarz Krolewski, 1626. posłował ná Seym, z tamtąd zás był deputowany ná Trybunał fiszkalny Litewski, *Constit: fol:* 6. Paweł Sędzia Ziemski Upitski, Posłem był ná Seym 1647. zkąd stanął Kommissarzem do zapłaty piechocie Dyneburskiey, *Constit: fol:* 24. Był potym Podwoiewodzym Wileńskim, y podczas woyny Moskiewskiey Kommendatem tego miasta, od roku 1654. mąż w rycerskich sztukach biegły: syn iego Stanisław woienną náprzod traktował, był potym Woyskim, Podsędkiem, aż y Sędzią Ziemskim Upitskim, *Koiało: in Ms.* Paweł Franciszek, Sędzia Ziemski Uptiski, poseł ná

Konwokacyą 1733. Eliasz Woyski Upitski, Władysław Strażnik, Mateusz Sędzia Upitski, Ierzy Sędzic.

Ia tu kładę procedencyą Marcinkiewiczow herbu Łábędź, lubo nie cáłą, ále tylko tę, ktora się znayduie w Xięgach Grodzkich Zámku Łuckiego 1754. dnia 10. Czerwca aktykowana, ktorą wyrażąm, iák tam iest napisána. Ná Urzędzie Grodzkim w Ząmku Iego Krolewskiey Mości Łuckim, przedemną Michałem Recessem Hurkiem, Subdelegatem Grodzkim Łuckim przyśięgłym, Namieśnikiem nátęn czas Burgrabstwa Łuckiego, y Xięgami ninieyszemi Grodzkiemi Łuckiemi, Comparens personaliter Generosus Michäel Gaszyński, Subdelegatus juratus Castrensis Luceoriensis, ex speciali præcommisso Admodum Reverendi in Christo Patris, in sæculo Ioannis, & in Religione Hilarionis Zukowski, Prædicatoris generalis Ordinis Sancti Dominici Provinciæ Polonæ, coram actis præsentibus similiter comparentis avunculi Admodum Reverendi Patris, in sæculo Antonij, in Religione verò Athanasij Marcinkiewicz, Ordinis Divi Basilij Magni, Sacræ Theologiæ Doctoris, Ordinarijq; Concionatoris ad præsens & Promotoris S. Rosarij in Conventu Chełmensi, circa manifestationem; Genealogiam tam Paternæ, quàm Maternæ Domus, ejusdem Admodum Reverendi in Christo Patris Athanasij Marcinkiewicz, de tenore infra posito seqventi, ad Acta præsentia Castrensia Luceoriensia porrexit Genealogiam Generosorum Marcinkiewicze. Ex patre Alexander minorennis Marcinkiewicz, in avulsam Regionem ex Polonia in Moschoviam, quondam à primis Moschis interceptus, ibi cum Generosa Marianna de Borki procreavit Petrum sterilem, Ioannem, Demetrium, Annam. Demetrius cum Generosa Tatianna de Larskie, procreavit Thomam, Iacobum, Marcum. Anna cum Generoso Stephano Karski procreavit Fennam, Pelagiam, Gabrielem. Iacobus Demetrij filius, cum Generosa Anna Muchowiecka, procreavit Salomeam, Theodorum binubum, primô thorô cum Generosa Sophia de Markiewicze procreavit Nicolaum & Catharinam; secundô votô cum Generosa Anastasia de Szemety, procreavit Helenam sterilem,

Recess Hurk · *Gaszyński* · *Zukowski* · *Berkowska* · *Larska* · *Karski* · *Muchowiecka* · *Szemet*

Basi-

Basilium, Annam. Generosus Basilius, cum Generosa Agne-
te ex Wyhowski de Zukowskie Kałuska, procreavit Admo- *Wychowski*
dum Reverendum Patrem in sæculo Antonium, & in Reli- *Zuchowska*
gime ad præsens Divi Basilij Magni Athanasium, & Magdale- *Kałuska*
nam, Generosi Francisci Zawadzki conjugiem. *Zawadzki*

Secunda Genealogia, in eam verborum seriem est conscri-
pta. Genealogia Generosorum Marcinkiewicze, ex matre Ge-
nerosa Magdalena de Ostaszewice, cum Generoso Paulo Ze- *Ostaszewska*
brzycki, Vicecolonello Czerniechoviæ, procreavit Ioannem, *Zebrzycki*
Georgium, Cæciliam, Nicolaum. Cæcilia cum Generoso Ale-
xandro Zukowski, procreavit Evam, Catharinam. Nicolaus *Zukowski*
cum Generosa Barbara de Krasnodębskie procreavit Iose-
phum, Ioachimum, Lucam, quorum proles extat in vivis. Ca *Krasnodęb*
tharina cum Generoso Petro Kałuski ex Zukowskie, procrea- *Kałuski*
vit Agnetem trinubam, quæ primô cum Generoso Ioanne Ma- *Maliński*
liński, procreavit Constantinum Capucinum: secundô cum Ge
neroso Basilio Marcinkiewicz procreavit Antonium Ioannem *Marcinkiewicz*
binominis, & in Religione ad præsens nominatum Athana-
sium, atq; Magdalenam nuptam Generoso Francisco Zawadz- *Zawadzki*
ki: tertiô votô cum Generoso Antonio Gorczyński sterilis. *Gorczyński*
Stemma Generosorum Marcinkiewiczow est Cygnus in cam-
po & super clypeum, vulgo Łabęć w polu y ná hełmie. Cir-
ca qvas Genealogiás ad Acta præsentia porrectas, nihil refra-
gando juri, nihilq; in ijs mutando, ita prout scriptæ, ijdem
qui supra comparentes manifestantur, eandem Manifestatio-
nem Actis connotari petierunt & obtinuerunt. Michael Ga- *Gaszyński*
szyński S. C. L. P. F. R. Hilarion Zukowski Prædicator Ge- *Zukowski*
neralis Ordinis S. Dominici. Z ktorych Xiąg y tęn wypis,
pod Pieczęcią Grodzką Łucką iest wydany, pisány w Zamku
Łuckim. Correxit Leśniewicz. Legit Fálkowski. mpp. *Leśniewicz, Falkowski*

* * * *
* * *
* *
*

LESZCZYC HERB.

EPIGRAMMA.

Leszczyc nomen habet de Lesco Principe Regni,
Sub qvem conveniunt, Sceptra, Corona Ducum.
Qvâ ratione petis? vacuus stat, plenus in ante
Fascibus & Lauris, Purpureisqve rosis,
Omnia se promens ostendit, quod sibi servat
Nil, nisi pro Patria, quæque dedisse sua.

ABRYS HERBOWNY.

JEst Brog pusty, iakiego z dawna y teraz używaią do konserwacyi zboża w snopach będącego, o czterech brożynach białych, czyli słupach rowno odległych w kwadrat; nad nim strzecha, álbo poszycie żołte słomiane, u dołu czworokątne, u gory w piramidę zakończone, w polu czerwonym: ná hełmie pięć pior Pawich, lecz drudzy trzy tylko kładą; y brog takiż drugi, ále pochylony w prawą stronę. *Bielski, Paprocki, Okolski &c.* ORY-

ORYGINAŁ HERBU.

Długosz nápisał, iż tęn herb w Polszcze iest nábyty, ieszcze z początku Krolestwa tego. *Bielski fol:* 75. wspomina tęn záſzczyt, za Krola Bolesława śmiałego roku 1068. pisząc o Piotrze tego zaszczytu, Arcybiskupie Gnieźnieńskim. Paprocki *o herbach fol:* 219. iż Zołnierz dzielny y woiennych rzeczy dobrze wiadomy, nim się zaszczycał; ktorego tęnże Paprocki *w Gniaździe cnot fol:* 69. wymięnia Leszczycem zwanego. Z tąd poznać, częścią iż ták dawno tęn herb iest w Polszcze; częścią iż Leszczyc, od Leszkow imięnia *patronomicè* zwany Rycerz, tego zaszczyty używał; że ma początki swoie od potomstwa Leszkow Monarchow Polskich, ieszcze zá pogáństwa, iák *Parisius* twierdzi *u Niesieckiego tom:* 3. *fol:* 77. y *Okolski* podobnie konkluduie *tom:* 1. *fol:* 83.

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORIUSZOWIE HERBU TEGO.

Piotr, herbu Leszczyc, Arcybiskup Gnieźnieński, umarł 1092. *Damalevicz in Vit: Archiep: Gnesnen: Paprocki, Ianicki, Okolski & Bielski fol:* 75. *Leszczyc*

Piotr Wisz, z Rádoliná, będąc Biskupem Krakowskim, przenieśiony ná Poznáńskie 1412. umarł 1414. *Starowolski & Paprocki.* *Wisz*

Gierard, został Biskupem Kuiawskim 1301. umarł 1323. *Długosz, Paprocki, & Damalewicz in Vit: Episcop: Cuiav:* Troián herbu Leszczyc, umarł tymże Biskupem 1384. *Damalewicz ibidem, & Paprocki,* lubo przeciwnie. *Gierard. Troian*

Gerward Biskub Poznański, obrany do tey Infuły 1176. umarł 1177. *Długossus in histo: Paprocki & Nakielski in Miechow: fol:* 60. *Gerward*

Haymo Polak, herbu tegoż, zá instáncyą Bolesłáwá Krzywoustego, obrány ná Biskupstwo Wrocłáwskie w Sląsku, umarł 1126. *Dułgossus, Buhocler, & Cureus fol:* 289. & 303. *Haymo*

Floryán *Lascary*, herbu Leszczyc, Biskup Płocki, umarł 1334. *Lubienski in Vit: Episc. Plocen:* *Laskary*

Wacław Leszczyc, herbu Brog, będąc Kasztelanem Krakowskim, umarł 1217. *Nakielski in Miechow: fol:* 135. *Leszczyc*

Gułtowski Piotr Gułtowski, będąc Woiewodą Kaliskim, umarł tymże. *Młodzianowski in Concio: tom: 4. fol: 605.*

Płomykowski Ián z Płomykowa, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1304. *Długosz tom: 2. Cromerus & Bielski.*

Radoliński Máciey z Rádoliná, był Woiewodą Inowrocłáwskim w roku 1400. *List Krola Władysława Miástu Krakowskie.*

Krotowski Także Ian z Krotoszyná Krotowski, z Inowrocławskiego, postąpił ná Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie 1550. *List u Nakielskiego fol: 629. & 653 &c.* *Ryśiński* Krzysztof Ryśiński, herbu Leszczyc, był także Woiewodą Inowrocławskim 1690. *Historia Posselij.*

Jaskolski Maryusz Stánisław Jaskolski, herbu tegoż, będąc Woiewodą Czerniechowskim, umarł 1689. *Cuda Chełmskie fol: 392.*

Leszczycowie Járosz, herbu Leszczyc, był Kásztelánem Poznáńskim 1232. *Damalewicz in Archiep: Gnesn: fol: 102.*

Jędrzey, herbu tegoż, był Kasztelánem Káliskim 1190. *Paprocki o herbách fol: 220. Okolski tom: 1. fol: 87.* y Adam z Karszowa Leszczyc 1380. *Iidem ibidem.* *Krotowski.* Także Jędrzey Krotowski, od roku 1624. *Luna pronuba paneg.*

Skarszewscy Stanisław Skarszewski, tego herbu, będąc Kasztelanem, Woynickim, umarł 1685. *Confirma: Iuris Gentium Michaëlis Reg.*

Piotr z Skárszewá, był Kasztelanem Gnieźnieńskim 1400. *Paprocki o herbach fol: 220. & alij.*

Iaskolski Stánisław Máriusz Jáskolski, był wprzod Kasztelanem Kiiowskim, niżeli postąpił ná Woiewodztwo Czerniechowskie. *Confir: Jur: Gent: Joannis III.*

Krotowski Ján Krotowski, był pierwey Kásztelánem Jnowrocławskim, niżeli postąpił ná Woiewodztwo tegoż Krzesłá 1562. *Rey w Zwierzyńcu fol: 55.* tymże Kasztelanem umarł Ján Krotowski inszy, roku 1583. *Paprocki o herbach, fol: 222. & Okolski tom: 1. fol: 87.*

Oprocz tych, w poźnieyszym czáśie wspomina *Niesiecki tom: 4. fol: 776.* *Siemieński* *Koszutski* Janá Siemieńskiego Kasztelana Lwowskiego, y Mikołaiá Koszutskiego, Miecznika Kaliskiego, iż był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1738. *fol: 784.*

HER-

HERBOWNI LESZCZYCOWIE,

Według *Okolskiego tom: 1. à fol: 87. ad fol: 89.* wyrażeni.

Bieganowscy, według *Okolskiego*, Bieganscy, według *Niesieckiego*, w Woiewodztwie Kaliskim.
Dobrzyccy, pod Pleszowem.
Falęccy, w Mazowieckim Woiewodztwie.
Gutowscy w Wielkiey Polszcze
Klonowscy, na Klonowie, w Ziemi Dobrzynskiey.
Koszutscy, według *Niesieckiego*, czy Kosuccy według *Okolskiego*, w Łeczyckim Woiewo:
Krotowscy, z Krotoszyna, za Kaliszem.
Laskowscy w Kaliskim Woie:
Lubenscy tamże.
Lubstowscy w Kuiawach, Łęczyckim y Kaliskim Woie:
Pierschlenscy, czy Pierzchlinscy według *Niesieckiego*, w Wielkiey Polszcze.
Ponętowscy, w Łęczyckim Woiewo:
Pszczynscy, w Wielkiey Polszcze.
Rysinscy, według *Niesieckiego*, czy Rysiemscy według *Okolskiego*, w Łęczyckim Woiewodztwie.
Siestrzewitowscy, w Lubelskim Woiewo:
Skulimowscy, w Sieradzkim Woiewo:
Słupscy, w Pyzdrenskim Powiecie.
Smielowscy, czy Smielowscy, iak *Okolski* pisze, tamże.
Strzeziminscy, w Poznanskim Woiewo:
Swiezowscy, czy Swiesowscy, według *Okolskiego*, w Kuiawach.
Szuminscy, czy Szumienscy, według *Okolskiego*, w Dobrzynskiey Ziemi.
Węgorzewscy, nie pisze kędy.
Wioszynowscy, według *Niesiekiego*, czy Wozinowscy według *Okolskiego*, z Wielkiey Polski, na Ianowcu.

Z swoiey pracy, zebranych przyczynił do tego herbu *P. Niesiecki tom: 3. fol: 78. & 79.* te imiona.

Belęcki	Leszczyc	Popowski	Waliszewski.
Boliminski	Miracki	Radolinski	Wieruszewski.
Białęski	Mierzeiewski	Siemienski	Wygrażewski.
Chmielinski	Mroczek.	Skarszewski	Zaleski,
Grabionka	Nagorski	Stawski	
Iaskolski	Piekarski	Szwiecki	

 PRO-

PROCEDENCYA

z Siemienic

SIEMIENSKICH,

Herbu LESZCZYC, w Sieradzkim Woiewodztwie, y ná Ruśi.

O Początkach Domu tego piſze *Okolſki tom: 1. fol: 86. & 87.* Derslaus, fama, virtute, & fortitudine clarus, optimè meritus Monarchis Poloniæ, uſque ad Boleslaum Chrabry Annô 1020. Alij à Leſchis Monarchis deducunt annos ex originem & illis. *Petrum* Archiepiſcopum Gneſnen: Cathalogus refert annô 1078 Bolesłao Audace regnante. Hic excommunicationi ſubduxit Eccleſias, dum occiſus fuerat S. Stanislaus Epiſcopus Cracoviæ, qvæ triennio duravit. &c. Epiſcopum Wroclavienſem, Długoſſus, & Anonimus clarius dicit filium Imislai Comitis de villa Skarſzow, Palatini Caliſienſis, 28. annis Epiſcopus fuit, obijt 1120. cujus nepos ex fratre *Jacobus*, Canonicus Cracovienſis & Juris Doctor, à Prandota Cracovienſi Epiſcopo Legatus ad Pontificem Maximum, gratia canonizationis S. Stanislai. *Miechovita lib: 3. & Cromer lib: 3. Adamum de Skarſzow*, Caſtellanum Caliſienſem 1380. *Petrum* Caſtellanum Gneſnenſem, Literæ fundationum Eccleſiæ *memorant* 1400. *Stanislaum* Caſtellanum Biechovienſem, 1436. &c. *Martinus* Canonicus Cracovienſis, vir ingenio & doctrina pollens &c. *Nicolaus* Capitaneus Ducatûs Severienſis. *Stanislaus* Canonicus Cracovienſis, *Joannes* Capitaneus Jlzenſis, *Andreas* Leſzczyc Caſtellanus Kaliſienſis, privilegia Eccleſiæ 1190. *Bernardus* Epiſcopus Poſnanienſis 1153. &c. *Florianum* Epiſcopum Plocenſem, Cathalogus refert ſub Venceslao Principe Maſoviæ obijt 1392. *Petrum* de Radolin &c. Epiſcopum Cracovienſem Cathalogus *meminit* 1414. fuit in Concilio Nicenſi & Piſano &c. Ci wſzyſcy Antenatami Domu Siemieńſkich byli, lubo nie zwali ſię ieſzcze ná tęn czas Siemieńſkiemi, iako y inśi od dobr ſwoich w poźnieyſzym czaśie. Piſze o nich *Nieśiecki tom: 4. fol: 82.* co mogł zebráć przez pracę ſwoię, y ia tu z niego tęż

Piotr Arcybiskup Gnieźnieński — *Biskup Wrocławski* — *Kanonik Krakowski* — *Kasztelán Kaliski* — *Kasztelan Gnieźnieński* — *Kasztel: Biecki* — *Kanonicy Krakowscy* — *Starosta Siewierski y Iłzecki.* — *Kasztel: Kaliski* — *Biskup Poznański* — *Biskup Płocki.* — *Biskup Krakowsk*

samę kładę procedencyą, nieco melioruiąc według poźniey szey animadwertencyi. Stefan Siemieński, w prawdzie iuż był ná Opactwo Przemeckie od swoich, w Roku 1560, zgodnemi głosami obrany, atoli mu Krolewska interpozycya do tego przeszkodziłá, *Auctor* 50. *singul*: Jan Pisarz Grodzki Piotrkowski 1618. *Dniw Pobor*: potym Miecznik Sieradzki, y Poseł ná Seym 1629. z tamtąd Deputatem ná Trybunał Radomski, *Constit*: *fol*: 12. *y* 1631. *fol*: 9. *y* 1635. *fol*: 18. Syn iego Stefan z Siemienic Siemieński, nayprzod Podsędek y Sędzia Grodzki Sieradzki, potym Sędzia Ziemski Sieradzki, bywał Posłęm ná Seymy, y Deputatem ná Trybunał Koronny 1690. Zona iego Zofia Miączyńska, Jáná Podkomorzego Wieluńskiego corká, z ktorey Elzbietá, wydána zá Jáná Alexandra Otffinowskiego, Starostą go Sczerczowskim mianuie *Niesiecki tom*: 4. *fol*: 82. lecz iego urzędu niewięm. N. była zá Abrahamem Sieniutą. Maciey Deputat ná Trybunał Koronny z Sieradzkiego 1727. N. była zá Alexandrem Bykowskim, Podczaszym Sieradzkim. Woyciech Stolnik Nowogrodzki, z Woiewodztwá Brzeskiego Kuiawskiego przeniosł się ná Ruś, y tam osiadłszy, wszedł w ligę małżeńską *imô votô* z Godlewską, Chorążanką Czerniechowską, umarła 1673. zostawiwszy mężowi swemu corkę Krystynę Ubyszową, y syná Jana, tęn nayprzod był Podstolim, potym Sędzią Grodzkim Lwowskim, á daley Podkomorzym Lwowskim, Posłował po kilka razy, Kommisarzęm był w Ziemi Lwowskiey przez lat dziesięć, ná Seym Warszawski, Marszałkował Woiewodztwu Ruskiemu na Seym *Electionis* 1733. Za Augusta zás III. Krola Polskiego, wziął Kasztelanią Lwowską; ktore krzesło zásiadł 1738. po śmierci Ustrzyckiego. Fundował OO. Reformatow w Wiszni. Dwá rázy śluby małżeńskie powtarzał, pierwszy raz z Swierską, ktora pochodziłá z Xiążąt Rożyńskich, á ta mu powiłá corki trzy, Helenę Wolską, Kasztelanicową Przemyslską, Maryannę Zakonnicę S. Benedykta, we Lwowie u Wszystkich SS. y Iudytę Urbańską, Podczaszycową Zydaczowską, synow zás dwoch, Woyciechá Starostę Dębowieckiego, Posła ná Seym po kilká rázy, Referendarza teraźnieyszego

Miączyńska
Otffinowski
Sieniutá
Bykowski
Godlewski
Ubyszowa
Ustrzycki
Swierska
Wolska
Urbańska

szego Koronnego, Pułkownika pod Hussarską Chorągwią, pierwey Xiążęcia Pawła Sanguszka, Marszałka Wielkiego W. X. Lit: teraz Henryka Graffa z Ocieszyna Bruchla, Generała Artyleryi Koronney, Piaseczyńskiego, Lipińskiego &c. Starosty. Tęn żyie w dożywotniey przyiaźni z Borzęcką, Podkomorzanką Przemyślską, z ktorey temi czasy w dziecińśtwie synow dwoch, y corek dwie;. Jozef drugi syn Kasztelana, Podkomorzy Ziemi Lwowskiey; y Powiatu Zydaczowskiego, Pułkownik Regimentu Konnego, Nayiáśnieyszego Krolewicza Iego Mości; tęn powrociwszy z Cudzych kraiow, bywał Deputatem ná Trybunał Koronny, z Ziemi Lwowskiey, Kommissarzęm od woyska z Cudzoziemskiego Auktoramentu do Radomia; y Posłem ná Seymy Walne dwá razy zgodnie obrany. Zkontraktował dożywotnie z Bużenina Mniszkowną Podczaszanką Przemyślską, z ktorą miał corkę iedną, y ta *fatis cessit*. Drugie tenże Kasztelan ponowił śluby małżeńskie z Niemoiewską, pozostałą wdową po Wolskim, tá mu tylko iedynaczkę corkę Joannę powiła; ktora ieszcze tego czasu gdy piszę, w panieństwie. *Secundô votô* Woyciech Stolnik Nowogrodzki, z Teressą Sokolnicką, Chorążanką Lwowską; tá mu urodziła corkę Joannę Nahoiewską, Podczaszyną Podolską, y syná Jędrzeia, ktory Iezuitą został, w tym czasie pisania moiego, w Krakowie u S. Piotra.

X. Sanguszko. Bruchl. Borzęcka. Mniszkowna. Niemoiewska. Wolski. Sokolnicka. Nahoiewski.

GRABIONKOWIE, herbu Leszczyc, w Lubelskim, Ruskim, Mazowieckim Woiewodztwách, iedney dzielnice z Ryśińskiemi, piszą się z Pankraczewicz, á przed tym z Grabię. Bronisława z Grabię Archidyakona Gnieźnieńskiego, Administratorá Arcybiskupstwa w roku 1300. *wspomina Katalogo.* Mikolay Kasztelan Chełmski 1540. Anna Grabionczonka za Staniśł wein Giszowskim, herbu Nowiná, w Roku 1460. o czym *Okolski tom: 2. sub armis Nowina*, w Giszowskich procędencyi. Marcin Grabianka, ktorego corka Anna Stryikowska. Katarzyna Siekierzyńska; Dorota náprzod Zbońżkiego, potym Stanisława Branickiego małżonka; Anna Piotra Zielińskiego; Zofia Janá Ryszkowskiego; Orszula Janá Wereszczyńskiego; Katarzyna Janá Roli. Synow tegoż

Grabionkow Procedencya. Giszowski. Stryikowska. Siekierzyńska. Zbonzki. Branicki. Zieliński. Ryszkowski. Wereszczyński.

Marci-

Marciná było trzech, Mikołay Kanonik Krakowski 1560. podpisał List Padniewskiego, Biskupa Krakowskiego *in Manuscripto Petricoviensi*. Klemens zszedł bezpotomnie, Jędrzey z Katarzyną Tarłowną spłodził corek dwie, Orszulę Walentemu Leśiewskiemu, Jadwigę Rogowskiemu, wydane; y synow ośmiu, Janá Proboszcza Sęndomirskiego, Mikołaia Kanonika Przemyślskiego, Regenta Káncellaryi Mnieyszey Koronney, w Roku 1583. Marciná y Jędrzeia; ci dwa pod Gdańskiem, służąc z Janem Zborowskim Hetmanem, życie dlá Oyczyzny położyli; Krzysztofa, tęn z Błochuwną żył bezpotomnie; Kaspra, tęn z Zaborowskiey zostawił iednę corkę Dorotę, Marcinowi Kossowskiemu záślubioną, y syn Franciszek, Prowincyał niegdy w Zakonie Franciszkańskim, Bartłomiey ostatni syn Iędrzeia z Zofij Brzezkiey, herbu Ciołek, miał corki dwie, Maryannę Piotrowi Zabickiemu, Kasztelanowi Liwskiemu; Elżbietę Michałowi Turowskiemu záślubioną; synow zaś trzech, Ian *sterilis* z Iadwigą Czepielowną, herbu Gryff. Marcyan, ktoremu Zofia Stamirowska powiła corkę Zofią, nay przod Gidzińską, Cześnikową Liwską, potym Białozurową Starościną Nowomłyńską, y syná Marcyana, ále tęn z Maryanną Potocką potomstwa niemiał. Trzeci syn Bartłomiey, dziedzic ná Kołbielu, Stolnik Ziemi Czerskiey; wspomina go Konstytucya *fol. 40.* w Roku 1631. temu Anna, Gliniecká herbu Korab, Stolnikowna Krakowska, zostawiła cztery corki, Angelę y Konstancyą Profeski w Klasztorze Warszawskim S. Klary. Maryannę, ta zá Samuelem Rudzińskim, Kasztelanem Czerskim; Zofią, tá zá Marcinem Radzickim, Pisárzęm Ziemskim Zakroczymskim; y synow trzech, z tych Ián *sterilis* umarł, leży w Kołbieli; Stanisław od Węgrow ná woynie pod Magierowęm rozśiekany; y Woyciech, tego z Barbary Bieykowskii, Pisárzowny Ziemskiey Sęndomirskiey było corek dwie; z tych Helena zá Antonim Karczewskim, Pisárzęm Ziemskim Czerskim, Zofia z Woyciechem Łopackim, Podstolim Ciechanowskim, weszły w Kontrakty małżeńskie; synow też czterech, pierwszy Iozef, ktorego z dwoch corek, Angela Mniszką zostálá, Katarzyná

Rola
Tarłowna
Leśiewski
Rogowski
Zborowski
Błohuwna
Zaborowska
Kossowski
Brzezka
Zabicke
Turowski
Czepielowna. Stamirowska. Gidzińska Białozurowa
Potocka
Gliniecka
Rudziński
Radzicki
Karczewski Łopacki

Hhhhh z Fran-

Polanowski z Franciszkeim Polanowskim, Miecznikiem Podolskim żyie. Drugi Antoni, Podkomorzy Czerski, tego z Tereffy Bekierskii, herbu Iaftrzębiec, Czterech fynow, Adam Kanonik Archikatedralny Lwowski, Iozef Chorąży Chorągwi Pancerney Rudzińskiego, Woiewody Mazowieckiego, Iàn y Iácek, Staroſta Mſzaniecki, y corek dwie, Anna y Tereffa. Trzeci Bernard, Łowczy Halicki, Sędzia Trębowolski, tego z Heleny Kamiński, herbu Iaftrzębiec, fyn ieden Iozef Kaietan, Podczaſzy Podolski, ktoremu w dożywotnią przyiażń zmowiona Kalinowska, herbu Kalinowa, Chorążanka Halicka. Czwarty Kazimierz, tego z Komorowskii, herbu Korczak, potomſtwo żyie.

Bekierska *Rudziński* *Kamińska* *Kalinowska. Komorowska*

LIS, ALBO MZURA HERB.

EPIGRAMMA.

Eſt Amor armatus pharetrâ, eſt armatus Apollo,
Et metuunt montes ignea tela Jovis.

Quid

Quid mihi non præbet Mavortis vestra Sagitta?
Nonnisi consimiles quod sitis hisce Diis.
Astutas mentes Vulpes præsentat in altis,
Sed magis hæc cautas semper in omne malum.

ABRYS HERBOWNY.

JEst strzałá staropolska z chaczystym żeleźcem, niższą częścią z piorami ułomaná, w polu czerwonym białá, z dwie má Krzyżámi od mieczow przez nię położonemi. Ná hełmie Lis w lewą tarczy, obrocony głową y przednierni nogámi, do gory wspięty ná tylnych, z ogonem podnieśionym. Opisanie herbu

ORYGINAŁ HERBU.

Rotmistrz Woyska Polskiego *Bzura*, iák go niektorzy miánuią, á raczey *Lisowszczyk*, herbu Lis, około Roku 1050. zá Krola Kázimierza Mnicha, z małym podiazdem poszedłszy przeciwko Iaźwingom y Litwie, zástał ich pod Sochaczowęm, gdzie rozdzieliwszy swoie woysko ná dwie partyie, zczoła y z tyłu nieprzyiacioł, daiąc swoim hásło do bicia, gdy wypuści ná powietrze ognistą strzałę, śiarką y żywicą obwieczoną y zápaloną. Co gdy się stało, partye nátarłszy ná pomienionych, szczęśliwie zwyciężyli, á powrociwszy do Krola, ná zaszczyt wieczny zwycięztwa, przydał nowy herb Lisowszczykowi temu, Strzałę wyrażoną. Że zaś w tey batálij dwá miecze złomał u rękoieści, nádał mu Krol do Strzały dwá Krzyże, ktore się od mieczow w ręku iego zostały. Rycerz, będąc kontent z tey ozdoby, przeniosł dawnego Lisa swoiego ná hełm, á ná tarczą złożył herb nowo nádany. A ponieważ tá potyczka trafiła się nád rzeką Mzurą, tymże imięniem herb pomięniony názwali, o czym *Paprocki, Bielski, Okolski &c.* Początki Herbowne

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE, Z rożnych Autorow zebrani.

Fulko, czy Pełka, herbu Lis, Arcybiskup Gnieźnieński umarł 1258. *Damalewicz in Archiep: Gnesn.* Pełka álbo Fulko inszy, umarł Biskupem Krak: 1207. *Starowolski.* Pełka Fulko

Mikołay, herbu tego, Biskup Poznański umarł 1273. *Długossus & Treterus.*

Sapieha Alexander Sapiecha, Biskup Wileński umarł 1671. *Historia Sapiehana fol:* 3.

Rudnicki Simon Rudnicki, herbu Lis, umarł Biskupem Warmińskim 1621. *Treterus.*

Sapieha Alexander Sapieha, z Zmudzkiego, postąpił ná Biskupstwo Wileńskie 1667. *Andrzeykowski.* Paweł Sápicha, umarł Zmudzkim Biskupem 1715.

Piotr, herbu Lis, umarł Biskupem Wrocławskim, ná Sląsku 1091. *Bucholcer & Lubiński.*

Michałowicz Grzegorz Michałowicz, herbu Lis, był Władyką Pińskim 1624.

Fulko z Kozich głow, herbu tego, Kasztelan Krakowski, umarł 1194. *Długosz, Paprocki, Kromer &c.* tákże Petrosław z Mstyczowa, herbu Lis, umarł 1319. *Paprocki & Okolski.*

Fulko herbu Lis, Krakowski Woiewodá umarł 1089. *Baszko, Długosz & Paprocki:* y Mikołay tegoż zászczytu 1206. *Długosz, Miechowita, Sarnicki:* tákże Mikołay drugi, ustąpił z tego Krzesłá 1250. *Andreas Lipski.*

Sapiehowie Lew Sapieha, będąc Woiewodą Wileńskim, umarł 1633. *Porządek Elekcyi* 1631. Paweł Sapiehá 1666. *Fulden & Kochowski.* tákże Kazimierz Sapiecha 1720. *Załuski tom.* 1.

Mikołay Sapieha, umarł Kasztelanem Wileńskim 1644. *Historia Sapiehana,* y Iędrzey Sapieha 1651. *Ibidem.*

Kázimierz Władysław Sapiehá, Woiewodá Trocki, umarł 1703. *Załuski tom:* 2. & *Histo: Sapieha:*

Piotr, herbu Lis, Woiewodá Sieradzki, umarł 1288. *Nakielski w Miechowij:* tákże Swętopełk tegoż herbu 1372. *List Krola Władysława.*

Sunigaiło Sapieha Simon Sunigaiło, herbu tego, Kásztelan Trocki, umarł 1420. *Strykowski, Paprocki y Okolski.* Tákże Kázimierz Sapieha, ktory postąpił ná Woiewodztwo Trockie 1697. *Załuski tom:* 2. y Ián Fryderyk Sápieha.

Swatopełk; herbu Lis, był Woiewodą Łęczyckim 1310. *Paprocki y Okolski.*

Sapiehowie Kazimierz Paweł Sapiehá, był Starostą Zmudzkim, z ktorego postąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1682. *Historia Sapiehana.*

Iędrzey

Iędrzey Sapieha, był Woiewodą Kiiowskim, *Ibidem.* Tákże Bogdán Sápieha, Woiewodą Smoleńskim, *Okolski*; y Iędrzey Sápiehá, bliſko roku 1609. *Starowolski*; tákże Stefan Piaſeczyńſki, herbu Lis, umarł tymże Woiewodą Smoleńſkim 1691. *Piaſeczyńſki.*

Jędrzey Sapieha, Woiewoda Połocki, poſtąpił ná Smoleńskie. *Gwagnin Hiſt: Polona:* á Kázimierz Sapiehá ná Zmudzkie Staroſtwo 1679. *Conſtit:* 1678. *Sápiehowie*

Paweł Sapieha, był Woiewodą Nowogrodzkim 1567. *Stryikowſki.* Jedrzey Sapieha tákże, ktory poſtąpił ná Płockie 1597. *Starowol: in Bellat:* Mikołay Sapieha umarł 1626. *Hiſt: Sapieha:* Mikołay drugi 1632. *Olſzewſki,* y Tomaſz Sapieha. *Walicki & hiſt: Sapieh:* Ján Sapieha, był Woiewodą Witebſkim 1517. *Stryikowſki.* y Mikołay Sápiecha zmarły 1599. *Nadgrobek w Kodniu.* tákże Paweł Sápieha, z kąd poſzedł ná Wileńſkie 1655. *Kochowſki & Hiſt: Sapieh:*

Michał Sápieha, Woiewoda Podlaſki, umarł 1737. Woyciech Wilkanowſki, herbu Lis, był Woiewodą Rawſkim. *Pamiątka roczna.* *Wilkanowſki.*

Mikołay Sápieha, będąc Woiewodą Brześciańskim, poſzedł ná Witebſkie 1589. *Hiſto: Sapieh:* y Mikołay ná Kásztelanią Wileńską 1642. *Ibidem:* tákże Władyſław Sapieha, umarł z tym honorem 1733. Mikołay Sápieha, był Woiewodą Mściſławskim 1588. z tego poſtąpił ná Nowogrodzkie. *Paprocki:* á Jędrzey Sápiehá umárł w tym Krześle 1597. y Alexander 1621. tákże Krzyſztof 1639. potym Fryderyk Sápieha, zoſtawał w tym dygnitarſtwie, od roku 1648. *Hiſt: Sapiehana.* *Sapiehowie*

Mikołay Sápiehá, będąc Woiewodą Bracławskim, umarł 1689. *Ibidem.*

Jędrzey Sápieha 1577. z Woiewodztwa Mińskiego, poſtąpił ná Mściſławskie. *Ibidem.* á Mikołay ná Brześciáńskie 1588. *Bielſki, Stryikowſki &c.* Bogdán był tymże Mściſławskim. *Paprocki, Okolſki &c*; y Bogdan drugi 1616. *Hiſt: Sapieh:* tákże Mikołay 1617. y drugi Mikołay, ktory poſzedł ná Brześciáńskie 1638. y Władyſław 1699. poſtąpił tákże ná toż Woiewodztwo.

Tomaſz Sápieha, z Inflantskiego, przenioſł ſię ná Nowogrodzkie Woiewodztwo 1642. Paweł, ná Witebskie.

Rudnicki Jan Rudnicki, herbu Lis, umarł Sieradzkim Kaſztelanem 1620. *Rywocki, Okolſki &c.*

Sapieha Swętopełk, był Kaſztelanem Łęczyckim 1310. *Paprocki.* Páweł Sapieha, był Kaſztelanem Kiiowskim. *Hiſt: Sapieha:* Piaſeczyńſki y Alexander Piaſeczyński 1646. zmarły. *Potocki fol: 28.* ktory był pierwey Kamienieckim 1634. *Conſtit: eodem Annô.* A-Wilkanowſcy. dam Wilkanowſki, był Kaſztelanem Płockim 1563. *Conſtit: fol: 66. & Okolſki.* Po nim Woyciech Wilkánowski, poſtąpił ná Woiewodztwo Rawskie. *Conſtit: 1590.*

Sapiehowie Alexander Sapieha, był Kaſztelanem Witebſkim 1613. Bogdan z Brześciańſkiey Kaſztelanii, poſtąpił ná Woiewodztwo Mińſkie 1616. *Okolſki,* y Stefan Piaſeczyńſki, ná Smoleńſkie. *Załuſki.* Piaſeczyńſki

Borowski Marcin Kazimierz Borowſki, herbu Lis, Kaſztelan Gdańſki, umarł 1709. *Załuſki tom: 1. & 3.*

Sapiehowie Jan Staniſław Sapiehá, Marſzałek Wielki Litewski, umarł 1639. *Hiſtor: Sapieh:* Alexander záś Sápieha uſtąpił tey Láſki 1703. *Ibidem:* Powtore tenże Alexander, będąc Marſzałkiem W. Lit: umarł 1733.

Lew Sapieha, Woiewoda Wileński, uſtąpił Pieczęci W. Lit: 1623. *Okolſki:* tenże był pierwey Podkanclerzym do roku 1589. *Sarnicki:* á Paweł Sápieha umarł przy Pieczęci mnieyſzey 1635. *Kobierzycki:* y Lew Kazimierz 1659. *Potocki Centur.*

Benedykt Sapieha, był Podſkarbim Wielkim W. X. Litew: *Załuſki* 1683.

Pełka Pełka, herbu Lis, był Marſzałkiem Nadwornym Koronnym 1364. *Nakielki in Miechow.*

Sapiehowie Ján Staniſław Sápieha 1619. Marſzałek Nádworny Litew: zoſtał Wielkim. *Starowolſki.*

Lew Kazimierz, wziął Pieczęc małą 1643. *Idem.* Mikołay poſtąpił ná Mińſkie Woiewodztwo. *Hiſt: Sapieha:* Alexander do Wielkiey Pieczęci 1697. *Załuſki.*

Lew Sápieha, Woiewoda Wileńſki, umarł Hetmanem Wielkim Litewſkim 1633, *Starowolſki:* y Paweł Woiewoda Wileńſki

leńſki 1667. *Kochowſki.* Kazimierz Woiewoda tenże, był Hetmanem W. Lit: do roku 1703. był pierwey Polnym Litewſkim, do roku 1682. *Hiſto: Sapieha:*

Kazimierz Lew Sapieha, Piſarz Litewski, był Marſzałkiem Izby Poſelſkiey w Warſzawie 1637. Benedykt Podſkarbi Nadworny, ná Elekcyi Janá III. 1674. y Franciſzek Koniuwzy Litewſki, w Grodnie 1678. *David: Braun.*

W poźnieyſzym czáśie, byli herbu Lis Dygnitarze. Jozef Sápieha, Biſkup Wileńſki, Jędrzey Sapieha Kaſztelan Trocki 1644. Jan Fryderyk Sapieha, po tey Kaſztelanij, wziął Pieczęć Wielką Litewską 1736. Antoni zaś Kázimierz, umarł ná tym Krześle 1738. Staniſław Chomętowſki, herbu Lis, umarł Woiewodą Mazowieckim 1728. Michał Sapieha, umarł Woiewodą Podlaſkim 1737. á Władyſław Brześciańſkim 1733. Jerzy Mściſławſkim 1732. y Jerzy drugi Sápieha, z Mińſkiey ná Trocką Kaſztelanią poſtąpił. Alexander umarł Marſzałkiem W. Lit: 1733. Jan Fryderyk Kanclerzem W. Litew. *Chomętowſki*

Ján Rudnicki, był Márſzałkiem Trybunalſkim Koronnym 1591. y Staniſław Rudnicki, Sędzia Ziemski Káliſki 1613. Paweł Sápieha Koniuſzy Litewſki, był Márſzałkim Trybunału Litew: 1598. Lew Kanclerz Litewſki 1604. Ján Staniſław Podſtoli Litew: 1612. Krzyſztow Staroſtá Lidzki 1619. Drugi ráz Ján Staniſław, Podſtoli Litewski 1621. Lew Woiewoda Wileński 1624. tenże drugi raz 1630. Mikołay ná Kodniu, Chorąży Lit: 1634. Tomaſz ná Olſzanách 1641. Jędrzey Kaſztelan Trocki 1644. Paweł Woiewoda Witebski, potym Wileński 1653. Benedykt Podskarbi Lit: 1682. Kazimierz Woiewoda Wileński 1686. tenże drugi raz 1689. y potym znowu 1708. Paweł Marſzałek Lit: 1709. Władyſław Woiewoda Brzeski 1713. Jerzy Staroſta Wilkowski 1717. Antoni Staroſtá Merecki 1724. Jan Kaſztelan Trocki 1729. Michał Łowczy Litewski 1743. y poźnieyśi, o ktorych wyżey. *Rudnicki* *Sapiehowie*

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według Okolskiego *tom: 2. à fol: 141. ad fol: 149.* wyrażeni. Biskupſcy, w Sieradzkim. Boleſtraſzyccy Swiatopełkowie.

Buchczyccy, niepiſze kędy
Chomętowſcy, w Sieradzkim
Czarneccy, w Krakowskim y Sanockiey Ziemi
Giebułtowſcy, w Krákowskim y Pilźnińskim, z Koziegłow
Ginſcy, niepiſze kędy
Gołuchowſcy, z Gołuchow w Krakowskim
Grodowſcy, w Krakowskim
Kanigowſcy, w Ciechanow: Ziemi
Kroińſcy, niepiſze kędy
Kutylowſcy, w Mázowſzu y Warſzaw:
Kwileńſcy, w Biedzkim Powiecie
Łáccy w Sieradzkim Woiewo:
Lipiccy, támże
Liſowſcy támże
Malużeńſcy, niepiſze kędy
Michowſcy, w Krakowskim
Mieſzkowſcy, z Płockiego Woiewo:
Mikołaiewſcy, z Lutomirska
Mnichowſcy, w Sieradzkim
Olſzewſcy, w Mazowieckim Woiewo:
Ołtarzewſcy, w Powie: Warſzá:
Oſendowſcy, niepiſze kędy
Pieczyngowie, potym názwani Pieczonkowie, y Pieczongowie
Poſtrumieńſcy, w Powiecie Wiślickim
Radzimińſcy, w Ciechanow: Ziemi
Rudniccy, w Sieradzk: y Kaliskim
Sapiehowie w Wiel: Xię: Lit:
Sikorſcy, w Sędomirskim Woiewodztwie
Sunigałowie, w Wiel: Xię: Lit:
Wichrowſcy, w Ciechanowſ: Ziemi
Wilkanowſcy, od Wilkanowa w Wyſzogrodzkim Powiecie
Wroblewſcy, nie piſze kędy
Zadąbrowſcy, niepiſze kędy
Zalewſcy, w Wielkiey Polſzcze
Zawadzcy, w Krakow: Woie:

Z poźnieyſzey indagacyi *Nieśieckiego tom*: 3. *fol*: 130. znayduią ſię ci.

Borowki
Bucela
Cieſzawski
Czyż
Doroſzkiewich
Jerlicz
Keſztort
Komuński
Koſmowski
Konſtantynowicz
Makarowicz
Medekſza
Michałowicz
Michniewicz
Naczowicz
Narbut
Piaſeczyński
Proſzczowicz
Roſzczyc
Ruſzel
Rynud
Samſonowicz
Słupski
Swatopełk
Swirski
Sypowicz
Szkudlski
Tymiński
Uliński
Wankowicz

Wa-

Waśienco-wicz	Werbski Wereszczáka	Wolan Wolski	Zaiąc Zdan

PROCEDENCYA
Z Wilkanowa w Ziemi Wyszogrodzkiey
WILKANOWSKICH,
HERBU LIS.

PRzodkowie Domu tego byli w wysokich honorach u starożytności Polskiey; álbowięm Fulko był Woiewodą Krakowskim, o ktorym *Baszko*, y z niego *Paprocki*. Piotr Biskup Wrocławski ná Sląsku, po Janie Iastrzebczyku obrany, za Bolesława Krola Smiałego, ktory umarł 1072, według *Długosza*. Fulko, czy Pełka, iák mu ná Chrzcie dano Słowiańskim ięzykiem, Biskup Krakowski, pośiadł tę Katedrę 1187, według *Miechowity u Nakielskiego*. Mikołay brat rodzony Fulka, Biskupa Krakowskiego, był Woiewodą Krakowskim y Starostą, wielkiey powagi Senator, ile że z brátem swoim, całym prawie ná tęnczas Krolestwęm władali, umarł 1207. według *Starowolskiego*, á wzięty był ná Biskupstwo 1218. według *Kątskiego*. Fulko z Kozich głow, Kasztelan Krakowski 1194. o ktorym *Paprocki*. Fulko Arcybiskup Gnieznieński, syn Mikołaia Woiewody Krakowskiego 1234. *Janicki*, áż do lát 10. wspomina go *Długosz*. Mikołay Woiewoda Krakowski w roku 1250. Mikołay Biskup Poznáński, umarł świątobliwie 1273. *Długosz in Vit: Episc: Posnan:* Piotr Woiewoda Sieradzki 1288. *Nakielski w Miechow:* Swaszko Mzurá, Kuchmistrz Mázowiecki 1387. *Paprocki*. Swiatopełk Woiewoda Łęczycki. *Katalog Jędrzeiowski.* Pietrosław Kasztelan Krakowski, umarł 1319. *Paprocki*. Swętopek Woiewoda Sieradzki 1372. *Miechowita & Paproc:* O imięniu tychże Wilkanowskich, pisze *Okolski z Paprockiego*, y w swoim życiu o zaznanych *tom:* 2. *fol:* 146. Wilkanowscij à Wilkanow, in Vissogrodiensi districtu, postmodum in Płocensi, Gostinensi, Ciechanoviensi. Nicolaus vir fortis quo inmortalem sibi adeptus est gloriam, & à posteris laudatur.

Woiewoda Krakowski
Biskup Wrocławski
Biskup Krakowski
Woiewoda Krakowski
Kasztelan Krakowski
Arcybiskup Gnieznieński
Woiewodá Krakowski
Biskup Poznański Woiewoda Sieradzki Woiew. Łęczyc:
Kasztelan Krakowski
Woiewoda Sieradzki

Ad Toruniam & Puckum in præsentia Casimiri Regis sub Petro Dunin, præcipuam consecutus est laudem. Hunc *Cromer: 28. lib:* meminit, sterilis decessit. Adamus germanus suus, qui vincendi & vivendi finem præstolabatur jucundum. Huic Casimirus ratione fidelissimorum servitiorum, Castrum & Oppidum Nidburg cum villis, & magnam pecuniæ summam concesserat, 1467. ad Olivam pugnanti. *Meminit* hunc *Crom: lib:* 26. Erat numerus militum non exiguus cum Adamo Vilkanovio, Cruciferos vastantes Masoviam, ex munitione Działdovien: fudit, dispersit; idem Adamus Niderburgiensis & Sarnoviensis Capitaneus. *Bielsc. fol:* 434. Annô 1464. Reliquit

Dzierzgowski filios, & filiam Zbignevam, Dzierzgovij Castellani Ciechanoviensis conjugem, quæ genuit illi Archiepiscopum Gnesnensem, ex Palatino Masoviensi. Nicolaus filius I. Adami, Archidiaconus Gnesnensis, Płocensis, Varsaviensis Canonicus, Administrator Episcopatûs Płocensis, vir literatissimus. Nihil doctrina præstantius est, nam præstat, ut etiam præteritis seculis vixisse videamus. Adamus alter filius Ordinis S. Francisci de Observantia. Matthias cognominatus Wilczek. Sbigneus quartus filius in Prussia, tenuit bona cum Wiecvinska Armorum Prus, Castellani Płocensis filia, reliquit filiam, Joannam, Działynski Castellani Chełmensis conjugem. Chrconus seu Christianus quintus Adami filius, qui tenuit bona in Masovia, in Płocensi, Gostinensi, Ciechanoviensi Districtu, post heroicos actus in Castris & Iudicijs, ex Dłuzniowska Zawiszanka, Castellani Płocensis & Capitanei Vissogrodensis filia, reliquit filium Adamum, & Annam Lachowscii Tribuni Livensis, Dorotheam Łękowscii, conjuges. Adamus Christiani filius magni ingenii vir, Augusto Regi dilectus, Castellanus Vissogrodensis, Wyscensis, Płocensis, postmodum Ciechanoviensis Præfectus. Erat vir in consilio gravis & plurimi cosilio ejus directi, reducebat Reginam Bonam ex mandato Regis in Silesiam. Ex Sobocka armorum Doliwa, Thomæ Iudicis Łencicìensis filia, suscepit filias sex, & filios duos. Albertus I. filius, in exteris nationibus educatus, cum profectu eximio rediit, Sigismundi Augusti, Henrici, & Stephani, Regum temporibus,

Wilczek
Wiecwinska Działynski
Zawiszanka
Lachowski Łękowski
Sobocka

ribus, munia in Comitijs dextre obibat. Sub Interregno Nobilitas Vissogrodensis Terræ, dum Castellani dignitas vacaret, illum in Castellanum elegit, quem Stephanus Rex confirmavit illo recusante. Cum Hedvigi Macieiowska, armorum Ciołek, Palatini Lublinensis filia, reliquerat Nicolaum, Stanislaum & Petrum. Nicolaus alter filius Christiani, vir fortitudine corporis & animi præcipuus. Habuit filium Albertum, & filias tres ex Catharina Mdzewska, Vexilliferi Płocensis filia. Sorores illorum erant, Helizabeth Ciemniewska, Agnes Okunii Piekarski, Anna Kosobuccij, Catharina Dybowscij, Dorothea Szymakowscij, Hedvigis Ciecierscij, conjugies. Stanislaus Castellanus Vissogrodensis, Adamus Succamerorius Vissogrodensis. Nicolaus Pincerna Vissogrodensis. Petrus Wilkanowski, qui cum tribus suprà nominatis, subscripsit Electionem Vladislai IV. ex Terra Vissogrodensi. Ja tu kładę taką procedencyą.

Macieiowska

Mdzewska. Ciemniewska. Piekarski. Kosobucki. Dybowski. Szymakowski. Ciecierski.

WILKANOWSCY, herbu Lis, piszą się z Wilkanowa w Wyszogrodzkiey Ziemi. Woyciech Wilkanowski, Woiewoda Rawski, miał brata rodzonego Mikołaia. Ten Woiewoda bez potomnie umarł, spadła sukcessya ná Mikołaia y śiostry rodzone, Elzbietę Ciemniowska, y Katarzynę Dybowską, bez potomnie zeszłą, iako *patet* z działu *Annô* 1600. *Sabbatho in Vigilia Festi Visitationis B. V. Mariæ, coram Actis Castrensibus Lancicienbus* zeznanego, co się maietnościami Pszary, Płoszczynow, Roguzno, po niegdy Jadwidze Sobockij, niegdy Stanisława Hrabi z Gorki, Woiewody Poznańskiego, żonie, bezpotomnie zeszłey, sukcessyą ná Dom Wilkanowskich spadłą, dzielili. Mikołay z Kátarzyną ze Sudrzewa, miał synow czterech, Woyciecha Podkomorzego Wyszogrodzkiego, Adama, Stanisława, y Mikołaia, Cześnika Wyszogrodzkiego. Mikołay Cześnik, z Anną Walewską, herbu Kolumna, Hieronima Walewskiego, Łowczego Łęczyckiego, z Agnieszki Widawskiey spłodzoną corką, á śiostrą rodzoną Zofij, Alexandra Warszyckiego, Krystyny Woyciecha Sarnowskiego; Maryanny, pierwszego Alexandra Bykowskiego, powtornego małżeństwa Golińskiego; Katarzyny Stanisława Rychłow-

Ciemniowska Dybowska

Sobocka Gorka

Walewska

Widawska Warszycki Sarnowski Bykowski Goliński Rychłowski

skiego, małżonkami. Ten Mikołay z Walewską zoſtawił po-
Izbińska tomſtwo, Woyciecha, ktory z Izbińską zoſtawił Jozefa *ſteri-*
Mikorska *lem*, y corek dwie, Mikorską, y Kamocką. Iana także *ſterilem*
Kamocka Po tym zaś trzeci ſyn Mikołaia Alexander, ktory z Ma-
Malewska ryanną Iana Maiewskiego, Kaſztelana Brzezińskiego, herbu
Łętowska Pogończyk, z Łętowskij, Káſzteanki Brzezińskiey urodzoną,
procreavit ſynow trzech, y corek dwie. Pierwſzego Mikoła-
Zapolska ia, Podczaſzego Rawskiego, ktory z Zofią Zapolską, Podko-
morzanką Sieradzką, zoſtawił Iana Stolnika Inowłodzkiego
ſterilem; ktory był Kommiſſarzęm z Woiewodztwá Łęczyc-
Wielopolska kiego, do Radomia, zá Laski Wielopolskiego, Woiewody
Sęndomirskiego. Tęn śioſtrom rodzonym zoſtawił ſubſtan-
cyą ná podział. Magdalenę Stęmpowską, *ſecondô* Łuſzczew-
Stęmpowska. Kuſzczewska ską. Ioannę Chełſtowską, Piſarza Grodzkiego Rawskiego
małżonkę. Eufrozynę Krosnowską, od ktorey Ián Krosnow-
Chełſtowska ski iedynak. Drugi ſyn Alexandra Adam, z teyże Mniew-
Krośnowska skii, tęn z Elżbietą Grzybowską, herbu Pruſs, Franciſzka
Grzybowska Grzybowskiego, Káſztelana Inowrocławskiego, z Kátarzy-
ny Gabryeła Prażmowskiego, Piſarza Ziemskiego Warſzaw-
Prażmowski skiego corką, zoſtawił ſynow czterech, Franciſzka Piſarza
Ziemskiego Łęczyckiego, ktory *in Annô* 1740. był Deputa-
tem z Woiewodztwa Łęczyckiego ná Trybunał Koronny, tęn
Łaſzewska z Marcyanną Łaſzewską, herbu Szeliga, Łowczanką Wieluń-
Niemoiewska ską, z Iadwigi Niemoiewskij, herbu Wieruſz, ſpłodzoną cor-
ką, *procreavit* Praxedę, Salomeą, y Antoniego. Drugi ſyn
Adama z Grzybowskii, Antoni, Dziekan Kollegiaty Unieiow-
Szembek skiey y Officyał, za Xiążęcia Krzyſztofa Szembeka, Arcy-
biskupa Gnieźnieńskiego; Kuſtoſz Łęczycki, Proboſzcz Druż-
biński y Officyał, za Xiążęcia teraźnieyſzego Arcybiskupa
Gnieźnieńskiego, Komorowskiego. Trzeci Michał, tęn z
Grabska Grabską, herbu Wieniawa, *procreavit* Annę. Czwarty Sta-
Myſzczyńska Skrzyńska niſław, ktory z Myſzczyńską, *procreavit* Marcina y Adama.
Corki Alexandra, Skrzyńska, od ktorey Domicylla Dąbrow-
Dąbrowska ska, Woyskiego Brzezińskiego małżonka. Druga Radoſzow-
Radoſzowska ska *ſterilis*.

Kolligacye Domu tego Z tym Domęm záchodzą liczne kolligacye Domow, iá-

koto

koto Trzcińskich, Podoskich, Ieżewskich, Mikorskich, Zakrzewskich, Ciecierskich, Borzęckich, Kruſzewskich, Wilxyckich, Szydłowskich, Szamońskich, Zielińskich, Gębickich, Puławskich, Koſſowskich, Głębockich, Skarbkow, Rychłowskich, Kiełczewskich, Broniſzow, Gorskich, Zboińskich, Trębińskich, Mokorskich, Sleſzyńskich, Poniatowskich, Szypowskich, Stokowskich, Gawrońskich, Puckow, Wyſockich, Byſzewskich, Dzierzbickich, Wyżyckich, Siemińskich, Rudzyńskych, Oſtrorogow, Ruſſockich, Iezierskich, Narzymskich, Boskich, Boglewskich, Gąsiorowskich, Sobolewskich, Orſelow, Iárzynow, Okęckich, Cieciſzewskich, Mączyńskich, Záłuskich, Kraśińskich, Bratoſzewskich, Niſzczyckich, Szałapskich, Piſarskich, Sługockich, Wyſockich, Lipskich, Wierzbowskich, Stawskich, Olewińskich, Pſarskich, Wierzchleyskich, Pſtrokońskich, Łubińskich, Bardzińskich, Kołdowskich, Rytelskich, Taczanowskich, Olſzańskich, Koźmińskich, Łodzińskich, Broniewskich.

ŁODZIA HERB.

EPIGRAMMA.

Ad fati ſcopulos, nec ſyrtes ſolvitur, etſi
Per mare ſangvineum fluctuat iſta ratis.
Semper ad optatum portum propellitur auſpex,
Eſt Patriæ in multis fluctibus una ſalus.
Exponit gemmas ſolas in littora Regni,
Nil habet, ut pretium quod ſuperaret ei.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

JEſt Łodz żołtá, czy złota, po cztery deſki ná bokách maiąca, przybite gożdziámi, w czerwonym polu, iákby po krwi nieprzyiacielſkiey pływaiąca, bez maſztu y rzaglow, ná krztałt barki, do głębokich rzek przebycia ſpoſobney: ná hełmie pięć pior pawich, y drugá ná nich takaż Łodzia. *Paprocki, Bielſki, Okolſki, y inśi.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początki herbu

O początkach y dawności zaſzczytu tego, niezgadzaią ſię Auto-

Autorowie, dlá wielkiey dawności iego. Niesiecki *tom*: 3. *fol*: 140. konkluduie z *Zozyma* historyka *lib*: 1. przywodząc inszych Chronologistow, Słowiańskich rzeczy wiadomych, że Duńczykowie Słowakow ná pomoc wezwawszy niegdy wstarożytności, wprzod Nordalbingow, potym Saxonow, y Transalpinow, pustoszyli; á znowu Słowacy z Duńczykami, morzem náieżdzali nieprzyiacielskie kráie. Z tąd wnośi według *Paryśiusza*, że tey woienney flotty, nayprzednieyszym Rycerzom, daná byłá zá herb Łodź, co znać, powiadá, po krwawym polu tego Kleynotu, że Przodkowie Domu tego, y własną krwią y nieprzyiacielską, wspieniali morza y rzeki. Ináczey *Paprocki* powiada, że z Czech do Polski herb tęn przynieśiony zá Krola Kázimierza sprawiedliwego: *Okolski* dáwnieysze początki iego przywodzi, od Greckich y Rzymskich Monarchow pochodzące, ktorych opinie z inszemi są *u Niesieckiego loco citato* wyrażone, ia z niektoremi *conformiter*, wyprowadząm tę Familią w początkach swoich, niżey opisaną.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI, y WIADOMSI TEGO ZASZCZYTU.

Piotr Tomicki, herbu Łodzia, Biskup Krakowski, umarł 1535. *Starowolski*. Tomicki

Piotr z Bnina Moszyński, tegoż herbu, Biskup Kuiawski, umarł 1493. *Damalewicz*; tákże Łukász z Gorki 1542. *Idem*. Moszyński

Ián z Wyskowiec, Biskup Poznański, umarł 1286. *Długossus & Treterus*. Ián z Kępy tákże 1346. y Mikołay z Kurnika 1374. Iędrzey z Bnina Opaliński 1429. Uryel Gorka 1497. Piotr Tomicki, postąpił ná Krákowskie 1523. Iędrzey Opaliński 1623. Iędrzey Szołdrski 1650. Biskupi Poznańscy w látach wyrażonych pomarli. Opaliński Gorka Tomicki Szołdrski

Piotr z Bniná Moszyński, z Przemyskiego, postąpił ná Biskupstwo Kuiawskie 1484. *Damalewicz & alij*: á Piotr Tomicki ná Poznańskie 1521. *Nákielski*. y Iędzey Szołdrski na toż Poznańskie 1637. z Przemyskiego. *Treterus*. Moszyński Tomicki Szołdrski

Ián Kazimierz Opaliński, umarł Biskupem Chełmińskim 1693. *Constit*: 1693. & 1698. Opaliński

Szołdrski Jędrzey Szołdrski, z Kiiowskiego postąpił ná Biskupstwo Przemyślskie 1636. *Treterus.*

Czarnecki Ján Czarnecki, herbu Łodzia, umárł Biskupem Kamienieckim. *Załuski.*

Jákub z Bnina, Woiewoda Poznańſki, umarł 1281. *Okolski.* Kępa Wincenty Kępa 1386. *Długosz & alij.* Opalińscy y Gorkowie Ján Opalińſki z Bnina 1440. *Okolski.* Łukasz Gorka 1463. *Cromerus;* y drugi Łukasz Gorka 1474. *Łaski & Długosz.* Maciey Opaliński z Bniná 1489. *Idem & Opatovius.* Inszy Łukasz Gorka został Biskupem Kuiawskim 1539. *Damalewicz;* á potym Łukasz Gorka umarł tymże Woiewodą Poznańskim 1573. *Bielski & Paprocki;* Opalińscy y Stanisław Gorka 1593. *Sarnicki & Bucholcer.* Piotr Opaliński 1624. *Duryewski;* y Jan Opaliński 1637. *Treterus.* także Krzysztof Opalińſki 1655. *Mowca Polski.* umarli Woiewodami Poznańskiemi.

Jarosz umarł Woiewodą Kaliskim 1145. *Fundusz Klasztoru Lędzkiego.* Tomicki Maciey z Moszyna, postąpił ná Woiewodztwo Poznańskie 1477. *Długosz: & Cromerus.* Opalińscy Stanisław Tomicki umarł tymże Woiewodą Kaliskim 1539. *Starowolski.* Jan Opalińſki postąpił ná Poznańskie 1624. *Turski.* Piotr Opalińſki umarł tym Woiewodą, á ponim ná stąpił drugi Jan Opaliński, ktory wziął Woiewodztwo Kuiawskie 1678. *Załuski.*

Starkowiecki Jędrzey Starkowiecki, herbu Łodzia, umarł Sieradzkim Woiewodą 1665. *Kochowski.*

Gorka Opaliński Łukasz Gorka, z Woiewodztwa Łęczyckiego postąpił ná Poznańskie 1564. Piotr Opaliński umarł Woiewodą Łęczyckim 1692. *Załuski & Hist: Sapieh:*

Łukász Gorká, postąpił ná Woiewo: Łęczyckie z Kuiawskiego 1557. *Paprocki.* á Ján Opalińſki umarł Kuiawskim 1684.

Czarnecki Stefan Czarnecki, herbu Łodzia, umarł Woiewodą Kiiowskim 1665. *Kochowski.*

Tomicki Opaliński Stanisław Tomicki, tego zászczytu, z Inowrocławskiego Woiewodztwa, postąpił ná Káliskie 1535. y Jan Opalińſki także 1667. *Navis oneraria.*

Czarnecki Stefan Czarnecki, z Ruskiego, postąpił ná Woiewodztwo Kiiowskie 1664. *Manifest Lubomir:*

Piotr

Piotr Opaliński, z Podlaskiego Woiewodztwa postąpił ná Kaliſkie 1661. *Załuſki.*

Łukaſz Opalińſki, będąc Woiewodą Ráwſkim, umarł 1655. *Paſtorius, & alij.*

Jędrzey z Bnina, herbu Łodzia, był Kaſztelanem Poznáńſkim 1306. *Paprocki & Okolſki*: y Piotr z Bniná 1440. *Okolſki tom.* 2. z teyże Kaſztelanij poſtąpił Łukaſz Gorka ná Woiewodztwo Poznańskie 1320. *Olſzowſki*: á Jędrzey Gorka umarł 1551. *Nakielſki*: y Jan Gorka Roſzkowſki 1613. *Conſtit*: 1613. Łukaſz záś Opalińſki wziął Laſkę Nadworną 1618. *Okolſki & Nakielſki*; á Piotr Opalińſki poſtąpił ná Woiewodztwo Poznańſkie 1622. *Piaſecki.* Ján Opalińſki umarł Poznańſkim Kaſztelanem. *Morawſki.* Gorkowie Opalińſcy

Boguſził herbu Łodzia, był Kaſztelanem Kaliſkim 1146. *Cœnobium Łęczycenſe.* Ięndrzey z Bnina umarł w tym Krześle 1294. *Okolſki y Nagrobek.* Iasko żył ieſzcze w roku 1361. *Coſtenus y Liſt Kazimierza Krola.* á Staniſław Tomicki poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławſkie 1535. *Liſt Zygmuta I. Krola.* Jędrzey Gorka poſtąpił ná Káſztelanią Poznańską 1535. *Wapowſki*: á Ján Opalińſki ná Woiewodztwo Káliſkie 1624. *Coſtenus.* Ján Starkowiecki, herbu Łodzia, był tymże Kaſztelanem Kaliſkim 1656. *Kochowſki.* Gorka Opaliński Starkowieccy

Piotr z Bnina, tegoż herbu, będąc Kaſztelanem Gnieźnieńskim, poſtąpił ná Poznáńską 1439. *Okolſki & alij.* Jákub z Kobylan umarł 1454. *Liſt Krola Kazimierza.* Mikołay Gorka, był tymże Kaſztelanem Gnieznieńskim 1476. *Acta Terreſtr. Poſnan*: tákże Mikołay Tomicki 1531. *Starowolſki in Epiſc. Crac.* y Piotr Opaliński nimże umarł. *Nakielſki.* Ján Tomicki umarł 1568. *Lipſki & Bielſki*: y drugi Ian Tomicki 1575. *Paprocki & Gvagnin.* Hieronim Poniński, herbu Łodzia, z tymże honorem umarł 1701. á Ludwik Szołdrski zoſtał Woiewodą Kaliskim 1721. po nim náſtąpił ná Káſztelanią Gnieźnieńską Adam Poniński. Gorka Tomicki Opaliński Tomicki Poniński Szołdrski

Łukaſz Gorka, z Kaſztelanij Łęczyckiey, poſtąpił ná Poznańską 1510. *Bielſki.* Iędrzey Starkowiecki ná Woiewodztwo Sieradzkie 1665. Gorka Starkowiecki

Mmmmm Ste-

Czarnecki Stefan Czarnecki, z Kafztelanij Kiiowskiey, poftąpił ná Woiewodztwo Ruskie 1657. *Kochowfki.*

Opalińscy Iędrzey Opaliński, umarł Marfzałkiem Wielkim Koronnym 1593. *Sarnicki & Łubieńfki.* Łukafz Opaliński, od Laski Wielkiey Koronney, poftąpił ná Ráwskie Woiewodztwo 1649. *Potocki in Centuria.*

Gorka Uryel Gorka, Probofzcz Poznáński, będąc Kanclerzem W. K. oddał pieczęć. *Długofz* 1474. *& alij.*

Tomicki Piotr Tomicki, Biskup Krakowski, będąc Podkanclerzym Koronnym, umarł 1535. *Olfzowfki & alij.*

Tomafz z Czarnki, herbu Łodzia, był Podskárbim W. K. 1428. *Okolfki.*

Opaliński Iędrzey Opaliński, był Marfzałkiem Nadwornym Koronnym, z tego poftąpił do Laski Wielkiey 1530. *Ciboski.* y Łukafz Opaliński 1630. *Okolfki & Poffelius*: Łukafz drugi po tym umarł 1662. *Treterus & Potocki in Centu.*

Czarnecki Stefan Czarnecki, Woiewoda Kiiowski, będąc Hetmanem Polnym Koronnym, umarł 1665. *Kochowfki & Potocki.*

Maniecki Maciey Maniecki, herbu Łodzia, Podkomorzy Poznański, był Marfzałkiem Izby Pofelskiey w Warfzawie 1629. *Braun Comment: Jur: Reg.* *Opaliński* Łukafz Opaliński, Starofta Powiedzi*Czarnecki*ski 1638. w Warfzawie. Stefen Czarnecki, Pifarz Polny Koronny 1673.

Piotr z Bniná herbu Łodzia, był Generałem Wielkopolskim, 1368. *Paprocki;* tákże Łukafz Gorka Woiewoda Poznański *Mofzyna* 1448; y Maciey z Mofzyná, herbu tego, Kraycży Koronny *Gorkowie* 1475. *Idem & Damalc:* po tym Łukafz Gorka, Kafztelan Poznański, umarł 1512 *Olfzowfki:* po nim Iędrzey Gorka, tákże Kafztelan Poznański, umarł 1551. *Starowolfki;* á Łukafz Gorká, Woiewoda Poznański, uftąpił z Generalftwa. *Samboritanus.* *Opalińscy* Iędrzey Opaliński, Marfzałek Wielki Koronny, umarł Generałem Wielkopolskim 1593. *Gvagnin & Łubieńfki.* Ján Opaliński Woiewoda Brzeski Kuiawski, tákże 1684. *Celeufma;* y Piotr Opaliński, Woiewoda Łęczycki 1690. *Acta Caftri Califi.*

Mofzyński Poźnieyfzym czafem żyli Dygnitarze ci: Konftantyn Mofzyński

ſzyński, Biskup Inflantski, zmarły 1737. Antoni Poniński, Woiewoda Poznański, umarł 1742. Ludwik Szołdrski, Woiewoda Kaliski, potym Inowrocławski 1729. umarł. Iędrzey Starkowiecki, Woiewoda Łęczycki, umarł 1665. Ludwik Szołdrski Woiewoda Kiiowski. Adam Poniński, Kaſztelan Poznański, umarł 1732. był pierwey Gnieźnieńskim Kaſztelanem do Roku 1729. Ludwik Szołdrski, Generał Wielkopolski, Woiewoda Inowrocławski. Franciſzek Radzewski, herbu Łodzia, Podkomorzy Poznański, Marſzałkował Izbie Poſelskiey ná Elekcyi Auguſta III. ále ná drugiey ſtronie Wiſły, Marſzałkował tegoż roku Antoni Poniński, Inſtygator Koronny, pod ktorego laſką konfederacya zakończona 1734. y Krol ſzczęśliwie był obrany; tenże Poniński, był Marſzałkiem ná Seymie Pacificationis 1735. Staniſław Chrząſtowſki, herbu Łodzia, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1583. Krzyſztof Opaliński, Woiewoda Poznański także 1641. y Piotr Opaliński, Woiewoda Łęczycki 1680.

Poniński
Szołdrſki
Starkowiecki
Poniński
Szołdrſki
Radzewski
Poniński
Chrząſtowſki
Opaliński

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolſkiego tom: 2. à fol: 178.* zebrani.

Baranowſcy w Wielkiey Polſzcze.
Boboleccy z Bnina y Bobelczyna.
Borzykowſcy, w Sęndomir:
Broccy, nie piſze kędy.
Broduiccy, w Wielkiey Polſzcze.
Bylińſcy, nie piſze kędy.
Czarneccy z Czarnki w Sęndomirskim.
Dachowſcy, w Poznańſkim Woiewodztwie.
Gorkowie, w Wielkiey Polſzcze
Gorſcy, w Poznańſkim Woie:
Jłowieccy, tych *Okolſki* zowie Jłowieckiemi, albo Jałowieckiemi dwoiako, á nie piſze kędy.
Jwanowſcy, w Łudzkim Powiecie.
Jwińſcy, czy Jwieńſcy, według *Okolſkiego*, iednego działu z Tomickiemi, w Poznańſkim Woiewodztwie.
Kobylińſcy, w Látyczowſkim Powiecie.
Kokorzyńſcy, w Wiel: Polſzcze
Komorniccy, w Poznańſkim Woiewodztwie.
Kunowſcy, nie piſze kędy.
Krzeſzyńſcy, *Okolſki* álbo Krześińſcy powiada, á nie piſze kędy.

Księſcy, w Wielkiey Polſzcze.
Łabęccy, w Podolſkim Woie:
Maniеccy, w Poznańſkim Wo:
Moſczyńſcy, z Duſzyna, w Wiel: Polſzcze.
Moſzyńſcy, w rożnych Woie:
Opalińſcy, w Wielkiey Pol:
Ponińſcy, *Okolſki* piſze ich Ponieńſkiemi, á nie piſze gdzie.
Powodowſcy, w Poznańskim Woiewodztwie.
Radzewſcy, w Wielkiey Pol:
Roſzkowſcy, od Roſzek zwani w Wielkiey Polſzcze.
Skaławſcy, *Okolſki* piſze ich Szkałowskiemi, á nie wyraża kędy.
Słabkowſcy, w Sęndomirskim
Służewſcy támże
Smigielski, w Sęndomirskim.
Smogorzewſcy támże.
Starkowieccy, w Wieł: Pol:
Sułkowſcy, w Podgorzu.
Szołdrſcy, w Wielkiey Pol:
Taczalſcy, nie piſzę kędy.
Tłoccy, w Wielkiey Polſzcze.
Tomiccy, w Poznańskim Wo:
Wygnaowſcy, nie piſzę kędy.
Zabińſcy w Wielkiey Polſzcze.
Zgorſcy, z Gorki w Poznań:
Zytowieccy, nie piſze kędy.

Z poźnieyſzey inweſtygacyi *Nieśieckiego tom:* 3. *fol:* 147. znayduią ſię ci.

Bieczyński	Lachowicz	Ordęga	z Rzeczycy
Bniński	Ludomski	Oſypowski	Swierczewski
Chrząſtowski	Miczucha	Pokorzyński	Zakrzewski,
Dobratycki	Mienych	Rąbiński	
Koſzowski	Naramowski	Rogaliński	

PROCEDENCYA
Z ROGALINA y ZWONOWA,
ROGALINSKICH,
W Poznańskim Woiewodztwie, Ziemi Wſchowskiey,
HERBU ŁODZIA.

FAmilią Łodziow wſpomina *Wirgiliuſz*, zowiąc ich *Navires*, y *Dubravius w Kronice Czeſkiey* oświadcza, że kiedy wyſzli z Illiryi Czech y Lech, á potym ſię rozłączyli, ieden poſzedł gdzie teraz Czechy od niego nazwane, drugi do Wandalow, gdzie potym Słowianie, á teraz Polacy; tám że było z niemi dwadzieścia y cztery Familij; dwanaście z Cze-

Czechęm poszła, á drugie dwanaśćie z Lechem, ktorych iest w Pradze dawny obraz malowany z Czechęm y Lechem trzymaiących chorągwie w rękach, á kożdy ná chorągwi swoiey ma dwanaście herbow tych, ktorzy z niemi przyśli byli z Illiryi, y z niemi po tym ośiedli w Pańſtwach. Jeſt Łodziá u Czecha żołta, w czerwonym polu malowana, y zwała ſię ta Familia Łodziow, y do tąd po rożnych Pánſtwach znayduie ſię, nawet w Szwecyi ich ięzykiem nazywa ſię *Bothe*, iakoby Łodź Xiążęca. Kiedy Dąbrowka poſzła za Mięczyſława pierwſzego Chrześcianina, Xiążecia Polskiego, odwoził ią Łodzia imięnięm oyca Krola Czeſkiego temuſz Mieczyſławowi zá żonę, y záraz ſię zoſtawſzy w Polſzczę, rozkrzewił Familią, z ktorey tu przednieyſzych wyrażam, y iuż między Dygnitarzami nie ktorych wyraziłem krotko. Ci od początkow ſwoich zwali ſię Łodziami, iáko piſze *Okolſki* z *Rycyuſza* hiſtoryka Węgierskiego, że w Roku 1061. gdy Bolesław Smiały Krol Polski, odprowadzał na Kroleſtwo Węgierskie Belę, zoſtawił przy nim pułk Łodziow w Białogrodzie Węgierſkim, ná ſtraż y obronę. Zá Boleſława Krzywouſtego, Piotr Łodzia, Staroſta Głogowſki, Kommendant od tegoſz Monarchy zoſtawiony ná *præſidium* w Głogowie, mocnym Woyſkom Henryka V. Ceſarza, nie zwyciężony odpor dał heroicznie 1109. *Coſlenus & Okolſki.* Boguſław Łodzia, Kaſztelan Kaliſki 1146. Piotr Łodzia Biſkup Poznański, według *Paprockiego.* Jan Łodzia Biſkup Poznański obrany 1273. umarł 1286. *Długoſz in Vit: Epiſco: Poznan:* Łodzia Kaſztelan Kaliski 1361. Jaroſz Łodzia Woiewoda Kaliski 1145. Paweł Łodzia Sekretarz Krolewski 1370. Swiadczą zaś dawne podpiſy w Statutach, Konſtytucyach, Aktach Grodzkich y Ziemſkich ná Seymach y Seymikach &c. że bez názwiſka, od dobr piſáli ſię Panowie z poseſſyi ſwoich, iáko to Łodzia Wiſſota z Kurnika, 1373. Poſeł od wielkiey Polſki, do Xiążęcia Władyſława Białego, perſwaduiąc mu, áby przybył do Polski ná Kroleſtwo, y poſzedł z kaptura Zakonnego do Korony, iák piſze *Długoſz.* Mikołay Łodzia z Kurnika, ná Biskupſtwo Poznańſkie obrany, rządząc tą Diecezyią od roku 1374. do roku 1382. według *Długoſza.* Jan z Kępy Łodzia, Biſkup Poznańſki, śiedząc w tey

Początki herbu

Łodziowie Starożytni

Biskupi Poznańscy.

Biſkupi Poznańſcy

godności przez la[t] [...]denaście, do roku 1396. *Długosz in Vitis Episcop: Posnan.* [W]incenty z Kępy Łodzia, Woiewoda Poznański, o ktorym *Cromerus lib: 14. y Długosz roku 1382.* Woienne dzieła iego opisuiąc y akcye Senatorskie. Jnśi pisali się z Bnina, ktore miasteczko było przed tym Krolewskie w Wielkiey Polszcze, á naypierwey dostáło się Łodzi Wincentemu, Woiewodzie Poznańskiemu, o czym *Costenus* pisze. Był Jakub z Bnina, Woiewoda Poznański. *Paprocki y Okolski* Roku 1160. ktoremu dla wielkich zásług y dzieł heroicznych, Uście y Piłá z przyległościami, były nádane, lecz pod Nakłem z Pomeranami życie stracił. Piotr z Bnina, był Kanclerzęm Henryka Brodatego, Xiążęcia Wielkopolskiego 1202. *Costenus.* Syn iego Mikołay, od Tatarow w potyczcze zginął 1241. z Henrykiem Xiązęciem Szląskim, o ktorych *Długosz*, nie wątpiąc że są Męczennikami. Jákub z Bnina, Woiewoda Poznański, za czasow Bolesława Łysego, wielkiey powagi Senator, około roku 1280. Jędrzey z Bnina Kasztelan Poznański 1306. Jędrzey z Bnina, Kasztelan Kaliski, cięszko raniony, gdy Przemysław Krol w Rogożnie od Margrabiow Brandeburskich był zabity, umarł z tego razu 1294. Piotr z Bnina, Generał Wielkopolski 1369. *Paprocki.* Maciey z Bnina Woiewoda Kaliski 1413. *Okolski.* Piotr Kasztelan Gnieźnieński 1433. *Długossus & Łaski.* Iędrzey z Bnina, Kasztelan Poznański, Poseł do Cesarza, w sprawie Krzyżackiey. *Okolski.* Mikołay, czy Iędrzey z Bnina Biskup Poznański 1439. Ián z Bnina, Kasztelan Międzyrzecki 1451. *Łaski & Okolski.* Ián z Bnina Woiewoda Poznański, umarł 1440. według. *Okolskigo.* Ięndrzey z Bnina, Biskup Poznański *Długossus.* Ten obrany ná Katedrę 1438. gorliwym będąc o Wiarę, iz[ś]ciu mistrzow Hussytańskiey herezyi, w dobrach Abraámá Zbąskiego, Sędziego Poznańskiego, tąż sektą záráżonego, ná uczaiących w Zbąszynie prostotę, obległ w dziewiąciu set woyska, z stryiem swoim, Piotrem Kasztelanem Gnieźnieńskim, y synowcami swemi Piotrem, y Woyciechem, po ty nie odstępuiąc, áż ich mu pięciu oddáno, szosty w nocy uszedł; ktorych w Poznaniu publicznie spalić kazał. *Bielski fol: 358.* Więcey o tego prácach w Kościele Bożym, około Oyczyzny y dobra pospolitego, czytać możesz u

Woiewodowie

Kasztelanowie

Zbąski

Dłu-

Długoſza Annô 1439. Kromera lib: 23. & ſequentibus. Zył ná tymże Biskupſtwie lat 41. umarł 1479. Piotr z Bnina, pierwey Biskup Przemyſlski, po tym Kuiawskim zoſtał 1484. mąż náuki y Pobożności wielkiey, kożdemu miły, nikomu nie ná przykrzony, umarł 1493. *Długoſſus & Paprocki.* Maciey z Bnina, Woiewoda Kaliski, potym Poznański, oraz Generał Wielkopolski 1479, o ktorym *Cromerus lib: 28. Bielſki fol: 462.* Brata iego, Piotra Biskupa Kuiawskiego, wſpomina *Okolſki*, á ſynow iego, Mikołaia Kaſztelana Międzyrzcckiego, y Piotra Kaſztelana Łędzkiego, ktorzy ſię pierwśi Opalińskiemi zwáć poczęli. Mánuſcrypta y tranſakcye od kilku ſet lát oświádczaią, że ſię naypierwey Łodziowie *de Bnin*, á potym Bnińſcy názywali, y gdy ſię rozrodzili, ieden Łodzia *de Bnin* Bniński, zacny y máiętny, miáł ſynow ſześćiu, ktorym teſtamentem nakazał y zoſtawił, áby ktoremu iáka maiętność doſtanie śię działem, zwáli ſię od niey; y tak doſtało ſię iednemu Rádzewo, zwał ſię Rádzewski; drugiemu Opalińcá, zwał ſię Opáliński; trzeciemu Smigiel, zwał ſię Smigielski; czwártemu Poniecy, zwał ſię Poniński; piątemu Rogalin, zwał ſię Rogaliński; ſzoſty zoſtał ná Bninie, zwał ſię Bniński. Wſzyścy máią zá herb Łodź żołtą w czerwonym polu, ſą y inſze Domy, co tákże zá herb Łodź máią, lecz ſrębrną, y nie pochodzą z Familij żołtey Łodzi, ktorzy nie mogąc bydź dyſtyngwowáni zupełnie, rázem położeni ſą między Dygnitarzami y Herbownemi wyżey. Ci Łodziowie, záwſze Krolom y Rzeczy-poſpolitey wiernemi byli, nie wiązáli ſię nigdy do rebellii, konfederácyi y rokoſzy żádnych, iako poznać z opiſánia ich obſzernieyſzego, *w Niesieckim tom: 3. à fol: 141.* Piſáli o tych Procedencyi inśi, doſyć podobno doſtátecznie, iá tu kładę Geneálogią Rogalińskich, herbu żołta Łodź, z dokumentow rożnych tranſakcyi, zábráną *ſuper quodlibet Caput*, oblátowánych w Grodzie Wſchowskim, do kąd ciekáwego odſełam, á tu tylko látá wyrázam, probácyi állegowánych.

Biſkup Przemyſki · *Pierwśi Opalińſcy* · *Z kąd rożność Imion y Domu tego* · *Rádzewski* · *Opaliński* · *Smigielski* · *Poniński* · *Rogaliński* · *Bniński* · *Herbowni*

ROGALINSCY herbu Łodziá, pochodzący z Bniná w Wielkiey Polſzcze, w Woiewodztwie Poznańskim, zowią ſię od Rogaliná, iákom wyżey námienił; piſzą ſię zás ná Zwonowie, bo tych dobr dziedzicznych nábył Andrzey Rogáliński

Nnnnn2 od

od Zwonowskiego wuiá swego, ktoremu dáiąc zá żone corkę, z żony swoiey *primô votô* z Báranowskim spłodzoną, oráz ustąpił mu *jure hæreditario* dobr Zwonowá, z tą obligacyą, áby Rogálińscy, *in vim gratitudinis*, pisáli się z tegoż Zwonowá.
Genearcha Rogalińskich Tych Genearcha pierwszy, był Ián dziedzic Rogaliná, spłodzony z Oycá Bnińskiego; iák świádczą dokumentá roku 1485. y 1506, dwa rázy wotá máłżeńskie ponáwiáł, *primô* z
Chociszewska Iádwigą Chociszewską, *iák* świadczy tránsákcyá 1506, z ktorey było potomstwo, Andrzey Rogáliński *sterilis*, y Zofiá Szlá-
Kotacki chetnie urodzonego Kotackiego máłżonka, iák świadczą dokumenta w Grodzie Wschowskim oblatowane 1506. 1510. y
Krzyżanowski 1511, trzecia Kátárzyna, Mácieiá Krzyżánowskiego żoná, tych corká Agneszká, wydáná zá Hieronimá Konárskiego, według
Konárski tránsakcyi 1520. y 1523. poczynionych; *secundô votô*, pomieniony Ián Rogáliński wszedł w kontrákty máłżeńskie z Bárbarą
Pogorzelska *de Pogorzelskie*, herbu Wczele, zácney familij w Wielkiey Polszcze, z ktorey, poznieysze wiádomości wspomináią Iędrzeiá
Pogorzelski Pogorzelskiego, Kásztelaná Przemeckiego, z Seymu roku 1638. Kommissarzá do gránic od Sląska, iáko iest wyrażony *w Konstytucyi fol*: 20. Stánisłáwa Surrogata Káliskiego, Posłá ná Seym Koronácyi 1587, *Constit: fol*: 440. Hieronimá Stárostę Powidzkiego, Rotmistrza Krolewskiego 1658. y inszych Urzędnikow. Z tey Barbary Pogorzelskiey, byłá corká iedná Dorotá naymłodszá,
Kobylnicka Woyciechá Kobylnickiego żoná, *steriliter* zeszła, według dokumentow 1531. y 1578. y syn ieden Mikołay Rogáliński, ktorego transákcye są wyrázone w Roku 1510. 1522. y 1531. w Aktách wyżey pomienionych; tęn dwá rázy ponáwiáiąc śluby máłżeńskie, wziął w dożywotnią przyiáźń nay
Przyśiecka przod Agneszkę Przyśiecką, z ktorey potomstwo było, synow dwoch y corek dwie, z tych pierwsza Anná, wydáná zá Tomaszá Wiśniewskiego, według dowodow 1541. y 1582.
Wiśniewski drugá Kátarzyná byłá zá Woyciechęm Kotarskim, iák oświad-
Kotarski czáią tranśákcye 1541. y 1515. syn stárszy Mikołáiá Rogálińskiego z Agneszki Przyśieckiey Woyciech, ten z Anną Bu-
Budzieiewska dzieiewską, *seu* Czekánoską, według dokumentow od roku 1540.
Czekanoska do 1545. spłodził syná Iáná Rogalińskiego, ktorego transákcyá wspominá w roku 1562. Drugi syn Mikołaiá Rogálińskiego, z

go, z teyże Agneſzki Przyśieckiey urodzony, Ján ktory żyiąc z Lucyą Zarczyńską, małżonką ſwoią, ma tranſakcyą 1540. *Zarczyńska*
1. 3. 5. y 1562. ſpłodził Adama Rogalińſkiego, dwa razy wſtąn małżeńſki wſtępuiącego, pierwſzym obowiązkiem dożywotnim z Barbarą Węgierską, według dokumentow 1585. 1595. *Węgierska*
y 1617. z ktorych urodzona ieſt Zofia, Laurentego Karskiego *Karski*
małżonka, y z nich ſyn Staniſław Karſki, á tych dowody znayduią ſię w Grodzie Wſchowskim 1616. 1617. y 1619. Wyrażony Adam Rogalińſki, powtornym małżeńſtwem miał Agneſzkę Ordzińską, według dokumentow 1616. y 1619. z ktorey ſyn *Ordzińska*
Maciey Rogalińſki, znayduie ſię w tranſákcyach roku 1608. 1616. y 1617. z ſynem ſwoim Andrzeiem; tegoż Adamá corka ſtarſza Lucya, Staniſława Prądzyńſkiego małżońska; y druga *Prądzyński*
Jádwiga, Mácieia Kruchowskiego żona, według dokumentow *Kruchowſki*
1616. y 1619. Jedna śioſtra Adama, corka Janá Rogalińſkiego Anna, wydana zá Staniſława Strzyżewskiego, według tran- *Strzyżewski*
ſakcyi 1595. brat tegoż z Adamá Ján, ożeniony z Anną Mierzewską, iák świadczą dokumenta 1528. 1591. 1600. 3. 8. y 1612. *Mierzewska*
ſpłodzili Elżbietę, Janá Miedzwiedzkiego małżonkę, iak świadczą Akta Grodzkie Wſchowskie 1616. 1617. y 1643. Druga *Miedzwiedzki*
śioſtra Adama Rogalińſkiego, z teyże Zarczyńſkiey Katarzyna, zmowiona w dożywotnią przyiaźń z Jákubem Zrzelskim *Zrzelski*
według dokumentu 1612.

Mikołay Rogalińſki, w zwyſz wyrażony, ſyn Janá z Barbáry Pogorzelſkiey, wſzedł w powtorne kontrakty małżeńſkie, z Katarzyną Sokolnicką, według dokumentow 1530. 1533. *ſeu* *Sokolnicka*
Zwonowſką, według tranſakcyi 1541. z ktorą ſpłodził Adama, od ktorego pochodził Staniſław Rogaliński, według wielu dowodow, od roku 1539. áż do roku 1616. w Grodzie *Zwonowska*
Wſchowſkiem oblatowanych, y corkę iednę naymłodſzą Reginę, Krzyſztofa Bozeiewſkiego małżonkę, według dokumentu 1563. także ſyná drugiego Andrzeia, dziedzica na Zwo- *Bożelewski*
nowie, iak świadczą tranſakcye od roku 1590. Ten dwá ráży ponowiaiąc śluby małżeńſkie, *imô votô* wſzedł w dożywotnią przyiáźń z Dorotą Baranowską Wdową, rodzoną bratową Ar- *Baranowski*
cybiskupa Gnieźnienskiego, ktorey z pierwſzego małżeńſtwa corka iedna zá Głębockim, zeſzła *ſteriliter*; czego dowodem *Głębocki*

Ooooo ieſt

ieſt tranſákcya 1562. *ſecundô votô* tenże Andrzey Rogaliński,
Iełowiecka poiął zá żonę Katarzynę Jełowiecką, z Jełowca máłego, iák
ſonant dokumenta roku 1571. 1598. y 1605. Z tą *procreavit*
Janá Rogalińskiego, dziedzyca ná Głęmboczku, Iakuba Dziedzica dobr Zwonowá, y Łukaſza, ktory Młodzianem umarł
Daleſzyński, Błociſzewski, Przyśiecki w Kancellaryi. Także corkę Dorotę, Andrzeia Daleſzyńskiego żonę, z ktorych corka Anna była zá Iánem Błociſzewskim, drugą Barbarę Sebaſtyana Przyśieckiego żonę, trzecią Kata-
Cielecki rzynę Łukaſza Cieleckiego bezdzietną, według dowodow 1593. 1605. 1607. y 1614. Ián Rogaliński Dziedzic Głęmbocz-
Szołdrska ka, według dokumentow 1598. 1619. y 1624. zmowiony dożywotnie z Anną Szołdrską, o czym tranſákcye 1619. 1622. y 1625. Ten miał reſpekt u Nayiaśnieyſzego Krolewiczá Polskiego Władyſłáwá, że przeieżdzaiąc, w ſtąpił do niego z cáłym dworem do Krześnic, był weſoł przy traktamencie, y zabawił ſię przez dzień, *ut conſtat ex notatis ejusdem* 1572. *oblatis in Caſtro Wſchovin. Procreavit* ſynow czterech y corkę iedną Zo-
Mieliński fią, Krzyſztofa Mielińskiego żonę, maiących dowody wyrażone 1622. 1624. 1638. z ktorych Piotr Mieliński z Iádwigą
Cerekwicka Cerekwicką, według oblaty w Grodzie Wſchowskim 1649. Syn pierwſzy Ianá Rogalińskiego z Szołdrskiey, Władyſłáw, Káſztelan Nákielski, dwa razy wkraczał w ſtan małżeński, *pri-*
Mieſzkowski *mo voto* z Iadwigą Mieſzkowską, czego ieſt dokument 1641. z tą *procreavit* Mikołaia Władyſłáwa *binominis*, iák świadczą tranſákcye od roku 1670. do roku 1683. á ci mieli Romana
Miaskoska Rogalińskiego, złączonego dożywotnie z Miaskoską, według
Umiński dokumentu 1710. z ktorych Tereſſa, Antoniego Umińskiego żona. Drugi ſyn Władyſława Rogalińskiego, Káſztelana Nakielskiego, z tegoż małżeńſtwa pierwſzego, Woyciech wyra-
Kierski żony 1670. y corka Anna, Chryſtyána Kierskiego małżonka, o ktorych tranſakcya wſpomina 1675. Tych potomſtwo ſyn
Zakrzewska ieden Sámuel, z Maryanną Zakrzewską żyiący, ſpłodził Emeryka bezpotomnie zeſzłego; corek záś Kierskiego z Anny Rogalińskiey urodzonych cztery, Konſtancya, Iáná Zakrzewskie-
Goſtkoski, Baranowski go, Iulianna Ianá Goſtkoskiego, Franciſzka Ludwika Baranowskiego, małżonki, y Zuzanna, wſpomnione w Aktach 1698. Tenże Władyſław Rogaliński, Kaſztelan Nakielski drugi

raz

raz wota ponowił z Anną Choińską, według dokumentow 1663. y 1664. z ktorą *procreavit* Kazimierza Rogalińskiego, dwa rázy kontrakty dożywotnie ſtanowiącego, o ktorym dowody 1670. y 1675. naypierwey z Jadwigą Tworzyáńską, według dowodu 1682. ktorych corka Anna, *primô votô* Franciſzka Zakrzewſkiego żona 1701. *ſecundô* Ierzego Gorzewskiego, ktorych ſyn Franciſzek z Barbárą Gronowſką zmowiony dożywotnie, y corka Katarzyná, Konſtantego Ponińskiego żoná. Tenże Kazimierz Rogaliński, drugi raz wſzedł w przyiáźń máłżeńſką z Tereſſą Marſzewską, według tranſákcyi 1699. *procreavit* Konſtantyna, ktory z Antoniną Skałaſką zoſtawił ſynow ſześciu, y dwie corki; to ieſt Antoniego, Auguſtyna, Piotra, Hippolita, Jgnacego, Jozefa, Tereſſe y Annę. Pomieniony Władyſław Rogaliński, Kaſztelan Nakielski, miał z Anny Choińſkiey drugą corkę Iádwigę, iak świadczą dowody 1675. y 1677. tá wydana była zá Karolá Rydzyńſkiego, ktorego corka Tereſſa dwa rázy śluby małżeńskie ponawiała pierwſzy raz z Zygmuntem Grudzińskim, urodziła Karola ożenionego, z Chryſtyną Swinarską, *tranſactio* 1702. y ſtarſzą corkę Zofią, Mikołaia Rydzyńſkiego żonę, młodſzą zaś Maryannę, Rocha Zbiewskiego. Taż Tereſſa Rydzyńſka poſzła *ſecundo voto* zá Mikołaiá Xiążęcia Woronieckiego, z ktorych ſyn Staroſta Srzedziński, y dwie corki, iedna za Miączyńſkim, druga zá Iánem Grabowſkim. Sioſtra Tereſſy Anna, *primo voto* zá Ulatowskim, z ktorych Iozef ożeniony z Gęmbartowną, táż Anna *ſecundo voto* zá Niemoiewſkim.

Drugi ſyn Ianá Rogalińſkiego, dziedzica na dobrach Głęboczka, z Anny Szołdrskiey urodzony, był Alexander Rogaliński; według dokumentow 1639. y 1641. Ten także, iako y brat iego ſtarſzy Kaſztelan Nakielski, dwa razy wchodził w przyiáźń dożywotnią, *primo voto* z Urſzulą Iabkoſką, według tranſakcyi 1628. z ktorą *procreavit* trzech ſynow, Ianá Alexandra *binominis*, Andrzeia *ſterilem*, Staniſława, y corkę Maryannę, Ianá Zbijewskiego małżonkę, iak świádczą dowody 1661. 1676. y 1683. Ián Alexander Rogáliński, Cześnik Inowrocławski, ktorego dokumenta wyrażáią 1686. *binubus*, *primo voto* wſzedł w kontrakty małżeńskie z Elżbietą Zernicką,

Choińska
Tworzyańska
Zakrzewski
Gorzewski
Gronowska
Poninski
Marſzewska
Skałaska
Rydzyński
Grudziński
Swinarska
Rydzyński
Zbiewski
Xiąże Woronicki
Miączyński
Grabowski
Ulatowski
Gembartowna
Niemoiewski.
Szołdrska
Iabkowska
Zbijewski
Zernicka

ktorey aktá ſą wyrażone od roku 1646. do roku 1681. tych potomſtwo ſynow dwoch, Franciſzek y Staniſław, corki tákże dwie, Urſzula Franciſzka Kowalskiego żoná, z konſolacyą ſwoią, Marcinem, Euſtachim, Macieiem, y Tomaſzęm ſynami. Druga corka Dorota, zá Staniſławem Bronikowskim. Franciſzka Rogalińskiego, ſyná pierwſzego Iáná Alexandra z Elzbety Zernickiey, ſą tranſakcye od roku 1670. do roku 1683. Staniſław był Piſarzęm Ziemskim Poznańskim, ktory z Heleną Tworzyańską, według probacyi autentycznych 1670. y 1680. zoſtáwił Antoniego, Sędziego Ziemskiego Wſchowskiego, ktorego potomſtwo z Heleną Rogalińſką, Michał ná Chrzcie, w Zakonie Franciſzek, Opát Wiſtyczki, Gaſpar Staroſta Obornicki, Iozef *Soc: Jeſu*, Staniſław Dworzanin Krolewſki, Rożalia Ignacego Twardowſkiego żoná y Maryanna. Ten Antoni, Sędzia Wſchowſki, mąż doskonały, mądry y rezolutny, od młodych lat traktował woyskową, zá życia Jozefa V. Ceſarzá, y Ludwika XIX. Krola Francuſkiego, w ſłuſzbie płacy Olęnderskiey w Brabancyi, był w batalij *de Ramillet* y *Malklapet*, przy obleżeniu *Douei, Tournans Mons*, y inſzych. Służył potym w Woyſku Nayiaśnieyſzego Auguſta II. Krola Polſkiego, był Oberſzteletnantem, á potym kilkanaście razy Poſłem z Sieradzkiego y Wielko Polſkich Woiewodztw, ná Seymach, y Konwokacyi po śmierci tegoż Auguſta II. ná Elekcyi z Okopow do Szopy, z denuncyacyą Rzeczypoſpolitey, obranego Marſzałka, y do Poſła Roſſyiſkiego, razem z Senatorami był deputowany. Roku 1734. podczas oblężenia Gdańska z Krolem Stániſławęm, iáko Oberſzteletnant Drágońſkiego Regimentu Buławy Wielkiey, obrany był w Kolbuſzowie ná rezydencyą od Woyska, do Krola tegoż Staniſławá, gdzie wiernie mu ſłużył, bo przeijmuiąc liſty od Poſła Tureckiego, nie mogącego mieć przyſtępu do niego, dla Oblężenia Roſſyiskiego Woyská, z niemáłym życia ázardem, z Chorągwią Ułanow, przez nie przebrał ſię. Tenże był proſzony ná mowę pogrzebową, ktorą miáł imięnięm Senatu, *Equeſtris Ordinis*, y Woiewodztw Wielkopolskich w Gnieźnie na pogrzebie Xiążęcia Prymaſza, Teodorá Potockiego dnia 14. Januarij, 1742. roku, ktorą mowę, maiącą bydź drukowáną, z opiſanięm weſela

Kowalski
Bronikowski
Zernicka
Tworzyańska
Rogalińska
Twardowski
Potocki Prymas

corki

corki iego, y pogrzebu żony ſwoiey, czytáć możeſz. Ten álbowięm Sędzia, wydaiąc corkę ſwoię Rozalią, zá Jgnacego Twardowſkiego, dnia 9. Stycznia, roku 1747. w Poznaniu, przy frekwencyi Senatorow rożnych, Urzędnikow y Szláchty Woiewodztwá Poznańſkiego y Kaliſkiego, (ná ktory ákt był tákże proſzony Xiążę Prymas y Biſkup Łucki,) cáły tydzięń weſele ſpawiáł, z dawanięm ogniow rzęśiſtych w Mieście y po wáłách, áż Mágiſtrat támeczny prośił, żeby ich zwolniono, dlá murow y kamięnic niebeśpieczeńſtwá. Potym ſprawował żonie ſwoiey pogrzeb, zmarłey dnia 15. Stycznie, roku 1751. z wielkim ſumptem w Poznániu w Kościołách kilku, pięć rázy; ktorego opiſanie z inſkrypcyami, mowami, pompą y párádą dość wſpaniałą, że bardziey do gazet, niżli tu nálezy, ſame tylko nadgrobki iey wyrážąm; ktore ná znák wdzięczności komponował ſyn Mátce ſwoiey, Gaſpar Rogaliński, Staroſtá Obornicki. *Twardowſki.*

W Kościele OO. Bernardynow, z Portretem iey mármur ieſt wkowany, wielkiemi literámi pozłociſtemi, maiący *Epitaphium*:

D. O. M.

Hic Helena jacens, cunctos obſecrat, in aſtra
Ut requiem dicant, grataque ſemper erit.
Quadraginta fuit ſex annos viva per Orbem,
Rogoliana Domo, Rogaliana Viro.
Diviſit de prole mares, par reddit ad Aras,
Par tribuit Mundo, filia parque manet.
Sex in ſorte ſuo liberos reddendo marito,
Mater & uxor erat, tam bona fata ſubit.
Die XV. Januarij, Annô MDCCLI.

Podobnie w Kościele OO. Franciſzkánow marmur przy Zakryſtyi w murze złożony, pozłociſtemi literami to wyráżá *Epitaphium*:

D. O. M.

Hic Helena locat partem de corpore primam,
Seraphicis Patribus, cor dedit illa ſuum.

 Et

Et bene concordat, pro pignore dum bene cor dat,
Hoc ligat ad ſurſum corda memento Patres.
Extinctâ linguâ, quamvis per ſidera poſcit,
Ut repetant Cœlis, hæc requieſcat, amen.

Jozef Rogaliński, brat Antoniego, Sędziego Wſchowskiego, z Iuſtyną Raczyńską *procreavit* Piotra bezdzietnego; brat drugi tegoſz Władyſław, y dwie śioſtry rodzone, Eleonora y Ludwika, według dokumentu 1701. Oprocz tych przypominąm drugię małżeńſtwo Janá Alexandra, Cześniká Jnowrocławſkiego z Joanną Zakrzewską, według dowodu 1686. z ktorey był urodzony Władyſław y Iozef Rogalińſcy, á Iozef pomieniony z Ludwiką Olewińską, miał corkę Dorotę, zmowioną dożywotnie z Łukaſzęm Kołaczkowskim bezdzietnym; Elżbieta zaś Rogálińska, śioſtra Iozefa Rogálińskiego, z Iakubem Liśieckim, ktorych potomſtwo Staniſław, Euſtachi, Maciey Proboſzcz Opatowski, y corká Maryanná, Staniſławá Gzowskiego máłzonká. Oraz wſpominąm tu ieſzcze rodzonego brata Sędziego Wſchowskiego Dziada, to ieſt Staniſławá, z Iádwigą Karſzewską żoną pierwſzą, według probácyi autentycznych od roku 1646. do roku 1683. ktorych *progenies*, Katárzyná Rogalińská, *primô votô* Kazimierza Kłobukowskiego żoná, *ſecundo* Piotra Wolskiego, tákże Anna Rogalińská, y Máryanná małzonka Marcina Bieleckiego. A dlá łatwieyſzey rekognicyi pochodzących ſynow od Ianá Rogalińskiego, dobr Głęboczká dziedzica, z żony ſwoiey Szołdrskiey, nie mogę tu opuścić Stefana Rogalińskiego, brata rodzonego Władyſławá, Kaſzteláná Nákielſkiego ſtarſzego, y Alexandra młodſzego, ktory miał *ſecundô votô* Annę Gądkowską, á Stefan pomięniony Blinſką, według dokumentow ſześciu, od roku 1640. do roku 1693, ktorych potomſtwo, Alexander Rogalińſki, poiął Gorayſką, o czym tranſakcye 1676. 1683. y 1688. Tereſſa, Staniſławá Jmielſkiego żoná, y Adam Rogalińſki, ożeniony z Zofią Zakrzewſką, według probacyi roku 1676. áż do roku 1689. ktorzy *procreaverunt* Jozefa ożenionego z Zofią Głoſkowską *ſterilem*, iák świadczą dowody 1695. y 1719. Tákże Tereſſę y Maryannę corki tegoſz

Raczyńska · *Zakrzewska* · *Olewińska* · *Kołaczkowski* · *Leśiecki* · *Gzowski* · *Karſzewska* · *Kłobukowski. Wolski* · *Bielecki* · *Szołdrska* · *Gądkowſka* · *Gorayska* · *Jmielske* · *Zakrzewska* · *Głoskowſka*

goſz

goſz Adama z Zakrzewską, o ktorych Akta 1695. Naymłodſzy brat Władyſławá Rogalińskiego, Káſztelaná Nakielſkiego, z Szołdrskiey urodzony, Kazimierz z Anną Mielżyńſką *ſterilis*, według dokumentow 1646. 1648. y 1670. *Mielżyńska*

Wracąm ſię do zakąńczenia Genealogij, przywodząc Jákubá Rogalińskiego, Rotmiſtrza Woyskowego, dziedzica dobr Zwonowa, ktory był ſynem Andrzeia, także dziedzica Zwonowſkiego, z Katarżyny Jełowieckiey urodzonym, á brátem Janá Rogalińſkiego dziedzica ná Głęboczku. Tego Jákubá nádgrobek z Katedry Poznańſkiey ieſt *u Starowolſkiego in Monumentis*, oświádczaiąc go, że był mężęm woiennym, umarł 1647. ſą iego tranſakcye 1605. y 1636. trzy rażу ſtanowił śluby małżeńſkie, *1mô votô* z Bieganowską, iák wyraża dokument 1605. z ktorych urodzona corka tylko iedna, imięnięm Anná, wyrażona w Aktach 1619. *2dô voto* tenże Iákub wſzedł w dożywotnią przyiáźń z Elżbietą z Karnkowa, według notacyi Urzędownych roku 1619. y 1620. z ktorego małżeńſtwa był Andrzey, według dowodow 1648. 1650. y 1652. drugi ſyn Franciſzek, poiął Maryannę Przetocką, ktorych ſą dokumenta rożne od roku 1648. do roku 1675 wyrażone, z tych potomſtwo, Iákub Rogaliński z Maryanną Garczyńską, według tranſakcyi 1699. była corka Konſtąncya zá Andrzeiem Łochyńskim. Alexander drugi ſyn Franciſzká z Przetockiey, wſzedł w przyiáźń dozgonną z Kátarzyną Kierską, ktorych corka Karolina byłá zá Andrzeiem Korytowskim, iák świadczą dokumenta 1717. y 1721. Trzeci ſyn Franciſzka z Przetockiey, Ján Rogaliński ożęniony z Heleną Weśierska, ktorych potomſtwo Franciſzek Rogaliński, według dokumentu 1724. Zofią corka y drugá Tereſſá, Władyſławá Palędzkiego żona, iák świadczy tránſákcya 1742. Czwarty ſyn Franciſzka Rogalińskiego z Przetockiey, Kaſper bezdziętny, maiący dowody ſwoie w Aktách 1694. 1700. y 1719. *Jełowiecka* *Bieganowska* *Karnkowska* *Przetocki* *Garczyńska* *Łochyński* *Kierska* *Korytowski* *Weśierska* *Palęcki*

Pomięniony Iákub Rogaliński Dziedzic ná Zwonowie, Rotmiſtrz Woyskowy, z wyrażoną Elżbietą z Karnkowa Karnkowską, ſpłodził teſz corkę Annę, Krzyſztofa Mieſzkowskiego żonę, y Iákubá ſyná, ożenionego z Anną Małachowską, według dowodow 1648. 1650. 1676. 1670. &c. ktorych potom- *Mieszkowski* *Małachowska*

ſtwo naſtępuiące znayduie ſię w Aktach, Remigián poſtanowiony z Salomeą Przetocką 1695. 1698. z ſynami ſwoiemi,
Przetocka
Zychlińska
Wierzchowska
Iákubem Rogalińskim ożenionym z Maryanną Zychlińską 1718. 1727. y 1742. Tomaſzęm z Katarzyną Wierzchowską, Michałem, Iozefem, y Dominikiem. Drugi ſyn Iákubá Rogalińskiego z Máłachowskiey Kazimierz, trzeci Maciey *ſterilis* 1698. y trzy corki, Tereſſa, według dokumentow 1698. 1723.
Rudkowski
Anná Zákonnica w Poznaniu 1698. 1723 y Iádwiga Iana Rudkowskiego małżonká. Michałá Rogalińskiego z Anną Rudnic-
Rudnicka
ką małżonką ſwoią ſpominaią tranſakcye od roku 1692. do roku 1700. iednák niemogę wiedzieć, czy to był ſyn Iákuba Rogalińskiego z Anny Małachowskiey, czy teſz bratá iego przyrodniego Iana, z Anny Werdziáńskiey.
Werdziáńska

Iakub Rogaliński dziedzic Zwonowá, ſyn Andrzeia z Iełowickiey, młodſzy brat Iáná dziedzicá ná Głęboczku, Rotmiſtrz Woyskowy wzwyſz wyrażony, *tertiô votô* miał żonę Annę z Konar Konarską, iák wyznaią dokumenta 1633. y 1648, z ktorą ſyn Władyſław w roku 1648. y 1650. wſpomniony, y Ian
Konarska
dwużenny, *primo* z Anną Werdziáńską, według dowodu 1695. y inſzych od roku 1648. do 1692. z corką ſwoią Konſtancyą,
Werdziáńska
Lewalt Gorski
Stawska
Iana Lewalt Gorskiego małżonką; *ſecundo* z Agneſzką Stawską wyrażoną w tranſakcyách 1697. y 8. z potomſtwęm ſwoim Andrzeięm y Ewą, wſpomnionym w Aktách 1715. ſioſtra rodzoná pomięnionego Iána Rogalińskiego Konſtancya, była *primo* zá Staniſławęm Wilczyńskim, *ſecundo* zá Marcinem Konarskim, według dowodu 1682.
Wilczyński

OPO-

OPOZNIONE WIADOMOSCI

O DOMACH UKRZYWDZONYCH, Do TOMU I. HERBARZA TEGO NALEŻĄCE.

ARKA NOEGO, to ieſt *Korab Herb*, ieſt opiſany wyżey, od karty 1. Tym pieczętuią ſię Pacynowſcy w Kaliſkim y Sieradzkim Woiewodztwie, iák świadczą támeczne Grody y Poznański. Piſzą ſię z Pacynowic w Wielkiey Polſzcze leżących, Korabitowie Pacynowſcy, ktorych imię przez Rycerskie dźieła w woiennych okazyach ſwego doſłużyło ſię ſzczęścia y honoru. Pradźiad teraźnieyſzego Franciſzka Pacynowſkiego, Kanoniká Kiiowſkiego, Proboſzcza Irzędzkiego, y Niedźwieckiego, żyiącego w roku 1757, Staniſław, po nim dźiad Liczbor maiący w małżeńſtwie Polewſką herbu Krzywda, ták ná Wideńskiey, iako też y inſzych ſławnych bataliách mężnie ſtawáli, brat zaś dźiadá tegoż Kanonika Kiiowskiego Wacław, pod Widniem zginął. Ociec tegoż Jan, miał *in voto* Mielecką, herbu Ciołek, domu w Wielkiey Polſzcze dotąd znákomitego. Stryieczny zaś Oyca tegoż Jan, miał zá ſobą *1mo voto* Złotnicką, z tey pochodźi Kazimierz y Ian Pacynowſcy, *2do* Oſtrowſką, z tey Jędrzey od Janá z Szulemierſką, y od Jędrzeia ſą dźieci, ktorzy w Paleſtrze Piotrkowſkiey, inśi po inſzych Grodach applikuią ſię. Był tęn Dom Pacynowskich w Wielkiey Polſzcze, niegdy męſtwem y heroicznemi dźiełami ſławny, w ſwoich także Woiewodztwach rożnemi honorami zaſzczycony, przy znaczney fortunie y znakomitych poſſeſſyách, oſobliwie w Kaliskim y Sieradzkim ſytuowanych. *Pácynowſcy* *Polewſka* *Mielecka* *Złotnicka* *Szulemierska*

BONCZA Kułackich *herb*, ieſt opiſany w tym *Tomie fol.* 13. Kułaccy w Ziemi Nurskiey, w Woiewodztwie Podlaskim zoſtaiący, y ná Wołyniu. Pradźiad żyiącego w roku 1756, Sobeſtyaná Kułackiego, miał w małżeńſtwie Szczepanowską. Dźiad Jan Kułacki, miał *in voto* Zofią Słowieńſką. Ociec tegoż Sobeſtyaná, Iędrzey Kułacki, ożęniony z Agneſzką Rożańską, z Woiewodztwa Krákowskiego, ſpłodźił pomięnionego Sobeſtyaná Kułackiego, ktory ma za ſobą Katárzynę Koſieńſką, mięſzká ná Wołyniu. *Kułaccy* *Szczepanowſka* *Słowięńſka* *Rożańſka* *Koſieńska*

Qqqqq CIO-

Chudzewscy CIOŁEK Chudzewskich *herb*, iest opisany wyżey *fol. 23*, tu się wspominaią tychże Chudzewskich, czy Chudzyńskich (bo y tak pisano ich) dokumenta, potwierdzaiące procedencyą *fol.* 27 napisaną. *Anno 1609. fer: 5. post Judica, in Castra Bobrovnicen.* *Jasińska* *G. Hedvigis Jasińska, G. Stanislai Jasiński filia, G. verò Stanislai Chudzewsk consors, eundem maritum suum, à submissione G. Chelmicki facta liberat.* *Chełmicki* *Anno eodem, fer: 2da post Jubilatt, G. Joannes Chudzewski, olim Laurentii filius, G. Martinio Chelmicki, sortes suas hæreditarias in bonis Chudzewo, in Terra & Districtu Dobrinensi Consisten: obligat in Castro Bobrovicensi. Anno eodem & feria, G. Martinus Chelmicki, G. Annæ Paszkowná, G. Joannis Chudzewski Laurentii filii consorti, summam certam pro vigilia festi S. Joannis Baptistæ, coram Actis Castrensibus Lancicien. reponendam inscribit, Actus Castren: Bobrovnicensis.* Iest wiele transakcyi Chudzewskich w tym Grodźie, do ktorego ciekáwych odsyłąm, tu lata y ferie námieniaiąc tylko, iako *in Anno* 1662. *fer.* 2. *ante Fest. SS. Trinitatis. Anno* 1668. *Sabbatho post fest: S. Lucæ Evangel. Anno* 1669 *fer.* 6. *post Festum S. Martini Pontificis. Anno* 1681. *Sabbat. ante fest. S. Martini Pontifi & anno eodem ac die eadem. Item Anno eodem fer:* 4. *p st Fest. S. Hedvigis, & alia transactio die eodem. Anno* 1682. *fer.* 3. *in crastino S. Barthelom. Apostol. Anno* 1688. *fer.* 4. *in crast. S. Apoloniæ. Anno* 1694. & 1696. *Sabbat: in crasti. S. Laurentij Mart. &c.* Tá wieś Chudzewo, w Ziemi y Powiecie Dobrzyńskim, Páráfii Mozkowskiey, Dyecezyi Płockiey zostaie, gdźie znayduiący się w starym wieku Szlachetni Chudzewscy, pokazuią w tymże Kościele wymalowanego ná portrecie Chudzewskiego, z herbem Slepowroná, z kąd *non postremum oritur dubium*, czy Ciołkiem, czy Slepowronem pieczętowáć się máią, ponieważ w żadnych Herbarzach to imię Chudzewskich nie znayduie się.

Cieszkowscy DOŁĘGA *herb* iest opisany wyżey *fol: 48*, ktorego herbu Cieszkowscy piszą się ná Cieszkowie wielkim y małym, w Woiewodztwie Łęczyckim, ktoren od lat kilku set w domu swoim, y do tych czas dźiedźiczą. Dla czego krzywdę imieniowi temu uczynił ták *Paprocki w Gniaźdźie Cnoty*, iáko y *Okolski in Orbe Polono*, Herbarzach swoich; z ktorego imieniá y zażyciá tych Pisarzow, iuż znaiomi byli w piastowanych

wanych przyzwoicie Szlacheckiemu stanowi tytułach. Bo ieżeli *Paprocki* żyć y pisać przestał (iako świadczy *Niesiecki* w swoiey *Koronie*) w roku 1614, to z imienia tego kwitnął na Wołyniu Ian Cieszkowski, Podstarości Grodzki Włodzimirski, około roku 1609. *iako świadczą Akta tegoż Grodu.* Rownym sposobem y *Okolski* omylił się, piszący poźniey swoy Herbarz R.P. 1641, w ktorym czasie służyli ná woiennych expedycyách, Stanisław Skarbnik Nowogrodzki, Tobiasz w Rycerskim stanie, y inni. Domu tego przodkow pragnący wiedźieć, od dawnieyszych wiekow, doczyta się obszernie w Aktach Grodu y Ziemstwa Łęczyckiego; ktorzy iák byli życzliwi publicznemu dobru, y Oyczyźnie zasłużeni, świadczy z pochwałą domu tego Przywiley Krolá Michała, dany ná Cześnikostwo Trembowelskie Mikołaiowi Cieszkowskiemu: *Significamus praesentibus literis nostris, quorum interest universis & singulis, ea esse Generosi Nicolai Cieszkowski viri vetustâ familiâ, multisq; honoribus ac titulis conspicua progeniti, avitisq; majorum suorum decoribus ornati merita tam in functionibus publicis, quam in expeditionibus bellicis, singulari fide animiq; fortitudine probata, ut jure merito à nobis ea, quae ad ornandum munerandumq; eum, serviunt, exposcant praemia. Quare vacante ad praesens Pincernatu Tremboulensi &c. Datt. Varsaviae die 6. mensis Junij A. D. 1672. Regni vero nostri anno tertio.* MICHAEL REX. *Przywilii*

Ięndrzey Cieszkowski w Woiewodztwie Łęczyckim, spłodził trzech synow, o czym świadczą *Acta Castren. Lancicien.* 1560. *Anno*, z tych Jędrzey osiadł na Cieszkowie oyczystey fortunie, inni dway na Wołyń się wynieśli. Ian w oyczystym prawie z młodu się ćwicząc, tylo sobie zasłużył affektu u Krzysztofa Xiążęciá Zbarąskiego, Koniuszego Koronnego, Włodźimirskiego Starosty, że widząc w nim umieiętność Oyczystego prawa, konferował mu Podstarostwo Grodzkie Włodźimirskie; złączył się dożywotnie z Giełgeitowną, *herbu Dźiałosza*, z ktorą zostawił syná Woyciecha Hieronima, w stanie Duchownym młodo zmarłego, y corek cztery: 1. Wilkońskiemu herbu *Odrowąż*, 2. Trzcińskiemu herbu *Gozdawa*, 3. Janickiemu herbu *Rogala*, 4. Straszowi herbu *Korczak*, poślubione. Woyciech brat Janá, będąc ná dworze y pod znakiem Janusza Xiążęciá Zbaraskiego, Woiewody Bracława- *Giełgeitowna* *Wilkoński* *Trzciński* *Janicki* *Strasza*

wſkiego, nie odſtępny w wſzelkich woiennych okazyách Pryncypała ſwego, ták piękny rycerſkiey umieiętności dał dowod ná expedycyi Podolſkiey, przeciwko graſsuiącym y puſtoſzącym tamten kray Tatarom w roku 1577, iż mu tenże Xiążę, będąc pod ten czas generalnym Regimentarzem, Rotmiſtrzoſtwo w woyſku konferował, umarł R. P. 1590, miał zá ſobą Annę Snopkowſką herbu *Rawicz*, z ktorey ſpłodźił corkę Kryſtynę, Grzegorzowi Dźikowi herbu *Doliwa* poślubioną, y ſynow trzech. Tobiáſza *ſterilem*. Staniſław Skarbnika Nowogrodzkiego, Rotmiſtrza Krolewſkiego; pod ten czas gdy Zygmunt III. wyſłał w roku 1600. Zamoysſkiego Hetmana W. K. z woyſkiem przeciwko Michałowi Hoſpodarowi Wołoſkiemu, wybiiáiącemu ſię z hołdu y poſłuſzeńſtwa Rzeczypoſpolitey, y naiezdnikowi granic Polskich; wielu Panow miłością Oyczyzny uwiedźieni, znaczne ſwym koſztem wyſtawione Chorągwie y Pułki, ná tęż wyſyłali expedycyą, między ktoremi y chorągiew Xiążęcia Zbaráſkiego, (pod ktorey znakiem y Staniſław zoſtawał) w licznym ſtawił ſię kompucie. Pod czas żwawey tedy pod Telezynem utarczki, gdy oboiętne z razu tak Wołoſzy, iako y naſzym ſłużyło ſzczęście; wźięty ieſt w niewolą, y w ściſłe do Konſtantynopola odeſłany więzienie; tam tedy przez lat dwadźieścia będąc, gdy iuż y długim przeciągiem czaſu, y umieiętnością Tureckiego ięzyka przymilił ſię Turkom, dali mu zwierzchność Iedykuły nád będącemi w niey niewolnikami, tym go kontentuiąc, aby łatwiey namowić mogli do zaprzenia ſię Katolickiey wiary. Już tedy Staniſław ciężką y długą przyciśniony niewolą, chcąc ſię z ták przykrey oſwobodźić mizeryi, dał ſię łatwo námowić; by zaś mocniey w nim to utwierdźili przedſięwźięcie, Paſzowſkiey godności od Turkow náſtąpiła deklaracyá. Naznaczony tedy czas ceremoniom obrzezania y inweſtytury Biſurmańskiey; w tych okolicznościach położony biedźi ſię zmysłami Staniſław, reflektuiąc ſię y ná miłość zbawienia ſwego, y ná dane Turkom ſłowo, bo iuż zupełna do tego aktu była gotowość. W tey melancholii twardym ſnęm zaſypiá, widźi ſię przez ſen być w Kośćiele, idźie do Konfeſſyonału, y prośi o generalną ſpowiedź Kapłana; po wyznanych grzechach ſwoich ſpytany od tegoż: czyliby ieſzcze więcey czego nie pamiętał? gdy odpowie

Snopkowſka

Dźik

Zamoyski

Turecka niewola

Cud nad Staniſławem Cieſzkowſkim

powie: że nic á nic więcey niewie, o fuknie się ná niego Spowiednik, y rzecze: bezbożny człowieku! á czyż to nie naywiększy grzech twoy, że się chcesz zapieráć BOGA dla tey mizerney wolności, podáć w wieczną niewolą czartá, czyliż nie ufasz w BOGU y iego S. miłosierdźiu, że cię z tąd wyswobodźić może? W tym ocknie się, drżący y struchlały Stanisław, mocno rozważaiąc. á barzźiey myśląc o sposobie uniknieniá przyobiecanego Turkom słowa, w krotce wyiđźie przed więzienie, widźi przechodzących się gęsto po Konstantynopolu Polakow, zawoła z nich iednego, pyta się ciekawie, co zá przyczyná ná tym mieyscu ich przytomności? czyni mu relacyą Polak, że po owey sławney w roku 1622, pod Chocimem z Turkámi expedycyi, według umowy Paktow Chocimskich: żeby Polska na poparcie zawartych Traktatow Posła wielkiego do Porty wysłała, stanął tu w tym charákterze, od całey delegowany Rzeczypospolitey Krzysztof X. Zbarąski Koniuszy Kor: Ucieszony tą nowiną Stanisław, y zá cud osobliwszy Boskiey Opatrzności to uznawszy: że Pryncypał iego w sam czas potrzeby przybył, razem tedy z Koniecpolskim Hetmanem y Jerzym Zołkiewskim, zá stárániem y kosztem tego Paná, ná wolność wyszedł. Powrociwszy do Oyczyzny, poniewaz pręcko Xiąźę Zbaraski umarł, przy Koniecpolskim Hetmanie dalszy wiek ná usłudze Rzeczypospolitey trawił. W krotce potym woyna Szwedzka dáła mu pole do szukaniá Rycerskiey sławy; w roku tedy 1629. pod Kwidzyną, zá odważne przeciwko nieprzyiacielowi serce, wźiął Rotmistrzostwo w woysku. Umarł około roku 1660 wieku swego w lat 83, z Maryánny Boguszewskiey herbu *Juńczyk 2do*, Skarbnikowny Bełzkiey, miał siedm synow. Krzysztow trzeci syn Woyciecha mąż Rycerski, z Przyłuską herbu *Sulima*, spłodźił dwoch synow, Páwła y Mikołaiá. Teodor Stolnik Łęczycki, 1. syn Stánisławá, zginął pod Wiedniem w R. 1683. podpisał Elekcyą Jana III. z Woiewodztwa Wołyń: Adam Skarbnik Czernieckh: brat iego, w roku 1666, pod Cudnowęm, gdźie znaczną klęską porażone woyska Polskie od Tatarow y Kozakow, mężnie zginął. Ján 3. syn Stanisławá, Kanclerz Katedralny Łucki, Kanonik Kiiowski, Uchański, Kowelski, y Klec. czelowski

Boguszewska

Przyłuska

łowski Proboszcz, Deputat ná Trybunał Koronny z Kapituły Łuckiey, umarł R. 1701.

Alexander Felicyan, naprzod Chorąży Nowogr: potym Podkomorzy Czerniechowski, Starosta Kleszczelewski, 4. syn Stanisława, młode latá swoie ná woienną Rzeczypospolitey oddawszy usługę, zásłużył sobie rycerską doskonáłością: że
Łużecki mu Stánisław Łużecki, Kasztelan Podlaski, á potym Woiewodá Podolski, Pułkownikowstwo w swym znaku konferował, dał probę w wielu woiennych okazyách, iako z ażardem życia szukał Rycerskiey sławy, stawiwszy się z pułkiem swoim pod Chocim, w roku 1673, kiedy naywyższy woysk z
Sobieski Konfederowanych *Generalissimus* Jan Sobieski, Hetman W.K. na imię Krola Michałá, niezliczonym Tureckim woyskom plac woienny wypowiedźiał; kulą tedy armatną, w samym naywiększym ogniu, od nieprzyiacielá raniony tak mocno, że mu sztukę ciała wyrwała. W tak śmiertelnym razie, do-
Cud Matki Boskiey znał osobliwszego cudu y protekcyi MATKI Boskiey, do ktorey się łaskami słynącey w Studźianny ofiarował, iakoż nie záwiodł się ná Protekcyi tey PANI, bo w krotce ozdrowiawszy, ná znak pamiętney łaski, tę sztukę ciała w srebrney trumience, przy tym Obrazie złożył. (iest tęn cud zapisány w Xiążce wydaney o dźiwnych łaskach mieysca tego) Zgromadzone zaś Stany Rzeczypospolitey, ná Konfederacyi generalney, pod czas Konwokacyi głowney Warszawskiey, w roku 1674, w *Konstytucyách Koronnych*, wieczną y z rekompensą pamiątkę zapisały, *Volum: Leg.* 5. *fol.* 225. temi słowy: *Skarb Koronny do rąk J. W. Imci Pana Marszałka y Hetmaná W. K. wyda ad dispositionem I. M. áby na Chorągwie y Regimenty, ktore w okazyi przeszłoroczney były podźielił, taką proporcyą, iaká się z uwagi J. M. naylepsza będźie zdała, pokaleczonych, postrzelanych, habitâ ratione, między ktoremi Panu Ale-*
Rekompens. Alexandrowi Cieszkowskiemu *xandrowi Felicyánowi Cieszkowskiemu, Chorążemu Nowogrodzkiemu, Porucznikowi roty Pancerney, Jmci Pana Kásztela Podlaskiego, z dźiała postrzelonemu, z wyżey pomienioney summy, sześć tysięcy złotych naznaczamy.* Náyiaś. Jan Trzeci zostawszy Krolem Polskim, będąc pamiętnym tey usługi w oczach iego pokazáney, Starostwo Kleszczelewskie, *ex distributiva justitia* konferował mu, ktore y po dźiś dźień w domu tym zostaie. Dwa razy funkcye Deputackie odprawił: pierwszy raz w roku

ku 1691. z Woiewodztwa Wołyńsk. pod laską Iana Drohoiewskiego, Kasztelana Czerniechowskiego, drugi raz w Roku 1695, z Woiewodztwa Czernieh: pod laską Michała Potockiego, Starosty Krasnostawskiego. Poseł kilkakroć na Seymy Koronne. *Ex gremio* Szlachty Woiewodztwa Czernieh: z Olizarem Podsędkiem Kiiowskim, Deputat obrany na Kommissyą Warszawską R. 1691. do odebrania summ dla exulantow Woiewodztwa Czernieh: od Carow Moskiewskich, *ratione avulsorum & desolatorum bonorum*, ták z tamtey, iako y z tey strony Dniepra; gdźie mu za prawo náleżące do dobr Zadubienia, Tuszczyná, y Zulwianki, zło: 5000. Kommissyá naznáczyła. W Częstoborowicach dobrach swoich, Kościoł Parafialny drewniany walący się, inszym kształtęm z gruntu wymurował, wszelkim Kościelnym porządkiem ozdobiwszy. Podpisał Elekcyą Janá III. z Woiewodztwa Czernieho: trzy razy małżeńskie śluby ponawiał: 1. z Karpiowną, 2. z Rusiecką herbu *Rawicz*, Kasztelanką Mińską, 3. z Kołudzką herbu *Pomian*, ze wszystkiemi *sterilis*. Wźiął był przywiley od Augusta II. ná Kasztelanią Czerniechowską po Jánie Drohoiewskim, ále nie przysiągłszy na nię, umarł roku 1708. Drohoiewski Potocki Olizar Karpiowna Rusiecka Kołudzka

Francis̈zek Sędźia Ziemski Czernich: 5ty syn Stanisława: ten ná dworze Hetmaná Koniecpolskiego aż do śmierci bawiąc się, woienną traktował, kiedy w lat kilkanaśćie pod czas częstych zé Iana Kazimierza Krolá, á mniey fortunnych z Moskiewskim woyskiem bataliach, wźięty w niewolą, y ná samey Stolicy przez lat 4. w ścisłym trzymany więzieniu, powrociwszy do Oyczyzny, zaraz ná dobro teyże prácować zaczął, Postuiąc w roku 1674. ná Konfederacyą generalną Warszáwską, ktorą podpisał *ex turno* Woiewodztwa Czerniechowskiego. Deputát R. 1691. ná Trybunał Koronny z tegoż Woiewodztwa; á zaś z Woiewodztwa Wołyńsk: Sędźiá Kapturowy, po śmierci Krola Ianá. Kommissyá z Carámi Moskiewskiemi zá odięte dobra: Iwanhorodyszcza, Lisztwiná y Postulbicy summę fl: 5000, wyliczyć mu deklarowała; złączył się dożywotnie z Joanną Iwanicką herbu *Pełnia*, z ktorey dwie corki, Maryánna Franciszkowi Gostyńskiemu Woyskiemu Włodźimirskiemu, Katárzyna Ierzemu Cyrynie Stolnikowi Trembowelskiemu poślubione; y synow pięciu. Koniecpolski Iwanicka Gostyński Cyryna

Stefan Podczaszy Nowogrodz: 6. syn Stanisławá, z Woiewo-

dztwa Czerniehow: podpiſał Elekcyą Iana III. Kommiſſyá Moſkiewſka zá dobra Poznopały, pewną mu ſummę naznáczyła, z Pcpławſką herbu Trzeſka *ſterilis*.

Popławská

Krzyſztof 7. ſyn Staniſłáwá, naprzod Stolnik Łęczycki, potym po bracie Alexandrze Podkomorzy Czerniehowski, áż też y Kaſztelan Sochaczewski, ná publicznych Oyczyzny funkcyách częſty Poſeł y Deputat: zwłaſzcza w roku 1693. z Xięſtwa Mazowieckiego, pod laską Marciná Oborskiego, Woiewody Podlaskiego, z młodości zaraz *militaria* traktował, pod ſławnym Woiownikiem Czárneckim. Porucznikuiąc znakowi Pancernemu, u Staniſłáwa *Wdi cy* Domaſzewskiego Kaſztelana Sanockiego; pod czas graſſuiącey Ordy zá Michała Krolá, wźięty od Tatarow w niewolą, zazamian iednak niewolnika, nie poznany że Officyerskiey był rangi, prętko z niey wyſzedł. Dowodem iego rycerskiey dla dobra Oyczyzny uſługi, libertacya *ex vi meritorum* daná od Adama Sieniawskiego, Hetmaná W. K. *An.* 1712. w tęn ſens: *Maiąc oſobliwy reſpekt na wielkie w Rzeczypoſpolitey y w woyſku zasługi, tudźież wzgląd ná poniesione od nieprzyiaciela ſzwanki, W. Im. P. Krzyſztofa ná Cieſzkowie Cieſzkowſkiego Podkomorzego Woiewodztwa Czernieh: dobra iego dźiedźiczne Turzyſkwo cum attinentiis, Białobrzegi także cum attinentiis, w Ziemi Stężyckiey leżące, z władzy moiey Hetmáńſkiey w ſkuteczną wźiąwſzy protekcyą, ab omni onere militari uwalniam, &c.* Z Woiewodztwa Wołyń: podpiſał Elekcyą Ianá III. Komiſſyá zaś z Cárami Moskiewskiemi za pretenſye do dobr Roiſzczá, Pietruſzyná, Klonu y Studźianki w Czerniehowskim, *fl* 4000. náznaczyła. W Kopciach dobrach ſwoich dźiedźicznych Ziemi Liwskiey, á Diecezyi Poznańskiey, uczynił zápis ná nową fundacyą, *cum obligatione perpetui ſuffragij* za duſzę ſwoię; po ktorego śmierci żona iego wieś Piotrowicze *ex mente* Teſtamentu, ná áukcyą funduſzu zapiſała, umarł w roku 1720. życia ſwego lat 73. Dwa razy śluby małżeńskie ponáwiał: raz z Mokrzecką, z ktorey corka Eleonorá, Jozefowi Oborskiemu, Podkomorzemu Liwskiemu poślubioná, y ſyn Stániſław. Paweł pierwſzy ſyn Krzyſztofa z Anną Wituńską herbu *Rola*, ſpłodźił ſyná Mikołaiá Skarbnika Nowogrodzkiego, ſłużył tęn woienno z Boguſławęm Słuſzką, Hetmanem Polnym Litewsk: ktoremu Buczyńska

Oborski

Domaſzewski

Mokrzecka

Oborski

Wituńska

Słuſzka

Buczyńska

herbu

herbu *Strzemię*, urodźiła Alexandrá Zákonu S. Pawła pierwszego Pustelnika, z Zardeckii zaś herbu *Ciołek*, syn Wiktoryn Pisarz Ziemski Liwski, Deputat z Woiewodztwa Wołyń: ná Trybunał Koron: *A.1737*, pod laską Rzewuskiego, Woiewody Podolskiego, y powtore z Xięstwa Mazowieckiego *in Anno* 1749, pod laską Rudźińskiego, Kasztelaná Czerskiego; ktorego z Hilaryi Laskowskii syn Michał Towarzysz znaku Krolewskiego, Regent Grodzki Liwski. Stanisław syn Krzysztofa Kasztelaná, Woyski Liwski, Starosta Kotelnicki, Deputat z Woiewodztwa Czernieh: ná Trybunał Kor: *A.* 1706. z Woiewodztwa Sędomirskiego, podpisał Elekcyą Augusta II. z Justyny Wężowny Stolnikowny Liwskiey, zostawił iednę corkę Kandydę, Janá Mikołaiá Cieszkowskiego, Podkomorzego Nowogr: małżonkę, druga żoná iego Gałęzowska, Pisarzowná Lubelska, z ktorą *sterilis*.

Zardecka *Rzewuski* *Rudźiński* *Laskowska* *Wężowna* *Gałęzowska*

Wiktor Felicyan ná Proszowie y Bolechowie dźiedźic, drugi syn Krzysztofa z Mokrzeckii, naprzod Sędźiá Liwski, potym Kasztelan teyże Ziemi po Ciecisszewskim, młodość swoię doskonalił ná dworze Krola Augusta II, w roku 1715 Deputat z Woiewodztwa Czernieh: pod laską Rybińskiego, Woiewody Chełmiń. ná Seym Warszawski Poseł w roku 1722, tegoż czasu Komissarz do Radomiá, pod laską Potockiego, Woiewody Kiiow. Záczętą fundacyą Oyca swego w Kopciach zupełnie udoskonálił, gdy za ápprobacyą Piotra Tarłá Biskupá Poznańskiego, Kościoł Parafiálny *de nova radice* erygował; kilka wśi swoich, y kilkanáście Sąsiedzkich, dlá dźieśięciny ná prowęnt Plebański przyłączywszy. Trzy razy w kontrakty małżęńskie wchodźił, *imô votô* z Ciecisszewską, Kasztelánką Liwską, z ktorey corka Elżbietá Duczymińskiego, Łowczego Nurskiego małżonka. *2do* z Magdaleną Oborską, Podkomorzanką Liwską, z ktorey 3. corek: Krystyna pod Regułą S. Brygitty, w Konwencie Warszawskim Zakonnica, Teodora Dłużewskiemu Chorążemu Chełmskiemu, Teofila Grzybowskiemu Podstolemu Liwskiemu, poślubione. *3tio voto* z Antoniną Nowosielską Stárośćianką Łukowską, (ktora potym żyła z Kazimirzem Rudźińskim Woiewodą Mazowieckim) z ktorey syn Jan Podczaszy Liwski, Kapitan Gwardyi Koronney, młody dowcip w Akademii Krola Stanisławá w Lunewillu polerował, z tamtąd cudze zwiedźi-

Ciecisszewski *Rybiński* *Potocki* *Tarło* *Duczymiński* *Oborská* *Dłużewski* *Grzybowski* *Nowosielska* *Rudźiński*

wſzy kraie, powrocił do Oyczyzny, nie opuſzczaiąc zaraz tych okazyi, ktore cnotę zdobiły Kawalerską. Już Poſeł ná Seym Warſzawski w R. 1743. Komiſſarz ná Trybunał Skarbowy Radomski, we wſzyſtkich bataliách ná Szląsku, między Saskiemi woyskami á Pruſkiemi pięknego ſerca Kawaler, daley w roku 1748 Deputat z Xięſtwa Mazowieckiego

Łoś ná Trybunał Kor: pod laską Łoſia, Kaſztelaná Kamienieckiego; lecz zaraz po funkcyi śmierć dalſze o nim razem z życiem zagrzebała nádźieie. Powtornym małżęńſtwem Krzy-

Zábicka ſztof Kaſztelan, z Katarzyny Zábickii, Stolnikowny Liw-

Brzeziński skiey, ſpłodźił Brygittę, Staniſława Brzezińskiego herbu *Lu-*

Wedźiński *bicz*, Podkomorzego Nurskiego, y Franciſzkę Wedźińskiego Podkomorzego Liwskiego, małżonki, y ſyná Ignacego, Staroſtę Kleſzczelewskiego, Deputata w roku 1732. z Woiewodztwa Wołyń. z tegoż y powtore w roku 1736, pod laską Ru-

Rudźiński dźińskiego, Kaſztelaná Czerskiego, tęn z Franciſzką Sufczyńską

Sufczyńska czyńską Kaſztelanką Lubelską żyie dożywotnie, z ktorey potomſtwo, Antonina Zakonnica Reguły S. Benedykta, od uſtawiczney ádoracyi Nayświętſzego SAKRAMENTU, w Klaſztorze Warſzawskim, Hilaryá Kanoniczką w Marywilu tamże, ſynowie Krzyſztow, Staniſław y inne. Mikołáy drugi ſyn Krzyſztofa Rotmiſtrza, Cześnik Trembowelski, ktoremu przywiley wyżey adnotowany, od Michała Krola ná tęn

Mirowicka urząd nadany, żył dożywotnie z Mirowicką, z ktorey corki

Liniewski Jadwiga Liniewskiemu, Marcyánna Iwanickiemu, Podſtaro-

Iwanicki ściemu Włodźimirskiemu poślubione, y ſynow trzech: Bartłomiey w Zakonie S. Franciſzka *Ord: Min: de Obſerv.* Łukaſz w Zakonie *Soc: JESU*, w roku 1694, życie ſwoie pobożnie zakończyli. Woyciech zaś 3. ſyn po Oycu Cześnik Trembowel: Towarzyſz znáku Pancernego, Zygmunta Ga-

Gałecki łeckiego Woiewody Inowrocławskiego, z Woiewodztwa Bracław, podpiſał Elekcyą Auguſta II. Komiſſyá z Carami Moskiewskiemi, za pretenſye do Dobr lennych Rudki y Ryżyki pewną mu ſummę deklarowała; żył dożywotnie z Konſtan-

Lubieniecka cyą Lubieniecką, Podſtolanką Nowogr: herbu *Rola*, z kto-

Laſota Treter rey Maryanna zá Janem Laſotą Łowczym Węndeńskim, Katarzyna zá Jozefem Treterem Cześnikiem Nowogr. (tey cor-

Godurowski ka Kandyda Felixa Godurowskiego, Stolnika Wſchowskiego małżonka) dożywotnie zmowione, y ſynow trzech, Jo-

zef Pod-

zcf Podsędek Ziemzki Nowogr. Sędźia Kapturowy z Woiewodztwa Wołyń: a Powiatu Włodźimirskiego, po śmierci Augusta II. z tegoż Woiewodztwa Poseł na Elekcyą Augusta III; dwa razy małżęńskie śluby ponawiał: 1. z Zuzanną Łychowską Miecznikowną Bracław: z ktorey syn Maurycy, Towarzysz Pancerny, pod znakiem Xcia Sanguszka Marszałka Lit: młodo umarł; 2do voto żyie z Maryanną z Kniaziow Kuriátowiczow Kurczewiczowną, Miecznikowną Zytomirską. Antoni drugi syn Mikołaia, Cześnik Trembowelski, umarł bezżenny. *Łychowska* *Xżę Sanguszko* *Kurczewiczowna*

Jan Mikołay 3. syn Woyciechá, Stolnik Stężycki, á potym Podkomorzy Nowogrodzki, Posłował ná Seym do Grodna *A.* 1728. pod laską Ossolińskiego, Podskarbiego Koron: y powtore ná Elekcyą Augusta III. z Woiewodztwa Czernich: Sędźia Kapturowy Woiewodztwa Ruskiego po śmierci Augusta II, Komissarz do Radomia *in An.* 1740, z Czernicho: żyie w małżęńskim związku z Kandydą Cieszkowską, Starościanką Kotelnicką, z ktorey dwie corki: Aniela y Maryanná, y synow cztyrech. Wiktor Szambelan J. K. Mći Augusta III. od ostatniego stopnia ten sobie na dworze Pańskim zasłużył honor; Maryanná Nowosielska Podkomorzanka Lubelska, dwie mu urodźiła corki, Maryannę y Annę. Drugi Prosper w Zakonie S. Dominika S. Teologii Lektor, 3ci Kryszpin Kanonik Archikatedralny Lwowski, Proboszcz Kołatyński. 4. Franciszek. Tobiász Podczaszy Nowogrod: 1. syn Franciszka Sędźiego Czernich: nosił Chorągiew pod znakiem Pancernym Xćia Lubomirskiego Woiewody Czerniechowskiego, z Teressą Podhorodyńską, Cześnikowną Mielnicką *sterilis.* *Ossoliński* *Cieszkowska* *Nowosielska* *Podhorodyńska*

Ludwik Stanisław Kasztelan Sochaczewski, Generał Major woysk Koron: y Rzpltey, drugi syn Franciszka; z młodu *militaria* traktuiąc pod znakiem Branickiego Woiewody Podlaskiego, od tegoż do cudzych kraiow wysłany *in assistentiam* synowi, á teraźnieyszemu Hetmanowi W. K. wiele sobie zasłużył affektu u tego Paná, po Krzysztofie Mirzeiewskim, w Białymstoku pod czas bytności Nayiaśnieyszych Monarchow Polskich *A.* 1752. odebrał przywiley ná to Krzesło. Marcin Starosta Kliszczelewski, 3. syn Franciszka, z X. Woronieckim, Stolnikiem Węndęńskim był Posłem od Wo- *Branicki* *Mirzeiewski* *Xżę Woroniecki*

Załęska Zaleski Bereżecki Piaskoska Gostyński Kurczewicz Majewski iewodztwa Wołyń: *cum recognitione* do Krola Augusta II. żył dożywotnie z Załęską Podkomorzanką Czernieh: z ktorey corki: Elżbieta Zaleskiemu, Joanna Bereżeckiemu Woyskiemu Krzemienieckiemu, poślubione; y syn Konstanty Cześnik Nowogr: tęn z Piaskowskii spłodźił Stefana syna, y corek dwie, pierwsza *1mo* Gostyńskiego, *2dô votô* Kniazia Kurczewicza, druga Maiewskiego Pisarza Łuckiego małżonki.

Daniel 4. syn Francifzka, naprzod Chorąży Czernieh. Sędźia Grodzki, á potym Podkomorzy Włodźimirski; dla Oyczyzny dobra nie raz publicznemi wsławiony funkcyámi: pięćkroć razy na Walne Seymy stawaiąc Posłem, trzykroć na Koronny Trybunał Deputatem z rożnych Woiewodztw, iáko *in A.* 1711. z Czernieh. *in An* 1726 z Wołyń: wspomina go *Konstytucya A.* 1710, w recessie generalney Sędomirskiey Konfederacyi *fol.* 205. sprzysiągł się był dożywotnie z Katarzyną Kaszewską, Podkoniuszanką Lit. z Xiężniczki Czetwertyńskii zrodzoną, z ktorey Corka Konstancyá zá Ignacego *de Kampenhausen*, Stárostę Sieleckiego, Obersztelеytnanta Infanteryi Koron: wydána, y synow pięciu: Jozef w Zakonie *Soc: JESU*, rządźi temi czasy Missyą Włodźimirską. Stanisław w stanie Duchownym. Francifzek Kanonik Łucki, Proboszcz Swuyczewski. Kaietan w Zakonie SSS. TROYCY od wykupienia niewolnikow, y Ignacy Łowczy Czerniechowski.

Kaszewska X. Czetwertyńská Kampenhausen

Jozef, náyprzod Chorąży y Podkomorzy Nowogrodzki, dáley Kasztelan Czernieh: 5. syn Francifzka Sędziego Czernieh: z młodu zaraz zaciągnąwszy się pod znak Pancerny, z Denhofem Woiewodą Połockim, zasłużył sobie Officyerską rangę, będąc naprzod Chorążym, á teraz Porucznikiem tegoż znaku, stanął Deputatem z Woiewodztwa Czernieh: R. 1728. za laski Radomickiego, Woiewody Inowrocławskiego z tegoż, y Wołyń: Woiewodztwa, trzykroć razy Poseł ná walne Seymy do Grodná y Warszawy. Ná Elekcyą Krola Augusta III, pierwszy Poseł z Woiewodztwa Czernieh: ná tęż Elekcyą będąc Rotmistrzem z Woiewodztwa Wołyń: Powiatu Włodźimir: cáłe Woiewodztwo Czernieh: pod swoią prowadźił komendą, y *ex turno* tegoż *quo* Poseł podpisał Seym *Pacificationis*. Konfederacyá zaś generálná *omnium Ordinum*, ná Konwokacyi Warszawskiey *A.* 1733. z Prowincyi Małopolskiey

Denhoff Radomicki

polſkiey naznaczyła go *ad Conſilium* Xeiu Prymaſowi. Kommiſſarzęm náznaczony ná Trybunáł Skarbowy Radomſki od woyſka *A.* 1737. pod Prezydencyą Janá Lipſkiego Kardynała; zaſſużywſzy ſię tedy ták pięknie Oyczyźnie, niemniey y pomnożeniu Boſkiey chwały przychylny: kiedy w majętności ſwoiey Ochnowce, Kościoł nową ſtrukturą z gruntu reformował, OO. zaś Dominikanom ná fabrykę Klaſztoru Włodzimirskiego (gdźie y grob tegoż imięnia) fl. 10000. wyliczył. Będąc záś w Obozie pod Kommęndą Tarła, Woiewody Sęndomirskiego, pod czas rewolucyi, obſtawaiąc przy doſtoięńſtwie Maieſtatu, całości ſwobod y praw Polſkich, od przeciwney partyi pod Nadarzynęm poſtrzał odnioſł; żył w dożywotnim związku z Joánną Załęską, Podkomorzanką Czerniehowſką, z ktorey dwie corki: Eleonorá y Ludowika w Klaſztorze Bełzkim WW. PP. Dominikánek, ná wieczną BOGU poświęcone uſługę. Honora tá zaś Orańſkiemu, Podkomorzycowi Czernieh: Franciſzka Ludwikowi Podhorodeńſkiemu, Piſarzowi Ziemſkiemu Włodzimirſkiemu, w małżeńſtwo wydane. Y ſyn Staniſław Stolnik Czerniehowſki, Chorąży znaku Pancernego, Roſkowſkiego Staroſty Wiskiego, Poſeł z Woiewodztwa Czerniehowſkiego *A.* 1746, powtore z Woiewodztwa Wołyńskiego, ná Seym Koronny do Warſzawy, w roku zaś 1753, Kommiſſarz do Rádomia z tegoż Woiewodztwa. Wźiął w małżeńſtwo Hrabiankę Kraſicką, Chorążánkę Litewſką.

Lipſki *Tarło* *Załęſka* *Orańſki* *Podhorodeńſki* *Roſkowſki* *Kraſicka*

DRYAHERB.

Opisanie Herbu MA trzy Kamienie żołte, inni białe kładą w złoto oprawne ná tarczy w polu czerwonym, po między dwiema liniámi, z prawego boku od dołu, w lewy ku gorze idącemi położone, iak go tu ábrysowano, ná hełmie trzy piora strusie. Pisał o nim *Paprocki, Okolski, Niesiecki tom.* 2. *fol.* 98, y inni. *Początki tegoż* Tęn herb z Burgundyi do Czech przeniesiony, przez Rycerza Mutyna rzeczonego, z kąd też od iego imięnia Mutyná zowie się, ktory według Paprockiego z tym herbem do Polski przyszedł, zá czasow Bolesłáwa Krzywoustego, ktory zá dzieła iego heroiczne w rożnych expedycyách, dobrami od niego opatrzony, familią swoię u nas rozkrzewił. Reflexye insze, wolno czytać u *Niesieckiego* ná karcie dopiero wyrażoney.

Tego herbu Dyámęntowscy są od wieków, ále o nich *Dyámento-wscy* *Okolski* áni *Paprocki*, iako y o innych wielu, za swego czasu, nie pisali. Já zaś co z munimentow authentycznych, y Grodzkich transakcyi, Domu tego mam kommunikowano, to *Mutynowie* *Bożeiowscy* *Trąbczyńscy* krotko wyrażam. Idą z dawnych Mutynow, przez Bożeiowskich, ktorych iedna iest z Trąbczyńskiemi Dzielnica; iako starożytne informuią o tym, Domom tym, od Nayiáśnieyszych

szych Krolow Polskich y Mazowieckich Xiążąt dane Lity, y Grodzkie Nowomieyskie, Poznańskie y Kaliskie transakcye. Pisali się naprzod z Trąbczyna, tego Przodkowie domu, wsi w Kaliskim leżącey Woiewodztwie. Ale Swiętosław Mutyná, syn Luczsławá z Mutynow idącego, (iako list Bolesława Pudyka, w Roku 1253, dany świadczy) zá dźielność Rycerską, y wierne swoie usługi, dobr Bożeiowo, y Kamienia nazwanego Dyámęnt, od pomienionego dostawszy Monarchy, naypierwszy z nich się pisać począł. Od tego tedy Hrabie synow dwoch, to iest Racsławá naystarszego, ktory w roku 1289 umarł, y przy ktorym Bożeiowo dobra utrzymały się, rozmnożeni są za czásęm wpotomkach swoich Bożeiowscy, ktorzy poźnieyszym potym wiekiem, w Poznańskie y Kaliskie przenieśli się Woiewodztwá: gdźie z nich ieden, wieś názwawszy pierwszey Bożeiowo imięniem, od niey natychmiast wźięła potym ná siebie iego denominácyą potomność. Od młodszego zaś Chwalimiera, w roku 1300, zmarłego: ktoremu się dostały dobra Kamień, Dyáment nazwane, z Zameczkiem, *in confluenti* Dunayca rzeki z Wisłą leżące; gdźie teraz iest wieś Ostnow, idące potomstwo, długi czas *interrupta serie*, starożytne swoie konserwowało imię, w nazwisku Mutynow, pisząc się zawsze z Kamieniá Dyámentu: niż potym nie rychło, ieden z tey potomności (o czym niżey będźie) Dyámentowskim zwáć się począł. Trzeci brat, á Swiętosławá syn, imięniem Mrocław, w Sląskim osiadłszy kraiu, Graffow *de Dimant-Dimantsztein*, to iest Hrabiow Dyámentow z Dyámentu Kamienia, Dom rozmnożył: ktorzy y po dźiś dźień w tymże imięniu tam się znayduią. Czwarty brat, syn Swiętosławá Hrabi, imięniem Strzeszko, Zakon przyiąwszy Benedyktyński, Opatem na Łysey Gorze w R. 1316. był obrany, gdźie rządząc tym to Klasztorem lat 12. ná ostatek R. 1328 umarł pełen dni starzec, w wieku 90. życia.

Bożeiowscy

Dyámentowscy

Chaderz álbo Hadro, to iest Adryan Mutyná, Brat Swiętosławá Hrábi, á rodzony tych czterech braci stryi, przeniosłszy się w roku 1264. z Polski do Angli, y tamtego pięknością przychęcony kraiu, w nim pozostał; gdźie będąc długo dworu Marszáłkiem u Rychardá Kornubii Hrabi, bratá Królá Anglow, á potym ożęniony tamże, potomstwo zostawił; ktore zá czasem do Czeskiego przeniosłszy się Kro-

leſtwa, z dawnymi złączone ieſt Mutynámi, Gwilka y Hartmaná, to jeſt Wilhelma y Hermaná potomki. Był to mąż ze wſzyſtkiemi urodzony talentámi, (ktore oſoby dyſtyngwowanego charákteru, ná wielkich zwłaſzcza dworach zawſze zdobią) rekognicyi, przytym y maniery piękney, y tak dobrze umiał ſię przyſłużyć temu to Hrabi, że po śmierci prędkiey Konradá IV. Ceſarza (ná ten czas, pod owo zamięſzanie w Rzymskim *Imperium*, gdy y drugiego ná ieden Tron, to ieſt Alfonſa názwanego *Sapiens*, Kaſtylii y Legionu Krola, obrano było Ceſarzem) wielką bardzo w tę Elekcyą, do doſtąpienia Korony Ceſarſtwa, był mu pomocą. Przy ktorey, lubo to potym ſkrytych przeznaczeniem Boſkich wyrokow, nie utrzymał ſię tęn Monarcha, przecięż to Adryána była inwencyi praca, y iemu miał mieć obligacyą, że choć przez krotki czas, poſtaremu noſił na oſobie ſwoiey, Hrabia Rychardus, Ceſarskiey znaki godności, nigdy przedtym w Kornubieńſkich nie poſtałe Hrabiow domu.

Chwalimier tedy ſyn Swiętosława Hrabia młodſzy, miał ſynow dwoch: Staniſława ktory w R. 1332 umarł, y Dobieſława, w Zakonie Cyſterſow Koprzywnickich roku 1338. zmarłego: także corkę Woyciecha imięniem, Przecławá Hrabi ná Skrzynnie małżonkę, ktorá roku 1328. żyć przeſtała. Staniſława ſynow było dwoch, y tyleż corek. Z tych pierwſzy Wacław Mutyná Krakowſki Cześnik w R. 1360. zmarły. Drugi Jaroſław, ktory Norbertanęm zoſtawſzy w Hebdowie, R. 1349. Kaznodźicią w tamtym umarł Klaſztorze. Z Corek zaś Jadwiga byłá w małżęńſtwie zá Woyſławęm Hrábią z Gorki, y w R. 1350. zmarła. A Kingdá to ieſt Kunegundá, rodzoná iey ſioſtra, w Klaſztorze S. Marciná Krákowskim R. 1308. zmarła Zakonnicą. Wacławowych ſynow trzech było, y iedna corka: to ieſt Kazimierz, Dádźibog, y Minogniew. Z tych Kazimierz, w R. 13'5 umarł, ſynow zoſtawiwſzy trzech. Dadźibog zoſtawſzy Krzyżakiem, zginął pod czas woyny z Litwą 1380, á zaś naymłodſzy Minogniew, Benedyktyńſki przyiąwſzy habit, Opatem potym ná Łyſcy Gorze Swiętokrzyskiey R. 1377. był obrany: gdźie lát 11. onym rządząc Mnichow zgromadzeniem, náoſtatek R. 1388. żywot w śmierć zamienił. Sioſtra też tych braci, á Wacławá cora, imięniem Stoſława, w Trzebnickich Klaſztorze Cy-

Hrabia ná Skrzynnie

Hrabia z Gorki

rze Cy-

rze Cysterśek R. 1391. żyć przestała. Kazimierza Mutyny synowie ci byli. Pierwszy Falisław, ktory na woynie Sląskiey, z Władysławem Xiążęciem Opolskim toczoney w roku 1394 zginął, Rotmistrzem będąc Krolewskim. Drugi imięniem Krzesław Harcerz Krolewski, R. 1397. bezpotomnie zmarły. A trzeci Wacław, ktory w Ro. 1401. Zawichostkim będąc Kasztelanem, Iahnę z Wimiar miał w małżeństwie, z ktorey urodzony był syn Przedysław Mutyna, Połaniecki Kasztelan w R. 1425 żyiący, zá ktorym była w małżęństwie Zochná z Bidźin. Miał tęn Przedysław synow trzech. Swiętosława, Dadźiboga, Dobrosławá, y corek 2. Bronimirę y Dobrochę. Z synow tedy nayſtarszy Swiętosław Czechowskim zmarłszy Kasztelanem w R. 1448. zaległ grob w Osinowie, zá ktorym była Hanka z Rogowa. Dadźibog w Roku 1450 zmarły, miał z Jachną z Malic Woyciecha corką, syná Wacława, y corkę Hankę, Przecława Krakowskiego Stolnika małżonkę, w R. 1490 zmarłą. Wacław zaś syn iego w R. 1471 żyiący, z Barbary z Połacewic, Dobrogosta cory: Kaszkę, Sząnieckich Klasztoru Panien Zakonnicę, w R. 1480 zmarłą: y Dobiesława syná zostawił, ktory w Roku 1492, ná woynie Ruskiey, przeciwko Muſze Rebellizantowi zginął, pod kommendą na ow czas będąc Zemełki Hetmana, o czym *Kromer fol.* 572. Za tym to Dobiesławem była w małżęństwie Marychna z Szczekocina, z ktorego dwie były cory: Helená, Staniąteckich Klasztoru Panien Zakonnica, w R. 1520. zmarła, y Sawiná Wacława z Kośćielca Krakowskiego Podstolego małżonka, w R. 1509. zaślubioná. Y ná tych dwoch corach skończyła się poboczna Dadźiboga, syná Pakosławowego gałązka.

Wimiarska

Bidźińska

Rogowska

Kośćielecka

Teraz następuie Dobrosława bratá iego gałąź. Ten w R. 1444. z Władysławem III. walecznym Polski y Węgrow Krolem, pod nieszczęśliwą woiuiąc Warną zginął. A ponieważ on miał za sobą w małżęństwie Kochnę z Rythwian, więc z tego małżęństwa zostało się dźieci dwoie: to iest Hałszka Wacławá z Gory herbu *Skubow* albo raczey *Haldank* małżonka, w R. 1479 zmarła, Pani wielce pobożna: y Petrosław w R. 1469. żyiący, zá ktorym była w małżęństwie Bogusława z Sielca herbu *Poray*, Thomisława cora, z ktorey dwoch zostawił synow: Pokoysławá starszego, ktoren ná nie-

Rytwińska

Uuuuu szczę-

ſzczęśliwey pod Bukowiną w Wołoſzech, R. 1497 zginął woy-
Zkurozwęk nie, z wielą innych. Za ktorym była Szczęſna z Kurozwęk herbu *Poray*: á innych żon miał 9, ktore ponieważ niepłodne pomarły, nie mam racyi imion ich, y godnośći familii tu wyrażać. Z tego tedy małżeńſtwa dwie ſię zoſtało corek.
z Gaju Bronisława Krakowska Chorążyná, Woysława z Gaiu małżonká w Roku 1559 zmarła; y Ilminá, Trzebnickich w Sląsku Cyſterſek Roku 1550, zmarła Zakonnica, ná ktorych dwoch corach, zakończoná ieſt zupełnie Dobrosława Pakosławowego ſyna, gałąź Ale procz tego: była ieſzcze poboczna blisko od Petrosława, w ſynu iego Swiętosławie, z Bo-
z Sielca guslawy z Sielca zrodzonym, roſzczka: ktory młodſzym będąc Pakosława bratem, zginął był roku 1490, w oblężeniu Kaſzowa w Węgrzech, podczas ſzturmu tey to fortecy, zo-
Zebrzydowskā ſtawiwſzy z Jadwigą z Tuska Helenę Zebrzydowską corę, y ſyna Woyciecha, z Barbarą Otfinowską w małżeńſtwie, bezpotomnie żyiącego, ktory roku 1530, z ſzedł z świata.

Naſtępuie zatym Kapitalna Swiętosława (ſyna Pakosławowego y Hanki z Rogowa małżonkow) gałąź. Ten miał ſynow trzech: Woyciecha, Przecława, y Kaimiera. Z tych Woyciech ſrzedni, ktory roku 1450, ná Woynie Wołoskiey, z Bogdanem Woiewodą o rebellią toczoney, razęm z Pio-
Buczacki trem Odrowążem y Michałem Buczackim, zabity poległ: ſyna Ięndrzeia Rotmiſtrza Krolewskiego, w roku 1474 zmarłego zoſtawił. Ktory z Zochny z Przemykowa ſyna zoſtawił Janá, w bitwie pod Wiśniowcem Tatarskiey w roku 1512 z wielą innymi ná placu kawalerem poległ: ná ktorym też potomku, latorośl ſię iego złamała. Naymłodſzy brat Przecława imięniem Kaymier, Wiślicki Cześnik w roku 1475,
z Igołomii zmarły, zá ktorym była Hanka z Igołomii w małżeńſtwie, ſyna zoſtawił Petrynda, Rotmiſtrza Krolewskiego, ktory ná Moskiewskiey woynie w roku 1514. zginąwſzy, miał ſyná Jakuba Mutynę, Swiętokrzyskich Mnicha Benedyktynow, w roku 1539 zmarłego, ná ktorym też ta wtora gałązka Kaymiera Przecławowego brata, cale uſchła. Od tąd tedy daley, znowu Kapitalna ciągnąć ſię zaczyna gałąź.

Woyciech naystarſzy Swiętosława ſyn, Wiślicki Skarbnik, w roku 1478 zmarły, y pochowany w Opatowcu, miał
Ożarowska Bogumiłą z Ożarowa: z ktorego małżeńſtwa był ſyn Wacław

cław Mutyna w roku 1500 żyiący, ktory miał za ſobą Helenę Karwicką herbu *Łabęć*, Sendom: Chorążankę: o czym *Sendomir: Acta*. Z ktorey Kazimierza ſpłodźił, w roku 1529. zmarłego, ktory w Opatowcu u Dominikanow ſpoczywa. Ten zaś Kazimierz, miał za ſobą Dochnę albo Dorotę, z Boryſzowa, á z niey ſynow dwoch, y corę iednę: to ieſt Bogusława Mutynę w Roku 1564 zmarłego, ktory w Wielkieynocy zá Krakowem leży. Za ktorym była Ewa Łyczkowna, dlá ktorey y on pierwſzy z domu tego, wolał paskudnego zoſtać Kalwina apoſtatą w Roku 1557, á niż poczciwym przy wierze oyczyſtey słynąć Katolikiem, w ktorey nákoniec umarł herezyi. Portret y kamień grobowy, tamże ſię znayduie. Uczynił to zaś naywięcey ná perſwazyą Hrabiow z Gorki, ktorych żona iego bliſką bardzo dotykała ſię krwi konnexyą. Y on to ieſt naypierwſzy, ktory ſtárodawną odmieniwſzy wiarę w tym domu, odmienił razem y Mutynow nazwisko, á przezwał ſię Dyámętowſkim, od trzech herbu ſwego kleynotow, álbo też bardźiey od dobr, niegdyś iego domu dźiedźicznych, Kamieniá Dyámentu, nazwanych, iako liſt Bolesława Pudyka dany opiewa. Ktorego Zameczku, po ruinie naprzod Tatarskiey w roku 1293, á potym Ruskiey roku 1300, gdźie wſzyſtkie palono ogniem budynki, nie maſz iuż teraz y znaku. Oprocz, że y dotąd ieſzcze ná Otfinowſkim polu, obſzerny ieden plac, ná ktorym piękna ſię rodźić zwykła pſzenica, Chłopſtwo wieyſkie z tameczńych poddanych, nie wygaſłą konſerwuiąc w powieści pamięć, Dyámentem nazywa. Kazimierz zaś drugi iego brát, żyiąc bezpotomnie, náoſtatek w roku 1530, ná woynie zginął Tatarſkiey: w tym ſzczęśliwy, że przecię Katolikiem, ponieważ on żadnym ſpoſobem do Kalwińſkiey nie dał ſię namowić ſekty. Jako y ſioſtra ich Jadwiga Łyczkowa, Krakowſka Podczaſzyná, ktora choć była za Kalwinem Stanisławem Łyczkiem herbu Sulima, żadnym przecię ſpoſobem, áni nawet męża groźbami, nie mogła bydź do herezyi nákłoniona; y Katoliczką pełna cnot y pobożności Pani, w roku 1574. Sakramentami SS: ná drogę wieczności opatrzona, żywot ſwoy zakończyłá. Bogusław tedy z Łyczkowny miał corek dwie: Zuzannę Skotnicka, Sendomir: Łowczyną, Jana małżonkę w roku 1599 zmarłą: drugą Elżbietę Bidźińſką,

Karwicka

Łyczkowna

Łyczek

Skotnicka

Bidźińska

ſką, Nowomieyſką Podczaſzynę, ktora wroku 1585 zmarła; y ſyna iednego imięniem Swiętosława Dyámentowſkiego, ná Skokowie dźiedźica, ktory wroku 1590 zmarły *ætat:* 84. pod Opolem w Kalwinſkim Słupeckich w polu grobie, *Gołuchowska* mieyſce zaległ. Zona iego była Salomka Gołuchowſka, *Słupecká* Sędomirſka Łowczanka, z Słupeckiey zrodzoná, z ktorey zostało ſię dwoch ſynow prawdźiwych, á naturalny z teyże przed ślubem ieden. Z ktorych

Jerzy młodſzy ſyn Bracławſki Skarbnik wroku 1618. *Dryá Dyamentowsk.* zmarły. Ktoremu dał Ociec iego za Przydomek, nazwiſko herbu Dryá, przykazawſzy, áby go w ſwoiey zażywał potomności, ná pamiątkę pierwſzego tey Przodka familii. Miał *Chrzęstowska* zá ſobą Fenwennę Chrzęſtowſką, Sendomir: Cześnikownę, z ktorą ſpłodził cor dwie y ſyna. Z tych ſtarſza Bogumiła *Pszonka* wroku 1640 zmarła, była za Pſzonką Lubelſkim Chorą- *Gaiewski* żym. Młodſza zaś ná imię Ewa, zá Wacława Gaiewſkiego zmowiona: ktore małżeńſtwo z iey ſtrony, śmierć w R. 1632 rozerwała. Brat zaś tych dwoch ſioſtr, był Samuel Dryá Dyamentowski, Inflantski Podczaſzy, wroku 1637. zmarły: z ktorym była w małżęńſtwie Elżbieta Stanowna, y zniey dwoie ſpłodzonych dźieci, *Zieleńska* Fenwenna Zieleńska Sendomierska Stolnikowna wroku 1657 zmarła, y Adam Dyámentowski, Lubelski Cześnik wroku 1660. zmarły, ktory miał zá ſobą *Rusiecka* Juſtynę Ruſiecką. Tego tedy Adama z tey Ruſieckiey było ſynow dwoch y cora iedna. Z tych Helliodor wroku 1683 *Piotrowska* w Węgrzech na woynie Tureckiey, pod Parkanámi celebs zginął. Sioſtra iego Heſter Piotrowska, Nurska Skárbnikowa, wroku 1679. *ætat.* 50. umarła. A brat ich nayſtarſzy *Orzeszkowna* imięniem Stanisław, wroku 1685, Nowogrodzkim był Podſtolim, y miał za ſobą Annę Orzeſzkownę z Litwy, z ktorą zoſtawił Jędrzeia, Samuela y Zuzannę. Jędrzey tedy nayſtarſzy ſyn, Nowogrodzki Łowczy, zá ktorym była Thekla *Wołkowna* Wołkowna, wroku 1710 umarł. Samuel młodſzy brat iego, wroku 1700. kawálerem będąc pod Olkienikami w Litwie zginął. *Konitzowa* Sioſtra zaś ich Zuzanna, *1mô* Konitzowa, á po- *Paszkowska* tym *2dô votô* Paſzkowska, wroku 1698, *ætat:* 33. umarſzy, gałąź Jerzego Dryie Dyámentowskiego, Brácławskiego Skarbnika, á ſyna Swiętosławowego młodſzego, zakończyła.

Następu-

Następuie zatym druga gałąź poboczna od Staniſława, ſyna náturalnego Swiętoſława Mutyny idąca. Ktora lubo mniey potrzebna, iednak nie od rzeczy, kiedy tu będźie wyrażona. Temu dla dyſtynkcyi od innych dźieci, dał był zá Przydomek Ociec Troynik, Dryá nazwiſko, w Polſkie proclama odmieniwſzy, ktorego on od tąd przy zwyczaynym Oyca zażywać począł imięniu, umarł potym w roku 162., Owruckim Cześnikiem: zá ktorym była Barbará Pakoſławſka, z ktorey trzech zoſtawił ſynow. Piotra młodſzego, ktory po ſkończonych w Witemberſkiey naukách Akademii, w R. 1659. Predykantem zoſtawſzy Kalwińſkim, w Radźiecinie przy Zborze bezpotomnie umarł, y tam ieſt pochowany: zá ktorym była Henrytta Ryznerowna. Pawła naymłodſzego, ktory ſłużąc woynę, od Tátarow w R. 1648. zabrany, w Krymſkiey przepadł niewoli. Miał zá ſobą Annę Stobiecką. Y Janá Latyczewſkiego Skarbnika, w Roku 1649 żyiącego, za ktorym była Zofiá Secygniewſka, z ktorego małżeńſtwá zoſtało ſię potomſtwa dwoie. Anna Chocholowa Latyczewſka Podſtolina, w R. 1665 od Tatarow z mężem y dźiećmi w niewolą zabraná, w ktorey przepadli. Y Marcin Troynik, Bracławski Podczaſzy, w R. 1671 zmarły. Zá ktorym była Elżbietá Chocholowná, Inflantſka Łowczanka, z ktorey zoſtawił corę Helenę, ktora bez wiadomości Rodźicow, ná Katolicką rewokowawſzy Wiarę, Mniſzką w Zamoſciu w R. 1688 zoſtała. Y ſyna Stániſława Kiiowſkiego Łowczego, w Roku 1693 zmarłego. Ktory maiąc za ſobą Helenę Sokołowſką, to zoſtawił z niey potomſtwo. Rachel corę Dyeterychowi z Brandeburgſkiey Graffowi nacyi, w Szwedzkim Kapitánowi woyſku, Roku 1704, zaślubioną. Y bratá iey Janá Troynika Dyámentowſkiego, ktory w woyſku ſłużąc Szwedzkim Generał-Majorem w R. 1709 pod Pułtawą, w dobywaniu ſzańcow Moſkiewskich zginął: zoſtać ſię iednák miało po nim potomſtwo.

Troynikowie *Pakosławska* *Stobiecka* *Secygniewska* *Chocholowa* *Sokołowska*

Wacław nayſtarſzy Swiętoſławá ſyn, Rożański Podſtoli, ná Skokowach dźiedźic w R. 1612 *ætat*: 80. zmarły, ktory leży w Bełżycach, miał zá ſobą Annę Pſzoncankę Roku 1630 w Babińskim pod dworem grobie po śmierci pochowaną. Ten przy oyczyſtym Mutyny z woli oyca zoſtał ſię przydomku, ktory chcąc mieć pamiątkę ſwoiey ná potomności

Pszonczanka

iego familii zażywanie onego, pod oycowskim rekommendował mu błogoſławięństwem. Tego ieſt manuskrypt *in 4to majori,* pod tytułęm: *Gody Moſkiewſkie,* to ieſt weſele
Mniſzchowna Cára Moskalow Dymitra, z Maryną Mniſzchowną, Sędomir: Woiewodzanką; y inne Polakow tranſakcye, pod czas nieſzczęśliwego ná ſtolicy przez Szuyskich fakcyą tumultu: *per modum* Dyáryuſzu, *ab An:* 1603 *ad An:* 1610, *ſuccinctè* opiſuiący. Zoſtawił z Pſzonczaki ſynow czterych, y corę iedną Zofią imięniem, ktora zá Kazimierzem Rupniewskim będąc w małżęństwie, Przemyślskim ná ów czas Podſtolim, w roku 1636, *ætat:* 56. zmarła. Z ſynow zaś: pierwſzy Wacław Mutyna, Sanocki Stolnik w R. 1648 od Kozakow zgładzony,
Rupniewſka Heſter Rupniewską miał za ſobą: ktorych bezpotomne było małżęństwo. Drugi iego brat Kázimierz Mutyna w roku 1620, razem z Zołkiewskim Het: W,K. zginął od Tatár ná
Boryſzewska Cecorze. Zá ktorym była Judyth Boryſzewska, z ktorey
Bielſka zoſtawił corkę Thaidę Bielską w roku 1670 zmarłą, y ſyna Je-
Balowna rzego Mutynę, Czernichowskiego Łowczego, ktory maiąc w małżeństwie Annę Balownę, w roku 1678 umarł, zoſtawiwſzy z niey ſyná Boguſławá, młodo káwálerem w ſłużbie woienney roku 1696 zmarłego. Jakub Mutyná trzeci Wacławá ſyn, á Kazimierza brat rodzony, Inflántski Podczaſzy
Słupecka w roku 1643 zmárły, miał zá ſobą Słupecką Bárbarę Lubelską Chorążankę, ktora w Opolu pochowaná. Z tey był ſyn Máciey Owrucki Łowczy, w roku 1668, *ætat* 70. zmarły,
Rzeczycka *Piotrowſka* ktory z Zofii Rzeczyckiey, Wendeńskiey Podſtolanki, corek dwie. Judyth Piotrowską Inflantską Łowczyną, Władyſła-
Wołkowna wá żonę w roku 1682 zmárłą, y Wiktoryą Wołkową Stárodubowską Podſtoliną, w roku 1693 zeſzłą, zoſtawił.

Czwárty y náyſtarſzy ſyn Wacławá Boguſław Mutyná, Lubelski Miecznik, w roku 1639, *ætat:* 63 zmárły, w Piá-
Zielińska skách pochowány, zá ktorym była Anna Zielińska, ktory wybornym będąc Poetą, woynę pierwſzą Chocimską w R. 1620 z Oſmánęm odpráwioną, wierſzem opiſał Polskim: ktora ſię też po dziś dzień po rożnych znayduie ſtárych manuskryptách. Tęn miał trzech ſynow: Woyciechá, Swiętoſławá, y Boguſławá. Z tych Swiętoſłáw Rożáńskim był Cześnikiem,
Boleſtráſzycka y maiąc w dożywotniey lidze Helenę Boleſtraſzycką, nákoniec w Bereſteckiey roku 1650 poległ okazyi; Corka záś iego Ku-

go Kunegundá w małżeńſtwie będąc zá nieiákim Ryznerem Wſchowskim Miecznikiem, w roku *1698*, *ætat*: 61, świát tęn pożegnałá. Brát iego drugi Boguſłáw Mutyna, Huſſarskim był pod znákiem Krolewskim Towarzyſzem, y pod Cudnowcem w R. *1660*, w bitwie z Moskálami zginął. Po ktorym pozoſtała wdowa, młoda ná ow czas ieſzcze Helena, z domu Orzechowſka, zoſtawſzy Katoliczką, z Sulimowskim máłżeńſkie powtorzyła kontrakty. Syn zaś iego Samuel, z tey że urodzony Orzechowſkii, Rotmiſtrzem będąc Krolewſkim Janá III. pod Wiedniem w Auſtryi, ná woynie Tureckiey, roku 1683, celebs zginął. Ryzner Orzechowska Sulimowſka

Trzeci nayſtarſzy brat ich Woyciech, Bracławski Podſtoli w R. *1667*, *ætat*: 89, zeſzły, miał zá ſobą Zofią Piáſecką, Lubelſką Chorążankę, oboie w Piaskach przy Kalwińskim leżą Zborze. Staniſława Mutyná: Owrucki Stolnik, ſyn Woyciecha w roku 1690 zmarły, y pochowany z Bełżycach. Zá ktorym była Anna Piotrowska Inflantska Podczaſzanka, w R. 1681, *ætat*: 38, zmarłá, leży w Radzięcinie. Był to mąż uczony wielce *in ſtatiſticis*, iako ſię z iego pokazuie manuskryptu, ktory *in folio* napiſał dawſzy mu tytuł: *Apollogia Praw y Statutow Koronnych.* Tenże też wyśmienitym będąc Polskim Poetą, wtorą Chocimską z Turkami woynę, R. 1673. ſzczęśliwie odprawioną, y niektore z Tatárami w Ruſi utarczki, wierſzem opiſał oyczyſtym. Synow iego z Piáſeckiey było trzech, to ieſt: pierwſzy Piotr, ktory w Roku 1698, pod Podhaycami w potyczce zginął z Tatáry. Szymon drugi ſyn, ktory także w roku 1700, w pod Kliſzowskiey z Szwedami poległ na placu batálii za Auguſta II. nie pomyślnie odprawioney. Kazimirz Mutyna, trzeci tych dwoch brat, Urzędowski Cześnik, w roku 1730 zmarły, miał za ſobą w małżeńſtwie Annę Suchodolską herbu *Janina*, w roku 1756. *ætat*: 89. zmarłą. Ktorzy ſię oboie z Kalwińskiey ſekty, do Wiary S. Katolicko-Rzymskiey, po lat 154, trwaiącey w tym domu herezyi, takim náwrocili ſpoſobem. Że on będąc w ciężkiey u Krymskich niewoli Tatárow, pod Pochaycami wźięty cudownie, Matki Boskiey Częſtochowskiey protekcyą (gdy ſłyſząc dáwno o Iey cudach wzdychał często o pomoc) był wyprowadzony. Ktora w poważney wielce Panii nieiakiey Oſobie, dnia pewnego z rana Piaſecka Piotrowska Piáſecka Suchodolska

Wwwww 2 ſtaną-

stanąwszy przy nim, po opadłych wprzod z nog y rąk okowach, przez dźikie pola Tatarskie y rzeki przeprowadzonego, ná oyczystey stawiła w momencie granicy, rozkázawszy mu surowo: ażeby, ieżeli uyść chce wieczney y gorszey daleko, niż tá w ktorey był teraz niewoli, wiarę Katolicką przyiął; zatym zniknęła. A on powrociwszy w dom swoy, po siedmioletniey mizeryi, R. 1705. rozkaz natychmiast ten wykonał; nakłoniwszy do tego y żonę swoię. Z tey tedy Suchodolskiey, zostawił dwoch synow: Jana Bogusława Mutynę Rożańskiego Stolnika w R. 1720 urodzonego, y brata iego Kazimierza, ktory w woysku służąc, partyi Stanisławá, Roku 1734, pod Gdańskiem zginął od Moskalow. Tego zaś syn Stánisław młodo Dźieciną w roku 1731. umarł, y corek trzy. Z tych Katarzyná naystarsza żyła w małżeństwie z Antonim Jackowskim, Kiiowskim Skarbnikiem, w Roku 1743. zmarłym w Lublinie, leży w Kollegiácie, z ktorey w tymże roku urodzoná corka Anna pod czas śmierći męża. Druga iey siostra, y tych dwoch braci, Salomea, z Jeziorskim w dożywotniey żyiąc lidze, przed kilką lat umárłá, corkę Ludwikę w Roku 1948. urodzoną, wdowcowi zostáwiwszy. Trzeciá tych dwoch siostra, á ostatniá Kazimierza Mutyny corka naymłodsza, byłá Helena, ktorá z Koncpáckim w małżeński wszedłszy kontrákt, máiąc Máryánnę corkę, roku 1751. urodzoną, dotąd ieszcze w nierozerwanym małżeństwa żyią obowiązku.

Jackowski

Jezierski

Koncpacki

DRZEWI-

DRZEWICA HERB.

NA Tarczy w błękitnym polu iest Xiężyc żołty, w gorę rogami położony, w srzodku iego gwiazda, druga pod nim, na hełmie pięć pior strusich, drudzy trzy kładą. Tak go opisuie *Paprocki y Okolski.* O poczatkach herbu tego, *Paprocki* sam z sobą nie zgadza się, átoli w poźnieyszey edycyi powiada, że nadany iest Rycerzowi nieiakiemu Arkadyuszowi, za zwycięstwo Litewskie pod wśią Drzewicą, od ktorey tęn herb zowie się Drzewica. *Abrys herbowny* *Początki herbu*

Tego herbu są Waśilewscy, ktorych wyraził *Niesiecki tom: 4. fol. 468.* mowiąc: Waśilewscy *Herbu Drzewica* w Wołyńskim Woiewodztwie, ziemi Drohickiey, przydomek maią Chochlik. Walentyn dźiedźic ná Waśilewie Waśilewski, z Doroty Rutkowianki, spłodźił syna Marcina, tęn z Kuczyńskii Stefaná, o czym transakcye świadczą w Xięgach Drohickich 1600, 1620, y 1630, Stefan ze dwoch żon Zawadzkii y Rylskii, zostawił Teofila, Ięndrzeia, Tomasza, młodo zmarłych. Jan w Zakonie S. Franciszka *de Observantia*, Mikołaia, Adama Franciszka dwoch imion, Pisarza Ziemskiego Krzemienieckiego, temu Aniela Wilczopolska powiła *Wasilewscy* *Rutkowianka* *Kuczyńska* *Zawacka* *Rylska* *Wilczopolska*

te dźieci: Jozefa *Societ: JESU*, y Alexandra, Annę Głucho-
Głuchowska wſką, Tereſſę Zakonnicę Karmelitankę, y Maryánnę. Ja
tu dodaię, iż był Franciſzek Waſilewſki Archydyákonem Łę-
czyckim. Wawrzyniec z tegoż Waśilowa Waſilewſki, z Ma-
Niewieściń-ska ryánną Niewieścińſką herbu Pogonia ożęniony, miał ſynow
dwoch, Wawrzyńca y Woyciecha, tęn Woyciech z Maryán-
Brzozewska ną Brzozewſką *procreavit* ſynow dwoch, Jozefa *ſterilem*, y
Alexandra Łowczego Chęcińſkiego, ktory miał żonę z Wo-
iewodztwa Krakowſkiego, Antoninę z Tągoborza Tągo-
Tągoborska barſką, herbu Szreniawá, z tą ſpłodźił ſynow trzech, Ada-
ma, Janá Kantego, y Alexego.

GOZDAWA HERB.

Abrys herbowny SĄ dwie Lilie białe w czerwonym polu, złotą wſtęgą zwią-
zane, ná hełmie takież lilie z pięcią piorami ſtruſiemi, we-
Początek Herbu dług *Paprockiego, Bielſkiego, y Okolſkiego.* Nadany ieſt w Pol-
ſzcze od Władyſława Hermana Xiążęcia, nieiakiemu Ryce-
rzowi Gozdawa zwanemu, zá dźieła heroiczne w roku 1090.
od ktorego imięnia zowie ſię herb Gozdawa, iak naśi Auto-
rowie piſzą. Ięd rzey

Jędrzey ná Tyſzkowicach Tyſzkowſki, Staroſta Toporowſki herbu Gozdawa, ożęniony z Katarzyną Załęſką, miał ſynow: Mikołaiá, Piotra, y Pawła. Mikołay pierwſzy ſyn Jędrzeia Chorąży Latyczewſki, Pułkownik J. K. Mći, Poſłował dwa razy náSeym, miał ſynow dwoch, ktorzy obadwa mieli imię Jan. Pierwſzy Jan ſtarſzy ſyn Mikołaiá był Skarbnikiem Podolſkim, ktory dwa razy śluby małżęńſkie czynił, pierwſzy raz z Korzeniowſką, z ktorey ſyn był ieden Wawrzyniec Tyſzkowski, Podczaſzy Trębowelski, drugi raz z Warſzawską, z ktorey było pięć ſynow: Staniſław, Mikołay, Jan, Jędrzey, y Kazimierz. Drugi Ian ſyn Mikołaiá żył *ſterilis*, będąc Piſarzem Grodzkim Latyczewskim, ktory od Iana Kawieckiego nabył części Harmak, R. 1621. Wawrzyniec nayſtarſzy ſyn Ianá pierwſzego, Skarbnika Podolskiego, z Popławską miał dwoch ſynow: Stefaná y Alexandra. Alexander umarł *ſterilis*, á zaś Stefan Cześnik Owrucki, z Anną Jurkowską ma dwie corki: Ewę y Katarzynę. Staniſław Podſtoli Brzeski, drugi ſyn Iana z Warſzawskiey, także dwa razy małżęńskie śluby ponowił, pierwſzy raz z Szerſtetową, z ktorey ſyn ieden Alexander Tyſzkowski, Staroſta Klepacki, ożęniony z Paſzkowską, Oboźnianką Litewską, maią teraz Potomſtwo; drugi raz z Ioanną Sapieżanką, corką Władyſława Sapiehy Woiewody Brzeskiego, wdową po Raieckim Kaſztelanie Brzeskim, ktora mu powiła ſyna Marcina Tyſzkowskiego, y corek dwie, Annę y Tereſſę. Marcin ożęniony z Oziębłowską ma ſyna Karola. Anna poſzła zá Antoniego Sieniutę, Stolnika Owruckiego, z ktorym má potomſtwo. Mikołay trzeci ſyn Ianá z Warſzawskii Skarbnik Brzeski, ożęniony był z Ioanną Hornowską, Horodniczanką Brzeską, ktorego nayſtarſzy ſyn Jędrzey, obrał ſobie życie w Zakonie S. Franciſzka Obſerwantow Prowincyi Ruskiey, gdźie odmienił imię według zwyczaiu Zakonu, y nazwał ſię *Venantius* Tyſzkowski, uczył w Zakonie Filozofii y Teologii lat trzynáście, zá co otrzymał tytuł *Lector Jubilatus*, teraz teyże Prowincyi *Diffiitor Actualis & Miniſter Prov:* Drugi ſyn tegoż Mikołaia Antoni, trzeci Tomaſz, Ian czwarty ſyn Iana umarł *ſterilis*. Iędrzey piąty ſyn tegoż Iana Stolnik Witebski, miałci prawda dwoch ſynow: Staniſława y Wacława, ale obadwa pomarli *ſteriles*. Kazimierz ſzoſty także u-

Tyſzkowſc Załęska.
Korzeniowſka
Warſzawska
Popławſka
Jurkowſka
Szerſtetowa
Paſzkowska
Sapieżanka
Hornowſka

że umarł *ſterilis.* Piotr drugi ſyn Iędrzeia Staroſty Tabo-
Cieklińska rowskiego, Chorąży Halicki, ożenił ſię z Katarzyną Cieklin-
ską, tego potomek Mikołay Tyſzkowski, Chorąży Więndyń-
ski, wielki Woiownik, ktoren pod Hodowem z małą garſtką
kawaleryi Polskiey, maiac nad niemi kommendę, zbił trzy-
dźieści tyſięcy Tatarow, ktorym zbyt naráziwſzy ſię wpadł
w ręce, lecz go Rzeczpoſpolita ſama wykupiła. Ożenił ſię
Offolińska był z Oſsolińską z ktorey miał ſyna Alexandra *ſterilem*, y dwie
Gruſzecki corki: Annę, ktora poſzła za Antoniego Gruſzeckiego, Pod-
Dąbrowſka czaſzego Dobrzyńskiego, y Ioánnę, ktora ieſt za Iozefem Dą-
browskim, Skarbnikiem Zytomirskim. Antoni Tyſzkowski
Podſtoli Halicki, Porucznik I. K. Mći, ożenił ſię z Katarzyną
Kurdwanowſka Kurdwanowską, z ktorey miał dwoch ſynow: Iana y Miko-
łaiá, y corkę iedną Annę, ktora zoſtała Zakonnicą S. Bene-
dykta w Lwowie. Iozef Tyſzkowski Stolnik Halicki, prze-
nioſł ſię ná Zmudź, y tam ożęniony ma ſyna Dominika. Pa-
Rogozińska weł Tyſzkowski, ożenił ſię z Iuſtyną Rogozińską, ktora mu
powiła ſyná Iana Tyſzkowskiego, ktory ſłużył za Towa-
rzyſz naprzod z Dźierzkiem Strażnikiem Koronnym, potym
Czaykowska z Maczyńskim Woiewodą Bełzkim, ożenił ſię z Anną Czayko-
wską, ktora mu powiła dwoch ſynow: Iakuba ktoren umarł
ſterilis, Iozefa Podſtolego Wędyńskiego, ktory ożenił ſię z
Dobrzańska Barbárą Dobrzańską, Cześnikową Latyczewską, ktora mu po-
wiła corek trzy: Ewę, Maryánnę, y Rożalią, y ſynow dwoch
Ianá y Staniſława, ieſzcze *minorennes.* Wielu iednak gene-
racyi nie doſtaie w tey procedencyi, dla zaniedbania o ſobie
należących do tego imięnia, iako mąm relacyą: bo to ieſt
Dom wielce rozrodzony. Namienia tęn dom *Nieſiecki tom:*
4. *fol:* 427. ále o herbie nic nie wſpomina.

GRZYMAŁA *Herb*, ieſt wyrażony *tom.* 1. *fol:* 85. Her-
Wieſzczycki barza tego, z wyrażonemi pod nim Dygnitarzami, tu wyra-
żąm procedencyą Wieſzczyckich herbu tego, w Woiewodz-
twie Rawskim, y Ziemi Goſtynskiey, ná Wieſzczycach pi-
ſzących ſię Wieſzczyckiemi, ktorzy po rożnych Woiewodz-
twach, iako to w Krakowskim, Sendomirskim, Lubelskim,
Łęczyckim, Sieradzkim, y w Ziemi Czerskiey, Stężyckiey,
Chełmskiey, Warſzawskiey, w Woiewodztwie Wołyńskim, y
Kiiowskim, w Brzeskim Kuiawskim, w Brzeskim Litewskim
y innych, znacznie maiący poſſeſſye ſwoie, y godnemi by-
wali U-

wali Urzędnikami, Posłami, Deputatami, Kommiſſarzami, y ná rożnych Funkcyách znacznych, y w woysku tak Polskiego, iáko y Cudzoziemskiego authoramentu, byli ludźie uczeni, u Monarchow Polskich maiący reſpekta, u Xiążąt, y naypierwſzych Familii Polskich y Litewskich wźięci, dyſtyngwowani, y skolligowani, maiący ſwoiey fundacyi grob u WW. OO. Dominikanow w Lublinie, iako *actu teſtantur marmorea mauſolea*, y inskrypcye, & *ſignanter* Ianowi z Wieſzczyc Wieſzczyckiemu, Chorążemu Sendomirskiemu y Podſtarościemu Grodzkiemu Radomskiemu, á potym Włodźimirskiemu, ná rożnych bywaiącemu funkcyách publicznych, ktory żył około R.P. 1586. temi słowy:

Nie umarł Jan Wieſzczycki, lecz żyie w oſobie
Dźieci zacnych, ciało w tym odpoczywa grobie.
Po pracach uſtawicznych, iego były ſłowa,
Miłey służyć Oyczyźnie, ſzacowna to głowa.
Tak mawiał, przyiaciołom, á nie tylko ſobie,
Lecz Rzeczypoſpolitey, życzyc w wſzey oſobie.
Jakiey to był godności człek łatwo oſądźiſz
Gościu, tak ſię ſprawuiąc nigdy nie pobłądźiſz.
Cnoty iego ſzacuiąc, pomoż nam wzdychania,
Zonie, dźiatkom, pokrewnym dopomoż płakania.

Tenże Ian Wieſzczycki Podſtarości Grodzki Radomski, był y ná Kommiſſyi graniczney Woiewodztwa Brzeskiego Litew: z Podlaskim, iako Proceſs wſpomina w roku 1616. y w Ordynacyi Oſtrogskiey. Otrzymawſzy Przywiley, był *in poſſeſſione* dobr Ulbarow nazwanych, *cum attinentiis*: miał ſynow trzech: Adama, Adryána, y Chryzoſtoma: iego corka Chryſtyna Wieſzczycka, była *in matrimonio*, za Mikołaiem Oſſolińskim Staroſtą Winnickim, iako *teſtatur* w Grodźie Radomskim R. 1630, abrenuncyácya oneyże. Magdalena Wieſzczycka była zá Branickim. Pomięniony Adam Wieſzczycki, Podczaſzy Ziemi Wiskiey, miał za ſobą *1mô votô* Elżbietę Sobieską, ktora R. 1645, w dobrach iego Dominowie, w Lubelskim Woiewodztwie, *fatis ceſſit*. Tenże Wieſzczycki *2dô votô* miał za ſobą w R. 1662. Annę z Rościeſzyna Rościeską, Pawła Rościeskiego Piſarza Ziemskiego Stężyckiego corkę, á ſioſtrę cioteczną Witwickiego Biskupa Poznańskiego. Pomięnioney Rościeskii ſioſtra, iedna była za Rudźieńskim

Oſſolińſki

Branicki

Sobieſki

Rościeſki

z Witwicki

[illegible]

Yyyyy Podcza-

Miączyńsk. Podczaszym Łukowskim, druga zá Stanisławem Miączyńskim, bratem rodzonym Woiewody ná tęn czas Wołyńskiego; trzecia była zá Stefanem Bychawskim; czwarta za Węglińskim, w Lubelskim Woiewodztwie. Wyrażony wyżey Wieszczycki z tąż Rościeską *procreavit* synow 2. Iana Antoniego Wieszczyckiego, ktory wielkich talentow będąc w Zakonie *Soc: JESU fatis cessit:* Brat zaś iego rodzony Adam, także potym Podczaszy Ziemi Wiskiey, Rycerski mąż, tak od woyska nie raz będąc Posłem, iako też z Woiewodztwa Lubelskiego, Wołyńskiego y innych, Deputatem y Kommissarzem, miał za sobą *imo voto* Barbarę z Zakrzewskich Strusową, *2do voto* Reginę z Zarankow Horbowską, corkę Michała Zaranka Horbowskiego, Cześnika Rzeczyckiego, Pułkownika woisk J. K. Mći y Rzeczypospolitey, y Petronelli z Miączyńskich, rodzoney siostry Miączyńskiego Woiewody Wołyńskiego, zacnych Rodźicow, á siostrę cioteczną rodzoną, teraźnieyszych, Woiewody Czernichowskiego, y Kasztelaná Podlaskiego Miączyńskich, ktora *imô votô* była zá Kniaziem Szuyskim, iest z nich zrodzony syn Onufry Szuyski w Zakonie *Soc: JESU,* wielkiey pobożności, y przykładności, *plenus dierum & meritorum.* Wyráżony *immediatè* Adam y Regina z Zarankow Horbowskich Wieszczyccy, mieli dwoch synow: Karola, Mikołaia, y Salomeą corkę. Przerzeczony Karol Wieszczycki, iest Podstolim y Podstarościm Grodzkim Brzeskim Litewskim, był tak z Lubelskiego, Kiiowskiego, y Brzeskiego, iako też y innych Woiewodztw Posłem ná Seym, y Sędźią Assessorskim Łukowskim, pod czas *Interregnum,* y ná rożnych bywáł publicznych funkcyách, y granicznych z Dekretow Sądow Zadwornych J. K. Mci Assessorskich, y Trybunalskich, Kommissyách, y ná walnych częstokroć za Superarbitra, tak w Koronnych Woiewodztwách, iako y w W. X. Lit. Kompromissach, u wszystkich wźięty, ktorego *quæ vis Provincia norat optaretq; suum,* we wszytkim pomięnionego Janá Wieszczyckiego, Podstarościego Grodzkiego Radomskiego, y Włodźimirskiego, Pradźiadá swego, *præclara exempla secutus.* Mikołay zaś mąż Rycerski, zasłużony w woysku, *in brevi explevit tempora multa,* iako też y Salomea w młodym *decessit* wieku. Wyżey wspomniony Karol Wieszczycki, Podstoli y Podstarości Brzeski Lit: wźiął *in sociam*

vitæ

Margin notes: Miączyńsk. — By howski — Węgliński — Strusowa — Horbowska — Miączyński — Szuyski

vitæ Joánnę Boratyńſką, corkę Wálentego y Wiktoryi z Stoińſkich, rodzoney ſioſtry Jacka Stoińskiego, Sędźiego Ziemſkiego Lubelskiego, Marſzałká Trybunáłu Koronnego, Boratyńskich, Skarbnikow Sanockich, ſtarodawnego y wielce zaſłużonego w Rzeczypoſpolitey Domu, iako *teſtatur Bielſkiego Kronika*, tych ſamych co y w Orſzańskim ſą Kniáziowie Borátyńſcy, y Kanonikiem Łuckim, Officyáłem y Proboſzczem Łukowskim ieſt Boratyński, brát iey rodzony, *emeritiſſimus in Eccleſia Dei.* Tenże Podſtoli y Podſtarości Brzeski, wydał *in ſociam vitæ* corkę ſwoię Annę, zá Antoniego Dobraczyńskiego, Podczaſzego Kraſnoſtawskiego, Towarzyſza znáku Huſſarskiego Buławy Koronney, w Ziemi Chełmskii, Kraſnoſtawskim, y ná Wołyniu ſwoie maiącego poſeſsye ktorego ociec Iozef Dobraczyński, był Sędźią Kraſnoſtawskim, y Deputatem ná Trybunáł Koronny godnym y eſtymowanym. *Præfatus* Adryan z Wieſzczyc Wieſzczycki, wydał *in lucem* piękną Xięgę Archityp, albo Perſpektywę w Roku 1649, iako w ſwoim *Nieſiecki* wſpomina Herbarzu. Tegoż brat ſtryieczny Leon Wieſzczycki, był Kanonikiem Katedralnym Chełmskim, y Deputatem Trybunału Koronnego, á drugi Jan Wieſzczycki był Kanonikiem Płockim, y Deputatem także Trybunáłu Koronnego. Wyżey *memoriati* Miączyńskiego Woiewody Wołyńskiego drugá ſioſtrzenica rodzona, była zá Iędrzeiem Błędowskim, Podkomorzym Nowogrodzkim, z ktorych zrodzeni Stefan y Michał Błędowſcy, w woysku Francuskim przez dwadźieścia kilka lat *emeritiſſimi*, Pułkownikami zoſtali, y w Rzeczypoſpolitey *inſignia* maiący *merita*, iako y Jakub Błędowski Staroſta Gliniański, y Generał woysk I.K.Mći y Rzpltey Rotmiſtrz. Trzecia była zá Zaborowskim, z ktorych zrodzony teraźnieyſzy Xiądz Zaborowski, Kanonik Katedralny y Primicer Chełmski, Deputát ná teráźnieyſzy Trybunał Koronny, biaciá cioteczno rodzeni Wieſzczyckiego Podſtolego Brzeskiego. Wyrażonego wzwyż Miączyńskiego Woiewody Czerniehowskiego corkę, wźiął *recenter in ſociam vitæ* Xiążę Hieronim Radźiwiłł, Chorąży Wielki W.X.Lit: *Sæpè dicta* Regina z Zarankow Wieſzczycka, *2dô votô* była zá Stániſławem z Suchorzyna Suchorskim, Sędźią Ziemskim Bracławskim, y Grodzkim Łuckim, y Marſzałkiem Trybunáłu Koronnego, ktorych ſyn

Boratyńska *Stoińska* — *Dobraczyński* — *Błędowski* — *Zaborowski* — *Zaranek* — *Suchorski*

Wielhorska Tomasz miał zá sobą Wielhorską, Podczaszankę Wołyńską, á
X. Czetwer. corka ich Eufemia, była zá Xiążęciem Czetwertyńskim, sio-
Piaskowski stra zaś tegoż Tomasza była zá Władysławem Piaskowskim
Podczaszym Czernieh: Pisarzem Grodzkim Łuckim, á potym
Sędźią Nowogrodzkim. Wzwyż rzeczoney Anny z Rościc-
Kochański kich Wieszczyckiy, był brat cioteczny, Kasper Kochań-
ski Sędźic Mielnicki, maiący swoię w Brzeskim Lit: Woiewo-
dztwie possessye, ktorą między siostry swoie R. 1573 *dispofuit*, z
Baierski ktorych iedna była zá Baierskim, druga zá Woyniłowiczem,
Woyniłow. Kość, Eysym. trzecia zá Kością, czwarta zá Eysymontem *Incola* tegoż Wo-
iewodztwa Brzeskiego, zostawiwszy w W.X.Litewskim swoicy
zacną kolligacyą famili, *de hac migravit luce.* Domicylla też
Woyna Wieszczycka siostra Adama, była zá Stefanem Woyną Hry-
czyną, Podczaszym Brzeskim Lit: druga siostra iey była zá
Borzęcki Marcyánem Borzęnckim Sędźią Ziemskim Chełmskim *A. D.*
1660. Konstancyá także Wieszczycka była zá Szczerbiń-
Szczerbiński skim, ktorych syn Franciszek Piotr Szczerbiński, był w Za-
konie S.Dominika, wielce szacownych talentow, y w Aka-
mii Sorbońskiey został Doktorem, y u postronnych *etiam* Mo-
nárchow miał osobliwą estymycyą y respekt, y wszystkie nie-
mal *callebat* ięzyki, w Łuckim Konwencie *Ordinis Prædicato-
rum* Przeorem będąc, y Koronacyą *solenniter* Nayświęt:MAT-
CE Boskiey, tam cudami słynącey, (ktorego y ná sobie do-
znał, będąc *vitæ restitutus*, iako Xięga cudow świadczy,) spra-
wiwszy, y Konwent tameczny wyreperowawszy, *ultimam* ży-
cia swego *clausit periodum*, ná tymże mieyscu zkąd miał ie-
go *exordium*. Stanisław zaś Wieszczycki Miecznik Ziemi Go-
Tarnowski styńskiey, miał zá sobą Maryannę Tarnowską, Piotra herbu
Rolicz corkę, z tey były: Teressa, Angela, Maryánná, y Lu-
dowika Zakonnice S. Franciszka, w Klásztorze Łowickim,
ut testant: Acta Castren: Lancicien: R. 1687. y Dekret *Tribu-
lis Regni Petric.* R. 1695. Barbara Michała Olszewskiego,
Olszewski Siemiński Anná Janá Siemińskiego małżonki. Synow zaś czterech,
Pierwszy Stanisław Wieszczycki, Kanonik Zamoyski y Kru-
świcki, á potym Kanonik Kuiawski, y Proboszcz Kowalski.
Kraiewsk. Łonczycka Drugi Jan, tęn żył z Kraiewską, z tey syn Felicyan, y drugi,
ktorego żoná Łonczycka, y corka Chluska. Trzeci Wa-
Magnuska wrzyniec, temu Magnuska powiłá dwoch synow, ieden Ka-
pitanem, drugi Porucznikiem w woysku Polskim, Cudz-

ziemskim

ziemskim, dwoch drugich Kanonikow Regularnych w Czerwińsku. Czwarty Jozef Podstoli Gostyński, tęn z Szypowskii spłodźił syná Piotra, Stanisława, Alexego, y Macieia, Wieszczyckich; ći są w Ziemi Gostyńskiey. Pomięniony Alexy Wieszczycki máiący w sobie *ingenuas dotes, digna talenta viri*, był Regentem Skarbu W.X. Lit: á teraz Podczaszym Woiewodztwá Witebskiego, & *post fata* Kniazia Boratyńskiego, Stolnika Orszańskiego, wźiął *in sociam vitæ*, godną żonę iego. Przerzeczony zaś Maciey Wieszczycki, iest Miecznikiem Gostyńskim, y Kapitanem Artylleryi w W.X.Lit. Ktorych brat stryieczny Mikołay Wieszczycki, iest Chorążym w woysku W.X.Lit. Iest więcey nie rownie w Kronikach y w Aktach Koron: y W.X. Lit. wspomnionych. Szypowska

IASTZĘBIEC *Herb*, iest opisany wyżey w tym Tomie I. *fol*: 131, tu kładę procedencyą ná Tárnowie w Woiewodztwie Lubelskim Strzęmboszow Tarnáwieckich, herbu Iastrzębiec. Poznać tę familią iak iest starożytna, y zasłużona, kiedy ieszcze przed inszemi od dobr dźiedźicznych nazwiskiem inszemi ponowionych, ieszcze zá życiá *Paprockiego Herbarzow Auktora*, zwali się w Woiewodztwie Sendomirskim Jastrzębcami, á potym Strzęboszami. Z tych Ian Strzębosz iest podpisany na przywileiu danym miastu Lwowskiemu. Tomasz *de Strzębosz* w Akademii Krakowskiey S. Theologii Doktor, Kanonik Krakowski, od Kazimierza IV. Krola Polskiego, syna Jagiellona, był Posłem do Mikołaiá V. Papieża w Roku 1430. po koronacyi tegoż Monárchy, iak wspomina *Danielevicz in vita Episcop: Vladislavien:* Wspomniona Konstytucyá 1587. *fol*: 425. Piotra Strzembo-Woyiskiego Lubelskiego, Sędźiego Kapturowego Woiewodztwa Sędomirskiego, o ktorym tamże mowi *Czechocki lib*: 2. *cap*. 13. Mikołay podpisał się ná Ustawy ziazdu Pokrzywnickiego 1587. *Constit: fol*. 425. Dersztof Strzębosz był Poborcą Woiewodztwa Sędomirskiego, Roku 1588. Jan Deputatem na Trybunał Koronny z Woiewodztwa Sędomirskiego, Roku 1592. Pisali ieszcze o niektorych Strzęboszach rożni Autorowie, ále w pomnieyszym wieku. Okolski zaś *tom*. *imo fol*: 328, pod Iastrzębcem napisał o nich y o Tarnawieckich w Lubelskim Woiewodztwie. Lubo ich ieszcze nie wymienia Tarnawieckimi w edycyi swoiey Roku 1641, po- Tarnawieccy Strzęmboszowie

Zzzzz wiada-

w adaiąc: *Strzębosz in Palatinatu Sendomir. Vulgus nos ante vocatos Jastrzębeccios vocavit Jastrzębensios, postmodum Jastrzęlessios; erat domus ut virtute, ita meritis semper collucens, qua propter & in terra Judices, & in militia primates fuerunt. Deduxerunt Colonias suas in Terram Lublinensem & in Volhyniam, unde non admiranda erit eorum tam differens denominatio. Petrus Tribunus Lublinensis. Joannes literis & moribus nobilis, Andreas Praepositus Al.st.viae. Erat familia eorum in Volhynia dives, & apta ad singula Reipu: munia &c.* Z kąd oczywiście poznać, iż za wieku *Okolskiego*, czyli dawniey z Woiewodztwa Sędomirskiego przenieśli się nie tylko w Woiewodztwo Lubelskie Srzęboszowie, ále y w Woiewodztwo Wołyńskie, y od dobr dźiedźicznych pisali się nabytych, iáko to Tarnawieccy od Tarnawki w Woiewodztwie Lubelskim, ktorzy z dawności tam się znayduią z procedencyą, czego są dowodem Acta Ziemskie y Grodzkie Lubelskie, y dawności ich. W poźnieyszym zaś czasie, tylko się tu wspomina procedencya od Pawła Tarnawieckiego, dźiedźicá Tarnawki, herbu Jastrzębiec, ktory miał z sobą Romanowską, siostrę rodzoną Podkomorzego Lubelskiego, czyli corkę. Tęn Paweł *procreavit* synow 4. y corek trzy, iáko to Stanisława, Szymona, Janá, y Alexandra, Zófią, Katarzynę, y Annę. Stanisław pierwszy syn Pawła, z pierwszą żoną Katárzyną Skuracianką, w Ziemi Przemyślskiey, zpłodźił Woyciecha Alexándra, Jacká, Jadwigę, y Maryannę. Tenże Stanisław z powtorną żoną Anną Dźiwulską spłodźił Iana, Franciszka, Stefana, synow, y corki Katárzynę, Magdalenę, Petronellę, y Franciszkę. Woyciech syn starszy Stanisławá, pojął był Annę z domu Gurską, Komornikownę Ziemi Przemyslskiey, ktory bezpotomnie zszedł z tego świata. Alexander drugi syn Stanisława miał zá sobą *de domo* Teressę Pałuską, z Błędowskiś y Krzysztofa Pałuskiego spłodzoną. Ten Alexander z Pałuską miał syná iednego Jakuba, ktory z Anną *in Mircze* Mirecką, w Woiewodztwie Bełzkim leżacym, zpłodźił z nią synow trzech, to iest Krzysztofa, Senezego, y Bonawenturę, w młodym wieku znayduiących się. Jacek trzeci syn Stanisława z pierwszą Łowiecką miał synow dwoch: Stanisława y Antoniego, ci w młodym wieku pomarli, y corkę Magdalenę, ktora była elokowana *imò votò* za Stanisława

[margin: Romanowska; Skuracianka; Dźiwulska; Gurski; Pałuska; Błędowski; Mirecka; Łowiecka]

Magie-

Magierę Mireckiego, Cześnika Czerniehowskiego, od ktorego Rożalia *Iosephi Mycielski Ensiferi Calisiensis consors*, z ktorey znayduie się synow trzech, to iest Joáchim, Antoni y Franciszek; *2do voto* tá Magdalená była zá Antonim Sobieszczańskim, Pisarzem Ziemskim Bełzkim, z ktorą żadney procedencyi nie zostawił. Tenże Jacek syn Stanisława, *post fata* Łowieckii pierwszey żony, poiął drugą Katárzynę Trzcińską herbu Rawicz, z nią tylko iednego syna zostawił Jozefa kawalera. Ian czwarty syn Stanisława z Dziewulskii spłodzony, miał zá sobą Izabellę Wasylkowską wdowę, zpłodzoną z Humienieckii, siostry rodzoney Woiewody Podolskiego. Tá *1mo voto* bywszy zá Zborowskim w Sendomirskim, maiąc iednego syna, tęn ieszcze w młodym wieku umarł, poszła była zá Ianá Tarnawieckiego wspomnionego, z ktorą to Izabellą spłodził synow trzech, y corek dwie, to iest Piotra, Iozefa, y Ignacego. Piotr miał pierwszą żonę Gurską, z ktorą się rozwiodł; powtorną wziął Suchodolską w Ziemi Sanockiey. Iozef ma za sobą Remerownę, y są sukcessorowie od tego Iozefa. Ignacy z Dramińską ma procedencyą w Ziemi Przemyskiey. Corki tego Iana, Katarzyna ta była elokowaná zá Iozefa Cieszánowskiego w Ziemi Sanockiey, od ktorey iest dwie corek, iedna za Truskolaskim, á druga zá Łazowskim, od ktorych znayduie się procedencyá. Druga zaś corka Ianá była zá Adamem Lewickim, Deputatem przeszłym ná Trybunał Koronny z Woiewodztwa Podlaskiego, á Podstarościm Grodzkim Przemyskim; Marcyánna, z ktorey znayduie się syn Samuel Podwoiewodzy Ziemi Przemyskiey, y corka Ioánna w Panieństwie. Franciszek piąty syn Stanisława, będąc Xiędzem Swieckim, miawszy dwoie Beneficia, iedno w Dyecezyi Krakowskiey w Łękach, a drugie w Dyecezyi Przemyskiey w Pietroszowie, á teraz w Bogu Chwale nazwaney, tęn *fatis cessit*. Szosty syn Stanisława Stefan, maiąc dwie żony, pierwszą wdowę Agnęszkę Albinowską z domu Skorską, z ktorą spłodził corek dwie, Elżbietę y Antoninę. Elżbieta zá Michała Trzecieckiego oddaná w Woiewodztwo Sendomirskie, od ktorey iest procedencyá. Antoniná druga corka Stefaná, tá Zakonnicą Brygitką w Konwencie Samborskim. Tenże Stefan miał drugą żonę z domu Słomczankę wdowę, będącą *1mo voto* zá Antonim Pieciorowskim,

Mirecki *Mycielski* *Sobieszczański* *Trzcińská* *Wasylkowska* *Humieniecka* *Zborowski* *Gurska* *Suchodolska* *Remerowna* *Dramińska* *Cieszánowski* *Truskolaski* *Łazowska* *Lewicki* *Albinowska* *Skorska* *Trzeciecki* *Słomczanka* *Pieciorowski*

wskim, z tą żádney procedencyi nie zoſtawił. Corki záś wyrażonego Stániſławá Tarnáwieckiego, pierwſza Iadwigá byłá zá Ięndrzeiem czyli Alexandrem Korytkiem w Ziemi Lwowskiey, z ktorey ieden ſyn był Iozef, o ktorym *non conſtat* gdźie ſię podźiał, y corek dwie: iedná zá Kraſzowskiego byłá elokowana, á druga zá Mieſzkowskiego, od tych żádney procedencyi niemáſz. Druga corka Stániſławá Maryánná, elokowaná zá Iozefa Stachurskiego, tá bezpotomnie zeſzła. Trzecia corka Stániſławá zpłoć żoná z Dźiewulskii, Katarzyná, tá byłá elokowaná zá Walentego Uwilińskiego, z ktorą ſpłodźił corek trzy. Pierwſza Máryánna zá Ianá Sikorskiego w Ziemi Przemyskiey oddaná, z tą znayduie ſię ſynow 2. Ieden Michał, teraźnieyſzy Kazimierz Piiar, á drugi Iakob, y corek dwie, iedna Zofiá zá Michałem Siekierzyńskim, od ktorey ieſt procedencyá, á druga Ewá zá Dzwonowskim w Ziemi Sanockiey, od ktorey także ſą dźieci. Druga corka Uwilińskiego Agneſzka, tá Zakonnicą Swiętey Brygidy w Konwencie Samborskim. Trzecia corka tegoż Uwilińskiego byłá zá Krzyſztofem Kruſzelnickim Barbara, od ktorey ieſt 2. ſynow, Konſtanty Kapitan w Regimencie Pieſzym Buławy wielkiey, y drugi Iakub Kawaler. Czwarta corka Stániſławá Magdalená, była zá Marcinem Broniewskim w Sędomirskim, z tey było ſynow pięciu, Antoni teraźnieyſzy Stániſław Reformat Prowincyi Polskiey, Kazimierz, tęn z Gurską má *prolem:* Ignacego, tęn miał żonę z domu Moſzyńską, zoſtawiwſzy potomſtwo *deceſſit*, Stefana kawalera, Iozefa przeſzłego Nareſza Piára zmárłego, y corek dwie było z tey Magdaleny. Anna ktora była zá Wolskiego *1mo voto* elokowaná, miała *in 1mo thoro* dwie corek, iedna zá Grabowskiego elokowana, druga Panną. Taż Anna była powtornie zá Dramińskim, z ktorym zoſtawiwſzy procedencyą *fatis ceſſit*. Druga corka Magdaleny ieſt elokowaná zá Ianá Dulskiego, od ktorey ieſt potomſtwo. Piąta corka Stániſława Petronella, *1mo voto* za Tomaſzem Wyſzyńskim, ta miała Marcina ſyna, ktory w młodym wieku umarł. Tá Petronella powtornie była zá Antonim Bogdańskim, Podczaſzym Łęczyckim, z ktorym miała ſynow czterech, y corkę iednę, to ieſt Iozefa Auguſta, maiącego zá ſobą Alexandra Błońskiego corkę w Ziemi Sanockiey. Dominika y Michała kawalerow. Corka záś

elokowa-

elokowaná Ioanná zá Iozefa Romerá w Ziemi Sanockiey, od ktorey ieſt procedencyá. Szoſta corka Staniſławá Franciſzka. Tá będąc Zakonnicą S. Brygidy w Samborskim Konwencie *deceſſit.* Romer

Drugi brat Staniſławá, á ſyn Pawła Szymon. Ten pojąwſzy z domu Brzezińską, z ktorą ſpłodźił corek cztery, iedna była zá Bireckim w Ziemi Przemyskiey, tá bezpotomnie zeſzła. Druga corka tegoż Szymoná Zofiá, była za dwomá mężami *1mô votô* zá Moczulskim, á *2dô* zá Błażeiewskim, od ktorey z obydwiema mężami zoſtawiła procedencyą w Ziemi Przemyskiey. Maryanna y Franciſzka corki tego Szymona, były elokowane, tylko *ignotum* za kogo, od ktorych má bydź procedencyá. Brzezińska Birecki Moczulſki Błażeiewſki

Trzeci brat Staniſława, á ſyn Pawła Ian, ten miał dwie żony, z pierwſzą Wuiakowską ſpłodźił ſyná Iacka bezpotomnego, y Marcyánnę ktora była elokowaná zá Dominika Pieſzczorowskiego, z tey ſyn znayduie ſię Franciſzek, maiący zá ſobą Korytkownę w Ziemi Lwowſkiey, od ktorego procedencyá znayduie ſię, y corkę iednę Pannę: z drugą żoną Dybowską nie zoſtawił potomſtwa. Wujakowska Pieſzczorowski Korytkown. Dybowska

Czwarty Alexander brat Staniſława, ktory miał zá ſobą Krapkowską, ſpłodźił z nią dwoch ſynow, Pawła bez potomnego, y Kazimierza ktory z Korytkowną zoſtawiwſzy ſyna Franciſzka, y corkę Agneſzkę Zakonnicę Reguły S. Brygidy Konwentu Samborskiego. Ten Kazimierz miał y powtorną żonę z domu Reytarowską, ále *non conſtat* ieżeli zoſtáwił co procedencyi z nią. Tęn ſyn Kazimierza Franciſzek miał dwie żony, od ktorego procedencyá znayduie ſię w Ziemi Przemyskiey koło Sambora. Corki tego Alexandra była iedna zá Włodkiem Markiem, z ktorey był ſyn ieden, ále *caſualiter* od Brodowskiego, *in ſæculo* ieſzcze będącego zabity, á potym Franciſzkanem bywſzy, trzy razy Prowincyáłem był Prowincyi Ruskiey, y corka iedná od tey Włodkowy, ktora była elokowana *1mo votô* zá Klonowskiego, z ktorym miała ſynow trzech, Szymona, Michała, y Staniſława; *2do voto* była zá Węgrzynowskim, od ktorey ieſt corka Ludwika, elokowana zá Zalewskiego ná Podolu, z ktoryi ieſt trzech ſynow, y corek trzy Pannámi. Druga ſioſtra Alexandra była zá Słotwińskim, z ktorą ſpłodźił trzech ſynow, iednego Krapkowſka Reytarowska Włodek Brodowſki Klonowski Węgrzynowski Zalewski Słotwińſki

Aaaaaa dnego

Dziewulska. Albinowska. dnego Zbigniewa, ktory miał Helonę Dziewulską, z nią spłodził Iędrzeia syná, ktory miał za sobą Albinowską, od ktorego iest Procedencya synow 3. Drudzy zaś bracia Zbigniewa Paweł y Krzysztof, ci bezpotomnie zeszli, siostry tych Słotwińskich, ktorych było dwie. Starsza była zá dwoma Wąłowiecz Ianicki mężami, 1mô votô zá Wąłowiezem, 2do zá Ianickim, iakoż y druga siostra była zá Janickim rodzonym bratem, od ktorych procedencyi ma bydź. Trzecia siostra Alexandra, y Kozłowski innych wspomnionych braci Tarnawieckich, była zá Kozłowskim, z ktorą spłodził synow 5. Wiktorá, Janá, Alexandrá, Macieia, y Iędrzeiá, y corek trzy. Wiktor nayſtarszy Xiędzem będąc Swieckim *decessit*. Ian Alexander, Alexander, Maciey, ci mieli żony, od ktorych znayduią się sukcessorowie, Iędrzey tęn kawalerem *decessit*. Siostry tych Kozłowskich, ktorych było 3. dwie Zakonnicami S. Brygidy w Samborze. Sabatyn Iedna Iadwiga starsza była Xienią tameczną, á druga Anná żyie; trzecia zaś siostra tych namięnionych była zá Sabátyná elokowana, z ktorym miała syná teraźnieyszego Jezuitę, y corkę Zakonnicę S. Brygidy w Konwencie Samborskim. Paweł wyżey wspomniony dziedzic ná Tarnáwce, ktory miał Romanowska Romanowską, Pradziad Iakuba syná Alexandra spłodzonego Pałuska z Pałuską, y innych wspomnionych Tarnáwieckich. Tęn miał brata rodzonego kawalera, ktory w znacznych sumach trzymał dobra od Xiążąt Wiśniowieckich, Ianusza, y Michała, po ktorym wszystko w domu Wiśniowieckich zostało, nie dawszy nic sukcessorom, o co była prozekucya w Trybunale Lubelskim, y iest dekret otrzymany *comportationis documentorum* zabranych razem z substáncyą, gdźie w Kiiowskich Aktach mogłby co znaleść tych dokumentow, bo tam maią bydź.

Zkolligowánie Domu Romanowskich.

Swiderski Swiderski miał syna iednego, ktory był potym Marszałkiem Związkowym, od tego syná á Marszałka Związkowego *non constat*, ieżeli zostały dźieci. Tęn Swiderski miał Romanowski corek cztery, iedna była zá Romanowskim, Podkomorzym Lubelskim, od ktorego był syn Podkomorzy Ziemi Chełmskiey, y od niego zostało dwoch synow, Starosta Sienicki Tarnowska miawszy Hrabiankę Tarnowską, tęn zostawił *prolem*, y drugiego syná żyiącego, y corek dwie, iedná zá Liniewskiego Liniewski eloko-

elokowana, z ktorey ieſt dwoch ſynow, Kanonik Chełmſki, y drugi máiący zá ſobą Cyryniankę. Druga corka była Zakonnicą S. Brygidy, w Konwencie Samborskim *fatis cessit.* Corki tego Podkomorzego Lubelſkiego, ktorych było dwie, iedna zá Pawłem Tárnáwieckim, á druga Zakonnicą w Konwencie Samborſkim *fatis cessit.* Druga Swiderſka była zá Niedobylskiego elokowaná. Trzecia Swiderska była zá Bráńſkim. Czwarta Swiderſka była zá Zahorowſkim, od ktorych wiele zoſtało procedencyi, nie maſz wiadomości. Tá Swiderska, ktora była zá Romanowſkim Podkomorzym, powtornie była zá Kłodnickim, y z tym miała procedencyą. Cyrynianka Niedobylski Bráński Zahorowski Kłodnicki

Co zaś w Herbarzu wſpominá *Nieſiecki* o Tarnawieckich, to *error* napiſał, bo nie miał doſkonáłey informacyi ſobie daney. Gdyż tylko Bogdańskiego wſpomina Podczaſzego Łęczyckiego, że miał Petronellę Tarnawiecką, Staniſława corkę, y iuż za doskonałych ſą położeni. Iákub Alexander Tarnawiecki, tęn z Leśnicką ſpłodźił Matkę Koźmiana, Sędźiego Grodzkiego teraźnieyſzego Kraſnoſtawskiego, y corek dwie, iedna ktora była zá Zácharyáſzem Łaźniewskim, á druga zá Gałęzowskim, od ktorych ieſt procedencyá, od tego Iakuba ieſt ſyn Antoni Tarnáwiecki, mięſzkaiący w Kraſnoſtawskim. Leśnicka Łaźniewski Gałęzowski

CIESZEIEWSCY Herbu *Jaſtrzębiec*, piſzą ſię z Cieſzewa. Andrzey z Cieſzewa Iaſtrzębczyk Cieſzeiewski, urodzony z Sokołowskii, przed ſtęm lat z Mazowieckich y Podlaſkich kraiow, przenioſł ſię w kraie Xięſtwa Zmudzkiego y Litewſkiego. Jednego domu iedni zowią ſię Cieſzeiewſcy, drudzy Cieſzewſcy, *ex vi perpatrati criminis* w Polſzcze. Piſze o nich *Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 314. mowiąc: Cieſzewſcy herbu Iaſtrzębiec w Płockim Woiewodztwie, Jakub z Cieſzewa Podſtoli Warſzawski w roku 1496, był ná zieźdźie Xiążąt Mazowieckich w Czersku, *Statut: Mazov: fol:* 110. Adam podpiſał ſię z Płocka ná Elekcyą Janá III. Michał zaś z Witebſkim z Powiatu Orſzańskiego. Cieſzewſka Starościna Grabowiecka, Kaſpra Sienickiego herbu Bończa małżonka. Cieſzeiewſcy Sokołowska

JELITA *Herb* ieſt wyrażony w tym *tomie* 1. *fol:* 169, tu należących do niego wſpominam Kobielskich, o ktorych piſał *Nieſiecki tom* 1. *fol:* 543, obſzerniey, do ktoryi familii iá Kobielſcy

Aaaaaa 2 tylko

tylko dodáię, że Marcin Kobielski, ktory wziął w małżeń-
Pągowska. stwo Annę Pągowską, miał z nią synow piąciu, Iana, Ka-
spra, Stanisława, o ktorym żadney wzmianki niemász, czy
miał potomstwo, Iakuba iuż pod czas Wiedeńskiey służące-
go pod znakiem zá Towarzysz, y był w tey okazyi, iako też
Bukowińskiey y Chocimskiey, gdźie go strzały Tatarskie na-
Sosnowska wiedzały, potym w doskonałym wieku złączył się z Teressą
Jączyński z Czarneckich, Waszewskich Sosnowską, ktora mu powiła
Browińska trzech synow, y dwie corki, Franciszek złączył się z Mary-
ánną z Jączyńskich Browińską, ktora powiła synow dwoch,
y corek dwie, Augustynná Michała dwoyga imion, Iędrzeiá,
Maryánnę y Salomeą, Panny. Teressa siostra Franciszka Ko-
Milewski bielskiego za Milewskim má potomstwo. Ian brat tegoż złą-
Kępska czył się z Heleną Kępską bezpotomny, Jozef drugi brat, y
Anna druga siostra. Hieronim piąty syn Marcina z Anny
Kuczewska Pągowskii, Podczaszy Bielski, *1mo voto* miał Kuczewską, *2do*
Korycińska Korycińską, stryi tegoż Franciszka. Iacka Kobielskiego, Mie-
cznika Sanockiego corka była zá Rucińskim, ktorey iest po-
Gumowska tomstwo, tá była rodzona siostra Gumowskii, ktorą *Niesie-
cki* wspomina.

BIAŁECCY herbu *Ielita.* Melchior ná Białocinie w
Woiewodztwie Sieradzkim, w Powiecie Piotrkowskim, dwa
Matuszewska razy śluby małżeńskie ponawiał, *1mo* z Bárbarą Matuszewską,
z ktorey dwoch synow, ieden Benedykt, ktoremu żona Ra-
Raciąkowska cziąkowska powiła syna Iędrzeia bezpotomnego y Balcera,
Bogdańska ktory go z dwoch żon z Agnieszki Bogdańskii, y Maryánny
Kobielska Kobielskii to było potomstwo, Ierzy, Stefan, y Samuel, wszy-
Iabłoński scy *steriles*, siostra zaś ich Katarzyna, naprzod żyła z Iabłoń-
Zdański skim, po nim z Ianem Zdańskim. Drugi syn z Matuszew-
Czarnołuska skii Tomasz, ktorego syn Tobiasz z Iadwigą Czarnołuską,
spłodził Zygmunta y Iacka, ktorzy sobie Duchowny stan o-
brali, Iana Komornika granicznego Krakowskiego, ktorego
Karczewska z Konstancyi Karczewskii, corki, Zofiá Tomaszowi Rybiń-
Rybiński skiemu, Teofila Iędzeiowi Soleckiemu zaślubione, y syn Ka-
Solecki sper w woysku Pruskim: siostra rodzona tych trzech braci
Gorski Krystyna, poszła zá Macieia Goskiego, z ktorey dźieci, El-
żbieta, Iacek y Kazimierz Gorscy. *2do* Tenże Melchior slu-
Radziątkowska bował Katarzynie Radźiątkowskii, z tey zrodźił trzech sy-
now, pierwszego Marcina, ktory miał syna Woyciecha, tego

z pierwszey

z pierwszey żony Rogowskii potomstwo Ian, Anna, Teressa y Zofia. Z drugiey zaś Zuzanny Grochalskii, Rożaliá Maryanná, Iozef, y Agnieszka. Drugiego Szymona, ten z Zofii Wilerskii zpłodźił Jakuba, ktory sobie Zakonne życie obrał, y Adama, tego z Zuzanny Kowieyskii corka Anna, z przysięgła się dożywotnie z Teofilem Trzcińskim; synowie zaś Antoni, Woyciech y Ian, tego syn z Makowieckii Iozef Kazimierz po dźiś dźień bezżenny. Trzeciego Stanisława, od ktorego zostało dwoch synow, Eliász w Duchownym stanie, y Woyciech Stanisław, temu Katarzyná Zurawska dwoch synow zrodźiła, Tomasza bezdźietnego, y Kazimierza, ktory poiąwszy w małżeństwo Dorotę Rogowską, z Maryánny Kucharskii zpłodzoną, zostawił pięci synow, Stanisława y Marcina bezpotomnych, Michała Pisarza Chełmskiego, tęn z pierwszego łoża z Ioanną Sosnowską miał syna Franciszka, od ktorego z Zuzanny Woynowny Orańskii potomstwo, Ludwik, Paweł, Maciey, Rożaliá, y Tekla. Z drugiego łoża z Ludowiką Kuczewską corki trzy, Maryánna Mokracka, Rożaliá Horochowa, y Katarzyná, synowie Konstanty y Gabryel. Iozef czwarty syn Kazimierza z Rogowskii Pisarz Sądeckii; temu Teofila Wybranowska (ktora po iego śmierci ponowiła śluby małżeńskie z Mikołaiem Kuropatnickim, Kasztelanicem Kiiowskim) powiła Ignacego bezżennie zmarłego, y Kazimierza Łowczego Łomżyńskiego, ktory z Wiktoryą Starzyńską Podczaszanką Nurską, zostawił dwie corki, Annę y Zofią. Tenże Jozef corek miał trzy, Ludowikę, Walentego Ankwicza Kasztelaná Konarskiego Sieradzkiego małżonkę, z ktorym Anna corka; Iadwigę Alexandra Wielowieyskiego Podstolego Owruckiego; Dorotę Stanisława Węgierskiego Komornika Sądeckiego y Czechowskiego małżonki, Pisał o nich *Niesiecki tom: 4. folio 788.* nieco odmiennie.

Rogowska, Grochalska, Wilerska, Kowieyska, Trzciński, Makowiecka, Zurawska, Rogowska, Kucharska, Sosnowska, Orańska, Kuczewska, Mokracka, Horochowa, Wybranowska, Kuropatnicki, Starzyńska, Ankwicz, Wielowieyski, Węgierski

JUNOSZA *Herb*, iest wyrażony w tym *tom: 1. ná karcie* 274. Tego zaszczytu są Karnkowscy w Płockim Woiewodztwie, u *Nieſieckiego tom: 2. fol:* 482 opisani szerzey, iá tu prowadzę linią pochodzącą od Iana Karnkowskiego, Kasztelaná Łędzkiego, Starosty Łęczyckiego, ktory po między synow swoich substancyą podźielił, y też transakcyą działu, *ad Acta Castren: Lancicien: A. D. 1612, fer: 3tia ante Fest: S.*

Karnkowscy

Michaëlis Archang: podał. Tęn z Iadwigą Nadborowską miał
Nadborowska synow pięciu, Marciná, Janá, Stanisława, Erazma, y Iędrzeia, corek zaś cztery Elżbietę, Katarzynę, Zofią, y Annę. Marcin pierwszy syn, Dźiekan Archikatedrarny Gnieźniń: Kanonik Krakowski, dźiedźic ná Leźnicy, Bieławkach, y Chrząstowku z przyległościami. Ian drugi syn wźiął dźiałęm Nad-
Lubodźierska borow, Nádborowko, y Zarzyn; tęn z Iustyną Lubodźierską miał Woyciecha bezdźietnego, y Dorotę corkę wydaną
Korniakta zá Alexandra Zbigniewa Korniakta, z ktorey pochodźi El-
Krasicki żbieta Marcina Hrabiego Krasickiego, Kasztelana Przemyskiego żona, powiła Jerzego y Alexandra Krasickich *steriles*, y Urszulę corkę, trzy razy wota małżęńskie ponawiaiącą,
Modrzeiowski *1mo* z Andrzeiem Modrzeiowskim Podskarbim Koronn: *2do*
Granowski z Prokopem Granowskim Starostą Zytomirskim, bezdźietna,
Lipski *3tio* z Alexandrem Lipskim, Woiewodą Kaliskim *sterilis.* Z pierwszego małżęństwa Ian bezdźietny, y Elżbieta corka *1mo voto* z Alexandrem ná Tuczapach, Łaszczowie, Warężu,
Łaszcz &c. Łaszczem Woiewodą Bełzkim, był Iozef Łaszcz Biskup Koadiutor Kiiowski, y corka Maryánna wydana za Stani-
Potoccy sława Potockiego Starostę Halickiego, potym Woiewodę Smoleńskiego, daley Kiiowskiego, teraźnieyszego Poznańskiego; od ktorey Anna weszła w kontrakty małżeńskie z Franciszkiem Potockim, Krayczym Koronnym, potym Woiewodą Wołyńskim, teraźnieyszym Kiiowskim, ma potomstwo.

Trzeci syn Stanisław Karnkowski, wprzody Podkomorzy, potym Kasztelan Dobrzyński, wźiął dźiałem dobra Karn-
Kuczborska kow, Borowie y Glinianki, od ktorego z Maryánną Kuczborską Woyciech, Stanisław Kasztelan Dobrzyński *steriles*, y corki Jadwiga Stanisławowi Orłowskiemu na Orłowie w
Orłowski Gembarth Ziemi Dobrzyńskiey, y Elżbieta Karnkowska Gembarthowi zaślubione. Od Iadwigi pochodźi Ian Władysław dwoyga imion Orłowski, Miecznik Dobrzyński, y siostra iego Ma-
Pączkowska ryanna Pączkowska, o ktorey potomstwie niżey. Ian Wła-
Rabianka dysław ożęniony z Katarzyną Rabianką, zostawił potomstwo Konstantyna Orłowskiego *sterilem*, Magdalenę *1mo* z Ianem
Chudzewscy *de Chudzewo* Chudzewską, od ktorych Konstantyn Chudze-
Swierczyń. wski y Stanisław, ożęniony z Anną Swierczyńską, ktorego syn Andrzey Chudzewski. Druga siostra Konstantyna Or-
Dąbrowski łowskiego Maryánna dwumężna, *1mo* z Dąbrowskim powiła Szy-

ła, Szymona, 2do z Ianem Potockim. Maryanná Orłowska, ſioſtra Iana Władyſława Miecznika Dobrzyńſkiego, wydaná zá Stefaná Pączkowſkiego, powiła Macieiá Miecznika Dobrzyńſkiego, y Zofią Kłokocką. Od Macieia z Keſtkowną corka Katarzyná zá dwiemá mężami była, 1mô z Michałem Sierakowſkim *ſterilis*, 2do z Iozefem Starorypińſkim Podwoiewodzym Dobrzyńskim, z ktorym Ewa Tomaſza Rokitnickiego, Chorążego Ziemi Dobrzyńſkiey, powiła Ignacego Rokitnickiego. Zofiá Pączkowſka z Tomaſzem Kłokockim powiła Ianá, tęn ożęniony z Anną Ośniałowską, Iakuba corką z Anny Rościſzewſkii, má potomſtwo. Od Elżbiety Karnkowſkii, Staniſława Kaſztelana Dobrzyńſkiego drugiey ſioſtry, za Gęmbartha wydaney, pochodźi Kazimierz, od ktorego z Koſſobucką Saniſław *ſterilis*, Michał Podſtoli Dobrzyńſki, ktorego ſyn Franciſzek Gęmbarth z Zołtowſką ożęniony, má potomſtwo. Miroſław Gęmbarth brat Staniſława y Michała, z Konſtancyą Paprocką má to potomſtwo, Piotra y Felicyana, Tereſſę Kretkowſką Starośćiną Kowalſką, Maryánnę Miodu ſką, Konſtancyą Zakonnicę S. Norberta w Płocku, y Rożalią Pannę.

Erazm Karnkowſki Kaſztelan Rypińſki, ſyn czwarty Iáná Kaſztelaná Łędzkiego, ktoremu dźiáłęm doſtała ſię ſumma 25000. tynfow ná dobrach Dębowa Łąka, y dźiedźictwo Nowawieś w Ziemi Dobrzyńskiey, ożęniony z Zofią Kręczkowſką *ſterilis.* Andrzey ſyn piąty tegoż Janá, ktoremu dźiáłęm doſtały ſię Siewierki, Mikołayczyce, Sieroſzewo, ożęniony *1mò votô* z Dźiałyńską, bezdźietny, 2do z Gryzeldą Przerębſką także beſpotomny, 3tio z Katarzyną Olſzewską, ktora powiła Annę, 1mo Dezyderego Lubomirſkiego, 2do Franciſzka Łodźińſkiego żonę *ſterilem.* Czwartą żonę Andrzey Karnkowſki miał Maryánnę Łodźińſką. Sioſtry tychże Karnkowſkie, Elżbieta Węgierſka *ſterilis.* po ktorey ſukceſſya 25000, tynfof poſagu. Katarzyná Przerębſka *ſterilis*, ktorey ſukceſſya poſażná tyleż. Zofiá Czerſka, Kaſztelanowa Dobrzyńſka *ſterilis*, po ktoryi ſukceſſya z dobrami Czarne 24000. tynfow, zá Dekretami Trybunalskiemi *per contumaces poſſeſſores non exoluta.* Anna Szczawińska Starośćina Gołubska, od ktorey Ian bezdźietny, y Szymon, od ktorego Domicylla *binuba*, pierwey z Konſtantynem Lubomir-

Pączkowski
Keſtkowna
Kłokocka
Sierakowski
Starorypiński
Rokitnicki
Kłokocka
Ośniałowska
Rościſzewska
Gembarth
Koſſobucka
Zołtowska
Paprocka
Mioduska
Kręczkowska
Dźiałyńska
Przerębska
Olſzewska
Lubomirski
Lodźińska
Węgierska
Przerębska
Czerska
Szczawińska
Lubomirski

Grudźiński mirskim, potym z Mikołaiem Grudźińskim *sterilis*, po ktorey sukcessya 200000. tynfow, przez męża zapisana.

KORCZAK *Herb* iest wyrażony w tym *tom*: 1. *fol*: 376. Pod nim *Bedlewiczow* położyłem *ná karcie* 385. w Woiewodztwie Lubelskim; w czym iest error, bo pochodzą z Smoleńskiego *antiquitus*, temi czasy w Brzeskim Litew: Woiewodztwie maią swoie sytuácye, nie w Lubelskim, będący *orirme & natione* Litwa. Bedlewiczowie

PROCHNICCY herbu *Korczak*, o ktorych *Okolski tom*: 1, *fol*: 440. y *Niesiecki tom*: 3. *fol* 731, pisali obszernie, iá tylko dokładam, że Piotr Prochnicki Woyski Wieluński, miał trzy żony, pierwszą Zołtowską z Wielkiey Polski, drugą Grodźicką *alias* Zofią *de Osiny* Wężykownę bezdźietną, trzecią Elżbietę z Biesiadeckich Rylską, matkę Tomasza Prochnickiego, Sekretarza J.K.Mci y Franciszki, Iana Zawiszy Miecznika Sochaczewskiego małżonki, z ktorym spłodźiwszy dwoie dźieci, Helenę y Ignacego *decessit*. Tenże Piotr z Zołtowską *1mo voto procreavit* Remigianá Cześnika Zytomirskiego, ktory maiąc dwie żony Madalińską y Rybińską, w R. 1756, *steriliter decessit*, Kazimierza Miecznika Wieluńskiego, ktory miał zá sobą Wołyńską, z tą spłodźiwszy Petronellę, Jakuba, Teressę Kobylińskiego żonę, Woyciecha Miecznika Sieradzkiego, żyiącego 1756, Chorążego znaku Pancernego, gdźie iest Rotmistrzem Miączyński Woiewoda Czerniechowski, á Porucznikiem Xiążę Woroniecki, Pomięniony Piotr Prochnicki Woyski Wieluński, miał także corek trzy, Jadwigę, ktora była zá Maluchowiczem, Ludwikę żonę Rościszewskiego, *2do votô* Leśnickiego, y Teressę. Prochniccy, Zołtowska, Grodźicka, Wężykowna, Biesiadeckie, Rylska, Zawisza, Madalińska, Rybińska, Wołyńska, Kobyliński, Miączyński, X. Woroniecki, Maluchowicz, Rościszewski

Tomasz pomięniony Sekretarz J. K. Mći, má *2do voto* Konstancyą Miecznikowską, y z nią dwoch synow, Franciszka y Antoniego, z pierwszey zaś żony Maryanny Kiliańskiii Janá. Miecznikowska, Kiliańska

KOSCIESZA *Herb* iest wyrażony w tym *tomie* 1. *fol*: 570. Tym herbęm pieczętuią się Zalescy, ktorych familii w żadnym Herbarzu nie masz, ia tychże prowadzę od Macieia maiącego w małżęństwie Reginę Chocimirską, Walentego Chocimirskiego corkę, Woyciecha Starosty Lubeckiego siostrę, z ktorą *procreavit* Woyciecha ożęnionego z Iadwigą Szpondowską, Stanisława z Zofii Cebrowskii urodzoną corką, ktora 2do Zalescy, Chocimirska, Szpondowska, Cebrowska

ra 2do *votô* poszła za Jozefa Tyszkowskiego. Ta Jadwiga 1mô *votô* z Zaleskim powiła Andrzeia, ktorego matka *induxit ad donationem* dobr Chocimierza w młodym wieku, potym ożęniony z Konstancyą Filipowską, Woyciecha y Anny Błockii corką, dobr Komorowa y Pogorzelec w Woiewodztwie Sieradzkim dźiedźica; od niey pochodzą Marcyan Zaleski ożęniony z Zofią Cebrowską, Jakuba y Heleny Kaznowskii corką, Franciszka Suffragana Poznańskiego rodzoną siostrę, od ktorey Laurenty Kanonik Czarn: Ian Soc: JESU, Ignacy, Franciszek, Tomasz, Michał synowie, y corka Franciszka, Macieiá Zboiewskiego żona. Z pomięnioney Filipowskii drugi syn Adam *sterilis*, trzeci Stefan, o ktorym *non constat* gdźie się obrocił, lubo są iego sukcessorowie w Litwie; czwarta Teofila zá Stanisława Badowskiego wydaná, má potomstwo; piąty Antoni z Ianá Wykowskiego corką má potomstwo; szosta Teressa, Ianá Tyszkowskiego żoná z potomstwęm.

Tyszkowski
Filipowska
Cebrowska
Kaznowska
Zboiewski
Badowski
Wykowski

LELIWA *herb*, iest ná tarczy w polu niebieskim Xiężyc żołty, w gorę rogami obrocony, w śrzodku maiący gwiazdę z sześcią promieniami, ná hełmie pawi ogon z takimże Xiężycem

życem. O początkach iego pisze *Paprocki*, *Okolski*, *y inni*.
Krzywo-błoccy Tego herbu są Krzywobłoccy z Wielkich Krzywobłot piszący się, ktorych imię, lubo od pięciu set lat kwitnie w Woiewodztwie Brześciańskim, maiących tamże dobra swoie, tu iednák żyiących tylko w roku 1751. wspominam. Alexander Kazimierz Krzywobłocki, Regent Ziemski Brzeski Litews: Grądzka *contracto connubio* z Maryánną Grądzką, spłodził Adama Kazimierza dwoyga imion, Chorążego Nowogrodka Siewierskiego, Ignacego y Michała. Jakub przedtym Starosta Sielecki, poiąwszy *in sociam vitæ* w Powiecie Oszmiańskim Krystynę Krupską, zpłodził tam Andrzeia Łowczego Lidzkiego, pierwey z Klewzmontowną, potym *2do voto* z Chrzanowską Obożnianką Brzeską, Antoniego Straźnika Oszmiańskiego z Franciszką Zabianką, Cześnikowną Orszańską, Ianá Łowczego Rzeczyckiego z Katárzyną Tomaszewiczowną, Michała z Rożalią Wróblewską, Stefaná z Katarzyną Konopelską. Tęn dom tak teraz rozkrzewiony, że y w Koronie, y W.X.Litew: słynie honorami.

Krupska Klewzmon. Chrzanowska Zabianka Tomaszewiczow Wroblewska Konopelska

LIS *herb* iest wyrażony w tym *tomie I. na kar*: 424, ktorym pieczętuią się Jodkowie w Lidzkim *ab ævo*, iesżcze zá Pogan sytuácyą swoię maiący, herb ich strzała z dwiema krzyżami (iaki Lisem iest nazwány) zá Rycerskie dzieła nadany. Pierwszy Geneárcha był Narka Jodko, od ktorego wzięli przydomek Narkiewiczowie. Zá Zygmunta Augusta, tak w expedycyách woiennych, iáko też w rożnych funkcyách miał tęn dom znaczne *merita* w Oyczyźnie. Alfons Iodko Narkiewicz był Podczaszym W.X.Litew: *succedanei* onego, Ian Narkiewicz Iodko był Chorążym Powiatu Lidzkiego. W poźnieyszym czasie Antoni Narkiewicz Iodko, także był Chorążym tegoż Powiatu Lidzkiego. Tych *successores*, iako to Ierzy Antoni Iodko, Podkomorzy Powiatu Lidzkiego, Starosta Koniuchowski, y drudzy w Powiecie tymże, á inni w Xięstwie Inflantskim dobra swoie maią. Tegoż imięnia inni przenieśli się do Polski, ktorych *successores*, iako to Woyciech Iodko Podkomorzy Sanocki, miał *in voto* Ustrzycką, Kasztelankę Sanocką. Marcin Iodko Chorąży Halicki, miał w małżeństwie Starzechowską, Sędziankę Sanocką.

Lidkowie Narkiewiczowie Ustrzycka Starzechowska

REGESTR

REGESTR
HERBOW, DYGNITARZOW, HERBOWNYCH, y PROCEDENCYI, w TOMIE I. HERBARZA TEGO *ZNAYDUIĄCYCH SIĘ.*

B.

Bedlewiczowie herbu Korczak *fol*: 385. O tychże 498.
Białeccy herbu Ielita. - 265. O tychże - - 494.
Bielińscy herbu Iunosza 311
Bieszczyccy herbu Grzym: 482
Bończa herb - - 12
Bończow Dygnitarze 14
Bończow Herbowni 16
Bochdanowie herbu Bończa 20
Brodźic herb - - 20
Brodźica Dygnitarze 21
Brodźicowie herbowni 22
Bruchl Hrabia Ocieski herbu Iastrzębiec - 145

C.

Cholewa herb - 29
Cholewitow Dignitarze 30
Cholewitow herbowni 30
Chodeccy herbu Iunosza 316
Chudzewscy herbu Ciołek 27. O tychże - - 456
Cieszkowscy herbu Dołęga 456
Cieszeiowscy herbu Iastrzę: 493
Ciołek herb - - 23
Ciołkow Dignitarze 25
Ciołkow herbowni - 26
Cyryna Dogiel hebu Działosza - - - 59
Czeczelowie herbu Ielita 261
Czosnowscy herbu Kolumn: 340

D.

Dąbrowa herb. - 34
Dąbrowy Dygnitarze 35
Dąbrowy herbowni. 38
Dołęga herb - - 47
Dołęgow Dygnitarze 49
Dołęgow herbowni - - 51
Dogiel Cyryna herbu Dźiáło: 59
Dobraczyńscy herbu Korcz: 382
Dryá herb - - 468
Drzewica herb - - 479
Duńczewscy herbu Krzyw: 399
Duninowie Borkowscy herbu Łabęć - - 411
Dybowscy herbu Brodźic 22
Dyámentowscy herbu Dryá 468
Dźiałosza herb - - 57
Dźiałoszow Dygnitarze 58
Dźiałoszy herbowni 59
Dźierżanowscy herbu Grzymała - - - 90
Dzyrył herbu Ielita 269

G.

Gazeccy herbu Cholewa 33
Godźięmba herb - 101
Godźięmby Dygnitarze 102
Godźięmbowie herbowni 104
Gozdawá herb - 480
Grabiankowie herbu Leszczyc - - 422
Gryf herb - - 109
Gryfa Dygnitarze - 110

Gryfa herbowni - 113
Grzymała herb - 85,
Grzymały Dygnitarze 86,
Grzymały herbowni - 89,
I.
Iaſtrzębiec herb - 130
Iaſtrzębca Dygnitarze 132
Iaſtrzębca herbowni 139
Iaſtrzębczykowie rożni 160
Ianiſzewſcy herbu Iunoſza 317
Ieżewſcy herbu Iaſtrzębiec 157
Ielita herb -- 169
Ielitow Dygnitarze 174
Ielitow herbowni 174
Ielitczykowie rożni - 180
Iodkowie herbu Lis 500
Iunoſza herb - 274
Iunoſzow Dygnitarze 276
Iunoſzow herbowni 279
K.
Kawieccy herbu Dołęga 55.
Karnkowſcy herbu Iunoſza 495
Klamry herb - - 322
Korab herb - - 1.
Korabitow Dygnitarze 2.
Korábitow herbowni 4.
Korabitowie rożni - 10
Kołonowie herbu Iunoſza 314
Koskowſcy herbu Iunoſza 317
Kolumna herb - 324
Kolumny Dygnitarze 325
Kolumnowie Litewſcy 327
Kolumnowie Polſcy 331
Korwin álbo Slepowr: herb 342
Korwinow Dygnitarze 344
Korwinowie herbowni 346
Kościeſza herb - 370
Kościeſzy Dygnitarze 371
Kościeſzy herbowni 372
Korczak herb - - 376
Korczaká Dygnitarze 378
Korczaka herbowni 380
Kojen herb - - 387
Kojenow procedencyá 389
Kobielſcy herbu Ielita 493
Krzywda herb - 394
Krzywdy Dygnitarze 395
Krzywdy herbowni 396
Krzywobłoccy herbu Leliw 499
Kułaccy herbu Bończa 455
L.
Lach Szyrma herbu Dołęga 52,
Leſzczyc herb. - - 416
Leſzczyca Dygnitarze 417
Leſzczyca herbowni 419
Libiccy herbu Ielita 267
Lis herb - - 424
Liſa Dygnitarze - 425
Liſa herbowni - 429
Lutoſławſcy herbu Slepow: 369
Ł.
Łabęć herb. - - 404
Łabęcia Dygnitarze 405
Łabęcia herbowni 409
Łodźia herb - - 436
Łodźi Dygnitarze - 437
Łodźi herbowni - 441
Łosiowie herbu Dąbrowa 38.
M.
Małuſcy herbu Jaſtrzębiec 154
Markiewicz herbu Łabęć 413
Mąkolſcy herbu Gryf 114
Morykoniowie ab Armis 93
N.
Nagurzewſcy herbu Koście: 375
Neſtorowicz herbu Dołęga 57
Niełubowicz Tukalſki herbu Kościeſza - - 374

Obor-

O.
Oborscy, herbu Kolumna 333.
P.
Pacynowscy herbu Korab 455.
Prochniccy herbu Korczak 498
Przyłuscu herbu Korwin, álbo Slepowron - 348
R.
Radźieiowscy herbu Iunosza 313
Rogalińscy herbu Łodźia 442
Rulikowscy herbu Korab 5
Rytwińscy herbu Iastrzębiec 165
Rzewuscy Beydowie herbu Krzywda - - - 396
S.
Sienniccy hebu Klamry 323
Siemieńscy herbu Leszczyc 420
Skrzyneccy herbu Bończa 19.
Sobolewscy herbu Korwin, álbo Slepowron. 357
Szczepankiewicz herbu Ielit 269
Szyrma Lach herbu Dołęga 52
T.
Tarnawieccy herbu Iastrzę: 487
Terąiewiczowie herbu Korwin 370
Tomaszewscy herbu Bończa 16
Trzcińscy herbu Slepowr: 364
Tukalski Nielubowicz herbu Kościesza 374
Tyszkowscy herbu Gozdaw: 481
W.
Wardeńscy herbu Godźiem: 104
Wásilewscy herbu Drzewica 479
Wdźiekońscy herbu Korab 11
Wilkanowscy herbu Lis 431
Woyciechowscy herbu Korab - - - - - 11.
Z
Zákrzewscy herbu Iastrzę: 151*
Zamoyscy herbu Ielita 179
Zamoyskiego Jana W. Zycie y Dźieła 194
Załuscy herbu Junosza 282
Zalescy herbu Kościesza 498
Zbikowscy herbu Korab 8.

ERRORY NIEKTORE, w TOMIE I. POSTRZEZONE.

Pierwsza liczba pokazuie kartę, druga wiersz z errorem.

274. pod herbem w I. wierszu *suspeno lege suspenso.*
275. ℣. 23. po prowił *lege* po prawił,
276. ℣. 3. *militiam lege in militia.*
281. ℣. 8. Wcsiśliccy *lege* Wciśliccy.
17. Koło *lege* Kołom.

25. Oświęcińscy ----- Omięcińscy.
26. Zakowscy ---- Zukowscy.
27. Szarlewscy --- Szarleiowie.

Z tych nie ktorży dwa razy wspomnieni.

282. ℣. 4. y z Załuskich --- Załuſk.
283. ℣. 13. *citata* --- *citato*.
19. *Kiemitz* ---- *Kemnitz*
31. *Strogaviæ Strognaviæ*.
284. ℣. 14. Arbeński -- Rozmeńs:
286. ℣. 17. Armeński - Arbeński.
287. ℣. 2. Liewskiego -- Liwskie: Starści --- Starościc.
287. Dołożona ma bydź czwarta żona Dziada żyiących Załuskich Koniecpolska.
288. ℣. 12. *de* Popową - Popowo.
289. ℣. 23. *adde*, dla Dieceżyi Chełmińskiey *Sancivit*.
27. w Marevillu --- w Mariævillu.
31. Karmelitach -- Karmelitkach.
300. ℣. 8. Chełmińskie -- Przem:
301. ℣. 13. we Włoſzech -- Europie.
19. *Cladenius* -- *Chladenius*.
302. ℣. 4. Offolińskim - *adde* Kaſztelanęm Goſtyńskim.
12. Alexander ---- Staroſta Drogicki.
22. Kaſztelanem --- Kaſztelanicem.
penultinâ Familij ----- Familia
304. ℣. 12. *Korg* ---- *Karg*.
306. ℣. 7. Pol. nie wielki.
10. po śmierci - *adde* żony Tarnawskij ----- Tarnowskij.
29. *dele* Łacińska.
31. Dęmbińską -- Dęmbic:
307. ℣. 1. ſynowcęm -- wnukiem.
22. Biegańska - Bieganow:
23. po Zakroczymskiego, *adde* y Weſela Staroſty.
34. y drugiego -- Hieroni:
308. ℣. 16. Proſpera -- *adde* Jana.
25. Zakrzyckiego --- Łęczyckiego.
309. ℣. 4. Kraſnowſcy Kroſn:
310. ℣. 18. Sinom ---- Simon.
19. Mokrowſka --- Mokranowſka.
20. Dominicam --- Dominicum.
23. Władyſława ---- Władyſław.
ante penul. Brzowska --- Brzozowska.
311. ℣. 6. decernit -- decernunt.
312. ℣. 15. po Vexilliferi Regni należy to, co ieſt linea penultima: Ejus proles N. Princeps Lubomirski.
313. ℣. 3. N. nupta nepoti &c. te słowa miały bydź położone *pag* 312. linea 14. po ſłowie Galliarum.
314. ℣. 10. żony --- trzeba położyć przed Woyciecha
ante finem corka niewie ktorego, --- tego Staniſława Hetmana.
315. ℣. 27. natus -- nactus.
32. Płocenſi -- Połocenſi.
34. elocata - elocatæ.
penulti: po ſłowie hæredis, z Genealogij Załuſkich trzeba poprawić y po Barbara uxor; położyć --- wſpomnioney Cecylij Radziwiłowney krewne bliſkie były, Barbara uxor &c.
316. ℣. 2. Dobromilſka ---- Dobromilſki.
16. *poſt* 136. *adde* Trzecia.

HERBARZ
WIELU DOMOW
KORONY POLSKIEY y W. X. LITEWSKIEGO.

DLA NIEZUPEŁNEGO OPISANIA, ALBO OPUSZCZENIA, y WIELU ODMIENNOSCI NIEPRZYZWOITYCH, ZA DAWNYCH y POZNIEYSZYCH AUTOROW, HERBY z RODOWITOSCIĄ WYRAZAIĄCYCH, NIE MAŁO DOTĄT

UKRZYWDZONYCH,

ZEBRANIEM WIELU FAMILII We DWA TOMY, CZĘSCIAMI RZECZONE,

Przez życzliwego Oyczyźnie Syna,

M. STANISŁAWA JOZEFA
A DUNEBURG
DUNCZEWSKIEGO,

Na częściach Łazow, Nowopolu, Zelaznym Chroście, Krzywonoſce &c. Dźiedźica,
w Akademii Zamoyskiey Oboyga Prawa Doktorá y Profeſſora,
Jaśnie Oświeconego Trybunáłu Koronnego Geometrę,

Oraz Poważnymi Hiſtorykami, y Autentycznemi Dokumentami

M E L I O R O W A N Y.

TOM II.

Z Drukarni B. JANA KANTEGO, w Akademii Krakowſkiey S. Theologii Doktora y Profeſſora, Patrona Korony Polſkiey y W.X. Litew:

PROMULGOWANY ROKU PANSKIEGO 1757.

Claritudo Generis, res ſanè auguſta eſt, Orbiq; data in ſpecimen Virtutis, & in vitales Poſterorum ſpiritus, ita: ut etiam Memnonis ſtatuæ, antiqvæ lucis animatæ radô, vitales & vocales fierent in ſui apotheoſim.

Bieżanowſki in Paneg.

Veſtra per immenſas ibunt præconia laudes:
Hic memorem famam, qui bene geſſit habet.
Franguntur gemmæ, fulgeſcens deperit aurum:
Scriptorum ſemper fama ſuperſtes erit.

Ovidius 3. Metham: & 3. Faſt.

LUBICZ HERB.

EPIGRAMMA.

Cur Lubicz Veſter Soleam, quam Stemmata claudunt
Circumdet Crucibus? neſcio ſigna rei.
Inde meus, quid quæſo feret, quid dicat Apollo?
Quod Vobis laudis conferet ille genus?
Neſcio, quot meriti veſtigia pulchra tenetis,
En Crucibus numerat præmia juſtus honor.

ABRYS LUBICZA.

O tym herbie piſałem w pierwſzey Części teyże ſamey Xięgi, ktore opiſanie y tu powtarząm nie bez racyi. Jeſt podkowa koloru białego, ocelami tylnemi ná doł ſpuſzczona, ná wierzchu iey krzyż złoty, y pomiędzy nią krzyż drugi. Na hełmie trzy piora ſtruśie, pole ma fioletowe. *Baſzko hiſt. Polon. Prut. Okolski tom. 2. fol. 185. & 423.* Obádwa krzyże przyznaie bydź Kawalerſkie *Miko: Kunaſzew: w Linii Lubiczow Strzemeskich.*

Podkowa biała. Krzyże złote. Pole fioletowe.

POCZĄTEK HERBU.

Idźie od kleynotnego záſzczytu Pobog názwanego. Ryce-

Pobog herb

rzowi álbowiem ſzczęśliwie woiuiącemu, przydany ieſt krzyż drugi, w śrzodek podkowy do herbu Pobogá, dlá tey dźielnośći: Iż zá Káźimierza I. Krola, byłá ćiężka woyna przećiwko Pruſakow w Roku 1190. ná tey Pobożánin ieden, w oczach Krolewſkich, mężnie z ochotnikiem ſwoim, przebił śię przez woyſka, aż do Hetmana Pruſkiego, przy nimże wźiął Chorągiew, y názad powroćił. Jego odwagą Polacy wzbudzeni, śmiáło uderzyli ná nieprzyiáćiela, y zwyćięztwo otrzymali: zatym Chorągiew wźiętą Krolowi oddał Pobożanin; á Krol mu w nadgrodę cnoty Rycerſkiey, nadał wiele włośći, oraz y krzyż złoty do herbu Pobogá, przy dał mu drugi: á iż śię to dźiało nád rzeką Drwęcą ktorą niegdy Lubiczem zwáno; dlá dyſtynkcyi z inſzemi Pobożánami, názwał go Lubiczem. *Okolski, & Kunaſzewski locô citatô.* Podobnie piſze *Báſzko* Kánonik Poznańſki. Z tąd tedy poznać, że Dom Pobożánow z Lubiczami, był zdawna ieden, máiący początek ſwoy ieſzcze zá Bolesława Chrabrego około Roku 960.

Woyna Pruska. Kawalerska rezolucyá. Rycerska rekompensa. Lubicz Rzeka.

GENEARCHOWIE LUBICZOW
z PRZEDNIEYSZEMI ANTENATAMI.

LUBICZ *Pobożanin*, ktoremu wyrażony Herb nádany ieſt od Káźimierzá I. Monarchy w Roku 1190. pierwſzy Lubiczow Genearcha. *Baſzko in deſcrip: Ducum Maſo:* Tego potomkowie rozrodźiwſzy śię po Roku 1200. máiętnośćiami podźielili śię y od nich rożnie śię ponazywali, lubo ſą iedneyże familii, mowi *Kunáſzewski* w wſpomnionym mieyſcu *Rozdźiale 2.* to daiąc podobieńſtwo: Jáko gałęźie dźielą śię między ſobą, ále iednymże drzewem ſą; ponieważ z iednego korzena wynikáią: tak y tá Fámiliá.

Lubicz I Genearcha Lubiczow. Lubiczá Ponomkowie

Jedni tedy od Zołkwie, názywali śię Zołkiewſkiemi: drudzy od Gruſzcze, Gruſzeckiemi: inśi od Trzemeſzna, Trzemeskiemi &c. Tenże *Kunáſzewski* mowiąc z Okolſkim, *tit. Lubicz*, że Lubiczem ieſt Niezabitowſki, Kaſztelan Bełſki, Stogniew, Borzęſki, Łyſakowſki, &c. daley powiadá: z Lubiczow Biſkupem Krákowſkim był Piotr Tylicki, Woiewodą Bełſkim był Mikołay Zołkiewſki, ſyn zaś iego Stániſław był Woiewodą Ruskim, á ſyn tego także Stániſław, był naprzod Kaſztelanem Lwowſkim, potym Kanclerzem Koronnym y Hetmanem Wielkim; Brat iego Mikołáy, był Podkomorzym Lwowſkim.

Zołkiewſcy. Gruſzeccy. Trzemeſcy. Niezabitowſcy. Stogniew. Borzęski. Łyſakow. Tylicki.

Ka-

Kaſztelanem Kaliſkim był Mikołay Tylicki; Zakroćimſkim, Jan Borchowſki; Wyſzogrodzkim, Mateuſz Łękowſki; Suffraganem Gnieźnińſkim, Káſper Strzemeſki; Podſękdiem Halickim, Kryſztof Strzemeſki; mowi pomieniony *Kunaſzewski.* A daley piſze: Krotko, z tego co śię powiedźiało; Biſkupem był ieden, Suffraganow dwoch: Opatów czterech: Kanclerzem y Hetmanem ieden: Woiewodow trzech: Kaſztelanow ſześć: Chorążym Koronnym ieden: Oboźnym taże 1. Podkomorzych 4. Sędźia 1. Podſędek także ieden. A to piſał Roku 1636. *Tylicki. Borchowski Łękowski. Strzemeski. Honoryuſzowie Polſcy tey Familii.*

Czyniąc w tym pilnieyſzą indagacyą z trutyną wſzelkiey okoliczności, tak powiadam. Iż po Lubiczu pierwſzym Genearſze, záráz kłádźie *Okolski tom: 2 fol:* 188. Łękowſkich, tegoż Domu y herbu w Woiewodztwie Płockim, ktorzy názywali śię od Łękowa. Z tych był Máteuſz Kaſztelanem Wyſzogrodzkim; *Cathalogus Ecclesiæ Łękoviensis, à principio fidei, in Regno fundatæ.* Tamże było wielu, iak piſze z pomienionego katalogu *Okolski proximè citat:* o ktorych też namienia *Bielski pod Rokiem 1383. fol: 262. & 1388.* także o Mateuſzu Káſztelanie Wyſzogrodzkim, ktorego Syn Mikołay, był *Laureatus* Filozofii w Akademii Krákowſkiey, Kánonik Płocki. *Antenaći Łękowskich z inſzemi Lubiczami. Laureatus in univerſita Crac:*

Staniſław Łękowſki, miał żonę Bogacką, Woiewody Mazowieckiego Corkę. Mikołay miał Katarzynę Golińſką, Kaſztelana Czerſkiego Corkę. Syn iego także Stániſłáw, miał żonę Leśniowſką z Obor Polnego Hetmaná W.X. Litewſkiego Corkę, zá pánowania Auguſta Krolá w Roku 1563. *Bogacka, Golinska. Leśnoowska*

Ján Mateuſz z Golińſkiey, miał Francíſzka, á ten Wilkánowſką żonę, Sioſtrę Kaſztelaná Płockiego. Adam Łękowſki, wźiął Gumowſką, ktorych śioſtra Elzbieta Borykowſkiego żona urodźiła Biſkupá Przemyślskiego, á Podkanclerzego Koronnego, y Brátá iego Opata Płockiego; ktorego wyraża *Okolski tom: 2. fol: 189.* *Wilkanowski. Gumowska Borikowski*

Szydłowſcy zdawná w Płockim Woiewodztwie. Z tych Staniſław z Kánoniká Chełmſkiego, zoſtáł Opátem Brzeſkim *Ordi: Præmonſtraten:* Wuy iego był Biſkupem Krakowſkim, z Domu Kraśińſkich. *Okolski tom: 2. fol: 189.* Woyćiech Kuſtoſzem Kátedry Krakowſkiey. *Szydłowscy Kraśinski.*

Borzewſcy niegdy w Ziemi Dobrzyńſkiey, z ktorych Matyáſz Opat Lendeńſki. *Szawiccy* w Podleśiu, z ktorych Mátyáſz Káſztelan Podlaſki. *Borzewſki. Sawicey.*

Tyliccy. Tyliccy byli w Kuiawach, ſtárożytna w Kroleſtwie Fámilia, *ſagô & togâ celebris.* Z tych Piotr Tylicki z Sekretarza Wiel: Koron: Proboſzcza Gnieźnińſkiego y Kanoniká Krákowſkiego, był Biskupęm Krakowskim y Xiążęćięm Siewierskim.

Tylicki Kaſztelan Káliski, Brzeski, Człuchowski, Rogożneński Stároſta. *Okolski tom: 2. fol: 190.*

Stogniew. Zołczyńſki. Stogniewowie w Woiewodztwie Płockim, zwali śię Zołczyńskiemi, o ktorych *Paprocki* y *Okolski.* Z tych piſze *Okolski* o Mikołaiu wielkim Rycerzu Starośćie Chmielńickim. Jż woiuiąc od młodośći, aż do ſtarych lat, y zoſtaiąc uſtawicznie w obozach, od wiele oſobliwſzemi honorami w woysku był ozdobiony; á żadney nieopuſzczáiąc expedycyi, ále wſzędy weſoło, ochotnie y ſzczęśliwie woiuiąc, od Krola Władyſłáwá IV. uczyniony ieſt wiecznym Promotorem y Opiekunem znákow woiennych. Zá ażardy zaś y zwyćięztwa z Kinderpáſzą pod Cekorą, z Ozmánem pod Choćimiem, z Guſtawem w Pruſsach, z Moskwą, Tátárami, Kozákámi, pod Niedźwiedźiemi Łozami, Kumeykami, y Stárżcem, wźiął Stároſtwo Chmielnickie. Tenże był Poſłęm do Imperátorá Tureckiego Muſtafy, y Poſłęm ná ſeym Koronny: z Cekory powracáiących Wodzę woysk, á potym Oboźnym Koronnym. *Idem Okolski tom: 2. fol: 191.*

Wolińſcy. Wolińſcy ná Mázowſzu w Powiećie Ciechanowskim ſtarożytną Familią ſwoię piſali od Wierzbowskiey Woli. Z tych Stániſław ſławny Rycerz y Zwyćiężcá w Szwecyi, zá czaſow Zygmunta III. ożenił śię z Gorską Woiewody Mázowieckiego śioſtrą, z Giżyckiey zrodzoną. Syn iego Márćin rezolutnego animuſzu Rycerz, woiował od Roku ośminaſtego, áż do ſtarośći w Oboźię żyiąc: zá rozkazęm Krolewskim, toczył batalią przećiwko rebellizantom Konſtantyná Mochiłá, Woiewody Wołoskiego: zá Demetrym Xiążęćiem Moskiewskim z Rożyńskim Hetmanęm: potym z Stániſławęm Zołkiewskim, pod ich ſtolicą: ná oſtátek z Stániſławem Koniecpolskim Hetmanem, przećiwko Tátárom y zbuntowanym Kozakom. Był Poſłęm powtornym w intereſsach Koronnych do Syliſtryi Dynaſty Máchmet Diák Paſzy: ożenił śię ná Podolu, *1mô votô* z Kátarzyną Kiemliczowną, *2dô votô* z Krezelowską: z pierwſzą miał ſyna Stefána chwalebnego żołnierzá, ktory tákże był Poſłęm do Wezyra Tureckiego.

Gorſká. Giżycká. Rożyńſki. Zołkiewski. Koniecpolski. Kiemlczowna. Krzeżelowska.

Zoł-

Zołkiewscy ná Zołkwi y z Zołkwi w Bełskim y Ruskim Woiewodztwie; o ktorych *Okol: tom: 2. fol: 193.* te słowa: *Antiqui & meritorum splendoribus Patriæ & Reipub: clarissimi & summè dilecti. Hinc gravissimis honoribus Regni & titulis, tàm in Castris, quàm in Senatu adornati, magna pro Rege & Repub: tentarunt, feceruntq;* . Mikołay Zołkiewski Woiewoda Bełzki cáły w obozach, zwyciężał Tatárow, Kozakow, Wołoszą, y gdźie tylko okazyia Krolestwu podałá śię. Syn iego Mikołay Woiewodźic Bełzki, Starosta Medecki, naśladuiąc Oyca, zá Krola Mieczysława woiował pod Sokołem przećiwko Moskwie: *Paprocki in stemmat: fol: 122.* pod Gdańskiem y w inszych expedycyach. Brat iego Stanisław był Woiewodą Bełzkim, à potym Ruskim, miał żonę Zofią z Goraiá Lipską. Syn iego Mikołay Podkomorzy Lwowski; o ktorym *Okolski loco citato fol: 194. Vir literis & togâ, Judiciis Tribunalis, Senatu Legatorum, gravis, amænus & justus.* Zostawił corkę Kasztelanową Kamieniecką, Stárośćiną Skalską, Herburta żonę. Brody Miasto iego dźiedźiczne przeszły do Koniecpolskich. Adam syn iego był Oboźnym Koronnym: Łukasz brat Adámá był Woiewodą Bracławskim, Kałuskim, Chmielnickim, Peresławskim, Mirbogrodzkim, &c. Staroſtą; o ktorym *Epitaphium Pereslavien: Lucas Zołkiewski Nicolai Succame: Leopolien: filius, Stanislai Supremi Exercituum Ducis & magni Cancellarii nepos, Palat: Braclavien:* &c, *verus Patriæ Civis, charus Regibus, bellator in Valachia, novus militiæ tyro, à Scythis captus, in Turcia biennali carcere detentus: in Prussia multoties illustris: victor, Duces Gustavi sub Hamerstem victos, Regi captivos deduxit: in Moschovia imperium ferro & igne depopulando, ad fœdera pacis compulit: rebellibus fuit semper terrori, bonis ubique amori &c.* Umarł bezżenny Roku 1636. Stanisław Zołkiewski drugi syn Stanisława, korona y ozdoba Familii Zołkiewskich; o ktorym krotko *Okolski: In ipso enim uno enituerat id totum, quod de Sarmatis antiquis Maro cecinerat &c.*

Zołkiewski. Mikołay Starosta Medecki. Mikołay z: Stanisław. Lipska. Mikołay. Herbut. Koniecpolski Łukasz. Stánisław.

Był ták zacnym Krolestwa Polskiego Kanclerzem, y Hetmánem Wielk: Koron: Kamionockim, Bareckim, Jaworowskim, Starostą; iż tak o nim pomieniony *Okolski* pisze: *Jn illo uno id totum, quod Respub: conservat, tenet & tuetur, tanquam in vero & legitimo tutore re unita remanserunt. Nam nec dignitas aliqua, nec honor, nec titulus Regni erat, in quo lauream suam non præsentaret.*

Hebrutowna żona iego Ján Zołkiewski o czym więcey w tymże Autorze *tomo 2. fol:* 195. *6to & 7mo* doczyta śię. Zostawił z Reginy Herburtowny syna Jana, y corkę Zofią, Jana z Oleska Daniełowicza, Woiewody Ruskiego żonę. Ján Zołkiewski Starosta Rubieszowski, násláduiąc Oyca swego w Rycerskich dźiełách, w powroćie od Cekory z woyskiem, złapany był w tym mieyscu od Tatarow, gdźie Oćiec iego zginął; od tegoż nieprzyiaćiela powroćiwszy słabym y ochromionym, umarł Roku życia swoiego 28. Roku zaś Pańskiego 1633. dnia 26. Kwietnia: był y Jâworowskim, także Kałuskim Starostą, iáko wyraża w Kośćiele Zołkiewskim *Epitab:*

Brochowscy *Brochowscy* w Woiewodztwie Podláskim, Powiećie Drohickim; o ktorych *Okolski: Milites eximii, & Patriæ, literis, & rerum peritia in Jure, & provincialibus Comitiis dignissimi.* Z tych Jan Brochowski był Kasztelanęm Zákroćimskim.

Łysakowscy *Łysakowscy* w Powiećie Ciechanowskim dáwná Familia. Jákob Łysakowski był Podkomorzym Łomżyńskim, za czasow Xiążąt Mázowieckich odważny woiownik, ktory Krzyżakow pod Strzelną dźiedźictwē swoim do Łysakowa należącym, zwyćiężył. Jákob 2. był Podkomorzym Nurskim, ktorego syn z Lasoćianki herbu Ráwa, Mikołay Kasztelan Chełmski. Andrzey syn Mikołaia Podkomorzy Łomżyński. Stanisław Łysakowski z Ziemi Nurskiey Poseł ná Seym wálny Koronny; podpisał Elekcyą Wládysława IV. Krola Polskiego.

Niezabitowscy. *Niezabitowscy* w Woiewodztwie Lubelskim; z ktorych Jakob szczęśliwy zwyćiężca, z Mieleckim pod Choćimiem zbił Turczynow, Bogdana syna Alexandra do Pánstwa przywroćił, Tátarow pod Grodkięm Roku 1574. pod Tárnopolem Roku 1575. tegoż Roku pod Zbárážem, pod Dubnem Roku 1577. y pod Ostrogiem zwoiowáł. Przećiwko Moskwy pod Wielkołukami Roku 1580. za Oyczyznę y Wiárę dostawał. *Paproc: in Stemm: fol: 339. Bielski fol: 743.* Jan będąc Posłem z Lubelskiego, podpisał Elekcyą Władysława IV. Krola Pol:

Gruszeccy. *Gruszeccy* Lubiczowie na Gruszcze y od Gruszki wielkiey y małey w źiemi Chełmskiey; ktorych Antenat Matyasz Gruszecki odwáżny Rycerz y szczęśliwy Zwyćiężca, od Jagiellona Krola udárowany był tymi dobrámi, y tytułem Chorąstwá Koronnego, iák pisze *Okolski tom: 2. fol: 199.* inśi zwyćięzkiemi Márša Polskiego kwitneli laurami, drudzy *ad aram*

Ju-

Justitiæ, życie swoie konsekrowáli, wszyscy nie bez zasług, z miłości przećiwko Oyczyźnie, żyli; *in utroq; foro* w honorach zostáiący.

HERBOWNI
TEY FAMILII.

Jako źrzodło wynikaiące z źiemi, w rożne rozlewa śię strumienie y rzeki, mnieysze y większe, nie w iedne rozchodząc śię kraie, od ktorych swoie nazwiska biorą: ták iedná krew, náprzykład Lubiczow, tu u nás w Polszcze od dawnych pierwiastkow swoich, z dalszą procedencyą w insze przeniosszy śię mieysca, zda śię od nich rożnić imięniem, lubo w samey rzeczy iest istotna y nie odmienna. Ten álbowiem zwyczay był, przed zákázem Konstytucyą; iż iákie kto dźiedźictwem otrzymáł włośći, miásto, wieś, máiętność, tych Pánem názywáł śię, iáko Zolkiewscy od Zołkwi, Strzemescy od Trzemeszna, Gruszeccy od Gruszki &c. Záczem ktorych kolwiek położyłęm tu Antenatow, lubo są nie iednego imięniá, czy raczey nazwiska, są iednak wszyscy Lubiczowie herbowni, od pierwszego Genearchy z Pobożánow Lubiczá pochodzący.

Wedkug Okolskiego y starożytnych Historykow, te Imioná znayduią śię Herbownych Lubiczow. *tom: 2. à fol: 188 ad. f. 204.*

Arynkowie w Mazowszu.
Białobłoccy w Chełmskim.
Białyńscy w Ziemi Warszaw:
Bledźiewscy w Sierpskim.
Borchowscy w Woiew: Podlaskim, Ziemi Drohickiey.
Borowscy w Chełmskim.
Borzechowscy w Woiewodztwie Lubelskim.
Borzewscy w źiemi Dobrzyń:
Brzeźińscy, od dźiáłu dobr z Ponihiewskiemi nazwani.
Brzozowscy *Okol: tom: 2. f. 202.*
Chabowscy czy Chaborscy w Woiewodztwie Płockim.
Choieccy w Mazowszu.
Choromańscy w Sochaczowskiey Ziemi.
Chromatscy tamże.
Ciešielscy. *Okol: loco citato.*
Dobrzyiáłowscy od Dobrzyiałow, ktorzy iedno są z Wolińskiemi w Ciechanowskiey Ziemi y Wiskiey.
Domaniewscy. *Okol: t. 2. f. 200.*
Głęmboccy w Mázowieckim
Goreczkowscy w Woiewodztwie Rawskim.

Gradowſcy w Woiew.Rawsk:
Gruſzeccy w Ziemi Chełm:
Kłośieńſcy w Ziemi Dobrzyń:
Krośniccy w Ziemi Ciechan:
Krzyccy. *Okol. t.2. f.* 199.
Krzywonowſki pod Praśńiſz:
Łękowſcy w Woiew: Płockim
Lipſcy w Ziemi Ciechanow:
Liſowſcy z Woiew: Płock:
Łopieńſcy. *Okol: t. 2 fol:* 203.
Łubowſcy w Podlaſkim.
Ługowſcy w Powie: Łukowſ:
Łyſakowſcy w Powie:Ciechan:
Mákowieccy w Zie: Dobrzyń:
Młodyńſcy ná Zaukrzce.
Mniſzewſcy od murowánego Mniſzowa w Woiewodztwie Płockim.
Murzynowie *alias* Murzynowſcy w Litwie.
Nieborſcy w Ziemi Ciechan:
Niezábitowſcy w Lubelſkim.
Obrąpalſcy z Drohickiego.
Orłowſcy w Ziemi Dobrzyń:
Oyrzeńſcy Mieczykowie w Ziemi Ciechanowſkiey.
Oyczyńſcy w Mazowſzu.
Pieczkowſcy w Woiewodztwi Lubelſkim.
Ponikiewſcy w Mazowſzu.
Proſtkowie ná pograniczu Ziemi Łomżyńſkiey ku Pruſsom.
Raczeńſcy. *Idem t. 2. f.* 200.
Radźiminſcy w Zie:Ciechan:
Rákowſcy w Ziemi Ciechan:
Rebelinſcy w Mazowſzu.
Rożyccy w Mázowſzu.
Sámkowie z Mielnickiego.
Sawiccy czy Szawiccy w Podlaśiu.
Sędziccy w Chełmſk: ktorzy właśnie ſą Białobłoccy.
Sielſcy w Woiew: Płockim.
Sierkowſcy w Lubelſkim.
Skiwſcy. *Okol: tom: 2. fol:* 200.
Skulimowſcy w Ziemi Warſzawſkiey.
Smoſzewſcy w Płockim.
Stogniewowie á właśnie Zołczyńſcy w Płockim Woiewodztwie.
Strzeſzewſcy w Woiew: Płoc:
Swiderſcy w Łukowſkim.
Szyrokomſcy czy Szyrokowſcy w Woiewodztwie Podlaſkim.
Szulimirſcy w Mazowſzu.
Szuſcy w Woiew: Płockim.
Tyliccy w Kuiawach.
Wierzbiccy z Łomżyńſkiego.
Wierzbowſcy w Podlaśiu.
Wolińſcy álbo Woleńſcy w Mazowſzu w Powiećie Ciechan:
Zaleſcy w Podlaśiu.
Zaorſcy w Ziemi Nurſkiey.
Zołczyńſcy od Zołczyna z Woiew: Płock: w Ruśi.
Zołkiewſcy od Zołkwi w Belſkim y Ruſkim Woiew:

Oprocz

Oprocz wyrażonych, notuie Nieśiecki *tom*: 3. *Fol: 188. & 189.* pod Lubiczem, te Familiie.

Bákanowſki.	Jáworowſki.	Murzynowſki.	Strzemeski.
Baykowſki.	Jurewicz.	Myślecki.	Sulimirski.
Bolanowſki.	Karwośiecki.	Niełáwicki.	Sulispowski.
Borzymowſki.	Kiewnarſki.	Oſzkowſki.	Suski.
Brzumieńſki.	Kijowſki.	Pączkowski.	Szantyr,
Chełchowſki.	Kłośieńſki.	Piádżewski.	Szeliski.
Chotolſki.	Kocháńſki.	Piwnicki.	Szomowski.
Choynowſki.	Kopeć.	Płotowski.	Szumborski.
Czaplicki.	Koſmińſki.	Potocki.	Syrmá.
Czartoryiſki.	Kożińſki.	Punikiewski.	Targowski.
Czerwińſki.	Kucharſki.	Radźimiński.	Tupik.
Dernałowicz.	Kułnow.	Rapacki.	Uſzyński.
Dunewſki.	Łaźińſki.	Reyczyński.	Wátlewski.
Dzieżyc.	Łopaćińſki.	Rokicki.	Wielicki.
Gerkowſki.	Łopacki.	Romanowicz.	Wiński.
Goślicki.	Łożińſki.	Rudnicki.	Wiſigierd.
Grochowſki.	Łuba.	Sadowski.	Wołkowicki.
Grużewſki.	Lutoborſki.	Serek.	Wortkowſki.
Hercyk.	Łużecki.	Siemiński.	Wygrażewski.
Hołowka.	Mierzejowſki.	Sierakowski.	Zabka.
Hrehorowicz	Miſztolf.	Sierkuczewski.	Zakrzewski.
Jagniątkowſki.	Mogilnicki.	Stábrowski.	Zdzáński.
Januſzkiewicz.	Monkiewicz.	Strzałkowski.	Zydowicz.
Jáſzowſki.			

Dla tego kłádą śię tu imiona Familii do ſwoich herbow náleżących, żeby kto chce wiedźiał, ieżeli dobrze ieſt położony przy ſwoim záſczyćie, y od ktorego Autora z naypoźnieyſzych Herbarzow. Procedencye zaś nie wywodzą śię iedno tych, ktorzy nie ſą położeni, álbo źle okryśloni w pomienionych Xięgach, á teraz dopiero odezwali śię: nie maſz álbowiem racyi powtornie tych opiſować y z ſwoiemi Antenatámi wyprowadzać od wiekow, ktorzy iuż dla wieczney pámiątki dobrze ſą ſkonnotowani y wydrukowani. *Reflexya moia.*

C PRO-

PROCEDENCYA
LUBICZOW z TRZEMESZNA
STRZEMESKICH.

O tey Fámilii pisał *Nieśiecki tom: 4. fol: 225. 226. 227.* iednak nie zupełnie. Záczym kładę tu stárożytny wywod, z Xiąg Grodzkich Hálickich, y Trębowolskich wyięty, y opisány przez *Mikołaia Kunaszewskiego Komorniká Halickiego,* Roku 1636. á zaś z poźnieyszemi sukcessorami, przez *Michała Ostowieckiego* Herbu y Domu Jaśieńczyk, pod tytułem: *Linia stárożytnego Domu &c.* wydrukowány Roku 1693. ktory w Rożdźiále 1. ták záczyna.

Deskrypcya herbu Poboga.

Pobog iest herb Pobożanow,á ma śię tak:stoi ná doł rogami Podkowa, á ná niey krzyż kwalerski. Ten herb nastał zá Mieczysławá y Bolesławá Chrábrego: bowięm ieden z Szlachty człowiek znamięnity, idąc zá przykładęm Krola, przyiął był Wiarę Chrześćiáńską, y onę żarliwie rozmnarżał około Roku 960. Krol do dawnego iego herbu Podkowy złotey,przydał ná wierzchu krzyż, y tym śię pieczętowáć dopuśćił. Z Pobożan, Stefan był Arcybiskupem Gnieźnieńskim, od Rzeczypospolitey odprawił poselstwo do Rzywu y Kluniaku, z kąd przyprowádźił Káźimierza Krola nazwanego Mnichęm. Stefan drugi był Biskupęm Płockim, Piotr także. Stefan trzeći był Woiewodą Krakowskim,á Floryan Sędomirskim. Piotr, według *Kromera* był Kanclerzęm Koronnym. Bolesta był Kásztelanęm Wiszeńskim. Rozrodźili śię w Woiewodztwie Ráwskim, y w Dobrzyńskim. *Okolski Orbis Pol: tit: Pobok.*

Bielski fol: 70.

Cathalogus Episcopor ū Płocen: Anno 1088.

Paproc. opere z Cromerus. lib. 6. Anno 1167. Stefan.

Potrzeba wiedźieć, iż oprocz tych, ktorych krotko námięnia Kunaszewski; Stefan był Woiewodą Krakowskim, około Roku 1145. *Literæ Monasterii Cyricensis.* Floryan Woiewoda Sędomirski, *Privilegium ejusd: Monaster:* Bernard Biskup Płocki w Rzymie Konsekrowany, *ex Ord: Prædicato:* o ktorym *Cathalo: Episco: Płocen: secundus & recentior fol: 107.* to zaś *obiter* námięniwszy, wracąm śię do dálszey procedencyi Familii Strzemeskich, według tegoż dowodu Kunaszewskiego; ktory tak mowi w *Raźdźiale 2.*

Florian. Bernard.

Ja-

Jako *Mikołay* Lubicz, z Polski przenióſł się do Woiewodztwa Bełskiego, á tam ośiadłſzy we wśi Zołkwią nazwaney, počzął śię názywać Lubiczem z Zołkwi, álbo Zołkiewskim. Ták ieden z Lubiczow opanowawſzy Trzemeſzno w Woiewodztwie Rawskim, nazwał śię Lubiczem z Trzemeſzna Trzemeskim, álbo Strzemeskim, iako na Ruśi názywaią iego ſukceſsorow, od dwuchſet lat; á to żeby śię oddźielili Lubiczowie z Trzemeſzna, od Gozdáwow Trzemeskich, ktorzy pieczętuią śię *tego Imienia herbem.* *Mikołay Lubicz.* *Strzemeski pierwſzy.* *Gozdawo: Trzemeſcy.*

Lubiczow z Trzemeſzna w Rawskim Woiewodztwie coby zá procedencya była, ńie ćiężko dowiedzieć śię z Grodu Rawskiego y Piotrkowskiego o wſzyſtkich, niektore tylko wſpomina tenże *Kunaſzewski* mowiąc: Kaſper z Trzemeſzná był dźiedźicęm pomięnioney wśi z bráćią ſwoią. Był tęnże Kanonikiem Gnieźnieńskim y Suffraganem teyże Dyecezyi. U Jana Lipskiego Arcybiskupa był w łaſce y cenie wielkiey, z kąd go tenże Lipski umieraiąc, uczynił exekutorem teſtamentu: maſz o tym u Okolskiego, gdy przywodźi Arcybiskupa herb. Powiada tenże *Kunaſzewski*: Staniſław z Trzemeſzna ſynowiec pomienionego Xiędza Suffrágana, był Rycerz zacny, z Stefanem Czarneckim, ktory był Woiewodą Ruskim, ná woynie w Danii, y Holſacyi. Ildefons z Trzemeſzná tegoż Suffragana Gnieźnieńskiego ſynowiec, był Opatem Orłowskim na Szlązku, Reguły S. Benedykta, o koło Roku 1664. *Kaſpar Strzemeski* *Lipski Arcybiskup.* *Staniſław.* *Ildefons.*

Tomaſz z Trzemeſzna, nazwany ieſt ná Ruśi Strzemeskim, ktory z Woiewodztwa Rawskiego woynie ſłużąc, przenióſł śię w te kraie o koło Roku 1460. kupił dźiedźictwem wieś Snowidow, y drugą Woźiłow, iako śię pokazuie z Xiąg Grodow pomienionych Trębowolskiego y Halickiego; czego y extrakty były w Archiwie Krzyſztofa Strzemeskiego: te zaś wśi obiedwie przedał Krzyſztof Strzemeski w Dom Potockich, iako przyległe Potokowi. Ze Tomaſz był prawdźiwie dźiedźicem Trzemeſzná pod Rawą, z tąd śię pokázuie, iż Tomaſz ſyn Márćina, o ktorym niżey wyraźi śię, braćiom ſwoim częśći ſwoiey w Woiewodztwie Rawskim, transfuzyą uczynił w Grodách przerzeczonych. *Zona* tego Tomaſza byłá Anna Choćimirska herbu Grábie; ktory śię má tak. Troie grabi zchodzą śię utknione w iednym iábłku, dwoie z gory, á iedne z dołu, każde *Strzemescy ná Ruśi.* *Potocki.* *Chocimirſkich Grábie.*

Woyćiech. Mikołay. Adryan. ma śiedm zębow. Z Choćimirskich Woyćiech był Stárostą Lubaczowskim, Mikołay Piſarzem Ziemskim Halickim. Adryan był Rotmiſtrzem Uſarskiey Chorągwi, wiele dokazował przećiwko Turkom z Sámuelem Koreckim. *Korecki.* Miasto Choćimierz fundowali, y Kośćioł wymurowali. Syn iego był Jan. O tym zaś Tomaſzu Strzemeskim, wyraźnie mowią Akta Grodzkie Roku 1476. powiada tenże *Kunaſzewski Komornik Halicki.*

Jan Tomaſza. *Jan* rodźił śię z Tomaſza y Anny iuż pomięnionych, ſłużył ná woynie po Uſarsku około Roku 1489. *Zona* iego Barbara Turecka. *Turecka herbu Sas.* Dom Tureckich był zacny w Powiećie Kámienieckim,iáko śię dáie znáć z Aktow Grodzkich Roku 1588. mowi *Kunaſzewſki*, ktorego Roku Strzemeſcy z Tureckim rozpierali śię o Faſowce wieś. Syn Iana był Marćin.

Marćin poſzedł z Jana y Barbary Tureckiey, wſpominaią go Aktá Grodzkie Roku 1516. y inſzych lat, oſobliwie w Háliczu. *Akta Grodzkie Halickie Roku 1516.* Przymnożył ſubſtancyi Oyczyſtey, y o ſwoie umiał skutecznie czynić. Ieſt ieſzcze autentyczny liſt ná pargaminie z Pieczęćią wielką wiſzącą; w ktorym Zygmunt I. Krol Polski Roku 1523. á pánowania ſwoiego 17. w Piotrkowie ná ſeymie mianuie wyraźnie Marćina Strzemeskiego, y przyſądza mu kilka ſet czerwonych złotych, iako náleżące do żony iego, zpadkiem po śmierći Iana wnuka Woyskiego Czerwonogrodzkiego. *Liſt Krola Zygmunta I.* *Wnuczka.* Ieſt także drugi liſt, od Ziemſtwa Hálickiego, piſany ná pargaminie, z pieczęćiami, gdźie dekretuią zá Marćinęm przećiw Manasterſkiemu. Ten liſt zaczyna śię tak. *Petrus de Błudńiki Judex & Nicolaus de Koniczaki ſub Judex Terreſtris Halicienſes. Significamus tenore præſentium, quibus expedit generaliter univerſis, præſentium harum notitiam habituris, quomodo comparens perſonaliter, coram Iudicio & actis præſentibus Nobilis Nicolaus Manaſterski de Buczacz proteſtatus libere & per expreſſum,quomodo ſatisfaciendo obligationi ſuæ Nobili Martino Strzemeski, in actis Caſtrenſibus Halicienſibus &c.* *Manaſterski.* Ferowany ten dekret był *Feria 4tâ poſt Feſtum Pentecoſtes Anno 1532.* z przydatkiem tym: *Præſentibus Magnifico, Generoſis ac Nobilibus Dominis Ioanne Tworowski Caſtellano Camenecenſi; Nicolao Koło Succamerario, Nicolao Chocimirski de Chocimirz Notario Terreſtri Halicienſi, Martino Chodorowski, Stanislao Branicki* &c. *Tworowski Koło Choćimirski. Chodorowski. Branicki.*

Zona iego byłá Zofiia Złotnicka herbu Nowina,to ieſt Złotogoleń-

leńczyk, ten ma śię tak: Stoi końcami do gory ucho kotle białe w błękitnym polu, á we śrzodku miecz goły końcem ná doł: ná hełmie ućięta noga człowiecza klęczy ná koronie. *Sarnicius fol: 246. Okolski tom: 2. fol: 281. ex Bielſcio de Złotogolcń: fol: 82. & de Nowina fol: 111.* Złotnickich wiele było zacnych ludźi, iáko to Piotr Konſtantyn Kuſtoſz Koronny Kanonik Krakowski: Mikołay cześnik Koronny, człowiek wielce Rycerski, ktory żadney kampanii nie opuśćił, pod Choćimięm, Wiednięm, Parkanami, Strygonięm, w Węgrach, Pułk Krolewski prowadząc, Rzeczypoſpolitey ſławnie ſłużył. Złotniccy z Padniewskiemi ſą iednego Domu, iak piſze *Okolski tom: 2. fol: 289. Hi à Padniewſciis & aliis deſcendunt, ſicut diviſiones bonorum commemorant.* &c. o ktorych tenże *fol: 286. Padniewſcii antiqua Familia & omni ſpecioſa laude celebris.* Filip Padniewski Wielkopolanin, był u Zygmunta Auguſta Krola Polskiego Podkanclerzym Litewskim, Proboſzczem Kátedralnym Gnieźnieńskim, Archidiakonęm Krakowskim y Sekretarzem Wielkim Koronnym. *Bielski fol: 608.* ná oſtatek Biskupem Krakowskim y Xiążęćiem Siewierskim, o ktorym *Kantſcius inter Archiepis: & Epis: Cracovien.*

Nowina albo Złotogoleń: Złotnickich.

Pádniewſcy y Złotniccy iedno.

Filip Biskup Krako.

Biſsenis annis totidem & Padnievius actis
Menſibus, è terris carpſit ad aſtra viam.
Quid tum, ſi probus & plenus virtutibus amplis,
Atq; ſui cuſtos ſedulus officii?
Non anni plures, non ſæcula longa beatos
Crede mi faciunt, ſed bene facta viros.

Woyćiech ſyn Mikołaia Staroſta Dybowiecki, był Kaſztelanęm Oświećimskim: miał żonę Dębińską Starośćiankę Chęćińską Kaſztelana Krakowskiego wnuczkę. Saniſław Hrabiá ná Pilcy Staroſta Dybowski z Oycęm ſwoim y Matką wielkiey świątobliwośći, má zacne elogia u *Paprockiego de Stemmat:* y *Okolskiego tom: 2. fol: 287.* Fundował Pilecką Kapitułę, Prepozyturę, Dźiekanią, Archidyakonią, Kanonie, y wiele inſzych.

Woyćiech Kaſztelan Oświećimſki.

Staniſław Hrabia.

Synowie Marćina z żony Złotnickiey byli: Maćiey, Tomaſz, Andrzey, Staniſław, Walenty, o ktorych Akta Roku 1545. mowi *Kunaſzew: w Rozdźiale* 6. Maćiey miał w Małżęńſtwie Iadwigę Turecką, Mikołaia Tureckiego corkę, z niey zoſtawił Marka y Zofią, ktora była wydana zá Ceremoskiego, według Aktow Halickich Roku 1599. Walenty ſyn Marćina po ſobie

Maćiey. Turecka. Ceremoſki.

Zyromski *Szczerbinski* zostawił Dorotę, ktora poszła zá Zyromskiego; y Eufrozynę ktora Szczerbinskiego Szlachćica máiętnego ná Dobrzyniu żoną była. Tomasz bratu swemu część dźiedźiczną osoblwie w Trzemeśnie pod Rawą zapisał Roku 1565. w Aktach Halickich. Z tąd znać że Strzemeskich ná Ruśi, prawdźiwe gniazdo źięmia Rawska.

Nepelská. *Andrzey* Strzemeski rodźił śię z Marćina, y Zofii Złotnickiey. Zoná iego byłá Katarzyna Nepelska, z ktorey zostawił synow: Marka, Walentego, Melchiora, y Agnieszkę corkę. Po *Występowná.* śmierći Nepelskiey miał w Małżeństwie Annę Występownę z Zarwanice, herbu Topacz álbo kurza noga, rodzaiu zacnego: bowiem z Występow, iáko *Paprocki* twierdźi, był Wodzem woysk generalnym w Polszcze: drugi Woiewodą Ruskim. *Błudnicki.* Do tego Domu należą Błudniccy, kiedyś wźięći ná Ruśi, y Ko- *Kopyćiński.* pyczyńscy: do tego herbu przypuszczony Gedroicz, znaczny Pan w Litwie, ná seymie *Unionis* W.X. Litewskiego z Polską, Roku 1413.

Mikołáy, Ian Stanisław. *Synowie Andrzeia* z Występowny byli ći: Mikołay, Jan, Stanisław, y Paweł: bo tych z pierwszey żony wspomina Agneszka, czyniąc abrenuncyácyą dobr, w Roku 1565. w Haliczu, tákże Akta Trębowolskie Roku 1584. mowią o nich iáko o sukcessorach syna Andrzeia. Z tych Márek corkę swoię Barbárę *Tworowski.* wydał zá Andrzeia Tworowskiego: Ján Tworowski ná tęnczas był Kasztelanęm Kamienieckim, á potym Hetmanęm, y Woie- *Buczacki.* wodą Podolskim; Mikołay był Podkomorzym Podolskim: Jákub Tworowski od Buczacza Buczacki, był Biskupem, Płockim.

Katarzyna corka Andrzeia, byłá zá Polanowskim. Polano- *Polanowski.* wscy wyśli z Kuiaw, z tych był Jan Podczaszym Halickim, á potomek iego Chorążym Koronnym, zá pamięći *Kunászewskiego Komornika Hálickiego*, około Roku 1636. iák pisze *w* *Saporowski Koło.* *Rozdźiale 7.* Paweł syn Andrzeia, miáł za sobą Jadwigę Saporowską álbo Kołownę; co iawno iest *ex Actis Halicienſibus Anno 1592.* Mikołay Koło Saporowski, był Woiewodą Jnowrocławskim: Piotr Kásztelanęm, Mikołay drugi Podkomorzym tegoż mieyśca. Ián był Sędźią Halickim, Paweł Woiewodą Podolskim, o czym *Okolski pod ich herbámi.*

Naraiowski. Stanisław syn Andrzeia miał żonę Katarzynę Naraiowską, sławney familii swoiego czasu ná Ruśi. Z Náraiowskich Iozef

y Mi-

y Mikołay, byli Sędźiami źiemi Lwowskiey; á zaś Samuel y Stefan Stolnikami tegoż mieyſca. Agneſzka tákże corká Andrzeiowa, byłá zá Węglińſkim ſtarożytney familii ſzlachćicem: álbowiem Tomáſz Węgliński był Roku 1472. Káſztelanęm Sędomirskim y oraz Generałęm Wielkopolſkim. Z tychże Węglińskich, Stániſſáw był Stolnikiem Koronnym, zá Henryka Krola; tu zaś ná Ruśi ośiadłſzy, zoſtawił ſynow ludźi Rycerſkich, z ktorych iedęn Klaſztorowi S. Mágdáleny, pod władzą OO. Dominikánow, wiele nádał do fundacyi. *Okolski tom:* 1. *fol:* 214. *Węgliński.*

Mikołay Strzemeski zrodźił śię z Andrzeia y Wyſtępowny, był Rycerz odwáżny, y Rotmiſtrz Chorągwi Pancerney. Podczas inkurſyi Tatarskiey, lubo z nie wielą ochotńika, śmiele ná nie przyiaćioł naćierał, wielu z nich trupem położył, ále zagnawſzy śię zá niemi, za Iázłowcęm zábity ieſt, ieſzcze w kwitnącym wieku: pochowano go w Iazłowcu u OO. Dominikanow y proporzec záwieſzono, według ſtarego w Polſzcze zwyczaiu. *Wyſtępowna.*

Zona iego była Katarzyna Boryſſawska, Familii y Herbu Srzeniawa, ktory śię ma tak: ieſt Rzeka biała w polu czerwonym ná ukoś płynąca, ze dwiema po końcach zakrętami: ná hełmie Lew bez korony, między dwiema trąbami myśliwskiemi, u każdey z nich cztery dzwonki wiſzą, o czym *Długoſz, Páprocki in nido virtut: fol:* 76. *y o herbach fol:* 139. *Okolski tom:* 1. *fol.* 180. & *tom:* 3. &c. Ieſt zaś tego dyſtynkcya taka, gdźie ieſt krzyż ná rzece, zowie śię Srzeniawą; bez krzyża rzeka Dąbrową, iák piſze *Bielski fol:* 83. Inni według *Paprockiego* Lwa na hełmie nie zażywaią, ale tylko ſame trąby. Drudzy rzekę z krzyżem y bez krzyża Drużyna zowią &c. Z Boryſſawſkich byli ludźie ná rożnych Urzędach. Staniſſaw był Podkomorzęm Podolskim, Staniſſaw drugi Podczaſzym Dobrzyńskim. Idą od Miroſſawa Hrabie z Nakłá, z Srzeniawitow zaś, według *Kromera lib:* 9. *Długoſza tom:* 1. *Hiſtor: Paprockiego, Bielskiego, Bieżanowskiego Parnas: ſacer:* &c. Genearchowie y przednieyśi Antenatowie byli, pomięniony Miroſſaw Hrabia, y Wierzboſſaw, ktorego żona Małgorzata, iednym porodzenięm miała 36 dźiatek żywych, dnia 20. Stycznia roku 1269. Marek był Biskupem Płockim, ktory w Czerwińsku Klaſztor fundował, iak piſze *Paprocki Anno* 1088. Radwąn Biskup Poznański, *Długoſz in vitis Epiſc: Poſnan:* Piotr Arcybiskup Gnieźnięń-

Borysławski. *Srzeniáwa herb Borysławskich.* *Przodkowie y Familianći.* *Mirosławy Wierzbosław Hrabiowie.* *Dźiatek 63. Wierzbołowskiey.* *Biskupiy Arcybiskupi.*

D2 ſki,

ſki, *Paprocki, Janicki, Damalewicz in vitis Archiep: Gneſnen:* Mikołay herbu Srzeniawa był także Arcybiskupem Gnieźnieńskim, ktory za Iagełła podczas Krzyżackiey y Pruskiey woyny

Kurowski.

był Viceregnantem, trzymaiąc Polskie rządy: á tęn Kurowskim nazwany. Iakob z Znina Srzeniawita Arcybiskup także Gnieźnieński, *Paprocki & Damalewicz in vitis Archiep: Gneſnen: fol: 149.* Umarł około Roku 1148. według *Janickiego.* Piotr Jákobá ſukceſsor był Arcybiskupem ná teyżeStolicy przyięty do

Srzeniawitowie.

Herbu od Srzeniawitow, o czym *Bielski fol:* 105 *y Okolski* herb iego nákſztalt litery S. náznaczaiąc mu. Z nich także iedęn był Marſzałkiem Koronnym, było zaś kilku Kaſztelanow y Woiewodow, powiada *Kunaſzewski w Rożdźiale 8. teyże Genealogii.*

Synow Mikołáia Strzemeskiego z Katarzyny Boryſławskiey

Chomętowski

było dwoch, Krzyſztow y Woyćiech, corka zaś iedna Katarzyna, ktora poſzła za Alexandra Chomętowskiego, á z tym miała ſyna Remigiana. Z Chomętowskich ludźi Rycerskich wielu było, z nich iedęn Kaſztelanem żył za pamieći *Kunaſzewskiego* iak piſze w ſpomnionym Rozdźiale.

Krzyſztof zrodzony z Mikołaia Strzemeskiego y Boryſzowskiey, ktory od pierwſzey zaráz młodośći woinę tráktował ſłużąc Oyczyźnie, naywprzod pod Pancerną Chorągwią Staniſławá Zołkiewskiego, ktory Hetmanęm Wielkim Koronnym umarł: potym zaś pod Uſarską tegoż Zołkiewskiego nośił cho-

Wſzyſtkie batalie expedyował.

rągiew. Był ná wſzyſtkich woynach, w Moskwie, w Pruſach, ná Cekorze nie odſtąpił Hetmana ſwego Zołkiewskiego, aż go w łono Turcy poſtrzeliwſzy, ná poły żywego w niewolą

W niewolą wźięty.

zábrali do Konſtantynopola. Tám znalazł wielką łaskę u Pana ſwego ták, że mu w rząd poruczył dom y máiętnośći ſwoie: po dwulećiech prawie niewoli, we śnię od Nayświętſzey Panny

Cudo N. P. MARYI.

MARYI, do ktorey gorące nábożeńſtwo miewał, upomniony; áby śię do Oyczyzny wrоćił, uczynił łatwo nad nadźieie ſwoie, y roztropnośćią ſwoią kilka ludźi z niewoli ſzczęśliwie wyprowadźił.

Z niewoli wyſzedłſzy, gdy w Nieczyſzczowie bawił śię u Stryiá ſwoiego Marka, Orda ná Ruś wpadła była; zaczym z ſtryiem

Sieniawski.

uſzedł do Brzeżan: támże Sieniawski Podczaſz y Koronny znaiąc go dobrze przed tym z dźielnośći y ſztuk Rycerskich

cerſkich dał mu kommendę nád kilką Chorągwiami ſwoich nadwornych y nad Ochotnikiem. Z tym ludem wybiegał często Krzyſztof,y mężnie ich gromił, ſzczęśliwie tákże y mądrze Tatarow na wielu mieyſcach. Záczym ták do ukontentowania Sieniawſkiemu przypadł; że mu ofiarował Porucznikoſtwo Uſarskiey ſwoiey Chorągwi, od Stefana Potockiego Woiewody Bracławskiego do Uſarſkiey Chorągwi ná Officierſtwo, tákże Porucznikoſtwo záciągniony,nádłużyi robił ná ſławe. W dywizyi ſzcześciu tyśięcy ludźi od Zygmuntá III. poleconey Potockiemu, przećiw inkurſyom nieprzyiáćioł,tenże Krzyſztof na mieyſcu Potockiego był Regimentarzem. Tatarow gromił, plon od bierał: pod tenże czás w ſześćiu ſet koni dał odśiecz w Błudyłowie Pánu Kuropatnickiemu, Oycu żyiących ná owczas Kaſztelanow, Kijowskiego y Bieckiego. Sam włáſną ręką dwuch Murdzow bárdzo zacnych złápał, y onychże Potockiemu iáko Pryncypałowi ſwoiemu oddał, zá ktorą ákcyą udarowány ieſt práwem dźiedźicznym, ná Horodenkę od Potockiego, lubo zaś ſynom iego zápłaćił toż miaſto Krzyſztof,chcąc ugruntowáć dźiedźictwo ſwoie. Pod czas Węgierſkiey, gdy Rakoczy wpadł był W Polſkę, był Rotmiſtrzem źiemi Halickiey w poſpolitym ruſzeniu. W bunty Kozackie na Pokućiu,nie tylko po ſwoich maiętnośćiach, ále y po cudzych, chłopow poſkromił, z nienacka ná buntownikow nápadaiąc y ſurowie karząc. W Horodence obleżony nie dał śię uſtraſzyć całemu Koſzowi Tatarow, y owſzem ná nich wypadał,y chorągiew im źieloną odebrał zabiwſzy Chorążego, ktorą nie raz widźiał (*powiada Kunaſzewski w Rozdźiale 9.*) u Pana Krzyſztofa w ſkarbcu. Że Moſkwa w Buczaczu, zámku nie doſtawała, przyznáwano to Krzyſztofowi, ktory tám záwárł śię był, y za ſwoie pieniądze, prochy, kule, ſtrzelby rożne po doſtatku prowidował. On ſąm lękliwych utwierdzał, on rządźił wſzyſtkiemi, ták Szláchtą, iáko y poſpolſtwem, iáko od nichże uśilnie proſzony, áby w tákowym raźie powagą y doświadczeniem ſwoim chćiał ich zaſzczyćić.

Zwyćięzſtwa z Tatarow.

Potocki.

Kuropatnicki.

Rakoczego inkurſya.

Horodenskie oblenżenie.

Buczackie zawarćie.

Obrany potym ieſt od wſzyſtkich zgodnie ná Podſędkowſtwo źiemi Halickiey. Ná tym urzędźie był lat prawie 40. bez wſzelkiey ambicyi, bowiem niechćiał dalſzych promocyi, lubo go ſąm Krol Kaźimierz obſełał Kaſztelanią po trzy razy przez

Honorow Senatorskich nie chćiał.

E zacnych

zacnych ludźi, osobliwie Kasztelanią Biecką podczas Kommisyi wielkiey, ná znieśienie związku Swiderskiego, częstowano go przez sławney pamięći Mikołaia Sieniawskiego, ktory Woiewodą Wołyńskim,á Hetmanem Polnym umarł; ále w swoim przedśięwźięćiu Krzysztof státecznie trwaiąc,podźiękował zá respekt Páński ná osobę swoię. W Poselstwie do Wołoch y Multan zá Władysława y Kaźimierza ieźdźił, dosyć ozdobnie y z ukontentowaniem Krolow, iáko znać z listow.

Swiderskiego związek Sieniawski.

Poselstwo do Wołoch y Multanii.

W rostropnośći gospodarskiey biegły był, z tąd dla pewnych przyczyn dźiedźiczne wśi swoie od oyca mu zostawione, to iest Snowidow y Woźiłow, sprzedawszy, inszych nabył, y tak ie sprawowáł, że co raz w gorę szedł, y zostawił po sobie dosyć obszerne maiętnośći. Horodenkę spustoszałą tak, że chłopá iednego w niey nie było, on osadźił y ustanowił: zamek zgruntu wymurował tamże; dlá obrony ludźi swoich od nieprzyiaćiela. W Buczaczu plac dźiedźictwem kupiwszy, także w Brzeżanach, dwory szlacheckie dostatnie fundował tym osobliwie respektem; żeby przy fortecach tamecznych blisko gdźie miały śię przytulić, podczas trwog y nie beśpiecznych czasow. Po sobie zostawił w dźiedźictwie miasteczko Podwysokie,Kurzany, Rudniki, Cwitowe z przyległośćiami; á zaś w summach Ołeczyce z Dachnowem: Mikulińce miasteczko ze wśiami przyległemi, tákże Haráśimow, Widynow, Strylicze, Niezwiszcze wśi &c.

Zámek Horodeński.

Ochrona Szlachty.

Dobra dźiedźiczne.

Zachował śię dobrze BOGU, co znać było z iego pobożnych uczynkow, Mszy S. nabożnie słuchał, á zwyczaynie ná kolanách klęcząc. Miał w zwyczaiu, że przyiachawszy do miasteczka álbo wśi iakiey, gdy można rzecz była, zaraz szedł do Kośćioła tam będącego, y tam czasem przededrzwiami uniżał śię P. BOGU y modlił śię. Gdy z drogi przyiachał do domu, nie pierwey śię pytał o powodzeniu domowym, áż padłszy na kolana, w pokoiu przez kwadrans naymniey pomodlił śię: toż czynił w drogę iadąc. Wybudował Kośćioł y ozdobił go w Podwysokim, dla czći Boskiey.

Pobożność Krzysztofa na káżdym mieyscu.

Záchował śię dobrze y bliźnim swoim. Jeszcze przed woyną Cekorską, Tatarowie wpadłszy w niewolą zábrali byli áż do Krymu Matkę Krzysztofa; on żeby ią co prędzey windykował, sam poiachał z okupem do Krymu, gdźie zastał Ma-

Dźiwna miłość ku Matce Krzysztofa.

tkę iuż umieraiącą, iakoż ledwie tylko pobłogosłáwiła mu, záraz umarłá. Zá ćiało Matki dał Krzysztof tęnże okup, á to ochotnie, z wielkim podźiwienięm samychże Tatarow y pochwałą osobliwą: bowięm gdy wywoźił martwe ćiało ku Polszcze, rodźice zbiegali śię z dźiecmi swoiemi, y onym Krzysztofa miłość ku Matce rozpowiadali, y co raz do Krzysztofa przybiegaiąc głowę mu śćiskali płacząc nad nim, á błogosłáwiąc mu. Budował szpitale, iako to w Podwysokim y Buczaczu przy Farze. Zakonnikow y pospolitych ubogich, nigdy z domu nie puśćił bez iáłmużny. Ná każdy Rok podstarośćiom swoim nakazywał pewną kwotę, ktorą powinni byli wydać na ubogich. Krewnym swoim uboższym tęnże dawał pomoc: Pánienki ubogie brał ná wychowanie y posag im obmyślał według ich kondycyi. Tym co na iego usługach zostawali, ná czas umowiony solaria płaćił naymniey nie zatrzymuiąc, y powiedał więc tę przyczynę: *bo to grzech, á do tego boię śię, żeby iedęn grosz cudzy, nie wygryzł mi moich sto, w mieszku śię pomięszáwszy.* W poddanych, iako Oćiec kochał śię, krzywdy im żadnye nie dopuszczał czynić: mowił z niemi łáskawie, y bardzo śię z tego ćieszył, kiedy poufale samemu iednemu potrzeby swoie przekładali. Podczas głodu wielkiego ná Ruśi, gumna swoie otworzył, y żywił nie tylko poddanych swoich, ále y do kilku set innych ludźi przez niemały czas, y powiedźiał, że nie był szkodźien tego, bo potym ákćie przez kilka lat we dwoy nasob więcey zbierał z pol, folwarkow swoich; á w pewnych wśiach, z roli iedney raz zaśianey, do czterech razy brał obfite żniwo. Gdy zaś żniwo odprawiło śię, także gdy po paśiekach ule powybiano, y gdy mu z aręd rożnych roczną intratę oddawano; z tego wszystkiego cząstkę iaką odkładał na ubogie szafuiąc.

Ciało iey wykupuie z niewoli, z wielkim Tatarow podźiwieniem

Miłość bliźniego Krzysztofa.

Na poddanych ubogich łaskawy.

Cudowna remuneracyá Boská.

Rożne w nim cnoty były, ále ta osobliwie, że w strzemieźliwośći mowienia kochał śię; z tąd bardzo nie rad słuchał, gdy kto przy stole u niego taxował sprawy Krola, álbo Hetmanow, álbo sąmśiadow. Cierpliwość y męstwo w rzeczach przykrych, nie raz w nim zaiaśniało. Po Moskiewskim wtargnieniu ná Podole y na Ruś, w Rudnikach zabrali mu stado końskie, w ktorym było sztuk więcey niż ośm set. Skoro nowina przyszłá o takowey szkodźie, naymniey śię nie turbował; ále tylko z Jobem S. zawołał:

Cnoty osobliwsze Krzysztofa.

Ośm set koni zabranych. łał: *Pan BOG dał, Pan BOG wźiął, niech będźie Imię Pańskie błogosławione: da Bog więcey, gdy będę godźien tego.* O choyności iego ku gośćiom, nie trzebá powiadać, mowi Kunaſzewski *w Rozdźiale 9.* bo zgoła nie ieſt taiemna wielom ieſzcze na ten czas żyiącym; wſzakże miary nie przebierał, ale zawdy patrzył, żeby każdego utraktował według godnośći iego, á ſwoiey też kondycyi. *Choyność dla gośći.*

Smierć y pogrzeb Krzyſztofa Umarł Krzyſztow Roku 1671. pod czas Września w dźień S. Michała, żył lat bliſko 90. pochowany ieſt w oſobliwym grobie, ná to umyślnie zgotowanym przy wielkim Ołtarzu u Fary w Brzeżánach. Ná pogrzebie iego wiele ludźi zacnych z Rycerſtwa mowiło; ále przed wſzyſtkiemi dank wźiął Gabryel Siłnicki, ná ten czas iuż Kaſztelan Kamieniecki: bowięm z zmłodſzych ieſzcze lat chowaiąc przyiaźń z Krzyſztofem, y onego obſerwuiąc, powiedźiał oracyą dłuższą niż połgodźiny, w ktorey odwági y przyſługi od Krzyſztofa czynione względem dobra poſpolitego, tak dźielnie y pięknie wyraźił, że wſzyſcy przytomni wielce ukontentowani zoſtali. Z Duchownych, pierwſzego dnia kazanie miał W.X. Dunin *Soc: JESU*, á drugiego dnia W.X. Kaznodźieiá z Konwentu OO. Bernardynow Lwowskich, Françiſzek Przybyłowicz, człowiek wielce wźięty u ſwoich Zakonnikow, bowiem był u nich Prowincyałem y Komiſarzem. *Siłnicki Kaſztelan Kamieniecki. Dunin.*

Zona Krzyſztofa pierwſza była Katarzyna Kurdwanowſka; z tey miał corek dwie, Jadwigę, y Annę. Jadwiga była wydana zá Waśilkowſkiego ſzlachcica możnego ná podolu: á po nim ſzła za Złoczewſkiego chorążego Halickiego. Zoſtawiła z Waśilkowſkim ſynow trzech ludźi Rycerſkich; z tych Jozef Waśilkowſki był Cześnikiem Podolſkim, á miał w małżeńſtwie Humieniecką, ktorą zrodźiła Kącka, śioſtra Kąckiego Márćina Woiewody Kijowskiego. Anná záś poſzła zá Marćina Leniewſkiego, Łowczego Bełſkiego: z Leniewſkim zoſtawiła trzech ſynow: z tych Michał był Łowczym Bełſkim, y Podwoiewodzym Krakowſkim, Kawaler zacny. Porucznikował pod chorągwią Woiewody Krakowskiego Felicyana Potockiego. Miał zá ſobą Branicką, ktorey Matka była Sieniawſka, á Babka z Komorowa Struſewa Staniſław Leniewſki był Miecznikiem Kijowſkim, żoná iego byłá Stępkow- *Kurdwanowska. Waśilkowski. Złoczewski. Humieniecka. Kącki. Leniewski. Potocki. Branicki. Struś.*

pkow-

pkowſka, Káſztelanká Bracłáwſka. Po ześćiu Kátárzyny, wziął Krzyſztof drugą żonę Elżbietę z domu Rożńiátowſkich, herbu y domu názwánego Sás: mátka Elżbiety byłá Kurdwánowſka herbu Ośla głowa. Elżbietá nie máło ozdoby z ſobą w Dom Strzemeſkich wnioſłá, bowięm Rożńiátowſkich dom na Ruśi dáwny y wielce ſłáwny. Herb tychże Sás názwány: Jeſt Xiężyc biały, rogámi do gory obrocony, ná ktorych końcámi trzyma dwie gwiazdy złote: w ſrzodku Xiężycá ſtoi proſto do gory oſtrzwięm Strzałá z żeleźcem ogromnym, ku niebu wyrychtowáná: pole ma krwá woczerwone. Z korony wychodźi Pawi ogon, przez ktory ná lewą ſtronę żeleźcęm, prześiąga ſtrzałá druga w pośrzodku; ták go wyraża y opiſuie *Okolski tom: 3. fol: 195.* Tęnże Sás herbowny, wziął początki ſwoie z Saxonii, potym przenieśiony do Węgier, pieczętował śię nim wielki Podſkárbi Kroleſtwá támecznego, iáko znáć było z Czerwonych złotych Węgierſkich, pod tym herbem bitych. Z Węgier przenioſł śię ná Ruś czerwoną, gdy ią odbierali wodzowie od Kolomaná Hálickiego Krola; z ktorych *Huyd* Hrábia z teyże Fámilii Wodz Hetman Woyſkowy, do Daniela Xiążęćia Ruſkiego, z licznym Woyſkiem przbył, y porządaną wiktorią, przećiwko Krolom y Xiążętom Polſkim, otrzymał w Sędomierżu: á za tę przyſługę Dániel Krol Ruſki, Oćiec Lwá, co Lwow wymurował, ożęnił z bliſką krewną ſwoią tegoż *Huydá*, Sáſá Chetmáná czy Wodza Woyſkowego: z tą záś máiąc ſyná, Krol mu ná Chrzćie imię Dánielá nádał, z kąd pochodzą Dánielowiczowie; o czym *Albertus Strepa ſub Anno 1236.*

Stępkowska / *Rożniatowski herbu Sás.* / *Kurdwánowska herb Oślagłowa* / *Opiſánie herbu Sás názwánego* / *Początki herbu Sás.* / *Huyd Hetmán Węgierski I. Genearchá.* / *Dánielowiczowie.*

Záczem lubo *Paprocki Anno 1577. fol: 339. in 2do Opere* krotko dom Rożniátowſkich opiſuie, nie ktorych tylko Rotmiſtrzow y Rycerzow tego Jmięnia wyrażáiąc; tákże *Okolski tom: 3. fol: 202.* ſłuſznie iednák przodkow ich exagieruie *Kunáſzewski y Oſtowiecki w Rozdziale 9.* mowiąc: Jż tá Fámilia idźie od Dánielá, ktory był Krolem Ruſkim, ták włáśnie iáko y dom Dánielowiczow. Byli Rożniátowſcy Ludźie rycerſcy, dla czego w Woyſku mieli ſwoie *præeminencye*, zażywáno ich w poſelſtwie do Konſtántynopola. Jędrzey Rożniáto-

Dedukcyá tey Fámilii do Rożniátowskich y Strzemeskich należącey. / *Daniel Krol Ruski. R. 1236.*

F

Choćimská Wiktoria.

niatowſki, gdy náśi pod Choćimiem zá Krolá Michálá zwyćiężyli Turkow, do tego zwyćięztwá przyłożył śię mężnie walcząc: gdźie też zwyćięztwo to śmiercią zápieczętował, gdy iáko Rotmiſtrz Chorągiew ſwoię na nieprzyiaćielá przywodźił. Względem Rozniátowſkiey Bábki ſwoiey, należy do ozdoby pomięnioney Elżbiety Jozef Szumlánſki, Biſkup Lwowſki *Ritus Græci.*

Kurdwáno wski.

Kurdwánowſkich zacność y rodowitość, ták w Polſzcze, iáko y ná Ruśi, iáwna ieſt. Z nich Jakub Kurdwánowski był Biskupem Płockim, iáko piſze *Lubinski in Vitis Episcop:*

Jan Piſarz Koronny.

Xiądz Jan Kurdwánowski był Kánonikiem Krákowskim y Piſárzem koronnym, urodzony z Káſztelána Zawichoſtskiego. Jan Kurdwánowski był Sędzią Hálickim, Alexánder Podſędkiem tegoż mieyſcá. Z tegoż Domu był Podſędek Sędomirski, około Roku 1636. Drudzy ná inſzych Urzędach źiemskich bywáli.

Synowie Krzyſztofá

Synow Krzyſztof z Rozniátowskiey zoſtáwił dwoch, Andrzeiá Jezuitę Profeſſorá Theologyi; y Jąná, tákże Corkę iednę Zofią; o czym *Mikołay Oſtowiecki w Rozdźia:* 9. JAN STANISŁAW Strzemeski, rodźił śię z Krzyſztofa, y Elżbiety Rozniátowskiey, Roku 1651. w Grudniu. Látá młode trawił z pilnośćią ná náukách we Lwowie. Po odpráwioney Retoryce, záczął Diálektykę, chcąc śię tym bárdzey ſpoſobić do uſług Oyczyzny, przez náuki Filozoficzne. Ze ſzkoł wyſzedłſzy, po abdykácyi Kroleſtwá uczynioney od Káźimierzá na Seym *Electionis* wyſłány ieſt od Oycá ſwoiego. Więc gdy w Wárſzáwie Seym pomięniony doſzedł, y Krolem Polskim obrány był Michał korybut urodzony z Gryżeldy Konſtáncyi

Zamoyska Mátka Krolá Polskiego Michálá.

Zamoyskiey, Jeremiego Xiążęćiá Korybutá Wiśniowieckiego Woiewody Ruskiego Zony; záraz Jąn Strzemeski, do Dworu Krolewskiego udał śię, będąc Krolowi pilnie zálecony y oddány, przez Jąná Potockiego Woiewodę Bracłáwskiego, y

Potocki, Sieniawski

Mikołáiá Sieniáwskiego, ktory umarł Woiewodą Wołyńskim y Hetmánem Koronnym Polnym. Był tedy w reſpekćie u Krolá Michálá iák o tęn, ktory przy obyczáiách zacnych, ozdobnie y doskonále tráktował uſługi Krolewskie. Gotował go pomięniony Krol na zacne Urzędy, y dla tegoż záżywał go

Krolewski áffekt ku Jánowi.

wał go

wał go w rożnych okázyách, iáko to w Poſelſtwie na Seymik Łęczycki, tákże Mázowiecki. Záżywał go między drugiemi ná przyięćie Posłow od Pánow poſtronnych, do ſądow też Dworskich áplikował go.

Od tegoż Krolá Micháłá wziął przywiley ná Chorągiew Páncerną, tey Rotmiſtrzował, poki po Zuráwińskich páktách Seym nie rozkázał woyská umnieyſzyć. Z tąż Chorągwią Jąn był ná Choćimskiey woynie, gdzie odważną zwyciężał rezolucyą, poki nie zábráno Turkow w okopach tám że zámkniętych. Gdy záś po Elekcyi ſwoiey Jąn III. Krol Polski przed koronácyą ſzedł ná Ukráinę, tákże gdy pod Zuráwnęm náprzećiw Turkom ſtanął, widźieć było w tych okazyách Jąna Strzemeskiego; gdy z niemáłym koſztęm Chorągiew ſwoię okrytą (pod ktorą nád ſto młodźi Szláchetney liczono) ochotnie prezentował nie przez Porucznikow, ále ſąm dla obrony Oyczyzny y honoru J. K. M. Páná ſwego miłośćiwego. *Jąn Rotmiſtrz Chorągwi Páncyrney, pod czás Choćimskiey.* *Ná Ukráinie y pod Zuráwnem*

W Háliczu ná Seymiku był kilká rázy Márſzałkiem tegoż Seymiku, á z Woiewodztwá Ruskiego był Sędźią Deputatem ná Trybunał Koronny. Iákoż tey funkcyi czyniąc doſyć, iezdźił do Piotrkowá, á w Lublinie áż do końcá zoſtáwał *ſplendidè* ná zaſzczyt Ziemi Hálickiey, ktorey honor piáſtował ná ſobie. Był też Kommiſſarzem do Trybunału Rádomskiego z teyże Ziemi: ná oſtátek był Posłęm kilká rázy ná Seymy wálne, ale oſobliwie należy do pochwały, że Iąn był Posłęm do Wárſzáwy na tym Seymie, na ktorym z drugiemi Kolegámi ſwoiemi uchwalił, áby Rzecz-poſpolita wźięłá ligę z Niemcami y Wenetámi przećiwko Turkom; ktorey to konjunktury ſzczęśliwy skutek był pod Wiedniem, y w Węgrzech zwyćieztwo nád nieprzyiaćioły Krzyżá S. Tęn Seym dopiero wſpomniony w Konſtytucyach ſwoich, wyrażną czyni wzmiankę o Iąnie Strzemeskim, gdy nákázuie, áby mu ze Skárbu pewną qwotę pieniędzy wyliczyli, względęm ſzkod podiętych w dobrach iego przez Woysko koronne, y względęm tych załług ku dobru poſpolitemu Roku 1692. Gdy w Haliczu był Seymik *Electionis* Podkomorzego, Iąn pomięniony cáłego kołá Rycerskiego rozſądkiem położony ieſt *Deputat ná Trybunał Koronny.* *Kommiſſarz do Rádomiá.* *Posłęm ná Seymy był kilká rázy.* *Jąn wyrázony w Konſtytucyach Roku 1692.*

żony ieſt

żony iest między czterema kandydatami na Urząd obranemi.

Ná Seymách Komplánácyach tráktátách activitas Jąná.

Ná Seymách Elekcyi y koronacyi Krolow Micháłá Korybutá y Jąná III. był Jąn przytomnym, á iáko *pars Reipub:* tęnże Krolow był Elektoręm: w Krákowie zaś Krolom swoim na Tronie záśidáiącym blisko służył. Na rożne komplánácye y tráktáty częstokroć záżywáno Jąna, z ukontentowánięm stron rożnych; z kąd śię wydáie dźielność dowćipu y rostropnośći iego. Punkt do pochwały tegoż należy, iż Jąn żadney máiętnośći zostáwioney po Oycu nie utráćił: prawda że go dotknęłá ręká BOSKA, to przez Turkow, to inszym sposobęm; ále sąm Jąn z umysłu mniey uważnego, dźiedzictwu swemu nic nie szkodźił, y owszęm ták rozumnie dobrá swoie spráwowal, że o chlebie swoim ná publikách służył poważnie, á ieszcze Antecessorow swoich y Rodźicow zbior stárał śię pomnażać, co rok z własney pracy swoiey, bez krzywdy ludzkiey y bez márnych sposobow w letkim nábywaniu substáncyi; z kąd do dźiedźicznych máiętnośći nábył Lipice iedne y drugie pod Rohatynem, á do dobr ktore w záſtáwie trzymał przyłączył Delatyn z niektoremi wśiámi za Dniestręm.

Konserwácyá y przyczynienie Dobr dźiedźicznych.

Miał tę cnotę z Oycá, że Krolá Páná swego nie tylko wielce obserwował, ále też szczerze go kochał, iako wierny poddany y szlachćic tęn, ktory Oyczyźnie y Pánu od BOGA podanemu dobrze życzy. Micháłá Krola z Wielkim uszanowanięm wspominał częśto, á Krol Jąn III. z Sobieskich w podźiwieniu był u niego záwsze, nie tylko w pochwałach. Swiadkiem były tego pośiedzenia y stoły, á dopieroż mieyśca publiczne. O nim tákże powiada *Ostowiecki w Rodźia:* 10 te słowa: Ze Jąn z Trzemeszná sąm śiebie y fantazyą swoię przechodźi, będąc przyiáznym Krolowi nie dla tego, żeby co wźiął, álbo przyczynił co do tytułu lub substáncyi; ále żeby wspániało Szláchetnemu umysłowi swoiemu dogodźił, we wszystkim poczćiwośći szukáiąc, nie przeto że pożyteczna iest, ále że przystoyna Człowiekowi rozumu záżywáiącemu.

Miłość Jąná przećiwko Krolow Polſ:

Jáko náuki, ták y ludzi uczonych kochał.

Rad obcował z Ludźmi mądremi, tákże biegłymi w práwie y dźiełach rycerskich: á że między inszemi talentami, ktoremi z natury y dowćipnych nauk był udarowany, przy

Rycer-

Rycerskim animuſzu, nie śmiertelna záwſze prym odbieráłá mądrość; przeto y prace ſzkolne wiele eſtymuiąc ſobie, Theologiczney y Filozoficzney literatury bywał Mecenáſęm, za przypiſáne Imięniowi iego konkluzyię Wielebnych O O. Dominikánow, Jezuitow Lwowskich y inſzych Zakonnikow. Cnota wſpániáłey powagi bez ámbicyi, według ſtanu ſwego; co poznáć po Tureckim odetchnieniu iego, z wyſtáwionych budynkow nie tylko wygodnych, ale y pozornych w dobrách ſwoich. W Rudnikách pod Sniátynęm, według reguł Architektury, fundował Zamek y wáłámi otoczył go dla obrony poddanych ſwoich y ſąmśiádow, przećiw inkurſiom nieprzyiaćielskim. *Zamek Rudnicki pod Sniatynęm.*

Małżeńskie akty odprawił tęnże IAN, z ZOFIĄ FIRLEJOWNĄ Káſztelánką Sánocką; ktorey Oycęm był tákże Ian z Dąbrowice Firley Káſzteląn Sanocki herbu *Lewart*, Mátká Weroná z Wichrowskich herbu *Pomiąn*, albo Zubrza Głowá czarna, máiąca Miecz goły ná prawęm rogu záwieſzony, przez czoło y lewe oko ná ukoś położony, w polu błękitnym. Ná koronie ieſt zbroyna Ręká wyćiągniona iákoby do bićia, z Mieczęm gołym. O tych piſze *Okolski tom: 2. fol: 466.* iż w Woiewodztwie Brzeskim Kuiawskim z początku ſwego zwali śię Parundami, gdzie wſpominaiąc ich támże y w Woiewodztwie Krakowskim kilku, powiadá iż Báltazar Wichrowski rozumieiąc Wſchodnich Jezykow kilka, iákoto Turecki, Wołoski, Serbow y Węgierski przeniozł śię do Hetmánow ná Ruś, y w rożnych Poſelſtwach od tychże bywał, ſłużąc wſzelkiemi śiłámi woynie, gdźie potym ná Ruśi pod Trębowlą mięſzkanie ſobie założył. Zoſtáwił ſyna wybornego Rycerza y Rotmiſtrza Woyska Pancernego, ktorego imię było Krzyſztof Miecznik Halicki, tęn wiele potyczek woyskowych expediował, na Węgrach za Michała panuiącego, w Moskwie z Janęm Zamoyskim, Kanclerzem y Hetmanęm Wielkim koronnym, w Prusiech z Woiewodą Ruskim, y Dźiadęm ſwoim Máćierzyńskim, to ieſt Goyskim, właſną fortuną ſwoią aukcyonuiąc żołnierzow y płacąc im, przećiwko Abázy Baſzy, y przeciwko Ozmáná z Lubomirskim, przeciwko rebellij kozáckiey po wiele rázy, oſobliwie pod Kumeykámi y Stárzcem wiktoryzowáł.

Zona Jana Firleiowná *Pomián.* *Wichrowſcy*

G LEWART

LEWART HERB.

EPIGRAMMA.

Jſte Leone viet, Pardô celeberrimus ille,
Omnis Firlejus clarus utroq; ſimul.
Jt velox fateor Pardus, Leo fortis in armis,
Non tamen alterius non eget alter ope.
Sed duo ſi juncti veniant, ſtant certa trophæa,
Nam qvæ non proſunt ſingula, juncta valent.

ABRYS LEWARTA.

Opiſanie Herbu Lewartá.

Lewart z Francuzkiego ięzyká; *Leopardus* z Łacińskiego; to ieſt Lew ſrokáty, álbo *Lampart* z Polskiego; ſtoi w pośrzodku tarczy wſpinaiąc śię na tylnych nogach, á przednie, iákoby do utarczki z nieprzyiaćielęm, wypuśćiwſzy oſtre ſpony czy pázury, nagotowane trzyma; z páſzczęki ięzyk wyćiągniony, niby zmordowanego walczką, albo pożyraiącego, na głowie Korona złota; ſąm zaś koloru białożołtawego, z czarnemi cętkámi

kámi

kámi, czy pstročinami; ogon między tylnie nogi przez bok áż nad niego przewinięty, w polu błękitnym. Ná koronie takiegoż poł Lámpárta, prosto do gory stoiącego: tak go o pisuią, *Paprocki o herbach fol: 385. Okolski tom: 2. fol: 109.*

POCZĄTKI HERBU.

Jadąc przez Niemieckie Páństwo Kázimierz sprawiedliwym zwany Krol Polski, gdzie nieco zabawiaiąc się, nader ludzko przyięty był od nieiákiego Margrafa Páństwá Kolońskiego, imieniem *Lamfrid* nazwánego, herbu Lewart; gdzie nie iaki czas, według zwyczaiu Polskiego, w dziedzicznych iego dobrách łowámi zábawiał się. Ktorą ludzkość Męża obficie choynego, Krolewskim animuszęm chcąc rekompensowáć, Wnuczka iego Wilchrida, Borgożego syna, powracaiący do Polski z sobą zprowadził, á wiele honorami y possessiami udarowanego, do szlachetney wolności przypuścił; iáko świadczy iego przywiley Roku 1103. temuż nadany, y wyrażony *u Okolskiego tom. 2. fol: 110. & 111.* *Lewart z kąt się wziął w Polszcze y kiedy.*

GENEARCHOWIE FIRLEJOW, Z PRZEDNIEYSZEMI ANTENATAMI.

Pierwszy Lewartow Firleiow Prozapii *Archi-Pater* u nas w Polszcze był *Vitfridus* starosta Sądecki, Oświęćimski y Siewierski, wyżey wspomniony, według przywileiu namięnionego w Roku 1163. Ktorzy by zaś byli synowie iego, dla staroświeckey pisania nieumieiętności, wspominku nie mász; tylko że z iego sukcessorow niektorych namięnia *Długosz Historyk Polski*, to iest Wilfrida y Borgożego Bráta, Wnuczkow Lanfrida. Tegoż domu Derszław Proboszcz S. Floriana na kleparzu przy Krakowie, pobożnośćią y náukami iaśniał, iáko poznać z munimentow y sprzętow kościelnych teyże Kollegiaty. *Vitfridus I Archi-Páter*

Ostasius albo Ostazy Stolnik Krakowski, Brat Derszławá Proboszcza S. Floriana, naypierwszy nazwany iest *Firleięm*; z kąd Jmienia wyrażonego pierwszym iest Domu Firleiow Genearchą. Tęn wyćiąwszy lasy y chrosty w Woiewodztwie Lubelskim, założył wieś od swoiego imięnia na- *Firley I. Genearchá.*

 zwaną

zwaną Ostaszow, ktora do tych czas tymże nazwizkiem zaszczyca się, gdzie teraz miasteczko iest niedaleko Márkuszowa. Ze zaś pod czas życia iego, tak na Dworze Krolewskim, iáko też w Rzeczy-po: y w woysku wiele Niemcow było, u ktorych Stolnik swoim ięzykiem *Firleger* zowie się, przeto pospolstwo nie znaiące się ná niemieckiey mowie, przez nierozeznaną Ortografią, zwało tegoż Stolniká *Firley*, zámiast *Firleger*; co wszedłszy w zwyczay ná potomne láta, sukcessorowie iego tymże Jmięnięm pisali się, Márgrábiowie herbu Lewart Firleiowie.

Ostaszow miasteczko

Derywacya Jmięnia tego.

Antenaci tey Familij.

Z tey zaś Fámilii Firleiow, wiele y prawie niezliczonych Mężow było przeświętnych y sławnych, ták Rycerską cnotą, iáko też domową w Oyczyźnie rostropnośćią, w znáczney pobożnośći kocháiących się, tak dalece; iż żadnego podobno nie było w Polszcze honorow gráduśu, na ktorymby z Firleiow Familij Mężowie wielu inszych nie przewyższáli: żadnego práwie niebyło w Senáćie krzesłá, ktoregoby purpurą swoią nie ozdobili: mowi *Okolski tom: 2. fol: 112.* Z tych Woiewodowie, Kásztelánowie, Miast y Prowincyi Starostowie, Márszałkowie Koronni, y Podskarbiowie, Strażnicy Wiel: Koron: Hetmáni, Wodzowie y Pułkownicy Rycerstwá Polskiego: Arcy-Biskupi, Primásowie, Biskupi, iák Gwiazdy pierwszy wielkośći na Niebie, w Polskich iáśnieli horyzontach.

Zacność, Powaga; estymacya tey Prozápij

Zgołá, iak wielkich zasług, godnośći y estymácyi, Prozápiia Firleiow bywała, niż dokożdego z osobna pisáć przyidzie, tu generalnie na dokument prawdy przywodzę dány w Wárszáwie od Krolá Zygmunta Augustá Przywiley Roku Pań: 1572. w ktorym te słowá wyrážone. *Cùm multæ sint in Regno nostro Jllustres & præstantissimæ Familiæ, tum nostra quidem opinione paucæ admodum, quæ vel generis splendore, vel virtutum rerumq; gestarum gloriâ, cum amplissimâ & clarissimâ Firleiorum de Dąbrowica Familiâ comparari, nullæ verò quæ illi anteponi posse videantur. Hæc enim, si ipsius antiqvitatem spectes? est vetustissima, si propinqvitatum & necessitudinum vincula? omnibus primarijs Familiis conjunctissima, si virtutum insignium genera? ea qidem adeò plura sunt, & varia præstantia & memorabilia, ut ad imitandum sumenda perpetua exempla accommodatissima.*

Privilegiū Sigismundi Augusti R. P. Anno 1572.

ſima. Do tych że pochwały należy liczność dzielnych Mężow tey Fámilii, ktorą wſpominâiąc Paweł Potocki káſztelan Kámieniecki, ták piſze o nich. *Redactam ampliſsimam hanc ſtirpem Firleiam ad pauciſsimos, inter calamitatis ſuæ additamenta, numerat ætas noſtra.* to ieſt, wielką Oyczyzny między inſzemi klęskami przyznaie ſzkodę, że z liczney Firleiow familii, bárdzo iuż mało zoſtáło śię tegoż Imięnia, dla czego w drugim mieyſcu wyraźił: *Trecentis olim ad Cremeram Fabijs deletis, minimum ſervaſſe fortunam, ex quo deinde maximi naſcerentur, & obfuſcari interdum ſolem, non ut minuatur ejus fulgor, ſed ut depulſa caligine nitidior irradiet.*

Páweł Potocki Káſztelán Kámieniecki o Firleiách.

HERBOWNI LEWARTA.

Herbownych tego zaſzczytu nie wiele znayduie śię w Herbarzu *u Okolskiego tom: 2. á fol:116. ad fol: 137.*

Broniewſcy z Dąbrowice.	Konarſcy w Sęndomirskim.
Firleiowie z Dąbrowice,	Krwátſcy w Radom: Powie:
Gorſcy. Okol: tom: *2.* f. 136.	Márkuſzewſcy z Márkuſzowá.
	Metgiewſcy w Lubelskim.

Tych wſzyſtkich wyraża Okolski między Familią Firleiow, że ſą tegoż Domu y Imięnia, dowodząc autentycznemi Działámi; ktorzy iednak od ſwoich włośći ináczey názywali śię, iák tu záraz wyżey. *Nieśieckigo* zaś Herbarz poźnieyſzy *tom: 3. fol: 100.* wyraża *Kczewskich y Trecyuſzow.*

F A M I L I A
L E W A R T O W z D Ą B R O W I C E
F I R L E I O W.

Niżeli przyidzie mi wyliczać Antenatow y Potomkow Domu niegdy Przezacnego od wielu lat Starożytnych Firleiow, pominąć nie mogę Enkomiow u Okolskiego tom: 2. & fol: 109. ad fol: 114. *wyrażonych; z ktorych nie máłą maią aprehenſyą y powagę te iego słowá.* Duo in origine obſervabit clariſsimus Lector: Primò, qvod inſigne hoc nobilium Lewart ab antiqvis Hi-

Herb Firleiow dla czego Wálnym nazwány u Długoſzá.

'storicis Poloniæ, præcipuè á Joanne Długossio nuncupatum, 'ante tempora Vladislai Łoktici proclama suum *Walny* retinu-'erit, habuitq; pro symbolo & tessera usq; in hodiernum 'diem, hoc acclama convocandorum hominum in posses-'sionibus Firlejorum ad repellendam vim atq; noxam, ino-'pinatè supervenientem. Sarmatarum namq; antiquorum 'mos atq; consvetudo invaluerat, conglobato agmine hostem 'propulsare &c. Hinc sermo Polonis *wałęm, wałęm*, hoc est 'unanimi animo & consensu, non verò viritim vel dispersim. 'Successu verò temporis à Marchionibus *Lewart*, atq; illo-'rum gentilitiis politicum hoc quoq; observatum fuerat, ut '*Walnorum* Familia, ab illis quoq; qui jugo subditi fuerant, '*Lewart* nuncupata extitit.

Zádnego prawie grádu nieby ło z Honorow Polskich, przez ktoreby nie szli Firleiowie.

Daley tęnże Autor pisze: E Familia Firlejorum innumeri 'pænè viri illustres, tum bellica virtute, tum domestica pru-'dentiâ, tum pietate deniq; conspicui prodierunt, ita ut nul-'lus fere in Polonia gradus sit, qui non Firlejorum Fami-'liam exornaret, aut quem veriùs Firlejorum administratio 'non exornaret. Erant Palatini, Castellani, Thesaurarij, Rei-'publicæ Custodes, Duces bellorum, & Tribuni, Episcopi de-'niq; & Primates Regni.

Religiá y obroná Kościołá Bożé przez Dom Firleiowski.

Po tym wyrażaiąc krotko zasługi Firleiow Okolski tom: 2. 'fol: 113. *tymi słowy mowi.* Jam felices vos Leopardorum 'progeniem lubens asseram, quia firmiter Catholicam Reli-'gionem profitemini, cúm tot Ecclesias, fundationes, altaria 'construxistis, fundastis, imó defensores, Patroni, ipsi quoq; 'Episcopi, Archiepiscopi, Primatesq; Ecclesiæ in hoc Regno 'Sacrato electi constitutiq; fuistis &c. Celeres vos bellicis 'civilibusq; negotijs, prudentiâ, consiliô, fortitudineq; ubiq; 'perseverâstis, atq; ea quæ Patriæ Reipub. Regni quoq; sa-na & utilia erant, desudastis.

Exagieracya pochwały Domu Firleiowskiego

Więcey tenże Dominikan pisze o zacności, cnotach, y zasługach '*Starożytnego niegdy Imięnia Firleiowskiego.* Triumphis ve-'stris nostra Resp. secura, Patria libera, Senatus pacatus, Rex 'quietus steterunt & permanserunt satis numeroso tempore. 'Vestra prudenti opera, pacis fædera, Casimirus Rex inter 'Regnum Poloniæ, & Bajazetum Principem Turcarum fece-rat.

'rat. Veſtra vigilantiâ & ſudore omnis hoſtium ardor repreſſus 'fuerat. Vos ſupremos Duces in Exercitu, primos Conſiliarios 'in ſenatu, invictos milites in hoſtili congreſſu ſpectabat ſem'per & mirabatur Reſpublica, qui centies pro Regno et Patria 'pectora obtuliſtis &c. Jn omni negotio Regni, in bellicis ex'peditionibus, in cauſis urgentibus, nihil ſine Firleijs fecerunt, 'ſtatuerunt (*puta Reges Poloni*) ſed ut' ſingulares Patres 'Patriæ, veros Regni conſultores, antiquos triumphatores ob'ſervabant, colebant, amabant &c. Rectè adumbratos hic 'Firleios video, venerunt, vicerunt, dixerunt, concluſerunt.

Ze záś iuż tá Familia u nas w Polſzcze zeſzła na oſtatnim Jákubie Firleiu Káſztelanicu Kámińskim, iáko śię niżey pokáże; zaczęm przednieyſzych tylko Honoriuſzow, godność ich y dzieła heroiczne przypomnieć umyśliłęm ná zaſzczyt Strzemeskich, ktorzy teraz żyią chwalebnie y ſzczęśliwie, niegdy Zofij Firleiowny Káſztelanki Sánockiey zoſtawionych.

Fámilia Imienia Firleiowskiego iuż w Polſzeze zeſzłá

A naywprzod Roku 1163. przybył w Polskie kraie z Páńſtwa Ceſarskiego od Kolna, wyrażonym herbęm támże od Antenatow ſwoich zaſzczycaiący śię *Lewarta* nie iaki *Margraf Witfridus Borgozyaſza* Margrabiego brat, *a Lamfrida* wnuk; ktoremu Xiążę Polſki Kázimierz ſpráwiedliwy nádał był wiele Prerogátyw Szlachetnych y Dobr dziedzicznych z Prefekturami ſtaroſtwa Sądeckiego, Oświęcimſkiego, y Siewierſkiego, iáko w wyrażonym Przywileiu pomięnionego Xiążęcia Polſkiego czytałęm, w Roku M. C. LXIII. datowanego.

Pierwſzy Geneárcha w Polſzcze Domu Firleiowskiego

Ktorzy zaś tego Márgrabiego Witfrida byli potomkowie, nie wſpomina żadęn z Hiſtorykow, oprocz *Długoſza* Kronikarza, dwoch Bráći po nim mianuiącego, to ieſt *Derſzława* Proboſzczá Kollegiaty S. Floriana ná kleparzu przy Krakowie, pobożnośćią y mądrośćią ſławnego; y drugiego *Oſtazyuſza* Stolniká Krákowſkiego, ktory nazwány ieſt pierwſzy *Firleięm*, z rácyi w zwyſz wyrażoney między Genearchámi y Antenatámi Przednieyſzemi. Tenże *Oſtazyuſz* maiąc wielkie reſpekta u Krola Włádyſławá Łokietká, nábył przywileiu ná

Przez lat 154. nic nie piſáno w Polſzcze o Firleiách.

Oſtázyuſz pierwſzy Firley nazwany.

 dobrá

dobrá ſwoie, żeby miáły exempcyą od poddańſtwa poſpolitego, R. 1317. o czym *Okolski tom: 2. fol: 115.* O potomſtwie iego powiada tęnże Herbarz, iż miał dwoch ſynow, Iaroſławia czy Stániſłáwá, ktory bezdźietnie umarł; nie bez pámiątki iednak w Rycerſkich dziełach: álbowięm ták o nim powiada *Okolski tom: 2 fol:* 115. Jż iego Kázimierz wielki, gdy Tatárzy zamku Lubelskiego przez dwánaśćie dni dobywali, z woyskiem na odśiecz poſłał: bronił odważnie ząmku Firley, áż gdy ſtrzałą Tátarskiego wodzá rážono, uſtąpił od murow nieprzyiaćiel. *Ottomanus Iure-Conſultus in Commentarijs*, w Roku 1337. Drugi ſyn Oſtazyuſza *Euſtachi* brat Staniſławá, miał potomſtwa wiele. Obadwá zaś bráćia rodzoni po Oycu zmárłym Oſtazyuſzu, wźięli te dobra z áttinencyami Beſce, Podolany, Stoiánowice lubo nie całe, Kolamczyce, Brzeſzczą, Nową Cerkiew, Klimąntowice, Zakrzew, Zárkopolice, połowę Mleczkowa, Goſzczą, Melgiew, Ianowiec z przyległemi włośćiami, Dąbrowicę, Sławin, Motycz, Bochotwicę, Wierzchoniow, Rutkę, Márkuſzowice, Serocko, Leſzkowice, Serwice, Ciechánice, połowę Tárkowicy, y wiele inſzych. Miał zaś oprocz dobr wyrážony Euſtáchi Firley Uiazd, Wiezdziec, Gwolą &c. Był zaś przedtym Podſtolim Krakowskim, dáley Káſztelanem Lubelskim, a piſał śię z Beſcow Hrabią, *vide Szczygielſcium in Tinecia, Privileg: Caſimiri Magni Anni 1339. & Privileg: 1354.* Tenże Hrabia Káſztelan Lubelski, miał ſynow dwoch Piotra y Jakobá.

Obroná Zamku Lubelskiego przez Firleia.

Dobrá niegdy Firleiowskie.

Hrábia z Beſcow Káſztelan Lubelski.

Piotr Hrabia z Beſcowá Firley ſyn Euſtachiego, wźiął Roku 1380. działęm te dobra: Beſcze, Zakrzew, Bochotnice, Rutki, Markuſzowice, Klimąntowice, Stoczek, Płonki, Wierzchowice, Boguſałowice, Drzewiany, Gutanow. Zoſtawił ſyna iednego Jana; o ktorym tranſakcya, o ſprzedanie Ząmku Bochotnickiego z przyległemi włośćiami, Klemenſowi z Kurowa Kaſztelanowi Sądeckiemu świadczy Roku 1393. za Krola Władyſłáwa Jágiellona. Od tego zaś Jana Firleia początek ſwoy wzięły trzy Fámilie, to ieſt Konárskich, Broniewskich y Márkuſzewskich; ktorzy będąc z Domu Firleiowskiego, od dobr dźiedzictwem ſobie nábytych, tymi názywáli śię Jmionámi; iak piſze *Okolski tom: 2. fol:* 116. Ten że Jan

Dobra Piotrá Firleiá.

Konárſcy, Broniewſcy Márkuſzewſcy, Firleiowie.

miał

miał ſyná Andrzeia Káſztelaná Zarnowskiego, o ktorym tranſakcya świádczy, na erekcyą ſzpitalá Rádomskiego daiąc, dáruiąc, grzywięn 60. y pod czas intercyzow ſzlubnych skrypt Roku 1444. nápiſany.

Jakub brat Euſtáchiego, wźiął dla śiebie działęm Nową Cerkiew, Podolany, Mełgiew, Ciechanki, Krzeſimow, Iąnowiec, Stawin, Dąbrowicę, Motycz, Ianiki, Bunie, Płoſzowice, Dobruſzow, y Dom w Lublinie z gruntem. Woiował chwalebnie z Krzyżakámi y Kozakámi, Roty á potym Pułki prowádząc, skrzydłá Rycerskie moderuiąc, za Krola Władyſławá Jágellona; iák wſpomina *Ottomanus Jure Consultus in commen: de pignoribus Anno 1337. &c.* zoſtawił dwuch ſynow, Adámá y Jákubá, wielce odważnych y dzielnych Rycerzow; z ktorych Adąm wźiął działem Roku 1401. Nową Cerkiew, Zatopole, Golędzin, Motycz, Dąbrowicę, Sławin z ſwemi przyległośćiami, Dobruſzow, Ianiki, Płowiſzowice y inſze. Zoná iego byłá *Jachna de Krwaty*, z ktorą miał trzech ſynow, Iana, Piotrá, y Mikołáia. *Potomſtwo Iákubá Adámy Iakob*

Jakub brat Adámá wziął z inſzymi włośćiámi, Podolany y Mełgiew, od ktorey ſukceſſorowie iego zwani ſą Mełgiewskiemi, o częm *in Actis Lublinen:* bo z nich ieden był Podſędkiem Lubelskim, drugi Chorążym, trzeći Kánonikiem tákże Lubelskim. *Mełgiewſcy Firleiowie.*

Z ſynow Adámá Firleia bratá Iákubowego, doſtały śię działem Piotrowi w Roku 1436. dobra te: Sławin y Wola Dąbrowická, z ſwoiemi przyległośćiámi; ktory że bezpotomnie umarł, doſtáły śię ſioſtrze iego Jádwidze, ktora byłá zá Dzikiem pomięnione włośći. Mikołay tákże ſyn Adámá z *Iachny de Krwaty* urodzony, brat Janá y Piotra naymłodſzy, iednę tylko zoſtawił corkę, ktorą wziął w małżeńſtwo z Międzygorza Czyżwski, z dobrámi po Oycu pozoſtáłemi. Záczęm Jan tylko nayſtarſzy brát Piotra y Mikołaiá zoſtał śię był z Firleiow; ktory máiąc Płowiſzowice y Dąbrowicę, z inſzemi, według diwizyi Roku 1436. ſynow dwoch zoſtáwił, Piotrá y Iána. Piotr był Sędzią Zięmskim Lubelskim, mąż pobożnośćią y nieskáżytelnego żyćia zwyczaiami chwalebny; o czym pewny, ſkrypt Prowincyálski W W. O O. Seráficznych S. *Piotr Firley ſyn Adámá, z ſwoięmi Sukceſſorámi.* *Mikołáy brát Piotrá y Iana.* *á tyehże rodzony z Sukceſſorami*

Franćiſzka Roku 1442. y tranſakcye w Aktách Lubelskich Roku 1477. y 1485. Tenże miał żonę Iadwigę Oſmulską z Práwiednikow, z ktorą zoſtáwił iednego tylko ſyna Mikołáiá, ſąm záś umárł Roku 1493. Ian młodſzy brát Piotra Sędziego Ziemskiego Lubelskiego, wziął Krwaty, Gołędzin y dobra inſze Máćierzyńskie po Iachnie Krwatskiey, názwał śię Krwatskim, ktorego ſukceſſorowie dawno iuż zeſzli. Záczęm iedęn tylko powtore zoſtał śię Firley, toieſt Mikołay, ſyn Piotra z Oſmulskiey, Sędziego Ziemskiego Lubel:

Oſmulska.

Krwaſcey Firleiowie w Powiecie Rádomskim

Mikołay Firley Lubelski, Sędomierski Woiewoda, Káſztelan Krakowski y Chetman W. K.

Mikołay Firley dopiero wſpomniony, iáko Fenix z śmiertelnego Antenatow odrodzony prochu, iedynak Imięnia Firleiowskiego, naywprzod był Chorążym Krákowskim, potym Lubelskim, dáley Sędomirskim Woiewodą, ná oſtátek zoſtał Káſztelanęm Krákowskim y Wielkim Hetmanem Koronnym, o ktorym *Okolski tak mowi tom: 2. fol: 117. Vir, tum ob eruditionem, tum ob vitæ probitatem, atq; ob præclara domi foriſq; facinora patrata, qvibusvis Chriſtianis Regibus optimè notus.* Szedł zá Krola Káźimierzá Jágellonowicza przez wſzyſtkie Woyskowe graduſy, áż zá Zygmuntá I. Krolá Polskiego Hetmáńſtwa W.K. doſtąpił, triumfálnie gubiąc y rozpłáſzaiąc Tatárskie y kozackie gminy nád Sáuránięm Rzeką, y pod Koperſztynęm gdzie po dwakroć ſtárłſzy śię z niemi, uciekáć ták wielkie tłumy nieprzyiácielskie muśiały; o czym Przywiley Krola Woyćiechá, dany mu ná Chorąſtwo Krákowskie Roku 1497. w Rádomiu. Był wielkim Poſłem po dwa kroć do Bázájateſa Tureckiego Ceſárza, toieſt od Krolá Kázimierzá Jágellonowiczá, o częm *Cromerus* tymi ſłowy: *Quod Caſimirus Rex fœdus iecit cum Bajazate Turcarum Imperatore, per Oratorem ſuum Nicolaum Firleium, gente Leopardium, qui poſtea Caſtellanus Cracovienſis, et Dux Exercitus Polonici fuit, hac lege, ne quid alter alterius ditionibus & hominibus incommodaret.* Drugi raz był Poſłęm od Krola Albrychtá, to ieſt Woyćiecha, do tegoż Ceſárzá Tureckiego Bájazáteſa, iako pomęniony wyżey *Ottoman J. C.* y Przywiley dány mu ná Stároſtwo Lubelskie od Krolá Alexandrá w Wilnie Roku 1513. w ktorym wyraża wielkie záſługi iego dla Oyczyzny, nie beśpieczeńſtwá Oſoby ſwoiey, w dalekich podrożach w Perſyi y Trácyi do Jmpe-

Wiktoryie tegoż z Tatarami y kozakámi

Był tenże Mikołay Staroſtą Lubelskim.

do Jmperatorá Tureckiego podiętych y zákończonych, według potrzeby Krolestwa Polskiego, szczęśliwie, dobrze y chwalebnie.

Tęnże Monarcha Polski Alexander, chcąc zasługi Mikołáia Firleiá kontentowáć, náznaczył mu z Zup solnych 50. Grzywien coroczney intraty, takie mu elegia przydáwáiąc w Przywileiu swoim Roku 1502. w Krakowie dánym: *Quia habentes singulariter commendatum &c. qvem virtus sua et probitas ac merita in Rempub. nos singulari gratia prosequi cogunt.* Woiewodą Lubelskim został za Zygmuntá I. Roku 1507. y był posłany z Woyskiem przeciwko Glińskiego do W. X. Litewskiego, iak pisze *Decius in Lithvaniam*; ktory po zmárłym Ianie Hrabim Tarnowskim, wziął Woiewodztwo Sęndomierskie, z tákim *encomium* Przywileiu Krolewskiego: *Qvi etiam in multis bellicis expeditionibus, quas adversus infideles & Schismaticos faciebamus, Nobis & Reipub. utiliter ducatum cæteris præbens, Ducis exercituum vices gessit (vivente adhuc Kamienieccio Supremo Exercituum Regni Duce) ac fideliter inservivit, & in hac expeditione contra Magnum ducem Moschoviæ, ubi felicissimâ & diu memoranda, Deo adjutore, Victoriâ potiti sumus, nobiscum perseveravit, &c. Dat. Vilnæ A. D.* 1519.

Expedycya iego do Litwy.

Pochwały Krolewskie Mikołaia Firleia. Kamięniecki Hetm: W. K.

Tęnże powroćiwszy z batálij Czeskich, iák pisze *Paprocki*, naypierszy nauczał mustry trybem cudzoźiemskim exercytuiąc woyska Polskie. Ná ziedzie Krola Zygmuntá, z Máximilianem I. Cesarzem, y Władysławem Krolem Węgierskim, rozum swoy, doskonałość, roztropność, y experiencyą, Pánom Europeijskim ostawił; z kąd powracaiąc z chwałą y famą wielką, ogłoszony był Hetmanem W. K. iáko z Przywileiu poznać danego w Krákowie Roku 1515. Ruszywszy tedy z Obozami przećiwko Krzyżakom, Prowincyą Pruską na 50. Powiatow rozdieloną, szczęśliwie uspokoił, wyciąwszy támeczne woyska y rozproszywszy, Woyćiechá Márgrabię Brándeburskiego, na tęn czas naywyższego Mistrza, do porządku przy prowádził, y przydawszy mu honor Xiążęcia Pruskiego przymuśił, áżeby náśladował wiárę Krolá Polskiego Zygmuntá z kąd wielki triumf y applauzy odebrał, nie tylko od Oyczyzny nászey, ále też od Xiążąt y Wodzow postronnych

Prace y zasługi dla Krolow y Oyczyzny.

Wiktoria Pruska z in szemi dzie łámi.

 nych

Papieska estymácya. nych, nawet od sámego Nawyższego Papieżá Leoná X. do ktorego w swoim *Breve* tak mowi: *Tua igitur nobilitas, ut etiam Comites decet, &c. Romæ A. D.* 1512. dla czego też Krol Zygmunt dárował mu Miásto *Koczko* ze wśiami do niego należącemi, ná ktore dła sukcessorow iego dána iest od Rzeczy P. konfirmacya Roku 1520. w Toruniu zá Krola Zygmunta Augustá uczyniona. Zostáwił z Anny Mieleckiey po sobie dwoch synow Piotra y Mikołaia, á cztery corki wydał za przednich w Oyczyznie Senatorow, sąm záś dokończywszy życia swego Roku 1526. pochowány w Káplicy S. Stánisławá u OO. Dominikanow w Lublinie; gdzie *Heroico Carmine Epitaphium* pomięnione dzieła wylicza, y syná iego Mikołáiá támże pochowanego wspomina, elogiarnym wierszem przez krzyckiego Biskupa Przemyskiego nápisanym; ktory pod czas Tátárskiey woyny, mężnie y nátárczywie ućieráiąc śię y szyki łąmiąc pod Sokálem ieszcze w młodym wieku, zábity iest, strzałmi porážony.

Koczko z włośćiami dárowane

Mielecka.

Krzycki Biskup Przemyski.

Piotr syn Mikołáia Kásztelána Krakowskiego y Hetmaná W. K. z Katarzyną Tęczyńską miał trzech synow, Iana, Mikołaia y Andrzeia. Był naywprzod Stárostą Káźimirskim, potym Rádomskim, daley wźiął Kasztelanią Chełmską Roku 1527. potym Wiślicką, z ktorey został Woiewcdą Lubelskim, na ostatek Ruskim. W Senaćie osobliwszą miał powagę, w Poselstwach szczęśćie, osobliwie gdy był posłany do Władysława Krola Węgierskiego, od Zygmunta I. Krola Polskiego, podczas ktorey funkcyi Moskwę zábraną na woynie Orszańskiey za prezent Władysłáwowi przyprowadził. Wystawiwszy dwadzieśćia Kośćiołow w dobrach swoich z dostatniemi Ołtarzámi y choyną fundacyą, umarł Roku 1553. pochowany támże gdzie Ociec y Brat iego w Lublinie z *Epitaphium*

Piotr Woiewodá Lubelski á potym Ruski miał Janá Mikołáiá y Andrzeia Synow.

Jan naypierwszy syn Piotra Woiewody Ruskiego, wprzod Kasztelan, potym Woiewoda Bełzski, daley Lubelski y Krákowski Woiewoda, ná ostátek Márszałek Wielki Koronny, Stárosta Krákowski, y Rohátyński, o ktorym *Oratio Alterphiana in vita illius*, będąc w Polszcze wyćwiczony dobrze od Janá Wieliczka, męża uczonego w krákowskiey Akademy, odprawi-

odpráwiwszy peregrynacyą Europeyską, poiachał z Stanisławem Tęczynskim Podkomorzym Sędomirskim do Eygptu y Ziemi Swiętey, gdźie zlustrowawszy Jerozalimę y wiele Azyatyckich y Afrykańskich kráiow powrocił do Polski, y zostawał na Dworze Krola Zygmuntá Augastá, od ktorego był Posłem do Károlá V. Cesarzá, za co wźiął Stárostwo Rochátyńskie Roku 1550. ktorego Przywiley datowány w Krákowie, z rozumu, cnot rozlicznych y zasług wychwala. W krotce posłány ná Wołoszczyznę do Bogdaná Hospodárá támecznego, wźiął Kásztelánią Bełzką Roku 1554. ná ktory Honor Przywiley Krolewski tę ma pochwałę: iż Oycá iego názywa *Senatorem optimum*, á iego przyznáie bydź godnego w liczbie między Senatorámi. Gdy záś ná Poselską expedycyą znáczny Pułk Rycerskiego Woyska wypráwił, otrzymał Woiewodztwo Bełzkie, potym Lubelskie, tándem Krákowskie z Generálstwem Stárostwá támecznego: Márszałkowską záś Laskę Koronną, trzymał rázem z Krzesłęm Woiewodztwa Lubelskiego, zá ktorego industryią y wykonánięm złączenie W. X. Lite: z Koroną Polską dokończone, y Xięstwo Oświęćimskie do Prowincyi Mało-Polskiey iest przyłączone. Dla czego Máximilián II. Jmperátor, ták wielką iego cnotę y gieńiusz wytworny bydź sądźił, iż w liśćie swoim do niego pisánym te słowá wyráźił: *Vobis autem sic omnino persvasum cupimus, hos imprimis curæ habituros, quotiescunq; talis aliqua occasio se offeret, qua vobis vestrisq; Fratribus, ac toti isti Nobilissimæ Firlejorum Familiæ, commodo esse possimus, tales vobis præstemus, ut quis noster sit animus, re ipsa potius, quàm verbis testatum reddamus. Dat. Viennæ. 3. Novemb. A. D. 1573.* Podobnie do tego Janá z podziękowaniem pisał Jan Krol Szwedzki, oświádczáiąc się z wszelką wdźięcznośćią, kożdego czásu przynie wyexkuzowaney z Zoną swoią uczynnośći, zá podane dla niego świádczęńia okázyią. *Datt. Stokolmi A. D. 1573. d. 16. Septemb.* Jákie záś elogia wyraża całemu Domowi temu Zygmunt August Krol Polski, w Przywileiu swoim ná Woiewodztwo y Stárostwo danym w Wárszáwie R. P. 1572. wyżey wspomniáłem między Geneárchámi tey Prozápii,

Tęczyński Krewny Jego.

Dany przywiley w Piotrkowie.

Unia W. X. Litew: z Koroną Polską.

Wdzięczność Cesárska Firleiom.

Wdzięczność Krola Szwedzkiego Temuszu Firleiowi.

Elogia Krola Zygmunta.

reſztę piſze *Okolski tom: 2. fol: 122. 123. 124.* Będąc Márſzałkiem pod czás wielkiego zámięſzania po Krolu Auguśćie, z poſponowawſzy podarunki Károla IX. Krolá Fráncuzkiego, y brátá iego Henryka Xiążęćiá Andegáweńſkiego, tákże Mátki ich Krolowey Kátárzyny, żeby nie tylko kryminałem, ále też y ſımą ſuſpicyą nie był notowany, lubo Krolowi Szwedzkiemu był ták dálece przychylnym, iż iáko pierwſzy Senátor bárdzo wiele zebrawſzy na niego wotow, mogłby go był przy Koronie Polſkiey zatrzymáć; żeby iednák domowey woyny przez to nie było, wolał ich odſtąpić, á do większey częśći ná Xiążęciá Henryká Andegaweńſkiego przyſtąpić, z iedyney miłośći przeciwko Oyczyzny publikował Henryká ná Krolestwo, iáko Márſzałek. Dodáie Hiſtoryk: *Uti Mareſchalcus in Electione Regem publicavit, minime utilem atq; conſentaneam Patriæ noſtræ ejus Principis coronationem & dominatum præſagiens; quod poſtea evenit brevi.* Umárł Roku 1574. d. 27. Sierp. pochowány w Kocku: miał trzy Zony, pierwſzą Zofiią Bonarownę z ktorey zoſtawił czterech ſynow, Mikołáiá, Andrzeiá, Janá y Piotra, y tyleż corek, ktorych po Jmięniu Herbarze dawni nie wſpomináią. Drugą Zonę miał Annę Dzikownę, z tą corka iego Anná weſzła w małżeńſtwo z Zbigniewem Oſolińſkim Woiewodą Sędomirſkim, z ktorych Jerzy W. Kanclerz Koronny. Trzećia Zoná iego byłá Mńiſzchowná, z ktorą miał ſyná piątego Henryká: o tych záś niżey.

Pod czás Interregnum po Auguśćie.

Bonárowna Dzikowná Zbigniew Oſolinski Woie: Sędomirski.

Mikołay drugi ſyn Piotra Woiewody Ruſkiego, był zá Krolá Zygmuntá Auguſtá Káſztelánem Wiślickim, za Stefáná Bátorego Káſztelánem Ráwſkim, zá Zygmuntá III. Woiewodą Lubelſkim y Staroſtą Kámionockim; ktore honory od rzeczonych Monárchow nábył zá wiele Poſelſtwá, będąc mądrym, roztropnym y zacnym Oratorem, do rożnych Xiążąt Europeyſkich od Krolow Polſkich w intereſſách Rzeczypoſpolitey. Zoſtawił z Sierchowſkiey cztery corek, Annę Ponetowſką, Zofiią Boguſzową, Kátárzynę Sieniućiną, y Elżbietę Káźimirſką, ſyná żadnego. Umárł Roku Páńſkiego 1588. d. 5. Wrześńia. Był Literat wielki y Kráſomowcá.

Mikołay Firley Woiewoda Lubelski.

Sierchowska. Ponetowska. Boguſzowa Sieniucina. Káźmierska.

Andrzey trzeci ſyn Woiewody Ruſkiego, od młodośći ſwoiey

Andrzey Firley Káſztelán Lubelski

Rycer-

Rycerſkie w Woysku traktował dzieła, doprowadzaiąc mężnie y odważnie w rożnych potyczkach pułki y chorągwie Polskie, iako go wſpomina przywiley Krolá Zygmuntá Auguſta ná Stároſtwo Sędomirskie. *Ex hac igitur clara & illuſtri Familia, Generoſus Andreas Firley procreatus, eum ſe præſtat, dum majorum veſtigiis inhærens, aſsiduè de nobis cum aliis officiis, tum vero rei militaris ſervitiis bene meretur, ut ipſum merito & amemus etc. Datt. Anno 1569.* Po zwyćięſtwie Gdańskim, gdźie ſwoią impenſą woyſká Huſarskiego auktoramentu ſprowadził, dana mu ieſt od Krolá Stefána Lubelska Káſztelania. Zoſtawił z Srzeńskiey Woiewody Płockiego, dwie Corki, pierwſzym w Kroleſtwie y Rzeczypoſpolitey Mężom zaślubione, *iak Okolski piſze tom: 2. fol: 125.* y Syná iednego Felixa, ktory w młodośći umarł w Wiedńiu Roku 1576. *Srzenſki Woiewodá Płoc ki.*

Mikołay ſtarſzy ſyn Janá Woiewody Krákowskiego, będąc w naukách biegły, y ſtąn Kroleſtwa Polskiego dobrze rozumieiący, poſłany był do Francyi ſprowadzaiąc Krolá Henryká: drugi raz poſłem był do Máxymiliáná Ceſárza Rzymskiego w Páńſtwo Auſtriackie: trzeći raz z Xiążęćięm Kárdynałem Radźiwiłęm do Rudolfá Ceſárza y Xiążąt Páńſtwa Rzymskiego w Pradze y Czechách, reſpektem tranſakcyi Będźińskich. Konwoiował włáſną expenſą powracáiącego z Polski Maxymiliana: tranſakcyą, za Krolá Batorego z Gdańſzczanami zákończył, z dziwnym roztropnośći ſwoiey przyznaniem: z Demetrym Solikowiczęm do Liwony poſłány, Xięſtwo támeczne rozrządźiwſzy, podzielił na Prowincye. Przeto, wźiął od Zygmunta Auguſta Staroſtwo Kaźmierskie, Roku 1562. á od Henryka Krola Przybyſłáwice Roku 1574. od Stefana zaś Krola Kaſztelanią Biecką y Referendarſtwo Koronne, z takim Przywileiem. *Ejus etiam ſingularis probitas, ac de nobis & Riepub. bene merendi præſtans ſtudium; itemq; & præclaræ ejus, & animi & corporis dotes, doctrina & uſus rerum non vulgaris, deniq; Legationes ejus honorificæ, quibus pro Reipub. dignitate, ſumma ſua cum laude functus, ita nobis charum & commendatum effecerunt &c. ut habeat de ſuis virtutibus noſtrum apud omnes judicium. Datt. Torunii A. D. 1576.* Temuż nádaiąc Młyny Kor- *Zaſługi Mikołáiá Firleia Woiewody Krákowskiego. Pochwałá iego od Krola Batorego. Beneficyá od Krolá Zygmunta III.*

ny Korczyńskie Krol Zygmunt III. podobne wyraźił w Przywileiu swoim pochwały, danym Roku 1588. ktorego w Roku następuiącym uczynił Woiewodą Krakowskim y prowentem Kasztelanii Krákowskiey udarował, iż był wiele fortuny swoiey nadwerezył pod czás Poselstwá do Rudolfá Cesarzá á lubo miał iuż Starostwo Korczynskie, Pilzneńskie y Kaźmirskie, przydał mu iednak Chordę y Syrokomlą Roku 1599. Miał affekt y wilką estymacyą u postronnych Monárchow y Xiążąt rożnych, iáko świadczą Listy iemu pisane, to iest Klemensá VIII. *in Brevi A. D. 1596.* Maxymiliana II. Cesárza Roku 1575. Rudalfa II. drugiego Cesarzá Roku 1587. Ernesta Arcy-Xiążęcia Austryi Roku 1587. Matthiasza Arcy-Xiążęcia, tegoż Roku 1587. Alfonsá Xiążęcia Ferraryi Roku 1575. ktorych fragmentá wyraził *Okolski tom: 2. fol: 226. 227.* Miał tenże Woiewoda Krákowski dwie Zony, pierwszą Ligężánkę, z ktorey syn Mikołay urodzony y corek pięć, Zofia Gostomska Woiewody Kaliskiego żona, Anna Tuczyńska Kasztelaná Poznańskiego, Katarzyna Kopćiowa Kasztelanowa Brzeska, Elżbietá y Chrystyná Panny Zakonne. Druga Zoná Agneszká z Tęczyna Hrabiánka, z ktorey dwie corki także klasztorne życie dokonczyły; y syna iednego miał Janá z tąz Tęczyńską.

Estymácye od Monarchow y Xiążąt Europeyskich.

Ligęzanka

Gostomski Woiewoda Tuczyński Kopeć.

Jędrzey syn drugi Jana Woiewody Krakowskiego, Małogoski, potym Radomski Kasztelan, Starosta Kowalski, z pierwszey Zony Kocińskiey miał synow dwoch Jana y Andrzeia, á corek trzy. Annę Tarnowską Woiewodziną Węndeńską, (ktorey syn Stárosta Krzepicki, y corká byłá zá Sapiechą Mrszałkiem Nadwornym W. X. L.) druga Czuryłowa, trzecia Kaszowska. Drugą żonę miał Mariannę Leszczyńską, bez potomna umárła, y on po niey w krotce Roku 1563. z synow iego Jan starszy wźiął Katarzynę Orzechowską, z ktorey miał iednego syna, y corkę wydaną za Borkowskiego, Kasztelana Lubaczowskiego: z drugiey zaś żony Sienickiey nie było potomstwa.

Kocińska. Tarnowska

Sapichá. Czuryłowa Kaszowska Leszczyńska. Orzechowska Borkowska Sienicka.

Syn drugi Jędrzeia Kasztelana Radomskiego tegoż imięnia Andrzey, wielki y doświadczony od młodośći Rycerz

Dorohostayska. Przyięmska.

wprzod

wprzod Kásztelan Bełzki potem Woiewoda Sędomirski dwie miał żony, pierwszą Dorochostayską, drugą Przyiemską, z obiema iednák bezdzietny umarł, ktoremu takie elogium napisał Potocki. *Honores promptitudine obsequii non accersitos, sed ultro quasi supplices serò admisit, nec famam ostentanda virtute, aut per artem quæsivit. Eum capularis planè, quæ laborum maximè bellicorum est meta, non manu-misit senectus, quo minus suæ immoreretur victoriæ. Jllum post Zbaravianum obsidium, Saguntinæ prope fames, et omnium elementorum, victor ille exercitus, emorientem planè, humeris suis extulit Jmperatorem. Tam arctæ obsidioni, cum rarus supervixisset miles, primus ex ducibus belli, fato functus est Firleius.*

Jan trzeći Syn Janá Woiewody Krákowskiego, w wielu ięzykach cudzoźiemskich biegły, naywprzod od Kroĺa Zygmunta III. uczyniony był W. Podskarbim Koron: potym Kásztelánem Woynickim został, przydawszy mu dla zasług Stárostwo Lubelskie, iáko świadczy Przywiley z takim iego przypomnieniem zasługi y rostropnośći. *Jnterregno præterito pacata salubrioraq; consilia est secutus, nobisq; divinitus et liberis Ordinum suffragiis ad gubernacula Regni istius constitutis, legationes Nobilitatis Palatinatûs Cracoviensis nomine, magna cum laude dexteritateq; singulari, fide et diligentia ac fortunarum suarum dispendio, divis et in omnibus de Repub. deliberationibus &c. Datt. Varsaviæ A. D.* 1590. W drugim Przywileiu od tegoż Królá Zygmuntá III. ná Woiewodztwo Sędomirskie, z ktorego lubo się exkuzował, tákie iednak wyráżone ma swoie elogia. *Neque enim domi tantum, in suaq; Patria præclara hæc virtus, prudentiæq; suæ idem dedit documenta, spectârunt hæc et cæteri Christiani Principes, atque imprimis proximè vita defunctus Romanorum Jmperator Rudolphus ejus nominis secundus, ad quem à nobis magis de causis negotiisq; legatus missus, ita ea legatione perfunctus est, ut omnia ex animi nostri sententia Regniq; dignitate confecerit, ac proinde privatim, publicè, domi, forisq; singularem virtutem, magnamq; prudentiam declaravit, &c. Datt. Varsaviæ A. D.* 1613. Tenże po kilká rázy konfederuiące się Woyská Polskie, z okazyi nie zápłaconych zasług swoich, dla publicznego

Firley W. Podskarbi Koronny Kasztelán Woynicki Staro: Lubelski. Krola Zygmunta III pochwała

Dáno mu Woiewodztwo. Sędomirskie.

Recognicya tegoż Królá Zygmuntá dla niego

Miłość przećiwko Oyczyzny.

pokoiu y miłośći Oyczyzny, ſwoiemi właſnemi ſkarbami ukontentował, zaſtáwiwſzy nawet Dźiedzictwa ſwoie ná tęnże intereſs. Umárł Roku 1614. Zoſtáwił z Gertrudy Opálińſkiey corek cztery, y ſynow dwoch, Andrzeia y Henryka. Corkę Zofiią wydał zá Noskowskiego Podkomorzego Lubelskiego, Kátarzynę zá Láńckorońskiego Káſztelaná Wiślickiego: dwie záś Maryanná y Dorotá, były w klaſztorze Lubelskim Pánnámi, z tych Xienią Dorotá.

Potomſtwo tegoż Firleiá, Noskowska. Láńckorońkas.

Andrzey ſyn Stárſzy tegoż Janá Podskárbiego W. K. Stároſta Káźimierski y Medycki, woiował ſwoiemi właſnymi Rycerzami pod Choćimięm przećiwko Oſmáná Jmperátorá Tureckiego, gdzie wielkie dokumentá odwagi ſwoiey pokazał. Syn iego Stániſław był Podkomorzym, potym Káſztelánem Lubelskim, wźiął Dorotę z Obor Leśniowolską, Káſztelánkę Podláską, Stároſty Bránickiego Corkę, á z Kátárzyny Dániełowiczowny Woiewodzanki Ruskiey, zoſtáwił ſyná iednego Stániſłáwa. Po śmierći żony, zoſtał Xiędzem Proboſzczęm Ciemiernickim, złożywſzy Káſztelánią Andrzeiowi bratu ſtryiecznemu. Bogu y Kośćiołowi doskonále ſłużąc, inſzey nie prágnął Prelátury, kontentuiąc śię duſz powierzonych, lubo w ſtárośći, wielkim ſtaraniem y na przykład inſzym.

Andrzey Staroſta Káźmierski y Medycki.

Syn iego.

Leśnowska Daniełowiczowna.

Henryk drugi ſyn Janá Podskarbiego W. Kor: zoſtał Xiędzem, y był náywprzod Referendarzem Koronnym, potym Opátem Tynieckim, daley zoſtał Biskupem Przemyślskim, z ktorego poſtąpił ná Poznáńskie, iáko Okolski nápiſał *tom: 2. fol: 128. Cujus virtutes, merita, gravitatem, ita Sereniſsimus Rex commendatas eſſe voluit Eminentiſsimo Cardinali Barbarino. Novimus &c. Virum clariſsimum in Regno noſtro ſtirpis ac prælatum omni virtute laudum conſpicuum, ut foret virtuti præmium, Religioni præſidium, Eccleſiæ ac Regni ornamentum &c.* Do Kápituły záś Poznáńskiey te ſłowá piſząc, za nim pomieńiony Monárchá, wyráźił: *Cujus ea generis, eaq; virtutis ac meritorum eſt amplitudo, tanta in domo ſua honorum ſatietas, ut magis ambiatur quàm ambiat. Et magis iam timeri poſsit ne oblatos honores reſpuat, quàm dubitari, an maximis dignus parque ſit &c.* Umárł Roku 1635.

Referendarz K. Opat Tyniecki, Biskup Przemyślski potym Poznański.

Rekomendácya Krola Zygmunta III.

Piotr

Piotr ſyn czwarty Janá Woiewody Krákowskiego, odwáżny y rezolutny Márſá Polskiego potomek, po odpráwioney peregrynacyi Europeyskiey, heroicznemi kontentuiąc śię dźiełámi, mocno bronił Oyczyzny pod czas Multáńskiey, Wołoskiey, y Jnflántskiey expedycyi, gdzie z woyskiem ſwoim włáſnym, y Koronnym ſzczęśliwie tryumfował. Zá zaſługi odebrał naywprzod Káſztelánią Zawichoſtſką, potym Biecką, tandem Woynicką, ná oſtatek Lubelskie Woiewodztwo. Miał żonę Jádwigę Włodkownę Woiewodzankę Bełzką, urodzoną z Sioſtry Wielkiego Jana Zámoyskiego, Kánclerza y Chetmaná W. Koronnego; z ktorą zpłodźił Stániſława, ktory młodo umarł, Piotra, Mikołaia y Jana Proboſzcza Pułtuskiego, Kánonika Płockiego, y corek dwie Zofiią, Eufrozynę: pierwſza poſzła zá Mikołaia Potockiego, Woiewodę Brácławskiego, Chetmáná Polnego Koronnego, potym Kaſztelana Krákowskiego y Hetmaná W. Koronnego; druga poſzłá zá Laſockiego Podczaſzego Lubelskiego. Sąm zaś pełen zaſług y dobrych uczynkow umárł Roku 1619. *Woiewoda Lubelski Piotr Firley.* *Włodkowna Sioſtra Iana Zámoyskiego.* *Potocki Woiewoda Bracławski.*

Piotr Syn drugi Piotrá Woiewody Lubelskiego był Káſztelanē Kámienieckim, Stároſtą Trębowolskim, mężnie woiował pod czás bátálii Pruskiey, Moskiewskiey, Tureckiey, Tatarskiey y kozackiey: pod Choćim kilka Chorągwi Rycerſtwa zbroynego ſprowádziwſzy, do upádłego z Abazym Paſzą odważnie ſtawał, tak dálece, że śię dwoch ſynow odſtradáć wolał, niżeli Oyczyznę podać w niebeśpieczeńſtwo, z ktorych Mikołay z Grudzieńskiey urodzony, będąc Rotmiſtrzem śmiertelnie raniony umarł Roku 1640. o czym *Starowolski in Monumentis.* *Firley Káſztelán Kamieniecki Stároſtá Trębowolski.* *Grudzińska.*

Mikołay trzeći ſyn Piotra Woiewody Lubelskiego umarł Roku 1640. máiąc dopiero lat 35. iak piſze *Starowolski in Monumentis*; ktory z Piotrem pochowany w Krośnie. Miał żonę Zofiią Skotńicką, z ktorey zoſtawił dwoch ſynow Mikołaia Kánonika Krakowskiego, Jana Kaſztelana Sanockiego; á tęn z Weroniki Wichrowskiey Miecznikowny Halickiey, żoſtawił corek pięć, Tereſę Cetnerową Starośćiną Barecką, Zofiią Iana Staniſławа Strzemeskiego Staroſty Hadziackiego, Rotmiſtrza Pancyrney *Skotnicka.* *Wichrowska.* *Zofia Firleiowná Káſztelánka Sánocka Iana Strzemęskiego Sta-*

rosty Hadziáckiego żona

Pancyrney Chorągwi, o ktorym mowiłem wyżey zacząwszy á fol: 22. y do ktorego tu cała Firleiow śćiąga śię Procedencya *ex lumbis Maternis* do następuiących niżey Sukcessorow iego należąca nierozdźielnie. Pisze *Nieśiecki tom*: 2. *fol*: 162. iż 2*do voto* taż Zofiia była za Swirskim Starostą Salńickim, 3*tio* zá Radeckim Chorążym Bełzkim. Trzećia Corka Kasztelánȧ Sánockiego Woiakowska, czwarta Hańska, piąta Urszula, y syn Jędrzey Kasztelan Kamieński &c. iak *Nieśiecki* pisze *loco citato*, iednak w tym punkćie zupełnie o tym niżey tu záraz wyráżę, z kończywszy opisanie Henryka Xiążęćia Prymasa Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, y Mikołaia Woiewodę Sędomirskiego procedencyą.

Swirski. Rádecki.

Arcy Biskup Gnieźnieński Henryk Firley &c.

Henryk piąty y ostatni syn Jana Woiewody Krakowskiego z Barbary Mniszchowny będąc urodzonym Roku 1574. d. 6. Lutego w Krakowie, trzymał go do Chrztu Henryk III. Krol Polski y Fracuzki, nominuiąc go Jmienięm swoim. Po skończoney perfekcyi w Szkołach Krakowskich, peregrynował do Rzymu, gdzie od Klemensa VIII. *Camerarius Secretior factus Comitis Palatini, necnon Prælati Domestici, ac utriusq; signaturæ Referendarii, Protonotariiq; titulum obtinuit*. Z Rzymu powroćił śię z Kaietanem Kárdynałem, zá pierwszego Prałata iemu przydány, ktory *à Latere* był Posłem od Naywyższego Biskupa, to iest Papieża wyrażonego; z kąd przywiozł z sobą *Breve* do Jana brata Krola Henryka, z dostateczną śiebie rekomendacyą, iako iest wyrażone u *Okolskiego tom*: 2. *fol*: 130. & 131. Posłany záś będąc do Oyca Swiętego od Krola Zygmunta III. otrzymał Probostwo Miechowskie; gdzie wszelkie legacyi swoiey punkta wykonawszy, co należało bydz potrzebnego dla Rzeczy-Pospolitey, poiachał zaraz do Szwecyi z Krolem za socyuszá, od ktorego naywprzod udarowany był Honorem Referendarstwa Koronnego, daley Podkanclerstwem y Biskupstwem Łuckim, á potym otrzymał Biskupstwo Płockie, wszelkie officya, co do niego należało, wybornie sprawuiąc. Na ostatek dla przednich zasług w Kośćiele y Rzeczy-Pospolitey, kreowany iest Xiążęciem Prymasem Krolestwa Polskiego, oraz Gńieźnieńskim Arcy-Biskupem.

Rekomendácya Papieska dla niego.

Legácyá Rzymska od Zygmuntá III. K. Polskiego.

Referendarz Koronny, Podkánclerzy Biskup Łucki y Płocki. Xiążę Primás Arcy-Biskup Gnieźnieński.

pem. Ze zaś był mąż wielce Pobożny, uprośił Ciało S. Wiktoryi Panny y Męczennice u Oyca Swiętego, ktorey wystawiwszy Ołtarz w Katedrze Płockiey deponował go. W dobrach zaś dziedzicznych Ciemiernikach, iako Pałac kosztowny, tak y Kościoł Nayświętszey Pannie MARYI wystawił wspániáły y Xięży dla spiewania Officium choyną fundował szczodrobliwośćią. W Lublinie u OO. Dominikánow Drzewa Krzyżá Swiętego kaplicę piękną wymurował y ozdobił Antenatow swoich grobowe złożenie, sąm zaś umarł Roku 1622.

Mikołay Woiewodá Sędomirski, Mikołaia Woiewody Krákowskiego Syn starszy, z Elżbiety Ligęzanki urodzony, młodszy albowiem brat iego Jan z Agneszki Tęczyńskii urodzony Roku 1641. umarł bez potomny. Tenże Mikołay po skończonych w Akademii Krakowskiey Szkołach, iáko y wszyscy prawie Antenaci iego, peregrynował do Niemiec, Anglii, Hiszpanii, Francyi y Włochow, gdzie lat dwanaśćie nieprzerwanych strawił. Na Filozofii Jana Káriolę y Jerzego Krytoniusza miał Professorow: ná Matematyce Antoniego Máginy Wielkiego Astronoma słuchał: ná Jurydyce Palmerego y Bukkaferata nauki traktował. Z tamtąd powroćiwszy zostawał u Dworu Krola Zygmunta III. od ktorego za przychylne zasługi otrzymał Starostwo Kaźmierskie, a potym Lubelskie. Marszałkował ná Trybunale Koronnym, daley wziął Kasztelanią Woynicką, Roku zaś 1620. do stanow Węgierskich y Xiążęćia Siedmiogrodzkiego był Posłęm, gdzie lubo z pracą wielką niebespieczeństwem, trudnośćią y expensą, wszystko iednak wykonał szczęśliwie ták dalece; iż samemu Ferdynandowi Cesarzowi Rzymskiemu iego śię industrya, roztropność y dzielność podobała, iako ią wyraża chwalebnie tenże Monarcha w liśćie do niego pisanym z Wiednia d. 3. Sierpnia R. 1620. wyrażaiąc te słowa. *Quemadmodum sine dubio Serenissimi Regis vestri voluntati egregiè correspondetis, ita uberes gratiæ nostræ Cæsareæ fructus præclarè meremini, quas crebris occasionibus incommoda & ornamenta Vestra promanare cupimus &c.* Zaczęm powroćiwszy, otrzymał Woiewodztwo Sędomirskie; ktorego pierwsza Zona była Regina Oleśnicka, Mikołáia Woiewody Lubelskiego Corka, z ktorey miał synow cztere-

Woiewodá Sędomirski.

Peregrynácya przez lat 12. Filozofii, Matematyki, y Iuris-prudencyi słuchał.

Kasztelan Woynicki.

Deklaracyá Ferdynandá Cesarza Rzymskiego.

Woiewoda Sędomirski. Oleśnicka.

rech y trzy corki; Staniſław w dźiećinſtwie umarł. Henryk zoſtał w Peruzie ná dewocyi, gdzie przy pobożnośći doskonałey, mortyfikácyi krwawych podiętych prac w chodzeniu po świętych mieyscách, w Roku 18. żyćia ſwoiego umárł y pochowany ieſt w Kośćiele S. Filipá Nereuſza wielkiey świątobliwośći y zaſług ſprawiedliwych pełny; iako o nim piſze *Felix Verducciolus funebri declaratione.* Zbigniew trzeci ſyn Mikołaia Woiewody Sędomirskiego, Staroſta Lubelski, był Poſłęm ná Seym Roku 1637. á w Roku 1643. Deputatem ná Trybunał Koronny: pierwſza záś żoná iego Anná Konſtancya Xiężniczka Wiśniowiecka, druga Kátárzyná Opalińska Márſzałkowná W. K. z pierwſzey Mikołay Stároſtá Lubelski, y Jan ktory w krotce umarł. Czwarty ſyn Mikołaia Woiewody Sędomirskiego Andrzey Káſztelan Lubelski Rotmiſtrz Krolewskiego Woyská, żona iego Warſzycka Káſztelanká Krákowska. Corki z Oleśnickii, pierwſza Elżbietá byłá naywprzod zá Krzyſztofęm Sápiechą Podczaſzym W. X. L. potym zá Jerzym Oſolińskim Woiewodą Sędomirskim, ktory Kanclerzem W. K. umárł. Druga Kátárzyná Zakonnicá u Pánien Lubelskich. Trzecia Anná, o ktorey w Herbarzach nie maſz zá kogo by poſzłá. Druga żoná Mikołáiá Woiewody Sędomierskiego Marya Jeremiaſza Woiewody Wołyńskiego corká. O tym záś Mikołáiu Woiew: Sędomirskim, ták piſze *Potocki in Centuria fol: 440. Civilis prudentiæ phœnix, omnigenarum elegantia ſcientiarum clariſsimus, nondum plane virilem adeptus togam, præclariſsimæ obivit legationem in Tranſylvaniam.*

Xiężniczká Wiśniowiecka. *Káſztelan Lubelski.* *Warſzycka Káſztelánká Krákowska. Sápiechá. Oſolinski Kancl: W. K.*

Z tąd wrácąm śię do Janá Firleia Káſzteláná Sánockiego y Janá Strzemeskiego, o ktorych námieniłem wyżey *fol: 25. & fol: 43.* JAN Firley Káſztelán Sánocki miał Zonę imieniem Weronę z Wichrowskich herbu *Pomian*, to ieſt Zubrza Głowá; ktora Weroná rodziłá śię z Piotrá Wichrowskiego y z Humieckii, Alexándra Humieckiego Kaſzteláná Kámienieckiego corki, y z Potockiey śioſtry rodzoney Stániſłáwá Potockiego Woiewody Krákowskiego, Hetmáná Wielkiego Koronnego. Piotr záś Wichrowski rodził śię z Krzyſztofa Miecczniká Hálickiego Wielkiego Zołnierza y kocháiącego Oyczyznę Mężá, dla ktorey ſwoim koſztem trzymał Chorągiew

Doprowadzenie Fámilii Firlejow w Dom Strzemeskich. *Wichrowski. Humiecki. Potocki.*

rągiew Uſarską, będąc z wuiem ſwoim Guiskim Woiewodą Ruskim ná woynie Pruskiey, y pod Kuneykámi. Tęnże wymurował Kościoł y zamek w Skałácie. Mátká tegoż Piotra byłá Zofiia Miąćińska herbu *Wieniawá*, o czym piſze *Ostowiecki w Rozdzia: 10.*

Z tą tedy Weroną Wichrowską Jan Firley Káſztelán Sánocki miał corek pięć, y ſyná Jędrzeia. Annę poiął Hański Piſarz Ziemski Lubelski, z ktorą *procreavit* Máryannę y Mikołáiá. Máryánná poſzłá zá Jákubá Rojowskiego Chorążego Párnawskiego, ktory *propagavit* Jana, Micháłá y corkę iednę, á tá *inivit vota* zá Woiakowskiego. Michał *ſterilis*, Jan z Málinską zoſtáwił potomſtwo. Orſzulá Firleiowna druga Káſzteláná Sánockiego corká, *inivit vota* zá Woiakowskiego, Chorążego Latyczowskiego, z ktorą miał Weronę corkę *1mo* Hánską, *2do* Ołtaſzowską *ſterilem*, y Mikołaia ſyná, ktorego dalſza ciągnie śię procedencya, u *Nieśieckiego tom: 4. fol: 567.* nápiſana. Tereſa trzećia Káſzteláná Sánockiego corká poſzłá zá Mikołáiá Cetnerá Staroſtę Báreckiego, z ktorym bezpotomna z tego świata zeſzła. Barbara czwarta corká Káſzteláná Sánockiego w konwenćie S. Norbertá w Krakowie umarłá.

Hański. Rojowski. Woiakowski. Cetner.

Jędrzey Firley Káſztelán Káminski, Stároſtá Mukárowski, ſyn Káſzteláná Sánockiego poiął Annę Lanckorońską Káſztelankę Rádomską, z ktorą ſpłodził corkę Weronę y ſyná Jákubá. Weroná poſzłá zá Iozefá Scipioná Márſzłka Nadwornego W. X. Litewskiego, Stároſtę Lickiego y Mukarowskiego, z ktorych corki Anna, Mágdálená y Tereſá, á ſyn Ignácy *de Campo* Scipion Stároſtá Borciański: *2dô votô* poiął Xiężniczkę Rádziwiłownę Woiewodzankę Nowogrodzką.

Lanckorońska. Scipion.

Jakub Firley ſyn Káſzteláná Kámińskiego oſtátni Firleiow Sukceſſor, umárł Roku 1730. máiąc rok żyćia ſwoiego 16. przez ktorego Imię Firleiow iuż w Koronie Polskiey zgáſło; ktore blisko przez ſześćſet lat ſłyneło w tych kráiách. O czym ták konkluduie Káznodzieia ná iego pogrzebie. Widzieliśćie, ſłyſzeliśćie, iák wielki był naſz Dom Firleiowski, kędyſz ieſt dziśiay *in Prole maſcula*? idzie pod mármur. Prawda, że iak wieża *deſiit in faſtigio*, bo ná Senatorskiey Godności zchodzi, áleſz przećię *deſiit &c.*

Oſtátni Firley Domu tego.

Jan Strzemeski Starosta Hádziacki. Kalinowski.

Zofiia Firleiowná piąta corka Ianá Firleia Kászteláná Sánockiego, iako wspomniałem wyżey *fol: 25. 43. & fol: 46.* poszła zá JANA Strzemeskiego Starostę Hadziackiego, z ktorą spłodził Elżbietę corkę y Jozefa Tadeusza syna. Elżbieta *inivit vota* zá Alexandra Kálinowskiego Podczaszego Halickiego, z ktorych dálsza idzie procedencya.

Jozef Tádeusz Strzemeski Starosta Hádziacki.

Iozef Tadeusz Strzemeski syn Jana Starosty Hadziackiego, także Starosta Hadziacki, *imo voto* wziął Franciszkę Chamcownę y spłodził syna Krzysztofa, á corek dwie Iuliannę y Eleonorę. Krzysztof został Zakonnikiem Reguły O. S. Dominika Konwentu Lwowskiego, wziąwszy swoię porcyą tak z Oyczystey, iako też wszelkiey sukcessyonálney fortuny, kwitował y *abrenuntiavit* w Grodzie Lwowskim *in assisten: Superiorum suorum.* Iulianna Zakonna Panna u Wielebnych Mátek Bosáczek Lwowskich, ktora także kwitowała y *abrenuntiavit* z sukcessyonalney fortuny swoiey. Eleonora Strzemeska poszła zá Antoniego Drogomira Komornika Granicznego Ziemi Lwowskiey y Powiatu Zydaczowskiego, wziąwszy także z Oyczystey substancyi y sukcessorialney złotych Dwadzieśćia Tyśięcy, pietnaśćie Tyśięcy *in evictionem* zostaie u Augusta Xiążęćia Czartoryiskiego Woiewody Ruskiego, á pięć Tyśięcy ná własnych Dobrach dziedzicznych tegoż Antoniego Drogomira; z ktorego posagu kwitowała w Grodzie Trębowolskim, & *abrenuntiavit.* Drugi raz ponowił ślub Małżeński tenże Iozef Tadeusz Strzemeski Stárosta Hadziacki, z Karoliną z Zakliczyna Iordanowną wdową po Baworowskim, niegdy Franciszka z Zakliczyna Iordana Cześnika Wyszogrodzkiego corką urodzoną z Heleny Wrzespolskiey, z ktorą Iordanowną wyrażony Iozef Strzemeski Starosta Hadziacki *procreavit* corek pięć; Annę bez dzietną, Maryannę, Maryią, Potamiannę y Iustynę także bez dzietną; synow záś dwoch, Antoniego y Renalda. Wielkich cnot, pobożnośći, dobroći y łaskawośći Pani, Karolina Iordanowna, máiąc brata Iozefá Barnabę, ktory bezpotomny umarł, wźięła sukcessyą wieś Koćiubińce *cum attinentiis*, sama záś z doczęsnym pożegnawszy śię życiem, zeszłá z tego świátá Roku 1750. ktorey iednák ná zaszczyt y konsolácyą swoiego Potomstwá zacnego kładę

Drogomir Kumornik Graniczny Ziemi Lwowskiey y Powiatu Zydaczowskiego.

Jordanowná. Baworowska.

Wrzespolska.

Potomstwo Jozefa Strzemeskiego z Iordánowny.

go kładę tu Senatorow z iey Domu pochodzących, dotąd w Oyczyźnie sławnych, Hyppolit Iordán Rzymianin, był Biskupem Chełmińskim, ieszcze w roku 1180. *Nakielski in Miecho: fol: 67.* Iordana niektorego wspominá *Paprocki*, że był Kasztelanem Krakowskim roku 1349, zá Krola Kazimierzá Wielkiego. Iordanes Biskup Warmiński 1328. y Gwilelm Iordan, według *Frydrychowskiego in Hyacin:* wyrażony, *u Niesieckiego tom: 2. fol:* 440. iest nie przyznány, iáko y Kasztelan Krakowski, dopiero wspomniony. Z tegoż Autora czytamy, że Dobek Iordan, był Kasztelanem Woynickim 1412. Mikołay z Zakliczyná Kawalerem Ieruzalimskim, ktory był tamże w Ierozolimie z uczczeniem mieyśc Swiętych, Ián Kasztelan Biecki, mąż nád zwyczay odwáżny, Starosta Spiski, Oświęcimski, Wielkorządzcá Krákowski, umarł 1507. ktory w młodym wieku, przy oczach Krola Alexandra, w całey zbroi solną szybę Wielicką przeskoczył. *Nakielskiego fol: 573.* Achacy Kasztelan Biecki, czyli Zarnowski, Starostá Sądecki 1540. *Nakielski fol: 629.* Mikołay Kasztelan Woynicki, á pierwey Wiślicki 1515. Starosta Spiski, Oświęcimski, Zatorski, Administrator Zup Wielickich y Bocheńskich, Wielkorządzca Krakowski, umarł 1521. Wawrzyniec Spytek, Kasztelan Krakowski, Starosta Przemyślski, Kamionocki, Czechowski; tęn był pierwey Kasztelanem Sądackim 1549. razem został Podskarbim Wielkim Koronnym 1550. potym wziął Woiewodztwo Sęndomirskie 1556. z tego postąpił ná Krakowskie 1563. daley ná Krakowskią Kasztelanią 1565. *Niakielski & Paprocki.* Franciszek Kasztelan Woynicki Stárostá Dobczycki, o ktorym *Constit:* 1685. Michał Łowczy Koronny, Starosta Dobczycki, potym Woiewoda Bracławski umarł 1739. Jnszych Jordanow, Karoliny Jordanowny Antenatow, ktora żyła powtornym małżeństwęm z Jozefem Tadeuszem Strzemeskim, teráźnieyszym Starostą Hadziáckim, z Urzędámi swoiemi *u Niesieckiego tom: 2. à fol: 440. y Okolskiego tom: 3. à fol: 225.* czytáć możesz.

Biskup Chełmiński

Kasztelan Krakowski

Kasztelan Woynicki.

Kawaler Jerozalim.

Kasztelan Biecki

Kasztelan Krakowski

Woiewoda Bracławski

SPENDOWSCY, herbu Lubicz, iak ich wyráżá *Diploma* niżey wyráżone, ále według ábrysu herbownego, raczyi należeliby do herbu Poboká, bo máią ná tarczy Podkowę z Krzyżem ná wierzchu iey, á bez Krzyżá w śrzodku; ná hełmie

 zbroy.

zbroyną Rękę z mieczem do cięcia podnieśioną. Tych Indygenat ieſt za Krola Iáná III. ktorego Inſtrument w te ſłowá:

Seferowicz Spendowski

JOANNES Rex Tertius &c. &c. Significamus præſentibus, Diplomate Noſtro, ad infra ſcripta mediante &c. &c. Talem in Nobili Deodato Seferowicz conſpeximus & ſuſpicamur virtutem; cui licet in Patria ſua, claro à ſangvine Majorum ſuorum progenito, nihil deeſſet; quod ad rectè & præclarè vivendum deſiderari videretur, Gentilitium Nobilitatis decus, amplæ opes, dives patrimonium, & his omnibus præſtantior multus honor; hîs tamen non contentus bonis, unicum ad propagationem Avitæ gloriæ bonum ratus, ſi ex optimis quibusvis Rerum-publicarum inſtitutis, ac moribus virtutis ſuæ, metiendo magnitudinem, melior & glorioſior evaderet; fama, libertatum Reipublicæ, Regnique Noſtri accenſus, ſponte ſua Patrijs abſceſſit oris, teſtaturus omne ſolum Viro forti eſſe Patriam, & eam veriùs rectiusquè, quæ altioribus Virtutum feracior ſeminibus, arentes etiam facit fæcundare glebas; Patrij ſatiatus ſplendore Cæli, irretorto cum Aquila Sarmatica Solis adſpectare jubar anniſus oculô; ſub ipſo ſui in Poloniam veſtibulo, quæ non edidit Virtutum ſpecimina: non diu deliteſcere potuit nata in præſtantiſſimo Viro ad ſummum quævis fortitudo, ſed vernante adhuc ætatis ſuæ flore, vitam, vireſq; ſuas, conſervationi, propugnationiq; Reipublicæ Majeſtatiſq; Noſtræ litavit, quod illibatè & indefeſſè per 28. Annos in finibus Regni ſemper Turcicis, Tartariciſq; ſeſe opponendo incurſibus, adimplevit. Tot illi inter repercuſſas barbarorum Polonæ Gentis hoſtium vires, & averſas imminentes clades, benè meritorum excrevere Laureæ, aſſurrexere tituli, enatæ perennaturi Nominis adoreæ, quot fortalitia in confiniis Regni Noſtri exiſtentia, hoſtilibus ſemper obuia meatibus, ſecurè ejus vallata præſidio, & propugnata robore, intercluſo hoſtibus in Patriam aditu impedita exſtitere, quæ omnia ſemel innatus erga Rempublicam Noſtram amor, in eo privatorum non ductâ ratione diſpendiorum, nec ſalutis mille objectæ periculis, & Heroica ſua magnanimitate, & conſpicua dexteritate impendentia quæquæ hoſtium molimina, Noſtro fideliſſimè deferendo lateri effecit. Honorarium ſpo-

Szlachcic dawny

Zaſługi Spendowskiego.

pon-

ponderat virtuti ejus contentamentum, procul dubio expleturus, ni fata invidissent, Serenissimus Divæ memoriæ Antecessor Noster MICHAEL Primus, ob intaminatam ejus fidelitatem, in quam denuntiandis omnibus hostium stragem Reipublicæ minitantium machinationibus bellè comprobavit: Inter quæ innumera ejus decoramenta, loquitur perenni gratæ recordationis monumentô, non intermorituram sui Nominis famam Fortalitium Jazłovecense, quod invalescente innumera Turcicæ potentiæ tyrannide, & numeroso suo strenuè defendit milite, & propriô adversus hostiles turmas objectô pectore, vesanum eorum, velut objecta Gorgonis parma, furorem deterruit, retuditq;, violentiore demum expugnatum impetû, resarcitis militarium suarum copiarum viribus, absq; mora, formoso artis bellicæ stratagemate, deletis ad internecionem, profligatisq; nefarijs Obsessoribus, Fortalitium Generoso Stanislao Koniecpolski, Supremo Castrorum Regni Metatori restituit intaminatum. Hac igitur glorisissimâ vivendi ratione, dum Heroicam satageret propagere famam, vitam creberrimis, pro Nobis, Republica, & Patriæ hujus conservatione objecit periculis, pro legendo Milite numerosissimos exposuit sumptus, nullum viarum passum, in quibus aut hostiles fortiter non retuderit côpias, aut liberum in Patriam irrependi non intercluserit iter, reperimus, & quoties ad arcendas hostiles obivit excursiones, toties ex arena pulcherimam bellicæ laudis, & virtutis retulit adoream, quin hucusq; insignem, ac Reipublicæ probare fidelem, eximiaq; infractæ fortitudinis edere non desinit argumenta. Quocircà cùm & ipsa virtus inclyti digna sit loquax præmij, & Nos eximia hujus magnanimi Herois adæquata beneficentiæ Nostræ, pensantes lance merita, faciendum esse Nobis duximus, quatenùs in uberiorem Gratiæ Nostræ testificationem, Nobilem Theodatum Seferowicz Spendowski, in numerum Regni Poloniæ Nobilium cooptaremus & adscriberemus, proùt defactò, accedente Nostrò, atq; omnium Ordinum in Comitijs præsentibus Coronationis Nostræ felicis, consensu cooptamus, & adscribimus itai ut tam ipsemet, quàm ipsius legitima proles, rectè, & legitimè de lumbis ejus procedens, ac succedanea posteritas, quà Viri-

Pochwały Spendowskiego.

Indygenatu wyrażenie.

lis, quà Muliebris sexûs, nunc, ác perpetuis temporibus, nobiles Regni Poloniæ, dicere, scribereq; & ab omnibus reputari ac nominari, omnibus item ac singulis libertatibus, ac prærogativis gaudere valeant, debeantq;, quibus Nobiles in hoc Regno nati gaudent. Porro, ne quid ad summas ipsius condecorandas desit ornamenti virtutes, quandoquidem Generosus Stanislaus Koniecpolski, Supremus Castrorum Regni Metator, Capitaneus Dolinen: videns summo Patriæ, & Reipublicæ nostræ commodo, ac defensioni, magnanimum hunc natum esse Heroem, necnon hæreditarijs suis bonis & Fortalitijs non semel liberatricem ab hostili depopulatione, & incursione protendisse dexteram, præfatum Nobilem Theodatum Seferowicz Spendowski, ad ulterius de Nobis, ac Patriâ benemerendum æviterno promotionis suæ provocans monimento, illum ad communionem stemmatis antiquissimæ domôs suæ Lubicz dictum admisit; non dispari Nos ratione illum, ejusq; legitimos utriusq; sexûs successores, ac succedaneam posteritatem, circa usum ejusdem prædicti stemmatis Lubicz in perpetuum conservamus, hocq; ipsum stemma, uti depictum, delineatumq; est hic: (: Hoc loco depictum stemma in originali Diplomate Lubicz dictum:) ipsis assignamus, & pro Armis Gentilitijs nobilitatis damus, & conferimus. Quod omnibus, & singulis, Regni Nostri Senatoribus, Provinciarumq; nostrarum Dignitarijs, Officialibus, ac universæ Nobilitati notum facimus, edicimusq; ut exemplo nostro præmemoratum nobilem Theodatum Seferowicz Spendowski, favore suô ac consortio Nobilitatis dignum excipiant, & pro vero Regni Poloniæ, cum omni legitima ejus Posteritate reputent, juxta præsens Diploma Nostrum & Constitutionem publicam in Comitijs Generalibus Varsavien: eo nomine sancitam. In quorum fidem huic Diplomati manu Nostra subscriptô sigillum Majestatis nostræ applicari jussimus. Cracoviæ Die 15. mensis Februarii, Anno Domini 1676. sub tempus Comitiorum felicis Coronationis nostræ. Præsentibus. &c. &c. IOANNES Rex L. S. Hieronimus Pinotti, S. R. M. Secretarius.

Do herbu Koniecpolskich przyięcie

mpp.

NABRAM

NABRAM ALBO WREBY HERB.

EPIGRAMMA.

Semper ab antiquo Campis his aurea meſſis
Surrexit Patriæ, famaquè nata Viris.
Martius eſt Campus, Palmis, Laurisque decorus,
Omnis Bellonæ florida ſerta ferens.
Eſt ſua Gens Orbi candore notabilis ipſo,
Stemmatis ut ſummo Lilia terna docent.

ABRYS HERBOWNY.

SĄ polu przez tarczą, z gory ná doł proſto rozciągnione, ktorych ſześć rachuie *Okolſki tom: 2. fol: 241.* y *Nieśiecki tom: 3. fol: 330.* tu śiodme przez nie ciągnie ſię poprzeczne, od gory prawego boku tarczy, ná doł ku lewemu, na ukoś przechodzące: ſą koloru czarnego y białego, ná przemiany, zaczynaiąc od prawego pola czarnego, według Autorow wyrażonych, ktorzy ná hełmie kłádą trzy piora Struśie, tu zámiaſt nich ſą trzy Lilie białe. Widziałem tegoż herbu ábrys, *Opisanie herbu*

brys, z Xiąg Saſkich, y Pruſkich Autorow, w teyże Procedencyi niżey wyrażonych, ták koperſzrychowány, iák go tu widziſz, y kolorami dyſtyngwowány; ále w nim pierwſze pole z práwego boku ieſt żołte, drugie czerwone, trzecie białe; tákieſz drugie trzy polá od żołtego znowu zaczynaią ſię, á pole poprzeczne ieſt błękitne. Wſpomina tęn herb *Cromerus lib: 1. fol: 498. de Gente Polona*, Waldorffem go zowiąc, ieſt też *u Paprockiego w Gniaździe fol: 191. y o Herbách fol: 547.* oprocz *Okolſkiego y Nieśieckiego.*

ORYGINAŁ HERBU.

Baieczna relacya

O początkách tego Kleynotu, piſze *Paprocki y Nieśiecki locô citatô.* Iż w Pruśiech niektory Rycerz z Domu Korczakow, nie maiąc żadnego potomſtwa, tylko iednę corkę piękney urody, nie chciał ią zá mąż wydáć proſzącemu o nię, ále brat iego rodzony, á ſtryi Panny, w niebytności Oycá, pozwolił im ślubu, y w ſtánie małżeńſkim lokował ich. Powrociwſzy Ociec do Domu, rozgniewany, że brat wydał corkę iego zá mąż, y dopuścił ſię tego zá żyćia Oycowſkiego, náiachawſzy go zábił, w tym mátka corki z żalu y fraſunku wielkiego umárła, á Ociec z pozoſtałemi ſynowcami pogodził ſię, ále herb Korczaká zá karę bratoboyſtwá utráciwſzy, ná znak żáłoby wziął czarne y białe polá. Iednák tę relacyą *Paprockiego*, baieczną przyznáie bydź *Okolſki*, nie bez rácyi. Ten bowiem herb Nábrama, nie ma nic w ſobie z herbu Korczáká; gdyby záś ná ukaránie bratoboyſtwá odmięniony był, cokolwiek z herbu Korczaká dlá pámiątki zoſtałoby ſię, iáko w herbách Pomianu, Poboka, y inſzych. Do tego, że Korczak z Węgier do Ruśi wnieśiony, *Waldorff* záś, czy Nábrám, ieſt w Pruſách nábyty, y nie má żádnego podobieńſtwá w názwiſku ſwem, ieden do drugiego. Záczęm ieſt to herb inſzego nábyciá, pierwſze początki ſwoie máiący w Pruſách, iák piſze *Okolſki tom: 2. fol: 241.* Autor *Gloriæ mundi* powiádá, że w Arágonij Hiſzpáńſkiego Páńſtwá, dáwni Xiążętá, czy Krolowie, y przednieyśi Pánowie, tym herbem záſzczycáli ſię; iákoż nád opinią *Okolſkiego*, dáwniey ieſzcze ten herb znaydował ſię w Saxonij, niżli go w Pruśiech używano, iák zrozumieſz z początku tey procedencyi.

Dokumentá dáwnieyſzych początkow.

HER-

HERBOWNI według *Okolſkiego* y *Nieśieckiego.*

Borodolſcy, *Okolſki* piſze ich Brodelſkiemi, w Ziemi Przemyslkiey.
Choteccy w Lubelſkim Woie:
Hundorffowie z Prus w rożnych Woiewodztwach.
Iedlińſcy w Sieradzkim Woie:
Porebſcy w Zatorſkim y Oświęcimſkim.
Pielſowie, *Okolſki* zowie tych Pielſzami, á niepiſze kędy.
Rogowſcy w Krakowskim Woiewodztwie.
Roſperſcy w Pruſiach.
Sieroſzewſcy w Poznańskim Woiewodztwie.
Woliccy tamże.
Wulwanowſcy w Ruśi.

PROCEDENCYA
W Pruſſach y Woiewodztwie Ruſkim
HONDORFFOW,
Herbu NABRAM, álbo WRĘBY, po Niemiecku WALDORFF, názwanego.

PRocedencyą imienia tego, z dawnieyſzych lat obſzernie opiewaią Hiſtorycy y Kronikarze Elektorátu Saſkiego; w ktorym & *in Imperio* pierwſze gniazdo Przodkowie imienia tego założyli; gdy záś ná początku czternaſtego wieku, w Roku 1341, zá panowaniá ná Kroleſtwie Polſkim Kazimierza Wielkiego, Ludwik Kòénig, *Dominus in Weitzau,* Kawáler Saſki (: według Pruſkiego Autora, *Krzyſztofa Hartchnocha, w Xiędze Niemieckiey, Nowe y ſtare Pruſy, álbo hiſtorya Xięſtwa Pruſkiego nazwaney, fol:* 301, Hiſtoriograf zaś Litewſki, *Maciey Strykowski fol:* 430. *w Kronice ſwoiey,* Rudolfem go, czyli Luderem, y Xiążęciem Saſkim na ow czas Miſtrza Krzyżakow nazywá:) po zmarłym Teodoryku Oldemburgu, Miſtrzu Krzyżackim, utrzymuiąc ſię przy doſtoieńſtwie tymże, wiele Familij za ſobą z Saſkiego Xięſtwa, & *ex Imperio* pociągnął, przybył z nimże do Pruſs ná Pogany, dlá nábycia woienney ſłáwy, Marcin Hondorff, pierwſzy w Xięſtwie Pruſkim imienia tego przodek. Ják záś te Imię w Xięſtwie Pruſkim licznie roſkrzewione, w iakich tytułách y honorách, iák skolligacone z pierwſzemi tamże familiami, iák pięknie dyſtyngwowanym imieniem y woienną zaſzczycone ſławą? świádczą to Authorowie

Pierwiaſtki Domu tego *Hondorffow Genearcha*

rowie; wſpomniony *Hartcbnoch fol*: 451. *Hartung in fragmentis Genealogicis pag.* 203. y innych, *Paulus Fyrſzler titulo Inſignia Familiarum, parte 3tia fol*: 166. & 183. *Henneberger in Genealogia Pruſſica tab*: 28. y inni Authorowie, zwłaſzcza Pruſcy.

Goſpothowna. *Dybowna* Marcin tedy przenioſſſzy ſię w Pruſy, z żony familij Saſkiey Goſpothowny, zoſtawił dwoch ſynow; Marcina y Anzelma. Anzelm pierwſzy ſyn Marcina, *Liber Baro* ná dobrach *Landveden*, Kawaler woyſka Albrychta, Margrabiego Brandeburſkiego, ktoremu Anna Dybowna trzech powiłá ſynow, Gaſpra, Marcina, y Fryderyka; z tych Gaſpar nayprzod u Eryka, Duńſkiego Monarchy, naywyżſzą nád Woyskiem miał powierzoną komędę; iezdził potym z Wratyſławem ſzoſtym, Xiążeciem Pomorskim, w Roku 1392. do Rzymu, do Urbana Papieża, przez ktorego, podczas ſławney pod tamten czas Krucyaty, tenże Urban Krolowi Jerozolimſkiemu, złotą z błogoſławieńſtwem przeſłał rożą; *Rypowna* *Leyden* *Aulak* Kátarzyná zaś Rypowna, cztery mu powiła corki, z ktorych Barbara *imô votô* Leydenowi, *2dô* Gaſprowi Aulakowi, Gubernatorowi Krolewieckiemu; Anná Gaſprowi Gaudekierowi, Generałowi Majorowi Woyſk *Gaudekier* *Schanwitz* Brandeburskich; Katárzyná Erneſtyna Janowi Schanwitzowi, Pułkownikowi Kawaleryi Pruskiey (: żył za Filippa pierwſzego, Xiążęcia wyżſzey Pomeránij *Annô* 1540. :) Dorota *Taubenheyn* Janowi Taubenheymowi, Generałowi Majorowi y Staroście Damnawſkiemu, w Pruśiech poślubione, y ſyn Walenty. Fryderyk Otto drugi ſyn Anzelma, miał ſobie powierzoną funkcyą do traktowania o ugodę, między Boguſławem X. y Ottonem, Xiążętami Pomorſkiemi, o Powiaty Bitumski y Lemburski, *Annô* 1470. z Brygitty Feldenowny, iednę zoſtawił corkę *Feldenowna* *Prek* Barbarę Beatę, Janowi Preka Dyrektora *Cameræ Compbergienſis* małżonkę, y ſyná Gaſpra Ottoná, dziedzica ná dobrách *Mileynen*, Ablegata od Proteſtantow do Auſzpurga, *ad conficiendos Auguſtanæ Confeſſionis articulos*. Ten ſześciu po ſobie zoſtawił ſynow: z tych Jerzy dziedzic ná *Wilhauzen*, z Barbarą Zynkie- *Zynkierowna* *Neninkowna*, *Wildenowna* *Glingſzporowna* *Klingſzporowna* nowną; Wilhelm Pułkownik Woyſk Pruskich, z Emilią Neninkowną z Szwabij; Woyciech Pułkownik Altyleryi, z Urſzulą Wildenowną; Fryderyk Rotmiſtrz Woyska Pruskiego Kiryſierow, z Rebeką Klingſzporowną, Generáła Majora corką; ży-

li bez-

li bezpotomnie. Ján piąty, ſyn Gaſpra Ottona z Urſzuli Brod- *Brod.*
nickiey, Sędzianki Ziemskiey Piltyńskiey, zoſtawił dwie cor-
ki: Dorotę Euſtachiego Knobelzdorffa, Koniuſzego Xięſtwa
Pruskiego; Kararzynę Janá Brantá, Herbu Pochodnia, Ge- *Brant*
nerałá Májorá, małżonki; ſyn záś Jerzy w woiennych ex-
pedycyách ſłáwny Kawaler. Wolf, ſzoſty ſyn Gaſpra Ottona,
dziedzic maiętności Baiolen zwaney, z Kátarzyny Knobelz- *Knobelz-*
dorffowny, corki Erneſtá Pułkowniká y Kommędantá fortecy *dorff*
Pilawskiey; z ktorey mężni y w Woysku zaſłużeni Kawalero-
wie; Gaſpar Pułkownik Kawaleryi, Frouchnold Major; Krzy-
ſztof Pułkownik Jnfanteryi; Fryderyk Jan, Generáł Májor
Piechoty w Woysku Pruskim Roku 1683. w ſławney pod Wie-
dniem batalii poginęli; w teyże komitywie z niemi y śioſtra
Kátarzyná, Ottoná Branda Generała Leytnantá, od piechoty
Woysk Pruskich, żoná, pod tenże ſąm czas z Mężem zabita.
Marcin, ſyn Marciná pierwſzego z Goſpothowny, Generał
Májor Káwaleryi Pruskiey, ktorego z Weroniki Albenowny *Albenowna*
ſyn Ján Guntherus, Pułkownik Káwalery; z Jerzem Xiążęciem
Pomorskim w Roku 1530. ieździł ná Seym do Auſzpurga, dlá
otrzymania *feudi*; złączył ſię dożywotnie z Klarą Konigxeko-
wną, tá mu iednego powiłá ſyná Anzelma, Dziedzicá ná Szwanſ-
feldzie y Belinách, Pułkowniká Káwaleryi Pruskiey; żoná ie-
go Elżbietá Egloſzteynowna, Kanclerza Xięſtwa Pruskiego *Egloſzteyn*
corka, z ktorey czterech ſynow, Guntherus, Franciſzek, An-
zelm, y Jerzy, y corek dwie; z tych Małgorzata nayprzod Ga-
ſpra Kinwanga, powtore Adriana Bohſená, Anná Marciná En- *Kinwang*
glofſſzteyná, małżonki. Márcin trzeci ſyn Anzelma z Dybo- *Bohſen*
wny, *Liber Baro*, y naywyżſzy Marſzáłek Jerzego pierwſzego *Engloff-ſzteyn.*
Elektorá Brandeburskiego, miał ſobie powierzoną kommędę
nád Woyskiem, pod czas Rebellij Gdańſzczanow w Roku 1525,
z Jadwigi Dylowny, Sędziego Ziemskiego w Xięſtwie Pru- *Dylowna*
skim corki, zoſtawił corkę Kátarzynę Teodorę, ktorą zaślu-
bił Fryderykowi Grebenowi, Pułkownikowi Infanteryi Bran-
deburskiey, mężnemu w roku 1699. pod czas dobywania for- *Greben*
tecy Gibralfaru, Kawalerowi; y ſyná Iana. Franciſzek pier-
wſzy ſyn Anzelmá z Engielſzteynowny, Łowczy naywyżſzy *Engielſz-teyn.*
Pruski, Urſzulá *de Perlein* czterech mu zoſtawiłá ſynow: Ie-

rzy zſzedł bezpotomnie, Gaſpar z Powiatu Eylawskiego, Michał dziedzic ná *Oletzkſen* z Powiatu Olrtzchięskiego, podpiſali punkta komiſſyi, między Zygmontem III. Krolem y Rzeptą Polską, á Xiążęciem Iánem Sygiſmundem, Elektorem Brandeburskim, *circa feudum Ducale Pruſſicum*; o czym *in 3tiô Volumine Legum*, w roku 1612. *fol*: 113. Dwa razy małżęńskie Michał ponawiał ſzluby, z Kátarzyną Frebnerowną, y Katarzyną Hallenowną; z ktorych corki Iuliannę Ferdynandowi *de Freytach* Sztolpenskiemu w Pomeranij Staroście, Urſ. ulę Kázimierzowi Bohrenowi, Bárbárę Ludwikowi Froſzkenowi, Pułkownikowi, w Pruśiech Stároście Welawskiemu, w máłżęński záſzlubił związek; y ſynow dwoch: Sobeſtyan Major w Woysku Ceſarskim, Krzyſztof Pułkownik w Woysku Pruskim; á toli z Weroniką Graffowną Fenkowną żył bezpotomnie. Ián czwarty, ſyn Franciſzka, dziedzic ná Merklaku, Stároſtá Welawski, poiął w małżęską ligę Weronikę Kroſztenownę, z ktorey corka Dorota Cecyli, Wałętego *de Heym*, Gubernatorá fortecy Kiſtrynu máłżonka, y ſynow trzech; z tych Ián *Intimus Conſiliarius* w Stárogardzie w Pomeranii, Fabián Staroſtá grodowy *in Pieritz*, żona iego Dewicowná. Gaſpar trzeci ſyn Iáná, Generał Májor Woysk Brándeburskich, zginął pod Rámelią w batalij przeciwko Francuzom, w komędzie Feldmarſzáłká Woysk Angielskich, Hercoga Malborugá, w roku 1706. dniá 13. Majá.

Frebnerowna *Hallenowna* *Bohren* *Froſzken* *Fenkowna* *Kroſztenowna* *Dewicowna*

Ján drugi ſyn Anzelmá z Eggloſzteynowny, *Conſiliarius Ducatus Pruſſiae*, Dziedzic Dobr Kippiten w Tapiawſkim Powiecie; ktorego z barbary Werterowny, corka Dorota, Ludwika Folfanga Szlibená małżonka, y ſyn Anzelm Major w Woyſku Krolá Szwedzkiego. Jerzy Sędzia Pruſki, ſyn trzeci Anzelmá, dziedzic ná Szkanglaku w roku 1593. żoná iego Mariá, Graffá Horná, Generała Leytnantá corka, dwie mu powiłá corki, z ktorych Mariá Wilhelmowi Kenigxekowi, Giertruda Wilhelmowi Hondorffowi, w małżeńſtwo poślubione; y ſyná iednego Krzyſztofa, Sędziego Ziemskiego Powiatu Sterburskiego, ten z Katarzyną Sakienowną żył bezpotomnie. Wálenty Guſtáw, Sędzia Ziemſki w Pruſách, Gaſpra z Rypenowny ſyn, żył dożywotnie z Katárzyną Zynkienowną, *Praeſidis in*

Eggloſzteynowna *Werterowna* *Horn* *Kenigx* *Rypenowna* *Zynkienowna*

ſidis in Curlandia corką, z tey ſyn Fryderyk, Miaſtá Preis holland Staroſtá, umarł w roku 1593.

Ján Zygmunt Marciná, z Jadwigi Dylowny ſyn, dziedzic ná Bajolách *Præſidens in Pruſſia*, dwá razy małżenſkie ponowiał ſzluby, z Elżbitą Wolfframſdorffowną, powtore z Magdaleną Elſenowną, z tych cztery zoſtawił corki; Gertrudą Ierzemu Grebenowi, Majorowi Woyſk Pruskich; Mechtyldá Gaſprowi Kinwangowi, Pułkownikowi Kawáleryi Woyſk Szwedzkich; Emerencianná Wolfangowi Arenſzwaldowi; Anná Otyliá Ierzemu Elſenowi, Rotmiſtrzowi Kawaleryi Ierzego Wilhelmá Kurfiſtrza Brandeburskiego (: Zginął ten w roku 1633. pod czas oblężonia Bambergá :) dożywotnie ſprzyśiężone, y ſynow trzech. Dymitra Pułkownika Kawaleryi Woyska Duńskiego, z Graffowną Szlitenbachowną, w roku 1598. zſzedł bezpotomnie; Wilhelma (: był ten *Præſes in Ducatu Pruſſiæ* :) żył dożywotnie z Małgorzatą Leſzkwanowną, Generałá Majora Woyſk Szwedzkich corką. powtorzył małżeńſtwo z Giertrudą Hondorffowną, z ktorey corki; Eſterá Fryderyká Kichmiſtrzá *de Szternberg*, z Familii Miſtrzow Krzyżackich; Anná Fryderyká Preká, naywyżſzego Koniuſzega Pruskiego; Barbára Zygmuntá Berwalda, powtore Melchiora Kannacherá, Sekretarzá *Status Regis Pruſſiæ*, dożywotnim ſzlubem obowiązaná; y ſyn Ian iedynak, dziedzic ná Bajolách, z Kátarzyną Wetzhauſowną, Generałá Majorá w Pruskim Woyſku corką *ſterilis*. Ierzy trzeci ſyn Ianá Zygmuntá dziedzic ná Dobrach Paſtt y Pryſtannien zwanych, ſprzyśiągł ſobie dożywotnie Kátarzynę Gaudekierownę, z niey dwie corki, Elżbietę Dymitrowi Pakmorowi, Annę Leſzkwanowi Pułkownikowi Szwedzkiemu w małżeńſtwo wydał; y ſynow trzech, Ian Albrecht, dziedzic ná Pryſtanniách, tenże z Powiatu Bartenſzteyskiego *Delegatus ab Ordinibus Pruſſiæ*, zá Zygmuntą III. *podpiſał Literas reverſales, vide Vol: III. Legum fol: 151. ſub Anno* 1612. żoná iego Pakmorowna. Ierzy z Dorotą Kannáherowną, w roku 1600. Fryderyk oſtátni ſyn z Katárzyną Tettaowną, zeſzli bezpotomnie. Ierzy álbo Guntherus, dziedzic ná Wielkiey Goy y Suſzlaku, ſyn czwarty Anzelmá z Egielſzteynowny, ſtemu Anná Zarnowská z Pomeranii, iednego urodziła ſy-

Dylowna
Wolffram-ſdorff.
Elſenowna
Greben.
Arenſzwald.
Elſen
Szlitenbach
Leſzkwan
Prek
Berwald
Kannacher
Wetzhauſowna
Gaudekier
Pakmor
Leſzkwan
Pakmorowna.
Zarnowská

łá fyná Fabiana, dziedzicá ná wielkich Goiách y Belinách, ktoremu Barbárá Ebertynowná małżonká, trzy powiłá corki, Sybillę Michałá Eggloffszteyna, Komędantá w Tylzij; Barbarę Fryderyká Rozenberga, Konfyliarzá Sądow Zadwornych Pruskich; Amalię Ierzego Belinga, Koniuszego Wielkiego Pruskiego, małżonki; Fryderyká y Fabiana fynow: Fryderyk. dziedzic ná Serwillách, Major Woyfk Duńskich, z żony Katárzyny Teltaowny fyn ieden Ierzy Hubertus, Pułkownik Woyska Rzeczy-pofpolitey Holenderskiey, w roku 1712. Admirał Flotty Weneckiey. Fabian fyn drugi, Major Woyfk Pruskich, dziedzic ná Wielkiey Goij, Belinách y Pryftanniách, dwá kroć ponáwiał małżeńftwo, z Weroniką Lehenfdorfowną, powtore z Barbarą Kannaherowną, ná Paszlakach y Schwansfeldzie dziedziczką; czterech z nich zoftawił fynow, Woyciecha, Iáná, Melchiora y Fabianá. Woyciech dziedzic ná Belinách, pamiętny w fynu fwoim Ierzym Wilhelmie, Pułkowniku Woyfk Cefarskich, ktorego Umieiętność *in bellicis* tę znalazła u Leopolda Cefarza Rzymskiego eftymacyą, że go godnością Baroná *S. R. J.* przyozdobił; rownie go poważał y Xiąże Eugeniusz *Generalissimus* tychże Woyfk, że go przy wszyftkich expedycyach woiennych, chciał mieć od śiebie nieodftempnym Pułkownikiem, Generałem Adjutantem go fwoim uczyniwszy, oraz Gubernerem Fortecy Kortryk w Niderlandách, po oderanym záś fławnym zwycięftwie nád Francuzami pod Turynem, ieździł w Pofelftwie od tegoż Xiążeciá Feldmarszałká do Rzeczypofpolitey Holęnderskiey, w roku 1706. wypełnił należycie włożoną ná śiebie funkcyą, o czym doczytá śię każdy w Mowie iego do Stanow Holenderskich mianey, w Hiftoryi życiá Xiążęcia Eugeniusza, Niemieckim wydaney ięzykiem *fol:* 123. Żył w dożywotniey przyiáźni z Baronowną Seroskierchen, Familij Holęnderskiey, w roku 1714. umarł w Berggofpfoom dnia 9. Maja 1719. Ian fyn drugi Fabiana z Kannaherowny, dziedzic ná Wangottach. Żoná iego Rofyná Kienixekowná, druga Anna Maryá z Kurlandij Medonowná; z tych pierwszá corká Elżbietá Iuhanná, N. Kniaziewiczá dziedzica ná Lauxttoffie; Dorota Małgorzata Mikołajá Derszawa, Pifarza Ziemskiego Piltyńskiego, dziedzica ná Kaulifzu w Kurlandii, małżonki; y fynow trzech

Margin notes: *Ebertynowna. Eggloffszteyn. Rozemberg. Beling. Lehenldorf. Kannaherowna. Seroskierchen. Kienix y Medonowna. Derszaw*

trzech: Ierzy, Albrecht, Ludwik, y Fabian; Ierzy Krzyſztof, dziedzic ná Wangottách, Abelinách, y Szpigloffen, Major Infanteryi w Woysku Saskim, ktorego z Katarzyny Hondorffowny, dziedziczki dobr Dulcen, ſyn ieden Melchior, dziedzic po Oycu ná Wangottach, Junkierskien, Szarwſz, y Szpiglofken, Konſyliarz Sądow Nadwornych Krolewskich, z Lauſſenowną, Pułkoynika Altyłeryi Koronney Polskiey corką, pod ten czas żyiący. Albrecht Ludwik ſyn drugi Iana z Kenixekowny, dziedzic ná Weytzdorffie, Pułkownik w Woysku Duńskim, z Barbarą Katarzyną Grebenowną, zoſtawił ſynow kilku, z ktorych Wolff Ferdynand, dziedzic ná Weytzdorffie, Bolawie, y Sztanmie, w Pruśiech żyie pod te czaſy. Fabian Henryk ſyn trzeci, Pułkownik Woyſk Ceſarskich bezpotomny, niedawno zmarły. Melchior ſyn trzeci Fabiana z Kannaherowny, dziedzic ná dobrach Dulceny y Abelinach; żona iego Katarzyná Małgorzata Kannaherowná, dziedziczka ná Szwanſweldzie, z niey dwie corek: Katarzyna Sybilla, Ierzemu Krzyſztofowi Hondorffowi, wyżey wſpomnionemu, Anna Ianowi Gąśiorowskiemu, w małżeńſtwo wydane; y ſyn Jerzy Wilhelm, dziedzic dobr Dulcen, dwie miał żony, Annę Aldegundę Gaudekierownę, drugą Barbarę Katarzynę Grebenownę, z niey ſyn Kryſtyan Ludwik żyiący. Fabian czwarty ſyn Fabiana z Kannaherowny, ná mnieyſzych Goiach Dziedzic, Pułkownik Kawaleryi Woysk Pruskich, urodzony 1623. żył dożywotnie z Rożyną Sechſndorffowną, powtore z Katarzyną Elżbietą Aurowną z Tyrenbergu, tego podobno Wnuk Ierzy Krzyſztof, Major w Woysku Pruskim, Adamſcheydy, y mnieyſzey Goij dziedzic, podtenczas żyiący.

Lauſſenowna *Grebenowna* *Kannaherowna* *Gąśiorowska* *Gaudekieronowna* *Sechſndorff.* *Aurowna*

Gaſpar, ſyn drugi Walętego z Zynkienowny, Konſyliarz Sądow Zadwornych Elektora Pruskiego, z Katarzyny Gattenhofenowny ſpłodził corkę Barbarę, Ierzego Kleyſta Sędziego Ziemskiego w Pomeranii, w roku 1599. zrodzoną, y Aldegundę Gaſpra Wilchelma Elſznica, Staroſty Raſtemburskiego małżonki; y ſynow trzech: Krzyſztof, fortecy Węgierskiey Temezwarku Komędant; Krzyſztof Zygmunt ſyn drugi, ktorego Anna Moſchwirczowna, powtore Małgorzata Walenrodowną, z Familii Konrada Walenroda, Miſtrza Krzyżackiego,

Zynkienowna *Gattenhoff.* *Kleyſt* *Elſznic* *Moſchwirczowna;* *Walenrodowna*

Q małł-

małżąnki; y Ierzy Oberfzteleytnant Kawaleryi Pruskiey, ktoremu Elżbieta Mulbenowna, iednego urodziła fyna Woyciecha, Pułkownika Altyleryi w Prusiech; żył dożywotnie z Katarzyną Wildenheynowną, z ktorey dwoch miał fynow, Krzyfztof w Woysku Cefarskim Oberfzteleytnant, z Braxeynowny małżonki zoftawił fyna, w rożnych Niemieckich Woynach doświadczonego żołnierzá, y corkę, ktorą wydał zá Bromzera, znaczne Dobra Sztenelię leżące nad Preglem rzeką, nie daleko Tylzy, w pofagu wyznaczywfzy; tenże pod Barem będąc Generałem Leitnantem, komęnderuiąc kilką tyśięcy Woyska Brandeburskiego, za Iana trzeciego Krola Polskiego, znaczne męftwa fwego dał dowody. Ierzy zaś Brat iego przenioźfzy śię z Prus, ośiadł w Warmij na dziedzicznych dobrach Patryki zwanych, ktoremu Apollonia Hoppenowna z Grafowny Szteynbokowny zrodzona, wydała na świat godney pamięci fyna, Iana Krzyfztofa, Cześnika Nowogrodzkiego, Generała Majorá w Woysku Rzeczy-pofpolitey Polskiey. Sławne batalie, Batowska, Zurawińska, Kałuska, Widęńska, y pod Bukowiną, odwagi iego rycerskiey świadkami byli, o czym fzerzey *Nieśiecki*, y w Konftytucyach Koronnych ieft iego nieśmiertelna zapifana pamięć, *Legum Volumine 6tô, fub Anno* 1710. *fol*: 197, tymi ftowami: *Więc y Urodzonego Krzyfztofa Iana Hondorffa, Cześnika Nowogrodzkiego, Generała Majora nafzego, nie w iedney probie męftwa y wierności doświadczonego, za fzkody y ruiny fwoie, od nieprzyiaciela poczynione, przyznanie rekompenfy na Dobrach nafzych Wodnikach, Woiewodztwa Rufkiego, Ziemi Lwowfkiey, a Dzierzawy iego, flufznie pretenduiącego, do fkutku przyprowadzić przed fię bierzemy.* Żył dożywotnie z Francifzką Kurczowną, Podftolanką Bracławską, z ktorey corek cztery, Anna y Ioanna Zákonnice Bernárdynki w Lwowie; Maryánna Tomáfzowi Zurowskiemu, Stolnikowi Zydáczewskiemu; Teofilá Károlowi Mężyńskiemu, Stolnikowi Trębowolskiemu, powtore Francifzkowi Rościfzewskiemu, Pifarzowi Ziemskiemu Płockiemu, poślubione; y fynow czterech: Adam Probofzcz Gołogurski, ftan fobie Duchowny obráł; Michał Podczáfzy Nowogrodzki, *1mô votô* z Szepelską wdową, po Kamińskim Sędzim Krzemienieckim, *2do* z Iánifzewską, z ktorey fyn

Mulbenowna *Wildenheynowna* *Bromzer* *Hoppenowna* *Szteynbok* *Kurczowna* *Zurowski* *Męzyński* *Rościfzewski* *Szepelska* *Kamiński* *Ianifzewska*

ſyn Jerzy w Zákonie Dominiká Swiętego, y Ian na świecie. Krzyſztof Towarzyſz Huſarski, Potockiego Kaſztelaná Krakowskiego, Hetmana W. K. Jerzy Pułkownik Infanteryi w Woyſku Koronnym Rzeczypoſp: Polskiey, Stolnik Jnflandzki, młodość ſwoię w Woysku Pruskim polerował, á w Polskim Szarzę Pułkownika, w nadgrodę zaſług odebrał. Poſłany był od Iozefa Potockiego, Hetmaná W. Koronnego, Kaſztelana Krakowskiego, *in Annô* 1739. do Anny Jwanowny Jmperatorowy Moskiewskiey, w ważnych intereſach, ktorą funkcyą z honorem odprawił. Miał oraz Komendę Fortecy Staniſławowskiey pod czas inkurſyi, pod ktorą *in Annô* 1738. podſtąpiwſzy w kilku tyśięcy ludzi, Kantymir Xiążę Wołoſkie, y o poddanie oney tentuiąc, *infectis rebus* odſtąpić muſiał: a potym też funkcyą we Lwowie przez lat kilka *dexterrimè* utrzymywał. Po pierwſzey żonie, Męchtyldzie Meżyńskiey *ſterilìter* zmarłey, żyie w małżeńskiey lidze z Anną Gumowską, Cześnikowną Zakroczymską, z ktorey ſyn Antoni y Jozef, młody dowcip w Szkołach poleruią; corká Elżbieta, Staniſławowi Jeło Malińskiemu, Cześnikowi Wołyńskiemu, w małżeńſtwo wydana. Franciſzka záś Kátarzyná, Maryanna, Dorotá, ieſzcze *in tenera ætate*. Ferdynand Hondorff, Dziedzic ná Henrykowie, Ianowie y Rudawie w Pruśiech, temi czaſy żyie, N. Hondorffowna, *cuiusvis Nominis*, zá Brzezą, w Woiewodztwie Poznańskim, żyie pod te czáſy.

Męzyńska

Gumowska

Maliński

Brzeza

NA-

NAGODY HERB, TO IEST PRUS 3tio. z GWIAZDĄ.

EPIGRAMMA.

Præfulget tenebris, bellaci ſydere Pruſſus,
Noctibus æternis qui tulit ante diem.
Non ſibi Mars ſoleam fregit certamine longo,
Obſequijs nunquam claudicat iſta Domus.
Non curat Falcem, ſperdns plus enſe metendi,
Palmas & Laurus, Crux cui certa ſalus.

ABRYS HEBOWNY.

Opiſanie Nagody. NA tarczy ieſt połtora Krzyżá złotego, pod nim Podkowá cała, ocelami tylnemi ná doł ſpuſzczoná, w środku niey Gwiazda w polu niebieſkim, á Krzyże wyrażone, w krwawym. Na hełmie nic nie zażywaią. Tym ſię iednak rożni od Pruſá trzeciego, u *Okolſkiego tom: 2. fol: 550.* iż pod tamtym połowę tylko podkowy z iednego boku, á z drugiego koſá znayduie ſię. *Rożność Nagodow, to ieſt Prus tertio.* Rożni ſię y od Pruſá trzeciego, u *Nieśieckiego tom: 3. fol: 935.* wyrażonego, pod tym tytułem.

Prus

Prus herb 3tiô, fol: 751. Rożni się y od Prusá, á raczey Nagody tego, ktorym się sámisz Czarneccy pieczętuią; álbowiem iedni zażywáią go bez Gwiazdy w szrodku Podkowy cáłey, inśi záś z Gwiazdą; ktorá odmiáná z niżey wyrażonych okazyi stała się. Pisáli o tymże herbie, *Páproc: in Nido fol: 63. De Stemmat: fol:* 419. *& in lib: Stromat: Bielski fol:* 82. *Okolski tom: 2. fol: 550. &c:* przecięż żaden niewyraził tákiego herbownego Prusá Nágody, iáki się tu specyfikuie.

POCZĄTEK NAGODY z GWIAZDĄ.

To pewna, iż Prus 3*tiô*, idzie od Prusá *2dô*; tęn záś pochodzi ze wszystkiemi Prusámi herbownemi, od *Prusa 1mô.* w herbarzach dawnieyszych ták nánotowanych; Prus zaś, álbo Nagody z Gwiazdą Czarneckich, z tąd ma początki swoie: Iż Mateusz Czarnecki, syn Macieia, Rotmistrza sławnego, z Katarzyny Zgorskiey urodzony, a wnuk Piotra Czarneckiego, Kasztelana Zawichoystkiego, w szwadronie Oycá Macieiá swego służąc woynę, w Kommendzie Potockiego, syna Hetmańskiego zostawaiąc, zapędzili się nad, *Żołte Wody*, przeciwko Tatarom y Kozakom, z Chmielnickim ná Ruś y do Polski ruszaiącym się w Roku 1648. według *Kochow: Climac: 1. fol:* 22. gdzie tám Maciey Czarnecki, iz wiele dokazywał, y wiele otrzymał wiktoryi w nocy nád nieprzyiacielem, wziął za to do herbu Gwiazdę, y lokował ią w środku Podkowy, swoiego z dawna nabytego Prusá herbownego; á lubo ten Maciey Rotmistrz woyskowy, heroicznie támże poległ ná ostátku, Máteusz iednak Czarnecki, syn pomienionogo, zaczął naywprzod pieczętować się, z tą odmianą rodowitego, z dawna zaszczytu swoiego. Ze záś ten herb nazywa się *Prus 3tiô*, to iest *Nagody*, pisze o tym *Okolski tom: 2. fol: 550.* á że się *Prusem 3tio* pieczętuią Czarneccy, wyráża *P. Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 751. *pod Prusem 3tio*, między Herbownymi także *tom:* 1. *fol:* 348.

Procedencya herbownych Prusow

Okazya od mienności herbu Czarneckich

HERBOWNI Prus 3*tio*, to iest Nagody, według zebrania *Okolskiego tom: 2. à fol: 553. ad fol: 561.*

Bełdyccy w Podlaskim Woie:	Dłuzniewscy, w Płockim y
Dawidowscy w Ruskim Woie:	Bełskim.

Dłu- R Do-

Dobrzynieccy.
Jábłonowſcy Xiążętá z Jabłonowa w Płockim, w Powiecie Mławſkim.
Iaruntowſcy w Ziemi Łomzyńſkiey.
Karniſcy w Płockim Woie:
Korewiccy w Podlaſkim Wo:
Kowalewſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Minſcy w Warſzaw: y Mińskiey Ziemi.
Mlącey w Czerſkiey Ziemi.
Mroczkowſcy.
Mrozowiccy w Krakow: y Bełſk:
Napiorkowſcy, z Bełskiego Woiewodztwa.
Opaccy w Mazowieckim Wo:
Oſowinſcy w Ziemi Liwskiey
Pruſzkoſcy z Rożańskiey Zie:
Roſochaccy w Wiſkiey Ziemi y ná Podo:
Rudzińſcy, w Mazowieckim Woiewodztwie.
Wietwińſcy w Mazowiec: y Wołyńſkim.
Żukowſcy, z Wiel: Zukáwa w Płockim.

Z poźnieyſzego zebraniá Nieśieckiego *tom*: 3. *fol*: 751. & 752. te Szlachetnych Imioná wynayduią ſię.

Bogdańſki	Łoſowſki	Radomski	Wichowſki
Byſzyński	Młocki	Rzeczkowſki	Zieleńſki
Czarnecki	Nogawſki	Skowroński	Zuchorſki
Glaznocki	Piſánka	Słucki	

PROCEDENCYA
z Czarney y Tamy
CZARNECKICH
Herbu *Pruſs* *3tio*, to ieſt Nágody z Gwiazdą.

Dwie linie Czarneckich

DWie ſą linie w Ruſkim, ná Wołyniu y w Podolſkim Woiewodztwie, Czárneckich znayduiących ſię, z tą tylko differencyą; iż pierwśi nie maią przydaney do herbu Gwiazdy, drugim záś w środku Podkowy Gwiazda w błękitnym polu przydaná ieſt. Naydawnieyśi z Czarneckich, bez Gwiazdy herbu *Prus 3tio*, Piotr, Stefan y Ierzy, Rotmiſtrze y Pułkownicy w Genealogij wyrażeni; bo dla rewolucyi częſtych y ogniow Marſowych, nie można w Aktach zinweſtygowáć Przodkow dawnieyſzych, częścią iż od Szwedow ſą popalone, częścią iż do

Roſſyi

Rossyiskiego Imperium są zábráne, częścią iż włości Czarneckich wszystkie są zruynowane przez Tatarow y Chmielnickiego, do tego iż rázęm dziewiąciu Pułkownikow y Rotmistrzow, z Hetmanem Kalinowskim (: ktorzy wielkie kommendy miewaiąc ná wielu mieyscách, przed tym zwyciężali nieprzyiacielskie woyska:) zgineło pod Batochowęm, á ich skarbce nie wiedzieć gdzie się podziáły zá Chmielnickiego inkursyi, y buntow Ukraińskich, co raz więcey wzmagaiących się. Pomienionego Piotra, Stefaná y Ierzego żony, nie można wiedzieć ktore były, iáko też y tych Czárneckich, ktorzy nád Dniepręm zgineli, pod Batohowęm; dopiero od pozostáłego Stephana Czarneckiego, ktory po zabitym tamże Oycu swoim y Stryiách zostawał w opiece Xiążęcia Bogusza Korotki, wiadoma iest dalsza Procedencya. Albowięm tenże Xiążę Bogusł. Korotko, dawszy mu w małżeństwo wnuczkę swoię, z Xiężniczki Zbárskiey, ostatniey z Domu Kraśnosielskich urodzoną, z krewnił się z Xiążęciem Korotkiem, Zbárskiemi, y Korybutami Wiśniowieckiemi, z ktorych Michał Korybut Xiążę Wiśniowiecki, był Krolęm Polskim, á od Xiążęcia Olgierda idąc Xiążęta Zbaraskie, nie tylko Krola Jagiełłá, ále też całą Prozapiią iego, kilku Krolow Polskich, Węgierskich y Czeskich, prowadzi zá sobą, z wielką Majestatow postronnych kolligacyą. Xiążąt Korotkow wspomina dwoch, Czarneckich Familiia, Juchna y Bogusza, ktorzy cokolwiek ná mil kilkadziesiąt w dłuż y w szerz Zádnieprza zawoiowali, wszystko w ten czas w ręce nieprzyiacielskie wpadło, gdy támże dziewiąciu Czarneckich zgineło, z kąd owá dumá Polska: *Ocknij się Lechu &c: Koreckich nie ma, Czarneckich mało, y Chodkiewiczow iuż nąm nie stało.*

Piotr. Stefan y Jerzy Czarneccy

Xiążę Korotko

Kraśielski

Xiążęta Zbaraskie y Wiśniowiecy

Znowu dopiero, iákoby żyć poczęła Rycerska Familia, od Stefaná Czarneckiego z Kraśnosielskiey, ktorego corka iedna zá Władysławęm ná Bochurynie Chreptowiczęm, Stolnikiem Kijowskim, w dom zacny dostała się. Albowięm Chreptowiczowie, herbu Odrowąż, w Wiel: Xięstwie Litewskim, od Wyszgierta, czy Wyszygierda pochodzący, z dawna wielkich zásług y godności byli, iáko o nich *Niesiecki* pisze z rożnych Atorow. Druga Stefana Czarneckiego corka, z Krasnosielskiey urodzona, wydaná była zá Alexándrá z Obodna Obo-

Kraśnosielska

Chreptowicz

Odrowąż

Obodyński

R2 dyń-

dyńskiego, á iak inśi piſzą Obodzińskiego, ktory to Alexander z Obodna herbu Topor, mąż pomienioney Czarneckiey, wydał do druku Xiążkę roku 1641. pod tytułęm *Pandora Starożytna, Monarchow Polſkich* &c. Zyli Obodzyńſcy w Poznańskim Woiewodztwie y Bracławskim, záſługami wiele záſzczycemi, o ktorych *Bielſki fol:* 668. y inni Autorowie. Trzecia corka Stefána Czarneckiego, z Kraśnośielskiey urodzona, wydana była zá Juſzkowſkiego, z tymi zaś Mężami ſwoiemi, Stefaná Czarneckiego corki, żyły w Woiewobztwie Wołyńskim y Bracławſkim, dálſzą rozmnażaiące propagacyą.

Baybuſz. Jerzy Czarnecki, ſyn pierwſzy Stefana Crarneckiego, z łączony z Baybuſzową, Piſárzową Ziemſką Krzemieniecką, nie zoſtawił po ſobie żadnego potomſtwa. Marcin Czarnecki, ſyn drugi Stefaná Czarneckiego, z Kraśnośielſkiey urodzony, był Podkomorzym Bracławſkim, ktory ſłużąc pod kommendą Xiążęcia Dymitra Wiśniowieckiego, Woiewody Bełzkiego, y Hetmaná náprzod Polnego Koronnego, potym Kaſztelana Krakowſkiego, y Hetmána Wielkiego Koronnego, zmarłego roku 1682. o czym *Załuſki tom:* 1. *fol:* 2. & 705; w wielu okazyach wiktoryzował. Mowi bowięm *Kochowſki*, iż w Zbarazkim obleżęniu z Jeremim Michałem Xiążęciem Wiśniowieckim, z Konſtantym y Dymitręm, początki Marſowe zakładali: potym pod Krzemięncem, ná kárkach Tatarskich Xiążę pokázáł, iák śilna była iego Rycerſtwa, ſzablą uzbroiona ręka: także pod Zwancem y Soczawą, na głowach Kozackich dobrze zaoſtrzonego dość przytępili miecza, gdy młodſzy Chmielniczyńko zginął. Po wyściu Iana Kazimierza za granicę, lubo wſzedł był w ligę Karola Krola Szwedzkiego, á toli złączywſzy śię z Czarneckim, iáko wyráznie piſze *Tulden lib.* 6. gdy Karol z Ruśi powracał, nie małą go ná báwili klęską. Na Moskwie záś pod Cudnowęm y Słobodyczami, ſzczęśliwie woiował roku 1660. z tymże Xiążęciem, zá Janczarychą y koło Chmielnika ze ſwemi pułkami. Iak był ciężki nieprzyiacielowi tęnże Xiążę Dymitr, piſze *Zieleniewicz.* Bili Węgrow pod Sachnanęm, zwyciężali Turkow pod Chocimięm y Zorawnem, wſzędy mężnie y odważnie pokazuiąc śię, iák piſze *Kochowſki y Potocki Centur: Viror: fol:* 3. &c: Tęn tedy Marcin Czarnecki Podkomo-

Dymitr Xiążę Wiśniowiecki

Wiktorye Xiążęcia Dymitra Wiśniowieckiego

komorzy Bracławski, zácny Woiownik, wziął w dożywotnią małżeństwá swoiego ligę Anastazyą Zaleską, Stolnikownę Bracławską. Tego Czarneckiego bracia, á synowie Stefana z Krasnośielskiey urodzoni, byli: Jan Czarnecki Karmelita, Biskup Wołoski, y Woyciech Jezuitá, pierwszy zá fundacyi *Collegium* Ostrowskiego *Pater*. *Zaleska*

Synow Marcina Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, z wyrażoney Anastazyi Zaleskiey, Stolnikowny Bracławskiey, spominá Genealogia tymi Jmionami: Kazimierz Czarnecki Pułkownik, Seweryn Czarcki z Hulewiczowną Stolnikowną Wołyńską złączony, Antoni Czarnecki Pułkownik, Starosta Sieniecki y Sędzia Ziemski Bracławski, z Głogowską Staróściną Grabowiecką, z Domu swoiego Wyszotrawczonką, w dożywotniey przyiázni żyiący, bez potomnie zeszli z tego Swiata, Marcin iednak Czarnecki, Stolnik Bracławski y Pułkownik Woysk Koronnych, mąż Rycerski, w raz z Jánem Sobieskim Woynie służąc, á potym iego Majestatowi Pułkownikiem chołduiąc, z bracią swoiemi wyrażonemi, po rożnych mieyscach woiowali, iáko to pod Chocimęm przeciwko Turkom, także indziey, gdzie ich oprocz Tatarow uciekaiących, więcey iák dwadzieścia tysięcy trupęm padło, W Ukrainie przeciw potencyi Bisurmańskiey, przeciwko Kozackiey rebellij, y Tatarskich inkursyi zágęszczonych, od ktorych Krolestwo piersiami swoiemi zástáwiáli. Na dwa kroć stotysięcy Turkow y Tatarow, pod Zorawnęm y ná Ukrainie, nie iedną ucieraiąc się z niemi potyczką uderzali: pod Wiednięm, Parkanami y Strygonięm, przeciwko nie przeliczonym Woyskom Azyatyckim y Węgierskim, chwalebnie náder opierali się, o ktorey batalii krotko *Pruszcz Fortal: Monar: fol* 313. 315. 316. *&c:* *Hulewiczowna* *Głogowska Wyszotrawczonka* *Rycerstwa Czarneckich za Krola Jana Sobieskiego*

Synow Marciná Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, Pułkowniká y Regimentarzá pod kommendą Hetmanską, y zá Krola Iana Sobieskiego, urodzonych z Maryanny Hulewiczowny, znayduie się trzech: Michał, Stolnik Wołyński, mąż zasłużony w Woiewodztwie Podolskim, Wołyńskim y w Ukrainie, ná publicznych obradách po Seymikách y Kongressach, do tego maiętny, starobliwy, przezorny, rostropny, *Hulewiczowna*

Kniehinińska. má w małżeńſtwie ſwoim Joannę Kniehininską, Chorążankę Kiiowską, z ktorych Ián był Káſztelanęm Halickim, *Łaſki Statut: fol:* 83. Jákub był Kanonikiem Łuckim y Deputatem ná Trybunał Koronny roku 1712. Wſpomina tákże Metryka Kniehinińscy. Wołyńska Olechná y Jwana Kniehińniſkich, Ziemianow Wołyńskich ieſzcze w roku 1528. Drugi ſyn Marciná Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, Fránciſzek Cześnik Wołyński, Pułkownik Woyſk Koronnych, Staroſta Rudzieński y Depułtycki, Mąż rozſądnego, wſpaniáłego, choynego, dobroczynnego, pobożnego, y każdemu miłego umyſłu. Zona iego Jełowicka. pierwſza była Jełowicka *de Domo*, ále *1mô votô* była zá Wy- Wykowski. kowskim, drugą miał z Leduchowskich Zágurską, z tą ſię rozwiodł. Trzeci ſyn Marcina Czarneckiego, Podkomorzego Bracławskiego, Ian Staroſta Salnicki, krory w młodym wieku, ále przez doskonałą induſtryą ſwoię, maiący Chorągiew, po kilka razy ſztucznie Kozakow Ukraińskich zwoiował, zá co wziął od Krolá Auguſta pomięnione Staroſtwo. Tegoż Pod- Ledohow: Korzeniow. komorzego Bracłáwskiego dwie corki zoſtałyſię, Anná Ledochowska, y Izábellá Korzeniowska, Łowczyná Brácławska.

Czarneckich Linia druga. Druga Linia Czarneckich *herbu Nagody*, to ieſt *Pruſs 3tio* z przydaniem gwiazdy w środek podkowy, iákom wyżey piſał ná początku tey Familij; lubo ieſt teyże Procedencyi od dáwności ſwoiey, y tegoż iednego Domu, iáko y Czarneckich Pruſſow bez gwiazdy; w poźnieyſzych iednakże czaſách, bierze ſwoię derywacyą od Piotra Czarneckiego, Káſztelaná Zamoyski Zawichowskiego. Tęn żyiąc z młodości zá Hetmanow Wiel- Zołkiewski kiey Buławy, Ianá Zámoyskiego Kanclerza Koronnego, y zá Staniſława Zołkiewskiego, Kanclerza tákże Koronnego; ktory zginął pod Cekorą roku 1620. o czym piſze *Piaſecki, Bielſki, Paprocki y Patricius*; á zá Hetmanow Polnych, tegoż Staniſłáwá Zołkiewskiego, Kaſztelaná ná tęn czas Lwowskiego, y Koniecpol: Stániſławá Koniecpolſkiego, Woiewody ná tęn czas Bełzkiego, o ktorych *Łubieńſki de motu civili, Paſtorius, Patricius, & Piaſeccius &c:* te dzieła odprawowáł z niemi będąc Rotmiſtrzem, ktore y inſi Czarneccy praktykowali, iáko ſą piſane w dawnieyſzych Autorách, y tu u mnie w Części I. herbarza tego, o Janie Zámoyskim, Kanclerzu y Hetmanię W. Koronnym.

Syno-

Synowie tegoż Piotra Czarneckiego, Kaſztelaná Zawichowſkiego z Maryanny Grzegorzewſkiey *herbu Jaśieńczyk* urodzonych dwoch tylko było, Iędrzey y Maciey, obádwá Regimentarze; trochę poznieyſzego czaſu po Janie Zamoyskim, to ieſt zá Zołkiewskiego, Kanclerza Koronnego, y Staniſſawá Koniecpolskiego, Káſztelaná Krakowskiego, Hetmanow wielkich Koronnych, przed rokiem 1646. iák piſze *Piaſecki & Paſtorius* &c: Tych záś Hetmanow dzieła wiadome ſą, częścią z wyrażonych Hiſtorykow y woięn ich, o dziełach Rycerſkich tego Domu; częścią z Familii pomienionych Hetmanow, iáko też y Polnych nátęn czas żyiących, *u Paprockiego, Okolſkiego, y Nieśieckiego* ná ſwoich mieyścach. Krotko mowiąc, Jędrzey Czarnecki ná Woynie Tureckiey zábity, z Zołkiewskim pod Cekorą poległ; á Maciey Czarnecki wzięty w niewolą Turecką, z Staniſſawęm Koniecpolskim, Hetmanęm Polnym, y Samuelem Koreckim Xiążęciem, ktorych z tam tąd wykupił y wybáwił Xiążę Krzyſztof Zbaraski, o czym w *Konſtyt:* 1624. *Piaſecki fol:* 167. *Kuczewicz in Legato Zbarazen: & Bierkowſki in Contio: funebr: Ducis Zbara:*

Grzegorzewska

Synowie Piotra Czarneckiego

Maciey Czarnecki, Rotmiſtrz Woyskowy pomieniony, wyſzedłſzy z niewoli Tureckiey, poiął w małżeńſtwo Katarzynę Zgorską, *herbu Kotwicz*, z ktorey ſynowie Mateuſz y Jan, ludzie mężne do woyny. Jan w średnim wieku umarł, á tęnże Máteuſz Czarnecki Rotmiſtrz, w ſzwadronie Oyca ſwego Macieiá woynę ſłużąc pod kommęndą Stefaná Potockiego Staroſty Niżyńskiego, ſyná Hetmańſkiego, ktory ſąm zachorowawſzy w Brodách ná tęn czas leżec muśiał, przybywſzy nád Zołte Wody, wiele tam z razu dokazywał, (: iákom iuż námięnił:) y że tám wiele otrzymał wiktoryi tenże Maciey Czarnecki, pod czas ſprzyiaiącey ſobie nocy pogodney, przy świecących gwiazdach, biiąc y zabieraiąc nieprzyiaciela, wziął za to do herbu ſwoiego *Nagody* Gwiazdę, y od tąd zażywáć począł Gwiazdy w Podkowie, nád ktorą z dawna było połtorá Krzyżá, co ſię ſtało w roku 1648. bo o tey batalij w tym roku piſze *Kochowſki Climac:* 1. *fol:* 31. *& ſequentib:* Tęn Maciey tamże nád Zołtemi Wodami zginął heroiczną śmiercią, á ſyn iego Mateuſz

Zgorska

Autor przydatku Gwiazdy w herbu Nagody

Nad Zołtemi Wodami

powrocił do Oyczyzny, gdzie w rożnych potym bywaiąc okażyach zá Krola Władyſławá IV. y Janá Kazimierza, był ożeniony z Maryanną Węgierską; z Białoſtockiey urodzoną, ktora *primò votô* byłá zá Grotowskim, miał ſyna iednego Jáná, ktory zá Janá Kázimierza Krola Polskiego będąc, Rotmiſtrzem Pancernem w Woysku W. X. Litewskiego, y miewaiąc Kommendy, płytkim ſzabli żelázęm doſyć ná nieśmiertelne ſobie zarobił Laury, nietylko z Tatarami y Kozakami pod Zbarażęm, ktorych znaydowało ſię tam 300000. á náſzych ledwo było 9000, gdzie tez Krol Ian Kázimierz przybywſzy w tyśiąc dwieście Uſáryi, Pancernych 14000. y piechoty w 7000. rebellizantow ná milę w ſerz y w zdłuż trupem uſłali. Potym záś ná Ukrainie, y pod Bereſteczkiem, z Hanem Tatárskim we 100000. á z Chmielniekiego Kozactwęm ná 200000. Polskiego záś Woyska wſzyſtkiego tylko 76000. było, przecięż Rycerze Polſcy Oboz ich cały rozproſzyli, ná 30000. nieprzyiaciela położywſzy: po tey záś batalij zaráz pod Białą Cerkwią mocno z uciekaiących tryumfowali. Mieli nie małe utarczki rázem z Moskwą, Kozakami y ze Szwedami, pod Smoleńskiem, Lwowęm, y inſzemi Fortecami, ktore obſzerniey opiſuie *Kochowſki, za Krola Jana Kazimierza Climac: 1. lib: 3. 4. & ſequentib:*

Węgierska Białoſtocka Grotowski

Utarczki z Moskwą Kozakami y ze Szwedami

Ián Czarnecki, ſyn Mateuſza Rotmiſtrza Woysk Pancernych, z Maryanny Węgierskiey urodzony, miał za ſobą Burczakownę z Ziemi Hełmskiey, á z nią ſynow kilku, z ktorych Stefan Czarnecki nośił Chorągiew w domu Sapieżyńskim, za Pawła Iáná Sapiechy, Woiewody Wileńskiego, Hetmaná W. Litewskiego, y Kazimierza ſyná iego, także Woiewody Wileńskiego y Hetmaná W. Lite: ktorym to Wodzom ſwoim, heroicznym aſſyſtowáł ſercem pod Brześciem, przeciwko Horuſowi Moskiewskiemu Wodzowi, gdzie ośminaście tyśięcy woyska zmocnionego ztarli ná głowę. Szwedow z Lublina wypędzili, Wárſzawę z niemi oblegli, poty wytrzymaiąc ná ſobie impety Szwedzkie, poki Woysko Krola Polskiego obozu ſwoiego nie zmocniło; pod Proſtkami nieprzyiaciela, o znaczną przyprawili zgubę, z obozu Szwedow wyzuwſzy. Pobiegłſzy do Tykoczyna, gdzie wybor Artyleryi Szwedzkiey zamknął ſię był, y ze wſzyſtkich ſtron rázęm ſzturm potężny

Syn Mateuſza Czarneckiego Burczakowná.

tężny przypuściwszy, ná głowę nieprzyiąciel w fosę swoię poległ. Tęnże Paweł Sápieha ná Prusakow obrociwszy Regimentarzow swoich, z ktorymi był Stefan Czarnecki z Chorągwią powierzoną sobie, wielką część támecznego Kraiu wpustynią obrocili. Gdy ták szczęśliwie tryumfowali, nową Siedmiogrodzka Ziemia wszczęłá z Polską woynę, gdzie wpadłszy Sápieha z swoiemi Chorągwiami, tak ich dobrze przytłumił, iák się nigdy nie spodziewali; na ostatek po odieździe z Obozu z swoią Kompanią, nápadłszy w drodze ná liczną Chorągiew Kopiinikow, z Brześcia do Siedmiogrodzkiego dążących, doszczętu ią znieśli. Mało co spocząwszy, Jerzego Dołhorukiego, od weścia do głębszey Litwy zastanowili: posiłkom z Moskwy przychodzącym, pod Miednikami drogę przegrodzili: Mińsko z rąk Nieprzyiacielskich wydárli, y Koronie od przyległego Szwedá przywłaszczone, z ręcznym swoim Woyskiem odebrali roku 1659. Jędrzeiá Chowańskiego we dwudziestu y czterych tysięcy zbili ná głowę pod Polanką: Zamku Láchowiec, od nieprzyiacielskiey ręki dzielnością swoią dochował tęnże Sapieha: Janow, Mielnik, y inne ná Podleśiu Zamki oswobodził. Tak Oyczyznę oswobodziwszy ruszył się zá Dniepr z Chorągwiami swemi, gdzie poszlakowawszy z Woyskiem Jerzego Dołhorukiego przy *Baiga* rzece, z całą iázdą iego trupem ná placu położył. Był iuż po tym Stefan Czarnecki Rotmistrzem, roku iednak niemasz w Genealogij, ktorego postąpił z Chorąstwa swoiego, lecz przez tyle Woien będąc z inszemi zásłużony, znáć iż zá Kazimierza Sápiehy Hetmana W. L. Woiewody Wileńskiego, iuż Rotmistrzował, zá ktorego buławy te były potyczki y zwycięztwa: to iest podczas wypráwy Moskiewskiey, Chocimskiey, Ukraińskiey. Hetmanił Woysku ordynowanemu na Węgry, Wołoszą y Budziáki; był pod Kamieńcem Podolskim, gdzie przeciwko Turkom y Tatarom Krolowi Ianowi III. assystował z doświadczonym woyskiem.

Sápieha

Wiktoria zá Dnieprem nád Dołhorukiem

Kazimierz Sapieha

Stefan pomieniony Czarnecki, złączony dożywotnie z Heleną Chmielowską, herbu Iastrzebiec, spłodził dwoch synow, Władysława y Iána; Władysław osiadł w domu, Ian Woynę służył & *ad statum* applikował się. Dosłużył się w Woysku

Chmielowska

T Litew-

Litewſkim *gradatim* Porucznikoſtwa, w Domu Xiążąt Radziwiłow, *& ob insignia* w Woyſku *merita & capacitatem*, zoſtał Sędzią generalnym Woyſkowym, funkcyi przy tym publicznych nie opuſzczał, nieśmiertelney pamięci Auguſta II. Krola Polſkiego; od ktorego w negocyácyách wyprawiony do Cudzych Kraiow, *cum Palatino Rheni & Moguntiæ*, intereſſa konkludował, á potym kilkanaście razy z Woiewodztw rożnych Poſłuiąc na Seymy, dla chwalebnych zasług y ſentymentow, od Nayiaśnieyſzego Auguſta III. Krolá Polskiego wezwany do Senatu; ktoremu lubo przywiley na Kaſztelánią Wiſką Krol Jegomość konferował, złożywſzy iednak przywiley w dyſpozycyi Pańſkiey, upraſzał Krola Jegomości, áby mu ieſzcze pozwolił ná Seym náſtępuiący roku 1750. bydź Poſłęm, iákoż zá pozwoleniem Krolewſkim był Poſłęm ná Seym Korrekturowy, áż dopiero po niedoſzłym Seymie odebrał Przywiley, y przyśiągłſzy zaraz ná *Senatûs Consilium* wotował.

Siemaſzkowna — Tęn miał zá ſobą *1mô votô* Zuzannę z Odrowążow Siemaſzkownę, ktorey Antenaci od wiekow ná Wołyniu znayduiący ſię, bywali Woiewodámi y Káſztelanami Wołyńskiemi. Z tych Odrowążow Siemaſzkowna iedná, poſzła do Litwy za Ogińskiego,

Ogiński — z ktorey ſię urodziła Ogińſka tá, co byłá zá Maſſálskim Kaſztelanem Wileńſkim, Hetmanem Polnym Litewſkim, á zoſtawiwſzy ſynow umarła, Mąż iey y ſynowie po teczaſy żyią. Tegoż Iańá Czarneckiego Kaſztelaná Wiſkiego, Staroſty Karalickiego, z Zuzanny Siemaſzkowny ieſt dwoch ſynow, Iozef Czarnecki Oberſzteleytnant Woyſk Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, y Karol ieſzcze w ſzkołach. Powtore małżenſkie wota ponowił z Felicyanną, Antoniego Czoſnowſkiego, herbu Kolumna, Kaſztelana Wyſzogrodzkiego, Staroſty Ułanowskiego corką, z ktorą ſyn Ignacy *minorennis*.

NA-

NAŁĘCZ HERB.

EPIGRAMMA.

Faſcia pulchra Domûs, quos non ornavit Honores?
Facia quæ ſolis faſcibus apta fuit.
Mater Honorum ſit Virgo celeberrima Veſtri,
Uber iam quoties facta colenda parit.
Quos liberos Patriæ lactando faſciat uſque,
Non proprio, aſt mundi vix ſatis orbe capit.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt biała bindá, czy chuſtká, w koło zwiniętá y záwiązaná; w polu czerwonym; ná chełmie Mąż zbroyny w czerwoney ſukni, między Ieleniemi rogami, trzymaiący ſię obudwu rękami, z zawiązaną głową drugą bindą, czy chuſtką, z końcami od niey rozpuſzczonemi, według *Długoſza o Kleynotach.* Poznieyśi Autorowie rozumieią bydź Pánnę z záwią-

żáną głową, nie więm czy ná Chrzcie, czystość y niewinność znaczącą ieszcze zá Mieczysławá, czy heroiczną Cnotę zá Bolesławá Chrábrego y Krzywousta figuruiącą, ktorzy Rycerzom ránnym swoiemi rękami wiązáli głowy, y herby Náłęczá im nádawali, o czym *Hestorycy y Niesiecki tom:* 1. *fol:* 351. ále o tym niemasz nic u *Paprockiego o herbach fol:* 150. *y Okolskiego tom:* 2. *fol:* 248. Też Osobę, iedni ná hełmie stawiaią w zbroi y sukni czerwoney, czy kiryśi, iáka u *Długosza*; drudzy w koszuli, iáko w *Zebraniu herbow z* Herburta, *Bielskiego y inszych*; drudzy w kabacie, iáko *Paprocki y Okolski*; ná koniec w sukni opasáną, iáko u *Niesieckiego*, wszędy z zawiązaną głową, iá tu ią wyrażąm, iák teraz iest w używaniu.

ORYGINAŁ HERBU.

Pisząc Paprocki o herbach, powiadá, że Mieczysław pierwszy Chrześciánin z Monarchow Polskich, chcąc áby poddani iego, tegoż Boga co y on czcili, iednych postrachem, drugich dobroczynnością do wiary Swiętey przywodził, iákoż gdy Dzierzykray Xiążę ná Człopie, przyiął Chrzest Swięty, Mieczysław tym uciesżony, Chrzesną chustkę z głowy iego zdiąwszy, zá herb mu ią nádał. Co też potwierdza *Sarnicki in descriptione Poloniæ* mowiąc: *Primi inter Heròës Czarnkovii Christo nomina sua dederunt, cujus rei insigne, vittam Baptismalem hactenus gerunt*: bo ci od Dzierzykraia Xiążęcia pochodzą. O tym szerzey *Niesiecki tom:* 1. *fol:* 350. *y daley*. Potym, Bolesław Chrabry, pierwszy Krol Polski, syn Mieczysławá pierwszego Chrześcianiná, gdy w Czechach woynę prowadził, poznieyszy Przodek Náłeczow, z Ostrowa piszących się, tęn z swoim Pułkiem naypierwszy poszedł ná mury w Pradze, tam został ranny, Krol swemi rękami związał mu głowę y rzek: *Zá twoię odwagę, będziesz miał herb nazwany Nałęcz*, y nádał mu w Wieluńskiey Ziemi y Sieradzkim Ostrowy, to iest dzikie pola, tam się z swoim Pułkiem lokował, budował y rozrodził, było to roku 1009. Potym tenże Krol woiował z Prussámi, gdzie tenże Rycerz poszedł w pław przez rzekę Ossę, y wziął tył nieprzyiacielowi, y wielką ná ow czas otrzymali wiktoryą, po ktorey przydał mu tenże Krol do hełmu Jelenie

nie rogi, między ktore kazał dodać Rycerza zbroynego, trzymaiącego się obiema rękami za te Jelenie rogi, tego zaś Rycerzá w zbroi y czerwoney sukni maluią, y przez wiele lat sukcessorowie iego niezwali się tylko *de Ostrow Ms. z Długosza o Kleynotach.* Zowie się ten herb Nałęcz, to iest Nałonie, iákiego zá Pogáństwá zázywano, gdy Chrcisty sprawowáli, synom iuż doroslym, wiążąc ich wpoł bindą nágich, włosy im strzygąc, y bożkom swoim ofiaruiąc, ná znák wiecznego poddáństwá, o czym *Joannes Godofredus Archontologiæ lib: 1. de Polonia à fol: 403.* Potym zá Mieczysławá pierwszego Katolika, tákąz chustkąprzy Chrzcie poddáństwá wiązano głowy, zowiąc ią zwyczaięm dáwnym Nałonięm czy Náłęczą, ják pisze *Niesiecki tom: 1. fol: 350.*

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU NAŁĘCZ.

Wincenty herbu Náłęcz, umarł Arcybiskupem Gnieźnieńskim 1230. Tákże Dobrogost Nowodworski, będąc tymże Arcybiskupem 1402. y Wawrzyniec Gębicki Prymas 1624. *Damalewicz in Archiep: Gnesnen:* *Nowodworski* *Gębicki*

Piotr Gębicki, umarł Biskupem Krakowskim 1657. y Ján Małachowski, Xiążęta Siewierskie 1699. *Starowolski & alij.* *Małachowski*

Wawrzyniec Gębicki, będąc Biskupem Kuiawskim, postąpił ná Arcybiskupstwo Gnieźnieńskie 1615. *Damalewicz.* Ian Gębicki, umárł tymże Biskupem Kuiawskim 1675. *Idem.* *Gębiccy*

Ián Gerbis tegoż herbu, Biskup Poznański umarł 1298. Był tákże Mikołay nie iáki z iego Domu, nominatem tego Biskupstwa, po Mikołaiu Łodzi z Kurniká zmarłym 1382. Dobrogost Nowodworski; z tegoż Biskupstwa, postąpił ná Gnieźnieńskie 1394. Mirosław z Brudzewa umarł w tey Jnfule 1427. á Jędrzey Czarnkowski 1562. tákże Adam Nowodworski 1634. y Woyciech Tholibowski 1665. *Długossus & Treterus.* *Brudziewski* *Czarnkowski, i Tholibowski*

Jan herbu Nałęcz Biskup Połocki, umarł 1318. *Łubieński & Długossus.*

Ján Zbąski, Biskup Warmiński tegoż herbu, umarł 1696. *Treterus.* *Zbąski*

(*Gębicki Leżeński*) Iędrzey Gębicki, Biskup Łucki, umarł 1654 á Tomasz Leżeńsko 1675. *Porządek Elekcyi* 1648. *y Kochowski.*

(*Nowodworski, Gębicki, Zbąski*) Adam Nowodworski z Przemyślskiego Biskupstwa, postąpił ná Poznańskie 1632. *Duriewski.* Z tegoż Piotr Gębicki, Kanclerz W. K. postąpił na Krakowskie 1642. *Piasecki & Starowolski.* Ián Sanisław Zbąski, z tego honoru, postąpił ná Warmińskie 1687. *Treterus.*

(*Parczewski Gosławski, Lubodzieyski, Gębicki, Małachowski*) Piotr Parczewski, herbu Nałęcz, umarł Biskupem Łuckim 1659. Wincenty Gosławski, będąc Biskupem Chełmińskim umarł 1480. *Cromer & Bielski.* Ian Lubodzieyski, będąc tymże Biskupem Chełmińskim, umarł 1662. *Hist: Polo: Prut:* á Wawrzyniec Gębicki, postąpił ná Kuiawskie 1610. *Damalewicz & Łubiński,* tákże Ián Gębicki, ná Płockie 1655. *Starowolski.* y Ián Małachowski, Podkanclerzy Koronny, ná Krakowskie 1682. *Constit: 1676. fol: 9. &c:*

(*Leżeński, Nowodworski*) Tomasz Leżeński, z Chełmskiego Biskupstwa, postąpił ná Łuckie 1669. *Kochowski & alij.* Adam Nowodworski z Kamienieckiego, postąpił ná Przemyśłskie 1627. *Treterus.*

(*Parczewski*) Piotr Parczewski, z Biskupstwa Smoleńskiego, postąpił ná Zmudzkie 1650. Porządek Elekcyi 1648. Tomasz, herbu Nałęcz, będąc Biskupem Wrocławskim umarł 1292. *Długosz & alij.*

(*Gosławski, Sosnowski*) Wincenty Gosławski, Kiełbásą ná zwány, Biskup Pomezański, umarł 1489. *Possellius, Bucholcer & alij.* Ionasz Sosnowski, herbu Nałęcz, był Episkopem Chełmskim 1543.

(*Woiewoda Krakowski, Ostroróg*) Mikołay ná Kościminie, białych Kosach y Sokolnikách, był Kasztelanem Krakowskim 1283. Mikołay, tegoż herbu, był Woiewodą Krakowskim, ktory umarł 1260. *List u Nakielskiego fol: 154. &c:* Tomisław Ostrorog, umarł tęmże Woiewodą 1317. *Paprocki & Possellius.*

(*Dzierzykraw Szamotulski, Grzymisławski, Czarnkowski, Ostrorogowie*) Dzierzykray z Człopy, był Woiewodą Poznańskim 1020. *według Manuskryptu.* potym Dobrogost z Szamotuł, ktory zginął pod Uściem 1226. *Cromer, Bielski & alij,* y Dzierzykray Bogumił, zmarły 1242. *Cromer & Damalewicz,* tákże Mikołay z Grzymisławiá 1260. *Duryewski &c:* po nim Jánko z Czarnkowá, umarł tymże Woiewodą Poznańskim 1270. *Cromerus.* Daley Tomisław z Szamotuł Ostrorog 1300. *Bielski,*

po nim

po nim Kielc z Brudzewá 1306. *Cromer & Damale:* á po śmierci iego, Wincenty z Szamotuł zábity 1333. *Długossus & Bielski.* y Jedrzey z Szamotuł, ktory umarł 1400. *Duryewski.* Daley Sędziwuy Ostrorog, będąc tym Woiewodą, umarł 1439. *Długosz, Laski, Nakiel: &c;* tákże Stanisław Ostrorog zmarły 1477. *Starowolski, Długosz & alij.* Ján Swidwa Szamotulski, umarł 1496. *Laski.* y Ján Czarnkowski 1499. *Cromerus & Bielski.* tákże Jędrzey Szamotulski zmarły 1510. *Wapowski & Miechowita.* Hieronim Gostomski, herbu Nałęcz, umarł támże Woiewodą Poznańskim 1609. *Constit:* 1607. á Jan Ostrorog 1622. *Constit: 1613. &c:* Stanisław zás Małáchowski 1699.

Számotulski. Czarkowski. Gostomski. Małachowski

Piotr z Krampy, herbu Nałęcz, zábity od Tatárow 1287. Woiewodá Sendomirski. *Długosz in Vita S. Conegundis.*

Mikołay Czarnkowski, umarł Woiewodą Kaliskim 1192. *List Mieczysłáwá Xiażęcia Wielk p l:* á Sedziwuy z Czarnkowa 1245. *List Bolesława Xią:* y Mikołay z Czarnkowá, 1283. *List Przemysława Xią:* tákże Mikołay z Szamotuł 1343. *List Kazimie: Wiel:* z tegoż Woiewodztwá ná Poznańskie postąpił Stanisław Ostrorog 1475. *Láski et Cromer.* Ján Swidwá z Szamotuł, postąpił tákże ná Poznáńskie 1495. *List Kazimierza y Albrychta Kro:* y Ján Sędziwuy Czarnkowski z tego, ná toż Poznańskie Woiewodztwo postąpił 1497. iáko też y Ięędrzey Szamotulski 1499. *List Albrychta:* á Ięędrzey Czarnkowski umarł Kaliskim 1611. *Laudum Wielkopol:* y Ián Gostomski 1624. *Nadgrobek iego.* Stanisław zaś Máłachowski postąpił ná Brzeskie 1698. *Zułuski.*

Czarnkowski. Szamotulski. Ostrorog Swidwa. Czarnkowski. Małachowski

Sedziwuy z Leżenic, tegoż herbu Nałęcz, był Woiewodą Sieradzkim 1457. *Długossus et Cromerus,* y dawniey Ian z Leżenic Łęczyckim umarł 1400. *Okolski.* tákże Woyciech Malski 1453. zmarły. *Laski in Statuto,* y Adam Czarnkowski, ktory umarł 1627. *Constit:* 1628. tákże Stanisław Gębicki. *Constit:* 1640.

Z Leżenic. Malski. Czarnkowski. Gębicki

Woyciech Ostrorog, był Woiewodą Brzeskim Kuiáwskim 1360. *Długosz.* y Ián Gostomski, ktory postąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1620. *Nadgrobek:* á pierwey był Woiewodą Inowrocławskim. *Kobierzycki.*

Ostrorog. Gostomski

Ián Łowicki, Woiewodą był Inowrocławskim. *Acta Castren: Bidgo:*

Łowicki

Z Leżenic. Głowacz. Gostomski.

Bidgo: Iakub z Leżenic był Woiewodą Mazowieckim 1390. *Paproc: et Okolſki.* y Ián Głowacz z Leżenic zabity 1436. *Paprocki*, á Tomaſz Goſtomski 1607. *Conſtit: 1616. etc:* y Iędrzey Gorski zmarły 1628. *Okolſki.*

Klonowski.

Andrzey y Staniſław Goſtomſcy, byli Rawskiemi Woiewodámi. *Bielſki 1573. et Conſtit: 1590.* Iozef Klonowski, był Woiewodą Brześciańskim 1653. *Conſtit: fol: 16.*

Szamotulski. Oſtrorog. z Szamotuł. Oſtrorog. Czarnkowski. Oſtrorog. Czarnkowski.

Tomaſz z Szamotuł, był Woiewodą Poznańskim 1243. *Cromerus et Bielſki.* y Ian Oſtrorog 1391. *Paprocki.* po nim Dobrogoſt z Szamotuł. *Idem.* y drugi Dobrogoſt z Szamotuł 1439. tákże Piotr z Szamotuł 1454, y daley. *Bielſki*; po tym Ián Oſtrorog zmarły 1499. *Laſki in ſtatuto*; tymże Kaſztelanem umarł Piotr Czarnkowski 1573. *Orichovius.* á Ián Oſtrorog poſtąpił ná Woiewodztwo Poznańskie 1611. *Conſtit: 1607. etc:* Franciſzek Czarnkowski był tymże Kaſztelanem 1650. *Lukaſz de Gabiis.*

z Zbąſzyna. Czarnkowski. z Szamotuł. Oſtrorog. z Szamotuł. Oſtrorog. Szamotulski. Czarnkowski. Ráczyński.

Wincenty z Zbąſzyná był Kaſztelanem Kaliskim 1232. *Baſzko.* tákże Fulko z Czarnkowa, 1291. *Okolſki.* y Piotr z Szamotuł, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Poznańską 1447. *Bielſki.* tákże Staniſław Oſtrorog ná Woiewodztwo Kaliskie 1451. y Ierzy z Szamotuł, tákże na Kaliskie 1497. *Liſty Krolewſkie.* potym inſzy Staniſław Oſtrorog był Kaſztelanem tymże. *Paprocki.* W dalſzym czaśie Swidwá Szamotulski 1525. y Wacław Oſtrog 1527. *Paprocki, Starowol: etc:* Piotr Czarnkowski poſtąpił ná Káſztelanią Poznańską. *Liſt Auguſta I.* Michał Raczyński nie dawno był tymże Káſztelanem Káliskim 1728.

z Szamotuł. Oſtrorog. Czarnkowſcy. Szamotulski. Gębicki.

Ján z Szamotuł był Gnieźnieńskim Káſztelanem. *Paprocki.* y Staniſław z Oſtroroga, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Káliskie 1454. *Olſzowſki et Herburt.* tákże Ián Czarnkowski 1460. *Liſt Kazimierza.* y Mikołay Czarnkowski 1464. *Bielſki et Okolſki.* tákże Sędziwuy Czarkowski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1495. *Liſty Krolewſkie.* Wincenty Szamotulski tymże był Kaſztelanem Gnieźnieńskim 1520. po tym Krzyſztof Gebicki 1657. *Starowolſki.* y Michał Raczyński, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Kaliską 1720.

Małachowski.

Franciſzek Małáchowski, umarł Káſztelanem Sieradzkim 1690. *Załuſki etc:* á Staniſław Małachowski, poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1692. *Conſtit: 1690.*

Mi-

Mikołay herbu tego Nałęcza, był Kasztelanem Łęczyckim 1381. *Bielski*. także Woyciech Malski, ktory postąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1438. *Długosz etc*: potym Woycieh Gorski 1485. *Listy Krolewskie*. y Paweł Gębicki 1682. *Acta Castr: Posna*. [Malski] [Gorski] [Gębicki]

Dobrogost z Kolna tegoż herbu, był Kasztelanem Kamienieckim 1434. *Herburt*. także Dobiesław Ostrorog około roku 1445. *Listy Krolewskie*. y Dobrogost Ostrorog 1501. *Idem*. potym Jędrzey Gosławski 1573. *Metryka Koron*: [Ostrorog] [Gosławski]

Mikołay Ostrorog umarł Bełzkim Kasztelanem 1607. *Conslit*: *fol*: 852. Anzelm Gostomski, z Płockiey Kasztelanij postąpił ná Woiewedztwo Rawskie 1572. *Okolski*. Stefan Gębicki umarł tymże Kasztelanem 1695. á Jozef Klonowski, będąc Kásztelanem Witebskim 1648. postąpił ná Woiewodztwo Brześciáńskie. *Porządek Elekcyi*. Ján Gostomski umarł Kasztelanem Rawskim 1591. *Będzińska transakcya*. Ián Ostrzywolski, będąc Kásztelanem Czerniechowskim, zginął pod Batowęm 1652. *Potocki*. [Ostrorog] [Gostomski] [Klonowski] [Gostomski] [Ostrzywolski]

Wawrzyniec Gębicki, Biskup Kuiawski, będąc Kanclerzem Wiel: Koron: oddał pieczęć 1613. *Damalewicz*. tákże Piotr Gębicki, Biskup Przemyski 1641. *Nakielski*. Wincenty z Czarnkowa, był Podkanclerzym Przemysława Xiążęcia Wielkopolskiego. *Funda*: PP. *Domini*: *Posnań*: tákże Ian z Czarnkowa 1368. *Paprocki*. y Wawrzyniec Gębicki Biskup Chełmiński do roku 1609. *Damalewicz*. tákże Piotr Gębicki. Biskup Przemyski do roku 1638. obadwa do Wielkiey postąpili *Okolski et Starowol*: Ián Małachowski, Biskup Chełminski, oddał pieczęć 1680. *Metryka Koronna*. [Gębicki] [Czarnkowski] [Gębicki] [Małachowski]

Sędziwuy Czarnkowski, Referendarz Koronny, był Marszałkiem Izby Poselskiey w Lublinie 1569, drugi raz na Elekcyi Krola Henrká 1573. Hieronim Gostomski, Kasztelan Nakielski 1590. Mikołay z Ostroga, Podstoli Koronny 1633. *Braun etc*: [Czarnkowski] [Gostomski] [Ostrowski]

Wincenty z Szamotuł, Woiewoda Poznański, ustąpił Generalstwa Wielkopolskiego 1331. *Długosz et Bielski*. Sedziwuy z Ostroroga, Woiewoda Poznański, umarł tymże Generałem 1432. *Długosz*, y Dobrogost z Szamotul, Podkomorzy

W Kali-

Malski Ostrorog — Kaliſki 1432. *Acta Terreſtia Caliſs*: tákże Woyciech Malski; Woiewodá Łęczycki 1446. *Acta Poſnanien*: y Stániſław Oſtrorog, Kaſztelan Międzyrzecki 1450. *Bielſki*, tákże Ján Oſtrorog, Kaſztelan Poznański 1496. *Conſtit*: 1565. y Woyciech Czarnkowski — Czarnkowski, Kaſztelan Sanocki 1580. *Acta Poſnan*: tákże Adam Woiewoda Łęczycki zmarły 1627. *Lubieńſki etc*:

Raczyński — Oprocz wyrážonych Dygnitarzow, tego herbu Náłęcz, znay duią ſię ci: Michał Raczyński, Woiewodá Poznański, ktory umarł 1738. á przed tym był Kaliskim Woiewodą do roku Skaławski — 1737. y dawniey Kaliskim Káſztelanem. Franciſzek Skaławski, Moſzyński — będąc Gnieznieńskim Kaſztelanem, umarł 1738. Franciſzek Moſzyński, Kaſztelán Kuiawſki. Dobrogoſt Goſtomski, Kánſztelan Czerski, umarł *circiter* 1590. Ián Małachowski, Kacłerz Wielki Koronny żyie. Ián Kanty Moſzyński, Podskarbi Koronny umarł 1737. — Małachowski, Moſzyński

HERBOWNI NAŁĘCZOWIE.

Według Okolskiego *tom*: 2. *à folio* 245. *ad folium* 264.

Błędowſcy nie piſze kędy.
Błońſcy z Drochickiey Ziemi
Chełmiccy támże,
Chmielowie w Mazowſcu y Bełzkim
Chwalibogowſcy w Sieradz:
Cichoccy w Podgorzu
Czarnkowſcy z Szłopi Xiążęciey
Dąbrowſcy w Lubel: y z Liwskiey Ziemi.
Drohicińſcy w Rruskim
Dylągowſcy w Sanockiey Zie:
Dzierzykray Xiążę ná Szłopi
Gębiccy w rożnych Woiewodztwach
Gigańſcy w Lubelskim
Gizyccy, *Okolſki* piſze ich Gizickiemi, w Sieradzkim
Gorſcy nie piſze kędy
Goſławicy z Bebelna,
Goſtomſcy w Rawskim Woie:
Grodziccy ná Wyſzynie w Wiel: Polſze:
Horyſzewſcy z Lackiego Horyſzowa w Lubelskim
Iełowieccy, *Nieśiecki* piſze ich Iałowickiemi, w Ziemi Chełmskiey
Jarczewſcy nie piſze kędy
Iędrzeiowſcy w Sędomir: y Chełm: Ziemi
Kąśinowſcy w Wiel: Polſzcze
Kiełbaſowie z Bebelná
Kłokoccy w Dobrzyńskiey Zie:
Kobierzyccy w Wiel: Polſzcze
Koczanowie w Wiel: Xięſt: Litewskim
Korzeniowſcy w Lubelskim
Kurowſcy w Kaliskim

Go- Łękiń

Łękińſcy ná Pałukách piſáli ſię
Leśieccy w Lubelskim Woie:
Leżeńſcy w Mazowſzu
Lippiowie wPowiecie Wiślic:
Łowieccy w Wielkiey Polſzcze
Małáchowſcy wRożnych Wo:
Málſcy w Wielkiey Polſzcze
Modlſcy, w Sieradzkim, *Nieśiecki* piſze ich Molskiemi
Mroccy nie piſze kędy
Nálęczowie, *Okolſki* zowie ich Nálączkiemi, wDobrzyń: Zie:
Ninieńſcy, czy Nineńſcy według *Okolſkiego*, w Wielkiey Polſzcze
Nowodworſcy w Mazowiec:
Obierzeńſcy w Wiel: Polſzcze
Oborſcy w Sieradzkim Woie:
Odrzywolſcy z Odrzywołá
Orchowſcy, nie piſze kędy
Oſtrorogowie z Wiel: Polski
Oſtrowſcy, wZiemi Chełmsk:
Parczewſcy w Sieradzkim
Pirawſcy nie piſze kędy
Pokocki w Podláskim Woie:
Popielſcy y Popowſcy nie piſze kędy
Przetaccy w Kaliskim Woie:
Raczyńſcy, w Wiel: Polſzcze
Radziccy, nie piſze kędy
Rogalſcy, *Okolſki* piſze ich Rogaskiemi, Łęczyckim Woie:
Roſtworowſcy w Wiel: Polſz:
Rudniccy w Ziemi Przemysk:
Rudnowſcy w Nakielskim Powiecie
Ruśianowie w Ziemi Chełmskiey
Sadokierſcy w Sieradzkim y Kaliskim
Sadowſcy, w Gnieźnieńskim Powiecie
Szamotulski z Szamotuł w Wiel: Polſzcze
Sochowie nie piſze kędy
Soſnowſcy w Ziemi Chełmsk:
Suſcy w Sieradzkim Woie:
Swaryſzewſcy w Sendomirskim
Tańſcy w Ciechanowskiey Ziemi
Tulibowſcy w Kuiaw: y Dobryń: Ziemi
Tupalſcy w Wielkiey Polſzcze
Tyniccy z Brzeskiego w Kuiawskim
Udrzyccy, w Bełzskim Woie:
Wąſowſcy z Wąſoſza w Wielkiey Polſzcze
Wienieccy w Gnieźnieńskim Powiecie
Wierzbińſcy, *Okolſki* piſze ich Wierzbickiemi, w Wielkiey Polſzcze
Wielkowſcy w Sieradzkim Woiewodztwie
Wolſcy, pod Urzędowęm, y w Bełskiey Ziemi
Woynowſcy ná Rogożnie w Wielkiey Polſzcze
Woyſławſcy w Sieradzkim Woiewodztwie
Zabiccy w Łęczyckim Woie:
Zarczyńſcy w Wiel: Polſzcze
Złotopolſcy w Zakrocim: Powiecie

Nieśiecki więcey zebrał tego herbu Domow, ktore wyraża *tom:* 3. *fol:* 334. *y* 335. tym porządkiem.

Beklewski
Bielakowski
Brudzewſki
Bukotemski
Ciechanowicz
Cwikliński
Darowſki
Dłuſki
Domaſławski
Drużbicki
Dybowski
Gilbaſzewski
Golian
Gorzeński
Grąbczewski
Herſtopſki
Jábłonowſki
Jánowſki
Idzikowſki
Ieleńſki
Ieżowski
Iodkowski
Kaczkowſki
Kaliſzkowiſki
Kaniewſki
Komorowſki
Koźmian
Kraſzkowſki
Kunowski
Łączyńſki
Łążyńſki
Łęcki
Łoniecki
Lubidzieyski
Łuſzczewski
Lwowski
Marcinkow-ski
Mickiewicz
Morowski
Moſzczyński
Moſzyński
Mroczkowski
Myſłowski
Niemierza
Nieściłowski
Nowośielecki
Odachowski
Paruł
Pygłowski
Pniewski
Podolski
Prusimski
Przebora
Rokitnicki
Rychłowski
Sempelborski
Sietnicki
Sierzchowski
Skaławski
Skomorowski
Sleski
Sobocki
Starczewski
Strumiło
Szamotulski
Tłukomski
Tymiński
Wardewski
Wątkowski
Werſzowski
Wierzchacze-wski
Zbąski
Żołądkowski
Żydowski

PROCEDENCYA

Z Oſtrowa

RYCHŁOWSKICH,

W Poznańskim y Sieradzkim Woiewodztwie, herbu Nałęcz.

TA familia, ma początki ſwoie ieſzcze zá pierwſzego Krola, Boleſławá Chrobrego w Roku 1009. iákom wzwyż wyraził o początkach herbu tego, od Antenáta tego Domu, ktorzy śię *de Oſtrow* piſali, y herbem Nálęcza pieczętowáli, tákoż Mikołay z Oſtrowa herbu Nálęcz, będąc Podſtolim Koronnym, Marſzałkowáł ná Koronacyi Krola Władyſławá IV. w Krákowie roku 1633. y nie piſał śię ieſzcze Oſtrowſkim, tylko z Oſtrowa. *David Braun. Commentatione de Jurium regnandi in Regno Poloniæ ratione.* Ieſt o tychże wzmian-

wzmianka u *Okolskiego tom*: 2. *fol*: 260. z tą inskrypcyą. *Ad desiderata Regni negotia apti & prompti &c*: y u *Niesieckiego tom*: 3. *fol*: 529. ktorzy się iuz z tamtąd przenieśli byli w Ziemię Chełmską. Ze záś przeszło sześć wiekow od początku Domu y herbu tego, od dobr ponabywanych, wiele imionami Szlachetnymi dystyngwowaná iest tá familia, lubo iednego szczepu y rodzaiu byłá w Przodkach swoich (iákom już o nie iedney dowodził procedencyi) nie komu inszemu przyznáć tu muszę ták wiele Zacnych Senatorow, w starożytności herbu tego, nie specyfikowanych żadnemi názwiskami od dobr swoich, iák teráz zowią się, áni też żádnym dokumentem rozłączonych od herbu iednego Nałęcza, zostawuiąc náleżących dlá swoich partykularnych Przodkow, y od nich pochodzących, wiele imionámi wzwyż wyrażonymi dystyngwowanych; tylko Domiwi z Ostrowá, á potym od wśi Rychłowic piszącym się, (bo Przodek ich był wszystkich Náłęczow, drugim po Dzierżykraiu Xiążęciu ná Czlopie, zá Mieczysławá Genearchą, uczynionym przez Krola Bolesławá Chrabrego) nie pryznaiąc im innych Antenatow, ktorzy pochodzili od pomienionego Dzierzykraia. Z tych pisze *Długosz*, że Wincenty herbu tegoż Náłęcza, umarł Gnieźnieńskim Arcybiskupem 1230. Tákże Ján Gerbis Biskup Poznáński zmarły roku 1298. do tey Jnfuły z Kanonika zgodnie od Kapituły obrany 1286. potwierdzony od Jakuka Swinki Arcybyskupa Gnieźnieńskiego, Konsekrowany w Lędzkim Klasztorze. *Długosz in Epis*: *Posna*: tákże Mikołay Biskup Poznański, z Kantorá Gnieznieńskiego y Scholastyka Poznańskiego, od Kapituły wokowány 1382. pobożny, y ná ubogich szczodrobliwy, lubo potwierdzony był od Janá Suchywilka, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego; iednak Ludwik Krol Polski y Węgierski rozgniewány, że bez konsensu iego tá elekcyi stała się, ná instancyą Władysławá Xiążęcia Opolskiego, synowca iego na to Biskupstwo promowował, zwanego Kropidło. *Długosz in Vitis Epis*: *Posna*: Tomasz herbu tegoż bez nazwiska, był Biskupem Wrocławskim, zmarły 1292. *Długosz in Epis*: *Vratisla*: Mikołay Nałęcz ná Rościninie y inszych dobrach, był Kásztelanem Krakowskim 1264. iednak nie więm czy nie ten Mikołay był pierwey Woiewodą

Dawność iego Domu

Dygnitarze

Swinka

Suchywilk

Kropidło

Krakowskim, o ktorym pisze, że umarł 1260. według *Listu Nakielskiego fol:* 164. Szymon Nałęcz był Kásztelánem Kaliskim 1264. y Mikołay inszy, tegoż herbu, Kasztelanem Łęczyckim 1381. *Długosz & Damalewicz.* Więcey Dygnitarzow do tego Domu náleżących mogłoby się tu liczyć, że iednak rożnemi názwiskami od dobr pochodzącemi są distingwowáni, iáko y sámi Rychłowscy, piszący się z Ostrowá, á zowiący się od Rychłowic Rychłowskiemi, przestác ná tych muszę nie maiąc dokumentow, ktorzy dawnością z Ostrowa rozrożnili się przez dobra nábyte, z inszemi názwiskami. Do tego, iż o początkach poźnieyszych y całey procedencyi dalszey, sámych nawet Rychłowskich nie można wiedzieć, bo Kozactwo z Kałmukami idąc ná batalią Kaliską, ich papiery iedne spalili, drugie ná ładunki pozabierali, iáko też y Tatárzy, gdy była woyná z niemi na Rusi y Podolu Grody y Akta popalili, co też y w Woiewodztwach Wielko Polskich nie raz działo się, gdy Xiążę Czeski Przedzisław Ulryka syn, Poznań zrabował y spalił, o czym *Cromerus lib:* 7. Kalisz spalili do szczętu Litwa z Xiążęciem ich *Witenesem*, roku 1306. Sieradz Tatrzy do szczętu zdezolowali 1290. po tym Czechowie spalili 1292. *Cromerus lib:* 10. Krzyżacy w roku 1331. nie tylko Sieradz, ále y wiele miast z Zámkami spalili; á po tym roku 1447. przypadkowym ogniem cáły Sieradz zgorzał. Wielebym miał ná to dokumentow podobnych przywodzić, ále kto chce ich czytáć, są wspomnione od *Cellarego descrip: Reg: Polo: à fol:* 202. *ad fol:* 233. Wprawdzieć co mogł, zebrał *Niesiecki*, y wyraził o tym Domu *tom:* 3. *fol:* 921. pisząc: Sebastyán Rychłowski, Skarbnik Sieradzki, wspominá go *Konstytucya* 1589. *fol:* 524, Adam w roku 1605. fundował w Bydgoszczy, przy Kościele farnym Káplicę S. Jána Ewangelisty, y sowicie nádał, widzieć tám herb iego Nałęcz zawiązany: mąż pobożny, co tydzień do Sákramentow świętych uczęszczał, paskiem żelaznym y dyscypliną trapił ciało, w tych y innych dobrych uczynkach, śmierć go zászła w roku 1617. z Zoną swoią Jádwigą Regulską, dwie części we wśi Gogolinka názwaney, Collegio naszemu Bydgoskiemu zápisáwszy, y Kámienicę swoię w Bydgoszczy; żadnego álbowiem potomstwa nie zostawił. N.

Dawnieysza procedencya.

Akta spalone rożnemi czasami.

Regulska.

Sta-

Starosta Sławkowſki, u Szyſzkowskiego Biſkupa Krakowskiego, ktorego krewną miał zá ſobą. Sobestyan Iędrzey 1674. Staniſław naprzod Sędzia Grodzki Piotrkowſki, y Deputat ná Trybunáł Koronny 1712. potym Chorąży Sieradzki y Vice-Marſzałek tegoż Trybunału Koronnego. Rychłowſki Kazimierz, naypierwey zdami się tákże Chorąży Sieradzki, á temi czaſy Kaſztelan Roſpierſki, w rożnych funkcyách tey Oyczyznie zaſłużony, ktorą y własnemi pierśiámi w rożnych okazyách godny kawaler záſtawiał, y zbawienną radą wſpierał; z pierwſzey żony zostawuie corkę iednę y ſynow dwoch, Antoniego y Karola, ktory tymi dniámi w Zakonie náſzym Teologii w Rzymie ſłuchá, z drugiey żony Barbary Koźmińſkii herbu Poray, Káſztelanki Rogozińſkiey, śiostry rodzoney Macieia Woiewody Kaliſkiego, y Ignacego Starosty Wſchowſkiego, zostawuie potomstwo, z ktorych Maciey tákże w Zakonie náſzym żyie. Z tego Domu Xiądz Rychłowſki *Soc: JESU* umárł 1735. Przecież tęn Dom iest urażony, że pomieniony Autor, *actus & merita* Dziada y Pradziadá żyiących teraz przemienił, ktorzy się *de Ostrow* piſzą Rychłowſkiemi, á nápiſał tych Rychłowſkich, ktorzy się *de Maſławice* piſzą, y herb Maſłowskich przyięli, máiąc zá ſobą Maſłowską, á to się ſtáło z porożnieniá z bratem, y ledwo temu iest lat *90.* bo iuż zá życia Kazimierza Rychłowskiego, przeſzłego Kaſztelaná Roſpierskiego, teráźnieyſzego Sieradzkiego, będąc u Oycá iego Rychłowſcy potomkowie tego, ktory przyiął ná śiebie herb Sámſoná Máſłowskich, to iest Sobestyán Rychłowski z ſynem ſwoim z Krzepczowá, proſzący żeby im nie był przeciwny w powroceniu się do Oyczystego herbu, y piſaniu się z Ostrowá, ná co im dobrowolnie pozwolił; że im záś dotego nieprzyſzło *ex ratione fatorum*, Sukceſſorowie ich, do tego czáſu záżywaią herbu Samſoná Máſłowskich, ále prawdziwi byli Náłęczowie, iák y Rychłowſcy z Ostrowa piſzący się, ktorzy bywali Starostami Bełſkiemi, Piotrkowskiemi &c. świadczą obrazy we Dworach Náłęczow Rychłowskich, że teraźnieyſzego Kazimierza, Kaſztelaná Sieradzkiego Pradziad, Andrzey Rychłowski, naypierwey był Podſędkiem Ziemskim Wieluńskim, á potym Sędzią, żył lat 77. umarł roku 1639. ále kto go rodził, kogo

Szyſzkowski *Koźmiński* *Maſłowſcy*

miáł zá ſobą? tego *antiquitas* nie piſáła, tylko że ták ſię zwał, iáko ſię wieś iego zwáłá. Ten *procreavit* dwoch ſynow, Stefaná, ktory miał Chorągiew Huſſarską, y był Podczaſzym Sieradzkim, w Wielkich reſpektach u Krolá Władyſłáwá IV. y u Jána Kázimierza, z ktorym bywáł ná wielu woynach. Drugi był Reformatem; o ktorym *Stephanus à S. Adalberto Piar: Scholar: w Kazaniu ſwoim w Warſzawie Drukowanym* ták wyraża: W. Franciſzek Rychłowski, zacny krwią ſwoią & *origine* w Woiewodztwach Wielko-Polskich, nie znaczny świátu zákonną pokorą y utaieniem; *Anteſignanus Theologow* y pierwſzy Lektor w Mało-Polskiey Prowincyi, Kaznodzieiow poprzednik, Reformowaney obſerwancyi *adamuſſim* uformowana *Idea*; trzy rázy Prowincıałem będąc, utrudzony od wizyt piechotą, nie mogąc zaść do Konwentu Lwowskiego, pod Miaſteczkiem Magierowem, przy Bożey Męce, w dzięń S. Benedykta, rozkazawſzy powtorzyć Antyfonę Socyuſzowi ſwoiemu: *Euge ſerve bone & fidelis, intra ingaudium Domini tui*, umarł roku 1673. Po śmierci pokazał ſię Zakonnikowi w Biskupim Apparacie, mowiąc że mu BOG dáł w Niebie tę prerogatywę, iż wizytuiąc Klaſztory, obſerwował z pilnością *Sacraria* y wſzelki porządek Ołtarzow. Ciało iego dotąd leży nieskażytelne we Lwowie u Braci ſwoich, ſą w druku iego Kazaniá dwoiakie na Niedziele całego roku y Swiąteczne wydáne zá życia iego w Krákowie roku 1672. *in folio.* Tego *Nieśiecki tom: 3. fol: 920.* przypiſáł Rychłowskim herbu Jaſtrzebiec, czym ieſt urażony Dom Nałęczow Rychłowskich, przyznaiąc go ſobie.

Rychłowski Reformat in opinione beatifica

Stefan Podczaſzy Sierádzki *procreavit* Andrzeiá, tákże Podczaſzego Sieradzkiego, Oycá teraźnieyſzego Káſztelaná Sieradzkiego, z Przerębską Woiewody Sieradzkiego corką, ktora pochodziłá od Mohiła, (inśi go Mogielem piſzą) Woiewody ná ow czas Wołoskiego; druga iey śioſtra była zá Potockim. Od tey Przerębskiey zachodzą wielkie Kolligacye z Potockiemi y Bidzieńskiemi, oſobliwie z Stefanem Woiewodą Sendomirskim. Ten Andrzey Podczaſzy Sieradzki, miał zá ſobą Doruchowską *1mô votô*, z ktorą *procreavit* Staniſławá, ten był Sędzią Grodzkim Piotrkowskim y Chorążym Sieradzkim, ná wſzyſtkich w Woiewodztwie funkcyách bywał, Deputatem

Przerembska

Potocki

Bidzieńſcy

Doruchowska

ná

ná Trybunał Koronny był śiedm razy, Posłem sześć rázy; miał zá sobą Więckowską, z ktorą *procreavit* dwoch synow, Franciszka, tęn iest Miecznikiem Piotrkowskim, był Posłem do Grodna y Deputatem ná Trybunał, miał zá sobą Podkomorzanke Rawską, co ią Boska zrodziła, ále nie więm iák się zwała, teraz má corkę Pisárza Kiiowskiego, ktora zá Podkomorzym Sieradzkim była Rychłowskim, godziło się im było pobrać, drugi Sędzią Andrzey, ma za sobą Stolnikownę Rawską Swidzieńską. Ján zaś z Tarnowskii, herbu Jelita, matka iey byłá *de Wyszyna*, Dryami się pieczętowała, tá miałá kilká corek, iedná zá Szembekiem, od ktorey Prymas Szembek niebosczczyk szedł, Franciszek Szembek Kasztelan Wieluński, Antoni Podkomorzy Krákowski. Druga zá Rychłowskim *de Masłowice*, trzecia zá Kobielskim, Oycem niebosczczyká Biskupa Łuckiego, czwartá Maryanná naymłodsza, byłá matką teraznieyszego Kazimierza Rychłowskiego, Kasztelaná Sieradzkiego, z ktorey tenże syn ieden tylko został, po skończonych szkołach bawił się przy Dworze Krolewskim, był *Major Domo* u Szembeka Kánclerza Koronnego, potym z Nayiaśnieyszym Krolem Augustem II. ná wszystkich woynach y batáliach, y pod Rygą; dalcy záciągnął się z Xiążęciem Lubomirskim Marszałkiem Nadwornym, Regimentarzem pod Husárską Chorągwią, tam miał Gospodarstwo, poki żył. Potym wziął Skarbnikostwo Kaliskie, ná ktorym był tylko przez niedziel sześć, z ktorego został Podczaszym Sieradzkim, y był nim tylko przez Niedziel sześć tákże, bo wziął był zá raz Chorąstwo Pierwsze Sieradzkie, ná ktorym bawił lat dziewięć, áż mu Kasztelanij Rospierskiey Przywiley przysłany był z Krakowa, pod czas Koronacyi Nayiaśnieyszego Augusta III. Krolá z ktorey postąpił ná Sieradzką Kásztelanią roku 1752. Był tenże ná wszystkich funkcyách w Woiewodztwie, miał *imô votô* z Rawiczow Agneszkę Rogolińską, Skárbniká Sieradzkiego corkę, spłodzoną z Miśiewskiey; *secundô votô* Koźmińską, Kásztelankę Rogoźińską, spłodzoną z Gáiewskiey, rodzoną śiostrę niebosczczyka Woiewody Sieradzkiego; *tertiô votô* má Walewską, pierwey żonę Kasztelaná Spicimirskiego tákże Wálewskiego. Z Rogolińską *procreavit* dwoch synow, Antoniego, ktory má

Więckowska. Boska. Swidzieńska. Tarnowskie. Szembekowie. Kobielski. Xiążę Lubomirski. Rogoliński. Miśiewska. Koźmińska. Gaiewska. Walewska.

Tomicka. Tomicką za ſobą; Károla, ten *in Societate JESU* zoſtaie, y ieſt Lektorem w Krákowie u S. Piotrá; Jadwigę w Zákonie Trzebnickim ná Sląſku Cyſterſkim; Kryſtynę, tá zá Felixem *Walewſki.* Walewskim, Chorążym Piotrkowskim Sieradzkim, Porucznikiem Znaku Huſſarskiego, Tomaſzá s. p. Ordynatá Zámoyskiego, Woiewody Lubelskiego, po Oycu záś żony ſwoiey Rychłowskij otrzymał Kaſztálanią Roſpirską roku 1752. Z Koźmińskiey *procreavit* Franciſzka, ten *duxit in ſociam vitæ* Grab- *Grabſka.* *Radomicka.* ską Podſtolankę Malborską, ktorą urodziła Radomicka, Woiewodzanka Poznańska; ſpłodził tákże z Koźmińskiey Mácieiá y Stániſławá, Maciey żyie, skończył Teologią w Lublinie, Staniſław umarł w Kaliſzu. Z teraźnieyſzey żony, Walewskiey, tenże Kaſztelan Sieradzki má iednę corkę Anielę, czternaſty rok kończącą. Wracam ſię tu ieſzcze do Andrzeia Rychłowskiego, Podczaſzego Sieradzkiego, Oycá teraźniey- *Przerębski.* ſzego Kázimierza Kaſztelana Sieradzkiego, z Przerębskiey urodzonego, ktorey Ociec Zygmunt Przerębski, był naypierwey Miecznikiem, potym Podczaſzym, y Woiewodą Sieradzkim. *Potocka.* Zoná iego Anná Potocka, Staniſławá *Revera* Potockiego, Woiewody Krakowskiego, y Hetmaná Wielkiego Koronnego, corka z Mogiełowny czy Mochiłowny (bo y ták ich piſzą) *pri-* *Oſtrorog.* *mâ votô* byłá zá Oſtrorogiem, Staroſtą Rochatyńskim, ktorych zacność poznáć tu wyżey, z komputu Dygnitarzow tego her- *Przerembski.* bu; *ſecundô votô* zá Zygmuntem ná Przerębie Przerębskim, z nim miáłá procz Marká ſyná; trzy corki, z ktorych iedná; Maryanná była zá Staniſławem Rychłowskim, Podczaſzym Sieradzkim, Oycem Jędrzeia Rychłowſkiego, tákże Podczaſzego Sieradzkiego; ktory miáł dwoch ſynow, Staniſłáwá Rychłowſkiego, Chorążego Sieradzkiego y Sędziego Piotrkowskiego, drugiego Kazimierza, naywprzod Skarbnika Kaliſkiego, potym Podczaſzego y Chorążego Sieradzkiego, dwoiakiego Kaſztelaná, Roſpierskiego y Sieradzkiego.

PRO-

PROCEDENCYA
Ná Kroſztach w Powiecie Wiłkomirskim TUPALSKICH
TOPLICKICH,
HERBU NAŁĘCZ.

TEgo imięnia Przodkowie dawni, mieli zămek z miaſtem y inſzemi Dobrami *Topleńsk* názwany, ktore leżą od Kraſná Kraśińskich o mil ſześć, y na tym Topleńska piſáli ſię: Po zawoiowániu przez woyska Moskiewskie Ukrainy y Prowincyi innych, udali ſię Sukceſſorowie do Polski, zowiąc ſię ná Topleńsku Toplickiemi. Dwoch braci rodzonych zoſtało ſię w Polskich Kraiách, trzeci przenioſł ſię do Jnflant Polskich, tenże czy ſyn iego Jan Toplicki, w Powiecie Bracławskim dał ſummę ná máiętność názwaną Smotwy, gdzie poiął w dożywotnią przyiaźń Helenę Maſowską Jozefowiczownę, z ktorey po ſobie zoſtawił ſyna, imięnięm Kazimierza *in vivis*. Kazimierz Toplicki, też dobrá po Oycu dzierzący, po doyściu lat báwiący ſię ſłużbą w Woysku Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, wſzedł w ligę małżeńską z Petronellą Kimbarowną, Skarbną W. X. Litewskiego. Z potomſtwa tego małżeńſtwa, zoſtał w życiu ſyn Hieronim Andrzey Toplicki. Potym tenże Kazimierz, Ociec Hieronimá, kontynuiąc ſłużbę woyskową, zoſtał Porucznikiem Huſſarskim. Náſtąpiła w dalſzym czaśie rewolucya ciężka z Moskwą, czaſu ktorego zoſtawiony był ná Kommendzie Zamku Brzeskiego, y gdy przez znaczną potencyą Moskiewską, po dobyciu Zămku Brzeskiego w niewolą dlá Oyczyzny był wzięty (lat temu blisko ſta) żoná iego z domu Kimbarowna, ſłyſząc przez wieści, że go Moskwa zábili, w drugie małżeńſtwo doſtała ſię Jánowi Oziębłowskiemu. W tey niewoli Kazimierz Toplicki, z ktorey wykupiony przez krewnych ſwoich dziesiącią tyśięcy złotych, z Polski przyſłanemi, powrocił ſię *ad propria*, gdzie zaſtawſzy żonę ſwoię w inſzym małżeńſtwie, udał ſię do władzy Konſyſtorskiey Wileńskiey, z ktorego ſądu decyzyi, iáko świadczy Dekret Konſyſtorski w roku 1664. dnia 30. Maia ferowany, pozyskał żonę ſwoię *ad prima vota*, w dalſzym záś życiu zeſzli bez potomſtwa. Po śmierci tedy Oyca ſwego,

Maſowska · *Kimbarowna* · *Oziebłowski*

pozostały syn doskonáłego wieku Hieronim Toplicki, poiął żoną Annę Rywusownę, z ktorey *propagavit* syná Feliciana Toplickiego, więcey z linii męskiey nie zostawiwszy Sukcessorow, życia swoiego dokończył roku 1686. w Grudniu. Zaczem pozostały syn we trzech leciech Felician Jozef Toplicki, dostał się w opiekę pierwey Kimbarowi, Skarbnemu Litewskiemu, po krotkiey tegoż opiece, dostał się Szostakowskiemu, Staroście Lucińskiemu, ciotecznemu bratu Oycá swego Hieronima; ná koniec po zábiciu wyráżonego Szostakowskiego, w Lucynie, przypadła opieká Piotrowi Mazowskiemu Jozefowiczowi, Mołtowniczemu Powiatu Bracławskiego, iáko bratu ciotecznemu Oycá swego, ktory to Jozefowicz *sorte* dobr Oyczystych, macierzystych y spadkowych, ná potym w doskonalszym wieku bywszy w słożbie Woyskowey W. X. Litewskiego, w czáśie poślednieyszym, to iest w roku 1703. wziął w dożywotnią przyiaźń Eleonorę Boreyszankę, Miecznikownę Powiatu Upitskiego, urodzoną z Halszki Podleckii, Oycá Ianá Podleckiego, a Matki Katarzyny Wężykowny, herbu Wąż Koronowany, Ianowey Podleckiey. Z tego łożá zostawiło te małżeństwo potomstwo, naystarszą corkę Annę, ktora podczás życia rodzicow wydaná zá mąż, Kazimierzowi Kossakowskiemu, Podczaszemu Ziemi Wiskiey, ktorych *in vivis* został syn Mateusz Kossakowski. Po tey corce Annie, zostawili synow, Dominika starszego, Antoniego, Kazimierza, Michała, y Ignacego Toplickich, po nich naymłodszą corkę Helenę; z ktorych Antoni Dominikanem, Kázimier Iezuitą, Michał Franciszkanem pozostawali, y w tych Zakonách życia swoiego dokończyli, Ignacy ieszcze żyie; tákże w Zákonie S. Franciszká *Ordinis minorum*, naymłodsza corka Helena, zostáłá Mniszką Bernardinką. Z wyrażonych tedy synow, po śmierci rodzicow, pozostał się tylko syn ieden *in sæculo*

Dominik Toplicki, po Oycu swym, zá przywileiem Nayiaśnieyszego AUGUSTA III. nąm szczęśliwie pánuiącego, ná ktorego Elekcyą był Posłem z Powiatu Wiłkomirskiego, tákże Krayczy Inflantski, zostawał pierwey pod znakiem Petyhorskim Xiążęcia Mikołaiá Faustyna Rádziwiłłá, Woiewody Nowogrodzkiego; w roku 1741. dnia 31. Augusta, obrany Kandyda-

Marginalia: *Rywusowna* · *Kimbar* · *Szostakowski* · *Mazowski* · *Jozefowicz* · *Boryszanka* · *Podlecka* · *Wężykowna* · *Kossakowski* · *Xiążę Radziwiłł*

dyda-

dydatem ná Chorąſtwo tegoż Powiatu, tenże w roku 1744. dnia 3, *Frebrüarij*, z tegoż Powiatu ná Trybunał głowny W. X. Litewskiego ſtanął Deputatem, zá Laski Wielkiey Xiążęcia Ierzego Radziwiłłá, Staroſty Luboſzańskiego, potym Woiewody Nowogrodzkiego, iáko *teſtantur* Powiatowe kredenſá, *in abſentia* ktorego, ná kadencyi Wileńskiey, miał ſobie zdaną Laskę Trybunalską przez niedziel dwie. W tymże roku *ſtante functione*, poiął w dożywotnią przyiaźń, dnia 15. Liſtopada, Maryannę Dąbrowſką, corkę Marcyána y Ewy z Komorowſkich herbu, Korczak Junoſzow Dąbrowſkich, Marſzałkow Powiatu Wiłkomirſkiego, ktorych ieſt potomſtwo; tey záś Maryanny z Dąbrowſkich Toplickiey, Krayczynyi Inflantſkiey, był ſtryiem rodzonym Michał Junoſzá Dąbrowſki, Káwaler Maltańſki. Dziadow miała Komorowſkich, iednego Podkomorzego Woiewodztwá Wileńſkiego, drugiego Woiewodę Brzeſkiego, trzeciego Kuchmiſtrza W. X. Litewſkiego, Staroſtę Wołkowſkiego, czwartego Piſarza Ziemſkiego Możyrſkiego, czy w wyżſzym potym honorze. Oprocz wyrażonych, ſą im Domy skolligowane te; Giedroiczowie, Dłuſcy, Sieliccy, Szádurſcy, Karniccy, Kopciowie, Obryccy, Tynkawzowie, Petruſewiczowie, Koſſakowſcy, Podleccy, Raieccy, Drudzcy, Wężykowie, Newelſcy, Kulwińſcy; po Podleckich, Sieśiccy, Niniewſcy, Boreyſzowie, Bohuſzowie, Dowmantowie, Rudniccy, z Indráná Kościałkowſcy, Morykoniowie, Korſakowie, Suchodolſcy *&c.*

Dąbrowska Komorowski

Domy Skolligowane

NIE-

Z

NIECZUIA HERB.

EPIGRAMMA.

Vireſcit lauru, deciſis frondibus Arbor,
Nec ſtolidus truncus ſemper ubique manet.
Certe juſtus Honos illi ſuperaddit alas,
Jllius ut geſtis optima fama volet.
Eſt Cruce ſignatus, ſacro de ſtemmate Chriſti,
Ut vos ſic fratres non neget eſſe ſuos.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt pień, czy ſztuka drzewa, w czerwonym polu, maiący w prawym boku trzy odcięte gałęzie, á w lewym dwie, na wierzchu Krzyż od miecza; ná hełmie tákiż pieniek z Krzyżem, między dwiema Orlemi ſkrydłami, piſze o tym *Bielſki, Paprocki w Gniazdzie y o herbach, Okolſki &c: na ſwoich mieyſcach.*

ORY-

ORYGINAŁ HERBU.

Lubo ſię o początkach tego herbu niezgadzaią Autorowie, iedni piſząc że w Częchach nabyty, drudzy w Polſzcze, iá z nich żádnemu nie przyczę, bo tęn herb, czy podobny, mogł tám bydź pierwey nabyty zá Iaromirá Xiążęcia, iak piſzą; iednak trzymąm ſię w tey opinij zacnego Hiſtoryka Polskiego *Długoſza y Bielſkiego*, ktorzy to nápiſáli, iák *Okolſki* wyraził *tom: 2. fol: 269.* Zá Bolesławá Krzywouſta, gdy Czechowie nie śmieli otwartem boiem z Polakami ſię potykać, záſádzek czekali ná okazyą dobrey y ſzczęśliwoy wygraney; o ktorych woysko náſze nie wiedząć, tym beśpieczniey ſnem zmorzeni koczowali, tám Mąż z familij herbu Oſtrzew, zá ſprawą BOSKĄ, przez ſęn wielkim głoſem ták wołać począł, *Nieprzyiąciel! Nieprzyiaciel!* że cáłe woysko obudziwſzy y potrwożywſzy, do broni ſię porwała, czym y Czechowie poſtrzeżeni ná zaſadzce, przez nich byli poráženi: że záś nie tylko przez głos ſwoy tęn Rycerz pobudził woysko do wygraney, ále też pierwey potkał ſię mocno z Wodzem ich y zwyciężył go; dla tego Krol Bolesław Krzywouſty, przydał mu do iego herbu *Oſtrzew* zwanego, Krzyż od mieczá otłuczonego. Ieſt záś tá Oſtrzew nie taka iákiey po fortecách y bramách záżywaią, ále iákiemi ſię zákładały woyſka w láſách koczuiące, to ieſt ſztukami drzewá obciętego, zgęſtſzych y grubſzych gałęzi. Orle Skrzydła ná hełmie, te ſą dawnieyſze przy herbie *Oſtrzew* w Sleſku nábyte, z kąd do Polski przynioſł ich Rycerz z dzieśiącią ſynami zá Xiążęcia Władysławа Hermaná, y znacznemi od niego dobrami był opatrzony, iák wyraża *Paprocki w Gniazdzie cnoty à fol: 707. y Okolſki tom: 2. fol: 270.* Zowie ſię *Nieczuia*, że pomięniony Rycerz nieczuł, gdy ná woyſko wołał, ktory potym od nazwiſka tego założył wieś *Nieczuyki* zwane, y z nich zwali ſię *poźnieyśi Nieczuiowie*, iák wyrażeni Autorowie twierdzę.

DYGNITARZE PRZEDNIESI y WIADOMSI TEGO HERBU.

Krzyſztof Grzymułtowski, herbu nieczuia, będąc Woiewo- *Grzymułtowski*

 dą Po-

dą Poznańskim umarł 1667. *Załuſki tom: 1. fol: 805. & 1012.*

Wſzehor tegoż herbu, umarł Woiewodą Sendomirskim 1120. *Cromerus lib: 5. Nakielſki in Miechowia fol: 103.*

Starzechowski

Ján Starzechowski, umarł Woiewo: Podols: 1567. *Paproc:* Woyciech Starzechowski, umarł Bełzkim Woiewodą 1549. *Starowolſki, Orzechowſki, Paprocki fol 256. Okolſki tom 2. fol: 271.*

Krzyſztof Grzymułtowski, był pierwey Kaſztelanem Poznańskim, niż poſtąpił ná toż Woiewodztwo 1678. *Kochowſki.*

Grzymułtowski

Staniſław Grzymułtowski, był Kaſztelanem Sieradzkim. *Acta Caſtren: Oſtrzeſzovienſia.*

Kuropatnicki

Hieronim Kuropatnicki, herbu Nieczuia, umarł Kiiowskim Kaſztelanem, 1696. *Nieśiecki. tom: 1. fol: 222.*

Jemielski

Jan Jemielski, tegoż herbu, był Kaſztelanem Jnowrocławskim, po Jędrzeiu Ruſzkowskim herbu Pobog, zmarłym 1648.

Domaſzewski

Staniſław Domaſzewski, tegoż Nieczuia, był Kaſztelanem Lubelskim, około roku 1664. *Kochowſki & Acta Caſtren: Lublin:*

Łoknicki

Marcyan Łoknicki, tegoż herbu, był Podlaskim Kaſztelanem w roku 1630. *Metryka Koronna, & Starowolſki in Monumentis.*

Grzymułtowski

Krzyſztof Grzymułtowski, Podkomorzy Kaliski, był Marſzałkiem Jzby Poſelskiey w Warſzawie 1654. *Braun.*

Kuropatnicki Urbański

Jędrzey Kuropatnicki, Kaſztelan Biecki był Vice-Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1682. á Woyciech Urbański, Kaſztelan Wieluński tegoż herbu, był Marſzałkiem ná tymże Trybunale Koronnym 1692.

HERBOWNI NIECZUIOWIE,

Według *Okolſkiego tom: 2. à. fol: 271. ad. fol: 274.* wyrażeni.

Byſtrzeiowſcy w Sendomirskim Woiewodz:

Domaſzewſcy, ieden Dom z Kraſuckiemi, ále od Domaſzowá ták ſię zowią.

Dymitrowie w Wiślickim Po:

Dzierſcy według *Okolſkiego, Nieśieckiego* záś nápiſał ich Dzierzkami, w Lubelskim Woiewodztwie.

Gładyſzowie, w Pruśiech y Sendomirskim.

Kochowſcy, w Sędomirskim Woiewodztwie.

Konieńſcy nie piſze kędy.

Kraſuccy w Lubelſ: Krakow: Łukowskim.

Krześińſcy w Wiel: Polſzcze.

Kuro-

Kuropatniccy w Ruskim Wo:
Łokniccy ná Podlásiu.
Łukawſcy w Sęndomirskim
Nieczuiowie tamże w Sęndo:
Oſtrowſcy y Pruſcy tamże.
Sádlewſcy z Brzeskiego w Kujawach.
Slankowie w Bełzkim Woie:
Snieſzkowſcy w Pilzniński Powiecie.
Starzechowſcy w rożnych Wo:
Wapowſcy nie piſze kędy.
Wichrowſcy w Ziemi Chełmſ:
Wierzbiccy w Powie: Chełm:
Wilczopolſcy w Lubelskim Woiewodztwie.
Wilkoccy w Krakowskim Wo:
Witoſławſcy w Kaliskim Wo:
Zgierſcy w Zákrocimskim.

Oprocz wyrażonych, dodaie *Niesiecki tom: 3. fol: 352.* tych Herbownych.

Cebulka	Grębofzewski	Łaskawski	Urbański
Dębiński	Grzymułtowski	Łatowski	Włodek
Frącki	Iemielski	Miniewski	Zbigniewski
Gálicz	Konieński	Mroczek	Ziemiecki.
Gębicki	Krzynicki	Szumleński	
Grębarski		Trzebski	

PROCEDENCYA
Ná Sláſách
SLASKICH,
W Woiewodztwie Płockim y Ziemi Ciechanowskiey, teraz w Krakowskim zoſtaiących,
HERBU NIECZUIA.

Z Dawnych Antenatow Domu tego, wſpominá *Okolſki tom: 2: fol: 271.* pierwſzego Genearchę Derſzławá Nieczuię, ktory poſtawił wieś w Sęndomirskim Woiewodztwie, nazwaną *Nieczuyki*, ten był Cześnikiem Bolesławá Krzywouſtego 1114. ktoremu do herbu przydał Krzyż od miecza otłuczonego, że ták mężnie ná ſámego Wodzá Czeskiego nátárł, iż go z konia zwalił, przez co ſtrworzone woysko Czeskie, łátwo od náſzych porażone było. Wſcibor Nieczuia, był Woiewodą Sędomirskim, y Wodzem Woyska Koronnego 1145. Troian Nieczuia y Stanisław Nieczuia, byli Hrabiami, iako *Przodkowie tego Domu*

y Zdysław, w nie krorych Przywileiách wspomnieni roku 1200. y 1260, u *Paprockiego de stemmatibus*. Za tegoż Bolesławá Krzywoustego, *Bielski fol:* 111. *y Paprocki*, Wszebora Nieczuię, piszą bydź Woiewodą Krákowskim. Liczy także Paprocki między Hetmanow Wszeborá Woiewodę Krakowskiego, pod czas ostatniey batalij Kaliskiey, zá tegoż Krolá Krzywoustego, ále nie tego, o ktorym *Starowolski in Bellat: y inni* twierdzą, że z tey potyczki naypierwey uciekł, y Krolewskie zdrowie w niebespieczęństwie zostawił, bowięm na ten czas dwoch Wszeborow było w Senacie, ieden Woiewoda Krakowski herbu Laswchowa, álbo Strzęmię drugi Woiewodá Sęndomirski herbu Nieczuia, o ktorym *Nakielski w Miechowij fol: 69. & 82.* pisze, że zá Władysławá Xiążęcia Hetmaniąc Woysku, kilká znacznych zwycięstw z Ruśi otrzymał. *Długosz* tey familij pochwałę przyznaic, że iest *Genus Providum*; powiada záś *Bielski fol: 283.* że w bátálij Witolda z Edygą Tamerlanesowym Hetmanem, Nieczuiowie mężnie się potykali. Ják się záś poczęli pisząć od rożnych dobr Panami rozmnożywszy się, tak *& nomen & vires amiserunt*, podobieństwem iedney rzeki wielkiey, w rożne strumienie podzieloney, że się tym imięnięm nienazywaią, ktorym dukt ich idzie. Tak dom Nieczuiow názwał się od Krasus Krasulskiemi, á od nich z Domaszewic w Woiewodztwie Lubelskim, pochodzący zowią się Domaszewskiemi; Kochowscy Nieczuiowie, piszą się z Kochowá w Woiewodztwie Sęndowirskim; támże z Łukawy Nieczuiowie piszą się Łukawskiemi; zgoła iakiey kto wśi dáwnością nábył, iey się Panem pisał, á gdy iey pozbył, imię mu przecię zostało ná pamiątkę, y ták wielu inszych, y owszem wszyscy od włości swoich názywaią się teraz inaczey, iako też y Slascy, dobr Slasy nábywszy w Woiewodztwie Płockim, Ziemi Ciechanowskiey, o ktorych *X. Muszyński Akademij Krako: Collega Major*, w Kazániu swoim, pod czas wstępowania do Zakonu, Panny Katarzyny Kunegundy Slaskiey, u W.W. Panien Zakonnych S. Francíszka w Krakowie, pod záłożeniem S. Jędrzeiá mianym roku 1731. to napisał. *Ex directa linea* Oyca twego, że dawnieysze

Woiewoda Sędomirski y Hetman

Krasuscy

Domaszewscy

Kochowscy

Łukawscy

wieki

wieki pominę, y Mężow ná ten czas, ofobliwie w Woiewodztwie Płockim y Ziemi Ciechanowskiey kwitnących, ktorych nie ták grobowe kamięnie, iáko ciężar podiętych w Oyczyźnie funkcyi, przywalił; lubo pamięci y piora godnych czynow ich, żadna czafow odmięnność náftępuiącym wiekom wydrzeć nie może, *quos operum memores factis celebrabant.* Tę dawfzy im eftymacyą wyrażá, że teyże y bratá iey Janá, Woyskiego Krakowskiego, żyiącego po te czafy, Pradziad rodzony *in Slafy* Slaski, był Cześnikiem Ciechanowskim; á Dziad ich rodzony *in Slafy* Woyciech Slaski, był Stolnikiem tákże Ciechanowskim, Boguffaw *in Slafy* Slaski, Ociec tey Panny y bratá iey Janá Slaskiego, Woyskiego Krakowskiego, Mąż rycerski od młodości fwoiey; tychże Mátka Barbara herbu Strzemieńczyka ze Slaskich Slaska, Babká rodzona z Dębińskich, Xięni nie raz tamże u S. Jędrzeia w Krakowie; Andrzey Slaski brat rodzony Boguffawá, tákże Mąż rycerski; Woyciechá záś Dziadá bracia rodzeni, Michał Slaski Kanonik Kiiowski, y Kazimierz z ktorego Staniffaw y Francifzek fynowie Slafcy. Dziadá Stryiecznego, teyże Panny y Janá Woyskiego Krakowskiego, rodzeni bracia, Adam *in Slafy* Slaski, Podczafzy Mielnicki, z ktorego Michał, Andrzey, Staniffaw y Francifzek, ná ow czas Podczafzy Mielnicki, Stefan, Jácek y dálsi tegoż imięnia, iako Tomáfz *in Slafy* Slaski, rodzony brat Adama, á ftryieczny Dziadá ich Woyciechá. Dziad mateczny rodzony teyże Panny y Janá iey brata, Ján Slaski, Dziekan Wielicki, Tenże wyżey nie raz wfpomniony Ján Slaski, Woyski Krakowski, ma fynow dwoch, Boguffawa y Adámá. Sioftry iego rodzone, Salomea, Rożalia y Anna Slaskie. Dalfzą wywodząc procedencyą *ex lumbis fæmellis* familij Slaskich, wfpominá z Dębiąn Dębińskich, Xiążęcia Wincentego herbu Rawicz, *Sacræ Romanæ Ecclesiæ* Kardynałáy Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Prymafa Korony Polskiey, y W. X. Litewskiego, ktorego wyraża *Paprocki o herbách fol:* 178. á potym generalnie Dygnitarzow wfpominá, ktorych ia tu fpecyfikuię, iáko Iakubá Dębińskiego, Káfztelaná Krákowskiego, zmarłego 1490. *Lafki w Statucie fol:* 85. *Przyłufki fol:* 376. *Długofz tom:* 2. tákże Walentego Dębińskiego

Dębińska Xieni u S. Jędrzeia

Dębińscy Kárdynały Arcybiskup

Dygnitarze Przednieyſi Dębińskich. skiego, Káſztelaná Krakowskiego zmarłego 1586. *Paprocki o herbach fol:* 688. *&* *Durjewſki fol:* 71. Goworek tegoż domu był Woiewodą Sęndomirskim, ktory umarł 1202. o tym wiele Hiſtorykow, iáko *Długoſz, Miechowita, Kromer, Bielſki, &c:* y Tomiſław Woiewodá Sęndomirſkim zmarły roku 1325. *Nakielſki in Miechov. fol:* 254. tákże Jakub Dębińſki, ktory poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1478. *Laſki fol:* 86. *&* *Miechovita fol:* 324. Jakub y Warśi po roku 1241. y w roku 1330. tákże Franciſzek roku 1427. Dębińſcy, byli Káſztelanami Woynickiemi, o ktorych *Nakielſki fol:* 180. *Liſty Krolewſkie &c:* Jakub zás Dębińſki, będąc Kanclerzem Wielkim Koronnym, poſtąpił na Woiewodztwo Sęndomirſkie, 1472. *Długoſz tom:* 2. *&* *Okolſki.* tákże Walenty Dębińſki od Wielkiey Laſki Koronney, pomknął ſię na Kaſztelanią Krákowſką 1576. *Conſtit:* 1576. *fol:* 248. tenże był pierwey Podkanclerzym y Kaſztelanem Sądeckim. *Starowolſki in Monumen: fol:* 23. w poznieyſzym czáśie, Maciey Dębińſki, był Woiewodą Jnflantſkim 1610. Staniſła,w Dębinſki, Stároſtá Chęcińſki, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1582. Albracht Dębińſki, Chorąży Zatorſki, fundator Domku Loretańſkiego u OO. Kapucynow w Krakowie. Stefan Dębińſki, Kanonik Krakowſki, *Cuſtos Coronarum Regni,* y troiſtey Korony Wawellu ozdobá, przy wrodzonych ſobie talentách y nábytych cnot polerze, pochwał Domu tego oſobliwſzy inkrement, *mowi tenże Muſzyńſki.* Tá záś Kolligacya Dębińſkich

Dębińskich Kolligacya z Slaskiemi wyráżonych, pochodzi od Arnolfá Dębińſkiego, Pradziada matecznego Janá Slaſkiego, Woyſkiego Krakowskiego, śioſtry iego Zákonney, śioſtr inſzych w zwyż wſpomnionych, ktorych Dziad rodzony *de Dębiany* Piotr Dębiński, Kaſztelan Biecki. Do tychże náleżą, Franciſzek Dębiński, Staroſta Cichoc-

Oborska. ki, zá ktorym Oborska; Arnolf Dębiński, Podczáſzy Krakow-

Bobrownicka. ski, zá ktorym Bobrownicka; y Staniſław Dębiński, Káſztelanicowie Brzeſcy; Franciſzek Dębiński Cześnik Zatorski, y Ian Dębiński Chorąży Zatorski, Szambelan Krola Auſtuſta II.

Kolligácya. Z tych że Dębińskich y inſzych matek linii, náleżący do Sla-

skich

skich ſą Wielopolſcy, Lubomirſcy, Uieyſcy, Pacowie, Szembekowie, Ruſeccy, Krzyżánowſcy, Lipińſcy, Oborſcy, Bobrowniccy, z dalſzey procedencyi náleżą Koryciénſcy, Żeleccy, Tągoborſcy, Ligężowie y daley, iáko Piegłowſcy, Majowie, Sierakowſcy, Kraſzeńſcy, Stynniccy, Chwalibogowie. Z Oyczyſtey záś linii Czarneccy, Remerowie, Strembolzowie, Kińczowſcy, Trzecińſcy, Peczkowſcy, Brzozowſcy, y inni.

NOWINA HERB.

EPIGRAMMA.

Mucro ſtans anceps, anſæ defixus aheni,
Auribus oſtendit, quàm vereantur eum.
Quodve genu flexum devotos Vos docet orbi,
Pulchrius auratô ſtat pede fultus honor.
Monſtrat ſtemma ſuum, quod poplite ſponte reſectô,
Omnis pro Patria non fugit omne malum.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt miecz ná tarczy otłuczony, to ieſt przytępiony ná nieprzyiácielách, rękoieścią z krzyżem w gorę obrocony, *Opiſánie herbu*

końcem ná doł, ktorym dotyká ſię zakrętu kotlego uchá, w błękitnym polu. Nad koroną nogá zbroyná z oſtrogą, dána Nowinie od Krola Czeskiego klęczy, ſtopą w lewą tarczy obrocona. *Paprocki w Gniaź: Cno: fol: 303.* y o *Kleynotach fol: 237.* *Okolſki tom: 2. fol: 281. Bielſki fol: 111.*

ORYGINAŁ HERBU.

Inſzy herb Złotogoleńczyka. Ieſt to zaſzczyt inſzy od Złotogoleńczyká, ktorym ſię pieczętowałá Bogná, matká S. Staniſławá Biskupa Krakowskiego, iáko z Kátalogu poznáć tey Kátedry roku 1072. lubo przez nogę herbowną má wielkie podobieńſtwo: ták álbowiem opiſuie go *Bielſki fol: 82. & fol: 111.* iáko y *Okolſki tom: 2. fol: 281.* Nádany ieſt zá Krolá Bolesłáwa Krzywouſtego, w roku 1121. z tey zaſługi; iż pod czas woyny Ruskiey pod Haliczem, *Halicka batalia.* Krolowi temu konia, ná ktorym śiedział, zraniono ták bardzo, że upáść by muśiał z nim w batalij, gdy by Rotmiſtrz nieiáki Nowina, ſwoiego nie podał mu konia, ná ktorego wſádzony ſalwował ſię, y on pieſzo uchodząc obronną ręką. A że tęn Rotmiſtrz był niegdy z Kotlarskiey familij, przeto Krol *Miecz y Kotle ucho.* Bolesław Krzywouſty, nie tylko zá herb mu nádał miecz otłuczony, ktorym ſię bronił pieſzo uchodząc z zamieſzania woiennego, y kotle ucho, ná pamiątkę kondycyi iego, ále też dobrami udarował go. Zowie ſię tedy Nowiná, od imienia *Z kąd zowie ſię Nowina.* Rycerza tego, ktory potym woiuiąc w Sląsku, wzięty był z Hetmanem ſwoim, y razem z nim w kaykany przykuty w więzieniu śiedział. Widząc tedy Nowina, że Wodz iego potrzebnieyſzy był dla ſalwowania ſwoiego woyská y Oyczyzny, mi- *Akcya heroiczna.* łością przeciwko niemu zdięty, właſną ſobie urznął po kolano nogę, y za pás Wodza włożywſzy ią, ſam we krwi zbroczony zoſtał, przez trzy dni táiąc to, áby Hetman beśpiecznie uſzedł. O czym Krol Czeskiego y Sląskiego Páńſtwá, dowie- *Noga złota.* dziawſzy ſię, kazał go wykurowáć, y złotolitą, z przydatkiem do poł udá, dáwſzy mu nogę, zá ták heroiczną akcyą, wolnym go do Polski odesłał; z kąd zbroyná ná koronie do herbu iego przydana ieſt noga. *Sarnicius lib. 6. ſub Boleslao Krzywouſto, Paprocki w Gniaździe fol: 304. y o Herbach fol: 237. Okolſki tom: 2. fol: 282. Bielſki fol: 111.*

PRZED-

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE.

Jan Przerębſki, był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, ktory umarł 1562. *Damalewicz in Archiep: Gneſnen:* *Przerębſki*

Filip Padniewſki, Biſkup Krakowſki, umarł 1572. *Starowolſki.* *Padniewſki*

Wincenty Przerębſki, będąc Biſkupem Kuiawſkim, umarł 1513. *Damalewicz.* *Przerębſcy*

Bernard Zakonu S. Dominika, herbu tegoż, był Nominatem Biſkupſtwa Płockiego. *Długoſz y Damalewicz.*

Wincenty Przerębſki, z tegoż Biſkupſtwa poſtąpił ná Kuiawsſkie 1503. *Iem.* *Przerębſki*

Filip Padniewſki, będąc Biſkupem Przemyślskim, poſtąpił ná Krakowſkie 1560. *Nakielſki fol:* 640. *Padniewſki*

Ján Przerębſki, będąc Biſkupem Chełmskim, poſtąpił ná Gnieźnieńſkie 1559. *Nakiel:in Miech: fol:* 666. *Przerębſki*

Lew Załęski, herbu Nowina, Metropolita Ruski y Władyka Włodzimirski, umarł 1703. *Załęski*

Sylweſter Hulewicz, był Władyką Przemyślskim 1610. *Hulewicz*

Maxymilian Przerębski, herbu Nowina, będąc Woiewodą Sieradzkim, umarł 1641. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 285. Károl Zygmunt Przerębski, będąc temże Woiewodą, umarł 1669. *Kochowſki Climact:* 3. *lib:* 4. *fol:* 175. *Przerębſcy*

Piotr Czárnkowski, będąc Kaſztelanem Kaliskim, poſtąpił ná Poznańską 1551. *Privil: Civit: Sandomir:* *Czarnkowski*

Krzyſztof Mielżyński, był tymże Kaſztelanem Kaliskim 1638. *Acta Caſtren: Caliſien:* *Mielżyńſcy*

Łukaſz Mielżyński, będąc Kaſztelanem Gnieźnieńskim, umarł 1627. tákże Mikołay Mielżyński, był tymże Senatorem roku 1627. *Herbrunt & Duriewſki.*

Ján Przerębski, będąc Kaſztelanem Sieradzkim, umarł 1480. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 284. Ján Przerębski, był tymże Kaſztela- 1519. *Olſzowſki & Karnkowſki de Primatu.* Tákże Jákub Przerębski. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 284. y Staniſław Przerębski 1548. Sieradzcy Kaſztelanowie. *Idem fol:* 285. Ján Krzyſztoporski, był tymże Kaſztelanem 1581. *Paprocki o herbach fol:* 240. y Jan Przerębski 1607. *Starowolſki in Monumen:* Tákże Máxymili- *Przerębski* *Krzyſztoporski* *Przerębſcy*

milian Przerębski, ktory postąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1643. *Constit:* 1620. &c. Samuel Przerębski, będąc Kasztelanem Łęczyckim umarł 1639. *Starowolski in Monumen:*

Czerny Piotr Jędrzey Czerny, umarł Kasztelanem Lubelskim, *Starowolski in Monumen. fol:* 778.

Ryszkowski Paweł Ryszkowski, tegoż herbu, będąc Mścisławskiey Kasztelanij Nominatem, umarł 1702.

Hulewicz Wacław Hulewicz, umarł Kasztelanem Bracławskim. *Duryewski.*

Przerębscy Wacław Przerębski, był Podkanclerzym Koronnym, *Paprocki o herbach fol:* 238. y Ján Przerębski, Biskup Chełmski *Padniewski* 1557. *Paprocki fol:* 474 Także Filip Padniewski, Biskup Przemyślski, *Nakielski in Miech: fol:* 691.

Mielżyński Mikołay Mielżyński, Kasztelan Kamieński, Marszałkował *Przerębski* Izbie Poselskiey 1607. Także Maxymilian Przerębski, Staro- *Mielżyński* stá Piotrkowski 1613. Mikołay Mielzyński, Kásztelan Biechowski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1626. Także *Przerębscy* Samuel Przerębski, Kásztelan Łęczycki, był tymże Marszałkiem 1639. *Idem.* Mikołay Przerębski, Kásztelan Sądecki 1672.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolskiego tom:* 2. *à fol:* 284. *ad fol:* 297.

Borkowscy w Łukowskim.
Borutowie nie pisze kędy.
Brzoskowie w Nurskiey Ziemi
Chrząnowscy w Lubelskim.
Czerni w Krakowskim
Frykaczowie w Krakowskim
Gilzowscy w Lubelskim.
Goczowscy w Poznańskim
Gomorowie w Litwie
Hulewiczowie ná Wołyniu
Konarzewscy w Łęczyckim
Konopkowie w Łomżyńskim Powiecie
Kowalewscy w Krakowskim y Sędomirskim
Koźniccy w Gnieźnieńskim
Krasuccy w Łukomskim Powiecie y Lubelskim Woie:
Krowiccy w Opoczyńskim
Krzystoporscy, Krakowskim y Sieradzkim
Kwiatkowscy z Krakowskiego w Kaliskim
Łaganowscy w Krakowskim
Łękawscy w Krakowskim
Maszewscy w Krakowskim
Mielżyńscy, czy Mielżyńscy, w Wielkiey Polszcze
Minoccy w Krakowskim

Mło-

Młoszewscy w Krakowskim
Narębscy w Krakowskim
Nowinowie, pierwśi tego herbu
Niewiescy w Sieradzkim
Ochoccy nie pisze kędy
Orlikowie z Iużisk w Ruśi
Padniewscy w Wiel: Polszcze
Paśińscy nie pisze kędy
Pielchowscy w Sieradzkim
Pielatowie, czy Piłatowie, nie pisze kęky
Pitowscy w Sieradzkim
Popowscy w Wiel: Polszcze
Prządzewscy w Sieradzkim
Przanowscy w Łęczyckim
Przerębicy, w rożnych Woie:
Przyśieccy w Wielkiey Polszcze y Litwie
Rożnowscy pod Gnieznem
Sawiccy w Podlaskim
Sładkowscy w Sieradzkim
Skoccy w Wielkiey Polszcze
Sroczyńscy w Podolskim
Szlachcińscy, nie pisze kędy
Szwarcowie w Krakowskim
Wicyscy w Krakowskim
Wydzierzewscy w Poznańskim Woiewodztwie
Zarcyccy w Sendomirskim
Zeromscy w Mazowiec:
Złotniccy, pochodzą od Padniewskich

Według *Nieśieckiego* Herbowni znayduiący śię *tom:* 3. *fol:* 380.

Boynar
Gliński
Goczałkowski
Gośniewski
Iankowski
Kandzierzawski
Kośla
Lisowski
Łuczycki
Pachołowiecki
Podleski
Ryszkowski
Sępiński
Sokolnicki
Szeligowski
Witkowski
Woiutyński
Wolski

PROCEDENCYA

Z Rudołtowic, ná Witkowicach, Zawadce y Marłkowey Porębie, w Woiewodztwie Krakowskim, Xięstwie Zatorskim,

WITKOWSKICH,

HERBU NOWINA.

Pisze otey familij *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 555. mowiąc. Witkowski herbu Nowina w Krakowskim Woiewodztwie. Iarosz y seweryn Witkowscy, bracia rodzeni. Z tych Seweryn, Chorążym był Xiestwa Zatorskiego, pisał śię z Rudułtowicz, bywał Posłem ná Seymy y Deputatem ná Trybunały miał za sobą Rusocką, (Baranowski záś powiadá, że Brandysowne, *Rusocka*

 wnę,

wnę, herbu Radwan, y z niey potomstwo) zostawił z niey corek dwie, z ktorych starsza z Stefanem Dembińskim, druga naprzod z Zygmuntem Dembińskim, po nim z Janem Ostrogorskim dożywotnie zmowione; synow zaś trzech: 1. Paweł miał syna iednego, ktory w obozie pod Toruniem umarł, y corkę Zofią, ta *1mô votô* była za Dębińskim, Podkomorzycem Sendomirskim, *2dô votô* za Jędrzeiem Kuczkowskim, 2. Stanisław, umarł bezpotomny, 3. Seweryn z Seymu 1667. Kommissarzem do Rewizyi naznaczony. *Constit. fol:* 31. ten z Anny Bolestraszyckiey, zpłodził corkę Zofią, Janowi Karolowi Jeziernickiemu zaślubioną, ale bezdzietną, y synow trzech, Stanisława, ktorego żona Uieyska, z tey był syn Samuel Xiądz, y corka Maryanna Gawrońska. Alexandra, ten młodzianem umarł; y Pawła, ten poiął Bogumiłę z Biały Bielską, Miecznikownę Lubelską, z ktorą zostawił corkę iednę, Gedyminową, Stolnikową Smoleńską, y synow trzech, Marcyana, ktory poległ w batalii pod Kaliszem ze Szwedami, Stanisława, y Jana w Zakonie *Soc: JESU*, ten z Rektorstwa Poznańskiego, do Francyi do Schambora zaiachawszy, tamże życie zkończył w roku 1732, iest w druku iego Xiąszka, luboć bez imienia iego wydana. *Obserwacye Swięte, to iest nabożeństwo, na niektore dni y święta przednicysze przez rok, w Poznaniu in 4to.* Iarosz brat Seweryna, Chorążego Zatorskiego, miał za sobą Elżbietę Wieruską z Lubomirskii urodzoną, siostrę Pułkownika, ktora mu powiła corkę Annę, Adryana Bełchackiego małżonkę, y synow dziesięciu. Z tych Stefana zabito, Krzysztof w woysku zginął. Gabryel miał za sobą Barbarę Bucacką, z ktorey zrodził trzy corki, Maryannę, ta poszła za Franciszka Secygniewkiego, Beatę, ta Panną umarła, Annę ta wydana za Krzysztofa Drozdowskiego. Hieronim miał za sobą Ogonowską, z nią *sterilis*. Ian Boratyńską wdowę po Secygniowskim, z tey było dwoch synow, Alexander y Stanisław, tyleż corek, z tych iedna żyła z Zygmuntem Budziackim, druga z Felicyanem Trzemeskim: inni synowie Iarosza w rożnych okazyach poginęli, woyskową służąc. Tegoż Seweryna Chorężego Iarosza, był brat stryieczny, ktory zostawił

wił synow czterech, Samuela, Władysława, Ludwika y Alexandra. Samuel mąż rycerski miał zá sobą Ruseckę, z ktorey zostało się pięć synow, y corek trzy, iedna z nich Kłobukowska, synowie záś młodziánami pomarli. Tegoż Oycá Samuelowego, był brat stryieczny Ián, dziedzic dobr Białkowa pod Bielskiem, zrodził synow dwoch, Ianá y Iędrzeia, od Ianá zostało synow trzech, Iakub ktory miał zá sobą Starowieyską, Ian ktory z Bystrowską bez potomny, Stefan, ktory poiął Ruseckę, corki tegoż Iána dwie Zakonnicami w Raciborzu, trzecia Magdalená zá Francisżkiem Starowieyskim. Iędrzey syn Ianá, nayprzod miał za sobą Palczewską, z nią *sterilis*, *2dô votô* Waśniewską, z tey corek trzy, Bobrowska, Radomyska, trzecia Zakonnicą, y syn Władysław; *3tiô votô* Kuniecką, z tey syn Antoni Paulitą został. Są y w Xięstwie Litewskim, Ián w Woiewodztwie Mińskim, Władysław w Xięstwie Żmudzkim 1674. Franciszek w Brześciańskim, z Matki Paszkowskii herbu Zádora, urodzony.

Ruśicka *Kłobukowska* *Stárowieyska* *Bystrowska* *Rusecka* *Starowieyska* *Palczewska* *Wáśniewska* *Radomyska* *Kuniecka* *Paszkowska*

Iednák, że z niedoskonałey relacyi tá iest fámilia wyrażoná, zaczem autentyczną kładę tu Genealogią z Rudołowic ná Witkowicach, y inszych dobrach Witkowskich, herbu Nowiná. Stánisław z Rudołtowic Witkowski ná Witkowicach, Záwadzce y Markowey Porębie, części swoich dziedzic, miał zá sobą *1mo voto* Annę Morsztynową Wdowę, niegdy Ierzego Morsztyna, herbu Leliwa, pozostałą máłżonkę, ktorego synowie Ian y Ierzy Morsztynowie. Zadosyć się im staniem od tegoż Stánisława Witkowskiego, kwitowali Oyczyma swego, ná Zamku Oświęcimskim 1571. Roku, z wszelkiey pretensyi; *2do voto* miał tenże Stanisław Kátarzynę z Gieraltowic, corkę Iakuba Gieraltowskiego, herbu Iástrzębiec, ktorey Roku 1581. zapisał w Grodzie Oświęcimskim oprawę. Ten czyli był *sterilis*, czyli w białey płci iego sukcessorowie zeszli, czyli też w inne ktore Woiewodztwo wyniosł się, (: iákoż tegoż Domu Witkowscy byli w Sendomirskim, Płockim y innych Woiewodztwach, tudziesz w Litwie:) *non constat*. Ián brat rodzony, wyżey położonego Stanisławá ná Witkowicách Dziedzicá, miał zá sobą Maryannę z Boiszow Biberszteyná, herbu Rogalá corkę, ktorey 1599. Roku, w Grodzie Oświę-

Genealogia Witkowskich Autentyczná *Morsztynowna* *Gierałtowska* *Boiszowna*

święcimſkim, ná Witkowicách zapiſáł oprawę, potym roku 1602. ſprzedawſzy ſwoię część w Witkowicach, Sewerynowi Witkowskiemu, tęż oprawę teyże Maryannie małżonce ſwoiey, zá iey odſtąpięnięm, zapiſał na inney fortunie, od ktorych potomſtwo czy było? czy nie było? ták, iák y po Staniſławie bracie ſtarſzym, *ignotum*.

Kaſper brat rodzony Staniſławá y Janá wyżey położonych, tákże ná Witkowicách dziedzic, lecz potym y Haucnowa, miał zá ſobą Katarzynę, bez wyrażonego przezwiska, z ktorą ſpłodził corkę Annę, y ſynow, Jana, Zygmuntá, Balcera. Anna
Jarochowſka corka była za Jarochowſkim, ktora braci ſwych, Janá, Zygmunta, Balcera, o poſak z Witkowic, Roku 1598. do Grodu Oświecimſkiego pozywała, y iak uſpokoiona? *ignotum*. Ján
Łukowiczowna ſyn pierwſzy Kaſpra Witkowſkiego, miał za ſobą Agneſzkę Łukowiczownę, z ktorą ſpłodził Agneſzkę, Annę, Reginę corki, y Jáná, Andrzeia ſynow. Agneſzka wydaná zá Staniſławá
Suſki Przypkowſki Suſkiego, Anná zá Piotra Przypkowskiego, Regina zá Jáná
Niedecki Niedeckiego, Ián ſyn miał zá ſobą Zuzannę Kiśielowską, z kto-
Kiśielowſka rą ſpłodził Iakuba, co miał zá ſobą Biberſzteynownę Starowieyską, ále z nią był *ſterilis*; Stefaná, co miał zá ſobą Ruſec-
Starowieyſki ką, z ktorey corek dwie Mniſzkami w Raciborzu, trzecia Ma-
Łukowiczo gdalena zá Alexandrem Biberſzteynem Starowieyskim. Andrzey záś ſyn Iáná z Agneſzki Łukowiczowny, ktorego dobra Iaſzczurowa były dziedziczne, miał zá ſobą *1mo voto* Kryſty-
Palczewſka nę Palczewską, lecz z nią był bezpotomny: *2do voto* Waśniew-
Waśniewſka ską, z ktorą miał Władyſławá ſyná bezdziętnego, bo młodzianem ſtarym, mieſzkaiąc u XX. Kamedułow pod Krakowem ná Bielanách, ſummę pewną im dawſzy, umarł; corkę iednę
Bobrowſki Radomyſki zá Bobrowskim, drugą zá Radomyskim, trzecią Mniſzką Ber-
Kunicka nardynką w Krakowie; *3tio voto* Kunicką, z ktorą miał Antoniego ſyná, w Zákonie u Paulinow, Sewerynem mianowa-
Jezierſki nego; corkę záś zá Iezierskim. Zygmunt ſyn drugi Kaſpra Witkowskiego, czyli był żonaty? *ignotum*, bo ſię wyprzedał z Witkowic, y Sewerynowi Witkowskiemu 1597. roku w Grodzie Oświęcimskim dár uczynił, Krzyſztofowi tákże Witkowskiemu, w Markowey Porębie, iákowąś część zbył, y znać

że

że się w insze Woiewodztwo, czy do Litwy wyniosł. Balcer syn trzeci Kaspra Witkowskiego, miał za sobą Konstáncyą Lrochowską, z ktorą spłodził Katarzynę corkę, y Marcina syná. Katarzyná corká wydaná zá Iana Biedrzyckiego, Marcin syn miał za sobą *imô votô* Zofiią Iordanownę, z ktorey był Ián syn w Zakonie *Societatis JESU*, á tęn z Rektorstwa Poznańskiego, do Dworu Krola Stanisława zaiąchawszy w Francyi do Chambora, tám życie skończył. Drugim małżeństwęm miał zá sobą Helenę Randerfownę, z ktorą spłodził Iozefa syná w Zákonie *Societatis JESU*, w Ostrogu zmarłego; Teressę corkę, ktora była zá Stanisławęm Iezierkowskim; Ludwikę corkę drugą, wydaną zá Piotra Zelenckiego *sterilem*; Tomasza drugiego syna, Łowczego Czerniechowskiego, ktory *imâ votô* miał za sobą Annę Druzbacką, Cześnikownę Nowogrodzką, y z nią spłodził Teressę corkę, będącą zá Teodorem Szydłowskim, Podstolim Płockim, Sędzią Grodzkim Warszawskim; Franciszka syná, w Zakonie *Soc: JESU*; Katárzynę drugą corkę, wydaną za Iozefa Załuszczyńskiego, Kapitana Woysk Koronnych; Antoniego drugiego syná młodzianá; Maryannę trzecią corkę pannę. *2dô votô* ma zá sobą Elżbietę, Alexandra Tucciego Obersztelеytnanta Woysk Koronnych corkę, z Heleny Złotnickiey Cześnikowy Bełzkiey spłodzoną, z ktorey corka Antoniná *minorennis*. Tey Elżbiety Witkowskiey brat cioteczny rodrony, Adam Złotnicki, Kustosz Kamieniecki, był Deputatem na Trybunał Koronny 1755. Andrzey Tucci, Kanonik Kamieniecki, Proboszcz Koniński, niegdy Professor w Akademii Krakowskiey, *in emerita senectute* zacny Prałat zostaiący, już 80. rok zaczynaiąc, brat rodzony Alexandra wspomnionego Obersztelеytnanta. Tych dziad Wawrzyniec Tucci, Szláchcic Florentski, z Orszetami bracią wyrażonych Tuccich ciotecznemi, przybywszy do Polski za Krola Iána Kazimierza, y ostrzymawszy Indyienát, znaczne dobra w Podlásiu skupili; támże dziad Andrzeia Kanonika, y Alexandrá Obersztelеytnantá Tuccich, wziął *in sotiam vitæ* Graiowską, ktory do herbu swoiego Sześć Gor, przyłączył Klucz Graiowskich, y nim się z potomstwem pieczętował. Tegoż Andrzeia

Garcchowska
Biedrzycki
Iordanowna
Randerfowna
Iezierkowski
Zelęncki
Drużbacka
Szydłowski
Załuszczyński
Złotnicka
Grajowska

Kanonika, y brata iego Alexandra, ſynowiec Filip Iozef, *Boryſzonka* *Stankiewi:* Tucci, ná Zmudzi bliſko Kurlandyi, *1mo voto* miał Boryſzonkę, *2do voto* Stankiewiczownę, z ktoreyKarol Pleban Zagorſki, y drugi ſyn *in ſtatu ſæculari*.

Jadwiga śiostra rodzoná Staniſława Jáná y Kaſpra, wyżey położonych Witkowskich, była zá Piotrem Zawadz- *Zawadzki* kim, na Zawadach, w Woiewodztwie Rawſkim, w Powiecie Sochaczewſkim, częśći ſwych dziedzicem. Tá roku 1572, w Grodzie Oświęcimſkim, wyrok z dobr Oyczyſtych y macierzyſtych uczyniłá, zadoſyć ſię iey ſtanięm od Staniſławá, Janá y Kaſpra Witkowſkich, braci ſwych rodzonych.

Seweryn z Rudołtowic Witkowski, ná Witkowicách y Markowey Porębie dwiedzic, Chorąży Zatorſki, miał zá ſobą Ewę *Ruſocka* z Brzezia, Bernartá Ruſockiego corkę, z ktorą ſpłodził Staniſławá, Páwła, Seweryna ſynow, y corek dwie, ktorych imion nie wiem. Staniſław, Seweryna Witkowſkiego ſyn nayſtarſzy, był bezdziętny. Paweł drugi ſyn, kogo miał za ſobą? *non conſtat*, ktorego był ſyn Jerzy, tęn w Obozie pod Zorawnem umarł *ſterilis*. Zofia corka Páwła Witkowſkiego *1mo voto* by- *Dębicki* ła zá Dębickim, Podkomorzym Sendomirſkim, ktorego pod czás inkurſyi pierwſzey Szwedzkiey, roku 1645. zabito. Z nim miała ſyná Páwłá, lecz tęn bezpotomny: *2do voto* była zá *Kuczkowſki* Kuczkowſkim, z ktorym miała Jozefa ſyna, tęn młodziançem ſ fankował z konia y umarł; y corek trzy, o ktorych imionách nie wiem. Pierwſzá byłá zá Kuczkowſkim dalekim Krewnym, *Karwicki* drúga za Karwickim, Cześnikiem y Piſarzęm pierwey, á potym Sędzią Grodzkim Sendomirſkim, ná koniec Kaſztelanęm Zawichowſkim, od ktorych potomſtwo ieſt Staroſta Lignic- *Czyżowski* ki, inne mi nie wiadome. Trzeciá corká byłá *1mo voto* zá Czy- *Malczewſki* żowſkim, *2do voto* zá Malczewſkim, *3tio voto* zá Dąbſkim, Ka- *Dąbski* ſztelanem Woynickim, *à quibus proles*. Seweryn ſyn trzeci Sewerynà Witkowſkiego, będąc Poſłem ná Seym 1667. przez Konſtytucyą *fol.* 31, był náznaczony Kommiſſarzęm do Re- *Boleſtraſzycka* wizyi, miał za ſobą Boleſtraſzycką, z ktorą ſpłodził Staniſławá, Páwłá, Alexandra ſynow, y corkę Zofią. Staniſław miał *Uieyska* zá ſobą Uieyſką, z ktorey ſyn Staniſław Xiędzem świeckim żyie.

żyie w tym czaśie pod Tarnowęm maiąc Plebanią, z ktorych Anna corka zá Giedyminęm, Stolnikiem Smoleńskim, y Pułkownikiem w Woysku Koronnym, od ktorych ieſt potomſtwo. *Giedymin* Marcyan ſyn w batalii ze Szwedami pod Kaliſzęm poległ, Staniſław młodzianem ſłużył w Woysku, á potym w Zakonie *Societatis JESU* był y umarł. Alexander ſyn trzeci Seweryna od Ordy z Tatarami zabrany w niewolą młodzianem, tám ociemniał, y umarł. Zofia corka Seweryná zá Janem Károlem Jeziernickim *ſterilis*. Corka iedna Seweryná *in capite* położonego z Ruſeckiey urodzona, nie wiem iakiego imienia, byłá zá Stefanem Dębińskim, od ktorey było ſynow dwoch, lecz bezpotomnie zeſzli; corká drugá *imô votô* była zá Zygmuntem Dębińskim bezdzietná, *2do voto* zá Janem Oſtrogorskim, ále o iey potomſtwie nic wiem ieżeli iákie było. *Jeziernicki* *Dębiński* *Oſtrogorski*

Hieronim, álbo Jaroz, rodzony brat Seweryna wyżey położonego, Chorąży tákże Zatorski, ná Witkowicách y Zawadzce dziedzic Zawadzki, miał zá ſobą Elżbietę z Wieruzowa Wieruską, z ktorey ſpłodził Stefaná, Krzyſztofa, Gabryela, Andrzeia, Hieronima, Jána, Pietra, Mikoia, Tomaſza ſynow, y corkę Annę. Stefan naystarſzy ſyn, w Zatorze ná Seymiku w Kościele, podczas zwady między Komorowskim y Niemyskim, zábity. Gabryel ſyn drugi Hieronima miał zá ſobą Barbarę Buczacką, z ktorą ſpłodził Staniſławá ſyná, Mowczannę albo Maryannę, Annę, Beatę, corki. Staniſław ſyn, ktorego dobra Barwałt były, miáł zá ſobą Maryannę z Brzezin Paſzkowską, z ktorą miał Staniſławá ſyna, á tęn młodzianęm umarł, Franciſzka drugiego ſyna, ktory Xiędzęm świeckim w Brzeziu będąc Proboſzczem, umarł; Konſtancyą corkę, wydaną zá Konſtantego Grzymałę, od ktorych ieſt potomſtwo; Elżbietę, ktora panną umarłá. Mowczanná to ieſt Máryanná, corka Gábryela byłá zá Franciſzkiem Secygniowskim, z ktorym miała Alexandrá Podczaſzego Sanockiego, á tęn z Anną Jánowską miał Hieronima ſyna, Mágdalenę, Konſtancyą, Franciſzkę y Tereſſę corki, od ktorych dalſze potomſtwo; Sebaſtyana drugiego ſyná, ále tęn iák ſię obrocił, y iák umárł? wiadomości nie maſz; Ioannę corkę, tá Mniſzką Domini- *Wieruska* *Komorowski* *Niemyski* *Buczacka* *Paſzkowska* *Grzymała* *Secygniowski* *Janowska*

minikanką w Przemyślu umarła. Anna corká Gabryela Witkowskiego, byłá zá Krzysztofem Drozdowskim, z ktorych Barbara corka, zá Káłuskim czy Kaliskim, syn záś *de nomine ignotus*, w Woysku służąc, iak się obrocił? nie wiem. Beata corká tákże Gábryela, panną umárłá. Hieronim trzeci syn Hieronima Chorążego Zátorskiego, miał za sobą Ogonowską, ále z nią bezdzietny. Ján czwarty syn, miał zá sobą Boratyńską, *1mô voto* Secygniowską, z ktorey spłodził Stanisławá y Alexandra synow, ktorzy czyli młodziánami, czyli żonátymi w Woysku poginęli? wiadomości nie mam; corek zaś dwie, pomarli; ále nie wiem iák ktorey ná imię było, z tych iedna była zá Zygmuntem Budzyńskim, druga zá Felicyanem Trzemeskim, od ktorych potomstwo. Inśi synowie Hieronima Witkowskiego, Chorążego Zatorskiego, iáko Krzysztof, Andrzey, Piotr, Mikołay, Tomasz, w Woysku służąc, w rożnych okażyach pogineli. Anná corka Hieronima, *seu* Iarosza, bratá rodzonego Sewerynà, tákże Chorążego Zatorskiego z Wieruskiey urodzoná, wydaná byłá zá Adamá Bełchackiego, od ktorey czyli było potomstwo, *ignotum*.

Krzysztof z Rudołtowicz Witkowski, w Porębie Markowey częśći, á Gornego Ośieka całego dziedzic, miał zá sobą Annę, ále iák się zwałá, nie wiem; z ktorey spłodził Alexandrá, Władysławá, Ludwiká, Sámuela synow. Alexander miał zá sobą Iádwigę, kogo z Domu? nie wiem, z ktorą ieżeli było potomstwo, y w ktorym Woiewodztwie życiá dokończył? *ignotum.* Władysław y Ludwik młodziánami pomrzyć mieli. Samuel miał zá sobą Rusocką, z ktorey był syn Mikołay, y corká Anná. Mikołay syn Sámuela Podstoli Kijowski, Brzuchan dobr dziedzic, miał zá sobą Miruszewską, z ktorą spłodził Iána, Woyciecka, Stanisławá, Michała, Mikołaia, Alexandra synow, y corek trzy. Ián miał za sobą *1mo voto* Iarocką wdowę, y z nią *sterilis*; *2do voto* Oraczewską, Woyskiego Krakowskiego corkę, z ktorey syn Antoni, Máryanna corká zá Iozefem Dęmbińskim, druga corká Urszula zá Drobnickim. Woyciech nieżonaty *sterilis*, Stánisław Miecznik Parnawski z Lewikowską, Woyskiego Stężyckiego corką, miał syná Stanisławá, y corek trzy, Domicel-

Drozdowská, Káłuski czy Kaliski, Ogonowska, Boratyńska, Secygniowska, Budzyńska, Trzemeski, Bełchacki, Rusocka, Miruszewska, Iarocka, Oraczewska, Dęmbiński, Drobnicki, Lewikowska

micellę, Katarzynę, y Iuliannę. Michał Podstoli Kijowski 1*mo voto* z Korolską má Iakuba, Gabryela synow, y corkę Francifzkę **Korolska** zá Swierczkowskim; 2*do voto* Annę z Kmitow Trepczankę, Ko- **Swierczkowski** mornikownę Lelowską, z ktorą Maryanná y Iulianná corki *mi-* **Trepczanka** *norennes.* Mikołáy z Komorowską *sterilis*, Alexander *sterilis*, **Komorowska** corki záś, iedna zá Kłobukowskim, drugá za Iaworeckim, z **Kłobukowski.** ktorey synow dwoch, w Zakonie *Scholarum Piarum*; trzeciá **Iaworecki** Panną umarła. Anna záś corka Sámuela z Rusockiey urodzona zá kim była, *ignotum*. Woyciech z Rudołtowic Witkowski na Witkowicách sortis suæ dziedzic, ieżeli się żenił *ignotum*, tylko że w Roku 1529. część swoię w Witkowicach Marcinowi Pruszkowskiemu, zastawił. iest zapis w Grodzie Oświecimskim, á sąm **Pruszkowski** gdzie się obrocił, wiádomości nie mász.

Między wyrážonemi wzwysz Witkowskiemi, były rożne **Witkowskich** transákcye w Oświęcimskim Grodzie, iáko między Stanisłá- **transákcye** węm, Jánem, Kaspręm, z Rudołtowic Witkowskiemi ná Wit- **rożne w Grodzie Oświę-** kowicach y innych dobrach dziedzicámi, były przez długi czas **cimskim** processa o dział, y po kilka razy, osobliwie w látách 1567. 1574. zgody; 1575. przez Stanisławá Witkowskiego, działu podanie; 1576. znowu zgoda, á potym 1577. zgoda ostatnia z akceptacyą działu, y kwity ponastępowały, tudziesz inne transákcye czynione w tymże Grodzie Oświęcimskim. Miedzy záś Ianem, Zygmuntem y Balcerem Witkowskiemi, synámi Kasprá 1597. weśrzodę po Swięcie S. Jákuba Apostoła dział, onego roboracya, kwity, y inne transákcye rożnemi czasy w tymże Grodzie Oświęcimskim. Konstancyi z Jarochow Jaro- **Jarochowska** chowskiey, małżonki Balcera Witkowskiego oprawa, także tey przeniesienie 1646. ná Haucnow, potym poźniey kwity Biedrzyckiey corki &c. w Grodzie Oświęcimskim. **Biedrzycka**

BZOWSCY Janothowie, herbu Nowina, w Woiewodztwie Krákowskim, w Powiecie Lelowskim, znayduiący się we wsi **Bzowscy** Bzowie, ktorych familia dawnością była w Woiewodztwie **Janotowie** Sandomirskim. Bywali Janothowie Podkomorzami, Sędziami Ziemskiem, przed czasami Krola Augusta I. z ktorych ieden osiadł we wsi Bzowie, y od tey názwali się *procedentes*, Janothowie Bzowscy, iáko w Aktach Ziemskich y Grodzkich Krakowskich

rożne transacye świadczą, z ktorey familij żyiący temi czasy
Gawrońska znayduię się, Jozef Ianotha Bzowski, urodzony z Marcelli Ga-
Iordanowna wrońskiey, herbu Swinka, maiący zá sobą Teofilę Iordanownę,
Sędziankę Sanocką, herbu Trąby, urodzoną z Konstancyi
Łętowska Łętowskiey, corki Chorążego Krákowskiego, á śiostry Pod-
stolego Krakowskiego, Sędziego Woyskowego. Ten záś Io-
zef Iánotha, idzie od Oycá Alexandra z wyrażoną Gawroń-
Stadnicki ską, á tá w tych czasach iest żoną Michałá Stadnickiego, Woy-
skiego Sądeckiego. Dziadá miał tei Iożew Bzowski Win-
Sadowska centego, z Sádowską herbu Náłęcz; Pradziada Woyciecha z
Dębińska Dębińską herbu Rawicz. Znayduie się w Aktach stárych Grodz-
kich Krakowskich, około roku 1576. dział Bzowa, Pawła
Ziołkowska Ianothy z Ziołkowską. Było kilka procedencyi tych Ianot-
how, ále *in faemellis* skończyły się, iákoto od Waleryaná, y Ianá,
ktorzy byli bracia rodzeni Woyciecha pradziada Iozefowego.
Pankowie Była familiá Pankow Bzowskich, także w Woiewodztwie Kra-
kowskim, ktora ná Zygmuncie Bzowskim, około roku 1690.
Potocka skończyła się, á tęn miał zá sobą Potocką, Woiewodzankę Czer-
niechowską, po tey sukcessyą wziął, *alias* zapisy, od Bzow-
skiego, Stanisław Kossakowski, Kasztelan Kamieński, y trzy-
ma Olhoyno pod Wieliczką, niegdy dziedzictwo Panka Bzow-
skiego.

OGON-

OGONCZYK, czyli UGONCZYK, álbo POGONCZYK HERB.

EPIGRAMMA.

Quàm sibi perpetuos desponset Vester honores
Pogonczyk, omnes Annulus iste docet:
Vulneribus Patriam defendit pasta Sagitta.
Non semel auxilio Marte fuere Manus.
Sangvine desudans sursum jaculatur Arundo,
Ostendens quod humi non repit ista Domus.

ABRYS HERBOWNY.

JEst połowá pierścienia złotego z dyamentem, w polu czerwonym, y połowa strzały białey z żeleźcem, w gorę obroconey; na hełmie ręce panieńskie wyciągnione, drugą połowę pierścienia tegoż trzymaiące, o czym *Paprocki, Bielski, y Okolski.* Opisanie herbu

ORYGINAŁ HERBU.

Początki herbu. Gdy Poganie Kumańscy, Czechy y Morawę náiachali w roku 1252. wiele bogactw y ludzi zábieraiąc, ieden z nich porwał ná konia Pannę, iedynazkę Szlachetnego Domu Odrowążow, z ktorą uciekaiącego nágoniwszy Rycerz odważny Piotr z Radzikowa, á tá ręce do niego wyciągaiąc z płaczem prośiła, áby ią uwolnił, Piotr nie wiele myślący Poganiná zábił nátarłszy ná niego, á Pannę wsadziwszy ná konia tegoż, szczęśliwie uprowadził y na beśpiecznym osadził mieyścu. Na záwdzięczenie tey łaski Odrowążowna pierścień z palcá zdiąwszy, na poły złomała, sobie iednę połowę zostawuiąc, á drugą obrońcy swoiemu, ná znak wieczney przyiazni daiąc, y poprzyśięgaiąc, że iego miałá bydź żoną. Piotr z Radzikowa ná insze z tym odiachawszy batalie, długo nie powrocił, tym czasem mozny y urodziwy Kawaler, konkurował o nię; á lubo się przyiaźnią pierwszego deklarowaną exkuzowałá, poki mocne perswazye Rodzicow nie nastąpiły, po tym iuż się zgadzać z wolą ich poczęłá. Gdy tedy dzień wesela naznaczony przyszedł, y wszelka do tego aktu gotowość byłá; nadieżdża Piotr z Rádzikowá, połowę pierścieniá danego sobie od Panny prezentuie, y deklarowanego słowá upominá się: ta poznawszy obrońce swoiego, z tą rezolucyą Oycu y Matce dała się słyszeć, że wolę umierać, niżeli ráz danego słowá nie dotrzymác: godzien iest ten, żebym mu cáłym życiem przyiaźń świadczyła, ktory mi życie przywrocił. Widząc Rodzice Piotra z Radzikowa zacność, y słuszność Panieńskiey stateczności, corkę mu w małżeństwo oddali, á na pamiątkę tey okazyi, herb tym krztałtem złożyli, z rodowitą strzałą Odrowąza swego, iak wyżey iest opisany. *Rożność nazwiskow* Zowie się Pogończyk, że pogonił Piotr za Poganinęm; ináczey Ugonczyk, że go ugonił y sobie z nim żonę; zowie się tákże Ogończyk y Powáłá, od synow tegoż Piotra; z ktorych iednego názywano Ogonem, drugiego Powałą. O tym *Balbinus hist. Bohem. cap:* 14. *Bielski fol:* 210. *Paprocki w Gniazdzie y o herbach, Okolski tom:* 2. *fol:* 318. *&c.*

DYGNI-

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HERBU TEGO.

Łukasz Kościelecki, herbu Ogończyk, będąc Biskupem Poznańskim, umarł 1597. *Długossus & Treterus.* Floryan Laskáry, będąc Biskupem Płockim, umarł 1334. *Długosz & Łubiński.* Łukasz Kościelecki, będąc Biskupem Przemyskim, postąpił ná Poznańskie, 1577. *Treterus &c.* Jan Kuczborski, herbu tegoż, będąc Biskupem Chełmińskim, umarł 1624. *Monumen: Torunij.* tákże Kasper Działyński, Biskupem Chełmińskim umarł 1646. *Possellius.* Mikołay Kościelecki, Biskup Chełmski umarł 1518. *Decius & Nakielski.* Michał Erazm Działyński, był Biskupem Kamienieckim, w roku 1648. *Treterus.* Kościelecki Laskary Kościelecki Kuczborski Działyński Kościelecki Działyński

Kresław Woyszyk Ogończyk, będąc Krakowskim Kasztelanem, umarł 1390. *Paprocki & Okolski.* Mikołay z Kutna, umarł Woiewodą Poznańskim 1495. *List Krolewski.* Stanisław Kościelecki, tymże Woiewodą Poznańskim umárł 1530. *Paprocki.* y Jędrzey Kościelecki 1564. *List Krolewski.* Mikołay Kościelecki, umarł Woiewodą Káliskim 1259. *Długosz, Kromer, Bielski &c.* Stánisław Kościelecki, postąpił ná Poznańskie 1524. *Metryka Koron:* á Mikołay Kościelecki, umarł tymże Woiewodą Kaliskim 1535. *Bielski.* y Mikołay Działyński 1629. *Paprocki.* po nim Zygmunt Działyński, Kasztelan Kaliski 1685. *Duryewski.* Jan Kościelecki był Woiewodą Sieradzkim, y umarł 1524. *Metrica Regni.* tákże Stanisław Kościelecki 1561. *Paprocki.* y Ian Kościelecki 1566. *Metryka Koron:* Paweł Spicimirza herbu tegoż, był Woiewodą Łęczyckim, o ktorym *Bielski, Paprocki, Okolski.* Mikałay z Kutna, z tegoż postąpił ná Poznańskie 1489. *Statut Łaskiego.* Ián Kościelecki, umarł tymże Woiewodą Łęczyckim 1545. *Paprocki,* y drugi Jan Kościelecki 1553. *Okolski,* tákże Jan Sierakowski 1589. *Bielski, Paprocki &c:* Ianusz z Kościelca był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim 1247. *Paprocki & Okolski.* tákże Woyciech z Kościelca 1342. *Nakielski.* y Mikołay z Kościelca 1648. & *sequen: Łaski, Herburt, Ianuszewski.* drugi Mikołay z Kościelcá 1508. *Rożne dokumenta.* y trzeci Mikołay z Kościelcá, ktory Woyszyk Kutnski Kościelecy Działyński Kościelecy Spicimirski Kutnski Kościelecki Sierakowski Kościelecy

Ff umarł

umarł 1524. *Metryka Koronna.* tákże Ianusz z Kościelcá Kościelecki 1550. *Nakielski &c:* po nich Michał Działyński umarł 1615. *Acta Caster: Calisien:* y Zygmunt Działyński, ktory postąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1678. byli Woiewodami Brzeskiemi Kuiawskiemi. Ianusz z Kościelca, był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim 1413. *Długosz. & Bielski.* Mikołay z Kościelcá, tákże 1557. *Iidem & Cromerus.* Ián z Kościelca 1466. *Bielski.* Mikołay inszy z Kościelca 1480. *Długosz.* Mikołay Działyński 1485. *Metryka Koron:* Ián Kościelecki 1497. *Ibidem.* Mikołay z Kościelcá, ktory postąpił ná Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie *Okolski.* y Ián Kościelecki, ktory ná toż postąpił Woiewodztwo 1550. *Paprocki.* y Michał Działyński, ktory tákże postąpił ná Brzeskie Kuiawskie *Duryewski,* byli Woiewodami Inowrocławskiemi. Ięndrzey z Kutna, był Woiewodą Rawskim 1501. *Karnkowski.* y Stanisław z Kutna 1530. *Listy Krolewskie.* Ián Działyński był Woiewodą Chełmińskim, y nim umarł 1585. *Paprocki,* y Mikołay Działyński 1602. *Okolski,* tákże Stanisław Działyński 1618. *Posellius.* Kasper Działyński, ktory wziął Biskupstwo Chełmińskie 1639. *Okolski.* Ian Działyński umarł Woiewodą Chełmińskim 1648. *Nadgrobek.* y Michał Działyński, ktory umarł 1687. *Treterus.* także Tomasz Działyński, zmarły 1714. Stanisław Działyński, będąc Woiewodą Malborskim, postąpił ná Chełmińskie 1615. *Posellius.* á drugi Stanisław Działyński, umarł Malborskim 1677. *Treterus &c:* Mikołay Działyński umarł Pomorskim Woiewodą 1544. *Okolski.* y Ián Działyński, ktory postąpił na Chełmińskie, *Paprocki,* tákże Paweł Działyński, umarł Pomorskim 1643. *Posellius.* y Ian Ignacy Działyński 1724. *Załuski.* Ián Sierakowski z Kaliskiego, postąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1569. *Starowolski.*

Działyńscy

Kościeleccy y Działyńscy

Kucińscy Działyńscy

Sierakowski

Jędrzey Kościelecki, Kasztelan Woynicki, umarł 1515. *Starowolski.* Mikołay Trzebuchowski, umarł Kasztelanem Gnieźnieńskim 1563. *Duryewski.* Ján Kościelecki Kasztelan Łęczycki, postąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1539. *Bielski.* Z teyże Kasztelanij, Jan Kościelecki inszy, także postąpił ná Łęczyckie Woiewodztwo 1552. *Orichovius,* Mikołay Wiesiołowski,

Trzebuchowski

Kościeleccy

Wiesiołowski

ſki, Kaſztelan Zmudzki, umarł 1634. *Starowolſki.* Woyciech z Kościelca, był Kaſztelane Brzeskim Kuiawſkim 1413. *Liſty Krolewſki.* Z teyże Kaſztelanij, Jan Kościelecki poſtąpił ná Woiewodztwo Jnowrocławſkie, *Metryka Koronna*, y Mikołay Kościelecki, ná toż Woiewodztwo, *Ibidem.* Rafał Działyńſki był Kaſztelanem Brzeſkim Kuiawſkim 1565. *Okolſki.* tymże Kaſztelanem umarł Januſz Sierakowski 1620. *Idem.* Mikołay Kościelecki, był Kaſztelanem Jnowrocławſkim 1516. *Metryka Koronna*; y Krzyſztof Kościelecki, zmarły 1589. *Starowolſki*; także Marcin Sierakowſki 1621. *Okolſki*; y Woyciech Kadzidłowſki, herbu Ogończyk 1674. *Metryka Koronna.* Mikołay Działyńſki, będąc Kaſztelanem Chełmińſkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorſkie 1539. *Poſellius.* y Jan Działyńſki, poſzedł ná toż Woiewodztwo 1551. *Idem & Okolſki.* Staniſław Działyński, umarł Kaſztelanem Chełmińſkim 1643. *Poſellius.* y Jan Działyńſki 1679. po nim Michał Działyńſki 1681. *Dunin w Kazaniu.* Jan Działyńſki, z Elbląſkiey Kaſztelanij poſtąpił ná Chełmińſką 1546. *Poſellius.* Saniſław Działyńſki, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorſkie 1610. *Idem.* Jan Wieśiołowski umarł Kaſztelanem Elbląskim 1639. Staniſław Działyński wziął Kaſztelanią Chełmińską. *Idem.* także Jan Działyński. *Conſtitutio.* Ierzy z Boryſzowa Wieśiołowski umarł Kaſztelanem Gdáńskim 1500. *Poſellius.* Staniſław záś Działyński, z Kaſztelanij Gdańskiey, poſtąpił ná Elbląską 1639. *Idem.* á Michał Działyński, ná Chełmińską. 1679.

Działyński · *Sierakowski* · *Kadzidłowski* · *Działyński* · *Wieśiołowski* · *Wieśiołowski* · *Działyński*

Piotr Wieśiołowski, będąc Marſzałkiem Wielkim Litewskim umarł tymże. *Starowolſki.* y Krzyſztof Wieśiołowski 1638. *Okolſki.* Iędrzey Kościelecki, Kaſztelan Woynicki, umarł Podskarbim W. Koron: 1515. *Bielſki & alii.* Piotr Wieśiołowski, będąc Marſzałkiem Nadwornym Litewskim, wziął Laskę Wielką. *Poſellius.* y Krzyſztof Wieśiołowski także 1635. *Starowolſki.* tenże czy inſzy Krzyſztof Wieśiołowski, będąc Stolnikiem Wileńskim, Marſzałkował Izbie Poſelskiey 1609. y Krzyſztof tenże czy inſzy, Stolnik Litewski, w Warſzawie 1618. także Tomaſz Działyński, Staroſta Bratyański w Warſzawie 1690. *Braun.* Mikołay z Kutná, Woiewoda Poznański

Wieśiołowski · *Kościelecki* · *Wieśiołowscy* · *Działyński* · *Kuciński*

Ff2 był

Kościelecki był Generałem Wielkopolskim 1485. także Ian Kościelecki, Woiewoda Sieradzki, zmarły 1566. *Orichovius.*

Sierakowski Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, ieszcze znayduią się ci: Wacław Sierakowski, teraźnieyszy Biskup Przemyślski, z Kamienieckiego postąpił 1740. był pierwey Biskupem Inflatskim do roku 1739. *Kłoczko* Maciey Kłoczko, był Woiewodą Połockim, od roku 1542. opuszczony wyżey między Woiewodami. *Działyński* Iakub Działyński był Kasztelanem Kuiawskim, Chryzostom *Radoiewski* Radoiewski Inowrocławskim, w teraznieyszym wieku. Marcin Sierakowski Kasztelan Inowrocławski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1607. *Działyński* także Stanisław Działyński 1692. y Tomasz Działyński, Woiewoda Chełmiński 1712. Krzysztof *Stachowski* Stachowski Woyski Ośmiański, był Marszałkiem Trybunału Litewskiego 1610.

HERBOWNI POGONCZYKOWIE.

Według *Okolkiego tom: 2. à fol: 321. ad fol: 335.* wyrażeni.

Bałeńscy Bułatami zwani w Kuiawach.
Biechowscy w Krakowskim Woiewodztwie.
Błochowie w Dobrzyń: Ziemi.
Borowieccy, czy Botowieccy, iak *Okolski* pisze, inśi zowią ich Butowieckiemi, powiada, w Sędomirskim y Powiecie Radomskim.
Czarnotulscy w Kuiawach.
Czerscy w Dobrzyńskiey Zie:
Dąbrowscy z Dąbrowki.
Dobieccy w Sieradzkim Wo:
Domaiowscy z Domaiowic.
Drwalewscy w Kuiawach.
Drzewieccy w Łęczyc: Woie:
Działyńscy y Kościeleccy, iednego działu, od dobr zowią się.
Godziszewscy w Dobrzyńskiey Ziemi.
Gorniccy w Krakowskim Wo:
Gorzyńscy, *Okolski* pisze ich Goryńskiemi, w Mazowieckim.
Gorzechowscy w Dobrzyń: Ziemi.
Grodziccy w Poznańskim Wo:
Iankowscy w Łęczyckim Wo:
Kadzidłowscy tamże w Łęczyckim.
Kościelscy od Kościelca, iedna familia z Kościeleckiemi.
Kothńscy w Kaliskim Woie:
Kucińscy w Kuiáwách, *Okolski* zowie ich Kucieńskiemi y Kuczyńskiemi.
Kuczborscy w Dobrzyńskiey Ziemi.

Łętowſcy w Lubelskim Woie:
Łętkowſcy w Łęczyckim Wo:
Mirosławſcy w Mazowieckim
Mniewſcy w Łęczyc: od Mniewá
Morawcowie z Owczar
Murzynowſcy w Dobrzyńskiey Zie: z Działyńskiemi iedney dzielnice
Myślakowſcy támże w Dobrzyńskim.
Niedzwieccy w Sieradzkim Woiewodztwie
Pacześńſcy, *Nieśiecki* piſze ich Paczyńskiemi, w Goſtyńskiey Ziemi
Parulowie w Mazoſzu y Podolu
Powałowie z Tuczowa, dawni
Radzikowſcy, pierwśi tego herbu
Roſzkowſcy z Roſzkowa w Kuiawach, iednego działu z Trzebuchowskiemi
Rożnowſcy w Poznańskim Woiewodztwie
Ruczyńſcy w Chełmińskim Woiewodztwie
Sangawowie w W. X. Litews:
Sieczkowſcy w Sęndomirskim y Wiślickim Powiecie
Sierakowſcy z Bogusławic, w Kuiawskim, y Łęczyckim Woiewodztwie.
Siewierſcy w Kuiawskim Wo:
Skarbińſcy w Ruskim Woie:
Skrzypieńſcy w Kaliskim Wo:
Staroſielſcy w Podlaskim
Trzebuchowſcy w Kuiawskiey Ziemi
Wieśiołowſcy w Łęczyckim
Woyſzykowie w Sęndomirs:
Wędzierzewſcy w Poznańskim Woiewodztwie
Wyſoccy w Kaliskim Woie:
Zakrzewſcy Zbożowie w Kuiawskim
Zárpalſcy w Poznańskim Wo:
Zaparſcy tamże w Poznańskim
Zelſcy iednego Domu y dzielnice z Działyńskiemi, w Dobrzyńskiey Ziemi.
Zołowſcy w Płockim Woie:
Zwolſcy w Czerskim Powiecie

Herbowni według dołożenia *Nieśieckiego tom: 3. fol:* 424.

Auguſtynowski
Białobłocki
Bogorski
Borowski
Broniewski
Cyn
Dobruchowski
Dzięciołowski
Goleński
Grotkowski
Hayko
Iakimowicz
Kiiowski
Kłodzki
Kochański
Kończa
Kościelecki
Leśiowski
Magnuſzewski
Mąkowski
Małanowski
Miakowski
Mikołaiewski
Mniſzek
Ogonowski
Padzewski

Paprocki	Roſnowski	Stański	Wlewski
Pogorski	Rożyński	Szwykowski	Wobiński
Proſzyński	Skarbek	Tewiński	Wolski
Pruſzkowski	Skorzewski	Troianowski	Zaorski
Radoiewski	Stachowski	Twardowski	Zboiński

PROCEDENCYA
Z Szwykowa ná Podolu pod Białą Cerkwią,
SZWYKOWSKICH,
HERBU OGONCZYK álbo POGONCZYK.

Gradus 1. & 2. *Biedrzychowna* *Swierska Herburtowna* *Gradus 3.* *Frąckiewiczowna Radzimińska* *Podlecki* *Stogniew* *Gradus 4.*

SZwykow, dobrá dziedziczne ſą ná Podolu, nie dáleko Białey Cerkwi, z ktorych pochodzi familia Szwykowskich. Tych wyrażąm procedencyą z dokumentow autentycznych w Domu tym znayduiących ſię, zaczynaiąc od Ianá (bądz inſzego imięnia) Szwykowskiego z Biedrzychowną, ktory miał ſyná Leonardá Szwykowskiego, Podczaſzego Halickiego, ten poiął Swierską z Herburtowny urodzoną, z ktorą ſpłodził ſynow trzech, Iáná, Kaſpra y Stániſławá, corki záś dwie, Annę y Barbarę. Ianá y Stániſławá procedencya nie ieſt wiádomá, iż ci obadwa bracia zoſtali ſię ná Podolu, Kaſper záś Szwykowski przenioſł ſię do Litwy roku 1543. y poiął Helenę Frąnckiewiczownę Radzimińską Kalwinkę, z ktorą miał ſynow trzech, Jána, Dawida y Kaſpra; corek cztery, Elżbietę, Annę, Katarzynę y Kryſtynę. Anna śioſtra Kaſpra poſzła zá Podleckiego; Barbara poſzła zá Stogniewa, Oboźnego Koronnego, z ktorym miałá corkę.

Baczyńska *Baczański*

Jan Szwykowski, ſyn Kaſpra Szwykowskiego, z Fronckiewiczowny Radzimińskiey ſpłodzony, ożęnił ſię z Baczyńką, dziedzizką dobr Oſtaſzyna Baczyńskiego, w Woiewodztwie Nowogrodzkim leżącego, w Dom Szwykowskich wprowadzonych. Tęn miał z nią ſynow dwoch, Samuelá y Tobiaſzá; y corek dwie, Krzyſtynę y Helenę. Dawid drugi ſyn Káſpra z Fronckiewiczowny urodzony, miał ſyna iednego Władyſławá, y corek dwie, o ktorych niżey. Kaſper trzeci ſyn Kaſpra Szwykowskiego, z Fronckiewiczowny ſpłodzony, Podkomo-

komorzy Witepski, ożęnił ſię z Roską, z nią ſpłodził corkę Zo- *Roská*
fią, y ſynow dwoch Krzyſztofa y Jana; *2dó vetô* ożenił ſię z
Kniaziowną, Heleną Sołomerecką, y miał z nią corkę Kata- *Kniazio-wna*
rzynę. Elżbieta, Anná, Katarzyna, Kryſtyná, śioſtry rodzone
tych trzech bráci, Jána, Dawidá y Kaſpra, zá kogo poſzły, *igno-* *Sołomerec-ka*
tum. Barbary záś dzieci z Stogniewem zrodzone, inſze ſą nie *Stogniew*
wiadome, oprocz iedney corki, ktora poſzła zá Kąckie- *Kącki*
go, z ktorym ſpłodziła Kąckiego, Kaſztelaná Krakowskie-
go, o tych procedencya w Kąckich genealogij; y corkę Kąc-
ką, ktorá poſzła zá Humieckiego, y zrodziła Stefaná Humiec- *Humiecki*
kiego, Woiewodę Podolskiego, ktorego dalſza procedencya *Grádus 5.*
w herbarzu *Niesieckiego*.

Dzieci Janá Szwykowskiego z Báczyńską zrodzone, Samuel
Szwykowski, chorąży Nowogrodzki, poiął Iadwigę Podbe- *Podbereska*
reską Samſonownę, Marſzałkownę Bracławską, z Zawiſzan- *Zawiſzan-ka*
ki zrodzoną, ktorey druga śioſtra rodzona Podbereska, była
zá Dorochoyſtayskim, Cześnikiem W. X. Litewskiego, z Xię- *Dorochoſtay-ski*
żniczki Radziwiłowny urodzonym, á po śmierci męża ſwe-
go, poſzłá zá Hrabiego Tarnowskiego, Podkomorzego Xięz- *Tarnowski*
twa Zmudzkiego; y te nie maiąc bratá żádnego, wniosły wſzyſt-
kę fortunę Podbereskiego, w domy mężow ſwoich, iákoto
Iadwiga w Dom Szwykowskich, wniosła Citwę y Prudki, w Wo-
iewodztwie Mińskim leżące; Dorochoſtayska wniosła Kozan-
grodek; Gruſzewska Dziewiałtow. Ten Samuel Szwykow- *Gruſzenska*
ski z Podbereską, miał ſynow trzech, Ierzego, Ianá y Ale-
xandra, y corek pięc, Dorotę, Annę, Maryannę, Alexandrę,
Katarzynę.

Tobiaſz Szwykowski ożęnił ſię z Bychowcowną, Chorążon- *Bychowco-wna*
ką Trocką, miał z nią corkę Kryſtynę, ktora poſzła zá Ada-
ma Stabrowskiego; drugą corkę Annę, ktora wydaná zá Stru- *Stabroski* *Strubicz*
bicza; trzecią Elżbietę, ktora poſzła zá Dorpowskiego, w *Dorpowski*
Prusiech máiącego fortunę ſwoię, ktorych procedencya dal-
ſza. Tenże Tobiaſz Szwykowski, miał ſyná Ianá, Piſarza
Grodzkiego Wiłkomierskiego, po ktorym *ſteriliter* zeſzłym,
Podusiácie w Powiecie Wiłkomirskim leżące, Lennym pra-
wem doſtały ſię były Samuelowi Szwykowskiemu, *ad præſens*

Kanonikowi Katedralnemu Krakowskiemu, Scholastykowi Wiślickiemu, Plebanowi Szczepanowskiemu, ktore przedał Platerowi, Woiewodzie Inflantskiemu. Siostry zaś rodzone Samuela y Tobiasza Szwykowskich, to iest Krystyna y Helena, zá kogo poszły, *protunc* niemasz dokumentow.

Dzieci Dawida Szwykowskiego, syn Władysław, gdzie się obrocił, *ignotum*; pierwsza corka poszła zá Tyszkiewicza, Marszałka, Nadwornego W. X. Litewskiego, ktorych dalsza procedencya u *Niesieckiego* w Domu Tyszkiewiczow. Druga corka poszła zá Mleczkę, Starostę Zmudzkiego, y spłodził z nią corki dwie, iedna poszła zá Raieckiego, Marszałka Wiłkomirskiego; druga poszła zá Ciechanowskiego, Woiewodę Mścisławskiego, á po śmierci męża swego, *secundô votô* poszła zá Huleckiego, Starostę Nowosieleckiego.

Tyszkiewicz, *Mleczko*, *Raiecki*, *Ciechanowski*, *Hulecki*

Dzieci Kaspra Szwykowskiego, Podkomorzego Witepskiego, z Roskiey spłodzone. Zofia poszła zá Iana Stabrowskiego, Kasztelana Parnawskiego, ktorey procedencya w Stabrowskich genealogij Syn Krzysztof ożenił się z Iudytą Podbereską Pisarzowną Ziemską Orszańską, y miał z nią syna Kaspra, ktory iák się obrocił *ignotum*. Ián Szwykowski, drugi syn ożenił się z Theodorą Kozłowną, Woyską Wileńską, z ktorą miał corkę Barbarę, (ta poszła zá Krzysztofa Kuniewicza, Sędziego Ziemskiego Lidzkiego, iey procedencya w genealogij Kuniewiczow) synow trzech, Dawida, Władysława, y Ierzego; corkę drugą Zofią, ktora poszła za Iakuba Kudelskiego, Skarbniká Trockiego, ktorych dalsza iest procedencya w familij Kudelskich. Dawid záś y Władysław Szwykowscy, z Theodory Kozłowny, Woyskiey Wileńskiey spłodzeni, w Woiewodztwie Smoleńskim zostaią, pod panowaniem Carskim, iaká ich procedencya, *ignotum est*. Ierzy ożenił się z Ianuchnowiczowną, y miał z nią synow dwoch, Marcina y Tomasza, o ktorych dalszey wiadomości niemasz. Powtornego małżeńtwa, Katarzyná corká Kasprá Szwykowskiego, Podkomorzego Witepskiego, z Kniaźiowny Heleny Sołomereckiey urodzona, poszła zá Szemiotha, *2dô votô* zá Hołowczyńskiego, Chorążego Witepskiego, ktorey procedencya w genealogij mężow swoich.

Roska, *Stabrowski*, *Podbereska*, *Kozłowna*, *Kuniewicz*, *Kudelski*, *Ianuchnowiczowna*, *Kniaziowna Sołomerecka, Szemiot, Hołowczyński*

Dzieci

Dzieci Samuela Szwykowskiego, Chorążego Nowogrodzkiego, z Podbereskiey, Marſzałkowny Bracławskiey, z Záwiſzanki urodzoney ſpłodzone Ierzy Szwykowski, ożenił ſię z Poniatowską, y miał z nią iednę corkę, ktora poſzła za Ianiſzewskiego, Piſárza Grodzkiego Mińskiego, tych procedencya w genealogij Ianiſzewskich. Ian Szwykowski, Podſtoli Witepski ożenił ſię z Tereſſą Ceycyka Ginwiłowną Piotrowską, Kuchmiſtrzanką W. X. Litewskiego, ktorey Katarzyná Ginwiłowná Piotrowska Kuchmiſtrzanka W. X. Litewskego, rodzoná śioſtra ſtarſza, poſzła zá Wierzbowskiego, Woiewodę Sieradzkiego, y miała z nim ſyná Staroſtę Łęczyckiego, także corkę Annę, ktora poſzła zá Chomentowskiego, Woiewodę Mázowieckiego; drugą corkę Ludowikę, ktorá byłá *imô votô* zá Hieronimęm Lanckorońskim, Podkomorzym Podolskim, *2dô votô* byłá za Załuskim, Kaſztelanem Ráwskim, z tym miała ſyná Iana Proſpera Załuskiego, Kuchmiſtrza W. X. Litewskiego; á tęn ożenił ſię z Szołdrską, Woiewodzanką Inowrocławską, Generałownę Wielkopolską, ktorych procedencye dalſze u familij mężow ſwoich znaduią ſię. Także wzwyż wyrażona Katarzyná Ginwiłowna Piotrowská, Kuchmiſtrzanká W. X. Litewskiego, po śmierci mężá ſwego, Woiewody Sieradzkiego, *2do voto* poſzła zá Skarſzewſkiego, Káſztelaná Woynickiego, ktorey procedencya w Karſzewſkich genealogij. Te záś obiedwie śioſtry, Tereſá Szwykowſká y Katárzyná Wierzbowſká, *de Domo* Ginwiłowny Piotrowſkie, Kuchmiſtrzanki W. X. Litew: porodziły ſię z Małgorzaty Wulfowny, á teyże Wulfowny śioſtra rodzoná, byłá zá Bokomem, y urodziłá Bokoma Stolnika W. X. Lit: á tęn Stolnik Bokom, ożeniwſzy ſię z Branicką, ſpłodził corkę, ktora poſzłá zá Hieronimá Xiążęciá Lubomierſkiego, Káſztelaná Krakowſkiego, Hetmaná W. Koronnego, y miáła z nim ſynow trzech y corek dwie. Syn pierwſzy Jerzy Xiążę Lubomirſki, Chorąży Koronny, drugi Xiążę Lubomirſki, Staroſta Bolimowſki, ktory ſię ożenił z Branicką, Woiewodzanką Podláſką, śioſtrą rodzoną teraźnieyſzego Jáná Branickiego, Woiewody Krakowſkiego, Hetmaná W. Koronnego. Corká pierwſzá Anna Lu-

Gradus 6. *Poniatowſka* *Ianiſzewski* *Ginwiłowna Piotrowska* *Wierzbowski* *Chomentowski* *Lanckorońska* *Załuski* *Szołdrska* *Ginwiłowna* *Skarſzewski* *Ginwiłowna* *Wulfowna* *Bokom* *Branicka* *Lubomirski* *Branicki*

Wielopolski bomirska, poszła zá Wielopolskiego, Woiewodę Krakowskiego, z ktorym miałá syná, Hieronima Wielopolskiego, teraźnieyszego Cześniká Koronnego, corká druga poszłá zá *Rybiński* Rybińskiego, Woiewodę Chełmińskiego; *Wulf* Wulf záś, brat rodzony Ginwiłtowey Piotrowskiey, Kuchmistrzowey W. X. Litew: y Bokomowey, ożenił się z *Denhoffowna* Denhoffowną, z ktorey spłodził syná y corek dwie; syn iego Wulf, był Biskupem Chełminskim, corka iedna Maryanná Wulfowna poszła zá *Kos* Kosá, Woiewodę Chełmińskiego y miałá z nim dwoch synow y dwie corki, z ktorych stársza Kosowná, Woiewodzanká Chełmińská, poszła zá *Czapski* Czapskiego Kasztelaná Chełmińskiego, y miałá z nim syná Janá Czapskiego, Podskarbiego W. Koron: drugá młodszá Kosowná, Woiewodzanka Chełmińska, z *Wulfowná* Wolfowny urodzoná, poszła zá *Kczewski* Kczewskiego, Woiewodę Malborskiego, y miała z nim synow y corki, iedná corká Kczewska Woiewodzanká Malborská, poszła zá *Dębiński* Dębińskiego teraźnieyszego Chorążego Zatorskiego, y ma z nim synow y corki. Corká druga Wolfowna, poszła zá *Berk* Berká, Kasztelaná Jnflandzkiego. Jan wzwyż wyrážony Szwykowski, Podstoli Witepski z Małżonką swoią Teressą *Ginwiłowna Piotrowska* Ginwiłowną Piotrowską, Kuchmistrzanką W. X. Litew: z Małgorzaty Wolfowny urodzoną, miał synow dwoch, Stefana y Samuela; corek sześć, Annę, Zofią, Helenę, Krzystynę, Reginę y Iadwigę. Alexander Szwykowski, syn Samuelá Szwykowskiego, Chorążego Nowogrodzkiego, ożenił się z *Giblowną* Giblowną y miał z nią corkę Anną, ktora poszła zá *Kierła* Kierłę, Marszałkowicza Starodubowskiego; drugą Iádwigę, ktera poszła zá *Polski* Polskiego, Starostę Oszmiańskiego: *2do voto* poszła zá *Zienowicz* Zienowicza, ktory był Starostą Oszmianskim, tęn umarł młodzianęm; corkę Teressę, ktora poszła zá *Weszel* Weszlá, Starostę Ostrowskiego, ktorey procedencyá w Genealogij Weszlow; drugą corkę Brygidę, ktora po śmierci śiostry swoiey poszłá zá szfagrá swego Weszla, Stárostę Ostrowskiego, trzecią corkę Wiktoryą, ktorá u W. P. Bernardynek w Wilnie; czwartą Otulią, ktorá poszłá zá *Wołowicz* Wołowicza; Referendarza W. X. Litew: *2do voto* poszła zá *Kłosewicz* Kłosewiczá, ktorey procedencya w Genealogij Wołowiczow y Kłosewiczow.

Dzieci

Dzieci Iana Szwykowskiego, Podstolego Witepskiego, z Ginwiłowny Piotrowskiey zrodzone, Stefan syn Szwykowski, Starosta Łozdzieyski y Oniski, ożenił się *1mo voto* z Maryanną Rynwidowną, Marszałkowną Lidzką; *2do voto* ożenił się z Felicyanną Przeradowską, Podstolanką Nowogrodzką, z tą miał corkę Katarzynę, syna Leonarda, ktory iest Starostą Oniskim, Iozefa, ktory *3tio voto* ożenił się z Łayszewską, Kasztelanką Sochaczewską, y miał z nią syna Michała, corek cztery; Urszulę, Iadwigę, Ludowikę, y Maryannę. Samuel Szwykowski Chorąży Nowogrodzki, ożenił się z Maryanną *de domo* Łącką Radzimińską wdową, Cześnikową Wołyńską, z ktorą miał Teressę corkę, ktora umarła Panną pod czás powietrza w Wilnie; po śmierci zás żony swoiey został Xiędzem, y iest *ad præsent* Kanonikiem Katedralnym Krakowskim. Anna została Mniszką u Panien Koletek w Wilnie. Zofia poszła zá Piotra Gomolińskiego, Podstolego Wieluńskiego, z ktorą miał synow dwoch, Iana, Iozefa; y corkę Annę. Helena została Mniszką w Wilnie u S. Michała. Krystyna poszła zá Michała Gintera Pułkownika I. K. Mci, miał z nią synow dwoch, Samuela y Stanisława; corkę iednę, ktorych Procedencya w Genealogij Ginterow. Regina poszła zá Pulmana y umarła bezdzietnie. Iadwiga poszła zá Iana Ottenhauza, Podkomorzego Derpskiego, y z nią miał synow sześciu, y corek sześć, imion ich nie wiem y procedencyi, tylko o iednym Kazimierzu Ottenhauzie, ktory został z sekty Kalwińskiey Katolikiem, y iest *ad præsens* Shambelanem I. K. Mci. *Gradus 7.* *Rynwidowna* *Przeradowska* *Łayszewska* *Radzimińska* *Gomoliński* *Ginter* *Pulman* *Ottenhauz*

Dzieci Stefana Szwykowskiego, Łodzieyskiego y Oniskiego Starosty, z Przeradowskiey spłodzona: Katarzyna corka, została w Słonimie Mniszką, y wzięła Imię w Klasztorze Iustyny, iest teraz Xienią u Benedyktynek w tymże Klasztorze. Syn Leonard Starosta Oniski, ożenił się z Konstancyą Iureiczowną, corką Pisarza Dekretowego Koronnego z Bystrzanowskiey spłodzoną, z ktorą ma synow sześciu: Ignacego, Franciszka, Rafała, Stefana, Bernarda y Michała; corek cztery, Maryannę, Franciszkę, Antoninę, Katarzynę. Iozef został Dominikanem; & *2do voto* Stefan Szwykowski z Łayszczewską miał syna Michała, ktory się ożenił z Jadwigą *de Domo* Dębską, *Gradus 8.* *Przeradowska* *Iureiczowna* *Bystrzanowska* *Łayszczewska* *Dębska*

Hh2 Mie-

Miecznikowną Czerwską, w Woiewodztwie Krakowskim, po ktorey wziął dobra Grusow w tymże Woiewodztwie leżące, y ma z nią synow dwoch, Iana y Samuela; corek trzy, Katarzynę, Iustynę, Tereśę. Tenże Stefan Szwykowski z Łayszczewską, miał corek cztery: Urszulę, ktora iest zá Narzymskim Czesnikiem Sanockim; Jadwigę, ktora iest Mniszką w Lublinie u Karmelitek Bosych w Konwencie pod tytułem Niepokalanego Poczęcia Nayświętszey Maryi Panny; Ludowikę, ktora poszła zá Jerzego Hanná, Pułkownika Woysk J. K. Mci y Rzeczypospolitey, miała z nim syna Samuela, y Maryannę, ktora iest zá Jgnacym Pułaskim, Miecznikiem Mielnickim, Stryiecznym Bratem Starosty Wareckiego, y má z nim syna Walentego, corek trzy, Katárzynę, Franciszkę y Monikę.

Narzymski. *Hanno.* *Pułaski.*

Kłoczkowie. KŁOCZKOWIE herbu Ogończyk w W. X. Litewskim. Dom tych inszy iest od Domu Kłockich, początki zábrał od Jrzyká Sangawá, ktory Roku 1413. herb Ogończyk ná śiebie y potomkow swoich pod Horodłem przyiął. Tego dway pozostali potomkowie, Wasyl y Michno, rozne sobie poprzywłaszczali názwiska, Wasyl bowięm nazwał się Hayko, ktorego dotąd w W. X. Litewskim kwitną Sukcessorowie; Michno, zás Kłodzko. Syn Michná, z Kęstortowny był Jwan, ktory poiąwszy Kieyzgałłownę, zostawił z niey dwoch synow Woyciecha y Bohdaná. Woyciech naprzod Starostá Kowieński y Bielski, potym Marszałek W. Xięst: Litewskiego Ochmistrz Heleny Krolowy, Posłem był expedyowany do Moskwy od Alexandra Krola Roku 1502. gdzie pokoy sześciolet ni utapilitował. Miał zá sobą Zofią Xiężnieczkę Czetwertyńską, z ktorey spłodził syna Macieiá. Bohdan zaś syn drugi Jwona, wkroczywszy w dożywotnią przyiaźń z Sakowiczowną, miał z niey Kaspra Starostę Wolkinickiego, ktory z Doroty Massalskiey Sędzianki Grodzieńskiey corkę wydał zá Stefaná Rukjewicza. Maciey Woyciechowicz Jánowicz Kłoczko (: ták go pospolicie Ruskim akcentem názywáno :) Starostá Wołkowiski, dáley Marszałek W. W. X. Litew: potym Woiewodá Połocki, dwá razy iezdził Posłem do Moskwy od Zygmunta I. ráz Roku 1528. drugi raz R. 1536. z kąd powro-

Hayko. *Kęstortowna.* *Kieyzgałłowna.* *Xiężnieczka Czetwertynska.* *Sakowiczowna.* *Massalska.*

wrociwſzy, fundował w dobrach ſwoich Międzyrzeczu Plebanią, umarł będąc Staroſtą Zmudzkim Roku 1543. leży w Wilnie u Franciſzkanow. Dwa razy Maciey śluby małżeńskie ponáwiał, ráz z Jadwigą Zienkiewiczowną, drugi raz z Katarzyna Montwidowną Hlebowiczowną Woiewodzianką Smoleńską, pozoſtałą wdową po Kniaziu Sołomereckim, z ktorych pierwſza, powiła mu ſyná Staniſława, druga corkę Annę wydaną zá Alexandra náDubnie Kniezia Dołskiego. Staniſław będąc obſzernych dobr Dziedzicem, oddany był do Akademii Krakowskiey, lecz że bardzo był ſwywolny, y na wſzyſtko złą rozpaſ ny, częſto go Preceptorowie gromili, dla czego ſteskniwſzy ſię w tym rygorze, przybrawſzy ſobie kompaná, uciekł z Akademii. Dowiedziawſzy ſię o tym ſtrapiony ociec, bo ná ten czas ieſzcze żył, a nie mogąc go nigdzie poścignąc, bo żaden o niem gdzie ſię podział niemogł wiedziec, częścio zalterowany tym onego poſtępkiem, częścio obrzydziwſzy ſobie nie skromne onego obyczaie, przy zgonie życiá ſwego, oſtatnią wolą ſwoią, całey fortuny uczynił Dziedziczką Annę Dołską corkę ſwoię, á Staniſławá ſyná z pomnionych racyi precz oddalił. Staniſław tedy oddalony od wſzyſtkiego, włocząc ſię po Ukrainie, kędy był zabrnął, począł chodzic do Szkoł w Kiiowie, lecz y tam niedługo zabawiwſzy, bo mu nauki nie ſmakowały, udał ſię ná Moskwę, gdzie niemaiąc żadnego do wyżywienia śiebie ſamego ſpoſobu, muśiał ſłużbę przyiąc w Woysku Moskiewskim, ná ktorey ſtrawiwſzy blisko lat 40. gdy nieco począł ſtatkowac, doſłużył ſię ſzarzy Majorowskiey. Gdy potym Stefan Bathory z zwycięskim Woyskiem ná zad z Moskwy do Polski powracał, on też przyłączywſzy ſię do tego Woyska, wrocił ſię do Oyczyſtych Krajow, ále że dobrze wiedział śiebie bydz oddalonym od wſzyſtkiego teſtamentową wolą oycá ſwego, przeto nieiechawſzy w Woiewodztwą Połockie, ani Wołkowiski Powiat, kędy ſię dziedziczne znaydowały dobra, ośiadł w Woiewodztwie Witepskim, gdzie poiąwſzy Elżbietę Woropaiiownę rodzoną śioſtrę Andrzeia Woropaiia Piſarzá Ziemskiego Orſzańskiego, ſpłodził z nią ſyná Iwana, ktory po śmierci Oyca ſwe-

Zienkiewiczowna *Montwidowna* *Kniaż Solomerecki* *Kniaż Dolski* *Woropaiie*

go Roku 1590. zmarłego, lat dorozſzy, zaczął ſprawę z Kniaziami Dołskiemi, bracią ſwą cioteczną, o ſukceſſyą dobr *jure naturali* ná śiebie, po ſwym dziadu Staroście Zmudzkim ſpadających, mianowicie Pichuhowa, Międzyrzecza y Łyskowá w Powiecie Wołkowiskim ſytuowanych, lecz nic nie wskorał, bo Kniaziowie Dołſcy *vigore* Teſtamentu owego, przy wſzyſtkich utrzymali ſię dobrach, iako świadczą dokumenta, *ſpecifice* Dekret Trybunału Głownego W. X. Litew: pod datą *menſis Iulij 27. die*, ná kadencyi Wileńskiey, zá laski Janá Zawiſzy Woiewody Witebskiego ferowany. Jednakże Dołſcy widząc znaczną bratá ſwego Jwaná krzywdę, to miłością braterską, to przyiacielską perſwazyą poruſzeni, dali onemu *in paratis* w nádgrodę ſtraconych Dobr 5000. kop groſzy Litewskich, ktore Jwan złączywſzy z ſwoią ſumką, lokował ná dobrach Oſwiey názwanych, w Woiewodztwie Połockim leżących; támże poiął Kryſtynę Korſakownę Chorążankę Połocką, z ktorey zoſtawiwſzy pięciu ſynow y corek trzy, umarł będąc po teściu ſwoim Korſáku, Chorążym Połockim, Roku 1690. wieku ſwego lat maiąc 109. y ten pierwſzy uczynił w Imieniu ſwoim waryacyą, kiedy nie Kłodzko ále Kłoczko piſać ſię począł. Rafał pierwſzy ſyn Jwaná, zaślubiwſzy ſobie w Xięſtwie Smoleńskim Kuroſzownę, támże ná dobrach iey ośiadł, gdzie y dotych czas ſukceſſorowie znayduią ſię. Franciſzek drugi ſyn Iwáná, obrał ſobie ſtan Duchowny, będąc Xiędzem Swieckim. Alexander trzeci ſyn Jwaná, ſłużąc po Huſarsku w Woysku Koronnym, pod znakiem Alexandra Krolewicza, zginął w batálii pod Widniem. Mikołay czwarty ſyn Iwaná z Tereſſy Oſipowskiey Cześnikowny Witebskiey, zoſtawił trzech ſynow: Ludwika, Macieia, y Konſtantego, y corek trzy zá Hlaską Maryą, Ludowikę zá Maćkiewiczem Podſtolicem Połockim będące. Ierzy piąty ſyn Iwaná, z Katarzyny Birulańskii Krayczanki Orſzańskiey, ſpłodził dwoch ſynow, Krzyſztofá y Kazmierzá, ktorzy *ſteriliter* poſchodzili. Corki zaś Iwaná, Anna poſzła zá Andrzeiá Rypińskiego Budowniczego Połockiego, Elżbieta zá Iana Oſtroucha, Zofia zá Antoniego Bychowca Podſtolego Wołkowyskiego. Ludwik pierwſzy ſyn

Korſakowna *Kuroſzowna* *Oſipowska* *Hlasko* *Mackiewicz* *Birulańska* *Rypiński* *Oſtrouch* *Bychowiec*

Miko-

Mikołaiá, á wnuk Iwáná Strukczaſzy Połocki z Barbarą Kaznowską żył *ſteriliter*. Maciey drugi ſyn Mikołaiá z Kryſtyny Kamieńskiey herbu Slepowron, zoſtawił cztery corki, z ktorych pierwſzá Benedyktá, obráłá ſobie życie Zakonne u Bosaczek w Wilnie, druga Anná z Michałem Giedroicem, Barbará z Leonardem Mereckim Chorążym Pancernym, żyły w Małżeńſtwie, Thekla záś młodo umárłá. Trzeci ſyn Mikołaiá Konſtanty Budowniczy Połocki z Anny Daſzkiewiczowny Moſtowniczanki Nowogrodzkiey, ſpłodził Bartłomieiá, ktory z Tomaſzowiczowną żyiąc w małżeńſtwie, zoſtowił z niey czterech ſynow, á śiedm corek, lecz te wſzyſtkie dzieci zaraz poumirały, ieden tilko zoſtał *in vivis* Ierzy Ignacy Stolnik Smoleński, ktory tymi czáſy żyie w małżańſtwie z Máryanną Babińską Morłłowną, Skarbnikowną Orſzańską, y má z niey potomſtwo.

Kaznowska á Kamieńska

Giedroic Merecki

Daſzkiewiczowna

Tomaſzowiczowna

Babińska Morłłowna

MARKUSOWIE w Woiewodztwie Wołyńskim, herbu Ogończyk. Andrzey y Ludwik ſpłodzeni byli z Theodorá czy Fchedora, *cujuſvis nominis* Markuſa, y Euſtazyi Lubienieckii, Iároſza Lubienieckiego corki, Ludwik wzięty z matką w niewolą Turecką, Andrzey záś poiąwſzy Maryannę Konopacką, Grzegorzá Konopackiego corkę, ſpłodził Tomaſzá, Samuela y Chryzoſtoma Markuſow. Samuel y Chryzoſtom poginęli ná woynie pod Widniem, á Tomaſz Markus poiąwſzy Kryſtynę Gorecką, ſpłodził Pawła y Kazimierzá. Kazimierz umarł podczas powietrza *ſteriliter*, á Paweł poiąwſzy Teofilę Iaworską, Ianá Iaworskiego corkę, ſpłodził Gabryela, Karola, Ianá, Stefaná, y Tomaſza. Gabryel poiął Michałoską, z ktorą ſpłodził Felixa Xiędza w Zakonie Franciſzkańskim. Karol y Jan *ſteriles* zeſzli z tego świátá, Stefan poiął Brzeską, Tomaſz w Kawalerskim ſtanie zoſtaie, gdy to piſzę. Tychże matkę Teofilę z Iaworowskich Markuſową, urodziła Anaſtazya z Połoſarzow Baſtyńskich, Ianá Iaworskiego małżonka, z ktorych tákże idzie Gabryel Iáworski y Ian ſynowie, ci byli Rotmiſtrzami, y drugá corka Teodora, ktora poſzłá zá Pawła Zulińskiego. Taż Anaſtazyá Połoſarzowná Baſtyńská, ſpłodzoná byłá z Iuſtyny Horodyskij y Stefaná Połoſarzá Baſtyńskiego.

Markuſowie

Lubienieccki

Konopacki

Gorecka

Iáworski

Michałoska

Brzeska

Baſtyńſcy

Zulińskà

Gorniccy GORNICCY w Woiewodztwie Krákowskim, herbu Ogończyk, ſą wyrażeni u *Niesieckiego tom: 2. fol:* 265. gdzie wſpomina ich tákże w W. X. Litewskim, y niektorych tego imięnia w dawnieyſzym wieku żyiących, iáko Łukaſza Gornickiego, Staroſtę Tykocińskiego y Waśilkowskiego, Dworzaniná Zygmuntá Auguſta Królá, ktory wiele Xiąg zacnych do druku podał, tamże ſpecyfikowanych. *Broniewſka* Synowie iego z Broniewskiey herbu Tarnawá, Chorążanki Przemyślskiey Ian, y Łukaſz, Dziekan y Proboſzcz Warmiński, potym Adminiſtrator Biskupſtwá tegoż 1651. *Ligęziańka* *Przerembska* Ián brat iego z Anną Ligęzianką bezpotomny, *2dô votô* z Przerębską miał Iędrzeia y Ianá. Paweł Gornicki, brat Łukaſza Staroſty Tykocińskiego, pierwey Dworzánin Ianá Zamoyskiego Hetmaná, potym Sekretarz Królá Stefaná, daley Proboſzcz Warmiński, umarł 1632. *Starowol: in Monumen:* Zyie w teraźnieyſzym wieku Antoni Gornicki, Kanonik Smoleński, ktorego Dziad Maciey Gornicki z Krakowskiego wzięty podczas Chmielnickiego, Szwedzkiey y Moskiewskiey rewolucyi w Polſzcze, ośiadł ná Zmudzi, y tam ſwoy ſzczep Gornickich rozkrzewił.

OSTO-

OSTOIA HERB.

EPIGRAMMA.

In binas Lunam Gladius quod diviſit iſte,
Major in ambabus gloria fulget ei.
Hoſtili Lunæ oppanas ſi hæc cornua Lunæ,
Vincere vel ſolas non valet una duas.
Adde Crucem, fugient Stygiæ impia Luna phalangis,
Vinci non poterit, vincere ſola poteſt.

ABRYS HERBOWNY.

SĄ dwá Xiężyce złotego koloru, cirkumferencyą wzaiemnie ku ſobie obrocone, ktore dzieli miecz goły, krzyżęm do gory ſtoiący bez rękoieci, w czerwonym polu; ná hełmie trzy piora Struśie, o czym *Biels: fol: 253. Paprec: fol: 283. Okols: tom: 2. fol: 356. &c:* Nieśiecki piſze *tom: 3. fol: 505.* że Miecz pomiędzy Xiężycámi, ieſt z rękoieścią, y że ná hełmie pięć pior Struśich, nie trzy.

POCZĄTEK OSTOI.

Original Herbowny

Pospolicie z rożnemi Historykami mowiąc, pierwszy początek w Koronie Polskiey ten herbowny zaszczyt wziął od Bolesławá śmiałego Kro: Pol:, będąc nádany w Roku 1069. mężnemu y odważnemu Rycerzowi *Ostoia* názwanemu. Gdy álbowięm tenże Pułkownik poszedł z podiazdęm, nátrafił ná straż nieprzyiacielską w nocy pod czas przyświecaiącego iasno Xiężycá, uderzywszy z wielką rezolucyą, lubo w małey liczności Woyska, wyciął szczęśliwie adwersarzow, y resztę co do iednego w niewolą zabrał. A gdy iedęn z nich będący w więzách iego, chciał mu bydź przychylnym y posłusznym záwsze, prosił zwycięzcę *Ostoia*, żeby go z ciásnych więzow uwolnił, poprzysięgaiąc mu ná Xiężyc iásno świecący, iż go bespiecznie naprowadzi ná stoiącego dalcy nieprzyiaciela; uczynił *Ostoia*, że go rozwiązáć kazał, broń y konia oddáć. Ruszywszy tedy ku drugiey straży, posełá do nich wypuszczonego więźnia z námowy perswaduiąc im, żeby się niebali y bespieczni byli, sąm śiebie z Woyskiem w bliskości utaiwszy. Uwierzyli dobrze znáiomemu sobie, y z tą od nich iákoby do Obozu odiáchawszy relacyą, bokiem zemknął się do czekaiącego śiebie *Ostoi*, ktorego náprowádziwszy szczęśliwie ná straż drugą, ktorą łatwo znieśli. Znowu uczyniwszy między sobą radę, przybiegł do Obozu tęnże poprzysiężony iego towarzysz, czyniąc nádzieię woysku nieprzyiacielskiemu o dalszym zwycięstwie, y upewniaiąc ich o wszelkim bespieczeństwie; gdzie za daniem znáć iego, *Ostoiá* z ludzmi nátarłszy, cáły Oboz nieprzyiacielski pogromił, częścią wyciąwszy, częścią połapawszy, á resztę rozproszywszy adwersarzow, ktorych dalcy przez cáły niemal tydzień po kniciach y lasach szukaiąc y wynayduiąc, bił áż do ostatniego. Z tym tedy triumfęm y relacyą do Krola Bolesława śmiałego powrociwszy, odebrał zá dzielność swoię Herb wyrażony; to iest, Xiężyc ieden, ná pamiątkę fawotyzuiącego sobie pod czas iásney nocy Mieśiącá, drugi ná pámiątkę przysięgi, ná świecący Xiężyc, uwolnionego Herszta nieprzyiacielskiego; ktory *Ostoi*, wiernie dotrzymał y do tego Miecz otłuczony, bez

ręko-

rękoieści, ktorym po kilka kroc zwyciężał nieprzyiaciela; o czym *Okolski tom: 2. fol. 356. & 357. Paprockiego insze iest zdanie in horto Regali*, ktory powiada, iż od potomstwa Jafetowego, po zmięszaniu ięzykow, przy wierzy Babilońskiey, do Kroacyi przeniozłszy się, zażywali takowego Planety za symbolum Domu swoiego, iż tenże Iafet, za bożka czcił Xiężyc &c.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU OSTOIA.

Marcin Szyszkowski herbu tego, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1630. *Starowolski.* Scibor z Radzimina, umarł Biskupem Płockim 1390. *Długossus.* z tegoż Biskupstwa, Marcin Szyszkowski postąpił na Krakowskie 1617. *Lubieński.* Mikołay Szszykowski będąc Biskupem Warmińskim, umarł 1643. *Treterus.* pomieniony Marcin Szyszkowski, z Łuckiego Biskupstwa, postąpił ná Płockie 1607. *Lubieński.* Rokosyusz bez názwiska, herbu Ostoia, był drugim Biskupem Kamienieckim 1398. *Frydrychowicz.* Szyszkowski Radzimiński Szyszkowscy

Mościc z wielkiego Kozmina herbu tegoż, był Woiewodą Poznańskim 1250. *Listy Krolewskie.* Jozef Bogusław Słuszká, umarł Kasztelanem Wileńskim 1761. *Załuski.* Alexander Słuszka, był Woiewodą Trockim 1651. *Okolski in Russ:* Dominik Słuszka, będąc Woiewodą Połockim umarł 1700. *Załuski &c.* Alexander Słuszka, będąc Woiewodą Nowogrodzkim, postąpił ná Trockie 1635. *Okolski;* tenże był pierwey Woiewodą Mińskim do roku 1635. Krzysztof Słuszka, był Inflantskim Woiewodą, do roku 1620. *Okolski & Constit:* Mościc. Słuszkowie

Jędrzey Ostoia, był Kasztelanem Poznańskim 1343. *List Krolewski*, y Moszko z Staszowa, herbu tegoż 1420. *Listy Krolewskie.* Piotr Szyszkowski, będąc Kasztelanem Woynickim, umarł 1643. *Okolski;* Alexander Słuszka, z Kasztelanij Zmudzkiey postąpił ná Woiewodztwo Mińskie 1633. *Starowolski.* tenże sąm Alexander Słuszka, był pierwey Kasztelanem Minskim do roku 1626. *Idem & Okolski in Russia.* Moszko Szyszkowski Słuszkowie

Bogusław Słuszka, był Podskarbim Wielkim W. X. Litewskiego 1652. *Duryewski.* Jozef Bogusław Słuszka, będąc Ná-

dwornym Marszałkiem W. X. Litewskiego, postąpił ná Wileńską Kasztelanią 1684. *Załuski.* tenże czy inszy Bogusław Słuszka, Kasztelan Wileński, będąc Hetmanem Polnym Litewskim, umarł 1701 *Histo: Sapieba.* Piotr z Poniędzá, herbu Ostoia, Podkomorzy Poznański, był Generałem Wielkopolskim 1460. *List Krolewski.*

z Poniędza

Unichowski Chełmski Szyszkowski Rylski Słuszka.

Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, Alexander Unichowski, Kasztelan Zmudzki, umarł blisko roku 1725. Marcin Chełmski, Podkomorzy Krakowski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1640. y Piotr Szyszkowski, Kasztelan Woynicki 1642. Michał Rylski, tegoż herbu Ostoia, Kasztelan Gostyński, był Vice-Marszałkiem 1684. Alexander Słuszka, Kásztelan Zmudzki, Marszałkiem Trybunału Litewskiego 1631. Samuel Uniechowski, Woyski Mozyrski, tákże w Nowogrodku 1672. Dominik Słuszka, Starosta Rzeczycki 1681. Bogusław Unichowski, Pisarz Ziemski Nowogrodzki 1687. Dominik Słuszká, Woiewoda Połocki 1690. tenże drugi raz roku 1695. Bogusław Unichowski, Woiewoda Trocki 1696. byli Marszałkami Trybunału Litewskiego.

Unichowscy y Słuszkowie

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według Okolskiego *tom:* 2. *à fol:* 359. *ad fol:* 378. te Jmiona herbownego Ostoi znayduią się.

Baliccy w Zie: Przemyślskiey
Baranowscy w Wiel: Polszcze
Blinowscy Ostoiowie.
Chełmscy w Krakow:
Chorkowscy w Sieradzkim.
Chrząstowscy w Rawskim.
Chyzińscy w Ziemi Ciecha:
Czechowiczowie w Zmudz:
Czernikowscy w Lubelskim.
Dmośiccy w Sendomirskim.
Dobromirscy w Podolskim.
Domaradccy w Sędomirskim.
Dubaniewscy w Zie: Przemys:
Gaiewscy z Błeszczyszowa w Poznańskim.
Gawłowscy w Krakowskim y Mazowieckim.
Glewscy w Krakowskim.
Głogińscy w Kaliskim.
Jaklińscy w Krakowskim.
Jerzykowscy w W. Polszcze.
Jłowieccy w Wiel: Polszcze.
Karápczewscy w Podolskim y Ziemi Bełskiey.
Kargowscy w Sieradzkim.
Kalińscy w Krakowskim.

Ka-

Kawęczyńscy w Prusiech y w Litwie.
Konczyccy w Ziemi Dobrzy:
Kozniewscy w Ziemi Ciech:
Kręp scy w Sędomirskim.
Krezowie z Bolnic.
Książniccy z Sędomirskiego, w Podgurzu.
Łęscy w Sędom: y Ziemi Cheł:
Lubochowscy w Krakow:
Maleczkowscy w Krákow:
Marchoccy z Marchoczyc.
Modrzeiowscy w Sędomirsk:
Nagorscy w Sędomirskim.
Olewińscy, o ktorych *Długosz, Bielski fol: 37. & Okolski tom 2, fol: 377.*
Pykosławscy w Krakowskim.
Pilawscy w Podolskim.
Podwysoccy Ostoiwie.
Politańscy w W. Polszcze.
Radogowscy w Łomzenskiey Ziemi y Woiew: Mazowiec:
Roguscy w Mazowieckim.
Rokoszowie w Krakowskim.
Rylscy z Rylská w Rawskim, Krakowskim, Kijowskim.
Sciborowie z Jabłonney Hrabiowie.
Smoszewscy w Kaliskim.
Słuszkowie w Litwie.
Soleccy w Podgurzu.
Stacherowie w Sędomirskim
Starzescy w Ruskim
Stobieccy w Sędomirskim.
Strzałkowscy támże w Sędo:
Suchorabscy w Sędomirskim.
Szyszkowscy w Kaliskim.
Telińscy w Krákowskim.
Ulescy w Lubelskim.
Wadowscy z Wadowa w Krakowskim y Lubelskim.
Woynowscy w Krak: y Litw:
Záborowscy w Sieradzkim.
Zágorscy w Sędomirskim.
Złoczyszewscy w W. Polszcze

Oprocz wyrażonych z Okolskiego jnnon, do herbowego Ostoi náleżących, więcey przydáie *Nieśiecki tom 3. fol: 506.* ktore są te.

Bieftrzecki.	Chyżewski.	Komorowski.	Miklaszewski.
Błociszewski.	Daniełowicz.	Kotkowski.	Modliszewski.
Bogusławski.	Darowski.	Krzywiec.	Masalski.
Boratyński.	Fink.	Kurosz.	Mrożek.
Broniowski.	Gniady.	Leski.	Ochocki.
Bzowski.	Janiszewski.	Lniski.	Okołowicz.
Chodorowski.	Ioteyko.	Lubochowski	Orda
Chrostowski.	Kaczanowski.	Miedzwiecki.	Ośieczkowski
Chudlinski.	Karaczewski.	Mietelski.	Ostaszewski.

Owśiany.	Samborski.	Starzycki.	Zabierzowski.
Pałecki	Samorok	Suchcicki.	Zabokrzycki.
Pokroszyński.	Siedliński.	Turkuł.	Zaierski.
Poniecki.	Sędzimir.	Turznicki.	Zawadzki.
Potocki.	Sieracki.	Unichowski.	
Rożniatowski.	Słoński.	Wolski.	

Sam- Sta- Za-

Mowi iednák pomięniony Nieśiecki, iż nie wszyscy tu położeni, iednakowo tego herbu zażywáią, á náprzod *Pokroszyńscy*, ná mieczu, iák w herbie Ostoia, ułożonym, dwa Xiężyce kładą, ieden pod drugim, obadwa rogami obiema ná dół spuszczone, iákoby ná mieczu wiśiały, á ná helmie tylko trzy piora struśie.

Orda miecza między Xiężycami niekładzie, ále dwie gwiazdy, z ktorych iedna ná gorze, druga ná dole. Do Ostoi także podobny herb *Lniskich*, tylko że miecza między Xiężycami nie masz, ále tylko gwiazda iedna nad niemi, ná hełmie takież dwa Xiężyce z gwiazdą; takimże herbem szczycą się *Finkowie* w Inflantach.

Zawadzcy w Prusiech, iednego Xiężyca po lewey stronie tarczy nie kładą, ále tylko przy mieczu dwie gwiazdy, iedna pod drugą.

PROCEDENCYA STEBLECKICH,

W Woiewodztwie Bracławskim, Podolskim, y Ziemi Wieluńskiey,

HERBU OSTOIA.

O Początkach tego imienia Historicy nie informuią, ále z dokumentow rzecz oczywista, że byli w Woiewodztwie Bracławskim, z kąd *ob hostilitates* wynieśli się w Woiewodztwo Podolskie: iest też te imie Ostoiow Stebleckich w Ziemi Wielunskiey. Theodor Steblecki, Sędzia Ziemski Bracłáwski, według Przywileiu Krolá Zygmunta Augusta, roku 1550. z osobliwszą łaską nádanego sobie, nie tylko

Theodor Steblecki

w Zie-

w Ziemſtwie pomienionym, áleteż w Rzeczypoſpolitey, przy rożnych intereſſach publicznych, ták ſię ſprawował, iáko ná ſprawiedliwego w rygorze Sędziego, rezolutnego w potyczce Rycerza, kochaiącego Oyczyznę ſyna, roſtropnego, doskonałego, w radzie Ziemiánina, należało. *Laurenty Steblecki*

Laurenty Steblecki, ſyn Theodora, Sędziego Ziemskiego Bracławskiego, Rotmiſtrz Woysk Jego Krolewskiey Mości, Zygmunta III. ktory ſłużąc w Woysku zá Krola Stefana Batorego, w rożnych bywał expedycyach; pierwſzá byłá po Koronacyi w roku 1576. pod Lantskoroną, przeciwko Ceſarskiemu Woysku Maxymiliana, ktorych zwyciężono, Zamek im odebrawſzy. Potym uczyniwſzy Krol Stefan wyprawę z Wilna roku 1579. przeciwko Moskie, ktorzy oderwawſzy od Litwy y Kijowa, Smolensk y Siewierskie Xięſtwo, ieſzcze zá panowania Zygmunta Auguſta, miaſto Połock oblegli y odebrali, przez lat 17. iuż w poddáſtwie trzymaiąc go ſwoim do roku 1580. Pod Wielkołukámi miaſtē Roſſyskim, gdzie pod czas attaku, lubo Moskwá żwawo broniła ſię y mocno záſtępowáłá tego mieyśca, mężnie iednak Polacy ſtawaiąc, ogniem y mieczem dobyli ſię, y Zamek wzieli: támże Zamek Wieliſy nad Duną rzeką, Uświeiatski z Woyskiem y Wodzami ſwoiemi dobywali, podczas ktorey expedycyi fortecę Newelską y Zabołocką, pod Polską władzą podbił Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman Wielki Koronny. Byli pod Oſtrowęm y Pskową, zá trzecią expedycyą Krola Stefana roku 1582. gdzie zawoiowane miaſta y fortece wyrázone, Moskwie odebrane, nie bez wylania krwi obfitey &c. o czym *Cellarius ex alijs.* Na oſtatek, po elekcyi Krola Zygmunta III. pod Wodzęm Stániſławęm Zołkiewskim, Woiewodą Ruskim, odważnie y nátarczywie rezolwowany przeciwko Tátárom, nad Zołtemi wodámi zginął roku 1587. Miał żonę Agneſzkę Piaſeczyńską, Wawrzyńca Piaſeczyńskiego corkę. *Zamoyski* *Zołkiewſki* *Piaseczyński*

Paweł Steblecki, Woysk Pancernych, Alexandra Kalinowskiego, Generała Podolskiego, Staroſty Bracławskiego Towarzyſz, ſyn Laurentego Stebleckiego, Rotmiſtrza J. K. Mci z Agniezki Piaſeczyńskiey urodzony, ktory *Kalinowski*

pod Guzowem, przy dostoieństwie Krolewskim stawáli, y Tatárow z znaczną kląską porazili. Po śmierci Kalinowskiego, Krzysztof Xiążę Zbarawski, Koniuszy Koronny, Stárostá Krzemieniecki y Solecki, wziął tę Chorągiew, pod ktorą służył Paweł Steblecki y z nią był pod Chocimęm, przy sławney Tureckiey expedycyi, á po tym w Roku 1622. według umowy paktow Chocimskich, żeby Polská ná poparcie zawartych traktatow Posła Wielkiego do Porty wysłała, gdy zdolnego do tey funkcyi Stany Koronne upatruią, zdał się wszystkim Xiążę Krzysztof, Koniuszy Koronny. Przeto uproszony, do Mustafy Cara Tureckiego poiachał, y z nim rzeczony Paweł Steblecki, iáko Rezydent, ktory umárł támże w Konstantynopolu 1622.

Xiążę Zbarawski.

Jakub Steblecki, brat Teodorá Stebleckiego, Sędziego Ziemskiego Bracławskiego, ná Skurzynie w Woiewodztwie Bracławskim, á Powiecie Winnickim, Dzierżáwca; ktorego syn z Heleny Mączyńskiey zpłodzony Gabryel, teyże wsi Skurzyńce, wegłud Przywileiu Stefana Krola Polskiego, roku 1578. *Tenutarius*, pod tymże Krolem zá Hetmana czy Wodza, Jana Zborowskiego, Rotmistrz Woyskowy, w rożnych okazyach był odważnym y szczęśliwym Rycerzem, iako pod Gdáńskiem, gdzie 4427. nie przyiaciol zbili, oprocz tych co w pogoni y żywcem poimano, iak mowi *Pruszcz fertalit: Monar: Polo: fol: 218.* Z tymże Wodzem Janem Zborowskim, nie tylko pod Poswolem y pod Newelem zwycięzko się potykał, ále też y pod Tczewęm, z rebelizuiącemi ná ten czas, przez lat kilka Gdańszczanami, gdzie maiąc tylko kompanii ná dwá tysiące, więcey niż ośm tysięcy zbili Niemieckiego Woyska. Wiele miał okazyi do nie spodziwaney śmierci Gabryel Steblecki, kiedy iego Wodza Janá Zborowskiego, kula pod konia z armaty padłszy, w koło obrociła, kiedy ośmiu Raytaryi ze wsząd go otoczywszy, álbo zábić, álbo żywcęm poimáć chcieli, gdy by go męstwo y rezolucya, z przytomnymi sobie nie salwowáła. Nie mnieyszego niebespieczeństwá dobrze się napátrzył w Marśie Polskim zostaiący, gdy Turcy ná Ruśi, Tatárzy w Podolu, Kozacy u Perekopskich

Mączyńska

Zborowski

skich Tatárow niszczących Podole, wiekszą połowę znieśli. Za tegoż Krola Stefana Batorego w Roku 1576. w Liwonii przeciwko Rossyskiemu Woysku tamże grassuiącemu, y wszelkie dobra, ták Kościelne, iáko też Ziemskie, wniwecz pustoszącemu, w Roku 1577. przybywszy, nie pospolicie tryumfowali. Był tákże w okazyach inszych, podczas expedycyi Wołoskiey przeciwko Bogdana y Selima Imperatora Tureckiego Roku 1578. Zona tegoż Gábryela Stebleckiego, Rotmistrza Woysk Koronnych, Anna Záleska, z ktorey urodzony Stanisław Steblecki, Władysława IV. Krola Polskiego Odzwierny, potym Kázanowskiego, Hetmana Polnego Koronnego, *Cohortis Hastatæ* Towarzysz; a iáko zá Krola wyrażonego wiele woien było, ktorym sąm swoią osobą prezydował, ták y Stanisław Steblecki służąc temusz Monarsze, bywał z nim w rożnych okazyach. Zonę miał Katarzynę Łokuczewską, á z niey synow, Michała, ktory żył z Swirską bez potomnie; Andrzeia, ktory pod Krolem Ianem III. á Wodzęm Stanisławem Iábłonowskim, Kasztelanęm Krakowskim, Hetmanem Wielkim Koronnym służył y woiował, ná koniec zginął pod Wiedniem Roku 1683.

Zaleská. Kázánowski. Łokuczewska. Swirska. Jabłonowski.

Daniel syn Andrzeia Stebleckiego, Stanisława Iabłonowskiego, Kasztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego, Pancerney Chorągwi Towarzysz, bywał tákże w rożnych okazyach. Miał żonę Kulczycką, z ktorą Ián syn tego, był bezpotomny. Siostra Jana, á corka Daniela Anastazya, Stanisław Steblecki, brat Daniela z Poluchowską *sterilis*. Drugi Stefan syn Daniela, Woyski Winnicki, żona tegoż Stefana Rogalska, herbu Rogala, z Kaweckiey zrodzona, z ktorą ma dwie corek, Angelę y Wincencyą Zakonne Panny, Reguły S. Dominika, Konwentu Lwowskiego; synow trzech, o ten czas zostaiących w szkołach u OO. Piarow w Złoczowie, to iest Michała, Stanisławá y Laurentego, pieknie applikuiących się do nauk, iáko maią rekommendacyą w przypisanym sobie applauzie, od Wincentego Ferrariusza *à Matre Dei*, Retoryki Professora. Oprocz wyrażonych, są ieszcze w Domu dwie corki pannami, Zofia y Domini-

Kulczycká. Poluchowska. Rogalská. Kawecki

minika. Są transakcye rożne Jmienia tego w Ziemstwách y Grodach, Krzemienieckim, Lwowskim, Kamienieckim, Latyczewskim, Halickim, Trębowelskim, Buskim.

Staszewscy STASZEWSCY herbu Ostoiá. Tych wspomina *Niesiecki tom: 4. fol:* 200. mowiąc. Staszewski Mościc z Staszowa Kasztelan Poznański w roku 1413. *u Łask: w stat: fol:* 127. temi czásy Staszewscy kwitną ná Wołyniu. Já tu dodaię, że to imię w rożnych Woiewodztwach kwitnęło y do tych czas kwitnie, iako w Woiewodztwie Krakowskim y Poznańskim, w Ziemi Ciechanowskiey y Dobrzyńskiey, tudziesz ná Wołyniu, y po inszych Korony Polskiey znayduie się Prowincyach y Ziemiach, iáko y w Wielkim Xięstwie Litewskim, po roznych Woiewodztwach y Powiatach, dawniey znaydowało się, á teraz od lat 150. w Powiecie Upitskim, swoie Ziemskie ma possessye, y w nim dziedziczne ośiadłości. Że iednak zupełney y doskonałey o inszych tego imięnia nie mąm wiadomości, oprocz iednego Staszewskiego, Podkomorzego Rożańskiego (łubo powiadái, że bywali w rożnych Ziemskich y Grodzkich Urzędach) wspominąm tu tylko następuiących. Mikołay Staszewski, patriota Powiatu Wołkowyskiego, był fortuny znaczney, ktory miał w dożywotniey przyiazni szlachetnie urodzoną Raiecką, imięnia

Raiecka

w Xięstwie Litewskim znacznego, z ktorey *procreavit* Jana Stászewskiego, *Concivem* Powiatu Upitskiego, ten wszedłszy

Noniewiczowna w kontrakty małżeńskie z Noniewiczowną, z Powiatu Lidzkiego, z nią *procreavit* Michała Staszewskiego, Stolnika Smoleńskiego, tudziesz Bogusława Strażniká Grodzieńskiego, Jakuba Xiędza *Societatis Jesu* Prokancellaryusza, y Jana Stászewskiego, ktorzy wszyscy z czásem poumierali, został się tylko *in vivis* Michał Staszewski, Stolnik Smoleński, mąż znakomity y dystyngwowany między wielu Szlachtą, potrzebny y dobrze zasłużony Woiewodztwu swemu, miał zá sobą *1mô votô* Umiatowską, Sędziankę Grodzką Upitską. z

Umiatowska

Puzynounanis Puzynianki urodzoną, z nią *procreavit* Andrzeia Jana *binominis* Staszewskiego, Podstolego Powiatu Upitskiego, y Antoniego brata iego młodszego, Cześnika Upitskiego, ten

wszedł-

wſzedłſzy w dożywotnią przyiaźń z Kniaſzewiczowną, kilka corek ſpłodził; z ktorych iedna tylko *in vivis* zoſtała, ſámá także przenioſłá ſię ná wieczność, y brácia iego *in minori ennitate* poumierali, zoſtał ſię ieden tylko, Krzyſztof Staſzewski Xiądz ſwiecki, Kanonik Piltyński, ále iuż z Druwowny *ſecundô votô* urodzony. Andrzey Ian Stáſzewski, Podſtoli Powiatu Upitskiego, brat rodzony ſtarſzy wyrážonego Antoniego Cześniká Upitskiego, z Umiatowskiey *procreatus*, bywał w funkcyach Poſelskich y Deputackich; iako to Poſłem Ziemskim z Powiatu Starodubowskiego 1738. ná Seym Warſzawski; ná Trybunał záś W. X. Litewskiego Deputatem z Powiátu Upitskiego, raz *circa fata* Nayiaśnieyſzego Krola Iego Mości Augusta II. drugi raz w roku 1736, trzeci raz 1741. Sądził záś, Kommiſarzęm będąc od Woyska Litewskiego ná Trybunał skarbowy. Miał związkiem dożywotnim poślubioną ſobie Bogumiłę Zabiełownę, Marſzałkownę Powiatu Kowieńskiego, *primô votô* Drobyſzową, Podſtarościnę Sądową Powiatu Upitskiego, á powtornym małżeństwęm żonę ſwoię, ktora mu urodziwſzy corek trzy, Barbarę, Benedyktę, y Franciſzkę, także ſyná iednego Iozefa, umarła.

Kniaſzewiczowna.

Druwowna.

Zabiełowa. Drobyſzowa.

PNIEYNIA HERB.

EPIGRAMMA.

Mala duo proſtant in pulchro Stammate veſtro.
Eſt Malum fructus, malus & Urſus adeſt.
His Chiron dexter Pniejenia ſufficit unus,
Optima ſint ambo ut ſymbola veſtra Domûs.
Tranſixi pharetrâ Malum, cadit Urſus iniqvus,
Hinc duo mala Domûs, optima facta ſibi.

ABRYS HERBOWNY.

Delineacya herbu Pnieynia Karwowskich.

Piſzą o tym Herbie ſtarożytnym, *Bielſki fol:* 137. *Paprocki de ſtemmat: fol:* 346. *Okolſki tom.* 2. *fol:* 494. *Kleynoty fol:* 12. *y Nieśiecki tom* 3. *fol:* 614. Iż ieſt Iabłko przedniemi łapami Niedzwiedzia chwycone, przez ktorego ſrodek ſtrzała kuſzatta przechodzi, grotem do gory obrocona. Pole herbu czerwone, iabłko białe, nogi czarne: nad hełmem ukoronowanym ieſt skrzydło ſępie rozpoſtarte, piormi

piormi w prawą, á barkiem w lewą obrocone, przez ktorego ſrzodek druga takaż ſtrzała przechodzi, grotem w lewy bok obrocona.

POCZĄTEK HERBU.

Piſzą wyrażeni Autorowie, że herb Pnieynia nádany ieſt od Xiążąt Mazowieckich, Rycerzowi *Pnieynia* zwanemu, ktory niegdy pieczętował ſię skrzydłem Sępa rozpoſtartym, y przez niego ſtrzałą przechodzącą, iáko ieſt ná hełmie, a tęn wziął ſwoie początki z Niemiec. Gdy albowiem Niedzwiedz ſtraſzney wielkości ludziom ſzkodę robił, wyſzedł od Xiążęcia Mazowieckiego edykt, iż ktoby tego Niedzwiedzia zabił, będzie miał znaczną nadgrodę. Zaczym *Pnieynia* Rycerz, ſzlady wziąwſzy iego, zdybał go w ogrodzie iabłko przedniemi łapami do paſzczeki kładącego, w ktorym punkcie z kuſzy ſtrzeliwſzy do niego ſtrzałą, ták go ugodził, że przez połowę iabłka, w gardło go ranił: á zatym z przeſtrachu y bolu wznak ſię Niedzwiedź położył, á *Pnieynia* przyskoczywſzy w tym razie, obiedwie nogi przednie odciął mu trzymaiące iabłko, ieſzcze nie pożarte; co wſzyſtko rázęm zábrawſzy Rycerz, prezentował Xiążęciu, ktory zá odwagę uczynił mu deklarowaną rekompenſę, á dla pamiątki tey dzielności y oſobliwſzego tráfunku, obligował go, áby w Herbie pomienioną wyraził expreſſyą; dla czego *Pnieynia* skrzydło Sępa rozpoſtarte z ſtrzałą, przenióſł ná hełm. *Marginus Murinus Chro: Pruſs:*

Powzięćie tego herbu

Pnieyny Rycerza dzielność.

HERBOWNI TEY FAMILII.

O Herbownych Domách tey familij, piſze *Okolſki tom* 2. *fol:* 496. tymi ſłowy: *In Ravenſi Palatinatu plurimi his armis utuntur, ex quibus aliquos nominabo, alios diligens lector, quos Author non potuit, adnotabit.* Karwowſcy, *quia fato prudentia major, ideo caute, optime, ſincere, humaniter, vitam illi ducentes, nec in caſtris nefaſtam cladem, nec domi inimicam fortunam detulerunt. Kotarſcy,* Nieśiecki piſze *Kotarbſcy; Olſzyńſcy, Kotkowſcy, Roſtkowſcy, Starczewſcy.* albo *Starczowſcy,* iáko wyrażony, *Nieśiecki tom* 3. *fol:* 615.

PROCEDENCYA
Z KONOTOPY y OD WYSZY, HERBU PNIEYNIA KARWOWSKICH,
w Woiewodztwie Mazowieckim, Powiatu Kolneńskiego Dziedzicow y Possesorow.

Starożytność Domu Karwowskich Herb Dołęgitow.

STarożytność tey Familij w Polszcze, wyrażaią nam skrzydła Sępiowe strzałą przeszyte, ktore się wynayduią na hełmach, częścią *Dołęgi* herbownego, w Roku ieszcze 1162. z Arnoldem Biskupem Poznańskim, y krewnemi iego słynącego, iák pisze *Paprocki*, *y Okolski tom: 1. fol:* 150. częścią ná hełmie *Dąbrowy* herbownego, około Roku 1246. zá Konradá Xiążęcia Mazowieckiego; o czym tákże *Paprocki, y Okolski tom* 1. *fol:* 128. częścią ná hełmie herbu *Schalec* zwanego, o ktorym tenże Autor *Okolski tom:* 3. *fol:* 98. Ze iednak nie można dawnieyszey zawziąć procedencyi nástępuiącego Karwowskich Domu, taka się tu niżey wyraża *Genealogia*, z Xiąg Ziemskich, Grodzkich, y autentycznych Transakcyi rożnych wypisana. Wprzod iednak kładę tu wspomnienie krotkie *Niesieckiego tom:* 2. *fol:* 491. tymi słowy.

Herb Dąbrowa

Herb Schalec zwany.

Annotacya o Karwowskich

KARWOWSCY, herbu Pnieyia, w Rawskim Woiewodztwie. Augustyn Karwowski Podsędek Wiski, Poborca támże od R. 1590. aż do Roku 1609. *Constit: fol.* 896. Jan w Płockim 1648. Adam, Jan, Woyciech, Jozef, w Ziemi Wiskiey 1632. Jozef, Stanisław 1674. Piotr, Przeor Konwentu Jędrzeiowskiego 1689. Kazimierz Podczaszy Wiski, Podstarości y Sędzia Grodzki Brański, Deputat ná Trybunał Koronny 1714. z Podlaskiego, y Poseł ná Seym kilka razy. Ktoryś z tego Domu (: powiada tenże *Niesiecki*:) miał zá sobą Elżbietę Baworowską, drugi Chrząstowską Teressę. Do tąd słowa pomienionego Autora, tu zaś szersza procedencya záczyna się.

Karwowskich Procedencya wyrażniey obiaśniona.

Maciey z Konotopy Karwowski, Powiatu Kolneńskiego, miał synow dwoch, Pawła bezdziętnego, y Mikołaia. Mikołay miał synow pięciu, Dominika, Jakuba, Urbana Xiędza, Floryana y Macieia bezpotomnych. Dominik syn Mikołaia, miał

miał synow trzech, Łukasza, Bartłomieia y Michałá. Z tych Łukasz spłodził Marcina, Marcin Grzegorza bezpotomnego. Bartłomiey spłodził Mikołaia, Mikołay Zacheusza, Zacheusz Woyciecha, Woyciech záś spłodził synow piąciu, to iest Pawła, Szczesnego, Iakuba, Iędrzeia y Zygmunta, á ci wszyscy pomarli bezdziętni.

Potomstwo Mikołaia Karwowskiego.

Michał syn Dominika wzwyż wyrażonego, potomek trzeci, spłodził Mateusza, Mateusz Stanisława, Stanisław Woyciechá bez potomnego. Iakub syn Mikołaia, á wnuk Macieia z Konotopy Kárwowskiego, spłodził Woyciecha, ktory miał synow trzech, Wencesławá, Iakubá y Woyciecha. Wencesław był bezdzietny, Iakub spłodził Woyciecha, ktorego synow trzech, Wencesław, Iakub y Woyciech. Wencesław miał syna Iana bez potomnego. Iakub spłodził Mateusza Woyciecha *binominis*, tákże bezdziętnego, y drugiego syna Stanisława. Stanisław spłodził Woyciecha, ktory żył z Alexandrą Ciszewską herbu *Zadora*, iák pisze *Niesiecki tom*: 1. *fol*: 321. Woyciech pomieniony, dobr Krośiewa, Woytow, Radziejowo &c. Dziedzic, z Alexandrą Ciszewską mieli synow piąciu, y corkę iednę, to iest Stanisława Łowczego Ziemi Bielskiey, ożenionego z Niewiarowską, herbu *Półkozic*, ktorey Dom z Niewiarowá, w Woiewodztwie Krákowskim y Podláskim, początki swoie ufondował od Iana I. Ligęzy, Woiewody Łęczyckiego; bo ten Niewiarow wystawiwszy, názwał się Ligęzą Niewiarowskim, około roku 1389. Pisze o nim *Bzovius in Propag: cap*: 23. Tegoż wieku żył Dobiesław Ligęza Kasztelan Krákowski, umarł roku 1379. ktorego wspomniał *Ianuszowski in Statut: fol*: 74. Ian II Woiewoda Łęczycki żył w roku 1395. Stanisław tákże Woiewoda Łęczycki umarł roku 1399. pisali o nich w Herbarzach, *Paprocki fol*: 188. & *Okolski tom*: 2. *fol*: 478. y inśi Autorowie. Ian III. tákże Woiewoda Łęczycki, umarł roku 1413. o ktorym *Paprocki w herbarzu fol*: 55. tákże pisał się z Niewiarowa Niewiarowskim. O inszych rożni pisali, iáko o Kasztelanie Biedzkim Ianie, *Laski w Statucie*; o Leszku Ligęzie, wielkim Mężu woiennym, *Starowolski in Bellatore*, y innych

Potomstwo Mikołaia Karwowskiego.

Podobne zgłoszona tych ze Karwowskich.

Ciszewská.

Kasztelan Krakowski

Woiewodowie Łęczycy.

nych, o ktorych *Cromerus, Okolski, Niesiecki* pisze, gdzie ciekawego lektora odsełąm. Zgoła o wszystkich *Okolski* powiada: *Profecto hi Ligezii erant maximi amatores & defensores Patriæ, pacis belliq; tempore, nec sumptui nec vitæ parcendo, nec posterorum inopiam considerando.* Przepomnieć iednak nie mogę z-koligowanych rodowicie Ligęzow Niewiárowskich z Karwowskiemi, zácnych y pobożnych Mężow, iáko to Krzysztofa z Anną Kotowską, Woiewodzanką Inowrocławską, z ktorey Przecław Niewiarowski Ligęza, OO. Dominikanom Krákowskim zápisał wiecznemi czásy dobra te: Iadłownik, Kostrza, Ryie y Markuszową z przyległościami, sąm záś umarł Roku 1599. á brat iego Ian, wieś Kąśiną tymże legował 1596. Woyciech Niewiarowski miał zá sobą Ocieskiego, Kanclerza W. Koronnego synowicę, Barbarę Mstowską, o ktorych obszerniey w pomienioney familij u *Nieśieckiego tom: 3. fol. 366. & 367.*

Kotowska. *Ocieskiego Mstowska*

Wzwyż tedy pomieniony Stanisław Karwowski, Woyciecha Karwowskiego y Alexandry Ciszewskiey syn, Łowczy Ziemi Bielskiey, z Zoną swoią Niewiarowską Ligęzanką, spłodził Teressę Stanisława Gąssowskiego, Skarbnika Podlaskiego żonę, z ktorych Anna, Antoniego Wilczewskiego, Podczaszego Ziemi Bielskiey żona. Bonifacy syn drugi Woyciecha Karwowskiego z Ciszewskiey, wstąpił do Zákonu Kaznodzieyskiego, gdzie przy świątobliwości swoiey będąc zácnym Teologiem, umarł *Viterbiæ in Italia.* Trzeci syn Woyciecha Karwowskiego z Alexandry Ciszewskiey Michał Cześnik Ziemi Bielskiey, zostawił potomstwo z Ioanną Orzeszkowną, Antoniego, ktory z Anną Niewiarowską bezdzietny. Czwárty syn Woyciecha Karwowskiego z wyrażoney Ciszewskiey Ian, tákże bezdzietny zszedł z tego świáta. Piąty syn z pomienionego małżenstwa, Kazimierz Karwowski, Stolnik Ziemi Bielskiey, Podstarości y Sędzia Grodzki Branski, ktory będąc Posłem dwadzieścia y śiedm razy na walne Seymy Koronne, wiele prac z niemałą fortuny expensą dla dobra Krolestwa Polskiego podiąwszy, wcale od roznych wielu zasłużonych, dystyngwowánym názwáć się może. Jáko

Stanisław Karwowski, Niewiarowska, Gąssowski, Wilczewski *Orzeszkowna.*

Civis

Civis & Consul Polonus; tak w prawie przezorny Sędzia, w publicznych radach Poseł niezáwodnie doświadczony wielkiego kredytu u Maiestatow z Woiewodztw Polskich, á nie mnieyszey przyiazni u Rycerstwa Koronnego, Marszałkował ná Seymie walnym w Warszawie 1740. umarł pełny záślug Roku 1746. dnia 12. Maja, pochowąn w Dolistowie. Zona tegoż Kazimierza Karwowskiego, Regina Sopockowna, herbu *Sorokomla*, álias Abdank odmienny, z tą dyfferencyą, iż ná srzedniey ligaturze Litery W. nie Krzyż, ále strzała iest położona, ná hełmie iego są trzy piora strusie, o ktorych *Nieśiecki tom*: 4. *fol*: 167. & 168, Sopockowna

Tego Kazimierza Karwowskiego Stolnika Bielskiego, Pod staróściego Grodzkiego Branskiego, z pomienioną Reginą Sopockowną potomstwo, Páweł Chorąży Ziemi Bielskiey, Poseł kilka razy na Seymy y mowca wielki, ten z Konegundą Pawła y Katarzyny *de Raienskie* Kruszewską Podczaszanką Ziemi Bielskiey *procreavit* tákze synow y corki, to iest Jozefa Woyskiego Ziemi Bielskiey, Kazimierza, Rozalią, Antoniego, Jana, Michała, Annę, Stanisława, Maryannę y Francíszka. Ci z Matki swoiey Raiedzkiey, herbu Łabędz, z dawna kwitneli w Powiecie Radomskim, ná Raycu dobrach dziedzicznych, z ktorych Jan Raiedzki po długiey służbie Rycerskiey w Litewskim Woysku za Zygmunta I. Krola Polskiego, ośiadł w Woiewodztwie Trockim. Takaż wiedzieć należy, dla zaszczytu Domu tego: iż Duninowie niegdy od Raiec, milá pod Radomiem, Woiewodztwa Sędomirskiego, nazwali się Raieckiemi iáko y inśi Duninowie od rożnych Dobr, swoich wzieli przezwiska rożne, o tychże Ráiedzkich pisze *Okolski tom*: 2. *fol*: 11. y *Nieśiecki tom*: 3. *fol*: 841. gdzie wiele zacnych Dygnitarzow domu tego znaydziesz Rycerżow. Andrzer Karwowski, Stolnik Ziemi Wiskiey, nayprzod był pod Grandmuszkieterami u Nayiaśnieyszego Krola Augusta wtorego, potym Artyleryi Koronney Kapitanem, Posłował kilka razy. Dwarazy stanowił śluby małżeńskie *1mô votô* z Anną Wierzbicowną corką Wierzbicza, Pułkownika Woysk Auktoramentu Cudzoziemskiego J. K. M. y Rzeczypospolitey, mnieyszey Buławy Kruszewska Raiedzey Jędrzey Karwowski Wierzbicz

Oo

ławy Koronney, zoſtawił potomſtwo, Annę, Kazimierza, Michała, Adámá, z ukontentowaniem y zaſzczytem Woiewodztwa ſwego. Pan BOG go w fortunie pobłogoſławił doſtatecznie, *ſic bona bonis dantur, ſic gloria felix creſcit in prognatis, cum magna auge honorum*, kto ſzczerze Rzeczypoſpolitey ſłuży, ſwoim ſię kontentuie, ná cudze nie patrzy. Między ſwemi dyſtyngwowany, podporą ieſt Domu Karwowſkich, iáko zacny Rycerz w Cudzoziemſkim Woyſku, Oyczyznie rekognicyą y męſtwęm dobrze záſłużony. Tenże *2dô votô* wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Anną, Felicyana y Ewy *de Staniſzewſkie* Swiderſkich, Stolnikowną Ziemi Wiſkiey, Sędziego Grodzkiego Wiſkiego corką, herbu Slepowron, z ktorą *procreavit* Jana, Jgnacego, Jozefa y Antoniego. Benedykt Karwowſki, ſyn czwarty Kazimierza Podſtarościego Grodzkiego Branſkiego, bezpotomny. Tegoż Kazimierza corka Regina Karwowſka, weſzła w kontrakty małżeńſkie z Godlewſkim, Piſarzem Ziemſkim Brańſkim. Paweł Karwowſki, Skárbnik Ziemi Bielſkiey, brat rodzodzony Kazimierza Stolnika Ziemi Bielſkiey, Podſtarościego Grodzkiego Branſkiego, ſyn piąty Woyciechá Karwowſkiego y Alexandry Ciſzewſkiey, Mąż zacny y doſkonały, wſzedłſzy w dożywotnią przyiaźń z Maryanną Ciechocką, má konſolacyą z potomſtwa ſwego, Woyciecha bezdziętnego, Staniſława Skarbnika y Regenta Ziemſkiego Bielſkiego, piękney rekognicyi kawalera, y w prawie biegłego; Kazimierza w Zakonie S. Franciſzka *Conventualium*, y corek dwie, Annę, Adama Smolińſkiego, herbu Nieczuia, y Agneſzkę Rybińſkiego, małżonki.

Staniſzewſki. Swiderſki — *Godlewski* — *Ciehocka* — *Smoliński*

Anna, Sioſtrá rodzona pomienionego Kazimierza Karwowskiego, Stolnika Bielskiego y Podſtarościego Grodz: Branskiego, weſzła *in fœdus connubiale* z Jakubem Rydzewskim. Woyciech Karwowski, brat Wenceſława y Jakuba, to ieſt ſyn Woyciecha, wnuk Jakuba, prawnuk Mikołaia, ſpłodził Jadwigę, ktora poſzła zá Jana Konopackiego, y urodziła Woyciecha Konopackiego. Drugą corę miał Elżbietę, Staniſława Kuleſzy żonę bezpotomną.

Rydzewski — *Konopacki* — *Kuleſza*

P O-

POBOG HERB.

EPIGRAMMA.

Non ſat erat Soleæ magnum tenuiſſe decorem,
Quæ notat excelſos Marte Togâqve viros.
Addita Crux illi, ne quæ illam gloria vincat,
Gloria nam nulla eſt æqviparanda Cruci.
Allatransque Canis pretio ſuperadditur iſto,
Ut faciat tutam ſemper ab hoſte Domum.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt podkowa, ocelami tylnemi ná doł ſpuſzczona, w polu błękitnym, ná barku iey krzyż złoty, á na hełmie harta połowa ſtoiącego z obrożą y ſmyczą, w prawą tarczy, pyſkiem obroconego. Piſał o nim *Paprocki w Gniazdzie y o herbach, Okolſki, Nieśiecki &c.* *Opiſanie herbu.*

POCZĄTEK HERBU.

Jako inſze podkowy herbowne pochodzą od pierwſzego kleynotu Iaſtrzębca, ták y ten herb Poboga wyrażonego; ná co

co wielu zgadza się Autorow, z tą iednak odmianą, że w srzodku podkowy nie ma krzyża, tylko ná wierzchu iey, á ná hełmie zamiast Iastrzębia, prezentuie harta. Odmiana stała się z tey przyczyny, iak Herbarze informuią, iż niegdy przy podziale dobr swoich, brat zábił rodzonego brata, zá co mu ná ukaranie odięto krzyże z podkowy, á ná tomiast dla pamięci przydano do niey ordynkę czy szablę, y tęn herb zwany był Zagłobą, to iest ża głowę zabitego brata. Ze iednak bratoboycá udał się do Rzymu ná pokutę y tam żył długo pobożnie, Papież uwolniwszy go z grzochu, odiął mu z podkowy Ordynkę, á przywrocił Krzyż iedęn ná wierchu, y pisał zá nim do Bolesława Chrabrego, Krola Polskiedo, áby mu tęn herb potwierdził, co łatwo Krol uczynił, názwawszy go *Pobożanem*, że tam żył długo pobożnie, á herb *Pobogiem*, że sobie po Bogu postąpił do nabycia iego. Tenże pomieniony Rycerz ożenił się z Damą Szlachetną, ktora się pieczętowała hartęm, więc go ná hełmie postawił. Pisali o tym w zwyż wyrażeni Autorowie, *Cromerus*, *Bielski* ták namieniaią.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI.

Stefan herbu Pobog będąc Arcy-Biskupem Gnieźnieńskim, umarł 1059. *Damalewicz de Archiep: Gnesnensibus.* Wolimir, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł 1271. *Idem de Ep. Cuia.* Remigian Koniecpolski, będąc Biskupem Chełmskim umarł 1640. *Skrobiszowski.* Zygmunt Czyżowski, herbu tego, będąc Biskupem Kamienieckim umarł 1664. *Kochowski Climac 2.*

Arcybiskup *Wolimir* *Koniecpolski* *Czyszowscy*

Adam Pobożánin, herbu tegoż, będąc Kasztelanem Krakowskim, umarł 1260 *Lipski & Nakielski.* Stanisław Koniecpolski, będąc tymże Kasztelánem Krakowskim, umarł 1646. *Potocki, Pastorius & Okolski.* Stanisław drugi Koniecpolski, umar w tymże Dignitarstwie 1682. *Nadgrobek tego.* Stefan Pobożanin herbu tego, będąc Woiewodą Krakowskim, umarł 1145. *Długosz, Paprocki, Sarnicki.* Floryan Pobożenin, będąy Woiewodą Sędomirskim, umarł 1242. *Długosz & Paprocki.* Stanisław Koniecpolski, był pierwey Woiewodą Sędomirskim, z ktorego postąpił ná Kasztelanią

Kásztelan Krakowski *Koniecpol.* *Koniecpolski*

Kra-

Krakowską 1633. *Potocki.* Alexander zaś Koniecpolski, umarł Woiewodą Sędomirſkim 1659. *Kochowſki & Duriewſki.* Koniecpolski, był Woiewodą Sieradzkim 1309. *Paprocki & Okolſki,* tákże z Koniecpola, ktory umarł 1430. *Paprocki, Długoſz &c.* Alexander Koniecpolski tymże Woiewodą umarł 1609. *Conſtit:* 1608. Jan Koniecpolski, umarł tymże Senatorem 1661. tákże inſzy Ian Koniecpolski, Woiewoda Sieradzki, umarł 1720. Iakub z Koniecpola, będąc Woiewodą Łęczyckim, umarł 1380. *Paprocki & Okolſki.* Staniſław Koniecpolski, będąc Woiewodą Podolskim, poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1682. Krzyſztof Koniecpolski, będąc Woiewodą Bełzkim, umarł 1659. Ian Kierznowski, herbu Pobog, był Woiewodą Nowogrodzkim. *Conſtitutio.* Staniſław Láwski, herbu tego, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł 1576. *Paprocki.* tákże Adam Koſobudzki 1629. *Starowolſki.* Krzyſztof Komorowski, herbu Pobog, był támże Woiewodą, ále nie wiem kiedy umarł. *Załuſki & Conſtit:* 1703. Ian Koniecpolski, z Woiewodztwa Bracławskiego, poſtąpił ná Sieradzkie 1711. *Kierznowski* *Lawski* *Koſobudzki* *Komorowski* *Koniecpolski*

Przedborz z Koniecpola, Kaſztelan Sędomirski, umarł 1454. *Cromerus y Liſty Krolewſkie.* Iakub Pobożanin, był Káſztelanem Sieradzkim 1263. *Paprocki & Okolſki.* Staniſław Koniecpolski, był tymże Kaſztelanem Sieradzkim, około roku 1558. *Stryiewicz.* Alexander Koniecpolski, z Kaſztelanii Sieradzkiey, poſtąpił ná toż Woiewodztwo 1606. *Liſt Zygmunta Krola:* także Ian Koniecpolski 1647. *Acta Terreſtria Sirad:* Iędrzey Ruſzkowski, herbu Pobog, był Kaſztelanem Inowrocławskim 1698. *Porządek Elekcyi.* Iędrzey Gorski, herbu Pobog, był Kaſztelanem Kamienieckim 1619. *Duryewſki.* Staniſław Koniecpolski, umarł Kaſztelanem Bracławskim. *Załuſki tom:* 1. *fol:* 692. *Koniecpolſcy.* *Ruſzkowski* *Gorski* *Koniecpolski*

Jan z Koniecpola, był Kanclerzem Wielkim Koronnym 1455. *Długoſz, Okolſki &c.* tákże Ian drugi z Koniecpolá, Kanclerz Wielki Koronny, iák piſze *Paprocki* w roku 1499. Staniſław Koniecpolski, będąc Hetmanem Wielkim Kor: oraz Kaſztelanem Krakowskim, umarł 1646. *Piaſecki:* tęnże Staniſław, będąc Woiewodą Bełzkim, był pierwey

Hetmanem Polnym Koronnym do roku 1624. Przecborz z Koniecpola, był Generałem Wielkopolskim 1309. *Paprocki & Okolski.* Kazimierz Dłużewski, herbu Pobog, Chorąży Chełmski, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1714.

HERBOWNI POBOZANOWIE.

Według *Okolskiego tom:* 2. *à fol:* 427. wyrażeni.

Bieliccy w Kuiawach y ná Białey Ruśi.
Bromierscy w Płockim Wo:
Burżeńscy, czy Burżyńscy według *Niesieckiego*, nie pisze kędy.
Byliccy w Krakowskim Wo:
Cętkowscy, czy Czętkowscy, według *Okolskiego*, w Dobr:
Czyżowscy w Mazowieckim Woiewodztwie.
Dmochowscy támże w Maz:
Duszewscy pod Ciaśnikami.
Filipowscy z Siekluk pisali się
Garlińscy w Ciechanow: Zie:
Jamentowiczowie, nie pisze kędy.
Januszewscy w Trockim Wo:
Kielanowscy, czy Kilanowscy, nie pisze kędy.
Kierznowscy, czy Kierzniewscy iák *Okolski* pisze, w Podlaskim.
Konarzewscy w Ciechanowskim Powiecie.
Koniecpolscy w rożnych Wo:
Kosobudzcy w Ziemi Płock:
Kutlewscy w Trockim Woie:
Łanieccy w Mazowieckim.
Ławscy w Łomżyńskim.
Łękowscy w Krak: Woiewd:
Malinowscy w Podlaskim Woiewodztwie.
Miedzwiedzcy pod Warsawą.
Muchowieccy w Bełzkim y Mazowieckim Woiewod:
Polanowscy z Polanowic w Kuiawskim.
Popowscy pod Warszawą.
Rokszyccy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Ruczyccy w Ziemi Wyszogrodzkiey.
Rymińscy w Podlaskim Wo:
Staniszewscy w Czerskiey y Przemyślskiey Ziemi
Strzeszewscy w Płockim Wo:
Suchodolscy w Lubelskim Woiewodztwie.
Sutkowscy w Mazow: Woie:
Szczuccy w Lubels: y Sęnd:
Trzcińscy w Kaliskim y Pozn:
Wilkowscy, nie pisze kędy.
Wierzchowscy, czy Wirschowscy, iako *Okolski* pisze, w Sieradzkim.
Zapolscy w Sieradzkim Woie:
Ządaldowie w W. X. Litew:
Zeromscy w Inowrocławskim.

Więg-

Więcey Rycerstwa herbu tego, według *Niesieckiego tom: 3. fol: 618.*

Barberius.	Gumowski.	Nierofzyński.	Szukszta.
Benisławski.	Kalo.	Olszewski.	Szydłowski.
Brzuchanski.	Kobylski.	Pągowski.	Tercykowski
Dłużewski.	Krasnodębski	Pakoszewski.	Tołoczko.
Elert	Kruszyński.	Petelczyc.	Wiekowicz.
Faliszewski.	Kucicki	Radomski.	Wodoradzki.
Filipowicz.	Montowt.	Ruszkowski.	Wolski.
Gintowski.	Nesterowicz.	Stanisławski.	Zarzecki.
Gorski	Nieczay	Sutocki.	
Grábowski.	Nieprski.	Szantyr.	

Pisze iednak pomieniony Autor, iż nie wszyscy iednym krztałtem tego herbu używaią, wyrażaiąc támże odmiany w nim rożne, gdzie ciekawego Lektora odsełąm.

PROCEDENCYA
HRABIOW SZANKOWSKICH
SAWANIEWSKICH,
W Wielkim Xięstwie Litewskim, herbu POBOG.

JEst tradycya o tym Domu drukowana w Wilnie, z taką expressyą. Roku 1241. zá panowania Leszka Białego w Polszcze, á w Mazowszu Konrada brata iego, Xiążęcia Mazowieckiego, synow Kazimierza wtorego, Xiążęcia Polskiego, iako piszą *Miechovius*, *Kromer*, *Długosz*, y inni, gdy wtargneli Tátárowie do Polski, Włodzimir, Woiewoda Krákowski rozpędził onych, że się muśieli kryć po lasach, wtedy z familii *Szyrynow* Kniaziow Tátárskich, ieden imięniem *Sawan*, máiący za herb czyli znák swoy Ordynkę gołą, á dostawszy się do tegoż Xiążęciá Mazowieckiego Konrada, y przyiąwszy Chrzest S. wiernie mu w dziełach Rycerskich usługował, zá co ożeniwszy onego z pokrewną żony swoiey, przezwiskiem *Jewsko*, herbu Iastrzębiec, po *Początek Domu tego* *Genearcha tey Familii*

złączonych Imionach, nazwawszy Sawaniewskim, dał onemu w posagu dobra *Szankow* nazwane, mianuiąc onego ná tych dobrach Hrabią Szankowskim. Za rozrodzeniem się iego Potomstwá, przy rozdziałach tegoż Szankowa, brat brata zabił, záco gdy bratoboyca uciekł, Potomstwu iego odięto krzyż z herbu, á włożono w Podkowę Ordynkę, názwawszy herb *Zagłobą*, á bratoboyca pokutuiąc y będąc w Rzymie roku 1316. uprosił Oyca S. Iana XXII. Pápieża, zá sobą do Krola Władysłáwa Łokietka instancyą, zá ktorą iednák iáko Zołnierza osądzono, áby w naypierwszey z nieprzyiacielem potyczce, przed Woyskiem uczynił odwagę, po ktorey, ácz dla niego szczęśliwey, lubo mu krzyż Kawálerski, to iest *Ośmiorog* do herbu przywrocono, wszakże ná pámiątkę brátoboystwá, między podkową poł Ordynki zostawiono, názwawszy tęn herb *Pobog*, ktorym Potomstwo iego w Polszcze y Litwie, dotąd pieczętuie się.

Reflexya. Jest to podobna historya do wzwyż wyrażoney, o początkach herbu tego, ále że dawniey tym herbem *Poboga* pięczętowáli się rożni w Polszcze Senatorowie, iáko poznáć z lat Dygnitarzow wzwyż wyrażonych, y zácnemi Autorámi potwierdzonych, záczęm tá okoliczność odmienionego Iastrzębca w Zagłobę, muśiałaby bydź podobnie powtorzona, przez drugie bratoboystwo y pokutę Rzymską, czasu iuż poznieyszego. Bądź ták, álbo inaczey, dosyć że Hrabiowie Szánkowscy Sáwaniewscy, w W. X. Litewskim, odmiennym się herbem Poboga pieczętuią, iák iest wzwyż ábrysowány, máiąc także Podkowę ná tarczy z krzyżem ná wierzchu iey, lecz w śrzodku iey poł Ordynki gołey z rękoieścią, y harta takiegoż ná hełmie, ále w lewą tarczy trąbą obroconego. Podkowá z krzyżem y Ordynką, iest w śrzodku krzyża Kawálerskiego, álbo *Ośmioroga*, na krztałt krzyża Orderowego. Iednák raczeyby tá Ordynka do *Poboga* zwyczaynego náleżałá, że pierwszy ich Genearcha *Sawan*, Kniaź Tatárski, miał zá herb, czyli znák Ordynkę, nie żeby brát bratá ktory z tego Domu zábił, z racyi przerzeczoney, lubo tego *w Ośmiorogu* używaią, zá dzieła Kawálerskie.

Z tey

Ztey familij Hrabiow Szankowskich, w dużo poznieyſzym czaśie, po lat kilka ſet, żył Szczeſny Hrabia Szankowski Sáwániewski, Pułkownik Woysk Koronnych Pułku Konnego, ożęniony z Dokurnowną. Tegoż Hrabi Szankowskiego, brat rodzony Staniſław, był Biskupem Płockim. Syn Szeſnego z Dokurnowny ieden, Stefan Hrabia Szankowski Sawaniewski, Stánowniczy Woysk Koronnych, ożęniony z Surozanką Frąckiewiczowną, herbu Dołęga, z ktorey ſynow dwoch, y corek dwie. Mateuſz ſyn ſtarſzy, Hrabia Szankowski Sawaniewski, od ktorego dalſza procedencya, niżey wyrażona. Krzyſztow Sawaniewski ſyn młodſzy, Rotmiſtrz w Rycerskich dziełach dobrze znaiący ſię, zábity w batálii zá Krola Iana Kázimierza; ktorego Potomſtwo w Orſzańſkim Powiecie dość obſzerne dotąd znayduie ſię. Corka ſtarſza Stefaná z Fronckiewiczowny, imięniem Helena zá Chomskim, z ktorey familii urodził ſię Konſtanty Szaniawski, potym Xiążę Biskup Krákowski, tych Chomskich w Powiecie Oſzmiańskim obſzerna familia. Corka druga Konſtancya, zá Czyżem Sędzią Ziemskim Woiewodztwa Wileńskiego, ktorych też Imię z dawna ſławne.

Dokurnowna

Surożanka Frąckiewiczowna.

Chomski Szaniawski

Mateuſz pomieniony, Hrabia Szankowski Sawániewski, ſyn Stefana z Frąckiewiczowny, zá Iána Kázimierza Krola Polskiego, czáſu cięſzkiey woyny Pułkownik Woysk W. X. Litewskiego, z Wodzem Iudyckim Kawalerem Maltańskim, ná Moskwą y Kozaki zá Oyczyznę, Mąż w wielu bátáliach doświadczony. Zona iego Pałuska herbu *Poray*, to ieſt Roże, z ktorey ſynow dwoch, Ian y Michał. Michał Sawániewski, Podſtarości Sądowy Powiatu Rzeczyckiego, ktorego familia w Powiecie Orſzanskim. Ian Hrabia Szańkowski Sawaniewski, Towárzyſz Uſarski z Hetmanem Pacem przeciwko Szwedom ná Zmudzi wiele w bitwie dokázuiący, miał w ſobie śiedm poſtrzałow, á trzynaście razy rąn záciętych. Była za nim Piegłowska, z ktorą ſynow dwoch, Dominik y Michał, corki tákże dwie, Eleonora zá Albrychtem Kołątaiem, Podczáſzym Wołkowyskim. Elżbieta młodſza Mniſzką Bernardynką w Litwie. Michał Sawaniewski, Oboźny Powiatu Stárodubowskiego, Deputat w roku 1732. obrany

Iudycki

Pałuska

Piegłowska

Kołątay

Chojecka

brany z tegoż Powiatu. Za nim Choiecka znaczney familii w Powiecie Oszmiańskim. Dominik Hrabia Szankowski Sawániewski, Miecznik y Rotmistrz Ziemi Woiewodztwa Wileńskiego, w rożnych Subselliach Sędzia y Poseł ná Seym Elekcyi Krola Augusta III. Deputat *ad Pacta Conventa*, y Rezydent *ad Latus* Krola Stanisława, iest w tym czasie pisania moiego, Woyskim W. X. Litewskiego; żona iego, Chrebtowiczowna, herbu *Odrowąs*, urodzona z Pacowny, Oboźnianki W. X. Litewskiego, herbu Gozdawá.

Chrebtowiczowna

Pacowna

Fryczyński

FRYCZYNSCY, *herbu Pobog*. Stanisław Pobog Fryczyński w Woiewodztwie Krakowskim, ten roku 1449. znaczną substancyą przedał wiecznością Zbigniewowi Oleśnickiemu, Kardynałowi y Biskupowi Krakowskiemu; ktora iest inkorporowána *in Principatum Severiæ*. Woyciech Pobog Fryczyński, syn Stanisława, urodzony z Jadwigi Oleśnickiey, zá Kazimierza Jagiellonczyka, był trzy razy Posłem ná Seym Piotrkowski, z Woiewodztwa Krakowskiego. Alexander Pobog Fryczyński, urodzony z Teressy Zborowskiey, ná Kommissyą Rzymską Delegat podczas woyny Krzyżackiey, zá panowánia Kazimierza Jagiellonczyka, roku 1480. Albrycht Pobog Fryczyński w kompucie 300. Polakow assystentow, y 13. Posłow Polskich, do Henryka Walezyusza, Xiążęcia Andegaweńskiego, záprászaiąc go na tron Polski, roku 1573. Kazimierz Pobog Fryczyński, podpisał Elekcyą Krola Michała Korybutá. Leopold Pobog Fryczyński, Chorąży Husarski znaku Jabłonowskiego, Kasztelana Krakowskiego, po Wideńskiey woynie, *Victore Joanne III.* przy Poselstwie Kazimierza Denhoffa, wniosł do Rzymu, y rzucił pod nogi *Sanctissimi* Chorągiew Machometáńską. To imię iest ieszcze w Woiewodztwie Lubelskim y Podlaskim, lubo mnieyszey fortuny, iednakże y ci zostaią ná usłudze Rzeczypospolitey, z ktorych Jakub Pobog Fryczyński, maiący zá sobą Teressę Godlewską, herbu Gozdawa, tego zaś syn od młodości zostawał u Xiążąt, Jánusza y Michała Wiśniowieckich, á potym służył z niemi zá Towarzysz, iego potomek Jakub Fryczyński, Kapitan J. K. M. zacny Kawaler w Woysku Cudzoziemskim żyie tego czasu, gdy to piszę.

Oleśnicka

Zborowska

Godlewska

MALI-

MALINOWSCY, *herbu Pobog*, piszą się z Malinowa, zostawali w rożnych Woiewodztwach, iako to w Krakowskim, Ruskim y Podolskim znayduiący się. Z tych *ignotus nomine* Malinowski z Zygulanką, spłodził Remigiana Malinowskiego, á tęn z Anną Znamirowską, miał Jozefa Malinowskiego, ożenionego z Tereßą Tomaszowską, z ktorych syn Tomasz Malinowski. *Malinowscy* *Zygulanka* *Znamirowska Tomaszowska*

POKORA HERB.

EPIGRAMMA.

Ferrea stat Soleæ, velut aurea Stemmate porta,
Ad templum Clavem se retinendo suam.
Clausus erat portæ pro quodam crimine greßus,
Nunc patet in signis iam reseratus honor.
Clavis supremos, quos non recludit aditus,
Solvere quæ suevit Gordia membra poli.

ABRYS HERBOWNY.

JEst podkowa, tylnemi ocelami ná doł obrocona, ná poprzek ma klucz Kościelny, z iakim maluią S. Piotra, w nim krzyż wydaie się, to wszystko w polu niebieskim. *Opisanie herbu*

Qq2 Ná

Ná hełmie ieſt pięć pior ſtruśich nad Koroną złotą; o czym *Bielſki*, *Paprocki*, *Okolſki*, *y Nieśiecki*, *tom*: 3. *fol*: 633.

ORYGINAŁ HERBU.

Początek herbu

Ten rodowity *Pokora*, idzie od *Poboga* ſtarożytnego, á tęn od *Zagłoby*, Zagłoba od *Jaſtrzębca*, od ktorego inſze wſzyſtkie Podkowy herbowne ſwoy początek maią, o czym *Okolſki tom*. 2. *fol*: 423. opiſuiąc go *fol*: 451. tymi ſłowy *Antiqua ſunt arma in Regno, & quia apparet clavis quaſi a foribus Ecleſiæ, crediderim quod ob pænitentiam humilem, pro quodam delicto, a Summo Pontifice addita fuerit, vel ab Epiſcopo in Regno. Qvapropter* Pokora *hoc eſt humiliatio, vocata fuerunt*. Jeſt nábyty zá czaſow Władyſława Hermana, Monarchy Polskiego, iák piſze *Paprocki in Strom*: gdy Przodek tego herbu, zá iákiś exceſs pokutuiąc, do Rzymu záſzedł, y od Papieża herb otrzymał w tę figurę odmięniony. Tenże powiada, że ná Ruśi ieſt wiele Domow, ktore do herbu tego náleżą.

Do tego HERBU náleżą wiadomi z *Okolſkiego tom*: 2. *fol*: 452.

Pokora

Dobieſław Pokora, u *Paprockiego in Opere 2do*. wſpomniony, mąż Rycerski; ktory od Poganow w Lublinie Klaſztora obronił: o tegoż Przodkach powiada, iż wiele przywileiow rożnych widział, ále żadnego nie wyraził.

Lichtáńſcy

Lichtáńſcy ná Ruśi wyborni Rycerze, aż do zgrzybiałey ſtarości Obozow pilnuiący, w Powiecie Trębowolskim niektorych Hiſtorycy wſpominaią, przeciwko nieprzyiacielskim wtargnieniom, odwáżnych Rycerżow.

Chmielińſki

Nieśiecki tom: 3. *fol*: 633. wſpomina Chmielińskiego w Woiewodztwie Kaliskim, z ktorych Jgnacy kwitnął w Roku 1697.

PRO-

PROCEDENCYA
GOLIMONTOWICZOW z Polakow POLAKOWSKICH
CICHNICKICH,
HERBU POKORA.

TEn Dom ſtárożytny w Polſzcze, miał *ab origine* fortuny y poſseſſyie ſwoie w Koronie, po Unij W. Litewskiego z Polską, woynę ſłużący Maciey Polanowski Golimont Cichnicki, pierwſzy ośiadł w Brzeskim Woiewodztwie, koło Roku Tyśiącznego pięćſetnego dziewięćdzieśiątego trzeciego, ktorego ieſt Teſtament autentyczny roku 1628. Po nim ſukceſſyą wzieli, Urban, Łukaſz, Staniſław y Maciey Cichniecy. Urbąn miał za ſobą Helenę Oſtromecką, roku 1635. Łukaſz Helenę Zywiecką w roku 1637. Staniſław y Maciey bezżenni; Tranſakcya ich z Waśilewiczem Przyſzychockim, y ſamą Reginą Łoknicką małżonką, Ziemianinami Woiewodztwa Brzeſkiego, o część pewną w Małyſzach y Laſkowie, w roku 1653. Ci podczas Moſkwy pierwſzey, ogniem y mieczęm graſſuiącey, w Woiewodztwie y cáłym Xięſtwie Litewſkim, wraz z wſzelką ſubſtáncyą y ruchomościami pogineli. Po tey nieſzczęśliwey rewolucyi, godney pámięci Xiądz Piotr Albrycht Cichnicki, Pleban Jałowſki y Proboſzcz Kobryńſki, y Bartłomiy Kazimierz Cichniccy zoſtáli.

Oſtromecká. Zywiecka. Waśilewic. Przyſzychoc.

Ten Bartłomiy Kazimierz, z Polakow Polakowſkich Golimont Cichnicki, *primô votô* miał zá ſobą Katarzynę Podhayſką niepłodną, iak świadczy tranſakcya roku 1659. po niey Katarzynę Jzbicką w roku 1662. z ktorą *procreavit* ſynow dwoch, y corek dwie, Jędrzeia y piotra, Katarzynę y Annę. Katarzyna wydána za Stefana Bobra, z nią iednę corkę ſpłodził. Druga Anna wydána zá Koncewicza, iednego z nim miała ſyna Jana. Piotr wynioſł ſię ná Wołyń, Jędrzey w roku 1692. *primô votô* miał zá ſobą Wkryńſką, herbu Grzymáłá, Tomaſza Wkryńſkiego Teofilę corkę młodſzą, urodzoną z Bońkowſkiey, matka iey z Mogielnickiey w Ziemi Chełmſkiey, śioſtra ſtarſza ná świecie Bogumiła, á potym w Zakonie Petronella Bernardynka w Brzeſkim

Podhoyska. Jzbicka. Bobr. Piotrowiec: Koncewicz. Ukryńska. Bońkowska. Mogielniska.

ſkim

Klaſztorze, przy wielkiey pobożności y w Zakonie eſtymacyi, kilka razy Matką obrana, w wieku będąc ſędziwą, życie ſwoie zakonczyła. Drugą Maryanę Buchowiecką nie płodną.

Buchowiecka

Z tą tedy pierwſzą żoną Teofilą Wkryńſką, corkę iednę y trzech ſynow *procreavit*, Helenę, Michałá, Ludwika, y Jozefa. Helena wydana zá Franciſzka Gorzkowskiego, w roku 1705, Karola ſyna y Alexandrę corkę zoſtawiła. Ludwik y Jozef ieſzcze bezżenni, godni y eſtymowani Kawalerowie. Michał w roku 1726. poiąwſzy Iana Lwowicza, Cześnika Wiłkomirſkiego y Sekretarza Iego Krolewskiey Mości, urodzonego z Kierdeśiowny, Kaſztelanki Zmudzkiey, corkę Emerencynnę, zrodzoną z Nartowłowny, *procreavit* z nią ſynow trzech, Michałá, Iacka, y Iakuba. Michał habit S. Franciſzka przyiął. Iacek y Iakub *in Palæſtra Academiæ Vilnenſis & Juris, ad præſens* piſania moiego zoſtaią.

Gorżkowski

Lwowicz

Kierdeśiowna Nartowłowna

Ta ieſt procedencya, z Polakowſkich herbu Pokora Golimontow Cichnickich, z autentycznych wypiſana papierow, to ieſt z kontraktow, teſtamentow, ceſſyi, y innych między ſobą tranſakcyi, w Ziemſtwie y Grodzie Brzeskim mianych y expedyowanych w dawnieyſzym czaśie po Ruſku, w poznieyſzym *uſitato Polonico idiomate* zebrana. Więcey byłoby co o tym Domu ſtarożytnym piſać, gdyby inſze dokumenta, ták przez Moſkwę ogniem y mieczem tárnże graſſuiącą, iako też przez przypadkowe pożary, nie poginęły, tu tylko nie ktore Domy ſkolligowane námięniąm, iáko Izbickich, Małeckich, Buchowieckich, Liſowſkich, Poſtupalſkich, Skołdyckich, náleżących do Cichnickich, á do ſukceſſorow żyiących z Matki Lwowiczowny w Xięſtwie Zmudzkim, y po innych Woiewodztwach, iáko też Powiatách, ſą ſkolligaceni Ciechanowiczowie, Odachowſcy, Kierdeiowie, Sołłohubowie, Narbutowie, Buchowieccy, y ták wiele zacnych y przednich Domow innych.

Domy ſkolligowane

* * * * * * *
* * * * * *
* * * * *

PO-

POMIAN HERB.

EPIGRAMMA.

Argutos ſenſus Capiti quid ſtemmata quærant?
Cùm ſatis impreſſum laudis acumen habet.
Defendunt Patriam gladij cum Legibus iſti,
Hoſtes adverſus, porrigit arma manus.
Si Jovis ex cerebro natæ ſunt omnibus artes,
Eſt Veſtrum inſignis bibliotheca Caput.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt Głowa Zubrza, koloru czarnego, w niebieſkim polu, iák piſze *Okolſki*; czyli w żołtym, według opiſania *Nieſieckiego*; ná ktorey, iedni przez czoło od prawego rogu, do lewego nozdrza miecz kładą, drudzy tymże kształtem w głowie na wylot utopiony wyrażaią, ktorego rękoieść z krzyżem ná wierzchu, y koniec na ſpodzie tylko widać: ná hełmie ręka zbroyna z dobytym mieczęm drugim, *Paprocki o herbach fol*: 425. *Okolſki tom*: 2. *fol*: 454. *Nieſiecki tom*: 3. *fol*: 644. *&c*.

Opiſanie herbu

POCZĄTKI POMIANA.

Pochodzi od Wieniawy. POchodzi tęn herb od zaszczytu Wieniawy, iák pisze *Długosz y Bielski fol: 195.* z inszemi zgodnie. Gdy bowiem Łaştek Hebda z Grabia, herbu Wieniawa, zabił we wśi Lubani brata swoiego rodzonego Jarandę, Dziekana Gnieźnieńskiego o to, że go często strofował o życie nieprzystoyne, sądem obwiniony, zá Krola Władysława II. iák wszyscy z *Długoszem* piszą, czyli inszego, iák *Niesiecki* dowodzi; oprocz inszey kary, odięty iest od pyska pierścień albo kołko, herbowney głowie iego Wieniawie, á na to miast miecz iest przydany, y drugi ná hełmie z ręką zbroyną, ná znak bratoboystwa. (Bratoboystwo) Tęn záś herb nazwany iest Pomiąn, iákoby Pomnii nąń, to iest pamiętay ná odmianę herbu, według *Okolskiego tom: 2. fol: 455.* Insze opisánie o tymże herbie z rożnych Autorow wyrażą *Niesiecki tom: 3. fol: 645.*

HONORYUSZOWIE WIADOMSI y PRZEDNIEYSI HERBU POMIAN.

Włostyborz, będąc Arcy-Biskupem Gnieźnieńskim, tegoż herbu Pomian, zszedł z teyże Arcy Katedry 1281. Także (Łubieńscy) Maciey Łubieński, ktory umarł 1652. *Damalevitius in Archiep: Gnesnen:*

Kazimierz Łubieński, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1720. *Niesiecki tom: 1. fol: 29.* Maciey Łubieński, będąc Biskupem Kujawskim, postąpił ná Gnieźnieńskie Arcy Biskupstwo 1642. *Damalevitius de Episc: Kuiav:*

Tenże Maciey Łubieński, będąc Biskupem Poznańskim, postąpił ná Kujawskie 1631. *Długossus & Treterus de Epis: Posnan:*

Stanisław Łubieński, będąc Biskupem Płockim, umarł 1640. *Lubieński in Act: Episc: Płocen:*

Stanisław Łubieński, Podkanclerzy Koron: będąc Biskupem Łuckim, postąpił ná Płockie 1627. *Nakiel: in Miech: fol: 909. &c.*

Maciey Łubieński, będąc Biskupem Chełmskim, postąpił ná Poznańskie 1626. *Damale: in Archiep: Gnes: fol: 400.* y Kazimierz Łubieński, będąc tymże Biskupem, postąpił ná Krakowskie 1711. *Piechovius.* Alexan-

Alexander Sokołowski, herbu Pomian, będąc Biskupem Kijowskim, umarł 1664. *Damalevit: in Archie: Gnes: fol:* 400. Sokołowski

Maciey Łubieński, będąc Biskupem Kamienieckim, postąpił ná Chełmskie 1620. *Damal: in Epis: Vladisl: &c.* Łubieński

Hebda, herbu Pomian, był Woiewodą Sieradzkim 1360. *Lit: Casimiri Reg:* Mikołay Pomian, Woiewoda także Sieradzki, zabity 1400. *Okolski tom:* 2. Jarand z Brudzewa, tegoż herbu, Woiewoda Sieradzki żył 1442. *Lit: Vladis: Reg:* Mikołay także z Brudzewa, był temże Woiewodą 1476. *Paprocki fol:* 202. & *Długosz tom:* 2. Hebda

Jarand z Brudzewa, był Woiewodą Łęczyckim 1519. *Paprocki & Okolski.* Tymże Senatorem Mikołaia Jaranda z Brudzewa, wspomina Nakielski *in Miechow: fol:* 629. Z Listu *Augusta I.* 1548. y Mikołaia Sokołowskiego, ktory umarł 1568. z Brudzewa Jarandowscy Sokołowski

Jarand z Grabie, herbu Pomián, był Woiewodą Jnowrocławskim 1438. *Miechow: lib:* 4. *&c.* Grabiński

Jerzy Sakowicz, herbu Pomian, był Woiewodą Smoleńskim 1440. *Strykowski fol:* 540. *&c.* y Adam Maciey Sakowicz 1659. Sakowiczowiez

Jan Sokołowski, herbu Pomian, był Woiewodą Płockim 1531. *Metryka Koron:* Sokołowscy

Felix Gresta z Sokołowa, tegoż herbu, umarł 1546. będąc Woiewodą Malborskim. *Nakielski in Miechov: fol:* 629.

Jan Sokołowski, bądąc Woiewodą Pomorskim, umarł 1546. *Posellius in Hist: Pol: Pruth:* Tymże był Senatorem Stanisław Kobierzycki *Constit.* 1661. *fol:* 25. *&c.* Kobierzycki

Bogusław Łubieński. Kasztelan Sendomirski, umarł 1739

Jan Iarand z Brudzewa, będąc Kasztelanem Kijowskim, postąpił na Woiewodztwo Łęczyckie 1511. *Lascius in Statut:* 1504. *fol:* 112. z Brudzewa Jarandowscy.

Hebda, herbu Pomian, będąc Kasztełanem Sieradzkim, postąpił ná toż Woiewodztwo 1357. *Olszowski de Primatu & Załuski.* Tákże Ian Woyciech Łubieński, będąc tymże Kasztelanem, umarł 1952. *Damalewicz.* y Hieronim Grabiński, herbu Pomian, był tymże Kasztelanem 1661. *Constit: fol:* 25. *&c.* Hebda Łubieński Grabiński

Ss Woy-

Woyciech z Gledziánowa, herbu Pomian, był Kaſztelanem Łęczyckim 1512. *Litt: Sigismundi I.* y Mikołay Iarand z Brudzewa, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1545. *Nakielſki fol:* 626. Także Wacław Kiełczewski, ktory umarł 1625. *Conſtit: Anno eodem fol:* 9. Antoni Grabski, był temże Kaſztelánem.

z Brudzewá Iarandowscy Kielczewski Grabski

Hebda Hebda, herbu Pomian, będąc Kaſztelanem Brzeskim Kujawskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1246. *Litt: Caſimiri Reg:* tymże Senátorem, był Mikołay z Wawrzymowa, herbu Pomian 1438. *Láſki in ſtatut: fol:* 140. y Jarosz Sokołowski, o ktorym *Orichovi: in Paneg:* Tákże Michał Sokołowski 1589. *Litt: Sigismundi III.* y Iaroſław Sokołowski 1620. *Acta Caſtren: Bidgoſs:*

z Warſzymowá *Sokołowscy*

z Brudzewa Iarandowscy. Mikołay Iarand z Brudzewa, będąc Káſztelanen Inowrocławskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1545. *Metrika Koron:*

Makowiecki Rafał Makowiecki, herbu Pomian, będąc Kaſztelanem Kamienieckim, umarł 1689. *Duryewſki.*

Sokołowscy Ian Sokołowski, będąc Kaſztelanem Chełmińskim, poſtapił ná Woiewodztwo Pomorskie 1544. *Hiſtor: Poſſellij.*

Ian Sokołowski tegoż herbu, bądąc Kaſztelanem Elbląskim poſtąpił ná Kaſztelanią Chełmińską 1539. *Poſſel: in Hiſtor:* Bartłomii Bagniewski, herbu Pomian, był tymże Kaſztelanem R. 1743. Staniſław Kobierzycki, będąc Kaſztelanem Gdańskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1656. *Treterus in Varm: Epiſc: fol:* 155.

Bagniewski *Kobierzycki*

Łubieński Staniſław Łubieński, Biskup Płocki, będąc Pod-Kanclerzem Koronnym, reſygnawał pieczęć 1627. *Nakiel: in Miech: fol:* 909. *&c.*

Zakrzewski Stefan Zakrzewski, herbu Pomian, był Marſzałkiem Trybunáłu Koron: 1581. *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 780. Tákże Bartłomiey Bagniewski, Chorąży Michałowski. 1721.

Bagniewski

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolſkiego tom:* 2. *à fol:* 458. *ad fol:* 469.

Bogatkowie, czy Bohatkowie, w Polſzcze, potym w W. X. Litewskim

Broniſzewſcy z Broniſzowa, w Woiewodztwie Brzeskim Kujawskim.

Brza-

Brzaczewſcy, czy Brzączewſcy, w Kaliſkim.
Chebdowie *de Grabie.*
Cioſnowſcy, czy Ciáſnowſcy, w Kujawskim.
Dziembowſcy w Kaliskim.
Glińſcy w Płockim.
Grabińſcy, czy Grbieńſcy, w Sieradzkim.
Grabſcy z Grabia.
Jarundowſcy, czy Jaruntowſcy, z Brudzewa.
Kiełczewſcy w Kaliskim.
Kłobſcy w Kuiáwach.
Kobierzyccy, nie piſze kędy.
Kołudzcy w Kujawskim.
Kruſzyńſcy w Kujawach,
Ławſcy w Mazowſzu.
Łubieńſcy *de Łubnia*, w rożnych Woiewodztwach
Makowieccy w Pruſach.
Malawſcy w Płockim.
Niewieſzowie, od ktorych Chebdowie, dawna familia.
Ośieccy w Kujawskim.
Oſtromeccy w Chełmſkim.
Płomkowſcy, nie piſze kędy.
Puklateccy, nie piſze kędy.
Sakowiczowie w Litwie.
Sokołowſcy w Kujawskim y Łęczyckim.
Suſcy, nie piſze kędy.
Wichrowſcy w Brzeskim Kujawskim,
Wilkoſtowſcy w Kujawskim
Wolſcy w Kaliſkim y Sierad:
Zdanowſcy w Sieradzkim.
Zeroſławſcy, tamże

Według *Nieśieckiego tom: 3. fol:* 646. oprocz wyrażonych, ci ſą z konnotowani.

Bieśiekierſki.
Boczkowski.
Brudzewski.
Brzozowski.
Brzuchowski.
Chaliński.
Cieński.
Gorski.
Hummel.
Jzdebski,
Kaczkowski.
Kaczyński.
Kłopotowski
Kotowski.
Leſzyński.
Linowski.
Milewski.
Nietuchow:
Niezychow:
Nowowieyski
Odrowski.
Pezarski.
Piętkowicz.
Pomian.
Przecławski.
Suligoſtowski
Węḍziagolski
Wyſocki.
Zákrzewski.
Zdrzenicki.

PROCEDENCYA,

W Woiewodztwie Kujawskim, Witebskim, Powięcie Bydgowskim, Orszanskim, Ziemi Brzeskiey Kujawskiey, y inszych,

ZAKRZEWISKICH,

HERBU POMIAN.

O Tey Familij nápisał *Nieśiecki tom*: 4. *fol*:780. gdzie wspomina Stefana Zakrzewskiego, herbu Pomian, iż był Marszałkiem Trybunalskim Koronnym, roku 1581. á potym *fol*: 649. ták wyraża: Zakrzewski *herbu Pomian*, w Kujawskim Woiewodztwie. Michał Zakrzewski, Sędzia Ziemski Brzeski Kujawski 1700. Brat iego miał zá sobą Niemierzankę, herbu Nałęcz, synowicę Niemiery Archidiakona Pomorskiego, z ktorey synowie Norbert, Woyciech y Michał. Są y w Woiewodztwie Witebskim tegoż herbu Zakrzewscy, iako świadczy *Koiał*: *in Ms*: to ieſt Mikołay w Orszańskim Powiecie, zostawił synow: Jana, Salamona, y Iędrzeia. Brat Mikołaia Iędrzey 1674. Nie wiem czy nie do tych należy Filip Zákrzewski, Poborcá w Brzeskim Kujawskim z Seymu 1564. *Constit*: *fol*: 15. Ierzy Sędzia Grodzki Inowłodzki. N. była zá Prokopem Ponętowskim. Poty o nich *Nieśiecki loco citato*.

Niemierzanka Niemiera

Ponętowsk

Záczęm, wieleby potrzebá kwerendowáć po Woiewodztwach Wielko Polskich, Kujawskim, Inowrocławskim, Powiecie Bydgowskim, y inszych, gdzie dziedzictwa y possessye mieli, y do tych czas maią, herbu Pomian Zakrzewscy; ktoby chciał *ab Origine* ich procedencyą zkonnotowáć. Ia tu tylko od Pradziadą teraz żyiących, herbu Pomian Zákrzewskich, kładę Genealogią, z Kolligatami do nichże blisko náleżącemi. Było dwoch Braci rodzonych Zakrzewskich, herbu Pomian, ieden Ian, drugi Michał, z Trzebuchowskiey urodzonych. Dom Trzébuchowskich herbu Pogończyk, w Woiewodztwie y Ziemi Kująwskiey, zdawna był sławny y zásłużony, iák pisze *Okolski tom*: 2. *fol*: 332. Mikołay Trzebuchowski, był Kasztelanem Gnieźnieńskim, oraz Podkomorzym Koronnym, Burgrabią Krakowskim y Starostą

Trzebuchowska

ſtą Lelowskim, w wielkich reſpektach u Krola Zygmunta Auguſta, tákdalece, że ná iego weſele Krol ziachał z Litwy do Brześcia, y dał mu Staroſtwo Bełzkie, iák piſze *Bielſki fol: 608. y Poſſellius fol:* 1607. á tęn umarł roku 1563. Wſpomniony Ian Trzebuchowski, według *Okolſkiego*, tákże Podkomorzy Koronny, był Kaſztelanem Rogozińskim, y miał zá ſobą Katarzynę corkę Krzyſztofa Koſtki, Woiewody Pomorskiego, Iakub Trzebuchowski, był Káſztelanem Kowalskim, ktorego corka Wiktorya, była wprzod zá Szczawinſkim Ludwikiem, Woiewodą Inowrocławskim, ſyn Alexander, był Staroſtą Brzyskim Kujawskim, Poſłem na Seym 1666. y Deputatem ná Trybunał Koronny po dwa rázy 1668. y 1680. ſyn drugi Ian, był Kaſztelanem Kowalskim. *Conſtit:* 1662. ktorego corka wydana za Błeſzyńſkiego, Kaſztelana Międzyrzyckiego 1699 Katarzyna Trzebuchowska, była za Przyiemskim, Kaſztelanem Łęczyckim, *Starovol: in Monum: fol:* 309,

Koſtka

Szczawinſki

Błeszyński

Przyiemski

Pomieniony Ian Zakrzewski, z Trzebuchowskiey urodzony *ſteriliter* umarł; Michał brat iego rodzony, ożenił ſię z Iaronowską herbu Topor, Podkomorzanką Inowrocławską; był Kaſztelanem Kruświckim, y nim umarł. Iaronowſcy w Brzyskim Kujawſkim Woiewodztwie, piſzą ſię, z Joronowa Wielkiego, z ktorych Woyciech był Sędzią Grodzkim Przedeckim 1590. *Conſtit: fol:* 603. Wincenty Sędzią Grodzkim Inowrocławskim 1632. Sebaſtyan Podſędkiem Ziemi Brzyſkiey Kujawſkiey y Poſłem na Konwokacyą 1674. Z tychże kilku Iaronowskich podpiſali Elekcyą Krola Iana III. Franciſzek podpiſał konfederacyą Sendomirską 1704. Iędrzey był Kaſztelanem Kowalskim. Było wiele Urzędnikow y Offieyáliſtow w teyże familij, ktorych tu nie wſzyſtkich ominam.

Iaronowska

Iaronowſcych herbu wspomnionego

Pomienionego Michała Zakrzewskiego, Kaſztelána Kruświckiego, z Iaronowską Podkomorzanką Inowrocławską, było ſynow czterech, y corek dwie, Ian, Staniſław, Franciſzek y Maciey. Ian ſtarſzy ſyn Zakrzewski, ſłużył Woynię zá Nayiaśnieyſzego Krola Auguſta II. y wiele uczynił dowodow woiennych, był Cześnikiem Brzeſkim Kujawſkim, miał zá ſobą Bogatkownę, Staroſciankę Kiślacką herbu Pomian, z ktorych Piotr był Staroſtą Bielskim y Lidzkim, Ian był Dworzani-

Bogatkowna z ſwoią koligacyą

Tr

Wiadomsza [illegible]zaninem Krola Zygmunta III. Rotmistrzem Husarskiey Chorągwi do Inflant, Walenty Podstarościm Czerskim, y inszych wielu zacnych Rycerzow y Urzędnikow, z ktorych Ian, Mikołay y Abraham, podpisali z Czerską Ziemią Elekcyą Jana Kazimierza, á Iędrzey Jana III. Krolow. Rożne są domy zkol-*Kolligacya* ligacone z pomienioną Bogurkowną y Bogutkami, iáko to Rozwadowscy, Braniccy, Iabłonowscy, Urbańscy, Iwaniccy, Turzańscy, y inne Imiona. Ten tedy Ian Zakrzewski z Bogutkowną, spłodził trzech synow y corkę iednę, Michała, Każimierza, Sędziego *ad præsens* Radzieiowskiego, męża ták w prawach Oyczystych doskonełego, iáko też y wstánie Rzeczypospolitey, interessow Publicznych dobrze wiadomego; *Bielicki* y Kaietana: Corka záś poszła zá Bielickiego.

Stanisław wyżey wyrażonego Kasztelaná syn, był Kánonikiem Regularnym. Fráncisżek umarł bezżenny. Maciey záś Zákrzewski Kasztelanic Kruświcki, miał zá sobą Go-*Gorecka* recką Pisarzownę Gostyńską, z Graffowny *de Lalcz* Eydebrekowny Familij Francuskiey urodzoną, z ktorey spłodził synow dwoch y corkę iednę: Iozefa Łowczego Bydgoskiego, Antoniego Skarbnika Kruświckiego, y Maryannę, ktora poszła zá Węglińskiego, Podstolego Buskiego, Pułkownika Znaku Pancernego, Waclawa Rzewuskiego, Woiewody Podolskiego, Hetmana teraznieyszego Polnego, synowca Nie-*Węglinsk.* boszczyka Węglińskiego, Podkomorzego Ziemi Chełmskiey.

Bukaty BUKATY *herbu Pomian*, z tą iednák odmianą, że zamiast Miecza, strzały przez ucho przewiedzioney ten Dom záżywa. Znáydował się kiedyś w Xięstwie Inflantskim, ktory ná dobrach Łubień názwánych dziedziczył, lecz gdy większą częścią Inflant Szwedzi od Polski, od nich záś Moskwa przez woynę oderwali, á zátym y dobra onych támże położone poábierali; w tąn czás niektorzy ciężkim nieprzyiaciol przyciśnieni iárzmęm, wynieśli się do Litwy. Z tych pierwszy *Palewska* w Litewskich kraiach ośiadł Stefan, maiący zá sobą Paiewską herbu Ielita, ktora mu powiła syna Marcina, Chorążego w Woysku Polskim, authorámentu Cudzoziemskiego. Tęn *Jankiewiczowna* poiąwszy Ienkiewiczownę, zostawił z niey dwoch synow, Samuela y Władysławá. Samuel pierwszy syn Marcina z Krystyny

ſtyny Stankiewiczowny herbu Mogiła, zoſtawił trzech ſynow, Benedykta, Theofila y Michała. Z tego Domu Iana Stankiewi- *Stankiewicz* cza, Horodniczego Mściſławskiego Kawalerſka rezolucya, y niezwyciężone perſwazyami męſtwo, podczas Kommendy iego w oblężoney fortecy przez nieprzyiaciela, dla wieczney pamięci Oyczyznie, zápiſano ná Seymie walnym *w Konſtytucyi* 1661 *fol*: 19. Władyſław Bukaty, drugi ſyn Marcina, z Paſze- *Paszewiczowna* wiczowny ſpłodził Antoniego, ktory temi czaſy żyie *in cœlibatu*. Benedykt pierwſzy ſyn Samuela, wſzedłſzy w małżeńskie kontrakty z Zofią Wolberkowną, Sędzianką Ziemi Smo- *Wolberkowna* leńskiey, zoſtawuie z niey potomſtwo *in minorennitate* ieſzcze będące w roku 1752. Theofil drugi ſyn Sámuelá z Gieydrocio- *Gieydrociowna* wną ma tákże potomſtwo. Michał Horodniczy Parnawski z Bar bárą Deſzertowną, Kapitanowną Woyſkiego Krolewskiey *Deszertowna* Mości, żyie dotąd *improlis*. Oprocz tych wyrażonych Bukatych, znayduią ſię ieſzcze po innych Woiewodztwach y Powiatach, z Antenatow ſwoich dáwno záſłużonych w Woysku y Rzeczypoſpolitey, rewolucyą Szwedzką z Inflant rugowanych, wielu godnych Mężow, iákoto w Woiewodztwie Nowogrodzkim, z ktorych ieden *coœtaneus* Marcinowi Bukatemu Dziedzic ná Sajetnie, wydáwſzy corkę zá Woynę, u- *Woyna* czynił Dziedziczką po śmierci fortuny ſwoiey. Ieſzcze tego imięnia znayduią ſię w Woiewodztwie Mińskim y Powiecie Ośmiańskim, ktorzy dotych czas zoſtaią támże. Ieſt ták- że w Papieskim Alumnacie Wileńskim Antoni Bukaty, w Theologij doſkonáły y zácny Xiądz, dálſzych promocyi do honorow godny.

P O R A Y H E R B.

E P I G R A M M A.

Ambigeres, repente Roſis aurora ruborem
An daret, & flores tingeret orta dies?
Res unus, color unus, & unum mane duorum,
Sideris & floris, forſan & unus honor?
Virtutis candor cum Murice tinxit eaſdem,
Sic eſt purpureis, candida miſta Roſis.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Opiſanie herbu

JEſt Roża biała w krwawym polu, o piąciu liſtkach rozwinięta, ná Hełmie druga roża tákoważ. Niektorzy ten herb wyrażaią Różą czerwoną w białym polu, inſi o piąciu liſtkach, inſi o ſześciu, ták ná tarczy, iáko y ná hełmie, iedni iednę, drudzy dwie, inni trzy Roże, na tarczy kładąc koloru czerwonego, lub białego, nietylko w Polſzcze, w Wielkim Xięſtwie Litewskim, ále też y w Cudzoziemskich narodach

dach. *Balbinus Epito: Rer: Bohemi: lib:* 3. *cap:* 15. Lecz przecie inſze nazwiſka maią niektore z nich herby, lubo od iednych przodkow Domu ſwoiego w cudzych Narodach początki maią. Ten záś herb Poray, ieſt opiſany *od Paprockiego w Gniazdzie fol:* 58. *y* 1171. *o herbach fol:* 355. *y* 672. *u Miechowity lib:* 2. *cap:* 8. *Bielſkie: fol:* 52. *Okolſkie: tom:* 2. *fol:*634.

ORYGINAŁ ROZY HERBOWNEY.

DWoiakie początki pomieniony Herb mâ tu w naſzych połnocnych kraiach, ieden w Polſzcze, drugi w W. X. Litewskim, lubo w Imperyum z iednego domu pochodzi: Co do Polſki náleży wſzyſcy ſię ná to zgadzaią, że Poray brat rodzony S. Woyciecha, Biſkupa y Męczennika, przybywſzy z Czechow w te kraie, zá czaſow Mieczyſława Monarchy Polskiego, od prowádzaiąc dla niego Dąbrowkę z Panami Czeſkiemi, w małżęńſtwo pomienionego Mieczyſława zaręczoną, zoſtał ſię w Polſzcze, y pierwſzym był Szczepem u nas Roży herbowney, iáko wyrażeni wzwyſz Hiſtorycy opowiadaią.

Drugi początek w Litwie herbu tego Roża, pochodzi od Urſyna y Hektora, dokąd z Imperium Rzymskiego przybyli z Palemonem, Cezarynem y Dorſpungiem Wodzami, w Roku 900. z ktorych Urſinus pieczętował ſię Niedzwiedziem Rożą trzymaiącym w łapach, á Hektor Rofinus rożą takową, o czym *Bielſki lib* 2. *Stryikowſki lib:* 3. *fol:* 72. *Koiał: par:* 1. *Hiſto. Litt: Miechowita, Cromerus &c.*

HONORYUSZOWIE CUDZOZIEMSCY.

W cudzych Kraiach, rożne Xiążęta y przedni Panowie od ſtarozytności byli, y do tych czas znayduią ſię támże, pieczętuiący ſię tym herbem Roży, iák piſze *Bzovius in Notis Vitæ S. Adalberti, ſcriptæ á S. Sylveſtro II. Pontifice*, mowiąc: ſzczep Rozynow ieſt Rrzymſki, początek ſwoy maiący w czáſach bliskich załoźenia Rzymu: Zacność y powagę Szlachetną ná Auguſta Ceſarza pokrewienſtwie funduie, y nią Europę prawie napełnia. Z niey ſą Jaśnie Oświeceni po między Alpeyſkiemi gorami Wodzowie, Brauhmańcy,

Dedukcya herbu w cudzych Narodach z Godnościami

Cesarskie pokrewieńſtwo

Uu Grawi-

y Xiążęta Grawineńscy, Wenozeńscy, S. Giedymina, Amalfitańscy, Askulańscy, y Sylicyńscy. Xiążęta Tarentyńscy, Salernitańscy, Plumbińscy y Skandrygliańscy. Margrafowie Wielcy, *Margrafowie.* Trypuldowscy, Palli złotey, Stymiliańscy, Lámentáńscy, Kompagnáńscy, Rokantykwy, Gory Sasowitńiey. Hrabiowie Pilityańscy, Soány, Noli, Tálakozynu, Albanu, Angwillary, *Woiewodowie* Gory okrągłey, Monapelii, Licy, Sarny, Emilii, y więcey inszych, niż czterdzieści Prowincyi Woiewodow. Zá Alpami *Margrafowie y Graffowie* záś w Páństwie Francuskim Margrafowie Trynelli, y inszych Wodzow czterech. W Arrágońskim Krolestwie, Ursynowie, Walentynowie; w Krolestwie Jlliryckim, Graffowie, Blangáryuszowie; w Niemczech Przedni Pánowie Kliweńscy, Hrabiowie Askáńscy y Balestadyńscy, Graffowie Bernburgscy, *Ieśli Xiążęta y Wodzowie, Elektorowie* y Lowenburgscy; Margrafowie Salikwalleńscy, Xiążęta Anhaltyńscy, Wowodowie Anglieyscy, y Westpfalu; Margrafowie Brandeburgscy y Sascy oraz Elektorowie; w Páństwie Tyrolskim, to iest *in Comitatu*, Przedni Panowie Afelscy; w Krolestwie Czeskim, Hrabiowie Resembergu y Rożycy, w bliskości Polskiey. Zgoła 42. Biskupstw, 6. Arcy-Biskupstw, iesz cze dawnością zásiadáli Ursynowie sámi.

Starostowie Rzymscy Senatorowie Marszałkowie Z teyże Ursynow Prosapij, było Rzymskich Starostow czterech, Burmistrzow Rzymskich dáleko więcey. Senatorow 42. (: *á iako Joan: Ferrarien: Orat: Funeb: pisze* 62. :) Krolestwa oboyga Sycylij kilku w Septemwiracie Senatorow; Imperium Rzymskiego Marszałkow, Horążych, Gubernatorow Miast y Prowincyi wiele, Hetmanow, Wodzow, Imperatorow Woiennych, sto zá wiarę y Kościoł woiuiących Kawálerow, ktorych *Eqvites* zowią, *Torqvates*, *Draconicos*, *Crescentinos*, *Navis*, *Armeilinos*, złotego Runa, S. Michała, S. Ducha, wielu Templaryuszow, y Krzyżáckich naywyższych Mistrzow, dwoch Prałatow, Opatow, Biskupow práwie nie- *Biskupi* zliczonych.

Patryarchowie Kardynali Papieżowie Pátryarchow, Ierozalimskiego y Antyoheńskiego. Kardynałow więcey iák dwudziestu, *á według Ferrariusza* 34. Pápieżow bez wątpienia czterech. Jnśi śiedmiu liczą, z ktorych S. Stefan pierwszy Męczennik, y Celestyn III. Páweł I. y Mikołay III. do ktorych przyłącza *Baroniusz*, y inśi S.

Ursyna

Urſyna, Apoſtołow Ucznia, Biturenskiego Biſkupa, y Francuſkiego Apoſtoła: inśi przydaią SS. Jana y Pawła Męczenników, S. Woluzyana Turoneńſkiego Biſkupa, Urſyna Kapłana, Berarda Apruryńſkiego Biſkupa, Benedykta Oyca zachodnich Monarchow, y Sioſtrę iego Scholaſtykę, Błogosławionego Iána Raynera Kluniackiego; w Rzymie Cenobiarchow, Mattheuſza y Latyna Zákonu Kaznodzieyskiego Kardynałow: *Bzovius loco citato.* Święci rożą ſynie ma

Byli inśi Rozynowie, z wielkiemi godnościami w cudzych kraiach, iednak rożności przy herbach mieli, iáko to Jan Urſyn Kanclerz Kroleſtwa Fráncuskiego, ktorego wſpomniono w *Mowach Jędrzeia Załuſkiego fol:* 52. S. Maláchiaſz tych wſpomina Rozynow Papieżámi, Mikołaia III. z Familij Urſynow, Honoryuſza IV. z Familij Sábellinow roku 1284. Klemenſa VI. roku 1342. o czym *Romana hiſtoria Pontificum.* Grzegorza XI. o ktorym *Petra Sancta de Teſſer: cap:* 60. *fol:* 494. W Anglij dwie Krolewskie Familie takąż Rożą pieczętowáły ſię, o czym *Hornanenſis Orb. Pol: fol:* 103. *y Niesiecki tom:* 3. *fol.* 655. twierdzić iednák nie można, żeby ci wſzyſcy Rożynowie iednego rodzaiu byli y Familij, lubo *Epithomæ Rerum Bohem. lib:* 2. mowi że wſzyſcy Rożą pieczętuiący ſię z dáwności, iákiegoż kolwiek koloru y odmiany, iedney byli od przodká ſwego procedencyi, to ieſt od Rzymskich Urſynow, według *Dreſſera, Brochtuſiuſza, Crollis,* y inſzych, ktorzy powiadaią, że z Słowiańſkiego národu dáwnością przybyli do Rzymu, názywáiąc ſię w Czechach *A Beringier,* álbo *Behren,* Rozembergami. Rożycowie z przydatkiem do herbu Papieżowie Krolewskie Familie

Piſze o tychże Rożembergach *P. Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 656. Była to niegdy w Czechach wielkiemi dziełami y honorami wſławiona familia tych Rozembergow, bo Záwiſza Roſemberg, miał zá ſobą Elżbietę corkę Roliſława Krola Bulgarſkiego, á po tey śmierci. poiął Zydkę ſioſtrę Ładyſława Krola Czeſkiego, około roku 1280. Piotr Smiały názwány, ktory umarł 1346. wźiął zá żonę Elżbietę Xiężniczkę Cieſzyńſką, wdowę po Wacławie Krolu Czeſkim. Jan ożenił ſię z Anną Henryka Xiążęcia Glogowſkiego corką, koło roku 1460. to *Hubnert w Geneal.* kędy ten Autor piſze *tab.* 639. że Rożembergo w Czechach y Ceſarskim Państwie

ieſzcze w Karyntyii ten Dom po te czaſy kwitnie, z ktorych Mikołay w roku 1258. był Biſkupem Pragſkim, Paſterz wielkiey dobroci y ſzczodrobliwości. Wokon Altowadenſki Klaſztor Zákonowi Cyſterſyenſkiemu fundował, *Balbinus* *Epito: Rer: Bohem: lib: 3. cap: 15.* Piotr de Rozemberg, ktory ofiarowany ſobie od Pápieża Kardynálski Kapeluſz, pokornym ſercem przyiąć niechciał, w roku 1384. *Hiſtor: Pontifi: Romano: fol: 988.* Iodocus Roſemberg, Bonon Czech, w roku 1456. Biſkup Wrocławski ná Szląsku: *Nicol: Henelius Sileſiolog: fol: 63. Bzovius in Annal: tom: 17.* Ieden z nich urodzony z corki Henryka Xiążęcia Szląskiego, z Piaſtow linii idącego, kwitnął w roku 1488. *Cureus fol: 338. Wilchelm Urſinus à Roſemberg, Domûs Roſembergicæ Gubernator Eques velleris aurei, intimus Cæſareus Conſiliarius, & Supremus Regni Bohemiæ Gubernator*, albo *Prorex*, Fundátor *Collegii Societatis JESU* w Krumlowie w Czechach, poſłował od Ceſarza Maxymiliana, do Polski ná Seym elekcyi w Roku 1573. *Biel: fol: 675.* y w roku 1576. gdzie mu też wtedy utrzymuią cemu do Korony Polſkiey Maxymiliana, powiedział ieden z Pánow Polskich: wolelibyśmy ciebie widźieć ná tronie Polſkim, niżeli Ceſarza. *Bielſki fol: 726.* y znowu w roku 1589. náypierwſzy między Kommiſſarzami, do traktatow o pokoy między Domem Auſtryackim y Koroną Polską. umarł w roku 1592. *Buchólcer, Argentus de rebus Societ: fol: 298.* Dawniey záś przedtym poſłował od Krola Czeskiego do Kazimierza III. Krola Polskiego Wilhelm Roſemberg, z Iodokiem Biskupem Wrocławskim, w ſprawie Konráda Xiążęcia Oleśnickiego, y Małgorzaty żony iego.

O tych Rożenbergach Cudzoziemskich.

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE Korony Polskiey y W. X. Litw: Herbu Poray, to ieſt Roża.

Arcy Biskupi Gnieźnieńscy.

S. Woyciech Arcy-Biskup Gnieźnieński IV. Herbu Poráy, zábity roku 997. Radoſt, to ieſt Gaudencyuſz Arcy-Biskup Gnieźnieński V. Herbu Poray umarł 1006. Hippolit Urſynus Herbu Poray Arcy-Biskup Gnieźnieński VI. umarł 1027. B. Bogumił Herbu tegoż, Arcy-Biskup Gnieźnieński XIV. umarł

umarł ná puſzczy 1182. Jan VI. Gruſzczyński herbu tegoż, Arcy-Biskup Gnieźnieński XXXIX. umarł 1473. Jędrzey Borzyſzewski, herbu Poray, Arcy-Biskup Gnieźnieński XLIII. umarł 1510. *Damalevitius in Archi-Episc: Gneſnenſibus.* Gruſzczyński Borzyſzewski

Jędrzey Borzyſzewski, herbu Poray, Arcy-Biskup Lwowski, y oraz Biskup Przemyski, poſtąpił ná Gnieźnieńskie Arcy-Biſkupſtwo 1503. Bernard Wilczek tegoż zaſzczytu, będąc Arcy-Biskupem Lwowskim, umarł 1540. *Skrobiſzevius in Actis Archi-Episc: Leopoliens: &c.* Wilczek

Lambert Pierwſzy, herbu Poray, Biskup Krakowski III. z Włoch ſprowadzony, umarł 1014. Radoſt álbo Gaudencyuſz, herbu tegoż, Biskup Krakowski, umarł 1142. Wincenty Kadłubek herbu Poray, Biſkup Krák: wſtąpił do Kamedułow *1218*, Bodzeta Jankowski herbu tegoż. Biskup Krakowski umarł 1366. Zawiſza z Kurozwęk, herbu Poray, Biskup Krakowski umarł 1380. Ian Gruſzczyński tegoż zaſzczytu, poſtąpił ná Gnieźnieńskie 1464. *Starowolſki in Vitis Episcop: Cracov: Gantſcius &c.* Kádłubek Jánkowski Záwiſzá Gruſzczyńscy

Jan Gruſzczyński herbu Poray, pierwey był Biskupem Kujawskim, niżeli poſtąpił ná Krakowskie 1463. Kreſław z Kurozwęk, herbu tegoż, umarł Biskupem Kujawskim 1503. Maciey Pſtrokoński záſzczytu tegoż, umarł tákże Biskupem pomienionym 1609. *Damalewicz de Episcopis Cujavienſibus.* Pſtrokoński

Jordan herbu Roża, pierwſzy Biskup Poznańſki roku 966. umarł 1001, á ten był Rzymianin. Boguſał herbu pomienionego, był tymże Biskupem, ktory umarł 1150. Boguſał inſzy, tegoż herbu Poray, ktory umarł 1253. tákże był Biskupem Poznańskim. Nayoſtatniey był tymże Infułatem herbu Poray, Benedykt Izbiński 1553. *Długoſſus & Treterus de Episcopis Poſnanienſibus.* Jzbiński

Werner herbu Poray, będąc Biskupem Płockim zábity 1172. *Długoſsus & Lubieńſki de Episcopis Płocenſibus.*

Maciey Pſtrokoński Podkanclerzy Koronny, będąc Biskupem Przemyskim, poſtąpił na Kujawskie 1608. *Damalevitius in Episcopis Vladisl: Nakiel: fol: 823. Piaſecki fol: 222* Pſtrokońscy

Staniſław Pſtrokoński herbu Poray, Biskup Helmiński umarł 1567. *Szczygielſki in Tinecia fol: 129. & Piechov: in Chełmenſibus Episcopis.*

Ww Bene-

Izbiński Benedykt Izbiński, tegoż zaſzczytu, Biſkup Kamieniecki poſtąpił ná Poznańskie 1547. *Treterus in Episc: Posnan: & Okolſki tom: 2. fol:* 639. Zyroſław herbu Poray, będąc Biskupem Wrocławskim umarł 1120. Zyroſław II. tegoż herbu Biſkup tákże Wrocławski, umarł 1181. Iodok Rozemberg, *Rozemberg* tegoż herbu Roża, będąc w teyże Katedrze Biskupem, umarł 1467. *Długoſsus in Cathal: Episc: Vratislav: Bucholdus & Cureus.*

S. Jozafat S. Jozafat tegoż herbu Roża, Arcy-Biskup Połocki, *Ritûs Græci*, zábity od Schizmatykow roku 1623.

Dobiesław z Kurozwęk, herbu Poray, Kaſztelan Krakowski umarł 1387. *Długoſsus anno* 1380. & 1382. *Cromerus lib:* 15. & *Starovol: in Craco:*

Mikołay z Michałowa, herbu wyrażonego, będąc tymże Senatorem, umarł 1438. *Nakiel: fol:* 447. *Laſki in Statut: fol:* 52. &c.

Woyciech tegoż zaſzczytu, był Woiewodą Krakówskim, ktory umarł 1230. *Nakielſki in Miechov: fol:* 153. Dobiesław z Kurozwęk, herbu Poray, z Woiewodztwa tegoż, poſtąpił ná Kaſztelanią Krákowską 1379. *Paprocki de Stemmat: fol:* 73. & 84. *Nakielſki in Miechov: fol:* 313. &c. Otto z Chodcza, tegoż zaſzczytu, będąc Woiewodą Krakowskim, *Halicki* umarł 1534. *Wapowſki & Metrica Regni.*

Mikołay z Michałowa, herbu Poray, będąc Woiewodą Sendomirskim, poſtąpił ná Kaſztelanią Krakowską 1431. *Długoſsus ſub anno* 1430. *Nakielſki in Miechov: fol:* 383. *Herburt fol:* 296. &c. Dobiesław z Kurozwęk tegoż herbu, będąc pomienionym Senatorem Sendomirskim, umarł roku 1495. *Literæ Adalberti Regis Poloniæ.* Otto z Chodcza, herbu Poray, *Halicki* będąc Woiewodą Sendomirſkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Krakowſkie 1533. *Metrica Regni.*

Kopeć Jan Karol Kopeć, herbu Roża, będąc Kaſztelanem Trockim umarł 1680. *Historia Sapieh: par* 2. *fol:* 49.

Spitgniew z Dąbrowy, tegoż herbu Poray, był Woiewodą Łęczyckim roku 1248. *Paprocki de Stemmatibus fol:* 363. & *Okol:*

Máciey Pſtrokoński, tegoż Herbu Poray, był Woiewodą Brzeskim Kujáwskim, ktory umarł roku 1707. *P. Nieſiecki tom:* 1. *fol:* 143.

Sta-

Hálieccy

Stániſław z Chodczá, pomienionego herbu Poráy, będąc Woiewodą Ruſkim, umarł 1468. *Literæ Kaſimiri III. Reg: Pol:* Otto z Chodcza, tegoż záſzczytu, będąc pomienionym Woiewodą Ruſkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sędomirſkie 1526. *Olſzowſki de Prim:* 1518. & 1519.

Otto z Chodcza, herbu Poray, będąc Woiewodą Podolſkim, poſtąpił ná Ruſkie 1515. *Olſzowſki de Primatu, Strykowſki fol:* 734. &c.

Dobieſław z Kurozwęk, herbu Poray, będąc Woiewodą Lubelſkim, poſtąpił ná Sendomirſkie 1495. *Okolſki tom: 2. fol: 638.* Mikołay tákże z Kurozwęk, był pomienionym Senátorem Lubelſkim, ktory umarł roku 1505. *Paprocki de Stemmat: fol: 55. & Herburt fol: 58.*

Gorynski

Piotr Kaſper Goryński, záſzczytu tegoż, był Woiewodą Mázowieckim, ktorego wſpomina *Statut taimeczny roku 1536 fol: 7.*

Giedroic

Marcin Giedroić, herbu wyráżonego Poray, będąc Woiewodą Mſciſławſkim, umarł 1640. *Koiałowicz.*

Záliński

Samuel Záliński, tegoż záſzczytu Roża, będąc Woiewodą Malborſkim, umarł 1629. *Poſellius in Hiſt: Polo: Pruth:*

Samuel tenże Záliński, będąc wprzod Woiewodą Pomoskim, poſtąpił ná pomienione Woiewodztwo Malborskie, roku 1626. *Poſellius & Conſtit: anni 1616.*

Wilczek

Franciſzek Wilczek, herbu Poray będąc Kaſztelanem Smoleńſkim, umarł 1670. *Confir: Jur: Gen: Michaëlis Regis.* Hieronim Kandzierzawski, był tymże Senatorem Smoleńskim, 1678.

Kandzierzawſki

Kreſław z Kurozwęk, herbu tegoż imienia Poray, żyiący około roku 1457. iáko *Liſt Krolewſki u Olſzowſkiego y Łaſkiego w Statucie* ſwiadczy. Dobieſław z Kurozwęk, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Lubelskie 1488. y Mikołay z Kurozwęk, tegoż herbu, ktory poſtąpił tákże ná Woiewodztwo Lubelſkie 1501. byli Kaſztelanami Lubelſkiemi. *Paprocki de Stemmat: fol: 360. & Okolſki tom: 2. fol: 658.*

Kopeć

Bazyli Kopeć, tegoż Herbu Roża, będąc Kaſztelanem Nowogrodzkim, umarł roku 1637. *Hiſtor: Sapieh: par: 2. fol: 19.*

Ww2 Łukaſz

Kopciowie Łukasz Kopeć, herbu Roża, był Kasztelanem Brześciańskim roku 1616. *Okolski tom: 2. fol:* 127. Alexander Kopeć, pomienionego herbu, był tymże Kasztelanem roku 1648. *Pozrądek Elekcyi &c.*

Záliński Samuel Zaliński, herbu pomienionego Poray, będąc Kasztelanem Elblaskim, postąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1612. *Possellius.*

Męczyński Jan Męcinski herbu Poray, był Kasztelanem Bracławskim. *P. Niesiecki tom: 1. fol:* 245. Zaliński Maciey Zálinski, herbu Roża, był Kasztelanem Gdańskim, około roku 1587. *Duryewski fol:* 45. *Paprocki & Posellius.* Stánisław z Chodcza herbu Poray, będąc Marszałkiem Wielkim Koronnym, umarł roku 1529. *Wapowski, et Aurorae Solis Sarmatici &c.*

Gruszczyński Jan Gruszczyński herbu Poray, Arcy-Biskup Gnieźnieński, był Kanclerzem, Wielkim Koronnym, ktorą pieczęć rezygnowáł roku 1467. *Cromerus.* Kresław z Kurozwęk tegoż zaszczytu, Biskup Kujawski, będąc tákże Kanclerzem Wielkim Koronnym, umarł 1503. *Łaski in Statuto fol:* 111.

Pstrokoński Máciey Pstrokoński, Biskup Przemyślki, był tymże Ministrem, ktory oddáł pieczęć 1609. *Damelevitius in Episc: Premisl:*

Stánisław z Kurozwęk, Kánonik Krákowski, był Podkanclerzym Koronnym, ktory umarł roku 1479. *Paprocki de Stemmat: fol:* 360. *et Okolski tom:* 2. *fol:* 638. Máciey Pstrokoński, Biskup Przemyślski, będąc tymże Ministrem, postąpił ná Kanclerstwo Wielkie Kor: 1605. *Nakielski in Miechov: fol:* 818.

Piotr z Kurozwęk, Kasztelan Sendomirski, był Podskarbim W. Koronnym. *Przyłuski fol:* 808. Burzeński Hieronim Burzeński herbu Poray, ktory postąpił ná Kasztelanią Sieradz: roku 1578. był tymże Ministrem. *Bielski fol:* 655. *Paprocki fol:* 524. *&c.*

Piotr z Kurozwęk, herbu tegoż, był Marszałkiem Nadwornym Koronnym roku 1475. *Cromerus, Długosius, et Okolski tom: 3. in Gnomone.*

Krzesław z Kurozwęk, był Generałem Wielko-polskim, oraz y Kasztelanem Wiślickim, ktory umarł 1442. *Starawolski in Bellat: Bielski fol:* 364. *et Cromerus lib:* 21.

Oprocz

Oprocz wyrażonych Dygnitarzow, poznieyśi y dawnieyśi wspomináią śię, iáko Franciszek Kobielski, Biskup Łucki, ktory przedtym był Biskupem Kamienieckim. Maciey Koźminski Woiewoda Kaliski. Piotr Goryński Woiewoda Mazowiecki, Maciey Kozminski, Kasztelan Poznański, y tęnże Maciey Koźmiński Kasztelan Kaliski, ktory postąpił ná Poznańską 1732. Mikołay Poray Kaszte: Gnieźnień: około roku 1160. o ktorym *Damalevitius*, Hieronim Bużeński, Marszałek Trybunáłu Koronnego, y Woyciech Męciński Marszałek tegoż Trybunału, Podkomorzy Wieluński. Woyciech Męciński, Starosta Ostrzeszowski, Marszałek tegoż Trybunału w roku 1731.

Kobielski *Koźminski* *Goryński* *Koźmiński* *Bużeński* *Męciński*

HERBOWNI ROZYCOWIE,

Według *Okolskiego tom: 2. á fol:* 636. *ad folium* 644. z dawnieyszych Historykow, y tegoż Jndagacyi zebrani.

Biernaccy w Kaliskim Woiewodztwie.
Bużeńscy z Poraia pochodzący, od Bużenina Miasteczka názwani.
Chlebowscy, z Wybranowskich.
Choteccy pochodzą od Koźmińskich.
Chrząnowscy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Dąbrowscy w Woiewodztwie Sieradzkim.
Dobrosułowscy w Kujawskim w Polszcze Wielkiey y Ruśi.
Dobrzelewscy w Pow: Piotrkowskim.
Garniszowie, czy Garniscy w Sieradzkim Woiewodztwie y Podolskim.
Garnkowscy, á iák Okolski pisze Garkowscy, w Wielkiey Polszcze.
Gidzielscy, nie pisze kedy.
Gorscy w Powiecie Pilznen:
Grochowiccy w Wiel: Polsz:
Gruszczyńscy, álbo iák Okolski Gruszczeńscy, z Janowic, Gurniewic y Gruszyc.
Jaktorowscy, z Krzepickich pochodzą.
Jaroszkowscy z Witkowskich w Łęczyckim Woiewodztwie, Powiecie Brzezińskim
Jemiołowscy, álbo Iamiołowscy według Okolskiego, pod Gnieznem.
Jzbińscy z Ruśieckich, w Wielkiey Polszcze.
Kodrębscy, álbo Kodebscy iak Okolski pisze.
Kozmińscy nie pisze kędy.

Krepſcy w Sieradzkim Woie:
Krolikowſcy w Sędomirskim Woiewodztwie.
Krzepiccy, nie piſze gdzie.
Kuczewſcy, álbo Kuczowſcy, w Sieradzkim Woiewodz:
Kurozwęccy z Kurozwęk.
Łatkowſcy w Sieradz: Woie:
Męcińſcy, czy Męczyńſcy według *Okolſkiego*, w Lubelſ: Woiewodztwie.
Michałowſcy, z Michałową.
Mikorſcy nie piſze gdzie.
Niechmirowſcy, álbo Niekmirowſcy, w Sieradz: Wo:
Páłuſcy w Powiecie Hęcinſ:
Poraiowie, od ktorych ta Familiá.
Przedborowſcy, czy Przeborowſcy, nie piſze gdzie.
Pſtrokońſcy z Bużeńskich czy Buzyńskich, de Bużenin.
Radzińſcy w Kra: Woiewod:
Rożyńſcy czy Rożyccy w Łęczyckim Woiewodztwie.
Samprochowie w Sendomir: Woiewodztwie.
Skotniccy w Krakowskim y Mázowieckim.
Sobiekurſcy w Sieradz: Woi:
Sobieśierſcy w Wielkiey Pol.
Strzałkowſcy w Kaliskim Woiewodztwie.
Sucheccy nie piſze gdzie.
Swinarſcy, czy Swiniarſcy iák *Okolſki* piſze.
Trzebińſcy, czy Trzebieńſcy w Mazowieckim.
Wilczkowie w Ruskim Woiewodztwie.
Wilczyńſcy w Kujawach.
Wybranowſcy w Kaliskim Woiewodztwie.
Zakſzeńſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Zelińſcy, czy Zaleńſcy, w Pruſach.
Zamoyſcy, herbu Roża, nie piſze gdzie.
Złobniccy nie piſze kędy.

Dodáie *P. Niesiecki tom: 3. fol: 676.* te Imiona herbownych Rożycow.

Alentowicz.	Dębnicki	Grzybowski.	Kęſowski.
Biligin.	Garmuchow:	Iakubowski.	Kobielski.
Boyſzewski.	Gazuba.	Iankowski.	Konarzewski.
Bukowski.	Giedroic.	Iaśienski.	Kuncewicz.
Buczeński.	Gniewiecki.	Ielec.	Kurżewski.
Chmielicki.	Golemowski.	Ieżowski.	Łágiewnicki.
z Chodcza.	Gorecki.	Iuracha.	Lipnicki.
Chominski.	Gorynski,	Kalski.	Lubańſki.
Czeſſawski.	Gruſzczyńſ:	Kaſzlinski.	Łyſkowſki.

Máł-

Małdrzyk.	Plemicki.	Rumel.	Wieſzczyczo-rowski.
Melchendein:	Podleſki.	Rudnicki.	Wilkowſki.
Mićkiewicz.	Prątnicki.	Ruſiecki.	Witkowſki.
Mniſzek.	Prążowſki.	Swieżyńſki.	Wodźińſki.
Niećiecki.	Przedborow:	Szádlińſki.	Zbrozek.
Niemſta.	Przyłupſki.	Trebnic.	Zdzárowſki.
Nowicki.	Ráczkowſki.	Tyniecki.	Złobnicki.
Piſieńſki.	Roſen.	Wielewieyſki	
Pláſkowicki.	Roſemberg.	Węgierſki.	

PROCEDENCYA.

STAROZYTNEY FAMILII ROZYNOW

De Kośćin &c.

KOSZCZYCOW,

HERBU PORAY.

Wiádoma ieſt Hiſtorykom Polſkim y Cudzoziemſkim rzetelność, zkąd pierwſze początki tych Szláchetnych Domow, z herbownemi záſzczytámi ſwoiemi wſzczeły ſię, iednak dla lepſzego uwiádomienia wſpominąm tu ſłowa *Alexandri Gvagnini in Sarmatia Europæa*, u Kromera *Deſcrip: Reg: Polo: & M. D. Litt: Cap: 5. fol: 262.* ktory ták piſze. *Mathias Miechovienſis & Długoſsus, Polonicæ hiſtoriæ indagatores, ac annales Ruthenorum teſtantur; Italos, Duce Palæmone, ob tyrannidem Neronis in Lithvaniam veniſſe. Ajuntq; hunc Palæmonem cum certa comitiva, ex Nobilibus propinquitate junctis collecta, quorum præcipuos, Urſinos, Columnas, Julianos, Cæſarinos, Golfaldos recenſent, Lithvaniæ Nobilibus familijs & ſtemmatibus principia dediſſe; vulgum verò Litvanorum, utpote colonos & aggreſſes ex Gottis natos aſſerunt; in hancq; ſententiam plurimi Polonicæ & Germanicæ ac Ruſſorum hiſtoriæ ſcriptores aſtipulantur; quorum juditio & auctoritati nos quoq; acquieſcentes, cum ejsdem ſentire volumus.* Toż ſamo potwierdza z większą dyſtynkcyą hiſtoria *Litvanorum Alberti Winick Koiałowicz, Martinus Zeilerus in Polonia Germanica, & Cellarius Deſcrip: Reg:*

 Polon:

Polon: Mą; D. Litt: fol: 252. & 253. Post tempus illud, & quidem 900. Christi annum, ut verisimiliter videtur, quingenti magni nominis Itali cum Ducibus suis Palæmone, vel P. Libone, ex Columnarum Prosapia oriundo, Juliano Dorsprungo, Prospero Cæsarino Columna, Ursino & Hectore Rosis, per mare Balticum &c. in Samogitia & Lithvania sedes suas fixerunt.

Z tąd początki maią nietylko Fámilie herbownych Kolumnitow od Pálemona Xiążęćia, Centaurow od Juliána Dorspunga &c. Ale też Ursynow od Ursyna Rożycow, y Rożycow herbu Poray od Hektora Xiążęćia Rzymskiego, od ktorego wiele Fámilii idzie w W. X. Litewskim, znayduiących się, z tą iednák dystynkcyą, iż Ursynowie pieczętuią się niedźwiedziem stoiącym, Rożą w łápach trzymáiącym; á Hektorowskie Fámilie samą tylko Rożą záſzczycáią się.

Zeby záś doskonáłey wiedzieć, iák się ten Herb názywáć ma w Koronie Polskiey, y iák się ma názywáć w W. X. Littm: tę czynię illumınácyą: iż lubo od iednego Antenata pochodzi ten záſzczyt w cudzych Narodách, iákom wyżey dowodził; iednák tu u nas w połnocnych kraiách maią dwoch Geneárchow swoich, iednego *Poraia* w Koronie, drugiego Hektora w W. X. Littm: więc tenże Herb w Koronie, zowie się *Poray* álbo Roża, w Xięstwie záś Litewskim *Hektor* álbo Rożá: tey dystynkcyi nie czynią inśi Historycy. To iednák pewna, że iako *Poray* przybył prawie iednego wieku do Polski, ták y *Hektor* z Pálemonem do Litwy, około tegoż samego wieku 900. iákom wyżey dowiodł; á o *Poraiu* kłádę słowa *Okolskiego tom: 2. fol: 634.* z dáwnieyszych historykow nápisane. *Rosinus Romanus, qui cum Czecho, à quo Bohemia nativam retinet denominationem, in partes has, ubi nunc Regnum Bohemiæ floret, appulerat. Illi à Rosa Rosembergij dicti. Ex his Poray, germanus frater S. Adalberti, Pragnensis ante Episcopi, post Archiepiscopi Gnesnensis, in Regnum ante adventum fratris sui venerat, & Boleslao Principi reddebat obsequia. Ideo enim Bohemi post discessum ad Urbem Sanctam Episcopi Adalberti, Poraijum Fratrem eius non occiderant, occidendo illius Fratres quinq; in Possessione hæreditaria Lubicz, Soborium scilicet, Spicimirum, Sobroslaum, Zemissum, & Caslavum, quia iam absens erat & Principi Boleslao regiam offerebat*

bat servitutem, unde Poray à nomine viri arma dicta sunt. Ponunt in Regno armorum antiquitatem Anno 996.

To wyexplikowawszy, dla zrozumienia wiedźieć náleży, iż Fámiliá stárożytna *Kosczyczow*, ieſt z dáwnośći powági Xiążęcey, to ieſt od Nicefora *Kosczycza de Kośćin*, pochodzącego od Xiążąt Sabaudyi, ktory w poźnieyszych látach, bo Roku 1479. dla pokrewieństwa z Xiążęćiem Giedyminem, przybył do Litwy y tam był policzony między inszemi Xiążętámi, od Hektora Kozyna pochodzącemi. Potym Witołdowi Xiążęciu Litewſkiemu będąc ztowárzyszony w drogę, od Zygmunta Cesarza, w potrzebie uſpokoienia z Krzyżakami, dla wykonánia pożądáney legácyi dla Polſki uczynioney, od Krola Káźimierza Roku 1495. kontentowány był Woiewodztem Łęczyckim, w ktorym dwie wśi Rożyce większe y mnieysze oblokował, zkąd znowu iego Potomkow, *floret odoratis terra benigna Rosis*. Z tychże niektorzy pod Zámkiem *Liwą*, przećiwko Moſkwie heroicznie ſławiąc z orężem swoim, herb Doliwa odebráli, w záſzczyćie swoim: inśi cztery Roże ze dwiema mieczámi, niektorzy dwie Roży, niektorzy iedną rożnemi kolorámi odmienną ſzczyćili się. *Początki ży. Kosczyczow.*

O tym podobnie mowi P. *Nieśiecki parte* 3 *fol*: 655. iednak z tą dyſtynkcyą *Paprocki* powiáda, że Sławnik Sławnika mnieyszego Oćiec, á Dźiad S. Woyćiecha Biſkupa y Męczennika, nádania Roż w herbie był początkiem; ſtárożytna álbowiem powieść, y zgodnym piſarzow Czeſkich piorem utwierdzona, że wszyscy Pánowie Czeſcy, ktorzykolwiek w herbie Rożámi się záſzczycáli, od iednego Przodka swego pochodzą. Jeden álbowiem Oćiec, pięćiu Synow, ták w herbie rożámi podźielił, że się pierworodnemu doſtáła złota, biała y niebieſka drugiemu y trzećiemu Synowi, czerwona młodszemu, czárna piątemu. Rozumiem záś, mowi *Author Baldinus Epitome Rerum Bohem: lib: 2*: że wszyscy Rożycowie, ták ći co czerwoney, iáko ći co białey, złotey, błękitney, álbo ktoregożkolwiek inszego koloru Roży w herbie záżywaią, czy to iedney, czy więcey, z iednego źrzodła wypłynęły.

Stánisław Kosczycz, tákże Woiewoda Łęczycki, części *Wo'ewoda Łęczycki.*

Moszczyńska. swoie w Rożycach poprzedawał, z Moszczyńskiey zostawił synow, Andrzeia, ktory w Prusach przeciwko Gustawowi; Jakuba, ktory pod Chocimem przeciwko Turkom, woiowali; Jana ktory był Proboszczem Kostańskim.

Z linii tegoż Domu dawnością Rożyńskich wyrażaią pisma Ruskie, iako iest w Przywileiu annotowano, Grodach W. X. Litt: Wołyńskich y Kiiowskich, ktorzy Familią swoię prowadzą od Giedymina Xiążęcia Litewskiego, dla powinowactwa Nicefora Kosczycza, Woiewody Łęczyckiego, z Xiążęciem Giedyminem, *Okolski tom: 2. fol:* 641. Ale Stanisława pomienionego, Podwoiewodzym Łęczyckim zowie. Roman Kosczycz Rożyński, heroiczney odwagi dziełami wsławiony wieku swoiego Rycerz, ktoremu *Symon Starowolski inter* 100. *Bellatores Sarmatiae*, takie Epitaphium w Kolonii wydrukowane daie. *Clausus hoc saxo quiescit de Kosczycz Dux Rosinius, qui bellis Tartaricis in Podolia exercitatus, in Moschovia à Demetrio Principe omnibus copiis praefectus, magnam apud omnes famam, magnis praeliis victor promeruit.* Ten roku 1608. pod Bełchowem otrzymawszy znaczne zwycięstwo z Swiszcza Moskiewskiego Tyrana, pod Serpuchową w maligniie umarł Roku *1610. Die 8. April:* wieku swoiego 35 roku.

Z tegoż Domu y procedencyi, Wencesław Kosczycz, animuszem y gieniuszem w Obozach, na Seymach Koronnych y Prowincyalnych sławny, Chorąży Brzeski. Temu Tarnowski dziedzic na Bogusławicach, corkę dał za żonę w dożywotnią przyiaźń y w posagu Bogusławice, z ktorych dalsza pisze się familia, iako to Jan Kosczycz *de Bogusławice*, syn Wencesława, ktory bywaiąc Posłem na Seymach Koronnych Piotrkowskich, za czasow Krola Zygmunta Augusta, Roku 1549. był Marszałkiem Seymowym od Stanow Polskich obrany: przez tegoż Krola, dla wielkich y chwalebnych u Rzeczy-Pospolitey zasług, rożnemi honorami był ozdobiony, to iest nayprzod Referendarstwem Koronnym, potym Kasztelanią Sędomirską, daley Purpurą Kaliskiey Kasztelanii, na ostatek powagą Woiewodztwa Łęczyckiego, y Starostwa Predeckiego. Stanisław syn Jana Woiewody Łęczyckiego, Kasztelan Konarski, syn iego pierwszy, Janusz Kasztelan Brzeski Kuiawski; Remigian

Tarnowski. Dignitarze.

migian fyn Janufza, Kafztelan Konarski; Samuel fyn tegoż Janufza Sekretarz W. Koron: Marćin fyn drugi Stániflawa, Káfztelan Inowrocławski; Łukafz trzeći fyn Stániflawa, Woiewoda Łęczycki, ktory umarł w Boguflawicách.

Gábryel Kofczycz flużąc woynę, przeniofł śię do Litwy będąc Generałem Regimentow piefzych, ktory w Powiećie Grodźińskim oblokował śię. fyn iego pierwfzy Woyćiech Podskarbi W. X. Litt: drugi Marćin, Sekretarz W. Koron: trzeći Alexander, Stolnik Grodźiński. Sámuel Kofczycz był Pofłem ná Seym Electionis Jana Káźimierza z Brzeskiego Woiewodztwa, y inśi tegoż imienia z Woiewodztwa Nowogrodzkiego, Stániflaw Kofczycz z Brzeskiego, y Teodor Kofczycz, *Albertus Koiałowicz hiftor: M. D. Litt:* Pomienionych Kofczyczow dźiedźiczne poffeffye, ná Dobrach zwánych Neskowfzczyzna, nad rzeką mianowaną Zwifla, ktore dobra fprzedane fą Xiążęćiu Kirykowi Mafalfkiemu od tychże Kofczyczow, ktorzy też mieli poffeffye w Powiećie Grodźińskim, Xięftwie Zmudzkim, y Powiećie Upitskim. Fámilie w X. Litew:

Teodor Kofczycz, miał fyna Alexandra, o ktorym *Acta Caftrenfia Łomzenfia anno 1616. feria fexta poft Feftum Circumcifionis Chrifti Domini*, od Ewy Sławskiey prawem zaftawnym zeznáne, á potym w akta Tykoćińskie oblátowane 1617. Sławska. TenżeAlexander miał fyna PiotraKofczycza,á ten Piotr zTeodorą Ufzákowską *procreavit* Stániflawa Kofczycza, Woyskiego Słonimskiego, ktory Stániflaw fundował altaryą w Kośćiele Farnym Wołpińskim, w Powiećie Wołkowyskim zoftáiącym. Tenże Stániflaw Kofczycz Woyski Słonimski, z Judytą Tarnowską, miał fynow trzech, Piotra, Michała, y Węncefláwa; corek záś dwie; Annę, ktora poślubiona Antoniemu Szlubowskiemu, Stárośćie Werbelskiemu; y Bárbarę, ktora w dożywotnią przyiáźń wefzła z Alexandrem Bykowskim Chorążym Słonimskim. Piotr Kofczycz Podftoli Witebski, z Kátárzyną Krzeczotowską, Chorążanką Witebską, mieli fyna Stániflawa Kofczycza. Ufzákowska. Tarnowska. Szlubowski. Bykowski. Krzeczotowska.

Michał Kofczycz Pifarz Ziemski Woiewodztwa Wileńskiego, fundował WW. OO. Jezuitow w Wilnie ná Sznipifzkach, zá rzeką názwaną *Wilia*, z gruntu; ktorą fundácyą do-

Fundacye rożne brami y gotowemi pieniądzmi udárował. Tenże uczynił fundacyą Missyi Krolewieckiey *Soc: JESU*, znáczną summą prowiduiąc ią, Missyą záś tychże WW. OO. Jezuitow, ná pograniczne mieyśca Ruskiey Woiewodztwa Połockiego, w Kollegium Połockim fundował, wielom Kollegiom inszym *Patrum Soc: JESU*, wiele dobrodźieystwa uczynił, iáko *P. Poszakowski Soc: JESU*, w swoim Kálendarzu wyraźił, y z testámentu ostátniey woli tegoż Michała Kosczycza, iest wiadomo. Tenże Michał Kosczycz, Pisarz Ziemski Woiewodztwa Wileńskiego, część swoię ná dobrach názwanych *Mikicin* w Powiećie Bráńskim, brátu swoiemu stryiecznemu Krzysztofowi Kosczyczowi, Podczászemu Brácławskiemu zapisał, iáko z testámentu iego poznáć roku 1709. ktory bezżenny umarł. Tákże Wencesław Kosczycz, brat Piotra Podstolego Witebskiego, y Micháła Pisarza Ziemskiego Woiewodztwa Wileńskiego, bezżenny umarł.

Stánisław záś Kosczycz, Skárbnik Woiewodztwa Witebskiego, y Stárosta Zarzycki, syn Piotra Kosczycza Podstolego *Krzeczotowska.* Witebskiego, urodzony z Katarżyny Krzeczotowskiey, Chorążanki Witebskiey, ktora zrodzona iest z Barbáry *de Domo* *Chrapowicka.* *Chrapowickiey*, z teyże Barbáry Chrápowickiey, po śmierći Krzeczotowskiego stan odmieniwszy, drugim małżeństwem *Hrebnicki.* była zá Hrebnickim, z ktorych zrodzony iest Oćiec Floryána Hrebnickiego, teráźnieyszego Metropolity Ruskiego, Arcybiskupa Połockiego. Ktory Stánisław Kosczycz wszedł *Duninowna* w małżeńskie kotrákty z Zofią *de Skrzynno* Duninowną, Stárośćiánką Szmeltyńską, corką Felixa *de Skrzynno* Dunina y A*Borátyńska* lexandry Xiężniczki *de Bozydar* Boratyńskiey, á iak powszechnie mowią, Kniáźiowny Boratyńskiey, śiostrą Antoniego ná Skrzynnie Hrabiego Dunina, Regenta W. X. Lit: Stárosty Retowskiego y Záhoráńskiego, Pułkownika Chorągwi Nayiaśnieyszego Krolewicza Polskiego Xáwiera, Horodniczego Witebskiego, ktory wziął zá małżokę z Moskwy Reginę Xię*X. Trubecki.* żniczkę Trubecką, corkę Iana Xiążęćia Trubeckiego, Marszałka Wielkiego Imperium Rossyiskiego; z ktorą Zofią ná Skrzynnie Duninowną, Stánisław Kosczycz Skárbnik Witebski, Stárosta Zárzycki, spłodźił synow czterech, Micháła Ko-

sczycza

ſczyca Stároſtę Zárzyckiego, Iozefa Staroſtę Záhoráńskiego, Ignácego Dworzanina I. K. Mći Auguſta III. Antoniego Starościca Zárzyckiego; do tego cztyry corki, Barbarę, ktora doſtáła ſię w małżeńſtwo Ottonowi Grothuzowi, Staroście *Grothuz,* Linowskiemu y Pokretońskiemu; Annę *primô votô* zá Andrzeiem Wyrzykowskim, Podczáſzym Xięſtwa Inflantskiego, *Wyrzykowski* 2*dô votô* zá Woyćiechem Wyſzyńskim, Skárbnikiem Drohickim; Rozalią ktora poſzła zá Franćiſzka Darewskiego *Darewski.* Weryhę Stároſtę Pokorſzáńskiego; Tereſſę, ktora poślubiła dożywotnią przyiáźń Antoniemu z Łubna Hereykowi, Stolnikowi Połockiemu. *Hereyko.* Piſzą ich niektorzy Koſzczycámi, iáko *Nieſiecki tom: 2. fol: 671.* y ia tu w tytule *erronèè*, ále podpiſuią ſię Koſczyczámi.

P R O C E D E N C Y A.
Z CHODCZA ROZYCOW.
H A L I C K I C H,
HERBU PORAY.

Z Chodcza Hálickich nie ktorzy zowią Chodeckiemi, herb Junoſza przypiſuiąc im; nie Poray, ſwiadcząc ſię *Bielſkim fol: 521. Paprockim fol: 248. y Okolſkim tom: 1. fol: 361.* Dáią niektorzy rácyą, że Choteccy nie Chodeccy ſą herbu Poray, ták ich wyráża *Nieſiecki tom: 1. fol: 292.* Práwda że *Bielſki* piſze o Stániſłáwie Hálickim *fol: 529.* & 545, ále go Chodeckim nie názywa. *Paprocki loco citato* wſpominiáiąc Kołow, czy Kołonow herbu Junoſza, mieni Stániſłáwa de Chodecz Hetmana Rycerſkich ludźi, w Roku 1457. ále ná Kuiáwach, nie w Hálickiey Ziemi, ná Pokućiu. *Okolſki* powiáda *Stanislaus de Chodecz Exercituum Dux in Podolia clarissimus anno* 1451. kłádąc go między Junoſzámi. Ale iáko Staniſław z Chodcza ná Pokućiu zwany Hálickim, nie był nigdy Chetmanem, lubo niegdy ſwoią dywizyą zbił Tátarow pod Wiśniowcem; ták y nie żył w wyrážonych latách, bo dopiero umarł Roku 1529. iak List wyráża Zygmunta I. dany Kmićie ná Láſkę Wielką po śmierci iego, to ieſt w roku 78. potym czáſie, kiedy tamten Stániſław *de Chodecz* Junoſza był Chetmánem, o czym *Nie-*

 ſiecki

siecki tom: 1. *fol:* 2do *verbo* z Chodcza. Záczem, iż tenże Autor, ma wiele po sobie świadectwa Hálickich z Chodcza, pieczętuiących się Poráiem, (iákoż y teráźnieyszego wieku Hálicczy z Chodcza tym że kleynotem záſzczycaią się) nie zgrzeszę, że *cum pluralitate* konkluduię, wyrázaiący dokumenta iego *tom* 1. *fol:* 111. Otto z Chodcza, herbu Poray przywodząc *Wapowskiego*, list Zygmunta I. Miástu Krákowskiemu, y Metrykę Koronną. *Item fol:* 121. tegoż wspomina herbu Poray z dokumentem Metryki Koronney 1533. Potym *fol:* 151. Stánisław z Chodcza, herbu Poray. List Kázimierza III. Miástu Lubelskiemu y Krákowskiemu, & *in MS. Petricoviensibus.* Daley *fol:* 152. Otto z Chodcza, herbu Poray, list Zygmunta I. u Olszowskiego *de Primatu* 1518. y 1519. Miástu Krákowskiemu. Tákże *fol:* 157. Otto z Hodcza herbu Poray, *Wapowski Fragment: Stryjkowski, fol:* 737. Znowu pisze tenże *fol.* 225. we dwu mieyscách: Otto z Chodcza, herbu Poray, list Zygmunta I. Miástu Krákowskiemu: á wprzod Stánisław z Chodcza, herbu Poray. List Albrychta Krola 1496. *u Laskiego w-Statucie fol:* 110. *y* 1501. Alexandra Krola Miástu Krákowskiemu 1505. *u Laskiego fol:* 120 &c. Z tąd tedy pewna (iáko się pokáże) iż z Chodczá Háliccy herbu Poray, to iest Roży w zwyż opisaney, od dáwnych wiekow, nie tylko są iednego z wymienionemi záſzczytu, ále też iedneyże krwi, zasług y godnośći z Antenatámi swoiemi. Jáko záś insze Fámilie do tego herbu náleżące, nie tylko w Polszcze, ále y w cudzych Narodach, przez honory, possessye, dystyngwuią się w nazwiskach swoich, ták y Dom pomieniony z Chodcza Hálickich, á to tym sposobem; iż kupiwszy dobra Chodecz ná Pokuciu, iuż nie Poraiami, áni Rożycami, iak ich dawnieysi Przodkowie, ále Panámi Chodczámi, herbu Poray pisáli się, iáko *X. Duryewski* pod herbem Roża wyráźnie ich opisuie. Że zaś Stanisław z Chodcza był Kasztelanem y Starostą Halickim, iáko się podpisał ná przywileiu Krola Kázimierza, danym Miástu Lwowskiemu, w roku 1460. przeto Pánem z Chodcza Halickim był názwany, iáko dowiodę niżey. Tenże sam miał synow trzech: Stánisława, ktory był naprzod Kasztelanem Lwowskim, á po śmierći

Hálickich iedna krew z Rożycámi.

Inię z Hodcza Hálickich.

Kasztelan y Stárosta Hálicki.

Kásztelan Lwowski.

Piotra

Piotra Myszkowskiego, Woiewody Łęczyckiego, y Marszałka w roku 1507. wźiął Laskę Wielką Koronną, z ktorą wraz trzymał Stárostwo Lwowskie, iak iest wyraźnie ná Liśćie Zygmunta I. dánym Krupkom w roku 1515. z tąż Laską w pomienionym roku, Krolowi kredensował ná Kongreśie Wiedeńskim. Pisał o nim *Author Signatorum*, lecz śmierći iego rok źle wyráźił, iáko się pokázuie z *Bielskiego fol: 529.* ktory o nim wspomina, á zaś daley *fol: 543.* opisuiąc Kongress Wiedeński, pisze go Stánisławem z Chodcza, á *Decius fol: 102.* w tymże Kongreśie, zowie go Stánisłáwem Hálickim, obadwa Marszałkiem Wielkim Koronnym tytułuiąc go; w czym się obadwa nie pomylili: bo tegoż Stánisława z Chodcza, iuż Halickim zwano dla tego, iże Oćiec iego był Pánem Hálickim, iákom wyżey dowieść deklárował, y tu dowodzę *ex P. Niesiecki tom: 1. fol: 251* ktory wyliczáiąc Marszałkow Wielkich Koronnych, ták pisze: Stánisław z Chodcza, herbu Poray &c. y daley mowi: Dwoch tu po sobie Stánisławow kłádźie Autor Xiążki, *Auroræ Solis Sarmatici*, iednego Stánisławа z Chodcza, drugiego Stánisławа Hálickiego, ále iedenże to był Stánisław z Chodcza, ktorego iáko y bráćią iego, Ottona Woiewodę Krakowskiego, y Páwła Kásztelana Rádomskiego, że z Oyca Kásztelana Hálickiego byli urodzeni, *vulgus*, ba y niektorzy Historycy, Hálickiemi zwáli: iákoż y Chodecz, z ktorego się oni piszą, pod Haliczem iest. Umarł ten wielki Mąż pełen zásług w Oyczyźnie, roku 1529. iák wyraźnie świadczy list Krola Zygmunta I. w Piotrkowie, ktorym tegoż roku po śmierći Stánisława z Chodcza Halickiego, Marszałka Wielkiego Koronnego, konfirował Laskę Wielką, Piotrowi Kmićie. Mąż to był nie tylko w Senaćie, ále y w Obozie zásłużony, kiedy pod Wiśniowcem z innemi, ná głowę Tátarow poraźił dwadzieśćia y pięć tyśięcy w roku 1512. zá Xiążęćia Michała Wiśniowieckiego, z Xiążęćiem Ostrogskim, Hetmanem Litewskim, będąc ná pomocy, o ktorey wiktoryi, *Kochaw: in Paneg: Bielski fol: 521. Starowol: in Bellat: Sarm: 187. &c.* Otto z Chodcza Halicki, brat Stanisława, po ktorem wźiąwszy Kasztelanią Lwowską, nie długo ná niey zabawił, bo w prędce postąpił

Marszałek W. Koron:

Kombinácya wątpliwośći

Error poprawiony.

Zasługi Stanisław: Halickiego.

Otto Halick Kasztelan Lwowski,

ná Woiewodztwo Podolſkie, z tego ná Ruſkie, z Ruſkiego ná Sendomirſkie, z Sendomirſkiego ná Krakowſkie, ná ktorym umarł, lecz ktorego roku, wiedźieć nie można, lubo piſali o nim ći Autorowie, ktorych wſpomniałem między Honoryuſzami wyżey, pod tymże herbem wyrażaiąc go. *Paweł Kaſztelan Połaniecki, Radomski.* Paweł Kaſztelan Połaniecki, á potym Radomſki, ſyn trzeći Stanisława z Chodcza Kaſztelana Halickiego, brat wyráżonych, ieſt piſany ná Liśćie Krola Alexandra roku 1505. danym Miaſtu Lwowſkiemu: z tych trzech braći iednego, było ſynow dwoch, ále nie można wiedźieć ktorego, iż Dobra ich y tranſakaye poſzły *in deſolationem* przez naſtąpione *hoſtilitates*, przez co y ſukceſſorowie podupadłſzy, zdrobnieli w honorach y fortunie, z ktorych ieden był Jozef, drugi Dobrogoſt z Chodcza Haliccy, urodzeni z Bączalſkiey, herbu Gozdowa, ktorzy w Podgorzu y Płockim dźiedźictwa mieli, á pochodźili z Dalechowic gniazda ſwoiego, wſzędy náuką y dzielnośćią znákomići. *Iozef y Dobrogoſt Haliccy. Bączalſcy.* Ci záś obadwa Jozef y Dobrogoſt, że ieſzcze nie małey fortuny byli, że y honory álbo Urzędy, lubo nie wiadome w teraznieyſzych czaſach, dawnośćiami mieli, z tąd poznać; iż ſię z Domami znacznemi przez połanowienie łączyli, iako Iozef Halicki ożeniony w Woiewodztwie Ruſkim z Grabińſką herbu Pomian, z ktorego Domu był ieden Kaſztelanem Roſpirſkim 1458. *Grabińſcy.* Ian y Alexander Grabińſcy, byli Opatami Oliwſkiemi, *Starowol: in Monumen:* Hieronim był Kaſztelanem Sieradzkim, ktorego wſpomina konſtytucya *fol:* 25. pod czas kommiſarſtwa iego do granic Sląskich, tęn záś miał w małżeńſtwie Dorotę Gębicką Woiedzanką Łęczycką. *Gębiccy.* Władysław był Chorążym Brzeskim Litewskim, ktory miał pierwey Wołowiczownę, potym Bykowską Kaſztelankę Podlaską, iak wyraża Bełzeckich Genealogia, ktora potym była zá Iozefem Fredrem. *Wołowicz. Bykowſcy. Fredrowie.* Tenże Iozef Halicki z pomienioną Grabińską, miał kilku ſynow y corek dwie, iedna zoſtała Mniſzką Reguły S. Dominika w Przemyślu, druga poſzła zá Samuela Bala, herbu Gozdawa, Chorążego Przemyślskiego, Domu ſtárożytnego y zacnego. *Bal.* Synowie Iozefa Halickiego, gdźie ſię lokowali, pewnośći nie maſz, to iednak wiadomo, iż Haliccy w Podgorzu znayduią ſię.

Dobro-

Dobrogoſt Oćiec Prádźiada Jana Hálickiego, ktorego tu fámilią piſzę, ożeniwſzy śię ná Podolu z Humiecką, herbu Ju- *Humiecka*
noſza, powrućił ná Pokućie y ośiadł, gdźie nie máło ſpendowawſzy ſubſtancyi ná oſwobodzenie dźiedźictwa Chodecz, támże śię zoſtał. Dom żony iego Humieckiey z dáwna był godny y zaſłużony w Polſzcze: bo Woyćiech Humiecki w Woiewodztwie Podolſkim był Káſztelánem Hálickim 1613. á potym Kaſztelanem Kamienieckim; corka Jędrzeia Káſztelana Kamienieckiego z Zámiechowſkim, miała corek dwie, z kto- *Zámiechowſky.*
rych iedna była zá Szembekiem Kaſztelanem Kamienieckim, *Szembek.*
á po iego śmierći poſzła zá Łużeckiego Woiewodę Podolſkiego. *Łużecki*
Stefan Humiecki był Podſtolim Koronnym, Półkownikiem Artyleryi Koronney, ná koniec Woiewodą Podolſkim, Senátor wybornego rozſądku, iáko świádczą iego funkcye podięte dla Rzeczy-poſpolitey. Z tey tedy pomienioney Humieckiey, żony Dobrogoſta Halickiego, miał ſynow pięćiu, Jana, Kaźimierza, Antoniego, Felicyána y Karola. Starſzy Jan ſługował w Woyſku, o ktorym nie maſz wiadomośći, czy zginał podczas woyny, czyli też w ktorey Prowincyi ośiadł. Kaźimierz w Woiewodztwie Ruſkim bez potomſtwa umarł. Antoni y Felicyan tamże koło Hálicza ná Pokućiu zoſtáwali, potym iák ich potomſtwo zeſzło, álbo dokąd obroćiło śię, wiadomośći nie maſz.

Karol ſyn naymłodſzy Dobrogoſta, Pradźiad Jana Halickiego, oddaliwſzy śię od braći ſwoich Antoniego y Felicyána, *Kośćielecka*
ożenił śię z Kośćielecką herbu Ogończyk, z ktorą miał potomſtwo niżey wyrażone. Dom Kośćieleckich herbu Ogończyk, dáwno w Polſzcze wſławiony: mowi o ich pobożnośći, Hoſius Kárdynał y Biſkup Polſki; w roku 1577. *Cum Kośćieleccyi ab Eccleſia Nomen ducant, nulla unquam in re ſeparari* *Pochwały*
ab ea volunt, nec puto, poſt hominem memoriam fuiſſe familiam illam *Kośćieleckich.*
in mea Patria, quæ ſe magis Eccleſiaſticam eſſe declaraverit, & unius S. Catholicæ, Apoſtolicæ Romanæ Eccleſiæ traditiones omnes, pari ſtudio defenderit: y że żádnego nie było nigdy heretyka z Domu tego, niżey wyraża. *Ożechowſki in Orat: funebr: Sigiſmundi I.* chwali ich miłość ku Oyczyźnie, że wielkie ſummy maiący ná Malborgu y inſzych dobrach Krolewskich, *modo o-*

bligatorio u nich zoſtaiące, dárowali Oyczyźnie zá Krola Kázimierza. Chwalą ich tákże inśi Autorowie z męſtwa, y wiele cnot znakomitych, ia tu ſamych tylko przednieyſzych Senatorow y Miniſtrow ſpominam, oprocz inſzych Urzendnikow, o ktorych w teyże Familii kożdy czytáć może. Zyli tedy w
Senatorowie y Biskupi Senaćie Kośćieleccy, Januſz Woiewoda Brzeski Kuiawski roku 1247. Mikołay Woiewoda Gnieźniński około roku 1258. Paweł Woiewoda Łęczycki rok 1326. o ktorych *Długoſz*, *Kromer lib*: 9. *Bielſki fol: 223. Paprocki y Nakielſki in Miechow: fol: 250.* Woyćiech z Kośćielca Woiewoda Brzeski Kuiawski, Januſz Woiewoda Inowrocłáwski 1420. Woyćiech Kaſztelan Brzeski Kuiawski 1413. Mikołay Woiewoda Inowrocławski 1457. Mikołay inſzy Woiewoda Brzeski Kuiawski 1456. *Długoſz fol: 333. lib: 13.* Jan Woiewoda Inowrocławski 1497. Mikołay Biskup Chełmski 1498. Mikołay Woiewoda Brzeski Kuiawski 1501. Iędrzyi Podskárbi W. Kor: 1515. brat iego Mikołay Woiewoda Brzeski Kuiawski 1524. Staniſław wprzod Inowrocławski, potym Kaliski, ná oſtatek Poznáński Woiewoda, umarł 1530. Jan Woiewoda Łęczycki 1545. Jan Woiewoda Inowrocławski 1546. y drugi Brzeski Kuiawski 1550. Jan Woiewoda Sierádzki 1524. Mikołay Woiewoda Kaliski, Andrzey Woiewoda Poznáński, Stániſław Woiewoda Sierádzki, y Jan tegoż Krzeſła, Generał Wielkopolski 1563. Mąż wielkiey powagi, o ktorym *Hoſius Epiſto: tom: 2. fol: 416.* Był tenże pier-
Opalińska. wey Łęczyckim Woiewodą; corki iego, Katarzyna Opalińska
Rokoſowska Marſzałkowa W. Kor: Regina Rokoſowska Podskarbina W. K. Ian Kaſztelan Miedzyrzycki 1609. Krzyſztof Kaſztelan Inowrocłáwski; Łukáſz Biskup Poznáński, Stániſław Kaſztelan Bydgowski. Więcey o tym Domu wyraża *Nieſiecki tom: 2. fol. 935. & ſequentibus*, tu tylko dla záſzczytu Halickich ze krwi ma-
Hálicki ćierzyńskiey, kłádą się pomienioni, maiąc ſynow Károl Halicki z Kośćieleckiey dwoch, Sylweſtra y Andrzeia, z ktorych pierwſzy gdźie ośiadł, nie wiem.

Andrzey z Chodcza Halicki, ſyn drugi Karola Dźiád Iana
Kmitowie Halickiego, miał zá ſobą Kmićiankę, z zacnego y ſtárożytnego Domu herbu Srzeniáwa z Krzyżem. Piſze bowiem *Cromerus lib*: 3. że w roku 1374. Ian Kmita Staroſta Sieradzki, zgro-

zgromádźiwszy swoy Powiat, náieżdżáiącemu Wielkąpolskę Władysławowi Mnichowi záſtąpił, y zbił woyſka iego ták dalece, że ſąm Władysław śiadſzy ná łodkę, ledwo śię ſalwował przez Wiſłę do Zamku Złotoryiſkiego. Piotr Kmitá był Kaſztelanem Lubelskim 1400. *Długoſz lib:* 10. á potym postąpił ná Woiewodztwo Sendomirſkie. Anná Kmicianká, byłá zá Lanckorońskim Kaſztelanem Woynickim 1379. Mikołay Kaſztelán Przemyski 1436. potym Kaſztelan Lwowski 1451. Dobiesław Kmitá Kaſztelan Woynicki 1460. dalcy Kaſztelan Lubelſki y potym Woiewoda, ná koniec Woiewoda Sendomirski 1478. Piotr ſyn Dobiesławá, Marſzałek Wielki Koronny 1496. Spiski, Sądecki Stárosta, y wraz z Marſzałkostwem, Woiewoda Krakowski 1503. Drugi Stániſław Kaſztelan Wiślicki 1493. Kaſztelan, potym Przemyski, dalcy Woiewoda Ruſki, złączony z Kátarzyną Tarnowską, śiostrą rodzoną Jana Kaſztelana Krákowskiego, Hetmána Wielkiego Koronnego. Piotr Kmita, náprzod Kaſztelan Lubelski, potym Woynicki, wkrodce Sędomirski, ná ostatek Woiewodá Krakowski, Marſzałek Wielki Koronny, Starosta Krákowski, Spiski, Przemyski, Kolski, miał Hrabiankę z Gorki, Woiewodzankę Poznańſką, ktorey Oyca wielkie dzieła y rozliczne záſługi opiſuie *Bielſki fol:* 521. & 552. Byli poźnieyśi, y ſą dotychczas w pomnieyſzych honorach Kmitowie, w Woiewodztwie Krákowskim y indziey, mnie tu dosyć przednieyſzych wſpomnieć, z ktorego Domu y herbu Kmiciánką pomieniony Andrzey z Chodcza Halicki mieſzkáiąc ná Wołyniu, trzymał dobrá *modô obligatoriô* názwane Dermań od Xiąząt Sanguſzkow, gdzie z niey ſpłodził ſynow, Kazimierza, Alexandra, Samuela y Hrehorego Halickich. Káźimierz ſłużył w Woysku Litewskim, potym został Bazylianem Xiędzem w Klaſztorze Byteńskim, Prowincyi Litewſkiey: o Hrehorym niewiem. Alexander ſyn drugi Károlá Halickiego, z Kmiciánki urodzony, Ociec Jáná, Marſzałkuiąc w Xięstwie Li: u Sápiehow, potym u Xiążąt Sanguſzkow, Gubernátorſkie dyſpozycye trzymaiąc w Dobrach Bielskich, y Iarosławſkich, ożenił śię z Wiłłocką herbu Sas, z ktorą ośiadł ná Wołyniu, trzymaiąc Dobra nie daleko od Dubna, *modò obligatorio*,

Lanckorońskie. Tárnowska. Gorska. Háliccy. Wiłłocka.

Aaa2 názy-

názywaiące śię Miatyn, spłodził synow trzech, Iána, Tomaszá y Iákubá, z tych ieden został u Sapiehy, Woiewody Podlaskiego w Hrabstwie Wysockim y Siemiatyckim ná Funkcyi Kommissarskiey lat 9. odstawszy, umarł w Dobrach swoich, w Woiewodztwie Podlaskim w Willanowie. Iákub został Xiędzem Reguły S. Dominika w Wilnie, Samuel brat rodzony Alexandra, sługiwał w Woysku Litewskim, ożenił śię w Powiecie Słonimskim, z Domu Michałowską, Konowiczową
Michałow Konowiczowa Wdową ná Uzłowcách, z ktorą miał synow czterech, Káźimierza, ktory był Proboszczem Międzyrzeckim, w Powiecie Słonimskim; Alexandra, ktory czásu rewolucyi od Szwedow zginął, pod Komendą Pana Hrehorego Oginskiego, Starosty
Pacyńianka Zmudzkiego; Konstantego, ktory ożeniwszy śię z Pácyńianką, ośiadł ná Oyczyznie w Powiecie tymże ná Uzłowcach, ma synow sześciu, Idziego, Felicyána, Károlá, Antoniego, Symona, y Ludwika. Ian z Chodcza Hálicki syn Alexandra, zostawał ná usługach u Pánow Litewskich, ożenił śię z Katarzyną
Iarocka Iarocką, herbu Ráwicz, Skarbnikowną Mozyrską, z ktorego Domu w Woiewodztwie Sendomirskim początki swoie máiącego, Stanisław Iárocki był Kasztelanem Záwichostkim, y Marszałkiem Nadwornym Koronnym, *Łaski w Statucie* 1507. y 1515. Wilchelm Iarocki był Dworzaninem Krolá Zygmunta I. Są ciż Iaroccy w rożnych Woiewodztwách, Urzędnikámi, iáko w Krákowskim, Ruskim, w Sęndomirskim &c. Ian Halicki z pomienioną Kátarzyną Iarocką, maią syná Sylwestra, y Ludwika, y corek trzy, Wiktoryą, Teressę y Katarzynę.

PRAW-

PRAWDZIC HERB.

EPIGRAMMA

Dat Fortuna dapes, promptus ſtruit hic Leo menſas,
Admovet & ſellas murice tectus Honor.
Hæc jubet in plauſum lituis reſonare triumphos,
Bibit Mars Patriæ dulce ſalutis opus.
Poſtea conceptus formant. Leo detinet orbem
Alterutrum Patræ, Rex Leo noſter erit.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt Lew zołto rudawego włoſa, wybiegaiący z muru cegielnego, w łapach przednich trzymaiący prawdę ſtołową, ogon ma do gory zákręcony, ſąm záś w polu niebieskim obrocony paſzczeką w lewą ſtronę, iák *Okolſki tom:* 2. *fol:* 496 *y Niesiecki tom:* 3. *fol:* 724. wyrażaią, ále Grutowie y niektore Domy, w prawą ſtronę tarczy noſzą obroconego. Na hełmie takiſz Lew drugi z prawdą, z korony wychodzący. *Wyrażenie herbu*

Bbb PO:

POCZĄTKI HERBU.

Androclus Gencarba.

WEdług zgodney relacyi Historykow dawnych, bywał zwyczay w Rzymie zá poganow, że oddanych ná śmierć do więzięnia ludzi, wyprowadzano ná *Amphitheatrum*, gdzie dla uciechy swoiey wypuszczano przeciw nim bestye dla pożarcia. Trafiło się, iż nie iáki *Androclus* w Dácyi urodzony, służył u Prokonsula rządzącego Afryką, ná ktorego że był zły tyrańsko, nie mogąc wycierpieć uszedł od Pána swoiego ná puszczą y zchował się w skałę, gdzie miał łożysko swoie Lew okrutny, zástawszy tę iamę bez bytności iego, iż był wyszedł ná polowanie, ná ktorym tarń mu utkwił w nogę. Powrociwszy Lew okaliczony do łożyska swego, nie wszedł do niego, ále ciężko ryczał żáłosnym głosem. *Androclus* wpoł umárły, zrozumiawszy że iest w iámie iego, wyszedł chcący się ucieczką salwowáć, ále Lew upadszy mu do nog, począł łaskawie stopy mu lizać podaiąc nogę okaliczoną. Ten wyiąwszy cierń ostry z łapy, krew wycisnąwszy y chustką obwinąwszy, wnet uzdrowił go. Lew záwdzięczaiąc łáskę Androklowi, żywił go przez trzy lata połowami swemi, wiedney iamie mieszkaiąc z nim; iednák stęskniwszy sobie żyć z bestyami, wyszedł z puszczy, á błąkaiącego się w Afryce złapał Pán iego Prokonsul, od ktorego uszedł, y oddał go do Rzymu ná wieczne więzienie; po tym w krotce wyiachawszy ná łowy Prokosul, złapał tegoż samego Lwa kazusem, y darował go Cesarzowi. Siedzą obadwa kilka lat w więzięniu, nie wiedząc o sobie, aż gdy Cesarz sprawuiąc igrzysko wezwał Senatorow y przednich Pánow, kazał wyprowadzić Androkla ná Amphitheatrum, y Lwa zgłodniałego wypuścić do niego. Trafiło się iż tenże sąm Lew do niego był wypuszczony ná pożarcie, ktory rozpędziwszy się do Androkla záiuszony, poznáł dobrodzieia swego, á łaszac się około niego z radością, upadł mu do nog, y począł lizać stopy iego. Cesarz dziwuiąc się temu z gościami przytomnemi, mniemał, że Lew oczarowány, więc ná probę kazał wypuścić ku nim Tygrysa okrutnego, ále Lew zászedłszy mu impet, wpoł go rozerwał. Przyzwany *Androclus* do Cesarza pytaiącego się, coby miał zá sekret ze Lwem na niego ták

łaska-

łaskawym, powiedział wszystko tymi słowy. *Cum Provintiam Africam Dominus meus Proconsul rexisset, in se quotidianis flagris me ad fugam coëgit in sylvam & specum, quo deinde Leo iste accessit cruento pede gemitus edens. Ego tremui totus, sed Leo viso me mitis accessit, sublatum pedem porrexit, quasi opem postularet. Ego stipem ingentem vestigio ejus haerentem avulsi, conceptamq; saniem expressi, ille pede inter meas manus reposito recubuit paulisper & convaluit, atq; ex eo die ego & Leo eodem specu, eodemq; cibo viximus triennium. Nam ferarum, quas venabatur, opimiora membra ad me in specum deferebat. Sed cum taederet me vitae illius ferinae inde etiam fugi, & deprehensus á militibus Domino meo Romae redditus sum, qui ob fugam me ad bestias damnavit. Intelligo autem hunc Leonem iterum captum, nunc beneficii gratiam mihi referre.* To wyraża *Joannes Zachon Mundi mirabilis Æconomiae tom: 2. fol: 317. ex Æmiliano lib: 7. de Animal. cap: 48. Aulo Gellio Noct. Attic: lib. 5. cap: 14. Schotto Phys: cur: lib: 8. cap: 44, § 8. & aliis.*

Powziąwszy Cesarz tę relacyą, uczynił tryumf Androklowi z powinszowaniem od całego Miasta Rzymskiego, y zaraz go nobilitował, daiąc mu za herb Lwa z swoiemi sukcessorami, á ukarowawszy dobrami ożeniony roskrzewił familią w Rzymskim Państwie, z ktorey byli, czy są do tych czas w Niemczech *de Dinheim* familie, ztąd ieden przyiachawszy z nad Renu do Polski, zá Bolesława Krzywoustá, imięniem *Jędrzey Dinheym* Hrabia, zaślubił sobie Jana Prawdy Sędziego Ziemskiego Gostyńskiego, Hrabi ná Szczawinie y Trąbkach dziedziczkę iedynaczkę, y ztąd názwał się Prawdzicem około roku 1123. *Acta Terrestria Gostinensia*, pomiiąc że tak wielka fortuna ná niego spadła, przydał do herbu swoiego Lwa, prawdę stołową, ktorą się żoná iego pieczętowała, co szerzey wyraża *Niesiecki, tom: 3. fol: 725.* Odmiana herbu Androkla, w sukcessorach iego pierwsza była, że murem y Lwem pieczętowali się, iż ieden Rycerz tego herbu przyiachawszy do Hetury, poiął dziedziczkę z Domu *Melminora*, ktory pieczętował się murem czerwonym, y do niego przydał Lwa swoiego.

Bbb2 PRZE-

PREDNIEYSI y WIADOMSI DYGNITAZRE HERBU TEGO.

Jan Latalſki, herbu Prawdzic, będąc Arcy-Biskupem
Látálski Gnieźnieńskim, umarł 1540. *Damalewicz.* Tenże Latalski był pierwey Biskupem Krákowskim do roku 1537. *Starowolſki* Piotr herbu tegoż, będąz Biskupem Poznańskim umarł 1254. *Długoſſus.* Ján Latalski, z tego Biskupſtwa poſtąpił ná Krakowskie 1535. *Treterus.*

Jan herbu Prawdzic, będąc Biskupem Płockim, umarł
Gulczewski 1310. Także Mikołay z Gulczewa 1369. y Stániſław z Gulczewá 1371, po nim Dobieſław Sowká z Gulczewa 1379. pomarli będąc Biskupami Płockiemi: *Długoſſus & Łubieńſki.* Franciſzek herbu Prawdzic Polák, będąc Biskupem Wrocławskim ná Sląsku umarł 1198. *Długoſſus.*

Tuczapski Makary Tuczapski herbu tego, był pierwſzym Władyką Lwowskim 1548.

Latalski Januſz Latalki, będąc Woiewodą Poznańskim, umárł 1557. *Paprocki, Nakielſki &c.* Marcin herbu tegoż, był Woiewodą Brzeskim Kujawskim 1259. *Okolſki, Paprocki &c.* Tákże Ię-
z Lábiſzyna drzey z Lábiſzyna 1383. *Duriewſki*, y ponim drugi Marcin z Labiſzyna był temże Woiewodą, około roku 1421. *Liſty*
Szczawińſcy *Krolewſkie.* Iakub Szczawiński, herbu Prawdzic, umárł Brzeskim Kuiawskim Woiewodą 1637. *Starowolſki.* y Ian Szymon Szczawiński zmarły 1652. *Porządek Elekcyi.* także To-
z Labiſzyná maſz Szczawiński 1653. *Danicw Kaza.* Macicy z Labiſzyna, był Woiewodą Inowrocłáwskim 1422. *Liſty Krolewſkie.* Iánuſz Látalski, z tego Woiewodztwa poſtąpił ná Poznańskie 1539. *Liſt Krolewſki.* Paweł Szczawinski, umárł tymże Woiewodą Inowrocławskim 1679. *Conſtit:* 1678. *&c.* y Iakub Albrácht Sczcáwinski żyiący w roku 1683. *Zawadzki.*

z Radzanowa Páweł z Radzanowa herbu Prawdzic, był Woiewodą Bełzkim 1436. *Okolſki & alij.* Ian z Kmączáła y z Nieborowa także
Hunowski 1452. *Statut Mazowiecki.* Paweł Hunowski, umarł tymże
Niſzczycki Woiewodą Bełzkim 1477. *Bielſki.* potym był Ięgdrzey Niſzczycki, *Paprocki & Okolſki*, y Mikołay Niſzczycki 1540. *Okolſki y Liſty Krolewſkie.* Piotr Niſzczycki umarł tymże Woiewodą 1597. *Załuſki.* Stániſław Włodek także 1615. *Con-*

ſtit:

ſtit 1698. &c. Krzyſztof Niſzczycki 1620. *Metryka Koron:* *Nſzczycki.*
Alexander Łáſzcz umarł tymże Woiewodą Bełzkim 1720, *Łaszcz*
Nieśiecki.

Páweł Niſzczycki był Woiewodą Płockim 1390. *Paprocki & Okolſki.* Ninogiew z Kryſka, herbu Prawdzic tákże 1430. *z Kryska* *Idem uterq;* Jędrzey Niſzczycki w roku 1460. po nim ſyn *Niszczycki* iego Jędrzey tákże, poſtąpił ná Bełzkie około roku 1480, *Paprocki et Okolſki* Migniew z Kryska 1501. *Paprocki.* Jędrzey *z Kryska* Niſzczycki 1524. *Lukaſz Paprocki.* Alexander Jłowski 1555. *Niszczycki* *Jłowski* *Starowol: &c,* Woyciech Kryski 1615. *Acta terres: Płocen: &c.* *Kryski* byli Płockiemi Woiewodámi.

Felix Brzeski, herbu Prawdzic, był Woiewodą Mazowiec- *Brzeski* kim 1525, *Okolſki.* Staniſłáw Kryski także, *Bielſki.* Hieronim *Kryski* Párys umarł tymże Woiewodą 1606, *Okolſki* Stániſław Sar- *Parys* *Sarbiewski* biewski około roku 1661. *Conſtit: &c.* byli Woiewodámi Mázowieckiemi.

Paweł Szczawiński, herbu Prawdzic, był Woiewodą Pod- *Szczawiński* laskim 1632. *Okolſki et alij.* Dobiesław z Szczawina, był Woiewodą Rawskim 1335. *Paprocki.* Jan z Gulczewa także 1544. *Liſty Krolewſkie* y Jędrzey z Gulczewa, ktory umarł 1572. *Gulczewskiey* *Paprocki.* Januſz Latalski, herbu tego, był Kaſztelanem Poznáńskim 1512. *Załuski & Okolſki.* Januſz Latalski, z Łęczyc- *Latalski* kiey Kaſztelanij poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1535. *Paprocki et Okolſki.* Paweł Szczawiński był Kaſztelanem *Szczawiński* Łęczyckim 1589. *Nuptiæ Zamoſcæ.* Mikołay Szczawiński umarł tymże Senatorem 1620. *Starowolſki.* Iakub Albrycht Szczawinski, poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1679. *Acta Caſtren: Lancici.*

Jan Szymon Szczawinski, z Kaſztelánij Brzeskiey Kuiawskiey, poſtąpił na Woiewodztwo Kujawskie 1643. *Okol: &c.*

Jan z Labiſzyna, herbu Prawdzic, był Kaſztelanem Ino- *z Labiszyna* wrocławskim 1459. *Długoſz* Szymon Szubski tego herbu, *Szubski* umarł 1572. *Paprocki et Bielſki* Páweł Szczawinski był tymże *Szczawiński* Kaſztelanem 1590. *Przetocki:* y drugi Paweł Szczáwiński, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1669. *Conſtit:* Iakub Albrycht Szczawiński poſtąpił ná Kaſztelanią Łęczycką 1671. *Nieśiecki.*

Włodek Staniſław Włodek herbu Prawdzic, z Kaſztelanij Lwowskiey poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1593. *Idem.* Felix
Parys Parys herbu Práwdzic, był Kaſztelanem Lubelskim, y nim
z Nieboro- umarł 1695. *Confæderat: Ord: &c.* Wacław z Nieborowa, był
wa Niſzczy- tymże Kaſztelanem 1498. *Liſty Krolewſkie.* Piotr Niſzcyński
cki z tegoż Krzeſła, poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1597.
Łaszcz *Conſtitutio.* Alexander Łaſzcz poſtąpił tákże na toż Woiewodztwo 1706. *Nieśiecki.*

z Gulczewa Iędrzey z Gulczewa był Kaſztelanem Płockim 1408. *Pa-*
Szczawiń- *procki.* Sasin z Szczawina tákże 1452. *Okolſki.* Woyciech Kry-
ski Krys- ski tákże 1635. *Nieśiecki.* Paweł Niſzczycki tákże 1708. *Za-*
Łaszcz *łuſki.* Alexander Łaſzcz był Kaſztelanem Czerskim zá Krola Stefana w roku 1578, *Paprocki et Okolſki.* Adam Parys
Parys także *Okolſki.* Zygmunt Parys około roku 1637. *Porządek E-*
Kruszyński *lekcyi.* Waleryan Kruſzyński, herbu Prawdzic, umarł Káſztelánem Gdańskim 1724. *Załuski.*

Kryski Felix Kryski, będąc Kanclerzem W. K. umarł 1617. *Okolſki et alij*, krory pierwey był Podkanclerzym do roku 1613. *Okolſki &c.* Felix Kryski Referendarz Koronny, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey 1603. *Braun.* Iákub Szczawiński
Szczawiń- ski Sarbiew- 1616. y potym 1620. w Warſzawie. Stániſław Sarbiewski, Sta-
ski roſta Grabowiecki w Warſzawie, 1647. byli Marſzałkami Izby Poſelskiey, *Comment: de Iur: regnan.* Oprocz wyrázo-
Laszcz nych, znayduią ſię ieſzcze ci Dygnitarze. Iozef Łaſzcz był
Szczawiń- Koadiutorem Biskupſtwa Kijowskiego. Albrycht Szczawiński,
ski Sołohub był Woiewodą Łęczyckim 1683. Sołohub był Kaſztelanem Zmudzkim. Ian Sołohub był Podskarbim W. Litewskim.
Cybulski Ian Cybulski, Woyski Wyſzogrodzki był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1580. także Szymon Szczawiński, Woiewodá Brzeski Kujawski 1645. *Nieśiecki.*

HERBOWNI PRAWDZICOWIE,

Zebrani z Okolskiego *tom: 2. á fol:* 500. *ad fol:* 519.

Beſcy z Beska w Chełmskiey Ziemi.
Bietkowscy czy Biedkowscy w Mazowſzu y Zie: Wyſzo:
Bielscy w Krakow: Powiecie Zatorskim.
Bogaccy w Mazowieckim.
Bro-

Brochowſcy, czy Brachowſcy z Szczawińskich idą.
Brudzyńſcy z Zlátalskiemi iednego działu.
Brzeſcy w Płock: ieden dom z Nieborowskiemi y Kobylnickiemi.
Cybulscy w Mazowſzu y Ziemi Wyſzogrodzkiey.
Czeczotkowie w Raws: Woie:
Dębſcy w Płockim Woiewod:
Dzwonowſcy w Poznańskim
Gałęſcy w Kaliskim.
Giedzińſcy z Giednia w Powiecie Ciechanowskim.
Gołębiowſcy nie piſze kędy
Gołyńſcy w Mazowſzu y ná Zawkrze.
Gorazdowſcy w W. Polſzcze
Goſtomſcy w Ciechanowskim y W. X. Litewskim.
Gradowſcy z dawney familij.
Gulczewſcy z Gulczewa
Hunowſcy w Bełzkim
Iłowſcy w Zięmi Łomżyńsk:
Kruſzyńſcy, czy Kruſzeńſcy w Chełmskim, z Bolemina.
Kryſcy w Płockim Woiewod:
Kucharſcy w Ciechanowskiey Zięmi, y w Ruskim.
Kukálſcy w Liwskiey Ziemi.
Kuklińſcy w Płockim.
Łabiſzyńſcy z Łabiſzyna Hrabiowie.
Łaſzczowie w Woiewodztwie Bełzkim.
Latalſcy z Łábiſzyna Hrabiowie.
Łaściſzewſcy z Łabiſzyna.
Łaſzczewſcy w Płockim.
Łazniewſcy w Bełzkim.
Łáyſzczewſcy w Sochaczewskiey Ziemi.
Makośieiowie z dawną familią *fol:* 516.
Miśiewſcy w Sochaczowsk: Zi:
Nieborowſcy támże.
Nieborſcy w Ziemi Wyſzogr:
Niſzczyńſcy czy Niſzczyccy z Gulczewa.
Nośielſcy w Zakrocimskiey Z.
Pakoſławſcy w Oſtrzeſzowsk: Powiecie.
Páłuccy pod Praźniſzęm.
Páryſowie y Paryſzewſcy z Poryſzewa.
Piwo w Płockim Woiewodzt:
Poczerniccy w Ciechan: Zie:
Policcy w W. Polſzcze, inśi w Litwie w Wileńskim.
Pośienicki w Nurskiey Ziemi.
Radzanowſcy w Płockim.
Rokitniccy w Dobryńskiey Z.
Rynaczewſcy iednego działu z Laskiemi Hrabiami, z Łabiſzyna.
Sękowſcy w Płockim y Poznańskim Woiewodztwie.
Sierakowſcy z Sierakowa, w Woiewodztwie Mazowieckim, Powiecie Ciechanow:
Sierpſcy z Gulczewa.
Smarzewſcy z Ciechanowsk: w Dobryńskiey Ziemi.
Smitkowſcy nie piſze kędy.

Sokołowſcy nie piſze kędy
Sołohubowie w W. Xięſt: Li:
Strożewscy w Wyſzog: Ziemi.
Strzałkowscy nie piſze kędy
Szczawińſcy z Szczáwina ſtarego, nowego, wielkiego, borowego, w Woiewodzt: Rawskim, Powiecie Goſtyńskim y Łęczyckim.
Szymakowscy w Ciechan: Zie:
Trąbſcy z Szczawina ná Trąbkach.
Wierzbowſcy w Podlaśiu z Kuchmiſtrzowa.
Witoſławſcy ná Siedlcu pod Znınem.
Włodkowie w Ruśi.
Wołczkowie z Mázowſza w Ziemi Chełmskiey.
Zabiccy w Mazowſzu.
Zaiączkowscy w Krakowskim
Zeleńscy w Rawskim.

Z poźnieyſzey indagacyi Niesieckiego *tom:* 3. *fol:* 726. te ſą herbownych Prawdzicow Imiona wyrażone.

Arciſzewski.	Gockowski.	Lutomski.	Partein
Bereza.	Gorzuchow:.	Mańkowski.	Płocki.
Bętkowski.	Goski.	Micowski.	Pruski.
Bigański.	Grata,	Młocki	Rudzki
Bratoſzewski	Grek	Molski.	Sarbiewski
Bułakowski.	Kinicki	Nieledewski.	Siciński.
Chrybski	Kobylnicki	Niemiński	Smitkowski
Ciemniewski	Końsiadzki.	Obalkowski	Szubski
Dębołęcki	Kurski	Obrociwor	Tarżecki
Domiechow:	Leſzkowski	Oryſzowski.	Tomiſławksi
Działowski	Łukomski	Pakoſz	Tuczampski.
Go-	Lu-	Par-	Zubczewski.

Byli też y ſą Sobotkowſcy. Andrzey Sobotkowski, podpiſany Chorążym z Powiatem Oſzmiańskim pod czas konfederacyi w Olkinickim poſtanowieniu drukowanym 1700. An. y w Braſławskim Powiecie byli, y tám mieli poſſeſſye Dziedziczne, herbu Prawdzic Sobotkowſcy, jako ſię znayduią *in Actis* tegoż Powiátu dowody.

*****

PRO-

PROCEDENCYA
PRAWDZICOW De KOSOW
G R U I O W,
HERBU PRAWDZIC.

Pierwszy Genearcha *Androclus*, w Rzymskim Páństwie rozkrzewił Fámilią teráźnieyszych Prawdziców Polskich, iák wyżey napisałem, ktorego opiewa to *Pòëma* moie.

Androclus náypierwszy Genearcha Domu tego.

PRofero, quod multis jam congrua tempora fastis
 Narrant, & memores edocuere libri.
Androclus gaudens anima meliore Creantis
 Seruit, & ecce suo munere sentit onus.
Sive manus jussis, seu gratis prabet amica
 Curis, pro pretio flagra reportat Heri.
Jam multis rebus, quas tractat, sufficit ipse;
 Jam sua non merito res celebrata venit.
Sed nec sic humilis, nec jam sic promptus iniquæ
 Complacet obsequiis, anxius ille domûs.
Cæditur & pugnis, & crebro fuste cruentus,
 Proq; tot auxilis verbera dura refert.
Sustinet, ast horret rabidos natura furores,
 Postquam dissimilem jam videt esse sibi.
Carnifices inter virgas sibi membra nocentes
 Saucia miratur, justus in ungue labor.
Jam sibi non compos, variô confunditur æstu,
 Ire dolor svadet lustra, redire timor.
Plorat sydereæ consultans lumina noctis,
 Et pedibus tremulis arripit inde fugam.
Aufugit in sylvas, intratq; cubile Leonis,
 Sed dum vitat Herum, non fugit ille feram.
Gaudet depositô cæco pallore recessu,
 Ast madidas tergens rore tepente genas,
Non procul á latebra fremitum, sat Pane silente,
 Audit; tum profugum se putat ipse peti.
Audit, & ecce Leo veteris redit incola rupis,
 Horrisono gemitu sydera, saxa, replens.

 Irruit

Irruit ex campo ſpumans venabula rictu,
Ignarus prædam ſponte veniſſe domum.
Conſidet ad latebram, tum feſſus fauce cruentâ
Rugit, & ad gemitus obvia ſylva gemit.
Plorat difficilis plorare Leo; quatit antrô
Androclo gelidus membra rigente pavor.
Inremit ut folium jactans violetior Eurus,
Vox pavidam mentem, terret & ipſe Leo.
Tandem collecto Superorum numine ſenſu,
Exit in auram ſe præda voranda ferens.
Aſpicit, & triplici miratur ſiſtere plantâ,
Tum triſtem lachrymis audet adire feram.
Æſtuat imprimis, ſed poſtquam cernat eundem,
Protinus in læſo ſubſtitit ira pede.
Mox jam ſingultus audit, rorantiaq; ora,
Nutibus advertens, ut ſine voce rogant.
Ungve Leo caudaq; loquens, varijsq; figuris,
Ad plantas ſeſe ſternit amicus ei.
Lambit eas, lambitq; manus, & porrigit acri
Transfoſſum in campis vepre rigiente pedem.
Spectat & Androclus lente trahit ulcere ſpinam,
Fæcibus expurgat, faſciat, átq; ligat.
Hoc morbo medicamen erat: quis enim audeat eſſe
Langventis medicus? quem medicina timet.
Quis numeret poſthac plauſus, gratesq; Leonis?
Qui mulcet cicuris ungvibus, ore libat.
Ut ſociat pedibus, ſtrictis amplexibus hærens,
Verus amicitiæ, nam Leo, fortis amor.
Dum quoq; perſentit crudum levitare dolorem,
Mox volat aucupiô ſolvat ut iſta ſuô.
Regreditur prædam referens in fauce venatu,
Diſſecat & mediam partitur inter eum.
Sic per tres annos chirurgo gratus mico
Servit, & hic comedit ſolis ad aſſa jubar.
Tædeat aſt illum, brutis animantibus, atq;
Vivere cum ſaxis, arboribusq; diu.

Egreſ-

Egressus sylvis, variè per Regna vagatur,
Et servum miserum captat acerbus Herus.
Tigridibus ferior, cum sævis bellua pardis,
Quod Leo non fecit, fecit iniquus homo.
Horrida monstrorum quem tellus Africa pavit,
Quem genuit saxum, post aluere feræ.
Ursorum mala progenies, Furijsq; timenda,
Verberat innocuum, compedibusque ligat.
Mittit & ardentem crudeli sangvine Romam,
Ut possit fonte hoc deposuisse sitim.
Retibus interea capitur Leo gratus amico,
Et captus Regi traditur inde suo.
Insidet hic caveam, sed duro carcere plorat
Androclus, superos, auxiliumq; petens.
Nescit uterq; suum, Pilades & tristis Orestes,
Nec pariter casu claustra venisse simul.
Mos erat antiquis Romanis perdere vitam,
Instanti placitâ morte carentes rei.
Ergo theatrali pro furijs ducitur insons,
Mittitur & caveâ jam macer ille Leo.
Expectant avidè rigidam spectacula mortem,
Et cupidus quivis colla tetendit homo.
Proruit, ast medio sistens blandèq; salutans,
Accedit comitem lætus in ante suum.
Applaudit caudâ memori, vestigia lambit,
Alloquitur gestis, oscula chara ferens.
Sic etiam miserô fatô recreatur Achates,
Solvitur, & stricto compede verus amor.
Obstupuit populus, cum sit mirabile visu,
Perfidus ast Princeps asserit esse magum.
Recludunt Pardum, qui exhorrens acribus uncis,
Dilaniet tanti fervidus ossa viri.
Sævit in Androclum pedibus, tum morsibus; atqui
Stans Leo, mox rabidum dissecat ungve gravi.
Vincit, & Androclo resonant spectacula plausus,
Curia gratatur, Murice vestit Honos.

 Tradit

Tradit opes Princeps, charis complectitur ulnis,
Roma dat & sociam, sorte favente sibi.
Nobilis hinc Fasces tractans, acresq; secures,
Arma Leonis fert, ut quibus author erat.
Crescit ut ex tenui virgâ terebintus & ornus,
Sidera sub cæli culmina summa ferens:
Sic Genearcha suus, de spina crevit ut arbor,
Quam plantæ sivit fortius iste Leo.

Jákom námienił wyżey, że potomstwo tego Androkla Lwem samym pieczętowało się w Páństwie Rzymskim, co wyraził *Okolski tam: 2. fol: 496.* mowiąc. *Arma Leonis originem habent in Jtalia, sicut apparet in Familia Illustri Malaspinarum, qvi simillime Leone ex muro prosiliente utuntur, sed quia illi utuntur murô albô, Pravdzicij veró utuntur muro rubeo, ut Historici tradunt, ideò illa Arma Mala spinarum superius vocavimus Pielgrzym, quia à Peregrino Portugalensi habet suam originem hæc familia Malaspinarum, ex qva multi fuerunt Heròés, Cardinales, Episcopi, Duces, Præfecti Civitatum in Italia; ista vero vocantur Pravdzic: eadem tamen arma sua Leonis & Muri constanter affirmat dicta Familia, qvod & Bielscius innuit cum armis Leonis & Muri Pravdziciorum, de quorum Leone Aulus Giellius lib: 5. cap: 14. ex Appione Polyhistore refert, quod etiam P. Anton. Balinghelm Soc: I E S U in libro Morum à brutis petita institutio refert.* Potym opisawszy historyą Androkla, (ktorego Androdem mianuie, bo rożnie go historycy zowią, iáko *Giellius* Androkié, *Æmilianus* Androklem, *Okolski* Androdem) wyprowadza iego procedencyą przez rożne kraie, áż tu do Polski, mowiąc. *Cum autem quidam clarus militiâ ex posteris illius, ex Familia Mæninorum in Hetruria, quæ murum rubeum pro stemmate defert, accepisset conjugium, arma nobilitatis suæ conjunxit cum armis Mæninorum, & hinc crevit Leo ex muro exiliens.* Demum posteritas hujus in Germaniam ad Rhegnum venit, ubiq; domicilia fixit, & his armis in Palatinatu Rhenensi, utuntur nunc Comites de Dinhein, ex quibus Andreas Dinhein, aucupandæ gloriæ militaris gratiâ, Boleslao Krivousto Rege bellicosissimô regnante Anno 1123. in Regnum venit, quibus plurima trophæa duxit

Kardynali Zwycięzc: Wodzowie.

xit, nomenq; ſuum celebre fecit, ipſi unicam filiam ſuam Ioannes Prawda, Judex Terræ Goſtinenſis, Comes de Szczavin & Trąbki, de qua agunt Acta Goſtinenſia, in conjugiem petenti non denegat: majorum ille ſuorum memor conjuntionis ſclicet armorum, etiam arma conſortis ſuæ, circulum videlicet hunc patinarum ſeu ſublicium, armis ſuis conjunixt, atq; Leoni geſtandum dedit, à quo poſteri deſcendentes, ut conſtat ex literis fundationis Eccleſiæ Trąbſcenſis & alijs, quæ extant, honorati ſunt titulo Comitum, in quibus ſcribuntur Comites de Trąbki, Comites de Labiſzyn, Comites de Gulczow, & Comites de Sczawin, qui omnes ſunt armorum Prawdzic, quod conſtat in appenſione ſigillorum ad illas literas Anno 1313. in quibus omnes illi nominantur inter ſe fratres. W iakich záś godnośćiach Senatorſkich te Domy były, wyráź łé wzwyż między Dygnitarzami, potym iednak imionami od dobr nábytych rozroźnili śię, tak iż teraz nie można wiedzieć doſkonále, ktory pochodźi od ktorego Prawdzica, przez lat 443, częśćią dla Aktow zágubionych *per hoſtilitates*, częśćią przez ognie trafunkowe ſpalonych dokumentow, iáko pod czas rebellij Kozackiey y náiazdow Moſkiewſkich w Woiewodztwie Kijowſkim y Bracławſkim zá Krola Iana Kaźmierza wſzyſtko zginęło Szlachćie Polſkiey támże zá Dnieprem lokowanym, gdzie y Kaſper Gruia máiąc dziedziczne dobra ſwoie Fulczyn y inſze, tám od Kozakow zábity, z ktorego śmierćią wſzyſtkie dokumenta dawnieyſze z rożnemi Przywilciami Krolewſkiemi záginęły, o ktorey rewolucyi doſyć ieſt wiadomośći u náſzych Hiſtorykow. Ten Káſper Gruia miał zá ſobą Bieśiadowſką herbu Połtora Krzyża, z ktorą *procreavit* Samuela Gruię, tęn ſłużył woynę z Xiążęćiem Ieremiaſzem Korybutem Wiśniowieckim, u ktorego będąc Pułkownikiem y miewáiąc nie raz kommędy nad Woyſkiem, náuczył śię od młodośći ſwoiey łatwo y doſkonale gromić nieprzyiaćiela, nie raz z Chmielnickiego rebellij nad Tatarami y Kozákámi tryumfował zá kommęndą tegoż Wodza ſwoiego. Tenże Samuel Gruia, ieſzcze zá Krola Władyſławа ſłużąc woynę bywał Rotmiſtrzem pierwey, gdy Xiążę Ieremiaſz Wiśniowiecki

Kaſper Gruia *Bieśiadowſka* *Wiśniowiecki*

śniowiecki powrociwszy z Cudzych krajow, zebrał woyska trzydzieśći tyśięcy, y niemi Krola Władysława obozy aukcyonowáł, z ktoremi dobrze uzbroionemi, y swemi dwudźiestą tyśięcy przydanemi wyprawił do Moskwy, pod kommędą
Kolęnda Mielecki Iana Kolęndy, y Stefana Mieleckiego. Z inszemi Pułkownikami y Rotmistrzámi był Samuel Gruia, áżeby mieczęm y ogniē támeczne kráie wyczyśćili przody, niżeli Krol Władysław ruszył śię z woyskiem. Nierozpośćieraiąc śię z historyámi woiennemi Krola Władysława IV. ktore czytáć kożdy mo-
Łubieński że u *Łubieńskiego Scholastyka Krak: teraznieyszego Sekretarza Wielkiego Koronnego*, bywał Samuel Gruia z Woyskami, po tey expedycyi Moskiewskiey szczęśliwie wygraney, u Ferdynandá II. Cesarza, po upadku Wászteyna y przeciw Kalwinow y poruszonych Francuzow, w Syryi y Bawaryi, z kąd nád kom-
Sieradzki Wieruszowski Noskowski Gromadzki mendami Iana Kolędy, Stánisława Sieradzkiego, Stánisława Wieruszowskiego, Páwła Noskowskiego, Iána Gromadzkiego, Sámuela Gruia z inszemi, chorągwie aż do Páryża poprowadzili, gdzie Woyska Francuskie, z ferworem Marsowym nápádłszy, z oręża wszelkiego y armat ogołoćili, y ćiągnących zá niemi Kálwinow y Lutrow poskromili. Po zwyćięstwie y odebraniu Smoleńskiego, Siewierskiego, Czerniechowskiego Xięstwa, przez Krola Władysława, roku 1635. przeciwko
Wiśniowiec Zamoyski Koniecpolski Lubomirski Abazego Baszy grassuiącego w Podolu, były kommędy zlecone Xiążętom Wiśniowieckim, Zámoyskięmu, Koniecpolskiemu, Lubomirskiemu, pod ktoremi znáydował śię z Pułkiē swoim Sámuel Gruia, gdzie wiele nie przyiaciela z Turkámi, Tatarami y Kozákami, nád rzeką Muszką poráźili, z kąd uchodźić muśieli na Wołoszczyznę y Multanią z rozłożonemi Obozami przy brzegu Dnieprowym, pod wśią Studźiennicą. Iednym słowęm mowiąc: w rożnych był okázych woiennych Samuel Gruia, ktore śię zá Krola Władysława IV. y Ieremiasza Wiśniowieckiego Korybuta praktykowały, o czym wieleby po-
Rożne utarczki zá Samuela Gruia. trzeba pisáć, co wyraża *Temberski Palm: Corybuth: y Historycy dawnieyśi*, iáko z woyskami Potockich y Wiśniowieckich pod Moszczynami y Kuneykami, Tatárow y Kozakow mnogość zgromili, trzydzieśći tyśięcy Tatárow, ná Ochmatowskie

ſkie pola, przez Siną wodę przeprawuiących się zbili, y rozproſzyli z Jeremiaſzem Wiśniowieckim roku 1638. Pierwey ieſzcze przeciwko Tatárſkim koſzom y Kozackim rokoſzom pod Kamieniec wybiegaiącym, y zamek Skálſki áttakuiącym z Baſzą Tureckim Murtazym, z kąd uſtąpić muśieli. Ná polach tákże Káwidźińſkich, pod czas Traktátow Pruſkich 1635. uſpokoili mięczem y ogniem Záporowſkich Kozakow pod Stárżą, Hołotwem, Zołninem, Sachnomoſtęm, gdzie ich znieśiono roku 1636. Ná polach Piławskich, Konſtantynowskich y Oſzyńskich, nácieraiący ná Kozakow záporowskich. Po obraniu Krola Ianá Káźimierza 1649. przeciwko Bogdana Chmielnickiego, z Ieremiaſzem Wiśniowieckim, iuż Woiewodą Ruskim, pod Zołninem, Konſtantynowęm, Zbáráżem y Roſołowcámi, gromiąc Tátarow z Kozákami y Chmielnickie go partye gminami tám będącemi, gdzie złapáwſzy trzech Pryncypałow Kozactwa Záporowskiego, łby im poućinać kazáno, á gdy pierwſzemu kát ućiął głowę, skakać ná placu poczęła, drugiemu y trzećiemu toż uczyniwſzy, wſzyſtkie się zeſzły, y zębámi gryść się poczęły z podźiwieniem tegoż Samuela, y inſzych woysk tamże przytomnych y z niemi będących. Co gdy donieśiono Chmielnickiemu, rzekł temi ſłowy: *Bohatyr weliki Nebeſki zápalił świt, budet horyty śim lit, á po dwoyſtim śim lit, budet śwityty Lacki świt.* Iakoż áże po dwudzieſtym roku rebellij iego, Kozacy z Tátárami y inſzemi, uſpokoieni. Był Samuel Gruia Rotmiſtrz Woysk Litewskich, z pomienionym Xiążęćięm pod Zborowem, Bereſteczkiem, gdy Inſtan Gerey, Tatarow y Kozakow Cyrkiewskich, Náháyskich, Petichorskich, Semeńskich, Perekopskich Wielkim był Chanē y protektorem przećiwko Oyczyzny, y ludźi wyprowadźił na pola Bereſteckie Sześć kroć ſto tyśięcy, roku 1651. z ktorey batalij, dla Polski ſzczęśliwey, Inſtan Gerey Chan Tátarski y Kozácki ledwo ućiekł, po ktorego umknięćiu Thoajbey y Marady Sołtánowie, z ſześćią Agámi, to ieſt Wodzami zgineli; á Mażuw, to ieſt Szlachetnych Panow Tatárskich, bez liczby pobito. Będąc potym Samuel Gruia w Woysku Pułkownikiem, y często generalną Kommędę nad partyami miewaiąc

Dziwna hiſtorya

Woyna pod Bereſteczkiem

Dokument dźielności Samuela Gruia. Xiążęćia Ieremiaſza Wiśniowieckiego, zá Krola Władyſła-wa IV. y Iana Káźimierza, mocno gromił Ordę, Turkow, Tatárow, Kozakow, czego dokumentem ieſt mieyśce nád rzeką Zbruczą, pod wśią Szczaſnowſką, nie dáleko miáſteczka Orchawicc, gdzie podſtąpiwſzy pod Oboz Turecki w nocy przez rzekę Zbrucz, ktora ieſt bárdzo błotniſta, rzucił faśiny, gdzie z partyą ſwoią przeprawiwſzy śię, wiele Turkow tyśięcy na placu położył, ktora wieś Szczaſnowſka z przyległośćiámi dana potym była od Xiążęćia Jeremiaſza, temuż Samuelowi Gruiowi, Pułkownikowi y Generałowi Rotmiſtrzowi; ktory na tym mieyścu, gdzie rzućił był faśiny wyſypał groblą, y do tych czas názywa śię Gruiowſka grobla. Tenże Samuel Gruia, gdy iuż Zadnieprze odpadło od Polſki, przenioſł śię do Wo-*Libiſzowski* iewodztwa Wołyńſkiego, gdzie poiął *in ſociam vitæ* Konſtancyą z Libiſzowa Libiſzowską, herbu Wieniawa, z ktorey familij Prándota Libiſzowski, Podskarbi Pruski, wieś Libiſzow záłożył 1460. y od niey śię z ſukceſſorami nazwał Libiſzowskim, ktory przedtym był Wieniawitą Leſzczyńskim. Bielski iego dzieła Rycerskie, przeciwko Krzyżakom ſławi *fol:* 410. *y Kromer lib: 24.* Krzyſtow Libiſzowski był Podwoiewodzym Łęczyckim, Poborcą z Seymu 1635. Ięḋrzey y Kaźimierz Libiſzowſcy dziedzice Libiſzowa w Opoczyńskim *Ryſzkowski* 1692. Ian Libiſzowski, Mąż Rycerski, o ktorym *Conſtit:* 1662. *fol:* 32. Zofia Libiſzowska była zá Pawłem Ryſzkowskim, Kaſztelanem Mściſławskim. Tenże Samuel Gruia, Pułkownik y Rotmiſtrz Woysk Xiążęcia Ieremiaſza Wiśniowieckiego, wziął po żonie ſwoiey połowe Libiſzowa, w Woiewodztwie Sęndomirskim, Powiecie Opoczyńskim, po tym w tymże Woiewodztwie, á Ziemi Stężyckiey kupił wieś Sarny *jure hæreditario*, ktora do tych czas ieſt w poſſeſſyi Samuela *de Koſow* Gruia, Stolnika Bracławskiego y braci iego, wnukow wyżey pomienionego Samuela Gruia, Pułkownika *Mikołay Gruia* y Regimentarza, ktory z Libiſzowską *procreavit* ſyna iednego Mikołaia, Oyca Samuela Grui Stolnika Bracławskiego, y braci iego niżey wyrázonych.

Sieniawski Tęn Mikołay Gruia *in obſeqviis bellicis* záwſze zoſtawał, ſłużąc po Huſarsku z Adamęm Sieniawskim Kaſztelanem Krákowskim

kowskim

kowskim Hetmánem Wielkim Koronnym, o ktorym ták pisze *Nieśiecki tom: 4. fol: 92.* Tráfił ná zákłocone w tey Oyczyznie czásy, kiedy nie tylko Szwedzkie zámachy, ále y domowe rozruchy, ledwie icy o zgubę nie przyprawiły. Przecież y Szwedow pod Káliszem y ná innych mieyścach, ták śiły przytarł, że Oyczyzna z ostatniey prawie toni zdała się bydź od niego salwowana. Záczem y Mikołay Gruia bywał ná tychże potyczkach. Wziął *in sociam vitæ* Annę *de Stulimow* Falęcką, ktorey Oćiec był *Terrigena* Woiewodztwa Lubelskiego, herbu *Leszczyc*, to ieśt Brog. O ktorych pisze *Okolski tom: 1. fol: 88.* Falęcki *in Masoviensi Palatinatu; Martinus Aulicus Augusti Regis, Revisor Capitaneatuum, OEconomus Masoviæ, Succamerarius Sieradiensis; qui licet non literatura, sed quotidiana experientia & diligentia, magna facile exercebat, & cum laude eximia.* Nieśiecki zás powiada *tom: 2. fol: 141.* iż z tych był Boruta z Falant Chorąży Warszawski 1452. przywodząc *Statut Maso: fol: 94.* Stanisław Chorąży Zakrocimski 1496. *Stat: Msoviæ fol: 110.* Marćin Falęcki Podkomorzy Sieradzki, á potym Kasztelan Rospierski, z ktorym tytułē podpisał transakcyą Będzińską Roku 1589, wielkiey experyencyi y rostropnośći człowiek, ktorey początki zebrał na Dworze Zygmunta Augusta Krola, á potym ná rożnych funkcyach, iáko to Kommissarzem będąc deputowany do lustracyi dobr Krolewskich w małey Polszcze z Seymu. *Constit: 1564. fol: 39.* Paweł Starosta Zakroczymski 1613. *Constit: fol: 12.* Woyciech pisał się z Czerską Ziemią na Elekcyą Jana Kázimierza Krola, átoli iednak niektorzy z nich z Mazowsza w Przemyślskiey Ziemi ośiedli. Jozef Burgrábia Wyszogrodzki 1674. N. miał zá sobą Barbarę Zaleską wdowę po Krobancwskim, z tey syn Jan Regent Gnieźnieński. Francifzek Podstoli Żytomirski Sędzia Kapturowy Lwowski 1733. *O więcey nie wiem.* Sieniawski. Falęcka. Z Leska Krobanowska.

Tenże Mikołay Gruia, z pomienioną Anną *de Stulimow* Falęcką, *procreavit* trzech synow, to ieśt nayśtarszego Samuela Stolnika Bracławskiego, potym Stanisława y Hieronima, maiących possessyą w Woiewodztwie Sędomirskim, á Ziemi Stężyckiey, wieś Sarny dziedziczną; ktorzy do Grodu Stężyckiego należą. Także w Woiewodztwie Lubelskim, á Powiećie Urzędowskim *sortes in villa* Wierszchowiska. W Wo- Samuel Stanisław Hieronim

iewodztwie Wołyńskim, w Powiećie Krzemienieckim, od Xiążąt Wiśniowieckich, *in obligatione* wieś Jankowice, y Swinnę. Od tychże Xiążąt w Woiewodztwie Kijowskim, á Powiećie Zytomirskim, *in obligatione* wieś Skwirkę, Szaleiowkę y Tokarowkę.

Samuel Gruia Stolnik Bracławski. Samuel Prawdzic *de Kosow* Gruia, Stolnik Bracławski, ſtarſzy Brat wyrażonych, pięknie y chwalebnie rządzący się, żyie czaſu piſania moiego w miłośći y poſzanowaniu osobliwſzym u Panow zacnych y Braterskiey Szlachty, wſzędy maiący ſwoię eſtymacyą, y powagę. Wziął *in ſociam vitæ* Joannę *de Leduchow* Leduchowską, Herbu Szaława. Leduchowská. Jmiona nie ktore Leduchowskich herbu Szaława w Woiewodztwie Wołyńskim, wyraża *Nieśiecki tom: 3. fol: 65.* tymi ſłowy. Deniska Leduchowskiego wſpomina *Metryka Wołyńſka* 1528. Samuel Sędzia Ziemski Krzemieniecki. Jan, Jerzy y Samuel, podpiſali elekcyą Władyſława IV. Stefan naprzod Bracławski, á potym Wołyński Kaſztelan 1676. Franćiſzek naprzod Podkomorzy Krzemieniecki, Poſeł z Woiewodztwa Wołyńskiego na Konwokacyą 1696, potym Kaſztelan Wołyński, miał zá ſobą Siemiaſzkownę, z ktorey Siemiaszkowna Potocka Popiel. ſyn Staroſta Włodzimirski, corka Rożalia, czy Salomea, naprzod Jana Potockiego Podſtolego Kijowskiego, potym Popiela Staroſty Tuczampskiego Małżonka. Staniſław brat iego, także Podkomorzy Krzemieniecki, Marſzałek Trybunału Koronnego w Roku 1701, á potym zkonfederowaney Rzeczy-Poſpolitey Marſzałek; tak obadwa te urzędy piaſtował, że y w Sądach nieskorumpowany ſamey tylko ſprawiedliwośći upatrywał, we wſzyſtkich ſwoich akcyach iedynie na to godził, żeby Oyczyznę nie nadwerężoną przy ſwoich prawach y ſwobodach utrzymał, w czym tak pracował, że mu y ſama przeciwna ſtroná to z chęcią przyznawała, że był bez porownania wielki człowiek, y bez intereſsu kochaiący ſyn Oyczyzny. W Roku 1717. Marſzałkował w Jzbie Poſelskiey y uſtawę Koronną utwierdził to, co związane przy wolnośći umowiły ſerca. Fortuny ſwoiey y zdrowia nie żałował, co mu wdzięcznia nadgradzaiąc Pańska łaska, Woiewodztwo Wołyńskie konferowała, na ktorym umarł 1725, nieśmiertelney pamięći godzien, pochowany w Podkamieniu, kędy Kośćioł Jego ſzczodrobliwośćią powſtał. W Hociniu dobrach ſwoich OO. Trynitarzow fundował

dował, ſzczegulniey do Nayświętſzey Matki nabożny, na ktorey Święto Niepokalanego Poczęćia, do Łucka záproſiwſzy w komitywe z ſobą Rycerſtwo Wołyńskie zieżdżał, mąż pobożnośći wſzelkiey, rozſądku wybornego, ludzkośći nieporownaney, miał za ſobą Maryannę Wielhoską Kaſztelankę Wołyńską, wſzakże z nią żadnego Potomka nie zoſtawił, &c. Wielhorska

Staniſław Gruia Podczaſzy Stężycki, *Poſseſsor bonorum* Wierzchowiska, y Hieronim Gruia Woyski Stężycki brat iego, *Hæres bonorum* Sarny, obadwa w Kawalerskim ſtanie Roku 1756. od wſzyſtkich eſtymowani. Ze záś ták krotko wſpominąm tu procedencyą ſtárożytnego od wiekow Domu Gruiowskiego, ta ieſt tego racya, iż przywileie y dokumęnta dawnieyſze zaginęli, iák świadczy manifeſt zánieśiony do Aktow Zamku Czerskiego, *feria 5ta. poſt Dominicam Remiſ: Quadrage: proxima A. D.* 1659. tu wyrażony. Ad Officium & Acta præſentia Capitanealia Cernenſia perſonaliter veniniens Generoſus Samuel Gruia, olim Generoſi Nicolai, quondam Conſtantini Gruia filij, atq; Mariannæ Biesiadowska Conjugum legitimorum, de Palatinatu Braclanenſi filius, inhærendo Conſtitutionibus Regni, in Comitijs Regni Generalibus Varſavienſibus Anno proximè elapſo Celebratis, de manifeſtationibus ratione amiſſorum munimentorum faciendis, ſancitis. Quam primum eidem Conſtitutio eadem innotuit, coram edem Officio ſolenniter manifeſtatus eſt de amiſſis ſui manifeſtantis, pronecеſſariis, præſertim Privilegio indigenatûs, Generoſo olim Stephano Gruia Proavo ſui manfeſtantis, à Sacra Regia Maieſtate benigniter collato, & ad Acta Caſtren: Capitanealia Vinnicenſia authentica Regni porrecto, aljsq; inſcriptionibus, contractibus, diſpoſitionibus ſummarum Pecuniarium Bonorumq;, in eodem Palatinatu Braclavienſi exiſtentium, quibusvis Actis authenticis Regni, in perſonam Proavi, Avi, Parentiſq; ſuorum, factorum & recognitorum, per rebellionem Koſacorum ac hoſtile Tartarorum ſublatis. Quæ præmiſſa omnia, licet per exſtractum cum Originalibus iiſdem inſcriptionibus Fratri ſui manifeſtantis natu ſeniori ad manus poſt fata Parentum parata erant, verùm quoniam ex permiſſione Divina in expugnatione Fortalitij ac Oppidi Tul-

Staniſław y Hieronim Gruiowie.

Manifeſt o zatraceniu Dokument:

Tuleczyn, cum eodem fratre Generoſo Gaſpare Gruia, una cum Uxore ac pueris, totaq; ſubſtantia crudeliter per rebelles Coſacos interemptis perierunt, quæ nullo modo aſſequi poſunt, nemoq; de manifeſtantibus in hiſce omnibus, uti juvenili ætate ad ſervitia bellica Regni, ad hoc uſq; tempus non deſinendo, ſiquidem & alij fratres duo ſe manifeſtante natu quamvis juniores, unus ſub Biała Cerkiew, alter verò ſub Varſavia in conflictu cum hoſtibus Regni, quibus omnia nota erant, occubuerunt, in formare, in adeundiſq; poſseſſionibus in ſupra ſcripto Palatinatu Braclavienſi per Proavos, Parenteſq; ſui manifeſtantis pacificè poſſeſſis, adeundis ac jure defenden: & abſq; eiſdem inſcriptionibus patrocinari nemo poteſt, proinde conſulendo indemnitati detrimentoq; omni, honoris ſui ac bonorum ſecurè naturalis ſucceſſionis concernen: in quantum ex cujuſq; inſtantia in omni Judicio & Officio Regni fuerit, de præinſertis inſcriptionibus, privilegiis, decretis, omnibus in genere, & ſingulis in ſpecie, ſibi manifeſtanti deſervien: in Actis ſupra ſcriptis Caſtren: Vinnicen: exiſtentibus, quibus ſe legitimè ab omnibus Juris impetitionibus quarumvis Perſonarum tutare poſſit, amiſſis & cum Caſtro ſupra ſpecificato; iterum atq; iterum cum quærela manifeſtatur, munimentis offerendo ſe eandem manifeſtationem quamprimum ad Acta Vinnicenſia in ordinem redibunt, adituſq; ad eadem patebit porrecturum. Correxit Boſki.

(L. S)

PRO-

PROCEDENCYA

Na Gruduwſku, w Ziemi Ciechanowſkiey pod Praſnyſzem, w Woiewodztwie Mazowieckim, Poſeſſyonatow y Dziedzicow

GRUDOWSKICH

HERBU PRAWDZIC.

Wielki pokázał ſię error *typi* w Herbarzách: albowiem *Okolſki in Orbe Polono tom. 2. fol.* 516. napiſał *Gradowſcy, antiqva familia, & præmiis honorata &c.* W tego ślady po tym drugi *Nieſiecki tom. 3. fol. 726.* pod Prawdzicem między Herbownemi, piſze także *Gradowſki*, iako też w *tomie 2. fol* 302. wſpomina *Gradowſkich herbu Prawdzic.* Ktorymi Autorami uwiedziony wyraziłęm *tom. 2. fol.* 203. między Herbownemi, te ſłowa: *Gradowſcy z dawney familii*; zaczęm tęn error kaſſuię przyznaiąc, iż na Gruduwſku, w Ziemi Ciechanowſkiey pod Praſnyſzęm, w Woiewodztwie Mazowieckim, Poſeſſyonaci y Dziedzice Grudowſcy, ktorych *erroneé* Okolſki y Nieſiecki Gradowſkiemi wyraża, w pomięnionych mieyścach, piſali ſię od wiekow Grudowſkiemi (: nie Gradowſkiemi :) iako y do tego czaſu piſzą ſię według dokumentow, niżyi wſpomnionych: boteż w tym Woiewodztwie żadnego niemaſz Gradowſkiego, ani *á quô derivarentur.* Ktorych zas *Okolſki y Nieſiecki* wſpomina, ci byli anteceſſorami teraźnieyſzych Grudowſkich, y ná Gruduwſku piſali ſię, iako Staniſław w Ziemi Ciechanowſkiey 1648. *Anno*, Towarzyſz pod Huſarſką chorągwią Marcina Potockiego, ktory wydał do druku relacyą Prawdziwą Dyſputacyi Nowogrodzkiey mianey 1630. *dnia 9. Stycznia in 4to w Wilnie.*

Errory popstrzeżone.

Anteceſſorowie

Z tych Antenatow, oprocz wielu ſławnych y dobrze zaſłużonych Meżow, był Tomaſz na Gruduwſku Grudowſki, Dziedzic y Poſeſſor; ktory miał za ſobą Szydłowſką z Woiewodztwa Płockiego; z tych był Jgnacy Xiądz Kanonik w Pułtuwſku; Anna Xieni Panięn Benedyktynek w Łomzie; Floriyan Czeſnik Ziemi Nurſkiey, Dziedzic ná Ciborzu w Ziemi Michałowſkiey, *ex 1mo voto* z Zaruzkii, był Adam Bonifacy *binominis*; z ktorego *cum* Kiſielnicka ieſt Jozef Towarzyſz Znaku Pancernego I. W. Imci Pana

Szydłowſka

Zaruzka. Kiſielnicka

Ggg Michała

Michała Skorzewſkiego Staroſty Pyzdrſkiego; drugi Alexander Towarzyſz *itidem*; y dwie corki Maryanna, y Scholaſtyka Panny, y Julian naymłodſzy na Zaruziu y Kuleſzcze Dziedzic w Woiewodztwie Mazowieckim, Ziemi Łomżyńſkiey; także Staniſław Xiądz w Seminarium Pułtuwſkim nie dawno zmarły. Z drugiego zaś małżeńſtwa z Koſſowną ſynowicą Woie-
Koſsowna wody Malborſkiego, był Jan, z Kalkſzteynowną *ſterilis*, na Gruduwſku, y Dylewie w Ziemi Dobrzyńſkiey maiętnośći leżącey, w Powiecie Rypińſkim Dźiedzic, Podczaſzy Dobrzyń-
Kosnicki ſki; Franciſzka *Uirgo innupta*; Maryanna Koſnickiego Cześnika Kiiowſkiego małżonka, z ktorey ſześćiu ſynow y
Ciſſowſka dwie corki. Klara Ciſſowskiego, Skarbnika Dobrzyńskiego małżonka, z ktorey Jozef Staroſta Starorypiński; Katarzyna Koziobrodzkiego Podſędka Ziemskiego Dobrzyńskiego mał-
Kozi brodzki żonka; Petronella Pląſkowskiego małżonka; Roża Stolińskiego
Pląſkowſki Stolnika Michałowskiego małżonka, Anna Panna. Woy-
Stoliński ciech Cześnik Ciechanowski żyiący gdy to piſzę, na Dylewie w Ziemi Dobrzyńskiey, á Powiecie Rypińskim leżącym, na Wierzbowie y Kobyłach w Woiewodztwie Chełmińskim Dziedzic, y na Gorczeniczce, w Ziemi Michałowskiey w Woiewodztwie także Chełmińskim; ktory z Lewald Powalską ſpłodził nayſtarſzego Adama, nie da-
Powalſki wno zmarłego; Jędrzeia Kapitana w Regimencie Gwardyi konney Koronney I. K. M. y Rzptey, Ewę zá Murzynowskim Cho-
Murzynowſki rążym Michałowskim; Scholaſtykę Zakonnicę O. S. Benedykta Reguły w Toruniu; Antoniego, także naymłodſzego Ludwika Miecznika Ziemi Łomżyńskiey w Woiewodztwie Mazowieckim.

Maią te kolligacye, iáko ſię z Panegirikow pokazuie, to ieſt: Czapskich, Koſſow, Bielińskich, Prebendowskich, Po-
Kolligacye doſkich, Denhoffow, Wulffow, Kczewskich, Kraiewskich, Piwnickich, Działowskich, Lewald Powalskich, Sierakowskich, Sułkowskich, Kiſielnickich, Sulkowskich, Sumińskich, Białobłockich, Kraſińskich, Ciſſowskich, Koźiobrodzkich, Pląskowskich, Koſsobudzkich, Jeżewskich, Kośnickich, Gniazdowskich, Bagniewskich, Godlewskich, Janiſzewskich, Murzynowskich, Płacheckich, Dorposkich, Borowskich, Radzimińskich, Stolinskich, Zaruzkich, Bromirskich, Kokitnickich, Kanigowſkich, Chamſkich, Rutkowſkich, Lewald Gorskich, Lewald Jezierskich, Orłowskich, Dziżyńskich,

Szydło-

Szydłowskich, Modzelewskich, Danowskich &c. &c. bardzo wiele znacznych Domow.

A łubo tak ſtarożytna Familia y wielce zaſłużona Oyczyznie, nie potrzebuie zadnych dowodow zaſzczytu y prerogatywy ſwoiey; ná skonwinkowanie iednak pomięnionych Autorow, iż na Gruduwsku Dziedzicami ſą, y od wiekow byli, ná ktorych Dobrach Grudowskiemi, nie Gradowskiemi, piſali ſię; nie ktore dokumenta Ziemskie y Grodzkie alleguię tu, iako: *Anno* 1685. *die* 15. *Julii Łomzæ*, po zakonczoney Jntercyzie przedślubney y wypłaconym zapiſie, kwity Wielmożnego Jmci Pana Floriana, niegy W. Jmci Pana Tomaſza na Gruduwsku, z W. Jmć Pánią z Borowskich małżonką ſpłodzonego ſyna, in rem Magnificorum Zaruzkich, uczynione y zeznane, po zakończonym małżeńſtwie z Zaruzką, małżonką ſwoią. *Anno* 1677. w Łomży, Zaruſcy, Grudowſcy, Tarnowſcy, *approbant & inſcribunt & quietant ſeſe ad invicem de ſummis. Anno* 1710. *in Nowogrod Civitate Palat. & Ducat. Mazowiæ S. R. M. graſſante protunc peſte in Civit. Łomzenſi, Diſtrictûs proprii, fer. 4 poſt. Feſtum Divi Ægidii, Magnific: Florianus, olim Thomæ Filius, Bonorum Grudowſka hæres, Magcæ Annæ Koſſowna conſorti ſuæ chariſimæ, ſummam in Bonis ſuis inſcribit. Anno* 1718. w Kowalowie Grodzie Chełmińskim roborowany małżeński kontrakt, inskrypcya, kwity z poſagu wziętego W. Imci Pana Woyciecha Grudowskiego, Cześnika Ciechanowskiego, Jmci Pannie z Lewald Powalskich &c. *Anno* 1726. *die vero* 8. *Julii* w Łomży, działy, kontrakty, roboracye, między W. W. Jmcią Panami, Woyciechem Grudowskim z iedney, á W. Jmcią Panem Bonifacym Grudowskim, bracią rodzonemi, także z ſynami W. Jmci Pana Floryana Grudowskiego z drugiey ſtrony w tęn ſpoſob; iż Wielmożny Jmc Pan Woyciech Grudowski, będąc naturalny ſukceſſor miedzy inſzemi bracią y ſioſtrami Dobr Zarudzia, tudzież maiąc tak Donacyą od żyiących Rodzicow na pomienione Dobra Zarudzie ſtare, w Ziemi Łomżyńskiey, Powiecie Oſtrołęckim, w Woiewodztwie zaś Mazowieckim, leżące, iako ceſſyie *in perſonam ſui* od ſioſtr ſwoich rodzonych, toieſt &c. &c. ktore donacye y ceſſyie *inſtantaneè* oddaie, Imc Pan Bonifacy Grudowski *per præſent:* Dokumenta niektore

 tegoż

tegoż kwituie *&c.* Dalii wyraża oblokwencya tey Transakcyi tak: W. Jmc Pan Woyciech Grudowski assekuruie się uspokoić za medyacyą Przyiacielską, według punktow *mutuô assensu* między sobą spisanych rękami własnemi, y Oycowskich przyciśnieniu trzech Pieczęci podpisanych *&c. &c.* Z kąd w tych Aktach poznác *luculenter*, iż Gruduwska w zwyż namięnionym Ziemstwie, Powiecie y Woiewodztwie, Dziedzicami y Possessorami Grudowscy byli, y są do tychczas: Grudowskiemi pisano ich y wyrażono rzetelnie, nie Gradowskiemi: także Pieczęci Oycowskie, herbu Prawdzica, wolno tamże widzieć, ktoremi po dziś dzień zaszczycaią się z całą familią swoią. Oprocz tego, więcey w tym Domu Starożytnym *ab ævo* znayduie się transakcyi popieraiących, że na Gruduwsku pisali się Grudowskiemi, nie Gradowskiemi, iako y teraźnieysze Autentyki swiadczą, *Anno* 1726. *die* 2. *Augusti*, kontrakt w Zaruziu, Roborowany *Łomzæ*, między W. W. Jmciami Panami, Florianem, niegdy Tomasza z Borowskiey na Gruduwsku Dziedzica synem, Cześnikiem Jnflandzkim, Dobr Zaruzia starego, Kuleszki z przyległościami Dziedzicem, Anną z Kossow małżonką, od tegoż Imci P. Cześnika Panią dożywotnią y Reformacyalną, Ianem Podczaszym Bracławskim, y Woyciechem Bracią, y Synami Grudowskiemi z iedney, à W. Imcą P. Adamem Bonifacym z niegdy W. Imcą Panią Ewą z Zaruzka spłodzonym synem Grudowskim, z drugiey strony, stanął pewny kontrakt *ratione Dispositionis Filiorum, & Bonorum, ac etiam Clenodiorum obligatorum in vim Dotalitii, Magcæ Mariannæ de Grudowskie Kośnicka inscriptt: & designat:* &c. &c. Anno 1723. kontrakty kupne Dobr Dziedzicznych w Woiewodztwie Chełmińskim, *in rem* Dzisieyszego Dziedica W. Imci P. Woyciecha Grudowskiego Cześnika od W. Imci P. Radowickiego, Chorążego Chełmińskiego służące. O Tomaszu Dziedzicu całego Gruduwsku, aż do tych czas pełna Ziemia Ciechanowska wiadomości, bo to był Pan Znaczny y w apprehensyi, w Grodach y Ziemstwach Xięgi y Kancellarye wiedzą o nim, y Dobra kupował, Działy swoie między Bracią czynił swemi, w Ciechanowie, we Mławie, Prasnyszu, dowie się kto ciekawy wiadomości otym że Tomaszu, na Grudowsku Grudowskim.

Dowod prawdy.

PRO-

PROCEDENCYA
Z Rokitnice w Dobrzyńskiey Ziemi y Wielkim Xięst: Litewskim

ROKITNICKICH,
HERBU PRAWDZIC.

Rokitniccy herbu Prawdzic. O tych pisał Paproc: in Anno 1584 fol: 491. Herbu tego dom Rokitnickich, na Dobrzyńskiey Ziemi starodawny y znaczny. Byli wieku mego dway bracia bliźniacy, Mężowie sławni y Rotmistrze fortunni, Jerzy y Waleryan, zostawili potomstwo ieden w Litwie, drugi na Dobrzyńskiey Ziemi. Márcina męża sławnego, z Szwaracką z Domu Rogala, zostało potomstwo, mowi Paprocki. Rokitniccy Szwaracka

Niesiecki tom: 3. Anno 1740. edito, fol: 873. powiada. Rokitnicki herbu Nałęcz w Dobrzyńskiey Ziemi. Ian z Rokitnice Rokitnicki, Starosta Rypieński, y Jakub Chorąży y Starosta Dobrzeński, Rotmistrz Krolewski; 1674. Posłował na Seym 1662. Constit:fol: 2. Tenże czy inszy Chorąży Dobrzyński 1699. Káźimierz Kánonik Płocki, Deputat na Trybunał Koronny 1728.

Jákom záś powiedział, iż Rokitniccy są herbu Prawdzic, cytuię dokument Paprockiego w zwyż wyrażony, y Okolskiego tom: 2. fol: 551. ktory pod Prawdźicem nápisał conformiter. Rokitnicii in Dobrzynensi Terra, fratres unico partu editos eximios milites, referunt Historici Roth magistros probatos & felices, Georgium & Valerianum, horum unus M. D. Litv: alter in Dobrzynensi Terra reliquit posteros non dissimilis fortitudinis. Ex quibus Martinus post militares actus cum Sgaracka armorum Rogala reliquit prolem. Sgaracka Virtuti student, nam opera & nominis splendor invidiam pariunt, virtus autem immota manet. Nicolaus ex Terra Chelminen: Elect: Vladislai IV, subscripsit cum Ludovico & Francisco. Záczęm herb Nałęcz temu Domowi przypisany, iest ze złey informacyi, czy omyłki.

Já ták upewniąm, iż Rokitnickich herbu Prawdzic, w Dobrzyńskiey Ziemi według Paprockiego y Okolskiego, było dwoch braći rodzonych Rotmistrzow sławnych, Jerzy y Waleryan, z nich

Szczawiń ska Kaliń kiewicz. z nich ieden w Wielkim Xięſtwie Litewskim ośiadł, Marcin mąż wąleczny, miał za ſobą Maryannę Szczawińską wdowę po Kalinkiewiczu, nie Szwaracką ani Sgaracką, iák pomienieni piſzą. Ian z Rokitnice Rokitnicki, Stároſta Rypiński, był ſyn Iakuba Rokitnickiego, Chorążego y Staroſty Dobrzyńskiego, obadwa mieſzkali w Zięmi Dobrzyńskiey, y mieli tam ſwoie poſſeſſye znaczne, byli Połſami ná Seym. Wſpomniony Ian *Dąbska.* Rokitnicki, ſyn Jakuba, poiął zá żonę Bogumiłę Dąbską, z ktorą *procreavit* Máryannę Rokitnicką. Tá Maryanna poſzła *Podoſcy* zá Mikołaia Podoskiego, Woiewodę dziśieyſzego Płockiego, (gdy to piſzę) z ktorym miáła ſynow, ieſzcze wſzyſcy żyią, Jozefa Kuchmiſtrza Litewskiego, Tymoteuſza Podkomorzego Dobrzyńskiego, Gabryela Kanonika Gnieźnieńskiego, Franciſzka Stároſtę Rypińskiego, Michała Stároſtę Bobrownickiego, Ignacego Staroſtę Złotoryiskiego, Podoskich. Ten Jákub Ociec, Ian ſyn, y Máryanna Iana corka Rokitniccy, pieczętowali ſię, byli y ſą od wiekow do tych czas herbu *Prawdzic*, á nie *Nałęcz*. Rokitniccy tákże w Ziemi Dobrzyńskiey żyiący, ſą herbu *Prawdzic*, w ſwoich poſſeſſyach dziedziczą, maiąc wieś Rokitnicę w Dobrzyńskiey Ziemi, Tomaſz Rokitnicki Stolnik Dobrzyński, y Kaźimierz Rokitnicki Archidyakon Połtowski, Officyał Płocki, wśi Rokitnicy Dziedzice, bracia rodzeni, w R. 1752. byli rázem Deputatami ná Trybunał Koronny, obadwa w prawie doświadczeni y u Przednich Pánow apprendowani. Andrzey Rokitnicki Czesnik Rożański, *quot annorum, tot meritorum clarus.* Walenty y Mikołay Rokitniccy, pierwſzy ma *Kańgowska. Walichnowska.* żonę Kángowską, drugi Walichnowską. Ian y Máciey Rokitniccy Kanonicy Płoccy. Jeſt ich więcey żyiących w Ziemi Dobrzyńskiey.

PRZE-

PRZEGONIA HERB

EPIGRAMMA.

Obvia noctivagos deterrent monstra triumphos,
Hinc Gladius vobis, Cynthia bina datur.
Hostibus assvetum sed non vitare Draconem,
Omnis in Arma ruens hostis adusq; patet.
Ite procul noctes, & tristia cedite fata,
Lumina vos rident, arma, Dracoq; fugat.

ABRYS HERBOWNY.

NA tarczy w czerwonym polu ieſt miecz z rękoieścią y Krzyżem do gory, ná doł końcem obrocony, pomiędzy dwiema Xiężycami złotemi, połową cyrkułu do śiebie obroconemi, á rogami, ieden w prawą, drugi w lewą tarczy, iako przed nowięm y po nowiu. Ná hełmie korona złota, z ktorey wychodzi poł Smoka z krzydłami y dwiema przedniemi nogami, w lewą tarczy obroconego otworzoną paſzczą, z ktorey płomień wybucha, á w nim tákiż herb, iako ná tar- *Herbowne wyobrażenie.*

ná tarczy wyrażony, iako go ſpecyfikuie Parocki, *w Gniazdzie fol. 304, y o herbach fol: 289. Okolſki tom: 2do, fol: 529. Kleynoty fol: 85.* Pochodzi od herbu Oſtoia tym ſię rożnią cy, iż ma rękoieść u mieczá, ktorego Oſtoia nie ma, y ná koronie Smoka, á Oſtoia trzy ſtruśie piora, dla czego iák mowi *Paprocki o herbach fol. 289. y Nieśiecki tom: 3. fol: 760.* Wielu ſię tego herbu Oſtoia pieczętuią zamiaſt Przegonie, iż wielkie podobieńſtwo ná tarczy maią y ieduey ſą dáwności, zá życia Krola Bolesława Smiałego przyznane, y ándane iednemu Domowi Oſtoyczykow.

ORYGINAŁ HERBU.

Początek herbu Oſtoia

PONieważ Oſtoia y Przegonia Herby ſą iednego podobieńſtwa, iednego wieku, za iednego Krola, y iednemu Domowi pozwolone y nádáne; záczym początki obudwoch razem tu opiſuię dla zupełnieyſzey informacyi, referuiąc ſię z pierwſzym do Oſtoi poprzedzaiącego, lubo *Paprocki w Ogrodzie* pierwiaſtki iego opiſuie, iakoby potomſtwo

Xiężyc pierwſzy

Jafeta, ſyna naymłodſzego Noema, po zmieſzaniu ięzykow pod wieżą Bibilońską, weſzło w Krocyą, y tam Xięzyca za Bożka adoruiąc, na znak rodzaiu ſwoiego, wzięło go z ſobą. Krol Baltazat tegoż Narodu, zá Boskim inſtynktem ruſzywſzy ſię z tamtąd do Saby, czy Sabaudyi Krolestwa, wraz z Gaſparem y Melechiorem Krolami przyſzedł do Betleem, dla obaczeniá y adoracyi PANA JEZUSA, zkąd powrociwſzy, ná znák prowadzącey Gwiazdy, nád Xiężycem ſwoim położył gwiazdę, potym zwyciężywſzy nieprzyiacioł ſwoiego Narodu, *Oſtoią* czy *Oſtawicielem*, to ieſt ochroną ſwoią przywitany był; że zaś Narod zwyciężony adorował Xięży-

Xiężyc drugi z mieczę

ca, ná znak pánowania oboygu Národom, Miecz położył pomiędzi Xiężycami zá ozdobę ſwoię. Z Kroacyi Lech y Czech do Polski poſzedłſzy, z niemi y potomſtwo Krola Baltazara tu przyciągnęło, z ktorych iedne zoſtało ſię w Czechach, á drugie w Polſzcze, z herbami ſwoiemi. *Okolſki tom: 2. fol: 357.*

Opinia inſza

Jednák że wſzyſcy Hiſtorycy inśi zgadzaią ſię o tym herbie Oſtoia, iákom nápiſał wyżey, záczym do tychże początkow iego zá Krola Bolesława Smiałego nádanych referuie ſię lubo y Paprockiego wſpomnianą hiſtoryą nie odwracam, bo

to bydź

to bydź mogło ze dwoch racyi, 1mò. ktorą pisze *Okolski* tymi słowami: *Sed mihi verior apparet origo prima, & concordat cum re & Historicis, nisi forte distinctione salvetur, quod Ostoie in Bohemia origo est ista, Ostoie autem in Polonia, est origo illa, postquam renovationem in Regno obtinuit.* 2dò Iż Krol Bolesław zwyciężywszy Czechy, to iest Bohemią (: według świadectwa Historykow :) y z tamtąd wielki plon ludzi z karbami wyprowadziwszy, przednieyszym y zasłużeńszym sobie, pozwolił używać herbu własnego z wolnością Polską, iako Ostoiom y inszym, á nie zásłużonych, lubo familiantow, miał sobie zá niewolnikow, bráńcow y záwoiowanych. Trzeciá tey opinij

Nie dáremnie tedy Ostoia y Przegonia iednych zászczycał swoich Antecessorow zá tegoż Krola Bolesława Smiałego, y rownym go bydz w dawności przyznaie *Paprocki o herbach lo: citt:* mowiąc te słowa: *O kleynocie Przegonia, ktory z tymże Ostoią rowną dawność ma, á to tym sposobem. Był to właśny Ostoyczyk, y tegoż herbu używał. Potym czasu iednego z Woyska był wysłany na straż, zaiechał daleko, trafił na lud nie mały, ktory do Polski szedł na zdobycz z Morawy, iesli też dla języka, owa naszy na ten czas gotowali się też do ich Ziemie, szedł nayprzod ten Rycerz z Rotą swoią, obaczywszy że zdołać mogł ludowi onemu, obawiaiąc się, áby mu nazad nieuchodzili, obrocił iednego o pośiłek prosząc, á sąm się począł potykáć z Morawczykami, zatrzymował ich na sobie, byli mu silni, przeganiali go częstokroć, niż mu pomoc nadciągneła, wszakoż nie długo był ratowan od swoich, nieprzyiaciela poraził. A iż mu się to zdało nie zacześć, że nosił miecz bezgłowie, prośił áby mu dano zupełny między dwiema Miesiącami, y temuż przydano Smoka, ktoremu płomień z paszczęki wychodzi, dla tego że poraził nieprzyiaciela zagniewany, wszakoż omyłką w tym wieku Potomstwo roznie tych herbow zażywa.* Piszą insi Historycy, że dla tego ten herb nazwany Przegonią, iż pomienionego Ostoyczyka, podczas tey potyczki, lubo z mieyśca ná mieyśce przeganiano, przecież on placu swoiego nie ustąpił. Początek herbu Przegonia. Dla czego Przegonią nazwany.

PRZEDNIEYSI ANTENACI TEGO HERBU.

Ponieważ iednego czasu w Polszcze nabyte są te herby,

 o kto-

o ktorych dopiero nápiſałęm tu, y z iednego Oſtoiow Domu pochozą, záczym co kolwiek wyraźiłem o Oſtoyczykach wyżey, toż ſámo *per Analogiam* rożnych Jmion náleży do herbownych Domu Przegonia, z ktorego przednieyſzych Honoryuſzow notuią tych rożni Autorowie.

Mirosław Miroſław herbu Przegonia, był Kaſztelanem Sendomirſkim 1270, o ktorym piſze *Paprocki o herbach fol*: *290.* y *Okolſki tom*: 2. *fol*: 531.

Dulski Jan Dulski herbu tegoż, będąc Kaſztelanem Chełmińskim umarł 1589, á jako *Paprocki* piſze *o herbach fol*: 290, żył w Roku 1583. Był y Podskarbim Wielkim Koronnym, Staroſtą Brańskim, Suraskim, Suieckim y Rogozieńskim.

Niewieściński Staniſław Niewieściński tegoż herbu, będąc Kaſztelanem Elbląskim, umarł 1695. *Duryewſki.* Tenże Staniſław Niewieściński, będąc ieſzcze Miecznikiem Ziem Pruskich, był *Vice-*Marſzałkiem Trybunáłu Koronnego w Roku 1690. *Nieśiecki tom*: 4. *fol*: 782.

Oprocz wyrażonych wſpomina ſwego wieku *Paprocki o herbach fol*: 290. Piotra Przegonię Hrabiego, w Roku 1270. y powiada, że z Domu Dulskich w Xięſtwie Pruskim wiele Mężow znacznych bywało Kaſztelanami.

HERBOWNI PRZEGONIOWIE,

Według *Okolſ*: *tom*: 2. *fol*: 531. & 532. te Domy wyrażaiącego.

Bratkowſcy, czy Bartkowſcy, w Woiewodztwie Sendom: Powiecie Stryiskim.
Dulſcy w Pruſach Krolewsk:
Diwonkowſcy w Ziemi Nurskiey.
Głodowſcy w Ziemi Zakroc:
Gołuſcy w Woiewodzt: Lubelskim.
Kowalkowſcy w Dobrzyński: Ziemi.
Kryſcy, czy Kryńſcy, iák *Okolſki* piſze, w Zakrocimskiey Ziemi.
Liſowſcy w Pruſach w Woiewodztwie Chełmińskim.
Niewieśćińſcy w Pomorskim Woiewodztwie.
Wietrzyńſcy Epimacho: Dom ſtarożytny, nie piſze kędy.
Zakobielſcy w Mazowſzu, Ziemi Zakrocim:
Zołcyccy w Woiewodztwie Sendomirskim.
Zuiartowſcy, czy Zuiarkowſcy, iák *Okolſki* piſze *tom*: 2. *fol*: 532. w Bełskim Woiewodztwie.

Hry-

Hryniewiccy u Nieśieckiego *tom: 2. fol: 380. & tom: 3. fol: 760.* ktorych tu piszę starożytną procedencyą.

PROCEDENCYA

Z Hryniewicz Wielkich y Małych w Woiewodztwie Podlaskim, Powiecie Brańskim, Ziemi Bielskiey

HRYNIEWICKICH,

Z Ostojow herbu Przegonia, w Wielkim Xięstwie Litewskim, ná Wołyniu y Ukrainie Zostaiących.

STarożytność Domu tego z Ostoyczykami, káżdy poznáć może z *Paprockiego* w zwyż cytowanego w swoiey Xiędze Ogrod *Krolewski* názwaney, *u Okolskiego tom: 2. fol* 357. iakom tu wyraźił, o początkach herbu tego, że pochodzi od Krola Saby Baltazara, iednego ze trzech Monarchow, ktorzy w Betleem adorowali Národzonego JEZUSA Pana. A lubo zda się niektorym Autorom rzecz nie podobna wiedzieć o tym było *Paprockiemu*; iednák przeyźrzawszy się dobrze w Xiędze iego *o herbach* wydaney, przyznać mu każdy powinien, wielką w tych rzeczach experyencyą, y wiadomość zászczytow starożytnych, nie tylko w Polszcze, ále y w inszych Nacyach bardzo odległych, y bardzo dáwnych, záczą wszy od wyścia z Arki Noego, y záczęcia Miast budowania w Roku 1656. po stworzeniu Swiátá, cytuiąc *Katalog Waleryusza Anzelma, Ryd, z Bereza y Moyżesza, Historykow starodawnych, o herbach fol: 3. w Xiędzę swoiey.* Jeżeli w Polskim Krolestwie, dawność Domu tego uważąmy, dosyć iest starożytna, z przyściem Lecha pierwszego, według Historykow pomienionych, albo też y od Bolesława Smiałego Krola konfirmacyi, ktory był koronowan w Gnieznie Roku 1059. a uszedł z Polski 1082. Nie brodząc iednák głęboko zá tą Procedencyą, to tylko wyrażąm, co naśi Historycy o niey nápisali, iako *Okolski tom: 2do. fol: 359.* mowiąc: *Ostoia miles strenuus, cui primo à Boleslao Audaci, in Regno talia arma collata fuerunt. Aut qui ex Croatia & Bohemia hic cum Locho venerat,*

Starożytność Domu tego.

Dawność w Krolestwie.

Relacya Historykow.

 si origo

si origo loco secundo posita, aliquid praefert veritatis, Scyborius, quem aliqui Ostoium esse dixerunt: plurimos enim Scyborios referunt Privilegia antiquorum Monasteriorum in Regno, quorum aliqui Comites erant de Jabłeczna, alij Comites de Goniecz circa Annum 1099. Quod non adversatur Ostoiis, qui à Boleslao Audaci insigne hoc obtinuerunt, nam ille annis superioribus regnavit. Dawnieyszy przed *Okolskim Paprocki, o herbach fol:* 290. o Przegoni te słowa wyraźił. Na wielu Przywileiach Klasztornych Przodki herbu tego ludzmi możnymi pomieniaią Roku 1270. *Tempore Boleslai Cracoviensis & Sendomiriensis Principis*, iako na Sendomirskiego Klasztoru *Miroslaus* Przegonia Kasztelan Sędomirski *Praegonius, Castellanus Sendomiriensis, ibidem Petrus Comes Praegonius*, tegoż wieku. Potym *Okolski tom: 2do fol: 531.* zaczynaiąc linią Przegoniow, ták nápisał. *Praegonius seu Przegonia Nobilis Ostoius, cui Arma haec concessa primitus fuerunt, erat Comes titulo, & Exercituum Tribunus. Miroslaus Praegonius tempore Boleslai Cracoviensis & Sendomiriensis Principis,* Hrabiowie *Castellanus Sendomiriensis, & Petrus Comes Praegonius, subscripserunt Privilegium Monasterij Sendomiriensis Anno* 1270. Z kąd poznáć, iż iáko Dom Ostojow, ták y Przegoniow, z dawna był Hrabiow tytułem zászcycony, ktorym honorem przednieysi Familianci, Lecha Pierwszego Socyuszowie z Kroácyi do Polski, á raczey Wandalij dawney, naypierwey zászczycali się ták, iako Komesowie Palemona z Włoskiego Páństwá przybywszy Dedukcya do Litwy, *Julius Dorspungus, Prosper Caesarinus, Ursinus, Hector, Rosinus &c.* w Polskich y Litewskich Historykach wyrażeni: álbo inśi *Comites* Lecha Pierwszego, jako Kozłorogowie, Saryuszowie, Zamoyscy, Tárłowie, Ossolińscy y inni, potym od Dziedzictw ponázywani. W dalszym wieku niektore Domy z familiami swoiemi zdrobniawszy, już tego tytułu Hrabstwá nie záżywáli, przy swoiey szczupłości fortuny, ále co kto miał w dziedzictwie, od tego się Pánem názywał, dla czego też, w dawnych czasách, wśi imionámi zwali w transákcyach Ziemskich.

Hryniewicy. Hryniewickich herbu Przegonia, dziedzictwo dawnością było y iest do tych czas, wielkie y małe Hryniewicze, w Woiewodztwie Podlaskim, Powiecie Brańskim, Ziemi Bielskiey,

ná

ná ktorych tam pozostali piszą się, á inśi z tąd pochodzący, w rożnych ośiedli mieyscách, iáko w Wielkim Xięstwie Litewskim, ná Wołyniu y Ukrainie, o czym dokumenta żnayduią się tákże. Pierwszy w tey transakcyi. *Actum in Curia Regia Branscensi in terminis Querelarum & Causarum Officij Capitanen: Castrensis Branscensis, feria 2dâ post Fest: Divæ Agnetis Virginis proxima, Anno Domini Millesimô Sexcentesimô Vigesimô Primô, per Generosos, Albertum Brzozowski Vice Capitaneum, Albertum Kulesza, Notarium Castrensem Branscensem, celebratis & expeditis. Nos Officiales Castrenses Branscenses, a* DEO *nobis commissa salute, & Officiorum Nostrorum authoritate, notum testatumq; facimus Universis & singulis horum notitiam habituris, inprimis vero, quibus id scire expedit; Quod ad legitimam instantiam Nobilis Stanislai, olim Christophori Hryniewicki, in Judicio ex Officio Nostro Capitanensi Castrensi Branscensi, personaliter comparuerunt Nobiles, Philemon, olim Nicolai Hryniewicki, Stefanus, olim Marci* Hryniewicki, *Patrui germani; Georgius olim Karp Wołochowicz, Procopius Exmani* Hryniewicki, *fratres amittales de* Hryniewicze *Hæredes, ex Armis Kościeszą sive* Przegonia *Viri senes, fide digni, ac testabiles, legitimos natales ejusdem Stanislai Hryniewicki, sub juramento attestati sunt, prout juris est, sibi videlicet probè constare & rem veram esse, quod ejus Parens olim Nobilis Christophorus Hryniewicki, cum Matre ejus Nobili Anna Hryniewicka, in Villa Hryniewice ipsorum, hereditaria & jure Nobilitatis gaudentes, juxta ordinem Sacrosanctæ Ecclesiæ, more Ruthenico, matrimoniali vinculo copulati sunt. Eodemq; durante matrimonio, prædictum Stanislaum Hryniewicki, ex legitimo matrimonio procreaverunt, proq; legitimo filio suo eum habuerunt, agnoveruntq;, causam scientiæ suæ allegantes in jure, eademq; munia cum Parentibus suis dudum conversantes, bonam ipsorum habitationem. Ita* DEUS *eos juvet & Sacrosanctum eius Verbum. In cuius rei fidem Sigillum Cancellariæ Nostræ præsentibus hisce apponi curavimus, manibusq; suis subscripsimus &c. Benedictus Olszewski, Notarius Castrensis Branscensis, in absentia Generosi Vice-Capitanei. Ex Actis Castrensibus Capitanen: Branscensibus rescriptum.* Correxit

Brzozowska Kulesza

Stanisław Krzysztof Hryniewicki

Olszewski.

 Zachow-

Zochowſki. Ktory też dokument ieſt do Xiąg Grodzkich Pińſkich podany Roku 1736. dnia 10. Marca.

Drugi dokument Hryniewickich, Dziedzicow ná Wielkich y Máłych Hryniewiczach, ieſt táki: My niżey ná podpiſach wyrażeni, y ná kadencyą Sądow náſzych Grodzkich Brańſkich zgromadzeni, znamy tym ſkryptem náſzym, zważywſzy náprzod teſtimonium Urodzonemu Stániſławowi przeſzłego Kryſztofa Hryniewickiego, *in Anno Millesimô, ſexcenteſimô, vigeſimô primô* od Szlachetnie Urodzonych Jchmć Panow Hryniewickich Wielkich Hryniewicz, wiary godnych dáne, á widząc ieſzcze dowody ſłuſzne y dokumenta náleżyte, nie záwiedzione, od tegoż na tenczas pokazane, ktore teraz Sukceſſor pomienionego Jmci Pána Stániſławá Hryniewickiego przed námi prezentował, y tego dowiodł z Szlachtą ſześciu, Jchmć Pánámi Hryniewickiemi, iż ieſt Dziedzicem y Poſſeſſorem Dobr ná Hryniewiczach Máłych y Wielkich leżących, y ciż Jchmć Pánowie Hryniewiccy, *ſub juramento* zá brátá y kolligatá Jmci Páná Michała *dictum Rakoczy* Hryniewickiego przyięli, Sukceſſora pomienionego Stániſławá Hryniewickiego, y część onego dobrowolnie do tych czas ná Hryniewiczach będącą pokazali, y oddali wyrażonemu Jmci Pánu Michałowi Hryniewickiemu. Záczym y my Urzędnicy Ziemie Bielſkiey y Grodzcy Brańſcy, zważywſzy Genealogią głęboką, godney familij w zwyż wyrażonego Jmci Pána Michała Hryniewickiego, y widząc onego ták ciężką honoru krzywdę, á ſłuſzność prawdy *ob oculos* máiąc, *in fulcimentum* ſławy y honoru od Antenatow iego nábytych, to náſze daiemy teſtimonium, rąk własnych podpiſami, y pieczęciami ztwierdzaiąc. *Datum* w Brańſku *die 12ma Februarij, Annô Domini* 1727. Jozef Lewiſki Chorąży Ziemi Bielſkiey, Marcin Kuczyński Stolnik Ziemi Bielſkiey, Piotr Orſety Łowczy Ziemi Bielſkiey. S. M. Kraſſowſki Skarbnik Ziemi Bielſkiey, Antoni z Tokar Tokarzewſki, Stefan Lewicki, Felician Lewicki Oboźny Brańſki, Jakuk z Sarnak Sarnacki Skarbnik Zembrzycki, Kaźimierz Karwowſki Podczaſzy Ziemi Wiſkiey, Podſtaroſci y Sędzia Grodzki Brańſki, Jozef Kuczewſki Woyſki

Dziedzictwo na Hryniewiczach

Lewicki Kuczyński Orſety.

Tokarſki Lewicki Sarnacki Karwowſki Kuczewſki

ski Ziemi Bielskiey, Pisarz Grodzki Brański, Michał Kaźimierz Szymborski *Vices-Gerens* Grodzki Brański, Plenipotent ná Prze- *Szymborski* świętny Trybunał Radomski od całey Ziemie Bielskiey, wiadomy urodzenia, familij Ichmość Pánow Hryniewickich, y zważywszy dowody prawne familij Imci Pána Michała Hryniewickiego, *ad præsens stantis y testantes* Kolligatow godnych, podpisuiemy się. Ia dobrze wiedząc urodzenie y familią Ichmość Panow Hryniewickich, y iáko Obywatel teyże Ziemi podpisuię się Ian Moniuszko. Iáko znáiący przezwisko Imci *Moniuszko* Pána Michała Hryniewickiego Rakoczego, y iako nászey Ziemie Obywatela y Sąśiada, do tego testimonium wezwany, podpisuie się, Kaźimierz Antoni Paszkowski, Podstoli Oświę- *Paszkowski* cimski. Na affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego wzwyż wyrażonych Ichmo: Pánow Dignitarzow Ziemi Nászey, stosuiąc się podpisom, podpisuię się, Adam Ignacy Le- *Lewicki* wicki. Ná affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego, stosuiąc się do podpisów Ichmo: Pánow Dignitarzow Ziemi Nászey Bielskiey, podpisuię się, Maciey Stanisław Perkowski, *Perkowski* *Vices-Gerent* Grodzki Brzeski. Zważáiąc podpisy WW. Ichm: Panow Dignitarzow Ziemi Bielskiey, tudziesz wiedząc dobrze o godney familij Ichmo: Pánow Hryniewickich, na affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego, iako Obywatela Ziemi Nászey, podpisuie się ręką własną, Woyciech Dzierzech. Po- *Dzierzech* dobnie wiadomy będąc urodzenia y familij Ichmość Pánow Hryniewickich, iáko Obywatel Ziemi Bielskiey, ná affektacyą Imci Pána Michała Hryniewickiego, Obywatela Ziemi Nászey, ręką własną podpisuię się, Michał Piotrowski *Vices-Ge-* *Piotrowski* *rent* Grodzki Bráński &c. &c. &c. Dalsze podpisy. Z kąd by ten Procefs wszczął się, y zá kogo skończony, *cum integritate honoris* Ichmoś: Panow Hryniewickich, niżey wyrażę, á teraz kładę tu procedencyą tychże, z Genealogij y dokumentow zebraną, lubo nie wszystkich, dla odległości mieyśca w rożnych Woiewodztwach y Powiatach znayduiących się.

Jako częstokroć trafia się, iż Szlachtá zostaiąca przez wiele wiekow ná usługach Rzeczypospolitey drobnieie, częścią dla upadku podczas ták wielu rewolucyi w Polszcze, częścią

przez utratę possessyi swoich y rozrodzenie się, ták y Przegoniow Hryniewickich Antecessorowie, maiąc w possessyi wielkie y Miłe Hryniewicze, do tego przyszli; iż w Roku 1723, było ich dziesięciu Dziedzicow, iako świadczy ograniczenie y testimonium dáne Sukcessorom Krzysztofa y Stanisława Rakoczym Hryniewickim *die 16tą Junij* od trzynastu Hryniewickich, to iest Jakuba, Mateusza, Jana, Kaźimierza, Antoniego, Jędrzeia, Francisżka, Stefana, Dawida, Gabryela, Tomasza, Jozefa, Teodora, podpisane, ktorzy lubo iednym náżwiskiem od Hryniewicz, zwali się Hryniewickiemi, rożne iednák przydomki mieli, iako Hołodczukowie, Lewkowiczowie, Okuliczowie, Wołchowiczowie, Mieleszkowie, Rákoczowie, y inśi. Tych Antecessor Fedorowicz Hryniewicki był Mierniczym Wielkiego Xięstwa Litewskiego y Powiatu Pińskiego, za pomiaru Falczewskiego, Starosty Pińskiego przed Unią, do wymiaru całego Xięstwa Litewskiego náznaczonego: tenże miał dobra w Powiecie Pińskim, Parszewicze nazwane, o czym Przywileie Roku 1566. y 1572. *fol: 47mo*, zá Krola Zygmunta Augusta, w Metryce Litewskiey, w Warszawie znayduią się. Potomstwo Kaźimierza Fedorowicza Hryniewickiego, znayduie się w Litwie, ná Zmudzi, w Woiewodztwie Trockim, y Powiecie Kowieńskim, ktorzy piszą się Fiedorowiczámi Hryniewickiemi. Niektorzy po niegdyś Stanisławie Hryniewickim, przydomku Rakoczych, w Woiewodztwie Nowogrodzkim rozrodzili się. Trzech Hryniewickich podpisili Elekcyą Krola Władysława IV. 1632. *Volumen Legum*; między ktoremi był z Woiewodztwa Podlaskiego, Filemon Hryniewicki, stryi Stánisława Hryniewickiego Pradziada, teráźnieyszego Samuela Mostowniczego Pinskiego, y Michała Cześnika Witebskiego Hryniewickich; tenże Filemon albo Filon, godził się z Stryiem Pradziada dopiero wspomnionych Samuela y Michała Hryniewickich, iak świadczy testimonium Stanisława Hryniewickiego 1621. wspomina go tákże *Niesiecki tom: 2do fol:* 380. ze trzema inszemi tegoż Roku, gdy była Elekcya 1632. mowiąc: Hryniewicki herbu Przegoniá w Podlaskim Woiewedztwie, Filemon, Benedykt,

Dziedzicowie ná Hryniewiczach

Przydomki Hryniewickich.

Falczewski

Fiedorowiczow e Hryniewickich

Lew

Lew y Ian Hryniewiccy 1632. Iako zaś z dawna, ták y teraz Rákoczowie Hryniewiccy, naywiększe ná Wielkich y Małych Hryniewiczach dziedzictwá mieli, y maią do tych czas, ktorych procedencya w latach dawnieyszych, nie iest mi wiadoma, iako od Krzysztofa Rakoczego Hryniewickiego, Dziedzica części swoich, na Wielkich y Małych Hryniewiczach, w Ziemi Bielskiey, w Powiecie Brańskim, ktorego z sukcessorami wspomina transakcya wyżey specyfikowana w Roku 1621, w Grodzie Brańskim od szlachetnie urodzonych Hryniewickich poprzyśiężona, á *per oblatam* podana *ad Acta Castrensia Branscensia feriâ 4ta in crastinum S. Casimiri Confessoris, nempe die 12 Februarii, Anni* 1727. Ten maiąc w Małżeństwie Annę Hryniewicką inszego przydomku, spłodził z nią synow trzech, y corkę Annę. Ieden syn Ostapko, ná części Predecessorow swoich w Hryniewiczach ośiadł, ktorego linij, dla mnostwa sukcessorow, tu nie kładę; ale tylko dokument ná to przywodzę wyrażony w Dekrećie Grodzkim Brańskim Roku 1605. Drugi syn Mikołay ożenił się w Litwie, w Dobrach Słuckich, Duszewo názwanych, ktory umarł *sterilis*. Trzeci Stanisław, służąc u Xiążęcia Słuckiego Radziwiłła zá Łowczego, otrzymał od tegoż Xiążęcia konotacyą w dobrach pomienionych Duszewo, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, o ktorych Hryniewickich świádczą Dekreta Słuckie y Wileńskie, 1621. Roku, między Łuczkowskim, iako, też testimonium záprzyśiężone na Urzędzie Brańskim, od Kolligatow iego w wyrażonym czaśie, wzwyż położone, y Procesś tegoż Roku 1621. dnia 21. Mieśiąca Sierpnia, wygrany z Ianem Łuczkowskim, w Słuckim Grodzie, w ktorym Łuczkowskiemu zá niego, nákazano śiedzieć wieżą Niedziel dwanaście, y pięćset Złotych winy zapłacić. Synow tego Stanisławá w Woiewodztwie Nowogrodzkim Hryniewickiego, zostało czterech. Samuel bezdzietny, Andrzey, Ian, y Teodor. Ian pomieniony wiodł práwo, z Mamińskim, iż syn Xiążęcia Ierzego Radźiwiłła, Xiąże Ianusz, dobra Duszewo, iakoby wiecznym Dziedzictwem nádane, w zasługach Oycu iego Stanisławowi Hryniewickiemu, bez specifikacyi pierw-

Rakczowie Hryniewic. Krysztof

Ostapko

Mikołay

Stanisław

Łuczkowski

Samuel Andrzey Jan Teodor.

LII izego

Mamińsk. Szabłowski Hordyna ſzego nádania, pomienionemu Hryniewickiemu, wiecznośćią przedał Mamińskiemu, potym Mámiński, Szabłowskiemu, náoſtátek Szabłowski przedał Hordynie, z ktorego ſukceſſorami, náſtąpił niżey wyrażony Dekret Trybunalski. Teodor, po ſpaleniu dokumentow ſwoich przez Moſkwę, że na tenczas Trybunáłu, áni Grodu, Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, dla ciężkiey Woyny Moskiewskiey nic było, czynił manifeſt w Maydeburgij Nieświeskiey Roku 1656, Dnia 20. Mieśiąca Lutego, z wyrażeniem Daty Przywilejow y Dekretow; umárł bez potomnie.

Adam Piotr Paweł Marcin Francis ek Stefan, Gabryel. Jan Hryniewicki niżey wyrażony, ſyn Stanisława Hryniewickiego, ſpłodził ſynow śiedmiu, Adama zoſtaiącego w Dobrach Kokoryczach, záſtawnych dożywotnie, ktorego ſynowie Stefan y Gabryel, máią Dobra w Kokoryczach záſtawne, dziedziczne niegdyś Roſſodowskich. Piotr, Páweł Skarbnik Ziemi Bielskiey Roku 1674. iák go wſpomina *Nieśiecki tom: 2do fol:* 380. y Marcin, ſynowie Jana *ſterilęs* poumierali, Franciſzek Skarbnik Ziemi Bielskiey, ożenił ſię ná Wołyniu, był Poſłem Deputatem z Seymu za Krola Jána Sobieskiego, do ułożenia *Coæquacyi Jurium* Wielkiego Xięſtwa Ltiewskiego, ná ktorey podpiſany, y Deputatem *ad Pacta Conventa* Auguſta II. Roku 1697, iak piſze tenże *Nieśiecki loco citt:* ieſt z niego potomſtwo ná Wołyniu, ále Jmion tych

Mikołay. że y Urzędow niewiem. Mikołay ſzoſty ſyn Iana Hryniewickiego, ożenił ſię ná Zmudzi, bezpotomnie umarł, Markowi Bratu ſwoiemu naymłodſzemu, część nie małą ſubſtancyi y ſummy gotowey zápiſawſzy, w Mieście Szaulach pochowany Roku 1712. iak świadczy teſtament w Rośienach aktykowany. Márka potomſtwo w Wielkim Xięſtwie Litewskim, y w Powiecie Kowieńskm zoſtało ſię. Tychże Anteceſſorow wſpominaią tranſakcye niektore wzwyż wyrażone, inſze w Trybunále Nowogrodzkim, Mińskim, y Wileńskim, pod Rokiem 1605, 1621. 1650. 1660, 1666. Z tychże Hryniewickich cztech, y drugich w Podlaśiu pozoſtáłych, wielu ſię inſzych porodziło, támże y w Koronie, iako też w Litwie, ná Zmudzi, Wołyniu, Podolu, Ukrainie, ośiadłości ſwoie máiących,

á nie

a nie ktorzy Xiędzámi pozoſtali, iáko Michał Proboſzcz Katedralny Kamieniecki, Kanonik Łucki, Deputat ná Trybunał Koronny kilka rázy, wſpomniony *u Nieśieckiego loco citato*, Tomaſz Proboſzcz Nowomieyski, y inſzy Hryniewicki, Kanonik Lwowski, Deputat ná Trybunał Koronny, ktorego imięnia nie wiem. Michał Tomasz

Andrzey ſyn Staniſławá Hryniewickiego w dobrach Duſzewie, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, ſpłodził ſynow pięciu. Grzegorza, ktory ożenił ſię ná Ukrainie, gdzie ſię iego ſukceſſorowie do tąd znayduią y zoſtaią. Mikołaia, ktorego ſynowie, Michał, Ian, Łukaſz y Tomaſz. Bazylego, o ktorego Sukceſſorach niżey. Iana, ktorego ſyn Alexander, Piotr *ſterilis* y Teodor. Samuela, ktorego Andrzey *ſterilis* y Ian z potomſtwem. Teodorą ſynowie, Michał Cześnik Witebski, Ian, Kaźimierz y Tomaſz, o ktorych niżey. Syn pomienionego Bazylego, Samuel Hryniewicki, Moſtowniczy Powiatu Pińskiego, Mąż doskonały *in utroq; ſtatu, Civili & Forenſi*, z niemałą dla ſiebie eſtymacyą od przednich Pánow: má poſſeſſyą ſwoię w Hryniewiczach Wielkich y Małych, á ſąm rezyduie w Powiecie Pińskim, teraz gdy to piſzę. Ten zpłodzony przez pomienionego Bazylego Hryniewickiego, z Maryanną Zobocką, ktorey Matka urodzona z Wacławá Kniáziá Mińskiego Lichodiowskiego, ktory w Woiewodztwie Nowogrodzkim, *meritis & honoribus* niegdyś *clarebat*. Po ześciu Rodzicá iego náſtąpiło *Interregnum*, á zátym z promocyi przyiacioł ſwoich wykonał iurament, ná Patronizacyą w Nowogrodku, tám po odprawionych kilku Kadeneyach, iachał ná Elekcyą z Woiewodztwem Nowogrodzkim, maiąc przy ſobie dwoch braci ſtryiecznych, Łukaſza, y Michała Hryniewickich, w dywizyi zkonfederowáney, Xiążęcia Mikołaia Radziwiłła, Woiewody Nowogrodzkiego, gdzie idąc w ciągnieniu, wziął drugich braci ſwoich z Hryniewicz, Michała teraznieyſzego Burgrabiego, Iana Bycika, Franciſzka y Grzegorza Hryniewickich, á zátym ſtanąwſzy pod Warſzawą na Prádze, wſzyſcy brácia iego, *ob metum* partyi Krola Staniſławá Leſzczyńskiego, *ad vota* onych *acceſſerunt* y podpiſali ſię, ten iednak bez

Grzegorz. Andrzey. Michał, Jan Łukasz Tomasz. Bazyly Jan Alexander Piotr Teodor Samuel Andrzey &c. Samuel Mostowniczy Piński. Zobocka. Łukasz y Michał. Michał, Jan Franciszek y Grzegorz.

respektu na pogrożki, trzymał się partyi Radziwiłowskiey y wotá swoie wespoł z drugiemi zkonfederowanemi kompartyiami, po stałey Leszczyńskiego, *sub multis protestationibus* Elekcyi, złożył ná tenczas przyszłewu, á teraz szczęśliwie pánuiącemu AUGUSTOWI III. y ná suffragiach podpisał się, iáko iest wyrażony w Xiędze, *Elekcya y Seym Pacificat: fol: 11mo*, á drudzy bracia iego *ex typo eiecti*, bo tylko *pars Serenissimi Augusti* iest przyięta. Po zakonczoney szczęśliwie Elekcyi y Koronacyi, záciągnął się wprzody pod znák Petyhorski Nieśiłowskiego, Starosty Cyryńskiego, potym Kasztelana Smoleńskiego, dáley pod Tyszkiewiczá, Starosty Zmudzkiego, pod Koreliczami, w Woiewodziwie Nowogrodzkim, á *sub eius regimine* zostaiąc, poiął żonę w Powiecie Pińskim,

Nieśiłows

Eiterę Szumowiczownę, Skarbnikownę Owrucką, ktora pierwszym małżeństwem była zá Iánem Stępkowskim, Skarbnikiem Ziemi Liwskiey, tey záś Ociec rodził się z Gedroyczowny, Podkomorzanki Pińskiey. Taż żona iego, teraźnieysza Hryniewicka, má bráta Sryiecznego, Antoniego Szumowicza, Podkomorzyca Wendenskiego, Starostę Kaźimierzowskiego, ktory mi dobrá swoie, w Powiecie Grodzieńskim, Siemionowka názwane, y Kaźimierzow Starostwo, w Powiecie Rzeczyckim. Taż żona iego *ex primo thoro procreavit* corkę Maryannę, ktora teraz w Małżeństwie żyie z Páwłem Płaskowskim, Łowczym y Pisarzem Grodzkim Powiatu Pińskiego. Z tąz żoną swoią, Samuel Hryniewicki *prolificavit* Adama Hryniewickiego, szkoły teraz traktuiącego, y corek dwie, Brygittę, y Klementynę. Podczas tegoż Małżeństwa przyśiągł, powtornie ná Patronizacyą w Trybunale Głownym Wielkiego Xięstwa Litewskiego, w Roku 1736, w ktorym zostaiący stallum, wiele do śiebie przednieyszych pociągnął Domow, iako to Xiążąt Wiśniowieckich, Radziwiłłow, Ogińskich, Sapiehow, Sołłohubow, Brzostowskich, y drugich Dygnitarzow Xięstwa Litewskiego, interessa *in tuitionem* zábrał, iák świadczą Kapitulácye podpisáne, do tychczas u niego znayduiące się. Oprocz tego, z promocyi zeszłego Jana Sápiehy, Kanclerza Wielkiego Xięstwa Litewskiego, był wo-

Szumowiczowsk. Gedroyc. Płaskowsk. Adam Hryniewick

kowa-

kowány ná káżdą kádencyą do Sądow Aſſeſſorskich przez lat 10. ná oſtatku, w Roku 1748. ſtawał w Warſzawie ná Sądach Seymowych, z kollegą ſwoim Koſſeckim, Skarbnikiem Liwskim, w ſprawie Leona Korzeniewskiego, Łowczyca y Poſła ná tenczas Bracławskiego, z Godebskim teraznieyſzym Stolnikiem Pińskim, o dobrá Stolinek, áliás Wiwniſzcze. Po zákończoney tey ſprawie Seymowey, *in Novembri* przyſzedł ná Sądy Aſſeſſorskie Litewskie w Warſzáwie ná Nowym Mieście, do Páłacu Sapieżyńskiego, gdzie o dziewiątey godzinie z rána oko mu práwe ná wierzch, bez żadnego bolu wyparło, zkąd zá permiſſyą Kanclerſką od Sądow uwolniwſzy się, czterem Doktorom ſię oddał, w ktorych kuracyi przez Niedźiel śiedmnaśćię zoſtaiąc, bez oczu do domu odiachał w Powiat Piński, gdzie y teraz *in tenebris ſedet*. Tenże maiący wzrok zdrowy, z promocyi Páńskich otrzymał był przywiley ná Podſtolſtwo Srarodubowskie Roku 1746. ále go dobrowolnie rezygnował Antoniemu Uſſakowskiemu, á ſąm kontentował ſię konferowanym Przywileiem ná Moſtowniczoſtwo Pińskie, y według zwyczaiu Litewskiego, z affektow ſerc Braterskich *ſtallum Officij ſui* Roku 1747. ná Seymiku záſiadał. Ma poſſeſſyą ſwoię, iákom powiedział, w Hryniewiczach dziedziczną, w Brańskim, w Krachlewiczach Powiecie Pińskim, w Parafij Łochiſzyńskiey, y Dzierzawę Wulkę, w Powiecie Słonimskim. A że obiecałem wyráźić Dekret oſtatni Hryniewickich, przez czas nie mały Proceſſu ciągnącego ſię, o Dobra Duſzewo, w Woiewodztwie Nowogrodzkim, od Xiążęcia Słuckiego nádane Staniſławowi Hryniewickiemu; przeto czynię tu relacyą, iż dopiero Roku 1745. dnia 12. Lutego Mieśiąca, ſtanął o to, y uwłoczenie *paritatis* finalny Dekret ná Trybunale Głownym Wielkiego Xięſtwa Litewskiego w Nowogrodku, między Sámuelem, Łukaſzem y Teodorem z Hryniewicz Hryniewickiemi, wzwyż wyrażonemi, y z drugiemi *ex eadem linea* pochodzącemi z iedney ſtrony, á między Alexandrem z Hordynow Troskiem, Rotmiſtrzem Woiewodztwa Nowogrodzkiego, z drugiey ſtrony. Jż dokumentá Hryniewickich approbowano, *circa activitatem hono-*

Koſsecki *Korzeniewski* *Godebski*

Uſſakowski

Dekret finalny

Hordyn Troſk

ris & prærogativæ Nobilitaris, lecz nie uznáne pretensyie do części po Stanisławie w Duszewie domagáiącym się, owszem ich *in perpetuum* odsądzono, *ex quo* dokumentow żádnych nie mieli, y probacyi náleżących, oprocz szczegulnego Mánifestu o zginienie przez ogień pápierow, nie pokazáli. Sukcessorow záś Hordyny, iż żadney obiekcyi, áni słownie, áni pismem, przeciwko Hryniewickim nie czynili, *à pœnis* Trybunáł uwolnił.

Teodor Hryniewick. Teodor syn Jána, Wnuk Andrzeia, práwnuk Stanisława Hryniewickich, niżey wyrażonych. Ten ożenił się z Teressą z Rucienow. Domu Rucienowiczowną, Łowczanką Nowogrodzką, z ktorą *procreavit* Michała ná Wielkich Hryniewiczach Hryniewickiego, z przydomku Rakoczego, Cześnika Witepskiego, maiącego támże fortunę dziedziczną ná wielkich Hryniewiczach, Męża wielkiey grzeczności, piękney rekognicyi, obyczaiow y układności, rostropnego w potocznych dyspozycyách, y wiele przyiacielskich affektow maiącego. Ten mniey traktuiąc Szkoł záczętych w Pińsku, adressorował się w Dom Záhorowskich, Pocieiowey Strażnikowyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego, gzie będąc ieszcze w młodych latach, miewał znaczne u tego Domu kredyta, iáko dowodnie onemu świadczą Kancellarye przy expedycyi Brzeskiey, Nieszawskiey y Furdońskiey Komory, spławiánych przez niego statkow do portu Gdańskiego, przyznaiąc onemu náturalney ciekawości dowcip wieku młodego, z kąd wziąwszy początki swoie około Roku 1738. y dostawszy się w Powiat Latyczowski, y mieszkaiąc tam czás nie máły, był używan do rożnych znácznych dyspozycyi w Domu Xiążąt Lubomirskich, Starostow Kaźimierskich, gdzie też nabył dziedzictwem wieś Hryszki zwáną, á w Powiecie Krzemienieckim iest Possessorem zástawnym. Tenże w Powiecie Latyczowskim poiąwszy żonę Szlachetnie urodzoną Konstancyą, niegdy Jana y Anny z Łośińskich Suchcickich Małżońkow corkę, á wnuczkę Łośińscy Suchcicce Glińskiego, Starosty Niżyńskiego, y rodzoną synowice Xiędza Suchćickiego Biskupa Płockiego, spłodził potomstwo, dwoch synow, Iána, Tomasza, y corkę Wiktoryą, gdzie maiąc

iąc w tymże Powiecie Posseſſyą, y do tych czas w nierownie większym u tegoż Domu Xiążąt Lubomirskich kredycie zoſtaiąc, pod tytułem Urzędu, w wielu tranſakcyách wyrážonym w Kancellaryi Grodzkiey Krzemienieckiey, Warſzawskiey, y Latyczowskiey, Cześnikowſtwa Witepskiego zoſtaiąc, pod znákiem Pancerney Chorągwi, Nayiaśnieyſzego Krolewicza Jmci Xawera, dosyć od bráći y ludzi inſzych, miłości maiący.

Tenże Teodor Hryniewicki, z pomienioną Tereſſą Rucienowiczową, Łowczanką Nowogrodzką, miał corek dwie, Maryannę y Tereſſę, *ſecundô votô* poiął w dożywotnią przyiaźń Zuniańkę, z ktorą ſpodził ſynow trzech, Iána, Kaźimierza, y Tomaſza. Z Hryniewickich Woiewodztwa Podlaskiego, znayduią ſię ci, w Roku teraźnieyſzym 1754. *in vivis* zoſtaiący, Kaietan Hryniewicki, ieſt Regentem Ziemskim Kamienieckim. Miecznikiem Podolskim, pełen od ludzi dyſtyngwowanych miłości y eſtymácyi, iák mąm relacyą od wielu Oſob caſzczycaiących ſię iego poradą, ieſt Poſſeſſorem w kilku Powiatach y Woiewodztwach, iáko w Lubelskim, Podolskim, doſyć nie małey fortuny, ná Bednarzowie, Moniatyczach y inſzych Dobrach. Stefan Hryniewicki, ma ſyna Michała Burgrabiego Ziemi Człuchowskiey, ten Michał má ſynow dwoch, ieden Felicyan, ktory był Plenipotentem do Spraw Ogińskiego Piſarza Połnego, Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, y Regentem poprzyśięgłym ná Rokach Troieckich, Ziemskim Pińskim, maiący poſſeſſyą ſwoię w Hryniewiczach, przy Samuelu Hryniewickim, Moſtowniczym Pińskim, drugi Páweł *Vices-Regent* Brański, ma Poſſeſſyą przy Oycu y Dziadu ſwoim ná Hryniewiczach Wielkich w Podlaśiu. W tychże Hryniewiczach mieſzka Jan Haiewnik Hryniewicki, zoſtaiąc teraz Ekonomem, u Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego, w Dobrach Użykach. Jan Romaniuk Hryniewicki, Sobeſtyan Hryniewicki, y Dawid Zukowie Hryniewiccy, mieſzkaią w Hryniewiczach małych z inſzemi, ktorych wyliczyć trudno: bo oprocz wyrażonych, inśi Hryniewiccy, náleżący do tegoż herbu y linij z Wielkich Hryniewicz, ponabywáli dobr po

Ruclenowicz
Zunianka
Kaietan Hryniewicki
Stefan Michał, Felicyan.
Paweł Vice Regent
Jan Haiewnik
Jan Romaniuk

rożnych Woiewodztwach y Powiatach, iáko to oprocz Podlaskiego, w Woiewodztwie Lubelskim, Wołyńskim, Podolskim, w Powiecie Pińskim, Łatyczowskim, y inszych wzwy wyrażonych. Ják się zaś informuię, z dawnego *sub juramento Testimonium* w Grodzie Brańskim Roku 1621, *feriâ 2 post Festum Divæ Agnetis Virginis*, od sześciu Hryniewickich; nie wszyscy się Hryniewiccy ogolnie iednym pieczętuią herbem: bo w pomienionym Testymonium iest ták napisano: *Jn primis verô quibus id scire expedit, quod ad legitimam instantiam Nobilis Stanislai, olim Chrystophori Hryniewicki, in Judicio ex Officio Nostro Capitanensi Castrensi Branscensi, personaliter comparuerunt Nobiles Philemon, olim Nicolai Hryniewicki, Severinus olim Georgij Hryniewicki, Stefanus olim Marci Hryniewicki, Patrui Germani; Georgius olim Karp Wołobowicz, Procopius Exmani Hryniewicki, fratres amitales de Hryniewicze Hæredes, ex Armis Kościesza sive Przegonia, Viri senes, fide digni, ac testabiles &c.* Z kąd *patet* oczywiście, iż iedni pieczętowali się Kościeszą, á drudzy Przegonią, ktore herby rożnią się od siebie, bo Kościeszy herb, powinna bydź strzała biała, w poł prawie rozdarta haczystym żeleźcem prosto do gory obrocona, nád ktorey rozdarciem Krzyz, pole tarczy czerwone, ná hełmie trzy piora Strusie, iako go opisuią *Bielski fol: 117. Paprocki w Gniazdzie fol: 306. y o herbach fol: 301. Okolski tom: 1. fol: 468. Kleynoty fol: 60. Nieśiecki tom: 2do fol: 643.* Zaden z nich przecie pod tymże herbem Kościeszá, nie wspomina Jmienia Hryniewickich. Herb záś Przegonia iest taki, iak go tu z początku kładę y opisuię, pod ktorym u *Nieśieckiego loco supra citato tom: 2do fol: 380. & tom: 3. fol: 760.* Hryniewiccy są wyrażeni.

Rożność Herbu Hryniewickich

Kościesza

PRUS

PRUS PRIMO HERB.

EPIGRAMMA.

Corpore ſtat toto Crux cum mediaque ſecunda,
Quam rigidè munit de ſuper enſe Manus.
Hæc ſunt antiquæ Pruſſorum ſtemmata gentis,
Jmmenſum ſanctæ Crux pietatis opus.
Certat pro Patria, pro Divis certat utrumque,
Quæ pars non fugiat longiùs arma Domûs?

ABRYS HERBOWNY.

JEſt półtora Krzyżá białego w czerwonym polu, ieden od gory cały, drugiego z dołu, połowa w práwey tarczy, ná hełmie zbroyna ręka po ramię z korony wyciągniona, z mieczem zámaśiſtym, to ieſt wznieśionym do cięcia. Ták go wyraża Paprocki w Gniáździe *fol*: 61. *y o herbach fol*: 415. Okolſki *tom*: 2. *fol*: 537. Bielſki *fol*: 81. &c. Opisanie Herbowne

ORYGINAŁ HERBU PRUSS 1*mo.*

Początki w Polszcze

TEn herb wnieśiony iest z Pruss do Polski, z trzema Xiążętama Pruskiemi, iák pisze *Długossus:* Tres Principes Prutenorum antiquorum genus, in Poloniam (facinore commisso) fugientes, propagarunt Familiam. Historycy obiaśniaią tęn uczynek, mowiąc *Okolski tom:* 2. *fol:* 537. Declarant hoc facinus, si non potuis est defensio libertatis suæ, Historiæ, oppressionem Magistri Crucierorum eorumq; Commendorum non ferentes, bonis venditis & pretiosis rebus, una cum liberis & conjugibus in Poloniam missis, conjuncta manu tres Principes, Magistrum cum Commendoris oppresserunt, & forte occiderunt. Comparatisq; pluribus Bonis in Regno &c. Pisze o tymże *Bielski fol.* 82. *y Paprocki z Długosza fol:* 415. ále się w latách nie zgadzaią, y Jmion tych trzech Braci Xiążąt Prussow nie wyrażaią. Iest záś dokument *w Aktach Srzeńskich* oblatowany z Przywileiem swoim y Herbem połtorá Krzyża, Tuzymá nazwanym, *álias Pruss* 1*mo*, gdzie też imiona są ich wyrażone, to iest *Vindyka, Obyzorzo y Buytyłło.*

Początki w Jeruzalem

A lubo Krzyżacy, to iest *Ordo Theutonicus*, dwoch Krzyżow używali ieszcze w Ierozalem będący, z pierwszym Mistrzem swoim Henrykiem *à Waelpot*, w Roku 1190. od Celestyna III. Pápieża iednego, á drugiego od Pátryarchy támecznego, im nádánych zá Baldwina Krola Ieruzálimskiego, co też poznáć z kopersztychow *Długosza* ná Chorągwiach Krzyżackich wyrażonych, przy figurach Bolesławа Smiałego, Bolesławа III. y Zwycięzcow inszych; iednák w tym Herbie połtora Krzyża z tąd bydź konkluduię, iák *Okolski l. c.* pisze: Originem verò in Prussia prædictorum Armorum non aliam æstimo, nisi ab insignijs Crucigerorum, qui duas Cruces pro insigni deferebant: hi namq; milites in Prussiam venerunt, recipientibus fidem Principibus, & ex armis suis gentilitia conferebant, vel unam Crucem, vel unam & mediam, vel duas Cruces, sicut quodq; Magnis Ducibus Litvaniæ contulerunt. Z iakiey záś racyi do Pruss przybyli y kiedy, to iest w Roku 1210. z Hermanem *à Salza* Mistrzem swoim, ná pomoc Konradowi Xiążęciu Mazowieckiemu, za Fryderyka II. Cesarza, Mieczysła-

wa

wa Starego Monarchy Polskiego, piſze *Murinius w Kronice Pruſkiey fol:* 43. & *Cellarius Hornanenſis Deſcrip: Reg: Polo: Mą; Duca: Litt: fol:* 442. *ſequ:* z dawnieyſzych Hiſtorykow wielu. Ręka zbroyna z mieczęm na hełmie, ieſt znákiem Rycerſtwa Krzyżackiego, ták wiele razy Narody rożne zwyciężaiącego. Tym herbem Familie náznáczone, pochodzą od Xiążęcia Pruſſa *Windyki* wzwyż wſpomnionego, Wolno inſze opinie czytáć u *Nieśieckiego tom: 3. fol:* 740. ále nie zgadzaiące ſię.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI TEGO HERBU.

KŁadę tu Pruſſow wſzyſtkich generalnie, z dokłádem pierwſzego, drugiego y trzeciego herbu, albowiem od pierwſzego inſze pochodzą, y iednego ſą Domu w początkach ſwoich. *Olszowski*

Jędrzey Olſzowski, herbu tego, będąc Prymaſem Arcy-Biskupem Gnieźnieńskim, umarł 1677. *Damalewicz.*
S. Staniſław Szczepanowski, będąc Biskupem Krakowskim, zabity od Krola Boleſławá Smiałego 1079. *Hiſtorici multi.* Bodzianta Jankowski, tegoż herbu, umarł Biskupẽ tymże 1366. *Starowolſki.* *S. Stanisła:* *Jankowski.*

Tomaſz Strzępiński, będąc tymże Biskupem Krakowskim, umarł 1460. *Starowolſki.* *Strzępiński*

Gunter Biskup Płocki, umarł 1232. tákże Scibor herbu Prus umarł 1471. *Długoſſus & Lubieńſki.*

Jędrzey Olſzowski, był pierwey Biskupem Chełmin: nizli poſtąpił ná Gnieźnieńskie Arcy-Biskupſtwo 1676. *Załuſki &c.* *Olszowski*

Franciſzek Dołmat Jſaykowski, herbu Pruſs, umarł Biſkupem Smoleńskim 1650. *Conſtit.* 1653. & 1667. *Jsaykowski*

Staniſław Jabłonowski, herbu Pruſs *3tio* będąc Kaſztelanem Krakowskim, umarł 1702, *Załuſki.* *Jabłonowski*

Staniſław Miński, tákże Pruſs *3tio*, będąc Woiewodą Łęczyckim, zoſtał Kanclerzem 1627. *Conſtitutiones.* *Miński*

Jan Jabłonowski Prus *3tio*, z Woiewodztwa Wołyńskiego poſtąpił ná Woiewodztwo Ruskie 1697. *Załuſki.* *Jabłonowski*

Nnn2 Hiero-

Olszowski Hioronim Olszowski będąc Woiewodą Rawskim, umarł 1678. *Idem.*

Grzybowski Franciszek Grzybowski, herbu *Prus 2do*, był Kasztelanem Wrocławskim, *Załuski tom: 3. fol:* 122. Dobrogost Grzybowski był Kasztelanem Lubelskim. *Constit* 1634.

Wiecwiński Jan Wiecwiński herbu Prus *3tio.* będąc Kasztelanem Płockim postąpił ná Woiewodztwo Bełzkie 1524. *Bielski fol:* 553.

Miński Iakub Miński herbu Prus *3tio*, był Kasztelanem Czerskim *Rudziński* 1472. *Statut Mazowiecki.* Tákże Stanisław Rudziński herbu Prus *3tiò* umarł tymże Kasztelanem 1676. *Const: Jur: Gen:*

Grzybowski Stanisław Grzybowski herbu Prus *2do*, był tákże Kaszte- *Rudziński* lanem Czerskim *Constit* 1703, y Kaźimierz Franciszek Rudziński, Prus *3tiò*, z ktorego postąpił ná Woiewodztwo Mazowieckie.

Tomasz z Strzępina, herbu Prus, będąc Podkanclerzym Koronnym, oddał pięczęć 1455. *Starowolski in Episc: Crac:* *Miński* Stanisław Miński herbu Prus *3tiò* umarł tymże Podkancle- *Olszowski* rzym 1607. *Okolski.* Iędrzey Olszowski, Biskup Chełmiński, oddał pieczęć 1676. *Metryka Koronna.*

Jabłonowski Stanisław Iábłonowski, herbu Prus *3tiò*, Kasztelan Krakowski, Hetman Wielki Koronny, umárł 1702. *Załuski* pierwey był Woiewodą Ruskim, y Hetmanem Polnym Koronnym, z kąd postąpił do Wielkiey Buławy 1682. *Zawacki.* Ian Iabłonowski, tegoż herbu, Miecznik Koronny, był Marszał- *Olszowski* kiem Izby Poselskiey 1637. y drugi raz w Warszawie 1640. *Braun Commen: Jur: Reg:* Marcin Olszowski Łowczy Sieradzki, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1676.

Poźnieyszym czásem Ian Iabłonowski, herbu Prus *3tiò* umarł Woiewodą Ruskim 1731. potym Xiążę Stanisław Iabłonowski, Woiewoda Rawski, umarł 1754. Xiążę Iozef Alexander Iabłonowski, herbu Prus *3tiò*, Woiewoda Nowo- *Jabłonowski* grodzki, y Xiążę Ian Iabłonowski herbu tegoż, Kawaler Złotego Runa, *Grandis Hispaniæ*, Woiewoda Bracławski, żyią 1756. *Rudziński* Franciszek Rudziński, na tęnczas Starostá Kruświcki, Marszałkował Izbie Poselskiey w Warszawie 1738. Kaźimierz Rudziński Kasztelan Czerski, potym Woiewoda Mazowiecki, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1736. y potym drugi raz czy więcey.

HERBO-

HERBOWNI PRUSS PRIMO.

Według *Okolskiego tom:* 2. *à fol:* 539. *ad fol:* 545. wyrażeni.

Bieſtrzykowſcy w Sieradzkim Woiewodztwie.
Boguſławſcy, nie piſze kędy.
Borowſcy, nie piſze kędy.
Byſtrzamowie, Nieśiecki zowie ich Byſtrami.
Chomentowſcy, w Płockim y Dobryńskim Ziemi.
Chwałkowſcy w Krak: Woie:
Cygańſcy w Łęczyckim Wo:
Długoiewſcy nie piſze kędy.
Druſzkowſcy nie piſze kędy.
Dymitrowſcy w Krakowskim
Garliccy w Krakowskim Wo:
Głowáccy w Mazowieckim.
Gniewiewſcy w Ciechanowſ: Ziemi.
Goworawſcy w Ziemi Ciech:
Grzymisławſcy, *Okolſki* piſał ich Grzymysławskiemi, w Poznańskim Woiewodztw:
Jeżowſcy, tenże zowie ich Jezewskiemi w Ziemi Warſz:
Iulewſcy nie piſze kędy.
Kliccy, nie piſze kędy.
Kliczkowſcy, *Okolſki* zowie ich Klickowskiemi, w Maz:
Koryccy, tamże w Mazowiec:
Kotowſcy w Rawskim Woie:
Łoſośińſcy w Krakow: Woie:
Michalczewſcy nie piſze kędy
Obrzyccy w Mazowieckim.
Orłowie w Krakowskim Wo:
Płońſcy w Przemyskiey Zie:
Podleſcy nie piſze kędy.
Raczkowſcy w Sieradz: Wo:
Rokotowſcy w Rawskim.
Slubiccy tamże w Rawskim.
Spineccy *de Bendkow*, Spinekami zowie ich *Nieśiecki*.
Stradomſcy w Kra: y Sierad:
Studzieńſcy nie piſze kędy.
Szamowſcy w Łęczyck: Wo:
Szczepanowſcy w Krakowſ: y Sędomirskim.
Swaroccy w Rawskim Woie:
Tobaſzowſcy nie piſze kędy.
Wiśniewſcy w Łukomsk: Zie: y Lubelskim Woiewodztwie.
Wolſcy w Krakowskim y Łęczyckim Woiewodztwie.
Zaiączkowſcy, *Okolſki* zowie ich Zaiąckowskiemi, á nie piſze kędy.

Procz wyrażonych, te Imiona Szlachetne dodaie *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 750.

Andrzeiewski.	Frycowski.	Kaczkowski.	Łatkiewicz.
Chłudkowiecki.	Gawłowicki.	Krzywokulski.	Mroczek.
Dobrodzieyſki.	Iſaykowski.	Krzyżakowski	Nielepiec.
Drozdowski.	Iuchnowski.	Łącki.	Niemczynow:

Ooo Nie-

Niewiadomſ. Ormieński. Otocki. Petryczyn. Piſzczański. Przechowski. Przedziecki. Rożanka. Rudowski. Ruwski. Rywocki. Rzeſzek. Slepczyc. Trembecki. Więckowski. Woliński. Załęski.

PROCEDENCYA
Z Szumańczowa
SZUMANCZOWSKICH,
HERBU PRUSS PRIMO.

NAypierwſzych w Polſzcze Genearchow tey familij, y Autorow tego herbu, wſpomina *Okolſki tom: 2. fol: 539.* trzech Xiążąt Pruskich, ktorzy z Pruſs dawnością przybyli do Polski, iednak áni on, áni żaden z dawnieyſzych Hiſtorykow, nie piſze iák ſię zwali, y kiedy to było; iednak w Aktach Srzenskich ſą wyrażeni, iako namieniłęm. Z poźnieyſzych antenatow, ci znayzuią ſię: a naywprzod Swięty Stanisław ná Szczepanowie Szczepanowski, herbu Pruſs 1mo Biskup Krakowski y Męczennik, urodzony z Sulisława y Bogny, dziedzicow tegoż Szczepanowa, trzy mile od Bochni, ktorego od BOGA ſobie uprośili, będąc przez trzydzieści lat niepłodnemi, matká do pobliskiego gaiu idąca, łatwo urodziła, y w krynicy obmywſzy, do domu przynioſłá, BOG w dziecińſtwie do cnot Swiętych y nauki pobudził, Szkołá Akademicka w Gnieźnie, á potym w Paryżu wyedukowałá; Lambert Biskup Krakowski, od przedśięwzięcia Zakonnego życia, do Kanonij Krakowskiey námowił, y rządy duchowne w ſtarości mu oddał; Duch Swięty do gorliwych kazań w Katedrze y całey Dyecezyi zapalił; zgodna Kapituła tameczna, po śmierci iego Biskupem obrała, dłudo boiącego ſię tey funkcyi y wypraſzaiącego, Papież Alexander II. utwierdził, właſna wola iego do więkſzych poſtow y oſtrey włośiennice dozgonnie przymuśiła; pilność Paſterska do corocznych wizyt Plebańskich pociągnęła, miłośierdzie do zregeſtrowania wdow, ubogich w Dyecezyi, y dobrze im czynienia przy-

Szczepanowski (margin, beside "Stanisław ná Szczepanowie")

w Roku 36 życia Iego (margin, beside "ſię tey funkcyi")

przywiodło, poduſzczenie ſzatańskie przez Jána Brzeźnickiego, záproſzonego ná konſekracyą Kościoła ſwoiego, z domu go wygnało, służących skaliczyło, modlitwa ná łące koczuiącego przez noc, Jana z przeproſzeniem ſprowadziła y dobroczynność do konſekrowania Kościoła tegoż przyprowadziła, BOG wsławił cudami mieyſce modlącego ſię, że Swiętą łąką ieſt názwane; łubierzność Bolesława Krola, zá wziętą gwałtem od męża Katarzynę Burzenską, do prywatnego y publicznego ſtrofowania iego pobudziła, kara Boska nie dołęſtwa y ſzalęſtwa w dzieciach z niey pokazała, zemſta Krolewska, ſynowcow Piotrowina, do odebrania kupioney wśi do Kościoła poduſzczyła, świadkowie żyiący świadczyć o tym bali ſię, Stanisław trupa trzech letniego wskrześił, przyprowadził ná ſądy do Solca, ſuchą nogą przez Wisłę, y wygrał. Strworzony cudem Bolesław nie co ſię poskromił, ále odebrawſzy Kijow, więcey ſię przez śiedm lat nierządow dopuſzczał y Woyska iego, á żony pozoſtałe z sługami ſwemi, o tym dowiedziawſzy ſię mężowie ich y posłyſzawſzy to, odſtąpili Krola, zá ktoremi z konfuzyą iż poiachać muśiał, ciężko ich karał; żonąm záś pierśi urzynaiąc, ſzczęnięta do nich przyprawuiąc, á dzieci zábiiaiąc. Upominał go o to S. Stanisław, raz y drugi, ále że tego słuchać nie chciał, wyklął Krola publicznie, o co rozgniewany, Mſzą ná Skałce maiącego, kazał ludziom z Kościoła wywlec, ále od ſtrachu padáiąc ná ziemię, ſąm wpadł y przy podnieśieniu Kielicha, miecz w głowie Swiętey utopił, á wywleczonego w drobne ſztuki roz śiekáć kazał. Przez trzy dni czterech Orłow wielkich ciała pilnowáli, y światłość Niebieska ſwieciła w nocy, aż ſię Kanonicy ośmielili zebrać Ciáło iego ſztukami, zebrawſzy cudownie w iedno zrosło ſię, palca tylko u ręki nieſtawáło, ktory w rybie bliskiey ſadzawki światłością BOG wyiawił. Obſzerniey życie tego S. Biskupa y cuda iego każdy czytać może u *Nieśieckiego tom: 3. á fol: 741.* *Bolesława śmiały*

Poznieyśi tego Domu y herbu byli, Gunter Biskup Płocki, ktory wſtąpił ná tę godność 1227. widząc w Dyecezyi niebeśpieczeńſtwa od Pruſsow náieżdzaiących, ludzi zabijaiących,

cych, á Xiążęcia Mazowieckiego Konrada o to niedbaiącego, zebrawszy ludźi co mogł tenże Biskup, potyczkami powściągnął Prussikow rozboie, y Zamek Dzierzgowski ludźmi swemi osadził, z ktorego naybardziey Prussowie wypadáli, á w dalszych niebespieczeństwach był powodem Konradowi, áby Krzyżakow z Palestyny wygnanych záciągnął dla obrony; co gdy się stało, wieś im dárował w Chełmińskiey Ziemi z wyspą przy niey będącą, iadąc do Rzymu w interesie Kościelnym umarł w Wiedniu 1232. *Długossus in Vit: Episc: Płocen:*

Fálanta, herbu tegoż, był Poznańskim Biskupem, ktorego Xiążę Wielkopolskie Bolesław, ná tę godność promowował, y Arcy-Biskup Gnieźnieński poświęcił w roku 1280. umarł 1290. według *Paprockiego:* Z linij S. Stanisława Biskupa, był Zbrosław Kanonikiem Krakowskim y Wrocławskim, ktory wieś Szczepanowice zápisał Klasztorowi Miechowskiemu 1278. *Nakielski fol:* 202. tegoż trzech Braci liczy Hrabiow, Wincentego, Pełkę y Janusza, według listu Zbrosławá, danego temuż Klasztorowi. Tomasz Biskup Płocki, według *Długosza* ośm lat ná tym Biskupstwie śiedział, umarł roku 1270. według *Łubieńskiego.* Jakub Starosta Dobrzyński, od Krzyżakow zábity. *Długosz & Cromer.* O inszych tego domu Historycy piszą, ale iuż od dobr specifikowanych dawnością swoią, iáko o Tomaszu z Strzępina, Biskupie Krakowskim, Podkanclerzym Koronnym 1454. *Starowolski in Vit: Episc: Crac:* y o inszych inśi, ktorych tu nie wymieniąm, dosyć mi wyrażić, że familia z Szumańczowa Szumańczowskich herbu Pruss Imô. starożytnemi latámi, w Woiewodztwie Krakowskim sławna, obszerna y zásłużona, má swoie dokumenta dawne w Aktach Ziemskich y Grodzkich, w Krakowskich, Sędomirskich, Nowomieyskich, Sądeckich, y Bieckich, iedney niegdy dzielnice z Szczepanowskiemi, z ktorych Antenat ná bywszy Szumańczową, zwał się Szumańczowskim, według dawnego zwyczaiu w Polszcze, zkąd inni sukcessorowie záczęli się pisać *de Szumańczowo* Szumańczowskiemi, iáko iest ná to dokument autentyczny, ktorych kolligacye z rożnemi Fámiliami, do tych czas w Krakowskim znayduią się, nie ktorzy po-

Szczepanowscy

tym

tym tegoż Jmięnia w rożnych lokowáli się Woiewodztwách, w Wielkiey Polszcze, Sędomirskim y Ruskim, y tam z rożnemi Domámi skolligáceni, iáko o tym *Nieśiecki* w swoiey edycyi wyraża, że Szumańczowski miał zá sobą Zulińską, tenże drugą poiął żonę Sindzińską, Sęndziankę Grodzką Piotrkowską. Ja záś, lubo dáwnieyszych dokumentow, z Aktow wyżey wyrażonych nie specyfikuię (:bo ta starożytna Familia wszystkim dobrze wiadoma:) kładę iednák tu poznieyszą Procedencyą, z munimentow autentycznych Domowych zebraną. Zulińska Sindzinská

Stanisław *de Szumańczowo*, herbu Pruss *Primo* Szumańczowski, dziedzic ná Dobrośieczu w Woiewodztwie Krákowskim, miał syna Jana, ktory śię ożenił około roku 1600. z Zofiją z Zákliczyna Jordanowną, herbu Trąby, z ktorą *procreavit* synow piąciu, Stanisława, Marcina, Achacego, Władysława, Stanisława drugiego *sterilem*, y corkę iednę Elżbietę, Piotra Radwańskiego żonę. Stanisłew wszedłszy w kontrakty dożywotnie z Konstancyą Kraiewską *propagavit* Sobestyana y Krzysztofa *steriles*. Marcin dziedzic na Gorzeiowey y Grudnyi w Woiewodztwie Sęndomirskim, uczynił wota małżeńskie z Anną z Godlawy Godlowską, ktorych synowie Szumańczowscy, Francifzek Podczaszy Latyczowski, dobr Milatyna w Ruskim Woiewodztwie dziedzic, tęn z Elzbietą Skrzetuską, Jana z Jelitowa y Marycanny z Łukowicy Sęndzimirowny Skrzetuskich corką, poprzyśięgłszy dożywotnią małżęństwa ligę, spłodził synow dwoch, y corek śiedm, z tych starszy syn Jozef Szumańczowski Kapitan w Gwardyi Jego Krolewskiey Mości, ktory z Katarzyny Swidzińskiey miał syna iednego Andrzeia, y corek cztery, Marcyannę, Maryánnę, Annę y Wiktoryą *minorennes*. Drugi syn Franciszka Podczaszego Latyczowskiego, Jgnacy Szumańczowski, Podstoli Podolski. Corki tegoż Franciszka, pierwsza Katarzyna dwa razy wchodziła w wota małżeńskie, *primô* z Władysławem Tomickim Miecznikiem Poznáńskim, z ktorych iest potomstwo; *secundò*, z Janem Grodzickim Pułkownikiem Woysk J. K. M. Druga corka Franciszka Szumańczowskiego z pomienioney Skrzetuskiey urodzona Elzbieta, dwa razy śluby małżeńskie Jordanown: Rádwański Kraiewska Godlowska Skrzetuska Sędzimirow Swidzińska Tomicki Grodzicki

Ppp miała,

miała, *primô votô* z Franciſzkiem Falęckim, Podſtolim Zytomirskim, od ktorych pochodzą Marcellin y Iozef Fálęccy; *ſecundô votô* z Antonim Olſzyńskim Podczaſzym Bełskim *ſterilis*. Trzecia corka Frankiſzka Szumańczowskiego, Cześnika Latyczowskiego z Marcyanny Skrzetuskiey Anna, Woyciecha Iakackiego, Podczaſzeg, o Mińskiego żona powiła Franciſzkę pannę. Czwarta corka tegoż Franciſzka Szumańczowskiego Tereſſa, oddaną w dożywotnią przyiáźń Iozefowi Bylinie, Podczaſzemu Czerskiemu, z ktorych ieſt potomſtwo. Piąta corka Franciſzka tegoż, Febronia panną, á dwie Zakonnicami, Barbara y Maryanna.

Falęcki, Olszyński, Iakacki, Bylina

Drugi ſyn Iozef Szumańczowski, Marcina *in Gorzeiowa & Grudna* dziedzica, z Anny Godlowskiey urodzony Iozef, tęn z Maryanną Romerowną, miał ſyna iednego Staniſława bezdzietnego, y oprocz wyrażonych ſynow Marcina Szumańczowskiego, było kilka corek, Tereſſa Staniſława Swiatopełki Záwackiego żona, Zofia Ierzego Łychowskiego, Anna Adama Służewskiego, Elzbieta Iana Uniatyckiego, Helena Adama Záwackiego, małżonki wſzyſtkie z potomſtwem ſwoim.

Godlowska, Zawacki, Łychowski, Służewski, Uniatycki

Wracam ſię do Iana Szumańczowskiego, y dalſzego potomſtwa tego z Zofij Iordanowny, ktorzy oprocz Staniſława y Marcina ſynow, *procrearunt* Achacego y Władyſława Szumańczowskich. Władyſław wſzedłſzy w kontrakty małżeńskie z Czermińską, mieli ſynow, Franciſzka, Michała, Laurentego, *ſteriles*. Achacy Szumańczowski, tęn z Agnieſzką Gorską miał ſynow pięć, Stefana, Iana, Andrzeia, Staniſława, Iakuba, y corkę Annę, daną w dożywotnią przyiaźń Ianowi Zbigniewskiemu. Stefan Szumańczowski ſyn Achacego, wſzedł kontrakty małżeńskie z Elzbietą Sztuwartowną, ktorych *proles fæmella*. Ian y Andrzey *ſteriles*, Stanisław dobr Iwanowka dziedzic w Woiewodztwie Ruskim, wſzedłſzy w kontrakty dożywotnie z Anną Hoczanowną, *procreârunt* Mikołaia Szumańczowskiego Łowczego Halickiego, Iozefa Miecznika Nurskiego, ten z Barcikowską má ſyna Mikołaia. Iakub Szumańczowski, ſyn Achacego, ożeniony z Służewską *procreavit* Stefana bezdzietnego, y Rozalią corkę Franciſzka Wilkoſzowskiego żonę, máiącą potomſtwo.

Czermińska, Gorska, Zbigniews, Sztuwartowna, Hoczanow, Barcikows, Wilkoszowska

URBA-

URBANOWSCY herbu Pruſs 1*mo.* w Wielkiey Polſzcze, w Woiewodztwach, Poznáńskim, Káliskim, y ná Ruśi, Dom dawny, o ktorym *Nieśiecki tom*: 4. *fol*: 439 zowiąc ich Urbanowskiemi, ále herbu im nie d daie, mowiąc: Jan Urbanowski z Poznańskim Woiewodztwem podpiſał Elekcyą Iana III. Stefan Piſarz Grodzki Wſchowski, Sekretarz Konfederacyi Warſzawskiey 1704. Walentyn w tymże roku z Kaliskiego podpiſał Konfederacyą Sęndomirską. Ian ſłużył zá Towarzyſz 1673. Piotr Sędzia Ziemski Piotrkowski 1603. Ian y Iakub w Poznańskim, Stefan y Woyciech w Kaliskim 1697. Záczęm, co ſię przez niewiadomość ſtało, ia tu wyrażąm. Ian z Woiewodztwa Poznańskiego podpiſał Elekcyą Krola Iana III. Stefan Piſarz Grodzki Wſchowski, Sekretarz Konfederacyi Warſzawskiey 1704. & *ab arcanis* u Krola Staniſława. Walenty w tymże roku z Kaliskiego podpiſał Konfederacyą Sęndomirską. Tęn wyniosł ſię ná Ruś w Ziemię Przemyską, gdzie ſpłodził czterech ſynow, Antoniego ſławnego u OO. Bernardynow Kaznodzieię, Iozefa Woyskiego Owruckiego, Towárzyſza znáku Pancernego, ktory poiął Nenchowną Podkomorzankę Inflantską, śioſtrzenicę rodzoną Sługockiego, Strażnika Polnego Koronnego, z ktorą ſpłodził corkę Monikę Domicyllę, y ſyna Nepomucena. Franciſzek Łowczy Nurski ſyn Walentego trzeci, poiął Raciborowską stolnikownę Owrucką. Michał Chorąży pod Dragonią Regimentu Krolowy Iadwigi. Corki trzy Wálentego poſzły Agnieſzka, Sinkiewiczá Skarbnika Mozyrskiego. Marcyanna zá Łęmpickiego Sędziego Zákroczymskiego. Kátarzyná zá Gidzińskiego Regenta Ziemskiego Przemyskiego. Ian ſłużył zá Towarzyſz 1673. Piotr Sędzia Grodzki Piotrkowski 1603. Ian y Iakub w Poznáńskim, Woyciech w Kaliskim 1697. Marcin kredytowany w Domu Sapieżyńskim, umarł w Litwie.

Urbanowscy. Nenchowna Sługocki. Raciborowsk. Linkiewicz. Łęmpicki. Gidzińscy.

* * * * * *
* * * * *
* * * *

PRUSS SECUNDO HERB.

EPIGRAMMA.

Mortis sunt falces veterûm instrumenta Virorum,
Mors secat in viridi florida facta Patrum.
Crux sua degenerat mortes populiq; foriq;
Omnia florescunt semper utraque Cruce.
Sangvineis quocunq; Crucis madet obvia tellus
Jmbribus, hæc Lauris semper ubiq; viret.

ABRYS HERBOWNY.

SĄ dwie Kosy ostrzem do siebie obrocone, głowami sznurkiem złotym związane, końcami ná siebie złożone, między ktoremi połtorá Krzyżá herbu Prussow w Polu czerwonym, Krzyże y Kosy koloru białego, ná hełmie zbroyna ręka z mieczem zámaśistym do cięcia. *Okolski tom:* 2. *fol:* 545. & *alij apud Niesieccium tom.* 3. *fol:* 750. Jest odmienność połowy Krzyża w *Okolskim y Niesieckim*, że go kładą nalewey

tarczy

tarczy nie ták, iák w pierwſzym Pruśie, lubo obadwa powiadaią: *Pułtora Krzyża takiego, iáki ieſt w herbie Pruſs 1mo.*

ORYGINAŁ HERBU TEGO.

ZOwie ſię ten herb *Pruſs 2do*, iż pochodzi od Pruſsa *1mo.* z takiey przyczyny: Iż *Dobrogozzo* ſyn Xiążęcia *Obyzorżona* Pruſſa, iednego z trzech Bráci wſpomnionych wyżey, będąc Wodzęm Woyskowym u Krolá Káźimierza I. y Gubernatorem trzech Prowincyi, oraz Strażnikiem Xięſtwa Mazowieckiego, po trzy kroć zniołſzy Woyska Xiążęcia Mazowieckiego Maſſawá, albo *Mazoſza*, Pretendenta czy Kandydata Korony Polskiey, dwiema Koſami takiemiż ſzczycącego ſię, po śmierci iego od Pruſsow tyrańsko zgubionego, zoſtáła ſię Corka tegoż iedynaczka, z dobrami wielkiemi, ná Dworze Krolowey Dobrogniewy w opiece będąca, iáko że krwi Krolewskiey pochodząca; prośił tęnże Dobrogozzo Krola Kaźimierzá, áby mu w Małżeńſtwo pozwolona była, co łatwo dla zaſſug iego uczyniwſzy, z zezwolenięm Panny Maśławianki, ná pámiątkę Domu złączonego, koſy iey na tarczy z herbownym Pruſem ſwoim złączył. *Cromerus & Okolſki tom: 2. fol,* 545. *ſeqv:* y inśi u *Nieśieckiego l. c.* Reſzty doczytaſz ſię w XX. Jabłonowſkich Procedencyi. Zowie ſię ten herb Wilcze koſy dla tego, iż pierwſzy Genearcha Domu Xiążęcia Maſſawa wynálazcą był fortelnego podcinania nog Wilkom koſami, ſzkodzącym w támtym kraiu Mazowieckim, á to tym ſpoſobęm, iák y teraz czynią w zimie tamże, y ná Podlaśiu: O tychże koſach wſpomina *Okolſki tom: 1. fol:* 475. według zdania ſwoiego.

HERBOWNI PRUSS SECUNDO.

Okolſki tom: 2. fol: 548. *ſeqv:* tych wſpomina. Baworowſcy w Ruskim. Chomętowſcy nie piſze kędy. Głuchowſcy w Chełmińskim Woiewodztwie. Grzybowſcy w Mazowieckim y Warſzawskiey Ziemi. Jezierſcy w Ziemi Czerskiey. Miśiewſcy w Kuiawách. Myślęccy w Mazowſzu y Pruſſach: Nakwaſcy w Płockim Woiewodztwie y Ziemi Wyſzogrodzkiey. Preczkowſcy w Ziemi Dobrzyńskiey. Radomińſcy támże. Rudowſcy pod Nowogrodem w W. X. Litewskim. Wołowſcy w Ziemi Wyſzogrodzkiey. Zgliniccy w Płockim Wo- *Herbowni wed ng Okolskiego*

Herbowni wedłu Nieśieckiego iewodztwie y Dobryńskiey Ziemi, zwali się potym Radomickiemi. *Nieśieki tom: 3. fol: 751*, oprocz wspomnionych, tych wyraża: *Daniecki, Dębowski, Faszczewski, Kobyliński, Małachowski, Mitarnowski, Niewierski, Nowomieyski, Olszewski, Pruski, Zaborowski.*

P R O C E D E N C Y A
z Nakwaśina
NAKWASKICH
W Płockim Woiewodztwie, Ziemi Wyszogrodzkiey, HERBU PRUSS SECUNDO.

Nakwaski OProcz *Paprockiego*, pisał o tey Familij zacney y starożytney *Okolski tom: 2. fol:* 548. mowiąc. Nakwascy *in Plocansi Palatinatu & in Visogrodensi Terra, viri ut splendore generis, ita actuum generosorum dignitate conspicui. Stanislaus Succamerarius Visogrodensis, in negotiis Reipublicæ dextrè agendis, disertus & practicus, quem* Constitutio Regni *meminit. Felix, vir dignitate literarum ornatas, ad spiritualem vitam animum contulit, Parochus in Sierpsko & Kirnowo Mathias in Visogrodiensi Terra dignissimus vir, in anno* 1595. *Exactor contributionum Regni institutus. Andreas Nakwaski Tribunus Vissogrodensis Electionem Vladislai IV. Regis, ex eadem Terra subscripsit.* Podobnie o tym Domu pisze *Nieśiecki tom:* 3. *fol: 333.* Iá záś z pomięnionych Autorow tylo wyrażąm: Budek z Nakwaśina w Ziemi Wyszogrodzkiey leżącego Cześnik Wyszogrodzki, podpisał Dekret przeciw Heretykom 1525. *u Łubieńsk: in vitis Ep: Płoce:* Stanisław Podkomorzy Wyszogrodzki. *Constit:* 1577. *fol:* 321. Szczesny Pleban w Sierpcu, Mąż uczony. Felix Woyski Wyszogrodzki posłował ná rożne Seymy. *Constit* 1611. *fol:* 36. Ian Łowczy Wyszogrodzki, tenże Pisarzęm Ziemi Wyszogrodzkiey, ktorego syn Iozef Stolnik Wyszogrodzki 1704. Tenże Starostą Ciechanowskim, potym Podkomorzym Wyszogrodzkim, ná ostatek Kasztelanem Rawskim. Posłował ná wielu Seymach, Kommissarzęm ná Kommissyach Radomskich, y Deputatem bywał ná Trybunał Koronny,

ronny, y ná innych Rzeczy-poſpolitey Kommiſsyach, iáko to: Toruńskiey y Kurlad: á wprzod bywał w ſłużbie woienney. Trzy rázy ſzluby małżeńskie ponawiał, 1*mo* z Płochocką iednę miał corkę, ktora wydana zá Sołtyka, Kaſztelanica Lubelskiego; 2*do* z Ielcowną, pozoſtałą wdową po Orzechowskim; 3*tiô* z Eleonorą Potocką, StarościankąTrębowolską, herbu Piława, Corką Michała z MaryannyKątskiey Kaſztelanki Krakowskiey, tá mu powiła ſyna, á wprędce dziecięcięm umarł. Felix Nakwaski z Maryanną Łośiowną, Władyſława Woiewody Malborskiego śioſtrą miał Woyciechá, ktory był Lwowskim Piſarzem Ziemskim, ná oſtatek Woyskim Wyſzogrodzkim, *imô votô* z Nakwaską Kaſztelana, Rawskiego śioſtrą, miał Iana Oberſzteyletnanta w Woysku Koronnym, *2dô votô* z Młocką Franciſzka, ktory ná Kommiſſyi Radomskiey był Kommiſſarzęm, ná kilkunaſtu Seymach Poſłem, wprzod Piſarzem Ziemskim, á potym Podkomorzym Wyſzogrodzkim, zacnego y doskonałego w Prawie Koronnym Męża, dyſtyngwowanych kwalitatyw; Felixa, ktory był wprzod Łowczym Zakroczymskim, á potym Chorążym Wyſzogrodzkim. Hieronim, od ktorego z Brucką Staniſław Kamedułá. Tomaſz Cześnik Zakroczymski. Ian z Bromirską, wprzod Stolnik, potym Chorąży Wyſzogrodzki, od ktorego z Sobolewską, Podkomorzego Warſzawskiego corką, Wincenty y Klemens Piſarz Ziemski y Grodzki Wyſzogrodzki.

Płochock. Sołtyk. Ielcowna. Potocka. Orzechowsk. Kątska. Łośiowna. Młocká. Brucka. Bromirska. Sobolewska.

PRZYIACIEL LINIEWSKICH.

EPIGRAMMA.

Sunt duo Corda ſimul, tam ſtricto fœdere juncta, ut
Hæc Gladius fortis non reſecare queat.
Cordibus enſiferos Vos ſignat ſtemma Gradivos,
Et gladius Themidis juſtitiæ dat opus.
O! utinam cunctis pariter ſint arma Polonis,
Et foris & fierent optima quæque domi.

OPISANIE HERBU.

SĄ dwa Serca w polu czerwonym, między ktoremi Miecz obośieczny końcem ná doł obrocony, do gory rękoieśćią z krzyżem zwyczaynym, ná hełmie Korona bez pior, iák go Dom Liniewſkich z dawna záżywa, nádany około Roku 1433. od Swidrygiełła Xiążęcia W. X. L. brata rodzonego Jagełły Władyſława Krola Polſkiego, nie iakiemu Rycerzowi Woynie Walatyckiemu, podczás náiazdow Litewſkich y Woien pod Lidą, Brześciem Litewſkim, Bracławięm Podolſkim, y inſzych, o ktorych *Cromerus & Hornanenſis Deſcrip: Reg: Polo. Mq; D. Litt: fol:* 288. 294. & 394. zá iakie dźieła, *non conſtat*, dosyć że go X. *Dunin* w Kazaniu ſwoim ták wſpomina

ü Nie;

u Nieśieckiego tom 3. fol: 111. y ia czytałem o nim w dawnym Manuſkrypcie. Łączę ten herb rodowity purè Liniewſkich, do Imienia herbu Przyiaciela, z tych przyczyn: 1mò. że ſerca ſymbolizuią zobopolną przyiaźń, miecz między niemi nierozerwanego przyiaciela: S. Petrus Chryſol: in Biblioth: par: 5. y wielu inſzych. 2dò. że do herbu Przyiaciela należą dwa ſerca z mieczęm, iakiego zaſzczytu Domy ná Wołyniu używały, o czym P. Rudka u Nieſieckiego tom: 3. fol: 768. ktory tákże dwa ſerca Dawbárow Muśninickich, Boguſławow y Skirmuntow Strawińskich, pod imienięm herbownego Przyiaciela kładzie.

PROCEDENCYA

Ná Liniewie w Powiećie Łuckim

WOYNOW LINIEWSKICH,

HERBU PRZYIACIEL.

Pisał o tym Domie Nieśiecki tom: 3. fol: 111. seqv: ále herb nie tym kſztałtem ieſt tam wyrażony, iák go dawnośćią używaią, to ieſt dwa ſerca wſpák ſą obrocone, ná doł aortą, końcem do gory, nie ták iáko náturalnie w ludziách leżą, mowiąc: Tego herbu Dom Liniewſkich zdawna ná Wołyniu y ná Ruśi zażywa. Z tych Michała Liniewſkiego wſpomina Metryka Wołyńſka 1528. Michał Poborca w Wołyńſkim z Seymu 1581. Conſtit: fol: 395. Jan 1595, Conſtit: fol: 676. Fieodor, Conſtit: 16 8. Iendrzey Poſeł ná Seym 1626. z tamtąd deputowany ná Trybunał Radomſki, Conſtit: fol: 5. y 1628, z kąd Kommiſſarzęm ſtanął do zapłaty Woyſku, Conſtit: fol: 2. w Roku 1638. iuż będąc Podſędkiem Łuckim, Conſtit: fol: 19. á potym Sędzia Ziemſki Łucki, ſyn iego Stefan 1649. N. Liniewſka Sędzianka Łucka, była zá Czaplicem, Joanna zá Marcinem Orchowſkim, N. Liniewſki Kuſtoſz y Kánonik Łucki koło Roku 1600. Staniſław Łowczy Kiiowſki, Klaſztor OO. Bernardynom w Łucku wyſtawił 1643, Michał y Stefan Sędzia Grodzki Włodźimirſki, Kommiſſarz do granic z Seymu 1638. Conſtit: fol: 19. Jan Rotmiſtrz Woiewodztwa Wołyńſkiego Liniewſcy Czaplic Orchowſki

1648. tenże czy inszy Jan Pułkownik, dawſzy śię w znáki nieprzyiaćiołom tey Oyczyzny, zginął pod Krupą, N. Liniewſki Regimentarz podczas woyny Szwedzkiey poległ w ſławney y zwyciężkiey pod Cudnowęm batalii; corka iego Maryanna ná Liniewie, Szpanowie, Kiſielinie dziedźiczka, pierwſzym związkiem żyła z Abrahamem Gołuchowſkim, Podkomorzym Litewſkim, z ktorym wraz Kościoł w dobrach ſwoich Kiśielińſkich wymurowała, drugim z Euſtachim Grotauzem Kaſztelanem Zmudzkim, umarła 1710, w Kościele Kraſnoſtawſkim *Soc: JESU* pochowana, ktoremu mieyſcu wiele znacznych dobrodźieyſtw uczyniła. Stryi iey Marcin Łowczy Bracławſki, *Conſtit: 1653: fol: 13.* á potym Bełzki, z Anny Strzemeſkiey Podſędkowny Halickiey ſpłodził trzech ſynow; z tych náprzod Sędzia Bełzki y Podwoiewodzy Krakowski, potym Kaſztelan Lubaczowski 1703. *Conſtit: fol: 13.* umarł Kaſztelanem Wołyńskim, Branicka corkę mu powiła, ktora żyła z Jerzym Potockim, Staroſtą Grabowieckim. Staniſław ná Drochiczynach Łowczy Kiiowski, Staroſta Zwinogrodzki, miał zá ſobą Ewę Stępkowską, Káſztelankę Bracławską, Staróśćiankę Włodźimirską, z tey potomſtwo, Antonina Kunicka, Adam y Antoni, z tych Antoni Łowczy Kiiowski, Sędzia Kapturowy Chełmski w roku 1733. N. Staroſta Zwinogrodzki, złączył śię był dożywotnie z Ewą Szaniawską, Kaſztelanką Lubelską, ále śię to Małżeńſtwo rozeſzło. Dotąd pomięniony *Nieśiecki.*

Gołuchowski — Grotaus — Strzemeska — Branicka — Potocki — Stępkowska — Kunicka — Szaniawska

Ale że w tey relacyi znayduią śię nie ktore errory, záczęm táką czynię informacyą. To prawda, że Woynowie z przydomku Liniewſcy, z dawna ſą dźiedźicami ná Liniewie w Woiewodztwie Wołyńskim, Powiecie Łuckim, iáko dokumenta świádczą: Pierwſzy z liſtu upominalnego Roku 1541. dnia 7. Mieśiąca kwietnia, Indykty XIV. zá Krola Zygmunta I. A to, iż śię Waſyl Zadorowicz Liniewski, iák Obywatel Woiewodztwa Wołyńskiego, przed ſądęm Krolewskim o dobra ſwoie dziedziczne ſądźił, gdźie Krol ná żałobę Waſyla Fedorowicza Liniewskiego Dworzánina ſwego, upomina Jacka Michnowicza Karabanowicza o odięcie dobr. Drugi Roku 1568. dnia 25. Stycznia; iż Tychna Olechnowicza Liniewskiego ſynowie, Januſz y Jakim Liniewſcy, taką między ſobą mieli tranſakcyą.

List Krola Zygmunta I. — Karabano:

Ianuſz

Ianusz bratu swemu Iakimowi Liniewskiemu daruie część swoię w Liniewie, daiąc mu moc zupełną dochodzenia tegoż swego Imięnia zobopolnego, z rąk Oyca ich wyszłego. Elibe- Donacya
ruie brát rodzony Ianusza u Stanisława Graiewskiego, Stolnika Ziemi Podlaskiey, ná Seymie przed Krolem Stefanem (ále w Roku pomięnionym muśi bydź omyłka; bo Krol Stefan umarł roku 1586. á przed nim Henryk Walezy ustąpił z Krolestwa 1574.) *inita mutua inter se concordia*, ktorą Krol Stefan áp- Graiewski
probował w Metryce Kancellaryi Koronney w Warszawie. Liniewscy wyrażeni przydomek swoy maią *Woyna*, iák świádczy dokument w Zamku Łuckim 1584. dnia 4. Grudnia, to iest zámiana dobr za dobra między bracią rodzonemi: Woyna Liniewski *uti tutor naturalis*, część swoię y synowca swego Pawła Iwanowicza z Rostockiey spłodzonego Liniewskiego, w dobrach Oyczystych Liniewie pusczca Michałowi Wasylewiczowi brátu rodzonemu swemu, á bierze w zámianę tych dobr, *sortes* Michała we wśi Popince W. X. Litewskiego. Pradźiad żyiącego, teraz gdy to piszę, Ignacego Liniewskiego, Łowczyca Kiiowskiego, Marcin Liniewski Łowczy Bracławski, á potym Bełzki, z Anną Strzemecką, Podsędkowną Halicką *procreavit* Michała Liniewskiego, Kasztelana Wołyńskiego, ktorych corka Maryanna była zá Ierzym Potockim herbu Piławá, Starostą Grabowiećkim, z tey Anna urodzona, wydana była zá Xiążęćia Stanisława Iabłonowskiego, Woiewodę Rawskiego, z ktorey corka Máryánna Xiążęćia Iozefa Lubomirskiego, Podstolego W. X. Litewskiego była żoną. Stanisław Liniewski, Łowczy Kiiowski, syn Michała Kasztelana Wołyńskiego, ożeniony z Ewą Stępkowską, Kasztelanką Bracławską. Adam Liniewski syn drugi, Starosta Zwinogrodzki. Antoni syn trzeci Łowczy Kiiowski, y corká druga Antonina, Kunickiego Miecznika Chełmskiego żona. Pomięniony Antoni Liniewski, Łowczyc Kiiowski, żyie w tym roku 1756. z Anną Romanowską, Podkomorzanką Chełmską, z ktorey urodzony Ignacy. Rostocka Strzemecka Potocki Xiążę Iabłonowski Xiążę Lubomirski Stępkowska Kunicki Romanowska

Maią wielkie y zácne kolligacye z Czaplicow, Orchowskich, Gołuchowskich, Strzemeckich, Branickich, Potockich, Stępkowskich, Kunickich, Rostockich, Xiążąt Iabłonowskich y Lubomirskich, Romanowskich, y inszych. Maią y zasługi z pochwa- Kolligacye

pochwałami w Rzeczy-poſpolitey, ktore tu przyłączam z Panegiryku *Sidera Terræ Chełmenſis, Scholarum Piarum*, Ziemſtwu Chełmskiemu przypiſanego 1733 Roku. *Ad armatas provocat laudes Linievius Enſis, &c Revelarunt illa Poloniæ ad cautelam imminentium, ad tutelam circumſtantium malorum*, Joannes Liniewski *Caſtellanus Lubaczovienſis; Michaël Caſtellanu Vołhyniæ, uterq; ſuæ i Conſi, futuri conſilium, præteriti viva hiſtoria. Quoties accendebantur in Senatu ac Comitiis, belli incendia, eloquentiæ torrente extingvebant, quoties animorum hiabant ſciſſuræ, Gallicano uniebant torque, obortas ſententiarum amaritudines, favô Demoſthenis condiebant, motus difformes* Poli *Sarmatici componebant ut Intelligentiæ. Duos nominaveris Coluros, vel Alcidis Columnas, in quibus moles conſiliorum nitebatur, bellica Radomienſis Curia fundabatur, duos Augusti II. Gladios, qui nodos difficultatum Regni ſolvebant, accerrimi Legum Defenſores, fulgendo in Trabeis, fulgurando & fulminando in bellis, undiq;* Patritio *non diſpares Ensi. Quem dicere Alterum Poloniæ Szczerbiec, ſtyli virtus, non exceſſus. Clenodium enim eſt in Theſauro, munimentum in armamentario. Firmat propoſitum,* Andreas Liniewski *Martis fortitudo, in bellico Tribunali, juſtitiæ*

Conſtitutio Regni. 626

vindex, an Juſtitia, Sigiſmundi III. omnis virtus. Michael & Martinus *ille in Judiciis incorruptus Angelus, hic Sangvinis, fortunæ, dotum animi liberaliſſimus, Gradivi Camenecenſis Proviſor, periculorum Præviſor, teſtante* Kochovio *Conſiliorum belli Præſes. Impoſitus moderatur Linievius Optio, tractandis Commilitonum ingeniis, vel promovendis deſideriis, non ineptus. Venator Vołhyniæ Commiſſarius ad recipienda fortalitia Ukrainæ, ipſemet Ilium Regni, tutiſſimumq; Capitolium.* Parens *Ill: ac M. D.* Stanislaus Liniewski *Capitaneus Zwinogrodenſis Avitorum Cordium anima, Gladii ſplendor. Per pacta Hymænei cum* Stępkowska *Caſtellanide Bracławiensi purpureum* Cordium *auxit Sangvinem, totumq; Palatinatum Vołhyniæ fecit conſangvineum, adminiſtratis gloriosè functionibus, ſuæ Gentis factus* Miecislaus, *veritatis tuendæ* Stanislaus. *Unde* Linievianæ *Domûs ornamenta Senatorii murices, Sellæ, Curules, imagines, Conſi, Solones, virtutes. Accedunt his, & accedunt ſplendorem* Kiſielorum, Dziedußzycciorum, Zachorowſciorum, *Comitum in Tarnow,* Romanowſciorum *Principum Ruſſiæ Succeſſorum,* Sługocciorum *Illuſtriſſima nomina. Multiplicant*

Item 155 Annalium lib. 6.

Confœderatio Sandomirienſis 170

Dziedußz.

Potoc-

Potocciorum, Jabłonowſciorum *Cruces. Ad Summum* Sobieſcianus *Clypeus, Corona* Linieviani *Gladij, Cordium tutela. Tot ergo Phæborum eſt dies, Ill: ac M. D.* Antonius Liniewſki *Venator Kijovienſis, tot Purpurarum color, gemmarum precium, virtutum poſſeſſio, claregeſtorum Executor, adeoq; Prytanei Capturalis, Decus ſingulare.*

PUŁKOZIC HERB.

EPIGPAMMA.

Culmina celſa petit, ſupra ſua ſtemmata Capra,
Et gravibus fatis præbet Aſellus opem.
Pro Patria grandes quos non tulit ille labores?
Excelſos pavit pectore Capra Viros.
Eſt Aſinus non hic ſtolidus, ſed doctus Apollo,
Laudibus æternis promereturq; lyram.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt w krawym polu Ośla głowa ſzará, ná koronie puł Kozy widáć w lewą tarczy rogami obroconey, pyſkiem y

przedniemi rogami w prawą, iakoby do gory ſkaczącey. *Paprocki w Gniaździe y o Herbach, Bielſki fol: 77. Okolſki tom 2. fol: 473.*

ORYGINAŁ PUŁKOZICA.

Roku 1022. według *Okolſkiego loco cita*: były wielkie náiazdy Poganow w Słowiańskim Pánſtwie, gdzie Polak urodzony *Stawiſz*, zamknął ſię z ludzmi z gromadzonemi w Zamku *Eczech* nazwanym, tam broniąc ſię przez kilka czáſow mocno y odważnie, odpor dawał potężny nieprzyiaciołom tak dalece, iż nie mogąc go dobyć, umyślili Poganie głodem do poddania ſię ludzi przymuśić, iákoż nakoniec żyć iuż ciężko im było. Przeto Rycerz pomięniony *Stawiſz*, tego ná nich fortelu zażył: kazał oſła y kozę oſtatnią zábić, á krwią ich skory wołowe zbroczywſzy, w oczach nieprzyiacioł kazał porozwieſzáć, á gdy oſtatni attak przypuścili, zámiaſt kamieni kościami, y ſztukami mięſa świerzego z tych bydląt zábitych, kazał na nich rzucáć. Co poſtrzegłſzy Pogánie, że áni orężem, áni głodem, nie mogli ich doſtać, (bo też był Zamek mocno obronny) ze wſtydem odſtąpili. Xiążę tego Zamku pochwaliwſzy dzielność Rycerza y táką inwencyą, oprocz skarbu, tęn mu herb nadał ná wieczną pamiątkę Rycerſtwa y fortelu iego. A lubo wſzycy tám zámknięci chcieli go mieć wiecznym Gubernátorē Zámku wyrażonego, przecięż on do Polski powrociwſzy, ſpłodził Syna Boguſza żyiącego w Roku 1044. y z niego inne Patomſtwo godne, iák mowi *Paprocki w Gniaździe cnoty, y Okolſki tom 2. fol: 477. z Bielſkiego.*

DYGNITARZE ZNACZNIEYSI Y WIADOMSI HERBU TEGO.

Rzeſzowski Jan Rzeſzowski herbu Pułkozic, będąc pierwſzym Arcy-Biskupem Lwowskim, umarł 1436. *Skrobiſzovius in Actis Archiep: Leopolien:* *Ligęza* Felix Ligcza będąc tymze Arcy-Biskupem, umarł 1560. *Idem.*

Przemankowski Páweł Przemankowski herbu Pułkozic, Siskup Krakowski, umarł 1293.

Rzeſzowski Jan Rzeſzowski tákże Biskup Krakowski, umarł 1488. *Starowolſki in Vitis Epiſcop: Cracov:*

Miko-

Mikołay Wolski, gerbu tego, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł około Roku 1580. *Damalewicz in Catha: Episcop: Cuiav:* *Wolski*
Woyciech, Tabor tegoż herbu, będąc Biskupem Wileńskim umarł 1507. *Cromerus, Okolski, Koiałowicz par: 2. & alij.* *Tábor.*
Piotr Stawisz, herbu Pułkozic, Biskup Płocki, umarł 1238. *Długosz & Lubień:* *Stawisz.*
Mikołay Wolski herbu tegoż, Biskup Chełmski, umarł 1565. *Nakielski in Miechow: & alij.* *Wolski*
Bogusz, herbu Pułkozic, Kasztelan Krakowski umarł 1241. *Nakielski in Miechow.* Dobiesław Ligęzą, tymże Senatorem umarł 1379. *Januszowski w Statu.* *Bogusz.* *Ligęza.*
Jan z Czyżowa także 1457. *Łaski w Statu: y Paprocki.* *Czyżowski*
Jakub herbu Pułkozic, Woiewoda Sendomirski umarł 1222. *Nakielski fol:* 135. Jan z Czyżowa z tego krzesła postąpił ná Kasztelanią Krakowską 1438. *Łaski y Herburt w Statu.* *Czyżowski*
Bogusz, herbu tego był Woiewodą Łęczyckim 1242. *Szczygieski in Tineci:* Jan Ligęza, także 1369. *Paproc: & Okolski* 1379. y drugi Ligęza, ktorego *Nakielski pod rokiem* 1395. wspomina: także Stanisław Ligęza, ktory umárł roku 1399. *Paprocki & Pruszcz in Crac:* Jan Ligęza umarł tymże Senatorem 1418. *Łaski, Paprocki, Okolski, &c.* *Ligęzowie*
Jerzy Naśiłkowski herbu Pułkozic, będąc Woiewodą Witebskim umarł 1544. *Stryikowski, Paprocki, & Okolski tom:* 2. *Naśiłkow:*
Plichta herbu tegoż, był Woiewodą Mazowieckim. *Okolski tom:* 2. *fol:* 484. Także Konstantyn Plichta 1630. *Okolski ibidem.* *Plichtowie*
Mszczuiá herbu Pułkozic, był Kasztelanem Sędomirskim 1222. *Cromerus & alii.* Michał Bogumiłowic był tymże Senatorem 1474. *Łaski w Statu:* y Michał z Czyżowa. *Długosz* 1429. także Ian z Czyżowa, ktory postąpił na Woiewodztwo Sendomirskie 1435. *Bielski.* Mikołay Wolski, umarł tymże Kasztelanem 1555. *Nakielski & Paprocki.* Stanisław zaś Wolski, Kasztelan Sendomirski, umarł 1566. *Starowolski in Monumen:* Hermosław Ligęza w tym krześle, w ziął Podskarbstwo Wiel: Koron: 1624. *Signatores.* *Bogumiłowie* *Czyżowscy* *Wolscy* *Ligęza*
Mikołay Wolski będąc Kasztelanem Woynickim, postąpił ná Sendomirską 1635. *List Zygmunta.* Urban Pułkozic *Wolski*

 był

był Kaſztelanem Łęczyckim 1248. *Paprocki & Okolſki.* Ian
Ligęza Ligęzą także, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1401. *Długoſz* 1383. Ian z Łakoſzyna, herbu Pułkozic 1413.
Bogumiło. *Bielſki & Herburt.* Michał Bogumiłowic, herbu Pułkozic, poſtąpił z Lubelskiey Kaſztelanij na Sendomirską 1410. *Liſt Jagiełła.*

Wolſcy. Mikołay Wolski był Kaſztelanem Witebskim 1619. *Liſt tegoż:* drugi Mikołay Wolski, Kaſztelanem Rawskim 1520. *Liſt Zygmunta.* Staniſław Wolski, z tegoż krzesła poſtąpił ná
Plichta Kaſztelanią Sendomirską 1575: *Liſt Auguſta I.* Walenty Plichta, umarł tymże Kaſztelanem Rawskim 1639. *Treterus in Epiſcop: Varmien:*

Wolski *Hincza* Mikołay Wolski, będąc Marſzałkiem Wiel: Koron: umárł 1630. *Kobierzycki, Piaſecki, & Treterus ibidem.* Hincza z Przemankowa herbu Pułkozic, był Podskarbim Wiel: Koron:
Ligęza 1399. *Liſt Krola Jagiełła.* Hermoſław Ligęza był tákże Podskarbim Wiel: K. ktory umarł 1632. *Starowolſki in monumen:*
Wolſcy Staniſław Wolski, Kaſztelan Rawski, będąc Marſzałkiem Nádwornym Koron: umarł 1566. *Liſt Auguſta I.* Mikołay záś Wolski z Nadwornago poſtąpił ná Márſzałkoſtwo Wiel: Koron: 1615. *Liſt Zygmunta III.*

Oprocz wſpomnionych Dygnitarzow, byli tegoż herbu
Ligęza *Plichta* Marſzałkowie Trybunału Koronnego, Hermoſław Ligęza,
Stamirowski Kaſztelán Zawichowski 1620. Walenty Plichta, Kaſztelan Rawski 1638. Antoni Stamirowski, Staroſta *Moſtowſki* 1702.

HERBOWNI według *Okolſkiego tom: 2. fol: 477. cum ſeqv:*

Błażowſcy, *w Okolſkim* Błażewſcy, w Ziemi Rawskiey

Błędowſcy, w Ziemi Krakowskiey.

Boguſzowie w Krakowsk: inſi w Podolskim Woiewodztwie.

Dąbkowſcy, w Rawskim Woiewodztwie,

Dankowſcy, w Ziemi Raw:

Dłuſcy, pod Radomiem.

Grodowſcy, w Powiecie Koweńskim.

Kukwowie, przydomku Wołczek, w W. X. Litewsk:

Laskowſcy, w Lubelskim Woiewodztwie.

Leśniewiczowie, nie piſze kędy.

Ligę-

Ligęzowie, ná Czyżowie, Rzeszowie, Przecławiu, Sędziszowie, Głogowie y inszych.
Mikołaiewscy, w Ziemi Sochaczowskiey.
Minorowie, w Krakowskim
Młodeccy, w Sędomirskim Woiewodztwie y Radomskim Powiecie.
Nasiłowscy, *w Okolskim* Nasielowscy, w Witebskim Woiewodztwie.
Niewiarowscy, w Krakowskim Woiewodztwie.
Nowowieyscy, w Płockim Woiewodztwie.
Obłąkowie, w Ziemi Rawskiey y Sochaczowskiey.
Pachońscy, w Ziemi Raws:
Pikarscy, na Pikartach w Ziemi Czerskiey.
Potrykowscy, w Rawskim y Sochaczowskim.
Rzeszowscy, ná Rzeszowie Pułkozicowie.
Sepichowscy, nie pisze kędy.
Stamirowscy, z Stamirowic w Rawskim.
Strzałkowscy, w Ciechanowsk:
Swidzińscy, *w Okolskim* Swidzieńscy, w Ziemi Sochaczews:
Wielowieyscy, w Krakowskim Woiewodztwie.
Wilscy, w Rawskim Woiewodztwie.
Włodkowie, w Ziemi Rawskiey
Woieńscy, w Ziemi Przemyskiey.
Wołczkowie, w Xięstwie Litewskim.
Wrocimowscy ná Wrocimowicach.

Oprocz wspomnionych, zebrał więcey *Niesiecki tom:* 3. *fol.* 639. wyrażonych, ktorych tu dodaię.

Bietkowski.	Garliński.	Piestrzecki.	Wolski.
Borzęcki.	Gostyiowski.	Plichta.	Zakrzewski.
Brzostowski.	Justymont.	Przeradowski.	Zawisza.
Chmielowski.	Krzywkowski.	Skotnicki.	
Czyżowski.	Kurdwanowski.	Swiderski.	
Dobroszewski.	Pawłowski.	Tabor.	

PROCEDENCYA

Dziedzicow na Niewiarowie w Woiewodztwie Krakowskim,

LIGĘZOW

NIEWIAROWSKICH,

HERBU PUŁKOZIC.

Ligęzowie Niewiarowscy

PONieważ Ligęzow y Niewiarowskich Familia ieſt iedna od lat przeſzło 666. iak piſze *Okolſki tom*: 2. *fol.* 480 w Herbarzu wydanym Roku 1644. w ktorym rachuie dawność tego Domu od lat 555; zaczym co kolwiek znaleść ſię może w genealogii Ligęzow, to wſzyſtko należy do Niewiarowskich, bo Januſz Ligęza Niewiarowski, Woiewoda Łęczycki, roku 1087. wieś Niewiarow funduiąc w Woiewodztwie Krakowskim, od niey był rzeczony Ligęzą Niewiarowskim. *Idem loco citato.* A iż wieleby piſać o zaſługach y Honorach całego Domu, kto chce czytać może u pomienionego *Okolſkiego y Nieſieckiego tom*: 3. *fol.* 105. & 366. Ja tu tylko zacnieyſze Honory tychże przywodzę, y dalſzą Genealogią wyprowadzam, nie dobrze napiſaną dawniey. Dziwuię ſie iednak wſpomnionym Autorom, że pierwſzy, dawności tego Domu wyraża początki, mowiąc: *Super vixit annum circiter* 1087. *Januſius Niewiartowſki Lancicienſis Palatinus, qui pago Niewiarow fundum primum erigens, ab eo cognomen ſibi uſurpavit, relicta ſtirpis propriæ* Ligęzorum *appellatione.* Drugi zaś o nim powiada *tom*: 3. *fol.* 365. *ſeqv.* Że Niewiarowo zakładał około roku 1389. to ieſt w lat 302. po pierwſzym założeniu, na co obadwa żadnego dokumentu nie przywodzą. Że iednak *Okolſki tom.* 2. *fol.* 480. *expreſſe* powiada o Ligęzach Niewiarowſkich: *Proſapiam, ſuam nobiliſſimam in prole & merito fœcundiſſimam, à quingentis quinquaginta quinque annis antiquam protrahunt,* ktory rok zgadza ſię z rokiem wydania herbarza iego 1641, iednym tylko poźniey, y wychodzi na ten Rok fundowania Niewiarowa

1087.

1087. od ktorego Ligęzowie poczęli się zwać Niewiarowskiemi; dochodzę że *Okolski* miał iakiś dokument, z ktorego te lata wyrachował, ále o nich bliſko przez trzy wieki żaden nie pisał, áż do życia Dobiesława Ligęzy Kasztelana Krakowskiego w roku 1379. w danym *Przywileiu Klasztorowi Szczyrzyckiemu.* Jan Ligęza Woiewoda Łęczycki żył w roku 1369. *Paprocki o herbach fol. 188. wraz z Okolskim* kładzie mu rok 1379. Jan II. Ligęza był tymże Woiewodą Łęczyckim, ktorego są Listy Krola Jagiellona 1386. y 1389. *u Nakielskiego w Miechow: fol.* 329. & 333. & *cætera* Był także Woiewodą Łęczyckim Stanisław Ligęza, ktory umarł R. 1399. czego są dokumentem *Listy Jagiellońskie* 1390 y 1399. wspomnione u *Paprockiego fol.* 188. Jan III. Ligęzá był pierwey Kasztelanem Łęczyckim, potym záś tey Prowincyi Woiewodą 1401. *Pruszcz in Cracovi:* ktory umarł 1418. *Listy Jagiellońskie u Páprockiego o herbach fol.* 55. *także y u Łaskiego w Statucie fol.* 127. *Okolski powiada tom: 2. fol.* 478. Że ieszcze żył w roku 1418. ten Woiewoda Łęczycki Jan Ligęza, y pisał się z Niewiarowa. Stanisław Ligęza z Bobrku był Chorążym Krakowskim 1399. *Paprocki & Łaski in statuto fol.* 141. Ian z Bobrku Ligęza, był Kasztelanem Bieckim 1451. *Łaski fol.* 82. *sequ:* gzie iego dzieła heroiczne wspomnione są, y u *Starowolskiego in Bellatore folio* 107 pod imieniem *Leszka.* Janisława Ligęzę, Biskupa Płockiego, w roku 1367. wspomina *Okolski*, ále temu przeciwni insi. Mikołay Ligęzá był Kasztelanem Sądeckim, maiący w Małżeństwie Grochowską Kasztelankę Ciechanowską 1540. Piotr Ligęza był Kasztelanem Czechowskim. *Okolski loco citato.* Felix Kasztelan Żarnowiecki urodzony z Tarnowskiey herbu Leliwa, Iana Kasztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego corki: *Starowolski in Monumen: fol.* 440. Corka Felixa Ligęzy Kásztelana tego, imieniem Anna, była zá Korytkiem Kasztelanem Przemyślskim. Mikołay Ligęza, był Kasztelanem Wiślickim, Starostą Biedzkim y Zydaczowskim, iak go wspominaią *Konstitucye*, pierwey go námienia *Paprocki* Chorążym Nadwornym. Corka iego z Elżbiety Jordanowny Kasztelanki Krakows: Anna Sobotkowa Kasztelanowa Sandomirska y Zofia

Grochowska. *Tarnowska* *Korytko* *Jordanowna* *Sobotkowa*

Słupecka Bonarowa Słupecka Kaſztelanowá Radomſka, Starościna Záwichoyska. *Okolſki* powiada, że ten Mikołay Kaſztelan Wiślicki, z Bonarową wdową, á corką Jordana Kaſztelana Krakowſkiego, zoſtawił Mikołaia Spytka, y Iana z dwiema corkami. Kormańſka Mikołay Dworzanin Krola Stefana, miał Kormańſką, Kaſztelankę Krasińska Czechowſką, drugim małżeńſtwem miał Zofią Kraſińſką Woiewodzankę Płocką. Tenże Jan Spytek z Kaſztelanij Czechowskiey, poſtąpił ná Zarnowiecką, z tey ná Sędomirſkią, trzymaiąc Staroſtwa, Bieckie, Zydaczowſkie y Ropczyńſkie. Z pomienioney Kraſińſkiey Woiewodzanki Płockiey, ktorey Ociec potym był Woiewodą Mazowieckim, było dwie corek, z ktorych iedná Xiążęta Zasławski i Lubomirski wydana zá Xiążęcia ná Oſtrogu y Zaſławiu Władyſława, Koniuſzego Koronnego, potym Woiewodę Krakowskiego, Staroſtę Łuckiego, druga zá Ierzego Lubomirskiego, Staroſtę Sądeckiego, potym Marſzałka Wielkiego Koronnego, Hetmana Polnego. Zygmunt Ligęza, brat trzeci tychże, był Podczaſzym Koronnym, Staroſtą Lwowskim, Krzepickim y Tyſzowieckim, z Hrabianki Tarnowskiey urodzony, ſyn trzeci Czuryło Odnowska Koniecpolska Koſſowska Felixa Kaſztelana Zarnowieckiego, ktory umarł 1553. *Liſt Zygmunta Augusta, & Starowolſ. in Monumen: fol:* 440. Sioſtry ich rodzone, Regina Czuryłowa, Anna Odnowska Woiewodzina Krakowska, Elżbieta Koniecpolska, Kaſztelanowa Sieradzka, Starościna Wieluńska, *Okolſki tom.* 1. *fol.* 219. Achacy Kaſztelan Czechowski, miał z Koſſowskiey Kazimierza ſyna wielce zacnego y poważnego, był Poſłem ná Seym, y Deputatem ná Trybunał 1677, y 1678. Staniſław ná Rudzie y Przecławiu, Kaſztelan Zarnowski, Staroſta Lubaczowski, miał corki, Elżbietę Firleiową, Kaſztelanową Biedzką, Firleiowa Koniecpolski matkę Mikołaia Woiewody Sęndomirskiego, drugą za Stefanem Koniecpolskim, ſławnym Rotmiſtrzem. *Starowolſki in monumen: fol:* 440. Felix Ligęza, był Arcybiskupem Lwowskim do roku 1560. *Reyzyusz* piſze o nim y inſi wzwyż cytowani. Staniſław ná Parſczynie y Boleſławiu, był Podczaſzym Krolowey Izabelli. Hermoſław Ligęza, Podskarbi Wielki Koronny, Staroſta Olſzyński, Sámborski y Drochobycki, był pierwey Kaſztelanem Zawichoyskim, *Conſtit:* 1621. potym Marſzałkiem Trybunálskim 1620. daley Kaſztelanem Sędomir-

domirskim, na ostatek Podskarbim W. Koron: umarł: 1632. corka iego Maryna z Anny Jakubowskiey, herbu Topor, wydana 1mô votô za Jana Tarła Kasztelana Wiślickiego, 2dô poszła zá Samuela Xiążęciá Koreckiego, z Domu ostatniego. Stanisław Starosta Opoczyński posłował na Seym 1601. Niektora tákze Ligęziánka, była zá Mikołaiem Leśniowskim, Kasztelanem Czechowskim 1634. y druga za Janem Tarnowskim Woiewodą Lubelskim. Zgoła, od Teodora dziedzica ná Bolesławiu y Swiebodzie Ligęzy, ktory iedęn z tego Domu odszczepił się od wiary Katolickiey, żadęn iuż potym z Ligęzow nie był w Senácie, lubo syn iego Stanisław Starosta Opoczyński umieráiąc, błędow się wyrzekł, y dziesięciny zátrzymane Kościołom pooddáwać kazáł.

Jakubowska
Tarło
X. Koreckiego
Leśniowski
Tarnowski

Ligęzow Niewiarowskich pisząc genealogią *Okolski tom: 2. fol: 480. seqv:* ták powiada: Niewiarowscy w Woiewodztwie Krakowskim, (z ktorych chwała nie pośledniá, lecz pierwsza, że z Aryanami y Heretykami mięszkáiacy, áni iedęn z nich od Katolickiey prawdziwey wiary niezbłądził) prozapią swoię szlachetną w potomstwie y liczną, odpięćset piędziesiąt pięć lat dawną prowadzą. Zył około roku 1087. Janusz Ligęza Niewiarowski Łęczycki Woiewoda, ktory fundując ná gruncie swoim Niewiarow, od niego począł się názywać Niewiarowskim, zaniechawszy imięnia szczepu swoiego Ligęzow. Ten wieś pomięnioną, blisko Kościoła Farnego Niegowickiego założył, w ktorym aby po śmierci był zchowány, ordynował: Promnicki też folwarczek Konwentowi Krakow: OO. Dominikanow wiecznie zostawił ná Msze maiące bydź odpráwowane. Tego potomkowie Szlachetnością, cnotą y zásługami dla Rzeczypospolitey kwitnęli przez lat 356. następuiących, ták w Litwie, dokąd się przenieśli, iáko też w Polszcze, czego iest dowod z Mikołaia Niewiarowskiego w roku 1443 żyiącego dziedzicá na Niewiarowie, y inszych wielu wsiach okolicznie, ktory do nowego wybudowania Kościoła Niegowickiego, szc odrobliwey ręki dołożył. Po nim było dwoch braci sukcessorami z linij Mikołaia pochodzących, swoiego czasu w Podgorzu sławnych, Chrystofor y Adam. Krzysztof zostawił syna swoiego imienia, ktory będąc Bur-

 grabim

grabim Zamku Krakowskiego, u Krola Augusta I. był w respekcie, wziął w małżeństwo Annę Krotowską, corkę Woiewody Jnowrocławskiego, z ktorą miał synow trzech, Krzysztofa, Jana y Przecława. Jan, będąc w fortunę y dobra obfity, miał synow godnych, cnotliwych, od młodych lat Marsem się woiennym zabawiaiących, Alexandra, ktorego heroiczny umysł wyraża nadgrobek w Krakowie u SSS. Troycy OO. Dominikanow w Kaplicy tey Familj, wyrażony. Samuela, ktory przez dziesięć lat woynie służył, dziedzica na Krakoszewicach w Woiewodztwie Krakowskim. Jędrzeia, męża wszelkich cnot pełnego, w Oyczyźnie swoiey chwalebnego, pod czas wyprawy Pruskiey walecznego Rycerza, dziedzicá na Dąbrowicy tegoż Woiewodztwa. Seweryna, ktory także miał swoie zasługi, y z błogosławieństa większey fortuny nabył nad bráci swoich, okolicznie Niewiarowa dziedzictwa, włości posiadaiąc. Andrzey zostáwił Baltazara, ktory podczas wyprawy Moskiewskiey tamże poiachał, złączany z Zofią Czaplińską, drugiego Alexandra, ktory wstąpił do OO. Dominikanow w Krákowie, był tamże S. Teologii Lektorem, trzeciego Stefana. Seweryn miał syna Jana sukcessora dziedzictwa swoiego, męża w boiu wyśmienitego w Woysku cudzoziemskim, y podczas wyprawy Pruskiey nad Chorągwią X. Stanisława Lubomirskiego, Woiewody Krakowskiego, wiele lat służącego, á potym złączonego z Anną Wielopolską, dziedziczką Dominikowiec, z ktorych trzy corki, Anna Stanisława Stanisławskiego, Podwoiewodzego Krakowskiego żona, Konstancya y Zofia Zakonnice. Jana bracia, Krzysztof starszy, y Przecław młodszy, bezpotomni byli, dla czego Przecław dobra swoie darował Konwentowi Krakowskiemu OO. Dominikanow, to iest wśi Jadłownik, Kostrzą, Ryie, Markuszową z folwarkami, ná Kraśinie zaś Wielkiey pietnaście tyśięcy złotych ná prowizyą wieczną legował roku 1596 ktorą wieś potym brat iego rodzony Jan, darował wiecznie Konwentowi, za co obligacye czytáć może, kto chce, u *Okolskiego tom: 2. fol:* 48. tamże o nim znaydziesz, co napisał *Bzovius in propag: S. Hyacinthi cap:* 13. Adam pierwszego Krzysztofa brat rodzony, dziedzic ná Niewiarowie, Cichawie

Krotowska · *Czaplińska* · *Xiążę Lubomirski* · *Wielopolska* · *Stanisławska*

Niego-

Niegowicach, Swidowic y inſzych, ſpłodził z Maryanny *de Kośmierzow* Staróścianki Koleńskiey, Woyciecha y Adama. Woyciecha ſynow było czterech, Jan dziedzic ná Xiążnicach, ktory zoſtawił Przecława bawiącego ſię na Dworze Xiążęcia Dominika Zaſławskiego, Woyciech był dziedzicem na Marſzuwce, Staniſław dziedzicē Cichawic, ktory przez dwanaście lat w rożnych bywał woiennych expedycyach, Rotmiſtrzęm Huſarskim zoſtaiąc. Miał *imô votô* Annę Szczepanowską, z ktorey urodzony Joachim Officyał Pilecki, y Anna Zakonnica Konwentu Zwierzynieckiego przy Krakowie, *2dô votô* ożeniony z Barbarą Staſzowską, corką Podſtarościego Krakow: z ktorych Jan w Konwencie Krakow: OO. Dominikanow S. Teologij Profeſſor, y Francíſzek. Corek mieli trzy, Tereſſę Zakonnicę u S. Jędrzeia w Krakowie, y Barbarę panną dozgonnie żyiącą w dewocyi z Oycem do roku śmierci iego 1629. Czwarty ſyn Woyciecha, Kaſper Kanonik Krakowski, Jerzego Xiążęcia Zbaraskiego przyiaciel y konfident poufały. Adam brat Woyciecha, dziedzic na Niewiarowic, Niegowcu, Wiatowicach, Zborzycach, Zrzeczycach, Starowoli, Sulkowie y inſzych, z Jadwigi Otwinowskiey cztery ſpłodził corki, Annę Iana Iordana, Marynę Piotra Gołuchowskiego, y Magdalenę Iana Gołuchowskiego małżonki, z ktorey *procreavit* Abrahama Gołuchowskiego, Staroſtę Stężyckiego, y Katrzynę Hieronimowi Łyſakowskiemu zaślubioną.

Szczepanowska *Staszowski* *Otwinowska* *Iordan* *Gołuchow* *Łysakowski*

Walentyn Niewiarowski, dobr Niewiarowa dziedzic, Pułkownik Woysk Koronnych, miał ſynow dwoch, Felixa Pułkownika Woysk Koronnych, y Staniſława bezpotomnego. Felix z Jezierską ſpłodził Pawła Leśniczego Mereckiego, ktory z Zuzanną Kraśińską, Woiewodzanką Płocką, *procreavit* Krzyſztofa, z Zofią Fronckiewiczowną żyiącego, a z tych potomſtwo, Ian, Grzegorz y Paweł. Drugi ſyn Felixa Grzegorz Referendarz Wielkiego Xięſtwa Litewskiego, trzeci Staniſław Kanonik Płocki, czwarty Stefan Pułkownik Woyſk Koronnych, ktory z Fryznianką ſpłodził Stefana Stolnika Liwskiego, á tęn z Maryanną Mokrzecką żyiąc w związku małżeńskim, po Brzoſtowskim pozoſtałą wdową, *procreavit* z nią Antoniego Niewiarowskiego, Horążego Czernicchowskiego

Jezierska *Kraśińska* *Fronckiewiczowna* *Mokrzecka* *Brzostowski* *Ianczewska*

Iancewskiego, ożenionego z Ianczelską, ktorych potomstwo, Stanisław Stefan, Franciszek y Anna, Potockiego, wszyscy z honorami, ale ich przeczytać nie można. Zofia Antoniego Chorążego Czerniechowskiego siostra, dwa razy śluby małżeńskie odprawowała, *1mo* z Karwowskim, *2do* z Burzyńskim, z obiema iest potomstwo. Drugi syn Stefana Niewiarowskiego, Pułkownika Woysk Koronych, Stanisław Starosta Budowski, z Teodorą Massalską postanowiony, spłodził Franciszka Pułkownika Woysk Koronnych, bezpotomnego, Konstancyą corcę, Łaniewskiego Starosty Przęrzelowskiego żonę, z ktorym iest potomstwo, y Maryannę. Anna corka Felixa Niewiarowskiego Pułkownika Woysk Koronnych z Koszabskim *sterilis*. Felicyan syn czwarty tegoż, wstąpił był do Zakonu y przyiął imię Swiętosława, z ktorego wystąpiwszy, ożenił się z Reginą Drągowską, z ktorych synow trzech zostało się, Ian Felicyan ożeniony z Skwarkowną, wdową po Dulskim, bezpotomny; Alexandra y Ludowika Niewiarowskie. Ian Zacharyasz Podczaszy Kaliski, piąty syn Felixa Pułkownika Woysk Koronnych z Jezerskiey, tęn wszedlszy w kontrakty dożywotnie z Oborską, spłodził Franciszka, y Walentego, synow dwuch, Annę, Zofią corki. Alexander szosty syn tegoż Pułkownika, z Piwnicką ożęniony.

Iancewski. Karwowsk. Massalska. Laniewska. Koszabski. Drągowska. Skwarkowna. Dulsko. Oborska. Pizenicka.

PROCEDENCYA
Z Ziemlic w Woiewodztwie Krakowskim y Podolskim,
BOGUSZOW
HERBU PUŁKOZIC.

Boguszowie. PIsał o tym Domu dawnieyszemi czasami *Bielski*; *Paprocki*, *Januszovius y Okolski tom: 2. fol*: 482. powiadaiąc: Boguszowie, iedni w Krakowskim, drudzy Podolskim Woiewodztwie. Bogusza Sądziego Pomorskiego, Starostą Gdańskim Władysław Łokietek uczynił roku 1306, ktory mocno y z wielkim honorem Zamku Gdańskiego obronił. *Bielski fol: 209. & 210.* Pochodzą od Stanisława Bogusza. Drugiego Bogusza Marszałka Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Posła do

Pápie-

Papieża od Zygmunta Krola z Erazmęm Ciołkiem, Bisku- *Ciołek*
pem Płockim, y Rafałem Lefzczyńskim, Kafztelanem Łęczyckim, wfpomina *Bielfki fub anno Dom:* 1518. Iana Bogufza, *Paprocki in 2do opere* Kafztelana Czechowskiego wyraża, ktory z Macieiowskij Kafztelanki Sęndomirskiey zoftawił po- *Macieiowska*
tomftwo. Iana Bogufza Kafztelana Zawichoijskiego wfpomina *Janufzowski fol:* 317. czafu też nie dawno przefzłego (mowi *Okolski*) był Bogufz Kanonikiem Krakowskim z Przemyskiey Ziemi. Infi Bogufzowie fą na Podolu, iako to Ian mąż woienną experyencyą wielce godny, tęn wyprzysiągłfzy fię heretyckich błędow Kalwiná, wielkim był przykładem infzym do Wiary Katolickiey, ktorą wyznawał y *Kalinowska*
czcił pokornym pofzanowanięm. Z Kalinowskij miał potomftwo. Obfzerniey tę Familią napifał *Niesiecki tom:* 1. *fol:* 127. tylko że przepomniał dołożyć procedencyi od Iana z Ziemlic w Woiewodztwie Podolskim z Maryanny Kalinowskij, Łowczanki Podolskiey, wyrażaiąc tylko pochodzących od fyna iego Marcina Podkomorzego Podolskiego, lubo tenże Jan miał fynow trzech, Marcina, Alexandra y Tomafza. Zaczęm kładę tu z pomięnionego Autora Bogufzow procedencyą, y tych dodaię ktorzy fą opufzczeni.

Już to ośmy wiek záczął fię, iák poczęli Hiftorycy wfpomináć o fławnym y zafłużonym imięniu Bogufzow z Ziemblic pifzących fię (iak powiada *Niesiecki*) z Ziemlic záś, iák teraz ná liftach czytam. Jefzcze w roku 1044. żył Bogufz woiennemi dziełami wfławiony, ktorego dwoch fynow wfpomina *Bielski fol:* 77. to ieft Stawifza y Bogufza z Ziemlic braci rodzonych, że ich Lambert Biskup Krakowski, razęm z Swiętym Stanifławęm Szczepanowskim, potym Biskupem Krakowskim y Męczęnnikiem, uczynił Kanonikami Krakowskiem w roku 1061. Wyraża *Nakielfki w Miechowij fol:* 164. Lift Konrada Xiążęcia Mazowieckiego Klafztorowi Miechowskiemu dany w roku 1242. na ktorym podpifany *Bogusz Kasztelan Krakowski*
ieft Bogofz Káfztelan Krakowski, Piotr Bogufz podpifał Lift Władysława Xiążęcia Polskiego, Arcy-Biskupom Gnieźnieńskim dány w roku 1234. *u Záłuskiego w Olfzewskim.* Wfpomina *Damalewicz o Biskupach Kuiawskich fol:* 194. iż Bogufz fyn

Mieczysławą z Ludymillą żoną swoią, Wolimirowi Biskupowi Kuiawskiemu y Katedrzeiego darował wiecznym prawęm dobrá zwane Powśino, Lubanie, Migrod, Sitno, Rudawę, Pomorzany y Młyn, około roku 1260. W następuiącym wieku, kwitnął Bogusz Sędzia Pomorski, od Władysława Łokietką Starostą Gdańskim uczyniony roku 1306. ktory w małey liczbie Polakow, z wielkim honorem Zamek Gdański obronił, złamawszy potęgę Margrabiow Pomorskich, luboć potym oddać go muśiał przez zdradę Krzyżacką; *Bielski, Sarnicki, y Okolski.* Za czasow Zygmunta I. Bogusz Marszałek Wielkiego Xięstwa Litewskiego, posłował do Papieża z Erazmęm Ciołkiem, Biskupem, Płockim, w roku 1518. przeciwko Tureckiey woynie. *Bielski fol: 541.* Mikołay Bogusz Woyski Lubelski, Starosta Krasnostawski, radą y orężęm doświadczony umarł 1560. *Starowolski in Monumen:* Braci iego wspomina List Zygmunta I. Ian Kasztelan Czechowski, z Seymu Elekcyi Zygmunta III. od stanow Rzeczypospolitey do Cesarza posłował, z ogłoszenięm szczęśliwey iego Elekcyi, ktory z Macieiowskij Kasztelanki Sędomirskiey potomstwo zostawił. Iana Kasztelana Zawichoijskiego wspomina *Januszowski w Statucie fol: 317.* Anna corka iego w Klasztorze S. Jędrzeia Krakowskim, została Zákonnicą 1616. *Makowski w Kazaniu.* Bogusz Starosta Zwoleński, wziął w małżeństwo Zofią Firleiownę, Mikołaia Woiewody Lubelskiego corkę, *Cichocki.* Bogusz Pułkownik Krolewski, był Deputatem na Trybunał Koronny roku 1621. Iana Bogusza Kasztelana Zawichoijskiego corka druga Elżbieta, oddana w małżęństwo Zygmuntowi Myszkowskiemu, Marszałkowi W. Koronn: O cnotach, świątobliwości, mortyfikacyach y dobrych uczynkach, tak ubogim, iako też Kościołom świadczonych, tey Marszałkowy Wiel: Koron: y Anny śiostry iey Zákonnice, pisze *Niesiecki tom: 1. fol: 128. z Starowolskiego y Makowskiego*, umarła w roku 1643. Piotra z Katarzyny Reiowny Stolnikowny Lubelskiey syn Mikołay, y corka Maryanna wydana w małżeństwo Piotrowi Stankaremu.

Macielows · *Firleiowna* · *Myszkows* · *Reiowna* · *Stankary*

Jan z Ziemlic w Woiewodztwie Podolskim, z Maryanny Kalinowskij Łowczanki Podolskiey, *primô vatô* Chocimirskij synowie, Antoni y Michał, y corka Mytkowa, iak mowi *Niesiecki*

Kalinowsk

ście*cki* ze złey informacyi. Ia mąm relacyą, że ten Ian z Kalinowską *procreavit* ſynow trzech, Marcina, Tomaſza y Alexandra. Marcin Boguſz Podkomorzy Podolski, pierwſzym małżęńſtwęm z Zamiechowskij miał dwie corki, Maryannę Zakonnicę S. Dominika we Lwowie, drugą ktora poſzła zá Stadnickiego Podkomorzego Podolskiego, drugim małżęńſtwęm Marcin Boguſz Podkomorzy Podolski miał Stępowską y znią ſynow dwoch, Iana y Staniſława, ſąm záś umarł około roku 1705, pochowany w Kamięńcu u OO. Karmelitow Boſych, ktorych tamże fundował. Wſpomina go dobrze pomięniony Autor, że był żołnierz nieuſtraſzony, Regimentarz ná Podolu prawie uſtawiczny, rożnym Panom, y ſwemu nawet poddáńſtwu nie folguiący, áby Turkom prowiantow do Kamieńca nie dowożono, Tatarow nie raz ſzczęśliwie gromił, do rozgraniczenia Turkow od Polski, Koniecpolskiemu Woiewodzie Sieradzkiemu, zdrową radą, biegłością, y wiadomością mieyśc Staropolskich, bardzo pomocny. Ian Staroſta Dzwinogrodzki pierwſzy ſyn iego, Poſelską funkcyą na Seymy walne, y Kommiſarską ná Trybunał Radomski wſławiony, z Tereſſą Stadnicką, ktora była pierwey zá Głogowskim Staroſtą Grabowieckim, *procreavit* kilka corek. Staniſław drugi ſyn tegoż Podkomorzego Podolskiego, Staroſta Mogilnicki, iednego zoſtawił ſyna Michała, także Staroſtę Dzwinodrodzkiego. Tomaſz drugi ſyn Iana z Kalinowskiej Łowczanki Podolskiey urodzony, podpiſał Elekcyą Krola Auguſta II. z Zakrocimskiego, dwa razy ponawiał wota małżeńskie, *imo voto* z Przyłuską, z ktorą ſpłodził 1. ſyna Boguſława *ſterilem*, 2. Iana ożenionego z Liśiecką, z ktorych urodzony Antoni z Ziemlic Boguſz, Chorąży Latyczowski, Pułkownik Woysk tego Krolewskiey Mości y Rzeczypoſpolitey, Kommiſarz ná Trybunał Radomski w roku 1752. wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Maryanną Piaskowską, wnuczką Michała Piaskowskiego, á corką Wacława, z ktorą, *procreavit* ſynow dwoch, Mikołaia y Franciſzka, corek zaś cztery, Ioannę wydaną zá Piotra Pruſzkowskiego, Staroſtę Linzowieckiego, Podczaſzego Droickiego. Pannami Bogumiła, Barbara y Elzbieta. Staniſława poſtanowionego z Nie-

Zamiechowska *Stadnicka* *Stępowská* *Koniecpols* *Stadnicka* *Głogowski* *Przyłuska* *Liśiecká* *Piaskowski* *Pruſzkowski*

Niemierzyczowna mierzyczowną Starościanką Tarnogorską, z ktorych urodzony Ierzy Podczaszy Zakroczymski *sterilis*, Iozef tákże *sterilis*. Nowosielecka, Wychowska, Leduchowska Tegoż Tomasza, z Przyłuską było corek trzy, Konstancya Nowośielecka, Petronella Wychowska, y Teressa Leduchowska, z ktorey syn Antoni Leduchowski. Pomięniony Tomasz Bogusz wszedłszy w kontrakty małżeńskie *2dô votô* z Kruszynska Kruszyńską, miał Iędrzeia *sterilem*, y Annę od ktorey iest potomstwo. Trzeci syn Iana z Kalinowskij Alexander Bogusz miał syna Franciszka, Podczaszego Halickiego Sędziego Latyczowskiego, ktory *1mâ votô* z Stępowską spłodził Kaspra Bogusza żyiącego w tym roku 1756, y potomstwo insze, *2do voto* z Konstancyą Gruszecką Sędzianką Podolską, Franciszka y Iozefą ktorzy zeszli *steriles*. Daley wspomina *Nieśiecki* Iana Bogusza Kanonika Krakow: Iana y Marcina, ktorzy podpisali Elekcyą Iana Kaźimierza, podobno Oyca z synnem Marcinem Podkomorzym Podolskim. Stępowska, Gruszecka

Bochwic RADWAN herb BOCHWICOW, y inszych herbownych opisuie *Paprocki o herbach fol:* 273. *Okolski tom:* 2. *fol:* 560. *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 800. powiadaiąc, że iest Chorągiew żołta, iakich w Kościele záżywaią, o trzech połach z frandzłami u dołu. Nadany zá Krola Bolesława Smiałego pod czas okazyi z Ruśią, nieiakiemu Rotmistrzowi Radwanowi, iż napadłszy w takim mieyscu na Woysko Ruskie, gdzie áni potykać się z niemi mogła Radwana kompania, áni reiterowáć się nie można było; zaczem rezolwowani ginąć Polacy, spodkali się z Ruśią, ále zwyciężeni pierzchać poczęli y ginąć, w tym też Chorągiew Polakom odebrano. Radwan áby swoich pozbierał, pobiegł do bliskiego Kościoła, zkąd wziąwszy Chorągiew, zebrał rozproszonych, ktorą Chorągiew z daleka Rusowie postrzekłszy, poczęli uciekać, rozumieiąc iż nowe iakie nadciągnęło woysko. Radwan im tył wziąwszy, pobił y zwyciężył, zá co mu Krol Bolesław Smiały tęn nadał kleynot herbowny, lubo przedtym inszym zaszczycał się, iák *Paprocki świadczy*, wspominaiąc ieszcze zá Bolesława Hrabrego w roku 1021. Radwana Kanclerzęm Koron. y Radwana Biskupa Poznańskiego w roku 1138. tenże z *Długoszem w życiu Biskupow Poznańskich* twierdzi go bydź herbu Srzeniawa.

Przod

Przodkowie Domu tego, oprocz wyrażonych, był Pakosław Kasztelan Krakowski w roku 1222. w tymże czasie Arnold był Woiewodą Mazowieckim, Drugi Arnold Woiewodą Brzeskim Kuiawskim 1228. Pakosław Woiewodą Sendomirskim w roku 1241. Przedpełko Woiewodą Poznanskim w roku 1277. Arkontoldus Woiewodą Kaliskim 1280. Przecław Kasztelanem Kaliskim także w roku 1280. Zdysław Kasztelanem Brzeskim Kuiawskim w roku 1300. Przedpełko Kastelanem Poznańskim 1320. Bernardyn z Więcborga Woiewodą Poznańskim w roku 1385. Było wielu innych Radwanow w honorach rożnych, ktorzy pierwsze gniazdo mieli, y do tych czas maią w Radwanowicach, Powiecie y Ziemstwie Krakowskim trzy mile od Krakowa; z kąd też pochodzą Bochwicowie, bo tam, iako y w sąmsiedztwie ich na Łazach, do Parafij Jrzmanowskiey y Bolesławckiey, pod Pieskową skałą należących, rożnemi imionami szlachetne familie iednego herbu, na rożne Domy rozrodzone, nazywaią się, iak ich transakcye wspominaią w Grodzie Krakowskim, Nowomieyskim, są y w Sendomirskim y w Oświęcimskim wspomnieni. Ci tam dawnych czasow maiąc swoie dziedzictwa, iedni przenieśli się do Sląska blisko granicznego, drudzy do Litwy, *nescitur quo fato*, tylko że ich antecessorowie herbowni są w tych Prowincyach Dygnitarzami wyrażeni, z dawnych Autorow, Konstytucyi y dowodow, *u Niesieckiego tom.* 1. ktorych y ia tu namięniłem. *Antenaci*

Bochwicow imię kwitnęło w Krakowskim przed lat połtorasta, á teraz w Litwie, iák Filip Bochwic pierwszy z Xiążęcięm Krzysztofem Radziwiłem tamże dostał się, przed rokiem 1600. gdzie miał Dobra w Nowogrodzkim, ále *per hostilitatem* pierwszych Szwedow, iż rożne antecessorow pápiery spalone były, sukcessorowie tylko o tym mánifest zánieśli, y dokumentow dáwnieyszych nie maiąc, dopiero od Filipa Bochwica linią prowadzą, ktory miał brata Łukasza, wspomnionego w Prefacyi do Mikołaia y Stanisława Potockich roku 1603. *Anatomiæ Sacræ, Authore Gvilelmo Perekinsio Anglo*, tymi słowami: *Agnoscitis, eodem fine Ephorum vobis constitutum esse, virum pietate & doctrina præstantem, Dominum Lucam* *Bochwicowie*

Xxx *Bochwi-*

Bochvcium, amore ac benevolentia mihi conjunctissimum, cujus industria, alta virtutum suarum in vobis resplendentium imago, omnibus lineamentis, coloribus, formis perpoliri, ac perfici, cujus etiam prudentia, & nonminus fides, quam cordatis consiliis, hæc peregrinationis vestræ navis in tutissimam honoris portum pervehi posset, cujus Ducis & moderatoris vestri monita & exemplum, si secuti fueritis, (:cernitis enim docternam in ipso magnarum rerum, videtis qvotidianos ejus labores, atq; vigilias, assidua ejus pietatis, atq; virtutis exercitia contemplamini :) ausim dicere, futurum ut evadere possitis tales, quos neq; in disciplinam ejus, Parentes tradidisse, neq; ipsum instituendos suscepisse, pænitere unquam queat &c. Syn pomięnionego Filipa Samuel, wziął w dożywotnią przyiaźń Zofią Dobrzańską, z tych potomstwo, Anna

Dobrzańska zá Deweyką, Katarzyna zá Chrząstowskim, Ian y *Daniel ste-*
Deweyko *riles.* Krzystztow máiący Unerowską, *procreavit* Samuela y
Chrzostow Tobiasza, ktorego z Jwanowską, Anna corka zá Puciatym.
Unerowska Samuel ożeniony z Bogdzicowną, spłodził Maryannę za Cho-
Jwanowska cianowskim, y Kaźimierza Bochwica. Stanisław brat rodzo-
Puciaty ny Krzysztofa, syn Samuela z Dobrzańskiey, ożeniony z Kon-
Bogdzic stancyą Kopiewiczowną z Mozowiuszowny urodzoną, *propa-*
Chocianow *gavit* Iana Bochwica, ktorego z Heleną Hazlerowną, Karol
Kopiewicz Stanisław *binominis*, Kommisarz Horecki. Bogusława, maiącego
Mozowi *in voto* Jadwigę Pękalskę z synami, Jerzym y Tomaszęm. Ka-
Hazler tarzynę w małżęństwie zá Charewiczęm, y Annę zá Berłęm.
Pękalski
Charewicz
Berło

RAWICZ

RAWICZ ALBO URSYN HERB

EPIGRAMMA.

Præsentat Cælo dextras Ursinia Virgo
Ostendens terris, quòd bona cuncta dedit.
Protexit Patriam, servavit limina Gentis,
Inclinare cupit sidera summa poli.
Celsa triumphales ostendunt Cornua plausus,
Nectit & Ursinus florida serta Rosis.

ABRYS HERBOWNY.

Jest Panna w Krolewskiey Koronie, zrozpuszczonemi włosani y wznieśionymi na Krzyż do gory rękami, lamentuiąca, ná Niedzwiedziu czárnym, w lewą tarczy idącym, śiedząc w szacie białogłowskiey, po łokcie tylko rękawy maiącey, w poł przepasana. Na hełmie są dwa Jelenie rogi, mięczy ktoremi stoi do połowy niedzwiedź drugi, obrocony w pawą stronę tarczy, tak iáko Rrzymscy Ursynowie zażywál go w herbie, w lewey łapie trzymaiący Różą, prawą na dołopuściwszy: *Paprocki de stemmat: fol:* 428. & *Ukolski tom:* 2. *fol:* 581. Opisanie Rawicza.

PO-

POCZĄTKI RAWICZA.

Rozne początki Rawicza. IAko nie iedęn herb reprezentuie ſię w Rawiczu, ták nie iedęn początek ieſt iego; ale inſzy od Urſynow Rzymskich, Angielskich, Lotaryńskich, Czeskich, z ktorych iedni Rożą y rożami ſamemi, drudzy albo Niedźwiedzięm ſamym y Rożą, inni Panną y Niedzwiedziem ná tarczy; ná hełmie zaś Niedzwiedziem z Rożą pieczętowali ſię, przydaiąc Rogi Jelenie. Roża z Niedzwiedzięm ieſt od Urſynow y Rozembergow ták Rzymskich, Angielskich, Lotaryńskich, iako y Czeskich, z iednego Domu, krwi y Familij; Jelenie Rogi od *Biberſzteinow* w Niemczech ſkrewnionych. *Ursynowie* Urſynowie niektorzy ſamym tylko Niedzwiedźięm ſtoiącym, zaſzczyzali ſię zdawná, iako w Rzymskim Páńſtwie, y w Litwie *Urſinus*, według *Strykowſkiego hiſt: Litvani: lib: 2. cap: 7.* *Rosynowie* Rożynowie Rożą iedną, á inśi więcey, pieczętowali ſię w Włoskim Páńſtwie, Anglij, Czechach, y w Litwie, iako *Hector de Familia Roſarum* y inni ſocyuſzowie Palemona y Dorſpunga Xiążąt, o ktorych *Annales Litva: lib. 2. nume: 48.* y wielu innych Hiſtorykow, tak poſtronnych, iako też y Polskich, zgodnie wyrazili. *Biebersztejnowie* Rogalowie *de Biberſztein* w Sląsku, ſame tylko Rogi Jelenie w herbie ſwoim mieli, o ktorych *Cureus in Annal: Sile: fol: 312. Paprocki, Bielſki, y Okolſki,* Urſynowie, potym Rawitami rzeczeni, te wſzyſtkie *inſignia* złączone, do Polski wnieśli, ktore na hełmie wyrażaią, a na tarczy Pannę na Niedzwiedziu w zwyſz opiſáną, ktorego herbu początki w Anglij ſą z tey przyczyny. Krol Angielski maiąc ſyna y corkę, przy dokończeniu życia ſwoiego, oddał ſynowi Páńſtwo cale, á corce wſzyſtkie *mobilia* y ſkarby Krolewskie. Po śmierci Oyca, gdy ſię wielu zacnych y potężnych Xiążąt ſtarało o śioſtrę Regnánta pozoſtałego, niechcąc ták wielkich skarbow poſtradáć ſię zá nią, z namowy konſyliarżow ſwoich wtrącona potaiemnie na śmierć do więźienia, w ktorym był Niedzwiedź záwárty, dla pożyránia dekretowanych ludźi, w przod go wygłodziwſzy. Tám Pánna w ćięſzkim niebeſpieczęńſtwie proſząc rzewliwie Pána BOGA o ratunek, zá ſporządzeniem wielkiego miłośierdzia ſwoiego, ták okrutnego Niedzwiedźia náturę zmiękczył, że upádſzy ná ziemię, nogi iey lizał łaskawie

przez

przez trzy dni będąc iey strożem, po ktorych rozumieiąc, że iuż iest pożarta, gdy otworzono drzwi zamknięte, Pánna zdiąwszy z siebie pásek, włożyłá w paszczekę iego, y sama śiadłszy nań, z więźienia wyszła bez náymnieyszego obrażenia. Postrzegłszy brat iadącą przezd źiedziniec do miasta ná Niedzwiedziu śiostrę z lamentem, y rozkrzyżowanymi o ratunek do BOGA rękami, wyszedł zá nią z Pálacu przepraszaiąc y obliguiąc, á by się wrociła, oráz przyśięgáiąc miłość braterską z bespieczeństwem, y że wolna we wszystkim będzie. Pánná darowáwszy krzywdę swoię, skierowała paskiem Niedzwiedzia do Pałacu, y z śiadłszy z niego, z wielkim cudem y za wstydzeniem złych Konsyliarzow, do Dodomu swoiego przyięta, á po krotkim czáśie wydana w małżeństwo Xiążęciu Lotarynskiemu, z Domu Ursynow, ktoremu urodziwszy kilku synow, starała się o to, áby za herb swoy, ná pámiątkę wyrażoną histroyą zaszczycali się. *Paprocki fol*: 428. & *Okolski tom*: 2. *fol*: 581. Z tych brácia, zostawiwszy starszego w Xięstwie Lotaryńskim, y w rożne kraie rozieehawszy się, nie ktorzy osiedli w Czechach, gdzie ich Prozápiia do Kochana Ursowity z potomstwem zostawała. Z támdąd zá Bolesława Chrabrego, niektorzy do Polski przybyli, iák pisze *Miechovius lib*: 2. *cap*: 5. *Cromerus lib*: 3. *ad Ann*: 1003. & 1106. ktorzy ośiadłszy nad rzeką Rawą, názwáni są Rawitami, y herb ich Rawiczem, ktory przedtym zwał się Ursynem od Niedzwiedźia, ze iednak drugiego Niedzwiedzia ná hełmie maią z Rożą, racya iest, iż pomienione Xiążęta Lotaryńskie z Domu Ursynow będąc, takiego wprzod herbu na tarczy zażywali, a potym z obligácyi wyrażoney Krolewny Angielskiey, tenże Niedzwiedź z Rożą iest ná hełm przeniesiony, á Jelenie rogi dostały się im od Bibersztaynow, w Czechach zostaiącym.

HONORYUSZOWIE POLSCY HERBU TEGO.

Gompo Włoch, herbu Rawicz, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1032. *Starowolski in: Vitis Episc: Cracvi*: Gompo

Jan Grot był Krakowskim Biskupem, ktory w roku 1335. ieździł od Rzeczy-pospolitey do Rrzymu w sprawie Krzyżackiey, zá Krola Kazimierza Wielkiego. *Łubieński w Swiecie fol*: 299. Grot Wołucki Paweł Wołuchi, tegoz herbu, umarł Bisku-

 pem

pem Kuiawskim 1622. *Damalevitius in Vitis Episc: Kuiavien:*
Gniewosz Tymże Jnfułatem był Mikołay Woyciech Gniewosz, herbu Rawicz, ktory umarł 1654.

Wołucki Paweł Wołucki wzwysz pomieniony, będąc Biskupem Łuckim, postąpił na Kuiawskie 1616. *Possel: fol:* 437. & *Damal: in Episc: Vladisla:*

Zaborowski Jan Zaborowski, herbu Rawicz, był Nominatem Biskupstwa Chełmskiego, lecz umarł przed Rzymską expedycyą 1577. *Bzovius in Propag: cap:* 13.

Ozga Samuel Ozga herbu tegoż, Biskup Kijowski w terazniey szym czasie, umarł 1756.

Wołucki Paweł Wołucki, będąc Biskupem Kamienieckim, postąpił na Łuckie 1607. *Okolski in Rusia fol:* 109.

Hrabia z Michowski *Prandota* Piotr Warszy Hrabia z Michowa, herbu Rawicz, był Kasztelanem Krakowskim. *Długossus sub Anno* 1280. *Cromer lib:* 11. *Bielski fol:* 191. &c. Prandota z Ostrowa, tegoż herbu, umarł Kasztelanem Krakowskim 1331. *Długosz, Kromer, Bielski y Miechow lib:* 4. Krystyan z Ostrowa, będąc tymże Senatorem, umarł 1431 *Laski in Stat: fol:* 127. & 171. Jakub
Dębiński Dembiński tegoż herbu, Kasztelan Krakowski, umarł 1490. *Kromer Anno* 1491, *Miech: Biel:* Także Walenty Dębiński, Kasztelan Krak: umarł 1586. *Paprocki fol:* 688. & *Duriew: fol:* 71.

Goworek Goworek, herbu Rawicz będąc Woiewodą Sendomirskim, umarł 1202. *Długosz, Miechovita lib* 3. *Cromerus lib:* 7.
Tomisław *Bielski fol:* 137. Tomisław tegoż herbu y Krzesła umarł
Dębiński 1325. *Nakiel: in Miech: fol:* 254. Jakub Dębiński, z Sendomirskiego Woiewodztwa, postąpił na Kasztelanią Krakowską 1478. *Miechow: fol:* 324.

Minigaiło Minigaiło, herbu Rawicz, będąc Woiewodą Wileńskim, umarł 1413 *Łaski in Statuto fol:* 127. &c.

Przyiemscy Władysław Przyiemski, herbu Rawicz, będąc Woiewodą Kaliskim, umarł 1699. *Załuski tom:* 2. *fol:* 740.

Stanisław Przyiemski, był Woiewodą Jnowrocławskim roku 1629, a potym Marszałkiem Nadwornym Koronnym 1630. *Constit: fol:* 16.

Prandota Prandota z Zelaznyi, herbu Rawicz, był Woiewodą Płockim 1452. *Statut Mazowiecki fol:* 93.

Woie-

Woiewodow Rawskich, było kilku, o ktorych *Okolski tom:* 2. to ieſt Prandota I. 1140. Prandota II. 1230. Prandota III. 1260. Jan Grot z Słupcze, o ktorym *Paprocki fol:* 434. Prandota IV. 1394. Jan Grot z Nowego Miaſta 1479. Prandota V. z Trzciany 1506. o ktorym *w Statucie Przyłuſki*, Prandota VI. z Zelaznyi 1512. *Olſzowſki de Primatu*. y Filip Wołucki, ktory umarł 1642. *Conſtit: w rożnych mieyſcach.* — *Hrábiowie Rawiczow Grotowie* — *Wołucki*

Maciey Dębiński, był Woiewodą Inflantskim 1610. — *Dębiński*

Laſſotá, albo Sylweſter Goworek, herbu Rawicz, był Kaſztelanem Sendomirskim. *Paprocki fol:* 430. tákże Kryſtyan z Oſtrowa, tegoż herbu 1282. *Długoſz, Bielſki, Miechowita, Cromerus lib:* 10 *&c.* Y Prandota z Oſtrowa. *Długoſz.* 1305. Tákże Kryſtyn inſzy z Oſtrowa, 1331. y Kryſtyn także z Oſtrowa ktory poſtąpił ná Kaſzt: Krak: 1407. *Długoſz tom:* 2 *An:* 1396. *&c.* byli Kaſztelan: Sendomir: Władysław Przyiemski, herbu Rawicz, będąc Kaſztelanem Kaliskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1698. *Obwieſzczenie Konfederacyi* 1697. — *Goworek* — *Prandotæ* — *Przyiemski*

Jakub herbu tego, był Kaſztelanem Woynickim. *Miechow* 1259. *fol:* 180. Tákże Warſzy herbu tego 1330. y Woyciech Dębiński, ktory umarł 1727. — *Michowscy* — *Dębiński*

Jędrzey Przyiemski, będąc Kaſztelanem Gnieźnieńskim wziął Laskę mnieyſzą 1615. *Piaſecki fol:* 87. Także Woyciech Przyiemski był tymże Senatorem 1640. *Duryewſki & Gorczyńſki.* — *Przyiemscy*

Woyciech Przyiemski, *Paprocki fol:* 433. y Rafał Przyiemski, *Okolſki tom:* 2. *fol:* 592. Także Iędrzey Przyiemski 1660. *Stanisław Temberſki*, byli Kaſztelanami Łęczyckiemi.

Jwan Kniaź Sołomerecki, herbu Rawicz, był Kaſztelánẽ Smoleńskim, po roku 1569. *Wolicki.* — *Sołomerecki*

Jan Warſzy, Hrabiá Michowski, był Kaſztelanem Lubelskim 1259. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 599. Grot herbu tegoż 1366 *Paprocki o Herbach fol:* 54. y Warſzy z Oſtrowa 1439. *Długoſz tom:* 2 Także Staniſław Słupecki, ktory umarł 1275, *Bielſki fol:* 699. y Felix Słupecki 1613. *Okolſki tom:* 2. y Staniſław Słupecki, o koło roku 1661. *Conſtit Anno eod: fol:* 27. byli Kaſztelanami Lubelskiemi. — *Michowski* — *Grot* — *Michowski* — *Słupeccy*

Adam Kośiński, był Kaſztelanem Podlaskim 1569. *Conſtit: fol:* 154. — *Kośiński*

Trzciński Ian z Nowego miásta, tegoż herbu, był Kasztelanem Rawskim 1516. *list Zygmunta I.* Filip z Trzciany, tymże był Kasztelanem 1550. *Nakielski in Miechow: fol: 654.* y Wawrzy- Wołucki niec Trzciński 1598. *Constit. fol: 713.* tákże Filip Wołucki, ktory postąpił ná Woiewodztwo Rawskie 1628. *Constit.* 1620 Trzciński *fol:* 19. *&c.* y Wacław Trzciński, byli Rawskiemi Kasztelanami.

Przyiemski Iędrzey Krzysztof Przyiemski, będąc Kasztelanem Chełmińskim umarł 1662. *Centur: Potoc: fol: 331.*

Sołomerecki Iwan Kniaź Sołomerecki, herbu Rawicz, był Kasztelanem Mścisławskim około roku 1569. *Okolski tom: 2. fol:* 90

Ruśiecy Stefan Ruśiecki herbu tegoż, będąc Kasztelanem Minskim, umarł 1671. *Nadgrobek w Brześciu*; y Stániłław Ruśie- Dębińscy cki 1691. *Duriew.* Iakub Dębiński, będąc Kanclerzem W. Koronnym, postąpił ná Woiewodztwo Sendomierskie 1472. *Długosz tom:* 2. Tákże Walenty Dębiński, ktory postąpił ná Kasztelanią Krakowską 1576. *Constit: anno eodem fol.* 248. Walenty Dębiński był Podskarbim W. Koron: ktory wziął Kanclerstwo 1563. *Starowolski in Monumen fol.* 23.

Járocki Ian Iarocki, herbu Rawicz Kasztelan Zawichostki, był Marszałkiem Nadwornym Koronnym *Olszow. de Primal.*

Przyiemscy Stanisław Przyiemski będąc Marszałkiem Nadwornym wziął Laskę wielką 1593. *Okolski tom.* 2. *fol.* 353. Iędrzey Przyiemski w tymże honorze umarł 1618. *Okolski tom.* 2. *fol.* 592. Tákże Stanisław Przyiemski Marszałek Nadwo umarł 1643. *Okolski ibidem.* Tenże Stanisław Przyiemski, był Generałem Wielko Polskim.

Ożarowski Ierzy Ożarowski, Oboźny Koronny, herbu Rawicz, był Marszałkiem Izby Poselskiey w Warszawie 1732.

Dębiński Stanisław Dębiński starosta Chęciński, był Marszałkiem Przyiemski Trybunału Koronnego 1582. Tákże Iędrzey Przyiemski, Ka- Gniewoszowie sztelan Gnieźnieński 1615. Ian Gniewosz, Podkomorzy Sendomirski 1689. y Ian Gniewosz, Kasztelan Zawichostki 1703.

HERBO-

HERBOWNI DYGNITARZE

Y SWIĘCI POLSCY Y CUDZOZIEMSCY.

WYraźiłęm, iż lubo Rawicza ieſt Herb ieden, nie ieden znak przecię w ſobie prezentuie: Inſzy ieſt Niedzwiedzia ſtoiącego, ktory od pierwſzego Urſyna pochodzi w Rzymſkim Pańſtwie, iak wyraża *Hiſtoria Flandryii, Inhoſt y inni ſtarożytni.* Inſzy Niedzwiedzia z Rożą, od drugiego Urſyna Roży, Rżymianina, ktory w Czechach oſiadł Roku 700. zkąd Herb Poray od Urſyna Poraia Brata S. Wyciecha, o czym *Starowolſki, Bielſki, Strykowſki, Legenda Pruſka &c.* Inny znak Panny na Niedzwiedziu, od Urſzyna Kanuta Krola Angielſkiego Corki imięniem Klotyldy, iak piſze z dawnieyſzych Hiſtorykow *Potocki, Kadłubek, Miechowita, Okolſki &c.* Z tych tedy pochodzących wyraza *Hoffman* w Życiu Benedykta XIII. Papieża, Dygnitarzow tych, ktorych częścią w Procedencyi naſtępuiącey, częścią tu wſpominam.

Oprocz Biſkupow nie zliczonych w rożnych Nacyach, w Polſzcze ſamey znaydowało ſię ośminaſcie Urſinow. To ieſt Zeroſław Biſkup Wrocławſki, za czaſow Władyſława Hetmana Xiążęcia Polſkiego R. 1160. Drugi Zeroſław był tymże Biſkupem Wrocławſkim, za Xiążęcia Władyſława Kryſzpa, zmarły Roku 1181. Werner Urſini był Biſkupem Płockim roku 1170. żył nie długo. *Biskupi Wrocławscy.* *Płocki*

Algimund Paweł Xiążę Olſzańſkie Biſkup Wileńſki z Łuckiego, umarł roku 1553. żył lat 67. *Wilenski*

Jordan Urſyn Biſkup Poznańſki umarł w roku 1002. rządził Katedrą lat 36. Boguchwał pierwſzy był tymże Biſkupem do roku 1150. Boguchwał wtory do roku 1253. Boguchwał trzeci żył do roku 1256. Benedykt wybrany na toż Biſkupſtwo roku 1552. *Poznanscy*

Jan Urſyn Biſkup Kuiawſki, także Krzeſław wzięty na to Biſkupſtwo roku 1494. umarł 1503. Maciey także z Przemyſkiey Katedry poſtąpił na Kuiawſką trzymaiąc Wielką Pieczęc do roku 1609. *Kuiawscy*

Krakowscy Ján Ursyn Kruszczyc był Krakowskim Biskupem, z kąd postąpił na Arcy-Biskupstwo Gnieznieńskie, umarł roku 1473. Zawisza tymże Biskupem, umárł roku 1380. Bodzianta umarł roku 1366. Wincenty Kadłubok podziękował za to Biskupstwo, á został Cystersem Swiętobliwie żyiąc, umarł roku 1223. licznemi słynie Cudami, ktorego Ciało podnieśione R. 1633. iest w Kościele Jędrzeiowskim. Gaudencyusz álbo Radost Ursyn, umarł roku 1141. Lambert Biskup Krakowski naypierwszy, umarł roku 1014.

Arcy-Biskupi Lwowscy Arcy-Biskupow Lwowskich było dwoch, Jędrzey y Bernard *de Borczow* Ursynich, ktory umarł roku 1540. siedząc lat 37. na Arcy-Biskupstwie.

Gnieźnienscy. Arcy-Biskupow Gnieznieńskich piąciu, między ktoremi pierwszy Woyciech Swięty *Rosinus* z Ursynow, będąc wprzod Arcy-Biskupem Praskim, zabity od Prusakow, za przepowiadanie S. Ewangelij R. 999 Po nim Gaudencyusz Brat iego, umarł 1006. Hippolit Ursyn umarł 1027. Błogosławiony Bogumił, Wnuk Swiętego Woyciecha, ktorą rezygnowawszy, umarł na puszczy świątobliwie R. 1182. Andrzey z Boryszewa Ursyn umarł 1510.

Kardynali Nakielski wspomina *fol.* 201. Jana Kardynała Ursyna za Mikołaia III. Papierza o ktorym Historycy: *Neminem ante ipsum Sanctificasse religiosiùs, cùm semper, dum solemnia ageret lachrimas funderet.* Kardynał Latyni Ursyn za Juliusza II. Papieża, Biskup Franskahenski y Kamerling Kościoła S. ktory wydał Prosę tę: *Dies iræ*, *Dies illa*: Jordan Ursyni, Biskup Albaneński y Sabineński, Dziekan Kollegium Kardynalskiego, Naywyższy Penitencyasz Kościoła Rzymskiego. Oprocz wyrażonych, było Kardynałow dwudziestu trzech Urszynow, ktorych imiona niżey *na karcie* 289.

Arcy-Biskupi Arcy-Biskupow po rożnych Nacyach było bardzo wiele, oprocz tu wyrażonych, to iest Aldobrandina Nikożeńskiego, Jana z Gewerina zmarłego w roku 1566. Reinalda Florentyńskiego, od roku 1474. aż do roku 1508. Jordana Neapolitańskiego 1400. Jana Ursyna Taneńskiego 1439. Roberta Arcy-Biskupa *Regiu* 1512. Marina Tarenteńskiego 1445. y Flawiusza Konsenzańskiego, ktorych

wylicza

wylicza *Hoffman*. Biskupow, Opatow &c. było nieźliezonych.

Papieżow z Domu, Urſynow było piąciu, według pomięnionego *Hoffmana*: Stefan III. zmarły Roku 757. Paweł I. Brat rodzony Stefana III. umarł roku 768. Celeſtin III. zmarły 1198. Mikołay III. do roku 1280. Benedykt XIII. obrany 1724. zmarły roku 1730. więcey doczytaſz ſię w *Procedencyi*. *Papieże*

Urſynow Swiętych Kroniki wyliczaią tych: S. Urſyna Biskupa Biturychkiego, zmarłego roku 225. dnia 9. Liſtopada, SS. Jana y Pawła Urſynow Męczęnnikow pod Julianęm roku 302. dnia 22. Czerwcza. S. Urſyna Xędza; S. Benedykta Opata Kaſſyneńskiego, Mnichow Patryarchy zmarłego R. 554. dnia 21. Marca, S. Scholaſtikę Pannę, S. Benedykta Sieſtrę, zmarłą w tymże Roku 554. dnia 10. Lutego. Woluſyana Męczennika Arcy-Biskupa Tolcſſańskiego zmarłego R. 520. S. Batydeſa Krolowa, Krola Francuskiego Klodoweuſza wtorego Zona, umarła R. 556. D. 26. Stycznia S. Paweł I. Papież umarł roku 757. dnia 28. Czerwcza. S. Gaudencyuſz Biskup Pragski, żyiący około Roku 990. S. Woyciech Biskup Pragski, potym Arcy-Biskup Gnieznieński, zabity od Pruſow roku 997. dnia 23. Kwietnia S. Jan Biskup Traguryeński żyiący około roku 1100. S. Bernard Biskup Aprutyński roku 1122. S. Bogumił Arcy-Biskup Gnieźnieński, Wnuk S. Woyciecha roku 1182. S. Jordan Kardynał roku 1188. S. Waleryuſz Biskup Nucereński roku 1228. S. Mateuſz Kardynał 1294. S. Latinus Kardynał roku 1327. S. Jan Benedyktyn roku 1330. *Swięci*

Herman *Urſinus* Marchio Brandeburski, miał za ſobą Annę Auſtriaczkę Woyciecha, pierwſzego Ceſarza Corką. Otto *Urſynus*, nazwany małym, dlá małego wzroſtu, miał w małżęńſtwie Jadwigę Rudolfa pierwſzego, Ceſarza Corkę, Woyciech Urſyni pierwſzy Xiążę Saskie, wziął, dożywotnią przyiaźń, Helenę, Ottona czwartego Ceſarza Corkę. Poppo *Urſinus* Xiążę Askańskie poiął Gondewinę Corkę Ludwika pobożnego Ceſarza. Jan Jordan Xiążę Braceianu, miał Maryą Corkę Alfonſa Krola Neapolitańskiego. Poncellus, miał Agneſzkę *Krewni Ceſarze y Xiążęta*

Corkę Krola Teſſalijskiego. Urſyn Auguſtali *Septemvir*, miał za ſobą Judytę, Corkę Krola Duńskiego, Konrad także Zofiią Corkę trzeciego Krola Duńskiego, Jan Urſyn Xiążę Saskie miał Geburgę Corkę z Henryka Krola Szwedzkiego. Araboni Xiążę Askanii, wziął Aſſalę Whtynda Wielkiey Saxonii Krola Siostrę. Dwoch Marchionow Brandeburskich Urſynowie, wzięli Beatrycę y Katarzynę Corki Krolow Czeskich. Batyldes z Domu Urſynow była za Klodoweuſzęm, Krolem Francuskim. Druga Batyldeſa za Dyktrycem Krolem Saskim. Agneſzka za Przemyſławem Krolem Polskim; Kunegunda Błogoſławioney Małgorzaty Mátka, wydana Belowi Krolowi Węgierskiemu, Adleyda Swenonowi Krolowi Duńskiemu; Agneſzka druga Henrykowi XII. także Krolowi Duńskiemu; Melchtylda Krzyſtofowi teyże Monarchii Panu. Elżbieta była za drugiem Krzyſtofem Krolem Duńskim; Katarzyna iedna była za Guſtawem Krolem Szwedzkim; druga za Krolem Brytańskim.

Inni Dygnitarze. Wſpomina hiſtoria S. *Silweſtra II. Papieża*, iż ſzczep Roſynow, to ieſt trzymaiącego Rożą Niedzwiedzia, ieſt Rzymski, ieſzcze od początku założenia Rzymu do tąd trwaiący; ktory zacznością ſamego Auguſta Ceſarza y pochodzących od niego iaśniał, Europę napełniaiąc całą.

Z Flandryiskich Hiſtoryi doſzedłęm takowey wiadomości o początkach Urſynow, ktorę tu dla ciekawości przywodzę. Luterija po śmierci męża ſwoiego Aldoyna Wodza Gottow, ktory na woynie przeciw Wandalom poległ do deſperacyi prawie przychodząc dla ukoienia nieznośnego żalu, przenieſła ſię z właſney Oyczyzny do Flandryi, gdzie powiwſzy Syna, dała mu imię Mundylla, co ſię znacy: ſyn niemaiący oyca; ktory będąc od niedzwiednicy wykarmiony, Niedzwiedziem Flandryiskim był nazwany. Doſzedłſzy do lat, udał ſię do Włoch, gdzie dawſzy wiele dowodow Męſtwa y dzielności ſwoiey, od Ceſarza Walentyniana, wielkiemi włościami w Umbryi był udarowany. Gdy ſię zaś za czaſem we Włoſzech rożne poczyniły mutacyie, Familia Urſynow znowu oſadzona *in Cajo Flavio Orſo*, maiąc pierwſzego Domu y Imienia, tego Protoarchę Urſyniego.

HERBO-

HERBOWNI RAWICZOWIE,

Według *Okolskiego tom: 2. à fol: 585. ad folium 602.*

Báranowscy w Woiewodz: Krakowskim.
Bielscy w Sendomirsk:
Boguscy, czy Boguccy, w Rawskim y Przemyśl:
Boryszewscy w Lubelsk:
Chobrzyńscy, czy Chobrzeńscy, z Powiatu Warsz:
Czerscy w Lubelskim Woiew:
Czystowie z Bohemij w Polszcze.
Dembińscy z Dębian w Krakowskim y inszych Woiewodztwach.
Derkońscy, czy Dergonowie, álbo Derkoniowie, nie pisze kędy.
Gawrońscy w Sendomirskim Woiewodz: z Gawronow.
Gniewoszowie w Rawskim.
Gołyńscy, czy Golińscy, w Kaliskim Woiewodztwie.
Gorscy w Lubel: Woiew:
Goworkowie w Rawsk: Sendomirskim, &c.
Grotowie de Słupce w Raw:
Grotowscy od Grota syna Kochanowego, Xiążęcia Sląskiego.
Gutowie, czy Gutowscy, w Sendomirskim.
Jaroccy w Sendomir:
Jaśieńscy w Łukowskim.
Jeziorkowscy w Płockim y Poznáńskim, insi w Podolu.
Kamieńscy w Nurskiey Zie:
Karwowscy w Łukowskim Powiecie.
Kiemliczowie nie pisze kędy.
Kłoczewscy, czy Kloczewscy, w Sendomirskim.
Kochan Xiążę Czeskie, Genearcha Rawitow w Pol:
Kośińscy w Drochickim Powiecie.
Kuroszowie w Sendomirskim.
Lassotowie, czy Lasotowie, w Lubelskim.
Lenkowie Rokiccy w Raw:
Linowscy w Sendomirskim
Lipiccy w Rawskim.
Męczyńscy w Płockim.
Mełgiewscy w Lubelskim.
Michowscy Hrabiowie, z Michowa w Lubelskim.
Mikułowscy nie pisze kędy.
Mingáiłowie w W. X. Lit.
Nieśielkowscy, czy Niesułkowscy, w Krakowskim.
Nozowscy w Rawskiey Ziemi.
Okolscy w Sendomirskim.
Ostrowscy w Lubelskim.
Otrębuszowie w Rawskiey y Warszaw: Ziemi.
Ożarowscy w Sendomirskim de Ożarow.
Ozgowie w Warszaw: Ziemi y w Ruskim Woiewodz:
Prusinscy w Łukomskim.
Reszczeniscy niepisze kędy.

Rokitcy z Rokitnicy.
Rud ınſcy nie piſze kędy.
Ruśieccy w Sendomirſkim y Lubelskim.
Sambor eccy Grotowie w Lubel kim y w Sendomir:
Siedleccy w Podlaśiu.
Skowieſcy w Lubelkim.
Słupeccy Grotowie od Słupce w Krakowſkim.
Snopkowſcy w Ziemi Chełm:
Sołomereccy Kniaziowie, w Litwie.
Suliſzewſcy, czy Szulſzewſcy w Sendomirſkim.
Szydłowſcy nie piſze kędy.
Trzcińſcy w Mazowſzu y Ruſi.
Warſzowie w Krakow: Lubel.
Węgrzynowſcy w Płockim.
Wołudcy w Rawſkim z Wołuczy.
Zaborowſcy w Sendomirſki.
Zaczkowſcy w Łęczyckim.
Załuſcy nie piſze kędy.
Zawadowie w Krakowskim.
Zelazowie w Rawskim.
Ziemiackowie, w Lubelskim.
Zołądkowſcy, czy Zołątkowſcy, w Ciechanowskim.

P. Nieśiecki tom: 3 fol: 850 & 851. tych dodaie.

Biedrzycki.
Binbink,
Celgowski.
Dąbrowski.
Drzewiecki.
Galiński.
Gano Lipski.
Gowarczews:
Grądski.
Jaśkowski.
Jaslkowski.
Koſecki.
Kottro.
Kraśnicki.
Niedziałkowski
Niemczewicz.
Noskowski.
Nowomieyski
Olędzki.
Olſzewski.
Oski.
Owſiany.
Pſcyński.
Rąmblewski.
Raciborski.
Radzieiowski.
Skinder
Sum.
Sczerba.
Tadeiowski.
Wołmiński.
Wolski.
Zwan.

PRO-

PROCEDENCYA
Ná Michowie w Woiewodztwie Lubelskim,
HRABIOW MICHOWSKICH,
HERBU RAWICZ.

Dawność Familii.

KWitnęła ta Prozapia w cudzych Narodach, ieszcze przed przyściem Chrystusa ná świát, ktorey początki wspomina *Bzowiusz*, Historyk Kościoła Bożego, w życiu S. Woyciecha, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, przez S. Sylwestra II. Papieża napisanym, twierdząc, że od założenia Rzymu ma dáwność starożytności swoiey, przeszło przez lat 2500. rachuiąc do czasow teraźnieyszych. Tamże wyraża osobliwszych tego zaszczytu mężow, powiadaiąc: że z Familii Ursynow byli Starostami Miasta Rzymskiego czterech; Konsulow, po naszemu Radnych Panow, Jmperium Rzymskiego daleko więcey Senatorow czterdziestu dwoch, á według *Ferraryusza* Historyka w mowie pogrzebowey, sześć dziesiąt dwoch; w Septemwiracie Krolestwą Sycylijskiego kilku; Marszałkow, Chorążych, Gubernatorow Miast y Prowincyi Rzymskiego Jmperium, bardzo wiele; Hetmanow zá Kościoł y Rzeczpospolitą woiuiących sto; Kawalerow rożnego Orderu, iáko Złotego Łańcucha, Złotego Smoká, Krescentynich, Złotego Okrętu, Armellinich, Złotego Runá, S. Michałá, S. Ducha, wielu; Templaryuszow, y Wielkich Mistrzow Krzyżackich dwoch; Prałatow, Opatow, Biskupow, prawie niezliczonych. Pattyarchow, Jerozalimskiego y Antyocheńskego. Kardynałow więcey iák dwudziestu, á wegług *Ferraryusza* trzydziestu czterech. Papieżow bez wątpięnia czterech, inśi siedmiu liczą, z ktorych SS. Szczepan, pierwszy Męczennik, y Celestyn trzeci, Paweł pierwszy, y Mikołay trzeci, do tych łączy *Baroniusz* z inszemi, S. Ursyná Apostolskiego Uczniá, Biskupa Biturenskiego y Francuskiego Apostoła. Jnśi przydaią Swiętych, Jana y Pawła Męczennikow, S. Walesyaná Biskupa Turoneńskiego, Ursyna Presbitera, Berarda Biskupa Aprutyńskiego, Benedykta Oyca

Dygnitarze starożytni.

Patryarchowie, Kardynał, Papieże, Swięci.

Zachodnich Monarchii, y iego Sioſtrę S. Scholaſtykę, Bło: Janá Reiinera Cenobiarchę Kluniackiego w Rzymie, Mateuſza y Latyna, z Zakonu Kaznodzieyskiego Kardynałow. Tá záś Prozapia, pierwey ieſzcze pieczętowała ſię Rożą, niżeli Niedzwiedziem, iak poznać z Niedzwiedzia Rożą na hełmie w łapach trzymaiącego, y *Bzowiuſz* ná fundamencie Hiſtoryi od S. Sylweſtra II. Papieża napiſaney, iednę bydź rozumie Prozapią Rozynow y Urſynow, to ieſt Rożą y Niedzwiedziem pieczętuiących ſię, lubo *Nieśiecki w tomie 3. na karcie* 849. inaczey rozumie, ináczey iednak ná karcie 655. powiadá o Antenatach Rozynow herbu Roża: *Jędrzey Załuſki w Mowach rożnych ná karcie 52* wſpominá Jána Urſyná w Krolestwie Francuskim. Co ſię záś Papieżow tycze, z opiſania S. Maláchiaſza, ci byli; *Roſa Compoſita*, to ieſt Mikołay III. z Familii Urſynow, *dictus compoſitus*: Drugi *Roſa Leonina*, to ieſt Honorius IV. Trzeci *de Vco roſeo*, to ieſt Klemens VI. do ktorey toż Familii należy Grzegorz XI. Tamże powiada z *Balbiná Hiſtoryka dzieiow Czeſkich*, ze Rożynowie Urſyni Rzymianie, z Saskiey Ziemie Czechom ſąmſiedzkiey, ſwoy początek wzieli. Na karcie także 656. twierdzi, świadcząc ſię *Erneſtem Brottuffiuſzem, y Balbinem w Xiędze 2. Epitome* zwaney, gdy powiada: Ze wſzyścy Rozynowie, tak ci, co czerwoney, iáko ci co białey, złotey, błękitney, albo ktoregoż kolwiek inſzego koloru Roży w herbie zażywaią, czy to iedney, czy więcey; z iednego zrzodła wypłynęli, to ieſt z Słowiáńskiego Narodu &c. á Słowacy do Czech rugowani przenieśli ſię, y lubo od Rzymskich Urſynow linią ſwoię, y procedencyą niektorzy z nich ciągnęli, przecię że y Urſynowie ſami z Słowiańskiego Narodu wyſzli, według *Dreſſera, Brottuffiuſza, Crollis*, y inſzych; dla tego y ci, iednaz to krew z tamtemi. Rożność w herbach taka, nie ieſt dowodem rożności Domow y Familii Rożynow, ále tylko ſzczepow z iednegoż drzewá pochodzących. Zaczym ná tych fundamentach utwierdzony beśpiecznie, do Prozapii Urſynow, dálſzego czaſu Rawitow rzeczonych w Polſzcze, iako z iednego krwi ſwoiey zrzodła pochodzących, y iednego drzewa ſzczepami kwitnących, przyłączyc tu muſzę Rozynow.

Trzeci Papieże tey Prozapii

Rożne herby wiedzą zebrane

Według

Według pomięnioney historyi *S. Sylwestra II. Papieża*, u *Bzowiuwsza w Zyciu S. Woyciecha* znayduiącey się, szczep Rozynow iest Rzymski, początki maiący bliskie czasom założenia Rrzymu, iakom powiedział. Splendorem y zacnością, náwet samego Augusta Cesarza przez bliskość y pokrewieństwo iaśniał, Europę prawie napełniaiąc. Z tey Familij są między Alpeyskiemi Gorami Wodzowie Brachińscy, Grawińscy, Wenoseńscy, S. Gedymina; Amalfitańskie, Askulańskie, Tarentyńskie, Salernitáńskie, Plumbińskie, Skandrygliáńskie Xiążęta. Trypaldy, Palli złotey, Stymilianu, Lamentany, Kompagnały, Rokkatynu, y Gory Sansowiteńskiey, Margraffowie. Pilitanu, Loany, Noli, Talakozyi, Albanu, Angwillary, Gory okrągłey, Monapellij, Licyij, Emilij, y inszych wiecey iak czterdzieści Dynastyi Woiewodowie y Hrabiowie. Zá Alpeijskiemi zaś przyległościami w Francuskim Krolestwie Margraffowie Trynellu, y inśi czterech Wodzowie. W Arragońskim Krolestwie Ursynowie Walentynu, w Illiyryckim Hrabiowie Brangaryi, w Cesarskim Páństwie Przedni Panowie Kliweńscy, Hrabiowie Askańscy, y Belantiacu, Dynastowie Bernburscy y Loweńburscy, Margraffowie Sallikwaleńscy, Xiążęta Anhaltyńscy, Wodzowie Angryiscy y Westfalscy, Kurfiltrzowie Brandeburgscy, y niegdy Sascy Elektorowie. W Hrabstwie Tyrolskim Panowie *od Falskzonu* wzani, w Czeskim Krolestwie Hrabiowie Rozembergowie, z Rożycami Polskiemi złączeni. Zgoła, Posiadali Ursynowie Biskupstw czterdzieści dwá, Metropolij sześć, inszych Dygnitarstw wielość niezliczoną. Spełniło się proroctwo S. Malachiasza w Papieżach trzech tego herbu y Prosapij, to iest w Mikułaiu III. Ursynie, w Honoryuszu IV. Sabellinie, y w Klemenśie VI. iakom iuż powiedział, Insi łączą do pomięnionych Oycow Swiętych, Grzegorza XI. Papieża. Tegoż herbu w Anglij, były dwie Krolewskie Familie. *Cellariusz w Swiecie Polskim ná karcie* 103. gdzie też potym między niemi stata się historya z odmianą herbu, ktorą o początkach tego zaszczytu wyraziłem.

Xiążęta Do u tey Wodzowie

Margraffowie.

Woiewodowie.

Przedni Panowie.

Biskup Papieża

Piszą także Historycy, o tychże Rozembergách y razem Ursynach, á tu w Polszcze Rawitach, iż bywała w Czechach

Krolewskie Kolligacye. wielkiemi honorami y dzielami wsławioną ich Familia, że Rozemberg Zawisza miał zá sobą Elżbietę corkę Rozesława Krolą Bulgarskiego, á po tey śmierci wziął w Małżeństwo Zytkę, Siostrę Władysława Krolá Czeskiego 1280. Piotr śmiałym zwány, miał w małżeństwie Elżbietę Xiężniczkę Cieszyńską, wdowę po Władysławie Krolu Czeskim, á ten umarł 1346. Jan ożęniony z Anną Henryka Głogowskiego Xiążęcia corką, około Roku 1460. o czym *Hubert w Genealogiach*, gdzię też pisze, że był Rosemberg Biskupem, wielkiey dobroci y szczodrobliwości, ktory Klasztor Cystersow fundował w Wokanástowandzie, według *Baldurná w Xiędze 2. Rozdziale 15.* Był támże Piotr Rosemberg, ktory od Papieża ofiarowanym sobie Kardynalskim Kapeluszem, wspaniałym sercem pogardził 1384. *Hystorya Papieżow Rzymskich na karcie 988.* Jodok Rosemberg Bonon z Czeskiego Krolestwa *w Roku* 1456. był Biskupem Wrocławskim na Sląsku, o ktorym *Heneliusz y Bzowiusz w Kronice Xięgi 17.* Jedęn z tych, był urodzony z Corki Henryka Xiążęcia Sląskiego, idącego z Bastow Linij, kwitnął około Roku 1488. *Cureus ná karcie 338.* Wilhelm Ursyn z domu Rosembergow, Złotego Runa Kawaler, wiernie uprzeymy Cesarza Konsyliarsz, Krolestwa Czeskiego Gubernator, álbo *Pro-Rex*, Poseł wielki od Maxymiliana Cesarzá do Polski, na Seym Elekcyi po dwarazy, toiest roku 1573. y 1576. iak pisze *Bielski ná karcie 675.* ktory tęn respekt w Oyczyźnie odebrał, że mu iedęn z Panow powiedział: Wolelibyśmy ciebie widzieć na tronie Polskim niżeli Cesarza. *Bielski ná karcie 726.* Był także potym naypierwszym Kommissarzęm do Traktatow o pokoy, między Domęm Austryackim y Koroną Polską, roku 1589. umarł 1592. *Bucholcer ná karcie 258.* inszy zaś Wilhelm Ursyn z Rozembergow, dawniey postował z Jodokiem, Biskupem Wrocławskim, teyże krwi y herbu, od Krola Czeskiego, do Kazimierza Krolá Polskiego, w sprawie Konrada Xiążęcia Obeśnickiego. Wiele o tychże Ursynach z Rozembergow, w Czeskim Krolestwie pisać by potrzeba, o czym kto chce wiedzieć, czytać obszerniey może u *Balbiná Dzieiopisa Czeskiego w Xiędze namięnioney*, gdzie ich długi Katalog wy-

ráża, dosyć że tám Ursynowie w honorách żyli, áż do Roku 1608. ktorego ostatni Piotr Wok Ursyn z Rozembergow, Pierwszy z Przednich Panow Czeskich, umarł, o czym *Familiie Pruskie.* Ursynom Rzymskim, iáko y Rozembergom, błękitną Rożą w herbie náznacza *Petra sancta*, mowi *Niesiecki na karcie* 657. y niżey powiada z *Balbinęm y Paprockim*, że w Czechach dawni Rożynowie, przed Wilhelmem z Roż, nigdy áni pasow, czy rzek, áni Niedzwiedzia ná tarczy nie nośili, dopiero potym rożne krztałty nastały; z kąd wnoszę, że potym Niedzwiedzia z Rożą nosili, iáko y pasy Rycerskie, czyli rzeki, iáko *Cykoniusz* o Ursynach pisze *w Zyciu Papiezow y Kárdynałow*, że mieli Rożą o pięciu listkach, ále ná spodzie pasy Rycerskie, czyli rzeki; gdzie Ursynow samych Kardynałow wylicza dwudziestu y trzech, do roku 1623, tymi imionami: Jordan I. Piotr, Roba Jacek, Ian I. Karettory, Mateusz I. Rubeusz, Iordan II. Neapoleon, Francisżek Neapoleona, Ian Kaietan, Mateusz II. Saynald, Iakub Pancelli, Tomasz Raymundelli, Iordan III. Latyni, Kozm, Ian Baptystá, Francyotty, Flawiusz, y Alexander. Ze záś Ursynowie Rzymscy po chodzili z Xiążąt Askanij, dowodzi *Karion w Xiędze 4. Kroniki*, wyrażaiąc że Arybert czy Albort Ursyni, Hrabia Askanij, Ottona Hrabiego Askańskiego ná Ballenstadzie syn, był wielkich y obszernych Familij w Niemczech Genearchą, pierwszych Saxonij Xiążąt, dawnych Margraffow Brandeburskich, y Xiążąt Mahaltyńskich. Dowodzi zaś *Erneśt Brottuffiusz*, że Rożynowie Ursyni Rzymianie, z Sáskiey Ziemi Czechom sąmsiedzkiey, swoy początek wzięli, to iest z Familii Beryngerow, álbo *Bebern*, po naszemu Niedzwiedz, Askanij y Balenstadu Panow dziedzicznych, á temi czasy iuż Xiążąt Anhaltyńskich, ktorzy Roży y Niedzwiedzia w herbie zażywali.

Kardynałow 23 Ursynow.

Saskie Xiążęta y Brandeburscy Kurfistrzowie

O początkach pierwsych Ursynow z herbámi swoiemi, w tych tu Połnocnych kraiach pisze z dawnieyszych Autorow *Niesiecki w tom: 3. na karcie 658.* iż z herbęm Rożą zawitał do Litwy Ursinus y Hektor, z Publiuszęm Palenonem y Cesarinem Kolumną, ale nie dodaie, że Julian Ursyn był herbu Niedzwiedzia stoiącego do gory, á Hektor herbu Roża,

iako ich ſcelety ſą abryſowáne z herbami, w Genealogij Xiążąt Radziwiłow koperſztychowaney, z *Bieſkiego, Kromera, Długoſza, Gwagwiną, Koiałowicza*, y Hiſtorykow inſzych, dowodnie zebrane, o czym też wolno żytać u *Stryikowſkiego od Karty* 47. *do karty* 95. *z dawnych Xiąg y Kronik Ruſkich*; przez co poznać, ze Hektor herbu Roża, y Julian Urſyn herbu Niedźwiedź byli iedney Familii iákom dowodził, z ktorych Grauzyuſz Urſyn był Hetmanem Woysk Litewskich w roku 1217. o inſzych Urſynach z tey linii, piſze *Stryikowſki ná karcie* 268. y *Bielſki na karcie* 154. Euxyuſz Urſyn, potomek Urſyná pierwſzego, był także Hetmanem Woyſka Litewſkiego, ktorego wſpomina *Stryikowſki w Xiędze* 6. *rozdziale* 10 *Koiałowicz Części* 1. *w Xiędze* 3 gdzie o Kráinach w ich poſſeſſyi będących y dziełach Rycerskich, wſpominaią. Weſzła w Litwę tá familia około Roku 900. z Rzymskiego Páńſtwa, jak pomienioni Kronikarze piſzą. Z Rozęmbergow záś familii, przybył z Czech do Polski z Poraiem, bratem rodzonym S. Woyciecha, przed tym Biskupa Pragskiego, potym Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, w roku 996, według *Okolſkiego w tomie* 2. *ná karcie* 634.

Z tegoż Króleſtwa Czeskiego, przybył do Polski Kochan Urſyn z potomſtwęm, roku 1003. za Krola Boleſława Chrabrego, o czym *Kromer w Xiędze* 3. *Okolſki w tomie* 2. *na karcie* 585. z dawnieyſzemi, ktory za herb noſił Niedzwiedziá ná hełmie, Rożę w łapach trzymaiącego, z kąd poznać łatwo, iż był z Familij Urſynow y Rozynow Rzymskich, y tychże ſamych, ktorych tu wſpomniałęm, y wſpominać będę, kolligatem; ná tarczy Pannę z Koroną Krolewską ná Niedzwiedziu śiedzącą nośił, z czego też poznać; że był potomkiem tey familij Krolow Angielskich, a potym Xiążąt Lotaryńskich; a iáko wſzyſcy náleżeli wzaiemnie do ſiebie, według dokumentow przyprowadzonych, tak y ten Kochan do wſzyſtkich należał wyżey wſpomnionych, iedney krwi będąc, Imięnia y Herbu, lubo z czaſami, według upodobania, y okoliczności, odmięnnego, zawſze iednak z przydatkiem roſnących w Honory Familii, nie umnieyſzeniem. Oprocz zaś Rzymskich Urſynow, za ſtarożytności

tności Rożą, potym Niedzwiedzięm y Rożą pieczętuiących ſię, powiedziałem, że były w Anglij dwie Krolewskie Familie, *Eboraceńſka* pieczętuiąca ſię Rożą białą, druga *Lankaſtreńſka* Rożą czerwoną; z kąd tego Krolestwa záſzczyty herbowne, były dwie Roże, biała y czerwona, iák piſze *Hornáńſkiey Akademii Rektor Cellaryuſz, w Swiecie Polſkim.* W dalſzym czaſie za panowania támże Urſynow, mieli w herbie Niedzwiedziá Rożą w łápách trzymaiącego, ktorego y Sukceſſorowie tych Krolow Angielſkich używáli, áż do czaſow cudownego Krolewny wyprowádzenia, wrzuconey do Niedźwiedzia okrutnego ná pożarcie od Bratá rodzonego, Krolewicza Angielſkiego, iakom ná początku Procedencyi wyraził. Tá tedy Krolewna Angielſka, wydaná za Xiążęcia Lotaryńſkiego, gdy mu kilka ſynow powiłá, doroſłym iuż wyiednała, áby ná iey pámiątkę ták wielkiego niebeśpieczęńſtwá, ná znak niewinności y prowidencyi Paná BOGA cudowney, wzięli zá herb hieroglifik pomięnionego trafunku Matki ſwoiey; co że ſię ták ſtało, pierwſzy ſyn dziedziczył w Xięſtwie Lotaryńſkim po śmierci Oycá, inśi roziachali ſię w rożne kraie, á z nich niektorzy w Czeſkim Kroleſtwie ośiedli, gdzie iedni Rożą białą, drudzy czerwoną, inśi kilką rożnego koloru, inśi Niedźwiedzięm z Rożą &c. dlá faworu y promocyi ſwoich Urſynow Rozembergow, pieczętowali ſię; ſąm tylko Dom Kochana Urſyná z Anteceſſorami y Sukceſſorami ſwoiemi, wyrażonego herbu używał, od Krolow Angielſkich y z nich Krolewny, potym Xiężny Lotaryńſkiey pochodzącego. Piſze o tym *Baldvinus in Epitome Rerum Bohemicarum* z dawnieyſzych, tákże *Paprocki o herbach na karcie* 428. *y Okolſki w tomie* 2. *na karcie* 581. námieniaią.

Kochan Geneacha Rawitow.

O prybyciu ich do Polſki, piſze *Miechowita w Xięgdze* 2. *Rozdziale* 5. *y Kromer w Xięgdze* 3. *od karty* 53. o czym niżey, tu cokolwiek o nich namięniwſzy: Jż z możnemi y przedniemi Familiami ſwoiemi przyśli, y ludźmi niektoremi ośiedli nad rzeką Rawą, gdzie teraz Woiewodztwo Rawſkie, y ieſzcze przed Rokiem 1110. Miaſta, wśi, y obſzerne włości pobudowali, z kąd też Urſynowie nazwani ſą Rawitami, y herb ich dwa Niedzwiedzie, iedęn ná hełmie z Rożą, drugi

ná tarczy z Panną, Rawiczem rzeczony. Przybyło z támtąd do Polski dawniey y po tym wielu inszych Ursynow, dlá persekucyi Czechow rugowanych, y z inszych okazyi, ktorzy się Różą pieczętowali, ále tych do herbu Poraiá Historycy Polscy przyłączaią, y pod tymże herbem kładą ich w Herbarzach. Byli y przed tym Rzymscy Ursynowie w Polszcze Biskupami, to iest Jordan Ursyn Szlachcic Rzymski, pierwszy Biskup Poznański, według *Długosza o Biskupach Poznańskich*, ktoremu Jan VII. Papież przysłał do Katedry miecz S. Piotra, ktorym ucho Małchusowi uciął, umarł roku 1001. Był także Arcybiskupem Gnieźnieńskim Hippolit z Domu Ursynow Rzymskich, Jordaná Biskupa Poznańskiego bliski krewny, ktory umarł roku 1027. *Damalewicz w Zyciu Arcybiskupow Gnieźnieńskich.* Lambert III. Biskup Krakowski, Szlachcic z Ursynow Rzymskich, został Biskupem roku 996. *Starowolski w Zyciu Biskupow Krakowskich*, umarł 1014. roku. Gompo Ursyn Włoch, ktoremu *Starowolski* przyznaie herb Rawicza, był Biskupem Krakowskim do roku 1032. ktorego umarł. A ponieważ *S. Sylwester II. Papież*, Familią S. Woyciecha Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, z Ursynow Rzymskich pochodzącą wyprowadza, toć też do teyże należał Prozapii z rodzonym Bratem swoim Poraiem, od ktorego herb Roża náżywa się Poray, y wszyscy Poraitowie dawni z Ursynow Cudzoziemskich idący, mieli przez krew swoię konnexyą z pierwszemi Rawitami w Polszcze, y z nich dotąd pochodzącemi. Lubo álbowięm *Nieśiecki w tomie 3 na karcie* 655. powiada, że wszyscy Historycy Czescy zgadzaią się, iakoby wszystkich Panow Czeskich herbowne Roże od iednego Sławniká, dziada S. Woyciecha, Biskupa y Męczęnnika pochodziły, według *Paprockiego*, czy też od Witogona poźnieyszego, według *Balbina*; iednak temu nie przyczy, żeby pomięnioni Przodkowie, niebyli z Domu Ursynow, y owszęm twierdzi, gdy mowi *ná karcie* 657. tymi słowy: Ostatni z tego Domu w Czechách, zszedł z tego świata Piotr Wok *Ursinus à Rosemberg*, w roku 1608. *primarius Bohemorum Dynasta*, iáko świadczy *Ms: o Familiach Pruskich*. Tamże żył Sławnik Hrabia Libicki, Ociec S. Woyciecha, y brata iego

rodzo-

rodzonego Poraia, ktory to Sławnik urodzony był z ſioſtry Henryka I. Ceſerza Rzymſkiego, Oycá Ottona I. Ceſarza, á Dziada Ottona II. ktorzy, ná S. Woyciecha, iáko ná ſwoię krew, oſobliwiey byli łaſkawi, powiada *Báldwinus*. Tenże Sławnik miał zá ſobą Strzeżyſławę corkę Xiążęciá Czeskiego Bolesława I. z tey ſpłodził śiedmiu ſynow, Swiętego Woyciecha, Bło: Radzyna albo Gaudencyuſza, Arcybiskupow Gnieźnieńskich, Sobieborá, Spitimiera, Bohuſławá czy Przybyſława, *według Dubrawiuſza*, Cesława, y Poraia, o ktorych powiada *Koſmas, Pułkawa, y Dubrawiuſz*, że z nich piąciu, oprocz S. Woyciecha, y Gaudencyuſza, od Bałwochwalcow pozabiiani roku 995. z nienawiśći do Wiary Chrześciańskiey, y nie wątpią, że wſzyſtkich za Męczęnnikow mieć potrzeba. Oprocz S. Woyciecha y B. Gaudencyuſza, piąciu ich braci imioná wyraża także *Paprocki o herbach ná karcie* 356. *Damalewicz w Zyciu S. Bogumıła ná karcie* 3. *y Miechowita w Xiędze* 2. *Rozdziale* 8. ále *Miechowita y Paryzyuſz* twierdzą, że Paorry z Dąbrowką, ſioſtrą rodzoną Matki ſwoiey Strzeżyſłáwy, á żoną Mieczyſława Monarchy Polskiego, pierwſzego w Polſzcze Katolika, tu do nas przybywſzy ośiadł, y potomſtwo ſwoie rozkrzewił, o czym też *Balbinus y Bielſki ná karcie* 52. tenże z Bolesławęm Xiążęcięm Polskim, iezdził ná Koronacyą Ottona III. Ceſarza, krewnego ſwoiego, w roku 1003. Ociec iego Urſyn Sławnik będąc Gubernatorem większey części Czeskiey Ziemi, umarł roku 981. iák piſze *Balbin w Xiędze* 2. *Rozdziale* 12. powiadaiąc; że przez wiele lat, w dzięń národzenia S. Woyciecha, z grobu tego Sławnika, zápach rożowy wychodził, ktory wiele ludzi czuli. Z tegoż Domu wiele świętych było w Polſzcze y Błogoſławionych, to ieſt Swięty Bogumił Kameduła z Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Błogoſławiony Wincenty Kadłubek, Cyſters z Biskupa Krakowskiego, Błogoſławiony Michał Giedroic z Xiążąt Litewskich, Swięty Jozafat Kuńczewicz Arcybikup Połocki, y inśi, ktorych iuż wſpomniałęm. Wiele było Arcybiskupow, Biskupow, y Senatorow świeckich do tych

Swięci y Męczennicy Urſynowie

czas, to iest Arcybiskupow Gnieźnieńskich y Prymasow sześciu, o ktorych *Damalewicz.* Arcybiskupow Lwowskich dwoch, o ktorych *Skrobiszowski.* Biskupow Krakowskich sześciu, *Starowolski.* Kuiawskich trzech, *Damalewicz.* Poznańskich pięciu, *Długosz y Treterus.* Biskup Płocki ieden, *Długosz, y Lubieński.* Przemyślskich dwoch, *Damalewicz y Piasecki.* Łucki iedęn, Chełmski iedęn, *Szczygielski.* Kamieniecki iedęn, *Treterus.* Wrocławskich trzech, *Długosz.* Kasztelanow Krakowskich dwoch, *Kromer y Nakielski,* Woiewodow Krakowskich trzech, *Miechowita, Paprocki y Wapowski.* Sendomirskich trzech, *Herburt y Metryka Koronna.* Kasztelan Trocki iedęn, *Histo: Sapiehow.* Kaliski iedęn. Woiewoda Łęczycki iedęn, *Paprocki.* Brzeski Kuiawski iedęn, *Niesiecki.* Ruskich dwoch, *Olszowski.* Podolski iedęn, *Stryikowski.* Lubelskich dwoch, *Paprocki y Okolski.* Mazowiecki ieden. *Statut Mazowiecki.* Mścisławski iedęn, *Koiałowicz.* Malborgski ieden, *Posselliusz.* Pomorski iedęn, *tenże.* Kasztelanow Sendomirskich dwoch, *Konfirma: Praw Krolá Michała.* Lubelskich trzech, *Paprocki y Okolski.* Nowogrodzki iedęn, *Historia Sapie:* Brześciańskich trzech, *Okolski &c:* Elbląski iedęn, *Posselliusz.* Bracławski ieden, Gdański iedęn, *Posselliusz*, y inszych kilku Kasztelanow Poznańskich y Kaliskich, oprocz mnieyszego krzesła Senatorow wielu, Marszałek Wielki Koronny iedęn, *Wapowski.* Kanclerzow Wielkich Koronnych trzech, *Kromer, Laski y Damalewicz.* Podkanclerzych dwoch, *Paprocki y Nakielski.* Podskarbich Wielkich Koronnych dwoch, *Przyłuski y Paprocki.* Marszałek Nadworny iedęn, *Cromer.* Generał Wielkopolski iedęn, *Stárowolski.*

Wspomniawszy dawnych Antenatow y krewnych do tego Domu należących w Przednieyszych Osobach, wracąm się do Procedencyi Rawitow Polskich, z Kochana y Jana Czysty pochodzących. Gdy bowięm Bolesław Chrobry, Krol I. Polski, uczynił pokoy z Włodzimierzęm Xiążęciem Ruskim w ruku 1003. wysłał Posłow do Bolesława III. Xiążęcia Czeskiego, kray Polski około Kloska pustoszącego ogniem y mieczęm, ktory exkuzuiąc się radą przednieyszych Panow swoich, á Krol zważywszy młodość iego y pokrewieństwo

ſtwo ſwoie z Xiążęcięm, przepuścił mu, pokoy z nim zawarłſzy. W krotce znowu wpadłſzy z woyskiem do Polski, ciężkich ſzkod naczynił, przez co Krol urażony, ruſzył ſię do Czech, gdzie Xiążęcia nie zaſtawſzy, całe Pańſtwo ruinował, Zamkow podobywał, Pragę Metropolią z inſzemi Miaſtami odebrał, na oſtatek pod Wyſſegrad poſzedł, gdzie ſię w zamku Boleſław Xiążę z ſynem Jaromirem zamknął, ktorych przez dwu letnię oblężenie do poddania ſię głodem przymuśił, do czego wſzyſtkiego przyiaźni y pomocy zażywał Kochaná y Rawitow inſzych, albo raczey Urſowitow, Xiążęcey na tęn czas Familij między Czechami, ktorych herb rodowity ieſt Panna ná Niedzwiedziu ſiedząca: ſłowa *Kromera na karcie* 54. Daley powiada, że Xiążęciu Boleſławowi Krol oczy wyłupić kazał, aby więcey do Polski nie trafił, Jaromira ſyna iego pod ſtraż Rawitow oddał y rządy Czeſkie z inſzemi ſobie przychylnemi, á pozoſtawiawſzy prezydia, do Polski odiachał. Allegnie *Kromer* dawnieyſzych Hiſtorykow, *Długoſza, Miechowitę y Wapowſkiego,* także *Eneaſza Sylwiuſza,* ktory potym był Papieżęm pod imięnięm Klemenſa II. lubo trochę odmięnniey o tym piſzącego. Drugiego ſyna Xiążęcia Boleſława imięnięm Udelryka, wziął z tamtąd z ſobą, ktorego trzymáiąc przez nie iáki czas, obawiał ſię żeby iakim ſpoſobem Jaromir nie uſzedłſzy z pod ſtraży Ráwitow, kłotni Krolowi nie narobił, ná prozbę Udelryka młodego, płaczącego y poſłuſzeńſtwo wieczne z Czechami przyſięgaiącego, wolnym uczynił, y udarowanego obficie y bogato, do Oyczyzny poſłał, gdzie od Czechow za Xiążęcia ſwoiego przyięty, Jaromirowi bratu ſtárſzemu oczy wyłupić kazał, áby mu w rządách nie przeſzkadzał, á tym czaſem zá iego panowania w Czechach, y Krola Boleſława w Polſzeze, Rawitowie, á raczey Urſyni, czy Urſowitowie (bo ſię dopiero w Polſzcze poczęli zwáć Rawitami) ſpokoynie przebywali tám. Po śmierci Boleſława Chrabrego w roku 1025. Udelryk pomięniony trybutu Mieczyſławowi II. oddawáć niechciał, ktory corocznie płácił Krolowi Boleſławowi, Preſidia zoſtawione pozneſił, Morawę ná tęn czas Polſką odebrał, wyciąwſzy y wygnawſzy náſzych,

Rawitom náprzykrzać się począł, ktorym Predysław, czy Bretysław syn iego, zostawszy po Oycu Xiążęcięm Czeskim (obawiaiąc się podobney, iak z Krolem Bolesławem woyny) wszystkie dobra dziedziczne y rzeczy ruchome zabrał y do Polski wygnał, lubo nie wszystkich, bo inszych Ursynow okazye przeniesienia się z tam tąd do Polski, *Długosz w Xięgze 4. pod rokiem 1100.* takie pisze: że Wawrzyniec Lorek, Bożey názwany, z familij Rawitow, od Bretysława Xiążęcia Czeskigo urażony, iż całą iego Familią z Państw swoch y dobr ruchomych wyzuwszy, do Polski rugował, pchnął go śmiertelnie kopią, że duszy trzęciego dnia pozbył, na ktorego mieysce, gdy Bożywuy brat iego Rządy Czeskie obiął, Bożeiowi y Mutynie, bratu Bożeia rodzonemu, darowawszy zaboystwo, do łaski ich przywrocił, y dobra te oddał, Bożey, Sancz, Mutynę, y Lewtomorzycę, Roku 1101; átoli Swatopełk Xiąże Czeskie, w roku 1108, Mutynę y z dwiema synami Bozeiem y Borszakiem, także Unisława y Domisława Ursynow, to iest Rawitow w Polszczę zwanych, pozabiiáć kazał, czym przeráżeni drudzy tego Domu Familianci, do Polski się wynieśli. Przyiął ich mile Bolesław Krzywousty Krol Polski, y w Dobra ich w Rawskim Woiewodztwie opatrzył, (przez co poznáć, że się dopiero od tego Woiewodztwa poczęli zwać Rawitami, bo tego imięnia z Czechow nie przynieśli) gdzie wiele Zamkow y Miast fundowali, y fámilią swoię w tym tám kraiu rozplenili. W następuiącym potym roku 1109. wszczęła się woyna między Bolesławem Krzywoustym, a Henrykiem Imperatorem w Czechach, gdzie Cesarz maiąc nie rownie większe Woyska, przełożył nad niemi Swiatopełkę Xiążęcia Czeskigo, ná ktorego Bolesław wszystek gniew poruszył, iż Cesarzowi z Czechami poddanemi Polskiemi faworyzował. Zaczym sposobu szukał, áby go poimać, álbo fortelnie zgładzić, obiecuiąc wielkie nadgrody ktoby to uczynił. Jan tedy Rycerz syn Czysty z familij Ursowitow, albo Rawitow (iák *Długosz* pisze pod *rokiem 1109.*) porozumiawszy się z swemi Czechami, bywał w woysku Swiatopełki, iego się żołnierzęm zmyślaiąc, bo też miał wiele braci krewnych y powinowatych

watych w obozie iego, ktorego co moment śpiegował. Gdy tedy dnia 21. Września Swiatopełka pod namiotem Cesarskim znaydował się, Jan pomięniony Ursowita, tak mocno w niego stoiącego przed Cesarzem, ostrą kopią ugodził, że go przez obadwá boki náwylot przeszył, ktory ná tych miast upadłszy ná ziemię y słowá nie wymowiwszy, skonał. Co wykonawszy ná obligacyą Bolesławá, wypadł z námiotu y wśiadłszy ná konia przygotowanego, począł uchodzić, zá ktorym lubo niektorzy skoczyli Czechowie, iedni z affektu przeciwko niemu zostawali się, drugich zábiiaiąc y kalicząc, obronną ręką uszedł do Wodza swoiego Bolesława Krzywoustego, zdrowy bez wszelkiego szwanku, od ktorego zá ták wielką odwagę y dzielnośc, wielkie nadgrody odebrał, to iest Zamki, Miasta, wśie y possessye, w ktorych do dnia dziśieyszego Sukcessorowie iego dziedziczą, mowi pomięniony *Długosz w tomie* 1. *ná karcie* 346. *y inśi Historycy zgodnie.* Przyczy temu *Paprocki, Balbin y Bielski*, powiada *Nieśiecki*, że to nie Ursovitæ byli, iako chce *Długosz*, ále Wersovitæ, nie Rawiczanie, ále Werszowscy; á drudzy iuż ich Ursovitas, iuż Wersovitas piszą, w czym się mylą (mowi pomięniony *Nieśiecki*) bo inszy iest herb wiersza, inszy Rawicz. Daley ták konkluduie: Lepiey by tedy mowić, że y herb ten y Familianci iego, ieszcze zá Monarchow Pogańskich w tey Oyczyźnie kwitnęli. Ale z tych relacyi nie idzie taka konsekwencya, bo iako *Paprocki* w wielu pismach swych mylił się, dla czego kilka razy odmiępne swoie wydawał Xięgi w iednych materyách, poprawuiąc sąm siebie; tak y *Balbinus w Xiędze Dzie[illegible] w Czeskich*, nie miałby racyi pisać o tey Familii, żeby iey w Czechach nie było, y owszęm ią nie raz wspomina w Urzędach rożnych będącą, krewnośc iey tamże z Krolami Czeskiemi y Xiążetami, dzieła rożne y fundacye, zowiąc ich Ursynami y Ursowitami; á ieżeli gdzie wspomina tychże Wersowitámi, bo y tak ich Czechowie Słowackim ięzykiem zwali, *per abusum vocis patronomicæ*, iáko y u nas w Polszcze w wielu Jmionach Szlachetnych dosyć podobnych errorow znaydziesz. Lubo zás rownie ich niekędy wspomniał *Bielski*, iednák tęn herb im Rawicza przyznaie, nie inszy, przez ktore názwisko

 twier-

twierdzi tę Familią bydź Rawiczow, nie inszą, iáko Wierszow, czy Wierszowskich. W Pogáństwie też u nas żádnych nie było Krolow y Krolewnow, iako Pannę ná Niedźwiedziu Korona wyraża, Jelenię rogi ná hełmie Biberszteynow Slaskich, Niedźwiedź támże y Roża Ursynow Rzymskich, ktore insignia nie są Polskie. Dodrze tedy nápisał *Długosz, Primas Historykow Polskich*, Nominat Arcybiskupstwa Pragskiego, potym Lwowskiego, y inszych Honorow Koronnych, iako Podskarbstwa y Podkanclerstwa, ofiarowanych sobie, ktorych przyiąć niechciał. *Cromerus, Kanonik Krakowski. Paprocki o herbach ná kárcie* 428. *Okolski Prowincyał Dominikański w tomie* 2, *ná karcie* 581. *y wielu inszych*; że tá Fámilia z Czechow do Polski przybyła za Krola Bolesława Krzywoustego, y w Rawskim Woiewodztwie osiedli, według ktorych Autorow dalszą tu piszę Procedencyą Hrabiow Rawitow Michowskich, z inszemi do nich należącemi.

Kochan Genealogia. KOCHAN wzwyż pomięniony, Xiążę Slązki, iák go wspomina *Okolski w tomie* 2. *na karcie* 598 miał synow, czy potomkow, braci czterech, Prandotę, Grotha, Gowarka y Warsza, z ktorych rozrodziły się wielkie Familie w Polszcze, herbu Rawicza. Z PRANDOTOW wielu było w Senacie Woiewodámi y Kasztelanami, iáko Prandota z Ostrowa, tego herbu Rawicza, będąc Kasztelanem Krakowskim umarł roku 1331, o ktorym *Długosz, Kromer, Bielski y Miechowita.* Krystyan z Ostrowa, był tymże Kasztelanem Krakowskim do roku 1431, ktorego umarł, wspomina go *Łaski w Statucie y inśi.* Prandota z Zelaznyi, herbu Rawicz, był Woiewodą Płockim w roku 1452. *Statut Mazowiecki.* Prandotow kilku było Woiewodami Rawskiemi, to iest Prandota I. herbu Rawicza był Woiewodą Rawskim w roku 1140. Prandota II. był tymże Senatorem w roku 1230. Prandota III. tegoż Krzesła żył w roku 1260. Prandota IV. Woiewodą Rawski, tegoż herbu, w roku 1394. o ktorych *Paprocki y Okolski.* Także z Trzciány Prandotá V. był tymże Senatorem roku 1506. *w Statucie Przyłuskiego*, y Prandota VI. z Zelaznyi Woiewoda Rawski, o ktorym mowi *Olszowski o Primacie.* Krzysztow z Prandotow ná Ostrowie, był Kasztelanem Sendomirskim

roku

roku 1282. o ktorym *Długosz, Bielski, Miechowita y Kromer.* Drugi Prandota z Ostrowa, był tymże Senatorem w roku 1305. Także Krystyn inszy z Ostrowa, pośiadał toż Krzesło Kasztelanii Sendomirskiey, w roku 1331. y Krystyn trzeci z Ostrowa, ktory postąpił ná Kasztelanią Krakowską w roku 1407. o ktorych *Długosz y Kromer pisali.* A iako Hrabiowie z wielkiego Skrzynna Duninowie herbu Łabędzia, rożnymi potym Jmionami Szlachetnymi nazywáli się od dobr swoich, iako to Duninowie od Borkow Borkowscy, od Karwic Karwiccy, od Łabędzia Łabęccy, od Raiec Raieccy, od Spotowey woli Spotowie, y wiele inszymi Jmionámi rzeczeni; ták y Hrabiowie herbu Rawicza, od Prandoty Goworka, Grota y Warszy, braci rodzonych Rawiczow pochodzący, y iedney krwie będący, inszemi nazwiskami od dobr byli rzeczeni, z ktorych pod Prandotą Rawiczęm kładzie *Okolski od karty* 585. tych Prandotow, od pierwszego pochodzących w Rawskim Woiewodztwie, to iest: Trzcińskich, Ożgow, y Woluckich z inszemi támże wyrażonemi. Z Prandotow Filip od Trzciany názwany Trzcińskim, był Kasztelanem Rawskim w Roku 1550, o ktorym *Nakielski w Miechowii*, także Wawrzyniec Prandota Trzciński, był tymże Senatorem w roku 1598. ktorego wspomina *Konstytucya ná karcie* 713. y Wacław Prandota Trzciński, był tymże Kasztelanem Rawskim. Z Prandotow ná Wołuczy, w Rawskim Woiewodztwie Woluckich Rawitow, Paweł był Biskupem Kuiawskim y Opatem Mogilnickim, umarł w roku 1622, o ktorym *Damalewicz*, á ten Paweł był pierwey Biskupem Łuckim, z ktorego postąpił ná Kuiawskie roku 1616. iák pisze ten *Autor y Posseliusz Historyk Pruski.* Samuel Ożga z Prandotow herbu Rawicz, był Biskupem Kiiowskim, zmarły w tym roku 1756. Pomieniony Paweł z Prandotow Wołucki, był ieszcze pierwey Sekretarzem Koronnym y Biskupem Kamienieckim do roku 1607. iak spomina *Okolski w Rusi kwitnącey.* Stanisław był Kasztelanem Halickim, Podkomorzym Koronnym, Starostą Rawskim, á potym Kasztelanem, żona iego Potocka, Generałowna Podolska. *Piasecki na karcie* 308. Filip Prandota Wołucki, był Woiewodą Rawskim w roku 1642. wspominá-

Trzcińscy *Wołuccy* *Potocka*

Dddd

minaią go *rożne Konstytucye*. Tenże Filip, był pierwey Kasztelanem Rawskim do roku 1628. był też Starostą Radomskim y Jnowrocławskim, Posłem ná rożne Seymy. Sobestyan Kasztelan Małogoski, Starosta Rawski, Poseł do Brandeburgii, y ná Seymy. Lubo zaś to imię Prandota z Słowiańskiego ięzyka Szczepana znaczyło, potym iednak weszło w názwisko y Przydomek, ktorego Ozarowscy herbu Rawicz, w Domu swoim używali, pisząc się z Ozarowa w Woiewodztwie Sendomirskim. Z Prandoty synowie, ieden był Kanonikiem Sędomirskim, Trockim, Kazimirskim, Grabowskim Proboszczęm. Bartłomiy miał swoie possessye w Woiewodztwie Rawskim, Rudna, Gołębię y połowę Rawy Miasteczká. Mikołay był Dworzaninęm Krolewskim, Sylwester Lassota Podkomorzym Koronnym, w roku 1538. tenże Janowi Grotowi Biskupowi Krakowskiemu, iako krewnemu swoiemu, nadgrobek wystawił 1522. *Starowolski o Biskupach Krakowskich*. Tegoż Lassoty corka Anna, była żoną Jędrzeia Tęczyńskiego, Kasztelaná Krakowskiego. Niektorzy wspominaią Felicyana, Kasztelanem Sanockim, Stanisława godnym Rotmistrzem, Jędrzeia Podkomorzego u Krola Zygmunta Augusta. Teressa Kasztelanka Sanocka, była zá Stanisławęm Kraśińskim, Jędrzey Stolnik Krakowski, był Posłem ná Seym y Kommissarzęm do sprawy Toruńskięy w roku 1724. Deputatem ná Trybunał Koronny w roku 1725. dáley został Podstolim Koronnym, y Oboźnym Koronnym. Marszałkował Jzbie Poselskiey w roku 1732. był Posłem do Francyi y do Turek; corka iego wydana zá Xiążęciá Lubomirskiego, Starostę Kazmierskiego.

GOWOREK brat Prandoty, ktorego ták pisze *Okolski na karcie* 585. mowiąc: ze czterech bráci powstała wielka Rawitow Familia, z Prandoty tego imięnia III. Woiewodá Rawski w roku 1145. Goworka, Grota, y Warszy. Ná *karcie zaś* 587. powieda, że Goworek był drugim synem Prandoty, Woiewody Rawskiego, w czym niewięm ieżeli nie error znayduie się typograficzny, że synem go wydrukowano, nie Bratem. Mowi o nim obszernie *Bielski pod Rokiem* 1194. gdy był Kasztelanem, á potym Woiewodą Sendomirskim, y opiekunem

Ożarowscy

Tęczyński.

Kraśiński

X Lubomirski

Goworkowie

nem Leſzka Białego, Xiążęcia Polskiego, ieſzcze na tęn czas nie doroſłego. Tęn naieżdzaiącą Ruś, Ziemię Sędomirską, po kilka razy zgromił, oſobliwie pod Zawichoſtem, gdzie y Roman Wodz Ruski, na placu poległ. A lubo wſławiony był rycerſtwem przerzeczonych nieprzyiacioł, y Połowcow, chwałą opieki ſwoiey, y dyrekcyą Leſzka młodego, nie mniey w ſkarby ubogacony, tak mu była przykra potym zazdrość y nienawiść, że nie chcieli Polſcy Panowie obranego Leſzka Xiążęciem przypuścić do rządow po Mieczyſławie, pokiby Goworka Woiewodę Sędomirskiego, nie tylko od rządow, ále y z Oyczyzny nie rugował, do czego naywiękſzą był przyczyną Woiewoda Krakowski; co posłyſzawſzy Leſzek, powiedział, iż Xięſtwa Polskiego raczey poſtradaćby ſię wolał, niżeli ták wiernego, doświadczonego y zasłużonego Męża utracić. Ale Goworek niechcąc zatrudniać ſobą honoru y ſzczęścia Leſzkowego, proſił go, áby mu pozwolił wyiacháć za granicę, co ſię tak ſtało, iż w Węgrzech mieſzkał aż do śmierci Woiewody Krakowskiego, adwerſarza ſwego, z kąd zawołany do łaski Leſzkowey, kilka zwycięſtwami znowu kwitnął w Polſze. Zasługi iego w Oyczyźnie, oprocz *Bielſkiego*, wyraził *Starowolſki między Zwycięzcami*, y *Kromer w Xiędze* 7. ſzczęśliwą batalią nad Mozgawą rzeką w Krakowskim, wſpomina iego. Piſze *Okolſki tamże*, iż Goworek inſzy, był Kaſztelanem Zawichowskim, za panowania Krola Władyſława Łokietka, ſyn iego zwany był Laſſotą, mąż woyną ſławny, y w Rzeczy-poſpolitey dobrze zasłużony, ktory był na Kaſztelanią Sędomirską promowowany, ſynowie tego Kaſztelana y potomkowie, wzięli zwyczay zwać ſię, albo Goworkami, álbo Laſſotami, Goworkowa też była zá Staniſławęm Potockim herbu *Pilawa*, Woyskim Krakowskim. Staniſław Goworek, miał w małżeńſtwie Annę Trębecką 1585. Jędrzey Goworek miał Zofią Trębecką 1595. o czym *Xięgi Grodzkie Krakowſkie*. Inśi ich piſzą Gaworkámi. Piſze *Paprocki*, że Laſſotowie od Goworkow pochodzący, byli w tych godnościach ſyn Kaſztelana Sędomirskiego Laſſoty, był Kaſztelanem Lubelskim, Tomaſz Chorążym Lubelskim, zá czaſow Krola Władysława Jagiełły, ſyn iego Jędrzey był Stolnikiem

Potocki. *Trembecka.* *Laſſotowie.*

nikiem Lubelskim zá Zygmunta I. Krola, o koło roku 1527. á daley Podsędkiem y Sędzią Grodzkim Lubelskim, o koło roku 1531. Miał synow śiedmiu, Stanisława Sekretarza Krolewskiego, Podkomorzego Lubelskiego 1560. był Posłem do rożnych Krolow y Monárchow, iako do Luzytańskiego, Angielskiego, Hiszpańskiego, Francuskiego, y do Cesarza, ktory też wszystkich tych Narodow ięzyki umiał. Krol Luzytański ták go sobie upodobał, że ná znak affektu niezwiędłego, w koło herbownego Rawicza, więniec mu Liliowy przydał, z Rożą u dołu zá Order wiszącą. Jan drugi syn Jędrzeia Sędziego Lubelskiego, wziął działęm ná Pokuciu Sarniki y Lipicę; trzeci Mikołay Kanonik Poznański; czwarty Dawid Dworzanin Krolą Augusta I. mąż wielce godny, piąty Piotr, był kreowany Rycerzem złotym; szosty Krzysztof Podczaszy Lubelski, mąż wielkiey náuki, zostawał ná Dworze Cesarskim y u Krola Augusta I. śiodmy Iędrzey Łowczy Lubelski, zásłużony w rożnych funkcyách Oyczyźnie.

Grotowie GROT trzeci brat Prandoty, iák go położył *Okolski ná karcie* 585. lubo niżey zowie go czwártym bratem Prandoty y Warszy *ná karcie* 593. ktorego Sukcessorowie pisali się z Słupczy w Woiewodztwie Rawskim y z Nowego Miasta, iako też y z inszych Dobr zwali się rożnie, á drudzy Grotowie rzeczeni są Grotowskiemi. O tych mowią Historycy z *Niesieckim w tomie 2. ná karcie* 314. że był bratem Prandoty, Goworka y Warszy czwartym, ále iego procedencyą dalszą, muszę tu pierwey wyraźić, niżeli przystąpię do Iana Warszy Hrabiego, Kasztelana Lubelskiego, Hetmana Bolesława Pudyka, Xiążecia Małopolskiego, od ktorego następuie Genealogia Hrábiow Michowskich. Ian Grot z Słupczy, był Woiewodą Rawskim, iáko go wspomina *Paprocki y Okolski z inszemi.* Ian Grot z Słupczy, poległ ná placu z synem za Oyczyznę ná Tureckiey woynie, pod Bukowiną, iák powiada *Miechowita w Xiędze* 4. Ian Grot z Nowego miasta, był także Rawskim Woiewodą roku 1485. Iana III. Grotá z Nowego Miastá, Woiewodę Rawskiego, wspominaią Listy Klasztorne w roku 1479. u *Okolskiego ná karcie* 593. nie tuszę iednak, żeby tęn był inszy, od pierwszego. Grot z Słupcze był Kasztelanem

lánem Lubelskim w roku 1366. ktorego wspomina *Paprocki o herbach*. Ian Grot z Słupcze Biskup Krakowski, kondycypuł w Bononii Iana XXIII. Papieża, y konfident wielki, ktory go ná tę godność poświęcić kazał roku 1328. Tenże Grot Biskup Krakowski, będąc Posłem od Krola Kazimierza, do Benedykta XII. Papieża, w sprawie Krzyżackiey, uprośił u niego Palliusz Arcybiskupi. Wiele fundacyi do teyże Katedry przyczynił, y miasto Iłżę wymurował, także rożne kwoty nadał, *Grot Błogosławiony.* w doskonałey żyiąc świątobliwości. Niektorzy go Błogosławionym zowią, iż ciało iego po śmierci w lat sto śiedymdziesiąt y pięć, nie naruszone było, y owszem zapach fiałkowy z niego wychodził, o czym *Pruszcz w Monarchii ná karcie* 149. ktore przez dwie niedzieli stoiąc ná katafalku, wielu cieszyło y uzdrowiało, *Cichocki w Xiędze 2. rozdziale* 9 pisał też o nim *Starowolski w Życiu Biskupow Krakowskich, Kantcyusz y inśi z Bielskim w Xiędze* 4. Inśi Grotowie piszą się z Konar, z tych był Ian Grot z Słupczy y Konar, Kasztelanem Sądeckim *Grotowie z Konar* w roku 1506. Chorągiew znaczna samych Rawiczow, z wielą Mężami sławnymi, zginęła ná Wołoszczyźnie roku 1359. o czym *Miechowita w Xiędze* 4. Krystyna Grota Kasztelana Krakowskiego, wspomina *Nadgrobek w Krakowie w roku* 1412. Ian Grot był Sędzią Ziemskim Drohickim, Ierzy Podsędkiem Ziemskim Drohickim, Sambor Pisarz Ziemski Drohicki. Z Słupczy Słupeccy Grotowie, te honory mieli. Ian Grot z *Grotowie z Słupczy* Słupczy, był Kanonikiem Sendomirskim, o ktorego Życiu pisze *Długosz w Xiędze 12. pod Rokiem* 1459. Łukasz miał w małżeństwie Zbigniewę, tegoż imienia Lanckorońskiego, *Lanckorońskie* Marszałka Wielkiego Koronnego corkę. Jan z Słupczy Kasztelan Sądecki, w roku 1504. wspomniony w *Statucie u Łaskiego na karcie* 112. *y* 1507, ktorego iuż namięniłem, y tu powtarzam z większą expressyą. Stanisław Poseł ná Seym w roku 1564. náznaczony ná rewizyą do dobr Krolewskich w Prusiech, według *Konstytucyi*, będąc iuż Kasztelanem Lubelskim, podpisał oddanie Podlaśia w roku 1569. Poselstwo też odprawował do Cesarza Maximiliana, zá Jana Zamoyskiego, Kanclerzá y Hetmana Wielkiego Koronnego. Syn iego Fe- *Słupeccy* lix, iuż Słupeckim zwany, był pierwey Kasztelanem Zar-

nowskim, potym Lubelskim w roku 1613. Zbogniew Kawaler Jerozalimski, wiele expedycyi woiennych odprawiwszy w Cudzych Kraiach, do Oyczyzny powrocił się y został Kasztelanem Połanieckim. Jan żadnego Urzędu przyiąc niechciał, synowie iego ieden Samuel Kasztelan Radomski, Starosta Zawichoyski, Deputat z Seymu na Trybunał Radomski 1620. y do kwarty Rawskiey 1623. roku, ktorego wspominaią *Konstytucye.* Siostry iego poszły za Mężow godnie Szlachetnych, o ktorych y inszych kożdy czytać może u *Cichowskiego w Xiędze 2. rozdziale 11. Alloqv. Uścccia:* Jerzy był Podkomorzym Lubelskim, Stanisław Podkomorzym, potym Kasztelanem Lubelskim, Kommisarzem do granic z Seymu 1661. według *Konstytucyi.* Corka iego poszła za Stanisława Dunina Borkowskiego, Kasztelana Połanieckiego, druga Barbara za Leszczyńskiego, herbu Wieniawa; z niey corka iedna Anna była za Marcinem Reiem, druga Elzbieta za Ierzym Niemierzycem, Podkomorzym Kiiowskim. Słupecka z Konar, była za Mikołaiem Sięnickim, Podkomorzym Chełmskim; ta z inszemi pochodziła od Grota tego, co Konary utracił, iak mowi *Kromer w Xiędze 16.* pisał się z Słupcze. O Grotowskich pisał *Okolski w tomie 2. na karcie 598.* iż pochodzą od Grota syna Kochanowego, Xiążęcia Slązkiego, tak iako y inśi Rawitowie w Polszcze, wspominaiąc Macieia Grota Grotowskiego, zacnego Rycerza pod Orszą, ktory samego Hetmana Woyskowego poimał, drugiego na sztuki rozśiekał, za Krola Zygmunta I. Adam Grotowski służył woynie przez 20. lat ustawicznie, w wielu rożnych expedycyach, ktory przez dzielność swoię nie raz popisaną, podobał się Senatowi y Krolom, Augustowi I. Stefanowi, y Zygmuntowi pierwszemu. Marcin brat pomienionego, Rycerz doświadczony, w expedycyi Pruskiey, Inflantskiey, Moskiewskiey z Krolem Batorym, y Ianem Zamoyskim, wielką swoią chwałę potomstwu zostawił, z Heleny Skotnickii z *Bogoryi* małżonki swoiey, zostawił Macieia Grota Grotowskiego, odważnego Rycerza w Moskwie y przeciwko Tatarom, y nie odrodnych w potomstwie Kawalerow. Byli też Grotowie Samborzeccy w Lubelskim y Sędomirskim Woiewodztwie, tak rzeczeni od dobr swo-

Dunin Borkowski, Leszczyński, Rey, Niemierzyc, Sięnicki.

Grotowscy

Skotnicka

Samborzeccy.

ſwoich, ktorych *Okolſki ná karcie* 594. chwali, z żarliwości o Wiárę. Ci byli z domem Krolewskim skolligowani, przez Tereſſę żonę Marka Sobieskiego herbu Ianiná, Gniewoſzow pod linią Grotow kładzie *Okolſki w mieyſcu dopiero allegowanym*, dawno herbem Rawicza pieczętuiących ſię, ktorych imię wſpomina *Bielſki ná karcie* 486. ná batalij Bukowińskiey Gabryel w małżeńſtwo wziął corkę Staniſława Tarła, Ochmiſtrza Krolowy Elżbiety, tego ſyn Iędrzey w rożnych expedycyách Woiennych męſtwęm wſławiony. Staniſław brat iego długie czaſy przeżywſzy ná dworze Krolowy Katarzyny, tamże życie skończył. Ian ſyn Gabryela był Rotmiſtrzem Krola Stefana, Balcer Dworzanin y Sekretarz Krolewski, Mąż waleczny, koſztem ſwoim okryte roty wyſtawił ná nieprzyiacioł Oyczyzny, miał zá ſobą Xiężniczkę Czartoryską, pozoſtałą wdowę po Kniażiu Sumińskim, według *Okolſkiego*, o ktorym też *Konſtytucyę Roku* 1591. *ná karcie* 633. *y* 1595. *ná karcie* 677. Był tęn że wielkim Kawalerem, ták dalece, iż o nim powiedział Krol Stefan Batory, tymi ſłowami: *Gdyby mi poiedynkiem przyſzło certowáć o Kroleſtwo, nie kogo inſzego wezwałbym ná tę funkcyą, tylko Janá Gniewoſzá.* Corka iego Ewa z Branickiey, była Woiewodziną Podlaską. Krzyſztof mężny Rycerz pod Oryninęm, zá Wiarę y Oyczyznę krew ſwoię wylał pod Chocimięm, zoſtawſzy ná placu. Mikołay Staroſta Radomski, przez lat trzydzieści będąc Rotmiſtrzem w rożnych okazyach, ták ſię pod Chocim wyprawił, iż Krolewicz Władyſław zobligował go, áby mu ſwoiey Chorągwi Uſarskiey uſtąpił. Podczas Zborowskiey batalii, ták mężnie ſię ſtawił, że go Krol Ian Kazimierz ſwoim Salwatorem zdrowia niebeśpiecznego nazwał, co mu y Seymik Opatowski przyznał z podziękowanięm roku 1650. Mikołay Albrycht z Grotow pochodzący Gniewoſz, był Biskupem Kuiawskim z Oſſolińskiey urodzony, umarł 1654. bywał Posłem w rożnych Legacyách. Ian Kaſztelan Czechowski, był tenże potym Káſztelanem Zawichoyskim, żył w małżeńſtwie z Antoniną corką Staniſława Fredra, Kaſztelana Czerniechowskiego. Także Gniewoſzowna była zá Iędrzeięm Fredręm, Staroſtą Krośnieńskim. Gniewoſz Podkomorzy Sendomirski, był Marſzał-

Sobieska Gniewoſzowie

Tarło.

X. Cartorysk a Kniaz Suminski

Branicka

Oſſolińska

Fredro.

ſzałkiem w Trybunale Koronnym, zá Krolá Ianą, corka iego była za Morſztynęm Woiewodą Inflantskim. Ian Gniewoſz Kaſztelan Zawichoſtski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego roku 1703. Z Grotow Ruśieckich, oprocz wielu zacnych Mężow, był Stefan herbu tego, Kaſztelanem Mińskim, ktorego *Nadgrobek* w Brześciu opowieda roku 1671. napiſany. Drugi Kaſztelan Miński Stanißaw Ruśiecki, żył w roku 1691. iák świadczy *Duryewſki.* Z Grotow Zaborowſkich herbu Rawiczá, było wielu zaſłużonych Oyczyżnie y Kośćiołowi, iáko Opat Wąchocki, ktorego imięnia nie wiem, bo go żadęn Autor nie napiſał; Jan Regent Kancellaryi Koronney, potym Biskup Chełmski, ktoremu expedycya z Rzymu, w krotce po śmierci przyſzła roku 1571. Sioſtra iego zá Miłośieiowſkim, urodziła Jacka Podskarbiego Nadwornego Koronnego. Auguſtyn Kánonik Chełmski, był Deputatem ná Trybunał Koronny. Było więcey Familii zacnych, od Grota Hrabiego R. wity, Woiewody Rawskiego, rożnemi z czaſem imionami Szláchetnemi rzeczonych, ktorych u *Okolſkiego* pod ſwoią procedencyą czytać kto chce, może.

Morſztyn *Zaborowſcy* *Miłośieiowſki*

Warſzowie WARSZA Prandoty, Goworka y Grota brat, od ktorego pochodzi Familia Warſzow Hrabiow Michowſkich y inſzych. *Warſzowſcy* Zwáli ſię potym Warſzami Warſzowskiemi, iáko Mikołay Warſz Warſzowski, herbu Rawicz, ktory Wołoskie, Multańskie, Moskiewskie, Jnflantskie expedycye, w rożney ſzarży odprawował, mężnym y rycerskim ſercem zá Wiarę y Oyczyznę. Doſtał ſię był w Tatarską niewolą, ále z niey cudownie wyſzeł okowany, zá przyczyną Matki Boskiey, ktory cudu doznawſzy zawieśił wotum w Częſtochowie. Prezydował potym w Zamku Chocimskim, gdźie gdy mu Tatarska Orda, zábraną żonę y dzieci wolno puśćić obiecáłá, byle im zamek z fortecą oddał, wzgardził tym wſzyſtkim dla miłości Oyczyzny, ále zamku wiernie dotrzymawſzy, potym ich wykupił. *Zaleſka* Miał żonę Zaleską, z ktorey corka Tobiaſzowi Ligęzie Pułkownikowi zaslubiona. Janá Warſzy Kazimierskiego Proboſzcza y Chełmskiego, herbu Rawicz, wſpomina *Długoſz pod rokiem 1459. w Xiędze 13. ná karcie 240.* męża pobożnego, exorcyzmami Kośćielnemi czartom ſtraſznego, nie mniey życiem

świą-

świątobliwym. W dalszych latach Warszowie, rożnych z dobrami imion ponabywali, pierwsze w przydomku zostawiwszy, iáko od Dembian w Krakowskim Warszowie Dembińscy, od Golin w Kaliskim Warszowie Golińscy, potym rzeczeni Przyiemskiemi, od Michowa w Lubelskim Warszowie Michowscy Hrabiowie, y inni Warszowie, iáko Rusieccy, Kosińscy, Kiemliccy &c. o ktorych *Okolski* pod Warszow procedencyą. Z Warszow Dembińskich, wiele było Mężow w zacnych honorach zostaiących, iako Warsz Iakub Kasztelan Krakowski do roku 1490. o ktorym *Kromer w roku 1491. Miechowita y Bielski.* Walenty umarł tymże Kasztelanem Krakowskim roku 1586. *Paprocki ná karcie 688. y Duryewski 71.* Pomieniony Iakub, był pierwey Woiewodą Sendomirskim do roku 1478. *Miechowita ná karcie 324.* Maciey był Woiewodą Inflantskim w roku 1610. Woyciech umarł Kasztelanem Woynickim 1727. Iakub będąc Kanclerzem Wielkim Koronnym, został Woiewodą Sendomirskim roku 1472. *Długosz w Xiędze 2.* tenże był naypierwey sławnym w Oyczyznie Kawalerem, Kasztelanem Małogoskim, Posłem do Ierzego Krola Czeskiego, Hetmanem ná woynie Krzyżackiey, będąc iuż Kasztelanem Krakowskim, trzymał rządy macey Polski całey, od Kazimierza Krola zlecone sobie, podczas bytności iego w Prussach, iako powiada *Kromer w roku 1465.* ieździł też w Legacyi do Pawła II. Papieża, o czym *Wadynk w Kronice roku 1466.* był Posłem do Czech trzy razy, do Rzymu dwa razy, z woyskiem przeciwko Krola Węgierskiego wpadłszy, Berwald zruinował, Zywiec zpalił, Sefflarę wziął gwałtem. *Kromer w Xiędze 18.* Miał syna Iędrzeia Sędziego Ziemskiego Sendomirskiego, ktory lat sto dwadzieścią przeżywszy, powietrzem umarł. Gabryel żył z Izabellą Belzecką, ktorą Xiężna Zbaraska urodziła. Piotr był Sędzią Krakowskim, brat Iędrzeia Sędziego Sendomirskiego, o koło roku 1552. iák świadczy *List Krola Zygmunta Augusta.* Walenty był tákże pierwey Kanclerzem Wielkim Koronnym, niżeli wziął Krakowską Kasztelanią roku 1576. tenże Walenty, był też pierwey Kasztelanem Bieckim y Podskarbiem Koronnym do roku 1563. Z Kuczowską miał corek pięć, z ktorych Anna była za Szafrańcem Woiewodą Sendomir-

Dembińscy

Zyiący 120. lat

Belzecka

Kuczowska

Gosławsk Miński. domirskim, z trzeciey żony Gosławskiey Barbara wydana zá Mińskiego Podkanclerzego Koronnego. *Starowolski ná karcie* 23. Stanisław Starostá Chęciński syn pierwszy Walentego Kasztelaną Krákowskiego, Marszałkował w Trybunale *Zelechowska* Koronnym roku 1582. ktorego małżonka Zelechowska, między sześcią corkami powiła iednę Padniewską Kasztelanową *Padniewsk Sapieżyna* Oświęcimską, Dybowską Staróściną, drugą Annę Sapierzyną Woiewodziną Smoleńską, insze poszły zá Starostow. *Historya Sapieżyńska*. Samuel syn iego pierwszy, to iest Stanisławá Starosty Chęcińskiego, był Kasztelanem Bieckim, Starostą Będzińskim, corki iego całą wyniosły z Domu substancyą, po- *Komorowsk Stadnicki* szedłszy iedna za Alexandra Komorowskiego, herbu Korczak, Kásztelanicá Sądeckiego, drugá zá Marką Stádnickiego, Podczászego Krákowskiego, trzecia za Łáckiego, y dwie *Łacki* Zakonnicámi. Syn drugi Alexander, po dwu żonach zmarłych miał trzecią Tárnowską, Kasztelánkę Konárską w Sie- *Tarnowski* radzkim. Erazm syn Walentego Kásztelána Krákowskiego trzeci, był Dziekanem Kapituły Krakowskiey, ieździł z Poselstwęm do Szwecyi, dawano mu Biskupstwa, ále żadnego przyiąc nie chciał, umarł roku 1613. Kasper czwarty syn Walentego, Kasztelana Krakowskiego, Rotmistrz Woysk Koronnych zá Krola Stefana do Moskwy. Zgoła, śiedmi Sukcessorow Walentego, Kasztelaná tegoż było, wszyscy godni Oyczyzny synowie, osmy był Hieronim Starosta Małogoski, *Bużeńska* z Reginą Bużeńską Staróścianką Dobczycką maiący Franciszka, pierwey Chorążego, potym Podkomorzego Krakowskiego, w Oyczyźnie zasłużonego, ktory był ożęniony z Wielo- *Wielopolska Czarnkowska* polską Podkomorzanką Krakowską, po niey wziął Czarnkowską Kasztelankę Szremską, z ktorey corka Teressa po- *Makowiecki* szła zá Makowieckiego, Kasztelana Kámięnieckiego, wielkich cnot y zasługa u BOGA Pani, ktora oprocz drogich apparatow y znaczney summy, darowaney do S. Piotra w Krakowie *Societatis JESU*, sprawiła Monstrancyą szczero złotą, blisko sta tysięcy taxowaną. Franciszek Kasztelan Woynicki, miał *Borkowna* w małżeństwie Krystynę Borkownę, Kasztelankę Radomską, z tey corka Salomea poszła zá Jozefa Michałowskiego Pod- *Michałowski* stolego y Sędziego Grodzkiego Krakowskiego, drugá Petro-

nella

nellá zá Jozefa Otwinowskiego, Starostę Szczerczowskiego. Otwinowski
Antoni był Łowczym Krakowskim. Woyciech Chorąży Zatorski y Oświęcimski, z Zuzanną Zydowską, Chorążonką Krakowską, miał Franciszka y Janá. Brat iego rodzony umarł Stolnikiem Krakowskim 1730. Ján będąc Komornikiem Krakowskim, wydał rożne Mowy Seymowe 1727. Corka Krzysztofa Zydowski
była za Stanisławęm Borkowskim, Kasztelanem Połanieckim. Borkowski
Stanisław Opat Bledzewski, wiele funkcyami Oyczyznie był zasłużony. Jakuba Warszę Dębińskiego wspominaią historye dawne Podsędkiem Ziemskim Krakowskim. Sobestyan z Ossolińskiey, Kasztelana Połanieckiego siostry urodzony. Ossoliński
Było inszych wielu tego imienia Warszow, Starostami, Sędziami, Podkomorzemi, y Urzędnikami inszemi, iáko też sławnych Rycerzow y Kawalerow, tákże też rożne Funkcye Oyczyzny wypełniaiących, krew, życie, y fortunę, dla niey łożących, ktorych tu nie wyraziłem dla krotkości. Są y ná Ukrainie tegoż domu y herbu Warszowie Dembińscy, z ktorych Macieią wspomniałęm Woiewodą Jnflantskim, pochowany iednák w Krakowie u Swiętey Troycy 1610. corka iego była w Fraucymerze Krolowy Polskiey Konstancyi Zygmunta III. Zony. Ten z Jnflantskiego Woiewodztwá postąpił ná Połockie, według *Okolskie*: ieźli się nie myli, bo o tym czasie Sapieha był Połockim Woiewodą. Zostawał Regimentarzęm generalnym nad Polską y Lit: Kawaleryą, iesżcze zá Zygmunta Augusta pod Rumbarkiem, Hadzelem, Rakoborem, y w inszych mieyscach, mężnie potykaiąc się z Moską, gdzie Zamek *Sancel* zwany, Car Moskiewski w stu tysięcy woyska chcąc posieść, tenże Warszy Maciey odebrał go Moskwie y posiadł roku 1577. Zamek tákże *Orle*, y drugi *Bebel*, odebrawszy támże, ludźmi swoiemi osadził, wyciąwszy nieprzyiaciół, á drugich zabrawszy. Kiesę miasto Jnflantskie, rożnemi od Moskwy nadwątlone szturmami, utrzymał y obronił, z Jędrzeiem Sapiehą y Alexandrem Chodkiewiczęm, działá y wszystkie oręże zabrawszy Moskwie, z niewolnikami odesłał Krolowi do Wilna, roku 1578. w roku záś nástępuiącym, wszyskę im żywność odebrał pod Bierzonami: drugi raz w małey liczbie swoich, dziesięc tysięcy Tatarow idących ná sukurs Sapieha.

kurs Moskwie wyciął: w roku 1580. wpadłszy z Woyskiem w Moskwę, wszystek im Kray zniszczył: Askarod y Lewait Zamki obległ, y gwałtem wziął. Krol Stefan kontent będąc z Rycerskich dzieł iego, darował mu Zamek Bebel y włości wiele inszych, y przytym Starostwo Rumborskie. Woyciech będąc nierozdzielnym w tychże okazyach towarzyszem y Rotmistrzem, brat Macieia, wziął regalizacyą od Krola pomięnionego w Inflantach, roku 1583. Remigian był Deputatem ná Trybunał Koronny w roku 1643. Stanisław Opat Bledzewski umarł 1641. Był Warsz Dembiński Podkomorzym Sendomirskim, ktorego syn zabity podczas inkursyi Szwedzkiey roku 1645. Powiadá *Okolski*, że Wincenty Warsz Dembiński był Arcybiskupem Gnieźnieńskim ále temu przyczy *Niesiecki z inszemi*, iáko też o nie ktorym Biskupie Przemyślskim tego Domu. Z Warszow Hrabiow Przyiemskich, w zacnieyszych honorach ci zostawali zá czasow *Paprockiego y Okolskiego*, to iest, trzech bráci radzonych, Woyciech Kasztelan Łęczycki, mąż náuki wielkiey, Rafał tákże Kasztelan Łęczycki, y Stanisław Rotmistrz sławny y szczęśliwy, zá Krola Augusta, I. y Stefana Batorego w Moskwie, od ktorego wziął Starostwo Kamińskie, Marszałkował Izbie Poselskiey w roku 1581. przy ktorey funkcyi większey sławy nabywszy, wziął Laskę Nadworną Koronną, á potym w roku 1593. został Marszałkiem Wielkim Koronnym, umarł roku 1595. mąż wielki w radzie, w dziełach wszelkich przezorny, w Wierze Katolickiey nie odmięnny, iáko ná tęn czas wielu inszych w herezyą wpadaiących. Jędrzey syn iego Kasztelan Gnieźnieński, Starosta Kowalski y Kowański, potym Marszałek Nadworny Koronny, młodo umarł. Tego imięnia Warszowna Hrabianka Przyięmská, Firley była żoną Jędrzeia Firleia, Woiewody Sendomirskiego, y Anna Rupniewski Teofila Rupniewskiego, Kasztelana Sądeckiego, Starosty Lelowskiego. Krzysztow Woyciecha wspomnionego, Kasztelana Łęczyckiego syn, wielką imięnia swoiego sławę rozgłosił, w Szwedzkich y Moskiewskich bataliách, gdzie mężnym ucieraiąc się sercem poległ zá całość Oyczyzny. Zygmunt syn drugi z Adolfem Krolem Szwedzkim przytomnych Niemcow

cow zwyciężał, á potym dla Oyczyzny kilká regimentow wystawiwszy kosztem swoim, z niemi zycie swoie azardował. Trzeci Stanisław, náprzod Woiewodá Poznański, Ośiecki, Koniński Starostá, został Woiewodą Jnowrocławskim y Generałem Wielkopolskim w roku 1628. iż do tego Dygnitarstwa Woiewodztwo Poznańskie przeszkadzáło mu, ktore trzymał do śmierci w roku 1643. zászłey, żyiąc w małżeństwie z Anną Czarnkowską, Woiewodzanką Łęczycką y Generałowną Wielkopolską, ktora się mu po śmierci pokazałá, daiąc mu zbawienne nápomnienia, á spytaná od Męża ná iakieyby drodze była, kazáła mu dorozumieć się z *Psalmu* 102. ktory się ták záczyná: *Błogosław duszo moia Panu, y wszelkie rzeczy, ktore we mnie są, Jmieniowi świętemu iego.* Po niey wziął Annę Opalińską, Piotra Woiewody Poznanskiego corkę, z Zofij Kostczanki, Kasztelanki Bieckiey urodzoną, ktorey po śmierci mąż Stanisław Marszałek, rzucał ná twarz ziemię śpiącey, ta przez sen mowi do niego: Kto widział tákie żarty, ziemię ná kogo rzucáć? Od powie Marszałek: nie dziwuy się, tak to umarli żártuią. Porwie się w tym ze snu pozostała żoná, y postrzegłszy iáwnie ná twarzy swoiey proch y popioł, mowi sobie: Już to widzę nie żart, BOG mnie znáć tym sposobęm przestrzegá, że to mizerne ciało moie, w krotce się w proch rozsypie:, iákoż ták się stało, bo do szczęśliwey śmierci przygotowawszy się, w krotce życia swego dokończyłá, o czym *Młodzianowski w Kazaniach ná karcie* 401. y *Duryewski na karcie* 690. Sławi tez Marszałka tego affekt ku Nayświętszey Bogarodzicy *Treter w cudach Dziesżeńskich.* Piotr Marszałka syn, Kasztelan Srzemski z Opalińskiey urodzony, miał także Katarzynę Opalińską, Podkomorzankę Poznanską w małżeństwie, był Sędzią Kapturowym, á potym będąc Rotmistrzem pospolitego ruszenia, sławnie się popisał rycerskim sercem pod Lesznem, szczęśliwie Szwedow zwyciężywszy, potym w okazyi pod Silną, gdzie kilka *Kornetow* Szwedzkich zgromił, y Obersztera Dziastra poimał. Pobożność wielce przykładną iego wyraża *Gorczyński w Rawiczu Starożytnym.* Jędrzey trzeci syn Stanisława Marszałka, Chorąży Kaliski w roku 1674. Adam Olbrycht Hrabia Warsz Przy-

Czarnkowska

Opalińska

Opalińska

iemski, náprzod Oboźny Koronny, Staroſta Kowalski, potym Kaſztelan Gnieźnieński Fundator OO. Reformatow w Gorce y w Sieku, w roku 1622. Rafał, u Ludwika XIII. Krolá Francuskiego był w ſzarzy Generalskiey, brat iego Krzyſztof pod Kondeuſzem Hetmanem Francuskim, tenże był Generałem Artylerii, posłował od Krola Janá Kazimierza, do Karolá Gustawa, Krolá Szwedzkiego, w roku 1655. *Tulden w Xiędze* 5. był y Chorążym Kaliskim. Corka iego Katarzyná żyła do-
Opalińska żywotnie z Piotrem Opalińskim, Woiewodą Łęczyckim y Generałem Wielkopolskim, po nim z Władysławem Przyiem-
Przyiemska skim, Woiewodą Kaliskim, zá dyſpenſą Papieską, ſyn tegoż Hetmaná Francuskiego Podſtoli Koronny, miał w małżeń-
Gośiewska ſtwie Zofią Gośiewską Podskarbiankę Wielką Koronną y Het-
Tarłowna manownę Polną Litewską; drugę Tereſſę Tarłownę Podkanclerzankę Koronnę. Jędrzey brat rodzony Rafała y Krzyſztofá, dopiero wſpomnionych, Oboźny Koronny, potym Stolnik Koronny, dáley Kaſztelan Łęczycki *czy* Lędzki, iák inśi piſzą, umarł Kaſztelanem Chełmińskim. Syn iego, Władyſław, naprzod Kaſztelan, potym Woiewoda Kaliski, Staroſta Miedzyrzecki, zacny Kawaler w Francuskim Woysku u Ludwika XIV. Krola, w przyiaznym ſercu, potym w Oyczyźnie pod Zbarażęm, Komarnym, Stryiem, Kałuſzą, Chocimem, Wiedniem y Strygoniem, Rycerz wſławiony, ktorego ranę nie uleczoną uzdrowiła Matka Boska w Kraſnobrodzie, umarł wielce zasłużony pomięnionemi dziełami y Poselſtwy ná walne Seymy po cztery razy, roku 1699. Brat iego rodzony Krzyſztof Chorąży Kaliski, Staroſta Kolski z
Mycielska Maryanną Mycielską, Sędzianką Ziemską Sieradzką, miał cor-
Gruſzczyński kę Zofią, pierwey Gruſzczyńskiemu Kaſztelanowi Kaliskie-
Gurowski mu, po nim Gurowskiemu Kaſztelanowi Gnieźnieńskiemu záślubioną. Jędrzey czy Stanisław był Podkomorzym Káliskim, tęn czy inſzy, będąc Podkomorzym Poznańskim, żył
Leſzczyńska dożywotnie z Barbarą Leſzczyńską herbu Wieniawa, Woiewodzanką Brzeską Kuiawską. Niektory Warſz Przyiemski
Kamieniewska Podkomorzy Kaliski, miał w małżeńſtwie Joannę Kamieniewską, Kaſztelankę Międzyrzecką. Zofiiá Przyiemska Warſzo-
Opaliński wna, Janá Opalińskiego Woiewody Brzeskiego Kuiawskiego,

Gene-

Generałá Wielkopolskiego, małżonka 1670. Anna Michała Rupniewskiego Kásztelana Sądeckiego, Starosty Lelowskiego żona. Rupniewski

Jakom záś dowodził, iż te wszystkie Osoby, od pierwszego pochodzą Genearchy swoiego w Polszcze Kochana, przez synow iego, Frandotę, Gaworka, Grota y Warszę Hrabiow, rozrodzone, y od dobr inszemi imionami Szlachetnemi ponázywane; ták y Hrabiow Michowskich ná Michowie w Lubelskim Woiewodztwie, od Warszy Ursyná Hrabiego Michowskiego, procedencya iedna iest, nie tylko z Warszami przerzeczonemi Hrabiami Dębińskiemi, Przyiemskiemi, y inszemi tu pod Warszow przydomkiem wyrażonemi; ále też z braci tegoż pierwszego Warszy z Domami pochodzącemi, á do tego z wszystkiemi Ursynami Cudzoziemskiemi, od początku wyliczonemi, iedna iest Fámilia; iedęn herb, z rożnymi przydatkami trzy razy odmięnny, iedna krew y essencya, z iednego szczepu pochodząca, iednego drzewa konary y latorośle, zgoła z iednego zrzodła wypływaiące strumienie, lubo rożnym imięniem swoim ponazywane. Jako záś o Antenatach inszych dawnieyśi pisali Autorowie, ták y o Warszach Hrabiach Michowskich wspominaią, iż Jan Warszy Hrabia Michowski, był Kasztelanem Lubelskim około roku 1259. iak pisze z *Páprockiego Okolski w Xiędze 2. ná kárcie* 599. ktory będąc Hetmanem Bolesława Xiążecia Krakowskiego, iákoby to Bolesława Kędziorzawego, ktory był razęm Xiążęcięm Mázowieckim y Kuiawskim, á Krakowskie trzymał iako Opiekun dla Kazimierza náymłodszego brata; ale zá niego z Litwą, áni Jaczwingami nie było woyny, dopiero zá Bolesława wstydliwego, Xiążęcia wprawdzie Krakowskiego, zá Opieki Henryka Brodatego, ktory Monarchą całey Polski tytułował się, ále po śmierci tego Monarchy Polskiego; ktory nie tylko tę woynę expedyował z Litwą y Jaczwingami przez Hrabiego Warszę Michowskiego, Kasztelana Lubelskiego, Hetmaná swoiego, ále też y wiele inszych utarczek domowych y obcych z Rusią y Tátarami, po kilka razy wpadáiącemi. Żył bowięm tęn Hrabia, zá Bolesława Pudyká na tron obranego roku 1228. y w ustawiczney kłotni panuiącego aż Warsz Michowski

 go aż

go, áż do roku 1279. między ktoremi latami był pomięniony Ian Warszy Kasztelanem Lubelskim y Hetmanem, ják poznać z roku wzwyż wyrażonego 1259. *u Paprockiego y Okolskiego, z Listu Władysława wstydliwego, u Nakielskiego w Miechowij ná karcie 180.* Były tedy zá niego woyny te, pod czas ktorych Ian Warszy Hrabia Michowski, wprzod Regimęntarzęm, potym Hetmanem, krew rozlewał nieprzyiacielską, Maiestatu, Oyczyzny, y Kościołow broniąc: to iest w krotce po obranym Bolesławie, między opiekunem iego Henrykiem Brodatym, Xiążęciem Wrocławskim, y Konradem Xiążęciem Mazowieckim y Kuiawskim, o pomięnioną opiekę, ktorego Henryk z woyskami Bolesława zbił pod Krakowem z utratą syna iego Przemysława. Tenże Henryk Xiążę Wrocławski miał potym woynę z Władysławęm Plwaczęm, Xiążęcięm Wielkopolskim, ktorego wygnał z Państw iego dziedzicznych. Gdy záś Konrad zemsty szukaiąc, Henryka w Spytkowicach, cztery mile od Krakowa, Mszy S. słuchaiącego, zdradą nápádłszy złapał, lubo Swięta Iadwiga, żoná iego przez swoię interpozycyą uwolniła go, iednakże opieki Bolesława ustąpić muśiał Konradowi; ktory widząc iż do lat 15 Bolesław przychodził, zamknął go politycznie w Czersku, á potym w Sieciechowie z Matką Grzymisławą, sąm z Krzyżakami przebranemi bawiąc śię woyną Pruską, zkąd nowe pole otworzyło śię Ianowi Warszy, Hrabiemu Michowskiemu, nad Woyskami Bolesława Rotmistrzuiącemu, bo z tamtąd wyzwolony Bolesław, w nocy udał śię do Henryka, ktory zebrawszy Woyska, fortece poodbierali roku 1235. Konrad też naiachał Woiewodztwo Krakowskie, paląc y pustosząc, á zostawiwszy prezydya niektore odiachał, ále ich u S. Iędrzeia y w Szkalmierzu woyska z Michowskim wzięli, insze záś insi odebrali. Nie zginął dzielny y odważny Rycerz, między pięć kroć sto tyśięcy gminęm Tatarow, Ruś, Woiewodztwo Lubelskie, Sędomirskie, Krakowskie, Łęczyckie, Kuiawskie, z okrutnym krwi wylanięm pustoszącymi, mieczęm y ogniem w roku 1241. po kilka razy, lubo z Włodzimierzęm Woiewodą Krakowskim, pod Tuskiem przełomany, y pod Chmielnikiem z Woyskami Polskiemi. *Po wyściu* Tatarow, iuż Ian Hrabiá

Dzieła Michowskiego.

Mi-

Michowski Kommendę Generalną nad Woyskami miewał, kiedy Boleſław przez niego Konrada zbił, y Litwę ſukkurſową, ktory znowu zebrawſzy Litwę, Bolesława Páńſtwa náiachał y partyią woyska iego zniosł, ſąm Bolesław ledwo uſzedł, ktorego Ian Warſzy pośiłkuiąc, Konrada mocno pogromił ták, iż z aprenſyi umarł roku 1247. á pokoy w Polſzcze ogłoſzony. Był tęnże Generalny Regimentarz z Woyskami, kiedy Bolesław wſtydliwy Monarcha Polski, złączywſzy śiły z Belą Krolem Węgierskim, y Danielem Xiążęcięm Ruskim, naiáchał Moráwę roku 1253. y w drugim roku, gdy wſzedł w Xięſtwo Opawskie, zabieraiąc tám wſzyſtko zá to, że Ottokarus Krol Czeski przywłaſzczył ſobie to Páńſtwo, odſtrychnąwſzy ie od Polski. Był iuż Hetmanem w tęn czas, gdy Tatarowie z Iaczwingami y Ruśią nieźliczone Woyska w Polſzcze rozpoſtarli, roku 1259. (ktorego też Ian Hrabia Michowski zoſtał iuż Lubelskim Kaſztelanem) Sęndomirz zrábowali, Zamek tameczny zdradą dobyli, wſzyſtkich ludzi wycięli, oprocz Panięn, z kąd krew ſtrumieniami obfitemi do Wisły płynęłá, iák piſzą Hiſtorycy, Krakow y całe Woiewodztwo przez trzy Mieśiące ogniem y mieczęm dezelowali, á nie mogąc dobyć Zamku Krakowſkiego, wrocili ſię. Znowu w roku 1260. do Polski wpadli, Sęndomirz złupili, 40 Dominikanow wycieli, y Męczęńſkiey korony nabawili, wraz z Jaczwingami y Ruśią przez dwa Mieśiące grasſuiący. Powrociwſzy Boleſław do Krakowa z Węgier, zebrał Woyſko, y batalią ogłośił Jaczwingom, ktorych Jan Hrabia Michowſki, Kaſztelan Lubelski y Hetman pod czas tey Expedycyi, do ſzczętu zniosł, á reſztę do Chrztu S. przywiodł Boleſław, inśi zá Tatarami y Litwą pouciekali, Páńſtwo ich przywłaſzczył ſobie, y Biſkupſtwo w Łucku fundował, za ktore dzieła y przyſługi wielkie nagrody znayduią ſię do tąd w Domu Michowſkich, powiada *Okolſki ná karcie 599. tomie 2.* Piſali záś o tym, *Dł152goſz, Nakielſki, Bielſki, Kromer, y inśi Hiſtorycy Polſcy.* Jakub Hrabia Michowſki, Kaſztelan Woynicki, zá tegoż Monarchy żył, iáko świadczy *Liſt Bolesłáwa wſtydliwego y Lipſkiego kweſtye w roku* 1250, ktoremu áſſyſtował z ſwoiemi Rotami woiennemi w expedycyi Czeſkiey y Morawſkiey roku 1252. między Belą Kro-

Utarczki Jana Michowskiego.

Jakub Hrabia Michowski

łem Węgierſkim y Przemyſławem Czeſkim y Morawskim Xiążęciem, po zabiciu Fryderyka Xiążęcia Auſtryackiego, y pod czas expedycyi Pruſkiey w roku 1255. gdzie z Ottokarem Czechowie, po uczynionym u nich pokoiu z Belą, y Zięciem iego Bolesławem Pudykiem, Xiążęciem Krakowſkim, z Margrafem Brandeburskim y Morawſkim, z Xiążętami Auſtryi, Pragi, Ołomuńca, Warmij, złączone woyſka Polſkie zwycężały. Tenże Hrabia Michowſki Kaſztelan Woynicki, wyſłany był z Piotrem herbu Srzeniawa, Woiewodą Krakowſkim, y Janem herbu Janiná, Woiewodą Sendomirſkim, ná expedycyą Ruſką, ktorzy ná mieyſcu rzeczonym Pięta, z gminęm Ruśi y Tatarow auxiliarnych ciągnącego Swarnoná, ſpotkawſzy ſię w roku 1265. dnia 29. Czerwcá, przełomali nieprzyiaciela, y do ućieczki przymuśili, ále Polacy tył im wziąwſzy, goniąc ſzybko uciekaiących, broń y oręże rzucaiących, cięli y żywo łápali; á zupełną wiktoryą otrzymawſzy, obozy ich, y kraie támeczne ſplądrowawſzy, wrocili ſzczęśliwie z łupami y zdobyczą wielką. Przyznaią to zwycięzſtwo, zá modlitwami S. Kunegundy żony Bolesława otrzymane, bo cztery razy więkſzy tłum był nieprzyiacieli, niż Polakow, iákoż piſze *Kromerus w Xiędze 9. ná karcie* 235. że gdy ſię zá naſzemi modliła, pokazali ſię iey dwoch Mężow w bieli, upewniaiąc ią o tym zwycięztwie, przez ktorych rozumieią bydź SS. Gerwazego y Protazego, tego dnia w Kalendarzu ſtárym przypadáiących, ktorych teraz obſerwuią dnia 19. Wſpominá tegoż Jakuba Hrabię Michowſkiego, Kaſztelana Woynickiego *Nákielſki w Miechowii, y Manuſkrypta Ruſkie.*

Batalia Michowskiego

Piotr Michowski Kasztelan Krakowski

Piotr Warſzy Hrabia Michowſki, był Kaſztelanem Krakowſkim, ktorego wſpomina *Cromer w Xiędze* 10. zá Panowania Leſzka Czarnego, gdy przywodzi godne pámięci zwycięztwo iego pod Gośliczámi, nie daleko Sęndomirza, iż Lew Xiążę Ruſkie z Tatarami, Litwą y Ruśią wpadłſzy w Polſkę, ogniem y mieczem puſtoſzył Woiewodztwo Sęndomirskie, zdezolowawſzy pierwey Lubelſkie, ktorych Piotr Warſzy Michowſki Hrabia, Kaſztelan Krakowſki, z Piotrem Woiewodą Krakowſkim herbu Srzeniawa, y Januſzem Woiewo-

iewodą Sendomirskim herbu Janiná, maiąc nie wielką liczbę Roty swoiey, szczęśliwie odparli y zbili. Gdy bowiem dnia 3. Lutego w roku 1279. tamże z wielką odwagą y z impetem ná Ruś uderzyli, wyciąwszy pierwszych, wielka trwoga na inszych padła, ták dalece, iż porzuciwszy oręże, tył uciekaiąc naszym podali, oraz Tátarow y Litwę za sobą pociągnęli, ktorzy iednak, że uciekaiąc zwykli byli zwyciężać, obrociwszy się, nieco nászych wsparli, ále wnet zostawieni ná placu od Ruśi uciekaiącey, zá nacieranięm Warszy Michowskiego, y inszych Woiewodow rzeczonych, prawdziwie uciekli, zá ktoremi daleko goniące Roty, wiele ich porazili. Wycięli tych że ná ośm tyśięcy, zábrali w niewolą dwá tyśiące, śiedm nieprzyiacielskich Chorągwi zwycięzcy odebrali, inśi pozbywszy się zdobyczy, łupow wielkich, y zábranych ludzi Polskich mnostwa postradawszy się, po uciekali. Nie kontentuiąc się tą wiktoryą Leszek Czarny Monarcha Polski, zebrawszy ná trzydzieści tyśięcy iazdy, y piechoty ná dwa tyśiące, z Warszęm Hrabią Michowskim Kasztelanem Krakowskim, y pomienionemi Woiewodami, w kilka dni ruszył się pod Lwow, zá Xiążęcięm Lwem, y woyskami iegoż; ktory nie ochnąwszy ieszcze z zalu po pierwszey klęsce y przegraney, tym bardziey strwożony, w głębszą Ruś uszedł. Ale Leszek Monarcha nie uspokoiony zemstą nieprzyiaciela, szukaiąc go po całey Ruśi grassował, mieczęm dezaluiąc wśi, zamki y miasta, nieznośne łupy, zdobycze y ludzi wiele pozabierał; niewolnikow przyprowadził cztery tyśiące, wyciął woyská ná pięć tyśięcy. Był tęnze Hrabia Michowski z Leszkiem pod czas Wrocławskiey expedycyi roku 1281. przeciwko Henryka Probusęm, albo Poczciwym zwanego, ktory daleko potym od poczciwości odstąpiwszy, Przemysława Xiążęcia Wielkopolskiego, Henryka Legnickiego, y Henryka Głogowskiego, zwabił do Baryczy, niby ná rozmowę y konsilium, gdzie ich poymawszy, zaprowadził do Wrocławia y wartę im przydał, áby wzaięmnie od nich nie godziwemi paktami co wymogł, do ktorego konsilium zdradzieckiego, iż był także wokowany Leszek z inszemi Xiążętami Polskiemi, ále się wymowił z tego, rozgniewany, zebrał woyska y poszedł przeciwko Probuso-

Dzieła Rycerskie iego.

Insza expedycya

busowi, z auxyliarnemi Wielkopolskiemi, y Pomorskiemi, gdzie zruynowawszy Kray y Miasto Wrocławskie, że niemogł dobyć Zamku z Henrykiem Probusem y pomięnionemi Xiążętami zawartego, zábrawszy łupy y ludzi mnogość, rozpuścił auxyliarnych, á sąm do Polski powrocił. Probus zás poty trzymał więźniow, poki mu Przemysław Wieluńskiego Territorium nie ustąpił, Legnicki y Głogowski Xiążęta poprzyśiąc muśieli, że przez pięć lat w swoich osobach y z trzydziestą zbroynemi Husarzami chołdować mu będą, dopiero wypuszczeni. W nástępuiącym roku 1282. Litwa z Jaczwingami pozostałemi, ná trzy części rozdzieleni, tyrańsko y nie litościwie w Woiewodztwie Lubelskim grassowali, o czym posłyszawszy Krakowowi prawa nádaiący Leszek Monarcha, porzucił wszystko, á wziąwszy z sobą tegoż Michowskiego Kasztelana Krakowskiego, ktoremu też o dobra szło w Lubelskim dziedziczne, z inszemi Wodzami y Woy-skiem ruszył się, tymczasem nabrawszy łupow y ludzi wiele, Litwa z Iaczwingami, z tam tąd umknęli nad Rzekę Narwę pomiędzy lasy, baiora y mieysca nie dostępne. Nie zastawszy ich Leszek w Lublinie, począł mocno myśleć, czy by miał pość za niemi, dla ścieszek y drog nie wiadomych, iezior y lasow niebeśpiecznych, ták dalece, że się iuż wrocić miał do Polski. Sfatygowany drogą y myślami, osobliwie że mało z nim nadciągnęło Woyska, inśi dopiero idąc zá nim poźnie, zásnął dobrze w nocy, ktorey pokazał się mu S. Michał Archanioł, ánimuiąc go, żeby poszedł zá nieprzyiacielem, y deklaruiąc mu pewne zwycięztwo. Na zaiutrz ogłośiwszy to Woysku swoiemu dla większey ochoty, ruszył się przeciwko nim z Warszą Hrabią Michowskim, Kasztelanem Krakowskim, y trafiwszy ná ślady nie przyiacielskie karmięniem koni, obrokami, y paleniem znáczne, że dopiero prześli, zdybał ich między Narwą y Niemnem rzekámi ulokowanych, dnia 13. Paździerńika. Strwożeni niespodziewanym przybyciem Polakow, porwali się iednak do broni zá sprawą Jaczwingow, ktorzy wielkiey odwagi byli. A iż ciasne między lasami mieysce do utarczki było, z impetem nátarłszy ná nich Polacy, iák tylko zabrani ludzie znaki násze postrzegli, porwali się do ich

Pruszcz w Forteccy folio 123.

do ich oręża w tyle leżącego, á kobiety też zabrane krzycząc y wrzeſzcząc, ſwoich ánimowały do mocnego bicia, pſy nawet poczuwſzy náſzych przed przybyciem wyły, zwycięztwo niby ogłaſzaiąc, á potym rzucaiąc ſię iák wſciekłe ná nich, ſtraſznie ich gryzły, á Polacy iák ſpiących cięli, uciekaiących po laſach gonili y zábiiáli. Podczas tey batalij reſzta nieprzyiaznych Polſzcze Iaczwingow, ktora odſtąpiwſzy wiary z Litwą woiowali, zgineli co do iednego, ták, że ich iuż po tym imięnia nie było. Czternaście tyśięcy Litwy znieśiono, z naſzych cudem Boskim y ieden nie ſzwankował. Łupy wſzyſtkie y ludzi zábranych Leſzek odebrawſzy, powrocił z Tryumfem od Lubliná, gdzie S. Michałowi Kościoł wyſtawił, ktorego we śnie widział zwycięztwo mu obiecuiącego. Zażywał Leſzek Monarcha, Kaſztelana Krakowskiego, Warſzę Hrabiego Michowskiego we wſzelkich radach y Okazyach, iż go bydź ſzczęśliwym y dzielnym uznał w pierſzey batalij pod Gorlicami, przeciwko Lwowi Xiążęciu Ruskiemu, Tatarom y Litwie, o czym *Kromer w Xięgdze* 10. oſobliwie ná *kárcie* 252. *y* 254. Piſało tymże Piotrze Warſzym Hrabim Michowskim, Kaſztelanie Krakowskim, *Długoſz w roku* 1280. *Bielſki ná karcie* 191. *y wſzyſcy inśi Hiſtorycy náśi*, myli ſię iednak *Okolſki w tomie* 2. *ná karcie* 588. iż tęn Warſz był bratem Prandoty y Gaworká, przywodząc *Kromerá w Xięgdze* 10. *pod Rokiem* 1219. ktory inſzego Warſza Káſztelaná Krakowskiego, to ieſt Piotra tamże wſpominá pod rokiem 1279. pierwſzego záś Warſza, bratá Prandoty y Gaworka, żyiącego w roku 1145. żaden nie piſze Krakowskim Kaſztelanem.

Batalia nad Niemnem.

Michowski Kaſztelan Krakowski

Warſzy Hrabia Michowski, był Kaſztelanem Woynickim około roku 1330. iák go wſpominá Liſt Kazimierza Wielkiego Krolá Polskiego, Miaſtu Sendomirskiemu y Lubelskiemu dany. Ten żyiąc ieſzcze za Władyſławá Łokietka Krola Polskiego, bywał z nim w rożnych okazyach, iáko roku 1326. gdy wezwawſzy Litwę, náiachali Państwá Brandeburskie, y one ſpuſtoſzyli, mſzcząc ſię zábicia Xiążęcia Przemyſławá, y roku 1328. kiedy Krzyzácy nieſłuchaiąc Papiezkiey Klątwy, Polskie granice náieżdzali. Z zebranym woyskiem, Władyſław poſzed przeciwko nim, y unikaiącym od bitwy

Kaſztelan Woynicki

Iiii kray

Rożne utarczki

Kray ſpuſtoſzył. Także w roku 1329. ktorego Krzyżacy, wziąwſzy ná pomoc woyska pod kommęndą Janá Krola Czeskiego, Dobrzyń, Wrocławek, Ráciąż, Wyſzogrod, Nákło, Mazury, wniwiecz obracali, zebrawſzy woyska Łokietek w raz z Litwą, Krzyżáckie Páńſtwa náiachał, ktorzy obáwiaiąc ſię potkáć z Władyſławęm Krolem, uprośili armiſtitium, ále go nie dotrzymali, y owſzęm náiachawſzy Polskę, Woiewodztwa Łęczyckie, Kaliskie, Sieradzkie ſpuſtoſzyli. W tym czáśie Warſzy Chrabia Michowski, otrzymawſzy gorną Kaſztelanią Woynicką od Krola, zebrał więkſze Roty ná uſługę iego y obronę Oyczyzny, z ktoremi roku 1331. przybył do Władyſława rozgniewanego na Krzyżakow, y Woyska zbieraiącego, z ktoremi ſię potkáł pod Połowcámi, gdzie czterdzieści tyśięcy, iák Miechowitá piſze, nieprzyiacielá trupem padło, á Polskich żołnierzy tylko trzydzieſtu, y dwudzieſtu Szlachty zginęło. Wiernie tęn Hrabia Michowski ſłużył Krolom Polskim w rożnych Okázyach, fortunę y życie ażarduiący, iáko z Krolem Kazimierzem, Ruskie batalie odprawuiącym, z Bolesławęm Xiążęciem Ruskim, y Włodzimirzem ſynem Troydena, w roku 1340. y náſtępuiącym, ktorzy z Woyskámi odebrawſzy Prowincye tychże, inkorporowane ſą do Polski, iáko Zięmia Przemyślska, Łucka, Włodzimierska, y Sanocka, tákże wiele miaſt Ruskich, iako Lwow, Lubaczow, Trębowla, Kuſtań, y wiele inſzych, *o czym ſzerzey rożni Hiſtorycy naśi.*

Tomisław Michowski Woiewoda Sęndomirski

Tegoż wieku Tomiſław Hrabia Michowski, żył Woiewodą Sęndomirskim, iák świadczy Liſt iego Miaſtu Krakowskiemu dany w roku 1320. y Liſt Krola Łokietka u *Nakielſkiego w Miechowij ná kárcie* 254. Wziął to Krzeſło po Nawoiu z Trzegini herbu Topor, ktory poſtapił ná Kaſztelanią Krakowską w roku 1319. iáko Liſt Krola Władyſławá Łokietká świadczy, dany Firleiom, y u *Paprockiego ná kárcie* 16. Liſt Miaſtu Lubelskiemu. Żył ná tym Woiewodztwie blisko do roku 1325. Ten záſługuiąc ſię Chorągwiami ſwoiemi Łokietkowi, po Elekcyi iego w roku 1296. wyprawił ſię z nim przeciwko Xiążętom Sląskim, Elekcyą Łokietka poſponuiącym, ktorych Kraie ſpuſtoſzywſzy, wrocili do Oyczyzny. A lubo

potym

potym Łokietek zrzucony od Stanow Polskich, odprawiwszy iednak zá pokutę peregrynacyą Rzymską, y przybrawszy sobie posiłku Amadeusza Woiewody Węgierskiego, wszedł do Polski, y z pomocą Hrabi Tomisława Michowskiego, iako też inszych przyiacioł przednich, odebrał własne y dziedziczne Xięstwa. W krotce też Wencesław Xiążę Czeskie, wezwany ná Tron po wyściu Łokietka do Rzymu, Monarcha Polski umarł, á Władysław Łokietek utwierdzony będąc ná Krolestwie przez Woiewodztwá Małopolskie, Kuiawskie y Pomorskie, Poznańskie záś y Kaliskie Woiewodztwa obrały sobie Henryka Głogowskiego Xiążęcia, tymczasem maiąc domową woynę z Piotrem Swiáncym, Kanclerzem Pomorskim, Woiewody Gdańskiego synem, posłał przeciwko niemu Tomisława Hrabiego Michowskiego, ktorego pod Gdańskiem z Brandeburczykami Auxyliarnemi, nie mało poraził. *Marcin Entver y inśi Historycy Polscy.*

Warszy Hrabia Michowski ktory pisał się z Ostrowa, iż tych dobr nábyli iego antecessorowie od Prandotow, krewnych bliskich swoich, iáko iednego szczepu Rawitow, był Kasztelanem Lubelskim około roku 1440. iáko świadczy List Władysława Krola, Miastu Krakowskiemu dany w roku 1442. y *Długosz w Xiędze 2.* Wziął tę Kasztelanią po Domaracie z Kobylan herbu Grzymała, w krotce po roku 1436. kiedy Pokoy Brzeski Domarat podpisał, iako iest wyrażony *u Łaskiego w Statucie, y u Herburta ná karcie 218.* A lubo nie długo ná tym Krześle śiedział, nie małemi iednák zásługami ná niego sobie zápracował, podczas woyny Swidrygiełła Xiążęcia, rebellią przeciwko Władysławá III. Krola podnoszącemu, y Sląskich náiazdow w Ziemię Wieluńską, iáko też w Węgrzech przeciwko Turkom, ktorzy szczęśliwie znieśieni po kilka rázy, gdzie pod Warną potym ná trzydzieści tysięcy Turkow wyciąwszy, przez nie dotrzymanie Wegrow pomocy swoiey, sąm Krol Władysław na placu poległ z wielą zacnemi Pany y Warszą tymże Lubelskim ná tęn czas Kasztelanem, oczym *Miechowita, Długosz y Kromer z inszemi Historykami.* Tegoż roku 1440. wspominá *Okolski w tomie 2. ná koncu* Warszę Hrabiego Michowskiego, Kasztelanem Za-

Michowski Kasztelan Lubelski

Zginął pod Warną

Iiii2 wichoy-

wichoyskim, mowiąc, że ta Familia była wysoka zasługami swemi, wysokie Krzesła pośiadaiąc.

Kasztelan Zawichoyski Woyciech Hrabia Michowski, był Kasztelanem Zawichoyskim, iák iest wyrażony ná Liście Krola Kazimierza IV. Miastu Lubelskiemu danym w roku 1451. szczęśliwy pod czas woyny z Bogdanem Woiewodą Moldawskim z adherencyą swoią Kuniadesá, ktorych Polske zwycięzyły Woyska z przytomnością iego, y ná woynie Krzyżackiey, ktorą Krol Kazimierz prowadził przez czternaście lat. *Bielski ná karcie* 304. Jan z Nowego Miastá, ktoremu sukcessyą przypadło od Grotow, Hrabia Michowski, był Kasztelanem Rawskim w roku 1516. iák świadczy List Krola Zygmunta I. *Tarło* Katarzyna Michowska była zá Jędrzeiem Tarłem Chorążym Lwowskim, z ktorey było czterech synow, Paweł Arcybiskup Lwowski, z Dziekana Przemyślskiego y Kanonika Krakowskiego, ná tę Katedrę wzięty, od Krola Zygmunta Augusta wyniesiony, od Piusa IV. Papieża potwierdzony w *Malczyńska* roku 1561. *Stárowolski y Skrobiszowski.* Drugi Jan Chorąży Lwowski, poiął był w dozywotnią przyiaźń Malczyńską, *Danielowicz Sieniawski* ostatnią z Domu tego, z tey dwie corki, Anná Danielowiezowa Chorążyna Lwowska, druga Iadwiga Hieronima Sieniawskiego Woiewody Ruskiego małżonká. Z synow záś czterech, Stanisław Starosta Sochaczewski y Zwoleński, zá ktorym *Dulska* Dulska, Kasztelaná Chełmińskiego y Podkomorzego W. Koronnego corka, Mikołay, trzeci syn Katarzyny Michowskiey, Chorązy Przemyślski, zwano go Hławą; z potomstwa ie*Noskowski* go Teofila, zaślubiona Pawłowi Noskowskiemu. Jędrzey czwarty syn Katarzyny, miał zá sobą Małgorzatę z Koniuch, *Oleśnicka* z ktorey Małgorzata Oleśnicka, Woiewodziná Lubelska. An*Noskowska* ná Chodziewiczowa Kasztelanowa Wileńska, Jadwiga Noskowska Starościná Rożańska, o czym *Paprocki y Gornicki.*

Woyciech Hrabia Michowski, Łowczy Lubelski, o ktorym niżey, wszelkiego rodzaiu cnotámi ozdobiony, mowi *Okolski.* Dziedziczka Michowska ná Broniewicách, była zá Mikołaiem *Broniewski* Broniewskim herbu Leliwa, *Niesiecki.* Przecław Hrabia z Michowa Michowski, o ktorym niżey, powagą y roztropnością w rzeczach czynionych, pobożnością y miłością przeciwko

Rze-

Rzeczypoſpolitey chwalebny, mowi *Okolſki.* Od tąd z Aktow Grodzkich Lubelſkich, dalſzą prowadzę Genealogią Hrabiow Michowſkich.

Woyciech Warſz, dziedzic ná Michowie Michowſki Hrabia, Łowczy Ziemi Lubelſkiey, wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Kryſtyną piſzącą ſię od Czarnego laſu, iák świadczą tranſakcye w Grodzie Lubelſkim poczynione roku 1633 y 1638. corka iego Dorota, wydana zá Alexandra Wirzbickiego bezdziętna, o czym w roku 1674. ieſt wſpomniono. Syn tegoż Woyciecha Michowskiego Warſzy, Ian Przecław ná Michowie, Rudnie, Wypnicy y Oſtrowcach, w Woiewodztwie Lubelſkim, Hrabia Michowſki, Dworzanin Iego Krolewſkiey Mości, Władyſława IV. o ktorym Akta Lubelſkie w latach 1633. 1638. 1640. y 1642. dowodęm ſą; wziął w dożywotnią przyiaźń Katarzynę *à Wirzbice* Wirzbicką, Pawła Wirzbickiego, Sędziego Ziemſkiego Chełmſkiego corkę, niegdy Adama Lipſkiego, Chorążego Bełzkiego pozoſtałą wdowę, ktorey śioſtra była zá Jakubem Białobockim, według tranſakcyi Grodzkiey 1639. Z Lipſkim pierwſzego małżęńſtwá było ſynow dwoch, Jan Lipſki Chorązy Bełſki po Oycu ſwoim, Staroſta Tarnogurſki, y Staniſław Staroſta Bogutyńſki, bracia, według Aktow roku 1650. y 1653. Potomſtwo zaś Iana Przecława Michowſkiego z ſpomnioney Wirzbickii, był Remigian y Zofia corka, wyrażeni w tranſakcyi Roku 1639. Tenże żonie ſwoiey Katarzynie Wirzbickii, y Zofij corce (ktora potym poſzła zá Władyſława Łukowſkiego, Staroſtę Stężyckiego 1653. y z nim miała corkę Konſtancyą, wydaną zá Karola Micowſkiego 1680.) lubo teſtamentem w ciężkiey y niebeśpieczney chorobie náznaczył opiekunow, Staniſława Witowſkiego, Kaſztelana Sęndomirſkiego, Kowalſkiego, Zwolińſkiego, Krzeſzowſkiego Staroſtę; Iana Kazimierza dwoch imion Kraśińſkiego, Kaſztelana Warſzawſkiego, Staroſtę Grabowieckiego; Jana Borkowſkiego, Piotra ná Lachowcach Sieniutę, y Jędrzeia Mniſzka, Roku 1644. przecięż powſtawſzy z tey choroby, przeżył pierwſzą żonę ſwoię, y powtornym małżeńſtwęm wſzedł w przyiaźń dożywotnią z Elżbietą z Głąbokiego Głębocką, Kaſztelanką Wędyńską,

Wirzbicki | Wirzbicki | Lipski | Białobocki | Łukowski | Micowski | Witowski | Krasiński | Borkowski | Sieniuta | Mniszek | Głębocka

Kkkk 1652.

1652. y z nią spłodził synow trzech, Stanisława, Stefaná, y Alexandra, Hrabiow Michowskich, ktorych wspominaią transakcye, w Roku 1671. 1672, 1674. 1679. y inne. Siostra rodzona wspomnioney Głębockii Elżbiety Kasztelanki, imieniem Katarzyna była záMaxymilianem Ossolińskim, Kasztelanem Czerskim, Podskarbim Nadwornym Koronnym, iák świadczy transakcya w Roku 1680. Stanisław Warsz Hrabia Michowski, syn Janá Przecława, z Głębockii Kasztelanki Węndeńskiey, Dziedzic ná Składowie, Ciotuszy, Podubcach, y Káronie, w Wojewodztwie Bełskim, Pisarz Grodzki Lubelski 1678. wziął w dożywotnią przyiaźń Teressę *à Gołuchow* Gołuchowską, z ktorą prokreował Janá, Andrzeia, Annę y Katarzynę Michowskich, iák świadczą Akta w roku 1681. Janá Stolnika Lubelskiego wspominaią zapisy Panien Zakonnych Bernardynek Konwentu Lubelskiego w roku 1709. tenże Jan Warszy Michowski, był dziedzicem ná Michowie z przyległościami, iáko też ná Brudce y Składowie, ktory tákże zápisał Kapitule Lubelskiey pewną summę, roku 1713. wszedł w kontrakty dożywotnie z Elżbietą *de Szołaydy* Szołayską, z ktorey synowie urodzeni, Franciszek *sterilis*, y Adam *Societatis JESU* Michowscy, także Corek dwie, Teressa Antoniego Streckiego żona, y Anna w Panieństwie żyiąca. Po śmierci Janá Michowskiego Stolnika Lubelskiego, Szołayska żona iego, śluby ponowiła z Tomaszem Popławskim 1724. Andrzey syn drugi Stanisława Warszy Michowskiego, Pisarza Grodzkiego Lubelskiego z Gołuchowskii, zápisał Karmelitom Bosym Lubelskim także pewną summę Roku 1706. Katarzyna siostra iego wydana zá Kazimierza Bielskiego, Podczaszego Warszawskiego, Podstarościego Grodzkiego Krzemienieckiego. Anna została się Panną. Pomieniony zaś Stanisław syn Przecława, Pisarz Grodzki Lubelski, wszedł powtornie w dożywotnią przyiaźń z Kunegundą *à Kataie* Ratowską, Krzysztofa Ratowskiego z Zofią *à Lubomierz* Xiążniczką Lubomirską, spłodzoną corką, według zápisow roku 1676. po Stanisławie Pakosławskim pozostałą wdowę, iak świadczy intercyza roku 1681.

Alexander ná Michowie, y Sługocinie, Hrabia Michowski, Łowczy Ziemi Łukowskiey, brat rodzony Stanisława Pisarza Grodzkiego

kiego

Ossoliński *Gołuchowska* *Szołayska* *Strecki* *Popławski* *Bielski* *Ratowski* *Pakosławski*

kiego Lubelskiego, według tranſakcyi roku 1672. y 1674. zſzedł bezdzietny. Było zaś kilku inſzych Michowskich wieku tego, ále nie proſtą linią pochodzących od Woyciecha Warſzy Łowczego Ziemi Lubelskiey, ktorych wſpomináią Akta Grodzkie Lubelskie, w latach náſtępuiących, iako Iakub, brat iego Ioachim y Stanisław, ſyn Iakuba Waleryan, ſukceſſor po Stryiach ſwoich. Anna Gorczycká, po Stanisławie Michowskim pozoſtała wdowa, ktorych potomſtwo, Iakub, Iadwiga y Katarzyná, w tranſakcyi 1637. wſpomnieni. Mikołay Michowski w Aktach zápiſany roku 1638. y Maciey Michowski 1646. Ian Marcin Michowski ożeniony z Heleną *de Magłowice* Iaskmoniecką, ktorych ſyn Ian także, wſzedł w dożywotnie śluby z Alexandrą Gałęzowską, Iakuba z Targowiska Gałęzowskiego corką, urodzoną z Elżbiety Kiełczewskii, iák świadczy intercyza roku 1671. Marcin powtornym ślubem obowiązał ſię, z Katarzyną Wołczyńską, Stolnikowną Mielnicką, z ktorych ſyn Iozef Michowski, Kanonik Lubelski 1708. roku wſpomniony. Ian Warſzy, ſyn Janá Marcina, drugim małżeńſtwem wziął Elzbietę *de Mężyn*, Zofii Mężyńskii Podczaſzyny Bracławskiey corkę, ktorych intereſs ieſt w Aktach zapiſany, roku 1715.

Gorczycka
Iaskmoniecka
Gałęzowski
Kiełczewska
Wołczyńska
Mężyńska

Stefan Warſz ná Michowie, Wypnicy, Składowie, Ciotuſzy, Rudnie, y inſzych dobrach Dziedzic, Hrábia Michowski, brat rodzony Stanisława Piſarza Grodzkiego Lubelskiego, ſyn drugi Przecława, z Głębockii Kaſztelanki Wendyńskiey, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Barbarą Dydyńską, Stanisława Dydyńskiego, z Katarzyny Wieteskii urodzoną corką, ktorych tranſakcya ruku 1678. w Grodzie Lubelskim, tákże ceſſya Stefanowi Michowskiemu, od Franciſzka Dydyńskiego uczyniona, ná 10000. y druga ná 50000. roku 1679. wſpomina, tegoſz Stefaná Hrabiego Michowskiego tranzakcya inſza uczyniona z Xiążęciem Demetrym Korybutem Wiśniowieckim, Hetmanem Koronnym, Kaſztelanem Krakowskim, y Teofilą Xiężną Oſtrowską żoną iego, tákże z Jerzym ná Klewaniu Xiążęciem Czartoryskim roku 1681. Piotr Warſz, y Michał brat iego Dziedzic ná Michowie, Ciotuſzy, Wypnicy, y inſzych Hrabiowie Michowſcy, ſynowie Stefaná Michowskiego, z

Dydyńska
Wieteska

Kkkk2 Dy-

Dydyńska Dydyńskii urodzoni według, Aktu Grodzkiego Lubelskiego, y testamentu uczynionego roku 1699. przez Stefana Michowskiego z Opiekunami, to iest, Gałęzowskim y Adamem Szaniawskim. *Gałęzowski Szaniawski* Michał Michowski brat Piotra, wstąpił do Zakonu OO. Reformatow Prowincyi Mało-Polskiey, gdzie przyiął imię Kazimierza, dokończył wielce świątobliwego życia w Zamościu Roku 1751. Piotr Warsz Hrabia Michowski Skarbnik Bracławski, wszedł w dożywotnią przyiazń z Maryanną Bębnowską Odrowążowną, Alexandra Bębnowskiego y Maryanny Ianowskii corką, iak świadczą transakcye roku 1705. 1722. 1724. y insze. *Bębnowska Janowska* Tychże corka Iedynazka Angela Teressa Hrabianka Michowska, ostatnia Domu tego Sukcessorka, dostała się w małżeńskie śluby, Xiążęciu Ierzemu Lubomirskiemu, Woiewodzie Sęndomirskiemu, ktorego zapisy dlá niey uczynione w Nowomieyskim Grodzie Woiewodztwa Sendomirskiego, znayduią się. *Xiążę Lubomirski* Po śmierci Xiążęcia, będąc w opiece Nayiáśnieyszey Maryii Iozefy Krolowy Polskiey, dana iest taż Xiężná, w powtorne wota Tomaszowi Ordynatowi Zamoyskiemu, Woiewodzie Lubelskiemu, Staroście Płoskierowskiemu, ktorych syn ieden Klemens Antoni, Sukcessor Ordynacyi Zamoyskiey, Płoskierowski, y Tarnawatski Starosta, dotąd ieszcze w roku 1756. ná Peregrynacyi Cudzoziemskiey, wielkiey nadziei Kawaler. *Zamoyski* Ta zaś Genealogia, iest ze 282 transakcyi zebraná, do ktorych odsełąm ciekawego *in Actis Castren: Lublinen: ab Anno 1632. ad Annum 1730.* zápisanych.

Linia Macierzyńska Angeli Michowski Jako zaś z Oycowskiey Procedencyi, ostatnia Sukcessorka Hrabiow Michowskich, Angela Teressa, wprzed Xiężna Lubomirska, Wojewodzina Sęndomirska, potym Ordynatowa Zamoyska, Wojewodzina Lubelska, wielkiey iest godności; ták z Macieżyńskiey linii Odrowążow Bebnowskich, iest nie mnieyszey Powagi; ktorych Genealogią długoby potrzeba prowadzic, dla czego Celnieyszych tylko wspominąm tu, wyrażaiąc ich krotko Honorow porządkiem. Był álbowiem Ian z Sprowyi Arcybiskupem Gnieźnieńskim, ktory umarł roku *Arcybiskupi* 1464. iák pisze Damalewicz o Arcybiskupach. Ian inszy Odrowąż, będąc Arcybiskupem Lwowskim, umarł 1450. o kto-

ktorym *Skrobiszowski* w dziełach tychże Arcybiskupow. B. Iwo Odrowąż Biskup Krakowski, żył do roku 1229. po nim wkrotce Prandotá z Białaczowa Odrowąż, żyiący ná Biskupstwie Krakowskim do roku 1266. o czym *Starowolski*. Mikołay też z Odrowążow, o ktorym *Długosz mowi* w roku 1454. będąc Biskupem Przemyślskim umarł roku 1474. iak pisze *Kromer y Nakielski*. Krzysztow teyże rodowitości, był Kasztelanem Krakowskim do roku 1532. *Paprocki* y inni. Krzysztow záś inszy z Szydłowca, będąc Wojewodą Krakowskim, umarł roku 1238. *Miechowita, Bielski, Okolski &c*. Wojewodami Ruskiemi byli, Pietr z Sprowy, ktory zginął ná Wołoszczyźnie 1450. iák pisze *Długosz* po nim Jędrzey z Sprowy zmarły 1465. *Miechowita*. także Jan z Sprowy, w roku 1480 *Paprocki*. drugi Ian z Sprowy zmarły 1515. y Stanisław z Sprowy 1546. Odrowążowie, o ktorych *Okolski y Durycwski*, byli Ruskiemi Wojewodami. Piotr Odrowąż pomieniony, był pierwszy Wojewodą Podolskim, niż postąpił ná Woiewodztwo Ruskie, o czym *Herburt w Statucie*: także Ian z Sprowy Wojewoda Podolski do roku 1479. niżeli został Wojewodą Ruskim, iák pisze *Długosz y Paprocki*. Stanisław z Sprowy Odrowąż, był także Wojewodą Podolskim około roku 1538. iák świadczą Listy Królá Zygmunta. Ian Odrowąz z Sprowy będąc Wojewodą Bełzkim postąpił ná Ruskie 1509. Listy Zygmunta I. á Stanisław z Sprowy umarł tymże Wojewodą Bełzskim 1536. *Akta Ziemskie Bełzkie*. Ierzy z Szydłowca Odrowąż był Kasztelanem Sędomirskim, List Klaszt: Sędo: 1362. tymże Kasztelanem Sędomirskim umarł. Iakub z Szydłowca roku 1510. á Krzysztow z Szydłowca, postąpił ná Woiewodztwo Krakowskie 1515. Mikołay z Szydłowca umarł Kasztelanem Sędomirskim 1532. Listy Zygmunta I. y dowody rożne. Eustahi z Sprowy Odrowąż umarł Wojewodą Łęczyckim 1350. *Paprocki*, Stánisław z Sprowy postąpił ná Woiewodztwo Bełzkie z Kasztelanij Lwowskiey roku 1535. *Wapowski*. Ian Odrowąż żył Kasztelanem Lubelskim 1336. List Kazimierza Wielkiego. Ian z Szczekocina także w roku 1366. y Piotr z Szczekociná Odrowąż, także Ian inszy z Szczekocina, o ktorych Listy Krolewskie. Krzysztow z Szydłowca Odrowąż Kasztelan

Wojewodowie

Kasztelanowie

Miniſtrowie lan, Krakowski był Kanclerzem Wielkim Koronnym, zmarły 1532. *Nakielski.* Piotr z Szczekocina Podkanclerzy Koronny, zginął pod Choynicámi 1454. *Olſzowſki y Nakielſki,* &c. Jakub z Szczekociná Podskarbi Wielki Koronny Odrowąż według *Długoſza,* wziął Pieczęc Wielką 1467. *Paprocki, Okolſki, Kromer.* tákże Staniſław z Szydłowcá, był Podskarbim Koronnym 1480. *Starowolſki.* Iakub z Szydłowcá Kaſztelan Sędomirski zmarły 1510. *Bielſki, Wapowski,* Iędrzey z Kościelcá Kaſztelan Woynicki, tákże do roku 1515. *Decius, Bielſki, Wapowſki.* Mikołay Odrowąż z Szydłowca, Kaſztelan Sędomirski 1532. zmarły: *Nakielſki, y Wapowſki.* byli Podskarbiemi Wielkiemi Koronnemi. Wiele inſzych Antenatow Domu Bębnowskich Odrowązow, było Officialiſtami Koronnemi, ktorzy ná wymienione Honory poſtąpili. Z tey *B. Iwo* Familij Odrowążow, był Błogoſławiony Iwo, Biskup Krakowski, ſyn Saula Odrowąża ná Końskim Hrabiego. Swięty *S. Jacek* Iacek z Kanonika Krakowskiego, w Zakonie S. Dominika *B. Ceſław* Presbiter, y Błogoſławiony Ceſław brat iego rodzony, z Kanonika Krakowskiego y Kuſtoſza Sęndomirskiego, tegoż Zakonu Kapłan, ſynowie Euſtachiego Odrowąża, Hrabiego ná Konskim, á bratá Iwoná Biskupa Krakowskiego, o ktorych *Bzovius in propag: S. Hyacin:* y wielu Hiſtorykow inſzych.

PROCEDENCYA URSYNOW NIEMCZEWICZOW,

Herbu Rawicz, w Wojewodztwie Brześciańſkim.

O Urſynach opinia Bądź *Nieśiecki tom: 3. fol:* 489. powiada: Urſynow tákże Familią, do tegoż herbu, to ieſt do Niedzwiedzia, nie ktorzy ćiągną, ále ſię mylą, bo z dawna ſię Rożą pieczętowáli. To iednák nie z dami ſię, bo y *Miechovius lib: 2 cap: 5. y Cromerus lib: 3.* przeciwnie piſzą, iáko *Okolſki o tym Herbie tom: 2. fol: 582.* powiada: *Aliqvi illorum in Bohemia conſtiterunt,* *Urſinowie w Czechach* *atq; ibi nomen clarum, familiamq; usque ad Kochanum Urſovitium, atq; ipſius nunc poſteros reliquerunt.* A z tąd do Polski

zá

zá Krola Boleſławá Chrabrego przybywſzy, y nád rzeką Ráwą ośiadłſzy, ták ich wſpominá *Cromerus ad Annum* 1003. *y* 1106. opiſuiąc woynę Czeską Krola Boleſławá Chrabrego, z Xiążęciem Bolesławem y Jaromirem: *Oppida & Arces partim vi expugnavit, partim in deditionem accepit, Pragam Metropolim & Wyſſegradum Arcem, quo ſe Dux Boleslaus cum Jaromiro filio receperat, biennio obſeſſam, fame ad deditionem compulit, fautoribus & adjutoribus ad omnia uſus Kochano, & cæteris Ravitis ſive Urſovitis, Principe tunc inter Bohemos Familia, cujus ſtemma gentilitium eſt puella Urſo inſidens &c.* ktory herb Urſynem názywá *Okolſki fol:* 581. będąc informowany z dawnieyſzych hiſtorykow, y wſzędy Rawitow Urſowitami zowie, to ieſt od Urſynow pochodzącymi, ktorych herb Niedzwiedzia y Rożą ná hełmie wſzyſcy Rawitowie noſzą. A iż *P. Nieśiecki* powiada, iákoby Urſynowie Rzymſcy Rożą ſię z dáwna pieczętowáli, to ieſt rzecz przeciwná, iáko poznáć z Genealogii Radziwiłłowskiey ná koperſztychu, gdzie ná iednym boku Oſoba wyrażona z herbem ſámego Niedzwiedzia, y z tym napiſem: *Urſinus ſocius Palæmonis & Dorſpungi Ducum. Stryikovius hiſt: Litvan: lib:* 2. *cap:* 7. Ná drugim boku, Oſoba druga, z herbem Rożą y z tym ná piſem: *Hector de Familia Roſarum, Socius Dorſpungi & Palæmonis Ducum. Annales Litvanici lib:* 2. *num:* 48. Toć tedy z dawna nie Rożami ſię Urſynowie pieczętowali, ále Niedzwiedziem, ktorzy potym w Rzymskim Pańſtwie z Rozynami Xiążętami Włoskiemi złączywſzy ſię, Rożą Niedzwiedziowi przydali, iák ieſt ná hełmie Rawicza, y nie Roſynami, ále Urſynami, iáko y dawno, nazywali ſię, o czym wyżey nápiſałem. O tych Urſynach powiada *Erneſtus Brottuffinus*, że Roſynowie Urſini, Rzymianie z famili Beringierow, álbo Behren, Askanij y Balenſtadu Panow dziedzicznych, á temi czáſy iuż Xiążąt Anhaltyńskich, ktorzy Rożę y Niedzwiedzia w herbie nośili, byli w Saxonij, z kąd ich Niemcy *Beringier*, álbo *Behren*, názywáli, to ieſt z Łacińskiego Urſynámi, á po Polsku Niedzwiedziami. Z tey familii iedęn Behren názwany około roku 631. mocno y wiele pomagaiąc przeciwko Francuzom Herakluſzowi Ceſarzowi z Rzymiany, ná woynie przeciw

Urſynowie Rawitoe.

Urſynow Niedzwiedź.

Roſynow Roża.

Powod złączenia familiy herbow

Dzieła Urſynow

Dagobertowi y Klodoweuſzowi, w záſługach wziął od Ceſarza *Urſini Principatum*. Z ſynow iego *Aribon*, czy *Aribertus*, poſłány od Ceſarza przećiwko Françuzom, obroniwſzy Saxonij y Wendyi, gdy ſtryieczni bracia iego bez potomnie zeſzli, Askanią z potomſtwęm ſwoim w dziedziƈtwo odebrał. Zaś ſukceſſorow iego Urſyn Witigo, á po Czesku *Witek*, wpadłſzy z woyskiem, opanowáł tę część Sląská, ktorá między Czechami y Bawaryą leży; ále porażony od Wogieńá Xiążęćiá Czeskiego, między Szlachtę tameczną był policzony, dowodzi pomieniony *Erneſtus Brottuſſius Epitome Rerum Bohem: lib*: 2, *Dreſſerus*, & *Crollis*. ktorzy piſzą, że Urſynow Rzymskich, y Urſynow Słowiáńskich, iedná krew była y familia zę krwią Roſinow.

Niemczewiczowie — Ztąd Urſynowie herbu Rawicza w Litwie y w Polſzcze Niemczewiczami nazwani, iż pochodzą z Niemiec ták z Herbem, iáko y Imięniem Urſynow dawnych tam ſię znayduiących, o czym iuż doſtatecznie powiedziałem. A lubo Xiądz Nieśiecki *tomo* 3. *fol*: 354. tych tylko wyraża, mowiąc: Niemczewicz Herbu Rawicz w Wileńskim, Nowogrodzkim y Brześciańskim Woiewodztwach. Jan Jerzewicz Niemczewicz zpłodził Samuela Kazimierza, Stolnika Wiłkomirskiego, ktorego z Zdzitowieckiey ſyn Jędrzey Stolnik Witebski, roku

Zdzitowiecka — 1680. fundował Mſzą co piątek, o Swiętym Xawierze z muzyką w Brześćiu Litewskim; tylko nápiſał. Więcey iednak znayduie ſię w ich Procedencyi, z roznych Dokumentow zebraney, iako poniżey wyrażę. Jerzy Urſyn Niemczewicz

Jerzy Oćiec Jana — Herbu Rawicz miał Jana, ktory ſpłodził dwoch ſynow y dwie corki, to ieſt Samuela Kazimierza *binominis*, y Staniſława; z corek iedna, była zá Woyſiłem, druga za Kiełbſzem w

Woyſił — Kiełbſz — Powiecie Wiłkomirskim. Staniſław miał Alexandra y Samuela, y corek dwie, pierwſzą Kryſtynę, ktora była *1mô votô* zá Szeybakiem, *2dô* zá Gorzkowskim, *3tiô* za Stankiewiczem.

Szeybak — Gorzkowski — Stankiewicz — Czernik — Biuś — Drugą Katarzynę, *1mô votô* będącą zá Czernikiem, *2dô* zá Biuſiem, Deputatem ná Trybunał Litewski, nie daleko Jnflant poſſeſſye ſwoie maiącemi. Pomieniony Samuel Kazimierz, był náprzod Cześnikiem, potym Stolnikiem Wiłkomirskim, ktory w roku 1655. z koła Poſelskiego, ná Kommiſſyą Ukraińską

ińską przy Hetmanách oboyga Narodow naznaczony. Ten z Wileńskiego Woiewodztwa wynioſſſzy ſię w Nowogrodzkie, y Brześciańskie, fundował Altaryą S. Kazimierza, w Berezie Kartuzkiey, w tymże Woiewodztwie Brześciańskim, leżącey, do kąd zapiſawſzy Dobra ſwoie Lewoſzki, tamże zostaiące, ſąm u Kartuzow pochować ſię kazał, gdzie leży z Nadgrobkiem, y portretem ſwoim, klęczący przed Krucifixem wyrazony, z takim napiſzeni:

D. O. M.

Quod ſum, Lector eris, quid eris, quæris? morieris.
Nolis, ſive velis, putre cadaver eris.

Pod temi wierſzami, herb Rawicz z literami ná ſpodzie, po prawey ſtronie; w śrzodku portret wyrażony, pod nim zbroie y inne znaki woyskowe wyrażone; na lewey ſtronie portretu te słowa: *Ecce Samuel Caſimirus Niemcewicz, Dapifer Wilkomirienſis, in hoc angulo, cum perenni hebdomadario Sacrificio votivo, ſiſto; tu qui pertranſis memento, obſecro.* Exarui *ætatis meæ* (dálcy nie znać nic) *Annô Salutis* MDCLXXIII. *die* 6. *Auguſti.* Tenże Samuel Kazimierz, miał zá ſobą Alexandrę Kryſtyne Dziłowiecką, Stanisława Dziłowieckiego y Kryſtyny Jurkowskii małżonkow corkę, *primo voto* Leoná Skrzeczetowskiego żonę, z ktorą ſpłodził Andrzeia Jáná, Stolnika Witebskiego, Staroſtę Hniewczyckiego, ktory w młodośći ſwoiey Krolowi Michałowi służący w roku 1674. ná Konwokacyi Warſzawskiey, podczas konfederacyi generalney, był Posłem z Powiatu Słomińskiego, w roku 1680. ná Trybunał Głowny W. X. Lit: z Woiewodztwá Brzeskiego Deputatem. Tęn świádcząc wiele Kollegium Warſzawskiemu *Societatis J E S U*, oſobliwie z ruchomych rzeczy y aryenteryi, gotowych záś pieniędzy 10000. zło: Polsk: zapiſawſzy, z woli iego, po śmierći támże pochowány. Tęnże Andrzey *binubus*, pierwſzą żonę miał Floryannę Połubińską, Demetrego Samuela Połubińskiego Woiewody Nowogrodzkiego, y Petronelli Tyſzkiewiczowny Kasztelanki Smoleńskiey corkę. Te záś obadwa Domy, iák Kniaziow Połubińskich, ták y Tyſzkiewiczow, z dawná ſą sławne, y ſtarożytne: bo familia Kniaziow Połubińskich pochodzi, od Olgierda, Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, wraz z

Dziłowiecki
Jurkowska
Skrzeczeto
Połubiński
Tyszkiewiczowna

Połubińskich Kolligatya Trubeckiemi Xiążętami, iák piſze *Koiałowicz par: 2. lib: 1. hiſt: Litva:* z wielą Krolámi Polskiemi, Szwedzkiemi, Węgierskiemi, Czeskiemi, z kolligaceni. Wigund álbowiem Xiążę, ná Chrzcie Jędrzey, był brátem Jagiełła Krolá Polskiego, Wielkiego Xiążęcia Litewſkiego, z ktorego Domu cała prawie Europa, rożnemi Monarchámi zaſzczycałá ſię, od ktorego Jędrzeia pochodzą Kniaziowie Połubińſcy, herbu Orzeł czarny z podkową, y Krzyżem ná pierśiach, ták iáko ſię wyráża Iaſtrzębiec. *Paprocki w Ogrodzie y* Koiałowicz. Senatorow y przednich Kolligacyi tego Imienia było wiele, iáko Iwan *Woiewodá y Marſzałek W. X. L.* Woiewodá Nowogrodzki y Marſzałek Litewſki zá Krolá Alexandra, ktory do Orła pierwſzy wziął herb Iaſtrzębcá. Zoná iego Xiężniczka Sanguſzkowná, z ktorey corki, iedná Xiążęciu Radziwiłłowi, druga Xiążęciu Czartoryskiemu, trzecia Xiążęciu Wiśniowieckiemu, czwarta Hulewiczowi, piąta Narburtowi, ſzoſta Hodkiewiczowi Kaſztelánowi Wileńſkiemu, śiodma Wołowiczowi Staroście Grodzińskiemu, oſma Kmicie Woiewodzie Smoleńſkiemu, záślubione. Alexander Połubińſki, był Kaſztelanem Nowogrodzkim, ktorego żoná Xiężniczka Holſzańska, á ten w rożnych mieyścach ſławnym był Rycerzem, iák piſze *Bielſki fol: 752. y Stryikowſki lib: 23. cap: 1.* Alexander inſzy, był Kaſztelanem Mśćiſławſkim, umárł Woiewodą Parnawſkim, *Conſtit: fol: 9. 15. & 26.* miał żonę Sápieżankę, Woiewodzankę Mśćiſławſką. Alexander trzeci, był Piſarzem Polnym Litewskim, ktorego odwagę w Kurlandyi chwáli *Konſtytucya fol: 17.* y pod Warſzawą ze Szwedámi, pod Proſtkami y Tykocinem, tákże drugim razem w Kurlandyi, zkąd Szwedow wypędził; był potym Marſzałkiem Wiel: Lit: miał żonę Wołodkiewiczownę, Woiewodzankę Nowogrodzką, z ktorey corká Anna Xiążęciu Rádziwiłowi, Kanclerzowi Wiel: Litt: záślubioná, druga Izabella poſzłá zá Sapiehę Stolnika Lit: Dymitr Woiewoda Nowogrodzki miał pierwſzą żonę Konſtancyą Stadnicką, drugą Petronellę Tyſzkiewiczownę Kaſztelenkę Smoleńską, ktorych corki iedna Floryanna, wydana zá Andrzeia Urſyna Niemczewicza, Stolnika Witebſkiego, Staroſtę Hniewczyckiego, druga Konſtancya zá Kazimierza Wołowicza,

Margin notes: *Sanguſzko: Radziwił Czártoryſk Wiśniowiec Hulewicz Narburt Wołowicz Kmita Xiężna Holſzańska Sápieżanka Marſzałek W. X. L. Wołodkiewicz Wołowicz*

Sę-

Sędziego Ziemſkiego Wileńskiego, trzecia, Eufrozyna 1mo voto zá Alexandra Korſaka Podkomorzego Woiewodztwa Nowogrodzkiego, 2do voto zá Oledzkiego Podkomorzego Powiatu Wołkowyskiego. Z tey Floryanny Połubińskiey pomieniony Andrzey Niemczewicz, miał dwoch ſynow, y dwie corki, to ieſt Teklę 1mo voto za Samuelem Bucſowieckim Strażnikiem Woiewodztwa Brześciańskiego, 2do voto zá Michałem Kościuſzkiem, Łowczym Brześciańskim, 3tio voto zá Tomaſzem Suzinem, Koniuſzem Brzeskim, y Franciſzka 1mo voto zá Leonardem Stankiewiczem, Podkomorzycem Xięſtwa Zmudzkiego, 2do voto zá Gorskim, niegdy będące. Syn pierwſzy Andrzeia Niemczewicza z Połubińskiey Samuel, drugi Kazimierz ná świecie, á w Zakonie S. Iana de DEO Ian, Bonifrater. Tenże Andrzey, miał drugą żonę Zofią Godlewską, Podſtolankę Połocką, Starościankę Drużyłowſką, z Hordzieiewſkii, Sędzianki Ziemſkiey Brześciańſkiey zrodzoną, ktora po śmierci iego poſzła była za Kazimierza Micutę, Staroſtę Sumiliiſkiego. Z tego Domu Godlewſkich Herbu Gozdawa, było wielu godnych mężow, ktorzy z Ziemi Nurſkiey ośiedli w Litwie y wielkiey Polſzcze, Staniſław Regent Koronny, potym Kaſztelan Podlaſki, Krolowi Janowi III. z wielu cnot upodobany, Kazimierz Suffragan Chełmſki, Deputat kilka razy ná Trybunał Koronny, Ian Podkomorzy y Staroſta Nurſki, Rycerz przez lat dwadzieścia y ſześć, ná wielu Komiſſyach Seymowych życie ſtrawił. Krzyſztof Staroſta Nurſki, Deputat ná Trybunał Koronny y Poſeł kilka razy ná rożne Seymy, y ták wielu inſzych Prałatow, Urzędnikow, Officyaliſtow, w Godlewſkich Genealogii. Z pomienioney Godlewſkii ſą też zkolligowani Niemczewicowie ná Podlaśiu y Mazowſzu z Ciecierſkiemi, Niemirami, Kuſzlami. Albowiem wzwyż wyrażeni, Staniſław Kaſztelan Podlaſki y Ian Podkomorzy Nurſki Godlewſcy, byli bracia ſtryiecznorodzeni teyże Godlewſkii, Andrzeia Niemczewicza żony, á Iadwiga Godlewſka, rodzona Staniſława y Iana śioſtra, z Kuczyńſkii urodzona, była zá Tomaſzem Ciecierſkim, ktorey corki Ciecierſkie, iedna zá Niemierę, druga zá Kuſzla wydane były. W Litwie zaś bliſko złączeni z Tyſzkiewiczami y Smogorzewſkie-

Korſak
Olędzki
Bucſowiecki
Kośćiuſzko
Suzin
Stankiewicz
Gorski
Andrzey z Godlewſkii
Micuta
Godlewſcy
Ciecierſcy
Niemirowie
Kuſzlowie
Kuczyńſcy
Tyſzkiewiczowie
Smogorzewſcy

ſkiemi. Naprzod iż Andrzey Niemczewicz Stolnik Witebſki, miał *1mo voto* Połubińſką, z Petronelli Tyſzkiewiczowny urodzoną, potym iż Hordzieiewſka, Sędzianka Ziemſka Brześciańſka, bywſzy *1mo voto* zá Godlewſkim oycem Andrzeiowy Urſynowy Niemczewicowy, poſzła potym zá Tyſzkiewicza Podkomorzego Słonimskiego, ktorego corka była zá Smogorzewskim. Są skolligowani z Iurewiczami y Ihnatowiczami, iż śioſtry rodzone teyże Godlewski Niemczewiczowyi, iedna zá Ierzym Iurewiczem, Staroſtą Nowodworskim, druga zá Ihnatowiczem, Chorążym Parnawskim, były. Tegoż Andrzeia Niemczewica z Godlewskiey było ſynow trzech y dwie corki. Pierwſza, Katarzyna *1mo voto* poſzła zá Konſtantyná Kniazia Szuyskiego Cześnika Brześciańskiego, *2do voto* zá Kazimierza Czapskiego Podczaſzego Powiatu Upitskiego, *3tio* zá Kazimierza Małachowca Podczaſzego Wołkowyskiego. Druga Tereſſa była wydaná zá Franciſzka Kniazia Szuyskiego Podſtolego Bracławskiego. Synowie záś, pierwſzy Alexander Miecznik Woiewodztwa Brześciańskiego, drugi Krzyſztof Jgnacy, w dzieciństwie umarł, trzeci Staniſław Towarzyſz Pancerny, znaku świętey pamięci Ierzego Sapiehy, Stolnika W. X. Litt: w Pruſach pod Nowymmiaſtem w Woiewodztwie Chełmińskim, pod czas inkurſyi Szwedzkiey, y attaku tegoż miaſta w Roku 1708. dnia 3. Mieśiąca Lutego, pokazawſzy pierwey mężności ſwoiey dowody ná dwoch czyli trzech Kawalerach Saskich, ktorych w poiedynku, gdy ná herc z nim wyiechali, poznoſił, ná oſtatek zdradliwie z zá muru od Saſow z ręczney ſtrzelby zabity zoſtał *ſterilis*, leży w tymże Nowym mieście, w Kościele Farnym.

Iurewiczowie Ihnatowiczowie — *Szuyski Czapski Małachowic*

Samuel tegoż Andrzeia Niemczewica, z Połubińskii zrodzony, miał dwie żony, pierwſzą Katarzynę Terleckę, Stolnikownę Pińską, á po niey drugą Katárzynę Protaſewiczownę. Z Terlecką ſpłodził ſyna iednego y trzy corki, pierwſzą ná świecie Floryannę, á potym w Zakonie Panien Bernardynek Reguły S. Franciſzka Izabellę, drugą corkę Elżbetę, naprzod zá Kazimierzem Lipskim, potym zá Antonim Eynerowiczem, Obożnym Woiewodztwa Trockiego, ná oſtatek za Antonim Padkowskim bądącą, trzecią Marcyannę, w ſtanie Panienskim

Terlecka Protaſewiczowa Terlecka — *Lipski Eynerowicz Padkowski*

zeſzłą

zeſzłą. Syna zaś náświecie Kázimierza, Strażniká Woiewodztwá Brześciańskiego, ktory przyiąwſzy potym Regułe S. Franciſzka OO. Reformatow, wziął imie Piotra z Alkantary.

Alexander ſyn tegoż Andrzeia Niemczewicza, z Godlewskii urodzony, Miecznik Woiewodztwa Brzeskiego, miał żonę Bogumiłę Kucborską, Felicyaná Karola Kucborskiego, náprzod Miecznika Grodzieńskiego, potym Podſtolego Trockiego, Bułakowskiego, Máćkowskiego, y Kadaryskiego Staroſty, z Teodory Kurczowny, Woiewodzanki Brześciańskiey, corkę. Te obadwa Domy, zdawna ſą ſławne, bo Kucborſcy herbu Ogonczyk, w Dobrzyńskiey Ziemi y w inſzych mieyſcach, rożne mieli záſługi y urzędy; iáko Tomaſz Chorąży Dobrzyńſki, wielki woiownik, ktorego wſpomina *Okolſki*, Walenty Archidyakon Pomorski, Kanonik Krakowski y Warmiński, znaczny literat, ktorego wſpomina *Hoſius roku* 1568. *Epiſtol: tom: 2. fol: 250.* Jan Biskup Hełmiński, Nominat Biskupſtwa Płockiego, wielki iáłmużnik y fundator Kościołow rożnych. Maciey Kaſztelan Sierpski, Jan Kaſztelan Rypiński, y inſzych wielu. Także Kurczowie Kniaziowie, ktorzy od Xiążąt Ruskich ſwoie początki wzieli; z tych Kniáź Bułha mąż ſławny, Alexander Sędzia Ziewski Nowogrodzki, Márćin Kurcz Rotmiſtrz Krolewski odważny, Jan Kurcz ktorego *Dzieła wſpominaią* 1578. w Mińskim Woiewodztwie, Marćin Woiewoda Derbski, ktorego żoná Sapieżanka, Euſtachi Kaſztelan Witebski, Stefan Woiewoda Brześciański, miał zá ſobą corkę Mikołaia Sapiehy, Kaſztelaná Wilenskiego. *Hiſtor: Sapieh: par: 2. fol: 137.* tenże Stefąn był Marſzałkiem w Trybunale Litew: 1677. y wielu inſzych zacnych mężow w Litwie. Felicyan Karol z Kucborka Kucborski, náprzod Miecznik Grodziński, potym Podſtoli Woiewodztwa Trockiego, Staroſtá Bułachowski, Maćkowski y Kadaryski, ná Seymie Elekcyi Janá III. *ad Pacta Conventa* Deputat *annô* 1674. tenże Porucznikuiąc w Chorągwi Krolewskiey, pod czas Wideńskiey, zá odnieśione tamże poſtrzały, *in vim gratitudinis*, miał ſobie *& cum ſucceſſoribus* nádany Bułakosk *hæreditate*, o czym *Konſtytucya 1678. & 1683*, ktorego był pierwey tylko Staroſtą. Tenże Kucborski, miał dwie śioſtry rodzone,

Alexander Godlewska
Kucborskà
Kurczowna
Kucborſcy
Biskub Hełminski
Kurczowie Kniaziowie
Senatorowie
Sapieha
Kucborski
Zasługi Kucborskiego

Maſalski z ktorych iedna byłá zá Maſalskim Staroſtą Auguſtowskim, á
Turłay druga zá Turłaiem Podſędkiem ná on czas Trockim. Tegoż
Kucborskiego ſyn Bogusław, Skarbnik Trocki, tęn miał za
Pacowna ſobą z Pacowny urodzoną z Domu Karezankę: tegoż Feli-
Karezanka cyaná corki, a śioſtry Bogusławá, były dwie; iedna Ludwi-
Marcinkiewicz ka *primô votô* zá Marcinkiewiczem, Straźnikiem Powiátu
Odachowski Upitskiego, *2dô votô* zá Janem Odachowskim, Chorążym
Wendeńskim, y Znaku Petyhorskiego, Xiążęcia Czartory-
skiego Łowczego Koronnego, á druga Bogumiła, Alexan-
Alexander dra Niemczewicza, Miecznika Woiewodztwá Brzeskiego
żoná, ktorey procedencyą po Mátce ſwoiey, tu przypiſuię.
Sapieha Mikołay Sapieha, Kaſztelan Wileński, miał za ſobą Annę
Woynianka Woyniankę Podskarbiankę Litewską, z ktorą ſpłodził ſynow
dwoch, y corek trzy; ſynowie *ſteriles* pomarli, corka záś ie-
Karp dna Tereſſa poſzła zá Karpia Podkomorzego Ziemi Biel-
Tyſzkiewicz skiey, druga Helena zá Tyſzkiewicza Woiewodzica Brze-
Kniaź ściańskiego, taż *2dô votô* była zá Kniaziem Druckim Sokoliń-
Drucki skim, Kaſztelanem Mściſławskim, trzecia Joanna poſzła zá
Koryatowicz Stefaná Koryatowicza Kurcza, Woiewodę Brześciańskiego,
Kurcz z ktorey ſię urodziła Teodora Kurczuwna, matka Bogumiły
Kudzborska Kudzborskii, Alexandrowy Urſynowy Niemczewicowy.
Tego tedy Alexandra Niemczewica, Miecznika Brześciań-
skiego, ſyná Andrzeiowego, ieſt ſynow czterech, y corek trzy
z Kudzborskii zrodzonych; pierwſza corká Antonina An-
Owſiany na, wydaná zá Felixa Owſianego, Cześnika Wołkowyskie-
go, Chorążego Petyhorskiego w Woysku Litewskim, Znaku
Janá Klemenſa Branickiego, Woiewody Krakowskiego, Het-
maná Wiel: Koronnego. Ten Dom Owſianych, Herbu O-
ſtoia, w Woiewodztwie Nowogrodzkim y Powiecie Wołkowy-
skim znaczny, z ktorych znaydowali ſię *in Suffragiis* ná Elek-
cyi Krola Auguſta wtorego. Jan Chorąży, potym Podkomo-
rzy Wołkowyski, Michał Bonawentura, Leon, y Alexander,
Pakoſzowna potym Miecznik Wołkowyski, ktory z Anną Pakoſzowną z
Kierśnowska Zofii Kierśnowskii zrodzoną, miał ſyna wzwyż wyrażonego
Felixa. Druga corka, Alexandra Niemczewica ná świecie
Tereſa, á w Zakonie PP. Bernardynek w Konwencie Brzes-
kim, Imieniem Marcellianná. Trzecia Konſtancya, zá Jgna-
cym

cym Lánckorońskim Paſzkowskim, Straźnikowiczem Polnym W. X. Litt: Rotmiſtrzem Woiewodztwa Brześciańskiego będąca. Syn pierwſzy Alexandra, Franciſzek Xawery Cześnik Brześciański w roku 1750. ná Seym Koronny z Woiewodztwa Brześciaskiego Poſeł, żona iego Anna Korytynska; potomſtwo ich ſyn Staniſław Koſtka, y Marcella corka. Drugi ſyn Alexandra, Jgnacy Błażyi, trzeci Marcelli Staniſław Koſtka, Dworzanin J. K. Mći, maiący ſobie zaręczoną Iadwigę Suchodolską, Woyskownę Podlaską, z Anny Kocowny zrodzoną, czwárty ſyn Michał Ludwik ná świecie, á w Zakonie Przenayświętſzey Troycy od wykupienia niewolnikow, Michał od Swiętego Iozefa Trynitarz. Tekli, Andrzeia Niemczewica, Stolnika Witebskiego corki, z Połupińskii urodzoney zá Buchowieckim niegdy będącey, było ſynow ſześciu; czterech *ſteriles obierunt*, iakoto Ignacy, Samuel, Dominik, Iędrzey. Dwoch teraz żyią, to ieſt Alexander Woyski, y Paweł Piſarz Ziemski Woiewodztwa Brześciańskiego, ktorych corki, iákoto Alexandra, dwie, pierwſza Maryanna, z Gąſowskii zrodzona, zá Antoniego Siekluckiego Woyskiego Lidzkiego, y Leonora zá Ludwika Suziná, Podkomorzyca Brzeskiego; Pawła záś, ſtarſza corka imieniem Aniela z Chrzanowskii zrodzona, zá Kurzenieckiego, Piſarza Ziemskiego Pińskiego, ſą wydane. Teyże Tekli ex *2do voto* zá Kościuſzkiem niegdy będącey, ſyn Felicyan *ſterilis*; corki: Panna Kościuſzkowna ſtarſza Floryanna, Przeoryſza Zakonu Słomińskiego S. Benedykta, druga Zakonnica także, Zakonu S. Brygitty Alexandra, trzecia Panna Kościuſzkowna Zofiia naymłodſza ná świecie. *Ex tertio* záś *voto* zá Suzinem będącey, ſyn Michał Kapitan Regimentu Konnego Buławy Polney W. X. Litt: maiący zá ſobą Neſtorowiczownę.. Franciſzki drugiey corki Andrzeia Niemczewica z Połubińskii zrodzoney, zá Stankiewiczem będącey, ſyn Kazimierz, Stolnyk Xięſtwa Zmudzkiego, ná Trybunał W. X. Litt: po kilka razy Deputat; corka zá Warkoiem ná Zmudzi Kapitanem Woysk W. X. Litt: będąca. *Ex 2do* záś *voto* z Gorskim, ſyn Michał Xiądz Karmelita Trzewiczkowy. Katarzyny, corki tegoż Andrzeia Niemczewica, z Godlewskii urodzo-

Paſzkowski
Korytyńska
Kocowna
Buchowiecka
Gąſowska
Sieklucki
Suzin
Chrzanowska
Kurzeniecki
Kościuſzko
Neſtorowiczowna
Stankiewicz
Połubińska
Warkoy
Gorski

Szuyski ney za Szuyskim Cześnikiem Brześciańskim niegdy będącey,
Gogolewska ſyn Iozef, maiący zá ſobą Gogolewską z Libieckiey zrodzo-
Libiecki ną. Teyże Katarzyny zá Czapskim będącey corka Zofia,
Czapski zá Antonim Hernowskim była. *Ex tertio* zaś *voto* z Małacho-
Hernowski wcem corka Tereſa, pierwey za Staniſławem Matuſzewiczem,
Małachowiec Skarbnikiem Bracławskim, teraz zaś zá Bartoſzewiczem będą-
Matuſzewicz ca. Tereſy Niemczewicowny, Andrzeia corki, z Godlewskii
Bartoſzewicz zrodzoney, zá Franciſzkiem Kniaziem Szuyskim, Podſtolim Bracławskim, niegdy będącey, ieſt dwoch ſynow, y iedna cor-
Korſakowna ka, ſyn pierwſzy Floryan, Straźnik Woiewodztwa Brześciańskiego, maiący zá ſobą pierwey Korſąkownę, *ad præſens* zaś
Suliſtrowska Suliſtrowską, *de Domo* Kaczonownę, drugi ſyn Iozef ma-
Kaczonowna iący zá ſobą Wiſzniewską. Corka tey Tereſy ná świecie An-
Wiſzniewska na, a w Zakonie PP. Bernardynek Reguły S. Franciſzka Zuzanna, Matka Konwentu Brześćkiego. Wyprowadziwſzy Genealogią Imienia Urſynow Niemczewiczow, z Kolligatami ſwemi poblizſzemi, przydaię rzecz godną uwagi.

Naprzod, że według zwyczaiu ſtarego w Litwie, á y w Polſzcze często praktykowanego, przezwano ich Niemcewiczami *Patronomicè*, od antenatow ich Rawitow, ktorych do Polski z Niemiec przybytych zwano Niemcami, bo iáko zwłaſzcza w Litwie, naywięcey przedtym formowano Przezwisk z Imienia, álbo Przezwiska Oycowskiego, czego naywięcey znayduie się *w Inkorporacyi W. X. Litt: Koronie Pol: gdzie fol: 231. tit: Proceres Lithvaniæ &c. ſub anno 1413. 2da Decembris* ſą położeni, *Nicolaus Radziwiłowicz Palatinus Vilnenſis, & M. D. Litt: Cancell: Stanislaus Janowicz, Caſtell: Trocenſ: &c. Gregorius Paczowicz Połoc: Nicolaus Nicolai Radziwiłowicz, Jacobus Dowoynowicz*, y tak wielu inſzych tam ſpecyfikowanych; ták też od Niemcow ich Niemcewiczami nazwano. Zaś tegoż nazwiska Niemcewiczow, nie wſzyſcy iednakowo w ortografii zażywali, ále czaſem Niemcewicz, czaſem Niemcewić, álbo Niemcowicz, albo Niemczewicz lub Niemczowicz; racya tego, álbo co raz inſza zwyczaiow odmienność, albo omyłka skrybentow lub drukarska, iako w teyże Inkorporacyi in *Volum: Legum*, daleko odmienniey niektore Imiona ſą położone, niżeli ſię teraz wyrażaią, náprzykład *Nicolaus Pacz*,

us Pacz, á teraz Pac; przedtym Paryż, á teraz Parys piſzą, y innych tak wielu, tak też o Niemcewiczow nazwisku rozumie ſię. Także w Konſtytucyach Polskich *fol.* 885. *Anno* 1697. ták wiele ieſt przezwisk, ktore ſię ináczey teraz piſzą, iakoto Andrzey Poletyłowski, á teraz Poletyło, ná Podlaſiu, tamże *fol:* 880. Franciſzek Straż, á teraz piſzą ſię Strażycowie, *fol:* 894. Boguſław Mikutá, nie Micuta iák ſię teraz piſzą, *fol:* 902. Filip Wereſzczak, á teraz Wereſzczaka &c: czyto tedy Niemcewicz, iak ſię ich Samuel Kazimierz piſał y ná Nadgrobku ieſt położony, czy Niemcowicz, iák Ruskie tranſakcye tegoż Samuela wyrażaią, czy Niemczewicz, álbo Niemcewicz, wſzyſtko iedno znaczy. Dawność tego Imienia w Polſzcze y w Litwie, z tąd zmiarkowáć można, że metryki W. X. Litt: ieſzcze *ab Anno* 1528. o nim wſpominaią, iakoto w Księdze *ſub Numero* 16. temi ſłowy: *Wyrok Fedoru Memczycu z Woiewodą Kijowſkim y Andreiem Niemcowiczom, o uproſzenie pod nim zemli od z Czołowikom od Dworca Kaſparyſzek w Konzyatyckim Powietie, iemu od Krolowey Heleny danoie. fol:* 163. item w Księdze *ſub Numero* 48. ſpraw Podlaskich, *Roku* 1541. *Inter Vitum Sakowicz de Chybowo, & Paulum Niemcowicz de eadem. fol:* 238. Item w Księdze *ſub Numero* 66. *ab Anno* 1549. *ad Annum* 1551. *Wyrok Stanisława Sołłohubowicza z Synowcem Nemcowicza, o odniatcie służby ludey toboz Bratanicza.* W Aktach Ziemi Drohickiey, więcey iák od dwochſet lat Tranſakcye tego Imienia znayduią ſię. W Powiecie zaś Wiłkomirskim, á Woiewodztwie Wileńskim, w Litwie daley niżeli *ab Anno* 1595. znaydowali ſię Niemczewiczowie, bo w tym roku znayduią ſię tranſakcye Ianowey Niemczewiczowey wdowy, ktorey mąż mogł daleko przedtym żyć, álbo y iego Rodzice: daley zaś zaśiągać niemożna, bo y akta niedawnieyſze te, ktore ſię dotąd znayduią. Mieſzkali tedy od roku 1595. w Powiecie Wiłkomirskim: Staniſław Iakubowicz Niemcewicz, o ktorym tranſakcya 1596. *dnia* 14. *Marca.* Iandel Iakubowicz Niemcowicz, o ktorym tranſakcya *Roku* 1597. *dnia* 6. *Marca.* Piotr Niemcewicz, o ktorym tranſakcya 1624 *dnia* 4. *Września*, żona Anna Koſtomłocka, Staniſław Niemcewicz którego teſtament *Roku* 1688. *dnia* 5. *Maja.* Kazimierz Niem-

Dawność Niemczewiczow

Koſtomłocka

cewicz, o ktorym tranſakcya *Roku* 1692. Tych lat wyrażonych, mieli poſſeſſye w tymże Powiecie, to ieſt dobra Naliſzki, Małekiski, Rukczyny, Maygie., Łukaſzyszki, Zagoryſzki, Czołchany, Krukle, &c. &c.

PROCEDENCYA

Grotow *de Samborzec*, HRABIOW SAMBORZECKICH, *W Woiewodztwie Sęndomirſkim y Lubelſkim*, HERBU RAWICZ.

Dedukcya Samborzeckich. Samborzeccy tego herbu, dawnością pochodzą od Grothow, iako ich wſpomina *Okolſki tom:* 2. *fol:* 594. piſząc: *Samboreccji Grothii, in Lublinenſi & Sendemirienſi. Jacobus in clade Bucoviana cum Adalberto Rege obijt. Erant pientiſſimi & in fide zeloſi viri, qui Eccleſiam à majoribus ſuis profanatam hereticorum blaſphemiis expurgarunt, & ejectis lupis paſtores reduxerunt. Paulus Samborzecki electionem Uladislai IV. ſubſcripſit.* O tychże Sámborzeckich piſząc *Nieſiecki tom:* 4. *fol;* 5. powiada podobnie, że od Grotow ſwoy początek wźieli, á od dobr Sámborzeckiemi nazwáni, gdźie oprocz wyrażonych u *Okolſkiego*, wſpomina Mikołaiá Szymona *binominis*, Sámborzeckiego, człowieka zacnego y uczonego, że umarł roku 1610, ktory w Katedrze Krakowſkiey ieſt pochowány. Prokopa Samborzeckiego w Roku 1600. Staniſławá z żoną ſwoią Anną z Babina Pzonczą̨nką, Podkomorzanką Lubelſką w Roku 1649, z ktorey dwie corki, z tych iedna poſzła w małżeńſtwo zá Janá Brodowſkiego, druga za Marka Sobieſkiego. Syn także był Oktawian, ktory z Anny Leżeńſkiej miał corkę Zofią, Franciſzka Stoińſkiego, Sędźiego Ziemſkiego Lubelſkiego Małżonkę.

Pszonczanka *Brodowski* *Sobieſki, Leżeńſka, Stoinſki,*

Ja tu wyrażąm o tychże Grotach Samborzeckich, co mogłem zebrać z dawnieyſzych Autorow, y ſtárych manuſkriptow, w tym Domu znayduiących ſię, oprocz Grodzkich y Ziemſkich tranſakcyi, tak Sęndomirſkich, iako y Lubelſkich. Początek tey familij w Polſzcze, ieſt od Kochana, ktorego potomſtwo z Czech do Kroleſtwa przybyło, ieſzcze w Roku 1003. za Bolesława Chrobrego Krola Polſkiego, iako

Początki Domu tego w Polszcze

piſze

piſze *Cromerus lib:* 3. Był záś ten Kochan Xiążęciem Czeſkim, ktorego rady używał Boleſław Chrobry pod czas woien tameczn ych, o czym ſzerzyi piſałem w poprzedzaiącey Hrabiow Michowſkich Fámilii.

Daley, ze czterych braci Rawitow, wielkie uroſły familie, to ieſt z Prandoty, Woiewody Ráwſkiego 1145. Gaworka, Grota, y Warſzy. Inſzych pominąwſzy Grotow, tylko wſpominam niektorych, iż z tey linij pochodzą Samborzeccy, według Autorow allegowánych. Grotow Grotowſkich, y *Autor Samborzeckich.* Samborzeckich, iedna ieſt procedencya, od Grotá pomienionego, z ktorych było wiele zacnych mężow, dawnością piſzących ſię z Słupce, y od Grotowic, trzy mile od Rawy, *Antenáci y Dignitarze Samborzeckich.* gdźie ten Dom kwitnąć záczynáł w Polſzcze. Z tych Jana Grotá z Słupce, Woiewodę Rawſkiego, wſpomina *Paprocki*, ale nie piſze w ktorym roku żył.

Jan inſzy Grot z Słupcy, był Biſkupem Krakowſkim, iak piſze *Starowolſki & Cantſcius, in vitis Epiſcop: Crac: & Paprocki in Opere* 2. Umarł w Roku 1347. w Wawrzyńcycach, ktorego wielkie zaſługi, fundacye y prace zbawienne, opiſuią pomienioni, także *Cichocki lib: 2. cap: 9. Pruſzcz w Monarchij*, przez ktore rozumieią go bydź niektorzy Błogoſławionym, ile że ciało iego dobyte w roku 1522, przez lat 175. nieſkażytelne, zapach fiołkowy z ſiebie wydawáło, á przy wyſtawionym przez dwa tygodnie, łaſk rożni doznáwali. Oprocz tych, Jana Grota z Słupce, Woiewodę Rawſkiego, wſpomina *Miechovita lib:* 4, że zginął pod Bukowiną na Wołoſzczyznie roku 1359. z całą Chorągwią ſławnych y zacnych Rycerzow Grotow. Grot z Słupce był Kaſztelanem Lubelſkim 1366. według *Nieſieckiego tom: 2. fol.* 314. Chryſtyna Grota, Kaſztelana Krákowſkiego, z Oſtrowa piſzącego ſię wſpomina *Okolſki*, z tego napiſu ná Ołtarzu w Krakowie: *Hoc altare fundatum eſt & erectum Annô Domini* 1412. *impenſis ſtrenui militis Domini Groth, Filij Magnifici Chriſtini de Oſtrow Caſtellani Cracovienſis &c.* O inſzych piſze *Bielſki fol:* 486. ktorych tam zaſługi, dźieła rycerskie, y zacność wyráża pod rokiem 1474. Wſpomina y *Okolſki* Jana Grota z Nowego

Miasta Woiewodę Krakowskiego w roku 1485, o czym tenże *tom: 2. fol.* 539. Grota z Słupcy wyraża *Cremerus lib:* 16. opisuiąc zamek Konárski w Woiewodztwie Sendomirskim, ktory utráciwszy y Konary, poczęli się iego sukcessorowie pisać z Słupcy y Konar razem, iako Kasztalan Sądecki 1506. ir. si pi-
Białeccy. sali się z Białey w Lelowskim Powiecie Białeckiemi, z O-
Ostrowscy. strowa Ostrowskiemi, z Grotowic Grotowskiemi, z Konar
Grotowscy *Konarscy.* Konarskiemi, z Słupcy Słupeckiemi, *de Samborzec* w Woie-
Słupeccy. wodztwie Sędomirskim Samborzeckiemi &c, iako dawny dokument, z Erekcyi Kościoła Samborzeckiego wyraża: *Samborzec villa habens Ecclesiam antiquô opere munitam in monte, dicatam Sanctissimæ Trinitati, & per Pavlum Comittem de Samborzec fabricatam, cujus nunc Plebanus Simeon, & cuius hæredes Uarsius & Joannes, Nobiles de armis Rawa.* Tegoż fundatora Pawła Hrabiego, *de Samborzec*, wspomina Chronika Opatow y Benefaktorow Klasztoru Koprzywnickiego y Peplińskiego w Sendomirskim Woiewodztwie W. O. Cysterśow. *Stante regimine Theodorici I. Abbatis Comprivnicensis, Magnificus Dominus Paulus, Comes de Samborzec, villas suas Suleiow, Bystrzyca, Wrętowice, Dokarow, Siedlce, Nieczeca, ob rememedium & suæ & Parentum suorum animæ, donavit & resignavit Monasterio Coprиwnicensi* W Xiędze záś zmarłych, znayduie się pamiątká taka: *Annô Domini* 1189. *die* 19. *Februarii obiit Illustris Dominus Paulus Comes de Samborzec, villam Bystrzycam cum aliis* 5. *pagis contulit Monasterio nostro.* Toż powtarza kátalog Opatow y Benefaktorow Klasztoru Koprzywnickiego w Roku 1262. *Ex manibus Magnifici Domini Pacoslai senioris, Comitis de Familia Habdank, villam Oycowice cum clausura sua, à Magnifico item Domino Pavlo hærede de Samborzec, donatam villam dictam Bystrzyca cum aliis quinque receperunt &c.* O fundacyi Klasztoru Peplińskiego ta tylko iest wiadomość: *Monasterium Peplinense fundatum per Samborzeccium, Præfectum Pomeraniæ, Annô Domini* 1262. A ponieważ tychże Grotow Samborzeckich, dawnością wypisać nie można, wyrážam tu poźnieyszych tylko procedencyą, od Jana *de Moravce* Grota
Pudłowsk. Samborzeckiego, ktory wszedłszy w dożywotnią przyiaźń z Pudłowską, spłodził synow dwoch y corek dwie, z tych ieden

den Mikołay Samborzecki, wkroczywſzy w kotrakty Małżeńskie z Ruſiecką, ſpłodźił corkę iednę Jadwigę, y ſynow *Ruſiecka* ſzesciu, Alexandrá, Sąmuela, Jana, Łukaſza, Jerzego, y Staniſława Samborzeckich. Jadwiga wydaná była w Wodztwo Ruſkie za Magnuſzewſkiego. 1. Alexander z Potocką *Magnuſzewſki* mieli Stániſławá, Jadwigę, Katarzynę, Zofią, y Annę. 2. Sa- *Potocka* muel Sędźia Ziemſki Łukowſki, z Sawicką Podkomorzanką *Sawicka* Bełzką ſpłodźli Mikołaia, Zbigniewa, Zofią, Jadwigę, Barbarę, y Koſtancyą. 3. Jan z Buianowską, zrodźili Andrzeia, *Buianowſka* Adamá, Stefana, Annę, Katarzynę, Dorotę y Zofią. 4. Łukaſz *ſterilis*. 5. Jerzy z Pierſzewską z Podgarza miał ſynow *Pierſzewſka* dwoch, y corek dwie, ale imion ich nie wiem. 6. Staniſław *binubus*, 1*mo*. Z Oſtrowską potomſtwo w dźiećińſtwie *Oſtrowſka* pomarło, 2*do*. z Paſzkowską ſpłodźił Stániſława Dźiedźica *Paſzkowſka* na Okrzei w Stężyckim Powiecie, ten dwa razy ponowiał małżęńſtwo, 1*mo*. z Lezińzką miał dwoch ſynow y corkę wy- *Lezinska* daną za Franciſzka Stoinskiego Sędziego Ziemskiego Lu- *Stoinſki* belskiego, 2*do*. z Suchodolską ſpłodźił corkę wydáną za *Suchodolſki* Felicyana Szaniawskiego, Piſarza Ziemskiego Lubelskiego. *Szaniawſki*
Oktawian drugi Syn Staniſława Samborzeckiego z Paſzkowskiey, ożęniony z Skomorowską, dźiedźiczką dobr Orłowa *Skomorowſka* w Powiecie Kraſnoſtawskim, z nią było dwoch ſynow y corka. 1. Paweł z Celeiowską *procreavit* Zygmunta bezpo- *Celeiowska* tomnego, Franciſzka, Zuzannę y Katarzynę. 2. Marcin z Cynerowną miał Woyciecha *ſterilem*, Katarzynę, pierwey *Cynerowna* Kaczynskiego, potym Thorzewskiego żonę, y Marcyannę *Kaczinski* *Thorzewsk* wydaną zá Jezowskiego. Pomienionego Oktawiana Sambo- *Jezowski* rzeckiego corka wydana ieſt za Soſnowskiego, Kaſztelana *Soſnowski* Mińskiego.

Stániſław ſyn Alexandra z Potockiy urodzony, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Anną Szczęmpowską, y ſpłodźił z *Szczęmpowska* nią Andrzeia, ktory po dwa razy wota ponowiaiąc. 1. Z Go- *Gorecka* recką miał dwie corki, Eleonorę wydaną za Zgierskiego, y *Zgierski* Bogumiłę za Soſnowskiego. 2. Andrzey pomieniony Sam- *Soſnowski* borzecki ożęnił ſię z Helenną Sokołowską, z ktorey Iakub Stániſław *binominis* Samborzecki, Cześnik Horodelski, poiął *Sokołowska* *in ſeciam vitæ*. Ewę Wyżycką Kaſztelankę Kuiawską Konar- *Wyżycka*

Pppp ską,

Wyżycki ską, ſynowicę Mikołaia Wyżyckiego, Arcybiskupa Lwowskie-
go, ktory umarł roku 1757. Urodźiła też niegdy Samborzec-
Sobieſki ka Remigiana Sobieſkiego, przyrodniego brata Krola Jana
III. o czym podobnie *Nieſiecki* namienia wzwyż wyrażony.

KOSSECCY herbu *Ráwicz*. Wſpomina ich krotko *Nieſiecki*
Koſſeccy. *tom:* 2. *fol:* 646. ia tyle wyraząm, iż z Predeceſſorow ſwoich
maią *originaliter ſedem* w Woiewodztwie Krakowſkim, piſzą
Slawſki. ſię z Koſſęcic. Był Jan Koſſecki, ktory z Slawſką żoną ſwo-
ią miał dwoch ſynow, Michała Towarzyſza znaku Huſarskie-
go Krolewiczowſkiego, y Tomaſza, miał także corkę Eufro-
Kochowſki zynę za Janem Kochowſkim. Od Michała ieſt ſyn Ignacy
ſuperſtes w Roku 1754, ktory ma trzech ſynow, Adama te-
raznieyſzego Podwoiewodzego y Regenta Grodzkiego San-
deckiego, Michała y Alexandra, á ci mięſzkaią w Woiewodz-
twie ſwoim Krakowſkim. Od Tomaſza zaś Koſſeckiego
był ſpłodzony ſyn Iozef, ktory pod Golczą podczas rewolucyi
w Roku 1733. zabity, y corek dwie, iedna Cecylia zá Ianem
Stoiowſka. Dąbrowski Iordanem Stoiowſkim, drugá Maryanna za Dąmbrowſkim.
Ieſt y więcy Koſſeckich, ktorzy po roznych Woiewodzwach
lokowal ſię, iako o tym obſzernie świadczą po Grodach
tranſakcye.

Laſotowiczowie LASOTA Láſotowicz herbu *Rawicz*, o ktorych *Paprocki*,
Okolſki y Nieſiecki tom: 3. *fol:* 46. obſzerniey piſze, ia tylko
namienią m, iż Laſotowie y Laſotowiczowie w Litwie, ſą ied-
nego Domu y herbu, tak tam zowiący ſię *patronomicè*, iaki
z dawna zwyczay *obtinuerat* w ſwoich Litewſkich proceden-
cyach. Alexander Láſota, Łowczy Lubelſki, máiący dobrá
ſwoie w Sęndomirſkim y Lubelſkim Woiewodztwie, ſpło-
dźił ſynow dwoch, Szymona y Sylweſtra, ten Sylweſter za-
biwſzy ſzlachcica wyiachał do Litwy, y lubo názwał ſię
Laſotowicz, piſał ſię iednak Laſota Laſotowicz. Był za Bu-
ławy Paca Bunczucznym, około roku 1689. Spłodźił z
Smietankowni Smietańkowną Iana w Woiewodztwie Sęndomirſkim, po
śmierci ktorego Sylweſtra dziada, Ian Ociec Iozefa La-
ſoty Laſotowicza, Skarbnika Smoleńſkiego żyiącego w roku
Bombek 1751. z fortuny za konwikcyią Bombeka wypędzony zoſtał
y tam folwark ich Wulka názwany *hæret*. Ián pomieniony
miał

miał za sobą Słowińską, y z nią *procreavit* Stanisława, brata *Słowinska*
rodzonego Iozefa pomienionego, ktory będąc pod Grand-muszkieterami, *post fata* Nayiaśnieyszego Augusta II. dostał się do Saxonij, y tam woyskową służbę kontynuie w szarzy Officerskiey. Iozef Skarbnik Smoleński *motivô* spadłey po bratach Matki swoiey y Wuiach Słowińskich sukcessyi, na Białey Rusi znayduie się *ad præsens*, gdy to piszę, gdzie o ktorem dobr zostaiąc, pisze się podobnie, tak iáko Dziád y Ociec, Lasota Lasotowicz.

ROCH HERB.

EPIGRAMMA.

Roch insigne Domûs, tres Campos continet albos,
Inter purpureum sangvine Matris agrum.
Candescunt, etenim gemmas fert omnis arena,
Nascitur ex gemmis aurea messis opum.
In quibus & Laurus, & candida Lilia fragrant,
Mars metit ense Rosas, Patria floret eis.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie Herbu Na tarczy są trzy Pola białe, nie rowno położone, zaczynaiąc od naydłuższego z dołu, do naykrotszego w gorze, na ktorym kwitnie Lilia biała, to zaś wszystko położone iest w czerwonym polu, na hełmie Korona złota, żadnego przydatku nie maiąca. Podobny iest temu Roch *3tio*, w Herbarzu *Okolskiego tom: 3. fol:* 620, ale na opák przewrocony y maiący do tego czwárte pole na hełmie z drugą Lilią, bez korony, ale źle opisany, y z kąd pochodźi nie wiadomy, iako też u *Niesieckiego tom: 3. fol: 866.*

POCZĄTEK HERBU TEGO.

Oryginał Herbu Iest ten herb inszy od *Rocha*, ktorego opisał *Długosz pod rokiem* 1333. *Paprocki w Gniazie y o herbach, Okolski tom: 2. fol: 614. y insi:* bo tam ten inszego iest krztałtu, y zowie się od *Rocha*, iakiego zdawna w szachy graiąc zażywali, maiąc nadanie nie iakiemiu Skakale Rycerzowi, od Xiążęcia Mazowieckiego, o czym pomienioni Autorowie: ten zaś inszego iest abrysu, inszą ma nazwiská swoiego derywacyą, y od inszego Monarhy iest nadany, za nie rownie wieksze dźieła swoie, iako tamtemu Rycerzowi. Albowiem niektory z familii Grabiow, Baronow y Graffow Czeskich, imieniem Albrycht, brat Bronisława Arhidyakona Gnieźnień: ktorego katalog tameczny wspomina, herbu *Grabie*, upodobany y zasłużony dźiełami Rycerskiemi Wacławowi, pierwey Czeskiemu á potym Polskiemu Krolowi, przybywszy z nim z Czech do Polski na koronácyą w roku 1300. został się w Oyczyznie naszey, ktoremu w zasługach iego nadał Krol znaczne grunta pod Piotrkowem, kędy on założył wieś, y od imienia swego nazwał ią Grabiną Wolą, iak pisze *Długosz* tymi słowami: *Genus de Baronibus ex Bohæmia ortum ducens, sub Uenceslao Rege Bohæmorum, ad Petricoviam in Polonia consederunt in villa Wola, quæ modo usque dicitur à viro illo primo* Grabina Wola. O czym też pisali, *Bielski fol:* 201. *Paprocki w Gniaźdźie y o herbach, Okolski tom: 1. fol:* 229. y inni. Potym czy kupił, czyli też za zasługi otrzymał Wyszynę maiętność

znaczną

znaczną w Wielkiey Polſzcze, od ktorey potomkowie iego zowią ſię Wyſzyńſcy. Tenże Grabia maiąc ſynow dwoch, iednego *Rocha* wyſłał do Rzymu dla udoskonalenia w naukach, ktory z tamtąd udał ſię do Francyi, potym do Hiſzpanii na ſłużbę woienną, á gdy doſłużył ſię znaczney ſzarzy, ordynowany był przeciw Poganom, kędy ſzczęśliwie zwyciężywſzy powrocił do Krola, y od niego pytany był, iaki ma herb? A że podobno nie pamiętał, w młodośći od Oyca wyiachawſzy, powiedźiał, że u nas w Polſzcze ſynowie, poki Ociec żyie, nie zażywaią iego herbu: więc mu Krol dał pole białe w czerwonym polu, á gdy drugi raz znowu zwyciężył, dał mu drugie pole białe, á za trzecim razęm trzecie pole, iedno od drugiego większe, á gdy czwarty raz nayznacznieyſze otrzymał zwycięztwo, dał mu lilią białą na tych trzech polach, y *Territorium* z Miaſtem y Fortecą na pograniczu Hiſzpańskim od Lisbony, przeciwko Poganom na ow czas Azyatyckim, nazwane od iego imienia *Wiſen*, o czym niżey. Gdy zaś tenże *Roch* Grabia, dowiedźiał ſię że Ociec iego umarł, proſił Krola o dymiſſyią, czego tak zaſłużonemu Krol nie odmowił, iednak z tą kondycyą, aby ſię do niego powrocił. Ten oſiadłſzy na Wyſzynie, nazwany w potomſtwie ſwoim Wyſzyńskim, zażywał herbu nabytego w Hiſzpanij, od imienia ſwego *Rochem* zwanego, á drugi brát Zbiſław wziąwſzy Grabiną Wolą pod Piotrkowem, używał Oyca ſwego herbu, zkąd teraz Grabowie ſą herbu Grabie, wyrażeni w dawnych Autorach, y u *Nieſieckiego tom*: 2. *fol*: 249, á Wyſyyńſcy ſą herbu *Rocha*, u tegoż *Nieſieckiego* wſpomnieni *tom*: 4. *fol*: 620. ále im inſzy herb przypiſał, do nich nie należący: Ta zaś relacya, ktorą o nich wyraźiłem, z początkiem ſwoiego herbu *Rocha*, ieſt z dawnieyſzych Hiſtorykow w Xiążce drukowaney w Warſzawie, pod tytułem: *Złote żniwo, to ieſt żywot S. Benedykta XI. Papieża*, napiſáney przez *X. Woyciecha Ochabowicza Exprowincyała, na ten czas* Przeora *Konwentu Warſzawskiego, WW. OO. Dominikanow w dedykacyi Wyſzyńſkiemu*, y w drugiey Xiążce Dominikańskiey, pod tytułem: *Apteczka wonno zbawiennych oleykow*, iako też w dedykacyi

Nabycie herbu

Rożność herbow

kacyi konkluzyi *Canonicorum Regularium Cracoviensium.*

PROCEDENCYA

Z Wyszyny w Woiewodztwie Sieradzkim,

GRABIOW WYSZYNSKICH

Z dawna

Na Międzyrzeczu Podláskim, Stołpnie, Tołczkowie, Krzewicy, Stonimarach, Ławach, Krzemieniu, Osnowsku, Pelcach, Czartkowcach, Niemoykach, w Woiewodztwie Podlaskim y Powiecie Drohickim. &c. &c.

DZIEDZICOW, HERBU ROCHA.

Wyszyńscy Wyszyńscy iednego są szczepu y Domu z Grabiami, iakom powiedźiał, zaczem powtarzam tu, co o nich *Niesiecki* napisał, z wyprowádzenięm genealogii od Roku 1623. w Domu tychże znayduiącey się. A naypierwey o początkach Grabiow Czeskich Baronow, w cudzych kraiach to *constat*, że ich tam nie Wyszynskiemi, ale Wisienskiemi zwano, bo u nich inszy pisania zwyczay, insza w literach ortographia; inaczeyi też piszą, inaczey czytáią, iako u nas w Polszcze, czego dowodem są starę kwity Szwedzkie y Saskie, w tym Domu znayduiące się, na ktorych pisano ich *Wisien*, albo *Wisienski*, iakoż y Proceś rozgraniczenia między Woiewodztwem Podlaskim y Brześciańskim, wspomina list po łácinie pisany Zygmunta Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, y Kiiowskiego, w roku 1434. Mikołaiowi Nasutowi *Wisienskiemu*, od tegoż Xiążęcia dany na dobra Międzyrzec w Podláśiu, Stołpno, y z wśiámi Tołczkow, Krzewica, Stonimary, Ławy, Krzemien, Osnowsko, Plech nad rzeką Bugiem leżące, z obiema brzegami teyże rzeki; także Czartkowice z rzeką y z młynem, y Niemoyki, w Powiecie Drohickim znayduiące się, iako też y konfirmacya tego listu Annie *Wysieńskiey* corce Mikołaia Nusáta *Wysieńskiego*, Jana Zabrzeskiego żonie, na pomienione dobra od Alexandrá W. X. Litewskiego konferowana w Roku 1499, o czym *Niesiecki tom: 4. fol:* 620. & 621. *Zabrzeyski*

Jest

Jeſt też *Territorium Wiſienſe*, z Miaſtem znacznym y Fortecą *Wiſen* zwaną, między Lisboną y granicámi Hiſzpańſkiemi, niegdy należące do Kroleſtwa Hiſzpańſkiego, ktore pomienionemu Rochowi Wiſienſkiemu, czy Wyſzyńſkiemu, oprocz herbu wyrażonego od Krola, w nádgrodę Rycerſkich zwycięztw iego nadane było, y od iego nazwiſka *Wiſien* nominowane, co tameczny Biſkup przyznał, nie dawno przeieżdżaiącemu tamtedy, od Lisbony do Hiſzpanii, Xiędzu Marianowi *Ordinis Immaculatæ Conceptionis B. V. Mariæ* Wyſzyńſkiemu, że z tamtąd przodek ich wyſzedł do Polſki. Ten zaś Maryán Wyſzyńſki, osiadłſzy w Portugallii, zaczął tám ſzczepić Zakon, ktory w Polſzcze nie dawnymi czaſami na Mazowſzu fundowany był od Polaka, wyſtáwiwſzy iuż Kościoł y klaſztcr wſpaniały, drugi w Hiſzpanii założyć ſpodziewaiąc ſię, iako liſty Domu tego świadczą z relacyą wyrażoną. Ten tedy Roch na Wyſzynie Wyſzyńſki, ſwoiego wieku Wyśińſkim zwany, powrociwſzy z Hiſzpanii do Polſki, zaſtał iuż po śmierci Oyca ſwego teſtament, w ktorym go obligował, aby ná mieyſcu iego dokonał woyny przeciw Jadźwingom, dla przyſługi Krolewſkiey y Oyczyzny w ktorey ſię rodźił, co za pomocą Bożą z obligacyi Krolewſkiey, y Oyca ſwego wykonał, kiedy ná tym mieyſcu, kędy teraz ſtoią Wyſzynki, zbił na głowę Jadźwingow (gdźie potym Bogu dźięki czyniąc ſyn iego, czy potomek, Mikołay Naſut Wyśińſki, Kościoł wſpaniały wyſtawił, według erekcyi Roku 1464.) ktorym na ſukkurs ſzedł Xiążę Litewſki Olgierd ſyn Giedymina, z ſwoimi woyſkami, chcąc po tey prácy ſpoczywaiącego nie ſpodźianie napaść, ále y w ſpoczynku, iako doſkonały żołnierz, będąc oſtrożny, nie dał ſobie krzywdy uczynić nie ſpodźiewanemu naieźnikowi, cofnąwſzy go nazad z iego imprezą. Potym ſię żalił przed Krolem Káźimierzem Wielkim, ktory zdiął z ſiebie łańcuch złoty y włożył go na niego mowiąc: *Kto ſię na ciebie porwie, iakoby na Nas, gotowiśmy na każdym nieprzyiacielu tegoſię upomniec*; pytał go oraz o herb, powiedźiał iaki ſobie wyſłużył, więc Krol kazał mu, aby ten herb w pierśiach Orła białego noſił, Orzeł zaś áby był bez korony, berła, y miecza, dla diſtyn-

Dobra eu. dzedziemſkie

Zwycięſtwo

Łancuch złoty

diſtynkcyi Krolewſkiego herbu, o czym *Złote żniwo Apteczka wonno zbawiennych oleykow, pomienionych Autorow, y Cellarius deſcriptione Regni Poloniæ Mą; Ducatus Litvaniæ* wſpomina *o Jadźwingach, w ſprawie Krola Łokietka.* Jakoż były ieſzcze za Krola Jana III. takie iego herby na domach przedmieyſkich w Warſzawie, y w Gorze na goſpodach przybiiane, z wolnośćią od Zołnierza. Sukceſſorowie iego niektorzy, przyłączali Grabie do Rocha, ná pámiątkę, że od Grabiow pochodzą, z pierwſzego Genearhy ſwoiego w Polſze Albrychta Grabiego, Barona Czeſkiego, iakoż y dotąd, ſtarożytność zachowuiąc niektorzy Wyſzyńſcy, takiemi ſię herbami dwiema razem pieczętuią. Dla czego y ia kłádę tu pomienionych Grabiow genealogią, iaka ſię znayduie u *Nieſiecgo tom: 2. fol: 297.* tymi ſłowy. Grabia *herbu* Grabie, w Lubelskim, Sieradzkim, y inſzych Woiewodztwach. Broniſława Grabię, Arhidyakona Gnieźnieńskiego, Adminiſtratora Arcybiskupſtwa 1300, *wſpomina katalog.* Mikołay Kaſztelan Chemłski y Podkanclerzy Koronny 1548. Mikołay Broniſław Grabiá z Oleśnik, Poſeł z Woiewodztwa Ruskiego, podpiſał unią Litwy z Koroną 1569. *Conſtit: fol: 172.* Wawrzyniec Grabia z Seymu Poborca w Chełmskiey Ziemi 1581. *Conſtit, fol: 395.* Jan Słucki Grabia 1588. Poborca w Mazowſzu, *Conſtit: fol: 504.* Xiądz Konſtantyn Grabia, w Zakonie naſzym pracowite życie zakończył we Lwowie 1652. Woyciech w Rawskim 1632, y Iakub w Ziemi Ciechanowskiey. Marcin Łowczy Rożanski 1648. Wawrzyniec Piſarz Ziemski Rożanski Poſeł na Seym 1662, *Conſtit: fol: 2.* Grabia miał za *Axakowna* ſobą Axakownę, corkę Ianá Sędźiego Ziemskiego Kiiow- *Choynacka* skiego. Drugi miał za ſobą Choynacką. Grabia Słucki, *Wierzbowſka* Wierzbowską herbu Prawdźic, *za czasow Paprockiego.* Franciſzek w Rawskim, Mikołay w Płockim 1674. Grabianka *Bielſki* Teofila, była za Pawłem Bielskim, Stolnikiem Lubelskim 1701. Zofia za Alexandrem Brzeskim. Staniſław 1700, kto- *Brzeſki* rego Ociec z Ruſi do Pruſ ſię wynioſł.

Ia tu niektorych przywodzę herbu Grabie Grábitow, z dawności ſwoiey, w rożnych Honorach Senatorskich zoſtaiących, ktorzy lubo rożnych imion ponabywali z włośćiami

ſwoiemi

ſwoiemi, z iednego przecię zrodła pochodzący Grabiow, iako y Wyſzyńſcy, wzaiemnie do ſiebie należeli, nazwiſkiem powierzchownym, nie krwią wewnętrzną, pomiędzy ſobą rozrożnieni, iako Jan Lipſki Kárdynał, Biſkup Krakowſki, nie dawno zmarły. Jędrzyi Lipſki, Biskup Kuiáwski, á potym Krakowski w Roku 1631. o ktorym *Damalewicz*, tenże był pierwyi Biskupem Łuckim y Podkanclerzym, á potym Kanclerzęm Wielkim Kronnym, iak piſze *Starowolſki*. Kaźimierz Jan Szczuka, umarł Biskupem Chełmińskim 1694, według nadgrobku iego w Chełmży. Jan Lipski był Kaſztalanem Bełzkim 1614, *Poſellius*. Staniſław Szczuka, umarł Podkanclerzym Litewskim 1710, *Załuſki*. Tenże, czy inſzy Staniſław Szczuka Referendarz Korony, był Marſzałkiem Jzby Poſelskiey roku 1689. y po drugi raz także w Warſzawie roku 1699. *David Braun*. W teraźnieyſzym wieku Antoni Lipski, był Kaſztelanem Bełzkim. Szczuká Kaſztelanem Mińskim. Ian Lipski Podkanclerzym Koronnym, dawniey zaś Jan Skuſzewski, Podkomorzy Chełski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego w roku 1614. Z kąd wiedźiemy, iż iednego herbu Grabie, od Albrychta Grabiego Barona Czeskiego pochądzący, rożnych imion ponabywali od dobr dźiedźicznych, iako y Grabiowie Wyſzyńſcy od Wyſzyny y Wyſzynek nominowani, o ktorych piſzę *Nieſiecki tom*: 4. *à fol*: 620, lubo ſię pomylił w ich właſnym herbie, oprocz wſpomnionego Mikołaia Naſuta Wyśieńskiego z dobrami ſwoięmi, ktorego iuż wyzyi námięniłem, mowiąc daley temi Słowami. Lipſcy Szczukowie Skuſzewſki

Nikodem Jalbrżyk Wyſzyński, Poborca w Drochickiey Ziemi 1588. *Conſtit: fol*: 504. Jędrzyi Piſarz Grodzki Bielski, Poſeł na Seym 1580, zkąd Deputatem Stanął do kwarty Rawskiey, *Conſtit: fol*: 370, w roku 1587. iuż Woyski Drohicki, poſłował na Konwokacyą, ktorą podpiſał, *Conſtit: fol*: 418, y na Seym Koronacyi 1588. *Conſtit: fol*: 475. Beniaſz Poborca w Bielskim, *Conſtit: fol*: 367, 1580. Fabian w Drohickiey Ziemi y Mielnickiey 1581. *Conſtit: fol*: 325. Walentyn Piſarz Grodzki Brański 1629, *Conſtit: fol*: 22. Ian Chorąży Bielski 1590, u *Januſzow: w Stat, fol*: 361. Mikołay Po- Wyſzyńſcy

ſeł na Seym 1589, podpiſał tranſakcyą Będźińſką. Marcin w Zakonie naſzym życie ſkończył roku 1619, Mąż głębokiey pokory y nieſprácowany Operariuſz, *Hiſtor: Coleg: Jarosław.* Troian w Bielſkim Poborca 1601, *Conſtit: fol:* 778. Mateuſz w roku 1632, *Conſtit: fol:* 13. Marcin 1633. Jędrzyi Kanonik Łucki, Dźiekan Włodzimirſki 1671. Jędrzyi Podſędek Warſzawſki, z Seymu 1676. Kommiſarz do Falent. *Conſtit: fol:* 361. Stániſław na Wyſzynach Podſędek Ziemſki Bielſki, Woyciech Podſtoli Bielſki, Paweł y Krzyſztof podpiſali z Podlaſkiego elekcyą Iana III. Krola.

Já, niżeli zacznę wyprowadzać tychże Wyſzyńſkich procedencyą, pierwey tu kładę relacyą, w dedykacyi żywota S. Benedykta XI. Papieżá, pod tytułem *Złote żniwo*, od pomienionego *X. Woyciecha Ochabowicza, Exprowincyała Dominikańſkiego* napiſaną, ktora lubo ieſt panegiryczna, żadney iednak w ſobie nie ma *hiperbolij*, zdawaiącey ſię do wierżenia trudney,(oprocz herbu Albrychta,bo ten był herbu Grabie, z kąd Grabią nazwany) owſzem co wyczytał, z dawnieyſzych Hiſtorykow, lubo Oratorycznie, ále rzetelnie, wyraźił tymi ſłowy. Nie wchodząc w niedośćigłą genealogii dawność, áni fundamentálnego y pierwſzego Domu Wyſzyńſkich węgielnego kamienia ſzukaiąc, boby to początku Nilu Rzeki było ſzukáć, y w obſzernym Labiryncie dochodzić drogi; nie wchodąc (mowię) do pierwſzey Domu Wyſzyńſkich Głowy, dość złotego wiekopomney ſławy żniwa nazbierał na Marſowym polu, Albrycht Grabia, ktory za Wacława heroicznemi y w boiu y w pokoiu dźiełami, wielkie Grabitow imię w Częſkim Páńſtwie, uczynił nieśmiertelne. Przypadł do myśli y ſerca Wacławowi Albrycht tak dalece, że bez tey tak poradney głowy, y ręką ruſzyć niechciał Wacław, iako niegdyś Alexander Macedońſki bez Epheſtiona. Bo czegoż zaprawdę y tyſiąc rąk dokaże, ieżeli głowy niemaſz. Gdy wolne Polskie Kroleſtwo na Elektoralnym polu do wakuiącey korony za Głowę wźieło Wacława, niechciał Wacław Korony bez tak wielkiey Albrychta głowy, z ktorem złote żniwo na Polſkich zákwitneło polach, gdy do Sarmackiego pola ſwoie herbowne Albrycht przyłączył pola. Ten to Wacław y Albrycht, za ktorych Pańskim adwentem

Punkt z dedykacyi

złote

złote do Polski weſzły wieki, gdyż za ich czaſow skorzana moneta złotey uſtąpiła. Takci to gdziekolwiek herbowne Wyſzyńskich ſą pola, tám álbo złote płyną godźiny, álbo złote kwitnie żniwo. Herbowną Grabitow ozdobę widząc na ſwoich Polach Oyczyſtych Sarmacki Orzeł, nie mogł ztrzymać długo, aby triumfalnego Grabitow znaku godną nie uwieńczył rekompenſą. Widźiał Polski niebowid Orzeł, widźiał Wacław Sármacki Argus Albrychta Grábitę na Polskich polach zwycięzkie zbieraiącego Palmy, złote ſławy żniwo przynoſzącego: więc ukoronowaną głowa Wacław przytula do ſerca Albrychtá, y wychowanemu na Marſowym polu Albrychtowi, obſzerne pod Piotrkowem pola w nadgrodę, lubo nieproporcyonalną zaſługom, ofiaruie, ktorym od wielkiego Grabitow Imienia, Grabina Wola, tytuł nadał Albrycht. Poſpolity bowiem ten ieſt ſławnych Rycerzow proceder, iż od wielkich Imion ſwoich, iako ze żrodła niezgluzowane ſtarożytnośćią, daią intitulacye. Tak od Romuluſa Rzym, od Konſtantyna Konſtantynopol, ſwoie wzieły imię. Zważył potym na ważney ſzali poważney uwági Wacław, że zaſługi Albrychta nadgrodę przeważyły, przetoż przy pierwſzym Sarmackiego Orła gniaźdźie przy Gnieźnie, lotne na podwyżſzenie Dobra poſpolitego prace, Albrychta nadaniem wſi Wyſzyna nazwaney, ukoronował Wacław Regnant, zkąd od tey Wyſzyny wyſokie Wyſzyńskich Imię weſzło do Domu Grabitow; iako niegdyś Scipio Rzymianin od zwycięzkich dzieł w Affryce uczynionych, Affrykańskim ieſt nazwany.

Herb Albrychta grábie, nie pola

Obſzerność nieokryśloney Wyſzyńskich ſławy, gdy ſię po Polskich rozeſzła polach, w iednym chociaſz rozległym Páńſtwie zmieśćić ſię nie mogąc, innego świata z wielkim Alexandrem ſzukáć ſobie muſiała. Albowiem ſyn Albrychta z Gniazda Sarmackiego Orła, do Rzymskich dwunaſtu Orłow Orlim lotem uczynił tránſport, nie tak dla tego, aby ſię na wydoskonalonych fundował naukach, iako bardzyi, aby Rzym głowa świata poznała, że y w Polskiego Orła Aquilei, ſą Orle ſubiekta. Aże nauki y woienne ſztuki w bliskiey z ſobą ſą kolligacyi, Minerwę uczoną z Hiſzpańskim złączył Gradiwem, gdźie na woiennym ſtawaiąc Polu, Ottomańską Portę

Ten nabył herbu trzy pola y liliq

Nábycie herbu Marsowemi taranami przełomał tak, iż po z trzykrotniego pola nieprzyiacielski Oboz ustępuiąc, obszernie potomney sławy pole zostawił Wyszyńskiemu. Tę triumfalną Palmę widząc w zwycięskich Wyszyńskiego ręku Regnant Hiszpański, zá herbowną ozdobę, niezwiedłą przez długie wieki lilią na trzech kwitniącą polach nádał Wyszyńskiemu, Porty Ottomańskiey Tryumfatorowi. Zwiedzaią niektorzy częstokroć cudzę kraie, á do Oyczystych powracaiąc progow, nic chwalebnego nie przynoszą. Inny proceder Wyszyńskiego, ktory y herbowne Hiszpańskie wieże, zwycięzkim napełnił hasłem, y Oyczysty Kray triumfalnemi uwięńczył lau- *Zwycięztw w Oyczyźnie* rami. Wie o tym nietylko świat Polski, ále y cała Europa, iż za Władysława Łokietka Olbrzymim postępuiąc krokiem, na Marsowych polach złotę zwycięskich Laurow zbierał żniwo: oczywistym tego dokumentem Drohiczyn, Mielnik, Brańsk Tykocin, Bielsk, gdzie Pogańskie Iadźwingow pułki na głowę znioższy, z Nieprzyiacielskiey potencyi przerzeczone Miasta windykował, y sobie nieśmiertelną sławę na Nieprzyiacielskich zapisał karkach. Pamięć nie wygasła po dziś dzień, iako Palemońska Pogonia, od woiennych Wyszyńskiego Orłow przekonana, nowego w Podlasiu Perseusza doznała, á co naychwalebnieysza w Wyszyńskim, że tyle zwycięzkich Laurow, nie do uwięńczenia swoich skroni uzywał, lecz Pana zastępow, chwałę y iego Imieniowi konsekrował, mowiąc z ukoronowaną Głową Tronu Syońskiego: nie nąm Panie, nie nąm, alę Imieniowi Twemu day chwałę. Iakoż zamiast tryumfalnych obeliskow, zamiast Herkulesowych kolumn, Ukrzyżowanego Pana *Trophæum* ná mieyscu zwycięztwa erygował. Iednakże y przy podniesieniu Krzyża, sława zwycięzcy nie upadła, bo następuiąca czasow potomność, od wielkiego Wyszyńskich Imienia, ten Swięty Pana Obeliszek, Wy- *Kościoł wystawiony* szonkami utitułowała. Aże zwycięska Wyszyńskiego ręka, umiała Kościoł Ianuszá otwierać y zamykać, tedy pamiętna sławy starożytna Wyszyńskiego potomność, gdzie zwycięzkie Wyszyński zbierał Laury, tam Winnicę CHRYSTUSOWA założyłá, kiedy Swiętsze Panteon, Kościoł Roku 1464 erygowała. Y tu iuż przy Kościelnych filarach, niby przy Herkuleso-

kulesowych kolumnach: *non plus ultra*: miałaby stanąć mowa, gdyby większey chwały pole nie otworzyło się w Marcinie Wyszyńskim, ktory Poselskim za Zygmunta Augusta charakterem, wieczną sobie na Seymie sławę zapisał. Mogło w ten czas Podlaśie oświadczáć się stárodawnym odgłosem: *nunquam sic meminit Podlachiæ Majestas se esse locutam*, kiedy za Krasomowską tego Podlaskiego Cyneasza powagą, Podlaskie Kráie Praw Koronnych odebrały uczęstnictwo. Ale na coż w Wyszyńskich Antenatow *Mausoleum* głęboko zaglądać? kiedy oka widok Wielmożny Andrzyi Wyszyński, Podsędek Ziemi Warszawskiey, potem za losem zasług Sędzia, Dźiad Twoy Wiel: Mci: Panie, ktory Sędziowskie *fasces* tak piastował, iż ktokolwiek do Sądowey wchodźił izby, musiał wyznać, iż to w Warszawskim Areopadu, Polski zaśiada Aristides sprawiedliwy, gdyż niby w Greckim Areopagu nigdy na światło od złota bijące oka nieotwierał. Należy nayprincypalniey do złotego chwały żniwa, *ad panem bene merentium*, Wielmożny Podstoli Bielskiey Ziemi, Jan Wyszyński, Twoy Progenitor Wielmożny Mecenaśie. Ten iako w Jmieniu nośił Jáná łaskę, tak y rzeczą wyrażał Polski Gratianus, ktoremu *mille gratias* oddawać Polską iest obligowana, osobliwie Ziemia Bielska, ktora przy Podstolego funkcyi *mensam Solis* zawsze miała, chwałą, godnością iego, nasycona. *Scribunt varijs in floribus horæ*, Pisarzą Grodzkiego Brańskiego Jędrzeia Wyszyńskiego, nie mogą następuiące wieki zamilczeć Fábiana Wyszyńskiego Dworzanina Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. Ten z Gniezna, niby z Orlego gniazda, Orlim lotem do naywyższey wygorował godności &c. &c.

Tu iuż piszę Wyszyńskich genealogią, z dawnych y poźnieyszych dokumentow zebraną, od Bartłomieia Wyszyńskiego, żyiącego w roku 1623 zaczynaiąc, ktory miał synow czterech, Swiętosławá, Wielisława, Páwła *sterilem*, y Stefana. Swiętosława było synow dwoch, Alexy y Piotr, ktorych tak wspomina dokument: *Isti duo, sortes suas vendiderunt, Nobili Grgorio Ciechanowiecki, postea Ciechanowiecki vendidit Uielislao fratri Swietoslai, etiam sortes binas habet Uielislaus in Wyszanki Ecclesiastica, unam quæsitam, aliam hæreditariam.* Ciechanowiecki

Ssss Wielisław

Wielisław drugi syn Bartłomieia, prokreował synow czterech, Stanisława, Mikołaia, Floriana, Marcina. Stanisław Wyszyński zrodźił Jana, Jan synow dwoch, Macieia, ktorego potomstwo, Grzegorz, Piotr, y Xiądz Jan; y Mikołaia, ktorego synowie, Stanisław Xiądz, Fabian Krzystof *binominis*, Ian y Wawrzyniec.

Mikołay drugi syn Wielisława, spłodźił synow czterech, Leonarda, Stanisława, Macieiá y Woyciecha. Od Floriana trzeciego syna Wielisława, dalsza idźie procedencya, niżey wyrazona. Marcin czwarty syn Wielisława miał corek dwie, Zofią bezpotomną, y Dorotę.

Stefan czwarty syn Bartłomieia Wyszyńskiego, zrodźił corkę Annę, zaślubioną szlachetnemu Piotrowskiemu, z ktorey było synow trzech, Felix, Stanisław, Leonard, Piotrowscy. Pierwszy miał synow dwoch, Floriana y Andrzeia, drugi Barbarę y Zofią bezdźietne, trzeci Grzegorza Piotrowskiego.

Piotrowski

Floryan Wyszyński, syn trzeci Wielisława zwany Florek, spłodźił synow czterech, Iana y Mikołaia, ktorzy przedali częśći swoie na Wyszánkach Szymonowi Wyszyńskiemu; Woiciecha, ktory bratu swoiemu Mikołaiowi Wyszyńskiemu przedał częśći swoie, y z niemi kollacya Kośćioła Wyszyńskiego dostała śię mu; Mikołaia, ktory prokreował syna iednego, imięnia niewiadomego, od niego poszedł Marcin Wyszyński, Regent Grodzki Brański, maiący synow trzech, Filipa, Kalixta y Laurentego *Sterilem*.

Filip Wyszyński, zrodźił synow dwoch, Woyciecha *Sterilem*, y Iana, ktory miał synow dwoch, Stanisława Podstolego Ziemi Brańskiey bezdźietnego, Iędrzeia *Sterilem, qui resignavit bona Wárele Padarewski*; y corek dwie Katarzynę wydaną za Adamowskiego, Barbarę za Dębowskiego.

Adamowski. Dębowski

Kalixt Wyszyński, Komornik Ziemi Brańskiey, spłodźił synow trzech, y corek trzy, Adáma Xiędza, Tomasza, Podsędka źiemi Bielskiey, Bárbarę Brolińską, Zofią Kobylińską, Ewę Kostrową, y Stanisława naymłodszego, Komornika Ziemi Bielskiey, ktorego syn Piotr, miał Alexandra, a ten Adama Plebana Dąbrowskiego, Mateusza y Kaźimierza.

Brolińska. Kobylińska. Kostrowa

Tomasz przerzeczony Wyszyński, Podstoli Ziemi Bielskiey, prokre-

prokreował synow dziewięciu, y corek dwie, 1. Iędrzeia Podstolego Warszawskiego, ktorego synow dwoch, Ian, y Iozef Zakonu S. Dominika. Ian zaś pomieniony, synow miał pięciu, Antoniego żołnierza bezdzietnego, wielce pobożnego Męża, Andrzeia *Piarum Scholarum*, Michała Łowczego Sanockiego, Iozefa, Iana Missionarza, Franciszka *Ordinis Immaculatæ Conceptionis B. U. M A R I Æ devotissimum*, y Annę Ignatowską, z ktorey Magdalena Zakonu S. Bernarda, Kaźimierz, Antoni, Ian, y Andrzyi Ignatowscy. 2. Syn To- *Ignatowscy*
masza Pleban Domanowicki. 3. Syn zaś tegoż Tomasza Podstolego Ziemi Bielskiey, Woyciech Wyszyński, Podstoli także Ziemi Bielskiey, zrodził Antoniego *sterilem*. 4. Syn Tomasza Grzegorz, Podstoli Ziemi Bielskiey, zrodził Karola bezdzietnego, Mikołaia Woyskiego Podlaskiego, y Antoniego Jozefa, Podstolego Bielskiego, Dziedzicow na Studziwodach, y Wyszânkach; y corek trzy, Ciszewską Ka- *Ciszewska*
pitana woysk Pruskich żonę, Anastazyią Sumkowską, Czes- *Sumkowska*
nikową Bielską, y Zelską, Woyską Ziemi Bielskiey. Mi- *Zelska*
kołay Woyski Podlaski *1mô votô* z Ostrowską *sterilis*, *2dô* *Ostrowska*
z Markowską *procreavit* Jana y Teressę. Antoni Jozef, Pod- *Markowska*
stoli Ziemi Bielskiey, z Katarzyną Tarkowską, Podstolanką *Tarkowska*
Drohicką, wszedłszy w kontrakty dożywotnie, prokreował Jana Ludwika *binominis*, Mikołaia *Societatis J E S U* Kapłana, Norberta Zakonu S. Franciszka Xiędza, Jozefa Kanonika Brzeskiego y Plebana w Wyszânkach, Maryanę Swierzbińską *Swierzbińska*
Podstolinę Latyczowską y Antoninę Jabłononwską Podsędko- *Jabłonowska*
wą Ziemi Bielskiey. Ján Ludwik, Łowczy Ziemi Bielskiey, Pułkownik Infanteryi woysk Koronnych y Kommendant Fortecy Zamoyskiey, wszedłszy w dożywotnią przyiaźń z Anną Sarnacką, Jakuba Sarnackiego, Stolnika *Sarnacka*
Zakroczimskiego Corką, ma corek dwie, Katarzynę y Anastazyą, żyiące w teraźnieyszym roku 1757.

5. Kazimierz, zrodził Władysława, á ten Andrzeia *Sterilem*. 6. Mateusz bezdzietny. 7. Krzysztof miał synow trzech, Tomasza z ktorego Marcin *Sterilis*, Adama y Nikodema *Sterilem*, Adam zaś miał synow siedmiu, Mateusza, Iozefa, Antoniego *binominis* Xędza Zakonu S. Franciszka Kazimierza, Antoniego, *binominis*, Regenta Grodu Kamie-

 nieckiego

nieckiego, Michała, Iana, Stanisława, Franciszka Dyonize-
Olszewska go *binominis*, y corek dwie, Eufrozynę Olszewską, y Ro-
Ołowczyna zalią Ołowczyną. 8. Syn Tomasza Podstolego Ziemi Biel-
skiey Iakub *sterilis*. 9. Syn Marcin, Zakonu S. Franciszka. Te-
Szulborska *Łyczkowa* goż Tomasza było corek dwie, Katarzyna Szulborska, zro-
Paderewska dźiła Annę Łyczkową, y Barbara Paderewska, ktora uro-
Skiwska dźiła Ewę Skiwską.

Kolligaci. Kolligacya Antoniego Iozefa Wyszyńskiego, Podstolego Ziemi Bielskiey, z Kłopockich: Szałabscy, Łazniewscy, Mieczyńscy, Szymanowscy, Staniszewscy, Ianowscy, Morkowscy, y pełne Mazowsze. Z tegoż Podstolego Ziemi Bielskiey żony Tarkowskii, Osolińscy, Godlewscy, Rzewuscy, Beydowie, Zaliwscy, Malinowscy, Krasnodębscy, Kurowiccy, Ciecierscy, Kuszlowie, Graiewscy, Haleccy, Karscy, Kossowscy, Nierowie, Zalescy, Galimiccy, Bilscy, y inni w Mazowszu, Ziemi Drohickij, Bilskij, w Brzeskim Litewskim Woiewodztwie, *tot nomina* bardzo blisko Domow zkolligowanych.

Przyszła mi reflexya po wydrukowaniu arkuszy poprzedzaiących, względęm nazwiska tego herbu Rochęm, czy od Rocha zowie się imieniem swoiego Autora, ktory tęn herb nabył, poniewasz tak domyśliłęm się w początkach iego, czy też przez podobieństwo herbu nazwanego Rochęm, ieszcze dawnieyszego, o ktorym *Okolski tom: 2. fol: 617.* tak powiada: *Roch secundò, sunt duo gradus ita dispositi sursum, ut supremus sit ijs brevior. Ex medio autem supremi lilium campi latum excrevit &c. Originem haec arma ex Italicis insignjis, monticulis puta, & liliis habent, quod ex Petrasantae Tesseris colligitur, sed quomodo in Regnum illata, tacuerunt Scriptores.* Tenże Autor *fol: 620.* podobny herb wyraźił Wyszyńskich herbowi, tylko że na tarczy odwrocony, bo u dołu iest naymnieysze pole, u gory naydłuższe; na ktorym kwitnie lilia tey podobna, a nad koroną druga, zowiąc go *Roch tertiò*, a nic więceyi o nim nie pisząc, tylko że iest Domu Kościuszkow w Brzeskim Woiewodztwie, przez co zostaie się nie iaka wątpliwość, z kąd herb wyrażony ma nazwiska swego derywacyą.

ROLA

ROLA HERB.

EPIGRAMMA

"Aurea meſſis erat Saturni falcibus acta,
Uomeribus Rolæ ſternitur hiſce Roſa.
Non mirare precor, quod jam ſit Roſea meſſis,
Quidquid calcavit, ſit Roſa, veſter Honor.
Conſveta praxi per Mundum fert Roſa vepres,
Uomeribus veſtris, Martis acumen habet.

ABRYS HERBOWNY.

Jeſt Roża biała w ſrzodku tarczy, w koło niey trzy kroie, albo lemieſze od pługa, tym krztałtem ułożone, w Polu czerwonym, iak widźiſz, na hełmie pięć pior Struſich. *Paprocki y Okolſki.*

ORYGYNAŁ HERBU.

Zgadzaią się dwoch, *Paprocki y Okolski*, że Kawaler dzielny herbu Roża, Poraiem zwany, umieraiąc, oddał w opiekę corkę swoię iedynaczkę, Zonie Xiążęcia Mazowieckiego, ktory ią zasłużonemu Rycerzowi swoiemu, herbu kroie, w małżeństwo wydał, tęn tedy do roży małżonki swoiey przydał herbowne kroie swego Domu, ktore Rolą nazwane były, y od tąd zaszczyt wyrażony zowie się Rola, o czym pomienioni Autorowie.

DYGNITARZE TEGO HERBU NIEKTORZY.

Dobrogost Rola, za Kaźimierza I. był Hetmanem Koronnym. Stefan syn iego, był Biskupem Poznańskim, od Roku 1151. umarł 1156. *Długosz y Paprocki*. Benedykt Rola kwitnął Hrabią 1230. *Paprocki &c.*

Kasztelanie. Jan Tarnowski, był Kasztelanem Brzeskim Kuiawskim, blisko roku 1589. *Okolski y Duryewski*: także Ludwik Borucki, po Jędrzeiu Dąbskim, ktory wźął Woiewodztwo Kuiawskie 1726. Jan Niemoiewski, umarł Kasztalanem Chełmińskim 1618. *Starowolski*: tymże Kasztelanem umarł, Stanisław Niemoiewski 1620, á Maciey Niemoiewski postąpił na Woiewodztwo Pomorskie 1626. *Duryiewski y Possellius*: Antoni Tarnowski, umarł Kasztelanem Sieradzkim 1730.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według Okolskiego *tom: 2. à fol: 626. ad fol: 632.*

Arciszewscy w Poznańskim y w Podlasiu.
Bartochowscy w Łęczyckim.
Białaczewscy tamże.
Boruccy w Kuiawach.
Daniełowiczowie w Litwie.
Gadomscy w Rawskim.
Głubiccy, czy Glubiccy, iak *Okolski pisze*, w Łęczyckim.
Gogolińscy, nie pisze kędy.
Golscy w Kuiawskim y Podolskim.
Gosłowscy w Wyszogrodzkim.
Gumowscy w Łęczyckim.
Ianuszewscy w Sochaczewskim.
Iarochowscy, ieden Dom z Wargowskiemi.
Kłosewscy, czy Kłoszowscy, iak *Okolski pisze*, w Podlaskim.

Kobyl-

Kobylniccy, w Kuiawskim.
Kochańscy, w Podlaskim.
Komorowscy, nie pisze kędy.
Koźielscy w Łęczyckim.
Kreżelowscy w Łęczyckim y Podlaskim.
Krzeciewscy, czy Krzeciescy, iak *Okolski* pisze, w Łęczyckim.
Kucharcy z Kuchar tamże.
Lubienieccy, w Kuiawskim.
Łubniccy, czy Lubniccy, iak tenże *Okolski*, w Łęczyckim.
Mińscy w Bełzkim Woiewodztwie.
Offowscy w Łęczyckim.
Owsiani, w Podlaskim.
Piekarscy, nie pisze kędy.
Rogalscy w Łęczyckim.
Rolowie w Kaliskim.
Rożyccy w Łęczyckim.
Rusieńscy, w Sieradzkim y Podolskim
Rzeszewscy w Łęczyckim.
Sadkowscy w Rawskim.
Scisieńscy, w Kuiawach.
Skotniccy, w Łęczyckim.
Sokołowscy, w Dobrzyńskiey Ziemi.
Stanisławscy w Kuiawskim.
Stęsiccy, czy Stęsyccy, iak *Okolski*, w Łęczyckim.
Swiętosławscy, czy Swętosławscy, iak *Okolski*, w Dobrzyńskiey Ziemi y na Rusi.
Tarnowscy w Kuiawskim.
Wargowscy, w Łęczyckim.
Wituńscy, tamże.
Wyszczelscy w Kuiawskim.

Z poznieyszego zebrania *Niesieckiego tom*: 3. *fol*: 877. wyrażeni.

Bołkowski.	Gaiewski.	Mielicki.	Podczaski.
Chrapicki.	Gawroński.	Modrzewski.	Pucek.
Chrościcki.	Ianicki.	Niegibulski.	Subicki.
Dobrogost.	Konarski.	Niemoiewski.	Witowski.
Dworzański.	Marcinowski.	Poniewski.	Zbiiewski.

PROCEDENCYE.

WAWRZECCY z Skrzetuszewa herbu *Rola*, nie *Slepowron*, iak pewny Autor omylnie napisał *tom*: 4. *fol*: 473. pochodzą z linij Skrzetuszewskich, Dziedźicow maiętności Skrzetuszewa, w Woiewodztwie Krakowskim, Powiecie Gnieźnieńskim Szlachty Korony Polskiey z Dziadow, Pradziadow, przed unią; ktorych Przodkowie starożytni bywali na urzędach Senatorskich, pod Dygnitarzami wzwyż wspomnieni, inni Ka- *Wawrzeccy Skrzetuszewscy.*

ni Kanonikami, Sędziami, Posłami Seymowemi, Deputatami Trybunalskiemi, y rożnemi słynęli godnościami, mianowicie około roku 1560. iak rożne transakcyie swiadczą. Bartłomii Skrzetuszewski, był Sędźią y Burgrabią Powiatu y Ziemi Ostrzeszowskiey, w roku 1577. Mikołay Skrzetuszewski, był Kanonikiem y Officiałem Poznańskim, Jan Skrzetuszewski, także był Kanonikiem Poznańskim; ktora familia rozdźieliwszy się, po rożnych Woiewodztwach y Powiatach miała swoie dźiedźictwa, possessyie, fortuny y honory, á ieden z nich Wawrzyniec Skrzetuszewski, udawszy się do Litwy, zrodźił dwoch Synow, Adama y Jana, z tych iednego Jana, zwano zwyczaiem dawnym po Oycu Imieniem Oycowskim, na Chrzcie Wawrzyniec, Wawrzętowiczem, á z niego urodzonych, Samuela y Augusta, zwano w Litwie Wawrzeckiemi, oraz potomkowie teraźnieyśi, zowią się z Skrzetuszewa Wawrzeccy, ktorzy bywali Posłami na Seymy, iako Augustyn Wawrzecki z Skrzetuszewa, w Woiewodztwie Wileńskim, podpisał elekcyią Jana Kaźimierza Krola. Władysław był Pisarzem Grodzkim Bracławskim, ktorego wspominaią akta około roku 1674. Iarosz Wawrzecki, Pisarz Ziemski Bracławski, Kommissarzem był do granic od Kurlandyi z Seymu naznaczony, roku 1685. *Constit: fol:* 9. á w roku 1690. iuż był Sędzią Ziemskim Bracławskim, do teyże funkcyi naznaczony, *Constit: fol:* 14. Corka iego Sędźianka Ziemska Bracławska, była zá Michałem Podolcem. *Podolec*

Wawrzecki tegoż herbu, był Deputatem na Trybunał Litewski roku 1740. bywali Marszałkami w rożnych Woiewodztwach Seymikowemi, y Powiatach Urzędnikami Grodzkiemi y Ziemskięmi. Zkolligowanemi są z rożnemi Domami, *Kolligaci* mianowicie w Koronie z Skrzetuszewskiemi, Arciszewskiemi, Gadomskiemi, Skotnickiemi, á w W. X Litewskim z Tyszkiewiczami, Wolanami, Ogińskiemi, Kamińskiemi, Młodźianowskiemi, Masiewiczami, Zgierskiemi, Kosskowskiemi, Kierdeiami, Kostrowleckiemi, Butlerami, Chrapowieckiemi, Wołodkowiczami, Dziewiałtowskiemi, Lewickiemi, Dombrowskiemi, Kopciámi, Łoknickiemi, Podbereskiemi, Kublickiemi, Protesowiczami, Koncewiczami, Wolskiemi,

Sakowi

Sakowiczami, Hurkámi, Szyſzkami, Karaſiami, Rudominami, Mirſkiemi, Tyzenhauzami, Bieſieckiemi, y inſzemi.

GULSCY *herbu* Rola, w Woiewodztwie Ruſkim y Podolſkim, w Imieniu ſwoim lubo rzeczeni ſą Gulſkiemi przez literę u, na wielu iednak mieyſcach, tak piſanych, iako też drukowanych wyráženi znayduią ſię przez o, zwłaſzcza około roku 1600, teraz zaś w zwyczay poſzło mowić y piſać przez u, iako to *Volumine legum tom: 3. fol: 144. Anni 1612. Item in Caſtro Camenecenſi Podoliæ Annô 1746. Item in eodem Caſtro Anno 1747. &c.* Od woyny zaś Chocimſkiey, poczęli zażywáć tego przydomku Gioz, co z Tureckiego ięzyka znaczy oko; á to dla niżyi opiſaney przyczyny. Lubo álbowiem Jan brat młodſzy, za Staniſławem bratem ſwoim rodzonym ſtarſzym, dość nie rychło z Kuiaw na Podole udał ſię (gdźie potym obudwa bezpotomni, Staniſław Woiewodą Ruſkim 1612. według *Łubienſkiego fol: 131.* y *Okolſkiego tom: 2. fol: 631*, á Jan Kaſztelanem Halickim poumarli) atoli Gabryel im obudwom ſtryieczny, ieſzcze pozniey za niemi z Kuiaw na Podole wyſzedł. Ten od Turkow częſto po Podolu graſſuiących młodym Kawalerem zchwytany śiedm lat był w niewoli, á po śiedmiu leciech wyſzedłſzy, ſłużył woynę pod znakiem Pancernym za buławy Janá Sobieſkiego; z ktorym pod Chocimęm będąc, wyſkoczył na plac utarczki do Tureckiego Harcownika, y dwa impety z nim, tak bez ſzwanku, iako też y bez zwycięſtwa odprawiwſzy, za trzecim razem pchnięty zoſtał; lecz w punkcie pchnięcia, tak dobrze nieprzyiaciela ſzablą ugodźił, że mu ſztukę łba z okiem y uchem, nieco na ſzyi zawieśiwſzy, odciął. Padł na źięmie Biſurman, á ſztukę odciętego ciała do ſwego mieyſca przykładaiąc, źiewał śmiertelnie, y powtarzał te ſłowa: *Gioz! Gioz!* co ſię z Tureckiego znaczy oko. Te ſłowo: *Gioz*, do tak częſtego potym między Kompanią przyſzło zażywania, że Gulſkiego Giozem nazywać poczęli, ogłoſzony był potym wkrotce Porucznikiem znaku Pancernego. Potym na Wideńſkiey woynie, z niey ſzczęśliwie powrociwſzy, umarł w Kruſnikach pod wielkim Przeſnyszłem. Tak

Uuuu zaś woien-

zaś woiennego miał w ſobie ducha, że nawet y przy ſkonániu około ſtoiących prosił mowiąc: *wynieśćie mnie w pole do namiotu, niechay tam umieram, gdźiem życie ſtrawił.* Syna ſwego Emiliana, młodego Pancerney Bellony nowicyuſza, z koniá ſzwankuiącego, przed ſwoią śmiercią, w tych że Krukinicach pochował. Corkę Mariannę wydał zá Katyńſkiego. Drugi zaś ſyn iego młodſzy Andrzyi, na Podolu ożeniony, kilkoro potomſtwa pochował, ieden mu tylko zoſtał ſyn Gabriel, Dźiada ſwego imieniem zwany, ktory pierwyi w ſzkołach Kamienieckich, á potym 1747, w ſzkołach Lwowſkich, był edukowany. Wſpomina ten Dom *Nieſiecki tom: 2. fol: 248.* pod imieniem Golſki, iak ſię przed tym zwali, mowiąc: Golſki herbu Rola, w Kuiawskim y Podolskim Woiewodztwach. Saniſław Golski, pierwſzy ſię z Kuiaw na Podole przenioſł, długo albowiem Rycerſką ſłuząc y odwaznie, Rotmiſtrzoſtwo w nadgrodę krwawych zaſług otrzymał, wkrotce Strażnikiem Koronnym zawołany, ktoremu z tym tytułem kazała konwokacya Warſzawſka, ſto pięćdźieſiąt ieznych uzbroić, na warunek Podola, *Conſtit:* 1587. *fol:* 417. Kaſztelanią potym wźiął Halicką, z tey ſię przeſiadł na krzeſzło Woiewodztwa Podolſkiego, wſpomina go *Konſtytucya* 1601. *fol:* 742. umárł Woiewodą Ruſkim, Staroſtą Bareckim, miał za ſobą Annę, corkę Jędrzeia Potockiego, Kaſztelana Kamienieckiego, z ktorą żyiąc bezpotomnie, Boga ſwey fortuny dźiedźicem chciał uczynić, kiedy OO. Dominikanow fundował y z żoną w Czartkowie, gdźie krom niektorych gruntow, wieś im zapiſał Szmankowice; áleć y bratu ſwoiemu Janowi, Kaſztelanowi Halickiemu, obſzerną fortunę zoſtawił, to ieſt Buczac, Podhayce, Czártkow; wſzakże nie długo w tym Domu te dobra dźiedźiczyły, ten albowiem Kaſztelan, miałci wprawdźie za ſobą Zamiechowſką Zofią, atoli z nią żadnego potomſtwa nie zoſtawiwſzy; żonie ſwoiey, te wſzyſtkie dobra zapiſał, z ktorey ręku w Dom ſię Potockich Pilawitow doſtały.

Katyńſki

Potocka

Zamiechowſka

OWSIANI *herbu Rola,* ktorych familia pochodźi z Podlaſia iak *Nieſiecki powiada tom: 3. fol: 535.* Starożytna, bo tam wſpomina ieſzcze za Zygmunta Auguſta kupno dobr od Owśianego her-

nego herbu Rola, przez Jana Broniszewskiego, trudno iednak wiedzieć o wszystkich sukcessorach, ale tylko pozniey- Broniszewski szych namieniam tu. Jan Rola Owsiany, urodzony z Kie- Kierkiesz rkieszanki, spłodźił dwoch synow, Piotra, drugiego niewiem imienia. Pierwszy Piotr spłodźił synow trzech z Anną Dob- Dobrzyńska rzyńską, Adama, Andrzeia, y Jakuba; pierwśi dwa, iak się obrocili, nie mąm wiadomośći, trzeci Jakub przeniosł się na Wołyń w Powiat Łucki, gdźie żyiąc w urzędźie Stolnikostwa Smoleńskiego, ożenił się z Maryanną Mędrzycką, Mędrzycka corką Obersztelceytnanta y Kommendanta *præsidium* Białocerkiewskiego, urodzoną z Grotuzuwny, z ktorą *procreavit* sy- Grotuzuwna now trzech, Stanisława Kostkę, w Zakonie *Piarum Scholarum* nazwanego Alexym Xiędza, drugiego Jana Chryzostoma Kostecka Stolnika Smoleńskiego, trzeciego Piotra, ktory ożeniwszy się z Kostecką, spłodźił dwoch synow, Andrzeia y Jakuba, tych *minorennes* zostawiwszy umarł. Od drugiego Owsianego, brata Piotrowego, wzwysz bez imienia namienionego, w Polszcze ożenionego, pochodźi synow 4, Mikołay, Franciszek, Antoni, y Marcin, gdźie, *per abusum*, miasto Rola Owsiany, nazywano go Rolicz, y tak poszło w zwyczay, ale przydomek tychże *genuinè* iest Rola, od herbu swoiego. Z tych czterech synow, Mikołay był Pisarzem Skarbowym Litewskim y Pułkownikiem Konnego Regimentu Woyska Litewskiego, umarł *sterilis*. Franciszek zaś Łowczy Sochaczewski, spłodźił Stanisława, ktory przeniosł się do Litwy, drugi Antoni był Xiędzem Kanonikiem Łowickim, czwarty z nich Marcin, nie wiem gdźie się podźiał, *supponitur* że w batalii zabity.

BUZYNSCY *herbu Roża*, od Poraia brata S. Woyciecha, Bużyń. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego y M[illegible]enika pochodzącego, iako pod herbem Poray wzwyż wyraźiłem, piszą się z Bużynina w Woiewodztwie Sieradzkim, o ktorych mowili dawno rożni Autorowie, *Paprocki, Okolski*, y inni *a Niesieckiego tom: 1. fol: 227.* wspomnieni, *verbô* Bużeński, *herbu Poray*, ktory lubo o tey familii dosyć chwalebnie wyraźił, że iednák pisze ich Bużeńskiemi, według dawnych Historykow, á teraz *usus recepit* pisania się Bużyńskiemi, y przestał na tey relacyi:

Piotr drugi syn tegoż Podskárbiego, Starosta Brzeźnicki y Dopczycki, statecznośćią y pieknemi obyczaiami zalecony, pisał *de ortu totius vitæ curriculo & morte*, bratą swego Pawła, co y do druku podał: ale y on nie wiele coś nad brata swoiego przeżywszy, umarł w roku 1583. Złączył się był z Konstancyią Myszkowską, Starościanką Oświęcimską, wszakże krom dwoch corek, żądnego płci męskiey potomka po sobie nie zostawił. Z corek iedna, á boday nie Regina, z Hieronimem Dębińskim zmowiona Małogoskim Starostą. Ze tedy poźnieyszych nie wyraża, áby niebyła iaka wątpliwość o dalszey tychże Bużyńskich z Bużynina, herbu Poray procedencyi, czynię relacyą, że Piotr Bużyński, ktory miał *insociam vitæ* Zofią Komorowską, spłodził Jana, ten Ian Krzysztofa, Krzysztof záś z Stawską Iana drugiego, ktory z Czermińską *procreavit* Kazimierza z Bużynina Bużyńskiego, Obersztėrleytnanta Iego Krolewskiey Mośći y Rzeczypospolitey, *ad præsens* żyiącego w roku 1757.

Myszkowská. Dębińſki. Komorowſka. Stawſka. Czermińſka.

ROGAŁA HERB.

EPIGRAM.

E P I G R A M M A.

Non fleat hinc damnum Regni fortuna peramplum,
Quòd Clypeum quædam divisit huncce manus.
Cordibus unitis Regnum sat quisque tuetur,
Pectore sat Patriam protegit ista Domus.
Ajacis clypeus, nec Herculis umbo resistit,
Arietat si quos Cornibus acrè suis.

ABRYS HERBOWNY.

Są dwa rogi na tarczy w puł przedźieloney, iedęn po prawey stronie Ielenia rudawy, z piącią konarmi, w polu czerwonym; drugi po lewey Bawoła szary, w polu białym; na hełmie takieśz dwa rogi, o czym *Długosz u Okolskiego tom*: 2. *fol*: 606. *Paprocki, Bielski, y inni.* Oprocz wyrażonych pod herbownemi odmian tego herbu, pisze Okolski z Długosza, iż malarska inwencya kładźie rudawy rog Ieleni w białym polu, szary zaś Bawoła w czerwonym, dla lepszego wyrażenia. Jnni na hełmie kładą rog Ielenia nad Ielenim, Bawoli nad Bawolim, y opacznie, iak tęnże *Okolski* powiada w mieyscu pomięnionym: *Super galeam & coronam itidem arma, sed cornu Cervinum ponitur ad levam, Bubulinum verò ad dextram.* *Opisanie herbu.*

POCZĄTKI HERBOWNE.

Jelenie rogi są własnie herbem Bibersteynow, ktorych zażywała familia w złotym polu, gdy zostawała ieszcze w Helwecyi, á potym w Szląsku, iak pisze *Petrasanta de Stemmat: Cureus de Tesseris, & in Annalib: Silesiæ fol:* 312. Y naśi Autorowie Polscy o herbach; ále żadęn nie wspomina za iakie dźieła był nadany, tylko że był konferowany niektoremu Rycerzowi *de Biberstheim* piszącemu się. Pierwsze zaś początki Bibersteynow w Polszcze z herbęm swoim, są ieszcze za Władysława Hermana Xiążęcia Polskiego, ktory zwyciężywszy Niemieckie woyska w Roku 1094, nad Czechami tryumfował, względęm sukcessyi po żonie swoiey Judycie, Xiążęcia Czeskiego corce, z ktorey poszedł Bolesław Krzywo- *Oryginał herbu*

Wwww ⠀⠀⠀ usty

ufty. Gdźie maiąc fobie życzliwego Fryderyka Hrabiego Biberfzteyna, przeniosł go z Czech do Polfki, po śmierci Oycowfkiey, y nadał mu obfzerne włośći za to, iż woyfku Polfkiemu wiele do zwycięftwa pomogł, iak namięnia *Paprocki w Gniaźdźie*. Po tym w roku 1109. tenże Biberfzteyn czyli fyn iego służąc woynie, gdy Bolesław Kędziorawy zwyciężył Pruffow y Pomorzan, kazał prezentować Rycerftwu nie znaiome źwierze pod Ráfzkami, gdzie porwawfzy fię dziki bawoł okrutnie przeciwko Biberfzteyna bezbronnego, chcąc go rogami zabić, ále tenże Rycerz uiąwfzy obiema rękami za rog bawoła, mocuiąc fię z nim, ułomał mu go u famey głowy, co widząc Bolesław, chwalił tak wielką Biberfzteyna śiłę, y przydał mu ná pamiątkę rog bawoli do dwoch ielenich rogow herbu iego, dla czego też tęn zaszczyt nazwany Rogalą, iak świadczy *Paprocki o herbach fol*: 515, *w Gniaźdźie fol*: 1002, *Okolfki tom*: 2. *fol*: 606, y inni.

DIGNITARZE HERBOWNYCH ROGALOW.

Bifkupi Stanisław Siecińfki, będąc Bifkupem Przemyślskim, umarł 1619. *Duryewfki, Nakielfki &c*. Jan Każimirski z Chełmskiego poftąpił na Przemyśkie 1484. *Nakielfki y Długofz*. Krzyfztof Każimirski umarł Biskupem Kiiowskim 1618. *Nakielfki y Okolfki*. Auguftyn Weffel był Biskupem Inflantckim o ktorym niżey. Jozef Lewicki Chełmski Władyka, umarł nie zbyt dawno.

W i mádowie Pasko Słodzey z Pilchowic, Woiewodá Poznański, umarł 1372. *Olfzowfki de Primatu*. Marcin Krafiicki umarł Woiewodą Podolskim 1632. *Starowolfki y Okolfki*. Jan Weffel umarł Woiewodą Płockim 1667. *Conftit*: & *Acta Caftr*: *Płocen*: Damian Rogala, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł 1250. *Paprocki y Okolfki*. Pilko Rogala Woiewoda Mazowiecki, zginął w potrzebie z Edygą 1399. *Długofz, Kromer &c*. Piotr Pilko Rogala umarł tymże Woiewodą 1421. *Statut Mazowiec*: Jan z Suchocina Rogala, umarł w tymże honorze. *Kromer, Bielfki &c*. Ian z Węgrzynowa Rogala tegofz krzesła, umarł 1466. *Paprocki, Okolfki &c*. Francifzek Weffel także Woiewoda Mazowiecki, umarł 1696. *Załufki*.

Ian Rogala

Jan Rogala 1402. o ktorym *Długosz*, *Kromer*, *Bielski* y inni Historycy, Marcin Rogala 1415, według *Okolskiego*, Piotr Sieciński 1573. *w Metryce Koron:* byli Kasztelanami Jnowrocławskiemi. Marcin Krasicki z Kasztelanij Lwowskiey, postąpił na Woiewodztwo Podlaskie 1629. *Starowolski.* Piotr Sieciński, był Kasztelanem Czerskim w roku 1573. *Damalewicz.* Kaźimierz Zawadzki, umárł Kasztelanem Chełminskim 1691. *Braun.* Jan Zawadzki Rogala, był Kasztelanem Gdańskim, zkąd postąpił na Woiewodztwo Parnawskie. *Okolski & Possellius.* *Kasztelanowie*

Poznieyszego czasu, Augustyn Wessel, Biskup Kamięniecki umarł 1735 ktory pierwey był Biskupem Jnflantskim, do roku 1733. Kaźimierz Turski, herbu Rogala, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1742. *Poźnieysi*

HERBOWNI ROGALOWIE,

Według Okolskiego *tom: 2. à fol: 608. ad fol: 612.*

Biberszeynowie od Biberszteynu, albo Ibersżteynu Hrabiowie, w Wielkiey Polszcze, Woiewodztwie Mazowieckim, Powiecie Ciechanowskim.
Chynowscy w Mazowieckim Woiewodztwie.
Kiełpińscy tamże w Powiecie Warszawskim.
Krasiccy w Powiecie Przemys:
Łoscy w Woiewodztwie Mazowieckim.
Pikulscy w Ruskim Woiewod:
Ręczayscy nie pisze kędy
Rogalińscy w Kuiawskim.
Rogalowie w Wielkiey Polszcze, w Woiewodztwie Mazowieckim y Bełzkim, w Powiecie Ciechanowskim y Wąchockim, w Ziemi Wiskiey &c.
Siecińscy od Siecina w Ziemi Dobrzyńskiey.
Skulscy w Mazowieckim Woiewodztwie.
Thorzewscy w Łukowskim Powiecie.
Zawadzcy od Zawadow w Woiewodztwie Mazowieckim.

Oprocz wyrażonych, więcyi znayduie się Imion Herbownych, z poźnieyszey indagacyi *Niesieckiego tom: 3. fol: 869.* ktore są następuiące.

Bech.	Kocierzski.	Niwicki.	Sobeściański.
Bolko.	Koczorowski.	Odrzywolski.	Swaracki.
Chądzyński.	Kolczyński.	Orzechowski	Targowski.
Charmański.	Koliczkowski.	Paruſzewski.	Trośinski.
Chrząnowski.	Kośinski.	Pilchowski.	Trzylatkowski
Cielemecki,	Kraſowski.	Powolski.	Turski.
Duczymiński.	Lapanowski.	Przeciczewski.	Uwieleński.
Iarzecki.	Lewicki.	Punikiewski.	Wągrocki.
Iezierski.	Lewoniewicz.	Rębiewski.	Wągrzynowski
Iutrowski.	Loka.	Rogalski.	Weſſel.
Iwanowski.	Machnacki.	Rokicki.	Zaborowski.
Kałuski.	Mandywcl.	Rozwadowski	Zarnowski.
Karniewski.	Miroſławski.	Rudgien.	Zębocki.
Kobrzyński	Marſzewski,	Skromowski.	Zernicki.

Powiada iednak tęnże *Nieſiecki*, iż nie wſzyſcy tu położeni, iednakowo tego herbu zażywaią. A naywprzod Iwanowſcy w Powiecie Orſzańskim, miaſto bawolego rogu, kładą łośi, pole tarczy iednoſtayne y nie przedźielone, á w hełmie trzy piora ſtruſie.

Manteyfeltowie, na hełmie Gryfa noſzą w prawy bok obroconego, z łapami przedniemi do gory y skrzydłami. Inni dwa skrzydła rozciągnione w gorę, składaią na hełmie.

Mowi tęnże Autor: Na nadgrobku marmurowym w Warſzawie Iana Horlemeſſa, iż widźiał dwa ielenie rogi na tarczy, prawy rog był w złotym polu, lewy w czarnym.

Kładzie tez Okolſki *tom: 2. fol:* 613. Herb Rogala 2do, ktorym pieczętuie ſię Familia w Węgrzech, piſząca ſię z Studzianney Wody, y ktorego herbu ta tylko ieſt odmiana, że na hełmie między rogami poſtawiony gawron, o czym *Paprocki in 2do opere fol*: 516. mowiąc, iż z Domu tego Działyński miał żonę.

Iakoſz y Staniſławowi Zawadzkiemu, herbu tegoż Rogala, od Pomścibora *de Biberſthein* Rogali, proſtą linią idącemu, na hełmie między rogami dodany ieſt Herkules, w prawey ręce koronę laurową trzymaiący, á w lewey roſzczkę oliwną, iak piſze Okolſki *tom: 2. fol:* 607. *Cornua igitur præſentia conſideranti, corona venit in mentem, imò coronata victoria; nam*

Serens-.

Sereniſſimus Rex Sigismundus Auguſtus, Stanislao Zawadzki Zawadzki *Medico & Militi, Pallade & Morte pugnanti, ad Rogala arma ſummitatem & verticem appoſuit Herculem, dextra manu coronam geſtantem, ſiniſtra olivam, cum inſcriptione: Uirtute bonos. De quo Paprocki fol: 520.*

Charmańſcy w Wielkim Xięſtwie Litewskim, pieczętuią Charmańſcy ſię Biberſzteynem, nie Rogalą; iako piſze *Nieſiecki tom: 3. fol:* 869. według *Manuſcryptu Koialowicza*; w tomie iednak trzecim tęnże Autor położył *Charmańſkich pod Rogalą fol:* 869.

PROCEDENCYA
HRABIOW de Biberſthein ROGALOW, *A TREMBIN*
BOBOLOW TREMBINSKICH,
Z rożnych Hiſtorykow, Aktow autentycznych, y Domowego *Archivum* zebrana.

Bywały tego herbu od wiekow w rożnych Narodach Familie, niżeli przyſzły do konnotacyi Herbarzow tak Cudzoźiemskich, iako y Polskich, y weſzły w Dom Biberſzteynow, á wkrotce Rogalow. Te iednak Familie dawne, álbo z nabytych honorow, álbo z dźieł, y chwalebnych uczynkow, czy też złączonych Domow inſzych, miewały ſwoie przydatki, iako y poźniey w Koronie Polskiey y W. X. Litewskim, o Medowie czym mowiłem pod Herbownemi. U Medow dwiema Rogami Ieleniemi y Buławą Herkuleſa zaſzczycali ſię Monarchowie, Xiążęta, Wodzowie, y Przedni Panowie, iak wſpomina *Okolſki z dawnych Hiſtorykow.* Prozapia Ubaldynow w Florencyi, Ubaldini między dwiema rogami używała Krzyża. *Aurifaberini* w Aurifaberini Szlązku, mieli za herb dwa rogi y Gwiazdę. Takiemiſz trzema rogami Ieleniemi w złotym polu, iako y Biberſzteynowie, ſzczyci ſię Auſtrya y Wartemberg, nadanemi ſobie od Panow ich przednieyſzych. Temiſz Ieleniemi rogami w czarnym polu znaczy ſię Państwo Rakuſkie: w białym Brunſwik y Wolffenbuttell z ſwoiemi Xiążętami. Horlemeſſowie maią dwa rogi Ielenie na tarczy, prawy w złotym polu, lewy zaś w czarnym. Takiegoż z Biberſzteyna- Horlemeſſowie

Woktyuſzmi herbu zażywała niegdy ſtarożytna Familia Woktyuſzow w Sweii, iak piſze *Petraſanta*. Z tąd kożdy wyrozumiec może, iak wielka była ta Prozapia dawnemi czſami, gdy nawet w Biberſzteynowie poźnieyſzych latach Biberſzteynowie, tak potężni byli przećiwko Henryka, Xiążęcia Głogowſkiego, iż publiczny pokoy z niemi zawrzyć muſiał, iak piſze *Cureus in Annal: Sileſiæ fol: 312*. Paprocki zaś powiada, iż Biberſzteynowie w Szląsku tak wielkicy byli prerogatywy, y doſtatkow, że maiąc mennice ſwoie, bili groſze Szląskię z właſnemi herbami y napiſami, na iednych wyrażaiąc: *Ulricus Comes in Regenſtat:* z drugii ſtrony: *Maria Mater Salvatoris*. Na drugich pieniądzach *Gaſpar Ulricus*: na trzecich: *Erneſtus in Regenſtat:* co też wſpomina *Okolſki tom:* 1. *fol*: 48. Pierwſzego iednak początku tey Prozapii w cudzych Narodach wiedzieć nie można, dla wielkiey ſtarożytnośći, kiedy ieſzcze y liter nie znano. *Okolſki loco citato* wſpomina Jana Biberſtheina Komteſa, ktory zá czaſow Krola Łokietka wſzedł z woyſkiem Czeſkim w Woiewodztwo Poznańskie roku 1310, według *Kromera lib*:11. Tego zaś Brácia dawniey przeciwni będąc Henrykowi Xiążęciu Polſkiemu, pod czas batalii z Szląskiem, w roku 1094. wzięci do Polſki byli. Daley wſpomina, iż tego imięnia był Wodz woyskowy u Xiążęcia Wielkopolskiego Henryka, ktory ſię od Poznania intytułował, á to około roku 1311, iak *Bielſki* przywodźi, ále to iuz było w poźnieyſzych czaſach.

Genearchá Pierwſzy Generarcha w Polſzcze znayduie ſię Fryderyk Hrabia *de Biberſthein* ieſzcze za Władyſława Hermana Xiążęcia Polskiego od roku 1094. iakom powiedźiał y dowodźił wyżyi zoſtaiący w łaſce Krolewskiey, y kwitnący w Familie, a obfite krzewiący ſię dobra w Wielkiey Polſzcze y Woiewodztwie Mazowieckim.

Drugi po nim Rogala Biberſzteyn, ktoremu Rog báwoli do herbu przydany za Syna Xiążęciá Hermana, to ieſt Boleſława Krzywouſtego w roku 1109. z okazyi wzwyz napiſaney, ktorych Hrabiami *d Biberſthein*, czyli tez *Iberſthein* zwano, co iedno znaczy z mowy Niemieckiey, iako niżyi.

Po tych kładźie *Okolſki tom*: 2. *fol*: 608. dwoch Biberſzteynow Rogalow, Dyonizego y Laſkarego, piſząc; *Principes hujus Familiæ in Regno Poloniæ erant duo germani fratres,*

Dioniſius

Dioniſius & Laſcarius Comites à Iberſthein, ex vetuſta & Jlluſtri familia Comitum Germaniæ, qui nobilem hanc generis ſui plantam in Germania traductam, Lechico ſolo inſeruerunt, lætiores ac uberiores in poſterum daturam fructus. Tym tedy, powiada, wielkie y obſzerne od Krolow Polſkich nadane ſą włości, tak w Wielkiey Polſzcze, iako tez y w Woiewodztwie Mazowieckim, oſobliwie w Powiecie Ciechanowſkim, aż do granic Pruſkich, á żeby tak wielkich Mężow w dźiełach rycerſkich fama, wſtręt czyniła ſurowey na ten czas Boruſſow natarczywośći. Nie długo iednak pozwoliły fata cieſzyć ſię Polſzcze z Dyonizym Rogalą, po nie wielu albowiem latach z tym światem pożegnawſzy ſię, iednę tylko zoſtawił corkę.

Laſkary Hrabia z Biberſzteynow brát rodzony Dionizego Rogali Biberſzteyna, dłużyi w Polſzcze żyiąc, potomſtwo ſwoie w męſkiey procedencyi bardzyi rozkrzewił. Tęn od imięnia Hrabſtwa ſwoiego *Iberſthein*, znaczącego po Polſku młynkowy kamięń, to ieſt Zarno, wieś Zarnowo założył z attynencyami ſwoiemi, iako to Zawady, Rąbiecz, y inſze do tego należące. *Laſkary*

Z tych że Hrabia Pomſcibor Rogala, dziedzic na Maknowie álbo iak inni piſzą, dźiedźic na Machnácinach, był Kaſztelanem y Staroſtą Ciechanowſkim y Prażneńſkim; o czym Liſt Krolewſki datowany w Raciążu Roku 1240. świadczy. *Pomśćibor*

Daſzka, to ieſt Damiana *de Biberſthein* Rogalę Woiewodę Mażowieckiego, wſpomina konfirmacya Bolesława Wſtydliwego Krola Polſkiego, w Roku 1250. *Dáſzko*

Piotr Rogala Staroſta Bobrownicki, podpiſał konfirmacyą Klaſztorowi Strzelnickiemu od Władyſława Krola uczynioną w Roku 1340. Iana Hrabię *de Biberſthein* Rogalę, Kaſztelana Inowrocławſkiego wſpomina *Cromerus lib:* 16. dodaiąc że Imię Rogalow ieſt Rycerſtwa Polſkiego, o czym też *Bielſki fol:* 285. Iana Rogalę Woiewodę Warſzawſkiego wyraża *Cromerus lib:* 26. *Anno* 1466. & *Bielcius fol:* 438.

Do tych przydaie *Nieſiecki tom:* 3. *fol:* 868. Scibora z Samchocina, Marſzałka Xiążąt Mazowieckich Rogalę Kaſztelana Goſtyńſkiego w Roku 1377. *Ex Statuto Maſoviæ fol:* 67. Marcina Kaſztelana Inowrocławſkiego w Roku 1415. Ia- *Scibor*

na Scholaſtyka Szkalmirſkiego w Roku 1460. *Ex Starovol: in vit: Epiſcop: Crac: pod Sienińſkim.* Iana Woiewodę Mazowieckiego w roku 1453. *juxta: Statut: Maſov: fol·* 9497. & 122. á tęn piſał ſię z Wągrzynowa, tęnże powiada, że Corka iego *Boglewſki* Dorota była za Iakubęm Boglewskim, według *Bielſkiego fol:* 438.

Iak ſię zaś rozrodźiły w Polſzcze Biberſzteynow Rogalow Familie, y poczęły śię od dźiedźictw ſwoich názywać imionami ſzlachetnemi, tak też procedencya uſtała u Hiſtorykow bydź annotowana Rogalami, bo iuż zaczęły tranſakcyie Ziemſkie, Grodzkie, y inſze Krolewſkie, piſać ich według nazwiſkow nowych, o czym *Cromerus* w wielu mieyſcach, z okazyi Woyciecha II. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, o czym dałem dowody pod herbem Iaſtrzębiec, zkąd porożnione etymologią między ſobą familie, nie wiedzą teraz o ſobie, od ktorego Genearchy krew ſwoię prowadzą. *Trembińſcy* Trembińſcy od Trembina w Wielkiey Polſzcze rzeczoni około roku 1400. pochodzą od Graffá Biberſzteyna z Niemiec, herbu Rogala w Polſzcze, według ſwoich dokumentow, z linii Iana Rogali Woiewody Warſzáwskiego, ktoregom wſpomniał wyżyi z Bielskiego y Kromera *loco citato.* Tęn zaś poſzedł od Biberſtheyna Rogali Laskarego, z Antenatami ſwoiemi y Sukceſſorami, o ktorych *Okolſki tom: 2. fol:* 609. powiada. *Hujus poſteri, majorum ſemper inſiſtentes veſtigiis præclara Regni & Reipublicæ in variis Palatinatibus munia obierunt ſummiſque honoribus & dignitatibus aucti, tam in Majori Polonia quàm Maſovia, aperte declarant, maxima eorum fuiſſe merita in Patriam & Rempublicam.* Tenże skupił był w Wielkiey Polſzcze *magnas ditiones* na kielkadźieśiąt wśi, między ktoremi wſiami w Woiewodztwie Płockim, mil cztery od Płocka, kupił wieś nazwaną Trembin, y od tey wſi Trembińskim nazwał ſię potomek y ſukceſſor iego około Roku 1400. Poźnieyſzych czaſow od tegoſz *procedentes,* iedni w Woiewodztwie Płockim, drudzy w Woiewodztwie Rawskim, trzeci w Woiewodztwie Łęczyckim lokowali ſię, gdźie y do tąd Sędzia Ziemski Łęczycki Trembiński y z innemi Trembińskiemi *exſtant ſuperſtites.* Odtychże, Trembińskich rozrodzeni w dalſzych czaſach, wzięli ſobie przydomek *Bo-*

bolowie

bolowie, iako świadczy przywilij originalny *in Archivo* Domu Trembińskich dotąd zostaiący, *Gottico charactere* na pargaminie napisany, zá Zygmunta pierwszego Krola Polskiego w roku, 1538, to iest *libera venditio sortium* Trembina, przez ktory *probatur*, że *Andreas* Trembiński *olim Martini* Bobola Trembiński *filius*, *Iacobo*, & *Paulo* Bobolom Trembińskim *Fratribus*, *sortes suas vendunt*. Od tych *procedentes* w Máłey Polszcze, po rożnych Woiewodztwach lokowali się, iako to w Woiewodztwie Lubelskim, gdy iednemu Łowczemu Lubelskiemu, z nich biegłemu na ow czas w Indźinieryi, dało Woiewodztwo Lubelskie *per Laudum* ośmdźiesiąt tysięcy na sypanie wałow około Miasta Lublina dla fortyfikacyi, na co *Lauda extant in Actis Lublinensibus Castrensibus & Civitatensibus*. Od tych Stryieczni lokowali się w Woiewodztwie Ruskim w Ziemi Chełmskiey, y tam sobie pokupili *hæreditates*, *bona* Klesżow & Wołkowiany, ktore około roku 1633. Janowi Budzyńskiemu przedali, iako o tym opiewa dokument *in Castro Lublinensi, post Dominicam cantate, in Anno* 1633. Drudzy lokowali się w tymże Woiewodztwie Ruskim w Zięmi Halickiey, gdzie dotąd *superstites* maią *suas hæreditates*. Jnni od tych pochodzący lokowali się w Woiewodztwie Bełzkim, z tych było trzech braci rodzonych, Woyciech, Wawrzyniec, y Iakub *sterilis*. Wawrżyniec *procreavit* synow dwoch, Stanisława y Grzegorża, dźiedźicow *bonorum* Klesze y Wołkowiany w Ziemi Chełmskiey. Woyciech Trębiński miał Baltazara y Krzysztofa bezdzietnego. Baltazar Łowczy, Lubel: dwa razy wota małżeńskie odprawił, *1mô* z Agnieszką Jabłońską, *2dô* z Agneszką Horyszewską *sterilis*. Z pierwszego małżeństwa była corka Teofila za Jerzego Rudnickiego wydana, od tey było trzy corki, z ktorych iedna poszła za Polanowskiego, druga za Skawińskiego, trzećia za Raczyńskiego. Z teyże Jabłońskiej było synow dwoch, Kasper y Jan, ktory pod Wiednięm zginął. Kasper Trembiński Sędzia Zięmski Bełzki, wszedł w dożywotnią przyjaźń z Katarzyną Wierzbicką, z ktorą *procreavit* Marcina, Antoniego, y Alexandra Podstolego Ráwskiego, z Niemierzyczowną *sterilem*. Marcin Chorąży Lubelski, wszedł w kontrakty małżeńskie z Heleną Trembińską, z ktorych Stefan Pod-

Bobolowie · *Budzyńska* · *Jabłońska* · *Horyszewska* · *Rudnicki* · *Polanowski* · *Skawiński* · *Raczyński* · *Wierzbicką* · *Niemierzyczow:*

Wilkowska. Sołohub. czaszy Trębowolski, żył dożywotnie z Miryanną Wilkowską Podczaszanką Gostyńską, śiostrą cioteczną rodzoną Sołohuba Woiewody Witebskiego, y Generała Artyleryi W. X. Litewskiego teraźnieyszego. Od Stefana Jacek Porucznik Znaku Pancernego, Cześnik Urzędowski, Rafał y Władysław Trembińscy, y corka iedna wydana zá Morskiego, Podczaszego Przemyskiego. Drugi Waleryian Podsędek Ziemski Lubelski żył z Ludowiką Rostworowską, Kasztelanką Wiską, od ktorych Franciszek, y Adam Trembińscy *superstites*, y corek trzy, Salomea za Dziedoszyckim, Starostą Żukowskim, Anna za Szeptyckim, Starostą Kożickim, y Salomea za Starzyńskim, Starostą Brańskim. Antoni Trembiński Starosta Tarnogurski, drugi syn Kaspra Sędziego Ziemskiego Bełzkiego, z Katarzyny Wierżbickiej, stanowił śluby małżeńskie z Barbarą Nenchowną, Podkomorzanką Inflantską, z ktorey Remigian Alexander, Iakub, y Łukasz Trembińscy. Alexander Trembiński Infułat Zámoyski, Kanonik Archikatedralny Lwowski, Proboszcz Kátedralny Chełmski, Archidyakon Lubelski, szosty raz Deputatem na Trybunał Koronny z Kapituły Krakowskiey w Roku teraznieyszym 1757. Remigian Cześnik Lubaczowski żyie záślubiony z Franciszką Malowską, Podczaszanką Czerniechowską, od ktorych Jacek Trembiński, Miryanna y Barbara. Iakub Podczaszy Drohicki, y Łukasz Podczaszy Owrocki bráćia rodzeni.

Morski

Rostworowská

Wierżbicka. Nenchowná.

PROCEDENCYA
De Biberszteyn, á Kоćieńca
KOCIENSKICH,
w Woiewodztwie Płockim, Podolskim, Ruskim &c.
HERBU ROGALA.

O początkach Domu y herbu Biberszteynow napisałem wyżyi, iako y o niektorych sukcessorach tychże, tu mi co kolwiek namięnić przychodzi o Rogalow imięniu z *Ukolskiego tom 2. fol*: 608. ponieważ Koćieńscy z Rogalow pochodzący maią dotąd przydomek Rogala, y znać ze przed tym zwali się Rogalowie od herbu swoiego, z ktorych Antecessor nabywszy dobr Koćieńca w Woiewodztwie Krakowskim, nazwał się Pá-

się Panem y Dziedźicem Kocieńskim czy Kocińskim, (bo y tak niektorzy pisali się,) przodka iednak swoiego nie zapominaiąc, od ktorego pochodzili, to iest Bibersztzeyna Hrabiego, pierwszego tey Familij w Polszcze Genearchy, iakom wyżyi powiedział, ktory założył w Płockim Woiewodztwie *Bibersztzeyin* od swoiego imięnia, to iest Zarnowo z attynencyami, Zawady y Rąbiecz, bo iako *Jberstbein* tak *Biberstbein*, z Niemieckiego ięzyka znaczą *Zarna*, ktoremi mielą, czy młyńskie kámięnie. Z tego tedy *Bibersztzeynu* pochodzący Kocieńscy od Kocieńca zwani, *originem* maiąc z pierwszego gniazdá swoiego, piszą się *de Biberstbein*, po Popolsku z Bibersztzeynu, to iest z Zarnowa. Nazwisko Rogalow mięli od Rogow herbu swoiego w tęnczas, gdy im Báwołe rogi do Jelenich przydáne były, za Bolesława Kędziorawego, o czym wyżyi w początkach tego herbu, iak *Okolski* powiada *tom: 2. fol:* 608. *Rogala Biberstheinius, seu Jberstheinius, cui primum ad arma Biberstbein additio facta alterius cornu fuit, tam in scuto, quàm super galeam.* A iż tęn iest Dom iedęn z początkow swoich, z inszemi *de Bibersztzeyn* Rogalami, o ktorych wyżyi wspomniałęm, zaczęm też do tey należą procedencyi. Początki

Co zaś do Jmięnia Kocieńskich należy, o tych nieco pisał *Nieśiecki tom: 2. fol:* 552. ale y ia nie wiele przydać mogę, dla niewiadomych dokumentow. Mowi pomięniony Autor, iż *Paprocki w Gniazdzie fol:* 1006. wspomina Jędrzeia Kocieńskiego człowieka uczonego, Ian podpisał ustawy Pokrzywnickiego ziazdu w roku 1587. *Constit. fol:* 427. Niektora Kocieńska była zá Iędrzeięm Firleiem Kasztelanem Lubelskim. *Firleyi* W poźnieyszym czaśie to tylko wiadomo z dedukcyi czterech herbow Xiędza Iozefa Ignacego *binominis, de Bibersztzeyn* Kocieńskiego. na Kanonią Katedralną Przemyską w R. 1728. dnia 30. Kwietnia *corporali juramentô, juxta Statuti obloquentiam* poprzyśiężoney *Capitulariter*, iż Dziad iego Stanisław Piotr, miał zá sobą Teressę Koźiarzowską (nie Alexandrę Kozierowską) *Koziarzowska* herbu Dołęga w polu niebieskim, z ktorą spłodził synow czterech, Iędrzeia, Kaźimierza, Stanisława Rotmistrzow Woyśk Iego Krolewskiey Mośći, zacnych Kawalerow y Zołnierzy, iako też Iana męża Rycerskiego. Iędrzyi wziął w dożywotnią przyiaźń Alexandrę Golańską, herbu Iastrzębiec w polu błękit- *Golańska*

 nym

Sobiegurski nym z Heleny Sobiegurskij, herbu Ostoia w czerwonym polu urodzoną, z tey urodzonych braći pięćiu, Iozef Ignacy pomięniony Kanonik Przemyski y Kamięniecki, *Præpositus in Swiscza*, Błdzewski *Beneficiatus*. Mikołay, Kaźimierz, Tomasz y Marćin, z tych Kaźimierz y Tomasz po Usarsku służą pod znakiem pierwey Stanisława Chomętowskiego, Woiewody Mniszech Mazowieckiego, Hetmana Polnego Koronnego, teraz w roku 1752. Ierzego Mniszcha, Marszałka Nadwornego Koronnego. Mikołay y Marćin gospodarstwem z żonami bawią się, są iednak *in acceptatione* bywaiąc zápraszani na rożne ugody, Kommissyie przyiaćielskie, y rożne tranzakcyie, insze potomstwo młodo pomarło. Tęnże Kanonik, wyszedłszy ze szkoł dobrze náuczony, wyiachał do Warszawy roku 1718. gdzie przez stry-
Rybiński ia swego Stanisława, za przyiaciela rekommendowany Rybińskiemu, Woiewodzie Chełmińskiemu, maiąc z nim wielką przyiaźń, y zaćiągnął go z sobą pod znak Pancerny, po tym uczynił go Kommissarzęm Artyleryi Koron: dla ktorey skarb Koronny wybierał w Mazowszu, w Zięmiach Łomżynskiey Zambrowskiey, Bielskiey, Rożańskiey, Ciechanowskiey, Powiatach Koleńskim, Ostrołęckim y inszych. Po tym przyiachawszy do Dworu na iaki czas, był razęm Sekretarzęm, Koniuszym y Podskarbim przez lat pięć, przez ktorego wszęlkie korrespondencye z Senatorami, y dyspozycye Dworu expedyowane. R. 1722. był Posłem od Woyska na Seym Walny Warsz:
Ossoliński za Laski Maxymiliana Ossolińskiego, Podskarbiego Nadwornego Koronnego, y do Radomia Kommissarzęm, za Laski Iakuba Rybińskiego, Woiewody Chełminskiego. Daley posłano temuż z Kamięńca do Łomży w Mazowsze deklaracyą prezenty na Kanonią Kátedralną Kamięniecką, gdzie rezyduiąc
Hozyusz ustawicznie, na obligacyą Stanisława Hozyusza Biskupa Kamienieckiego, Kazania miewał, y ambonę za Ordynaryusza trzymał. We trzy lata przyiachawszy do Beneficyum swoiego Błdzewskiego, zaproszony do W W. OO. Iezuitow w Przemyślu z Kazanięm na dzień Kanonizacyi S. Stanisławą Kostki, po tym S. Aloizego Gonzagi, gdzie solenizuiąc Alexander
Fredro Fredro Biskup Przemyślski, tak sobie go z Kazania upodobał, że zaraz we cztery Niedziele, od Krola Iego Mości Augusta II. prezęntę mu ná Kanonią Katedralną Przemyslką przysłał, y sąm go instytuował w Radymnie, tegoż roko 1728. Deputatem

tatem go uczynił, zá zgodnemi wotami Kapituły, gdzie będąc w Lublinie często zapraszany, kázánia miewał po rożnych Ambonach. W Iarosławiu y drugie we Lwowie miał także Kazánia na pomięnioną Kanonizacyą S. Stanisława Kostki. Są drukowane niektore, iáko ná pogrzebie miáne *cum magno plausu*, Alexandra Fredra Biskupa Przemyślskiego, Kapitule tameczney przypisane, *Stante vita* iego, przy introdukcyi *Indulgentiarum Lateranensium* do swoiey Katedry, dedykowane pomięnionemu Biskupowi. Także Kazánie wydał, o B. Lucyi Zakonu Swiętego Dominika, nowo beatyfikowáney, drukowane w Lublinie 1729. Insze przypisane są rożnym, iáko Wacławowi Sierakowskiemu Biskupowi Przemyślskiemu, Szumlańskiemu Episkopowi Przemyślskiemu *Ritûs Græci*, Xiążęciu Augustowi Woiewodzie Ruskiemu, Michałowi Ordynatowi Zamoyskiemu, Woiewodzie Smoleńskiemu, y innym wielu. Zgoła, wieleby o pracach iego w Katedrach y publicznych interessach pisáć z estymacyą, ktorey doczytáć się możesz w dedykacyi Filozoficznych Konkluzyi WW. OO. Iezuitow Przemyślskich, iemu przypisanych, gdzie wyrażone są tych Domow kolligacye, to iest Czernieiowskich, *Kolligácye* Sobiegorskich, Suskich, Balickich, Rzewuskich, Ossolińskich, Kraśickich, Wiszowátych, Izbińskich, Czermieńskich, Siedlickich, Ustrzyckich, Zurowskich, Terleckich, Humnickich, Otockich, Siemieńskich, Wolskich, Leduchowskich, Zeczyckich, Wybranowskich, Dźierzkow, Olszańskich, Gruszeckich, Kontskich, Lanckorońskich, Chrząstowskich, Boreykow, Sienińskich, Krosnowskich, Zurakowkich, Zieleniewskich, y inszych. *Siedliski* Tegoż Kanonika z bráćią swemi, Gwido Siedliski Podsędek Przemyślski, iest bratem wuiecznym. Bliski także kolligat iest Włodzimierz Swiatopełka *Xiążę Czetwertyński* Xiążę Czetwertyński, ktory ma zá sobą Anielę Czermieńską, *Czermieńska* Podstolankę Podolską, urodzoną z wuieczney śiostry ich *Charczewski.* Siedliskij. Karol Charczewski Podkomorzy Przemyślski, y tęn bliski kolligat z Golańskich. Iozef Wiszowáty ćioteczny *Wiszowáty.* brat ich rodzony, miał Boguszownę Sędziankę Latyczewską. *Bogusz* Sławscy są także krewni, bo Izbińska ćioteczna tychże Ko- *Sławski* *Izbińska* ćieńskich śiostra, iest zá Sławskim, iáko też Borkowscy, z *Borkowski* bráta rodzonego Borkowską máiącego.

SAS HERB.

EPIGRAMMA.

Pallida luna pluit, flat rubra, ſed alba ſerenat,
Aurea Luna Domûs, aurea ſæcla parit.
Spero ſuo generi venturum illuſtre ſerenum,
Stellis namque binis jungitur illa Jovis.
Quodque domo felix reſidet Jovis Arcitenente,
Sydere ſub tali naſcitur omnis Honos.

ABRRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

Na tarczy ieſt pole niebieſkiego koloru, w ktorym Xiężyc żołty czy złoty, rogami w gorę obrocony, na nich po gwiaźdźie iedney z ſześcią promieniami, w ſrzodku ſtrzała w gorę żeleźcem ſżybuiąca: nad koroną ieſt pawi ogon z ſtrzałą drugą przez niego przechodzącą, od prawego boku tarczy w lewy, iak go wyrazaią, *Paprocki o herbach fol:* 547. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 195. *Nieſiecki tom:* 4. *fol:* 43.

POCZAT-

POCZĄTKI HERBU TEGO.

Rycerskiemi dźiełami, podczas iasney nocy, tęn herb iest nabyty, co wyrażaią Gwiazdy y Xiężyc z strzałą w niebieskim polu, ále nie piszą Herbarze o początkach iego, tylko że z Saxonij wniesiony był do Węgier, gdźie támże bite pod tym herbem czerwonę złote świadczą, iż z tego Domu niektory Pan możny był Podskarbim Węgierskiego Krolestwa, za ktorego zasługi pozwolono mu bić takie pieniądze, dla wieczney pamiątki dźieł iego heroicznych. Z Węgier do Rusi wniesiony był przez *Huyda*, Komesa Familij Sasow y Hetmana Woyskowego, gdy tám przybył z potencyą swoią po Kolomanie Krolu Halickim, przeciwko Daniela Krola Ruskiego, Lwa syna iego, y inszym Xiążętom Ruskim, odbieraiącym na siebie Halickie Państwo, gdźie zostawszy się przy Xiążęciu Danielu z Chorągwiami swoiemi, tym herbem naznaczonemi, woiował przeciwko Krolom Polskim, nie raz zwycięztwa otrzymuiący. Co widząc Daniel Xiążę y Krol Ruski, ożęnił go z bliską krewną swoią, y obszerne włośći mu nadał z bogactwámi, z ktorey maiąc syna urodzonego, Krol pomięniony na Chrzcie dał mu swoie imię Dániela, od ktorego potym *Daniełowiczowie* pochodźili, o czym iawnie wyraza *Woyciech Strepa pod rokiem* 1236. zaczynaiąc tak: *Eô tempore Comes Huyd cum non contemnendo exercitu venit ad Ducem Danielem, Masoviam omnem Duce orbam, Leone Duce cum Russis & Litvanis populante & peragrante &c.* A że ten *Huyd* Saskim gadał ięzykiem, zwano go Sasem, y herb iego Sas, iak powiada *Paprocki & Okolski tom: 3. fol:* 195.

Oryginał herbowny

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Biskupi

Stanisław Witwicki, herbu Sas, umarł Biskupem Poznańskim w roku 1697. *Treterus.* Tenże był pierwyi Biskupem Łuckim do roku 1688. *Załuski.* A przed tym ieszcze Biskupem Kiiowskim, do roku 1680. *Idem.* Iędrzyi Winnicki herbu tego, był Episkopem Przemyślskim, po Lwie Załęskim herbu Nowina, ktory umarł 1703. *Niesiecki.* Cyryl Terlecki herbu Sas, był Władyką Łuckim, ktory oddał posłuszeń-

ſtwo Rzymowi roku 1595. *Idem.* Władykami Przemyślskiemi byli, Wawrzyniec Terlecki 1532. Arſeniuſz Terlecki 1560. Stefan Bryliński 1581. Antoni Witwicki 1679. Innocenty Winnicki, po nim Ian Winnicki 1691. y Ierzy Winnicki, oraz Metropolita Ruski. Metodiuſz Terlecki był Episkopem Chełmskim y Bełzkim od roku 1626. *Idem.*

Woiewodowie

Ian Dániłowicz umarł Woiewodą Ruskim 1624. *Starowolſki.* Mikołay Daniłowicz tymże Woiewodą 1688. *Załuſki.* po nim Franciſzek Dźiedoſzycki herbu tego 1704. *Idem.*

Kaſztelanowie

Franciſzek pomięniony Dziedoſzycki herbu Sas, był pierwey Kaſztelanem Kiiowskim do roku 1688. *Duryewſki.* Ian Daniłowicz z Kaſztelanij Lwowskiey poſtopił na Woiewodztwo Ruskie 1614. *Okolſki.* Mikołay zaś Daniłowicz Kaſztelan Lwowski, wziął Podskarbſtwo Koronne 1616. *Idem.* Ian Strutynski był Kaſztelanem Inflantskim 1738.

Mikołay Daniłowicz umarł Podskarbim Wielkim Koronnym 1624. *Starowolſki.* Ian zaś Dániłowicz tymże Podskarbim umarł roku 1650. *Kobierzycki &c.* Pomięniony Mikołay

Marſzałkowie

Daniłowicz był Marſzałkięm Izby Poſelskiey w roku 1593. *Braun.* Franciſzek Dubrawski herbu Sas, Podkomorzy Przemyślski, Marſzałkował na Koronacyi w Krakowie 1649. *Idem.* Tęnże Dubrawski, był pierwyi Marſzałkięm Izby Poſelskiey 1654, *Idem.* Ian Karol Daniłowicz Krayczy Koronny, był Marſzałkięm Trybunału Koronnego 1675. *Nieśiecki.*

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolſkiego tom* 3. *à fol:* 198. *ad fol:* 202. wyráženi.

Błażowſcy, czy Blażęwſcy, iák *Okolſki.*

Buchowſcy w Ruskim y Przemyślskim.

Chodkowſcy z Bobina.

Daniłowiczowie w Ruskim y inſzych.

Dubrawſcy w Halickiey Zie:

Dziedoſzyccy z Dziedoſzyc na Sokołowie.

Hrebiccy w Bełzkim.

Huberniccy w Pokuciu.

Jaśińſcy w Łęczyckim.

Kłodniccy nie piſze kędy.

Kropiwniccy, w Przemyślsk: y Bracławskim.

Kruſzelniccy czy Kruśielnic: iák ich *Okolſki* zowie, á nie piſze kędy.

Nowośielſcy, nie piſze kędy.

Orłow-

Orłowscy w Chełmińskiey Z.
Ráfzkowscy, czy Ráfzkowie według *Okolskiego*, lecz nie pisze gdzie.
Rożniatowscy nie pisze kędy
Skotniccy w Ruskim Woiew:
Sulatyccy tamże w Ruskim.
Swiftelniccy w Pokuciu:
Tarnawscy w Sanockiey Ziem:
Tyssarowscy w Ruskim Wo:
Wołosieccy tamże w Ruskim.
Woryscy nie pisze kędy.
Zawiszowie na Rusi.

Niesiecki więcyi zebrał *tom:* 4. *fol:* 43, ktorych wyrażąmy.

Baczyński.	Brześciański.	Komarnicki.	Siemiasz.
Bandrowski.	Czołhański.	Łucki.	Szrutyński.
Baraniecki.	Długopolski.	Manesterski.	Winnicki.
Bereżeznicki.	Dobrzański.	Mańczak.	Wisłocki.
Biliński.	Dziedziel.	Mścifzewski.	Witwicki.
Boiarski.	Hoszowski.	Odrzechows:	Wołkowicki.
Bratkowski.	Jamiński.	Podwysocki.	Zurakowski.
Byliński	Jaworski.	Rudnicki.	Zukotyński.

P R O C E D E N C Y A

De Kobla & Ráczkowicze

ULNICKICH HERBU SAS,

W Woiewodztwie Przemyślskim, y inszych Possessyie swioie maiących.

Bywał tęn Dom zdawna Rycerski, heroicznemi dziełami napełniony, iako poznać z Antenatow podczas woięn gwałtownych, Kawálerskiemi charakterami ozdobionych. Krzysztof Sas Ulnicki, Grzegorza Iozefa *binominis* Ulnickiego, Łowczego Owruckiego Pradziad, pisał się *de Kobla & Raszkowicze* Sas Ulnicki. Był Rotmistrzęm w Woysku Litewskim Znaku Petehorskiego, á nie tylko Roty, ále częstokroć całe Woyskowe Pułki, przy ordynansach ná podiazdy nieprzyiacielskie prowadzący zá Władysława IV. Krola, mężnie z Moskwą, Turkami, y Kozakami ucieraiąc się w okazyach niżey opisanych. Były álbowięm zá iego Rotmistrzostwá woyny, w życiu Krola pomięnionego, przez *Stanisława* Kobierzyckiego opisanym, po obraniu iego przez stany Moskiew- *Ulnicey*

skie na tron Imperátorski, á obruſzeniu ſię Roſſyiskim ná Polakow, gdy Roku 1613. dnia 13. Czerwca odebrali naśi fortecę y miaſto Smoleńſk, iak napiſał *Laudatus lib: 6. fol: 376. u Cellarego fol:* 113, á potym zá Michała Federowicza rekuperowałá Moskiewka potencya, gdzie Władyſław na tęn czas ieſzcze Krolewicz poſzedłſzy z Woyskiē Polskim, od R. 1616. przez trzy lata woynę toczył, poki ná ſamę nie wkroczył Stolicę, mſzcząc ſię ſwoiey poſpozycyi. Po wyściu z tamtąd iego, áż do Roku 1633. w uſtawicznych tamże utarczkach zoſtawał pomięniony Rotmiſtrz Ulnicki z inſzemi Woyskami, poki przez traktaty nie przyczynili kraiu Moskiewskiego Polſzcze, więcey niż na ſto mil wſzerz y wzdłuż miarkuiąc, iak piſze pomięniony *Autor fol:* 118, wyrażaiący odebrane miaſta y fortece z ſwoiemi przyległościámi, ále nie dotrzymawſzy traktatow Moskwa Smoleńſk odebrali, Litwę, y pograniczne dobra puſtoſząc, ktory iuż Krolem Władyſław zoſtáwſzy, z Krzyſztofęm Radziwiłęm W. Hetmanęm Lit: w kilka mięśięcy rekuperuiąc, wielkich niewczaſow z Woyskiem zażywali, iák piſze pomięniony *Cellarius fol:* 122. *Domuncala lignea Regi diverſorium præbebat, tuguriola ex ſtramentis, arborumq; frondibus contexta milites tegebant. Vigiliæ frequentes ſub dio, & frigore, in quibus viſitandis Rex haud negligens fuit.* Czego też doznał y Ulnicki Rotmiſtrz po mięniony, tamże będący.

Mosk'ewska woyna

Niewczásy Ulnickiego

Wſzczęła ſię potym Woyna Turecka w Moldawach, záKaſpra Gracyana Tetrarchy czy Hoſpodara tamecznego, w Ro: 1634, iák piſze *Piaſecki fol:* 480, ktorey z Litewskiemi Woyskami Rotmiſtrz Ulnicki aſſyſtował. Náſtały więkſze po śmierci Krola Władyſława woyny zá Iana Kaźimierza, ktore tákże praktykował pomięniony Ulnicki, iáko z Alexym Jmperatorē Roſſyiskim, Károlęm Guſtawęm Krolęm Szwedzkim y innych, o ktorych piſał *Paſtorius de bello Scithico*, będąc przy Zołtowodzkiey y Korſuńskiey Chmielnickiego batalij, pod Pilawcami, Lwowęm, y Zbarażęm, lub na przeſmyku, czy też w ogniu ſamym, według dánych ſobie ordynanſow, zawſze ſzczęśliwy w niebeſpieczeńſtwie, o ktorych też woynach gwałtownych piſze *Pruſzcz w Fortecy fol:* 282, z cudownemi rzeczami, pod czas nich dzieiącemi ſię, ktore lubo trwożyły woyska y Rycer-

cerſtwo, nieuſtraſzony iednak w wſzelkiey nawalności ſtawał. Tenże miał za ſobą żonę Zofią Iſkrzankę, Boguſława Iſkry Woyſkiego Smoleńſkiego Corkę, z Woynarowſkij urodzoną, á bliſką Kolligatkę imięnia Horaimow y Butowiczow, w Litwie maiących dobra ſwoie, po ktorey śmierci wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Szuyſką, niegdy Domu Xiążęcego w Moſkwie y w Litwie, z tey urodzony Woyciech Sas Ulnicki, naśladuiąc Anteceſſorow ſwoich ſłużył także woynie, żyiąc za Krola Michała Korybuta, y za Iana Sobieſkiego, tokże Rotmiſtrzem y Pułkownikiem pod znakiem Petehorſkim, á Rycerzem ſławnym przeciwko Tatarom pod Botchowem, także gdy całemu Rycerſtwu z poſpolitym ruſzeniem kazano na koń wſiadać, y ſtawać pod Gołąb, gdźie Broniewſkiego dla zdrady przekupiono, ktorego z inſzemi Rotmiſtrzami dekretował, y na tym podpiſał ſię, aby go rozśiekáć, y na kobiercu po Obozie noſząc, wołać: *Tak zdraycy każdemu ſtanie ſię.* Był pod Chocimem Ulnicki Woyceich z woyſkiem Litewſkim, przeciwko Tureckiey Monarchii, gdy Krol Michał we Lwowie ſtruty zachorował, y umarł Roku 1673, gdźie dla ambicyi Tureckiey y oczekiwania więkſzego woyſka Azyatyckiego, niechcąc przez długi czas wyniść z okopow przeciwko Rycerſtwu Polſkiemu, lubo z głodzone woyſka Koronne y Litewſkie będąc, iednak znużeni niewczaſem ná okopy Tureckie ſkoczyć muſieli, ktorym przodkował Woyciech Ulnicki z dywizyą ſwoią, mocno ich z mięſzali, y Oboz Turecki przełomawſzy ochotnie ſplądrowáli, z niemałym pożytkiem ſwoim, iáko patrzył przytomny tamże *Kwiatkiewicz* opiſuiąc, że przed trzema dniami tey wiktoryi, były znaki na powietru ku wſchodowi ſłońcá, to ieſt woyſkowe ſzyki y utarczki, ktore ſię z ſobą bardzo ucierały. Po Elekcyi Krola Iana III. roku 1674. dnia 28 Maja, gdy tenże nowo-obrany, á ieſzcze nie koronowany Sobieſki poſzedł z woyſkiem Koronnym y Litewſkim w Ukrainę, był tenże Ulnicki z Chorągwiami Petehorſkiemi, gdźie z Starſzeńſtwem ſwoim w Obozie, ciężką wytrzymawſzy zimę, Kozackie y Tatarſkie tumany poskromili, do tego Turecką imprezę, co raz bardzyi ſzerzącą ſię zaſtanowili, y wſzyſtkich nieprzyiacioł Orientalnych, z gra-

Iſkra Boguſław Woynarowſki.
Horaim Butowicz.
Woyciech Ulnicki.
Broniewſki.

nic Polskich wypędźili, á od wſzelkiego niebeſpieczeńſtwa Oyczyznę uwolnili. Był y w tych okazyach Rotmiſtrzuiący, gdy Tatarskie czambuły ſpuſtoſzyły okoliczność całą na Podolu, gdźie ſtrapieni y zgłodzeni Rycerze, będąc wielką nieprzyiaciela Tureckiego mnogością ściśnieni, ani Turcy małey kwoty Polakow zwyciężyć nie mogli, ani ſczupłe woyska naſzego obozy złąmać ich nie zdużały, aż do Traktatow ſpokoynych nakłonili ſię, Kozaczyzny z Ukrainą y Podolem na czas uſtąpiwſzy. *Te zaś wiadomości mąm z dawnych Manuſkryptow, ktore z Autorami wyrażonemi zkonfrontowałem w czaſie zgadzaiącym ſię.*

Pomieniony Woyciech Sas Ulnicki, Rotmiſtrz y Pułkownik Petchorskiego woyska Litewskiego, miał w dożywotniey przyiaźni Maryannę Szuyską, z Kniaźiow Moskiewskich á potym Litewskich, urodzoną z Wychowskiy, a Wawrzyniec Szuyski Ociec iey, był Stolnikiem Czerniechowskim. Szymon Sas Ulnicki Syn Woyciecha, ożenił ſię z Agatą Matkowską, Gabryela Matkowskiego z Kochmańskiy urodzoną, Corkę; do tey należące familie: Zołkiewskich, Wołczyńskich, Roźniatowskich, Sużańskich, y innych. Grzegorz Iozef Sas Ulnicki, Łowczy Owrucki, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Ludwiką Bogurską, Władyſława Bogurskiego, Burgrabiego Chełmskiego Corką, ktory kilka razy bywał Deputatem na Trybunał Koronny z Woiewodztwa Chełmińskiego. Matka Ludwiki Bogurskiey z Domu Frankiewiczowna, do ktorey Kolligacyi należą Bucirſcy, Paprocey, Sokołowſcy, Zierniccy, Zołtowſcy, Sempławſcy, Jakubowſcy, Leſcy, Zurakowſcy, Shorzowſcy, Starorypińſcy, &c. Antoni Sas Ulnicki, Rotmiſtrz nad woyskiem Petchorskim W.X Litewskiego, Brat Stryieczny rodzony Grzegorza Jozefa Ulnickiego, w Woiewodytwie Mińskim ma ſwoie dobra. Adam Norbert Sás Ulnicki, Syn Grzegorza Jozefa Łowczego Owruckiego.

Herby y Kolligacye *ex lumbis maternis* do Saſow Ulnickich należące, ſą te. Iskrow Herb *Topacz* Prababki Grzegorza Jozefa Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, wzwyż pomieniony ieſt Sępie skrzydło czarne, barkiem w prawą tarczy obrocone, noga u niego złota w czerwonym polu, na

hełmie

Szuyſki *Wychowſki* *Matkowſka* *Kochańska* *Kolligaci* *Bogurski* *Kolligacya* *Herb Iskrow* *Topacz*

hełmie trzy piora Strusie, tak go opisuie Paprocki w Gniaździe *fol. 907. o Herbach fol. 567. Okolski, Bielski, y Niesiecki*, ktory o Iskrach tylko wyráża *Tom: 2. fol.* że w Wołyńskim Woiewodztwie znayduią się. Władysław Iskra mąż woienny, Stolnik Buski, Porucznik Bielińskiego Podkomorzego Koronnego, *Constit. 1690. fol. 6.* zginął chwalebnie w okázyi mężnie się potykaiąc z Wołoszą 1691. Corka iego była za Bránickim Kasztelanem Halickim.

Szuyskich Kniażiow Herb *Pogonia*, Babki Grzegorzá Jozefa Ulnickiego, iest ieźdźieć zbroyny, na koniu białym; czyli też S. Ierzy, w lewą tarczy rozpędzony, na ktorego szyszaku Strusie piora białe, czarnego Smoka skrzydlástego kopią przebiiacy przez paszczękę iego otwartą; na hełmie Mitra Xiążęca z Krzyżem złotym, na tarczy pole purpurowe. Ten Dom przeniosł się z Moskwy do Polski przed Rokiem 1600. iak pisze *Starowolski declamat: contra obiect.* Bazyli Szuyski Xiążę, był na Tron Moskiewski wsadzony R. 1609. iak pisze *Kobierzycki lib. 2. fol. 69.* Jana Alexandra Chorążego Brześciańskiego wspomina *Przyłuski in Felice Luceor:* w R. 1639. Syn iego Władysław Alexander z Iadwigi Krzywczyckiey urodzony, także Chorąży Brześciański, ktoremu Justyna Kolendźianka żona iego, wystawiła srebrny nadgrobek u OO. Bernardynow w Brześciu R. 1671. Francifzek Syn iego Podstoli Brześciański. Konstantyn syn Iana Alexandra Pisarz Ziemski Brześciański, Posłował na Konwokacyą R. 1674. *Constit: fol. 13.* z kąd Kommissarzem został do zapłaty woyska, *Constit: fol. 3.* potym będąc Chorążym Brześciańskim został Deputatem do boku Krolewskiego dla obrady. *Constit. fol: 8.* z kąd był uregalizowany Pisarstwem W. X. Litewskiego, Starostwem Iałowskim y Zahalskim. Miał trzy żony *1mo* Brzozowską Woiewodzankę Brześciańską, z ktorey syn Dominik Chorąży Brześciański, Poseł na Seym R. 1703. Deputat do boku Krolewskiego do obrady. *2do* miał Konopacką Kasztelankę Chełmińską. *3tio* Ludwikę Sapieżankę, Siostrę rodzoną Woiewody Trockiego. *4to* Annę Kopciownę, Kasztelankę Trocką wdowę po Karolu Łużeckim Woiewodźie Podolskim, z ktorą miał syna Apolloniego Starostę Zahalskiego.

Szuyskich Herb Pogonia.

Szuyskich Kniaziow Kolligacya

Konopacka Sapieżanka Kopciowna Łużecki

Tegoż Konstantyna Xcia Szuyskiego corka iedna Paco-

Pacowá

Offolinska. Ogińska. wa Chorążyna W. X. Litewskiego, druga Offolińska Starościna Drohicka, y Ogińska Staroſty Uświackiego żona. Sioſtra Konſtantyna y Władysława Anna, poszła za Stanisława Ruſieckiego, Kaſztelana Mińskiego. Ierzy Konſtantyn, Cześnik Brześciański, y Sędźia Grodzki, umarł R. 1694. ktory za Jana Kazimierza Krola Polſ. we wſzyſtkich woynach z Chorągwią ſwoią mężnie ſtawał: był Deputatem na Trybunał Litewski R. 1691. pierwſza żona iego Petronella Miączyńska, Sioſtra rodzona Woiewody Wołyńskiego; druga Zardecka Sędźianka Brześciańska. Krzyſztow Podſtoli Brześciański, miał żonę Izabellę Mleczkownę Podkomorzankę Drohicką, na ktorą po śmierci Woyciecha Mleczka Woiewody Podlaskiego fortuna ſpadła. Jan Szuyski Woyſki Bracławski, zoſtawił dwoch ſynow; Jana Jerzego, ktory z Katarzyną Sawicką Woiewodzanką Brześciańską, miał pięci ſynow. Drugi ſyn Woyskiego Stanisław Skarbnik Nowogrodzki. &c.

Matkowſcy. Matkowskich Herb *Sas*, ktory iuż opiſałem, należący do Matki Grzegorza Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, ale mi Familia iey niewiadoma, iż nie maſz tego imienia w żadnym Herbarzu.

Bogurſcy. Bogurskich Herb *Szeliga*, należący do żony pomienionego Grzegorza Ulnickiego, Łowczego Owruckiego, ieſt Xiężyc żołty rogami do gory obrocony, w śrzodku niego Krzyż Kawalerski takiegoż koloru, w czerwonym polu, na hełmie Pawi ogon, inśi noſzą pięć pior Struſich, według *Paprockiego, Okolſkiego, Bielſkiego, Nieśieckiego tom: 4. fol.* 268 ktorych wſpomina *tom:* 1. *fol.* 126, piſząc ich Bogorskiemi y Bogurskiemi, ale im herb odmienił z niewiadomości, przydaiąc *Ogończyk*, gdźie powiada, że Bogurska była za Macieiem Zukowskim herbu *Prus*. Jędrzey z Kościelca Burgrabia Malborski, podpiſał Elekcyą Jana Kazimierza z Pomorskiego. Mateuſz Woyciech Bogurski Proboſzcz y Kanonik Gutſztacki, Pleban Glottowski. &c.

Krewni. A ponieważ Ulniccy maią przydomek Sas, przeto poznać łatwo, że idą od pierwſzego Genearchy ſwoiego Huyda Komeſa, Saſem zwanego, bliskiego Kolligata Daniela Krola Ruskiego, y Domow inſzych Saſem pieczętuiących ſię; ktorych będąc krew iedna, na wiele Familij podźielona, rożni ſię imięniem tylko, nie rzeczą ſamą. Krewni tedy Ulnickich

ſą wſzy-

ſą wſzyſcy, ktorych między Dygnitarzami, z początku tey familij wyraziłem z honorami ſwemi, y Domy wzaiemnie do ſiebie należą, ktorych imiona wſpomniałem pod herbownemi, oprocz tych, ktorzy poźniey przyięci ſą do herbu Saſa, albo tenże Herb przyięli w Litwie, podczas Unii z Koroną Polſką.

JAWORSCY Herbu Sas, na Jaworze w Ziemi Przemyślſkiey, pochodzą od Wanczałucha Graffa Węgierskiego, ktory za Ludwika, y Władyſława Jagiełły, Krolow Polskich oraz y Węgierskich Dźiedźicznych, zaſłużył tu ſobie przez Rycerskie dźieła, y heroiczne odwagi, że go Krol Iagiełło godnością Szlachecką ozdobił, y nadał mu dobra znaczne, na trzy mile wzdłuż w Woiewodztwie Ruskim á Ziemi Przemyślskiey leżące, to ieſt Wieś Turkę, Iaworę z attynencyami, y Ilnik, iako świadczy Przywilij w Medyce dany *Feria quarta intra octavas S. Joannis Baptiſtæ, Anno* 1431, ktorego to Przywileiu, iako y innych potym Krolow Polskich z kilką Przywileiow razem ieſt obláta w Ziemſtwie Przemyślskim *Feria tertia poſt Feſtum S. Margarethæ Virginis & Martiris, Anno Domini* 1633. Pomieniony Graff Wanczałuchus, maiąc synow trzech, Zanká, Chodka, y Iwanka, podźielił między nich dobra pomienione. Zanko oſiadł ná Iáworze, od ktorego Iaworſcy; Chodko na Turce, od ktorego Tureccy; Iwanko na Ilniku, od ktorego poszli Ilniccy; ktorym to herb Sas, z Węgier przenieſiony, nadany ieſt.

Iáworſcy. Wanczáłuch. *Iaworſcy Tureccy. Ilniccy.*

BARANIECCY Herbu Sas, w Ziemi Przemyślskiey, ktorych wſpomina *Nieſiecki tom* 1. *fol.* 37. nie wiedząc o herbie, iż Stanisław Bárániecki, około Roku 1550, miał Katarzynę Stáńkowską, Dźiedźiczkę na Stáńkowie, Dołhyni, Morſżynie, Folifzowie, y Strzelkowie; Synow z nią *procreavit* dwoch, Iana y Staniſława, y Corkę Iadwigę, za Staniſławem Orzechowskim, Piſarzem Przemyślskim, Stefan złączył ſię z Domaniewską na Wołyniu. Potym piſze pomieniony *Nieſiecki tom:* 4 *fol* 788, te ſłowa: Báraniecki *herbu Sas,* o tych mowiłem w pierwſzym Tomie, álem ich Herbu nie wiedźiał. Z tych Damian Bárániecki, Sędźia Kapturowy Lwowski 1737. Ia tyle dopiſuię, iż Bazyli Baraniecki, herbu Sas, był Dźiedźicem *in certis ſortibus* Baczyna w Ziemi Przemyślskiey, ſyn iego Marcin Baraniecki, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Anną Wro-

Bárániecki. Stáńkowſka. Orzechowſki. Domaniewſka.

Wroblewska. ną Wroblewską, z ktorych urodzony Ian Baraniecki, Subdelegat Grodzki Hálicki 1757.

Długopolscy. DŁUGOPOLSCY Herbu *Sas*, ktorych spomina *Niesiecki tom. 2. fol: 39.* mowiąc: Na Wołyniu widźiałem iednego z nich nadgrobek z tym Herbem. Długopolska była za Karsznicki. Stanisławem Karsznickim, Kasztelanem Wieluńskim. Ia dalszą mam o nich relacyą, iż Przodkowie ich pochodzą z Krakowskiego, byli y w Sieradzkim, iż Ciotka teraźnieyszych Kry- Kárszniski. styna Długopolska, była za Karsznickim Chorążym Ziemi Wieluńskiey, o mil siedm od Częstochowy. Kazimierz Długopolski Miecznik Łukowski, służył za Towarzysz z Xiążęciem Radźiwiłem, Kanclerzem W.X Litewskiego, ktory po- Borkowska. tym osiadł w Brzeskim Woiewodztwie, miał *1mô votô* Borko- Turowska wską, z ktorey Ian; *2dô votô* Turowską, z ktorey Iozef Protonotaryusz Apostolski, Kanonik Katedralny Kiiowski, Proboszcz Karoliński, Ianowski na Polesiu y Bereski Pleban, w Woiewodztwie y Dyecezyi Brzeskiey, á Powiecie Pińskim Beneficyi situowánych, drugi Brat iego rodzony Xiądz Iozef y Niepokoyczycka Iakub Swiecki; *tertiô votô* Kazimierz pomieniony miał Niepokoyczycką, z ktorey Tomász; ci wszyscy *in vivis* 1757. Stryi tychże Benedykt, na Wołyniu zostawił po sobie synow trzech.

HORDYNSCY herbu Sas, z ktorych Stefan Hordyński, Miecznik Kiiowski, Vicesgerent Grodzki Lwowski 1751.

SIE:

SIENIUTA HERB.

EPIGRAMMA.

Vexillum complexa Crucis, signumq; salutis,
Stemmata, victores hostibus esse docent.
Totum nempe videns grassantia fata per orbem,
Mars venit, & veniens bellica signa tulit.
Magna Crucis Sanctæ melius Vexilla secutus,
Hoc Labarô mundum & tartara victa fecit.

ABRYS HERBOWNY.

Ieſt nie cała Chorągiew woienna, iakiey Chrześcianie w okazyach przeciwko Poganom zażywali z Krzyżem, zaſtawiaiąc ſię za Wiarę świętą Katolicką, ktore to znaki zwyczaiem Rzymſkim y Patryarchow Hierozolimſkich dawnością na woynach, przeciwko nieprzyiacielom Krzyża y Kościoła Bożego miewali, tym kſztałtem iednak rozwinione, iako teraźnieyſze chorągwie, woyſkowe: ta zaś Chorągiew ieſt koloru białego, Krzyż iakoby wiſzący cały niebieſki, w polu czerwonym. Wiadomá ta ieſt expozycya wſzyſtkim Hiſto- *Opiſanie Herbu.*

rykom dawnym, ktorzy pisali *de persecutione Christianorum tempore Ecclesiae primitivae*; przeto omylił się, kto napisał, iż to iest *Chorągiew Kościelna*: takie bowiem chorągwie ieszcze nastały od czasow Konstantyna Wielkiego pierwszego Katolickiego Cesarza, y Swiętego Sylwestra pierwszego Papieża, na początku czwartego wieku po Narodzeniu Chrystusowym, gdy ten Swięty Cesarz wszystkie Chorągwie woyska swoiego, znakiem Krzyża Swiętego naznaczyć kazał, z tym napisem; iako mu BOG na powietrzu pokazał: *In hoc signo vinces*, o czym *Baronius ex Prudentio* tymi wierszami świadczy:

Dokumentá.

CHRISTUS purpureum, gemmanti textus in auro,
Signabat labarum, clypeorum insignia CHRISTUS
Scripserat, ardebat summis Crux addita cristis.

A dopiero po tryumfach iuż generalnych Konstantyna Wielkiego z pogaństwa, y po odebraniu Ziemi świętey Hierusalem, na wieczną pamiątkę z nim tryumfuiącego Kościoła Rzymskiego (nie mowiąc tu *de triumphanti Ecclesia* z Wybranemi Pańskiemi w Niebie) przed ludzmi zgromadzonemi, iako to woyskiem Chrystusowym, pod czas processyi poczęto nosić chorągwie, iakich y teraz używaią, wiszących na doł, iż iuż nie są znakami woiuiącemi. Na ostatek, dla dokumentu oczywistego, że to iest Chorągiew woienna, á nie Kościelna, kładę tu text *Okolskiego tom.* 3. *fol.* 111. ktory pisał z starożytnych y dawnieyszych przed sobą Historykow. *Originem verò armorum Simeoni militi inde concessam, ipsa gentilitia instruunt, quod in bello cruento nedum fortiter & stabili animo pugnaverit, sed medios inter hostes, suorum victricia signa jam ab hoste pressa & lacera prospere eduxerit hostesq; prostraverit.* Coż tedy na tey woynie miała tám za sprawę Kościelna chorągiew? ile że to był akt woienny á nie Kościelny, na ktorym znakow opuszczonych tylko pod czas processyi zażywano. czemu same iego sprzeciwiaią się słowa, *suorum victricia signa &c.* to ieść tedy nie Kościelne, ale zwycięzkie znaki, to iest woienną chorągiew bydź rozumie. Co y dáley rozumie pisząc: *fol.* 112. *Arma á Duce Volhiniae & Vlodimiriae concessa, ob praeclara in Castris & bello merita fuerunt,* iako niżey.

ORIGINAŁ HERBU.

Początki tego zaszczytu dopiero namieniłem, obszerniey

iednak

iednak z *Baroniuſza* y inſzych Hiſtorykow dochodzę, iż znak tey Chorągwi z Krzyżem niebieſkim ma pierwiaſtki ſwoie, lubo nie herbowne, ale woyſkowe od Wielkiego Konſtantyna Ceſarza, ktoremi przed expedycyą do Ziemi świętey Krzyż ná Niebie pokazał ſię z wyrażonym wyżey napiſem, dla czego Krzyżami niebieſkiego koloru, chorągwie woyſka ſwoiego wſzyſtkie poznaczyć kazał białe, niewinność Chrześciańską reprezentuiące. A ponieważ z *Paprockiego o herbach fol: 674, y w Gnieździe Cnoty fol:* 1126. piſze *Okolſki loco citato: A Ducibus Ruſſiæ & Volodomiriæ conceſſa fuerunt militi dicto Sien, qui ex Valbynia militem ducebat Sien Ruthenum, Semianum latine, ſeu Simeonem ſignificat, á quo filij* Sienuty *&* Sieniutæ, *atq;* Sieniutovitij *nuncupati fuerant. Antiqua & multis meritis clara Familia apud ſuos Principes, quòd ipſa linea Familiæ, atq; diverſæ illarum poſſeſſiones demonſtrant, atq; tituli cum dignitatibus Regni edocent. Originem verò armorum Simeoni militi inde conceſſam &c.* iako wyżey. Toć tedy poznać, iż ten herb ieſt w ten czas nadany, gdy ieſzcze Xiążę Włodzimirz żył będący Katolikiem, roku albowiem 1001. wielkie między Synami iego wſzczęły ſię domowe kollizye, y utarczki między *Wiſſesławem* Xiążęciem Nowogrodzkim, *Stanisławem* Smoleńſkim, *Sadysławem* Pleſzkowſkim, *Wutdewołodą* Włodźimirſkim, *Poſzcziſdem* Wołyńſkim, y ieſzcze z innemi ſobie pokrewnemi, z ktorych Swętopełka Kiiowſczyznę odebrał, á bráci *Chleba y Boryſſa*, między Swiętych w krotce policzonych, zámordował; ktore okazye, y dalſze potym naſtępuiące, poltronne y ſąſiedzkie narody na ſiebie poruſzyły, o czym *Cromerus lib: 7. fol:* 185 *& ſequent.* Iednak zmogłſzy ſię Xiążęta Ruſkie, iako Bolesławowi Polſkiemu, tak y Kolomanowi Węgierſkiemu, Krolom odpor dawſzy, Krolami zwać ſię poczęli, iak piſze *Cellarius Deſcriptio: Reg: Polon: fol: 305. Quamvis autem Hungari in Ruſſia nihil retinuerunt, ipſorum tamen Reges ſe Galatiæ ſeu Halitiæ & Lodomeriæ, quam Cromerus lib: 7 fol:* 186. *Vladimiriam eſſe arbitratur, Reges appellare ſoliti ſunt. Tunc temporis inter Ruſſos magna potentia eminebat. Daniel Romani filius, qui per Opiſſonem Nuncium Apoſtolicum á Papa obtinuit titulum Regium & coronam, quòd pollicitus fuerat, cum ſuis ſubditis ſe Romano Catholicam fidem amplexurum, & Chriſtianas Religiones contra Tar-*

Początki Herbowne

Dowody

taros defensurum esse. Sed promiss s non stans, Tartaris & Lithvanis Poloniam bello adorientibus. adjumento fuit. Krotko mowiąc, iż po nim nastąpił Leo bez tytułu Krolewskiego, ktory około roku 1280, naywyższe rządy Xięstwa Ruskiego administrował, á potym Kazimierz II. y Władysław II. Krolowie Polscy, część południową Rusi odebrali, á zaś Lubart Syn Gedymina Xiążęcia Litewskiego, część pułnocną wziął po żonie, resztę Rusi dostało się Bolesławowi Xiążęciu Mazowieckiemu, ktory z Ruski był urodzony. Czytáć o tym nie tylko pomienionego *Kromera lib: 1. de origine & rebus gestis Polonorum*, ale też Kronikę Ruską, ktora iest napisana przez lat siedmset, áż do roku 1554.

To do zrozumienia przełożywszy, ponieważ nie mamy czasu, ani determinowaney bátálii, kiedy *Sieniuta* pierwszy Genearcha Domu tego, otrzymáł herb swoy zá dźieła Rycerskie, podczas woyny Chrześciáńskiey, iak *Paprocki y Okolski* pisze; łatwá, á rzetelna może bydź z tąd indagacya; iż ponieważ *á Ducibus Russiæ & Vlodimiriæ concessa fuerunt militi dicta Sien &c.* toć nie pierwey, niżli Xiązę cáłey Rusi Włodźimirz żył, ktorego Synowie pozostali partykularnemi Xiążętami roku 1001. albo też poźniey, gdy po zabiciu braci swoich Chleba Xiążęcia Rostowskiego, y Boryssa Xiążęcia Murowskiego, roku 1004. zostali heretykami wyklętemi od Kościoła Bożego, gdy Swatopełkę bratoboycę ziemia żywo pożarła, roztąpiwszy się pod nim, po lasach błąkaiącym się, o czym *Cromerus & Strykowski fol: 166. & sequentib9 u Pruszcza fol. 30, & sequent:* bo iuż potym byli Herezyarchami, iako poznać z *Dánielá* Xiązęcia Ruskiego, ktory deklarował bydź Katolikiem, y miał mieć sobie koronę Ruską konferowaną, iakom namienił, potym zaś poszli w niewolą y *fœudum* Krolow y Xiążąt pomienionych, przez co nie było okazyi woiować za wiarę Chrześciańska przeciwko Pogaństwom, ále ieszcze w ten czas, gdy Xiążę Włodźimirz będący prawym Katolikiem, miewał wielkie woyny z Xiążętami Litewskiemi, na ten czas w pogáństwie zostaiącemi, y Hanami Tatarskiemi, o czym pomieniona Kronika Ruska opisuie. Z tąd się tedy prawdźi, iż około roku 1000. konferowány iest herb wyrażony *Symeonowi* Rycerzowi, á raczey Wodzowi, z Xiążąt Ruskich pochodzącemu, iako wyraża *Sieniutow* Genealogiá, z dawnych munimentow y dowodow swoich.

PRO-

PROCEDENCYA SIENIUTOW LACHOWIECKICH.

Sieniutowie Lachowiecey

WPrawdźie ten Dom ſtarożytny, od początkow ſwoich, ſlachetnego imienia do tych czas nigdy nie odmieniał, iako inſze od włości, á po ſtaroświecku imion, to ieſt wśiow nábytych w rożne nazwiſka ſą dyſtyngwowani; przecież od poźnieyſzych Hiſtorykow ma ſwoie nieukontentowanie, częścią dla herbu nie dobrze wyprowadzonego, częścią dla procedencyi pomięſzáney: bo lubo *Páter Nieſiecki tom: 4. fol:* 99. iako inſze Famulie, z wielką pracą, y zaiſte naſzego wieku nie porownaną, zebrać uſiłował y napiſał; tak y tę Genealogią wcale nie ze złości, lubo omylnie w niektorych punktach, wydrukował tymi słowami: *Sieniuta Herb*, Chorągiew Kościelna bydź powinna, ále nie zupełna, bo iedney poły od lewego boku tárczy nie doſtaie, Krzyż miaſto przedniey poły iakoby wiſzący, zgoła herb ten iak u Siemionowiczow, tylko że bez Krzyża y poły iedney, Krzyż powinien bydź niebieſki, chorągiew biała, pole tarczy czerwone, tak go opiſuie *Okolſki tom:* 3. *fol.* 111. w Okolskim przecię *loco citato* nie maſz tego, żeby to była Chorągiew Kościelna: bo tylko te słowa piſze: *eſt medium vexillum latum in campo rubeo, crux quaſi pendens integra coloris cœleſtini, vexillum coloris albi.* y więcey nic daley. *De origine* tenże Autor zgadza ſię z Okolskim y z inſzemi; iednak trzech pior na hełmie nie wſpominaią dawnieyſi, ále tylko kłádźie Koronę tenże Okolski, ma iednak po ſobie náto Autora X. Koiałowicza *in M.S.* ktorego cytuie. Potym wyprowadza Sieniutow procedencyą, ktorą tu kładę mało odmieniwſzy. Jozef Sieniuta ſyn Semfroniego z Anną Kaleniczanką, oſtatnią z tego Domu, zpłodźił trzy corki, Nowoſielecką, Katarzynę Kutrowską, Janową Hołoniewską, Podwoiewodźiną Kiiowską, y ſynow: Grzegorza y Romana, czyli Remigiana. Z tych Grzegorz, z Anny Patrykiiowny miał corek cztery, Zofią Bohowitynową, Anaſtazyą Szumską, Kátarzynę Marcinową, Czaplicową Elżbietę, tá poſzła *1mô voto* za Deniſzka Staroſtę Zytomirskiego, *2do* za Myſzkę Kaſztelanica Wołyńskiego; y ſynow dwoch,

Kaleniczanka
Nowoſielecka
Kutrowſka
Hołoniewſka,
Patrykiiowna
Bohowitynowa
Szumſka.
Czaplicowa
Deniſzko
Myſzka,

Mateuſza, ten zſzedł bezpotomny, y Teodora Woyskiego Krzemienieckiego, ten ſię złączył dożywotnie z Katarzyną Firleiowną, Woiewodzanką Lubelską, z niey było trzech ſynow, Mikołay bezdźietny y Abraham, ktoremu Zofia Zborowska z Konarskiey urodzona, Kaſztelanką Gnieźnieńska y Hetmanowna Polna Koronna, wdową po Jerzym Radźiwile, Xiążęciu ná Dubinkach, Káſztelánie Trockim, powiła corki, Annę y Dorotę. Druga żoná Siemińska, miała corkę Katarzynę Władyſławowi Leſzczyńskiemu, Podkomorzemu Brześciańskiemu zaślubioną, y ſynow dwoch, Krzyſztofa y Pawła, ktory Kalwińskie błędy odrzuciwſzy, fundował OO. Dominikanow w Lachowicach, w dźiedźicznych ſwoich dobrach. *Okol. Ruſſ: Florida fol* 90. żona iego Niemierzycowna; y Piotra dźiedźica ná Lachowcach, Kobylinie y Zdunach, żona iego Wilamowna Jadwiga z Kaliſzan, z ktorey corka Anna Piotrá Adama Opalińskiego, Podkomorzego Poznańskiego, y Starośty Srzemskiego małżonka, zeſzła z tego świata w roku 1672. ſyn Krzyſztow Paweł *binominis*, ktorego żoná iego Tereſſ. Opalińská, Krzyſztofa Woiewody Poznańskiego corka, ktora potym żyła z Niemierzycem, a daley z Brzezą, Woiewodą Poznáńskim. Roman drugi ſyn Grzegorza z Kaleniczanki, Rotmiſtrz Krolewski, miał za ſobą Annę Chomiąkowską, ta była potym zá Swiżewskim, z ktorey zpłodźił Iwana, ten dwa razy śluby małżeńskie ponawiał, raz z Kraſińską, drugi raz z Anną Kościuſzkiewiczowną wdową po Chłobołtowskim, z tey ſyn Hrehory, żona iego pierwſza Wyżdżanká, druga Maruſſa Bałbáſowna Roſtocka, ſynowie z tey czterey. Pierwſzy Konſtantyn, żony iego, Kryſtyna Witonicka, druga Maryánna Mniſzkowna, potomſtwo iego, Jan Piſarz Grodzki Krzemieniecki, y Boguſſáw; Corki Zuzanná Kopyſtyńska, y Agnięſzka. Drugi Moyżeſz, ten z Wskrzyńską miał ſyná Samuelá, corka Anná z Porwanieckim. Trzeci Alexander, żoná iego pierwſzá Dźiuſzańská, druga Kołpytowská, ſynowie Jerzy, Wácłáw, Roman, y Alexander, y corka Anna. Czwarty Jędrzey Wacław Sieniuta, brat Jerzego Románа y Alexandrá, zoſtawił dwoch ſynow, iednego Ięrzeia Miecznika Poznáńskiego, od ktorego ieſt dwoch ſynow, Antoni Podſtoli Dobrzyński, y Michał Miecznik Poznański. Drugiego Alexandrá Stolnika, Wieluńskiego, od ktorego tákże ſą dway ſynowie

Firleiowna. Zborowſka Konarska. Rádźiwił. Siemińska. Leſzczyński. Niemierzycowna. Wilamowna. Opalińſki. Brzeza. Kaleniczánka. Chomiąkowska. Swiżewski. Kraſińska. Kościuſzkiewiczowna. Chłobołtowski. Wyżdżanká. Roſtocká. Witonicka. Mniſzkowna. Kopystyńſká. Wkrzyńſka. Porwaniecki. Dźiuſzanka. Kołpytowska.

Herbarz. W Jmci Pana Jozefa z Biały Pory Gorskiego

nowie, Antoni Stolnik Owrucki, drugi Ian Horodniczy Krzemieniecki. Nadto Konſtanty Sieniuta zpłodźił Janá Woyskiego Łuckiego, y Piſarzá Grodzkiego Krzemienieckiego, ktorego ſynowie trzey: Antoni w Zákonie *Soc: Jeſu.* Jozef umarł, zoſtawiwſzy dwie corki, y Konſtantyn. *Okolski* zaś *tom: 3. fol:* 112, tę procedencyą tymi ſłowami opiſuie, z dawnieyſzych informacyi. *Sienius, ſeu* Simeon, *cui primum talia nobilitatis arma à Duce Volhyniæ & Vlodomiriæ conceſſa, ob preclara in Caſtris & bello merita fuerant. Sieniutowicz filius Sienij, à quo cognomen poſteritas ex nomine proprio aſſumpſit. Sieniuta cognomen antecedens* Sieniutowicz *inter nobiles Polonos, aliam terminationem accepit nempe* Sieniuta, *eo itaq; cognomine familia prædicta etiam in præſens nominatur. Supronius ſeu Sempronius Sieniutowicz, alias* Sieniuta, *reliquit filium Juſcum, ſeu Ioſephum, qui reliquit filias tres,* 1. *Novoſieleccij,* 2. *Kutrowſcij,* 3. *Holoniewſcii conſortes, & filios duos* Hreborium *ſeu Gregorium, & Romanum ſive* Remigium. *Hreborius ſuſcepit ex coniuge duos filios & 4 filias. Matthæum, qui ſteriliter deceſſit, & Fedorium ſive Theodorum Tribunum Cremenecenſem,* ut Paprocki in 2. Opere, *qui reliquit Nicolaum ſterilem, Abrahamum, cujus filii Petrus, Anna, Dorothea, Catharina, & Chriſtophorum, qui ſumptu proprio in Moſchoviam deduxit vexillum, Fundator Ordinis Prædicat: in Lachowce, dum ex Calviniſmo redierat ad gremium Eccleſiæ S. Romanæ, ſed poſtmodum Arianus infelices finivit dies. Filiæ* Hreborii *erant Sophia Bobovinii conſors, quæ reliquerat filias,* 1. *Malinſcii Danielis Vexilliferi Volhynenſis,* 2. *Wielhorſcii,* 3. *Szaſkiewicii conſortes, altera Anaſtaſia Szumſcii, tertia Catharina Czaplicii, quarta Eliſabeth, quæ primum Capitanei Zytomirienſis Deniſko, poſt filii Caſtellani Volhyniæ Myſzko conſortes. Romanus alter* Hreorii *filius, reliquit* Hreborium *& Juanum ſeu Joannem.* Hreborius *quatuor filios reliquit, Alexandrum, qui habet filios, Georgium, Venceslaum, Romanum, Alexandrum, & Annam, Andream Moyſen, & Conſtantium. Ivanis autem filij, Nicolaus &* Andreas. Petrus *Sieniuta ex Abrahamo natus, hæres omnium bonorum unicus, Chriſtophori Sieniutæ, in exteris Nationibus literis, lingvis & arte militari ornatus, adhibet intentum, ut* Regi, *Patriæ, &* Reipublicæ *digna præſtet, more majorum & anteceſſorum obſequia, tenet matrimonium cum Wilami filia, ex qua ſuſcepit prolem, natus eſt* Petrus *ex* Sophia *Zboro-*

Nowoſielecki
Kurowski
Hołoniowski
Bobowitjn
Małyński
Wiell orski
Szaſzkiewicz,
Szumski
Czaplic
Deniſzko
Myſzko
Zborowſki

Konarska *wska, quam progenuit Konarska. Parentem verò suum genuit*
Firlejowna *Firleiowna.*

Tych tedy wyrażonych Herbarzow, ułatwiaiąc differencye o Familii Sieniutow Lachowieckich, potrzeba wiedźieć, iż Sieniutami zowiąc się od pierwszego Geneárchy swoiego Symeoná, po Rusku Sieniutá, y potomstwa iego Sieniutowiczow, iako iest wyrażono wyżey; gdy potym nabyli dźiedźictwa z Kluczem Lachowieckim na Wołyniu, w Powiecie Krzemienieckim, gdźie Klasztor OO. Dominikanow fundowali, oczym *Okolski* wzwyż pomieniony z *Paprockiego*, nazwani są od tychże Dobr dźiedźicznych Láchowiec, Lachowieckiemi. A lubo w przerzeczonych Herbarzach wyprowádzona iest procedencyá daley, iak do Wacława Sieniuty Lachowieckiego, ná ktorym ieszcze *Paprocki* w swoim Herbárzu przestał; wiele iednak potym errorow znayduie się, dla czego tu rzetelną w dalszym czasie notuię Geneálogią.

Sieniutowie. Lachowieccy.

Dalsza procedencya. Ten Wacław Sieniuta Lachowiecki, Dźiad teraźnieyszego wieku żyiących Sukcessorow, miał synow dwoch, Jędrzeia Chorążego Parnáwskiego, y Alexandra Stolnika Wieluńskiego, bywaiącego w rożnych okazyách woiennych, ktory dostał się był w niewolą pod Podhaycami Tatarom, y był u nich w areszcie dwie lecie, zkąd wyszedłszy, kochał się w pokorze, sprawiedliwości, y Duchownym osobom dobrze czynił, iałmużnami znácznemi opatruiąc ich. Jędrzey, Stryi teráźnieyszych, zostáwił dwoch synow, Antoniego Sieniutę Lachowieckiego, Podstolego Dobrzyńskiego, y Michała Miecznika Poznańskiego. Alexander brat rodzony Jędrzeia, Stolnik Wieluński, zostawił Antoniego Stolnika Owruckiego, ktory wyniosł się do Litwy w Woiewodztwo Brzeskie, má za sobą Annę Tyszkowską, ktorą zrodziła Sapieżanká, Woiewodzanka Brzeska, tey zaś matką była Urszula Daniłowiczowná, Kraycząnka Koronna. Pomieniony zaś Antoni Stolnik Owrucki, z Anną Tyszkowską maią tylko syna iednego Alexandra, ále wielkiey nadźiei potomka, ktoremu *benedicat Dominus.* Drugi syn, pomienionego Alexandra Stolnika Wieluńskiego, Jan Sieniuta Lachowiecki, Horodniczy Krzemieniecki, mieszka w Powiecie Krzemienieckim na Wołyniu, maiący dźiedźiczną substancyą oycowską znaczną pod Jampolem, *in vivis* zostaie z Rzeczyczką żoną swoią.

Tyszkowska. Sapieżanka. Daniłowiczowna. Rzeczyczka.

Ze zaś

Że záś P. *Niesiecki* wzwyż wyrázonym mieyscu, wspomina tylko procedencyą do Konstantego Sieniuty, potrzeba wiedźieć, iż od niego pochodźił Jan Sieniuta Woyski Łucki, y Pisarz Grodzki Krzemieniecki, á ten był wźięty od Panow, ná rozgraniczeniach zażywany w wielkich sprawach, bo się znał dobrze ná Geometryi; zostawił zaś trzech synow y corek pięć, syn starszy Antoni Sieniutá Jezuitą został, człek estymowany w Zakonie y u Panow, mianowicie u Xiążęciá Jánusza nieboszczyka Wiśniowieckiego, Kasztelaná Krakowskiego, będąc przez lat nie mało ná dworze iego, był Rektorem w Krzemieńcu czas nie mały, potym Rektorem *Collegium* Sendomirskiego, teraz gdy to piszę, Rektorem w Krasnymstawie. Drugi syn Jozef Sieniuta, Woyski Czerniechowski, ten zostawił corek dwie, iedná zá Wolskim Chorążym Czerniechowskim, druga za Hulewiczem. Trzeci syn Konstanty Sieniuta Stolnik Czerniechowski, zostawił corkę *in minorennitate*, dźiedźiczkę substancyi w Powiecie Łuckim; corki zaś nieboszczyka Pisarza poszły za mąż, iedna zá Humienieckiego, druga zá Szybińskiego, trzecia była za Woynarowskim Podstarościm Włodźimirskim, á teraźnieyszym Deputatem Wołyńskim; czwarta także zá bratem iego rodzonym Stefanem Woynárowskim, piąta zá Sadowskim. Tenże sam Jan Sieniuta Pisarz Grodzki Krzemieniecki, miał znaczną substancyą w Powiecie Łuckim y Krzemienieckim. *Wolski* *Hulewicz* *Humieniecki* *Szybiński* *Woynarowski* *Sadowski.*

SLEPOWRON herb, iest opisány w Tomie pierwszym Herbarza iego, pod tytułem *Korwin*, z wyrażeniem Familij do niego należących, tu wspominam Bagnickich herbu Slepowron, ktorzy przydomek maią Kluszowie, są w Koronie Polskiey y w Wielkim Xięstwie Litewskim, záłczyceni w Powiatách rożnemi Urzędámi. Jan Bagnicki syn Balrazará Bagieńskiego, ktory miał dobra na Podlasiu w Powiecie Brańskim, w Paráfii Topczewskiey Bagieńskie nazwane, ten pod czas Rewolucyi Szwedzkiey y Moskiewskiey, gdy był Szwedom przeciwney partyi, unikaiąc od Szwedow do Litwy, zostawiwszy w domu braci swoich Grzegorza, y Stanisława, chcąc się przed Szwedami lepiey utaić, w Litwie sobie przezwisko odmienił Bagieńskiego, służąc potym po Husarsku pod złotą Chorągwią Krolewską, ktora w Połocku stawa, ná- *Bagnickyi*

bywszy dobra w Powiecie Lidzkim, poiął *in sociam vitæ* Io-
Wińcza annę Winczankę, siostrę stryieczną Sędźiego Grodzkiego Li-
dzkiego Wińczy, z ktorą miał czterech synow, Kazimierza,
Chryzostoma, Łukasza, Floryána, y dwie corki Teressę, y
Marcyánnę. Pisze o nich *Paprocki y Niesiecki tom: 1 fol: 26.*
tymi słowy: Bagieńscy (iak się zdawna zwali) *herbu Slepo-
wron*, w Woiewodztwie Mazowieckim. Paprocki świadczy,
że się przedtym z Wąsosza pisali, álec teraz iuż się niekto-
rzy z nich z Bagienic piszą. Adam Woyski Ziemski Łom-
żyński roku 1632, Ian z Ziemi Ciechanowskiey, Iákub z Łom-
żyńskiey, Paweł z Czerskiey, Stanisław z Woiewodztwa Ka-
liskiego, Kazimierz z Płockiego, Roku 1697. podpisali Ele-
kcyą Krolow Polskich. Salomea Bagieńska Professa Klá-
sztoru Sądeckiego roku 1700.

Komeccy. KOMECCY z Kownat w Mazowszu, w Ziemi Ciecha-
nowskiey, herbu Slepowron. Melchior Komecki w Woie-
wodztwie Krakowskim y Kuiawskim Brzeskim, podczas Szwe-
dow zá Krola Ianá Kazimierza, obrońca Klasztoru Panien
Zakonnych w Staniątkach pod Krakowem, y tamże pogrze-
biony leży. Od niego czterech synow: Woyciech w Kra-
kowskim, Alexander w Kuiawach, Sebastyan Kanonik Kra-
kowski y Kuiawski, Proboszcz Sendomirski, wielekroć razy
Deputat ná Trybunał Koronny. Ian brat iego z powtor-
ney żony także Krakowski, Kuiawski, y Płocki Kanonik. Ich
nadgrobki widźieć w Katedrze Krakowskiey.

Od Woyciecha w Krakowskim pięciu synow, Ian Bur-
grabia Zamkowy, y Pisarz Grodzki Krakowski, Poseł z te-
goż Woiewodztwa ná Seym Grodźiński w Roku 1718. Iozef
Franciszkan, Mikołay Miechowitá, Kazimierz Norbertanin,
y Stanisław bezpotomny. Od Iana Burgrabiego Franciszek
syn także Burgrabia Zamku Krakowskiego, miał za sobą An-
Skarbkowna toninę Skarbkownę Borowską, Podkomorzankę Sendomirską:
od nich potomstwo zostaie.

Od Alexandra w Kuiawach trzech synow, Franciszek Pod-
stoli Iunowłocławski, y Sędźia Grodzki Kowalski, Seba-
styan Kustosz Katedralny Krakowski, y Dźiekan Kuiawski,
Ian bezpotomny. Od Franciszka Podstolego, trzech synow,
Michał Maurycy, Kanonik teraźnieyszy Gnieźnieński, y ten-
że Kustosz Katedralny Krakowski, Stefan y Bernardyn bra-
cia.

SŁONC

SŁONCE z ORŁEM,
Albo LASKARY HERB.

EPIGRAMMA.

Pectore præſentat ſolem celeberrimus Ales,
Quod ſuper aſtra ferat longiùs inde caput.
Cumque DEUS ſolium poſuit ſibi ſolis in aſtro,
Hæc Aquila adhæſit prope miniſtra Jovi.
Non potuit certè Ales Rex magis eſſe ſerenus,
Sidere quàm tanto clarus in orbe nitet.

ABRYS HERBOWNY.

Tá Prozapiá, od ſtarożytności y nie pámiętnych wiekow, *Opiſanie Herbu.* má herb dwoygłownego Orła czarnego, z roſpoſtartemi do lotu ſkrzydłami, y ſłońcem ná pierſiach promieniſtym, Imperatorſką koroną ozdobionego, ná tarczy rownie połową odmienney, ieſt z wierzchu pole złote, od dołu zaś niebieſkie, á nad tarczą ſtaroświecka korona złota, zdawności ſwoiey. Niegdźie ten herb obſerwowany ieſt z inſzemi inſigniámi, reſpektem iakiego tytułu nowego, przy ſwoim honorze nabytemi, według dokumentow y Hiſtorykow niżyi wſpomnio-

mnionych. Zgołá, podobny ten herb ieſt herbowi *Kantakuzen* zwanemu u *Nieſieckiego tom: 2. fol: 477*; o ktorym powiada te ſłowa: Nim ſię pieczętuią Kantákuzenowie, z Grecyi do nas przyſzedłſzy, kędy tá familiá w Ceſarzach Wſchodnich Paleologách, z niemi zkrewnioná prym trzymała, *o ktorych wzmianka ieſt niżyi.* Daley wſpomina tu w Polſzcze rozrodżonych, ále nie wſzyſtkich, bo y Dom Potockich *herbu Pilawa*, z niemi z krewniony ieſt, przez Maryą Mochilankę, Ieremiego Multańskiego Hoſpodara corkę, ze krwi Paleologow Ceſarzow Greckich pochodzącą.

ORIGINAŁ HERBU.

Początki Herbu. Dla wielu wiekow przeſzłych, od początku powżiętego zaſzczytu tego, nie można czaſu determinowáć, ktorego wyrázony herb naſtał, y komu ieſt nadany, albo od kogo z ſwoiey Prozapii uformowany, iako też wiedźieć nie można o początku imięnia Laskáryſow, lubo z ich procedencyi od wielu w rożnych mieyſcach mamy wiadomość, y przez nieuſtaiące czaſy dotąd ſłyną. O nich piſał *Grzegorz*, ktory *de rebûs Græcorum lib: 4.* rozumie, że wraz z Miaſtem Herakleą, bliſko brzegu Meliáckiego zakrętu fundowánym, tenże herb poiawił ſię, ponieważ trzy przedmieściá przednieyſze tamże, imięniem Laſkaryſow zowią ſię. Od Laryſſy zaś wyſpy przyległey Poſſidońſkiemu miaſtu, dlá mnoſtwa Orłow y rodowitego zaſzczytu ſłońca, ná Pałácach y rezydencyach obſerwowanego, niektorzy początek herbu tego bydź rozumieią, naybardźiey funduiąc ſię ná inſkrypcyi, *à Mercatore in tabulis Græciæ cytowaney*, ktora z Greckiego ięzyká ná Łaciń-

Dawność tey Prozapij. ſki, tak ſię rozumie: *D. D. Laſcaris Græciæ Gloriæ quia Lariſſæ Gentis.* Hiſtoryk *Fulginat de rebus Imperatorum Græciæ lib: 4. cap: 23.* od tyſiąc dźiewięćſet lat, od Lyſſii miaſta Peloponezu, Laſkariſſow imięnia początki bydź ſądźi, będąc ſkonwinkowany rożnemi Przywileiami oczywiſtemi, od Teodora II.

Teodor II Imperator Laſkárego Imperatorá, temu miaſtu pozwolonemi.

PROCE-

PROCEDENCYA
W rożnych Imperiach, Kroleſtwach, Pańſtwach, y w Koronie Polſkiey,
GODZIĘMBOW LASKARYCH, *HERBU SWOIEGO.*

Bądź rzecz wątpliwa, o początkach herbu imięnia wyrażonego, to iednak pewna, co piſze *Fulginat lib.* 15. *de rebus Græcorū*, iak liczna rodowitość była Laſkarych w wſchodnich kraiách gdy Teodor I. Imperator nie raz zaſzczycał ſię, że dziewiętnaście ślubow, ze krwi potomſtwa ſwego w Trapezuncie Kapadocyi, iednego roku celebrował. Niżeli zaś Imperium Greckie tá Familia otrzymała, wielu Prowincyom panowała, oſiadła powolij cały Pelopones, wyſtawiwſzy tamże Megapol, iak twierdzi *Bonfinus lib*: 8 *deſcrip*: *Græciæ*, potym Thermak nad zakrętęm morſkim, y Theſſalonikę, Gracyánopol w Tracyi, Nikopol, y Adrianopol, aż do gory Rodopu nabyła. W Azyi zaś Kapádocyą y Kolchidę Laſkaryſowie podbili ſobie, iak powiada tenteże *Bonfinus cap*. 3. *lib*: 8. z inſzemi kraiami bárdzo wielą, ktore ſą u Autorow wyliczone. A lubo uſtawiczne woyny, grubych národow inkurſye, całey Grecyi, iáko też całego Imperium wſchodniego zburzenie y zniſzczenie, trudny czynią przyſtęp do ſtarożytności, przecięż według zgodnego Piſarzow hiſtorycznych zdania, Emanuel I. *Laſkaris*, znaczny Baron Grecyi, w Laryſſie urodzony, Myſii, Aſiatyki, y Tenedu Xiążę, żył około roku Zbawięnia naſzego 1000 ktorego ieſt pamiątka w *Itinerarium Equitum Germanorum lib*: 5. *cap* 7. gdzie znayduie ſię ten napis w Tenedźie widziany: *Emanueli de Laſcaris Myſiæ & Tenedi Domino populus Tenedenſis dicat.*

Teodor I. / *Pańſtwa Laſkarych.* / *Emanuel I.*

Od Emanuelá pierwſzego prokreowáni ſą Licyniuſz pierwſzy, Jan pierwſzy, Alexy pierwſzy, y Lucya. Licyniuſz pierwſzy żył około roku 1026, ſukceſſor Oyca na Xięſtwie uczyniony, wźiął w małżeńſtwo corkę Xiążęcia Morki. Jan pierwſzy ieſt wſpomniony z bratem Licynim pierwſzym u *Fulginata lib*: 4. także u *Aureliana lib*: 8. *de rebus Græcorū*, ktorzy o nim powiadaią, że pięć ſtraciwſzy okrętow, gdy ſzoſty poddawał, iadem napuſzczoną ſtrzałą porażony zginął

Licyniuſz I. / *Jan I.*

Ffff bliſko

Alexy I. bliſko Agiru. Alexy pierwſzy, trzeci Emanuela pierwſzego ſyn, gdy Bityńſkiemu ludowi, oycowſkie Państwa nachodzącemu, odważnie narażał ſię, dwiema ſtrzałámi porażony, iak powiada *Aurelianus loco citato*, heroicznie zginął. Lucya iedynaczka Emanuela corka, w niemowlęcym dźiecińſtwie umarłá.

Teodor I. Przez Licyniuſza y Morei Xiążęcia z corki iemu zaślubioney, urodzony był Teodor pierwſzy, Antoni, y Rhenea. Teodor pierwſzy wźiął ſukceſſyą po Oycu ſwoim Licyniuſzu, y ſwoiemi Państwami ſpokoynie rządźił, to ieſt Myſią, y Tenedę, zrodźiwſzy Alexego drugiego, Janá drugiego, Alexandra pierwſzego, y Irenę pierwſzą. Alexy II. Alexy drugi, ſyn Teodora pierwſzego, do Myſyi y Tenedu Morei Xięſtwo przyłączył. Albowiem, gdy Morei Xiążę od poddanych tak dalece był prześladowany, że go po kilka razy otruć chciano, Irena I. tenże Irenę ſioſtrzenkę ſwoię á Teodora corkę, za mąż wydawſzy, uczynił *pactum* z zięciem ſwoim, áby mu dał pomoc dla wſzelkiego przypadku; ieżeliby zaś z Ireną potomſtwa nie miał, áby Xięſtwa iego Alexy był ſukceſſorem, co y w krotce ſtało ſię, á tak Laſkarowie Morei Xięſtwa doſtąpili. Jan II. Jan drugi Oyca ſwoiego Teodora woiennych okrętow Admirał, gdy Xiążęcia Chalkadonii Oycu nieprzyiaznego w utarczcze dopędzał, ná iego okręt natarłſzy odważnie, Alexander I. w morze nieſzczęśliwie upadłſzy zatonął. Alexander pierwſzy, trzeci pierwſzego Teodora ſyn, umarł niemowlęciem. Irena I. Irena pierwſza, iakom wzwyż powiedźiał, Morei Xiążęciu zaślubiona.

Alexy II. Felicissima. Alexy wtory iednę corkę miał, imięniem *Feliciſſima*, to ieſt Nayſzczęśnieyſza, przez *Bonfiniego lib.* 16. *Antiquitatum Græcorum* wſpomnioną, ktora iuż w czaſie doſtoyności będąca, gdy ſię ſtarali wiele Xiążąt o przyiaźń iey dożywotnią, dla wielkiey bardzo ſubſtancyi Oyca ſwoiego, przed poyściem za mąż umarła, po ktorey śmierci cała Teodora pierwſzego liniá zginęła, á ſukceſſyá wſzyſtka Stryiowi Iſaccemu pierwſzemu przypadła. Rhenea. Rhenea corka Licyniuſza pierwſzego, Cypryiſkiemu Xiążęciu w małżeńſtwo doſtała ſię.

Antoni I. Antoni pierwſzy, Licyniego pierwſzego ſyn drugi, á Teodora pierwſzego brat, zrodźiwſzy Iſaccego pierwſzego iedynaká, w okręcie nieoſtrożnie zapalonym zgorzał roku 1051.

1051. Isaccyusz pierwszy, syn Antoniego pierwszego, Alexemu wtoremu stryiowi swoiemu naybardźiey sprzyiaiący, iak świadczy *Aurelianus lib: 11. de rebus Græcorum*, woyskami iego rządźił, od ktorego, po śmierci Felicyssymy, przez testament Xięstw swoich Mysyi, Tenedu, y Morei náznaczony dźiedźicem został, y one aż do śmierci rostropnie rządźił, zostawiwszy iednego syná Licyniusza drugiego, ktory od zazdrosnych Xiążąt Greckich z Morei Xięstwa ogołocony został, ále, iak powiada *Fulginates lib: 8.* zwyciężywszy rożnemi utarczkami przeciwnych, Moreą Xięstwo, y swoie Pánstwa insze rekuperował. *Isaccyusz I.* *Licyniusz II.*

Konstantyn pierwszy, syn Licyniusza drugiego, pod władzą Oyca swoiego tak dalece w rzeczach woiennych postąpił, że nad woyskiem Imperatorá Greckiego został Hetmanem, ktorego chwalą wielce *Nicetas*, *Nicephorus*, y wielu Historykow Greckich, od Imperatora *Libertatis Imperialis restitutor & conservator* nazwany, zostawiwszy po sobie sześciu synow, Emanuela wtorego, Arkadego pierwszego, albo Andronika rzeczonego Batozzym, Licyniego trzeciego, Adriana pierwszego, Dioklecyána y Aureliana, pełen chwały umarł około roku 1108. Adrian czwarty, Konstantyna syn, corkę Xiążęcia Chalcedońskiego wźiął w małżeństwo, y prokreował Teodora czwartego, y Licyniego czwartego. O Teodorze czwartym, nie masz nic w Historykach: o Licynim zaś czwartym to twierdzą, że miał iednę corkę imięniem Irenę w porządku trzecią, ktora była Xiążęciu Chalcedońskiemu, powinowatemu swoiemu w małżeństwo pozwolona. O Dioklecyánie piątym Konstantyná pierwszedo synie, nic nam wiadomego nie przyszło, ále o Aureliánie iego synie szostym iest wiadomo, iż wszedłszy w śluby dożywotnie z nayszlachetnieyszą Bursyi Panią, miał z nią Emanuela trzeciego syna, ktory że bezdźietny z szedł z tego świáta, chwała oycowska y iego, z życiem dokończonym zgasła. O pierwszym, drugim, y trzecim Konstantego synie, niżyi wspomni się rozdźielnie, przełożywszy Geneálogią trzeciego syná Licyniego, w stecz idący wprawdźie, ale żeby pierwszego y wtorego razem złączenie wyść mogło. *Konstantyn I.* *Adryan IV.* *Licyniusz IV.* *Irena III.* *Dioklecyan.* *Aurelian.* *Emanuel II.*

Licyniusz trzeci syn Konstantyna pierwszego, w urodzeniu trzeci, Jaśnie Wielmożne w Hiszpanii dotąd ma potom- *Licyniusz III.*

Arkadiusz II tomstwo, od siebie pochodzące przez Arkadego wtorego y Janá. O Janie iest wiadomość, że był Rycerzem dźielnym Jan II y sławnym, dla czego od Cesarza Greckiego był Wodzem nominowany, ále Arkadiusz starszy syn Licyniusza tak wielce ukochany Imperatorowi, że był Xiążęciem całego Imperium deklarowany, przydawszy mu Komitat całey Medyi Emanuel IV Prowincyi Azyátyckiey bardzo obszerney. Emanuel czwarty, iedynak Arkadego wtorego, wźiął sukcessyą po nim Hrabstwa Medyi, potym ogłoszony iest Despotem, to iest nay- Konstantyn III wyższe mieysce po Imperatorze zasiadaiącym, czy po naszemu Namiestnikiem Imperatorskim. Konstantyn trzeci, także iedynak Emanuelá czwartego, z Komesa Xiążęcięm Me- Michał III dyi kreowany, Despotat także Morei otrzymał. Michał trzeci Xiążę ná Medyi, iak y Konstantyn Ociec iego, obrany był Naywyższym Mistrzem *Ordinis Equestris Sancti Georgii Au-* Andrzey II *reati*, od Konstantyna Wielkiego postanowionego. Andrzey wtory Michała trzeciego syn, oprocz Xięstwa Medyi Pradźiada Namiestnikostwo *Despotatu* otrzymał całego Imperium. Marcin I Marcin pierwszy, Alexy szosty, y Piotr pierwszy, Xiążęcia Andrzeia synowie byli, ále z tych ieden tylko Marcin syna miał Jan VI Ferdynanda. Jan szosty także syn Andrzeia, był według świadectwa *Bonfina lib.* 2. Despotem Morei, á gdy wźięty iest od Turkow Tyzant, z oyczyzną y sam zginął. Paweł zaś ostatni syn Andrzeiá, miał syna Janá Pawła *binominis*, ktory stan Duchowny obrawszy sobie, *in Curia Romana* Prałatem umarł.

Ferdynand Ferdynant, syn Marcina wzwyż wspomnionego, ktory oyczyzny postradawszy się przez Turkow zabraney, do Hiszpanii udał się, gdźie poznawszy iego Krwi sławę, Mencyą z Toletu Hrabiankę, á Panią Alby wźiął w małżeństwo, z kto- Garzyasz rey miał syna Garzyásza. Garzyasz syn Ferdynanda y Mencyi wźiął sukcessyą oycowską Hrabstwa Alby, y rzeczony był *Garzias Lascaris*, od Toledu Hrabia Alby, do ktorego tytułu sukcessor iego Piotr Vice-Rey Neápolitański, przydał Xięstwo Ferandyny, y rosł tenże Laskarow konar w obfite honorow y godności drzewa, ktore do tych czas chwalebnie w Hiszpanii kwitną.

Emanu. III Emanuel wtory po Oycu wźiął sukcessyą Myssyi, Alsiaty, Tenedu, y Morei Xięstw, ktory iednego tylko zro- dźił sy-

dźił ſyna Teodora drugiego. Teodor w Prozapij tego imięnia wtory, ſyn Emanuelá drugiego, wſzedł w śluby małżeńſkie z Anną Teodorą, Alexego Anioła Imperatora Konſtantynopolitańſkiego corką, ten zá odebraniem Imperium Konſtantynopolitańſkiego przez Rzymianow, z tamtąd uſtąpił, á potym, iak czyni relacyą *Aurelianus de rebus Græcor: lib: 5.* od Grekow rewokowány, w Trapezuncie Greckim Imperatorem pod Imięnięm Teodora I. koronowány był około roku 1204. w Niſei y Adryánopolu przez lat ośmnáście panował chwalebnie, temuż poſłuſzna była Burſiá, Bithinia, Ponnis, Kapadocyá, Kolchida, Tracyá, y inſze Prowincye. Alexy Anioł z Konſtantynopolitańſkiego Imperium uſzedłſzy, zięciowi zazdroſzcząc naiachał go z woyſkiem, ále zwyciężony y złapany w niewoli u Teodora zoſtał. Toż ſię ſtało Rupertowi Korteneowi Antiſſiodoneńſkiemu Komeſowi, Baldwiná w Konſtantynopolitańſkim Imperium ſukceſſorowi, Teodora naiácháć chcącemu, gdy zwyciężony y zabity od adwerſarzá zoſtał. Tureckiego Sołtaná przed zwycięztwem w batálii ręką włáſną zabił. Temi dźiełámi ozdobiony, iednę corkę tylko zoſtawiwſzy Irenę wtorą, umarł pełen chwały Roku 1222. Konſtantyn drugi brat Teodora wſpomniony od *Komuſego,* był Wodzem woyſka brátá ſwoiego. Licyniuſz piąty ſyn Teodora Imperatorá, przed oycowſką śmiercią w dźiecińſtwie umarł. Jrenes wtora Teodora pierwſzego Imperatora iedynaczká, áby Imperium Greckie od Familij nie odpadło, ieſzcze za życiá oycowſkiego, Janowi czwartemu Laſkáremu, *Ducas* rzeczonemu przez Antonomazyą, w trzecim gradusie ſobie złączonemu zaślubiona byłá, o ktorym niżyi.

Teodor II Imperator

Alexy Anioł

Konſtantyn II.

Licyniuſz.

Jrenes II

Jan IV.

Arkádiuſz pierwſzy zwany także Andronikiem *Batazzem,* ſynem był drugim Konſtantyná pierwſzego, á bratem Emanuela wtorego, o ktorym wyżyi. Jan trzeci y Alexy trzeci dwoch ſynow Arkadego Androniká Batazzego byli, ále oprocz tego, że Xięſtwo Antinoi ieden po drugim oſiedli, nic więcey nie ieſt wiádomego. Teodor trzeci brat Janá y Alexego, przezwiſko oycowſkie *Batazze* ſobie przywłaſzczył. Jan czwarty ſyn Teodorá trzeciego Batazze, po Alexym y Janie ſtryiach ſwoich Antinoi Xiążęciem zoſtał, á będąc u Teodora pierwſzego Imperatora ſzwagra ſwoiego,

Arkádiuſz I

Jan y Alexy III

Teodor III Imperator

Ggggg przez

przez zaślubioną iego corkę Irenę wtorą w pierwſzym położeniu, Antonomaſtycznie *Ducas ſimpliciter* nazywánym był, to ieſt między Xiążętami Xiążę z dyſtynkcyą y excellencyą, co niektorym Autorom powod uczyniło rozumięnia, że to imię *Ducas*, nie ieſt godności iakiey, ále familii iakąś dyſtynkcyą. Po śmierci świekrá Teodorá pierwſzego Imperatorem Greckim ogłoſzony był, drugi ktory tą godnością Laſkarych ozdobił Familie, odebrawſzy od Rzymianow rożne miaſta, trzydźieści lat krolował, roku 1255. umarł. Jan zaś po śmierci żony pierwſzey Ireny, Manfreta Krola Sycylijſkiego corkę wźiął w małżeńſtwo, ále tá była niepłodna, od pierwſzey zaś żony Jreny czterech miáł ſynow, Alexego, Andrzeia, Michała, y Teodora.

Teodor V Imperator Teodor piąty po śmierci Janá Imperatora Oyca ſwoiego, przez Arſeniuſza Patryarchę Konſtantynopolitańſkiego koronowany był Grekow Imperatorem, tego imienia wtory, trzeci z Láſkarych familii Imperátorſką purpurą ozdobiony. Około trzech lat panował, ále uſtawicznemi woynami prześladowany, według świadectwa *Aurelianá lib: 17: cap: 5. antiquitatum Græco:* Roku 1255, według záś inſzych 1259, umarł Teodor Laſkáry Imperator tego imięnia wtory w Nicyi pod Warem, pochowany ná naywyżſzym mieyſcu zamku Niceńſkiego *ad pedem S. Hoſpitis.* Z Heleny Krola Bulgarſkiego corki żony ſwoiey, oprocz dwoch ſynow, według *Heningiego* y inſzych, trzech ſynow zrodźił, o ktorych niżyi będźie.

Helena Krolewna

Alexy IV Alexy czwarty brat Teodora, á ſyn Janá Imperatorow, będąc wielce nábożny *Clero adſcriptus* od Náywyżſzego Kościoła Rzymſkiego Rządzcy Papieżá, w Azyi y Europie *Legatus à latere* Poſłem bywáł.

Andrzey I Andrzey pierwſzy brat Alexego, przeciwnie od Oyca Ceſarzá do woyſka applikowány Xięſtwo Antinoi otrzymáł, y od Káwalerow Złotych S. Ierzego, przez Konſtantyná Wielkiego poſtanowionych, naywyżſzym *totius Ordinis* Miſtrzem był obrany.

Michał I Michał pierwſzy Janá ſyn od Imperatora Teodora rodzonego brata, przeciwko buntownikom do Morei poſłany, tameczną Prowincyą, za świadectwęm *Fulginata lib: 7.* po kilka rázy windykowáł, dla czego od bratá wźiął ią za Xięſtwo ſwoie.

Licyniuſz VI Licyniuſz ſzoſty ſyn Michałá wtorego, tákże Morei Xiążęciem

życiem był promulgowany. Anna pierwsza corka Licyniusza szostego, mowią Autorowie, że dostała się w małżeństwo Xiążęciu Antinoi, á po nim Alexemu trzeciemu sukcessorowi iego, ktory wzwyż wspomniony. Alexy piąty syn Licyniusza szostego y brat Anny, wielkie bardzo z Turkow otrzymał zwycięztwo, iak świadczy *Aurelianus de rebus Graecorum lib: 3.* *Alexy V*

Ian siodmy wspomniony iest u *Fulginata lib: 5. cap. 8. antiquit: Graecorum*, wraz z bratem swoim Licynim także siodmym, obadwa synowie Alexego piątego, Oyca náśladuiąc Turkom wielkim był nieprzyiacielem, y w rożnych potyczkach z niemi 27. tysięcy zniosł woyska Tureckiego, siedm ciężkich ran przez nich odniosszy, z ktorych gdy się kurował, od Grekow Imperatorem miał bydź ogłoszony, ále od Namiestnika w swoim woysku zostáwionego, ktorego nieprzyiaciele przekupili, otruty zginął, zostawiwszy dwoch synow u Krola Bulgarskiego kolligata swego, od ktorych tamże, potym zaś w Polszcze imię Laskarych pomnożone bydź rozumieią, odmieniwszy nazwisko y herb w inszy, Godziemba rzeczony. Licyniusz siodmy, po śmierci Iana siodmego, od Turkow prześladowany, prywatne życie obrawszy sobie, wielu Laskarych w Grecyi był genearchą. *Ian VII* *Licyniusz VII*

Teodora pierwszá Licyniusza siodmego prababka, Teodora wtorego Imperatora corka, pierwey Konstantynowi trzeciemu Bulgaryi Krolowi zaślubioná, ále wdową zostawszy, poszła zá Michała wtorego stryiecznego swoiego. Marya pierwsza, tegoż Teodorá drugiego Imperatorá corka, z woli oycowskiey pierwszemi wotami zaślubioná była Niceforowi Epiru, Akarnánii, y Tessalij Despotowi, á pośmierci iego Bellemu czwartemu, Węgierskiemu Krolowi powtornie zaślubioná, urodziła Swiętą Kunegundę Polską Krolową y ozdobę Prozapii swoiey, iak powiadaią *Huber, Du-Cango, y inni.* *Corka Imperatorska* *Michał II* *Marya I* *S. Kunegunda.*

Irena czwartá Maryi y Teodorá siostra, po śmierci Oyca Cesarza, Rupertowi Wentimilii Komesowi Nayszlachetnieyszemu w Nicyi pod Warną dana iest w dożywotnią przyiaźń, oraz herb z imięniem Laskárych Wintimillemu pozwoliła, z kąd pochodzą wszyscy *Comites De-Lascaris Wintimillienses* w Prowincyi Sabałdyiskiey, Pedemoncie y Wło- *Irena IV*

szech rozrodzeni w wszelkim rodzaiu szlachectwa y tytułow
Páśnie Wielmożni, z ktorych iedna była zaślubiona niektore-
Paca żona mu Pacowi Wielkiego Xięstwa Litewskiego Kanclerzowi.
Ian V. Imperator. Ian piąty Teodora wtorego Imperatora syn, po śmierci oycowskiey, wraz z bratem Teodorem trzecim, Monarchij Greckiey Imperatorem był ogłoszony roku 1259, życia swoiego w roku szostym, ále przez Michała Paleologá, iako opie-
Paleolog kuná y Gubernatorá Imperium, od Oyca testamentem naznaczonego, tyrańsko naypierwiy oslepiony, á potym panowaniá swoiego roku czwartego zszedł z tego świátá. Miał
Teodor VI. kolegę w Imperium nieco szczęśliwszego Teodora szostego brátá, pod imięniem Teodorá trzeciego, ktory takowegoż losu nieszczęścia od Xiążęcia Michała Páleologa mało nie ponioſł, áleże był od swoich świątobliwie salwowany, iak mowi *Spondanus ad annum Baronii* 1204, uszedł śmierci, iż prywatnie y potaiemnie, wychowany był na Wyspie Cessellońskiey, áby od tyrańſtwá był schroniony y zachowany, ktorą osiadł, y Komesem iey był nazwany, od tego zaś pochodzą
Komesowie Weroneńscy. Komesowie Laskarysowie Weroneńscy, iak poznać niżyi, y inni w Polszcze rozkrzewioni.
Teodor VI Teodor szosty względem tych, ktorzy w Laskarych Familii tym się szczycili imięniem, trzeci zaś respektem tych, ktorzy z Greckich Imperatorow pod tym imięniem położeni są, brat Ianá piątego urodzeniem młodszy, ktory w Imperium, po śmierci oycowskiey, kollegą ogłoszony został, y w krotce potym przez Michála Paleologa tyrańsko oślepiony, śmierci y Ian nie uszedłby, iako y brat iego, żeby, iak się powiedźiało, za świadectwem *Spondana* w mieyscu pomienionym, *Du-Kanga,* y *Du-Fresna,* od matki potaiemnie był nie wywieziony, y wychowany. Ten po Arcypelagu skrycie błąkaiąc się, ożeniwszy się na Wyspie Cepfellońskiey miał
Emanuel Comes syna Emanuelá imięniem, ktory teyże Wyspy, iak pisze *Heninges,* y Autorowie inni, Komesem rzeczony był.
Emanuel V. Emanuel tedy piąty, syn Teodora trzeciego Greckiego Imperatora oślepionego, iż iesżcze nie uspokoiła się Paleologow przeciwko Laskarych rodowi persekucyá, wziąwszy według *Heningesa,* w małżeństwo siostrę Tomasza *Ducas* Xiążęcia Etolii y Epiru, dla bespieczeństwa poiáchał do Węgier, gdźie pierwey przy Maryi Oyca swoiego siostrze, Belli piątego Kro-
la Wę-

la Węgierskiego żonie zabawiał ſię, potym zaś, gdy Władyſław wſtydliwy Polski Xiążę Błogoſławioną Kunegundę, rzeczoney Maryi, y wſpomnionego Belli Corkę wźiął w dożywotnią przyiaźń, do Polſki poiachał, gdźie z Przedniemi Panámi y Baronami od Boleſławá policzony, dwoch prokreował ſynow, to ieſt Tomaſza y Andrzeia trzeciego, ktorzy doroſſſzy y w heroicznych dźiełach poſtąpiwſzy, po śmierci Oyca, myśląc o odzyſkaniu Páńſtw Dźiadow ſwoich, Tomaſz urodzeniem ſtarſzy, wrocił ſię do Grecyi. Andrzey zaś trzeci, urodzeniem młodſzy, Polſkim ſzczęściem kontentuiąc ſię, w Polſzcze zoſtał ſię, kędy imię Laſkarych y potomſtwo rozmnożył, ktorzy záświadectwem Hiſtorykow y Herbarzow ſwoich Autorow, z rożnych dobr piſali ſię Laſkaremi, ále iak ſię zaczęli nazywać od włości y poſſeſſyi ſwoich Panámi, ták w inſze imiona ſzlachetne przeſzły, iáko y inſze nazwiſka ſtarożytne, o czym *Cromerus Deſcript: Regni Poloniæ*, y ia piſałem pod herbem Jaſtrzębca, y w rożnych mieyſcach tego Herbarza. Czytáłem też Manuſkrypt autoryzowany *per Cauſarum Curiæ Capitolij Notarium Publicum, ac Sacroſanctæ Baſilicæ, Principis Apoſtolorum de Urbe Cancellarium*, iako też *per Cameræ Almæ Urbis Inclitiq; Populi Romani Conſervatores*, dwiema pieczęciami autentycznemi ztwierdzony, między inſzemi o tym Domu dowodami, taką expreſſyą, iaką wyraziłem tu dopiero, o piątym Emanuelu ſynie Teodora trzeciego Imperatora Greckiego, y ſukceſſorach iego, aż do Andrzeiá Laſkarego, ktory zoſtał ſię w Polſzcze, napiſany tymi ſłowy: Emanuel igitur quintus, filius Theodori tertij Græcorum Imperatoris excecati, ex quo vigeret adhuc Paleologorum in Laſcarorum gentem perſecutio, ducta, teſte Henninges, in uxorem ſorore Thomæ Ducas Principis Etoliæ & Epyri, ſecuritatis gratia in Hungariam primo penes Mariam Patris ſui ſororem, Bellæq; quarti Hungariæ Regis uxorem diuertit, inde verò cum Boleslaus Pudicus Polonorum Dux Beatam Cunegundem dictæ Mariæ, præfatiq; Regis Bellæ filiam deſponſaſſet, in Poloniam profectus, & inter primores Poloniæ Barones & Proceres à Boleslao connumeratus, duos procreavit filios Thomam nempe & Andream tertium, qui cum adoleviſſent, & in bellica virtute profeciſſent, defuncto Parente, de avitis recuperan-

Władyſław wſtydliwy.

Andrzey III.

Autentyk Rzymſki.

dis ditionibus cogitavit Thomas natu major, & in Græciam rediit. Andreas vero tertius natu minor, Polonica ſorte contentus in Polonia remanſit, ibique Laſcarorum nomen & poſteros propagavit, qui juxta Regionis morem, ſumpta occaſione ab aliquo patrato bellico ſtrenuoque facinore, proprium Aquilæ ſtemma in quercus arbuſtum Godźiemba vocitatum, & Laſcarorum nomen in illud, Oppidis, Pagis, ac Arcibus à ſe fundatis tributum, mutarunt, & ad hoc uſque tempus ſub Godźiembarum inſignijs primas Regni Poloniæ dignitates, ſive politicas, ſive bellicas, aut Eccleſiaſticas illuſtrarunt, & illuſtrant. Z kąd miałem okazyą piſaniá o tey Familii, licząc ią bydź miedzy Domami Polſkiemi ukrzywdzoną, że o niey w żádnym Herbarzu obſzernie nie piſano, á niektorzy z nich znayduią ſię w Oyczyźnie naſzey, y dawno byli tego imienia, iako Florian Laskary Biskup Płocki herbu Godźięmba, nie Pogończyka omylnie przyznánego, ktory umarł roku 1334. według *Długoſza y Łubieńſkiego in Actis Epiſcop: Plocen.* Andrzey Laskáry Goſławickim zwány, herbu Godźięmbá, był Biskupem Poznańskim do roku 1426. o ktorym *Długoſſus & Treterus in vitis Epiſcop: Poſnanien.* Jaroſz Laskary był Woiewodą Poznańskim około roku 1335. według *Olſzowſkiego de Primatu.* Maryá Laskara Polka, była za Jandą czwartym z piąciu ſynow Felixa Godźięmby Pániewskiego, woysk Hetmaná Matyáſzá Korwina, Krola Węgierskiego, á potym Hetmana Polskiego, z Chryſtyny Korwinowny, ze krwi Krolewskiey pochodzącey z rodzonym, według *Szeńtywaniego, y Okolſkiego tom: 1. fol: 212. & 214.* Inſzych czytałem Laskarych wielu w Autorach naſzych, rozumięm że y Legiſtom rożnym to imię ieſt wiadome.

Laſkarowie Polſcy. *Paniewſki*

Tomaſz I Tomaſz pierwſzy, ſyn Emanuelá piątego y brat Andrzeiá, od ktorego, iak wyżyi napiſałem, Láskarowie Polſcy pochodzą, Komes Cefellonii, iak y Ociec, według *Heningeſa,* Procerem Kroleſtwa Polskiego piſał ſię na Diplomatach Imperatorskich, ktore w autentykach ſą konſerwowane, zá powodem rekuperowaniá Anteceſſorow ſwoich ſtanu y Páńſtw do Grecyi powrocił, iakom wſpomniał, zebrawſzy woyska y przyiácioł Tomaſzá matki ſwoiey bratá, wiele Páńſtw trzymáiącego, ktore do Laskarych náleżały, poſiadaiącego, woyną zwyciężył y zábił, ále przez Andronika Páleologa Gre-

ckiego

ckiego Imperátora, wzáiemnie w Tessalii naiacháný, tak rezolutnie y dźielno ſtawił ſię y bronił, áż ſię z Ceſárzem pogodźił, dáwſzy mu w małżeńſtwo Annę ſioſtrę ſwoię, przerzeczonego Tomaſza Etolii y Epiru Xiążęcia pozoſtáłą wdowę, y w ſpokoyney poſſeſſyi Páńſtw rekuperowanych zoſtał. Anna Ceſárzowna

Emanuel ſzoſty ſyn Tomaſza pierwſzego y Anny Komes Cefallonii, w Diplomacie Paleologa Imperatora pod Rokiem 1445. w Kwietniu danym, uznany z rodzonym ze krwi Ceſarſkiey Paraſpondem, to ieſt wielkim Xiążęciem, y Gubernatorem Morei nominowany, urodzony był około roku 1360. Emanuel VI.

Teodor ſiodmy w tymże Diplomacie nominowany ieſt ſynem Emanuelá ſzoſtego, y iego ſukceſſorem ná Komeſoſtwo Cefallonii, gdźie *Deſpotem Porphirogenitem* od Imperatora názwany, urodzony około roku 1400. Teodor VII

Konſtantyn czwarty, iako ſyn Teodora ſiodmego, nominowány *ab Auctore Glonarum* niegdy Familii Komneńskiey z corką ſwoią Anną Alexemu Komnenowi potomkowi zaſlubioną, od ktorego pochodzą Komnenowie Neápolitańſcy. Konſtantyn IV Komnenowie

Izacyuſz wtory w wſpomnionym pokilkakroć Imperatorſkim Diplomacie, ſynem znayduie ſię w urodzeniu ſtarſzym Teodora ſiodmego Porfirogenita, y rzeczony ieſt Morei Proteſtatorem, to ieſt woyſk, naywyżſzy Wodz, y Paraſpondelem, to ieſt Xiążęciem. Temu Konſtantyn Imperator wſpomnionym Diplomatem konfirmuie poſſeſſyą miaſt ſześćdźeſiąt y więcey, ktore tamże wyliczone ſą, tak w Azyi, iak w Europie, na wyſpie Lemnie, y Cyprze, Samotracyi, Morei, y indźii. Opanowáwſzy Turcy Konſtantynopol, gdźie zginął Konſtanty oſtatni Imperator Grecki, Izacyuſz wygnany u Wenetow *Equitum Generalis* uczyniony woiował, y na woynie zginął. Izacyuſz II

Mikołay pierwſzy ſyn Izacyuſza wtorego, ſyná miał Teodora dźieſiątego. Ci w ſłużbie Wenetow woiuiąc Wodzami, po naſzemu Pułkownikámi czy Rotmiſtrzami iazdy, obadwá pomarli około roku 1530. Mikołay I.

Jan oſmy z przyrodzoney wymowy, y nabytey literatury wſzelkiey erudycyi, także z wielokrotnego Poſelſtwa od Laurentego Medyckiego Tuſcyi Xiążęcia do Bajazetta Tureckiego Sołtana, od Ludwiká dźieſiątego Francuſkiego Krola do Rzeczypoſpolitey Weneckiey odpráwionego, Oratorem poczytany. Synęm był Izacyuſza wtorego, y chwalebnie wſpomniony ieſt od wielu Au- Jan VIII.

torow. Pogrzebiony w Rzymie w Kościele Swiętey Agaty, iak Greckie Epigramma ná grobie iego pokazuie. Demetry pierwſzy, dlá extraordynaryinego w woiennych expedycyach waloru iego, od Grekow tytułowany był Magaduką, to ieſt Wodzem naywiękſzym y naywyżſzym, ſynem był rowniez Iſacego wtorego, y oſobliwſzym Przywileiem Rzeczypoſpolitey Weneckiey, pod dniem trzecim Sierpnia, Roku 1497. uwielbiony, w ktorym przyznano, że pochodźi z Imperatorſkiey krwi Greckich Ceſarzow. Alexander drugi, także Magaduka zwany, był ſynem Demetrego pierwſzego, y za Wenecką Rzeczpoſpolitą woyſk Gubernatorem w Cypryiſkim Kroleſtwie zoſtawał. Eugeniuſz pierwſzy, Filip pierwſzy, Jan dźieſiąty, y Demetry czwarty, wſzyſcy byli ſynámi Alexandra pierwſzego, y każdy z nich Iezdne roty prowadźił w Cypryiſkim Kroleſtwie, aż do Roku 1550, w ktorym Jan y Demetry ná woynie zginęli. Eugeniuſz y Filip w niewolą Turecką wźięci, w ktorey Eugeniuſz umarł, á Filip podczas oblężenia Maltańſkiego, około roku 1565. z Tureckiego woyſka przepłynął ſzczęśliwie do Chrześcian, ale bezdźietnym zſzedł z tego świata.

Demetry I

Alexander II

Eugeniuſz I Filip I Jan X, Demetry IV

Teodor VIII

Teodor oſmy ſyn pryncypalny, to ieſt pierwſzy w Geneálogii Izacyuſza wtorego, w Rzeczypoſpolitey Weneckiey iako y Ociec, woiował, á co zgoła mieli w poſſeſſyi Rodzice panowániem, to otrzymał za uproſzeniem od Wenetow przez oſobliwſze Diploma, zá ktorym Roku 1515. Wielkim wyſpy Cefellońſkiey Feudatariuſzem był inſtytuowany. Teodor dźiewiąty ſyn Teodora oſmego, dźiewiątym rzeczony, dla inſzego Teodora ſyna Mikołaia ſtryia ſwoiego, u Wenetow woiował. Demetry wtory ſyn Teodora oſmego, Iazdy woyskowey Pułkownik czy Rotmiſtrz ná wyſpie Kreteyskiey, zwaney poſpolicie Kandyá, roku 1574. Alexander zaś trzeci iego ſyn, Armatorow ná wyſpie Korcyra, Cefellonii, y Zacyncie, zá Wenetámi Gubernator, około roku 1580 pomarli. Jerzy pierwſzy pryncypalny w Geneálogii Teodora oſmego ſyn, żył w Cefellonii Feudatáryuſzem, w Kroleſtwie Cypryiskim, y w Dalmacyi, za Wenetow odważnie woiował. Konſtantyn piąty ſyn Jerzego pierwſzego Armatorow był Gubernátorem. Konſtantyn zaś ſzoſty ſyn iego legitymowany, woysk Pułkownikiem. Mikołay wtory, Anioł pierwſzy

Teodor IX

Demetry II

Alexander III

Jerzy I

Konſtantyn V

Konſtantyn VI

Anioł I.

pierwszy, y Teodor iedynasty, synowie także Ierzego pierwszego. Pierwszy y ostatni Armatorow Gubernatorowie zostawali, srzedni zaś roty konney Rotmistrzem, ktory od Turkow zabity iest. Jan dźiewiąty syn tegoż Jerzego pierwszego, Kawálerem był *Ordinis militaris Aureati Sancti Georgij*, y iedney roty u Wenetow Pułkownikiem, czy Rotmistrzem, ktorego niemałą źasług pamiątkę wspomina Rzeczpospolita Wenecka, osobliwszym swoim przywileiem dniá 29. Wrześniá, Roku 1585. danym. *Teodor XI.* *Jan IX,*

Demetryusz trzeci pryncypalny syn w procedencyi Jerzego pierwszego napisány, po Oycu Cefallonii Wielki Feudataryusz, ktorego wspomnionym wzwyż Dyplomatem roku 1585, bardzo dźiwnie chwalona, y całey Laskarow Familij cnota, także przeciwko Rzeczypospolitey Weneckiey zelozyá y propensyá, że ią Laskarowie pomienioni, y krwią, y fortuną swoią, iako tám przyznaią, odważnie y heroicznie bronili od nieprzyiácioł. Tenże Demetryusz w wspomnionym Diplomacie Gubernatorem nazywany. Teodor dźiesiąty, Anioł wtory, y Ależander czwarty, Rycerzami byli zacnemi, Oycu Demetremu trzeciemu podobni, od Rzeczypospolitey Weneckiey żołdem pieniężnym záciągnieni dla siebie. Jerzy drugi, pierwszy syn w Genealogii Demetrego trzeciego, Cefalonii Feudataryusz, w Dalmacyi, gdźie woiował, z Franciszką Lippią z domu Lipiiskiego Panią, przednie szlachetną ożenił się, y teyże fortecy Lippium nabył. Hieronim Pułkownik Wenetow syn Jerzego wtorego, Oycem był Demetrego szostego, Ierzego czwartego, y Iana dwunástego, ktorzy w Dalmácyi imię y krew Laskarych rozmnoli, y dotąd pomnażaią. Ian iedenasty syn tegoż Jerzego wtorego, Rycerzęm był dźielnym. *Demetry III* *Teodor X.* *Aniol II,* *Ależander IV* *Jerzy II* *Lippia* *Hieronim* *Demetry VI* *Jerzy IV* *Ian XII* *Jan XI*

Demetryusz piąty Ierzego wtorego starszy syn urodzeniem, Cefallonii wielki Feudatáryusz, konnego regimentu Rycerz, z Wincencyą Zurką z Przednie-szlachetney Familii Dalmackiey ożeniony. Ierzy trzeci Demetrego piątego syn iedynak, w inwestyturze wszelkich Feudow w Cefallonii pod Fráncifzkiem Erizzem, dniá 23. Czerwca 1642, y Franciszkiem Moliną, 24. Listopada 1652. Weneckiemi Xiążętami, konfirmowány był, za wspomnieniem dawnieyszych Diplomatow w latach 1515. y 1520. Pułk miał iazdy konney włá- *Demetry V* *Zurka* *Jerzy III*

 snym

ſnym ſumptem podnieſiony, ktory oſobliwym Diplomatem przyznany ieſt od Ierzego z Imperatorow Greckich pochodzącym, gdźie tenże Pułk dziedźicznym w Familii iego deklarowano, temuſz Franciſzek Melinus pod datą 17, Grudnia 1653. Korcterenes zaś 8. Wrześniá 1665. pomieniony Pułk Woyciechowi iego ſynowi młodemu konferuiąc dodaie, że w Familii iego zoſtawać będźie powinien. Tenże Ierzy policzony ieſt zarownie z Szlachtą Patrycyuſzow Werońeńſkich, poiąwſzy tamże w małżeńſtwo Przednio-Szlachetną Małgorzatę, Mariuſza czwartego Patrycyuſza Weroneńſkiego corkę, y ozdobne Patrimonium zkupiwſzy w Weronie oſiadł, gdźie umarł ſiedmdźieſiąt lat przeżywſzy. Demetriuſz ſiodmy ſyn Ierzego trzeciego, Pułku przez ſiebie podnieſionego był Pułkownikiem, y od Dominiká Lontarenia czy Kontarenſa, Weneckiego Xiążęciá, oſobliwym Diplomatem pod datą 8. Sierpnia 1663. podwyżſzony, y do ſłużby komputowey Rzeczypoſpolitey Weneckiey, przez lat pięć záciągniony. Woyciech pierwſzy Ierzego trzeciego Oyca Pułk, lubo ieſzcze w dźiecińſtwie, za życiá oycowſkiego otrzymał, iakom wzwyż powiedźiał, ále w pierwſzym młodości kwiecie od przyiaciela trafunkiem zabity ieſt. Teodora wtora, Wincencya, Irená piąta, Małgorzata, y inſze niektore corki były Ierzego trzeciego. Pierwſza *1mô votô* Komeſowi Moratemu, *2dô votô* Markowi Gwarietrowi Szlachcie Weroneńſkiey poślubiona, ále bez potomnie zmárła. Druga wydaná za Pa ná *de-Vitale*, tákże Patrycyuſza Weroneńſkiego, miała potomſtwo, ktore dotąd żyie gdy to piſzę 1757. inſze trzy w Klaſztorach Pánieńſtwo BOGU poślubiły.

Demetr. VII

Woyciech I. Teodora Wincencya Irená Margarita

Teodor XIII.

Teodor trzynáſty ſyn Ierzego trzeciego, y Małgorzátá corka Mariuſza czwartego, Patricyuſza Weroneńſkiego, po Albercie bratá ſwoiego nieſzczęśliwey śmierci naſtąpili w Feudźie Cefallońſkim, iáko też w dobrach oycowſkich w Dalmacyi leżących, y w inſzych od Oyca *in Agro Veronenſi*, gdy był policzony w komput ſzlachty Weroneńſkiey tám tego miaſta, á nie nabytych, Pułk też pozyskał ten ſąm, co y brát iego, y owſzem na Pułkownikowſtwo promowowány, wielką ſobie ſławę w woiennych dźieiach zaſłużył, ktoreby do dalſzey promocyi były przyczyną, gdyby za ogłoſzeniem tumultu woiennego, poiąwſzy Gertrudę Komitiſſę *à Ricca* za żonę

żonę, spokoynieysze życie nie obrał sobie, gdźie spłodźiwszy z nią trzech synow, y corek cztery, roku życiá swoiego siedmdźieśiątego, w oyczyźnie umarł roku 1529. Jerzy piąty Teodora trzynástego syn pierworodny, wstępuiąc w szlady Antenátow swoich, w pierwszych młodości początkach do woyny áplikował się, ále do Zwycięztwa CHRYSTUSowego wkrotce powołany, *Clericorū Regulariū* Kongregacyi Professem został, gdźie chwálebnie przez lat blisko szesnaście pracuiąc, dawnych Antenátow swoich przybytki y Oyczyznę, iako też z szczepu Emanuelá piątego pochodzący rodzay życząc sobie widźieć, do Polski poiachał, gdźie blisko lat dwudźiestu bawiąc, od Naywyższego Pasterzá Benedykta XIV. do Biskupiego tytułu Zenopolitańskiego promowowany, konferowáwszy mu przy nominacyi Michał Kazimierz, ná Ołyce y Nieświeżu Xiąże Radźiwiłł, Woiewoda Wileński, y Woysk Wielkiego Xięstwa Litewskiego Hetman Wielki, Prepositurę Infułacką Ołycką naypierwyi; potym Abcyą Zołkiewską, daley zaś ná Kanonią Archi-Katedralną Metropolii Lwowskiey wyniesiony iest. Przez pomięnionego zaś Oyca Swiętego do Rzymu wezwany, gdźie Wikáryatu Generalney Bazyliki Swiętego Piotra, od Nayiáśnieyszego Kardynáła Xiążęcia Eborackiego, teyże Nayświętszey Bazyliki Archipresbitera urzędem ozdobiony, do Arcybiskupiey godności Kośćioła Theodosieńskiego promowowany, wRzymie teráźnieyszego roku 1757. mięszka. Jerzy szosty, syn wtory Teodora trzynastego, po bracie w Milicyi CHRYSTUSA służącym zá życia doczesnego, wźiął Feudatárie y dobra sukcessyą, zostaiąc w teraźnieyszym czasie w Rzeczypospolitey Weneckiey, woyska iedney partyi Pułkownikiem. Woyciech wtory, trzeci Teodora trzynástego syn, prędkim-nazbyt krokiem do chwały Rodowitości swoiey postąpić uśiłuiący, w ostatniey woynie Węgierskiey przeciwko Turczynowi, krew z życiem rozlał, zostawiwszy Teresę z Komesow od Swiętego Marcina Pedemontáńskich żonę swoię wdową z dwiema synámi, Teodora czternastego, y Jerzego siodmego, ktorzy wstępuiąc w szlady Antecessorow, iuż w pisani w komput woyskowy. Wincencyá pomienionych siostra rodzoná, pierwszym związkiem Komesowi Malpityuszowi Mantuáńskiemu poślubiona, żadnego syna nie miałá; powtornym mał-

Jerzy V. *Jerzy VI* *Woyciech II* *Teresa.* *Teodor XIV* *Jerzy VII* *Wincencya*

Iiiii2 żeń-

żeństwem poszła zá Komesá Juliusza Cykognará Parmeńskiego, z ktorym żyie szczęśliwie. Kazimiera, Gildyppa, y Małgorzatá, opuściwszy świat, lepszą część sobie obrały, między Kánoniczkami Regularnemi Laterańskiemi *Sanctissimæ Annuntiatæ* w Mantui policzone są.

Kazimira Gildyppa Małgorzata

Teodor czternasty, y Jerzy siodmy, Woyciecha drugiego synowie, po nayukochańszym Oycu w krotce osieroceni, od Stryiá swoiego Jerzego, ná ten czas Biskupa Zenopolitańskiego, roku 1746 do Polski wokowani, zwyczaiami, mową, y Sarmackim delektuiąc się kraiem, Pradźiadow swoich Emanuela piątego, Tomaszá, y Andrzeia, z inszą Godźiembow Rodowitością należącą do siebie, iako wyżyi, Rzeczypospolitey Polskiey, w służbie woienney chcąc naśladować, młodźieństwa ledwo dorosłszy, w komput woyska Wielkiego Xięstwa Litewskiego wpisani, woyskowym imięniem zaszczycaią się.

Teodor XIV Jerzy VII

Imiona Autorow, z ktorych Genealogia Laskarych zebrana iest, te przywodzę: *Aurelianus de Rebus Græcorum. Abraham Ortelius Cosmograph. Antonius Bonfinus Descrip: Græc. De Antiqu: Græc: De antiqu: Nobil. Acta Senatûs Taurinensis. Abbate Micati Casa Comnena. Baronii Epitom. C. Piulio Libone Genealogia della Famiglia del Pozzo. Constantinus Laudus Comes in veter. Numism. Rom: Equitum Germanorum Itinerarium. Fulginat de Reb: Græcorum Imper: Græc. Francisco Sansovino Famiglie Illustri. Ferdinandus Ughellus Abb: Ital. Sacr: Annot: ad Ciacconium. Gregoras de Reb: Græcorum. Genebrardus ad Ann: Baronii. Gio: Tarcognata Historiæ del Mondo. Hieronimo Heninges Genealog: Tabell: Historie di Geneva. Historie di Malta del Bosio. Istromenti Publici. Mercatore Tavole di Grecia. Marco Guazzo Croniche del Mondo. Manoscritti di Gesuita Anonimo con Arbore de Lascari. Monete antiche de oro, argento, è bronzo. Nicetas Comites Rerum Constantin. Imperii. Nicolo Doglioni Teatro universale de Princi: Histor.* Paulo *Rannusio Gverre di Constantinopoli.* Paulo *Morigia Historia di Milano.* Pietre *Antiche con Iscrizioni. Scritture autentiche della Famiglia Lascari, e de altre. Spondanus ad Ann: Baronii. Ioannes Dlugossus Annal:* Polonorum. *Martinus Cromerus de origine & rebus gestis* Polonorum. *Łubieński in Act: Episc.* Plocen. *Treterus de vita Episc.Posnanien. Olszowski de* Primatu. *Szetiuvani de reb:* Hungar: Paprocki *de Stemm. Okolski in Orbe* Polono. *Niesiecki Korona* Polska, *&c.*

Autorowie

STRZE-

STARYKON HERB.

EPIGRAMMA.

Armiger hic Sonipes, dum pulſat calcibus agrum,
Tunc reſonant laudes ipſa ſub aſtra poli.
Hic patitur nunquàm Seſſorem, nonniſi talem,
Cûi figat in Patriæ viſcera calcar amor.
Perge viam Sonipes, tanto Seſſore beatus,
Lauribus æternis ſemper ubiq; ſatur.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt Koń białego koloru z złotemi kopytámi, w polu czerwonym, w poł przepaſany czarnym popręgiem ſzeroko, z ogonem do gory zádartym, przednią máiąc prawą nogę wznieſioną, tákże lewą w tyle, iák go wyráżá *Okolſki tom.* 3. *fol.* 69. Inni piſzą, że nogá przednia lewa, á práwá zádnia, u niego wznieśioná trochę od źiemi, iáko w biegu. Ná hełmie Topor, niby wznieſiony nad Koroną oſtrzſtwiem dolnym, Polſcy Hrabiowie z Sieciechowic zażywali go, y inni tego herbu, o czym *Bielſki fol:* 249, *Páprocki o herbách fol:* 52. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 69. ále ná Sląſku Graffowie Ziemietzkiemi zwani, tym krztałtem Topora zażywaią ná tárczy, iák go tu widziſz, o czym *Okolſki tom:* 3. *fol:* 78. mowiąc: *Eſt quoq; antiqvus eqvus in Sileſia, ſed differens ab eqvo in Regno &c. Quia verò plurima inducta fuerunt arma in Regnum, dum Sileſia conıuncta fuerat, imò etiam poſt avulſionem à Regno, non immodica introducta arma in Sileſiam & Moraviam manent &c. ſi reperiretur inter Nobilium arma & talis eqvus, lector differentiam obſervabit.*

Opiſanie herbu.

Zietzſczy na Sląſku topora nad Koniem záżywaią ná Tarczy

ORYGINAŁ STARZYKONIA czy STAREGO KONIA.

Początki herbowne.

WE wśi Sieciechowice, było urodzonych z Topora ſynow trzech, Szędziwoy, Nawoy, y Zegota, z ktorych oſtatni do cudzych krajow poiachawſzy, długim czaſem ná rożnych náukách y ſztukach támże lata ſtráwił, ktorego náywięcey zdobiło, że w Obozach, woynách, y rożnych expedycyách bywáł, áby niemi wypolerowany, zoſtał Oyczyźnie ſwoiey pożyteczny y Familij, powrociwſzy. A gdy potym do domu przyiachał, od braci iáko nieznaiomy odrzucony był zápieráiąc śię go, żeby do nich kiedy náleżał. A lubo probowáł tego rożnemi dokumentámi, że brátem rodzonym był pomienionych, przypominaiąc im rzeczy, ktore ſię w domu działy przed wyiázdem iego, o ktorych żaden wiedzieć nie mogł, tylko ten co támże był urodzony; ále oni tego ſłuchać nie chćieli, dopieroż gdy śię o ſwoy dział upominał. Záczęm do Monarchy Polſkiego udaie śię, nátęn czas Kazimierza I. zebrawſzy dokumenta y pokrewnych ſwoich ná świádectwo; przeto tęnże Regnant za bráta rodzonego Szędziwoia y Náwoia, Zegotę przyznáie, á iż śię go wyrażeni bracia záparli, dał mu názwiſko, z Sieciechowic Hrabiá *Zaprzaniec*, herb odmieniwſzy Topor, ktorego bracia używali, Konia mu ná záſzczyt wieczny nádáł, z czarnym paſem, ná ktorym heroiczne dzieła, podczas woien dokazywáł: będąc iednak pamiętny Familij ſwoiey z Toporow pochodzącey, tymże Toporem w gorze, ná Tarczy czy hełmie, ſzczycić śię nie przeſtał; ktory że *Starzą* z dawna názywał śię, herb przyſpoſobiwſzy Stárzy Koń názwano, iákoby Koń Starzy. Potym Sukceſſorow iego przezwali, zamiaſt Záprzańcow, Szafrańcami, czy to złey mowy, czy odżołtych włoſow na głowie ktorego, co poznáć z Przywileiow, ná ktorych iedni Zaprzańcami, a inni Szafrańcami, podpiſowali śię. Ták o tym zgádzaią śię *z Długoſzem cap: 14. Bielſki, Paprocki, Okolſki, w pomienionych mieyścach*, czego konfirmacyą ieſt Liſt Kazimierzá Wielkiego Krola Polſkiego, dány *w Roku* 1366. *u Paprockiego o herbach fol:* 55. tak maiącego: *Quod omnes bipennis & antiqui Equi eſſent, & proceſſiſſent de uno avo, & de una progenie, & quod haberent ab antiquo, unum jus omnes.*

Zkąd Hrabiowie z Sieciechowie, Zaprzańcami zwáni.

Stary Koń dla czego zowie śię.

DYGNI-

DYGNITARZE PZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU STARY KON.

JAn Szafrániec, herbu Stary Koń, będąc Biſkupem Kujawſkim, umarł Roku 1433. *Damalewicz.* *Biſkup Kujáwſki*

Piotr Szafraniec, herbu tegoż, był Wojewodą Krakowſkim, piſał śię z Pieſkowey Skały, ktory umárł Roku 1438, o ktorym *Herburt* 1436. *fol:* 218. *y Przyłuſki* 1435. *fol.* 131. *w Statutach* tákże *Laſki fol:* 67. *y* 140. Jan Wielopolski, tegoż zaſczytu, będąc tákże Wojewodą Krakowskim, umarł 1667. *Kochowſki Climac.* 3. *lib:* 3. & *Potocki in Centuria fol.* 404. Francíſzek Wielopolski herbu tegoż, będąc tymże Wojewodą Krakowskim umarł 1732. *Nieśiecki tom:* 1. *fol.* 112. & *tom.* 4. *fol:* 770. *Wojewodowie Krákowſcy.*

Piotr Szafraniec, będąc Wojewodą Sędomirskim, umárł 1160. *Nákielſki in Miechowia fol:* 68. & *Duryewſki.* *Wojewodowie Sędomirſcy.*

Tymże Wojewodą Sędomirskim, był Piotr z Pieskowey Skały, herbu Stary Koń, ktory poſtąpił ná Województwo Krakowskie 1433. *Długoſz y liſt Jagiełła* 1431. *Miaſtu Krakowſkiemu y Lubelſkiemu* 1432. Staniſław Szafraniec, trzymał toż Krzesło Wojewodzkie, ktory umarł 1590. *Conſtit:* 1586. *fol:* 401. *Paprocki o herbach fol:* 688. *Okolſki,* & *Sarnicki.*

Francíſzek Wielopolski będąc Wojewodą Sieradzkim, poſtąpił ná Województwo Krakowskie 1728. *Nieſiecki tom.* 1. *fol:* 133. *Wojewoda Sieradzki.*

Piotr Zaprzaniec, herbu Stary Koń, Kaſztelan Sędomirski, poſtąpił ná Województwo Sędomirskie 1160. *liſt Klaſztorny u Paprockiego o herbách fol:* 52. *Okolſki tom.* 3. *fol:* 74. *Kaſztelanowie Sędomirſcy.*

Tákże Stániſław Szafraniec, z tey Kaſztelanij poſtąpił ná Województwo Sęndomirskie 1582. *Liſt Krola Stefana* 1578. *Miaſtu Krak:* *Paprocki fol:* 57.

Ján Wielopolski z Kaſztelanij Woynickiey, poſtąpił ná Województwo Krakowskie. 1667. *Conſtit:* 1662. *Kochowſki Climac:* 3. *lib.* 4. *fol:* 164. *Centurya Potockiego fol:* 401. *Kaſztelan Woynicki.*

Jan Szafraniec Biskup Kuiawski, będąc Kanclerzem Wielkim Koronnym umarł 1433. *Olſzowſki de Primatu, Paprocki o herbach fol:* 54. Ján Wielopolski, Staroſta Krakowski, będąc tymże Pieczętarzem Wielkim Koronnym umarł 1688 *Conſtit.* 1680. *fol:* 710. *Záłuſki tom.* 1. *fol:* 805. *Kanclerze*

Jan Szaraniec będąc Dziekanem Krakowskim, zoſtał Pod kanclerzem Koronnym, ktory poſtąpił do Wielkiey Pieczę

ći 1422. *List Jagiełły dany Miastu Lwowskiemu* 1422. *y do Ruśi tegoż* 1420. Jan Wielopolski był tymże Pieczętarzem, ktory Wielkim Kánclerzem Koronnym został 1678. *Constit:* 1682. *fol.* 710: *Metryká Koronna, y Załuski tom.* 1. *fol:* 710. Ian Wielopolski Starosta Biecki, był Márszałkiem Seymu Koronnego w Wárszáwie Roku. 1662. *Braun de rati: Juris regnan: in Reg. Poloniæ.*

Pod kanclerze Koronni. Marszałek Izby Poselskiey.

HERBOWNI TEGO KLEYNOTU.

Według *Okolskiego tom.* 3. *à fol.* 74. *ad fol.* 77. *wyráženi.*

BOchnárowie w Máłey Polszcze.
Grodeccy przy Sączu.
Maiowie w Sieradz: Woiew:
Polánowscy w Krák: Woiew:
Siemuszewscy w Przemyskim
Wielogłowscy, iednego dźiáłu z Wielopolskiemi.
Wielopolscy iedney dźielnice z Bochnárámi.
Wronieccy w Krák: Woiew:
Zárscy w Krák: Woiewod:
Záprzáńcy, Szfiáńcami zwáni.

Niesiecki tom. 4. *fol.* 198. przydáie tych Herbownych, z poźnieyszey swoiey indágácyi, iáko to Bystrzanowskich, Nahoiewskich, y Pisárzewskich.

PROCEDENCYA

HRábiow z Siećiechowic ZAPRZANCÓW, w Woiewodztwie Krákowskim, rożnych Ziemstwach y Powiatách, Possessye y Dźiedźictwá máiących; á z tąd ná Sląsku od Dobr Ziemietnicze, w Xięstwie Opolskim leżących, ZIEMIETZKIEMI rzeczonych,

HERBU STARYKON.

Dawność tey Familij

NIe śiągáiąc do Geneárchii Toporow Stárzámi zwánych, ktorzy z Lechem Kondytorem Polski, w te kráie przybyli, y Starszemi nád Lechią, podczas dwunastu Woiewodow pierszych zostáwáli, iák świadczą Historycy Polscy z *Długoszem, Kromerem, Bielskim, Páprockim &c.* y od ktorych Ziemietzcy Záprzáńcowie pochodzą; wyrażąm tu Procedencyą tychże starożytną, w Roku poźnieyszym od Zegoty Zaprzańca, po otrzymanym od Krola Káźimierza I. herbow-

herbownym koniu, zwanym *Stárzy-Koniem*, bo dopiero w Roku 1080. z fundacyi Klasztornych postrzeżono, przez *Okolskiego tom. 3. fol. 74.* y innych Autorow dawnieyszych, ktory ták nápisał: ZEGOTHA, *qui primus hoc differens Stemma impetravit sibi & posteris à Rege. Záprzaniec Zegotam, habent privilegia antiquarum fundationum Monasteriorum inter subscriptiones 1080. Jbidem sub Anno 1100. Zegotam Zaprzańscium Succamerarium Cracoviensem referunt. Petrum Záprzaniec Castellanum Sendomiriensem Anno 1160. ibidem referunt, ejus filius Joannes Castellanus Sądecensis, quem Záprzańscium & Szafrańscium nominant literæ. Gniewomirum de Miedźwiedź, et Thomam Srzebiec de Miedźwiedź habet Privilegium Casimiri Regis, quòd eisdem gratijs, et Privilegijs, quibus utuntur Toporei, et ipsi Staroconij utantur jure merito, affirmatur 1366. Confirmatio ejusdem privilegij facta à Vladislao Jagellone 1428. Petrum Miedźwieccium Ducem Exercitûs Curiæ, refert Cromerus lib. 17. Sub Vladislao Jagellone.* Ktory wypis po polsku ták się rozumie, według Genealogij Wielopolskich: iż ten nieśmiertelney sławy Zaprzaniec pierwszy, miał tákże syná Zegotę, Hrábię z Sieciechowic Záprzańca, Podkomorzego Krákowskiego, ktory koło Roku 1100. kwitnął, Mąż rowney z wynalescą Herbu Starego Konia dźielnośći. Z tego syn, á pierwszego Zegoty Wnuk, Piotr Hrabia Kásztelan Sędomirski, koło Roku 1165. Ten zostawił potomká Iana Hrabię, Kasztelana Sądeckiego, w Roku 1220. ktorego nástępca Zegota Hrabia z Siećiechowic, miał tákże Zegotę Hrabię, ow Oycem był dwoch synow, pierwszego Zegoty, przy ktorym Imię kwitneło Záprzańcow, (iáko też przy synie iego Zegoćie Záprzańcu, Podkomorzym Krákowskim, wnuku) y Piotra Hrabię ná Pieskowey Skále Kásztelana Sądeckiego, ktory u Ludwika Krolá będąc w uszánowaniu y wielkiey łasce, skáłę Hrabstwo otrzymał; á iż Piotrá pieszczoną wymową zwykł był Krol mianowáć, Skała pieskowa przezwana, dla rożnośći od Skáły drugiey Klasztoru Zakonnic, pod ow czas maiętnośći. Jan Hrabia Kasztelan Sądecki, práwnuk pierwszego Zaprzańca; práprawnuk záś Jan Biskup Kuiawski Kanclerz Koronny, y Piotr Woiewoda Krákowski, Rządzcá całego Podola, oraz Dworu Krolewskiego, y Hetman

Explikacya.

Pierwszy ná Pieskowey Skale.

Woyſk; o tym obſzerniey czytáć możná *Długoſza w Xięgze 17*, od ktorego Piotr Podkomorzy Krakowſki, miał tákże Piotra Podkomorzego Koronnego, y Krzyſztofa drugiego ſyna. Od brata pierwſzego Piotra, Stániſław Káſztelan Sądecki, y rodzony iego Piotr Kaſztelan Wiſki, Starosta Malborſki, y Sochaczewſki; z Sienieńskiey zoſtawił Stániſława Staroſtę Korczyńskiego, Podkomorzego Krákowskiego, ktory z Odrowążowną Káſztelanką Radomską miał ſyná Stániſłáwa, Oyca oſtátniego Zaprzańca, á ten był Woiewodą Sędomirskim, y miał Małżonkę Annę, corkę Walentego Dębińskiego, KáſztelanaKrákowskiego. Jędrzey wnuk w dźieſiątym ſtopniu pierwſzego Zaprańcá, Woiewowda Sędomirski, Starosta Lelowski, z Bárbarą z Rzeſzowa bez potomny, dukt Záprzańcow w oſobie ſwoiey záwarł.

Sienieńska *Odrowążowna.* *Dębińska.*

Reflexia. Potym już *Okolſki* Záprzáńcow nie wſpomina, tylko Száfrancow, pochodzących z linij Záprzańca pierwſzego; więc cokolwiek o Szafrańcách namienia, to ſámo rozumieć ſię ma o Záprzáńcách. A iż geneálogia Záprzańcow ná Szląsku, twierdźi przodka ſwoiego Krzyſztofa Zegotę Záprańca, od dźiedźictwa ſwego *Ziemientzicze* Ziemietzkim zwánego, muśiał tęnże Krzyſztof z Zegoty Zaprzáńca, támże w Xięſtwie Opolskim uczynić dedukcyą w Roku 1533, ktory notuie geneálogia, że pochodźił z Hrabiow Sieciechowskich, iákoż dotych czas tamże Hrabiami z Sieciechowa y Graffami piſzą ſię, o czym niżey.

Daley według dowodow tu cytowánych, ták ſię rozumieć ma: iż Piotr z Zaprzańcow Szafraniec, był z Łuczyce Podſtoli Krakowski, ktoremu Ludwik Krol Polski y Węgierski darował Territorium y Zamek Pieskową Skałę Roku 1377. według *Kromera.* Tęn z Kochny miał wybranego w Duchowieńſtwie Syná Jana, y drugiego Piotra. Pierwſzy Syn Ian Biskupem Kujawskim z Dźiekana Krakowskiego, y Kanclerzem Wielkim Koronnym zá promocyą Krola Władyſława w Roku 1427. wynieſiony. tymże Biskupem był lat 6. umarł koło Roku 70. żyćia ſwoiego, pochowány w Krakowie, ktorego żyćie *Stefan Dámalewicz, Kánonik Kuiawſki y Kruświcki à fol. 293.* opiſuie. W poiednaniu Polakow z Krzyżakami wiele prácował, żadnego

Pierwſzy ná Pieſkowey Skále. *Biſkup Kuiawſki Kanclerz W. Koronny.*

ziázdu-

ziazdu y Seymu nieopuścił, áby radą ſwoią Oyczyźnie dopomogł, Kápitule ſwoiey dochodow przyczynił, dobra Biskupie podźwignął, ná Zamku Krakowskim Káplicę Swiętego Szczepana wyſtawili, y nádali z bratem ſwoim Piotrem z Pieſkowey Skały Wojewodą Krákowſkim, w ktorey Káplicy ciáło iego leży. Tęn że Piotr był naywprzod Adminiſtratorem Xięſtwa Podolſkie: Roku 1409, *Cromerus.* Potym był Podkomorzym Krákowſkim, y Hetmanem Polſkiego y Ruskiego Woyſka pod Tucholęm, przeciwko Krzyżákow expedycyi Grundwalskiey w Roku 1410. *Długoſz lib.* 10. *fol:* 242. gdźie Krzyżakow do ucieczki przymuśił, y w uciekáiących znaczną klęskę uczynił, *Długoſz fol:* 296. potym z niemi przymierze záwarł. *Cromerus fol:* 276 y *Stárowolſki fol:* 78. *in Centuria Bellatorum.* Ledwo maiąc 30. lat wieku ſwoiego, iák zoſtał Staroſtą Podolskim z Pokoiowego Krolewskiego, y Podkomorzym Krakowskim. Mowi o nim *Okolſki tom.* 3. *fol:* 75. *Sic Patriæ & amicis vixit, ut eum vixiſſe non pudeat.* Swiatczy o tymże Podkomorſtwie *Liſt Jagiełły Krola, u Łaſkiego w Statucie fol:* 127. 141. *y* 171. W roku 1433, iuż Wojewodą Sęndomirskim był, o czym *Łáſki fol:* 52; z Sęndomirskiego poſtąpił ná Wojewodztwo Krakowskie, *Łaſki fol.* 67. & *fol:* 140. był oraz y Staroſtą Krakowskim, á przod oddał mu Krol Jagiełło w rządy cáłe Podole, odiąwſzy go Swidrygiełłowi Xiążęciu Podolskiemu, według *Cromera lib.* 16.

Piotr Wojewoda Krakowſki.

Syn Wojewody Krákow: Piotr, Podkomorzy Krakowski, żyiący ieſzcze w Roku 1451. według *Łaſkiego Statutu fol.* 82. Krol Władysław darował temu Piotrowi dobra Seczemny Bychow, ktory żył około Roku 1461. według *Paprockiego fol.* 55. Syn iego Chryſtofor Zegota Zaprzaniec, ktorego Szafrańcem zowie *Paprocki w Roku* 1484. y *Bielſki* wſpomina go, według Genealogij *Dynaſtarum Ziemietzkiorum à Ziemientzicze in Silesia*, w Roku 1533. kupił dobra Ziemientziczem w Xięſtwie Opolskim ná Szląsku. Od ktorego pierwſzey poſeſſyi, pochodzący z niego Sientmoz, w Xięſtwie Opolskim y przez cały Szląsk był Ziemietzki, z kąd Dynáſtowie, czy Graffowie *de Ziemientzicze* názywali ſię, y rozdźieleni ſą ná rożne *ſtirpes* po Szląsku. Nie wſzyſcy iednák Sukceſſorowie tego Chryſtofora Zegoty Záprzańca, mogą bydz

Syn Wojewody Krakowſkiego.

Ziemietcy ná Szląſku.

 wiado-

wiádomi w Sląsku, bo w dobrach Ziemientzicze y Kośćiele támecznym, tey Fámilij dokumenta ogniem ſpalone ſą, z ktorych by wiedźieć można o poſſeſſyach, ták ná Szląsku, iáko też y w Koronie Polskiey. Wiadomśi tylko ſukceſſorowie Chryſtofora Zegoty Z aprzańca tu ſię kładą, iáko Joachim Ziemietzki *á Kierzbie & Sodow.* Zona iego *Baroniſſa á Gottſchallkowſki,* z ktorey Fryderyk *à Ziemietzki Dynaſta,* y Graff *á Gowdzdzan.* Pierwſza żona iego à *Bees*, druga urodzona Helena z Radezkiego. Z pierwſzey żony zrodzony ieſt Adam y N. Gráff à *Gwodzdzan*, żona iego pochodźi od Baronow à *Bees.* Od tegoż Fryderyká, z drugiego małżeńſtwá ſą dźiśieyśi Ziemietzcy ná Sląſku. Od Adama y iego niewiádomey żony, urodzony ieſt Franciſzek Adam *binominis*, Pułkownik Fryderyka IV. Imperatora, ktory w bátálij przećiwko Szwedom zginął. Zona iego niewiádoma, z ktorey ieden tylko Syn Piotr Ziemietzki Graff à *Gwodzdzan*, názwiskiem *Wieſenhuter.* Zona tegoż niewiadoma, z ktorey Jan Fryderyk z Ziemietzkich, nazwiskien *Wieſenhuter* od Wieſenhuten, Konſyliarz aktuálny Imperatora Karola VI. Zona iego Rebeka Franciſzka Graffowna à *Barbhauſen*, herbu Pelikan, z ktorey urodzony Franćiſzek Zegota, Hrabia z Sieciechowa Zaprzaniec, *in Sacro Romano Imperio*, Kroleſtwie Czeskim, Margrafſtwie Morawskim, Jllirij y Prowincyach Auſtryáckich *Magnas & Liber Baro*, á Wieſenhuter ná Szląsku, Graff z Ziemietzkich y Ziemietniczy, oboyga Májeſtatow Ceſarskich Konſyliarz aktuálny *intimus* &c. Zona iego Marya Elzbieta, Swiętego Pańſtwa Rzymskiego Hrabianka à *Bertenslein* urodzona corka, niegdy Sekretarza uprzeymego Stanow, y oboyga Majeſtatow Ceſarskich, á teraz Konſyliarza áktuálnie uprzeymego, Podkánclerzego Kroleſtwa Czeskie: y Prowincyi Auſtryackich Prezydenta Naywyżſzego Konſyliarza Bannatu Temeſwarskiego, & *rerum Illyricarum*; z ktorey to potomſtwo urodzone: 1. Rebeka Zegotá Hrabianka z Sieciechowa Zaprzancow, 2. Kordula, zoſtaiąca na edukácyi u Pánień Wizytek w Wiedniu. 3. Rebeká Fryderyka, wydana za *ab Ohlenshlager* urodzonego. 4. Jan Fryderyk, ktorego żona *à Firnhaber* urodzona. 5. Károl Andrzey, żona iego urodzona *à Veltheim*, 6. Elzbieta wyda-

Graff Wieſenhuter.

Magnas & Liber Baro.

wydana za Steiza, bezpotomna. 7. Jan Andrzey bezżenny 8. Małgorzata wydana za Steiza. Było więcey z tey Familii, iako N. Ziemietzki bez potomny w ſłużbie Ceſarſkiey. N. Ziemietzka bez potomna wydana zá N. Lithnowſkiego. N. Ziemietzka bez potomna, żona N. Koſohizkiego.

Kwitneli potym w Polſzcze pozoſtáli: Piotr z Záprzańcow Szafraniec, Kaſztelan Wiślicki 1505, kterego wſpomina *Statut Łáſkiego fol.* 120. Od Piotra był ſyn Staniſław Podkomorzy Krakowſki, Staroſta Nowomieyſki, ktorego z Sienieńskij herbu Dębno, ſyn także Staniſław, naywprzod Woyſki Sędomirſki y Staroſta Lelowſki, Poſeł ná Seym 1569. podpiſał Unią Litwy z Koroną, *Conſtit. fol.* 171. w Roku 1567. Kaſztelan Biecki, *Conſtit. fol.* 271. pod Pozwolem Rotmitrz Krolewſki, ozdobną Rotę z koſztem wielkim wyſtawił, wziął potym Káſztelanią Sędomirſką ná Koronácyi Krola Stefana, ná oſtatek był Woiewodą Sędomirſkim po Janie Koſtce, w Roku 1582. iák piſze *Baranowſki*, ktore ſpuściwſzy po śmierći Krola Stefana, Woyſkim Krakowſkim umarł. Pan dla mądrych ludźi ſzczodry, ktorych z cudzych Kraiow ſprowadźił wielkim koſztem do Polſki, y w Seceminie Szkoły otworzywſzy, młodź im Polſką oddał do inſtitucyi, ale że Kalwinámi byli, ták y tych ſwoim duchem nathnęli. We wſzyſtkich dobrách ſwoich dwory, á w Pieſkowey Skále Zamek ozdobny nie máłym koſztem wymurował. W Roku 1586. Woiewodztwo Krakowſkie ludzi mu 100. pod czas interegnum uzbroić kazało, ták ná utrzymanie y ukrocenie wewnętrznych y domowych exorbitancyi, iáko y dla warunku od poſtronnych. *Conſtit. fol.* 401. Złączył ſię dożywotnie z Anną Dębińſką Kaſztelanką Krakowſką, z ktorey były dwie corki, iedna zá Marcinem Szczepanowſkim, druga Agnieſzka za Janem Tarłem Woiewodą Lubelſkim. O Szafrańcownie z Záprzańcow Woiewodzance Sędomirśkiey, piſze *Baranowſki*, że była za Rożnęm. Jędrzey Staroſta Lelowski ná Moskwie heroiczny Junak za buławy Mieleckiego, miał za ſobą Barbarę Rzeſzowską herbu Wąż, ale z nią zſzedł bez pomnie, oſtatni Domu tego Dziedźic Roku 1608. Sioſtra iego Agnieſzka w Katolickiey wierze umarła, brat był Kalwinęm. *Ci-*

Kaſztelan Biecki, Sędomirſki y Woiewoda.

Dębińſka Kaſztelanka Krako:

Oſtatni Dźiedzic w Polſzcze.

chocki alloquiô Oſecenſi lib. 2. cap. 12. o nich piſze Piotr Káſztelan Sądecki, Staroſta Sendomirski, zoſtawił ſyna Hieronima, Staroſtę Chęcińskiego, y Sekretarza Krola Zygmunta, miał dwie żony, iedna z nich Kościelecka, z ktorą zoſtawił trzy corki, Zuzánnę w pánieńſtwie zmarłą, Kátarzynę Jasieńską, ktora potym poſzła zá Jeremiana Chełmskiego, tá záś zeſzła bez potomnie, y Annę Mikołáia Krezy, Rotmitrza Krolewskiego małżonkę, zá ktorą, poſzły wſzyſtkie dobra w Dom Krezow. Piotra też Miedzwieckiego z Zaprzańcow, Hetmána Nadwornego, wſpomina *Paprocki*, z *Kromera Xięgi* 17. zá Wládyſłáwà Jagiełły Krola. Ták wſzyſtkich Zaprzańcow w Polſzcze, y Szafrańcow, zeſzła iuż dáwno Familia, iák *Nieſiecki tom: 4. fol:* 196. piſze, ná Szląsku ieſzcze Hrábiowie z Sieciechowa Zaprzańcy znayduią ſię. Gdźie *Okolſki tom:* 3. *fol:* 78. powiada, że ná Szląsku Emberkowie, herbu Starykonia, ále iuż inſzym kſztałtem záżywáią. Przyczy temu *Nieſiecki tomô* 4. *foliô*: 196. mowiąc: że Liſzkę w konia przemienił, cytuiąc *Paprockiego in ſtrom:* ktory piſze o tym herbie, gdźie powiada, że Liſzka nie Koń bydz powinień, iáko o nim mowi tęnże *Nieſiecki tom* 2. *fol.* 137. Iednák *Petra Sancta de teſſer: Gentilit. cap.* 54. powiada, że na Szląsku Zybulkowie Starykonięm pieczęntuią ſię, álbo ráczey Cybulkowie, (iż tam Z, za C, piſze ſię) z ktorych iednego wſpomina *Cromerus*, że był Legatem od Witolda. Zgołá, im dawniey ſza ieſt Familia, tym ćiężyi dochodźić ſukceſſorow, ile w odległośći mieyſca,

STRZĘ-

STRZEMIĘ Herb, ieſt opiſane w rożnych Herbarzach z ſwoiemi Familiámi, ktore także należy do Łancuckich, nie *Szeliga herb*, iáko wyraził omylnie *Nieſiecki tom:* 3. *fol.* 30. *Lancucki*

SUCHE KOMNATY herb Beynerow, ieſt Trąba czarná myśliwſka, oprawna w złote ſztuki, w polu czerwonym, z nawiązaniem, ná ktorego wierzchu powinien bydź Krzyż złoty, ná hełmie zaś trzy piora Struſie. Nabyty ieſt w Imperium, a z Niemiec tu do Polſki przenieſiony, ktorego Familianci z dawná zoſtawali w Ciechanowſkiey Ziemi ná dobrach Suche Komnaty, od ktorych herb ich imienia nábył, lubo inaczey o nim mowi *Okolſki tom:* 3. *fol:* 167. ia z prawdźiwſzą opinią trzymam u *Nieſieckiego tom:* 4. *fol.* 231. co poznać z ſamego Imięnia Starożytnego Beynerow Niemieckiego, z ktorych Mikołay Beyner podpiſał Unią Xięſtwa Litewſkiego pod Janem Woyciechem, *Litvb. Conf: fol.* 282. *in Convent. gene:* 4*ta.* & 20. *Menſis Julij.* Drugi podpiſał Elekcyą Janá III. *tit: Suffragia* Woiewodztw y Ziem. Także *tit:* Xięſtwo Zmudzkie ieſt podpiſany *pag.* 296. Chryzoſtom Lwowicz Beyner Stolnik Możyrſki, *item eodem tit:* 297. Kazimierz Lwowicz Beynar Łowczy Kowieńſki podpiſany. Zgoła, tá Familiá *originativè* wyſzedłſzy z Imperium, z Krzyżakami zaſzła do Inflant y Kurlandyi, gdźie y dobra dźiedźiczne były Stryia teraźnieyſzych żyiących w Litwie, Janá Beynera, Łowczego Kowieńſkiego, z tamtąd przenieśli ſię do Litwy y Xięſtwa Zmudzkiego. Ociec żyiących około roku 1750, Marcin ná Beynerowie Beyner, Krayczy Woiewodztwa Trockiego, miał dobra dźiedźiczne w Xięſtwie Zmudzkim, Powiecie Kroſkim, nazwane Podubiſie, z ktorych po śmierci iego Synowie, fundowali XX. Bazyliánow Prowincyi Litewſkiey. Synow miał trzech *in vivis* 1757, to ieſt, Antoniego, ktory około lat 15, u Xiążęcia Michała Wiśniowieckiego, Woiewody Wileńſkiego, Hetmana W. W. X. Lit. był Regentem Woyſkowym W. X. Litewſkiego, aktuálnego Krayczego Xięſtwa Zmudzkiego; drugiego Jerzego ná świecie, potym Giedeona Opatá Zydyczyńſkiego; y trzeciego Janá Rotmiſtrza Ianczarskiego Buławy Polney W. X. Lit. Ci obadwa bracia rodzeni, Antoni y Ian, około roku 1750. z Litwy ná Wołyń przenieśli ſię, y maią dobra ſwoie w Powiecie Krzemienieckim, á Giedeon Opactwo ſwoie pod. *Beyner*

ie pod Łuckiem. Tychże siostr rodzonych dwie, Eleonora Wizytką w Lublinie, y Agnieszka wydana zá Iozefa z Kosarzewa Borzęckiego, Skarbnika Łatyczewskiego, Regenta Grodzkiego Łuckiego.

Borzęcki

Kolligaci

Należą do tego Imienia Ogińscy, Xiążęta Woronieccy, Abramowiczowie, z ktorych teraz iest Pisarzem Ziemskim Wileńskim, cioteczny brat żyiących Abramowicz, Bilewiczowie, Szeniutowie, Straszewiczowie, Kimanowie, Podberescy, Gieysztorowie, Walowie, Swiętochoscy, Zbrożkowie, Foglowie, Zalescy, Raczkowscy, Borkowscy, Lendorfowie, Ciechanowieccy, Szymakowscy, Borzęccy, Olizarowie, Grotkuzowie, Zabiełowie, Sołłohubowie, Zaszowie &c.

SULIMA HERB.

EPIGRAMMA.

Expansis alis Aquilam dum cerno, sub Astra
Num volitet dubito, fida ministra Jovi.
An potiùs monstret pansîs in stemmate pennîs,
Quòd semper Patriam protegit ista Domus.

Altera

Altera cum nido dum gemmea possidet ova,
Quam pariat sobolem, noscere quisq; potest.

ABRYS HERBOWNY.

JEst ná tarczy puł Orła czarnego z rospostartemi do lotu skrzydłami, w żołtym polu, z głową w lewą tarczy obroconą, pod nim iakoby gniazdo z trzema granowitemi kamieniami złotemi, w czerwonym polu, na hełmie także wychodźi puł Orłá czarnego z korony złotey, iak ná tarczy. *Paprocki, Bielski, Okolski tom. 3. fol.* 169, zgadzaią się, że ten herb z Niemiec do Polski przynieśiony, ále nie opisuią przez kogo, y kiedy. *Opisanie Herbu*

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

WŁadysław Oporowski, herbu Sulima, będąc Prymasem y Arcybiskupem Gnieźnieńskim, umarł 1453. *Damalewicz.* *Arc. biskupi* Piotr Gamrat tegoż herbu, Prymas y Arcybiskup Gnieźnieński, umarł 1545. ktory był razęm Biskupem Krakowskim. *Idem de Archiep. Gnesnen.*

Pomieniony Władysław Oporowski, będąc Biskupem Kuiawskim, postąpił ná Gnieźnieńskie 1449. *Idem in Cathal Episcop: Cujavien.* Jędrzey Oporowski, był także Biskupem Kuiawskim, ktory umarł 1483. *Idem.* Piotr Gamrát, był pierwey Biskupem Płockim, niżeli postąpił ná Krakowskie 1538. *Długosz y Łubieński.* Jędrzey Oporowski, Podkanclerzy Koronny, z Przemyślskiego postąpił ná Kuiawskie 1480. *Cromer, Bielski, Damalewicz.* Piotr Gámrat, z Przemyślskiego postąpił ná Biskupstwo Płockie 1537. *Łubieński in Episcop: Plocen.* Pierwey był Kamienieckim do Roku 1537. *List Krolewski.* Jan Romka, był Biskupem Wrocławskim ná Sląsku, do roku 1302. *Długosz.* *Biskupi*

Piotr z Służowa, herbu Sulimá, będąc Kaliskim Woiewodą, umarł 1550. *Nákielski.* Jan z Oporowa Woiewoda Łęczycki, żył około roku 1357. *Damalewicz.* Mikołay tákże z Oporowa, ktory umarł 1425. *Satut Łaskiego.* *Item* Piotr z Oporowa według *Herburta Statu.* y Jędrzey Oporowski w roku 1532, byli Woiewodámi Łęczyckiemi. *Mętryká Koronna.* Jan Oporski herbu Sulimá, w roku 1475. Jędrzey Oporski w roku 1525. y Jan z Służewa herbu tegoż, 1580. by- *Woiewodowie*

 li Wo-

li Woiewodámi Brzeskiemi Kuiawskiemi, według *Okolskiego, Metryki Koronney, y Bielskiego.* Ian z Oporowa, herbu tego, w roku 1483, według *Damalewicza,* Iędrzey z Oporowa, ktory postąpił ná Kuiawskie 1524, według *Metriki Koronney,* y Ian Oporowski inszy 1527, byli Woiewodami Inowrocławskiemi.

Kasztelanowie Piotr z Służewa, herbu Sulima, z Kasztelanii Kaliskiey, postąpił ná Woiewodztwo Kaliskie 1539. *Metryka Koronna.* Iędrzey Oporowski, był Kasztelanem Gnieźnieńskim 1551. *Okolski.* Iędrzey Oporowski, z Kasztelanii Łęczyckiey postąpił ná Woiewodztwo Łęczyckie 1519. *Metryka Koronna.* Ian z Służewa, był Kasztelanem Brzeskim Kuiawskim 1485. *Okolski,* y Iędrzey Oporowski, ktory postąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie. *Metryka Koronna.* także Ian inszy z Służewa, ktory postąpił ná toż Woiewodztwo 1557. *Páprocki.* Władysław Oporowski, był Kasztelánem Inowrocławskim. 1498. *Okolski.*

Kanclerze Władysław Oporowski, Dziekan Krakowski, będąc Podkanclerzym Koronnym, oddał pieczęć 1434. *Paprocki.* Iędrzey Oporski, Biskup Przemyślski, był także Podkanclerzym Koronnym 1481. *Cromer & Bielski.*

HERBOWNI TEGO KLEYNOTU,

Według *Okolskiego tom: 3. á fol: 170. ad fol: 175.* wyrażeni.

Borkowscy w Sędomirskim.
Charbinowscy nie pisze kędy.
Chaduscy w Dobrzyńs: Ziemi.
Faurureiowie z Zawiszow pochodzący.
Gamratowie w rożnych Woiewodztwach.
Garbowscy z Garbowy.
Gotuntowiczowie w Litwie.
Iacimirscy na Podolu.
Kilewscy nie pisze kędy.
Łyczkowie w Pilźnieńskim Po:
Milońscy z Oporowa.
Oporowscy w rożnych Woie:
Oziębłowscy w Sędomirskim.
Przyborowscy w Poznáńskim.
Przyłuscy w Bielskim Powie:
Ryczgorscy w Litwie.
Sawiczowie w Litwie.
Służowscy czy Służewscy, iak Okolski pisze, w Kuiawach.
Srzopscy tamże w Kuiawach.
Sulikowscy w Łęczyckim.
Sulimowie w Podolskim.
Sułkowscy w Łęczyckim y na Podolu.
Szalowscy w Sędomirskim.
Trzcieńscy, czy Trzcińscy, iak inśi piszą, w Krakowskim.

Ułanow-

Ułanowſcy, czy Ulanowſcy, iak Okolski notuie, w WPol:
Włodkowie ná Kniechynicy.
Zabokrzeccy w Łęczyckim.
Zawiſzowie Czarnemi zwáni w rożnych Woiewodzt:

Oprocz wyrážonyáh, *Nieſiecki tom*: 4. *fol*: 238 tych dolicza.

Bodywił.	Goſſubski.	Kiernowski.	Staniſſawski.
Bratoſzewski	Gralewski.	de Konrade.	Strawiński.
Cellary.	Grocholiński.	Obidowski.	Stromski.
Dźierzański.	Hamſzey.	Pęgowski.	Zabłocki.
Gaiewski.	Kamiński.	Popiel.	Zadarnowski.

PROCEDENCYA

Ná Bratoſzewie y z Bratoſzewic, w Woiewodztwie Łęczyckim, Powiecie Brzezińskim

BRATOSZEWSKICH,

HERBU SULIMA.

PIſał o tym Domu ſtarożytnym, y zaſſużonym w Oyczyźnie *Nieſiecki tom*: 1. *fol*. 178. ále z niewiádomości herb im *Prawdźic* przydał, lubo od wiekow pieczętuią ſię do tych czas *Sulimą*, nieco tylko o nich námieniaiąc. To zaś imię *originem* ma *ſuam* z Woiewodztwa Łęczyckiego, & *nidum ſuum* miaſteczko Bratoſzewice w tymże Woiewodztwie, á Powiecie Brzezińskim leżące, y iedni ſię piſzą ná Bratoſzewicach, iako to dźiſieyſzy Kazimierz Bratoſzewski, nie dawno Łowczy, á teraz Stolnik y Sędźia Grodzki Ziemie Goſtyńskiey, á drudzy z Bratoſzewicz, bo *in manus alienas tranſiit* tá *hæreditas*. Tego imienia *atiquitus* tylko ieden Dom bywał, ktorzy mieli *hæreditates* w Woiewodztwie Łęczyckim Bratoſzewic, Gołubia, Pawłowic, Siemienic, *cum attinentiis*, Orzełek, Wyskokow, Woli Rotmiſtrzowey, w Woiewodztwie Rawskim Szczecina, & *alia tam lata patrimonia*. *Antiquitus* w tym Domu od lat 400, bywały Senátorskie Krzeſſa, y rożne urzędy, mianowicie w Woiewodztwie Łęczyckim, bo oprocz tych, ktorych *antiquitas memoriam contexit*, Maciey Bratoſzewski, wielkich zaſſug, honorow, y funkcyi publicznych będąc, był Kaſztelanem *Bratoſzewſcy*

LIIII lanem

lánem Inowłodzkim, Stánisław Stolnikiem Łęczyckim, Andrzey ktory miał Zofią Stępowską záſobą, był Skarbnikiem Łęczyckim, ten *procreaverat* ſynow trzech z tą Stępowską, Adama, Stanisława, y Walentego, w woysku Koronnym záſługami ſławnych, w Oyczyźnie ná funkcyach znakomitych; z nich Adam miał zá ſobą Dorotę Orłowską, Walenty Katárzynę Plichciankę, Podkomorzankę Rawską; *2dô votô* Iadwigę Pękosławską, iako reformacye przez nich w Grodźie Łęczyckim *in annis* 1596, & 1598 zeznane świadczą. Od Adama *procreatus* Ludwik Felix, ktory miał za ſobą Iadwigę z Głowna Głowieńską; *2dô votô* Dorotę Byſzewską, od tego z płodzeni dway ſynowie, Ian Proboſzcz Dąbrowicki, ktory *immaturis obijt fatis, magnæ expectationis in Ecclesia DEI vir*; drugi ſyn Mikołay, ktory po ſkończonych obozowych trudach, poiął *in sociam vitæ* Katarzynę Libiſzewſką, Sandomirzankę, Podwoiewodzankę Opoczyńſką, z tą ſpłodźił Ludwika, ktory ſpłodźił czterech ſynow, Kazimierza, ktory poſtępuiąc *tramite Patrum* z młodości ſwoiey *gradatim ad honores* poſtępował, nayprzod był Regentem Ziemskim Goſtyńskim, potym lat kilka trzymáiąc pioro Grodzkie Goſtyńskie, poſtąpił ná Sędſtwo Grodzkie teyże Ziemie w roku 1730. & *merendo* w tey Ziemi obrany Deputatem ná Trybunał Koronny, & *cum plausu* tę funkcyą z Woiewodztwa Rawskiego *in annis* 1739. & 1740. *expedivit*, y wźiąwſzy Łowiectwo w teyże Ziemi, ſtanął Deputatem z Woiewodztwa Łęczyckiego powtorny raz *in anno* 1747. y ſzczęśliwie *in anno* 1748. zakonkludował, ten teraz ieſt aktuálnym Stolnikiem y Sędźią Grodzkim Goſtyńskim, & *in publicis aliis functionibus meretur* Oyczyźnie. Od tego Stolnika ieſt iedynyſyn Andrzey, y corek 4. Eufrozyá, Kunegunda, Maryanná, y Juſtyná, z Tereſſą ná Stępowie Stępowską ſpłodzeni. Od tego Ludwiká ieſt drugi ſyn Andrzey, Stolnika brat rodzony, Komornik Ziemski Woiewodźtwa Łęczyckiego, y Regent Grodzki Goſtyński, od ktorego *proles*, Iwo y Kanty ſynowie. Trzeci ſyn Ludwiká, Ludwik Karol dwoch imion, Kanonik Katedralny Kuiawski, Proboſzcz Chodecki, á niedawno Deputat z Kapituły Kuiawskiey, Trybunału Koronnego *in annis* 1746. & 1747. Czwarty tego Ludwika ſyn Szymon, od ktorego ieſt *in vivis* dwoch ſynow Franciſzek y Jozef.

Od Walentego zaś Bratoſzewskiego, wyżey wſpomnione-

Stępowska. Orłowska. Plichcianka. Pękosławska. Głowieńska. Byſzewska. Libiſzewska. Stępowska.

mnionego, z Katarzyną Plichcianką spłodzony syn Marcin, ktory *procreavit* Stanisława bez potomnego, Walentego Kanonika Katedralnego Płockiego, wielkiey przykładności y świątobliwości męża, iako pamiątka iego w Katedrze Płockiey dotąd *quasi recenter viget*, trzeciego syna Franciszka, Zakonu S. Franciszka OO. Bernardynow, wysłużonego Oyca, czwartego Szymona Bellonie konsekrowanego, piątego Alexandra w woysku zasłużonego, szostego Samuela nayprzod Regenta á potym Pisarza Grodzkiego, ktory potym obrany Pisarzem Ziemskim Gostyńskim, oprocz zaś innych publicznych funkcyi, w Ziemi teyże *pro condigno* expedyowanych, był Deputatem *in annis* 1713. & 1714. ten *absq; prole desiit in anno* 1725. *vivere*. Szymon zaś brat iego z Barbarą ná Kucharach Kucharską, zpłodźił trzech synow, Andrzeia Chorążego znaku Husarskiego, Dąbskiego Marszałka Nadwornego Koronnego, á Towarzysza znaku Krolewskiego, drugiego Wawrzyńca także Towarzysza Husarskiego, ci zacni y znaczni Bohatyrowie *immaturis occubuerunt fatis*, trzeci syn tegoż Szymona, á Andrzeia y Wawrzyńca rodzony brat, Jan dźisieyszy Chorąży Ziemie Gostyńskiey, pięknemi do honorow idąc gradusami, bo naypierwey Regent Grodzki Gostyński, potym Burgrabia, z Burgrabstwa Komornik Ziemski Gostyński, á potym Pisarz Grodzki teyże Ziemie, *successu temporis* za szczodrobliwą Krola Iegomości Augusta wtorego łaską Woyski, *ac tandem* Podsędek teyże Ziemi, z Podsędkostwa teraz Chorąży, *meruit* ná wszelkich funkcyách, ktore *pro gloria nominis & decore* Oyczyzny *expedivit*, bo był *in annis* 1722. & 1723. Deputatem Trybunału Koronnego, z Woiewodztwa Rawskiego, Komisarzem Trybunału Radomskiego z tegoż Woiewodztwa 1747. Posłem 1750, Marszałkiem Kapturowym *post obitum* Nayiaś: Augusta II. *in anno* 1733. y Posłem po razy kilkanáście. Ten dźisieyszy Chorąży Gostyński z Maryanną Gorecką *procreavit* Iana, ktory zostaie na dworze Xiążęcia Prymasa, *in singularibus respectibus* iego. Helenę wydaną za Karola Wodźinskiego Posłtolego Inowrocławskiego, Chorążego znaku Husarskiego, Xiążęcia Czartoryskiego, Podkanclerzego W.X.L. Maryannę Kanoniczkę Kapituły Warszawskiey, Ewę y Annę. Pisze się dźisieyszy Chorąży na Dobrzelinie y Sierakowie Dźiedźic. Alexander zaś Bratoszewski,

Plichcianka

Kucharska

Gorecka

Wodźinski

wski, od Walentego z Plichcianką z płodzony, *procreavit* Hieronima Kanonika Wolborskiego, Proboſzcza Regnowskiego, *verum Eccleſiaſtem*, y corki. *Antiquiori ſæculo* zyli Ian y Szymon bracia rodzeni, lubo bez urzędow, ále *magnarum virtutum, qualitatum & acceptationum fortes viri bello & toga noti*, pierwſzy z nich miał *ſociam vitæ* Annę Oporowską, Woiewodzankę Łęczycką, á ſynowicę Oporowskiego Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, Prymaſa Korony Polskiey, *ut reformatio Caſtren: Lanciciens. anni* 1541. *teſtatur*, drugi Petronellę Zarudną Brudzewską, Woiewodzankę Sandomirską, *ut reformatio Caſtri ejuſd: in anno* 1538. *facta elucidat*. Krzyſztof Bratoſzewski miał za ſobą Annę Grabiankę, z ktorą ſpłodził trzy corki; z tych Iadwiga pierwſza była za Zaiączkowskim, drugą Kryſtynę, ktora była za Stanisławem Łubnickim, trzecią Annę, ktorá była *primo voto* zá Mikołaiem Duninem, *2do voto* zá Ianem Dąbskim, te *ſubſtantiam Bratoſzevianam per alienationem* w cudze domy Bratoſzewic *non poſtremæ portionis minuerunt*. Z tego imienia był ieden Proboſzczem Archikatedralnym Gnieźnieńskim, ktory w miaſteczku Bratoſzewicach Bazylikę ufundował, & *ſufficienter dotavit, mauſolæa domui ſuæ erexit*, ktore *palpantur* w tamteyſzym Kościele. Nie dawno *deſiit vivere*. Adam Kapitan w woysku Cudzoziemskim Arnolfa ſyn, ktory *reliquerat* dwoch ſynow, Kazimierza Staroſtę Kaniowskiego, Towarzyſza znaku Huſarskiego, dźiſieyſzego Dąbskiego, Woiewody Brzeskiego Kuiawskiego, ktory *ſteriliter deceſſit fatis*; y Iozefa, ten Iozef *unico procreato filio*, ktory ieſt Presbyterem u OO. Bernardynow Prowincyi Ruskiey, imięniem *in Religione* Mikołay, *deſiit ſolus vivere*. Z tego imienia nie maſz więcey żyiących, áni ſię wypiſuie dawnych Officyáliſtow, Urzędnikow, bo *longum eſſet*; to zaś *ſufficiet propter poſterorum memoriam*, w roku 1751. napiſawſzy.

Oporowska. *Brudzewska*. *Grabianka*. *Zaiączkowski*. *Łubnicki*. *Dunin*. *Dąbski*.

Białeccy

SZELIGA herb Białeckich, ieſt Xiężyc żołty, rogami w gorę obrocony, w ſrzodku iego Krzyż Kawalerski złotego koloru, w czerwonym polu, ná hełmie kłádą iedni páwi ogon, drudzy pięć pior ſtruſich, według *Paprockiego, Okolſkiego, Bielſkiego fol:* 255. Nadány ieſt za Leſzka czarnego Xiążęcia Polſkiego, Rycerzowi Szeliga zwanemu, ktory za powodem iego z Litwy tryumfował, wdźięczny tego Leſzek,

Szeligę

Szeligę Kawálerá udarował, y tym herbem nádał, iak piſze *Paprocki w Gniazdźie fol.* 1071. y *o Herbach fol.* 291. Wſpomina tychże *Nieſiecki tom:* 1. *fol.* 79. ále im herb przypiſał *Jelita* z niewiadomości, ktorzy zawſze zaſzczycali ſię dotąd herbem *Szeligá*, y tymże teraz pieczętuią ſię, powiadaiąc że ſię znayduią w Sęndomirſkim Woiewodztwie, że Piotr z Białociná Białecki, Piſarz Ziemi Siewierskiey, miał za ſobą Karczewſką, Podczaſzankę Sanocką, roku 1675. Jozef Antoni Piſarz Grodzki Sanocki miał Wybranowſką, z ktorey ſyn ieden Alexander z Łęczyckim Woiewodztwem, Woyciech z Ziemią Warſzawſką, podpiſali Elekcyą Auguſta II. Tęn zaś Białocin, nie ieſt w Sęndomirſkim, ponieważ Antoni Białecki, ſzukaiąc nąń dokumentow w Piotrkowie y Rawie, *de non reportis* tamże manifeſtował ſię, ktory Melchior Białecki, Pradźiad teráźnieyſzych w roku 1752, z Barbarą Matuſzewſką ſprzedali, ſyn iego Białecki z Oſką, z Káſztelanow Sochaczewſkich idącą, ożeniwſzy ſię, intromiſſyą brał do Łayſzczewa y Teruzelic, od ktorego Adam, z Zuzanną Kowieſką, Antoniego pomienionego, y Woyciecha ſpłodźił, ktoren przyiachawſzy w Podole, wźiął Makowiecką herbu *Szeliga*, o ſubſtancyą wśi Szatáwy czy Szałáwy, Werbkę y Błyſzczanowkę, zabity od Michała Makowieckiego y innych, o co były Dekreta ná Sądach Fiſkalnych, y w Trybunale Koronnym *Anno* 1718. kompromiſſarſkie. Więcey ſpodźiewaiąc ſię dokumentow, nápiſzę niżyi w Addytamencie, ieżeli będą przyſłane.

Karczewſka *Wybranowska* *Matuſzewska* *Oska* *Kowieska* *Makowiecka*

Mmmmm TARCZA

TARCZA ALBO JANINA HERB.

E P I G R A M M A.

Jactent Pallantis Clypeos, & fortis Achillis,
Quidquid magnifice splenduit, umbra fuit.
Unus perpetuas laudes Janicius umbo
Adfert, qui toties hostibus urna fuit.
Qui totum Clypeô, solus lassaverat Orbem,
Maximus ille fuit, maxima quæque gerens.

A B R Y S   H E R B O W N Y.

Opisanie Herbu JEst Tarczá brunátna w czerwonym polu, na hełmie pior Pawich pięć, tak iako ten herb wyrażony widź sz. Pisali onim dawnieysi, iáko *Bielski, Paprocki, Okolski tom: 1. fol: 299. Potocki Poczet Herbow, y Niesiecki, tom: 2. fol: 396.*

POCZĄTKI HERBU.

Oryginał Herbowny LUbo iedni Autorowie piszą, że ten Herb má początki swoie od

ie od Leszká pierwszego, ktory inwencyą swoią krzaki, y chrosty postroiwszy w tarcze y szyszaki, z polewanych gleytą skor uformowane, y przez tę industryą ná gorze wystawioną, Slęzakow z inszemi pogromił, á ten herb nadał Rycerzowi sekretnie sobie pomagaiącemu. Drudzy, że pochodźi od Leszká czarnego, ktorego S. Michał we śnie przeciwko Jadźwingow y Tatárow umocnił w Lublinie, y tarczą dał mu dla zasłony, o czym *Cromer lib: 10.* Więcey iednak y słusznie zgadzaią się ná to, że od Bolesławá Chrobrego nadány ten zaszczyt roku 1000, nieiakiemu Rycerzowi Janikowi, od wzrostu małego, tak zwanemu, ktory woysku Polskiemu od nieprzyiaciela strzałámi rażonemu, szczytow prędko zgotowawszy kilka, lud z niemi ná czoło uszykował do bitwy, y mocno sprał nieprzyiaciela, za co ten kleynot odebrał, od ktorego imienia zowie się herb Janina, *Okolski tom. 1. fol. 299 & 302.* Dokumentem iest tego Jan syn Ianika, Rycerz zwycięstwami sławny, w roku 1030. żyiący, o ktorym *Okolski tom: 1. fol. 302.* y katalog Katedry Krakowskiey, ktory dwoch synow z Bilutáwic Hrabiego, to iest Piotrá y Jákubá herbu tego, Kanonikami opowiadá w roku 1071. w krotce po Krolu Bolesławie Chrabrym. Po Wiedeńskim zwycięstwie, przez Krola Janá Sobieskiego otrzymanym z Turkow, Europeyscy Astronomowie, tarczą herb iego Ianinę, między konstellacye niebieskie policzyli, z podpisem ná mappach Firmamentu: *Clypeus Sobiescij.* Tak każdy widźieć może w Xiędze *Zana. O Econo: Mundi tom: 1. scrut: Urano-Cosmico.*

Herb od Janika pochodzi

Janina między gwiazdami

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU IANINA.

VItus herbu Ianiná, będac Biskupem Płockim umarł roku 1206. *Długosz y Lubieński.* Maciey Ianiná, był Biskupem Przemyskim, około roku 1413. *Długosz, Skrobiszewski, y inni.* Także Páweł Piasecki, ktory umarł 1649. *Porządek Elekc: 1648, y Załuski,* tenże był pierwey Biskupem Chełmskim do roku 1644. *Dámalewicz,* á przedtym ieszcze Kamienieckim do roku 1640. *Okolski in Russia,* ten to iest, ktory Kronikę napisał.

Biskupi

Ianusz Wierzbiętá, herbu Ianiná, będąc Kasztelanem Krakowskim, umarł 1306. *Dlugosz tom: 2.* Iakub Sobieski,

Woiewodowie

także był Kasztelanem Krakowskim, ktory umarł 1647, *Potocki, Pastorius, & Okolski.* Ianusz Wierzbięta wspomniony, był pierwey Woiewodą Krakowskim, do roku 1500. *Damalewicz & Paprocki.* Ianusz herbu Ianina umarł Woiewodą Sędomirskim. *Długosz, Cromer, Paprocki.* Stefan Bidźiński, będąc tymże Woiewodą Sędomirskim, umarł 1704. Iakub Sobieski, był Woiewodą Ruskim, niżeli postąpił ná Kasztelanią Krakowską, roku 1646, *Załuski y Okolski.* Marek Sobieski, będąc Woiewodą Lubelskim, umarł 1606, *Treterus* &c. Iakub Sobieski, Woiewoda Bełzki, postąpił ná Ruskie, *Okolski & Starowolski.*

Kasztelanowie

Stefan Bidźiński, z Kasztelanii Sęndomierskiey postąpił ná Woiewodztwo 1698. *Constit: & Confederat:* Mikołay Podledowski, był Kasztelanem Kiiowskim, *Porządek Elekcyi.* Marek Sobieski z Kasztelánii Lubelskiey, postąpił ná Woiewodztwo 1598, *Constit. & Okolski.* Wit z Chotla, herbu Ianiná, był Kasztelanem Płockim 1228. *Fundacyá Witowska.* Henryk Karczewski, był Kasztelanem Inflantskim. *Porządek Elekcyi.*

Ministrowie y Officyalistowie.

Ian Sobieski, herbu Ianiná, Hetman W. Koronny, Krolem obrany 1674. *Załuski y Kochowski*; tenże był pierwey Marszałkiem W. Koronnym, potym Hetmanem Polnym do Roku 1667. Iakub Sobieski, był Marszałkiem Izby Poselskiey w Warszawie, roku 1623. *Auroræ & Braun:* tenże był powtore Marszáłkiem w Warszáwie 1626 y roku 1628, będąc Starostą Krasnostawskim, ná ostatek Krayczym Koronnym, pod czas Elekcyi Wíádysławа IV. roku 1632.

Ierzy Rzeczycki, Podkomorzy Lubelski, był Marszałkiem Trybunalskim 1592. y Iacek Stoiński Sędźiá Ziemski Lubelski 1735.

Poźnieyszego czasu Maciey Suchodolski, był Kasztelanem Lubelskim, ktory umarł roku 1749.

HERBOWNI IANINOWIE,

Według *Okolskiego tom:* 1. *à fol:* 302, *ad fol:* 307. wyráżeni.

Białoboccy, czy Białobroccy, iak mowi *Okolski*, á nie pisze kędy.

Budźińscy w Sęndomir: Woie:

Bieleccy w Lubelskim.

Braniccy tamże w Lubel:

Gabońscy w Krakowskim.

Gielczewscy w Lubelskim.

Ianiko:

Ianikowscy, w Sędomirskim.
Janowscy tamże.
Iaroszewscy, w Sędomirskim.
Kańscy w Lubelskim.
Kaszewscy, tamże.
Kołaczkowscy, w Powiecie Wiślickim.
Łęccy, w Lubelskim Woiew:
Macieiowscy z Macieiowic.
Naraiowscy, w Ruskim.
Olbieccy, w Lubelskim.
Pełkowie, z Golczewa w Lubelskim.
Piaseccy, w rożnych Woiewod:
Podlodewscy, od Przytyku pisali się.
Potoccy, w Lubelskim.
Przezwoccy, w Sędomirskim.
Pszonkowie, w Lubelskim.
Sobiescy, tamże w Lubelskim.
Stoińscy z Stoieszyná w Lubelskim, piszą ich niektorzy Stoieńskiemi, y Stoieskiemi.
Strzeszkowscy, w Lubelskim.
Suchodolscy, tamże w Lubel:
Tarnáwscy, w Kaliskim.
Unieszewscy czy Wnieszowscy, iako pisze *Okolski*, w Ziemi Lubelskiey.
Urzażowscy, w Sędomirskim.
Wierzbiętowie, w Krakowskim
Woliccy, w Kaliskim Woiew:
Zadulscy, w Sędomirskim.
Záwadzcy, w Powiecie Sądeckim.
Zawieprzcy, w Lubelskim.
Zerzyńscy, w Ziemi Lubelskiey
Zuliccy, w Ziemi Lwowskiey.
Niesiecki tych Imiona annotuie więcey: Chotelski, Karski, Kiełczewski, Opocki z Opoki wielkiey, Rzeczycki.

PROCEDENCYA

Na Suchodołach, Dorobusku, Koble, Woycieszkowie, w Woiewodztwie Lubelskim,

SUCHODOLSKICH,

HERBU JANINA.

TA Fámiliá, dawnością pochodźi od Jánika Rycerza Polskiego, o ktorym *Długosz y Paprocki, u Okolskiego tom. 1 fol: 299.* Gdy bowiem w obecności Krolá Bolesławа Chrobrego, przeciwko nieprzyiacielom szczety z deszczek wystawił, áby woysko iego strzałmi rażone zasłonić się mogło, z pod ktorych beśpiecznie nieprzyiacioł ranili y porazili, zá herb tarczą od tegoż Monarchy odebrał, zá dowcipną w prętce zasłonę woyska swoiego, o czym *Okolski*, mowiąc: *Janik stre-* *Początek Famil.i.*

Nnnnn *nuus*

nuus miles, & ingeniosus victor hostium, Boleslao Chrabri Polonorum Rege Sceptra Regia tenente. fol. 302.

Przodkowie tey Familii Ian iego syn, nieodrodny od Oyca swoiego zwycięzca, Marsowemi dziełami sławny, żył w roku 1030. Iakub z Bilatowic Hrabia, zostawił dwoch synow Kanonikow Krakowskich, Piotra y Iakuba, o czym *Katalog Katedry Krakowskiey*, 1071. *Biskup Płocki.* Wit z Chotes w Sędomirskiey Ziemi, Biskup Płocki, w Roku 1179, fundował Klasztory z dobr swoich, w Witowie y Busku Zakonu Premonstratensow S. Norberta, á trzeci w Płocku, iak świadczy *Lubieński*, czwarty w Lądzie tymże Zakonnicom wystawił, y dobrami nadał, iak mowi *Paprocki*. Liczy go także między Benefaktorami *Nakielski fol.* 60. Konwentu swoiego Miechowskiego, umarł 1206. Żył Biskupem lat 27. według *Zywotow Biskupow Płockich, u Lubieńskiego*. *Woiewoda Sędomirski* Ian Woiewoda Sędomirski, Wielki Rycerz y Woiownik zá Leszka Czarnego pánuiącego, przed ktorym nie raz Litwa, Rusowie, Kozacy, uciekali, żył w Roku 1280. według *Paprockiego y Okolskiego*. *Woiewoda Krakowski* Ianusz Wierzbiętá, z Domu tychże Ianinow, był Woiewodą Krakowskim, roku 1300, á potym Kasztelánem Krakowskim, roku 1306. tego wspominá *Okolski z inszemi, y Niesiecki tom.* 4. *fol.* 518. Potym zaczęli się pisać ciż Ianinowie ze wsiow, iáko Wierzbięta z Małoszowa 1355. Iakub z Przeszowy, Iacek z Bielska, o czym *Paprocki*, y inśi, ná koniec od Dźiedźictwá swego nazywali się, iako od Macieiowic Macieiowskiemi, od Piasecznà Piaseckiemi, od Sobieskiey Woli Sobieskiemi, od Suchodoł Suchodolskiemi &c. przecież ieden to był Dom Ianikow, iedná Krew y rodowitość wszystkich, tylko imionámi Szlachetnemi rożná, owszem ktorzy dźiedźictwa mieli w iakim Woiewodztwie, byli sobie naybliższemi w pokrewieństwie, lubo dźieląc się Dobrami, od nich ináczey, iák ich Oycowie, nazywáli się, iako *Sobiescy* Sobiescy z Suchodolskiemi, ktorych Oyciec Bernárd Ianiná, Dźiedźic ná Suchodołach, Gárdźienicach, Iaszczowie, Pilaszkowicach, y Sobieskiey Woli, w Lubelskim Woiewodztwie, maiąc synow dwoch, Macieiá Sędźiego Ziemskiego Lubelskiego, Stárostę Chełmskiego, (iako go wspominá Przywilii Krola Włádysłáwá u *Okolskiego tom.* 2. *fol.* 84.) y Marka drugiego, podźieliwszy się dobrami w Roku 1409. iák świadczy *Actus exdivisionis*, stárszy brat zwał się od Suchodoł Suchodolskim, młodszy

młodszy záś od Sobieskiey Woli, ná Pilaszkowicách zwał się Sobieskim, z ktorego Krolewska potym urosła Familiá, w Nayiaśnieyszym Ianie III. Sobieskim, herbu tegoż Ianiná. Macieiá też sukcessorowie, ná kilká Familii godnych y zasłużonych w Oyczyźnie, rozrodźili się. Nie ten to iednak był Marek Sobieskim zwany, co umarł Woiewodą Lubelskim 1606, ále inszy, iesczcze żyiący zá Krolá Władysłáwa II. Iagiełła Xiążęcia Litewskiego, ktory umarł roku 1434. *Krolewska Kolligacya*

Po Macieiu Suchodolskim, Sędźim Ziemskim Lubelskim, ktory też podpisał pokoy Brzeski u *Łaskiego w Statucie fol. 127.* Wspomina *Długosz lib: 13. fol. 2.* Idźiego Suchodolskiego w roku 1445. męża wielce sławnego, y godnością dystyngwowanego. Ten nie tylko Władysławowi III. Polskiemu y Węgierskiemu Krolowi, ále też y postronnych nacyi Monarchom, w Legacyách zażywany, był wielce miłym y Oyczyźnie pożytecznym. Iezdźił y do Węgier z Rzeszowskim, po przegraney Krolá pod Warną, dowiaduiąc się o nim, posłany od Rzeczypospolitey. Po nim żył Mikołay Suchodolski, wspomniony u tegoż *Długosza fol. 510.* wiarą y cnotą znamienity, żárliwością o chwałę Boską, y utrzymanie Praw pamiętny, ktore przymioty przyznaie mu *Długosz y Bielski.* Jan Zegotá Suchodolski, w Oyczyźnie y domu swoim znakomity, miáł synow, Stanisłáwa Chorążego Lubelskiego, Alexandrá Starostę Lityńskiego, Janá ná Suszach y Gołowierzchach, w Ziemi Łukowskiey dźiedźica, umarł roku 1572, z nadgrobkiem pochowany. Potomstwo Stanisława Chorążego Lubelskiego, syná Zegoty Suchodolskiego, wspominá *Niesiecki tom: 4. fol. 233.* z przysłaney mu informacyi (iak powiada) mowiąc: były te dźieci, Petronella, *1mo* Drzewiecka, *2do* Páwłowska, Kátarzyna Pigłowska, Alexandra Łysakowska, y Maryanná, ktora Panną umarła. Syn Stanisława Jan, Rotmistrz I.K.Mći, drugi syn Ianá Alexander, piersiami swoiemi granic Polskich broniąc, w okazyi z Tatarami Rycersko poległ. Ian pomieniony z Łychowską, Podkomorzánką Bełzką, *procreavit* Stanisława Chorążego, potym Podkomorzego Lubelskiego, w boiu walecznego, Statystę w pokoiu, Kazimierza męża Rycerskiego bezdźietnego, y Ierzego *sterilem*, także Katárzynę Orzechowską. Stanisława Podkomorzego Lubelskiego synowie, Ian Lubelski, Mikołay *Rzeszowski* *Drzewiecka* *Pawłowska* *Pigłowska* *Łysakowska* *Łychowska* *Orzechowska*

Chełmski, Stolnikowie, y Abrahám Chorąży Lubelski. Drugi syn Stanisława Chorążego Lubelskiego Kazimierz, ten z pierwszą żoną Boratyńską miał Ianá, ktory zginął w okazyi z Tátárami, Kazimierza, ktory poiął Sicińską, Ioánnę wydaną za Trzcińskiego, z drugą żoną Trocholską, miał Iozefa y Maryánnę.

Borátyńska. *Sicińska.* *Trzciński.* *Trocholská*

Alexander Starosta Lityński, syn drugi Iana Zegoty, ktory mięszkał pod Zasławiem, tego została corka Petronella, w Panieństwie zmarła, y syn Franciszek bezpotomny. Ian Suchodolski, brat rodzony Stanisławá Chorążego Lubelskiego, y Alexandra Starosty Lityńskiego, ożenił się z Zofią Mościcką, z ktorey Anna Grochowska, Zofiá Izdebska corki, y trzech synow; Alexander y Ian woynie służąc zginęli, Marcin ożeniony z Anną Psarską, corką Przecławá, czterech synow zostawił. Pierwszego Kazimierza, od ktorego Felix, Karol, y Wacław. Drugiego Iozefa *sterilem*. Trzeciego Stanisława, ktory z Dobrucką zostawił Annę Strowską, drugim małżeństwem Chmielewską, z pierwszym miała syná Felicyaná, z drugim Stanisława y Brygittę, tenże zostawił drugą corkę Helenę Mniszką, trzecią Ioánnę Bełkowską z potomstwem iey, Antonim y Anną, czwartą Teressę Nieprzecką, y Iozefa w Zakonie *Soc: IESU*. Czwarty syn Marciná z Psarskiey Michał, ten nayprzod żył z Iuliánną Foxowną, z ktorey potomstwo, Domicylla Stanisława Troczewskiego małżonka. Stanisław, ktory z Pełczanką *procreavit* Brigittę, y Teressę. Antoni y Eliasz obadwa w Zakonie *Societ: JESU*. Po Foxownie poiął Michał Rylską, corkę Łukasza, z tey potomstwo, Iozef mąż Rycerski, Rozaliá, Nikodem y Ignacy.

Mościcka *Grochowska* *Izdebska* *Psarska* *Dobrucka* *Strowski* *Chmielowski* *Bełkowska* *Nieprzecka* *Foxowná* *Troczewski* *Pełczanka* *Rylska*

Wracam się do Stanisława Chorążego Lubelskiego, pierwszego syna Iáná Zegoty Suchodolskiego, ktorego potomkowie, to iest Stanisława Podkomorzego Lubelskiego synowie, Ian Stolnik Lubelski, zrodził Stanisława, oyca Marcina, dziada rodzonego Macieia Kasztelaná Lubelskiego. Od brata iego Mikołaia Stolnika Chełmskiego, pochodzących, niżyi wspomnię, tu ich wyraziwszy kolligacyą, to iest: Leszczyńskich, Butlerow, Iabłonowskich, Potockich, Puzynow, Reiow, Fredrow, Drohoiewskich, Mrozowickich, Blinowskich, Stryińskich, Ogińskich, Orzechowskich, Rużyckich, Russockich, Wielowieyskich, Głuskich, Borkowskich, Grabowskich.

Kolligacyá

Marcin

Marcin Suchodolski, dźiad Macieia Kaſztelana Lubelſkiego, má pochwały niepoſpolite *w Kazaniu X. Mężyńſkiego Reformata*, w Roku 1756. drukowánym w Lublinie, á oſobliwie zálecáiąc iego cnotę wiary prawdźiwey, *amorem Patriæ, legum obſervantiam*, co w uſługach ſwoich doſtatecznie oświadczył, zawołanym prawie z Lubelſkiego Woiewodztwa ná Seymy będąc Poſłem, *cum diſcrimine* życia y fortuny, *pro fide, lege, Rege, in diſſidentes* zelował. Synowie iego, Jędrzey Miecznik Lubelſki, y Bogusław Stolnik Dobrzyńſki, ten miał w małżeńſtwie Domaſzewſką, z ktorey Alexander Skarbnik Żytomirſki, y Jozef Podczaſzy Winnicki, z ſwoiemi ſukceſſorami. Jędrzey Miecznik Lubelſki, wſzedł w dożywotnią przyiaźń z Targowiſka Gałęzowſką, (honoru iey nie wiem) z niey urodzony Maciey, Kaſztelan Lubelſki, y Eleonora Giedźińſkiego, Chorążego Rawſkiego żona. Był tenże Maciey wprzod Piſarzem, Vicesgerentem Grodzkim, Komornikiem Ziemſkim Lubelſkim, potym Sędźią y Podſtarośćim Grodzkim Lubelſkim, Chorążym Lubel: w Piotrkowie, Lublinie Deputátem, w Radomiu Komiſſarzem zaſiadał, potym Kaſztelánem Lubelſkim; pierwſzym małżeńſtwem miał Otylią Gołuchowſką, Starościanke Czerwonogrodzką, z ktorey Maurycy Michał Suchodolſki, Podczaſzy Kraſnoſtawſki, Kaſztelanic Lubelſki, był ná funkcyi Sędzkiey lat kilká. Poſłował do Warſzawy razy dwa. Do Dworu Krolewſkiego. Kommiſsarzem od Woiewodztwá do woyſk Moſkiewſkich. Te iego potomſtwo, Tereſſa, Elżbieta, Eufrozyá, Woyciech y Nepomucen, ſą w Geneálogii, ktorego żoná Bárbará Mężyńska, Sioſtrzenica rodzona Antoniny z Nowoſieleckich Rudźińskii, Woiewodźiny Mazowieckiey. Drugim związkiem miał Ewę Szaniawską, Kaſztelankę Lubelską. Felicyan Gałęzowski, Kaſztelan Lubelski, był Wuiem Macieiá. Syn iego Stefan Gałęzowski, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Szaniawską, Podſtolanką Koronną. Drugi ſyn Alexander, Kaſztelanic Lubelski, wźiął Stoińską, Sędźiankę Ziemie Lubel. Kolligacye Kaſztelaná znacznieyſze ſą te: Gałęzowſcy, Głuſcy, Mężyńſcy, Sołohubowie, Rzewuſcy, Cetnerowie, Koźmińſcy, Trembińſcy, Wilkowſcy, Trzcińſcy, Irzyccy, Gruſzeccy, Klembowſcy, Ługowſcy. &c.

Domaſzewſka

Gałęzowska

Giedźińska

Gołuchowska

Mężyńska

Nowoſieleckich

Rudźińska

Szaniawská

Gałęzowski

Stoińska

Kolligacye

Nieſiecki tom: 4. fol: 233, wſpomina Annę Suchodolską,

Ooooo Piotra

Hamski *Chmielecki* Piotra Hamskiego, y drugą Suchodolską, Stanisława Chmieleckiego, żony, inszą wspominá będącą zá Głuskim, y Siostrę Teodorę Łowczego Lubelskiego, żyiącą naprzod z Jakubem Blinowskim Miecznikiem Chełmskim, potym z Iozefem Radeckim, Chorążym Grabowieckim, bezdźietną. Druga siostra (powiada) żyła z Potockiem, Starostą Jabłonowskim. Wspominá także Zakonnicę we Lwowie u Panien Karmelitanek trzewikowych. Oprocz wyrażonych, namieniá Skarbnika Lubelskiego, złączonego dożywotnie z Zofią Borkowską, corką Piotra Borkowskiego, dźiedźiczką ná Bończy. Pawła także Stolnika Dobrzyńskiego, Deputata ná Trybunał Koronny w Roku 1706. Mikołay brat iego w Zákonie *Soc: JESU*, y synowiec iego Piotr, w tymże Zakonie umarł.) *Blinowski* *Radecki* *Potocki* *Borkowski*

Krotko mowiąc, od Bernardá Zegoty Ianiká, Dźiedźica Suchodoł, Gardźieniec, Jaszczow, Pilaszkowic, y Sobieskiey Woli, pochodźiło dwoch braci, Matyász Sędźiá Ziemski Lubelski, ktoremu dźiałem w roku 1409. przypadły dobra Suchodoły z attynencyámi, tęn pierwszy imięniem Suchodolski zwáł się. Drugi Marcin, ktoremu dostały się dobrá Sobieska Wola z przyległościami, á ten nazwany iest Sobieskim, od ktorego Sobieskich Familiá. Maciey Sędźia Ziemski Lubelski zrodźił Idźiego Suchodolskiego, tęn Mikołaiá, Mikołay Janá Zegotę męża woiennego, od ktorego trzech synow, Stánisław Chorąży Lubelski, Alexander Starostá Lityński, maiący Petronellę Pannę, y Jan ná Suszy dźiedźic, ktory z Zofią Mościcką miał Annę Grocholską, y insze corki. *Sobieskich Familia* *Mościcka* *Grocholski*

Od Stánisława Chorążego Lubelskiego, pochodźi Ian Suchodolski Rotmistrz, ktory z Łykowską Podkomorzanką Bełzką, *procreavit* Stanisława Podkomorzego Lubelskiego, od ktorego Kazimierz *sterilis*, Janá Stolnika Lubelskiego, Mikołaiá Stolnika Chełmskiego, ktory miał Piotra *sterilem*, y Abrahama Suchodolskich. Od Ianá był Marcin, ktory z Zakrzewską spłodźił Marciná bezdźietnego, Bogusławá Stolnika Dobrzyńskiego, tęn zaś z Tomaszewską zrodźił Alexandra Skarbnika Lubelskiego, á Stolnik z Katárzyną Trzcińską Tomasza y Michała Suchodolskich. Drugi syn Bogusławá Jozef Cześnik Winnicki, dwa razy wota małżeńskie odprawiał, *imô votô* z Teressą Trzcińską, z ktorey Antoni z Dybańską Łowczanką Grabowiecką, spłodźili Wincentego. Drugi syn *Łykowska* *Zakrzewska* *Tomaszewski* *Trzcińska* *Dybańska*

gi syn Jozefa Ignacy, *minorennis* w tym roku 1757. *2dô votô* z Węgleńską, Podkomorzanką Chełmską, iest Walentyn, Jan y Xawery. Corka Bogusława Krystyna, wydana za Gruszeckiego. Drugi syn Marcina z Zakrzewską, Paweł *Societ:* *J E S U.* Trzeci Jędrzey Miecznik Lubelski, ktory z Heleną Gałęzowską miał Iana bezdźietnego, Piotra *Societat: J E S U,* Macieia Kasztelana Lubelskiego, Francisżka Proboszcza Dorawskiego, Salomeą Pannę, Annę Hańską, y Eleonorę Gydźińską. Maciey Suchodolski, Kasztelan Lubelski, z Otolią Gołuchowską, Starościanką Czerską, zrodźili Adamá bezdźiętnego, Michała Cześnika Krasnostawskiego, y Anielę Pannę. Michał pomięniony z Barbarą Mężyńską, Chorążanką Żytomirską, maią Tereffę, Woyciecha, Nepomucena, Eufrázyą, y Elżbietę Suchodolskie.

Węgleńska *Gruszecki* *Zakrzewska* *Gałęzowska* *Hański* *Gydźinska* *Gołuchowska* *Mężyńska*

Abráám Suchodolski z Orzechowską spłodźili Andrzeia, ktory z Pododowską mieli Adama, Starostę Horodelskiego, Chorążego Lubelskiego, á tęn z Zofią Goraỳską zrodźił Zbigniewa Cześnika Lubelskiego, y Teodora Łowczego Lubelsk. Zbigniew z Borkowską miał Adama troyżonnego, *imô.* z Kotowską *sterilis*, *2dô* z Stanowską iest Maryánna za Głuskim, Podczaszym Lubelskim, *3tiô.* z Mnichowską *sterilis*. Drugi syn Zbigniewa Teodor Chorąży *Sterilis*. Siostra tych Bogumiła wydaná zá Potockiego. Teodora Łowczego Lubelskiego z Zofią Orzechowską syn, Alexander Łowcy Lubelski, ożeniony z Zofią Stryińską, z ktorey potomstwo Teodor Starosta Omelnicki, z Grabkowską ma Ludwikę y Zofią. Corka Alexandra z Stryia, Elżbieta Panną 1757. y Teofila Piołkowskiego, Miecznika Urzędowskiego żona bezdźietna.

Orzechowska *Pododowska* *Gorayska* *Borkowska* *Kotowska* *Stanowska* *Głuski* *Potocki* *Stryińska* *Grabkowska* *Piołkowski*

TOPOR JAKUBOWSKICH *Herb.* Rożne są Toporow ábrysy, Jakubowskich iest Topor srebrny z złotą rękoieścią, w prawą tarczy ostrzem obrocony, stoiący rowno w czerwonym polu, z Xiężycem, iákoby cechą, ná hełmie sáma tylko korona złota. Wszyscy zgadzaią się, że do Polski za Lecha I. przyniesiony, o czym *Bielski, Paprocki, Okolski, y inni:* kto chce o tym szerzey czytać, może obaczyć moy *Excerpt* w roku 1749. wydrukowany. Wspomina tychże Iakubowskich *Okolski tom. 3. fol: 61. Jakobovscij de Ostrowiec antiqua Familia, sicut ipsa hæreditas Ostrowiec apertè monstrat,*

Iakubowscy

Ostrow namq; & Ostrowiec non idem sunt. Quæ quidem Familia de Ostrowiec multam retinet antiquitatem in Historicis. Ioannes de Ostrowiec ex Hungaria adduxit Reginam Annam Jagielloni Regi anno 1400. à quo per bonorum successionem Iakubowscii veniunt. Andreas Exactor contributionum Regni, Palatinus Sendomiriensis, reliquit filium Andream, Notarium Castrensem Cracoviensem, Secretarium R. M. Historicum & Poëtam, & Christophorum Aulicum, & Administratorem bonorum Petri Zborowski Zborowski *Palat: Crac: hic missus erat Legatus in Turciam & Hungariam pro* Regina *Isabella.* Bielscius *anno 1547. Ideo difficile determinare, de quibus Iakubowsciis fuerit sermo.* Dotąd pomięniony *Okolski*; iá tu wyrażam Iakubowskich procedencyą od Bogusława z Ostrowca w Woiewodztwie Krakowskim, ktory pisał się *de Iakubowice* Iakubowski, á tęn do tych dobr w Krakowskie Woiewodztwo niegdy przyszedł *per successionem.* Pieczętował się Toporem, alias *Starzą*, bo iego była *antelacior* procedencyá od Starżonow y Toporow, po ktorym *similiter* przyśli *per successionem* dwoch braci, Ian Walenty, y Iędrzey. Pierwszy Pisarz Grodzki Krakowski, umarł *sterilis* 1582. Drugi Iędrzey Exaktor Woiewodztwa Kmicianka Sęndomirskiego, ktory miał w małżeństwie Kmiciankę, herbu *Srzemawa*; miał synow trzech: Krzysztofa, Piotra, Ięd Krasicki drzeiá, y corkę Zofią Stanisława Krasickiego, herbu Rola, Kasztelana Przemyślskiego żonę.

Krzysztof był Łowczym Sęndomirskim, ożęniony z Rzeszowska Barbarą Rzeszowską, herbu doliwa, od ktorych Anna Her- Ligęza molowska Ligęzy, herbu Pułkozic, Podskarbiego Koronne- Sławkowna go żona, umarła *sterilis* 1638. Piotr z Sławkowną miał synow trzech: Ianá, Rafała, Franciszka. Ian Dworzanin Zy- Rożnowska gmunta III. Krola Polskiego, z Maryánną Rożnowską herbu Iugoszewska Gryf, spłodźił Władysława Grzegorza, ktory z Iugoszewską herbu Abdank, *procreavit* Ianá y Michała; od ktorego z Czaplińską herbu Drogosław, *extat proles.* Ian z Zofią z wielkiey Druszkowska Wśi Druszkowską herbu Prus, miał to potomstwo, Stanisława Pułkownika, ktory zginął pod Wiedniem *sterilis* 1683. Alexandra Kazimierza, dobr Ilniká, Radycz, Mielniczna, Łosienic, Mochnatego, Iwaszkowic, w Ziemi Przemyskiey le- Łupińska Zurowska żących dźiedźica, ktory z Łupińską herbu Ráwicz, spłodźił Ignacego; tęn z Eufrozyną Zurowską herbu Ielita, z ktorych Fran-

rych Franciſzek z Siedliſką herbu Oſtoiá, ożęniony, z tych Tomaſz, Roża, Elżbieta Ilnicka, y Katarzyná Krzewſka, herbu Bończa, z ſwoim potomſtwem. Tegoż Alexandra Jakubowskiego drugi ſyn Staniſław, z Maryánną Perkiewiczowną Jaworſką, herbu Kościeſza, ożęniony, od ktorey Kazimierz, Jan, Maryánna Komárnicka herbu Sas, y Eufrozyná Ilnicka. Trzeci ſyn Samuel *ſterilis*, y Maryánna corka z Krzeczowskim, herbu Korczak, *ſterilis*. Władyſław Woyciech Iákubowski, ſyn trzeci Ianá z Druſzkowskiey, dobr Bykowiec y Borek w Powiecie Krzemienieckim dżiedźic, & *obligatarius Poſſeſſor binubus, imo* z Czarniawską herbu Grabie, *2do* z Marcyanną Szymkowiczowną Szklińską herbu Kościeſza, od ktorey Magdalená bezpotomná, Iozef Komornik Ziemi Chełmskiey, z Magdaleną Domaſzewską herbu Iaſtrzębiec, Miecznikowną Łukowską zmowiony, ſpłodźił Ianá, Konſtancyą Ioannę *binominis*, Maryánnę, Staniſława Tadeuſza *binominis*, y Balbinę Maryánnę *binominis*. Antoni Rektor Kámieniecki *Soc: JESU* brat Iozefá, y Woyciech Łucki, Kiiowski Kanonik, Mielnicki, Wielednicki, Potocki Proboſzcz, Deputat ná Trybunáł Koronny 1748. Władyſłáwa Woyciechá Iakubowskiego ſioſtry, iedna Konſtancya wydaná za Bełzeckiego, herbu Iaſtrzębiec, druga Maryánna za Wolskiego herbu Lubicz, dwie Zakonnicami u Panien Norbertanek Krakowskich.

Siedliſka *Ilnicka* *Krzewſka* *Komárnická* *Krzeczowska* *Czarniawska* *Szklińska* *Domaſzewska* *Bełzecki* *Wolſki*

Iędrzey Staniſław, ſyn Iędrzeiá z Kmicianki, herbu Srzeniawá, Exaktor Woiewodztwa Krakowskiego, Piſarz Grodzki Krakowski, od ktorego Ian Iakubowski, Sekretárz Kroſa Zygmuntá III. Anna Krzyſztofá Kmity żona, y Barbara Adama Grotowskiego, herbu Rawicz małżonka. Od Ianá Sekretarza, poſzedł Cyrilli dźiedźic Wadowá y Tryczy, w Woiewodztwie Krakowskim, ktory zoſtał Bernardynęm, y Karol ożęniony z Iuſtyną Czapską, Chorążanką Sendomirską, herbu Leliwa, od ktorego Staniſław Rotmiſtrz I. K. M. y Rzeczypoſpolitey, z Katarzyną Potocką, niegdy Floryaná Potockiego, Podkomorzego Bracławskiego corką, maiącego pięć corek, wſzyſtkie z potomſtwęm, pierwſza zá Strybelem, druga za Kordyſzem, trzecia zá Cyryną, czwarta za Łyſakowskim, piąta pomięniona Katarzyna Stániſława Iakubowskiego żona, od ktorych Ian z Anną Surynowną, Iacek *Ordinis Prædicatorum*, Barbará Teodora Pawſzy, Podſtole-

Grotowski *Czapſka* *Potocki* *Strybel* *Kordyſz* *Cyryna* *Surynowna* *Łyſakowski* *Pawſzowie*

Ppppp go O-

go Owruckiego żona, z ktorych Michał Pawſza, Chorąży Ki-
iowski, ſyn Teodora, ktory *imô votô* poiął Maryánnę Ry-
bińską, Ianá Stolnika Zytomirskiego corkę, z Anną Suryno-
Rybińſki Oſkirka wną ſpłodzoną. Sioſtra tegoż Aniela Oskirki, á Marſzałka
Niemierzyc Mozyrskiego żona, Tereſſa *1mo* Niemierzycowa, *2do* Burzyń-
Burzyńſka ska, y Anná Iozefá Potockiego, Piſarza Ziemskiego Kiiow-
skiego żoná, od ktorych *extat proles minorennis* 1746. Po-
mięniony Ian Rybiński, Stolnik Zytomirski, miał zá ſobą
Konſtancyą Pawſzankę, Łukaſza Cześnika Kiiowskiego cor-
Wychowska kę, tegoż Rybińskiego corka Maryánná Wychowska, Podſto-
lego Możyrskiego żoná, wſzyſtkich ieſt potomſtwo. Miko-
łay Iákubowski, ſyn Karola pomięnionego z Czapskiey, ożę-
Badowska niony z Badowską *ſterilis*. Zbigniew Alexander, Porucznik
Chorągwi Pancerney, Łaski Staroſty Dymirskiego, brat Iana
Podleska y Iácka *Ordinis Prædicatorum*, z Anaſtazyą Podleską, herbu
Roża, *procreavit* Iana Iakubowskiego, Podczaſzego Zytomir-
skiego, ktory był Deputatem ná Trybunał Koronny 1746.
z Anną, niegdy Ianá Rybińskiego, Stolnika Zytomirskiego, z
Surynowna Maryanną Surynowną ſpłodzoną corką, á ſioſtrą rodzoną
Iozefa *in ſæculo, in Religione* Hiácintha *Ordinis Ciſterſienſis* O-
pata Oliwskiego, Rybińskich herbu Radwan, od ktorych po-
tomſtwo, Iozef Cześnik Zytomirski, Franciſzka żona Ale-
Dzierzbicki xandra Dzierzbickiego, Staroſty Dąbskiego, herbu Topor,
Maryánna, Bogumiła y Aniela. Jozef y Stefan, bracia Pod-
Nowoſielec, czaſzego Zytomirſkiego, pomarli, ſioſtra Zofiá Nowoſiele-
Czerwińska ckiego żoná *ſterilis*, á Barbara Kazimierza Czerwińſkiego
żoná, ma potomſtwo.

Domaſzewſcy Przyłączam tu Domaſzewſkich, herbu *Jaſtrzębiec*, iż
Iozef Jakubowſki, Komornik Chełmſki, miał żonę Magdale-
nę Domáſzewską, Miecznikownę Łukowską, z potomſtwęm
ſwoim. Laurenty *de Domaſzewnica*, ná Wyſokim z áttynen-
cyámi, w Woiewodztwie Lubelſkim dźiedźic, z Zofią *de Krzy-*
Kochanowska *ſzkowice* Kochanowſką, herbu Korwin, ſpłodźił Staniſławá
Sędźiego Grodzkiego Rádomſkiego, Jakuba Komornika Zie-
Kietlińska mi Opoczyńskiey, ktory *imô* z Kietlińſką herbu Odrowąż,
miał potomſtwo, *2do* z Juſtyną Brodowſką herbu Łada, miał
Brodowska Kochowska Tomaſza y Maryánnę Kochowſką. Kazimierz Domaſzew-
ski, ſyn trzeci Laurentego, Miecznik Łukowski, dźiedźic ná
Wyſokim, ożęniony z Marcyánną Sciborowną Marchocką, her-

bu O-

bu Oſtoia, zpłodźił Franciſzka Karmelitę Boſego, Przeorá
Grodźińſkiego, Krzyſztofa Reformatá, Bernarda *Soc: JESU*,
Janá z Ewą Strzelecką herbu Okſza ożęnionego, od ktorych *Strzelecka*
Antoni, Magdalená pomięnionego Jozefa Iakubowſkiego żo-
na, y Bogumiła Szernelowa herbu Dołęga. Juſtyná ſioſtrá *Szernel*
Janá z Marchockii zá Wronowſkim herbu Topor, y Kon- *Wronowski*
ſtancyá Włodkowa herbu Oſtrzew, od ktorych Radaſzew- *Włodkowa*
ska herbu Okſza. Anna, ſioſtra Kazimierza Domaſzewskie- *Radáſzew:* *Domaſzews*
go, Miecznika Łukowskiego, wydáná za Boſzewskiego her- *Boſzewski*
bu Ciołek, druga Zuzanná, 1*mo* za Popławskiego herbu Drze- *Popławski*
wica, 2*do* za Konſtantego Libiſzewskiego herbu Wieniáwá, *Libiſzewski*
wſzyſtkie z potomſtwem.

KORYCINSCY herbu *Topor*, ſą wyrażeni u *Nieſie-* *Korycińſcy*
ckiego tom: 2. fol: 621. doſyć obſzernie, ále że piſze, iakoby
Franciſzek, Stolnik Krakowski, potym Kaſztelan Bracławski,
lubo miał kilku ſynow, ktorzy pomarli, ſąm oſtatni tego
domu wſzedł do grobu, tylko ſię biała płeć zoſtała, ktorą
tam wyraża *fol:* 626. Są iednak dotąd Korytniccy, Toporem
iednym ná tarczy, drugim ná hełmie zaſzczycaiący ſię, y z te-
goż Woiewodztwa Sendomirskiego pochodzący, iako y tam-
ci, ktorzy przenieśli ſię *ab immemorabili tempore*, do Woie-
wodztwa Podlaskiego, y wieś ſwoię od imięnia Koryciany
nazywaiącą ſię, záłożyli w Ziemi Drohickiey, w ktorey y te-
raz *in pacifica poſſeſſione* zoſtáią, iáko Woyciech Mateuſz *bino-
minis* Koryciński, Łowczy Owrucki, Piſarz Konſyſtorski Łu-
cki, z bracią ſwoiemi rodzonemi, to ieſt Jakubem Korycin-
skim, Woyskim Owruckim, Piſarzem Konſyſtorskim Diece-
zyi Kiiowskiey, drugim Stefanem Korycińskim, *ad latus* Fran-
ciſzka Kobielskiego, Biskupa Łuckiego, zoſtaiący 1752. Pi-
ſał o tymże imięniu *Okolſki tom:* 3. *fol.* 50. gdźie antenátow
pomięnionych Korycińskich, doczytac ſię może.

OSSOLINSCY herbu *Topor*, doſtatecznie w rożnych *Oſſolińſcy*
Herbarzach ſą opiſani, iako y w *Nieſieckim tom: 3. à fol:* 490.
tylko że tam nie doſtáie tey procedencyi, ktorą tu kładę, od
Maximiliána Hrabiego z Tęnczyna Oſſolińskiego, naprzod
Podskarbiego Nadwornego Koronnego, potym Kaſztelaná
Czerskiego, Staroſty Malborskiego Pradźiadá, y Katarzyny
Głębockii, Kaſztelanki Inflantskiey Prababki, dwoch braci *Głębocka*
pochodzących, niżyi wyrażonych, ktorych Dźiad Maximili-

án Hrabia z Tęnczyná Offoliński, Kafztelanic Czerski, á Babka Katarzyna z Tomiffáwic Tomiffawska, Podczafzanka Podolska, Ociec zaś Jozef Hrabia z Tęnczyna Offoliński, Kafztelan Czechowski, brat iego rodzony Ierzy Offoliński, Kafztelán Zawichowski, żoná iego Zaboklicka, Woiewodzanka Podolska *sterilis*. Matka, to ieft żona Jozefa, Anna z Słupowa Szembekowná, Kafztelanka Woynicka. Synowie *imi voti* Jozefa y Anny, Alexy y Michał. Alexy Hrabia z Tęnczyna Offoliński, Katedralny Kanonik Krakowski y Warmiński. Michał Hrabia z Tęńczyná Offoliński, Kafztelanic Czechowski, żona iego Anná Szaniawska, Podftolanka Koronna, urodzoná z Offolińskii, Podskarbianki W. Koronney. Synowie Michała y Anny, Iozef y Kaietan Offolińfcy. *Secundô votô* Iozef Offoliński, Kafztelan Czechowski, miáł zá fobą Charczewską, Káfztelankę Słońską, ktorych corki, Aniela zá Broniewskim, y Kátarzyną.

Tomisławska *Zaboklicka* *Szembekowna* *Szaniawska* *Charczewska* *Broniewski*

TRZASKA *Choynackich herb*, ieft Xiężyc na tárczy żołty w niebieskim polu, do gory rogámi obrocony, w połowie iego z wierzchu y od dołu, dwie głownie otłuczone, końcami ku fobie utkwione, ná hełmie ogon pawi. Nadany ieft od Krola Bolesława Chrabrego, Rycerzowi Trzaska zwánemu za dźieła, ktore *Paprocki w Gniaźdźie y o Herbach, Okolfki tom: 3. fol: 240. Kleynoty, y Niesiecki tom. 4. fol. 387.* o*pisuią*. Choynackich herbu tego, wyraża tenże *Niesiecki tom: 1. fol. 293.* ále że nie wfpomina Xiędza Iana z Choynat Choynackiego, Kanonika Krakowskiego, z procedencyą fwoią y náleżącemi, zaczym ich tu kładę. Ięndrzey z Wielkich Choynat Choynacki, Cześnik Goftyński, był Oycem iego, w rożnych funkcyách zaflużony, Iadwiga z Lefzczyny Bylinowna Matka, Babka zaś Anna Bidźińska herbu Ianina z oyca, Biefiadecka herbu Ielita z matki, iako świadczy dedukcyá w Kapitule Krakowskiey, tranfakcyámi potwierdzoná, od kilku fet lat, z Rawskiego ná Białyi, wfpomnionemi. W Sendomirskim zaś Woiewodztwie od ftu lat *in possessione* zoftaią w Ziemi Stężyckiey, od Marcina Choynáckiego, ktory fzedł od Stanifława. Ian fię przenioff w Przemyślskie, brát Stánifławá wfpomnionego. Ociec Xiędza Kanonika, dobra dźiedźiczne zoftawił mu w Woiewodżtwie Sendomirskim, nazwane Ianowice *cum attinentiis, modo hæreditario*, w ktorych ieft

Bylinowna *Bidźinska* *Biesiádecká*

rych ieft

rych ieſt *in poſſeſſione*, w Rawskim także má dobra ſwoie. Sąm
iuż tylko zoſtał z Rodzeńſtwa. Iozef Bruno Prowincyáł WW.
Oycow Paulinow, Ian Kánty Staroſta Chyżyński bracia, Te-
reſſa y Maryánna dwie ſioſtry u S. Iędrzeia Zakonu S. Franci-
ſzká, pomarli, y ſioſtra rodzona Ludowika zá Tomaſzem Sko- *Skotnicki*
tnickim, Podczaſzym Nowogrodzkim, w Sęndomirskim do-
bra dźiedźiczne maiącym, pięciu ſynow zoſtawiwſzy y cor-
kę, umarła.

TRZY TRĄBY, *alias Jordan*, Klichowskich herb, ſą *Klichowscy*
myśliwskie trzy Trąby czarne, kożda ze czterema złotemi
ſtrefami y nawiązaniem złotym, w polu białym, złożone ra-
zem do ſiebie cieńſzemi końcami, ná hełmie pięć pior ſtru-
ſich, z cudzych Kraiow do Polski wnieſione, według *Paprockie-
go, Bielſkiego, Okolskiego y inſzych.* Klichowskich ná wielkim y
małym Klichowie w Woiewodztwie Kaliskim, y rożnych
dobrach tamże ſytuowanych, iako Kamieniach, Sliwnikach,
Lubieni wielkiey y małey, Modle, Bienny y innych, według
dokumentow od kilku ſet lat z Xiąg Kaliskich, Poznańskich,
Pyzdrskich, Konińskich, w tym Domu znayduiących ſię, lu-
bo ſtarożytna ieſt Familiá; iá tylko od Prdźiadá żyiących za-
czynam, to ieſt Marciná ná Wielkim Kalichowie Klichow-
skiego, tego zaś ſyn Walenty ná Sliwnikach dźiedźic, ożę-
niony z Maryanną Kaniewską, miał potomſtwo niżyi wyra- *Kaniewſka*
żone, ktora Kaniewska *2do voto* poſzedłſzy za Przedzyńskie- *Przedzyń-*
go, powiła Staniſławа Regenta Poznańskiego, od ktorego cor- *ski*
ki, iedna zá Urbanowskim, Burgrabią Poznańskim, druga *Urbanowski*
za Koſzuckim, trzecia zá Dorpowskim. Z Walentym Kli- *Koszucki* *Dorpowski*
chowskim, był Kazimierz, Woyciech, Katarzyná Brzuczko- *Brzuczko-*
wska, Maryánna Węgierska, Bogumiła Czachorowska, wſzy- *wska* *Węgierska*
ſtkie bezdźietne. Kazimierz pomięniony, trzy razy małżeń- *Czachorow-*
skie wota ponawiał, *1mô* z Słomkowską, od ktorey Anna zá *ska* *Słomkowska*
Gołębowskim, od tych Ian Gołębowski, Cześnik Mielnicki, *Gołębow-*
ſyn iego Kanty, y corki. *2dô* z Tereſſą Rębiewską, z kto- *ſcy*
rey urodzona Katárzyná zá Antonim Odechowskim, ſyno- *Rębiew-* *ska*
wie ich Franciſzek y Karol, bracia Katarzyny, Micháł, An- *Odechowska*
toni, Woyciech, Laurenty Klichowſcy, ſłużąc woynie z Gnia-
zdowskim nie poginęli. *3tiô votô* pomięniony Kazimierz z
Pudencyánną Rychłowską *procreavit* Rożalią Oſtromeckie- *Rychłowska*
go żonę, z ktorey Michał, Ian, Karol y Iakub Oſtromeccy, *Oſtromecki*

Qqqqq drugą

drugą Magdálenę, Mikołaiewskiego małżonkę, z ktorey Bar- *Mikołaiewſki* tłomiey y Iulianna Mikołaiewſcy; trzecią ſpłodźił Ludwikę *Taczanowski* Klichowską, wydaną zá Taczanowskiego, z ktorey Iakub, Tomaſz, Adam y inni Taczanowſcy żyią 1755. Woyciech Klichowski, brat rodzony Kazimierza troyżonnego, poſtanowio- *Golianowna* ny z Iadwigą Goliánowną, ſpłodźił Adama, ktorego z Anną O- *Oſtromecka* ſtromecką, ſynowie Antoni Kanonik Inflantski, Proboſzcz Piotrkowski y Roſpirski zmarły, Iozef Franciſzek *binominis*, Komornik Graniczny Woiewodztwa Łęczyckiego, dobr Cybulice z attynencyámi w Woiewodztwie Łęczyckim dźiedźic, Felicyan Komornik także Graniczny Woiewodztwa Rawskiego, dobr Zamyłynia w tymże Woiewodztwie dźiedźic, Walenty Komornik Graniczny Woiewodztwa Sieradzkiego, *Poſſeſſor tenutarius* klucza Opatowskiego pod Kaliſzem, corocznie 22000. tynfow importuiącego. Kto chce wiedźieć dokumenta Klichowskich od Roku 1634. tę procedencyą ztwierdzaiące, niech patrzy w Grodźie Kaliskim, *fer*: 2. *poſt Conduct*: 1636: *fer*. 3. *poſt Trinit*: *tamże*. 1649. *Sabb. poſt Hedvig*: *Petricoviæ in Judi*: *Tribu*: *Reg*. & *Sabb*: *poſt Oculi*. 1707. *Sabb*: *poſt Sexage. ibidem*. 1715. *fer*. 3. *ante Præſenta*: *B.V.M. in Caſtro Petric*. 1725. *fer*: 3. *poſt tridie Hedvigis ibidem* &c.

TRZY KRE-

TRZY KRETY HERB.

E P I G R A M M A.

Solem terrestres non possunt cernere talpæ,
Sed lucem vestræ semper Honoris amant.
Quodsi sollicitæ scrutentur viscera terræ,
Efficiunt foveas, ut cadat hostis eas.
Nec mirum tanto niteat quòd stemma decore,
Nam belli, pacis, maxima signa tenet.

A B R Y S H E R B O W N Y.

Są ná tarczy trzy Krety czarne, w ciemno krwawym polu, iakoby krwią nieprzyiacielską zbroczonym y zafarbowanym, dwa gorą w rowney linii ieden zá drugim, a trzeci pod niemi srzodkiem, ku prawey stronie nosami obrocone, y czwarty potym przydany w hełmie, ná tylnich nogach w gorę wspięty, także nosem w prawą obrocony, o koło pola y trzech kretow, Laur z prawey, Palma z lewey strony, ktore rószczka O- *Opisanie Herbu*

liwna u dołu wiąże, ná krzyżu Kawálerskim ponsowego koloru, z ośmią rogámi wypuszczonemi między armaturę, ná hełmie korona złota z trzema pawiemi piorami, tak go używaią z dawności Mohlowie, do tych czasow.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne Nie rázem cały tęn herb iest nábyty przez Rycerskie dźieła, bo gdy tá fámiliá żwawą odwagą swoią w upałach woiennych tak natarczywie stawáła, że y przez naywiększe szturmy y ognie nieprzyiacielskie przebiiaiąc się, przeciwne niszczyła szyki, ktory iey zważaiąc rygor, nazwana iest ź Niemiecka *Molch*, albo *Moll*, iakoby Salamandra w ogniu nieskażytelna, o ktorey pisze *Plinius*: *Salamandra animal stellatum, ignem vigore suo extingvens*. Gdy się zaś trafiło, iż trudne dla dobycia oblegli miasto, iedna połowa woyska szturm przypuściła, druga ziemią kopiąc się iak krety pod fortecę, w srzodek dobyła się lochami, z ktorych naypierwszy Kawaler nazwiskiem Mohl, do miasta w padłszy z innemi, trwogę między nieprzyiacioły wzniecił, y tak ich szczęśliwie pokonali; z kąd záwdźięczaiąc zasługi dźieł heroicznych, nadane są temuż imięniu trzy krety czarne w krwawym polu, *Mohl* nazwane od swego Rycerza. A gdy záś poźnieyszego wieku, wielu skrewnioney fámilii teyże, w usłudze woienney znaydowało się, z podobieństwa *Molami* nazwali ich Polacy; że iak w futrze molow, tak w tym woysku Mohlow, rozmnożyło się; w dalszym iednak czasie przyszło do tego, że *abusivè* przestano ich zwać Molami, do swoiey z dawna nomenklatury przywroceni, iáko y teraz piszą się *Mohl*. Gdy zaś w tęn czas w woysku Krzyżackim byli, kiedy Polakom y Litwie ciężkiemi stawali się, po wielu batáliách szczęśliwie odpráwionych, ná pamiątkę zwycięztwow swoich, przybrali do herbu krzyż Kawálerski, iasno czerwony ná białym dnie pod tarczą tak, áby wyrażone rogi widać było, że taki krzyż czerwony na Todze nosili Krzyżacy, ozdobiaiąc herb z wierzchu koroną złotą, y trzema piorami pawiemi, po stronach zaś, zamiast koopertymentu laurem y palmą zwycięztwa znaczącemi, oliwną latoroścą u dołu związanymi, ktora pokoy simbolizuie, przydawszy do tego armaturę z znakámi woiennemi.

PROCE-

PROCEDENCYA
W Brandeburgii, Inflantach, Kurlandyi, Brabancyi, Sląſku, Polſzcze, y innych Prowincyách Záſłużonych

MOHLOW,
HERBU TRZY KRETY.

ZAczynáiąc nie tak od pierwiaſtkow ſwoich, ktorych dla dawnych wiekow nikt z teraźnieyſzych dociec nie może, z kąd by ſwoy początek brały, ále tylko co poźnieyſze zoſtawiły nąm wiadomości, to piſzę dlá dalſzey pamiątki, od Anzelma Mohla, ktory w Pruſkim znayduiąc ſię Páńſtwie, był dobr Lichtenaf y Carcyk dźiedźicem, gdźie w ſpokoyney poſſeſſyi ſpłodził Baltazara Mohla, *virum conſilij*, bo tęn wyniosſſzy ſię do Sląſka, y tám odźiedźiczywſzy dobra Redlic, naypierwſzy záczął ſię piſać *Fon Mohl Redlic*, á przytym y inne Groſrozen názwane dobra poosiadał, był Konſyliárzem Xiążęcia Ziemi Ligieńſkiey, o czym ſzerzey *Sinapius* Autor w roku 1488. *par*. 4. *lib*: 3. iako świadczą *Curioſitates Sileſienſes*. Tęn wielkiey doſkonáłości Ociec nieodrodnych ſynow prokreował trzech, Wolhenſa alias Benedyktá, Baltazara, y Jákubá. Pierwſzy Wolhens wrociwſzy ſię do Prus, *A vitæ ſubſtantiæ* ſpadkiem naturálney ſukceſſyi oſiadł dobra pomięnione Lichtenaf y Carcyk, żyiąc tamże w Urzędźie Podkomorſkiey godności, á potym y Marſzałkowſkiey ná Dworze Elektora Saſkiego w roku 1625. zoſtaiąc, zrodźił Wolfa Joáchimá dwoyga imion Mochla, á tęn Jerzego y Wilhelma, woyſk Krola Auguſta II. Rotmiſtrzá w roku 1712, ktory Wilhelm zoſtawiwſzy ſukceſſora, Erneſta Wilhelma *binominis*, z światem ſię pożegnał. Po tych wſzyſtkich Jerzy Mohl kwitnący, Krola Pruſkiego Oberſzteleytnát w roku 1735, ná dobrach wzwyż rzeczonych Carcyk dźiedźic, poſpolicie *tituli gratiâ* nazywáł ſię *Fon Mohl*, bezpotomny z ſwiata tego zſzedł, o czym *Curioſitates Sileſienſes*. Drugi ſyn tegoż Baltázara Mochla, w Sląſkim dźiedźictwie dobr Redlic y Groſrozen poſſeſſora, podobnym imięniem nazwany Baltazar *Redlic Mohl*, roku 1506, ktory ſpłodźiwſzy ſyná N. Mohla, á tęn Fryderyka, dźielney y odważney milicyi męża, ktorego w roku 1640. pod Ligieycęm nieprzyiacielſki poſtrzał w życiu ugodźił, zo-

Anzelm *Baltazar* *Benedykt* *Baltazar* *Jakub* *Wolf* *Wilhelm* *Ernest* *Jerzy* *Baltazar*

Dawid ſtáwiwſzy po ſobie ſynow Dawidá, nie tylko Kawálerſkich ſztuk ná lądźie podobnego Oycu, ále też morſkich flot czy Pułkow Kommendantá y Wodza w roku 1584, y Mikołaiá nad Xięſtwęm Ligieyſkiey Ziemi, nie mnieyſzego Urzędu, bo naywyżſzego Gubarnatorá, tęn chorobą piecioletnią zeſłabiony, w roku 1699, życia ſwoiego 72, *ſteriliter vitam cum morte mutavit*. Fryderyk Fryderyk zaś Mohl pochodzący od Dawidá, w ſpokoyney dobr Groſrozen y Panckauz dźiedźicząc poſſeſſyą, ſpłodźił Baltazára Fryderyka dwoyga imion, Baltázar tychże dobr Groſrozen y Pcświc dźiedźica, od ktorego iedynak Fryderyk ſyn Fryderyk Mohl, roku 1730. *floridæ ætatis*, kwitnących w tym Páńſtwie Saſkim w przyſzłe czaſy zoſtawił ſukceſſorow, dotąd godnością oyczyſtego imięniá. *Redlic Mohl* zaſzczycaiących ſię.

Jakub Trzeci ſyn Jakub Mohl, pochodzący od wzwyż rzeczonego Baltazará, upodobawſzy ſobie kraie Inflantſkie, zá manudukcyą Hermiſtrzow Krzyżackich, ſzczęśliwie w tym Xięſtwie dobra nadane ſobie *á Magiſtris Livoniæ, jure perpetuæ hæreditatis* oſiadł. Więc tęn pierwſzy z familii Mohlow, tamże co do poſſeſſyi Indygenat przyiął, ále co do dźieł heroicznych, ſtárożytney cnoty Kawaler, co poznac iż mu, iako mężowi *in ſago & toga* dyſtyngwowanemu, Dygnitarze Krzyżaccy, do przezwiſka iego *Fon Mohl* przydali *der*, co ſię z Niemieckiego tłomaczy *tęn*, chcąc wyrazić oſobliwſzego w ſztukach woiennych męża, że tęn á nie inny tyle z Pogany dowodnych odprawił utarczek, dla czego *motivô meritorum* iego złączone ſyllaby *Fonder Mohl* ná zaſzczyt imieniowi tegoż dedykowali. A tak nietylko *Martis bellantis*, ále też *maris prolificantis*, zoſtała ſię z niego pamiątka, gdy po ſobie ná obronę Oyczyzny rownego oycowſkiey naturze zoſtawił ſyna, potym wieku ſzczęśliwie dokonał ſwoiego, o czym *Curioſitates Sileſienſes*, co do procedencyi oſoby; á zaś dźiedźictwá y poſſeſſyi w Inflantach mianey, rożne świadczą prawa od Hermiſtrzow Krzyżackich nadáne, iako też y Xięga *Inflanty* zebrane *o ſtarożytności y zacności Szlacheckich Familii w Inflanciech, w rozdźiale 1. y 3. fol: 21.* Pozoſtały ſyn tegoż Jakuba imięniem, iak niektorzy mieć chcą z familii Arnolfa, Arnolf nie tylko w ślady czyn heroicznych, ále też y w właſności ſubſtancyi oyczyſtey wſtąpiwſzy, zoſtawił po ſobie

ſynow

ſynow czterech. Z tych ieden Konrat, idąc woiennym torem, zoſtawſzy Rotmiſtrzęm *celebs* umarł. Drugi Tomaſz, dobr Homel w Staroſtwie Layżeńskim Xięſtwa Inflantſkiego dźiedźic, lubo bezpotomny, pełen iednak cnot doyzrzałych, ná wieczny poſzedł ſpoczynek, tego probuie tranſakcyá zá Zygmunta III Krola Polskiego, wroku 1613. dnia 22. Czerw: w Warſzáwie Metryki Litew: *Reſtitutionis jure perpetuæ hæreditatis bonorum Homel, Generoſi Thomæ Mohl.* Trzeci Detlow dobr pewnych w Trákcie Rzeżyckim ná Inflantach, dekretem ſądow Relacyalnych zá Władyſława IV. Krola Polskiego wroku 1640. przyſądzonych dźiedźic, biegły w Ekonomicznych dyſpozycyách Goſpodarz, znaczney doſzedłſzy fortuny bezpotomnie umarł. Czwarty Arent *Fonder Mohl,* Sztaps Cfficyerskiey Szarzy Major, dobr Wyżek y innych dźiedźic, miał trzech ſynow, dobr y cnot oyczyſtych ſukceſſorow, ſąm ná uſługe woienney, wielkie lata ſtrawiwſzy umarł. Fryderyk po nim Gwardyi Koronney Pułkownik, od nieprzyiacielskich naiazdow Korony Polskiey bronił, maiąc w dożywotniey przyiaźni Akierſzofownę, tameczną familiántkę, umarł *ſterilis.* Ta *2dô voto* poſzedłſzy w dom Bielińſkich, wielkich familii w Polſzcze rozkrzewiła náſienie. Drugi ſyn Arenta Volmerus, Chorąży Gwardyi Koronney, ſpłodził corek dwie, te w poważne Felkierzambow y Drahenfelſow wkroczyły Familie, z ktorych roźliczne poſzły w Inflanciech generacye. Trzeci ſyn Arenta Alexander, iedney właſnośći y dźieł Rycerſkich z bracią, będąc Porucznikiem Gwardyi Koronney, tęn zoſtawiwſzy z Wolbekowną ſynow czterech, wieku ſwego dokonał, z ktorych ſynow dwoch, Janá Stolnika Parnawskiego z Rykowną, y Wolmerá Cześnika Inflantſkiego *ſteriles,* á dwoch potomſtwa licznego propagatorow, to ieſt Hieronima Koniuſzego Starodubowskiego, godney eſtymácyi męża, ktory z Sielickich Radlińską, zrodził także ſynow czterech, Janá *in ſæculo, in Religione* Jozefa w Zakonie Kaznodźieyskim, wſzelkiey modeſtyi y życia pobożnego Kapłaná. Drugiego Wawrzyńca Miecznika Inflantskiego. Trzeciego Ludwika Koniuſzego Starodubowskiego, bez potomnych. Czwartego Alexandrá Teofila *binominis,* Obożnego Inflantskiego, ná Trybunał Skarbowy Litewski Kommiſſarza, w roku 1756. odwagą y męſtwęm chwalebnego, o

Konrad
Tomaſz
Detlow
Arent
Fryderyk
Akierſzow
Bielińſcy
Wolmer
Felkierzamb
Drahenfels
Alexander
Wolbek
Rykowna
Hieronim
Radlińska
Wawrzyn.
Ludwik
Alexander Teofil

honor Boski y całość Wiary S. Katolickiey Zelanta, ktory nie wprzod z placu bitwy o część tey Religii ustąpił, waleząc mocno z przeciwną wierze tey stroną, poki kilku znacznego urodzenia w Xięstwie Kurlandzkim, tak Officyerskiey szarzy, iako też Urzędniczey godności, *Augustanæ professionis* ná mieyscu ciężko nie zranił Kawalerow, y długo pamiętny onym, ná bluźnierskie usta nie włożył interdykt. Tęn z Giedroiczowną, ze krwi Xiążąt Litewskich pochodzącą, tak w domowych obyściach, iak Pańskich obyczaiach, rostropną ożęniony, prokreował trzech synow, Hieronima, Alexandra, Adama, y Maryánnę corkę, nie odrodne Rodźicom swoim potomstwo.

Giedroicz:

Ztąd wrociwszy się w gorę, wspominąm czwártego syna Alexandra, Podstolego Czerniechowskiego, od podobnegoż imięnia Alexandra y Wolbekowny Rodźicow pochodzącego, dobr Wyszek starych y Podgorża w Inflantach, á w Litwie Imbrodow y innych dźiedźica, ktory z Anną Sielicką zacney familii ożęniony, społdźił sześciu synow, y corek cztery. Pierwszego Stefana Mohla *Societ: JESU Collegium* Dyneburskiego Rektora, drugiego Janá Podczaszego Parnawskiego, tęn z Joánną Rykowną społdźił dwie corki, Annę y Konstancyą. Trzeciego syna od wzwyż przerzeczonego Alexandra pochodzącego Franciszka, Straźnika Inflantskiego, spraw obywatelow Inflantskich Surrogatorskiey funkcyi podległych, y podczas *Interregnum* Kapturowego Sędźiego, mocnego ku dobru pospolitemu Konsyliárza, iako też pilnego granic oyczystych Straźnika, ktory przybrawszy sobie *1mô in connubium* Dorotę Ludwikę Legucką, *2dô votô* Felicyannę Szostakownę, prokreował z pierwszego małżeństwa syná Gotarda Ignacego *binominis*, y corkę Rozalią. Gotard w młodym wieku iuż Krayczostwo Xięstwa Inflantskiego, od Krola Augusta III. roku 1748. dnia 15. Czerwca otrzymał w Warszawie, iako świadczy Metryka W.X. Litew. y possessyá Stallum ná Seymiku 1754. dnia 5. Lutego, y Akta Grodzkie Dyneburgskie przez oblatę. Piastuie ná sobie, iako praw *Utriusq; Juris Postcurialis, Civilis, Theutonici, Culmensis, Majdeburgensis*, y innych Swieckich, tak *Sacræ Nuntiaturæ, Consistorij*, y innych Duchownych interessa, trzymaiąc Plenipotencyą od Xiążąt Czartoryskich w Warszáwie y Lwowie czy-

Alexander, Sielická, Rykowna, Franciszek, Legucka, Szostakowna, Gotard

wie czynioną, iako też Xiążąt Sanguszkow *coram Actis Notariatus Apostolici, de Actu in Consistorio Luceoriensi Anno Domi:* 1751. *die* 27. *Augusti* zapisane *per oblatam*, także Platerow Kasztelanow Połockich, w Trybunale Głownym Wileńskim W. X. Lit. w roku 1754. dniá 14. Czerw. Druga w Dyneburgu *coram Actis civilibus* roku 1755. dnia 17. Czerwca, o ktorych przyznane dał z siebie dowody. Zważaiąc poler przyzwoity synom Koronnym, nie inszy w nim wydáie się, tylko wzor polityczney maniery, statystyczney powagi, wesołych konwersacyi, mądrych sentymentow, wdźięcznych adresow y ákommodacyi każdemu przyiemnych, *in publicis, Curiisq; Principum* nábytych. Będąc pełnomocnym Kommissarzem dobr Ukraińskich, Wołyńskich, y innych, Platerow Kasztelanow Połockich, w rządy sobie powierzonych 1754, wiele doskonáłych dyspozycyi Ekonomicznych, nád Polską praktykę, *ex vestigiis Parentum* nabytych, od niego nauczyć się może. Oyczyzná iego własná w dobrach Ozupin nazwánych, *Jure fœudi* zá Przywileiem J. K. Mći w Aktach Grodu Warszawskiego roku 1750. oblatowánym, łaskáwie nadánych, y w innych óyczystych, macierzyńskich, y sukcessyonalnych w Inflanciech Possessor, y znaku Usarskiego Xiążęcia Stanisławá Lubomirskiego, Strażnika W. Koronnego Towarzysz. Druga urodzeniem corka Franciszka Mohla Rożaliá, dystyngwowanych kwalitatyw Damá, ná dworze Senátorskim, pierwsza froncymeru Direktorka.

Czwarty syn Alexandrá Mohla Dyonizy, Horodniczy Inflántski, bezpotomnie zszedł z tego świátá. Piąty Kazimierz, Skarbnik Wilkomirski, dość ludzki y łaskawy w domu humanista, lubo ścisły swey fortuny obserwant, w possessyi dobr dźiedźicznych Imbrody w Xięstwie Litewskim y innych będąc, zrodźił synow dwoch, Stefaná y Dyonizego. Szosty syn Piotr Teofil, Kanonik Inflantski Katedralny, y Wárszawski, Kapituły Prokurator Generalny, Proboszcz Służewski, Assessor Sądow Zadwornych Koronnych, chudych pachołkow, ludźi mizeryą strapionych, sierot uciśnionych, ubogich y niedostatnich Ociec, y inszych cnot świętych mądry naśladowca, w prawách y konsyliách Oyczyźnie pożyteczny. Siodma w porządku urodzeniá corka Alexandrá Mohla Konstancyá, 1mo Sokołowska, Łowczyná Inflant-

Dyonizy
Kazimierz
Stefan
Dyonizy
Piotr
Sokołowska

Rykowa flantska, *2dô votô* Rykowá Skarbnikowa Inflantska, dobr Istalsno, Kurynow, Stolarowszczyzna, w Xięstwie Inflantskim, y Jurażyszki w Litwie dźiedźicznych Possessorka, z ktorey dwoch synow, Ignacy Miecznik Inflantski, y Antoni Sokołowscy, zmarłego oyca żywe portrety. Osma corka Jo-
Rykowa anná Rykowa, Podstoliná Inflantska, dobr Borowá w Inflantach dźiedźiczka, rożnych cnot Pani, urodźiła Dyonizego Ryka, ná Trybunał Skarbowy Litewski Kommissarza, doskonáłością praw Oyczystych wsławionego. Dźiewiąta Katárzy-
Jodkowa ná Jotkowá, Cześnikowa Licka, dobr Szkowná y innych w Inflanciech y Litwie z mężęm wspoł dźiedźiczka, iest przykładew dla inszych szczęśliwego w małżeństwie pożycia, pięknych kwalitatyw y rostropności Páni. Dźiesiąta corka A-
Karwicka lexandrą Mohla Rożaliá Karwicka, Cześnikowa Inflantska, dobr Ewersmuyza, Zabłocie, w Inflantach, y innych w Litwie po zmarłym mężu possessorka, od ktorey trzech sy-
Karwiccy now, Andrzey, Jan y Ignacy Karwiccy, corek zaś dwie, Konstancyá y Krystyná, godne swoim przymiotom podobnych mężow.

Ktoby chciał od początku całą Familią zebrać przerzeczonych Mohlow, z Antecessorámi swoiemi y sukcessorami, wieleby potrzeba kwerendować po rożnych, tak Polskich, Litewskich, Inflantskich, Kurlandzkich Ziemstwach y Grodach, iako też Brabanckich, Brandeburskich, y innych Państwach, tu się tylko wyrażaią *in Curiositatibus Silesiensibus*, y w Xiędze *Inflanty zebranych Rytembankow, w Rozdźiale 1. y 3.* znayduiący się.

TURZYMA *Herb*, iest pułtora Krzyża białego w czerwonym polu, iako z Baszka *Okolski* powiada, puł Krzyża danego, iedni kładą z prawey, drudzy z lewey strony, iako w *Paprockim, Okolskim, Niesieckim tom: 3 fol:* 741. widźieć można. Ná hełmie także, kładą niektorzy zbroyną rękę z mieczem, inśi koronę gołą, zowie się inaczey herb Prus, *1mo* pochodzący od Mistrzow Krzyżackich, iako wyżyi. Mię-
Krasnosielscy dzy inszemi, pieczętuią się Turzymą Juchnowie Krasno-
Korotko sielscy, ktorzy idą od Korotkow y Słupiszow z matek, w Wo-
Słupisz iewodztwie Ruskim. Daniło Korotki, dobr Michałowka y innych dźiedźic, spłodźił Bohusza Korotkę, od ktorego Marusza Korotczanką, z Juchną, to iest z Joáchimęm Krasnosie-

leckim

leckim zmowiona dożywotnie, z Woiewodztwa Ruskiago, Ziemi Przemyślskiey przenieśli się ná Ukrainę w Woiewodztwo Bracławskie. Od tych pochodźił Daniło Krasnosielski, ktorego syn Mikołay spłodźił Konstantego, ożęnionego z Zuzanną Krusielnicką, ktorey taka iest procedencyá. Iwan *Krusielnická*
Słupicz, dobr Nosowce Kunka &c. dźiedźic, od ktorego Hrehory Słupicz, Pisarz Grodzki Bracławski, tychże syn Dymitr Słupicz, od ktorego była Teodora Słupiczanka, wydana zá Alexandra Krusielnickiego, syn ich Stanisław Krusielnicki, ożęniony z Anną Pástawską, mieli pomienioną Zu- *Pastawska*
zannę Krusielnicką, tá z Konstantego Krasnosielskiego, po- *Krusielnicki*
wiła Jerzego, 1*mo* z Kutunianką ożęnionego, z ktorych Jan Krasnosielski z Lewkowiczowną, dobr części w Nosowcach, *Lewkowiczowna*
Kunce, Michałowce, Kunie, y innych dźiedźice, zrodźili Iana Krasnosielskiego, 2*dô votô* pomięniony Ierzy poiął Mar- *Marszewska*
szewską, z ktorey Andrzey ożęniony z Rychalską, spłodźił *Rychalska*
Mikołaia, tego brat Ian Krasnosielski wźiął Maryánnę Kle- *Klementowska*
mentowską, ktora mu powiła Iana. Liczą Kolligatow tych, Iuszkowskich, Łuckich, Bernáckich, Klementowskich, Kierz- *Kolligaci,*
kowskich, Lewkowiczow, Rychalskich, Kucharskich, Krzyczyńskich, Pasławskich, Kamodźińskich, y innych. Dokumenta tey procedencyi są z dekretu *Exdivisionis sortium in bonis Michałowka* 1748. *die* 27. *Maji. Item exdivisio bonorum Nosowce in sortes* 1755. *die* 10. *Decembr. in Actis Cremenec.*

WYSOGOTA HERB.

EPIGRAMMA.

Dum scrutor vestri meditans in Stemmate signa,
Ludum fortunæ bella ciere noto.
Lilia casta virent, florum pulcherrima proles,
Casta Virago nam lusus amoris erat.
Effugit una duos, pro sponsa certat uterq;
O utinam semper talia bella forent.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie Herbu Iest rozdarta Liliá w prawym boku tarczy, Szachownica w lewym, między czerwonym polem, ná hełmie Xiążę Wysogota, w prawey ręce miecz, w lewey puł koła od pługa trzymaiący. Podobnie go opisuie *Niesiecki tom.* 4. *fol.* 619, iá z dokumentow autentycznych, tak go wyrażam.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne W Xięstwie Weysmarskim, dwoch Xiążąt konkurowało o Xiężnę teyże Prowincyi, iedęn Wysogota Xiążę Czeski, drugi

drugi podobnego imięnia Xią: Weſſegotta, ktorey widząc pierwſzy nákłonione ku ſobie ſerce do wotow małżeńſkich, począł ſię z nią zabierać, o czym dowiedźiawſzy Weſſegotta, z ciężkim reſſentymentem przyieżdża ná Zamek Xiężny, gdzie zaſtaie Xiążęcia Wyſogotę. Xiężna Weymarſka widząc obudwu ſerca do ſiebie natężone, áby żadnego z nich nie uráziła, bierze ſzachownicę y proſi o wygraną ſamey ſiebie, podaiąc ią konkurrentom ſwoim. Wygrał Wyſogota Xiężnę, z czego drugi nie kontent wyzywa ná poiedynek. Wźiąwſzy od Xiężny ná znák iey niewinności po połowie Lilii, wyieżdżaią zá Kaſztel, pod ktorym płynie rzeka *Elcken,* nad tąż ſamą rzeką chłop orał pługiem, gdźie pokonáwſzy Xiążę Wyſogotá Xiążęcia drugiego, upuścił miecz z ręku ná ziemię, ktory wźiąwſzy Wyſogota uciekaiącego goni. Wpáda w łodkę Xiążę Weſſegotta, w drugą łodkę drugi Xiążę z mieczęm, po wodźie uganiaiąc ſię, á przypłynąwſzy do brzegu ná drugą ſtronę Weſſegotta, bierze koło od pługá, áby ſię nim Wyſogocie zaſłonił, ktory nacieraiąc, odciął mu w ręku puł koła, á życiem darował go. Z czym powrociwſzy do Xiężny Weyſmarſkiey, pretenſyą Weſſegotty ślubem z nią zakonkludował, ná ktorą pamiątkę, z tego wſzyſtkiego herbem złożonym pieczętował ſię, *według rzetelnych dokumentow Familii Wyſogotow.*

PROCEDENCYA
DOMU
WYSOGOTOW ZAKRZEWSKICH
w Woiewodztwie Poznańſkim, Powiecie Koſteńſkim, dobr Zakrzewo Dźiedźicow, HERBU WYSOGOTA.

JEſzcze zá Lecha II, Wielkiego Xiążęcia Polskiego, przybywſzy Wysogotá z Państwá Czeſkiego do kraiu tuteyſzego, ieſzcze ná ten czas dźikiego, nábył ziemi ſztukę, ná ktorey pierwſzą wieś fundował Zakrzew, pod miaſtem Rawiczem w Powiecie Kościańſkim, Woiewodztwa Poznańſkiego zoſtaiącą, od ktorey zowią ſię Zakrzewſkiemi. Jakub Wyſogotá, od ktorego poźnieyśi pochodzą, rozdźielił fortu- *Zakrzewſcy*

 nę ſy-

nę ſynom ſwoim, iako niżyi wyraża ſię z ſukceſſorami iego. Iednemu Zakrzewo maiętność przypadła, od ktorey Zakrzewſcy; drugiemu Kawce, od ktorey Kaweccy Wyſogotowie, trzeciemu Łaſzczyn, Konarzew, Sarnowo miaſto, wſzyſtkie dobra ná granicy Sląskiey, ktore graniczą z Xięſtwęm Trachemberſkim Xiążąt Arczweltow. Od tych zaś iak winograg rozrodzony Mikołay Wyſogota, miał Franciſzka, Staniſławá, Stefaná, Karola, y Jana, piąciu ſynow żołnierzy, byli Kommiſſarzami do pokoiu uſtanowienia między Polską z Krolem Szwedzkim, pod czas pierwſzego weścia tu w naſze kraie z woyſkięm. Jąn Wyſogotá Kaſztelan Sremski, zá Janá Kazimierza Krola Polſkiego. Maciey Wyſogota Podſtoli Kaliski, zá Krola Janá III, Franciſzek Łowczy Poznański, Franciſzek inſzy Wyſogotá Łowczy Wſchowski, zá Krolá tegoż Janá III. Telesfor Wyſogotá Kaſztelan Sątęcki, dźiedźic ná Sarnowie y Sląkowie, Andrzey Kaſztelan Sątecki, dźiedźic ná Pakoſławiu, Swiąceniu, Szurkowie. Wacław Wyſogota Pułkownik I. K. Mości, w bataliách między Karolem Krolęm Szwedzkim, dwunáſtu wśi dźiedźic ná Gryzinie, Mielągowie, Oſieku, y innych. Andrzey Wyſogotá, Piſarz Grodzki Poznański 1749. lat trzynáście Surrogatorem Grodzkim Poznańskim, y Podczaſzym lat piętnaście, Poſłęm ośm razy ná Seymy Warſzawskie y Grodźieńskie, w pomięnionym roku iuż Kaſztelan Krzeſłowy Kaliski, dźiedźic ná Sarnowie, Kiekrzu, Gaiu, y Sląskowie. Tadeuſz Wyſogota, Podſędek Ziemski Kaliski, ná Woli Xiążęcey dźiedźic. Franciſzek Piſarz Grodzki Kościański, ná Stryiowie dźiedźic, Antoni Piſarz Grodzki Kościański. Alexander Kanclerz Katedralny Poznański, Michał dwa razy Staroſtą y Deputatem, Kanonik Katedralny Poznański, dźiedźic ná Pakoſławiu. Ian Wyſogotá Kanonik Poznański, Proboſzcz Sarnowski y Brednicki. Iozef Podczaſzy Ziemi Wſchowskiey, ná Dąbrowskiey maiętności dźiedźic. Antoni Wyſogota Staroſtá Radźieiowski, dźiedźic na Czarkowce pod Poniecem miaſtem. Karol Staroſta Skatkowski, dźiedźic ná Gryżynie, Oſieku, Zydowie, Párſzcze, Mielągowce, Dąbcu. Maciey Kaſztelanic Sątecki, dźiedźic ná Ksiąſu y Swiąceniu. Izydor Wyſogota, Kaſztelanic Sątecki, dźiedźic ná Białczu, Szurkowie. Adam ná Zakrzęwce.

Kaweccy

WŁO-

WŁOSZEK *Herb*, między mieczami ná krzyż złożonymi powinny bydź cztery roże białe, w polu czerwonym ták, że z nich ná gorze iedna, druga pod nią ná dole, trzecia z boku, y czwarta, według *Bielskiego fol: 60. Paprocki w Gniaźdźie fol. 1119. Okolski tom. 3. fol. 304.* od Marcellina Włocha Biskupa Kruświckiego, álbo iak teraz zowią Kuiawskiego trzeciego, ktory ná początkach wiary S. Katolickiey z Rzymu przysłany, przykładnie y świątobliwie owieczki sobie powierzone rządząc lat ośmnaście, poszedł po zapłatę prac swoich w roku 1035. Od brata iego Dom rozmnożony w Polszcze, z ktorych był ieden Podskarbim Nadwornym Litewskim, Stanisław Suffraganem także Kuiawskim, Stanisław *Soc: JESU.* Tegoż herbu są Smoniewscy na Smoniewie, w Woiewodztwie Podlaskim, Ziemi Drohickiey, z rożnymi przydomkami, dla rozrodzenia się licznego tego domu, iednak iedni Włochowie Smoniewscy od herbu się piszą, z ktorych Krzysztof ieszcze *in anno* 1634. ze Smoniewa przeniosł się w Ziemię Ciechanowską, *steriliter* zaś *decedendo*, zostawił sukcessyą Ianowi y Marcinowi, á Marcin *steriliter decessit*, iako o tym świadczą Akta Grodzkie Drohickie y Wyszogrodzkie, w *Herbarzu Niesieckiego* cytowáne. Od Jana potomkowie, *alias* wnuki, Adam Ignacy Skarbnik, y wprzod Regent, á potym Podstarości Grodzki Wyszogrodzki, Kommissarz ná Trybunáł Skarbowy Radomski *in Anno* 1745, ktory *1mô votô* z Nakwaską, Woyską Wyszogrodzką, spłodźił corkę Zofią Zorawską, Regentową Wyszogrodzką, *2dô voto* z Antoniną Karczewską żyie 1755. potomstwo má w młodym wieku. Stanisław Komornik Grániczny Wyszogrodzki, *1mô voto* z Słubicką *sterilis*, *2dô votô* z Kluczewską má potomstwo. Są y inni w Mazowszu Smoniewscy, y od nich potomstwo. Wspomina ich *Niesiecki tom. 3. fol. 586.* y *tom. 4. fol: 563.* ále odmiennie.

Smoniewscy

Nakwaska
Zorawska
Karczewska

Słubicka
Kluczewska

ZADORA *Herb* SIEKIERZYNSKICH, iest Lwia głowa szaro naierżoná, w polu błękitnym, z otwartą pászczęką w prawą tarczy obroconą, z ktorey wychodźi pięć płomieni ognistych, nád hełmem y koroną druga takaż głowá, o czym *Długosz, Bielski, Paprocki, y Okolski tom. 3. fol: 315.* Zowie się Zadora, od Kawalerskiego Imięnia swoiego, ináczey Płomieńczyk, od płomieni ze Lwiey pászczęki wypa-

daiących. Początek iego w Polſzcze naznacza *Paprocki* od roku 1100. zá Boleſławá Krzywouſtego, z Francyi przynieſionego, ále przez kogo, wiadomości iednoſtayney nie maſz, iako też o początkach iego. Zamiaſt tego herbu Siekierzyńſkich, rodowitego od wiekow do tych czas, *Nieſiecki tom:4. fol: 78.* ták powiada omylnie, dla złey pewnego informacyi: SIEKIERZYNSKI *herbu Kościeſza* w Podolſkim Woiewodztwie, y indźiey &c. Także między Herbownymi Zadory, u tegoż Autora nie ſą wſpomnieni w Tomie pomięnionym *folio* 634.

Error w Herbarzu

ZBICSWICZ HERB

EPIGRAMMA.

Multa petis cur donat Honor pro ſtemmate ſigna?
Cum gladio, lunam, ſidera bina, Crucem.
Scilicet ut vidit multo Vos nomine claros,
Larga Vos voluit mox redimire manu.
Inſeruit ſtellis gladium, quòd fulgere ſemper
Præ foribus ſuperum talia ſigna decet.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Ná tarczy ieſt Xiężyc złoty, iákoby po nowiu rogami w gorę obrocony, ná ktorych dwie gwiazdy złote, kożdá o ſiedmiu promieniach, w niebieskim polu, w poł Xiężyca miecz ſrebrny oboſieczny, z rękoieścią złotą, y krzyżem u dołu, do gory końcem ſtoiący. Ná hełmie koroná złota, y pięć pior ſtruſich, końce czy kiście załomane maiących ná koronie takiż drugi Xiężyc, ále bez gwiazdow, w ktorym krzyż Kawalerſki czarny, iakie ná płaſzczach y todze białey noſili Krzyżacy. *Tak go używaią Grabowſcy, y od nich pochodzące familie w Woiewodztwie Pomorſkim y Pruſach.* Opiſanie Herbu.

ORYGINAŁ HERBU.

Jeſzcze *in paganiſmo* będący tego herbu Familiánci, bárdzyi podobno *pro deaſtro, quàm decore domûs*, poł Xiężyca na tárczy, ktory teraz zoſtaie ná hełmie, zażywali, iako poznać z naſtępuiącey procedencyi. Xiężyc, gwiazdy, y miecz oboſieczny ná tarczy w polu błękitnym, iako też Krzyż Kawalerski ná hełmie w mieſiącu, ieſt nadány od Władyſława Krola Polskiego, po zwycięztwie nád Krzyżakami pod Grunwaldem roku 1410, ztoczywſzy ciężką batalią z Ulrykiem Miſtrzęm Pruſkim, ktora aż w nocy skończyła ſię ſzczęśliwie przy gwiazdach y Mieſiącu pogodnie świecącym. Záwdzięczaiąc Grabowskim heroiczne dzieła Krol Władyſław Jagiełło, (ktorzy wſzyſtko porzuciwſzy w Węgrzech, przybyli z pocztámi ſwoiemi na pomoc do Oyczyzny, z Zawiſzami y wielą inſzemi) iednych Krolewſzczyznami, iako Zawiſzow &c. drugich herbami, iako Grabowskich &c kontentował, ktorym dał miecz ná tarczy z tych dwu iedęn, co ich Ulryk Miſtrz Krzyżacki poſłał ná wzgardę Krolowi Władyſławowi, y bratu iego Witoldowi, o czym *Cromerus* y inni, do tego Xiężyc z gwiazdami, że w nocy przy tym świetle tryumfowali, a ná pamiątkę zwycięztwa z Krzyżakow, krzyż Kawálerski czarny przydany ieſt ná hełm do Xiężyca, iakiego oni ná płaſzczach białych używali, o czym *Murinius w Kronice Miſtrzow Krzyżackich fol: 39: 120. & ſequ.* tym podobieńſtwęm, iako innym Familiom nadane ſą mieſiące y gwiázdy do herbow, zá dzieła heroiczne pod czas iaſnych Początki Herbowne

Uuuuu nocy

nocy, o czym *Okolſki z dawnieyſzych tom: 3. fol: 105. Nieſiecki tom: 3. fol: 319, & tom: 4. fol. 169. &c* z ktorych herbownych Mściſzewſcy iednego ſą Powiatu Człuchowskiego, iáko y Grabowſcy. Nazwány zaś ieſt tęn herb po Staropolsku, czy Pomorską mową *Zbicświczym*, że tá bitwa trwała do świtaniá, pod czas ktorey Grabowſcy Krzyżakow zbili ſwoią partyą udźielną.

Mściſzewſc

PROCEDENCYA

Dźiedźicow ná dobrach Grabowie, w Woiewodztwie Pomorskim, Powiecie Człuchowskim,

GRABOWSKICH,

HERBU ZBICSWICZ.

Grabowſcy

DOm Grabowskich ſtarożytny w Pruſiech, w Woiewodztwie Pomorskim, á Powiecie Człuchowskim, w dobrach Grabowie, zá Choynicámi około mil dwoch od granic Brandeburskich *hæreditatem* maiących, ktorych *competens Officium* Ziemſtwo Człuchowskie w Choynicach, y Akta Grodu Skarſzewskiego właſnego Powiatu, oraz Urząd mieyski w Białęmburgu, gdźie dlá bliskości mieyſcá naywięcey tranſakcyi Obywatele przerzeczonego Grabowa czynili, maiąc prawo Pruskie po ſobie. Ci *antiquitùs* w błędach Pogańskich zoſtáwali iako y całe Pruſy, *tandem fide Christiana illuminati*, dla oppreſſyi Krzyżakow, akommoduiąc ſię Dworowi, przenieśli ſię z Ludwikiem Krolem Polskim oraz y Węgierskim, zá granicę do Węgier, o czym *Muryniuſz w Kronice Miſtrzow Pruſkich fol. 52. & 101.* Albo według innych, zá panowánia ieſzcze Leſzka Czarnego w Polſzcze roku 1283, gdy uſtała woyná z Pruſy pogany, przez 53. lat trwaiąca, z ktorych iedni mocą do wiary przywiedźieni, drudzy przed gwałtem z Ziemi uſtąpić muſieli, iako o tym Kroniki Pruskie. W tęn czas Grabowſcy *in duritie paganiſmi* zoſtaiąc, zá granicę do Węgier uſzli, *ſenſim* iednak y tam Chrzeſt S. przyięli. Potym roku 1410, *iako taż Kronika Krzyżacka twierdźi*, gdy Władyſław Jagiełło Monarcha Polskiż z Ulrykiem Miſtrzem Pruskim ciężką ztoczył woynę, w tęn czas dopiaro *in ſubſidium* Polski, z inną Szlachtą przybyli z Węgier Grabowſcy z

Grabowſkich różne awantury

poczta

pocztami swemi, o czym *Muryniusz fol: 120. & seq.* ktorzy w Węgrzech zá swoiemi zasługami dobrze będąc opatrzeni, woleli to opuścić, a utrapioną Oyczyznę do garld rátowáć, po ktorym zwycięstwie do herbu starożytnego Xiężyca wyrażone *insignia* otrzymali, iako wyżey. Już tedy po zwycięztwie ták znacznym, y innych rożnemi czásy z Krzyżakow otrzymanych wiktoryách, powrocili się do gniazda swoiego *Aquilæ, unde evolarunt pulli*, w domu zaś słodkiego zażywaiąc pokoiu, przy ciężko im się widźiało nie zgorzeć w w sąmsiedzkim ogniu, gdy Luterskie błędy przyimować nie chcącą Szlachtę, z Prus y Pomorszczyzny zá granicę wyganiano, o czym *Murinius fol 52, infecti acatolicismo* ná wiele części podźieleni, zbor sobie wyrestaurowali, ktory dopiero około roku 1720, zelant o honor Boski tego imięnia, possesyą tamże maiący, odebrawszy Luteryi, ná mieyscu Predykantá, Plebaná osadźił, gdźie wiele widźieć można od starożytności portretow Grabowskich antecessorow, iako y poźnieyszych tego imięnia sukcessorow, częścią ná drzewach, po ścianách Kościelnych, częścią ná płotnach, iaki zdawna stanu Szlacheckiego bywał zwyczay, malowanych, częścia ná blachach wykonterfektowanych y simulakrach, z podpisami imion z Niemiecka wyrażonemi, iako to *Franck*, to iest Francíszek Grabowski, Bartosz Grabowski, Matys Grabowski, Albrecht Grabowski, Hertman Grabowski &c. iako też z przydánięm herbow swoich oyczystych, macierzystych, y babistych, ktore ná cmentárzu, po grobach y nadgrobkach, ná tablicach drewniánych y głazach kamiennych stoiących, y niektorych leżących kawáłkami, rznięte ántecessorow osoby, tudźiesz wycięte herby y wyryte, widźieć y czytać cokolwiek można dotąd, z Grabowskich inskrypcyámi.

Z tych tedy rozkrzewionego Domu, ieden na owczas Ewangelczyk Bartosz, álbo Bartłomiey Grabowski, od Francá czy Francíszka Grabowskiego pochodzący syn, z niegdy Barbarą Lipińską herbu Leliwa małżonką, części swoich w Grabowie dźiedźic, (iako świadczy resignacya *in Castro Skarseviensi fer: 5. post Fest: Visitat. B. V. MARIÆ proxi. Anno Domini* 1679. przez Macieiá Grabowskiego, Jakubowi Grabowskiemu tych części uczyniona, á w Grodźie Piotrkow- *Lipińska*

ſkim *fer. 5ta poſt Domin: Canta: proxi: Anno 1741. item w Grodźie Włodźimirſkim, die 4. Maji Anno 1748. per oblatam* podaná) ſpłodźił pomięnionego Macieiá y Franciſzka Grabowſkich. Maciey brat ſtarſzy w poſſeſſyi dobr oyczyſtych zoſtawał w Grabowie, ożęniony z Ewą Chinkowną, ſpłodźił dwoch ſynow, Michała rezolutnego w woyſku Szwedzkim Kapitaná, y Jakubá ożęnionego z Maryanną Elżbietą *de Palma*, Pancerney chorągwi Towarzyſza, w rożnych okazyách woyſkowych odważnego Rycerza, y corki te: Barbarę Rydygiera, Dorotę Erneſta Szuckiena, Katarzynę Jana Pruna, y Annę Maryánnę Marcina Schultcena, małżonki, Szlachetnych familii Pruſkich.

Chinkowna

Franciſzek zaś brat młodſzy, w dźiecińſtwie, pod czas woyny cudzoziemſkiey, zá granicę do Brandeburgii wźięty, gdźie przez kilkanáście lat w woysku bawił, poki *in virum non evaſit*, doſłużywſzy ſię ſzarży Officyerskiey Chorąskiey, miał do ſwoich urlop Porucznikowski. Maciey Grabowski tym czaſem (lubo wiedźiał o bracie ſwoim młodſzym) przedaie po śmierci Bartłomieia oyca ſwoiego części dźiedźiczne w Grabowie, do ktorey przedaży, áby mu Franciſzek brat młodſzy impedymentem nie był, udał go bydź zginionym w niewoli, pod czas potyczki nieiakiey, dla czego w przerzeczoney rezygnacyi ſwoiey piſał ſię, *Nobilis Franciſci Grabowſki ſteriliter vita functi frater germanus.* Franciſzek wyſzedłſzy z niewoli, przychodźi do dźiedźictwa ſwego, ále iuż po utracie ſwoiey porcyi, ktory widząc ſię bydź przez brata ukrzywdzonym, Wiarę S. wprzod przyiąwſzy w Polſzcze, y drugie imię ná bierzmowaniu Grzegorza, idźie do Aktow pobliżſzych, y tam *coram Officio Civili S. R. Majeſtatis* w Baldemburgu *Judicij Advocatialis, die 1. menſis Septembris, Anno 1697.* czyni manifeſt, przeciwko Macieiowi Grabowskiemu bratu ſwoiemu, y przeciwko poſſeſſorowi nabytey części, *de injuria privatæ ſortis* Tedy w lat kilka y drugi *coram Judicio Civili Bernenſi, die 18. menſis Februarij anno 1705.* w podobnym ſenſie, ktorych manifeſtow, dla odległości mieyſca y rożnych kazuſow przypadkowych ſą oblaty, pierwſzego w Grodźie Łęczyckim *fer: 6. poſt Feſt: S. Andreæ Apoſtoli proxima, Anno 1740.* y w Grodźie Piotrkowskim tegoż *fer. 5. poſt Domin: Cantate proxima, An. 1741.* Drugiego tamże w Grodźie Piotrkowskim *actu eodem*, także

Włodźi-

Włodzimirskim *die* 4. *Maij, An:* 1748. zostaią. O co y sprawę, Franciszek Grzegorz Grabowski intymował ná Sądy Ziemskie Człuchowskie w Choynicach, Macieiowi bratu, y possessorowi części nabytey, gdźie wypadł dekret *solutionis, portionis, Franciscum Gregorium Grabowski tantum concernentis, per possessorem sortis ejusdem,* ale tęn w popiele został dla konflagracyi tamecznych Aktow.

Kazimierz Michał dwoyga imion Grabowski, tegoż niegdy Franciszka Grzegorza, z N. Katarzyną *binominis* Węsierską herbu Belina, spłodzony syn, za życia tegoż Oyca swoiego, lubo o imięniu, domu, y procederze życia w niewoli Oyca swoiego dosyć był uwiadomiony, iednakże co do interessu sprawy przerzeczoney o substancyą, cale áni wspomniał mu Ociec tego, bo dorozumiewaiąc się, że iuż był w całości uspkoiony w porcyach fortuny swoiey, aż iuż *post fata* tegożținieyszy sukcessor, doszedłszy niektorych munimentow starych, paletow, ordynansow Brandeburskich, instrument ná Chorąstwo, skrypta y assekuracye ná długi, y innych mniey pożytecznych papierow, (między ktoremi naywnacznieysze y naypewnieysze zdały się być windykowania fortunki Oyca swoiego, znalezione manifesta wzwyż wyrážone) zważaiąc, że skutku podobno swoiego nie wźięły, umyślił procesś instytuować tey sprawy, y *eô nomine* manifest do tegoż Sądu mieyskiego Waldenburgskiego, gdźie ociec czynił (*silentibus pro tunc Actis Skarsevienfibus proprii Districtus*) dnia 29. Listopada, roku 1740. *inhærendo manifestationibus Parentis, contra possessorem nulliter obtentæ sortis, de indemnitate portionis suæ paternæ* zanośi, oblatuiąc go nayprzod w Grodźie Piotrkowskim *fer.* 5. *post Domini: Cantate proximâ, anno* 1741. potym w Grodźie Włodzimirskim dnia 4. Maia, Roku 1748. A że *in vindicationem prætensionis suæ* dokumentow tey, y inney strony sprawom służących w Ziemstwie Człuhowskim rekwiruiąc, dla konflagracyi Archiwum z Xiąg wyiętych mieć nie mogł, więc tamże natychmiast podczas Sądow Ziemskich *fer.* 2. *ipso die Festi Præsentat. B. V. MARIÆ, Anno* 1740. manifestem *in vim diligentiæ suæ, ne per conflagrationem ignis, ante sex plus minus annos, Actorum Terrestrium simulq; transactionum, ad sortem præfatam spectantium, aliarumq; substantiam se concernentem enucleantium, aliqvam in fortuna patiatur jacturam*

Wesierska.

Wwwww *de prom-*

de promptitudine podaie, potym w Aktach Grodu Piotrkowſkiego *fer: 5. poſt Domin: Cantate proximâ, Anno* 1741. oblatuie. Ale gdy potym informacyą wźiąwſzy tamże ná Sądach Zięmſkich, iako też y w ſąſiedztwie Grabowa od podeſzłych w leciech powinowatych ſwoich, zważył, że Franciſzek Grzegorz Grabowſki, *recognoſcentis* Ociec, iuż zupełnie uſpokoiony w pretenſyach ſwoich zoſtał; z czego y kwity w tymże Zięmſtwie naſtąpić miały, ktore wraz y z innemi Aktámi zgorzały w Choynicach; dla czego ciężkości niechcąc czynić duſzy iego, iáko też nie ubliżaiąc w tym ſprawiedliwości, od prozekucyi dalſzey tey ſprawy ſuperſedował, y owſzęm *pro realibus* kwity, *ut fertur* przez Franciſzka Grzegorza Grabowskiego, Oyca niegdy ſwego, *de ſatisfactione portionis eundem concernentis* uczynione wſzyſtkie uznawſzy, (*ſucceſſores in poſt recognoſcentis*, z racyi pozoſtałych manifeſtow, nie w prowadzaiąc *in ambiguitatem mentis* tentowaniá kontęnta ich) one *præſentibus* approbuie, ktory lubo w ſzczupłości fortuny zoſtaie po Oycu, ále maiąc ſobie *pro ſingulari, ea dulcius uti fortunâ, quæ proprio vultûs ſudore comparata fuerit*, ile Officium Burgrabſtwa piaſtuiąc ná ſobie, według inſtrumentu Jozefa Łodźi Ponińskiego, Staroſty Grodzkiego Piotrkowſkiego, J.K.Mości Podkomorzego, *de data in Caſtro Petricovienſi die 12. Octobris, Anno 1742, ſemel pro ſemper* ſobie, *ad munus Burgrabiale exequendum* danego, y w tymże Grodźie *fer: 3. poſt Feſt. S. Thomæ Apoſtoli proximâ anno eodem, cum præſtito ſuper Officium idem debito juris ordine, juxta præſcriptum Statuti & Legis publicæ peragendum juramento*, oblatowanego. Potym Kommiſſarzem generalnym dobr Alexandra Kazimierza, Hrabi ná Słupowie Szembeka, Woiewody Sieradzkiego, Bieckiego, Radomſkiego, Wiśniowſkiego, Kowelſkiego Staroſty, oraz y Plenipotentem Aktow Grodu Krákowskiego, *fer: 6. ante* Feſt. *S. Hedvigis Electæ proximâ anno* 1746. przez tegoż Woiewody Sieradzkiego zapiſanym. Ożeniony z Katarzyną Anną *de Pſarſkie* Pſarſką herbu Jaſtrzębiec, niegdy Franciſzka Pſarskiego, Stolnika Bracławſkiego, z Zofią Łącką ſpłodzoną corką, roku 1746. dnia 16. Stycznia zaślubiony, według Metryki Kollegiáty Wſzyſtkich SS. w Krakowie, żyie w roku teraźnieyſzym 1757. maiąc corek cztery, Katarzynę, Beátę, Agneſzkę, Franciſzkę, y ſyná Higi-

Ponińſki

Szembek

Pſarſka

Higiniuſza, Baltazara, Jozefa, Symeona czworga imion, ále z tych iednym go zowią Jozefem. Pod czas rewolucyi po Krolu Auguście II. będąc Towarzyſzęm pod Pancerną chorągwią, w okazyi z kozakami prawie śmiertelnie kopią pchnięty w bok lewy, ktorą iednak ranę *dulcis amor Patriæ ſanavit.* Zgoła, Kazimierz Michał Grabowski, lubo rożnych eſtymacyi godny, iako Oyczyznę zaſtaniaiący męztwęm ſwoim, w naukách biegły, prawo rozumieiący doſkonále, w rzeczach Ekonomicznych, dyſpozycyách, rachunkach experyencyą maiący, żadney iednak pochwały nie przyimuiący, rożni ſię od tych daleko, ktorzy ſobie iakie danki przyznaią, álbo uzurpuią. Władyſław Grabowski Major w woysku Koronnym, brat Macieia y Franciſzka ſtryieczny, mąż dźielny, życie prawie całe ſtrawiwſzy ná uſługach Oyczyzny, poſzedł z chwałą do wieczności. Więcey tychże Grabowskich w rożnych Prowincyách y Pańſtwach zaſłużonych znayduie ſię, ále tych imięnia nie więm.

Kolligacyá do tego imięnia náleżąca, ſą Prądzińſcy, Piechowſcy, Ciſzewſcy &c. Pſarſcy *herbu Jaſtrzębiec*, przez Katárzynę Annę *de Pſarskie* Pſarską, Stolnikownę Bracławską, Kazimierza Michała Grabowskiego, Burgrabiego Grodzkiego Piotrkowskiego żonę, náleżącą do tegoż imięnia, z ktorych tu naypierwſzego wſpominąm Franciſzka Pſarskiego, Stolnika Bracławskiego, ſędźiwością łat, powagą, publiką ná Seymikach y obradach Woiewodztwa, pod czas Elekcyi y Koronácyi Auguſta III. ſzczodrobliwością na ubogich, ná fundacye Bractw w Kościołach Mierzyńskim Szkaplerza, w Borzykowskim Rożańca, w Gidelskim obicia znacznego, y z ſioſtrą rodzoną ſwoią Bárbarą Pſarſką, wielkiey pobożności Dewotyſſą, ná ornament Cudowney tamże MATKI Boskiey, w tychże ſamych Kościołach Ołtarzy, y innych kondekoracyi wyſtawionych Fundatora, nabożęńſtwy w Swiątnicach Pańskich, y codźiennemi w domu ſwoim modlitwami chwalebnego. Był zrodzonym ſynem niegdy Andrzeia Pſarſkiego z Maryánny Dobieckii herbu Grzymała, dobr Kraſzewic y Staniſławic po Dobieckim bracie rodzonym *ſteriliter* zeſzłym dźiedźiczki. N. Dobiecka, od ktorey pochodzą w Sieradzkim Bąkowſcy, pomięnioney ſioſtra, dobr Kotwiná w tymże Woiewodztwie ſukceſſorka. Do tychże

Kolligácyi

Pſarſcy

Dobiecka

Bąkowſcy

Łącey należą Łaccy, przez zaślubioną, pomięnionemu Franciſzkowi Pſarſkiemu, Stolnikowi Bracławſkiemu Zofią, niegdy
Kozierowſka Krzyſztofa Łąckiego, z Katarzyną Kozierowſką ſpłodzoną corkę, gornego ánimuſzu Panią, w Woiewodztwię Sieradzkim, Powiecie Piotrkowskim, dobr Cieſzanowic, Daniſzewic, Zmarzney Woli, Kotwiná, Staniſławic dźiedźicow, á Katarzyny Anny Pſarskii, Kazimierza Michała z Grabowa Grabowſkiego, Burgrabiego Grodzkiego Piotrkowſkiego, dobr Alexandra Szembeká Woiewody Sieradzkiego, ná tęn czas generalnego Kommiſſarza małżonki, także Maryanny, Staniſławá, Janá, Jadwigi, Joáchima, y Andrzeiá Pſarſkich, rodźicow. Tych ſtryieczny Franciſzek Pſarſki, Sędźia Grodzki Wieluńſki, dobr znacznych tamże poſſeſſor y dźiedźic, mąż w obradach Rzeczypoſpolitey znaczny, praw oyczyſtych defenſor, *ingenio pollens & induſtriâ*, wźiął w małżęńſtwo N.
Sielnicka Sielnicką, godną familiantkę. Mikołay Pſarſki tamże w Wieluńſkim dobr ſwoich dźiedźic, brat Sędźiego rodzony. Alexander Pſarſki, Stolnik Chełmińſki, Chyca, Kraſowek y innych dźiedźic w Woiewodztwie Krakowſkim, brat ſtryieczny niegdy Franciſzka Pſarſkiego, Stolniká Bracławſkie-
Xięſki go. Zofiá Pſarſka N. Xięſkiego, N. Pſarſka Wilſkiego mał-
Wilſka żonki, Jozef Pſarſki maiący *ſociam vitæ* Tereſſę Malczew-
Malczewſká ſką, Michał Pſarſki w dozgonney przyiaźni z Anną Uiey-
Uieyska ſką, Antoni *1mô votô* z Kotowſką, Katarzyná Pſarſka, Mi-
Kotowska *Czarnecki* chała Czarneckiego, Stolniká Chęcińskiego żoná, Mikołay y
Dąmbski Tomaſz Pſarſcy, Zofia Pſarska Dąmbskiego małżonka, *in 2dô*
Przerembski *votô* z Przerębmską zpłodzony ſyn Jozef Pſarski, brat Alexandra Pſarſkiego ſtryi rodzony w Krakowskim poſſeſſyą maiący, godny godnego potomſtwa Ociec, *in 2dô votô* z Ry-
Rydzyńska dzyńską ſpłodzonego. Do tychże Pſarskich należą Bielſcy,
Kolligaci Wolſcy, Więckowſcy, Kamoccy, Gawrońſcy, y inni.

Łącey Łąckich Kolligacyá z Pſarskiemi y Grabowskiemi, pochodźi z Katárzyny Anny Grabowskii, Burgrabiny Piotrkowskiey, ktorą urodźiła Zofia Łącka, Franciſzka Pſarskiego Stolniká Bracławskiego żoná. Ociec iey pomięniony Krzy-
Remiſzewska ſztow *de Nadole* Łącki, z Remiſzewskii urodzony, dobr Skąpe, Pilczyca, Suche y Mokre Gory, w Sendomirskim dźiedźic, herbu Jelitá, ſtaroświeckiey ludzkości, akceptuiący w dom przychodniow, *bene meritus* w Woiewodztwie ſwoim,

z Katarzy-

z Katárzyną Kozierowską, herbu tákże Ielita, z Duninowny pochodzący, wydał potomſtwo, to ieſt Rożalią *1mô votô* Straſzową, *2do* Pigłowskiego, Kaſztelanica Kruświckiego małżonkę bezdźietną. Zofią niegdy Franciſzka Pſárskiego, Stolniká Bracławskiego żonę, matkę Grabowskii Burgrabiny Piotrkowskiey. Barbarę Stefana Zakrzewskiego małżonkę. Alexandra Joáchima Łąckiego Piára, *doctrinæ Spiritualis atq; inſignis ſcientiæ Patrem.* Elżbietę Wiktoryą Zakonu S. Franciſzka *de Obſervantia* w Kakowie pobożną Profeskę. Zuzannę *1mo voto* Konarskiego, *2do* Kruſzewskiego *ſociam vitæ*, Petronellę Tomaſza Bierzyńskiego, Magdálenę Tomaſzá Zarębby małżonki. Wielu inſzych kollateralnych familiantow nie wylicząm, ktorzy do tego domu nálezą, dla nie zupełney wiadomości.

Duninowna
Straſza
Pigłowski
Zakrzewski
Konarski
Kruſzewski
Bierzynski
Zaremba

ZIENOWICZ HERB.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt poł Pierzścienia, w ſrzodku ktorego Krzyż Kawalerski w czerwonym polu ná tarczy, nád hełmęm y koroną Kruk nákſztałt Slepowrona, pierścięń z dyámentęm w pysku

Opiſanie Herba

łku trzymaiący, w práwą tarczy obrocony głową: tak go opisuią *Paprocki w Gniaździe y o Herbach, Okolski tom: 3. fol: 336.* z inszemi.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne Gdy Pogánie do Serbii nágle wpadli, wszystko pustosząc, á ludźi w niewolą zabieraiąc, Poganin iedęn corkę Xiążęcia Serbii poimawszy, do obozu swego uwodźił: postrzegł to iedęn z mężnych Serbow, y za nim się w pogoń udał, álbo żeby odbił zdobycz tak zacną, álbo żeby przy obronie iey życie położył. Poganin nie dufaiąc siłom swoim, gdy w gęsty las zaiachał, z siadłszy z koniá, w zarośle, y gęstwinę Pannę z sobą wciągnął, żeby się był z nią utaił, płacz iednak y częste łkanie Panny roźlegaiąc się po lesie, powodęm były goniącemu y szukaiącemu Serbowi Pogániná, ktorego znalazszy trupem ná placu położył. Wdźięczná tey przysługi Xiężniczka, pierścień z palca swego zdiąwszy, ná iego rękę włożyła, gdy iednak z trupá zabitego oręże zdeymuie, y inszy łup z niego układá, nieostrożnie upuścił sygnet, y nie prędzey szkodę swoię postrzegł, áż Pannę ná bespieczne mieysce wyprowadziwszy, wraca się zguby szukaiąc aż ná mieysce zwycięzkiey potyczki, kędy nad trupem znalazł na drzewie kruka, w pysku pierścień trzymaiącego, ktorego z łuku zabiwszy, y pierścień odebrawszy, w nadgrodę swoiey odwagi od oyca wźiął Xiężniczkę w małżeństwo, y herb w tęn kształt uformowany, tak pisze *Paprocki w Gniaździe fol: 1119. o Herbach fol. 674. Okolski w pomięnionym mieyscu y inni.*

PROCEDENCYA DESZPOTOW KOSTRZENSKICH

w Woiewodztwie Wołyńskim z Podlaskiego, HERBU ZIENOWICZ albo DESZPOT.

Zoowie tęn Herb *Paprocki y Okolski* Deszpotęm, ktore imię z Greckiego znaczy familią Cesarzow Greckich, to iest synow y corki, y ná tron sukcessyą otrzymuiących, iakom wyraził w Laskarych geneárchii, ále to imię w Pol-

szcze

ſzcze, iednym Domom poſzło w nazwisko, á z nich pochodzącym zá przydomek. Tak Jerzego y Janá, od Turkow z dobr ſwoich wyzutych Deſzpotami zwano, ktorzy w ſześciu ſet koni do Władyſławá Krola Węgierskiego y Czeskiego przybywſzy, z nim woiowali przeciwko Woyciechowi bratu iego, o czym *Tubero Dalmata, y Bielſki u Nieſieckiego tom: 4. fol. 744.* o Jakubie Heraklideſie Bazyliku Deſzpocie, ktorego corka była za Xiążęciem Sanguſzkiem, Staroſtą Włodzimirskim, gdy zoſtał Hoſpodarem Wołoskim Roku 1561. ále potym od Turkow zabity. Z tych tedy Deſzpotow iedęn Zeno Bratoſzowicz do Xięſtwa Litewskiego przybywſzy, tamże oſiadł, y familią Zenowiczow rozkrzewił, iak powiada *Paprocki, y Okolſki* wſpomina, lubo nieco odmienniey, że Deſpot Bratoſzewic będąc Woiewodą Multáńskim w roku 1380, á dla inkurſyi Tureckich nie mogąc ſpokoynie tym Páńſtwęm władać, udał ſię do X. Litewskiego, gdzie był od Witolda Xiążęcia wdzięcznie przyięty, y wielkiemi dobrami opatrzony, bo mu nádał Smorgonie, y inne ná ſto mil obſzerne włości od rzeki Myſz do Dziſny, Orſzę także puścił mu, tęn ſpłodził ſyna Zena, od ktorego potomkowie Zenowiczami rzeczoni, iak wſzyſcy Autorowie zgadzaią ſię. Wielu tego domu było Senátorow, Woiewodow, Kaſztelanow, Hetmanow, Officyáliſtow, Urzędnikow, Staroſtow, Rycerzow zwycięzkich, y innych Dygnitarzow, u *Nieſieckiego tom 4 fol: 744.* wyrażonych. Od tych pochodzą Koſtrzeńſcy, w Litwie Koſtrzeniami, y w Woiewodztwie Podlaskim z początku zwani, tu zaś w Woiewodztwie Wołyńskim Koſtrzeńſkiemi rzeczoni, z ktorych było trzech braci, iedęn w woyſku Litewskim Generałem, tego ſynow kilku Koſtrzeńſkich, *Piarum Scholarum*, ieden w woyſku Litewskim Kápitanem. Drugi brat Generałá był Xiędzem Swieckim, Proboſzcem Granowſkim. Trzeci Franciſzek Koſtrzeńſki, w woyſku Koronnym ſłużył z Potockim, Kaſztelanęm Kiiowskim, ożęniony z Zofią Byſtrzeiowszą ná Wołyniu, z ktorey było ſynow dwoch, ieden młodſzy Wawrzyniec umarł *ſterilis* Subdelegatem Grodzkim Łuckim, ſioſtra Helená Koſtrzeńska z Stężyckim miała ſynow dwoch, Wawrzyńca y Jana Stężyckich. Starſzy brat Wawrzyńca Subdelegata wſpomnionego, Antoni Koſtrzeński, Burgrabiá Wiſki, z Ewą

X. Sanguſzko

Koſtrzeńſcy

Byſtrzeiowska

Stężycki

Chreptowi czowna Chreptowiczowną, Komornikowną Ziemską Krzemieniecką *procreavit* ſynow dwoch, Daniela Eliaſza ſtarſzego, Mateuſza, Jozefá, Michała troygá imion młodſzego, y corek dwie Juliánnę, Konſtáncyą *binominis*, y drugą Maryánnę. Dawnieyſzych trzebaby ſzukać w Aktach Litewskich, Podlaskich, Wołyńskich y innych, tu tylko wſpominąm, o ktorych dowiedźiałęm ſię, iż nie ſą w Herbarzách położeni.

OPOZNIONE WIADOMOSCI

O DOMACH UKRZYWDZONYCH, Dó TOMU II. NALEZĄCYCH, HERBARZA TEGO.

LUBICZ *Herb* ieſt opiſany w *Tomie II. ná karcie* 1. *Herbarza tego.* Buderazcy Do niego náleży ſtarożytna familiá Buderazkich, ktorą wſpominá *Nieſiecki tom*: 4. *fol* 792. ále ich zowie Budraskiemi, iedną literą odmiennie. Piſzą ſię z Buderaża w Woiewodztwie Wołyńskim, z ktorych Mikołay *de Buderaz* Buderazki Rycerz, ożęniwſzy ſię z Maryą (iak tenże *Nieſiecki* mowi) z Siechniewiczowną, prokreował ſynow trzech, Siechniewi czowna Nicefora, Marciná y Janá. Nicefor Buderazki, Pułkownik woysk Koronnych pod czas kozaczyzny, ożęniony z Eufemią Hołowczycką, miał dwoch ſynow Jeremiáſza y Samuela, trzecią corkę Anaſtazyą. Hołowczy cka Marcin ſyn drugi Mikołaiá, miał ſynow trzech, Ięndrzeiá, Ianá, Eliáſza, y corkę Anaſtazyą Rynarzęwska. Rynarzew ska Ian ſyn trzeci Mikołaiá, Pułkownik Ordynácyi Oſtrogskiey, ożęniony z Łucyą (według *Nieſieckiego*) Bochdaſewiczowną, miał ſyna Łukaſza y Konſtantyná. Bochdaſew czowna Łukaſz Porucznikuiąc pod znakiem Pancernym Czaplicza, zginął ná woynie pod Cudnowęm. Konſtanty Chorąży Pancerny Woiewody Ruskiego, maiący corek dwie, Katarzynę y Barbarę. Ieremiáſzow ſyn Ián, miáł zá ſobą 1*mo* Slepowrońską, z ktorą ſpłodźił Pawła y Katarzynę, Slepowroń ska 2*do voto* żył z Katarzyną Sokołowską, z ktorą miał Iozefa, Woyciecha, Romuálda, Pawła, y corki dwie, Annę y Agneſzkę. Sokołowska Miał tenże Ian ſyn Ieremiaſza braci rodzonych dwoch, iednego w woysku Wacława, Orda graſſuiąca zabiła, drugiego Pawła, w niewolą wźięli. Od drugiego ſyná Niceforowego

Samue-

Samuelá, Piotr y Anaſtazyá wydana zá Tomáſza Gumowskiego: od Łukaſza ſyna Ianowego Maryánna, Gabryelá Iuſzkowskiego żoná, z ktorey ſyn Łukaſz. Corka Iana Katarzyna, *1mo* Ładź e, *2do voto* Łukaſzowi Cichońskiemu, czy Cichomskiemu (według *Nieſieckiego*) w małżęńſtwo dana. Barbara wydana pierwey Ianowi Eſmuntowi, potym Mołodeckiemu. Ian ſyn Ieremiáſzow, á wnuk Nicefora, prawnuk Mikołaiow, miał ſynow czterech Iozef z Anną Morską, ſpłodźił Iozefa, Marcyannę, Katarzynę, Konſtancyą, Franciſzka, Salomeą, Antoniego, Marcyánnę drugą, Wiktoryą, y Ignacego. Drugi ſyn Ianow z Magdaleną Nielepcowną, ſpłodźił Iozefa, Tereſſę, Barbarę, Ignacego, Hippolita, Antoniego. Anna ſioſtra rodzona Iozefa, Mikołaiowi Bartkowskiżmu w małżeńſtwo daná. Romuáld z Sokołowskii ſyn Ianá trzeci, brat rodzony Iozefa, ná woynie zginął pod czas konfederacyi. Tomaſz naymłodſzy miał za ſobą Domicyllę Wirską. Agneſzka náymłodſza ſioſtra tychże, była *1mo voto* za Mikołaiem Koleśnickim, *2do* zá Ozarewiczęm.

Gumowſki *Iuſzkowſki* *Cichoński* *Eſmunt* *Mołodecki* *Morſka* *Nielepcowna* *Bartkowski* *Sokołowska* *Wirska* *Koleśnicki* *Ozarewicz*

Ian z Buderaża Buderazki, w Woiewodztwie Wołyńskim, Powiecie Krzemienieckim, ktory był Pułkownikiem Ordynacyi Oſtrogskiey, zoſtawił Teſtament uczyniony w roku 1657. dnia 10. Marca, gdźie opiſuie, że wraz z Niceforem rodzonym bratem ſtarſzym, w iednym woysku ſłużyli Rzeczypoſpolitey przeciwko nieprzyiaciołom Korony Polskiey, pod czas Zołtowodzkiey, Korſuńskiey, Zbaraskiey, w niewoli był u Ordy w Nahaiu, w ktorey tam wſzyſtko ſtracił, a potym w rok przyſzedł do domu. Syn Nicefora Ieremiáſz odprawił bataliją Zborowską, Bereſtecką, Niemiecką, Budźiacką, áż do Piławieckiey, Ian ſyn Ieremiáſza Wiedeńską, Zwaniecką, Bukowińską, Budźiacką, Niemiecką, aż do Podhaieckiey, w Pułkach Koron: Xiążąt Oſtrogskich, Konſtantyna Wiel. y Konſtántynowicza, Władyſława, Dominika, y innych Predeceſſorow, iak świadczą dokumenta.

Jozef z Buderaża Buderazki, Łowczy Goſtyńſki, ſyn Ianow, wnuk Ieremiáſzow, prawnuk Nicefora, praprawnuk Mikołaiá, ná tychże uſługach Rzeczypoſpolitey w woyſkach Koronnych, według potrzeby Oyczyźnie, nie wymownie ſłużący, pod czas przeſzłey Konfederacyi po Krolu Auguście II, był Rotmiſtrzęm z Woiewodztwa Wołyńſk: ná Seymy,

my *Electionis* trzy rązy Posłem, iako też w Woiewodz: Wołyńskim *ad usus Patriæ in Comitiis* nie poślednim, przez braterskie affekta zostaiąc. Tá procedencyá, lubo iest w Trybunale Koronnym wyprowadzona y uznana, ná komprobácyą iednak doświadczeńszą, przywodzę tu *Actus transactionum* w rożnych czásach zapisáne. Iako to w Grodźie Krzemienieckim *de diligentia* dokumentow zagubionych *per hostilitates*, Roku 1661, *die 1ma Martij*, przez Marcina Budrazkiego. *Anno* 1649. *die* 13 *Octobr:* przez Teodora w Grodźie Łuckim. *Anno* 1700. *die* 5 *Julij* w Grodźie Kruświckim; y insze tránsakcye, iako 1650 *die* 19 *Januarii*, w Grodźie Krzemienieckim dźiału, & 16 *Decembr:* tamże. 1672, *die 2da Februarii.* 1657. *die* 19. *Martii.* 1670. *die* 6. *Junii.* 1691. *die 5ta Xbris.* 1706 *die* 16. *Aprilis.* 1737. *die* 17. *Aprilis.* 1740. *die* 2. *Julii.* &c.

Sobieszczański NAŁĘCZ Herb, iest opisany *fol* 75. Nim pieczętuią się Stadłowie Sobieszczańscy w Woiewodztwie Lubelskim. Alexander y Mikołay dźiedźice wśi Sobieszczan w Woiewodztwie y Powiecie Lubelskim, iako świadczą tránsakcye *in Actis Lublinens: in ordine* dźiału y donacyi, z tych Mikołay

Wereszczyńska z Tereſſą Wereszczyńską miał siedmiu synow, iako świadczą tránsakcye dźiału *in Actis Camenecensibus Podoliæ per oblatam* podane, tego syn Waleryan Chorąży znaku Pancernego Staniſł: Rzewuskiego, Hetmaná ná ten czas Polnego, w expedycyi woienney zá Nayiaśnieyszego Krola Imći Augusta II. pod Kamieńcem przeciwko Turkom, radą y orężem wsławiony. Miał zá sobą N. Iaśińską, z ktorą *procreavit* syna

Jaśińska Szczęsnego, ktory całe życie swoie w służbie woienney trawiąc, mężnie w tychże usługach Rycerskich życie swoie skończył. Drugi syn Mikołaiá Jerzy, ktorego wspominá Niesiecki *tom:* 4 *fol:* 146. pod herbem Regala, imię mu dáiąc Tomasz

Brzezicka *ob malam informationem, 1mo voto* z N. Brzezicką, *procreavit*

Piotrowski corkę Konstancyą, małżonkę Stanisławá Piotrowskiego, z ktorym miała synow dwoch, Alexandra Podstolego Nowo-

Ulewiczow grodzkiego, ktory miał za sobą N. Ulewiczownę, y Jozefa Towarzysza znaku Pancernego Xcia Lubomirskiego, Strażnika W. K. *2do voto* tenże Jerzy z Anną Jemiłowską, sio-

Iemiłowska strą rodzoną Adamá Kazimierza Jemiłowskiego, Sędźiego Grodzkiego Bełzkiego, miał dwu synow, Adamá Miecznika

Kiio-

Kiiowskiego, ktory wźiąwszy *in sociam vitæ* Wiktoryą Janiszewską, *procreavit* dwoch synow, Jozefa y Franciszka, y corkę Annę Szymoná Olszańskiego, Starosty Sołomeckiego małżonkę. Drugi syn Jerzego Antoni Pisarz Ziemski Bełzki, Sędźia Kapturowy Bełzki *in anno* 1733. Poseł od koła Rycerskiego ná Seymie *Electionis* 1733, ktory z Maryánną Skawińską miał syná Franciszka, y corek dwie, Helenę, á potym Agneszkę w Zakonie Dominika S. w Bełzie, y Franciszkę, á potym Cecylią także Zakonnicę teyże Reguły Dominika S. w Bełzie. Franciszek zaś Łowczy Horodelski, wźiął *in sociam vitæ* Maryánnę Mirecką, ktora zostawiwszy synow dwoch Mikołaiá y Spirydioná, umarła; tęn zaś Franciszek został Zakonnikiem S. Franciszka OO. Reformatow, wźiąwszy w Zakonie imię Antoniego. Janiszewska O lszańska Skawińska Mirecka

Tymże *herbem Nałęcz*, zaszczycaią się z *Sieprawic* Sieprawscy, w Woiewodztwie Lubelskim, dwie mile od Lubliná sytuowanych. Paweł Sieprawski z Zuzanną Kubakowską ożęniony. Wencesław Sieprawski syn iego, w małżęństwie z Anną Swiecką prokreował Janá, tęn wszedłszy w kontrakty dożywotnie z Katarzyną *de Ziemice* Boguszowną, spłodźił Mikołaiá Sieprawskiego, Miecznika Łukowskiego, żoná iego Marcyánna Klonowska, ktora mu powiła Wiktoryná, y corek pięć, Wiktoryą, Salomeą, Brygittę, Maryánnę, y Elżbietę, ieszcze w Panieńskim stanie zostaiące roku 1756. Kwitneło to imię zdáwna w Woiewodztwie Lubelskim y Ruskim, w Woysku Koronnym Oyczyznie zasłużone, iakoż y teraz *in sua activitate* nie ustaie z przyzwoitą stanowi swemu dostoynością. Sieprawscy Kubakowska Swiecka Boguszowna Klonowska

Nałęczow Rychłowskich procedencyą wyraziłem *á fol.* 84. tu kładę życie świątobliwe Franciszka Rychłowskiego, wypisane *ex monumentis Provinciæ Minoris Poloniæ Patrum Reformatorum in Conventu Leopoliensi ad S. Casimirum, Anno Domini* 1756. *die* 5. *Januarii.* Venerabilis Pater Franciscus Rychlovius (polonice) Rychłowski, in Palatinatu Siradiæ Illustrissimo genere prognatus, bonisq; artibus apprimè excultus, primum in Observantina Provincia Minoris Poloniæ Religioni Seraphicæ nomen dedit, inqua ad perfectiora semper anhelans emensô studiorum curriculô, ritè se trastulit ad Reformationem nostram annô salutis 1640. die 23. Aprilis, Rychłowscy

in qua post annum deliberationis summa exemplaritate peractum, Lector institutus, cursum Philosophicum bis, Theologicum quinquies, idq; solus ut plurimum, aliis passim gravatus officiis cum summo auditorium fructu, cum palmari Religionis ornamento absolvit. Per ipsum sicuti studia, & viri excultissimi, ita Religiosi eximia pietate insignes creverunt, quos verbo pariter & sanctissimæ conversationis exemplo scientiam Sanctorum edocuit. Ob raram prudentiam, optimumq; rerum usum multoties Gvardianus, ter Diffinitor, semel Custos Vocalis, bis Vicarius, ter Provincialis Minister electus, Provinciam hanc in suis principiis ad maxima incrementa perduxit, lapisq; fundamentalis ejusdem audire meruit. Visitationes suas pedester omnino etiam rigida hyeme absolvit, unicô semper contentus viæ socio, eoque Laico, Fratre Felice Sturno, quem ex magna sanctitate æstimabat, omniumq; in & extra Patriam itinerum comitem esse voluit. In corrigendis Fratribus pro subjectorum, & fragilatatum qualitate; æquè mansvetus fuit, ac zelosus. De moribus aliorum nec loqui, nec audire voluit (nisi ex officio cogeretur) Detractores signô, aut verbô sæpius corripuit: Romæ cum voto in Generalibus Comitiis semel, & iterum, sine pera, sine peculio, sine Tertiario pedester fuit, ibique gloriosè disputavit.

Anno Domini 1660. de consensu Ordinarii Loci Roznoviæ disputationem publicam obivit cum Arianorum Coryphæo Domino Vissovati, & aliis ejusdem fæcis Ministris, quos adeò doctè & subtiliter convicit, ut multi victis manus ei dederint, baptisma receperint, & fidem Catholicam sint amplexi. Tota hæc disputatio scriptotenus consignata reperitur in Archivo Provinciæ inserta Actis P. Chrysostomi Dobroselski, pro tunc Ministri Provincialis luculentissimum fidei, ac doctrinæ Patris Francisci documentum. Otij juratus hostis, continuo libris conscribendis, & prædicationi Verbi Divini incubuit, etiam itinerans, prout attestantur in lucem edita quatuor volumina in folio. Unum Concionum duplicatarum pro singulis anni Dominicis. Secundum priori assymbolum. Tertium, Concionum duplicatarum pro Festis. Quartum sermonum triplicatorum, pro singulis Festis DEIPARÆ. In his omnibus stylus est gravis & Apostolicus, do-

ctrina

ctrina solidissima, devotio mirabilis, quo circa Andreas Trebiccius Cracoviensis Antistes uti ipsum virum Apostolicum distinctè æstimavit, ita ejus pretiosa opera in magno numero imprimi voluit, Parochisq; singulis ad manum esse præcepit, ut ex eo aquam sapientiæ haurirent, & suis ovibus propinarent. Præter hæc multorum Principii, & Magnatum funebres exequias disertissimis Concionibus adornavit, multos alios tractatus utilissimos, sermones varios conscripsit, nondum luci datos. Nihil porro dixit, scripsit, quod ferventi oratione non præveniret, aut opere non impleret. Tanta exinde sui nominis æstimatio fuit, ut Magnatum amor foret, & ad consilia solemne oraculum. A Premysliensi Episcopo Stanislao Zboński Examinator Cleri, & Visitator amplæ Diœcesis institutus, eam cum satisfactione Venerabilis Cleri pedester absolvit, verbô salutis, & humilitatis exemplô singulos ædificavit, & ad sectanda quæque optima perduxit. Præmysliæ simul egit Gvardianum, S. Th: Lectorem, & Prædicatorem Ecclesiæ Cathedralis, multosq; non solùm à via perditionis ad pœnitentiam, sed etiam à Schismate Græco doctissimis, & zelozissimis prædicationibus ad unionem fidei perduxit. Tot interim, tantisq; laboribus intentus, tot fatigiis gravatus, suo corpori nec minimum domi, forisq; indulsit, feriis sextis decennio ab omni refectione abstinuit, aliis temporibus modicô cibô, & potu simplicis cerevisiæ vires refecit, ad provectam ætatem vinum non bibit, etiam itinerans. In officiis quibusvis honorariis, panem ostiatim mendicare, culinæ utensilia eluere, Fratrum pedes lavare, solemne ipsi fuit. Erga proximos, imprimis afflictos, & infirmos tenerrima charitate ferebatur. Præmisliæ duos milites, Nobiles quidem, at inopes, multisq; vulneribus saucios à quodam Schismatico, rigidissima hyeme, domô noctu ejectos in platea vix spirantes fortè offendit, quorum misertus eos ad Conventum deportari fecit, omnia ægris necessaria providit, obsequia exhibuit usquè dum perfectè forent curati, magno miserorum solatio, maximo omnium fidelium exemplo, qui viderunt Eximium Virum ostiatim pro illis mendicantem, ut haberent quêis curarentur, & ad propria bene provisi remeare valerent. Cracoviæ cœcum à nativitate, nobilem, sed pauperem Georgium Lucicium in Conventu aliquot annis fovit,

 suaq;

ſuaq; in cella materno pietatis affectu, quæq; illi obſequia impendit. Paupertatem Evangelicam ſicuti in ſe arctiſſimam ſervavit, ita in aliis ſartam, & ſalvam eſſe contendit, pretioſa, vel curioſa è Conventibus ſuſtulit, nec paſſus eſt ullibi hanc gemmam atrari. Meditationi rerum Divinarum jugiter addictus, potiſſimum Dominicæ Paſſioni recolendæ, quod ſanctum exercitium nec itinerans unquam prætermiſit. Miſſæ ſacrificio ita ſe perendie comparabat, acſi coram ſupremo Judice compariturus, multaſq; leucas emetiri quandoq; maluit jejunus, quam à Sacrificio abſtinere. In hac porro ſanctiſſima occupatione mirabiliter à Domino ſervatus eſt vitæ aliquando. Contigerat namq; Patri Franciſco in aulico Oratorio Domini Comitis Szembek, Fundatoris Eccleſiæ Cracovienſis, dum Sacris operaretur, horribilem araneum in conſecratum calicem decidiſſe, quod ut advertit, verbis Chriſti confiſus, intrepidè araneum illum una cum Sangvine Chriſti epotavit, finitâ Miſsâ meditationi, & gratiis agendis ſe ſe dedit, remq; Domino commendavit. Et ecce! inſvetum ſibi motum ſternutationis ſenſit, organoq; narium araneum integrum adhuc viventem ejecit, ſtupente totâ aulâ, & DEI mirabilia collaudante. Vice alterâ dum in eodem Oratorio celebraret, famula quæ cellæ aromatariæ ac cellarii curam habuit, ſubitò evocata ut vinum adferret, videns in aromatorio lagenam aquâ vino concolori plenam, vinumq; eſſe putans? (quæ tamen fuit in re, venenoſa arſenico infecta) ex ea urceolo infudit, Miniſtro porrexit. Celebrans inconſcius calici affudit, conſecravit, at in ſumptione epoto calice, advertens ex guſtu non eſſe vinum, mandavit ſibi indubiam afferi materiam, quâ occaſione dum ſeriò res explorata fuiſſet, compertum eſt aquam arſenici Patri Franciſco propinatam fuiſſe, allatô verò vinô conſecravit ut debuit, Miſſamq; abſolvit, poſtquam dum ei foret aperta deceptio, omnesq; fuiſſent conſternati, ipſe Domino ſe commendavit, nullumq; ſymptoma ſenſit, totaliterq; vitæ periculum evaſit. Jam dierum plenus lucubratoriis vacavit laboribus; & quia Medicorum judicio ex vita ſedentaria debilitatem virium, pulmonumq; oppreſſionem contraxit, viſum eſt majoribus Provinciæ, ut rurſus agitabilem vitam duceret, tertiò proinde in Miniſtrum Provincialem electus, quinquies circiter integram

Provin-

Provinciæ ſphæram pedeſter, & nudipes viſitavit. Pergens verò ſub rigidiſſimo jove in malignam febrem incidit. Decumbenti in oppido Magerow, ſubminiſtratus fuit à Fratribus currus, quem præmiſſa totius vitæ exhomologeſi, & ſumpto de manu D. Parochi Sacrô Viaticô ægre conſcendit, perrexitq; juſto milliari, ſub villam Dombrowica, at febre invaleſcente, inſtantis mortis præſcius, in terra penes viam ſubſtrato palliolo deponi petiit, Matutinasq; horas à ſocio recitatas devotè audiit, dumq; Frater antiphonam illam (Euge ſerve bone &c. repetiſſet,) placidiſſimè animam ſuo Creatori reddidit, ipſo die feſto S. Benedicti Abbatis, Anno ſalutis noſtræ 1673, ætatis ſuæ 63. Religionis 33. aſſumptus ut piè creditur in gaudium Domini ſui, cujus gloriæ totâ vitâ ſuâ fideliſſimè militavit. Et ſicuti planè continuo Viatorem egit, ita ſecùs viam exuvias corporis depoſuit. Captô lugubri nuntiô de ſui Patris obitu Fratres Conventûs Leopolienſis, tanquam Aquilæ ad locum ubi corpus illius fuit, congregati ſunt, reverenterq; inter gemitus, & lachrymas deportari Leopolim procurârunt, famâ in totam civitatem effusâ, turbatim populus, qui Viri ſanctitatem noverant, obviam effuſi, omnis Religioſorum cætus proceſſionaliter occurrentes, corpus defuncti Patris Franciſci ſumma devotione exceperunt, ad noſtram Eccleſiam Sancti Caſimiri deduxerunt, ſuffragiis parentarunt, & maximò honore, ſanctitatisq; applauſu in tumulo Fratrum repoſuerunt. In funere ejus quilibet habitum ejus tangere peroptabat. Reverendiſſimus quidam Prælatus, vir magni judicii, tum præſens, altum ſuſpirans, & mæſtis Fratribus compatiens, dixit: magnum decus Diœceſis noſtra, & veſtra amiſit Reformatio! hoc meô ſæculo non vidi in Polonia, niſi duos Viros Religioſos, pietate; doctrinâ, humilitate, rigore Obſervantiæ, mortificatione ſui, verbi Dei zelo, exemplo, charitate, ſtaturâ, & phyſiognomia ſimiles, Patrem Gaſparum Drużbicki è Soc: JESU, & Patrem Franciſcum Rychłowski Reformatum.

Brevi à morte ſua Pater Franciſcus devoto cuidam Frátri in ſomni quiete apparuit veſtitu Epiſcopali indutus, baculumq; Paſtoralem geſtans in manu, ut qui Epiſcopali, planè Apoſtolico muneri tàm ſtrenuè in vivis inſudabat, Epiſcopale præmium in cœleſtibus obtinuerit. Corpus illius, licet in

 tumba

tumba aperta pluribus maneret nivibus, & stillicidiis obvium, ad hæc tempora integrum perseverat, etiam cum salvo capillamento, in eodem habitu, in quo primùm fuit reconditum, aliquot abhinc annis, in aliam tumbam de super contextam translatum.

Niedźwiecc OSTOIA *Herb* ieſt wyrażony w tym *tomie 2. fol:* 133, tu wyrażąm Niedźwieckich herbu *Oſtoiá* nie *Ogończyk*, iako napiſał *Nieſiecki tom: 3. fol: 353.* ktorych wſpomina w Bełzkim Woiewodztwie, ci iednák *ab ævo* máią ſwoie dźiedźiſtwa w Mazowieckim, Ziemi Łomżyńskiey. Jakub Niedźwiecki *bonorum villæ Niedźwieck hæres*, w tymże Woiewodztwie *Tyznowſka* y Ziemſtwie ſytuowanych, ożęniony z Ewą Tyznowską, ſpło- *Radgoſka* dźił Staniſłáwá máiącego *in votis* Radgoſką *ſterilem*, Icka od ktorego niżey procedencyi, y Kázimierzá ożęnionego z *Szumowſki* Máryánną, Grzegorzá Szumowſkiego corką, ktorych ieſt potomſtwo. Jacek Podſtaroſci y Sędźiá Kolneńſki, wſzedł w *Mieczkowſka* kontrákty dożywotnie z Petronellą Mieczkowſką Sędźiánką Ziemſką Łomżyńſką, z Máryánny Grodźickii urodzoną, *Grodźicka* ktorá powiła Páwłá Jozefá Piſárzá y Łowczego pierwey Grodzkiego Zydaczewſkiego, potym Piſarzá Grodzkiego Przemyſkiego teráźnieyſzego Ziemskiego 1757; tęn ożęniony z *Karwowſki* Klárą Kárwowską Piſarzowną Grodzką Przemyślską, z nich *Kruzer* potomſtwo, Ioánná elokowána zá Kruzerá Stároſtę Báchwi- *Łążyńſki* ckiego, teraz Kázimierzá Łążyńskiego Stárościcá Dumánowskiego małżonká. Drugi ſyn Jácka Antoni Niedźwiecki, od ktorego Jozef w dźiecińſtwie; trzeci Iozef, czwárty Floryán *ſteriles*; y corek dwie, Kátárzyna Kárwowska z potomſtwem, *Gorska* y Máryánná Gorska *ſterilis*.

POBOG *Herb*, ieſt wyráżony w tym *tomie 2. fol:* 188, tu kłádę krotką geneálogią do tego herbu náleżącą. Ry- *Rymaſzewſcy* maſzewski y Remiſzewski ſą herbu Pobog, oráz iednego ſą domu, bo obadwá te domy od iednego domu, to ieſt od Romieſzow poſzły, o ktorych *Nieſiecki* w ſwoim Herbárzu *tom: 3: fol: 856. hæc formalia napiſał: W. Xięſtwie Litewſkim w Powiecie Lidzkim kwitnęła niegdy można familia Remieſzow dźiedźicow na Lipniſzkach.* Z tych Remieſzow przenioſłſzy ſię niektorzy ná Podlaſie blisko Mazowſzá, Remiſzewskiemi przezwali ſię y teráz piſzą ſię ná Remiſzewie Remiſzewſcy. Drudzy záś w Litwie rozmnożywſzy ſię z Remieſzow Rymaſzewskiemi

wſkiemi ſą nazwani, z ktorych Jakub Rymaſzewſki ſłużył pod Pancerną chorągwią. Drugi także Jakub Tomaſza ſyn w chorągwi Pancerney zoſtaiąc, pod Kamieńcęm Podolſkim ná utarczce zá wiarę, prawo y Krola z Turkiem na placu poległ. Adam Rymaſzewſki w Oſzmiańſkim má ſwoię poſſeſſyą. Są także y na Podolu Rymaſzewſcy w Wilkomirskim tegoż herbu. Remiſzewſcy zaś herbu *Jelita* w Sieradzkim Woiewodztwie, wątpię bardzo ieżeli y ci także nie od Remieſzow pochodzą, o ktorych ſzeroko piſze *Nieſiecki tom: 3. fol.* 869. Laurenty Rymaſzewſki *Ordinis S. Baſilii Magni*, z Godyckii urodzony, y brat iego, maią przydomek Remieſz. Dom Czechowiczow z niemi zkolligacony, bo Czechowiczowna Cześnikowna Oſzmiańska, ieſt zá Rymaſzewſkim, także Minkowſkich, Chłopickich, bo y Bhłopicka także żyie zá Rymaſzewskim w małżęńſtwie 1757 roku; Mikulſkich tákze, bo w Nowogrodzkim, ſioſtra przerzeczonych braci rodzona ieſt w małżęńſtwie zá Mikulſkim. *Godycka* *Czechowicz* *Kolligacie*

PUŁKOZIC *Herb*, ieſt wyrażony w tym *tom: 2. fol:260*, pod ktorym zacząłęm piſać geleálogią Ligęzow Niewiarowſkich *fol* 263, gdźie iż niektore *irrepſerunt* errory; zaczęm ponawiam tęż procedencyą, od Walentyná niegdy Leonarda Niewiarowſkiego ſyná, Pułkownika woyſk Koronnych, dobr Niewiarowo, Nowoſiołki y inſzych, w Woiewodztwie Podlaſkim, Ziemi Bielſkiey, Powiecie Tykocińſkim ſytuowanych dźiedźica, ktory *procreavit* Felixá y Staniſłáwá *ſterilem*. Felix Pułkownik woyſk Koronnych ożęniony z Iezierſką, zrodźił ſześciu ſynow, Páwła, Jerzego, Staniſłáwá, Stefaná, Felicyana, y Janá Zacharyáſza dwoygá imion, y dwie corki, Annę Koſubſką, y Alexándrę Piwnicką *ſteriles*. 1. Paweł *Præfectus ſylvaturæ Merecenſis*, ożęniony z Anną Kraſińſką Woiewodzanką Płocką, prokreował Chryſtofora ożęnionego z Zośią Fronckiewiczowną, od niey Ian, Jerzy, y Páweł Niewiarowſcy. 2. ſyn Felicyána Ierzy Referendarz W.X.Lit: *ſterilis*. 3. Stániſław Kánonik Kátedralny Płocki. 4. Stefan Pułkownik woysk Koronn: ożęniony z Máryánną Tryźnianką miał dwu ſynow, Stefaná y Stániſławá. Stefan Stolnik Lidzki wſzedłſzy w dożywotnią przyiaźń z Máryánną Mokrzecką, 1*mo votó* Brzoſtowską, ſpłodźił Antoniego Chorążego Czerniehowskiego, ktory z *Niewiarowſcy* *Iezierſka* *Kraſińſka* *Fronckiewicz* *Mokrzecka*

Iarużelski Tereſſą Iárużelską, niegdy Wenceſlawá Iarużelskiego Chorążego Ziemi Bielskiey corką, *procreaverunt* Stániſlawá Pułkownika *Cohortis Haſtatæ* Xiążęciá Czártoryiskiego. . Stefaná Rotmiſtrza I. K. Mci, Franciſzka Chorążego Czerniehowskie-
Karwowska go, y corkę Annę *1mo voto* Karwowska, z ktorym bezdźietną, *2do* z Iozefem Potockim Podczaſzym Sądeckim, ieſt Tereſſa y Regina corki. Sioſtra Antoniego poślubiona *1mo voto*
Karwowſk Burzyński Staniſlawowi Karwowskiemu, *2do* Burzyńskiemu, z ktorym Stefan Chorąży *Cohortis haſtatæ.* Staniſław Niewiarowski, brat Stefaná Stolnika Lidzkiego wyżey wſpomnione-
Maſalſka go, Staroſtá Budrowiecki, poſtanowiony z Teodorą Maſálską, *procreavit* Franciſzka Pułkownika woysk Koronnych bez-
Lazniewſka dźietnego, y Konſtancyą Łaźniewską Starościankę Promecką, od ktorych Maryánna. Inni ſynowie Felixa Niewiarowskiego, Pułkownika woysk Koronnych, od Iezłerskii, Felicyan ná świecie, w Zakonie Swiętoſław, Ian Zacharyáſz z Otską żoną ſwoią, mieli Franciſzka, Walentego, Annę y Zofią. Ze zaś był dom ieden Ligęzow y Niewiarowskich, oczywiście piſze o tym *Okolſki tom: 2. fol: 480. & ſequen.* iákom wyraził *tom: 2. fol. 267.*

Wielowieyſcy Tegoż herbu ſą Wielowieyſcy w Woiewodztwie Krakowskim, Dom ſtarodawny: początek maią od Zámku Trzeblin nazwanego; nad Wielką Wśią ná gorze nad ſamym Dunaycem, w Powiecie Sądeckim leżącego, y z tego niegdyś Ian Wielowieyski Káſztelan Krákowski, *ut ajunt Privilegia teſte Okulſcio,* Hrabia na Trzeblinie piſał ſię: był także Marcin Wielowieyski, Woiewoda Kaliski, od ktorych rozrodźili ſię *in ſtirpes,* y podźielili wſiami pod tymże zamkiem Trzeblin leżącemi, iako to Wielką-Wśią, od ktorey nazwani Wie-
Serafinowſcy lowieyſcy; Serafinowice, od ktorey Serafinowſcy; Zamoście
Zamoyſcy Błońſcy Wolſcy od ktorey Zamoyſcy; Błonie, od ktorey Błońſcy; Wolá, od ktorey Wolſcy. Herby tylko niektorzy ſobie po odmieniawſzy, przezwiſka ſwoie prowadzą. Dowodem prawdy ieſt to, że wśie pomięnione, pod tymże Zamkiem w okoliczy leżą. Wieku ſzeſnaſtego teyże Wielkiey-Wśi z zamkiem y wśiami do niey náleżącemi, był ſamoiedynym dźiedźicem, Marcin Wielowieyski, ktory miał ſynow ſześciu: Janá, Staniſławá, Przecławа, Hieronima, Stefaná y Szczeſnego. Z tych od Przecławа idą wieku tego, żyiący, iako to Dominik Komornik Grani-

Graniczny y Pisarz Grodzki Krakowski, á w roku 1749. z tegoż Woiewodz: Deputat; Michał Iezuita brat iego rodzony, ktorych był Ociec imięniem Stánisław. Item Religian Stolnik Pilznieński, y Alexander Podstoli Kiiowski, ktoych Ociec Ian, á tych wszystkich Dźiad Piotr, syn Przecławá, od Hieronimá, iako y Stefaná idą inni, teraz żyiący, iáko to Jan w Bełzkim, á Michał w Podlaskim, tákże Woyciech w Krakowskim mięszkaiący. Ci wszyscy *Religionis Catholicæ*. Szczesny zaś *in celibatu* umarł, od innych zaś głow idą *Evangelicæ professionis*, iáko to dźiś żyiący Marcyan y Ian, Stánisławá synowie. Adam Alexándrá syn, także Andrzeia y Alexandrá drugiego potomstwo, wszyscy w Woiewodztwie Krákowskim mięszkaiący, od pomięnionego Marciná Wielowieyskiego Wielkiey-Wśi, y innych pod zamkiem Trzeblin leżących dźiedźica rozrodzeni, po inszych maiętnościach osiadli. Są y drudzy Wielowieyscy w Wielkiey Polszcze, ktorzy sobie zá herb Rożą obrali, y niektorzy, czyli errorem, czyli z umysłu, zá O, literę E, w przezwisku záżywaią, y piszą się Wielewieyscy, z iakiey racyi? tego przy nich wiádomość y explikacyá zostaie. Nie dáwno zmarły Xiądz Biskup Kambizonopolitański, podpisował się Wielewieyski.

PRUS *primò Herb*, iest wyrážony w tym *tom: 2. fol: 238*, do niego náleżą Szumáńczowscy, ktorych procedencyą położyłęm *à fol: 244*, ále w niey nie wspomniałem Ignacego Szumańczowskiego Podstolego Podolskiego zasług, y że *inivit vota matrimonialia* z Anną Krasińską, Antoniego y Barbary Zielińskii, Kasztelanow Zakroczymskich corką, od ktorego iest *proles*. Tęn *in anno* 1748, był z Woiewodztwá Podolskiego Deputatem ná Trybunał Koronny; zaś *in anno* 1754. był Posłem z tegoż Woiewodztwa ná Seym Ordynaryiny Warszawski. Tychże herb opisałęm *fol: 238*, ále nie dołożyłęm tego, co *Niesiecki tom: 3. fol: 741*. wyraża. Zowie się tęn herb ináczey *Turzyma*, iako z Baszkoná Okolski dowodźi. *Paprocki w Gniaźdźie* Krzyż kładźie táki, że po práwym boku, iedney połowy nie dostáie, y rozumięm, że tak bydź powinno, bo go, iakom widźiał, tak niektorzy herbu Prus Familiánći kształtuią, y sam ták Paprocki, iako y Okolski, gdy herby Prus *2do* y *3tio* opisuie, ktore od herbu Prus *1mo* swoy początek wźięły, na

Szumańczowscy

Krasińska

Opisánie Herbu.

ły, ná prawym boku, że połowy Krzyża nie powinny mieć, świadczą.

RAWICZ *Herb*, iest opisany w tymże *tom:* 2. *fol:* 277, y daley, że iednák żaden z naszych Autorow nie wyráża oczywiście, ktory imięniem Krol Angielski był Oycem pozostałey Krolewny, y bratem iey; z Czeskich y Niemieckich Historyi doczytáwszy się, w Xiążce pod tytułem: *Zywot Oyca S. Benedykta XIII*, wyrażam dlá ciekáwości, iż Kanut imięniem był Krol Angielski, długo panuiący y rezyduiący w Londynie, Ociec pozostałego Swenona Krolewicza Angielskiego y siostry iego Klotyldy, ktora w turmę do Niedźwiedźia na pożarcie była wtrącona od brata pomięnionego, dla zázdrości wielkich bogactw, przez Oyca testamentem iey legowánych, udaiąc przed dworem, iakoby Klotyldá zábráwszy kleynoty y złoto w gotowiźnie wsiadłá w okręt y z oyczyzny upłynęła, zá ktorą ná pozor wyprawił w pogoń, á gdy iey nie znaleziono, niby pomięszany żalęm, kazał całego zamku ściany obić kirem, iakoby ná znak załoby po ták kochány siostrze, lubo tey był nádźiei, że iuż nie żyie w więzieniu; posłał zátym do sklepu, aby sługá włosy zebrał ná perukę, á posłaniec obaczywszy żywą Pannę, ktora przez dni 6. sprawą Boską zachowana była, uciekł, y kluczy odbiegłszy oznaymił o tym Pánu; tá czym prędzey ochełznáwszy złotymi wstęgámi y złotym pásęm niedźwiedźia, y wsiadłszy ná niego, oczy y ręce ku Niebu podniosłszy, w rynek cugle iego z kierowáła, ktorą obaczywszy ludźie po mieście krzyk wielki uczynili: pospolstwo zewsząd sypało się gminęm, iáwną poruszone łaski Boskiey przyczyną: inni spieszyli do Kościoła BOGU dźięki czyniąc: O czym dowiedźiáwszy się Sweno, zábiega w otwartey bramie Krolewnie, ktorą obaczywszy zmięszany y słowá przerzec nie mogł, upadłszy miłosierdźia żebrze y prosi &c. iako na karcie 278. y 279.

REGESTR

LEWART HERB.

E P I G R A M M A.

Patria ſeu pacem tractat, ſeu Martia Caſtra,
In me conſilij ſumma caputq; fuit.
Diſvaſi vacuum cauſis & inutile bellum,
Utile cum ſenſi, primus in arma rui.
Experti mea tela Scythæ, Moſchiq; ſuperbi,
Unguibus his Ortus præda petita fuit.

A B R Y S H E R B O W N Y.

LEwart z Francuſkiego ięzyka, Leopardus z Łacińſkiego; to ieſt Lew ſrokaty, álbo Lampart z Polſkiego, ſtoi w pośrzodku tarczy wſpinaiąc ſię ná tylnych nogach, á przednie, iakoby do utárczki z nieprzyiacielem, wypuściwſzy oſtre ſpony czy pazury, nágotowane trzyma; z paſzczeki ięzyk wyciągniony, niby zmordowanego walczką, álbo pożyraiącego; ná głowie Korona złota, ſam záś koloru białożołtawego, z czarnemi cętkami, czy pſtrocinami; ogon między tylnie nogi przez bok áż nad niego przewinięty, w polu błękitnym. Ná koronie tákiegoż poł Lamparta, proſto do gory ſtoiącego: ták go opiſuią, *Páprocki o herbach fol: 385.* O*kolſki tom: 2. fol.* 109. *Otrylonie Herbu.*

POCZĄTKI HERBU.

Z kąd się wziął w Polszcze Lewart. JAdąc przez Niemieckie Państwo Kazimierz sprawiedliwym zwany Krol Polski, gdzie nieco zábawiaiąc się, náder ludzko przyięty był od nieiakiego Margrafa Państwa Kolońskiego, imieniem *Lamfryd* nazwanego, herbu Lewart; gdzie nieiaki czas, według zwyczaiu Polskiego, w dziedzicznych iego dobrach łowami zábawiał się. Ktorą ludzkość męża obficie hoynego, Krolewskim animuszem chcąc rekompensować, Wnuczka iego *Wilchrida*, Borgożego Syna, powracaiący do Polski z sobą zprowadził, á wiele honorami y possessyami udarowanego, do Szlachetney wolności przypuścił; iáko świadczy iego przywiley *Roku 1163.* Roku 1163. temuż nádany, y wyrażony u *Okolskiego tom.* 2. *fol.* 110. & 111.

HERBOWNI LEWARTA.

Herbownych tego zászczytu niewiele znayduie się u *Okolskiego tom.* 2. *à fol* 116. *ad fol.* 137. iako

Herbownych Imiona.

BRoniewscy z Dąbrowice.	Lewartowscy ná Lewartowie y z Lewartowa, ktorych tu Procedencya.
Firleiowie z Dąbrowice.	Markuszewscy z Markuszowa.
Gorscy *Okol. tom. 2. f.* 136.	Mełgiewscy w Lubelskim.
Konarscy w Sędomirskim.	
Krwatscy w Radom: Powie:	

Niesiecki także z poznieyszey indagacyi tych tylko wyraża, *tom.* 3, *fol.* 100. to iest, Kczewskich y Trecyuszow.

PROCEDENCYA,

z Lewartowa

LEWARTOWSKICH, HERBU Tegoż IMIENIA.

TA Procedencya w Polszcze swoie początki wzieła ieszcze od Roku 1163. kiedy y Herb pomieniony nastał, iáko Przywiley od Kazimierza sprawiedliwego tey Familii nádany świadczy, u *Okolskiego tom.* 1. *à fol.* 110. w te słowa: Notum sit tàm præsentibus, quàm futuris, Dominum Vichfridum eduxisse de Terra sua Theutoniæ, per ducem Casimirum

Przywiley Kazimierza Sprawiedliwego.

rum Cracoviensem, & Sandomiriensem, ac totius Poloniæ. Dicti verò Vichfridi erat avus nomine Lamfridus Pater Borgosii, quidam Marchio Colonien. Provinciæ. Ego Dux Casimirus DEI gratia, cum fueram Terræ Theutoniæ, voluntatem suam gerens, dictus Lamfridus avus Vichfridi, mihi sua castra commodavit & sua bona. Propter tàm bonam satisfactionem intuitu divinæ miserationis, Ego Dux Casimirus convocatis suis Baronibus in Cracovia sua miseratione, & consilio proborum virorum dicto Vichfrido filio Borgosii contuli, scilicet Sandesch, Oswiecim, & Sewor, ista tria Castra usq; ad mortem. Insuper dedi & hæreditates & in eis libertatem, quæ eum potest excipere ab omni exactione Juris Polonici, ad Dominum Ducem pertinentis, & posteris suis sicut nuncupatur. Nullum præwod ducat, non provocari coram Judice Castri, nec coram Castellano, nec etiam coram Palatino, sed tantum coram Domino Duce, non Camerario, sed annulo dicti Ducis, & etiam homines sui in hæreditatibus eorum & ubiq; acquirunt, & posteri sui strozam non solvant nec stan, nec Prewor, nec custodem ad aliquas res Ducis custodiendas, nec vaccam, & si contigerit Ducem aliqua urgente necessitate stare in tuo, nec educas nec pascas. Et quidquid pertinet de iure ad Dominum Ducem eum absolvimus & posteros ipsius, vel quicunq; eos convenit, ad Castrum, ad Castellanum vel ad Palatinum, primo ponat Domino Duci marcam auri & ei marcã argenti finiti & purissimi solvat, tabernam in suis hæreditatibus ubiq; ponat, & ubicunq; ejus generatio acquirit, & posteri sui, talem libertatem eis conferimus usq; in perpetuũ. Eorũ nationi quicunq; nocuerit, vel dehonestaverit XV. solvat, & ne forte in varietatibus temporum aliquando deficiente iustitia posteritas ipsius ad exterminationem lineæ nobilitatis suæ aliqua opprimatur iniuria, prædictus Vichfridus has literas roborando sigillo Ducis Casimiri ad memoriam conscripsit. Item duo proprii homines si interficiuntur in suis hæreditatibus, Comes recipiat pænam & posteri sui. Et hæc Acta sunt Anno Incarnationis Dñi M, C, LXIII, sub horum testimonio: Zyra Palat. Masoviæ, Nicolaus filius Stupotæ, Papibor, Vitalis, Sulislaus, Sulek Nedzwecki, Florianus qui Privilegium conscripsit. Et ut hoc tam præsentes, quàm fu-

Starostwo Sądeckie, Oświecimskie, y Xięstwo Siewierskie nadane. Excepcya od wszelkich powinności.

Oprocz grzywny złota, y grzywny srebra.

Dany ten List Wichfridowi.

turarum habeant noſtri ſigilli munimine roboramus. Quicunq; huius ſcripti violator fuerit, aut Frater meus, aut Filius meus, ąut aliquis Palatinus, maneat ſuper animam ejus in die Judicij, Amen. Ten tedy pierwſzy herbu Lewart, do Polſki przybywſzy z Niemiec, Margrabia *Wichfrid, Borgozego* Brat, *Lamfrida* Wnuk, ktorego wielkie Xiążę Polſkie Kazimierz ſprawiedliwy, z Kolońſkiey Prowincyi, z ſobą ſprowadził z Domu, y w naſzych kraiach ulokował, wielą honorami ozdobił, y poſſeſſyi iemu nadał. Oſobliwie zaś Prefekturą czy Staroſtwem Sądeckim, Oświęcimſkim, y Siewierskim, iáko pomięniony Przywiley wyraża, w Roku Chryſtuſowym 1163, datowany. Tęn od Herbu Rodowitego zwał ſię *Lewartem*; ktoreby zaś potomſtwo miał, dla dawności czaſow, y liter nieznaiących w Polſzcze, w cale Hiſtorycy naſi niewiedzą; tylko że *Długoz* nominuie dwoch braci wyżey wſpomnionych: potym dalſzych czaſow żył *Lewart* Derſław Proboſzcz Swtętego Floryana przy Krakowie, pobożnością y nauką ſławny, iáko z monumentow tego Kościoła, y rożnych ſprzętow pokazuie ſię. Drugi *Lewart* Oſtazyuſz Stolnik Krakowski, od ktorego pochodzili Firleiowie, o czym *Okolſki tom, 2. fol.* 114.

Dalſza Procedencya. Wichfrid, Borgozy. Lamfrid. Lewartami zwani. Dersław. Oſtazyuſz.

A lubo dawne wieki zátaiły ſukceſſorow *Wichfrida*, y dalſzą z niego procedencyą, iáko nieumieiący piſać długim czaſem Polacy do wiadomośći nie podali; pamiętne iednak dobra ich y poſſeſſye wyiawiáią *Lewartow* y Lewartowskich, ktorzy od nich pośli. Powiáda bowiem *Paprocki* o herbach, iż Szlachta przez kilka ſet lat, álbo ſię od herbow zwali, álbo od poſſeſſyi: co też przyznaie *Kromer lib. 1. Poloniæ fol:* 80, mowiąc: Wiele ieſt Szlachty Polskiey rodzaiow, y nie iáko pokolenia, nie mieyſcem y kraiem, ále znakami nieiakiemi rodowitośći, ktore herbami y zaſzczytami názywaią ſię, á te znowu wiele krzewow y familii, imionami y przezwiskami rozdzielne záwieraią. Náprzykład Leliwitow rodzay, (to ieſt herbu Leliwa) ktorych znak ieſt nowy Xiężyc z Gwiazdą w ſrzodku w błekitnym polu, Tarnowskich, Pileckich, Melſztynow, y inſze niektore uczciwe y wielkie familie zawiera. Ktory dokumentem ieſt tenże *Kromer*, że od herbu Lewarta rodowitego, zwali ſię Przodkowie tey familii Lewartami, a potym Lewartowskiemi, co też allegowany Kronikarz

Dawne wieki nie wſpominaią Sukceſſorow. Kromera zdanie. Leliwitowie. Lewartowſcy od Lewartow pochodzą.

karz dowodzi, mowiąc w mieyscu wzwyż cytowanym *lib.* 1. *Polon: fol.* 81. tymi słowami: W tych czasach chce wielu nazywać się od Zamkow, miasteczek, wsiow y inszych rzeczy, (iák wyżey wspomina) skłoniwszy swoie nazwiska ná *ski*, álbo *ki*, słowami názywać się. Záczym *Lewart* od herbu, à Lewartowski od tego znaku, álbo od małego Lewartowa wśi dziedziczney, zdawna y teraz nazywaią się. *Nazwiska Polskie.*

Ci álbowiem, ktorzy lokowali się dawnemi czasemi náwprzod ná Ukrainie około Iwnicy, a potym niektorzy w Woiewodztwa Krakowskie y Sendomirskie przenieśli się, pisali się ná małym Lewartowie Lewartowscy, á ktorzy się pozostali w Xięstwie Litewskim, piszą się Lewartowiczowie, według tamteyszey Szlachty używania. Z támtych znowu lokował się ieden w Węgrzech blisko Granicy Polskiey, y tamecznym zostawszy Ziemianinem, kupił wieś, y nazwana iest (od Imienia iego, iák się tám zwał Lewartowski) Lewartow, y ta trwa familia iego w Węgrzech. Ze zaś przez spalenie tak przypadkowe, iáko też *tempore hostilitatis* pogorzały dokumenta od dawnych lat, osobliwie *Grodu* Nowokorczyńskiego, iáko też przez nagłą śmierć Jozefa Lewartowskiego ná woynie pod Przemyślem, papiery záwieruszone, u ktorego wszelkie bydź miały dokumenta rozrodzenia się Domu Lewartowskich, záczym co tylko wiedzieć można o tey Procedencyi, to wyrażam y podaię do wiadomości. *Dalsza dedukcya tey Familii. Lewartowski. Papiery zatracone.*

Poznać wyżey z *Kromera loco citato*, iż ieden Dom kożdy iednego herbu, lub inszego Imienia, záczem tu przednieyszych od znáku Lewárta wspominąm. Jako Mikołay Kásztelan Krakowski herbu Lewart, zmarł y w roku 1526. iáko nadgrobek świadczy w Lublinie u OO. Dominikanow. *Metryka* Koronna, *Orichow: in Quincunce*, wspominaią go. Mikołay Długi, tákże Kasztelán Krakowski, tegoż zászczytu, ktory nástał po Janusztu Xiażęciu Zbaraskim, iák go wyraża *Historya Polono Pruthenica, y Duriewski w Ms.* Jan herbu Lewart, ktory umarł Woiewodą Krakowskim roku 1571. był tegoż Domu, ktorego wspomina List Krola Henrika, *Petricovius. Paprocki o herbach fol: 703. Centuria Potocii fol.* 369. Tákże Mikołay Woiewoda Krakowski, zmarł roku 1601. tegoż samego znaku, przed Mikołaiem Zebrzydo- *Kasztelanowie Krakowscy. Woiewodowie Krakowscy.*

Ccccc wskim

wskim Woiewodą Krakowskim, o ktorym Konstytucya 1589. *fol: 516.* y roku 1590. *fol:* 564. List Krola Zygmunta III. Miastu Lwowskiemu 1597. *Bielski fol:* 767. y *Piasecki pisze.*

Woiewodowie Sendomirscy. Tarnowski Hrabia. Mikołay tegoż z szczytu Lewart, był pierwey Woiewodą Sendomirskim, niżeli został Kasztelanem Krakowskim w roku 1520. po Janie Tarnowskim, ktory umarł roku 1515. według Nadgrobku iego u *Paprockiego fol.* 379. o czym List Krola Zygmunta I. datowany roku 1515. y 1519. u *Olszowskiego de Primatu.* Także Mikołay tego herbu, był Woiewodą Sendomirskim do roku 1636. ktorego umarł na tym Krześle, według Konstytucyi roku 1633. ná karcie 7. y roku 1635. na karcie 5. y 37. *Centuria Potockiego fol.* 440.

Xiążę Zasławski. Jako też y Piotr herbu tego, był w tymże honorze Woiewodzkim, roku 1650 po Dominiku Xiążęciu Zasławskim, o ktorym Piotrze wspomina *Centuria Potockiego fol:* 31. tákże Stacye Zołnierskie na karcie 27. *Duryjewski* ind. iey.

Woiewoda Ruski. Piotr tegoż Imienia y herbu Lewart, będąc Woiewodą Ruskim, po Stanisławie z Sprowy herbu Odrowąż, w roku 1553. ktorego umarł, iáko o nim pisze List Zygmunta I. datowany w roku 1546. u *Paprockiego* o herbach *fol.* 56. y List Krola Augusta I. roku 1542. Miastu Lwowskiemu, y Nadgrobek u Paprockiego. *Woiewoda Lubelski.* Mikołay był pierwey Woiewodą Lubelskim, niżeli postąpił na Sendomirskie roku 1515. o ktorym Wąpowski roku 1507. y List Krolá Zygmunta I. roku 1510 Miastu Lwowskiemu dany, tegoż Krolá roku 1512. u *Olszowskiego de Primatu.* Piotr tegoż herbu Lewart, niżeli postąpił ná Woiewodztwo Ruskie roku 1545. pierwey był Woiewodą Lubelskim, iáko List świadczy Zygmunta I. roku 1532. Miastu Lubelskiemu posłany, iako też roku 1539. y 1545. Miastu Lwowskiemu dany, o czym Paprocki o herbach. Jan tegoż száſzczytu Lewart, niżeli postąpił ná Krakowskie Woiewodztwo roku 1572. *Tęczyński* był pierwey Woiewodą Lubelskim, po Jędrzeiu Tęczyńskim herbu Topor, o ktorym Janie wspomina Konstytucya roku 1569. y List Augusta I. u Paprockiego roku 1572. *fol:* 524. Miastu Lwowskiemu dany 1565. Mikołay pomienionego herbu Lewart, był tákże Woiewodą Lubelskim, *Tarło.* po Janie Tarle herbu Topor, ktory Mikołay umarł roku

1588. o tym Cichocki *Alloq: Osec: lib. 2.* Januszowski w Prefacyi do Statutu &c. Piotr tegoż zaszczy u siedział także na tym krzeszle Woiewodztwa Lubelskiego, ktory umarł roku *1619.* Konstytucya 1618. *fol:* 3. *Okolski tom 2.* Neugebawer w Historyi, y Starowolski *in Monumentis.* Jan tegoż herbu był Woiewodą Bełskim, pierwey niż Lubelskim, *Woiewoda Bełski.* ktory postąpił ná nię roku 1561. List Augusta Krola I. roku 1551. u Paprockiego *fol:* 473. Januszowski y Okolski.

Grzegorz Herbu Lewart, był Kasztelanem Sędomirskim, zmarły roku 1454. po Przedborzu z Koniecpola, iák *Kasztelanowie Sędomirscy.* świadczy List Kazimierza Krola o Xięstwie Oświecimskim. Piotr tego herbu był Kasztelanem Woynickim, po Piotrze Kmicie, herbu Srzeniawa, niżeli postąpił ná Woiewodz- *Kmita.* two Lubelskie, roku 1532. Warszawicki *de Opt.mo Statu libertatis.* Jan tego, herbu Lewart, był tákże Kasztelanem Woynickim, po Sebastyanie Lubomirskim herbu Srzenia- *Kasztelan Woynicki.* wa, áto około roku 1614. ktorego umarł. *Signatores fol:* 104. *Okolski tom. 2. fol:* 127. Piotr tego Domu y herbu, był tymże Kasztelanem Woynickim, niżeli postąpił ná Woiewodztwo Lubelskie roku 1618. iák świadczy Historya Neu- *Woiewoda Lubelski.* giebawera, Starowolski *in Monumentis,* Okolski *tom. 2. fol:* 130. Mikołay tegoż herbu Lewart, był tákże Kasztelanem Woynickim, niżeli postąpił ná Woiewodztwo Sędomir- *Woiewoda Sędomirski.* skie, roku 1633, Porządek Elekcyi roku 1637. Okolski *tom.* 2. Konstytucya roku *1618. fol: 3.* y roku *1629. fol:* 12. Piasecki &c. Piotr inszy, ále iednego herbu Lewarta, był po Michale Stanisławowskim herbu Piláwa, Kasztelanem Kamienieckim do roku 1649. ktorego umarł, iák świadczy *Kasztelan Kamieniecki.* Nádgrobek iego w Krośnie, Starowolski *in Monumentis fol:* 427, Eustachi tegoż Domu y herbu, przed Janem Odrowążem, był Kasztelanem Lubelskim, o ktorym Szczygielski *in Tinecia fol:* 172. także Listy roku 1339. y 1354. Ka- *Odrowąż. Lubelscy Kasztelanowie.* zimierzá Wielkiego Lwowskiemu Miastu dane, świadczą. Mikołay herbu Lewarta, po Mikołaiu z Kurozwęk herbu Poray, był tymże Kasztelanem Lubelskim, potym postą- *Kasztelanowie Lubelscy.* pił ná Woiewodztwo Lubelskie roku 1508. o ktorym *Decius de Sigismundi I temporibus,* Paprocki o herbach *fol:* 635. Jędrzey tegoż herbu y Domu Lewartow, po Stanisławie

Słupecki. Słupeckim, był tákże Kaſztelanem Lubelskim, iako go wyraża Konſtytucya 1575. roku, ná karcie 245. y Liſt Stefana Krola u Fridwalda roku 1577. Paprocki o herbach w roku 1581. ná karcie 392. Okolski *tom 2. fol:* 137. Staniſław tegoż herbu, był tákże Káſztelanem Lubelskim, po Franciſzku Zebrzydowskim herbu Radwan, ktory uſtąpił roku 1654. *Centuria Potockiego* ná karcie 441. Po nim naſtąpił Jędrzey ná Kaſztelanią Lubelską roku 1658. ktorego wſpomina Komput Woyſka. Jan pomienionego zaſzczytu, był Kaſztelanem Płockim, po Mikołaiu Szaniawskim, herbu Leliwa, od roku 1554. ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Bełskie, Okolski *tom:* 2. z Liſtu Krolewskiego na karcie 123. Jędrzey tegoż Domu y herbu był tákże Kaſztelanem Płockim, po Zygmuncie z Zákliką Czyowskim, herbu Topor, ktorego wſpominaią Akta Grockie Bełskie, Paprockiego Ogrod, roku iednak nie wiem. Jędrzey záś inſzy tego záſzczytu był temże Kaſztelanem Bełskim roku 1642. do roku 1658. iák go wſpomina Hiſtoryia Polska Paſtorego, na karcie 203. Porządek Elekcyi roku 1648. Okolski w tomie 2. ná karcie 127. Mikołay tego zaſzczytu y Familii był Kaſztelanem Rawſkim, po Krzyſztofie Myſzkowſkim, herbu Jaſtrzębiec, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Lubelſkie, roku 1587. według Konſtytucyi roku 1586. ná karcie 401. y roku 1587. ná karcie 450. Paprocki roku 1581. y 1578. na karcie 392.

Zebrzydowski. *Kaſztelan Płocki.* *Czyżowski.* *Kaſztelan Belſki.* *Kaſztelan Rawſki.*

Marſzałek W. K. Mielecki. Jan pomienionego Domu y herbu Woiewoda Krakowſki był Marſzałkiem Wielkim Koronnym, y nim umarł roku 1574. po Ianie Mieleckim herbu Gryf, Marſzałku Wielkim Koronnym. O czym Bielſki ná karcie 651. Liſt Auguſta Krola roku 1572. u Paprockiego na karcie 524. y Henryka Krola Miaſtu Piotrkowskiemu dany. Teyże familii y herbu, był Podkanclerzym Koronnym, Henryk Proboſzcz Płocki roku 1618. po Felixie Kryskim, herbu Prawdzic, Nakielski w Miechowii ná karcie 640. Metryka Koronna. Liſt Krola Zygmunta III. u Nakielskiego ná karcie 855. Ian tey Familii y zaſzczytu tego Lewart, był Podskarbim W. Kor: po Ianie Dulskim, herbu Przegonia, Kaſztelanie Helmińskim, ktory umarł roku 1589. a Lewart wziął Kaſzte-

Podkanclerzy Kor.

~~Herbarz W Jmci Pana Jozefa z Biały Gory~~

ſztelanią Woynicką. List Krola Zygmunta III. Miastu Lwowſkiemu dany roku 1597. Edykt przeciw Rokoſzanom roku 1607. Okolſki *tom.* 2. Iędrzey pomienionego Domu Lewartow, Staroſta Sędomirſki był Marſzałkiem Izby Poſelskiey, ná Koronacyi Krola Stefana Batorego w Krakowie roku 1576. Dawid Braun *de Regnandi ratione.* Sienicki w Liście Ordynowanym do Maxymiliana Imperatora, roku 1587. Mikołay herbu tego, y Domu, Kasztelan Biecki, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego, w roku 1616. Nieſiecki w tomie 4. Korony Polskiey, ná karcie 781. *Marſzałek Izby Poſelskiey.*

Wſzyſcy tu wyrażeni prawie ſą Senatorowie Krzeſłowi, że zaś zdrobniała ta Familia, iednak tego herbu y Imienia zoſtaie w rożnych mieyſcach, iako w Węgrzech, Litwie, Woiewodztwie Krakowskim y Sędomirskim rozkrzewiona, ktorey iednak zebrać niemożna, częścią dla odległości mieyſca, częścią dla nie wiadomych zupełnie poſſeſſyi, ktore poſiadaią, á naywięcey dla zatraconych dokumentow. Záczym cokolwiek ſię zebrać mogło procedencyi z rożnych papierow Autentycznych, to tylko wyrażąm. To ieſt że Jakob z Lewartowa Lewartowski, herbu Lewarta, ſłużył z Mikołaiem Sapiechą herbu Lis, Woiewodą Bracławskim, pod Chorągwią Huſſarską, ktory zginął w Węgrzech około roku 1683. Ten záś Mikołay Sapiecha Woiewoda Bracławski, umarł roku 1685, iáko świadczy Hiſtorya Sapieżyńska, w części 3. ná karcie 162. Wſpomina także tego Sapiechę Walicki o Obrazie Kodeńskim. Brat Iakuba Lewartowskiego, Felicyan Lewartowski Łowczyc Sanocki, iák go wſpomina Donacya Wſi Chroſcyna mała, ktorą przedał Antoni Oſsinowſki Stolnik Wyszogrodzki, zá trzydzieści y ſiedm tyſięcy, Felicyanowi Lewartowskiemu Łowczycowi Sanockiemu, iák świadczą Akta Grodzkie Krakowſkie, *Feria ſecunda poſt Dominicam Lætare proxima A. Dni* 1681. Zył w dożywotniey przyiaźni z Maryanną Miłkowſką, herbu Abdank, ktorego Domu Jakub Miłkowſki z Janem Zámoyſkim, Kanclerzem y Hetmanem Wielkim Koronnym, z życiem y fortuną, długo Oyczyźnie w ſtánie Rycerſkim ſłużył. Przecław, Jacek, Stefan, Zygmunt, Krzyſztof, Samuel, Jan, Franciſzek, Adąm, Marcin, w Krakow- *Senatorowie Krzesłowi* *Lewartowscy* *Sapiecha* *Miłkowscy* *Jan Miłkowſki*

Dddddd

kowſkim Woiewodztwie zoſtawali: ták ich wyraza X. Kaſper Nieſiecki w Koronie Polſkiey herbarza ſwego, *tom:* 3. *fol:* 266.

Miłkowſka Spomienionego Felicyana Lewartowſkiego y Maryanny Miłkowſkiey małżonkow, był urodzony Teodor Lewartowſki, ktory wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Katarzyną Otfinowſką herbu Trąby, z ktorey Familii w Krakowſkim Woiewodztwie był Jan Otfinowski Komornik Biecki, ktory z Kołkowny miał pięciu ſynow, z Wyżyckiey tyleż: Waleryan Podczaſzy Sędomirski, Deputat kilkarazy ná Trybunał, Sędzia Kapturowy roku 1632. Poeta w Oyczyſtym wierſzu niepoſpolity, wydał do druku, *Georgicorum álbo Ziemiańſtwa Wirgiliuſza Marona Xiąg cztery Polſkim wierſzem przełożone* 1614. *in 4to*, Także Xięgi *Metamorphoſeon álbo Przemian od Owidiuſza nápiſane, przetłumaczył ná Polſkie wierſzem in 4to Majore* 1638. w Krakowie. Hieronim mąż woienny Sekretarz Krolewski, wyſłany w Legacyi do Oſmana Cara Tureckiego, nie dobrze od niego przyięty: bo przez Hieronima woynę Zygmuntowi III. wypowiadał; dla beſpieczeńſtwa ſwego aż ná Wenecyą powrociwſzy, wkrodce umarł, w Pokrzywnicy pogrzebiony 1620. 3. Sámuel y ten w Obozie znaczną część lat ſwoich ſtrawił, potym dla umiejętności ięzykow Oryentalnych, dzieſięć lat przepędziwſzy w Turczech, tamże powietrzem zarażony życie to ſkończył. 4. Jędrzey młodzieńcem umarł. 5. Remigiàn pod Smoleńskiem poległ. 6. Zygmunt w Wołoſzech. 7. Ian wzięty tamże w niewolą, gdy z niey wykupiony powraca do Oyczyzny, w Dunaiu rzece utonął: niewiem czy nie ten to Ian miał za ſobą Annę Maskowską Baranownę. 8. Piotr w Konſtantynopolu ucząc ſię Arabskiego ięzyka powietrzem zginął. 9. Mikołay Rotmiſtrz pod Konchauſen zginął. 10. Alexander pod Skałą w niewolą od Tatarow poimany, wyſzedłſzy z niey iezdził w Legacyi do Turek. Felicyan Otfinowski, miał za ſobą Bełdowską. Kazimierzą wſpominaią Konſtytucye 1662. *fol.* 25. Michał 1632. N. miał za ſobą Maryannę Kumocką N. Woyciecha Krauſkiego małżonka. Ian 1594.

Otfinowſka · *Kołkowna* · *Wyżycka* · *Xięgi tłomaczone* · *Poſelſtwo do Oſmana* · *Inni Otfinowſcy* · *Maſkowſka* · *Bełdowſka* · *Kumocka*

Acta

Acta Caſtr. Sandec: Adam 1516. Samuel 1634. *Acta Cracov.* Jadwiga Adama Niewiarowſkiego małżonka. *Niewiarowſki.*

Tego małżeńſtwa Teodora Lewartowſkiego y Katarzyny Otfinowſkiey był Syn ieden o ktorym niżey, y dwie corki, Salomea Zawadzka, á tych familia z Zawad pochodzi, herbu Rogala, w Krakowſkim Woiewodztwie, zoſtawali, iák ſię przenieśli z Mazowieckiego, około roku 1240. z tych był Mikołay Záwadzki z Zawad, mąż wſprawach Rycerſkich biegły, ktory z Jakubem Secygniewſkim w roku 1527. gdy Ferdynand Krol Czeski Jana Woiewodę Siedmiogrodzkiego obranego ná Węgierskie Kroleſtwo, poraził, nad ludźmi pieſzemi był Porucznikiem, z tamtąd do Polski przyiachawſzy, á dobra ſwoie Oyczyſte, álbo opuściwſzy, czy też powinnym ſwoim zleciwſzy, w Małey Polſzcze pod Krakowem gnieździć ſię począł; Rycerskiey iednak ſławy ſzukać nieprzeſtał, dla tego uſłyſzawſzy o woynie Niemcow z Turkami w Roku 1533. do Wiednia poiachał, zkąd poskończoney tey expedycyi, z ſławy imienia ſwego, gdy ſię do domu powrocił, Syn mu umarł Wálentyn y Corka Zofia, zoſtał ſię y drugi Staniſław *Picus* nazwany, dla oſobliwſzey, ktora ſię w nim wydawała mądrości, ták rzeczony, od włáſnego imienia dla wyſokiey umieiętności *Picum Mirandulanum*, co poznać z wierſzow, ktore u ſiebie położył. Paprocki o herbach *fol:* 519. tamże kładzie przywiley Zygmunta Auguſta Krola nadany temu Staniſławowi w Roku 1572. z ktorego poznać, że Matka iego była Katarzyna z Szczerzyc Drachowna herbu Gozdawá z Płockiego Woiewodztwa, że przez lat dwadzieścia Akademią Krakowską *Medicinæ Doctor, Vicecancellarius, y Rektor*, z wielkim nauki ſwoiey y inſzych cnot zaleceniem rządził, dla tego y iemu y iego ſukceſſorom, w ten kſztáłt herb uformowany: tarzcza mała, wſrzod drugiey, na niey w polu czerwonym Herkules, paſzczą Lwowi rozdziera, ná głowie iego Korona, po prawey ſtronie herb Oyczyſty Rogala, pod nim herb Sulima, na lewey zaś ſtronie herb Gozdawá, pod nim Bończa: ná hełmie zaś wieniec złoty, z ktorey poł Herkuleſa widzieć w prawey ręce trzymaiącego Koronę, álbo raczey Wieniec, w lewey zaś Oliwną roſzczkę obwinioną

Teodor Lewartowſki. *Familia Zawadzkich.* *Secygniowſki* *Zkąd Zawadzcy w Krakowſkim* *Picus Zawadzki* *z Drachowna* *Herb oſobliwſzy* *Rogala y Sulima herby*

tym napisem *Virtute bonos*, ná głowie iego wieniec, binda z ramienia lewego na prawy bok z ukośa zawieszona. Wystawił ten Stanisław w Kościele Troycy S. Dominikańskim w Krakowie Kaplicę, pod tytułem Przemienienia Pańskiego, y uposażył, y grob ták dla siebie, iako y dla swoich Sukcessorow, *Starowol: in Monum*: zostawił zaś z Dorotą Czerną potomstwo, Stanisława, Jana Baptystę, Teodora, Ludwika y corkę Zofią. Z tych Teodor mąż w prawie Oyczystym biegły, co poznać ztąd, wydał álbowiem do druku: *Processus judiciarius Regni Poloniæ Cracov: in fol*: 1612. *y* 1619: *Cracov: in fol*: *y* 1647. *in* 4*to Varsaviæ*. 2*do Memoriale processus judiciarii in* 12. *Cracoviæ* 1614. *y* 1623. 3*tio* Statuta y Konstytucye praw Koronnych w Krakowie *in fol*: 1614. 4*to* *Formula Processus judiciarii terrarum Cracov: Sandomir: Lublin: quæ ab omnibus Judicibus observanda, Zamosciæ* 1602. *sine nomine authoris, & editionis Cracov*. 1619. *Processus judiciarii adjecta*: 5*to Speculum Senatorum ac Officialium Regni Poloniæ, cum summulis legum Cracov*: 1623. *in* 12. Stanisław: zdami się drugi, Syn Jana z Czerny, naprzod Podsędek Ziemski Sochaczewski, á potym Pisarz Ziemski Sieradzki, á oraz Trybunału Koronnego w Wielkiey Polszcze, z światem się rozstał w roku 1619. iáko z nadgrobku iego wypisał *Starowol. in Monum*. w Piotrkowie zaś ciało iego złożone. Trzeci Ludwik Zákonu Kaznodzieyskiego. Jędrzey *Soc: Jesu* wielkich cnot y talentow Kapłan, rządził trzy Collegia, y *Domum Professam* w Krakowie, iezdził do Rzymu na elekcyą, na Kongregacyą Generalną dziesiątą, poszedł ná świętą wieczność lat przeżywszy 66. w roku 1661, po śmierci ná piersiach iego znaleziono karte iego ręką zápisaną w te słowa: *Anno* 1659. 8. *Aprilis redeunti è templo à sacro, ex sua immensa misericordia ostendit mihi Deus, me esse in Gratia Dei, & quia felicem anima ex hac vita habitura sit egressum ex hoc mundo in Patriam, Cracoviæ in Domo Professa*. Jakob Kanonik Płocki, Deputát na Trybunał Koronny 1712. y 1718.

Czerna

Xiąg kilka prawnych napisał,

Formularz w Zamościu drukowany

Jezuita y Dominikan

Rewelacya szczęśliwa

Druga Corka z Teodora Lewartowskiego, y Katarzyny Otfinowskiey, Antonina Trębecka herbu Bończa, z Woiewodztwa Krakowskiego, Ziemi Sanockiey, y Prusiech, ná wiele linii ten Dom podzielony: bo iedni się piszą z Trąbek,

Trębeckich Familia

dru-

drudzy z Łápszowa, inni z Chronowa, inni z Drużkowa, inni z Smarżowy, wszyscy iednak od pierwszego Dziedzica Trąbek w Woiewodztwie Krakowskim położonych, idą: iedni z nich pieczętuią się Brochwiczem, drudzy *Prus* *1mo.* przecież to iedenże Dom iest, iáko y sami przyznaią, y Genealogia, ktorą tu przytaczam, zebraną z Xiąg Ziemskich y Grodzkich Krakowskich, Sandomirskich y Nowomieyskich, pokazuie: y owszem w roku 1550. czytam *in Actis Castren: Sandec:* dwoch rodzonych braci, Jędrzeia y Jana Trębeckich z przydatkiem Wiktorow, z kąd wnoszę, że to iedenże Dom Wiktorow y Trembeckich. A lubo Trembeckich *in Act: Terrestr: Cracov:* ieszcze przed rokiem 1436. tu y owdzie znaydziesz, iednak tego roku w spomnionych Aktach, z tey familii Janusza dziedzicem Trąbek nazywaią: ten Janusz miał trzech Synow, z ktorych Marek miał Syna Grzegorza, á Bartłomiey Jana, *Gęba* nazwanego, ten bywszy Dworzaninem y Rotmistrzem Krolewskim, zostawił Synow, Stanisława, Woyciecha y Krzysztofa. Krzysztow z Zofij Ptaszkowskiey spłodził Jana Syna, ktorego żona Anna Rudnicka, pisał się na Druszkowie. Jan trzeci Syn Janusza, dziedzic ná Trąbkach y Łapszowie, z Zofią Chwalibożanką, licznym obdarzony potomstwem: bo procz Corek kilku, miał Synow ośm, Jana, Piotra, Woyciecha, Stanisława, Kaspra, Krzysztofa, Jakuba y Mikołaia: *Acta Terrest: Crac: & Castr: Sandecensia.* Z tych Ian pierwszy Syn, pisał się *in Trąbki & Szawa*, był Rotmistrzem Krolewskim, *1mô votô* z Żony Iadwigi, miał Corkę Dorotę, ktora poszła zá Gembarzowskiego, y dwoch Synow: Iana y Piotra. Ian tákże Rotmistrz Krolewski, zostawił Syna Woyciecha, Piotr złączył się dożywotnie z Barbarą Stoiowską, *2dô votô* tenże Ian poślubił sobie Annę Librantownę. Woyciech trzeci Syn Iana z Chwalibożanki, pisał się z Trąbek, miał Syna Tomasza, ktory się złączył dożywotnie z Anną Rdzawską. Stanisław czwarty Syn tychże rodzicow podobno zszedł *sterilis.* Kasper piąty Syn pisał się z Trąbek ná Chronowie, wydał Corki, Zofią zá Iákuba Wiktora, Elżbitę zá Iana Grabanię, Annę zá Iákuba Skrzyńskiego, Synowie záś iego, pierwszy Marcin, miał zá sobą Zuzannę Chronowską, drugi

Wielo domow podzielonych. Herby — *Trembeccy Wiktorowie* — *Gęba zwany* — *Chwalibog* — *Inni Trembeccy* — *Gembarzowski* — *Stoiowski* — *Librantowna* — *Rdzawska* — *Wiktor* — *Grabania* — *Skrzyński* — *Chronowska*

Stanisław, ktory Corkę Katarzynę wydał zá Bartłomieia Będzińskiego, á Iadwigę zá Piotra Wielogłowskiego, trzeci Ian poiął Konſtancyą Ligęziankę, czwarty Samuel z Katarzyną Wiktorowną poślubiony zábity 1623. piąty Eliaſz, żona iego pierwſza Zuzanna Siemichowska, druga Iadwiga Ligęzianka corkę Zofią wydał za Daniela Mierzeńskiego, zoſtawił Syna Franciſzka zręczonego z Zofią Komorowską. Krzyſztof ſzoſty Syn Iana z Chwalibożanki nazwany *Zachwicza*, piſał ſię z Trąbek na Druſzkowic, miał dwoch Synow, Iędrzeia, ktory z Magdaleny Wielowieyskiey zoſtawił corkę Annę, zábity 1630. y Iana ktory z Iadwigi Znamirowskiey zoſtawił dwie Corki Zofią y Małgorzatę. Iakub śiodmy Syn, tychże miał zá ſobą Dorotę Wiktorownę, á z niey Syna Marcina. Mikałay oſmy Syn *1mô votô* zręczył ſobie w dożywotnią przyiaźń Zofią Duninownę Karwicką, z ktorey ſpłodził Piotra, Pawła y Hieronima, *2dô* Elżbietę Łącką, z tey był Syn ieden Ian Iakub. *3tiô* Annę Słupską, ta mu powiła trzy corki, Kátarzynę, tá panną umarła, y Annę Grodzicką. Ian Iakub Syn Mikołaia, z Anny Stoieńskiey Krzyſztofa z Dywidoru corki, ſpłodził pięciu Synow, Krzyſztofa, Iakuba, Teodora, Stefana, y Iana y trzy Corki, z tych Alexandra, poſzła zá Alexandra Pacowicza, Zofia za Kazimirskiego, Ioanna w panieńſtwie umarła. Stefan y Ian młodo pomarli. Krzyſztof żył z Suchodolcowną, z ktorey Syn Paweł. Iakub Teodor drugi Syn Mikołaia, Podczaſzy Rzeczycki, Piſarz Skarbu Woiewodztw y Ziem Pruskich, oſiadł w Woiewodztwie Pomorskim, umarł 1719. mąż uczony experyencyi wielkiey, y wſzyſtkim miły, z Ioanny Niezabitowskiey zrodził dwie corki, Konſtancyą pierwſzym ślubem Iozefowi Plemieckiemu, drugim Kazimierzowi Gralewskiemu, Sądowemu Tczewskiemu, y Maryannę Kazimierzowi Pawłowskiemu Sędziemu Swieckiemu, rzeczone: Synow záś trzech Władyſława, ten młodzianem umarł. Iakuba, Alexandra Sądowego Ziemskiego Tczewskiego y Piſarza Skarbu Woiewodztw y Ziem Pruskich, ten po odprawionych podczas woyny Szwedzkiey pracowitych Kampaniach pod ſzarżą Majora poiął Ewę Pląskowską, z ktorey Synowie dway zoſtali, Ian y Iakub y cztery Corki, Urſzula, Roża, y Ioanna, y N. Staniſława, ten w Zakonie *Societatis Jesu* świątobliwie

Będziński. Wielogłowski. Ligęzianka. Mierzeński Komorowska Wielowieyska Znamirowska Wiktorowna Duninowna Karwicka Łącka Słupska Grodzicka Dywidor Pacowicz Kazimirski Suchodolcowna Niezabitowska Gralewski Pawłowski Pląskowska

bliwie życie zákończył w roku 1737. w Lublinie Collegium tam to rządząc. W roku 1695. pisali się na obwieszczenie dway Zbigniewowie, Stanisław y Zygmunt Trembeccy, Synowie iego, Alexander, Stanisław, y Woyciech. Alexander ożenił się z Grzybowską. Piotr Trembecki mieszkał w Bakowcu pod Sanokiem, Floryan w Bobrce, Ian w Terce. Byli też rodzeni bracia Piotr y Iozef, Piotr miał Syna Stanisława y Corkę Ioannę zá Iędrzeiem Ubyszem, Iozef z Zielonczanki, zostawił Syna Adama, y Corki trzy, Iustynę za Iozefem Choynackim, Komornikiem Przemyskim, Annę zá Bukowskim Vicesgerentem Sanockim, y Katarzynę za Cieszanowskim.

Grzybowska. Ubysz. Zielonczanka. Choynacki. Bukowski. Cieszanow:

Iozef Lewartowski Syn Teodora pierwszy, z Kátarzyny Otfinowskiey urodzony, służył pod Chorągwią z Kasztelanem Czerskim, tenże zginął pod Przemyślem. Alexander Syn Teodora drugi, z teyże Katarzyny Otfinowskiey urodzony, ktorego Metryka Parochii Brzeskiey w Roku 1690. dnia 1. Września datowana.

Iozef Lewartowski

Kasper Wolski z Brożkowey Woli miał Synow dziesięć, czterech służyło woynę, dwoch Cysterſami, dwoch u Węgrach woynę służyło: ten herbu Sulima, dał w stan małżeński Corkę Alexandrowi Lewartowskiemu urodzonemu w Parochii Brzeskiey roku 1690. dnia 1. Września, iako wyży, z ktorych zostało corek dwie y Syn ieden Paweł. A lubo niewiem procedencyi Wolskiey z Brzoſkowey Woli herbu Sulima, że o tych żaden Autor nie pisał, czytałem dnak, iż żony Alexandra Lewartowskiego dawni przodkowie zacnemi ludźmi byli, iáko Jan Romka Biskup Wrocławski, o ktorym pisze *Długosz*. Imbram Kasztelan Záwichoski, iakgo wspomina List dany Miastu Lubelskiemu; Stánisław Sulimczyk, ktory proporce swoie w Budzie záwiesił, o czym *Długosz lib.* 12. *fol.* 779. Zawisza Czarny mąż wielkich przymiotow, Starosta Spiski, ktory iezdził w poselstwie od Jagiełła Krola do Zygmunta Cesarza, y innych dosyć wielu mężow sławnych Rycerstwem, dobro Oyczyzny kochaiących.

Wolski. Lewartowski. Biskup Wrocławski.

Siostra Alexandra Lewartowskiego pierwsza Regina poszła za Stanisława Kostkę Choieckiego z W. X. Lit. herbu Połtora Krzyża, w Mazowieckim Woiewodztwie y w Dobrzyń-

Lewartowska. Choiecki

brzyńskiey Ziemi, iáko też na Podolu są rozrodzeni, z ktorych Tomasz był Sędzią Grodzkim Krakowskim w roku 1674. iáko świadczy Manifest Ordynacyi Zamoyskiey. *Trzebińska* Jákob miał za sobą Pudencyannę Trzebińską, piszą się z Choiewa. Pomienionego Stanisława Choieckiego rodziła *Tarkowska* Tarkowska, bo te dwa Domy z Mazosz idą, umarł ten Stánisław bez potomnie. Druga Siostra Alexandra Le- *Lewartowska* wartowskiego Kunegunda, dostała się w Kontrakty Małżeńskie *Gładczeński* Stefanowi Gładczeńskiemu ktorzy piszą się z Gładczyna z Záwarszawy, z kąd są tu w Krakowskie przeniesieni, á tam ich iest Familia y Gładczyn w rękach Gład- *Jaklińska* czynskich; rodziła tego Stefana Gładczeńskiego Jaklińska.

Rozalia, Alexandra wspomnionego corka, weszła w stan *Bełza* małżeński z Woyciechem Bełzą, ktory pisze się z Bełzowa. *Zarska* Ma wioskę dziedziczną w Lelowskim, rodzi go Zarska, *Łodzińska* á Oyca iego rodzi Łodzińska, ma bydź wspomniony w Familii Petryczynow u *Niesieckiego tom: 3. a fol.* 577.

Lewartowski. Paweł Lewartowski Syn Alexandra, brat Rozalii Bełzowy, teraznieyszy Cześnik Nowogrodzki, z Wolskiey herbu Sulima urodyony w Parochii Zbyszyckiey roku 1716. dnia 3. Lutego, Mąż doskonałości pełny y wszelkich przymiotow chwalebnych. Tenże wspomniony Paweł Lewartowski ma oddaną w dożywotnią przyiaźń y kontrakty Mał- *Jordanowna* żeńskie Rożalią z Miłkowskich Jordanownę Stoiowską, Skarbnikownę Buską, o ktorą staraiąc się czynił Intercyzę w Grodzie Sandeckim *Feria II. post Festum Purificationis B. Virginis Mariæ proxima Anno* 1741. zápisaną, iuż po śmierci Francisżka Jordana Stoiewskiego, Skarbnika Buskiego Oyca swego, z tą żyie dotąd w przyzwoitym stanie. Matka Justyna z Miłkowskich Jordanowna Stoiowska Skarbnikowa Buska, w powtorne małżeństwo zaślubiona *Sędzimir* Janowi na Lukowicy Sędzimirowi, z ktorym do tąd żyie w starości świątobliwa Pani: o Miłkowskich pisałem wyżey, tych zaś Jordanow herbu Trąby z Stoieszyna názwanych Stoiewskiemi, starożytna nie tylko w Rzymskim Páństwie, ale y w Oyczyznie iest Familia od wiekow dobrze zásłużona, ktora iest *u Nieesickiego tom: 2. à fol.* 440. Igancy Jordan Stoiowski Skarbnikowicz Buski, syn Justyny z Mił-

z Miłkowskich *1mô votô* Jordanowy Stoiowskiey, *2dô votô* Sędzimirowey, á brat Rozalii Lewartowskiey, wszedł w kontrakty Małżeńskie z Teressą Gumieniecką, Chorążanką Parnawską, á tę rodzi Czerna, Matkę zaś iey, to iest Czerną rodzi Krasińska, Siostra Starosty Nowomieyskiego. Z tych Gumienieckich herbu Gryf, w Krakowskim Woiewodztwie, Sebastyan podpisał Obwieszczenie Roku 1697, miał w dożywotniey przyiaźni Justynę Chronowską, z ktorey Syn Jozef Chorąży Parnawski. Gumieniecka także była zá Krzysztofem Pacanowskim. Druga była Zakonnicą Swiętego Benedykta w Staniątkach. Czerni ieszcze od Władysława Iagiełła Krola, w Oyczyznie záslużeni do tych czas trwaią, w dobra Ziemskie y honory kwitnący, o ktorych Familii Czernych herbu Nowina, pisze *Niesiecki tom:* 1. *fol.* 379. á o Krasińskich, wielkiey y wielce zasłużoney Familii z Domem swoim, y w honory rożne Senatorskie, iako y insze Urzędy Zaszczyconych, pisze tenże *tom.* 2. *fol.* 694. o ktorych by tu wiele wspominać. Czytałem dany Przywiley od teraznieyszego Krola Augusta III. ná Cześnikostwo Nowogrodzkie pomienionemu Pawłowi Lewartowskiemu konferowany, ktory tu kładę.

Gumieniecka *Czerna* *Krasińska* *Chronowska* *Pacanowska* *Czerni* *Krasinski*

AUGUSTUS III.
DEI GRATIA REX POLONIÆ,

Przywiley Krola Augusta III.

Magnus Dux Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smoleńsciæ, Severiæ, Czerniechovieq;. Nec non Hæreditarius Dux Saxoniæ, Princeps & Elector.

Significamus præsentibus Literis Nostris Quorum interest, Universis & Singulis. Quia Nos habito Respectu Meritorum Generosi Pauli Lewartowski, *faciendum esse duximus, ut eidem Pincernatum Novogrodensem post fata Generosi Christophori Gajewski Vacantem, & ad Dispositionem Nostram Regiam devolutum daremus & Conferremus, prout quidem præsentibus Literis Nostris damus & Conferimus, ita ut Eundem*

Pin-

Pincernatum Novogrodensem cum omnibus Praerogativis, Immunitatibus & Obventionibus teneat, habeat, & possideat, ad extrema Vitae suae tempora, vel altioris alicujus Dignitatis assecutionem. Quod omnibus quorum interest, iisdem Mandamus, ut Praenominatum Generosum Paulum Levartowski ab hinc pro vero & Legitimo Pincerna Novogrodensi habeant & Nominent, eiq; de loco, Juribus, praerogativis & Immunitatibus de Lege & antiqua praxi hocce munus Concernentibus & Ipsi respondeant & ab alijs responderi Curent, pro Gratia Nostra. In Quorum fidem praesentibus manu Nostra subscriptas Sigillo Regni communiri jussimus. Datum Varsaviae Die XXI. *Mensis Februarij Anno Domini* MDCCLXI. *S. Regni verò Nostri* XXVIII. *Anno.*

AUGUSTUS REX. (L. S.)

Pincernatus Novogrodensis post fata Generosi Christophori Gajewski Vacans Generoso Paulo Lewartowski Confertur.

Antonius Wyszyński Varsaviensis, Sandomiriensis Canonicus, Sac. Rae. Mttis Secretarius mpp.

Synowie y Corki Pawła Lewartowskiego Cześnika Nowogrodzkiego Synowie ktorzy żyią: Iozef w Palestrze Lubelskiey, służył z Potockim Generałem Leytnantem, przeszłym Starotą Lwowskim, teraz został Norbertanem w Szońcu. Michał Kadetem w Regimencie Dubieńskim, maiący lat tylko 14. Kazimierz w Szkołach Akademii Krakowskiey. Francißzek y Iędrzey w domu ieszcze zostaią *minorennes.* Corki cztery Salomea, Helena, Kunegunda, y Eufrozyna w Panieńskim Stanie.

MOROCZYN

REGESTR
HERBOW, DIGNITARZOW, HERBOWNYCH, y PROCEDENCYI, w TOMIE II. HERBARZA TEGO *ZNAYDUIĄCYCH SIĘ.*

B.
Bàraniecccy herbu Sas. 390
Bagniccy herbu Slepowr: 400
Beynerowie herbu Suche Kownaty, - - 420
Białeccy herbu Szeliga 427
Boguſzowie herbu Pułkozic 170
Bratoſzewſcy herbu Suli: 424
Bukaty herbu Pomian 170
Buchwicowie herbu Radw: 274
Bużyńſcy herbu Roża 365
Buderazcy herbu Lubicz 471
Bzowſcy Jonathowie herbu Nowina - - 113
C.
Choynaccy herbu Trzaſka 443
Cichniccy herbu Pokora, 161
Czarneccy herbu Nagody, z Gwiazdą, - - 66
D.
Długopolſki herbu Sas, 391
Domaſzewſcy herbu Iaſtrzębiec - - 441
F.
Firleiew Genearchowie, 27
Firleiowie herbu Lewart 28
Fryczyńſcy herbu Pobog 158
G.
Gorniccy herbu Ogończyk. 132
Golimontowiczowie herbu Pokora - - 161
Goworkowie herbu Rawi: 300
Grabowſcy herbu Zbicwic 461
Grabiowie herbu Roch 348
Grotowie harbu Rawicz 302
Gruiowie herbu Prawdzic 205
Gulſcy herbu Rola - - 363
H.
Haliccy herbu Poray 189
Hondorffowie herbu Nabran 55
Hordyńſcy herbu Sas 391
Hryniewiccy herbu Przego: 225
I.
Iaworſcy herbu Sas - 390
Ianina herb - - 429
Ianina Dygnitarze 430
Ianiny herbowni. 431
Iakubowſcy herbu Topor 438
K.
Karwowſcy herbu Pnieynia 146
Klichowſcy herbu 3 Trąby 444
Kłoczkowie herbu Ogończ: 128
Koſzczycowie herbu Poray 183
Kochanowie herbu Rawicz 298
Koſſeccy herbu Rawicz 244
Kocieńſcy herbu Rogala 377
Komeccy herbu Slepowr: 401
Korycińſcy herbu Topor 442
Koſtrzeńſcy herbu Zienow: 469
Kraſnoſielſcy herbu Turzyma - - - 453

L.

Lasota Lasotowicz Herbu Rawicz - - 344
Lachowieccy herbu Sieniu: 396
Laskary herb, - 402
Laskary Godźięba - 404
Lewart herb, y Lewartowski - 484 y 485
Liniewscy Woynowie herbu Przyiaciel - 255
Ligęzowie herbu Pułkozic 263
Lubicz herb - 1
Lubicza Dygnitarze - 2
Lubicza herbowni - 7

Ł.

Łancuccy herbu Strzemię 420

M.

Markuszowie Herbu Ogonczyk - - - 131
Malinowscy herbu Pobog 159
Michowscy herbu Rawicz 285
Mochlowie herbu 3. Krety 448

N.

Nabram albo Wręby Herb 53
Nabrama herbowni 55
Nagody herb, to iest Prus 3tio z Gwiazdą - 64
Nagody herbowni - 65
Nałęcz herb - 75
Nałęczy Dygnitarze - 77
Nałęczy herbowni - 82
Nakwascy herbu Prus 2do 252
Nieczuia herb - 94
Nieczui Dygnitarze 95
Nieczui herbowni 96
Niewiarowscy herbu Pułkozic - 263 y 480
Niemczewiczowie herbu Rawicz - 328
Niedzwieccy herbu Ostoia 479
Nowina herb - 101
Nowiny Dygnitarze 103
Nowiny herbowni - 104

O.

Ogończyk herb - 115
Ogończyka Dygnitarze 117
Ogończyka herbowni 120
Ostoia herb - 133
Ostoi Dygnitarze 135
Ostoi herbowni - 136
Ossolińscy herbu Topor 442
Owsiani herbu Rola 364

P.

Pnieynia herb - 144
Pnieyni herbowni 145
Pobog herb - 151
Poboga Dygnitarze 152
Poboga herbowni 154
Pokora herb - 159
Pokory herbowni 160
Polakowscy herbu Pokora 161
Pomian herb - 163
Pomiana Dygnitarze 164
Pomiana herbowni 166
Poray herb - 172
Poraia Dygnitarze Cudzoziemscy - 173
Poraia Dygnitarze Polscy y Litewscy - 176
Poraia herbowni - 181
Prawdzic herb - 197
Prawdzica Dygnitarze 200
Prawdzica herbowni 202
Przegonia herb - 221
Przegoni Dygnitarze 223
Przegoni herbowni 224
Prus 1mo herb - 238

Prusa

Prusa Dygnitarze - - 241
Prusa herbowni - - 243
Prus 2do herb - - 250
Prusa 2do herbowni - 251
Przyiaciel Liniewsk: herb 254
Prándotowie herbu Rawicz 298
Pułkożic herb - - 260
Pułkożica herbowni - 262

R.

Rawicz álbo Ursyn herb 277
Rawicza Dygnitárze 279.
Rawicza herbowni - 283
o tychże - 483.
Rokitnicey herbu Prawdźic 219
Roch herb - - - - 345
Rola herb - - 359
Roli Dygnitarze - - 360
Roli herbowni - 360
Rogala herb - - 366
Rogali Dygnitarze - 369
Rogáli Herbowni - - 307
Rychłowscy herbu *Nałęcz* 84
o tychże - - 474
Rymaszewscy herdu Pobog 479

S.

Sawániewscy herbu Pobog 155
Samborzeccy Hrabiowie herbu Rawicz - 340
Sas herb - - 381.
Sasa Dygnitarze - 382
Sasa herbowni - - 383
Sieniuta herb - - - - 392
Sieniutowie Lachowieccy *ab Armis* - - - 396
Sieprawscy - - 474
Siekierzyńscy herbu Zádora 458
Slascy herbu Nieczuia 97
Smoniewscy herbu Włoszek 458
Sobieszczańscy herbu Nałę: 473
Staryкoń - - 420 *
Staszewscy herbu Ostoia 142
Spendowscy hercu Lubicz 49
Strzemescy herbu Lubicz 10.
Stebleccy herbu Ostoia 138.
Sulima herb - - 421
Sulimy Dygnitarze - 422
Sulimy herbowni 423
Suchodolscy herbu Janina 432
Szwykowscy herbu Ogońc: 122
Szankowscy Hrabiowie herbu Pobog - - 155
Szumanczowscy herbu Prus *1mo* 244. o tychże 482
Szuiiscy herbu Pogonia 388

T.

Trembińscy herbu Rogala 372
Trzy Krety herb - 446
Tupalscy Topliccy herbu Náłęcz - - 91.

U.

Ulniccy herbu Sas - 384
Urbánowscy herbu Prus 1. 249
Ursynowie herbu Rawicz 328

W

Warszowie herbu Rawicz 306
Wáwrzeccy herbu Rola 361
Wielowieyscy herbu Pułkoz: 481
Wilkowscy herbu Nowiná 105
Woynowie Linewscy herbu Przyiaciel - - 255
Wyszyńscy herbu Roch 348
Wysogota herb 455

Z.

Zakrzewscy herbu Pomiań 168

Zakrze-

Zakrzewſcy herbu Wyſogo: 456
Záprzańcow Familia 423*
Zbicświcz herb 459
Zenowicz herb 469
Ziemietzcy ná Sląſku 426*

Ad M. D. G. B. V, M. H. OO. SS. Venerationem.

Errores non ſunt allegandi, ſed corrigendi, ſi qui tamen Volumen irrepſerunt noſtrum; benevolum Lectorem deprecamur, pro Typographorum delinquentia.

BIBL. Z.N. IM. OSSOLINSKICH